
BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE ROMA
262
8 L
5
262 - 8. L. 5

IOSEPH CVMIAE

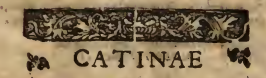
SICVLI CATINENSIS, IVRIS VTRIVSQVE DISCIPLINAM PROFITENTIS, IN REGNI SICILIAE CAPITVLVM SI ALIQVEM

DE SVCCESSIONE FEVDALIVM

REPETITIO

SEV COMMENtarij, nunc primum in lucem editi.

CATINAE

APVD EVNDEM AVTHOREM.

MDLXIII.

AD PHILIPPUM MAGNUM HISPANIARUM, ANGLIAE, UTRIUSQUE SICILIAE, CAETERORUMQUE REGNORUM REGEM, BURGUNDIAE, BRABANTIAE, ET MEDIOLANI DUCEM, FLANDRIAE COMITEM, ET C.

IOSEPH CUMIA F. ET S. P. D.

AEDitiunculas (PHILIPPE Rex Potentissime) repetitionem in tui Regni Siciliae capitulum si aliquem de Successione Feudalium, quam (Divina favente Clementia) confeci, sub tuae maiestatis auspicio in lucem tam interpraedire decrevi: Nam adeò omnium virtutum copia redundas, quòd invictissimus Caesar CAROLUS, dùm rebus esset humanis, eius animi magnitudine multorum Regnorum te charum eius primogenitum filium Regem constituit. qui circa iustitiae cultum, tùm civilibus, tùm militaribus in rebus, ità Princeps inclite te gessisti, quòd tuas canere laudes humana deficit tuba. Cui enim Feudalis materiae libellus magis dicari convenit, quàm maximo Principi, ex cuius munificentia feuda proficiscuntur, Qui viva nuncupatur lex, & ab eo leges & iura qui publicum funguntur magistratibus passim accipiunt Qui iurisdictionum est Culmen, & ab eo sicut à fonte vivi caeterae omnes iurisdictiones fluunt, & ad eum, tanquàm ad mare flumina refluunt. Qui maximum est vas, in quo omnium dignitatum thesauri sunt recunditi, & unde verbo summas dignitates, nobilitatemq; tribuit. Cui enim primitias meas qualescunq; magis est conveniens dicare, imitando morem antiquorum, de primitijs Deo Opt. Max. offerentium, quàm tibi maximo Regi, qui Deus diceris in terris, & in Dei celestis manibus cor habes? Certè nemini. Nec me praeterit tuae maiestatis umbram Zoilorum. & Aristarcorum ora frenare posse. siquidèm tibi desuper est datum: gentes frenare superbas. Huic omnibus accessit admirabilis tua, cùm ergà omnes clementia, tùm in ministros huius publici muneris singularis humanitas, qua fretus has meas lucubrationes qualescunq; ferram audactèr. Suscipe igitur Princeps maxime opus istud ea, qua potui diligentia editũ, ut tuis auspicijs tutius intèr tot hominũ manus versetur. vale felicissimè è tua clarissima Catina .xvij. klendas Ianuarij anno à Christo nato MDLXIII. ind. VII.

AD LECTOREM.

CVm inter cæteras (benignißime Lector) Iuris vtriusq; materias, potißimum lucrosam, inter Reges, Principes, & Magnates, quæstiones arduas tractantem, profundißimum pelagus, imò ipsum Chaos feudalem esse materiam cognouerim, mecum cogitaui: Nisi magnum impendam laborem, quicq; ex ea nunquam addiscam. Et hæc nãq; mea ratione: nam vnusquisq; naturaliter scire desiderat, teste Philosopho, & auidus rei illam inuenire, qua cunctis mundi rebus dulcior inuenitur, vniuscuiusq; scientiæ finis existit, desiderium explet, animo quietem parit, ac pro thesauro omnibus æstimatur; (dico) Veritatem, In florida me reperiens ætate, octauum & vigesimum annum agens, primi veris tempore, Sole sub Tauro se mouente, die Veneris, idibus Martij, hora, qua Lucifer noctis tempora fugans, diem ducebat, Salutis anno. M D L I X. Ind. III. non questus, non gloriæ spe: sed vt mihi ipsi dumtaxat satisfacerem Ego Iosephus Cumia Siculus Catinensis capitulum Regni Siciliæ, si aliquem de successione Feudalium interpretare cœpi. Et cùm per annum huic continuò vacauerim opusculum quoddam facere existimaui: at diebus non longè decursis, illud desperatum æstimaui, & ab eo quasi me desistere decreui, quando dubius & hæsitans de me amplius non confidens, non nullis coniecturis mente percepi, & auribus intellectus audiui: Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, qua gradieris, perge, & ego ero in ore tuo, docebóq; quid loquaris, statimq; sub spe sancti numinis opus desperatum ingressus, hoc opusculum qualecunq; sit, peregi. Denique cognoscens, si in publicum illud emitterem, reipublicæ prodesse aliquantulum posse: tametsi non grandibus: quia non sum grandium cibus: sed saltim, vt alijs post eos esset memoriale propositu, cum paribus conferret, iuuenes instrueret, desides (excusso negligentiæ somno) assiduos, ac vigilantes ad studium redderet, nec non subtilißimis ingenijs inuestigandæ vberius veritatis, & altius scribendi iter & aditum præberet, in lucem illud emittere censui. At nõ me latet scribentẽ multos iudices sumere, & eo is solus malingnãtium lingua euitat, qui nihil scribit, & ob id non defuturos, qui has lucubrationes carpent. quorũ non nulli imperfectũ, defectiuũq; non nulli vana vocabulorum nomina amplectentes vigilias has quasi absoletis vocibus, & parum disertas irridebunt, & alij alitèr mordent. Quos oẽs rogatos velim, vt ad profundißimã & altam materiã attendant. insuper & ad ætatem, & ad temporis breuitatẽ: siquidem vix quadriennij curriculo opusculum composui, simulq; proprijs manibus impressorum defectu, (solùm Alexandro filio, adhuc impubere, seruo, & ancilla adiuuantibus) mille huius operis excußi volumina. Præterea ad subiecta materia naturam erigant ingenia, quæ omni penitus facundia est incapax, ne dum integro conatu latinitati, & eloquentiæ opera impenditur, legum negligatur interpretatio. Nec Marcus ille Antonius, vir subtilis ingenij dixisse fatetur: se ob id nunquam orationem scripsisse, vt si aliquãdo opus esset à se dictum negare, & non esse se dictũ dicere, facere id posset, quæq; temeris mihi nihil: Quoniam me ad. cla. laudantes, & melioribus fulcientes rationibus, atq; meritò reprehendentes semper amplectar: nã si laudauerint, Christo Opt. Max laudes canantur, Si corroborauerint, optato inhabebo: nam homini seruiui, propter quem homo creatus est. Si meritò reprehenderint nõ irascar. nam omnis ferè prudẽs mauult piè corrigi, quã dãnabiliter imitari. At si nõ charitate, benignitateq; (vt decet) sed potius mordaci quodã liuore carpere, & redarguere conabũtur, eos ne sequar. qui in similibus dixerũt: siue huic assentire, cũ vel maiora, vel similia tales carpentes adere curauerint, & si neglexerint, eos Fusca anina legis nomine damnare: cũ ex se quicquam adere nõ valeãt, nec possint, & aliorũ scripta male dicentes more detrahunt: Sed non resistam, imò velut agnus coram tondente os meum nõ aperiã. solũ quod D. Hieronimus ait, ipsi legãt: sæpe rodentes in publico detrahũt, quod in angulis libẽter legunt vale ergo beneuolentißime lector, & lege, si piaces, ac quicquid est boni consule, & perpetuò.

LITERARUM TENOR LICENTIAE HOC OPUSCULUM imprimendi literis obtenta Ill. R. & Reuerendissimi d. domni Nicolai Maria Caraccioli Catinensis Episcopi, qui vti Ordinarius post operis examinationem et ipse licentiam concessit.

Nos don Iohannes Horozco de Arcze. V. I. D. electus episcopus Siracusarum, Inquisitor hereticæ prauitatis, & apostasiæ huius Siciliæ Regni, eiusq; insularum coadiacentium, authoritatibus Apostolica, & Regia deputatus, &c. Magnifico & excellenti Doctori V. I. Ioseph de Cumia domiciliato in ciuitate Cataniæ salutem in Domino sempiternam. Receptis literis à Reuerendissimo domino episcopo Catinensi, per quas nobis significauit ob quoddam vestrum opusculum intitulatum: Repetitio cap. si aliquis de successione feudalium, licentiam imprimi faciendi vobis concedere dignaremur. Nos verò attento, quòd dictum opusculum fuit examinatum per Reuerendum magistrum Pascalem de Augusta sacræ paginæ professorem, ordinis Carmelitarum, cui fuit commissum reuidendum, & examinandum, & fuit repertum catholicum, & consonum dispositioni iuris, Vobis propterea licentiam illud imprimendi & imprimi faciendi vestris tamen sumptibus & expensis gratiosè concedimus in Domino & elargimur. In quorum omnium præmissorum fidem, & testimonium, præsentes nostras literas fieri iussimus & mandamus, sigilli nostri impressione munitas, datas Panormi die. xxvi. Nouembris. vi. Indictionis. M. D. LX II.

Il d. Horozco de Arcze.

Domni Cataldi Raimundi in laudem Operis Carmen.

Feudorum quicunq; cupit noua noscere iura,
Hunc emat, hunc sumat perlegat atq; librum.
Hic nodos soluit, quos non soluisse videtur
Feudales doctor, forsan in orbe senex.
Edidit in lucem Catinensis Cumia Ioseph,
Iuribus, & multo præditus ingenio.
Impressit Catinæ (Siculi clarissima regni
Vrbs) vbi septena voce Minerua tonat.
Non dum finierat vitæ sex lustra Philippo
Obtulit hunc Regi quum, sociante Ioue.
Plaudite vosq; duces, comites, cetusq; baronum
Clarius est vestræ litis aperta via.

Antonij Cali sacerdotis Placiensis In laudem authoris Carmen.

Emicat en sæclo, sacri fax lucida iuris,
Trinacriæ sidus, munera grata Dijs.
Cœlitus emissus Cumæus fulget Ioseph,
Hinc fax, hinc Sydus, sed Catinense decus:
Claviger æthereus, diuo cum Cæsare, munus
Vendicet hoc, quia quis publica iura tenet.
Cultores legum, celeri concurrite gressu:
Quæ latuere diu: lucidiora patent.
Actio feudalis, feudorum iura resoluit,
Hic labor: & paruo Codice magna dabit.
Lampas erit candens, æthereus Lucifer atq;
Lampade non careat Bibliotheca diu:
Tuq; decus sobolis Rex inuictissime noster,
Imperitate tuis: quod tibi candet opus.

Eiusdem Ad Librum.

I liber, & varias hominum tentare latebras:
Cum sis pro vero, plurima bella paras
Quis iam charus eris sacro pro numine multis?
Quod careas morsu: non tibi certa fides.

Eiusdem in mordacem

Parui est: si cordi est: eme, sin compesce labellum
Neq; canis fias dentitonando ferox.
Impia lingua tace; sileas mordere caninum
Insons hoc morsu, nam Iouis artis opus.

INDEX VERBORVM

SVPER QVIBVS SVNT LOCATI COMMENTARII.

AVTHORIS

PROTESTATIO.

TESTOR illud primùm: Nihil hic, nec alibi ità asseuerare, aut ex animo defendere, vt à sacris sanctae Ecclesiae decretis, canonibus, ac traditionibus, nec transuersum quod aiunt digitū deuiare praesumā. Sed quae scribo (auspice IESV humani generis Redemptore) Sāctae Matris Ecclesiae censurae submitto.

DE SVCCESSIONE FEVDALIVM

R. S. IACOBI C.

SI ALIQVEM à nostrâ curia feuda tenentẽ in capite, vel et subfeudatariũ, nullo hærede legitimo per lineã descẽdẽtem: sed fratre, seu eius liberis superstitib⁹, mori contingat: si feudum ipsum ab aliquo ex parentibus sibi & fratri cõmunibus vel non cõmunibus: peruenerat ad defunctum, id frater, aut ex liberis suis, vsq; ad trinepotem, ille, qui tempore mortis superstes defuncto proximior, ipsi tamquam successuras: Habituros illud cũ onere seruitii consueti, ad successionem feudi omnibus personis feudatario, aut subfeudatario defuncto, similis gradu cõiunctis, eodẽ ordine ad mittendis. In successiõe verò præmissa: inter feudatarios, & subfeudatarios in eodẽ feudo francorum iure viuentes, sexus & primogenituræ prærogatiua seruetur, vt inter duos feudatario, & subfeudatario defuncto cõiũctos, fœminã masculus, & iuniorem maior natu præcedat, siue sint masculi, siue fœminæ cõcurrentes. Nisi fortè de duabus cõcurrẽtibus esset primogenitã maritata, & iunior remansera in capillo: tunc enim iunior, quæ remanserit in capillo primogenitæ maritatæ in successione huiusmodi præferatur. Sed si nulla remanente in capillo, duæ, vel plures fuerint maritatæ maiori natu ius primogenituræ seruetur, vt alteram in dicta successione præcedat. Et hoc iã: tam super feudis antiquis, & veteribus q̃ feudis per nos, & hæredes nostros personis aliquibus concedendis: sicut præscribitur, de cetero præcipimus ob seruari: qualibet contraria consuetudine, vel constitutione cessante.

IN PRÆLVDIA

SVMMARIA.

A definitione ã debeat proficisci? 1
Definitio bona est quæ substantiã rei cõtinet, & nec exteriora ãplectitur. 2
Origie de rei pri⁹ q̃ de definitiõe tractari d3. 3
Perfectũ id ẽ, quod oibus suis p tribus cõstat. 4
Sciẽtia ex causis & principiis habetur ibi.
Tria sunt iura in regno de feudis tractãtia. 5
Ius feudorũ à quo traxit origiñẽ? 6
Feudũ quod hodie nũcupatur. ã cliẽtela, militia prædiũ stipẽdiariũ, vel stipendiũ dictum fuerit? imbi & eã seq. 7
Stipẽdiũ militib⁹: quo tẽpore dari cœpit ibidẽ.
Milites stipẽdiarij dicti solidati, & hodie vulgò li soldati ibidẽ.
Dominiũ vtile: & nõ directũ vassallus hẽt in feudo. 8
Militia pecũia acquirit, seu gratuitò cõcedit. 9
Feudatarij, vt plurimũ sũt milites. 10
Militia oli, quod hodie feu. dicatur magna est coniectura ibidem.
Feuda ãte Corradũ iperatorẽ fuerũt. 11
Feudũ nõ est itroductũ à Longobardis. 12
Feudũ i rebus imobilib⁹, et hisquæ imobiliũ appellatiõe cõtinẽtur, cõsistit. 13
Feudi nomen est nouũ. 14
Feuda, quæ rõe introducta fuerint. 15
Barones vnde dicãtur? 16
Baro apud grammaticos pro homine stolido & inepto capitur. 17
Barri. i. elephantes & barrit⁹ vox elephãtũ. 18
Obertus de Orto, & Gerardus Cagapisti librũ feudorũ cõpilarunt. 19
Liber feudorũ est authenticus. 20
Vsus imemorabilis vim hẽt priuilegij et circa prĩcipi reseruata, absq; titulo, superiorũ scientia, & bonæ fidei probatione. 21
Federicus secũdus iperator quibus mãdauerit cõsuetudines feudales ordinadas? post 22
Feudorũ materia est frequentatissima apud Italos, Germanos, & Gallos: licet non apud Hispanos. & quanta sit fructuosa. 23
Ius cõsti. regni, a quo origine sumsit? 24
Cõstitutiões regni nõ fuerũt reuocatæ: licet post eas cõpilatas Federicus secundus Imperator fuerit

Contra

1 OMNIS De aliqua re Institutio, quę ratione suscipitur, à defini-
tióe proficisci debet; vt intelligatur, quid sit id, de quo disputatur, te-
ste cicer. lib. 1. offi. meminit bal. in præelud. feu. col. 3. nu. 8. ludoui.
alua. in rub. ff. de leg. 1. nu. 136. gigas in tract. pension. in prin. uân.
2 in tracta. nullitat. in prin. Et omnium definitionum illa potissima ac
bona est definitio, quæ substantiam essentiam siue quidditatem cuiusque rei conti-
net. aristo. topic. lib. 6. boetius. lib. ij. glo. in l. omnis definitio ff. de regulis iur.
bar. in l. 1. ff. de testa. soci. in l. 1. ff. qui & à quo ap. nu. 33. igneus in l. quatenus ff.
de reg. iur. alua. in d. rub. ff. de leg. 1. nu. 53. Et nec exteriora amplectitur. bar.
in rub. de appell. quē refert, & seq. alciat. nu. 26. C. de sente. quę pro eo quod in-
terest, sed dumtaxat vis et ius rei, que definitur ita exprimi debet, vt neque quicquam absit,
ne pro supersit. vt ait cicero lib. 2. de orat. quem citat tiraq. in tracta. primog. q. 1.
3 nu. 1. At nos animaduertimus nō solùm decens & perpulchrū esse, verùm etiam
non inutile; imò necessarium fore ad perfectam cuiusque rei cognitionem ab origi-
ne principium sumere. vt fecit, vlpianus I.C. in l. 1. ff. de iusti. & iu. qui iuri operā
daturus prius oportere nosse dixit, vndè nomen iuris descendat, & deindè iuris
definitionem tradidit, & simile habetur in l. 1. ff. de orig. iur. vbi. I.C. facturus le-
gum vetustarum interpretationem necessariò prius ab initio vrbis repetēdum exi-
stimauit, & posteà in titu. seq. de leg. & se. in l. 1. & 2. posita est legis definitio. Ta-
metsi. in d. l. 1. de iusti & iur. glo. dy. bar. et doct. verbū (oportet) pro verbo (.de-
cet) minùs propriè exponant; sentientes ex originis cognitione veritatem nō elici
necessariam. arg. l. nec natales, C. de proba. & l. non ob hoc. C. vnde cogn. & ex-
pressius ibi fortuni. garzia. nu. 3. dicat, quod licet ad veram rei cognitionem, opor-
teat in primis scire; quid sit id, de quo disputatur: tamen non esse necessarium sci-
re, vndè dicatur, vt sępè apud cicero. lib. 1 offi. & alibi & etiàm in iure sępissimè pa-
tere, à deriuatione non semper concludens argumētum esse. l. 1. vbi bar. ff. de acq.
hered. l. 1, vbi ēt bar. ff. de testa. cum simi. Nam ista procedunt, si de per se sola cō-
sideretur originis cognitio, quę non totius dat rei cognitionem vt ipsi sentire vo-
lunt: sed minimè negari potest, quin principiū sit. cuiusque rei potissima pars. d. l.
1. ff. de orig. iur. & quod posterior pars dimidium existimetur. ait plato. lib. vi de leg.
arist. lib. pble. 10 C is. sene. ad lucillum epist. 34. & cęte. quos citat tiraq. in tract.
4 primog. in prefatio. nu. 64. Et id perfectum est, quod omnibus suis partibus con-
stat. vt non ineleganter. gaius I.C. animaduertit in d. l. 1. ff. de orig. iur. nec con-
trariç fuit sententię philosophorum princeps lib. 1. phisi asseuerans, quòd tùnc
vnumquodque scire arbitramur, cùm causas cognoscimus primas & principia pri-
ma, vsque ad elementa: Vndè non ab re dixit bal. in d. l. 1. ff. de orig. iur. quem al-
legat frecia in tract. de subfeu. baro. in prin. quod principiorum intelligentia Ianua
est, quæ ad veri atque perfecti cognitionem nos perducit. Propterea, ne ab hac
definitione incipiendo, quę vt plurimum causas primas & efficientes omittit, &
sola quidditate & essentia contentatur, principium pretermittatur, & consequenter
totius rei perfecta non habeatur cognitio, anteq̄ eam aggrediamur, pauca de feu-
dorum origine (si tamen ipsā inuenire poterimus) in medium adducere operę pre-
5 cium esse duximus. Et quia feudorum materia inuenta; vsque ad hodierna tempora
in regno tria processerunt iura: ius cōmune feudorum, qui vsus feudorum cōmu-
niter appellantur: ius constitutionum regni Sicilię: necnon proprium nostrum si-
culorū ius, quod ius capitulorū regni Sicilie nuncupatur, ideò de vniuscuiusque ori-
gine ut queremus. ac deindè secundùm tria eadem iura trifariam subnectemus de-
finitionem, nouiter tamen secundum duo vltima iura: siquidem et si iure feudorū
quid sit feudū? Varii varia dixerint, ita quod fermè hac in difficultate, quot capita; tot
fuerint sententiæ. vt ait curt. Iun. in tracta. feud. p. 1. q. 6. in prin. vbi nec nostra
carebitis sententia: Attamen quid sit feudum secundum: ius constitutionum regni
nec non capitulorum, à nemine hucusque tractum inuenimus, nos verò nouiter de-
finiemus vtilitatesque ex eis resultantes dilucidè ostendere nitemur, & preludiis finis
imponetur, posteà rubricę continuationem aggrediendo tres feudorum successio-

num gradus (breui tamen verborum compēdio) cum suis prædictorum trium iurium cōformitatibus, correctionibusq́ patebunt. postremò solitum interpretandi ordinem sectando finem opus accipiet: sed ne longius sumatur exordium de re dicere incipiemus.

6 Primū itaq; ius cōmune feudorum, quo tempore, quibusue principibus originem sumpserit: ambiguū admodum existit: at ex nostratibus recentiore. m. freccia in tracta. de subfe. baro. in prin. qui pòst alios per eum ibi relatos hoc latè examinat, colligimus, ꝙ quidam à romanorū temporibus, sub eorumq; regibus initium traxisse putant: tametsi, nec romanorum in legibus, nec in authenticis aliqua de eis mentio fiat, asseuerantes verisimile esse, sicut potētes popularium ab vrbis romanæ initio causas à quibusdam tuendas suscipiebant, & eos clientes vocabant, qui se, & sua in ipsorum potētum ditionem comendabant, autho. helicarnasseo aulo gellio et aliis, certis in vtrosq; obligationum capitulis constitutis. Ità & romanos cū in gallia, germania & alibi, vbi victricia contulerunt insignia. (cùm multum esset agri) vicinos pro clientelis inuitasse, eisq́ agros & fundos nomine clientelę contulisse, & ità temporis processu, quod omnia variat, feudorum concessionem dictam fuisse. Aliqui à tempore iustiniani feudorum cœpisse originem opinantur, et tùnc predia stipendiaria nuncupari, que militibus, vt ex fructibus viuerent tradi solebant luc. depen. in. l. quicumq; C. de omni agr. deser. col. 2. lib. xii. pirrus in cōsue. aurel. col. i. fo. 22. per tex. in. §. per traditionem insti. de re. diui. l. lucius. ff. de euict. Quia nplures militias fuisse autumāt, que nos hodiè feuda nucupamus, de quibus mentio habetur in. l. omnimodo. §. imputari. C. de in offi. testa. l. plurib⁹. §. alūno. ff. de leg. ii. §. quia verò. in authentic. de equal. do. Nōnulli à corrado rom. imperatore feuda processisse existimant. affli. in prælud. feu. col. 24. Ias. in præl. in prin. Multi à longobardis, tempore, quo ipsi italiam inuaserunt, principium habuisse feuda dicunt, et hanc opinionem multa cōgerens sequitur idem freccia præallegato in loco. nu. 82. & hoc ꝙ pluribus. C. cōprobari asseuerat in vsibus feudorum de longobarda mentionem agentibus: licet anteà ipse freccia aliam considerasset opinionem in nu. 11 cum seq. v3: ꝙ feudum appellatum fuisset, stipendium illud, quod militibus stipendiariis tradi solebat, quod in vestibus, pecunia, frumento, siue equis consistebat: siue à tempore tulli regis: secundùm dionisi. helicarnasseum lib. 4. siue ab anno, quo massinissa bellum cum siphace ingenti gloria gessit, secundùm mar. anto. sabelli. lib. 4. quin. Enea, siue à tempore, quo anxur oppidū, quod nùnc terracina dr̄; à romanis captum fuisset, anno ab vrbe condita. 348. secūdùm titum liuium, tale militibus stipēdium tradi cœpisset: cùm antè eorū sumptibus (nullo de publico stipendio accepto) romanos militasse feratur: non refert. ad quod tenendum quadam mouetur coniectura, ac arg. tex. c. i. §. fin. quis dicatur dux, ꝗtenus ibi saltim de soldate præstatione mentio fit, & illi milites stipendiarii, qui tale sumebant stipendium soldati nuncupati fuerunt, secundùm cassiodorum vegetium, & frontinum, & vsq; ad hodiernum diem tale nomen sub vulgari appellatione v3: (li soldati) retinent, nec ex tempore adhuc fuisse deletum, & vltra à m. iri. frec. citatos. sunt, qui putant, sicut emphyteusis à iure ciuili roma. scripto l. i. C. de iur. ēphy. doct: in. §. ex hoc iure. instit. de iure. nat. ge. & ciu: ità et feuda à iure ciuili non scripto: sed consuetudinario cœpisse originem. Io: baptista de santo. seueri in c. i. de feu. cogni. quē refer. & seq. pet. de greg. noster consiculus in tracta. de conce feud. p. i. q. i. in prin. quem habemus à penna.

7 Pro prima opinione (tamet si plura contrà eam adducantur) maxima iudicio nostro est coniectura; ꝙ olim clientelę hodiè feuda nuncupentur: siquidem vassallus huc usq; iure feudorū clientulus appelletur. c. 1. in prin. &. §. 1. de alien. feu. c. 1. vbi alua. nu. 3. de content. inuesti. inter do. & vassall. vbi dicit facere in arg. ꝙ vassallus sit de iure romano, vt quidam tenēt adducētes plura iura v3: l. omnino. C. de inoffi. testa. §. quia verò in auth. de æqualita. do. & cæt. vt ibi: sed contrà secund. opi. idem. §. per traditionem instit. de rerū diui. quo firmatur, adducitur, vbi prædiorum stipendiariorū dominium, tam directū ꝙ vtile, transferri pōt. & vassallus

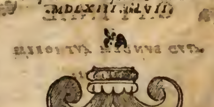
in feudo

8 in feudo non directum: sed vtile dumtaxat dominiũ hẽt. g'o. & cõmuniter scribẽ.
in, c. 1. §. præterea d cap. corra, & in, c. nulla p quos fiat inuesti. curti. iuni. in tracta.
9 feu. p. 1. q. 6. parisi in y^{o}. 23. nu. 3. vol. 1. Contra tertiam opi. militia pecunia ac
quiritur. l. õnimodo. §. imputari C. de inoffi. te. vbi g'o. et docto. andre. in præl.
feu. ver. quarto dubitatur nu. 41: feudũ vero gratuito conceditur, c. 1. de feu. dato
in vicẽ. l. cõmi, & licet frecia in d. tra, in t°. de origi. feu. nu. 44. asserat, qñq' feu
da pecunia acqri. attñ veritas est, quod feudum, cùm pecunia acquiritur propriam
feud. nãm nõ hẽt. per d. c. 1. de feud. da. in vi. l. cõmi bal. in, l. qui se patris versi.
& scias. C. vndè l b. cum concord. per curti. iuni. in tracta. feud. par. 1. q. 6. col. 4
10 ver. circa septimum & infrà in definitione tangemus, magna tamen coniectura etiã
pro eà sumitur nominis respectu; vt olim militia, hodie feudum dicatur: siquidẽ
feudatarii, vt plurimũ sint milites. c. 1. de cap. corra. c. si quis miles de feu. sine culp.
nõ amitt: Insuper plures sunt militiæ; & in quibusdam, feudis, similes sunt: & si in q̃
pluribus aliis dissimiles reperiãtur, andre, in d. prælud, nu. 41. 42. & 43. versi. qre
tò. dubi, & freccia in loco præallegato, nũ. 41. vsq; ad 44. qui ꝑpterea dicit credẽ
11 dum esse militiam fuisse, que nos hodiè feuda appellamus. Contrà quartã opini.
est tex. in. c. 1. §. & quia de his qui feu. dar. po. vbi habetur quòd antiquissimo tem
pore variè succedebatur in feudo, & deindè corradus, dũm romam proficisceretur
12 feudorum successionẽ ad nepotes extendit, g̃ antè corradum feuda fuerunt. Cõ
tra quintam opi. nõ sequitur iura feudorũ iuris longobardi mentionẽ faciunt, g̃ fu
à longubardis introductum: cùm & antè ius longobardum feudũ introductũ esse
poterat: & cùm aliæ consuetudines feudales, & aliæ cõsuetudines longobardæ, fue
runt diuersis in locis; allegantur leges lõgobardæ in usibus feudorũ; ad demõstran
dum varietates consuetudinũ in hac materia, curti. iuni. in tracta. feu. p. 1. q. 5. in
fin. nu. 4. sed semper præ supponitur, quòd tẽpore, quo leges lõgobardæ in apuliæ
13 regno factæ fuerunt, alibi & consuetudines, & vsus feudorum vigebant. Contrà
sex. opi. feu. cõsistit in rebus immobilibus, vel his, que immobiliũ appellatione cõti
nentur. c. 1. §. sciendum de feu. cogni. & non in datione pecuniæ, frumenti, ve
stiũ, vel equorũ; nec refragatur, tex. in. c. 1. §. fin. quis dicatur dux: quia ibi habe
tur, quòd ex soldata feudi vsus non acquiritur & sic ibi soldatæ mentio fit ad osten
dendum, quòd soldata nihil habet cõmune cum feudis. Vltima opinio nec tem
pus, nec authorem aperit, q° feudum fortè cœperit: Nos aũt circà hoc insistere
nolumus, nec amplius quærere: quia labor vtilitati par non exiterit, laboriosum. n.
nec facilè erit feudi initium inuenire, de quo, nec in iure romano, nec in iure feu
dorum mentio fit, & nec tot partes inuenire potuerunt, & si diligenter chronicas p
quirimus; historici ex iure consultis efficimur. Simpliciter g̃ communem senten
14 tiam sequemur, quæ cum andre. de iser. est in prælud. feu. quæ. 4, quòd feudi no
men est nouum, ac à nouis imperatoribus emersit: nec romanis cognitũ esse, nec
nomen imperatoris sciri; quam cõmunem idem freccia testatur præallegato. in
tracta. & t°. in prin.
15 Qua aũt rõe. à iunioribus principibus feudá fuerint introducta? secundum diuersas
opiniones, quas m°. retulimus diuersas colligere possumus cãs; vel propter agro
rũ copiã, quam romani possidebant, & vicinos in clientelos inuitabant: vel, vt mi
lites rempublicã defenderent ab hostibus, essentq; peruigiles, & ne eam, nec prin
cipem desererent, neq; in ipsorũ perniciem machinarentur, si loco ꝑdictorũ stipendi
ariorum successisse dicimus. l. qui excubias de re mili. l. iii. §. qui stat oni. eo. t°. se
cundũ eũdem frecciam preallegato in loco. vel eam fuisse cãm dicamus, quã tra
dit camera. bene. in. c. imperialẽ in prin de prohi. feu. alien. per fed: nam reges to
taliter de regnis, nec de regnum parte disponere nequiuerant, siquidẽ (tuo, & n co
adinuento, prouinciis iam distinctis) gentes regem sibi constituerũt, & ea lege, ac
pacto regna ipsis regibus dederunt, vt propria ipsorum regum patrimonia essent.
luc. de pen. in l. n. C. de fnud. patrimo. libro 11. &, vt regna ipsa sic indiuidua ser
uarentur: secundùm doct. in. c. licet de vot. Et reges pacta seruari; & beneuoli er
cà eorum subditos demonstrari cupientes; hãc mediam adinuenerunt viã, feuda

AD PHILIPPVM MAGNVM HISPANIARVM, ANGLIAE, VTRIVSQVE SICILIAE, CAETERORVMQVE REGNORVM REGEM, BVRGVNDIAE, BRABANTIAE, ET MEDIOLANI DVCEM, FLANDRIAE COMITEM, ET C.

IOSEPH CVMIA F. ET S. P. D.

AE Diuus (PHILIPPE Rex Potentissime) repetitionem in tui Regni Siciliae capitulum Si aliquem de Successione Feudalium, quam (Diuina fauente Clementia) confeci, sub tuae maiestatis auspicio in lucem tam iure prodire decreui: Nam adeò omnium virtutum copia redundas, quòd inuictissimus Caesar CAROLVS, dùm rebus esset humanis, eius animi magnitudine multorum Regnorum te charum eius primogenitum filium Regem constituit. qui circà iustitiae cultum, tùm ciuilibus, tùm militaribus in rebus, ità Princeps inclite te gessisti, quòd, tuas canere laudes humana deficit tuba. Cui enim Feudalis materiae libellus magis dicari conuenit, quàm maximo Principi, ex cuius munificentia feuda proficiscuntur, Qui viua nuncupatur lex, & ab eo leges & iura qui publicis funguntur magistratibus passim accipiunt Qui iurisdictionum est Culmen, & ab eo sicut à fonte riui caeterae omnes iurisdictiones fluunt, & ad eum, tanquàm ad mare flumina refluunt. Qui maximum est vas, in quo omnium dignitatũ thesauri sunt reconditi, & nudo verbo summas dignitates, nobilitatemq; tribuit. Cui enim primitias meas qualescunq; magis est conueniens dicare, imitando morem antiquorum, de primitijs Deo Opt. Max. offerentium, quàm tibi maximo Regi, qui Deus diceris in terris, & in Dei celestis manibus cor habes? Certè nemini. Nec me praeterit tuae maiestatis vmbram Zoilorum & Aristarcorum ora frenare posse. siquidèm tibi desuper est datum: getes frenare superbas. His omnibus accessit admirabilis tua, cùm ergà omnes clementia, tùm in ministros huius publici muneris singularis humanitas, qua fretus has meas lucubrationes qualescunq; fixam audactèr. Suscipe igitur Princeps maxime opus istud ea, qua potui diligentia editũ, vt tuis auspicijs tutius intèr tot hominũ manus versetur. vale felicissimè è tua clarissima Catina .xvij. klendas Ianuarij anno à Christo nato MDLXIII. ind. VII.

AD LECTOREM.

CVm intèr cæteras (benignißime Lector) Iuris vtriusq; materias, potiss..
lucrosam, intèr Reges, Principes, & Magnates, quæstiones arduas tractantem,
profundißimum pelagus, imò ipsum Chaos feudalem esse materiam cognouerim, mecum a..
cogitaui: Nisi magnum impendam laborem, quicq; ex ea nunquam addiscam. Et hac nāq; mo-
ratione: nam vnusquisq; naturaliter scire desiderat, teste Philosopho, & auidus rei illam inue
nire, qua cunctis mundi rebus dulcior inuenitur, vniuscuiusq; scientiæ finis existit, desideri
am explet, animo quietem parit, ac pro thesauro omnibus æstimatur, (dico) Veritatem, In
florida me reperiens ætate, octauum & vigesimum annum agens, primi veris tempore, Sole a
sub Tauro se mouente, die Veneris, idibus Martij, hora, qua Lucifer noctis tempora fugans,
diem ducebat, Salutis anno. M D L I X. Ind. III. non quæstus, non gloriæ spe: sed vt mi
hi ipsi dumtaxàt satisfacerem Ego Iosephus Cumia Siculus Catinensis capitulum Regni Siciliæ
si aliquem de successione Feudalium interpretare cœpi.. Et cùm per annum huic continuò va-
cauerim opusculum quoddam facere existimaui: at diebus non longè decursis, illud desperatum
autumaui, & ab eo quasi me desistere decreui, quando dubius & hesitans de me amplius non
confidens, non nullis coniecturis mente percepi, & auribus intellectus audiui: Intellectum tibi
dabo, & instruam te in via hac, qua gradieris, perge, & ego ero in ore tuo, doceboq;: quod lo
quaris, statimq; sub spe sancti numinis opus desperatum ingressus, hoc opusculum qualecunq;
sit, peregi. Denuq; cognoscēs, si in publicum illud emitterem, reipublicæ prodesse aliquantulū
posse: tametsi non grandibus: quia non sum grandium cibus: sed saltim, vt alijs post eos esset
memoriale prouectu, cum paribus conferret, iuuenes instrueret, desides (excusso negligētia so
mno) assiduos, ac vigilantes ad studium redderet, nec non subtilißimis ingenijs inuestigādæ vbe
rius veritatis, & altius scribendi iter & aditum præberet, in lucem illud emittere censui. At
nō me latet scribentē multos iudices sumere, & eum solus malignātium linguas euitat, qui ni
hil scribit, & ob id non defuturos, qui has lucubrationes carpent. quorū non nulli imperfectū, de
fectuosumq; non nulli vana vocabulorum nomina amplectentes vigilias has quasi absoletis voci
bus, & parum disertas irridebunt, & alij alitèr mordent. Quos oēs rogatos velim, vt ad pro
fundißimā & altam materiā attendant. insuper & ad ætatem, & ad temporis breuitatē: si
quidem vix quadriennij curriculo opusculum composui, simulq; proprijs manibus impressorum
defectu, (solùm Alexandro filio, adhuc impubere, seruo, & ancilla adiuuantibus) mille hu
ius operis excußi volumina. Prætereà ad subiectæ materiæ naturam erigant ingenia, quæ omni
penitus facundia est incapax, ne dū in integro conatu lasciuiati, & eloquentiæ opera impenda-
tur, legum negligatur interpretatio. Nec Marcus ille Antonius, vir subtilis ingenij dicere so
litus: se ob id nūq; orationem scripsisse, vt si aliquādo opus esset à se dictum negare, & non es-
se dictū dicere, facere id posset, quoniā timeris mihi nihil nisi: Quēcunq; mea dicta laudentes, &
melioribus fulcientes rationibus, atq; meritò reprahendentes sempèr amplectar: nām si laud-
auerint, Christo Opt.. Max laudes canantur, Si corroborauerint, optatum habebo: nam homi
ni seruiui, propter quem homo creatus est. Si meritò reprahenderint nō irascar. nām omnis ferè
prudēs mauult piè corrigi, q; dānabiliter imitari. At si nō charitate, benignitateq; (vt decet)
sed potius mordaci quodā linore carpere, & redarguere conabuntur, eos ne sequar, qui et simili
dixerūt: tūc huic assentire, cū vel maiora, vel similia tales carpentes adere curauerint, & si ne
glexerint, eos Fusiancanina legis nomine damnare: cū ex se quicquam adere nō valeāt, nec possint,
& aliorū scripta maledicentis more detrahunt: Sed non resistam, imò velùt agnus coram ton
dente os meum nō aperiā. solū quod Hieronimus ait, ipsi legāt: sæpe rodentes in publi
co detrahūt, quod in angulis libētèr legunt vale ergo beneuolentißime lector,
& lege, si placet, ac quicquid est boni consule, & perpetuò.

LITERARVM TENOR LICENTIAE HOC OPVSCVLUM imprimendi literis obtenta Ill. R. & Reuerendissimi d. domini Nicolai Maria Caraccioli Catinensis Episcipi, qui vti Ordinarius post operis examinationē et ipse licētiā concessit.

Nos don Iohannes Horozco de Areze. V. I. D: electus episcopus Siracusarum, Inquisitor hereticæ prauitatis, & apostasiæ huius Siciliæ Regni, eiusq; insularum coadiacentium, authoritatibus Apostolica; & Regia deputatus, &c. Magnifico & excellenti Doctori. V. I. Ioseph de Cumia domiciliato in ciuitate Catania salutem in Domino sempiternam. Receptis literis à Reuerendissimo domino episcopo Catinensi, per quas nobis significauit ob quoddam vestrum opusculum intitulatum: Repetitio cap. si aliquē de successione feudalium; licentiam imprimi faciendi vobis concedere dignaremur. Nos verò attento, quòd dictum opusculum fuit examinatum per Reuerendum magistrum Pascalem de Augusta sacræ paginæ professorem, ordinis Carmelitarum, cui fuit commissum reuidendum, & examinandum, & fuit repertum catholicum, & consonum dispositioni iuris, Vobis propterea licentiam illud imprimendi & imprimi faciendi. vestris tamen sumptibus & expensis gratiosè concedimus in Domino & elargimur. In quorum omnium premissorum fidem, & testimonium, presentes nostras literas fieri iussimus & mandamus, sigilli nostri impressione munitas, datas Panormi die. xxvi. Nouembris. vi. Inditionis. M. D. LX II.

Il d. Horozco de Areze.

Domini Cataldi Raimundi in laudem Operis Carmen.

Feudorum quicunq; cupit noua noscere iura,
Hunc emat, hunc sumat perlegat atq; librū.
Hic nodos soluit, quos non soluisse videtur
Feudales doctor, forsàn in orbe senex.
AEdidit in lucem Catinensis Cumia Ioseph,
Iuribus, & multò preditus ingenio.
Impressit Catinæ (Siculi clarissima regni
Vrbs) vbi septena voce Minerua tonat.
Non dū finierat vitæ sex lustra Philippo
Obtulit hunc Regi quum, sociante Ioue.
Plaudite vosq; duces, comites, cetusq; baronū
Clarius est vestræ litis aperta via.

Antonij Cali sacerdotis Placiosil In laudem authoris Carmen.

Emicat en seclo, sacri fax lucida iuris,
Trinacriæ sidus, munera grata Dijs.
Cælitus emissus Cumeius fulget Ioseph,
Hinc fax, hinc Sydus, sed Catinense decus.
Clauiger æthereus, diuo cū Cæsare, munus
Vendicet hoc, quia quis publica iura tenet.
Cultores legum, celeri concurrite gressu:
Quæ latuere diu: lucidiora patent.
Actio feudalis, feudorum iura resoluit,
Hic labor: & paruo Codice magna dabit.
Lampas erit candens, æthereus Lucifer atq;
Lampade non careat Bibliotheca domi:
Tuq; decus soboles Rex inuictissime noster;
Impertire tuis: quod tibi candet opus.

Eiusdem Ad Librum.

I liber, & varias hominum tentare latebras:
Cùm sit pro vero, plurima bella paras
Quis iā charus eris sacro pro numine multis?
Quod careas morsu: non tibi certa fides.

Eiusdem in mordacem

Paruū est: si cordi est: eme, sin compesce labellū
Neq; canis sis dentitonando ferus.
Impia lingua tace: sileas mordere caninum
Insons hoc morsu, nàm Iouis artis opus.

Index

INDEX VERBORVM

SVPER QVIBVS SVNT LOCATI

COMMENTARII.

AVTHORIS

PROTESTATIO.

TESTOR illud primùm: Nihil hic, nec alibi ità asseuerare, aut ex animo defendere, vt à sacro sanctæ Ecclesiæ decretis, canonibus, ac traditionibus, nec transuersum quod aiunt digitũ deuiare præsumã. Sed quæ scribo (cõspicie IESV humani generis Redemptore) Sãctæ Matris Ecclesiæ censuræ submitto.

DE SVCCESSIONE FEVDALIVM

R. S. IACOBI C.

SI ALIQVEM à nostrà curia feuda tenentem in capite, vel & subfeudatariũ, nullo hærede legitimo per lineã descẽdentem: sed fratre, seu eius liberis superstitib⁹, mori contingat: si feudum ipsum ab aliquo ex parentibus sibi & fratri cõmunibus vel non cõmunibus: peruenerat ad defunctum, id frater, aut ex liberis suis, vsq; ad trinepotem, ille, qui tempore mortis reperietur defuncto proximior, ipso iure succedat: Habiturus illud cũ onere seruitii consueti, ad successionem feudi omnibus personis feudatario, aut subfeudatario defuncto, similis gradu cõiunctis, eodẽ ordine admittendis. In successiõe verò præmissa: inter feudatarios, & subfeudatarios in eodẽ feudo francorum iure viuentes, sexus & primogenituræ prærogatiua seruetur, vt inter duos feudatario, & subfeudatario defuncto cõiũctos, fœminã masculus, & iuniorem maior natu pcedat, siuè sint masculi, siuè fœminæ cõcurrẽtes. Nisi fortè de duabus cõcurrẽtibus esset primogenitã maritata, & iunior remansisset in capillo: tunc enim iunior, quæ remansisset in capillo primogenitæ maritatæ in successione huiusmodi præferatur. Sed si nulla remanente in capillo, duę, vel plures fuerint maritatæ maiori natu ius primogenituræ seruetur, vt alteram in dicta successione præcedat. Et hoc iura: tam super feudis antiquis, & veteribus q̃ feudis per nos, & hæredes nostros personis aliquibus concedendis sicut præscribitur, decernimus & præcipimus obseruari: qualibet contraria consuetudine, vel constitutione cessante.

IN PRÆLVDIA

SVMMARIA.

An definitione ã debeat proficisci? 1
Definitio bona est quæ substantiã rei cõtinet, & nec exteriora ãplectitur. 2
Origĩe de rei pri⁹ q̃ de definitiõe tractari dz. 3
Perfectũ id ẽ, quod oĩbus suis p̃tibus cõstat. 4
Sciẽtia ex causis & principiis habetur ibi.
Tria sunt iura in regno de feudis tractãtia. 5
Ius feudorũ à quo traxit originẽ? 6
Feudũ quod hodiè nũcupatur. ã cliẽtelã, militiã prediũ stipẽdiariũ, vel stipendiũ dictum fuerit? ibi & eũ seq. 7
Stipẽdiũ militib⁹. quo tẽpore dari cœpit ibidẽ.
Milites stipẽdiarij dicti solidarii, & hodiè vulgò li soldati ibidẽ.
Dominiũ vtile: & nõ directũ vassallus hẽt in feudo. 8
Militia pecũia acquirit, seu gratuitò cõceditur. 9
Feudatarij, vt plurimũ sũt milites. 10
Militia olĩ, quod hodiè feu. dicatur magna est. coniectura ibidem.
Feuda ãtè Corradũ iperatorẽ fuerũt. 11
Feudũ nõ est ĩtroductũ à Lõgobardis. 12
Feudũ ĩ rebus ĩmobilib⁹, & in his quæ ĩmobiliũ appellatiõe cõtinẽtur, cõsistit. 13
Feudi nomen est nouũ. 14
Feuda, qua rõe introducta fuerint? 15
Barones vnde dicãtur? 16
Baro apud grammaticos pro homine stolido & inepto capitur. 17
Barri. i. elephãtes & barrit⁹ vox elephãtũ. 18
Obertus de Orto, & Gerardus Cagapisti librũ feudorũ cõpilarunt. 19
Liber feudorũ est authẽticus. 20
Vsus imemorabilis vim hẽt priuilegij ẽt circa prĩcipi reseruata, absq; titulo, superiorũ sciẽtia, & bonæfidei probatione. 21
Federicus secũdus ĩperator quibus mãdauerit cõsuetudines feudales ordinadas? post 22
Feudorũ materia est frequentatissima apud Italos, Germanos, & Gallos: licet non apud Hispanos. & quanta sit fructuosa. 23
Ius cõsti. regni, à quo origine sumsit? 24
Cõstitutiões regni nõ fuerũt reuocatæ: licet post eas cõpilatas Federicus secundus Imperator fuerit

Mutus, & surdus pōt esse heres in allodialib'. sed in feudis nō succedit. 76
Seruorū nisi principis voluntate, per substitutionem peruenire pōt. 77
Mutus & surdus ēe à nā, in feudis īpropriis succedūt 78
Mutus & surdus ex feudo alimenta hēt. 79
Vsufructuarij, & feudatarij differentia. 80
Vsufructuarius nō tenetur perceptorum fructuū dominium habere. 81
Pactum in feudo valet, que directum, & vtile dominium transeat. 82
Feudū pro se & hæredibus comprehendit extraneos, & singulares successores, & iure feudo rum non directè: sed in cōsequentiā 83
Forma pro se & heredibus facit feudū hereditarium nō hēat citrà ius & nomē hęre. 84
Hæres in feudo hereditario non venit cōtrà factum defuncti, etiam inuentario confecto. 85
Feudum pro se, & hered. & succe. extraneos complectitur. 86
Feudū pro se & hæred. & successo. quibuscūq; indubitanter extraneos comprehēdit 87
Feudū pro se & quibus dederit est simile feudo pro se & hæredibus quibuscunq; & extraneum comprehendit. 88
Feudū pro se, & heredibus quibuscunque vxori legari non potest. 89
Heres nomen, à lege prolatum in materia feudali descendentes tantùm continet: licet sit cōtrouersia, si ab homine proferatur. 90
Pacta omnia & quantumcunque extranea in feudis valent & faciunt feuda impropria, cū sunt contrà naturam feudi. 91
Indefinita æquipollet vniuersali. 92
Seruitium nō est de substantia feudi nisi quatenus inest fidelitati. 93
Definitio tunc est bona vbi aliquid subaudiri debet & quomodo procedat 94
Feudū nō liberè sed sub cōditione cōceditur. 95
Possessio, quæ plurimū hēt iuris à iure, & que plurimū hēt facti à facto denominatur. 96
Beneficiū de genus liberalitatis in se cōtinet 97
Meticulosi actus in hac materia reprobantur. 98
Vox prætoris quod metus causa gestum est ratum non habebo fuit vox Dei. 96
Æquipollens licet nō significatu nec nomine tamen est effectu quod rei cui æquipollet. 99
Actus ab effectu & nō à noīe cōsiderādus. 99
Perpetuū dictio quomodo accipiatur. 100
Descriptio & non definitio dicitur, cū aliquid obstat definitioni. 101
Definitiones à iure consultis non ad præscriptum dialecticorū tradi solent. 102
Definitio omnis periculosa est in iure. 103
Feudū quid sit iure feu. secūdū Authorē. 104
Definitio bōa ex genere & differentiis constare debet. 105
Priuilegiū strictè sūptū pōnit dispēsationē quā cōcessionem ordinariā in se continet. 106
Beneficium est latissimè interpretādum. 107
Consuetudo est iustitia & non gratia. 108
Feudū propter aliquod factum, vel datione concessum trāsit in cōtractū innominatū. 109
Feudalis contractus ā priuilegiū, vel beneficium vel cōtractus, vel gratia dicatur. 110
Feu. gratis cōcessū latissimè interpretatur 111
Beneficium vnde dicatur. 112
Dominiū vtile tātū in feudatariū trāsfertur. 113
Dominium vtile superius & inferius. 114
Feudum pecunia mediante impropriè feudū esse tamē dici feudū meretur. 115
Seruitia dumtaxat personalia insunt fidelitati & ità sunt de de substantia feudi. 116
Emphyteusis pro annua præstatione cōcedit 117
Seruitium reale in feudo ipse propræstatur. 118
Collateralis fœmina mutus, surdus, vel alitèr à nā imperfectus non succedit in feudo. 119
Feu. ad hoc vt propriè dicatur sex requirūt 120
Feudū in ānuis redditibus cōsistere potest. 121
Res omnes ex quibus fructus percipiuntur inter immobilia computantur. 122
Dominij directi & vtilis loco actio directa & vtilis erit in annuis redditibus. 123
Redditus ānui inter imobilia cōputantur. 124
Feudū in quo consistat. 125
Gratia facilius reuocari potest quā feudū. 126
Possessoriū recuperandæ licèt pro iuribus personalibus non sit proditum, competit tamen pro annuis redditibus seu pro iure percipiendi annuum censum, seu pro seruitutibus. 127
Corporalia: licet nō verè: tamē quasi possidēt. 128
Quasi possessio rerū incorp. quomodo quærat. 129
Iurisdictionis quasi possessio per vnicum actum

prob.

quentiā haud dubiè continuetur possunt. 234
Heres non venit contrà factū defuncti. 235
Feudatarius libere per c. volentes feudum aliena re potest, et filio praeterito dummodo quod filio legitimā relinquat. 236
Alienatio feudi permittitur per c. volentes nisi si tenor inuestiturae repugnet. 237
Tenor inuestiturae naturae feud. derogat. 238
Pacta contrà naturalia contractus valent. 239
Pacta cōtra substantialia contractus nullius sunt momēti, & vitiāt cōtractū. 240. 241
Curry innouis magnus defectus. 242
Pactū remissiuū fidelitatis cōtractū vitiat. 243
Substātia feu. duplex, sicut duplex ē feu. 244
Tenor cōcessiōis quādo c. volentes repugnet? 245
Forma pro te & liberis an c. volentes repugnet vel alia, vbi non ē adiectū nomē heredib. 246
Forma vbi non est adiectū nomen haeredibus facit feu. ex pacto & prouidentia. 247
Agnati imo et filij repudiata hereditate feudū ex pacto & proui. consequi poterunt, vel confecto inuētario non seruāt factū defūcti. 248
Feudum ex pacto secundū propriā naturā 249
Constitutio noua de feudo loquens, de feudo proprio intelligitur loqui. 250
Cap. volentes. locum habet in feu. do pro te & liberis, & an verum? 251
Forma quādo repugnaret c. volētes? 252
Cap volētes nō remittit nisi assensum principis in alienatione: sed non agnatorum. 253
Forma cū clausula iuris francorum an c. volentes repugnet. & an faciat feu ex pacto & proui. non obstāte quod sit nomen hered. 254
Verba principis aliquid plus operari debēt, quā sit de iure communi. 255
Fratres non succedunt stāte forma pro te, & hered. de tuo corpore legitime descenden. 256
Pater post ergato primogenito feudum cum clausula iuris francorum secundogenito dare non potest, nec aliter de eo disponere. 257
Francorum clausula in quacunq; concessione facit feu. ex pacto, & proui. & an verū? 258
Exempla [illegible] 259
Cap. [illegible] nisi in concessione cum clausula iuris francorum operetur, frustratoriū esset. 260
Francorū iure cōiter viuitur in regno ibidem.
Expressiones quod tacite inest per modū dispositionis nihil operat. & quomodo intelligat. 261
Beneficia principis sūt latissime interpretāda. 262
Vsu (dictio) quid operetur? 263
Verba contrà loquentē sunt interpretanda. 264
Haeredibus (dictio) cū ab homine profertur facit feu. haered. secus si à lege proferatur. 265
Concessio pro te & hared. de tuo corpore legitime descendentibus in quo differat à concessione vbi clausula iuris francorum extiterit. 266
Feu. pro se simpliciter, aut pro se & haeredibus certis ius & nōen haeredis haberi nō pōt. 267
Forma pro te & haered. de tuo corpore legitime descend. an faciat feudum ex pacto & prouidentia sine hered. sine mixtum? 268
Haeredibus nomen in materia feudali pro liberis vel filiis exponitur. 269
Vsus sōn loquendi attendi debet. 270
Naturalis rō & nō accidētalis cōsideratur. 271
Verba quā proprie & quā impropriè cap. [illegible] 273
Haeres idem est, quod dominus. 274
Filij in bonis patris quasi domini sunt. 275
Verborum à propria significatione in dubiis nō recedendum. 276
Verbum duplicem habens sensum ac significationem & vtranq; propriā et in materia odiosa & stricta per vtrāq; significare debet. 277
Vel dictio electiua dua ponitur pro cōiūcta. 278
Verba vōc adiuncti mutant naturam verum. ibidē
Alternatiua in pras. non sufficit alteram partem esse veram. 279
Duo quādo ad esse alicuius requirūtur, non sufficit alterum interuenire. 280
Verba praecedentia per subsequentia verba non alterantur. 281
Verbum concedimus iunctū dictioni in feudū vtilis dominij translationem importat. ibi.
Clausula in fine posita ad praecedentia non refertur quādo implicaretur cōtradictio, vel laderetur intellectus sermonis, vel clausula praecedēs speciale recipisset determinationē post. 282
Forma feudi pro te & haeredibus masculis facit feudum haereditarium. 282
Haeredibus dictio alterat dictionem masculis & dictionem descendentibus. 283
Forma pro te & hae. de tuo corp. & forma pro te & hered. mascul. non differūt. 284

1 OMNIS De aliqua re Institutio, quę ratione suscipitur, à defini-
tiõe proficisci debet; vt intelligatur, quid sit id, de quo disputatur, te-
ste cicer. lib. 1. offi. meminit bal. in prælud. feu. col. 3. nu. 8. ludoui.
alua. in rub. ff. de leg. 1. nu. 136. gigas in tract. pension. in prin. uán.
2 in tracta. nullitat. in prin. Et omnium definitionum illa potissima ac
bona est definitio, quæ substantiam essentiam siue quidditatem cuiusq; rei conti-
net. aristo. topic. lib. 6. boetius. lib. 4. glo. in l. omnis definitio ff. de regulis iur.
bar. in l. 1. ff. de testa. soci. in l. 1. ff. qui & à quo ap. nu. 33. igneus in l. quatenus ff.
de reg. iur. alua. in d. rub. ff. de leg. 1. nu. 55. Et nec exteriora amplectitur. bar.
in rub. de appell. quē refert, & seq. alciat. nu. 26. C. de sente. quę pro eo quod in-
terest, sed dumtaxat vis e us rei, que definitur ita exprimi debet, vt neq; qui. q̃ absit,
ne p superfit. vt ait cicero lib. 2. de orat: quem citat tiraq. in tracta. primog. q. 1.
3 nu. 1. At nos animaduertimus nõ solùm decens & perpulchrū esse, verùm etiam
non inutile; imó necessarium fore ad perfectam cuiusq; rei cognitionem ab origi-
ne principium sumer. vt fecit, vlpianus I.C. in l. 1. ff. de iusti. & iu. qui iuri operā
daturus prius oportere nosse dixit, vndè nomen iuris descendat, & deindè iuris
definitionem tradidit, & simile habetur in l. 1. ff. de orig. iur. vbi. I. C. facturus le-
gum vetustarum interpretationem necessarió prius ab initio vrbis repetēdum exi
stimauit, & posteà in titu. seq. de leg. & se. in l. 1. & 2. posita est legis definitio. Ta-
mersi. in d. l. 1. de iusti & iur. glo. dy. bar. et doct. verbū (oportet) pro verbo (de-
cet) minùs proprié exponant; sentientes ex originis cognitione veritatem nõ elici
necessariam. arg. l. nec natales, C. de proba. & l. non ob hoc. C. vnde cogn. & ex-
pressius ibi fortuni. garzia. nu. 3. dicat, q licet ad veram rei cognitionem, opor-
teat in primis scire, quid sit id, de quo disputatur: tamen non esse necessarium scie-
re, vnde dicatur, vt sępè apud cicero. lib. 1 offi. & alibi & etiàm in iure sępissimè pa-
tere, à deriuatione non semper concludens argumētum esse. l. 1. vbi bar. ff. de acq.
hered. l. 1. vbi ēt bar. ff. de testa. cum simi. Nam ista procedunt, si de per se sola cõ-
sideretur originis cognitio, quę non totius dat rei cognitionem vt ipsi sentire vo-
lunt: sed minimè negari potest, quin principiū sit. cuiusq; rei potissima pars. d. l.
1. ff. de orig. iur. & q posterior pars dimidium existimetur. ait plato. lib. vi de leg
arist. lib. pble. 10 C is. sene. ad lucillum epist. 34. & cęte. quos citat tiraq. in tract.
4 primog. in prefatio. nu. 64. Et id perfectum est, quod omnibus suis partibus con-
stat. vt non ineleganter. gaius I. C. animaduertit in d. l. 1. ff. de orig. iur. nec con-
trariç fuit sententiç philosophorum princeps lib. 1. phisi assenerans, quód tùnc
vnumquodq; scire arbitramur, cùm causas cognoscimus primas & principia pri-
ma, vsq; ad elementa: Vndè non ab re dixit bal. in d. l. 1. ff. de orig. iur. quem al-
legat frecia in tract. de subfeu. baro. in prin. q principiorum intelligentia ianua
est, quæ ad veri atq; perfecti cognitionem nos perducit. Propterea, ne ab hac
definitione incipiendo, quę vt plurimum causas primas & efficientes omittit, &
sola quidditate & essentia contentatur, principium pretermittatur, & consequenter
totius rei perfecta non habeatur cognitio, anteq̃ eam aggrediamur, pauca de feu-
dorum origine (si tamen ipsā inuenire poterimus) in medium adducere operę pre-
5 cium esse duximus. Et quia feudorum materia inuenta; vsq; ad hodierna tempora
in regno tria processerunt iura: ius cõmune feudorum, qui vsus feudorum cõmu-
niter appellantur: ius constitutionum regni Sicilię: nec non proprium nostrum si-
calorū ius, quod ius capitulorū regni Sicilię nuncupatur, ideó de vniuscuiusq; ori-
gine querimus, ac deindè secundùm tria eadem iura trifariam subnectemus de-
finitionem, nouiter tamen secundum duo vltima iura: siquidem et si iure feudorū
quid sit feudū? Varii varia dixerint, ita q fermè hac in difficultate, quot capita; tot
fuerint sententiæ. vt ait curt. Iun. in tracta. feud. p. 1. q. 6. in prin. vbi nec nostra
carebitis sententia: Attamen quid sit feudum secundum: ius constitutionum regni
nec non capitulorum, à nemine hucusq; tactum inuenimus, nos veró nouiter de-
finiemus vtilitatesq; ex eis resultantes dilucidè ostendere nitemur, & preludiis finis
imponetur, posteà rubricę continuationem aggrediendo tres feudorum successio-

8 in feudo non directum: sed vtile dumtaxat dominiū hēt. g'o . & cōmuniter scribē.
in .c. 1. §. præterea d cap. corra, & in .c. nulla p quos fiat inuesti. curti. iuni. in tracta.
9 feu. p. 1. q. 6. parisi in 3°. 23. nu. 3. vol. 1. Contra tertiam opi. militia pecunia ac-
quiritur. l. ōnimodo. §. imputari C. de inoffi. te. vbi g'o. et docto. andre. in præl.
feu. ver. quarto dubitatur nu. 41: feudū verò gratuitò conceditur .c. 1. de feu. dato
in vicē. l. cōmi. & licet frecia in d. tra. in t°. de origi. feu. nu. 44. asserat, qñq; feu-
da pecunia acqri. attñ veritas est, quod feudum, cùm pecunia acquiritur propriam
feud. nām nō hēt. per d. c. 1. de feud. da. in vi. l. cōmi bal in . l. qui se patris versi.
& scias. C. vndè l b. cum concord. per curti. iuni. in tracta. feud. par. 1. q. 6. col. 4
10 ver. circa septimum & infrà in definitione tangemus, magna tamen coniectura enā
pro eà sumitur nominis respectu; vt olim militia, hodie feudum dicatur: liquidē
feudatarii, vt plurimū sint milites. c. 1. de cap. corra. c. si quis miles de feu. sine culp.
nō amitt: Insuper plures sunt militiæ; & in quibusdam, feudis, similes sunt: & si in q̄
pluribus aliis dissimiles repeniātur, andre. in d. prælud. nu. 41. 42. & 43. versi. qr-
tò. dubi. & freccia in loco præallegato, nu. 41. vsq; ad 44. qui ppterea dicit credē-
11 dum esse militiam fuisse, que nos hodiè feuda appellamus. Contra quartā opini.
est tex. in. c. 1. §. & quia de his qui feu. dar. po. vbi habetur quòd antiquissimo tem
pore variè succedebatur in feudo, & deindè corradus, dùm romam proficisceretur
12 feudorum successionē ad nepotes extendit, ḡ antè corradum feuda fuerunt. Cō-
tra quintam opi. nō sequitur iura feudorū iuris longobardi mentionē faciunt, ḡ feu-
à longubardis introductum: cùm & antè ius longobardum feudū introductū esse
poterat: & cùm aliæ consuetudines feudales, & aliæ cōsuetudines longobardæ, fue-
runt diuersis in locis; allegantur leges lōgobardæ in vsibus feudorū; ad demōstran
dum varietates consuetudinū in hac materia, curti. iuni. in tracta. feu. p. 1. q. 5. in
fin. nu. 4. sed semper præsupponitur, quòd tēpore, quo leges lōgobardæ in apuliæ
13 regno factæ fuerunt, alibi & consuetudines, & vsus feudorum vigebant. Contrà
sex. opi. feu. cōsistit in rebus immobilibus, vel his, que immobiliū appellatione cōti
nentur. c. 1. §. sciendum de feu. cogni. & non in danone pecuniæ, frumenti, ve-
stiū, vel equorū; nec refragatur, tex. in .c. 1. §. fin. quis dicatur dux: quia ibi habe-
tur, quòd ex soldata feudi vsus non acquiritur & sic ibi soldatæ mentio fit ad osten
dendum, quòd soldata nihil habet cōmune cum feudis. Vltima opinio nec tem
pus, nec authorem aperit, q° feudum fortè cœperit: Nos aūt circà hoc insistere
nolumus, nec amplius quærere: quia labor vtilitati par non extiterit, laboriosum. n.
nec facilè erit feudi initium inuenire, de quo, nec in iure romano, nec in iure feu-
dorum mentio fit, & nec tot partes inuenire potuerunt, & si diligenter chronicas p
quirimus; historici ex iure consultis efficimur. Simpliciter ḡ communem senten-
14 tiam sequemur, quæ cum andre. de iser. est in prælud. feu. quæ. 4, quòd feudi no-
men est nouum, ac à nouis imperatoribus emersit: nec romanis cognitū esse, nec
nomen imperatoris sciri; quam cōmunem idem freccia testatur præallegato. in
tracta. & t°. in prin.
15 Qua aūt rōe. à iunioribus principibus feudá fuerint introducta? secutus diuersas
opiniones, quas m°. retulimus diuersas colligere possumus cās; vel propter agro-
rū copiā, quam romani possidebant, & vicinos in clientelos inuitabant: vel, vt mi-
lites rempublicā defenderent ab hostibus, essentq; peruigiles, & ne eam, nec prin-
cipem desererent, neq; in ipsorū perniciem machinarentur, si loco pdictorū stipendi-
ariorum successisse dicimus. l. qui excubias de re mili. l. iri. §. qui stat oni. co. t°. se-
cundū eūdem frecciam preallegato in loco . vel eam fuisse cām dicamus, quā tra-
dit camera. bene. in. c. imperialē in prin de prohi. feu. alien. per fed: nam reges to-
taliter de regnis, nec de regnum parte disponere nequiuerant, siquidē (tuo, & n co:
adinuento, prouinciis iam distinctis) gentes regem sibi constituerūt, & ea lege, ac
pacto regna ipsis regibus dederunt, vt propria ipsorum regum patrimonia essent.
luc. de pen. in l. n. C. de fnud. patrimo. libro 11. &, vt regna ipsa sic indiuidua ser-
uarentur: secundùm doct. in .c. licet de vot. Et reges pacta seruari, & beneuolentiā
erga eorum subditos demonstrari cupientes; hāc mediante adinuenerunt viā, feuda

conce dendi, vbi directum rerum concessarum dominium, penès reges remanet: & sic pactum seruatur, sub quo regna ipsis regibus tradita fuerunt: & dominium rantū vtile in vassallos transfertur, & sic beneuoli eorum subd ns demonstrantur, quod eis necesse erat: tum, ne ingratitudinis vitio reges ipsi notarentur i rum, ne eos subditi milites desererent: quoniam reges ipsi, vt regna rectè custodirēt, in eorum auxiliū sibi barones. i. graues homines adinuenerāt, luc. de pen. in l. fin. C. de man. & col. lib. xi. quibus merū ac, mixtū dederūt imperiū bal. in. c. inno-
16 tuit de elect. Barones ita à graeco verbo dicti, quasi, quód graues homines, superbi, excelsi, & eminētes, p̄ aliis eligebātur, q nō mētis acie im̄: sed ēt corporis statura cæteros superabāt. freccia in d. tracta de sub feu. baro. in titulo de orig. baro. nu. 25.
17 liber 1. Tametsi apúd grāmaticos, baro. p homine stolido, & inepte capiatur vt apud cicer. hec cū loq̄ris; nos barones stupemus; tu tecū ipse rides. Et q̄dā nō barones: sed verones, legendum esse, contendant, hoc est sectatores, qui dominum sequi deberent; vel barrones per duplex (r) quasi homines vastæ staturæ, ac sola
18 corporis mole graues, vt sunt barri idest elefantes indè enim barritus. i. vox elefantum idem frec. in. d. titu. de origi. baro. nu. 21. & seq. vbi aliter barones constitutos fuisse asseuerat, vz. cùm reges multos haberent filios, nec omnes reges esse posse scientes: quia regnum diuidi non poterat, eis ampla castra cum iurisdictione, atq; imperio dabant, & indè filii tales barones appellabantur idest filii alus celsiores. Vbo esset alios (inquit) varrones dixisse

Sed, vt è semita in viam redeamus, vt cumq; sit; quo tempore, quibusue principibus, seu qua rōe feuda inuenta fuerint āplius nō insistendo; ita à iunioribus principibus feudorū materia & introducta, & āplificata fuit, vt nō nullæ sparsim leges, atq;
19 consuetudines super feudis constitutæ fuerint quoat obertus de ortho, & gerardus cagapisti cum eorum q̄ pluribus aliis decisionibus illas congruis sub titu is reduxerunt in librum, qui hodiè (vt diximus) vsus feudorum cōmuniter appellantur secundùm Ioann. arna. in. d. c. imperialem in prin. nu. 27. fo. 10. per tex. in. c. 1. in prin. de feu. cogni. & c. 1, in prin. in quibus cau. feud. ami. & c. 1. de cap. cun.
20 cur. vend. Qui liber feudorum est authenticus, secundùm magis cōmunem cōclusionem, quam testantur Io: arnal. in præcitato loco. las. in pra lud. feu. in prin. & cur. iuni. in tracta. feudo. in prin. Ver. præmissis tamen non obstantibus. nu. 5. licet a prædictis doctoribus condendæ legis potestatē non habentibus compilatus fuerit, quorum authoritas non est necessaria: sed dumtaxat probabilis, quatenus bona ratione moueantur. l. 1. C. de professo. qui in vrbe constanti: lib. xii. bar. & cōmuniter scrib. in l. 1. ff. si cert. pecuni. in præ allegato loco. in prin. Nam pro authentico lectus & allegatus extitit generalibus in studiis, per tempus cuius initii
21 memoria nō ē, quo casu vsus immemoralis tēporis vim habet p̄uilegii. l. hoc iure. §. ductus aquæ. ff. de. aqua quotid. & æsti. c. sup quibusdam. §. præterea de verb. signi. alex. in 9°. 6. viso themate. vol. 1. qui dicit hoc etiā procedere in reseruatis principi in signum supremæ potestatis p tex. in d. §. præterea, & quód non requiratur titulus nec scientia superioris nec etiā probatio bonæ fidei. per ea, que habentur in. c. 1. de præscr. in vi. cum aliis per eum citatis vt refert. & seq. idem curti. in d. tracta. p. 1. q. 1. nume. 8. Præsertim: quia federicus secundus imperator póst coronationem sub papa honorio. anno. domini: 1220. in die sancti martini misit has decisiones feudales doctoribus legum ordinandas, & secundùm Io: arnal. in p̄allegato loco. ex mente odofr. in authenti. cassa. c. de sacro. sact. eccle. ad ciuitatem bononiesem, & ibi do. hugol. doctor bononiæ hūc librum feudorum póst nonam colla. authentic in corporauit, ità, vt diceretur decima collatio. Et secundū aluaro. ad vrbem ticinensem, & ibi docto. congregati in ecclesia sancti petri in ceo-
22 lo aureo hoc adimpleuerunt. Et hodiè hæc feudorum materia est frequentatissima apúd. Italos, germanos, & gallos: licet hispani magis maioratu & ēphiteusi quàm feudis vtantur, vt ait arius pinnell. in tracta. de bon. mater. p. 3. numero. 34. fo. 83, boeri. decisi. 211 numero. 1. qui dicit, quód est subtilis, & lucrosa: præsertim in partibus pedemontanis, vltra montanis, & alemaniæ, ex quibus oriuntur arduæ

quæstio

quæstiones inter reges, principes, prælatos, & barones. & pet. rebuffi. in declara.
arbo. feu. in prin. qui ait, ꝙ feudorum causæ sunt graues, & magni ponderis, ma
gnosq; soleant præstare prouentus, & hodiè hæc adeò est praticabilis scientia, vt
ex ea onerantur nummis & in bursas aduocatorum feudistarũ transeant, & demùm
talem esse dicit, ꝙ vnus casus sufficiens est ad ditandum hominem, si in vita tamen
acciderit. ita las. lo: saxon. lo: purr. in locis ibi citatis dixisse asseuerat.
23 Secundũ ius, seu media iuris prudentia, est ius constitutionũ regni vtriusq; siciliæ;
cuius iuris origo est (vt putamus) illa generalis; de qua supra diximus: sed multis
in locis consuetudinibus feudorum existentibus (vt quilibet rex, vel imperator, qui,
in regno suo leges facere potest. l. humanum, et.l. fin. C. de legi.) Federicus secun-
dus imperator, ãte suam depositionẽ, de qua in .c. ad apostolicæ, de re. iudi. lib. 6
per doctissimum virum Petrum de vinea, ãno domini 1231. constitutiões vtriusq;
24 siciliæ condidit, vt ait Afflict. in prælud. constitu. regni. q. 7. vbi per multa con-
cludit; prædictas cõstitutiões reuocatas non fuisse, nec suum amisisse vigorem: (li-
cet d. Federicus secũdus põst d. constitu. compilatas, fuerit excommunicatus, per
papam Gregorium. 9. vt declarare dicit, beatũ Antoni. archiep. florenti. in. 3. par.
sui historial. titu. 19. c. 3. & deinde in ãno domini. 1242. fuerit imperatoris officio
priuatus) per rationem: quia leges factæ per eũ, qui potestatẽ habuit eas cõdendi;
nisi per successorem reuocentur, firmæ remanent; dato, ꝙ postea illa potestate ille
priuatus esset. secundùm bal. in l. 7. col. 7. ff. de orig. iuri, & maxim è quia per cha-
rolum regem fuerunt confirmatæ, & quia vsq; ad hodiernum cõmuniter seruãtur:
25 & alia multa circa hoc ibi congerit. Hoc. n. ius constitu. regni; partim cum iure
26 longobardo, partim cum iure francorum cõcordat, iuris longobardorum librum
compilasse (fertur) quendam charolum, secùndum glo. in .c. 1. in verbo. scriptũ.
35. q. 1. quam non inuenimus, vel compilatores fuisse (dicunt) quosdam apulos re-
27 ges, qui de sardinia in apuliam venerunt & ideo liber longobardæ legis appellatus:
quia ipsi longas barbas habebant, sm̃. odofr. in auth. dos data, quam legit cum leg.
cum multe præcedenti. C. de dona. ante nup. vt ait curt. iun. in tract. feu. p. 1.
q. 5. pro intelligentia multorũ: At. M. freccia in d. tracta. de subfeu. baro. in prin.
nu. 5. fo. 5. asserit Charolũ magnum fecisse leges positas sub. titu. de bene. & terris
tributa. in lib. longobardæ, qui charolus ipsos lõgobardos ab italia deleuit, & me-
minit de q̃ pluribus histo. autho. volentibus feuda, à longobardis principiũ ha-
buisse; & natione tales longobardos germanos fuisse; & valdè romam, & italiam
28 oppressam tenuisse; & reges eorum papiæ regnasse. an. circa 1043 & ad tãtam per-
uenisse potentiam: vt imperatores minorem italiæ partẽ haberent; & sæpe sũmo
pontifici romanisq; magno fuisse terrori, qui, vt hominibus viderentur horribiles;
longa vtebãtur barba; & asinino viuebãt more, idẽ Freccia in. d. tract. t°. de antiquo
statu regni. lib. 1. nu. 17. fo, 47. latius de his longobardis meminit: dicens olim ità
potentia celebres effectos esse: vt decreuissent romani populi maiestatem delere; &
nouas condidisse leges, quæ hodiè leguntur cum glossis Charoli longobardæ.
Francorum iuris origo à franciæ regno descendit. antiquissima. n. ibi consuetudine
29 fuit introductum; vt primogenitus tantũ succederet nicol. de vbal. in tracta. succe.
ab intesta in 2. & . 3. col. versi. propterea, vbi etiàm dicit in anglia; taliter etiàm
uigere consuetudinem: vt primogenitus omnibus in bonis succedat vt refert pet.
de greg. in tract. conce. feu. p. 4. q. 2. andre. in .c. i. §. p̃terea, de prohi. feud. alien.
per fede, & q̃ plures citari per Tiraq. in tract. primigen. in prin. nu. 3. et mascu-
lorum defectu fœmina primogenita succedit. c. significauit de rescrip. vbi comitis-
sa secundũ gallicanã successit consuetudinẽ. c. ex parte de foro cõpete. And. Iacob.
de belui. & alua in. c. i. §. & quia vidimus, d̃ his qui feu. dar. po. Curti. iuni. in tract.
feud. par. 3. versi. 8. fallit, vbi habetur; ꝙ fœmina quibusdam in regionibus succe-
dit, vt in hoc siciliæ regno.
Cum iure longobardo ius itaq; constitutionum regni concordat regulariter, vt
30 contrario expressim deciso non apparẽte: iure longobardo vtatur. constitu. puri
tatem lib. i. andre. in d. c. i. §. præterea ducatus, de prohi. feu. alie per fede. Quod

ius continet, ut omnes eiusdem gradus descẽdentes pariter succedãt. Guil. de pno in 9°. 4. condam serenissimus, col. 3. in prin. Specialiter uerò cum iure francorũ
31 concurrit. ita, ꝙ frãcorũ ius alleganti, illud, probandi onus incumbit, ita .§. speciale est hoc ius francorum in regno t ut si inuestitura pacto fuerit adiectum t ut frãcorum iure viuatur, seruabitur, alioquin locum non habebit, vt probatur in cõstitu. vt de successionibus ibi specialiter lib. 3. rub. 24. vbi glo: Andre. in c. i. in fi. de eo, qu sibi, & hæred. Camer. pòst Andre. in .c. imperialem in antepenul. col. ver. dic queso iser. de prohi. feu. alie per fede. bal. in l. cum antiquioribus col. 4. versi, & quia tales remissiones .C. de iure delib. Tiraq. in tract. de primog. in princ. nu. 8. no. idem Andre. in constit. constitutionem in prin. de reuo. feu. sentit etiam Guil. de perno in 9°. i, hoc non sentiat hoc esse de iure constitutionum regni: sed de nostro siculorũ iure, quod ẽ falsũ: vt infrà dicemus, Pet. de grego. in trac. concessi, feu. p. 4. q. i. in prin. lo: aloys de sep°. in .c. volentes in decla. huiusmodi clausulæ iuris francorum: tametsi postea contrarium teneat. per .c. volentes & rectè.

32 Ex quo infertur, quod minus rectè loquitur Pet. de greg. in tract. conces. feud. p. 4 .q. i. in prin. quatenus præsupponit, ius cõmune feudorum, esse ius longobardum per d. constitu. puritatem, de sacra. præsta. à baiu. lib. i. et quatenus tenet, ꝙ ius cõmune feudorum seruari debeat in regno, vbi expræssim per constitu. vel capitula regni contrarium non est decisum; & ꝙ quis ex eo fundatam habeat suam intentionem: nisi per aduersarium aliud speciale ius probetur .c. oẽs basilice. 15. q. 5. c. i. §. pen. & fin, quid sit inuesti. Andre. in d. §. præterea ducatus col. 2. versi. sed nũquid, & in plud. feu. G. de pno in 9°. p°. aggrediamur, versi. nã feudorũ sine cessiõe, & in. c. volẽtes in .6. char. ver. integro. Et quatenus cõsequẽter infert, ꝙ in regno causas feudales ẽm ius cõmune feudorum terminare debemus: nisi contrariũ expræssim statutum reperiatur, iuxta ea, quæ habentur in .c. 7. alias 13°. de feu. cogi: Quoniã aliud est ius cõmune feudorũ, qui vsus feudorũ (vt diximus) cõmuniter appellantur: & aliud est ius longobardum, vt patet per tradita, per curti. iunio. in tracta. feu. p. i. ver. quintò principaliter pro intelligentia, et clarissimè demõstrãt, glo. plurimus in locis in constitu. vt de successionibus, & in toto, penè iure cõmuni feudorum & Camera. Bene. in .c. imperialem ver. quæso Iser. ante penul. col. de prohi. feu. alie per feder. vbi tria distinguit iura, ius generale: ius longobardum: & ius francorum & hoc est clarissimũ, & indubitabile. Et consequenter hoc ius lõ-
33 gobardum diuersum à iure cõmuni feudorum in regno seruari debet; & secũdum id ius quisꝗ fundatã habet suam intentionem; & secundum id ius causas terminare
34 debemus: Siquidem t licet liber longobardæ non sit authenticus quò ad vsus cõmunes feudorum: nisi in tantùm in quantùm leges, per ludouicum, charolum, ac cæteros imperatores editas continet. Et in tantùm leges longobardæ à lothario aliisꝗ longobardorũ regibus editæ seruantur, in quantum in corpore iuris comunis feudorum, sunt redactæ, vt post multos per eum citatos, tradit curti. iuni. in d.
35 tra. p. i. q. 5. ver. quintò principaliter: Attamẽ in hoc siciliæ regno liber iste longobardæ authenticus est, & allegabilis ad causarum decisionẽ; quia est approbatus ꝑ d. constitu. puritatem lib. i; & ita sentire vr̃. G. de perno in 9°. 14. in causa feudali. col. 2. ubi dicit: in feudorũ successione in hoc regno uiuimus iure cõmuni longobardorum, quod est nobis datum pro iure cõmuni d. constitu. puritatem, & ꝙ in regno iure viuamus longobardo. tenet. loi aloys de septimo in .c. volẽtes in decla. d. clausulæ iuris francorum.

36 Posset tamen alia ratione quàm ea, quã ipse adducit, procedere dictũ. Pet. de gre. ꝙ quis, per ius cõmune feudorum fundatam habeat intentionem; & ꝙ ẽm hoc ius cõmune feudorum, q. faudales terminare debemus, quandò contrarium determinatũ nõ reperiatur, per cõstitutiones, capitulaꝗ regni v3. quia d. cõstitutio puritatem, ius cõmune feudorum approbat: sed non, quòd ius longobardum, vt ipse voluit ius commune feudorum dicatur, & probatur, dum, dicit d. constitutio puritatem

37 titatem, quód officiales curare debent, iustitiam administrare secundùm consti-
tutiones nostras, & in defectu earum, secundùm consuetudines approbatas; ac de-
mum secundùm iura cõmunia longobarda videlicet: & romana: nam liber feudo-
38 rum, dicitur consuetudo approbata, quod ex nomine patet, qui vsus feudorũ voca-
tur; & est liber authenticus: secundùm cõmunem opini. quam testatur. Ias imp.
lud. feu. & Curti. Iuni. in d. tracta. p. 1. q. 1. ver. præmissis non obstantibus, g. de
39 Perno in 9°. 8. repetamus pro deo col. 1. in prin. Et sic deficientibus cõstitutioni-
bus regni, causæ feudales terminari debent: secundùm iura cõmunia feudorum,
quæ consuetudines vocantur approbatæ; & deindè secundùm iura longobarda, &
vltimo loco secundùm romana iura; & hoc ratione ordinis arg. l. quoties ff. de
usufru. nam prius est positũ in tex. consuetudo approbata; & postea ius longobar
dum: sed contrà hoc vltimum inuenimus, Marantam in disputa. 2. ambigua ciuri-
tissimè, qui latè examinado: an iure Longobardo: vel iure romano, quelibet: ciui-
tas in regno viuere præsumatur? concludit in. nume. 19. quod ius Longobardum in
regno non præfertur iuri romano: imó ipsum ius romanũ est in iuridi. obseruan-
tia; et eo iure quilibet presumitur viuere in regno: nisi ex ad verso cõtrarium probe
tur; et potissimè mouetur. d. cõstitutione puritatẽ, per verba ibi sequẽtia, videlicet:
(pro vt qualitas litigantiũ exegerit iudicabunt.) intelligens, quod defectu cõstitutionũ
regni, & defectu consuetudinum approbatarum iudicari debet pro vt qualitas liti-
gantium exegerit, secundùm iura Longobarda: & romana; vt etiam ibi intelligit
and veille, qui uiuit iure Longobardo iudicetur per ius Longobardum; ille verò
qui viuit iure romano; iudicetur secundùm ius romanum: nec verborum ordinẽ
inspiciendum etiã dicit: sed mentem statuentis, quæ ad ordinem intellectus reduci
tur, et ibi hoc quatuordecim fundamentis firmat.
40 Tertium ius: est, nostrum siculorum vltra farum: & si nostro consiculo Pet. de gre-
gori in tract. concessi feud. p. 5. in prin & p. 5. q. 1. per totum credẽdum esse pu-
41 tamus, qui dicit ità ex chronicis & documentis accepisse dicamus, quòd feudorũ au
thor in hoc Siciliæ regno fuit Emanuel constantinopolitani imperatoris nepos, qui
huc ab eo vti vicarius missus anno domini. 822. dominandi cupiditate regnum oc-
cupauit & per annos quinque illud detinuit, quo tempore vt sibi regni procerum vni
uersitatumque animos conciliaret, feuda constituit, barónes feudatarios creauit,
sicaniæ territoria in feuda cõuertendo, quę prius erant curiæ, & ad ius decimæ fruc
tuum, ac terraggiorum, concedebantur post cuius mortem michael filius eius il-
lud musæ maurorum regi tradidit, quod sub eius, ac posterorum suorum domi-
42 nio, per ãnos circiter. 230. remansit, quoad inclitus calabriæ comes, Rogerius illud
a maurorum manibus liberauit, & in eo non nullas ædificauit Ecclesias, de quibus
Eccle. meminit etiam maximus amicus & consiculus meus f. tho. fazellus, in histo.
de reb. sicul. lib. 7. posterioris decadis fo. 438. vbi dicit, agrigenti catedrale tem-
plum ditissimè locupletatum fundasse, cui Gerlandum allobrogensem genere pri-
mum epũm præfecisse, in Catana angerium, in Syracusis stephanum, in Messa-
na robertum ex trohina translatum, in Mazara stephanũ rethomagensem, & alios
in aliis locis, ac secundùm Pet. de greg. d. comes Rogerius tres in partes regnum
diuisit, vnam militibus assignando, aliam quasi pro Ecclesia relinquendo, & aliam
pro suo patrimonio demaniali constituendo.
43 Vndè hodie in hoc siciliæ regno tria proficiscuntur brachia: Ecclesiasticum, milita
re, ac demaniale brachium quę quolibet generale in parlamento interuenire solent
Brachium Ecclesiastcum, nimirum, si ipse comes Rogerius constituit: quare de qui
dem propter eius merita: quia Ecclesiam dei in sarracenorum finibus plurimùm
dilatauit: & quia in opportunitatibus, sedis apostolicæ semp eam strenuè, ac fideli-
ter adiuuit; priuilegiũ, vim contractus habens a papa Vrbano hoc nomine secun
do habere meruit, quo legatus hoc in siciliæ regno ipse, & eius filius simon, aut al-
44 ter qui legitimus suus hæres extiterit, constitutus fuit, ac specialiter eis promissum
vllum alium legatum in terra statui debere, & vt papa mandante, vt ad concilium

quæ ciuitates quæ terræ sint demanii, & quæ baroniæ. & quæ dubiæ? declarantur
56 p reg. mirti. in. c. 2. secundò uidetur fo. 47. Et aduertendum est, quòd du-
plex est patrimonium regis. demaniale, quod & fiscale etiam nuncupatur, et patri-
moniale, demanialis seu fiscalis dominium princeps post coronæ electionem ac-
quirit, patrimonialis verò dominium etiam ante coronæ electionem habet: siqui-
dem patrimoniale dominium à corona segregatum existit, ut tradit camera, in. c.
57 imperialẽ in prin. col. 3. de prohi. feu. al ena. per fede. Et ideò dubitari solet: an
rex demanialia alienare possit? & quomodò, & quando? v de constitutionẽ dignũ,
& remissiuè g. de perno, in. 4. no. redeamus. versiculo item v detur et remissiue
camera, in d. c. imperialem col. pen. in litera. S. fo. 108. et in litera. F. fo. 6. & pet.
de gre. in tracta. concessi. feu. p. 1. q. 5. per totum. ubi concludit, quòd hodie in hoc si-
ciliæ regno rex loca & terras habitatas, regiasque gabellas, quæ sunt demanii aliena-
re non potest: sed tantùm alios quoscũque redditus bonorum demanialium, & ita fuis-
se interpretatum & restrictum. c. reg. alfonsi cõcessum anno domini 1451 sub t°,
quòd loca demanii possint donari, vbi habetur, quòd demania siculis bene merentibus per
regem donari possint, per tria brachia regni in publico parlamento in vrbe panhor-
mi cõgregato anno domini 1477. p quod. c. ipse in sua. q. concludit quòd si donari
58 multo magis in feudum concedi possunt. Et subdit cautelam ad tollendam omnem
difficultatem, vt valeat concessio bonorum demanialium in feudum, v3. vt conce-
dantur per regem motu proprio, ex certa scientia, & cum deliberatione sacri regii
concilii maximè in titulum donationis & propter seruitia præstita, expressim pro illa
vice tantùm. c. regni cõtrarium disponentibus dispensando, & quòd vniuersitas to-
59 tius regni collegialiter cõgregata huiuscemodi cõcessioni cõsẽtiat expressim: quia re
gni capitula cũ ad petitionẽ trium brachiorum concessa fuerint, eadẽ tria brachia
60 eis in totum vel in partem derogare vel abrogare possunt, regis authoritate: quia
eadem sollennitas, quæ in actu confirmando interuenit, & in actu resoluẽdo siue re-
uocando requiritur, glo. sing. in l. 1. in fin. vbi bal. C. de in offi. dena. idem bal.
61 in l. si vt proponis. C. de nup. bar. in l. & ideò ff. de condi. furti. Præsertim:
quia dispositum reperitur expressim per. c. regni, vt dispensatio fieri non pos-
sit nisi fuerit collegialiter congregatum & conuocatum regnum, vt habetur in se
cundis. cap. reg. alfons. anno domini 1451. sub t°, quòd dispensatio aliqua contra ca-
pitula fieri non possit. & incipit item suplica fo. 133. c. 418. Et quia per talem con-
cessionem ad ius cõmune reditur & res facilè ad naturam suam reuertitur arg. l. si
vnus. §. pactus ne peteret ff. de pact. vbi do. & dicit aliàs ita fieri vidisse venditio-
nem secretiarum ciuitatis portuum & terræ castri regalis per reg. curi. cum d. ca-
pitulorum regni derogatione atque consensu trium brachiorum regni collegialiter
62 congregatorũ in parlamento. nec aliter concessionem securam dicit. Quod no. tu
ciuitas catanæ, in votatione literarum viceregiarum, quæ quotidiè accidunt. vbi
pro ista vice tantùm dispensatur contra regni cap. & priuilegia ciuitatis: quòd dispẽ-
satio talis fieri non potest, per. c. reg. alfon. 407. incipit et per obseruantia fo. 129.
sub. t°. iuramentum de obseruatione capitulorum: nisi totũ concilium regni col-
legialiter in tali dispensatione congregatum fuerit vt est dictum. p. c. 418. fo. 133.
Et præsertim, si illud contra quod dispensatur contineat in se clausulam: vt firmum
& stabile maneat perpetuò in futurum & cæt. que verba important ut non possit
in contrarium dispensari neuiza. in. 5°. 12. patres comederunt. nu. 52. inter cons.
feud. per glo. in c. cupientes. §. cæt. in verbo perpetuò de elect. in 6. cum simil. &
citat lo: de selua in tract. de bene. p. 4. q. 7. ver. secundo limitatur deci. in c. 1. §.
de adulteriis extra de iudicus. Nec tineas rescribere: sicuidẽ princeps æquo animo
patiẽ, si rescriptum quod videtur iniustum cõtineret; nõ mãdatur executioni p in-
feriorẽ: sed expectatur altera iussio & principi nulla fit in iniuria si bonus & æquius
reputatur. idẽ neuiza. in d. con. 12. nu. 139. qui citat. lo. montag. in tracta. de reg.
consistorio. barba. in cõn. 123. inter con. alex. lib. 4. & cæteros.
63 Et sicut duo patrimonia in rege sunt: itẽ & alia duo patrimonia in vassallo conside-
rantur feudale videlicet et burgensaticũ, quod etiã alio nomine nuncupatur allodi

ale, c. 1. an agna. c. 1. de allod. secũdùm eumdem camera. in d. c. imperialem col.
64 3. in princi. Et allodium est, proprium & liberum patrimonium, siue propria
& libera res, quam: quis a nemine tenet, nec recognoscit: nisi à deo: licet sit sita
in alieno districtu vel iurisdictione solùm. n. [illegible] sub domino districtus quó
ad protectionem, et iurisdictionem secundùm cõmunem opinionem, quam testa
tur lo: arnal. in. c. imperialem nu. 20. in prin. de prohi. feu. aliena, per fede. qui
dicit. etiam no. p glo. & doct. in. l. benè à zenone. C. de qua. pscri. et subdit hoc
esse, quod vulgò dicitur ad franchum allodiũ, & probare. tex. in. c. 1. §. ad hoc,
qui allodium &. §. fe. vbi no. per iaco. de bel. vi. & g. de cune. de pace iura. firma.
& quód allodium, quasi al undè non recognitum sed liberum & purum. l. propria
ũ dicatur, gozadi. 9°. 4. nu. 7. socin. nep. in 9°. 75. nu. 23. vol. 1. Et princeps in his
burgẽsaticis vassalli nullum habet dominium particulariter illa distribuẽdi: tamets
si totius vniuersalis orbis dominus sit; dominus. n. censetur quó ad gubernatio
nem, ac iurisditionem tantúm. l. deprecano ad. l. rod. de iact. c. cuncta per mun
dum. ix. q. 3. est cõmunis sententia, quam testatur fortuni. in. l. gallus nu. 29. ff.
de lib. & post. nisi bona ista burgensatica in tertiam speciem transirent ex numera
tis in. c. 1. que sint regal. tùnc. n. regalia dicuntur, quod sanè verbum aptum est
comprehendere, patrimonialia & fiscalia regis secundùm andre. in constitu. scire
volẽtes, quẽ ad hoc erat camera. in d. c. imperialẽ in litera O. fo. 37. & 71. vbi ẽt dicit
65 hæc regalia duplicis esse naturæ, quædam ex his ossibus regis inhærent, vt nullo
modo alienari possint, quædam & si regalia sint, alienari consueuerunt. luc. de pen
na in. l. 1. C. de priuileg. col. 5. & remissiuè vide petrum de gre. in tra. conces. feu.
p. 7. q. 5.
Ad propositum ergo redeũdo; hoc in regno feudorum materia inuenta: non insistẽ
do: an vsibus feudorum generalibus: an regni constitutionibus: an aliis separatis
consuetudinibus: siculi vsi fuerint, per ea tẽpora: anteq capitula regni, quæ hodie
66 nos habemus condita fuerint, satis est, quód hodiè duo sunt capitula regni, que de
feudorum materia tractant, principaliter: licet alia sint ad declarationem istorum:
vnum de successione: aliud de alienatione feudalium: primum à rege Iacobo; secũ
dum à federico tertio editum: illud, est. c. si aliquem, quod interpretaturi modó
sumus: hoc, est. c. volentes, de quo (& si non sit materia nostra) aliqualiter, tamen
meminerimus, tam in præludiis, q infrà in uer. antiquis: sed si dominus vitã dece
67 rit diffu ius de eo tractabimus. Oportunè tñ modó cadit, pro intelligentia mul
torum quærere; an hoc cap. si aliquem à rege Iacobo editum; sit illa constitutio
si aliquem papæ honorii, & do. meus propatruus do. blas. lancea in repet. huius.
c. si aliquem, quam à penna habemus in prin. dicit hæc verba. allegata est in re
gno hæc cõstitutio, et examinata nõ benè, & 13: rex Iacobus diuæ memoriæ eam
posuit inter cap. regni per eum edita; fuit tamen constitutio honorii papæ, qui fu e
prius conditor, secundùm andre. in c°. 1. §. hoc quoq; & fuit edita ad declaratio
nem et ampliationem successionis collateralium in feudo. & andream in. c. 1. nu.
22. de natu. succe. feu. & ideò eam examinare putat. pro qua opinione, nos addu
cimus andre. & afsli. in cõstitutio, in aliquibus. lib. 3. rub. 23. & in cõstitun. vt de
successionibus. eod. lib. in prin. & nu. 13. & nu. 66. afflict. in cõstitu. fratribus. nu.
2. ver. 20. q. rub. 14. lib. 3. petr. de grego. in tract. concessi. feu. p. 1. q. 2. ver. ex
hac conclusione, circa med um, vbi vltrà prædicta allegat aret. in 9°. 164. dil gẽs
ter col. 1. ver. his præmissis eũdẽ pet. de grego. in d. tracta. p. 4. q. 1. vbi etiam al
legat. andre. in. c. 1. §. præterea ducatus. ver. sed nunquid? de proh b. feu. alie per
feder: Sed in contrariũ, quód hoc. c. si aliquem non sit illud papæ honorii capi
tulum, facit, quód ait andre. in d. c. 1. nu. 14. versi. cõstitutio regni siciliæ, de na
suc. feu, vbi dicit hæc formalia verba & videtur intelligi, quód collaterales, tùnc
succedãt, qui sunt à latere cõiũcti, vnde prouenit feudũ: quia capi. honorii factũ ad
ampliandam successionẽ, hoc dicit; & loquitur, etiam in subfeudatario: sed cap. ge
neraliter loqtur, vt succedãt, tã cõiuncti ex latere, vndè prouenit feu. q cõiuncti ex
latere, vndè non prouenit feudũ, per verba, in tex nõ cõibus, vbi dicitur q [illegible]
Secundò

Secundò facit, quod tradit affli. in d. constitu. vt de successionibus nu. 23 quòd c. papæ honorii vocat trāsuersales in feu. gradus, et maioris ætatis habita ratiōe: sed hîc non habetur, gradus prærogatiua seruata: ǧ & cæte. nisi dicamus quòd nescimus quomodò hodiè, dicto gradus in tex. deficiat: quia loi aloys. de sep°. hîc, allegat etiā hoc. c. ad hoc, vt dicat gradus & p° genituræ progatiua seruata; vel nisi dicamus, ꝙ afflict. ità hoc. c. intellexit, per alia verba in tex. ibi (proximior) quod verbum respectu gradus intelligitur. vt. infrà. in verbo ꝓximior, iunctis aliis, verbis, ibi simili gradu & cæ. vbi mentio fit de gradu. Tertiò facit, quod ait idē affl. in cōstitu. vt de successionibus. nu. 48. v31 ꝙ statuit papa honorius. in. c. si aliquem ꝙ si oēs filiæ essēt maritatæ, & dotatæ à patre; maior natu in ipsis feudis succedit; si in eis victum fuerit more francorum: sed hîc, nil dr̄ de patre: sed, tm̄ de transuersalium successione. Insuper verbum nullum de dotata: sed, tm̄ de maritata habetur deindè dicit, si viuat iure frācorum, & sic cōditionaliter: sed hîc nō conditionaliter: sed dispositiuè, verbum (francorū) ponitur: nam semper ab intestatò iure francorū viuitur. sm̄ cōmunē intellectū, de quo habet. infrà in verbo francorū. Quartò & vltimò facit, quod tradit lo: aloysi de septimo noster cōsiculus in rep. c: volentes, quam ad pēnam habemus in declaratiōe formæ: pro te, et hæred: de tuo corp. legi. def. en. circà medium; vbi dicit expressim, ꝙ hoc. c. si aliquem, & .c. constitutionem regis federici fuit factum pòst andre. de iser. ǧ authoritas andreæ, ad hoc, nec prò. nec cōtrà facit. vel, fortè dic, ꝙ hoc .c. si aliquē fuit papæ honorij: at prædicti doct. ità illud intellexerūt, ut m° diximus; quicquid tn̄ sit, hoc parùm refert: an eius origo à papa honorio: vel an à rege Iacobo descēdat: licet si certè id sciremus, autho. ꝑdictorum doct. alleg. c. honorii papæ, facerent ad p̄ns cap. satis, n. est, quòd nos, vt cap. regis iacobi, hoc c. si aliquem interpretamur.

68 VISA Feudorum origine, ad definitionē transeamus, & quia summa feudorū diuisio in duo genera diducitur: aut feudū ē proprium propriam habens nām: aut improprium, non habens propriam nām. sub qua breui diuisione; omnes multiplices feudorū diuisiones continentur, quas scribentes ponunt, quæ potius sunt diuersa feudorum nomina ab aliquo euentu introducta: ǧ diuersa genera, seu diuersæ feudorum species. vt ait curti. iuni. in tracta. feu. p. 1. q. 8. in princ. ideò feudū proprium propriam habens nām definiamus. sed quia vti in prin. diximus, circà hoc quid sit feudum in genere secundū propriam nām? varii varia dixere, nos breuitatē, sectātes duas dūtaxat definitiones, quæ frequentiori doctorū calculo approbantur, referemus; & postremò nostram nouiter subnecteremus definitionem, de iure, tamen cōmuni feudorum loquendo.

69 Prima itaq; definitio: feudū est beneficium, quod ex beneuolentia ità alicui datur; vt proprietas quidem rei immobilis beneficiatæ penès dantē remaneat; & vt fructus ità ad accipientem transeat: vt ad eum, heredesq; suos masculos, siue fœminas (si de his nominatìm dictum sit) imperpetuum pertineat: ad hoc, vt ille, heredesq; sui fideliter domino seruiant, siue seruitium illud nominatìm, quale esse debeat, sit expressum, siue indeterminatè promissum, ità ait, tex. in c. 1. §. fin. in quib. cau. feu. ami. quā definitionem doct. cōmuniter sequuntur, & eam declarant bal. & cæte. in prælud. feu. curti. iuni. in tract. feud. i pri. par. ver. sextò principaliter q. & cassan. in cōsuetudi. burg. in t°. des fied; rub. 3. nu. 1. fo. 383. vbi dicit, quòd illa verba: & vsufructus ità ad accipentem & .c. vsq; ad finem: sunt verba addita per aluaro: sed credimus, quòd ipse tex. non vidit, nam si vidisset non dixisset, esse verba alua: sed textus.

Secunda definitio: feudum est beneuola concessio libera, & perpetua rei immobilis, vel æquipollētis cum translatione vtilis dominii proprietate retenta, sub fidelitate, & exhibitione seruitiorum; hæc definitio breuior est, & colligitur, ex mēte lo: arnal. in. c. imperialem de prohi. feu. aliena. per fede. quam omnium sibi magis placere asserit. Ias. in præludiis feu. nu. 7. & curti. iuni. in dicto tractatu par. pri. quæ. 6. vbi eam declarat & asseuerat, quòd hæ definitiones in idem recidūt, & sunt

bonæ.

bone, eam etiã sequitur. pet. rebuffi. in declara. arb. feud. in prin. post cassaneum
preallegato in loco, & cęte. quos ibi ipse citat: tamen aliter eam refert, q̃ nos modò
ex mente predictorum retulimus: nam ipse dicit seruitiorum honestorum, & decla-
rat; quia bene dicit honestorum: nam, si feudum concederetur ad seruitium inho-
nestū, non teneret feudi concessio, arg. tex. l. si remunerandi. §. rei turpis. et. l. si
mãdauero. §. qui idem. ff. mand. & . §. illud. instim. co. panhor. in c. bone. il. ij.
nu. 14. de postula. prelato.
Nec nos preterit: aliam esse definitionem principalem, quam refert, idem pet. re-
buff. in declara. predi. arbo. feudorũ: in prin. quòd feudum: est beneuola actio tri-
buens gaudium capientibus capiensq́ tribuendo in id, quod facit prona, & spontè
sua parata. d. c. i. §. beneficium. in quibus; cau. feu. ami. quam definitiõem cõmu-
niter summistas posuisse dicit, & seq. soci. in 9° 167. non inutilis in prin. vol. 2. 9°.
66. visa donatione vol. 3: sed eam in ponderando tempus terere nolumus: q̃liquis-
dem hec definitio: est benefici in genere sumpti definitio: sed non feudi, quod be-
70 neficium in specie, & non in genere dicitur: vt patet, in d. tex. vbi ober. de ortho,
definit beneficium in genere, secũdum senecam lib. i. beneficiorum predicto mo-
do, & deindè ponit feudi definitionem, illud etiã beneficium nuncupando, vel spe-
ciem quandam beneficii in genere sumpti, & est definitio illa, quam nos primo lo-
co modò retulimus, vt sentit. etiã Io: arnal. in c. imperialem in prin. nu. 3. fo. i. de
prohi. feu. aliena. p fede, et nu. 2. fo. 15. vbi dicit, quòd beneficium ē propriè ge-
nus ad feudam per d. §. beneficium: licet quandoq́ promiscuè vnũ pro alio ponatur.
c. beneficium, si de feu. cõtr. fue. et facit, quod de adoptione dr̃, quòd bifariam
capit: adoptio in genere, & adoptio in specie, vt habetur in. l. i ff. de adoptio. simi-
liter et de iurisdictiõe, que dupliciter etiã capitur. iurisdictio in gẽere & iurisdictio in
specie, vt habetur. etiã in l. imperium ff. de iurisdi. om. iudi. ideò hac pretermissa.
Nos neutram definitionem nouiter de iure feudorũ subsistere posse dicimus. & con-
trà primam adducimus, quòd nimis est generalis: nam nõ tantùm: feuda secundũ
nãm propriam: sed etiã feuda secundùm nãm impropriam cõprehēdit: & definitio
debet tm̃ essentiam substantiam seu quidditatem rei definitę comprehendere: & nõ
exteriora. alciat. in l. vnica. nu. 26. C. de sent. que pro eo, quod in tere. ex mēte bar.
in rub. de appella. & diximus supra in pri. Et si est generalis definitio, feuda se-
cundùm propriam, & impropiam nãm cõprehendens, in cõtrarium adducimus,
q non est generalis: nam non omnia feuda secundùm impropriam nãm compre-
hendit, & definitio quelibet. generalis esse debet. glo. in verbo itaq;. in l. i. § 1. ff.
71 de dolo. seba. sapia in. l. ius dicentis. nu. 18. ff. de iurisd. om. iud, vbi etiã dicit, q
generale dicitur illud, quod nullã patitur exceptionem. c. venerabilē, & ibi abb. de
72 elect. & facere tex. in l. in fraudem in fin. ff. de testa. mil. & cõsequenter, si in aliqui-
bus est falsa, tota redditur falsa.
Quòd feuda secundùm impropriam nãm cõprehendat & non tm̃ propria feuda;
si feudũ ꝓpriè definiatur. patet. p verba (siue fœmine si de eis nominatim dictũ sit:)
nam, si nominatim de fœminis in feudi concessione dr̃: fœminę ex pacto: & non
73 secundùm nãm feud: succedent; & feudum impropriè nũcupabitur: siquidem iure
feudorũ fœminę nõ succedunt. c. i. §. hoc aũt notandum, de his qui feu. dur. po.
c. i de grad. succe g. de perno. in 9° l. aggrediamur col. 1 nu. 1. neuiza. in 9° 49. nu.
26. soci. nep. in 9° 2. nu. 15. vol. 3 riminal. in 9° 305 nu. 23. & 28. vol. 2. nisi ex cõsue-
tudine curt. in tract. feu. p. 3. in prin. vbi ponit regulã & 28. inter falle. & conside-
rationes siue questiões, latè itaque. in tract. primigeni. q. 10. vbi pluribus in regio-
nibus mundi asserit fœminas in regnis & feudis succedere ex priuata eorũ consue-
tudine. Deindè dr̃, (siue seruitiũ illud sit expressum:) nam seruitium expressũ pos-
set in canonis, vel census prestatione consistere; & sic esse seruitium reale, quo casu
feudum similiter impropriè dr̃, si nõ in alium cõtractũ transit; puta: emphyteusim
74 vel innominatum contractum, c. i de form. fidel. feu. cy. in aũt ingressi. C. de sa-
cro sanct. eccle. bal. in aũt. si quas ruynas col. antepen. C. eod. cũ concor. per Ias.
in prelud. feu. col. 4. nu. 8. curti. iunior. in tracta. feu. p. 1. q. 6. col. 2 ver. sextò, q

q fidelitas.

fidelitas, Cassan. in consue. Burg. in t°. des fiedz rub. 3. nu. 7. fo. 388. ver. cõ-
siderandũ ẽ 2°, Raini. in 9°. 205. nu. 25. vel. 2. Deci. in 9°. 183. nu. 7. Præterea df.
75 (hæredesq; suos masculos:) sed õnis definitio debet cõuerti cũ suo definito, alias nõ
ẽ bona definitio, p̃hus .iii. metafi. cõme. x. ẽ tex. Glo. & Bar. in .l. j. §. j. ff. de do-
lo. & q̃ plures citati. per Fran. niconi. in rub. ff. solut. ma. nu. 132. Bologni. in rub.
ff. si cert. pet. nu. 44. Gaspar valla. in .l. imperiũ nu. 65. ff. de iurisd. om. iudi. Cur-
ti. Iuni. in tract. feu. p. j. q. 6. nu. 2. nã hæres masculus põt ẽe: & feudũ nõ habe-
76 re. sicuti mut°, & surd°, vel aliter à nã imperfect°, qui ẽ mascul° & põt esse hæres. §.
fin. instit. de hæred. qua. & di. cũ si, et tñ in feudo nõ succedit. c. j. §. mut°. episco.
uel Abb. c. j. an mut°, uel alias imper. & ibi doct. & maximè. Bal. col. fin. ubi
cõcludit, quod mut°, surd°, uel aliter impfect° à nã, qñ qualitas suitioẽ, nõ recipit
substitutũ, nõ succedit: quia aliud sine iniuria creditoris, pro alio, statui nõ põt. arg.
77 l. in executionib°, & .l. ij. §. ex his & .l. insulã intra bienniũ. ff. de verbo. ob. Et qñ
pncipi suitiũ fieri debet: nisi de pncipis volũtate, p substitutũ fieri nõ põt. idẽ Bal.
in .d. c. j. §. mutus. nu. 3. epis. uel ab. p tex. in .l. si quis. C. de munleg. lib. xi. ubi ẽt
Andre. qui dicit, quòd uassalli nõ possunt p aliũ suire, cũ eos elegerit dñs ad hoc fa-
ciendũ .l. inter artifices. ff. de solu. & faciũt tradita p Tiraq. in tracta. de pmigeni.
q. 23. ubi pòst multa cõcludit, q impfect° à nã in feudalibus & regnis nõ succedit:
secus in allodialib°, ceterisq; reb° puatis. faciũt ẽt tradita, p Curti. Iunior, in tracta.
feu. p. 3. in t°. an. cleric° succedat, ubi latè examinãdo cõcludit, q cleric° in feudis
nõ succedit: quia pp irregularitatis timorẽ in bello ẽe nõ potest, & cõsequenter dño
suire nequit: & p substitutũ ad suiendũ nõ admittit, et ita post multa dicit tenere
Alex. in 9°. 10. col. j. vol. 5. & Fely. multũ succinctè loquẽtẽ in .c. in psentia xxi. col.
extra de proba. & respõdẽdo ad cõtrariũ, quod fecerat de muto: dicit procedere, qñ
mutus, uel aliter impfectus, p dñm ad suiendũ admissus fuisset, quòd põt: sed dño
nõ cõsentiente ad suiendũ p substitutũ nõ admittitur, & q mutus & surdus à nã sint
prohibiti succedere in feudo regulariter, p .d. tex. in specie tenet Curti. in .d. tract. in
78 p. 3. nu. 8. Tametsi mutus et surdus ẽt à nã, sicut quilibet hæres extraneus in feudis
impprius: puta in feudo, quod p ãnuo redditu habetur, succedat. idẽ Curti. in .d. tract.
d. p. 3. nu. 8. q citat. Alex. in 9°. 126. uiso, & examinato pcessu col. 2 vol. j. idẽ tenet
Bal. in .c. j. de pace costan. col. 23. versi liuellariũ quẽ ref. & seq. Ias. in prelud. feu.
79 nu. 8. Et licet mut° casu, q° feudo priuetur, si nõ habet aliundè, vt viuat alimẽta cõ-
sequi possit. Camera in .c. imperialẽ fo. 21. col. 74. in litera. g. de prohi. feu. aliena
p fede. p tex. in .d. c. j. §. mutus epis. vel. ab. post. Iser. p eũ ibi citatũ. Postremò,
80 ponitur nomen (usufructus); & nõ rectè: nã magna ẽ differentia inter feudatariũ,
& vsufructuariũ; feudatarius .n. vtile habet dñiuz rei infeudatæ; & ɔsequẽter fructuũ
81 pendẽtiũ: vsufructuarius verò pceptorũ tñ. fructuũ dñiuz habet .l. si vsufructuarius
messẽ. qb. mo. usufr. ami. ita Bal. in .c. que in ecclesiarũ .col 7. extra de cõsti. re-
fert. ad hoc, & seq. Curti. in .d. tract. feu. p. j. q. 6. col. 2. qui dicit hac ratione verbũ
vsufructus impropriè poni in definitione pro vtili dominio.
Quòd generalis definitio non sit, quasi nõ omnia feuda, secundùm impropriam
naturam compræhendens, si generaliter feudum secundùm propriam naturam
82 definiatur, patet: nam pactum in feudis valet, vt directum, & utile dominiũ tran-
seat in vassallum, & erit feudum impropriè Bal. in .l. si plures col. 2. C. de condi.
inser. & in .l. uni. col. 15. C. de condi. inser. post. Io: Monach. in .c. abbate sanè de
re iudi in vi. Bal. in .l. j, circa fin. C. si plures una sentẽ. termi. vt refert & seq. Curti.
Iuni. in tracta. feu. par. j. q. 6, versi. in contrarium tñ q imò non obstante pacto
col. 5. Per. de grego. in tracta. concessi. feu. p. j. q. 9. in princ. Riminal. in 9°. 389.
spectabilis nu. 37. vol. 2. & dicem° infra ver. 2°. ex registro, & tñ iste casus in defini-
tiõe nõ cõpræhendit; imò contrariũ habet, dũ dicit (ut dñiuz directũ penès dñm
remaneat, & utile in feudatariũ transeat. (Secũdò feudũ cõcessũ p te & hæredibus
simpliciter, cõpræhendit. extraneos & singulares successores. aduerte nõ directò
& pncipaliter, sed p indirectũ, & in consequentiaz & hoc ẽ maximũ. naz tale feudũ
pro te, & heredib° facit feudũ hereditariũ, vt haberi nõ possit citra ius & nomẽ he-

dis' hęc ē, verior & magis cōis opi, quā testatur D. Cou. lib. 2. varia. reso. cōtl. 6.
versi. ideo oio Roland. a valle in 9°. 2. nu. 39. Curti. in 9°. j. nu. ij. ver. sm cū con-
85 infra in decla, formæ p te & hære. de tuo cor. ver. sexto facit quos hic tepete, Et
hæres in feudo hære. nō uenit contra factum defuncti, ēt cōfecto inuētario. l. cū
à mře. C. de rei. ven. est magis cōmu. opi. fm Arium pinnell. in tracta. de bon.
mater. par. 3. nu. 93. fo. 556. & prēcitat. doct. & dicemus infra pra allega. in loco,
et infra in verbo masculus ver. quartò requiritur. q̄ feudū à defuncto in extraneū
alienatum, ab eo extraneo & sic singulari successore reuocari non poterit per hęre-
dem, & hęc est veritas ut ex infra dicendis per totum librū patebit, licet q̄ plurimos
habeat contradictores, nostrates tn̄ siculi hāc conclusionem indubitanter amplectū-
tur. per. c. volentes, cōem opin. testatur, Pet. de greg. in tract. cōce. feu. p. 6. q. 2.
86 ver. extendo nūnc. istam conclusionem. Item feudum pro te & hæredibus & suc-
cessoribus non solū in prædicta rōe poterit in singularē successorem transire ēt ex-
traneum sed ēt complectitur, directò successores extraneos, si coniunctim dictio hę-
redibus & successoribus, cum copula (et) ponatur: ne dictio successoribus super-
flua reddatur. Alex. in 9°. 103. ex themate præmisso vel. 2. col. pen. Marc. anto.
nactè in 9° 464. nu. 21. Soci in 9° 226. col. 12. vol. 2. & latius in 9°. 257. col. an-
tepenul. & fin. eo. vo. Curti. senior in 9°. 4. in fin. Parisi. in 9°. 161. et 9°. 3. nu. 13.
vol. j. post. Saly. in l. j. q. 20. C. de iure emphy. Anto. de Butrio in. c. in pñtia.
col. 4. nu. 13. ver. & ideò extra de proba. Pet. de grego. in tracta. concessi. feud. p.
6. q. 4. vbi ēt de iure feudorum cōcludit, dictionē successoribus operari, vt veniant
extranei heredes, & ēt singulares successores, cum dictio hæredibus & successorib'
coniunctim ponitur, per tex. in. l. flumina. §. aduicitur. ff. de dam. in fect. & decla-
rare Alex. in. d. 9°. 193. ex themate pręmisso. col. j. & seq. ver. ad primum dubiū
& ver. seq. vol. 2. Curti. Iuni. in 9°. 4. col. vlti. in fin. licet secus, si diuisim ponatur.
& ēt dicit uenire fœminam, per consi. Soci. in indiuiduo. in 9°. 257. visis inuestitu-
ris col. 4. versi. aliqn̄ & 4°. & vltimo vol. 2. Licet fm opinionem Imol. in. l. quod
dr̄ col. pen. & fina. ff. de verb. oblig. per glo. in. l. stipulatio ista. ff. de verbo oblig.
in verbo cęterum. sub forma prędicta extranei hęredes nō cōphēdant: sed dictio
successorib', ne supflue maneat cōphendet heredes de iure ptorio. quā opinionem
testatur. cōes Deci. in 9°. 171. & Ripa in. l. dabim'. §. si quis cū tutor. ff. de puileg.
87 cre. Item feudū pro te, & heredib', & successoribus quibuscūq. extraneos cōphēdet
indubitāter. Soci. nep. in 9°. 110. in oñti. nu. 20. vol. 2. Per. de. g. in. d. tracta. cō-
ce. feu. p. 6. q. 7. vbi citat. Soci. in 9°. 19. p decissione. col. 2. vol. j. Deci. in 9°.
135. in cā. vol. 2. versi. circa pmā, post Bal in. l. p°. col. 5. ver. 34. q. ff. de ter. diuisi.
Io: aloysi. d sep°. in. c. volētes in declara. pdictę formę testat cōes Soci. in 9°. x. uisa
questione nu. 2. inter. 9°. feu. Roland. à Valle in. 9°. 3. nu. 65. & seq. ubi vult, vt nō
solū includant ria gnā heredū, de quibus hēt, instit. de hered. qli et differ: sed ēt le-
gatari', qui in re legata dr̄ q°dāmodò heres. l. id tēpus. §. j. de usucap. Bal. in. c.
imperialē, de phi. feu. aliena p fede. & testari cōes opinionē Curti. in 9°. 3. & in tract.
fe. 1. p. 4. col. vltim. & alios. itē ēt, q trāsit ad fœminas, & descēdētes ex fœminis Ias.
in 9°. 9. vol. Soci. in 9°. 10. posito in volu. con. Bru. Curti. in 9°. 4. & ē. p eū inibi
citatos Brun. in 9°. 14. in facto pponit nu. j. inter 9°. feu. idē Rolan. in 9°. 96. nu.
88 36. Itē feudū p te, & heredib' & qb' dederis, cui' forma similis ē pcedēti formę p
te, & hered. qb' cūq; ābę. n. à pari pcedūt, idē Rolād. à valle in 9°. 3. nu. 64. et 9°.
96. nu. 33. & nu. 34. vbi fm. cōes opinionē dicit transire ad extraneos hęredes, &
de eo vassallū testari posse sine licentia dñi, quod limitat nisi expssis dicatur in inue-
stitura dūmodo, q nō trāseat ad psonā extraneam: quia tūc phibitio de nō alienā-
do in extraneos opatur vt nō in extrāeos sed inter agnatos possit fieri alienatio Bal.
in. l. volūtas ver. pone. C. de fideicom. p tex. & no. in d. c. j. de feu. nō hab. pre.
89 nāz refert. & seq. Brun. in 9°. 38. uisis cōcessiōibus nu. 2. inter 9°. feudalia Tametsi
uassallus feudū p te, & hered. quib' cūq. vxori legari nō possit, ne in idē duo cōcur-
rāt specialia: cōtra. l. j. C. de do. pnū. vnū q ē rōe heredū: quia vxor nō est de illis
de quibus eē debet. s3. de agnatione cōi: aliud, quia dato, quòd ēēt ē fœmina, quę
regulariter

regulariter à successione feudi prohibeatur, Marcus ant. nactè. in q°. 464. redemptoris nu. j. ex mente. Bal. in. c. j. §. donate col. 2. vet. sed dubitari potest, qual. olim feu. alie. poter. quem plerosq; mocer. item, in legi ad tum in consulendo sequi asseuerat. in Definitione. ii. dicitur (in hæredes masculos) &c. quod tm
90 est, quantum dicere in descendentes agnatos: quia dictio (hæres) prolata à lege in materia feudali, non compræhendit extraneos hæredes: sed tm descedentes, est tex. in. c. j. §. & si clientulus de aliena feu. &. c. j. §. eum vero. de his q feu. dare. pos. & omniũ concors sententia nemine dissentiente, licet difficultas sit & hinc inde opiniones, cũ verbũ heres fuerit prolatum ab homine; an s̃m ius feudorũ intelligi deberet pro descẽdentibus tm; an vero s̃m propriam eius nãz, s̃m ius romanoru, vt oẽs hæredes tã descendentes, q̃ extraneos compræhendat. l. sciendũ &. l. hæredis appellatio. ff. de verbo. signi. l. in annalibus. C. de leg. & nãz feudorũ alteret. Ergo definitio generalis nõ existit, qm prædicta feuda vbi extranei hæredes succedunt s̃m impropriam feudi naturã, nõ cõpræhendit: sed tm: descẽdentes.
91 Tertió vt tempus amplius nõ teramus in exemplorum positione, omnia pacta et quantũcunq; extranea in feudis valent, c. j. §. penul. quid sit inuesti. Soci. in q°. x. visa quæstione nu. j. inter q° feu. & tenor inuestiture seu pacti seruandus: licet feudi naturę repugnet. c. j. in fin. de duc. fra. à cap. inuesti. cũ cõcor. per Curti. iuni. in tract. feu. p. j. q. 6. vbi ẽt dicit, quod hęc pacta faciunt feuda s̃m impropriam nãz, de quo dicit eẽ tex. expressũ in. c. j. de feu. nõ habe. propr. nãz. in tex. ibi licet propriam feudi nãz non habeat: iure tamẽ feudi censet & p. c. j. §. præterea. quid sit inuesti. et Bal. in prælud. feu. in. 4. diui. tenet idem Marc. antic. nacte, in q°. 467. visa inuestitura nu. 20. Neuzan. in q°. 9. a iure principium nu. 3. Rimimal. in q°. 56. pñs difficultas. nu. x. vol. j. Et expeditũ & clarũ est, quẽd in definitione hec feuda, extranea habentia pacta nõ cõpræhenduntur: sed dũtaxat ea, quę propriam habẽt nãz, & quedam alia, que impropriam sustinent nãz, vt nuper diximus q̃ &c.
Secunda definitio similiter nimis est generalis & feuda s̃m impropriam nãz ãplectitur, nam verbum (seruitiorũ) dato ẽt, quod sit dictio (honestorum) vt ait Rebuffi. in definitię. prolatum, ita personale sicut reale seruitium compræhendit: qñquidem in
92 definita equipollet vniuersali. l. si pluribus. ff. de leg. ij. l. si plures. ff. de leg. 3. c. vt circa de elect. lib. 6. vbi. not. Fortunii in. l. item quia nu. 8. ff. de pacti. vbi dicit ẽt in materia naturali apud philosophos pcedere, vt indefinita equipolleat vniuersali, & cùm reale seruitium pro feudo prestatur, non propriè: sed impropriè feudam dĩ. c. j. de form. fidel. feu. cum concord. per Ias. in prælud. feud. col. 4. nu. 8. & Curti. in tract. feu. p. j. q. 6. col. 2. q̃ &c. Præterea verbum (seruitiorum) nõ
93 rectè ponitur, siue personale, siue reale seruitium compræhendat: nam seruitium nõ est de substantia feudi: nisi quatenus inest ipsi fidelitati, ait Andre. in. c. petrò, q̃ fuit p° cã bene. ami. col. 4. & 8. & in. c. j. §. huius aũt generis. in quib. cau. feu. ami. & decla. Camerari. in. c. imperialem col. 2. de prohib. feud. aliena. per fe. c. j. de forma fideli &. c. j. hic finit lex, & voluisse dicit Roma. in q°. 368. col. 5. in pñ. & nos dicemus in quarto. requisito. q̃ sufficiebar dicere, sub fidelitate: quia seruitiũ,
94 quod est de substantia feudi iam sub fidelitate continetur. Nec refragatur quòd non est bona definitio, vbi aliquid subaudiri debet. vt dixit Io: Hannibal. in rub. ff. de vsucap. nu. 63. per tex. in. l. j. §. j. ff. de dolo. vbi si fieret subauditio repręhensio de qua ibi ad definitionem serui nõ procederet, & non esset iustè facta: quia procedit ad demonstrandam substantiam rei definitæ: secus ad demonstrandam substantiam alicuius verbi, quod in definitione ponitur: quia tùnc nec exprimi debet, quod ex natura cuiusq; verbi tacitè continetur, alioqui in qualibet: cuiusq; rei definitione, plures requirerẽtur definitiones. non solum definitio rei, que principaliter definitur. sed etiam cuiusq; verbi per quod res definita demonstratur, & sic in casu nostro non solum definitio exigeretur feudi: sed etiàm definitio fidelitatis, definitio vtilis dominii, & proprietatis, & aliorum verborum, que in definitione prædicta continentur, quod aliquo modo non est dicendum. Insuper dictio (libera)
95 nõ rectè ponitur: nam feudum non liberè: sed sub quadã cõditione conceditur, si

p. j. q. 6. nu. 3. Berenga. Ferrād. in l. pacta. couenta. ff. de contrah. emp. nu. 8.
et hæc ex his cōstat: nā diximus beneficium, quod genus est, omne liberalitatis ge
nus in se continēs. c. j. §. in primis. in quib. cau. feu. ami. Curti. in tract. feu. q. 6.
106 p. j. & ponitur ad differentiam priuilegii, quod strictè sumptum, potius dispensa-
tionē, q̄ concessionem ordinariam continet, iuxta nota. in l. fin. ff. de cōsti. prin.
Curti. in d. q. 6. p. j. Quando verò feudum ex beneuolentia personis non contra
107 consuetudines feudales conceditur, propriè beneficium dicitur, & latissimè est in-
terpretandum, vt est hîc. l. fin. ff. de consti. prin. d. c. cum dilecti de dona. arg. l.
j. in fin. de iur. & fact. igno. cum concord. per Ias. in prælud. in d. col. 9. nu.
25. tradit idem Pet. de greg. in tracta. concef. feu. p. 2. q. 4. per totum vbi distin-
guit, quòd aut fit concessio super rebus non feudalibus de plenitudine potestatis,
seu contra consuetudines feudales, & tunc dicitur priuilegium, et est reuocabile &
strictè interpraetandum Bal. in l. qui se patris col. ãte penul. versi. et hoc Scias. C.
vnde lib. Aut fit gratis, & amore iuxta naturam concessionis feudi, & dr̃ benefi-
cium. c. j. in fin. de feu. dato. in vic. leg. cōmi. Curti: iun. in 9°. p°. facti contin-
gentia col. 14. versi. non obstat, quia innititur naturæ regii officii, ad quod solum
spectat inuestire, et definitioni feudi: q̄a dr̃ beneficiū, & cōsuetudini infeudādi quæ
108 fortior est, q̄ gratia: nam consuetudo est iustitia & non gratia. Bal. in. c. j. de na-
tu. feu. & sine cā reuocari non potest. Bal. in d. l. qui se patris, & latissimè inter-
109 pretandum: Aut conceditur propter aliquod factum, vel dationem & transit in cō-
tractum irreuocabilem Bal. in d. l. qui se patris, & magis cōmuniter doct. relati.
per Ias. in prælud. feu. col. 14. versi. quartò principaliter & Curti. in d. tracta. p. j.
q. 8. versi nonò, principaliter. & strictè est interpraetandū sed contra prædicta for-
tissimè arguere dicit Curti. in d. tract. p. j. q. xi: dicēs quòd feudum est contractus
nominatus sm̃ cōmunē op. ḡ non pōt dici bñficium: quia tāq̄ diuersa ponuntur cō-
tractus & beneficium. glo. cōmuniter approba. in l. fin. ff. de consti. princi. Et
hanc opinionem tenendo. respo. ad. c. j. §. fin. in quib. cau. feu ami. quòd ibi po
nitur beneficiū in genere: nō aūt in specie: nisi dicatur, quòd feudū est contractus
continens beneficium; pro vt donatio, quæ tamen dr̃ contractus nominatus, vt no.
110 cōmuniter doct. in l. iuris gentium. §. quinimò de pact. tu verò an contractus feu-
dalis: dicatur priuilegium, vel beneficium: vide remissiuè Camera in. c. imperialem
111 fo. 8. in litera o, de prohib: feu. aliena. per fed. Et sat erit pro modo notare. quòd
feudū quoties gratis & amore conceditur: siue contractus, siue beneficium. et ōñter
gratia, siue contractus beneficium in se continens dicatur, latissimè interpraetari de-
bet. sm̃ cōmuniter docto. Curti. iuni. in d. tracta. feu. p. j. q. xi, & idem Pet. de gre.
112 in d. tract. p. 2. q. 5. ver. aliquandò & secundò Et beneficium a beando dicitur: q̄a
facit accipientē beare, quod idē est, ꝙ prodesse sm̃ Ias. in p̄lud. feu. nu. 31. & Io: ar-
nal. in. c. imperialem nu. 13. in prin. de prohi. feu. aliena. per fede. p tex. in l. bo-
norū. ff. de ver. signi. Diximus: cum translatione tm̃ vtilis dominii ad differentiā
113 cōmodati locationis, & aliarum concessionū, vbi nullum transfertur dominiū, in
feudo. n. vtile tm̃ dominiū transfertur. in feudatariū. glo. & cōmuniter scrib. in. c.
j. §. p̄terea, de cap. Corrad. & in. c. j. §. nulla. per quos fiat in vesti. Curti. in
tract. feu. p. j. q. 6. col. 2. idē Curti. in 9°. 28. nu. 8 Parisi. in 9°. 23. nu. 7. vol. j.
Diximus per dominū concessum, ad hoc, ut proprietas penès cōcedentem rema-
neat. d. c. j. §. beneficium. in quib. cau. feu. ami. Ad differentiā feudi, quod per
feudatarium alteri cōceditur. penès quē feudatarium concedentem proprietas nō
114 remanet. sed quoddā vtile dominiū superius, & transfertur quoddā vtile dominiū
inferius, Curti. iuni in. d. tracta. feu. par. 4. in t°. an. vassa. po. sine licen. dom.
aliū de feu. in feud. & dicemus infra in. 3. requisito. Diximus: amore, per tex. in
115 c. j. in fin. de feu. dat. in uic. leg. cōmi. ad differentiā feudi, quod pecunia mediāte
cōceditur, quod im p̄prie feudū: dr̃ si feudum, tamen dici merebitur. Bal. in. l.
qui se patris. ver. & hoc Scias. C. fide liber. Curti: in. d. tracta. par. j. q. 6. col. 4.
versi. circa septimum & infra dicemus in. 4. requisito. Dixim⁹ sub fidelitatis &c.
116 per tex. in cap. j. §. nulla per quos fiat inuesti. sub qua fidelitate insunt p̄sonalia

dumtaxat seruitia, Camera. in. c. imperialē. col. 2. fo. 3. de prohi. feu. aliena. per feder. vbi dicit seruitium esse de substantia feudi pro vt inest ipsi fidelitati. c. 3. hic finit lex. et ita asserit voluisse. roma. in 9°. 368. col. 5. in prin. dum dixit, quod te= neatur ad fidelitatem, & cōsequēter ad seruitiū. idem Camera. in d. c. imperialē fo. 36. in litera. 3. vbi dicit quod licet seruitium non sit de substantia feudi principaliter: in est tamen fidelitati. c. 3. §. fin. in quib. cau. feu. ami. ibi. vt fideliter domino ser=

118 uiat, et hoc ad differentiā emphiteusis, quæ p annua censûs præstatione cōceditur, & aliquando certa pecuniæ quantitas à principio præstatur. c. constitutus vbi. glo. & docto. de relig. dom. Bar. & alii in. l. 3. C. de iure emphi. & hanc differentiam ponit Specul. in 4°. de loca. §. nunc aliqua. ver. 4. in fin. & dicit no. Bal. in addi. ad specul. in 4°. de loca. in. 3. col. quod feudū daſ gratis et nō pro censu, & ex na= tura feudi seruitium personale, & ex nā emphiteusis pensio. i. annuus census de= betur, quos ad hoc refert. & seq. Ias. in præelud. feu. col. 4. nu. 8. & meminit. Cas= san. in consu: burg. in 4°. des. fide. rub. 3. fo. 384. vel ad differentiam feudi im= proprii. vbi reale pstatur seruitiū Cy. in auē ingressi col. u'n. C. de sacro. sancti. eccle. Bal. in auē si quas ruinas col. antepen. C. eo. sm. curti. in loco præallegato

119 Diximus in descēdentes hæredes illam præstare valentes transiturum: propter col laterales, & fœminas, & mutum, & surdū, vel aliter imperfectum, qui nō succedūt, tum quia ita est cōsuetudo feudi, vt collaterales nō sucedāt. c. 3. §. & quia vidimus de his qui feu. dar. pos. tū quia mutus, surdus, fœmina, vel alii imperfecti psonalia seruitia, quæ insunt fidelitati præstare nequeunt. c. 3. an mu. vel. sur. c. 1. §. mu tus. epis. vel Abb.

120 Quacumq; tū diffinitione retenta, non refert. ex ea inferas, quod sex requiruntur ad hoc, ut feudum propriè dicatur: primò requiritur, quod res immobilis concedatur. sub qua venit etiam quæ immobilium appellatione continetur. secūdò, quod vtile tm̄ dominium transferatur. Tertiò, quod per dominum concedatur, vt apud eum proprietas remanere possit. Quartò, vt gratis, & nō pecunia vel alia re mediāte cō= cedatur. Quintò, vt fidelitas dumtaxat præstetur, cui seruitiū inest psonale. Sex tò. & vltimò, vt perpetuò concedatur, vt in infinitum in descendentes fidelitatem præstare valentes, transire possit: Septimum, quod ponit curti. in d. q. 6. p. 3. ex mente Aluaro. in. c. 3. col. 4. in quib. cau. feu. ami. quod spontè et non coactè sit concessum: ē superfluum: si quidem generaliter, non solùm feudales actus: sed cæ teri quicumq; sunt spontanei & nō meticulosi esse debent, vt etiā & ipse Curt. fenter.

121 Primo ex requisito, infertur. φ feudum in annuis redditibus consistere pōt: siqui= dem annui reditus immobilium veniunt appellatione Bal. in præelud. feu. col. 6.

122 vec. i. sed hic quæ, p tex. in. c. 3. de cōtrō. inter. vasall. & episco. qm̄ s m eum oēs res ex quibus fructus percipiuntur, inter immobilia cōputantur: ex annuis. n. red= ditibus fructus percipiuntur, singulisq; annis fructus renascunt, sicut ex cæteris re= bus immobilib9 renasci solent, iuxta no. in l. diuortio. §. si vir. ff. solu. ma. g 8 c. nec obstat: sm eum, quod in annuis redditibus nō sit dare directum dominiū, neq;

123 vtile: qa loco directi dominii erit directa actio, & loco vtilis dominii erit vtilis actio, competens ad consecutionem annui redditus, qui inter immobilia computantur l. iubemus nulli in prin. C. de sacro. san. eccle. & melior tex. de iure in clem. exiui de parad so versi: cumq; annui redditus de vb. signi. hanc opini. sequitur matt. laud. in. c. 3. qui feu. dar. po. refert. & seq. curt. iun. in tracta. feu. q. 6. col. 3. versi. circà quartum requisitum par. 3. Tiraq. in tract. de vtroq; retract. glo. vi. nu. 6.

124 fo. 64. vbi tribus modis limitat, primò cū redditus sunt perpetui. i. vsq; ad. xxx. an. aut ad longum tempus. i. vsq; ad decem annos, secundò, vt procedat pro tem= pore futuro, sed pro præterito redditus quorū dies cessit, inter mobilia computari dicit Bal. in. c. 3. de pace. bene. Alcia. in l. mouentium. ff. de verbo. signi. & c. tertiò, vt procedat in præstatione annua reali, vel mixta: nō in mera personali, pro quanō competit petitorium, nec possessorium, vt no. in l. vlti. C. quo. bon. cum concord. ibi tunc. n. tales redditus inter immobilia computari concludit. Pet. de gre. in tract. conce. feu. p. 2. q. 6. versi ratio primi membri. vbi hoc ex= tendit.

125 tendit, vt non solũ in annuis redditibus: sed etiam in annua fructuum præstatione
feudum cõsistere possit: siue eadem semper sit: siue diuersa: puta: quia in vno ãno
frumentũ; in alio vinum præstetur. citat Bal. in prælud. feud. col. 6. ver. sed hîc
quæro, per tex. in l. nec interest. quando dies leg. ced. iuncta. l. fructus. §. quod
ff. solu. ma. Et limitat tũc dici feudum, quando fructus, seu redditus percipi de-
bent per feudatarium manu propria, pro vt sunt iura censualia, iura terragiarũ,
gabellarum, & secretiaę regii demanii, que sunt de membris regie secretie diuersis
personis in regno concessa, quæ manu propria concessionariorum percipiuntur:
nisi aliud ex forma concessionis appareat, ita quòd exigant illa iura fructuum, quæ
per curiam exigi solebant, & non plus, vt in. c. reg. sed. sub. r°. quod exigant ba-
rones terrag. pro vt curia consueuerat exigere, dũ terras demanii tenebat: secus, si
fructus percipiantur p manus secreti, seu gabelloti, & deindè ab eis feudatario assi-
gnentur; quia tũc non concessio dationis in feudum, sed mera gratia dicetur, qm̃
tũc fructus vti separati à solo, res mobiles iudicantur; super quibus feudum consi-
stere non potest. c. j. in fin. de. feu. cogni. c. j. ex quib. cau. feu. ami. cũ cord.
per curti. iun. in d. q. 6. col. 3. ver. circa q̃rtũ reqsitũ in fin. in p^a par. nu. 18. ad
126 fin. & cõsequenter. vti gratia facilius reuocari potest, q̃ feudũ iuxta tradita, p Bal.
in d. l. qui se patris. ver. & hoc scias. C. vnde lib. quam distinctionem colligere di-
cit, ex tex. & ibi traditis per docto. & Bar. in l. fundum trebanianum. ff. de vsufru.
leg. & glo. & doct. in l. sigs ita. ff. de vsufru. vbi fit distinctio inter vsufructuariũ, q
manu propria hæredis fructus pcipit, argu. ab vsufructuario ad feudatariũ. Hinc
127 videmus quòd possessoria remedia licet pro iuribus personalibus nõ sint prodita.
l. fin. ff. quo. bono; tamen pro ãnuis. redditibus, seu pro iure percipiendi annuũ
censum, siue pro seruitutibus, possessoria remedia competunt. puta possessorium
recuperandæ. possessionis, vel remedium spolii. Bal. in l. iubemus nulli in prin. &
in l. hac edictali. §. is illud. C. d. secund. nup. & proprie in mã feudali. idẽ Bal.
in. c. j. de cõtro. inter vassa. & episco. Abb. in. c. cum. olim il ii. de resti. spoli.
Soci. in l. rem, quæ nobis. q. v. prin. nu. 13. ff. de acquire. po. Crauect. in 9°. 140.
Vol. j. vbi dicit quod spolium committit, qui in iudicio annuum censum soluere
recusat. quod singulis annis soluit. Afflict. in const. circà violentiarũ. nu. 50. Ti-
raq. in tract. de constitu. in. 3. par. lim. j. nu. 10. Berenga. ferra. in l. naturaliter
. §. nihil cõe nu. 37. & . 53. & cõmuniter nostrates scribẽtes super ritu, qui dicunt
ita, mag. cur. seruare. & rõ est, quia corporalia licet verè non possideantur: attamẽ
quasi possidentur. sm̃ glo. in l. seruus. §. 1. ff. de acq. po. cui neminem contradice
re asseuerat. Tiraq. præallegato. in loco.
128 Et quasi possessio istorum. incorporalium acquiritur, per trinum vel, binum actum
perceptionis redditũum: est tex. no. in. c. j. §. si vero, & ibi Bal. quid sit inuesti:
vel per vnicum actum a superiore confirmatũ: sm̃ eũdem Bal. ibi qui dicit uerum
esse & no. Gof. in summa & innoce in. c. dilectis de ca. mo. & hoc in corporali-
bus rerum: sed in incorporalibus personarum, veluti in iurisdictionibus sufficit obe
dientia subditorum: nisi alius sit in possessione eorum vt no. Inno. & Io: andre. in.
d. c. dilectis de ca. mo. refert. & seq. idem Bal. in prælud. feu. col. 7. in fin. defi-
nitionis feud. nu. 30. Et iurisdictionis quasi possessio per unum actum solum retine-
ri põt Bar. in l. arboribus. §. de illo. ff. vsufruct. & in l. vna ẽ via. ff. de serui. rust.
prædi. cum concord. per Brun. in 9°. 35. in causa & differentia. nu. 14. & . 15. inter
consi. feud. vbi subdit quod per unicũ actum probatur: puta accusandi, pronuntian
di, & similem. Et intellige vt prædicti actus fiant sciente eo, & patiente eo, à quo
quis possidere dicit, & sic domino: nam per scientiam, & patientiam in incorpora-
129 libus inducitur quasi traditio. l. 1. in fin. ff. de serui. & aqua: quam ad hoc expẽ-
dit Bal. in l. ij. nu. 18. C. de serui. & aqua, vbi etiam dicit, quod debet esse talis
sciẽs & patiens, qui tradere potuisset, si voluisset. Et hæc possessio siue quasi pos-
130 sessio probatur per testes de diuersis actibus deponentes: nec repelluntur vt singu
lares; quia de possessionis seu iurisdictionis probatione tractatur: & non de proba
tione actus possessionis, siue iurisdictionis, & licet in actu possessionis, seu iurisdic-

tionis sint singulares: tamen in possessione, seu iurisdictione sunt cōtestes, est glo. cōmuniter recepta, in. l. ob carmen. §. fin. ff. de testi Alex. in 9°. 3. col. penu. vol. 4. & 9°. 319. col. 2. vol. 2. plenè Corne. in 9°. 91. col. 3. cum seq. vol. j. refert. & seq. Curt. iuni. in 9°. 168. nu. 13. testatur cōmunē opinionē. Soci. nep. in. 9°. 39. nu. 8. vsq; ad nu. 16. vol. 2. vbi, ex mente Bal. in rub. de contro. inuesti. col. j.
131 dicit, q̄ ē duplex singularitas: vna obstatiua. s. qñ agitur de ꝓbādo aliq° actu instantaneo & in specie: & alia adminiculatiua. s. qñ agitur de probando actu in genere, qui sit reiterabilis, quo casu testis: licet vno respectu sit singularis; attamen alio re-
132 spectu alteri adminiculatur, & cum eo ad probandum coniungitur: vndè in terminis probationis possessionis, vel iurisdictionis infert, quòd si vnus testis deponat, q̄ vidit suspendere talem furem, & alius dicit, quòd vidit suspendere aliū furem, pro-
133 bant vt cōtestes ratione prædicta. Possessio etiā in rebus incorporalibus seu quasi possessio, transfertur per priuilegium vel sententiam, iux. no. per Inno. in. c. in nostris. de conce. præben. Bal. in marg. in verbo. possessio refert. & seq. gramma decisi. 59. nu. 44. tenet idem Sigis. Loffre. in prælud. feu. col. 2.
134 Ex isto primo requisito insuper infertur, quòd feudum ēt in molendinis consistere potest: quia molendina inter immobilia computantur, pro ut signanter dixit Bal. in l. certi iuris. C. loca. vbi voluit, quòd molendinum est prædium rusticū: & Bal. in. c. contingit col. pen. de dol. & contu. quem ad hoc adducit Curti. iuni. in. d. tra. p. j. q. 6. vbi. dicit hoc esse ab eo nouiter tactum, & esse videndum Ang. in. §. j. in auth. de non aliena, qui dixit, quod mobile immobili cohærens; immobi-
135 le censetur; & Ang. in l. non solùm. ff. de pet. hæred. qui signanter dixit, quòd licet molendina, inter immobilia computentur: tamen per prælatū, vel tutorem sine decreto alienari possunt: quia in continuo manēt periculo. Sed ad hoc: an sine decreto alienari possint vide latè Antu. pinell. in tracta. de bon. mat. p. 3. nu. 28. fo.
136 326. post. Tiraq. de retract. §. j. glo. 7. nu. 91. Limita tamen prædictam conclusionem, vt tunc molendina inter immobilia computentur, cùm tamq̄ domus in terra, aut in ripis fluminū fiunt illisq; adhærent sm̄ Tiraq. in. d. tracta. de retract. §. j. glo. 7. nu. 92. fo. 101. ex mente Bal. in. c. cōtingit. col. pen. uersi. quarto nū-
137 quid molæ ex. de dolo, & contuma. vbi plus dicit molas ipsius molendini non esse mobilia: sicuti nec tegulas domuū, quandiu illi sunt applicitæ: quia vna contignatio est. l. cum qui ædes ff. de vsu. Secus si sunt molendina, quæ instar nauiū super flumina meant ac ambulant cuiusmodi multa sunt in Ligeri flumine, & in Pado, vt attestatur Bar. in l. quominus ff. de flumi. q. 18. et in Thiberi, vt tradit Paul. castrens. in l. fluminum in prin. circa medium ff. de dam. infect: nam et hec rebus mobilibus aggregantur, vt expressim dicit Franci. ripa in d. l. quominus nu. 126. secundū eundem Tiraq. præcitato in loco.
138 Tertiò infertur q̄ feudū etiā in rebus mobilibus cùm Immobilibus coniunctis constitui pōt. Iac. de Bel. & Bal. in. c. j. §. sciēdum & ibi expressius Marti. lau. in fin. & Card. Alex. col. vlti in r°. de feu. cogni. arg. l. si quando. C. de bon. vaca. lib. x.
139 vt refert. et seq. Tiraq. in tract. de vtroq; retract. §. j. glo. 7. nu. 84 fo. 99. Quartò infertur, q̄ feudum constitui pōt. in fructibus pendentibus: quia fructus pendentes inter immobilia reponuntur, glo. in. c. j. §. sciendum in verbo. cohærentibus de feu. cogni. refert. cōmunem opinionem idem Tiraq. in d. tract. de retrou. re-
140 tract. §. j. glo. 7. nu. 37. fo. 33. vbi multos cumulat. Vltimò infertur, q̄ feudū in homine ascriptitio consistere pōt: dum iste homo ascriptitius in gleba est: quia seruus ascriptitius portio est fundi & Inter immobilia computatur. p. l. iubemus. C. de sacro. san. eccle. & l. si quis inquilinus ff. de leg. j: licet naturaliter sit corpus discretū à fundo. ita Tiraq. in d. §. j. glo. 7 nu. 118. & seq. fo. 110, ex mēte Marti. laud. Card. Alex. in. c. j. da feud. cogn.
141 Secūdò ex reqsito inferur, q̄, si in cōcessione feudi: directa & vtilis actio trsferatur; ne pactum naturæ feudi contradicat, vbi tantùm vtile, & non directum transfertur dominiū, vt ē supradictū actio directa quò ad exercitium tātum: & actio vtilis propriè in vassallum translata intellegitur iux. no. in l. j. ff. de actio. & obl. g. vel directum

directum dominium, quò ad res particulares: & non quò ad vniuersum translatum
censetur, sing. Bal. per glo. ibi. in. l. j C. vndè legi. ſm Curt. Iun. in. d. tract.
feu. p. j. q. 6. col. 7. versi. circa verò ſm requisitũ, qui dicit cum Bal. ibi trãsire
moder. quicquid dicat. Alex. Vel valebit remissio directi, & vtilis dominii in his
142 in quibus fuerit expressum & nuncupabitur feudum franchum, & liberum: de cu-
ius natura est, ꝙ transeat, omne dominium, & proprietas. Bal. in. l. si plures col. 2.
C. de condit. instit. refert. & seq. Riminal. in. 9°. 389. spectabilis nu. 37. vol. 2. &
erit feudum improprium: quia non conuenit naturæ feudorum, vt dominium di-
rectum transferatur, secundùm eandem Riminal. in preallegato. loco, per no. in.
c. j. §. j. de cap. corrad. Et in aliis, vbi nõ fuerit expræssum, erit feudum secun-
dùm propriam nãm. Bal. in d. l. plures. Deci. in. 9°. 192. col. 2. ver. 2°. pręmicto,
& col. 3. ver. prętereà Areti. in 9°. 14. col. 3. ver. 2°. limito Alex. in. 9°. 30. col. vl-
ti. ver. confirmo. vol. 1. refert. & seq. Pet. de grego. in tracta. concessi feu. p. 1. q.
143 9. in prin: Quod intellige si de feudo mentio facta fuerit in concessione: alio-
qui, si de feudo non fiat mentio, in dubio: res per regem concessa censetur pleno
iure, quò ad directum & vtile dominium in vim puræ & simplicis donationis; &
non in vim concessionis in feudum: nam adiectio dationis in feudum facti ē & nõ
pręsumitur: nisi probetur. l. consilio. §. fin. ff. de cura. furio, & alia ad hoc adducit
idem Pet. de grego. in. d. tract. conce feu. q. 1. par. 2. vbi dicit, hanc decisionem
originalem esse opi. Oldra. in 9°. 159. ex pręsenti themate col. 1. & etiam sequutos
fuisse eum quàm plures, preserum Ias. in prælud. feu. col. 6. ver. iuxta supradicta,
& Curti. in tra. feu. p. j. q. 6. col. 2. versi. circà verò secundum requisitum Deci. in
9°. 162. Alex. in. 9°. 24. ponderatis. col. 3. ver. nec dicatur vol. 5. Andre. c. 1. col.
vlti. ver. per præmissa patet. ex quibus. cau. feu. ami. per tex. in l. si quis in patri. ff.
de seruit. vrba. prædi, G. de perno. in 9°. 3. principalis dubitatio, qui consuluit con-
cessionem Iarrectę, per reg. Federicum: liberè factam fuisse; quia in ea nulla erant
verba in feudationem sapientia, & idem consuluisse in concessione iurisdictiõis ec-
clesiæ montis regalis, per regem Guillelmum, in 9°. 20. solùm est videndum in. ij.
char. ver. sed hîc iuuat inquirere. Quam conclusionem procedere ēt dicit, etiam
si sint verba in feudum, dum modo sint alia verba magis substantialia & cohęrentia
magis donationi, ꝗ feudo secundùm prædictos doct. et etiã si sint bona, quę erant
feudalia & deindè regi deuoluta titulo singulari, ſm Andre. in loco præallegato:
secus tamen si vniuersali. c. j. col. penul. ver. & si inter sua, de contro. feu. apùd
par. cur. termi. Et limitat: nisi rex in vim simplicis donationis concedere nequi-
uisset, ex traditis per Soci. in. 9°. 66. visa donatione col. 2. versi 2°. præmicter cũ
144 & col. seq. vol. 3. Ex quo infert, quòd rex noster siciliæ; quia demanialia nõ alie-
nare: sed in feudum concedere põt. Bal. in prælud. feu. vbi. Ias. col. 27. ver. iuxta
hanc decissionem, & col. seq. Iacob. de san. georg. in tra. feu. verb. in feudo. in pñ.
et in. c. regni: nisi ex causa remunerationis quosdam tm̃ redditus; Vt plurimum
eius concessiones in feudum, & non in vim simplicis donationis interpretabuntur.
145 Sed dominium feudalium rerum, & aliarum presertim incorporalium rerum; sta-
tim ex concessione principis; (siue contrahendo, siue priuilegium concedendo:)
absq; alia traditione transfertur. Io: Andre· in. c. cùm olim de ver. signi. Bal. in. l.
licet causam mihi. col. 2. de prob. Ang. in. l. officium in fin. ff. de rei vendi. per
tex. in clem. auditor de testi. & l. bene à zenone. C. de quadrien. præscrip. & c.
inter dilectò de feu. Roma. in 9°. 3. 4. & 5. col. 2. Cuma. in 9°. 101. ducissa me-
diolani. refert & seq. do. meus propatruus do. Blas. Lancea. in. c. volentes. q.
18. quę est vltima, dicens in feudis hoc esse indubitatum: siquidem feudũ propriũ
semper dicitur beneficium & consequenter latè est interpretandum. Bar. in. l. j.
q. peu. ad fin. C. de iur. & fact. igno. iuncta. l. si quãdo in fin. prin. C. de in offi.
testa. Vndè nõ cadit illa distinctio, inter contractum, & priuilegiũ, vt si rex cõtrahē-
do concedat videatur seruare ius cõmune. vt dominium: nisi secuta traditione nõ
transferatur. l. traditionibus. C. de pact. & si per modum priuilegii ex sola con-
cessione transferatur. Bal. in. c. j. in prin. col. 3. quid sit inuesti. vbi benè decla-
rat Adde

152 quód feudum inuestitura queratur, in dño procedat, qui non ē princeps; Et hinc credimus processisse, quód hodiè in regno siciliæ seruatur, quód inuestitura feudi fiat per priuilegium dationis in feudum, & literas executoriales; de ponēdo in possessionem, secundùm, G. de perno in d. prim. not colligamus .col. 7, ver. no. q aliud est, vbi citat Andre. in .c. naturalem col. 4. ibi nō quia dicit. si de feu. cōtr. fuer. & do. meus Propatruus in loco prædicto. in .c. volentes in fin. dicit, quód in regno siciliç ex sola concessione principis constituitur feudum, & allegat Andre. in c. j. in prin. quib. mo. feu. constitu. & idem do. Blas. in .d. c. volentes .no. xi. vsi et adde, sequendo de eo, in quem fit alienatio per feudatarium virtute. c. volentes dicit, quód in regno non requiritur inuestitura formalis: sed iuramentum fidelitatis p vt in inuestitura habetur. allegat Andre. in .c. j. in prin. quib. mo. inuesti. pe. & Per. de Grego. in tracta. cōcessi. feu. p. 2. q. 4. in prin. non faciens mentionem de literis executoriis de ponendo in possessionem: sed simpliciter loquendo dicit, quód. inuestitura in regno non fit per verbalem, aut realem, propriam, seu abusiuam traditionem: sed per priuilegium, quod nascitur ex oraculo concedentis. secundùm Andre. in .c. j. quib. mo. feu. constitu. po. per. tex. in constitutione dignum, & constitutione cùm uniuersis lib. 3, & in. d. c. naturalem alias si minori in prin. si de feu. fuer. cōtro. & G. de perno. in d. 9°. et 9°. seq. in fin. & Prapo. in prelu. feu. col. xi: sed qualiter acgratur, & in indiuiduo. Ias. in plud. feu. col. 26. ver. sextó principaliter post An. & Marti. laud. in c. j. in prin. qui feu. dar. po.
153 Tertio ex requisito, (quod ē, vt p dñum cōcedatur, ut apud eū feudi proprietas rémanere possit) infert, q si uassall° d feudo, quód ipse à dño recognoscit aliū uassallū infeudat, quod facere potest de iure cōmuni feudorū secundùm glo, cōmuniter receptam, in c. j. §. preterea de cap. corra. est bonus. tex. in .c. j. qual. olim feu. aliena. po. & tex. expressus in .c. j. §. similiter, & .§. seq. de leg. Cotrad. cū conc. p Curt. Iuni. in tracta, feu. in 4. par. in t°: an. vassallus possit, sine licentia domi. aliū de feu. in feu. non erit propriè feudum, qm per hūc cōcedentem vassallum dominium directum retineri non pōt: quia illud nō habet: sed tantùm, quoddam vtile superius dominium & transfert. quoddam aliud vtile dominium inferius, vt dicit idem Curti. Iuni in d. loco. nupèr citato, ubi asserit in simili notare glo. in .l. ex assē ff. ad trebell. & patere. in .c. imperialē. §. illud, de prohi. feud. ali. per feder. ex mēte Bal. in. c. ceterū in fin. extra d iudi. & quód dñiū habeat baro in feudo quod, subfeudatario concedit latè examinat, referendo plures opiniones: licet deniq cogitandū relinquat. M. freccia. in tracta. de subfeu. baro, post titul. quis dicatur, princeps
154 uer. sed ut uerius fo. 98. Vndè si primus uassallus vendat secūdo; & secundus tertio; & tertius alteri pro allodio cōcedat, reuocatio & vendicatio non pertinet ad primum, nec ad secundū vassallū: sed ad dominum directum habentem dominium: nam secundus concedens, & quilibet vlterior, nullum habet dominium & consequenter non ei, sed dño cōpetit vendicatio, Io: andre in t°. de feu. §. ij. ver. 38. refert. & seq. Fely. in .c. que in ecclesiarū col. 27. ver. 4. declaratio extra de cōsti. refert & seq. idem Curti. Iuni. in d. tract. p. 4. d. t°. an. vassal. po. sine lice. do.
155 ver. sexta declaratio, Et ratione: quia hęc concessio per feudatarium alteri facta, non in perpetuum: sed ad vitam feudatarii concedentis dumtaxat durat: nam post
156 eius mortem agnati, si feudum est antiquum illud vendicare possunt: siquidē resoluto iure datoris; resoluitur ius acceptoris .c. j. §. rursus, de contro. inuesti. l. ex vectigali fundo. ff. de pigno. in terminis Andre. in .c. j. per. quos fiat inuesti. Curti. Iuni. preallegato in loco versi. sexta declaratio. Iacob. mādelli. in 9°. 78.
157 nu. 19 Quód procedit etiā, si infeudatio fuerit per principē cōfirmata: Princeps. n. infeudationem confirmando; iuri suo tantùm præiudicat, & non aliorum Andre. in c. j. qua. vassall. iure defi. circà 3. col. versi. & dictum est. refert. & seq. G. de perno. in 9°. 14. in causa fiscali. col. 5. nu. 17. versi. & alibi dixit Andre.
158 Sed aliud hoc in siciliæ regno seruatur, vbi nemo feudatarius, de feudo quaternato alium subinfeudare potest: nisi ipse rex siciliæ: nam habere vassallum; est quasi dignitas, cui inest iurisdictio, c. j. §. pen. de prohi. feu. alien. p fed. quā dignitatē

159 nullus alius habet: nisi ipse rex siciliæ, qui in regno monarcha dicitur, & impera-
torem in superiorem nõ recognoscit Andre. in .c. j. col. 2. & .4. in fin. qui feu. da.
po. refert. & seq. Soci. in 9°. 161. ussis inuestituris. col. 2. ver. præmittendum ẽ fm
Per. de Grego. in tract. de conce. feud. p. j. q. 2. in prin. & .q. 4. ver. verùm, quia
rex noster siciliæ, & Man. freccia in tracta. de subfeu. baro. in 1°. de orig. baro. nu.
35. lib. j. fo. 10. vbi plura de rege nostro siciliæ congerit, ultrà, quòd monarcham
esse dicit. ex mente Andre. in prohe. consti. & in prelud. feu. & in .c. j. §. siquis de
manso, de contro. inuesti. & in rub. que sint regalia col. 2. & in aliis locis ibi per eũ
160 citatis subdẽs, quòd maior est regis; q̃ imperatoris potestas: cùm rex ad filium re-
gnum: & non imperator imperium transmittat .c. licet de voto. Bal. in .c. j. §. præ-
tereà de prohi. feud. aliena. per feder. &, quòd rex, iura imperii habet in regno; & in
eo corporalis ẽ deus. Bal. in .c. j. §. sacrã de pace iura firma. et in phe. .ff. &, quòd
est lex animata in terris, & põt plusq̃ lex. & plura. per Curti. Iuni. in 9°. 50. col. 31.
Bar. in 9°. 27. col. 4. lib. 2. & Neuiza. in 9°. 12. col. j. & ideò ipse Per. de greg.
in. d. q. 2. concludit, solum regem siciliæ de nouo feudum concedere posse, citat.
Andre. in .c. j. col. 3. ver. sig̃ rex. de controuer. feud. apud. par. cu. & in .c. j. §. si
quis de manso. col. vltim. in fin. ver constitutio regni siciliæ de his, qui feu. dare.
po. per constitu. post mortem lib. 3: sed M. freccia in .d. tracta. de subfeu. baro. in
1°. de orig. baro. nu. 45. vèr. sed quarto lib. j. fo. 2. dicit infeudationes prohibere.
consti. regni constitutionem diuæ memoriæ, vbi baronibus feuda tm̃ locare per-
161 mittitur, Et idem Per. de greg. dicit ẽt procedere fm terminos. c. volentes: nam
licet per d. c. sit licentia concessa vassallo feudum alienandi sine iussu curiæ: tñ sub
infeudatio permissa non censetur; siquidem subinfeudatio marchionibus & aliis
valuasoribus de iure cõi feudorum ratione annexæ dignitatis competit, c. j. ver.
marchio fm Bal. qui feu. da. po. et hæc dignitas feuda concedendi est hodiè ad
solum regem ratione supremæ potestatis restricta, quæ per. c. volentes vassallis
162 non restituitur: sed tm̃ alienandi facultas cõceditur, ubi nulla inest dignitas. Hinc
est, quòd hodiè in hoc regno ecclesiarum prælati, comites, vel barones feuda pos-
sidentes, vt plurimùm aliis feuda ad emphyteusim: & non in feuda concedere cõ-
sueuerunt, vt plura ab ecclesia panhormitana, et ab aliis concessa reperiri asseuerat.
163 idem Per. Ex quo sequitur, quòd de iure regni arg. à subinfeudatione ad emphy-
teusim non valet negatiuè: non .n. sequitur, non põt subinfeudare; g̃ nec ad em-
164 phyteusim concedere: qñ quidem subinfeudatio fidelitatem respicit .c. j. §. fin. in
quib. ca. feu. ami. c. j. §. fin. per quos fiat inue. emphyteusis verò solutionem cẽ-
sus dumtaxat continet. no. in .l. j. §. qui in perpetuũ .ff. si ager. vecti. ver emphy.
per. et in .l. j. C. de iure emphy. vt ait Came. in .c. imperialem fo. 14. ver. præte-
165 reà tñ opinio, de prohi. feud. aliena: per fede: Licet de iure feudorum argu. ab em-
phyteusi ad feudũ & ecõuersò valeat maxime vbi cõtrariũ in iure nõ reperitur. Soci.
nep. in .9°. 119. nu. 5. vol. 3. Et hoc, q vassalli in regno ad emphyteusim feudum
concedere possint est, vi. c. uolentes, quò alienandi feuda põtas feudatariis conce-
166 ditur: secus de iure cõi feudorum, quo prohibita est feudorum alienatio, quò nec
ad emphyteusim vassalli feuda concedere possunt: siquidem emphyteusis nõ mul-
tùm ab alienatione distat. §. alic. in aũt. de non aliena. Came. in d. c. imperialem
fo. 14. infra .p. ver. tertia conclusio, de prohi. feu. alien. per fede. post. glo. & An-
dre. ibi, et alios per eum inibi cumulatos, ubi hoc tribus limitat modis. Ex quo ẽt
167 sequitur, quòd si feudũ esset familiare. j. ex pacto & prouidentia ad emphyteusim
concedi nõ poterit, ẽt stante. d. c. volentes: quia tale feudum ex pacto & proui-
dẽtia p .d. c. volentes alienari nõ põt, fm cõmunẽ intellectũ, quasi. d. forma feudi
d. c. volentes repugnet, & forma non repugnante cõmuniter omnes. d. c. volentes
168 locũ habere interp̃tati sunt, de q° dicem⁹ infra in verbo. antiqs & ẽt in pludiis: Et
emphyteusis (vt diximus) nõ multùm ab alienatiõe distat. Camera. in loco præ-
allegato vbi citat. Ias. in .l. fin. C. de iure emphy. Curti. in tracta feu. p. 4. q. 2. &
Iaco. de sancto. geor. in tracta. feu. in verbo ita ẽt, quòd dicti. vassalli col. 3. Sed
hæc conclusio, quòd in regno vassallus subinfeudare, vel de nouo feudũ cõcedere
non possit,

169 non possit: Fallit in feudis planis & de
tabula, quę attenesiæ, seu feuda rustica
vel excandentialia nuncupantur sm Af
fli. decis. 242. pòst nu. 1. ubi comes,
baro, uel feudatarius solitus d. feuda
concedere, potent concedere. Affl. cōst.
constitutionem diuæ memoriæ nu. 64.
170 ver. quartò. q. rub. 5. lib. 3. ubi etiā enu
merat differentias inter feuda excandēti
alia, & alia feuda. idem tenet Pet. Greg.
in loco præallegato. & in. p. 3. q. 2. ver.
171 ex his stat uera conclusio. Et si subinfeu
dare in his feudis planis & de tabula p
mittitur: multò magis & emphyteusis
permittetur, & in specie, quòd excādē
nalia in emphyteusim concedi possint,
tradit Came. in d. c. imperialem fo. 5. in
lsa A ver. limitatæ secundò de proh. fe.
ali. p Fe. p. c. constitutionem diuæ me
moriæ in fi. & ibi Iser. vbi etiàm unum
172 no. subdit, q ubi ex consuetudine datur
feudum in emphyteusim, consuetudo
illa probari debet altero de duobus mo
dis, vel q generice liceat ad emphyteu
sim dare, vel q res ipsa, quæ nūc datur
sit consueta dari p ea, quæ ipse tradidis
se dicit pòst tex. in. c. 1. de his, q fe. da.
po. ex dictis per Abb. in. c. quoniàm d
of. ord. & p Iacob. de Ardiz. in 1° artic
p contr. emphy. vassa. feu. amitt. & ex
his, q in. l. de quibus. ff. de leg. docto. d
speciali, & generali consuetudine loquū
tur.
173 Quartò ex requisito infertur, q si non
amicitiæ, & consequenter gratis: sed pecu
nia mediante feudum concedatur, quā
tumcunq princeps, vel alius dñus ver
bis feudum importantibus utatur, feu
dum tamen non erit. Ita signanter Bal.
in. l. qui se patris ver. hoc scias. C. vnd.
lib. et in. l. si quàm. C. de op. libe. ref.
& seq. Cur. in tract. feu. p. 1. q. 6. col. 4.
ver. circà septimum requisitum, feudū.
n. est beneficium, quod amore concedi
tur. c. 1. de feu. da. in in. l. com. & ideò
vltrà fidelitatem, & personalia seruitia
præstari debet nihil. Vel erit feudū im
propriè: ut no. in. c. 1. §. notandum qui
feu. da. pos. Alex. in con. 54. viso vol. 2
Fran. de cur. in con. 42. col. 5. & con. 48.
col. 7. cum concor. per Parisi. in con. 4
considerando nu. 18. vol. 1. vbi subdit
in nū. seq. q in tali feudo improprio p
pecunia acquisito fœmina succedit sm
opp...

cōmunem opinionē, quam moder. Pa
pien. testari asseuerat in tract. feu. char.
23. col. 3. ver. sextò limitate, & char. 5. co.
1. in prin. Soc. in con. 257. vol. 2. Dec.
in cō. 139. in pri. & c. Brun. in consi. 14.
in facto proponitur inter consi. feuda.
174 Item si pro annuo censu feudum conce
datur similiter nō erit propriè feudum.
signanter Bal. in. l. libertis libertisq. col.
vlt. ver. item no. si instrumentum. C. d
op. libe. vbi dicit, q potius contractus
emphyteuticus, uel alius contractus in
nōinat erit, q feud. Bal. in. c. 1. d pa. co.
uerb. libellarii. & in. c. si cautio col. vlt.
ext. de fid. inst. vbi uult, q si concedat
feudū pro centum libris annuatim solū
dis erit magis locatio, quàm feudum &
eum seq. Alex. in con. 136. viso & exami
nato processu col. 2. vol. cum alijs per
Cur. iun. in tract. feu. p. 1. col. 6. q. 4. ver
circà septimum requisitum, vbi dicit, q
vbi feudum pecunia acquiritur, vt in. c.
1. §. si. qui feu. da. po. & in. c. 1. de nat.
feu. & alijs, feudum est impropriè idem
tenet Ias. multos adducēs in præl. fe.
col. 7. nu. 10. & col. 9. nu. 25. & vide ad
hoc an sit feudum, cùm pro annuo cēsu
conceditur, latè Came. in. c. imperialē
fo. 37. in lsa d de proh. feu. ali. per fed.
vbi hunc articulum in septem diuidit ca
175 pita, & deindè latè examinat. Item si
non pecunia: sed res alia pro feudo de
tur feudum non erit: sed permutationis
contractus. l. sterilis. § si tibi. ff. de actio.
emp. cum concord. per Ias. in prelud. fe
ud. col. 9. nu. 25. Et talis contractus vbi
uel pecunia, uel alia res interuenit. abs
què dubio erit irreuocabilis. Bal. in. l.
qui se patris. C. undè libe. refert. et sequi
tur idem Ias. in prelud. feud. col. 7. nu.
10.
176 Quintò ex requisito infertur, quòd pac
tum fidelitatis remissum in feudis non
ualet: quia est pactum contrà substanti
alia contractus, quod improbatur. l. cùm
precario. ff. de precar. l. pacta. ff. de con
trah. empt. G. de per. in 9°. 12. in quæsti
one terræ heracliæ Curti. Iuni. in tracta.
fe. p. 2. q. 7. Pe. G. in tra. cō. feu. p. 3. q. 1.
ver. limito tamen concl. pdictā, & ve. ex
pmissis igit inferē, Cam. in c. imperialē
fo. 35. & 36. in lī. p ve. q° u° ad secū, cap.
d p. fe. a. p. f. vbi uult, q substāia & basis
feu. ē fidelitas. Ise. in. c. 1. §. hui' aūt gene

tis in quibus. cau. feu. amit. et consequenter tempore non posse per. l. c. veritatis extra se iure iura, & esse de mente, Iser. in. c. est & alia, quæ. fuit p° caus. bene. am. & in. c. i. §. fi. per quos fiat inuic. & in l. leg. de quo dicit in iudicando non dubitare, idem Pet. de gr. [illegible] in d. tracta. p. j. q. ix. versi. sic etiam potenit, ubi ad hoc, quod fidelitas sit substantia ipsius feudi sine qua feudū consistere non potest, citat Andre. in. c. i. §. item in dominium & sic pri. caus. bene. ami. & fe. l. Affl. de. ii. xx. x. in prin. § de cis. ccc xx. Pa'rmhorm. in [illegible]. lxxvii. q. col. iiii. uer. ad secundum respondeo vol. i.

177 Licet fidelitatis iuramentum remitti possit. tamen effectus fidelitatis rex. est. in. c. l. § fin. per quos fiat. inuestit. sicut in ci. uili d. quamuis ius ciuile iuri naturali derogare non potest. §. sin. Instit. de leg. agna. tute. & tamen iuris naturalis effectus impedire potest. l. si non sortem in prin. ff. de condi. in de. impeditur. g°. effectus, & exe. uno operis non tamē fidelitas ipsa de cur. ita tenent prædicti doct. & presertim Curt. in d. p. i. q. v. qui dicit ita communiter scribentes d. tex. in l. ii cere, Canier, in. d. c. imperialem. fo. 36. in littera. k. G. de pemo. in d. 9°. 12. col. °, & idem Pemus in 9° s, circa disceptationem nam allegata per eum ita communiter resoluuntur: alii ratione prædicta confirmantur, quod ubi non est fi

178 delitas, ibi non sit feudum: nam feudū a fide, seu fidelitate dicit. ut probat. tex. in. c. i. §. nulla per quos fiat inuesti. Curti in d. tracta. p. i. q. 7. in prin. qui. dicit omisso multiloquio hanc esse communē sententiam. & Ias. in prelud. col. 9. nu. 23. Soci. nep. in. °. 102. nu. i. lib. 2. &

179 argu. ab ethimologia uocabuli licet non affirmatiue; ualet tamen negatiue, ut cōmuniter tradunt doctores. in. l. si. §. appellata. ff. si cer. pet. ut ait idem Curt. in loco preallegato. Et fidelitas triplex est una, quod debetur primo. l. cum non o federe. ff. de iu. & iu. ut uimulicet cū defen. ea non teneatur. alia, quæ debetur patri, quem quis defendere tenetur & alia, quæ maior est, quia quis tenetur domino suo, quem non solum tenetur nō offen. [illegible] sed in dicare uerbo, & defendere facto, ut. c. de forma. fidelitatis. c. i. de no. for. fide. glo. declarat in extrauag. ad reprimendū, in uerbo fidelitatis in prin. secundum Io. Arnal. in. c. imperialem. §. illud quoque, qui est final. nu. 7. & sequ. de prohi. feu. ale. per. fed. ubi fides diuersis modis sumitur: & ideo diuersimode fidelitatem suam asseuerat ut per eum, ibi, q subdit, q in alia materia fides est sperandarū rerum, & argumentum nō apparentium secundū apostol. ad hebræ. xi. sed in materia nostra defi. nitionem [illegible] ponit, ut uere dic. quod fides est in hac materia feudali. dictorū conuentorum [illegible] constantia, & ueritas, secundum Tullium quem citat Bal. in prelud. feu. nu. 12. Et fides, quæ astringit uassallus dicitur quasi fac. & dic. quia debet esse fidelis in dicto & in facto, secundū Odofre. in summa sua in. 2°. quid. conti. in fideli. in fi. ref. de fe. Io. Arnal. in loco preallegato. dic. lo nam inter dominum et uassallum nulla fraus, nullus dolus, nec ullum malum ingenium debet interuenire. c. q̃ uideri de prohibi. feu. alien. per lothi. cum cōcordantiis. ibi.

180 Ex quibus subinfertur, quod, si res seu castrū concedatur in feudum liberum, & franchum [illegible] concessio importabit feudum omni liberalitate liberum, & omni seruitio franchū exceptis duobus casib. in maleficiis consistentib. [illegible] est in committendo fouea, ēdō fraudē, ut q̄a nō denunciauit insidias domino, quas contra eum sciebat parari, alius in faciendo, ut si cō [illegible] contra dominum [illegible] debet feudo, [illegible] Io. Andre. in addi. ad Specu. in t°. de præscrip. [illegible] in tracta. feu. in uerbo in feudum, [illegible] Petrum [illegible] in declaratio. feu. di. [illegible] Canier. [illegible] in [illegible] et seq. de prohi. feu. [illegible] fe. ubi dicit, quod si in feudo franco gratiter uassallus a fidelitate [illegible] absolui, posset [illegible] non offendens, se [illegible] feudū quod nō p[illegible], ut in locis supra citatis, & hæc uerius nobis uidetur, q̄ dicere, q̄ ipso feudo franco [illegible] p̄stare debeat in sacramento fidelitatis [illegible] ut dicit Pet. Greg. in tracta. [illegible] ex mente Bal. [illegible] & abs[illegible] in sacramento fidelita.

181 posset [illegible] personale [illegible]. Hinc uassalli fideli [illegible] idoneus [illegible] a fide seu fidelitate [illegible] fi.

per quos

per quos fiat inuesti. uel à farda nomine
longobardo. i. inimicitia. glo. in. c. 1.
in uerbo. legibus de his qui feu. da. pos.
seu à fœdere, quasi pro tuenda & defen-
denda inimicitia publica: Vel à fieri secũ-
dum Henricum in sua sũma, quem citat
Ant. de prato. vere in d. c. 1. de his qui
feu. da. po. secundùm Camera. in d. c.
imperialem col. 2 in principio. de pro
hib. feu. aliena. per. Feder. Interdùm
182 dr̃. Cliẽtulus, quod idẽ ẽ, quod seruitor
.c. 1. in pri. &. §. 1 de alt. feud: nam. vassal
lus est domino ad seruitia obligatus. c.
183 1. in quibus. cau. feu. ami. Interdùm
Valuasor. c. 1. in pri. &. §. 1. de his, qui
feu. dar. po. c. 1. de feu. dat. in uic. leg. cõ
mi. c. 1. quis dicatur dux. vel mar. & dici
tur ualuasor quasi dignus ad valuas. i.
portas domini stare, & eas ingredi prop
184 ter beneficium. vndè portæ principum
infamibus patere non debent. l. 2. C. de
digni. lib. xii. Ias. in prælud. feu. col. x. nu.
xxvi. versi. vassallus autem pòst Alua.
in. c. 1. in prin. col. 2. in pri. quis dicat dux
vel marchi. quẽ ipse citat. pro quo facit,
185 quòd domus principis dicitur diuina, si
cut ipse princeps. G. de perno in tract.
de princip. col. ix. versi. domus princi-
pis ex mente Fulg. in. l. ad institutiõem
per illum tex. vbi probatur. C. de sacro
186 san. eccle. Aliquando uassallus dicitur,
& deriuatur à uas vadis, quod est obses
indè vadimoniũ; est. n. uassallus ad plu
ra domino obligatus. c. 1 de no. for. fi.
Ias. in prel. nu. 32. nonnũquã Feudatari⁹
per docto. & capitula regni nominat.
187 de quo uerbo alibi dicetur. Quandoq;
dignitatis nomine Baro nũcupatur pp.
feudum, quod in baroniam expressim
concessũ habet, ex certa scientia illum
à Rege baronem esse volente, vel si feu
da tenens alteri Regis assensu feud. con
cedat, ut ab eo, & sub eo feudum tene-
atur, ab eo quasi feudum immediatè,
& in capite descriptum & annotatum p
se in quinterno, seu pandecta regia qua
si, qui sub se vassallum habet feudũ ha
bentẽ quaternatum. Andr. in. c. 1. nu.
xx. de cap. qui cur. uen. & latè Ma. Fre
cci. in tract de subfe. bar. in t° de origi.
bar. nu. xxvi. ver. in regno tamen sicil.
per const. pòst mortem, & idem Frecc.
in t° quis dica. bar. lib. 2. in prin. ubi cõ
cludit duplici modo fieri barones licet

vulgò et abusiuè oẽs, q feu. tenẽt hodiè
barões dici soleãt. & P. G. in t. cõ. f. p. 2. q.
3. in fin. ubi dicit, quòd nisi expressè in feu
dum in baroniã concedatur non habe
bitur baroniæ dignitas. & in ver. idem
dicendum in. d. q. uult, quòd feudum in
baroniam concessum intelligatur etiàm
si simpliciter curiæ deuolutum reconce
ditur, si tamen antè in baroniam conce
ssum erat. citat. Andre. in. c. 1. col. 2. uer
188 si. si uerò de fe. mar. Qui Baro quando
què Princeps nuncupatur, licet principa
tus dignitatem non habeat, largo tamẽ
sũpto uocabulo. glo. in cle. m. 1. de bap
tis. Bal. in. c. 1. de his qui feu. da. po. inte
rdùm Magnus Castellanus, ut in lõbar
dia Bal. in. c. uno delegatorũ, de offi: de
189 leg. quandoq; Proceres barones dicun-
tur quorum consilio ardua regni discuti
& tractari debeãt. c. imperialẽ de prohi.
190 feu. ali per Federicũ quandoquè Capi
tanei. Bal. in. c. 1. in uerb. marchio col.
2. in fi. de his qui feu. dar. po. & in. c.
fundamenta de electi. in vi quandoquè
191 Illustres personæ dicuntur, quandò re-
galia in eorũ baronia habẽt Purp. in l.
1. nu. 44 de offi. eius, cui manda. est iur
ri. & præsidi. prouinciarum æquiperãt.
Iacob. rebuffi. in. l. 2. C de primice. col.
2; lib. 12. Fed Ale. in lege. i. quis dicatur.
192 dux. licet baronalis dignitas regalis non
sit secũdùm consuetudines feudales: qa
inter successores diuidit. d. c. imperialẽ. §.
præterea. ducatus, de prohi. feu. alien.
per Fede. ubi. tex. ducatũ, marchiona-
tum, & comitatum: non autèm baroni
am excipit, ità tradimus ex. mente. Ma.
Frecci. in d. tractatu. & t°. de origi baro.
193 Aliquandò Comes uocatur si feudũ in
dignitatem comitalem hẽt. Comes dict
us quia cum duce mittebatur ad bellũ,
ut eum comitaretur, & ab eius lõ disce
deri latet, deindè ut ipsũ, & pncipẽ cõitarẽ
t. glo. longoba. lingua comes german. uero
iudex dr̃, à longobar. in t° duct⁹ ut ius di
cerẽt in sgiõib⁹ sibi decretis. & ult° eund
in officiũ obtinebat in feu. cõcessũ fuit.
ut latè ex mẽte Oldẽdor. Bud. Alciat. &
ali. tradit. Frec. in t° qs di. com. ubi et in
n. 19. ait, q illi sũt uerè cõites, q cõitatũ
hẽnt in feudũ nã dignitas cõitalis in assi
gnatiõe feu. cõsistit doct. in. c. i. q. d. dux.
& dño deuolutũ & simpliciter rcõcessũ
in cõitatũ rcõcedi cẽset. P. G. d. cõ. f. p. 2.

q. 3. in prin citat Andre. in c. 1. col. 2. ver.
194 si verò de feu. marchi. Nonnunq̃ Marchio nominatur, quod qdam putant nomen esse Gotthicum, barbara tñ: in terpraetatióe descriptũ: quidam Celticum & idem esse marchare, quod eqtare, quasi equitum praefectus fuerit, quidam à limitaneis dictũ praepositus. & limites atq; prouincias uulgò marchas appellari cõtendunt, & quidam volunt regionis seu prouinciae praefectum, ac iuris dicendi magistratũ sustinuisse, & primos in italia marchionatus duos institutos à longobardis regib⁹ fuisse: in Marchia Anchonitana vnũ, & in Marcha Triuisana alium, q pperui essent magistratus, ac haeredem, quem vellent in eo eligerét & deputarent, quod postremò ad feudale nomen, & regalem dignitatem prolapsum est, ità ex quàmpluri morũ authoritat. idẽ Freccia in t°, quis dicatur marchio, lib. 2: sed tex. in. c. 1. quis dicatur du. asserit, q̃ marchio dicitur, qui de marchia à rege est inuestitus, Marchia autèm quia marcha, & ut plurimùm iuxtà mare sit, de quorum dignitatibus multa pulchra vide p eũdem Frecciã prae
195 allegato in loco, Multoties dux apellat, qui de ducatu à rege inuestitur, dictus à ducendo cùm, enim dux ad exercitum mittebatur à senatu, secum alios ducebat, et deputatus ad regendũ prouinciam, secum gentem validam ducebat, & magna existéte pûincia duodecim comitũ superior erat, sicq; ducat⁹ à cõitũ, militũ, exercitusq; ductu, nuncupatur. idem Frec. in t°, quis dic. dux. lib. 2. vbi
196 multa de duce congerit, Aliquãdò Princeps. abusiuè tamen dicitur, qui à Rege uel Imperatore principatũ tenet in feudum, ut no. glo. in cle. 1. de baptis. proprie. n. Princeps Imperator appellatur. ut. no. in t° de leg. & constit. pũn. & in. §. sed, quod princeps instit. de iure na. gẽ. & ci. & patet. ex nõinis significatiõe, principes. i. primi, seu primiores, & de hac dignitate, quae maior est ducatu in usibus feudorum mentio non habetur. sm. Frecciã in t° quis dicatur princeps ubi hanc dignitatẽ non reperiri dicit neq; ut feudi concessionem: neq; ut officii titulum: neque ut militiae assignationẽ: neque ut militaris officii praepositurã, pro ut aliae dignitates exordiũ sũpserunt: sed apùd Germanos primò, & apùd Graecos, & in regno neapolis ue terminis tẽporib⁹ fuisse, qui nullã habebant iurisdictionem: sed in officium eò, quod imperatoris primũ tenebant locũ & illius iure magistratum gerebant ciuitatis. & hoc ex mente mode. in l. spado. §. si ciuitatis princeps. i. magister de excusa. tuto. at in contrarium quòd haec principatus dignitas sit cognita etiã iure feudorum facit tex. in. c. imperialem in prin. de prohi. feu. aliena. per fed. ubi Bi lo: Arnal. nu. 5. fo. 17 ubi tet quòd sint principes sub rege, vel imperatore & dicuntur principes respectu subiectorum
197 Aliquoties Archidux dicitur, nõ õnib⁹ in locis: sed quibusdam in regionib⁹ archiducalis haec dignitas reperitur, ut in germania quasi supra duces existat sicut archiepiscopus supra episcopos, & in alemania, omnes filii appellantur duces et primogenitus dicitur archidux, ab archos, quod est princeps & cleros xxii. di sti. glo. in rub. C. de com. & archi. lib. xii idẽ Freccia in titulo quis dicatur dux nu. 4. ex mente seba. munistę. in descri. germanica lib. 2. & Cassa. de glor. mun
198 in qnta parte consider 44. in regno uerò Franciae Barones dicuntur, qui sub se decem feudatarios habent Comites, seu Marchiones, qui sub se decem barones, & Duces, qui decem comites, et Reges, qui decem duces sub se habent. Cass. de glori. mu. consid. 46. col. 3.
199 Sextò & vltimo ex requisito infert, q̃ licet vassallus regulariter inuito domino feudum cedere & renuntiare potest quãdo feudum ad incertum seruitium est concessum: qa nõ dũ est purificata obligatio Bal. in praelud. feudo. colu. 4. nume. 12. per tex. quem dicit extra stũ in. c. 1. de uassall. qui contrà consti. loth. & notatur in capitulo fina. in gloss. ma. de capitane. qui curia. uendidi. & c. 1. §. callidis in gloss. in uerbo amittant in totũ de prohib. feudo. alien. per federicũ licet secus, quandò indictum sit seruitium & purificata obligatio, ut tũc inuito domino renuntiari non possit per vassallum. idem Baldus in loco praeallegato & Andreas de isernia in dicto capitulo primo paragrafo finali numer. uigesimo quartò de capita. qui cu. ue. sed an feu. refutari possit vide remi. las. in prael.

in pl. diui. 7. ver. tertius effectus nu. 112.
& Cur. in tra. fe. p. 1. q. 8. n. 24. vbi vult
q licet regulariter feudum renũtiari pos
sit: tñ non pcedit in feudo ligio, vbi pe
nitentia non admittitur. Bal. signanf. in
c. cæterum col. 8, de iud. Mar. La. in c.
1. col. 7. qui. feuda da. po. Attamen ex
parte domini feudũ concedentis debet
ppetuò cõcedi Curt. in tra. feu. q. 10. ver.
nono. q. & . q. 6. col. 4. ver. circa qrtũ req
situm. par. 1. ratione quia hæc perpetui
tas, quæ in feudo requiritur concernit fa
uorem vassalli, cui vassallus ipse renũti
are potest .c. ad apostolicã cũ vulg. de f
gui.

Secundò infertur, quòd feudũ in quo
succedunt, qui fidelitatem & cõsequẽter
psonalia seruitia præstare nequeũt est
feudũ impropriũ, veluti cũ succedit
mutus, qui fidelitatẽ iurare nequit, quæ
in loquutiõe consistit. c. 1. de nou. forma
fideli. & .c. 1 de form. fidel. & ab ipsa na
turaliter locutione priuatur, uel succe
dit surdus, qui audire non potest crede
ntiam domini, et denũtiationem sibi fa
ctam pro seruitio aliisq; causis referre
vt pteallega. in titulo, & in titulo quib.
mo. feu. ami. & in titulo hic finit lex,
secundũ Bal. in c. 1. an mu. uel surd. col.
2. post nu. 2. vel clericus, qui propter
irregularitatis timorem in bello pro do
mino existere non potest .c. 1. an mut
vel surd. latè Curti: in suo tract. p. 3.
in titu. an clericus succedat in feudo
vel fœmina, q pugnare nõ solet regula
riter. c. 1. §. & quia vidimus de his, qui
feu. dare. uel alia, quæ in fidelitate cõsi
202 stunt præstare nequit. quia uariũ & mu
tabile semper est fœmineum genus. c.
fortius extrà de verbo. signi. l. fin. C. d
sponsali. Curti: iuni. in tracta. feu. p. 3.
nu. 9. ver. septimò. limitate. regulã in
prin. ubi refert non nullos reprobare illã
opin. Andre. in .c. i. §. quia uidimus de
203 his, qui feu. dat. po. uolẽtem, quòd fœ
mina si fuerit assueta in armis, quòd tũc
succedat. ut fuit uxor Mitridatis Pãtha
silea regina Amazonũ Zenobia regina
Oriẽtis, Austriæ, et nostris tẽporib⁹ re
gina Maria soror inuictissimi Charoli
quinti imperatoris & simil. Secus si clau
dus fuerit: quia licet satis sanus non ex
istat. l. item claudus. ff. de æd. edict. ta
men successiõe regni nõ priuatur, nec

à feudi successione excluditur. c. 1. an
mutu. vel impfe. cũ concord. per Tira
quell. in tractat. de primigen. q. 21 nu.
13. 14. & 15. ubi etiã, cæcũ in feudo suc
cedere cõcludit per d. c. 1. an mut vel
imperfect: siquidẽ multi & à natiuita
te cæci, aut non multò pòst. excellenti
ingenio fuisse. ueluti Homerus, & cæte
ri, vt ibi & intrepidũ hrn at lusciũ, siue
monoculũ in feudo admittendum. qm̃
multos optimos bellatores, & prudenti
ssimos rerum publicarum administra
tores fuisse legitur, vt Philippus Ale
xandri magni pater, & q plures. In his
n. feudũ s̃m. propriam dicetur naturã
204 Postremò ex pdictis omnibus ii ẽtiã
infertur, q pactũ cõtrà aliquod ex pdi
ctis requisitis, in feudo appositũ. facit
valere contractum feudi impropriè. tex.
expressus in .c. 1. de feu. non hab. pro.
naturã. ubi feudi natura, in quibus est
alterata per pactũ, alterata restat, in
aliis autem, ubi nõ alteratẽ, firma rema
net. ad idem est tex. in .c. i. §. prætereà
qd sitiatue: Bal. in prelud. feu. diuisi. 4.
cum aliis cumulatis per Curti: in d. tra
ct. q. 6. col. 6. p. 1. Vbi ãpliat hoc proce
dere, vt natura feudi etiã alterata remane
neat: non solũ per ea, que continentur
in pacto: sed etiã per ea, q in pacti cõse
quentiam sequũtur allegat So. in l. gal
lus. § etiam si patente col. 2 de lib. & po.
& cæter. ut ibi per eum ver sic: secundò
limitabitis, circà, quod uidẽ Pet. de greg.
in tract. concessi feu p. 3. ver. secundò
omitto, ubi vult, q feudi natura altera
ta intelligitur per ea, q expressa sũt: & nõ
per. non expressa. citat Bal. in .c. i. col
ult. ver. sed alia q. format, de cap. q cur.
uen. Alex. in. 9°. 3. quoniã õe datũ col.
ulti. ver. cõfirmo vol: i. quod est repeti
tũ in 9°. 2. vol. 5. Areti. in 9°. 14. viso.
col. 2. ver. cũ igit Iacob. de .5. ge. intra
feu. ver. qui quidẽ inuestiri. col, 19. ver.
an aũt. Pet. in 9° 14. repetamus. Sed
hoc intelligi posset de nõ expssis nõ ve
nientib⁹ in cõsequẽtiã expssorũ, ut p ea feu
di natura non alteret: secus de nõ exp
ssis venictib⁹ in cõsequẽt ã expssorũ quia
205 tũc alterat: s̃m Cur. Secundò intellige
cũ pactũ verbis dispositiuis & : nõ cũ ver
bis enũtiatiuis. appositũ fuerit vt tũc feu
di nã alteret idẽ Pet. G. in d. tract: p: 3. q.
1. in fi. Cur. in 9°. 3. & in tra. feu. q. 8. col. 2.

ver. sed hic cadit pulchra dubitatio Ias. in prælu. feud. col. 19 in fi ver. quid autem econtra. et vbi pactum non est contra substantialia feudi: licet contra naturalia valeat: vbi nō esset insolitum nec iuris cōmunis dispositioni contrariū .l. pacta, que contra. ff. de pact. cum con. per Iacob. de sanct. georg. in d. tract. ver. qui quidem nuncsiti col. 7. ver. nūnc quæro. & ver. sed ponamus & vbi non esset impossibile, inhonestū, vel ignominiosum. ut per Iacobum. & Pet. prællegato in loco.

207 Iterum intelligere tunc per pacta extranea feudi nāmque alteratam esse: cū, vel mente, vel verbis constiterit contrahentes feudū cōstituere voluisse: alioqui alius erit contractus: & nō feudi. Cur. in d. p. I.q. .6. col. .6. vbi dicit in his terminis procedere decisi. Bal. in .l. qui se patris col. x ver & hoc scias .C. vnde lib.

208 E conuerso autem vbi aliquid istis ex requisitis fuerit, feudū quò ad illud iudicabitur: veluti si de feudo mentio facta fuerit Andre. in .c. 1. col. vlti. ex quib. cau. feu. ami. Rom. in con. lxx viso themate col. 2. Vel si verba: de hac re te inuestim⁹ interuenerint. Andr. in .c. 1. § huius generis col. ult. ex qui. cau. fe. ami. qui dicit esse bonum tex. in .c. per tuas in uerb. inuestiuit extrà de. dona. Vel si

209 sit nomen (Castrum) omnia .n. castra: feuda sunt. Andr. in .const. Iustitiarii uer. Item dicit glo. lib. 1. siquidem castro concesso iurisdictio, quæ ei cohæret cōcessa censetur: nisi expressim reseruata fuerit. Bal. in .c. 1. col. 3. & seq. uer. Item decio. qui cur. ven. Bar. in .l. si quādo in fi. C. de bon. uac. lib x. Albe in .l. si na. col. v vsi. item quero, & col. seq. de iuris. om. iud. Iacob. de .s. geo. in præcitato loco ver. sed an princeps

210 Et iuris dictio in feudum concessa semper intelligitur propter appellationes, & nullitates, quæ nunq̄ remisse censentur: nisi expressim dicatur: & sic propter secūdū iudicium Ang. in .l. 1. § qui mandatū in fi. ff. de off. eius cui ma. est iur. Bal. in .l. 1. in fin. C. de appella. Iaco. de .s. geor. in d. tract. fe. ver. dicitq; uassalli col. 2. uersi. unū semper notetis.

211 Omnes .n. iurisdictiões apùd cæsarem existūt, & ab eo sicut fonte fluūt, & ad eum per appellationes, & nullitates refluunt, sicut ad mare flumina. Bal. in .c. 1. § ad hec col. 4 ver. ex præmissis de pact. iur. fir. Alex. in consi. 24. ponderatis in prohib. .s. cum concord. per Vann. in tract. nul. tit. de null. ex defe. iuris. nu. 10. fo. 74. Pet. de greg. in tract. conce. feu part. 2.

212 q. 2. Et in principe omnes dignitatū thesauri sunt recondith And. & cæt. in .c. 1. q feu. dar. & in rege, qui monarcha est in regno suo. vi. q. 3. scitote. 7. q. 1. in apib⁹ Iaco. de belu. & Bal. in .c. 1. quis di. dux vt ma. fm Soci. in con. 165. visis inuestituris nu. 2. vol. 2.

213 Secundùm ius constitutionum regni feudum in gñe & secundùm propriā naturam ità nobis definiri posse uidetur: Feudū est beneficium de re immobili cū translatione tantùm utilis dominii per regem sub fidelitate, et amore concessū in descendentes hæredes in infinitum, et in collaterales usq; ad tertium gradum transiturum. Vsq; ibi concessum (excepto uerbo per regem) dic. vt supra diximus pcedenti in definitione. Diximus .n. per regem: & non per dominum: quia nemo priuatus de re sua burgēsatica feudum constituere potest in hoc siciliæ re

214 gno: nisi rex: nam feudi concessio annexam in se dignitatē habet, cui inest iurisdictio .c. 1. § pen. de proh. feud. ale. per fed. And. in .c. 1 col. 3. uer. si ḡ rex de cōtro. feu apùd par. & in .c. 1. § si quis de manso col. vlti. in fi. uer. constituno regni siciliæ de his, qui feu. dar. po. per cor sti. mortem de ten. mo. bar. lib. 3. quam dignitatem, nec comites, nec marchiones nec alii ualuasores habent, quo fit, ut multo minus cæteri priuati habeāt arg. authe. multò magis .C. de sacr. san. ecc. et eorū, que no. in glo. in .c. cum in cūctis de elect. And. in .c. 1. in fi de cler. qui inuestitu. ut tradit Per. de Gre. in tra. cō. fe⁹ p. 1. q. 2. ver. secundò infero & in pri. vbi etiàm dicit, quòd hoc, quòd nemo sine expressa regis licentia in regno de re sua feudum constituere possit, fuit plori

215 es in regno seruatum. Quod secus est de iure communi feudorum, quo priuatus quilibet bonorū suorū administrationem habens de bonis patrimonialibus suis feudū constituere potest .c. 1 in prin. vbi no. Alu. & cæ. per qu. fi. in. latè Cur. in tra. fe. p. 2. & an etiā priuatus vbi testatur

tur hanc esse magis communem opini
onem. ref. & seq. idem Pet. de Gre. præ
allegato in loco. Diximus (hæredes)
tam in præcedenti, q̃ in hac definitione:
216 sed vnam in præcedenti, & aliam in hac
definitiõe talis dictio hæredes significa-
tionem habet. ibi.n. pro masculis tñ di
ctionem hæredes accepimus per. c. 1. §.
et si clientulus de alie. feu. hîc uerò iure
consti. regni non solùm pro masculis:
sed etiã pro fœminis capitur per consti.
in aliquibus & consti. ut de successionib.
lib. 3. G. de perno in consi. 14. in causa si
scali col. 2. ver. quod tamen verbum, & in
.. no. redeamus ad notabilia feudorum
col. 3. ver. hodiè autem fœminæ, sicut
& masculi iure cõst. regni succedũt æqua
liter: verum, quòd masculi priuilegium
habent fœminas dotandi & eas excludẽ
di à feudi successiõe d. const. in aliquib.
& const. vt de successionibus & infra lati
us tangemus. Nec posumus illa verba
217 (si fidelitatem præstare ualuerint:) siqui
dem per sub stitutũ fœmina seruire p...
postq̃ indistinctè ad feudi successionem
habilitata reperitur, est communis opi.
quam testatur Hiero. scruf. in consil. ..
Sal. in auth. ingressi. C. de sac. san. eccl.
Cur in tract. feu. p. .. in cler. succe. in feu
do, quæ probatur ex mente Spe. in t° de
feu. .. quando ver. .. arg. l. .. §. sin autem
id deficientis. C. de cadu. tolle. lo: Alc.
de sept. in consi. ... refert & se
qui. do. Carnizzus adhuc viuens in quo
di suo 9°, quod vidimus. Pet. de gre. in
tract. conces. feu. p. 4. q. 7. ver. ãp'ios
218 secundò. Et q̃ ex natura feudi per d. con
sti. inb...ta fœmina succedat, tenet Gual
te. de p. item. in c. volentes ver. secũdũ
ius vbi dicit, quòd feuda ex sui natura
transeunt in fœminas defectu masculo-
rum per ius cõnsti. regni. Diximus in
collaterales, & c. p. d. consti. vt de successi
219 onibus, qua succedunt collaterales usq;
ad tertium gradum: siquidem gradus
& nõn personas d. cõnst. tu. enumerat.
Aff. ibi nu. 4... cum duobus seq. quod
secus fuit iure feudorũ, quo collaterales
minimè succedũt. c. 1. § & quia vidim.
220 de his q̃ feu. dar. poss. cum simi. Ex qui
bus infert, quòd feudũ planũ & de tabu
lanõ est proprie feudum: quoniam per
comitem vel marchionem (si tamen cõ
suetudo extiterit) in feudũ concedi põt.

And. in. c. 1. de contro. feu. apud par. cu
ri ter. Pet. in tract. concessi. feu p. .. ..
ver. hæc autem conclusio. Et consequẽn
ter subinfertur, quòd uera est illa cõmu
nis conclusio de qua per dict. in d. con
221 sti. vt de successionibus, quod constitu. illa
vt de successi. in feudis planis & de tabu
la locum non habeat. sed dumtaxat in
feudis quaternatis, quorum collatio spe
ctat ad regem: quoniam constitutio de
feudo simpliciter loquens. in feudo im
proprio locũ nõ habet sed in feudo pro
propriam habente naturã. Soci. in. 9°.
252. .. estitur s. col. 5. vol. 2. refert. & seq.
Curt. in tractat. feu. p. 1. q. 6. circa fin.

222 Definitio uerò secundùm ius nostrum
siculorum capitulorũq; regni: Feudum
est bñficium de re immobili uel translati
õe utilis dumtaxat dominij per regem
sub fidelitate atq; amore cõcessũ in descẽ
dentes hæredes in infinitum. & in collat
erales usq; ad septimum gradum: de-
functo cõiũctos, salua gradus, sexus,
ætatis capitliq; prærogatiua ... to
transiturum.
Vsq; ad illud in infinitũ declara, ut præce
dentibus diximus definitionibus. Dixi
mus ultrà prædicta in collaterales usq;
ad septimum gradum defuncto coniun
ctos propter hoc c. c. si aliquis. vt habetur
infra in verbo, vsq; & uerbo, ad tertium po
tem, et verbo, defuncto. Diximus: salua
gradus, sexus, ætatis, capituliq; prærogatiua
tiua. itidẽ propter hoc c. si aliquem. illa
nus omnib. de his verbis suis ut locis in
frà tradenus per totum librum: & nã ho
diè francorũ iure uiuitur, ut unus & non
plures succedant, per. hoc c. si aliquem
ibi francorum secundùm cõmunem in
tellectum & c. volentes. ibi in regno et in
diuiso. de quo meminerimus infra in ver
bo, francorum, & correctum est ius feudo
rum quo omnes succedebant. c. 1. § cõs
si de feu. suc. contro. & ius consti. ...
num regni, quo iure lõgobardorũ etiam ui
uebatur. & ius francorũ speciale est. ut
in constitutione ut de successionibus in
prin.
223 Diximus ab intestato transiturum propter
c. volẽtes, quo feuda alienabilia facta sũt
& barones, tam per dispositionem inter
uiuos, q̃ ex testamẽto absq; ... l. ...
agnatorũ assensu de feudis ... prater
dispon ere

dūtaxat alienari poterat. c. 1. quid iur.
sit. & d. c. 1. apud quem vel quos & c. 1
in prin. & § 1. qual. olim feu. alie. pot.
ubi glo. & dominus hæredem ei seruire
uolentē inuestire debebat c. 1. § 1. in fin.
qual. olim. feu. alie. po. & nullo relicto
hærede irrita fiebat alienatio. d. c. 1. apud
quem vel quos par. feu. alie. Modo pe
nitus alienari non potuit subinfeudatio
ne tamen excepta c. 1. qual. oli. feu. alie.
pote. §. si uero. & §. si autem Modo
non solum subinfeudare: sed etiam
pro medietate absq; domini assensu in
libellum dari licuit. c. 1 de aliena feu.
iuncto c. aut si libellario qui. mo. feu.
ami. Modo vtpdicto modo pignorati
cius contractus celebrari poterat. c.
rursus quib. mo. feu. ami., qui cōtract⁹
usq; ad Lotharii, Federiciq; tēpora permi
ssi fuerūt. Modo omnium feudorum
cōmercium exclusum fuit & hec per
Lotharium. c. 1. de prohi. feu. alien. per
Loth. Modo per federicū dubia Lotha.
lex enucleatur, vt (solūmodo subinfeu
datione permissa) feudum nec totum,
nec pars, nec uendi, nec pignorari, nec
quocumq; modo distrahi absq; domini
assensu liceret c. imperialem de prohi.
feu. aliena. per feder. Modo iure consti
tutio. capitulorumq; Neapolitanorum
non solùm alienationis cōtractus: uerū
etiam, & subinfeudatio prohibetur ut in. c.
planicie sācti martini, & costitutione cō
stitutionē diuæ memoriæ lib. 3. que octo
alienationū tempora latius enucleat Ca
mera. in. d. c. imperialem. col. 5. & 9. in
in litera a vsq; ad literam. k. de prohi.
feu. aliē. per fede. Curti: iunior. in tra
ctā. feu. p. 4. nu. 81. ver. ultima. causa pri
uationis. & remissiuè do. meus propa
truus do. Blasi. lancea in d. c. volentes
in princ. versi. antequā ueniam vbi dicit
plenè haberi. per Bal. Alua. & scriben.
in. c. 1. § fina. quib. mo. feu. ami. & Bal.
in c. 1. § 1. col. pen. de succe. feu. & in
rub. de feu. aliena. Modo uti diximus
feuda ita alienabilia facta sūt sicut & ipsa
bona burgēsatica sūt per d. c. volentes,
dūmodo q; in æq; dignā psonā, & totū &
226 nō pars feu. alienet. Quod limitari solet
nisi ab initio cōce. pars feudi cōcessa fu
isset, vt declarat. do. Blas. lancea in d. c.
volentes nō. 4. Et nisi fructus feudi siue
cōmoditas propartē alienetur: qa tūc

licet feudum sit indiuiduū quo ad ple
227 nam diuisionem: tamen fructus, seu cō
moditas diuidi potest. sicut alia est diui
sio tutelæ: & alia administrationis tutelæ.
no. Bar. in. l. inter tutores arg. his tex.
ff de admi. tuto. & adde Camerarium
in d. c. imperialem. fo. 58. in litera (t) q
in hoc cōcordat, ut fructus & cōmoditas
feudi indiuidui diuidi possit l. 3. diff. tāc
quo ad administrationē seu iurdictionē.
vt numq̄ diuidāt nec administratio nec
iurdictiōis exerciciū (in feudo titulato lo
quendo) et si plura habuerit comes castra
diuisa et castrorū respectu, seporatæ or
deātur esse iurisdictiōes contra ... in 9⁰
165 uol. 2. et Curt: pallegato. in loco, q
eum sequitur, & testatur cōmunē intelle
ctum. Quam opinionem do.
Blas. Lancea. in d. c. uolentes no. 4. cōs
tenere dicit in c. 1. § præterea ducatus de
prohi. feu. aliena. per fede. & Albericum
dictionario in uerbo feu. & Io: Baptistā
de sanct. blasio in 9⁰. in christi nomine
quod est post lectu. Iaco: de Alua. su
per feu. & plenius Cur. Iunio. in tracta.
feu. p. 4. q. 3⁰. nu. cxxii ver. nono & vl
ti. pro nūc est, & denique hæc uerba sub
228 dit: istud quotidiè uidemus seruari in re
gno: nam subiugantur redditus feudi à
solo separati sine licentia curiæ, & tamē
subiugatio valet: qa ex eo nō minuitur
ius feu. nec seruitiū dñi add. Camer. in. c.
imperialē fo. 17. in lr̄a o ver. p⁰ cōcl. usq;
229 ad literam n vbi cōcludit, quòd nō so
lùm fructus percepti a solo separati bur
gensatici censētur s̄m Bal. in 9⁰ 33. vol. 1. &
cæter. quos ibi citat, & bona, & animal
ia existentia in feudo burgēsatica esse
secūdū Bal. in 9⁰. 422. vol. 1. nisi ad usū
feudi destinata essent. Iser. in titu. q̄ sint
regalia in ver. & plaustrorum & bona
& fructus feudi empta burgēsantica esse
c. 1. de duob. fratri. Verùm etiā fructus
pendentes, qui ut separandi cōsiderant̄,
burgesantici sunt c. 1. an agna. c. 1. § his
consequenter in titulo hic finit lex cōsti
tut. si quando. § fructus. Iser. in d. §.
his consequenter & in c. si duo fratres in
pri. de duo. fratr. de nouo bene inuest.
& consequenter fructus pro toto tēpore,
quo fructus erūt penes vassallum alien
ari, & obligari possunt, absq; principis
assensu, ita concludit Camera. in d. c.
imperialem fo. 18. in lr̄a A usq; ad lr̄ O.
ex mente

ex mente Andre. ibi & in cōstitutione
cōstitutionem diuæ memoriæ per tex.
in .l. codicillis.§.instituto.ff. de leg.ii. &
.l.pater. in prin.ff. de leg. iii.secūdū glo.
in cōstituti. hac edictali la. ii. Came. ibi
in lite. l usq; ad M.ratione: quia aliena
tio est indefinita & nescitur quo tempo
re duratura sit: licet homo centum ānis
uiuere possit. posset etiam statim mori
.l. 1. ff. de cōd.et demo. et data hac tem
poris incertitudine nullum ius constitu
itur in re,& licet ipse Camer. secus senti
at cū locantur fructus ad longū tēpus
vt censeatur alienatio & consequenter si
ne assensu domini fieri non possit: quia
nullum ius in re feudali constituere licet
feudatario secūdū cōmunem conclusio
nem,quam ipse testatur ibi in litera P.
tñ hic in regno secus est, ubi assensus
principis habetur in alienatione feudi p
c.uolentes,quo cessant omnes difficulta
tes de quibus ibi per eum habetur.

130 Ad institutum ergo redeundo infertur,
quód dictio hæredibus hodiè in regno
in materia feudali propriè haud dubiè
capit, cuius propria est significatio.om
nes cōpræhendere hæredes,ne dum san
guinis: sed etiā extraneos. vt iure roma
norum capitur.l.sciendum,&.l.hæredis
appellatio.ff de uerbo. si .l. in annalibus
.C.de lega.cum simi: siquidem hodiè na
tura feudi non repugnat, quæ facit feu
da ad omnes extraneos transire. ex dis
positione. d. c. volentes.hæc est omniū
concors sententia. scriben.in d. c. volen
tes & Pet. de grego.in tracta.conce. feu
di p. 6. q. 2. ver. extendo nùnc istam
cōclusionem, ubi itidem cōmunē testa
tur: Quód secus iure feudorum, & iure
constitutionum regni fuit, quo semper
impropiè & diuersimodè dictio (hæredi
bus) capta fuit de iure.n. feudorum pro
filiis,seu liberis masculis interpretabatur
.c.1. §.& si clientulus de aliena. feudorū
.c. inter pares.§.profectò de leg.corrad
moder. repe. fo. 457. nu. 43. vol. 3. &
alio modo iure constitutionum regni,.s.
pro descendentibus in infinitum, & pro
collateralibus usq; ad tertium gradum
masculis & fœminis vt in cōstitutio. In
aliquibus ,& cōstituti. vt de successioni
bus lib 3.alio modo iure nostro antiquo
siculorum, quod ē huiusmodi.c.si aliquē
idest pro collateralibus usque ad septi
mum gradū,& alio modo.p ius nouissi
mum regni, quod est huius.c. volentes
idest pro quibuscūq; hæredibus indiffe
renter. ueluti di in iure ro ma. capi
tur in materia burgēsatica siue allodiali
docto. omnes in d.c.volentes.C. de per
no in 9°. 14. in causa fiscali col. 3. ver.
quod tñ uerbum & in. 4. no, redeamus
ad notab. feudi col. 3.ver.hodiæ autem
Per. de grego.in tracta. concessi feu. p.
4. q. 15.& vltima ubi limitat: nisi per alia
uerba dictio (hæredibus) alteretur pu
ta dicatur. hæredibus de tuo corpore le
gitimè descēdentibus: uel. si subdatur
clausula iuris francorum. tùnc .n. in tel
ligit. de filiis legi. & naturali. et non ex
traneis ui tenoris inuestituræ. quæ nō
alteratur per .c. volentes. quod cōmu
niter forma nō repugnante intelligunt
latius de hac dictione hæredibus habe
tur, per Camera. in.c. imperialem. fo.
in litera v. de prohibi. feu. aliena. per
fede.ubi simili modo tradit,quòd dictio
hæredibus qñq; filios masculos quando
que fœminas. quā]oque extraneos com
præhendit & expressa a lege ex pacto &
pu.expssa ab homine feudum hæredi.
131 facit.s m do.p eū ibi cita. Et sic, si con
cessio feudi facta fuerit pro te ,& hæredi
bus: non solùm descendentes,& collate
rales usq; ad septimum gradum: sed eti
àm extranei succedere poterunt ,& hác
formam nostrates (largam) appellant
Io: Aloy. de septimo .in .d. c. volentes
in prima illatione ,quā ponit pòst cōem
intellectum d. c. relatum, & latius infrà
in declaratione concessionis pro te &
hæredi. & succe. frater Petrus de hiere
mia ordinis prędicatorum, quem in sa
cra pagina & in utroq; iure emicuisse fer
tur. in quadam apostill. ad d.c.volentes
inuenta in quodam libro in modum re
perto.confecto in bibliotheca sāct. Citæ
urbis panhormi in verbo feudum , ubi
quatuor formas tradit,largam, strictam,
strictiorem, & strictissimā. Pet.de grego.
in tracta. concessi. feu. p. 2. q. 9. ver. se
cundó quādo iure hæreditario, ubi citat
Pernum in. 9°. xxs .primum dubium.
xi. char . uer. item iure cōmuni. & cæte.

132 Sed ex mente eiusdem Pet. de gre. in
d. tra . p . 6 q 3.limitari predicta conclu
sio uidetur, ut procedat cùm feudatarius
liberos non habet, ut tùnc extraneum

comprehendat alioqui non constitutum non potuerit extraneum in feudo instituere haeredem, & liberos sine causa praeterire, cum si legitimam sibi iure naturae debitam relinqueret, ad quam pater tenetur. l. cum quaeritur. & authent. nouissima. C. de ino. te. nisi pro subueniendis suis emergentibus necessitatibus, feudum alienare licet, &c. n. posset etiam, si liberos haberet. & hanc opinionem dicit esse veriorem & magis aequam, praesertim quia G. de ipeino in. 9. xxv. primum dubium. col. 16. ver. sed durissimum dicit, quod durissimum sibi videtur (dicta quacunque forma) quod feudatarius filios habens, impune & sine causa eos praeterire possit & extraneos in feudo instituere, quae dispositio, c. volentes debet intelligi, attenta ratione sui, ut disponere possit in extraneos sanguine deficiente, hoc super hoc cogitantium relinquat. Hoc etiam ipsemet confirmat, nam nisi d. c. volentes ita intelligatur, sequeretur, quod duo specialia, permissionis alienationis feudi sine licentia principis, & priuationis filii, & aliorum descendentium sine causa in successione feudi, contra duo iura communia feudorum concurrerent circa idem, & in personam eiusdem feudatarii, quod esse non debet, per glo. & doct. in l. in C. de do. pro. Sed hoc solui posset, nam si duo merentur dici specialia, non ex uno & eodem fonte, sed ex diverso processisse, quoniam, quod possit alienare sine licentia principis est fauore alienantis expressa in c. volentes, ibi (ut longius solito gaudere possint) & quod possit priuare filios feudo, est fauore feudatarii tacite resultante ex expresso, & duo specialia uno et eodem, cum ex diuerso fonte procedunt, admittuntur. Bar. in l. si is qui pro emptore usuc. ff. de usucap. ut ibi simili dixit Iacob. Aug. ex mente domini sui in l. a. ff. de leg. v. nu. cxvi. fo. xliii. ubi: reperio dum dicit, quod praesumptio legati ex contemplatione legatarii expressa, sed quod dominium transeat est fauore legatarii taciti & consequenter hoc casu duo specialia concurrere posse. Quinimmo nos dicimus hoc quod possit priuare filios feudo esse in consequentiam illius, quod possit sine licentia principis generaliter alienare, quod etiam tacite institui per d. c. volentes, quo casu specialia plura circa idem accessorie & in consequentiam haud dubie concurrere possunt. l. cum duae. ff. de cap. ti. l. sub conditione ubi Bar. ff. de solut. ff. quae ab hostib. ff. qui et a quib. ma. pal. po. solut. Baly. in d. l. i. C. de do. pro. Corn. in l. quid liberos. ff. de ri. nup. i. ff. clxxxvi. fo. clx. vol. ii. rep. Parpal. in l. ii. ff. solu. mat. nu. lxxii. fo. cxxx. ii. vol. iii. rep. qui citat Bar. in l. singularia in prin. ff. si cer. pe. idem tenent in ead. rep. fo. ccccxvi. nu. lxxxi. vol. i. & fo. clxv. n. lxxxiii. vol. vi. Praeterea d. l. i. C. de do. pro. loquitur de improprietatibus seu praesumptionibus, seu fictionibus, ut plures concurrere, vel non concurrere possint. At hic nulla datur fictio, impropprietas, siue specialitas, sed quod de iure feudorum fieri permittebatur, ut feudum hereditarium principis, seu domini assensu alienari posset, siue directo, siue in consequentiam, puta: quia nemo potest reuocare alienationem feudi haereditarii a

235 defuncto factam, nisi ipsius alter antus extiterit haeres. & haeres contra factum defuncti non uenit. l. cum a matre. C. de rei vend. Paris. in consi. redemptionis nu. 17. vol. ii. late multos cumulans, atque coniunctim testando opib. tradit Ariu. Pinnel. in tract. de bon. ma. p. n. de quo infra in tertio exemplo, fi. cum ne

236 remus. Modo per d. c. volentes simpliciter haec licentia tribuitur, ut est summarius quod feudatarius libere etiam praeterito filio extraneum in feudo haereditario haereden. instituere potuit, dummodo quod filiis legitimam relinquat, et haec opinio nobis magis arridet, et ueri or uidetur, & eam sequuntur idem G. de pe. in consil. 4. condam serenissimi char. 9. ver. itaque concludendo hal. et in c. volentes col. pen. & idem voluit Br. de medico dictus Iaccursa in compendio success. feu. in 1. de succe. ex test. in prima forma larga in prin. & in 1. de success. ab intesta, & in secunda forma ver. item si habet filios prout referunt Ge.

237 de Gre. principato in l. eo. Limitatur tamen praedicta nominalis conclusio, ut licet feuda sint alienabilia, quando inuestiturae tenor non repugnat: secus si forma repugnet, ita postquam sicut scribentes communiter in c. volentes in c. si non idest forma non repugnante G. de pe. in con. 4. in quaestione textus ex

facta

raclie col. 14. post nu. 30. & col. antepe
nu. 37. ve. restat ultimò respondere, ubi
dicit, quòd haec est concors & uera inter
pretatio, ut c. volentes forma non repu
gnante intelligatur. idem Perinu. in d. c.
volentes. ver. uerumtamen feudum, ubi
sequendo opini. Bernard. de medice, q
c. volentes locum non habeat in feudo
ex pacto & proinde. dicit hoc esse uerissi
mum, qa pactum l. uincit, & si authoritate
huius c. volentes feu. sui alienari posset
passim & indistinctè, contra omnem na
turalem & ciuilem rationem esset, nec
non, & dicta omnium scribentium, & fru
stra pacta & cōditiones in cōcessionib
feudorum apponerentur, & ideo rectè
forma non repugnante interpretari de
bere asseuerat. d. c. volentes, idem tenet.
Io. Aloysi. de septimo in d. c. volentes
in secundo intellectu, & post secundum
intellectum in illationibus uer. sed utile
est scire, ubi uult, q c. volentes forma
238 non repugnante intelligatur: qa forma
& tenor inuestiturae cuiusq; feudorum na
turae derogat. c. 1. de duob. fratr. de no.
ben. inuesti. Bal. & Andre. in c. quoniã,
de prohi. feu. alien. per lotha. Roma.
in 9°. 33. in fin. cum concord. ibi. Per.
de grego. in tracta. concessi. feu. p. 3. q.
3. in prin. ubi firmat formã concessionis
cuiuslibet feudorum naturae derogare,
& septem modis limitat, idem Petr. de
greg. in d. p. 3. q. 7. ver. & ideò inferens
239 Ratione tamen firmã, qa pacta contra
naturalia cuiuscũq; contract. sustinet
l. pacta cōuenta & ibi glo. cōmuniter ap
probata. de contrah. emp. facit l. pacti
sciff. de pact. Guille. de perno in 9°. 12.
in q. tertiae haeres. ibi col. 7. Curti. iuni.
240 in tra. feu. p. 1. q. 6. nu. 31. Licet contra sub
stantialia contractus pacta nullius sint
momenti, ut supra diximus Ver. quintò
ex regestro, ubi cōclusimus pactum fide
litatis remissiuum non ualere: licet eam
conclusionem modò in dubium reuoce
241 mus: nam pacta contra substantialia
contractus cũ in ad diminutionẽ tendũt
nõ solũ uitiãtur: sed uitiãt: tamen si pactũ
cũ n apponitur ad augendũ uitiatur, &
non uitiet. & ità procedat d. l. cũ in pre
cario. ff. de preca. ibi citata. ut ait Bal. in
c. 1. §. fin. per quos fiat inuesti. quẽ melli
us, quã alibi circa hec loquutum fuisse
dicit. Curti. in d. p. 1. q. 6. nu. 17. & seq. Si

gno. de Homed. in l. ubi ità donatur. ff.
de dona. causa mort. nu. 7. fo. 104. vol.
I. rep. ubi dicit rationem esse: quia pac
tum ad augendum factum, & si sit con
trà substantiam, quoniam iam continet
augmentum non efficit, quominùs sit
cōtractus totaliter pfect. in suo esse, ual
lateralis defectiuus, eo quia causam dici
mus rectè subsistere: & pactum reiic. ue
lun continens in ipso contractu falsẽ in
impossibilitatẽ de iure maximè: quia
fauore eius apponitur, qui taliter pacisci
tur. ergo in eius odium &c. sed si sit ad
diminuendũ, cōcedit eũ p parte: nõ in
totũ ideò uitiatur, quia est indiuiduum
cuius non est pars, & remanet prorsus in
ualidum. Nec placet quod ait Curti.
ibi, quòd circà hoc: an pactum contra
substantiam uitiet, uel uitietur, in omni
alia materia, ne in lõgũ illud protrahe
rem tanta doctorum uarietate putat
ominẽdũ esse, et in materia feudali con
cludit, quòd pactum cõtra aliqued ex re
quisitis in feudo faciat feudi cõtractum
pro parte valere. & demũ effugere ne
quiens, qn. rqsita in feu. sint d substãtia
feudi negat de substantia esse, et fatetur
descriptionem, et nõ definitionem esse, ut
in nu. 7. ex mente Bal. in c. 1. § fin. per
quos fiat inuesti. & ità transit quasi sentie
ndo q requisita potius essẽt de natura,
quàm de substantia contractus.
242 Et nẽpè magnũ putamus esse defectũ
in eo, qui tractatum feudi fecit, & nullus
nõn fuit saltim aliquam quidditatem es
sentiam siue substantiam feudi demõstra
re, psertim, quia si substantiã rei de qua
disputatur ignoramus, ipsam rem non
intelligimus, teste Cicer. lib. 1. off. cuius
meminimus suprà in prin. cũ cõcor. ut l
Scirã tamen scũdo, ut ipse transit de substan
tia non curat, nec aliquid aperit.
243 Ad ppositũ ergo redeundo pactum re
missiuum fidelitatis tendit ad diminuen
dum, & non ad augendum, ergo nõ solũ
fidelitatis pactum sed etiàm ipse feudi
contractus uitiatur. & nonsolum contra
ctus irritatur propter pactum fidelitatis
remissiuum: sed etiàm propter quodcũ
que aliud pactum, quod cõtra aliqued
ex requisitis in feudo positum fuerit, po
stquàm nos etiàm fatemur omnino esse
de substãtia feudi: licet ipse Curti. pp
ter hanc difficultatẽ effugiendã senserit
non esse

non esse de substantia, dum uoluit nõ
esse definitionem: sed descriptionem, ut
244 in nu. 1. in d. q. 6. p. 1. Propterea pro
solutione putamus, quod sicut duplex est
feudum: proprium, & improprium:
ita duplex est substantia feudi: propria
& impropria: postquam feudum secundum improprium
naturam datur. ut in .c. 1. de feudo non
habent. prop. na. si .n. sunt diuersa non
sequitur substantia feudi proprii est sub
stantia feudi improprii: nec econuerso
habet fidelitas detur, quam utriusque feudi
substantiam esse arbitramur. Et ab hoc dissẽ
tire non uidetur Curt. ipse nu. 30. secundum ali
am solutionem. ubi sentit, quod si pactum
est contra aliquod ex requisitis in feudo
licet contra substantiam feudi: tamẽ ex
quo nõ potest transformare contractum in ali
am speciem contractus non discedendo
à generali nomine contractus siue à no
mine appellatiuo, fiet transformatio de
feudo proprio ad impropriũ, nec nul
lus fiet contractus, uel pactũ secundum distinc
tionem Bar. in l. ubi ita donatur. ff. de
dona. cau. mor. Sed si pactum est re
missiuum fidelitatis, quæ est utriusque feu
di substantia, nil dicitur, cogitã & in
iudicando ab authoritate prædictorum
nõ discedas: quia ruinetur tñ pactum: at cõ
trarium, quod totum uitietur magis sedet
in animo.
245 Ad propositum iterum redeundo, quã
dò concessionis tenor .c. Volentes repu
gnare dicatur magna est articuli difficul
tas: tametsi cõmuniter de tribus cõcessi
onum formis exempla tradi soleant.
246 Primum itaque exemplum concessio
nis, quod .c. uolentes repugnare nostra
tes siculi dicant, tradere solent de feudo
concesso pro te, & liberis, nõ adiecto no
mine hæredibus: vel pro te, & descen
dentibus: vel pro te, & coniunctis de fa
milia: vel pro te, filiis, nepotibus, &
247 pronepotibus usque in infinitum & dicit
tales concessiones, ubi nomen (hæredi
bus) non est expressum facere feudum
ex pacto & prouidentia seu familiare,
ita Io. Aloy. de Septimo in d. c. volen
tes ver. circa tertiam formam, qui testa
tur cõmunem opinionem. Per. Greg. in
tract. conce. feud. par. 6. q. 14. & sequ.
ubi late Guil. de Per. in consi. 8. repeta
mus ,i. ver. ultimò plenissimè elar
garam, & in pluribus aliis consi. et Ari.
Pinn. in tract. de bon. mater. par. 3. nu.
84. qui dicit omnium esse concordem
opinionem: solummodò Siluar. dissen
tiente in consi. 30. nu. 12. & 17. qui uoluit
etiam tale feudum hæreditarium dici.
248 Et agnati tale feudum ex pacto & proui
dẽtia, repudiata hæreditate cõsequi pote
runt, Imò etiam filii non solùm cæteri
agnati ad feudum sibi à patre delatum
aspirabunt patris repudiata hæreditate,
secundum receptiorem opinionem quã
testatur idem Arius Pinnellus, in d. tract.
de bo. mater. par. 3. nu. 85. seu. 89. fo.
mihi. 339. ubi citat Bal. in. c. i. an agna. nu.
3. Alu. nu. 9. Præ n. 6, ue. sextò lim. Ia
cob. à sant. geor. de feu. in uerbo. & cum
pacto de non alienando nu. 36. Ias. in l.
quod dicitur. nu. 33. ff. de uerbo. obli.
Maius .r. est dubium: an filii patris hæ
reditatem repudiare possint, & feudum
familiare seu ex pacto habere, quàm cæteri
ulteriores: siquidem filii, uti astrictiores
magis patri defuncto tenentur, quàm
alii, ne defunctus iniuria afficiatur. non
adita eius hæreditate, etiam hoc in ma
teria feudali quàm plurimi uoluerunt, filios
esse deterioris conditionis quàm alii agnati.
per d. c. i. an agna. Ideóque secundum omnium
opinionem indubitantèr procedat, ut sal
tim confecto inuentario, non solum ulte
riores agnati: sed etiã filii poterũt feudũ
habere, & illud (si forte alienatum fuerit)
à quocumque reuocare, siquidem hæredita
tis aditio, causa honoris exigitur, sed nõ
quòd feudum citrà ius & nomẽ hæredis
haberi non possit. d. c. i. an agna. Io. Alo
ysi. in loco præallegato. in d. c. volentes
ver. circa tertiam formam, ubi etiam
vult, primæ quasi adhærens opinioni ul
tra Andre. attentari posse, quòd hæres
adeũdo, & inuentariũ nõ conficiẽdo, feu
dum ex pacto & prouiden. reiuendicare
possit, quia reiuendicatio cum bonis hæ
reditariis nõ cõfunditur secundum Bal. & Sal. in l.
si uxor col. 1. C. de bõ. autho. iudi. possi. &
Alex. in l. si debitori. C. de pa. Nos tñ
intrepidè cõtra hanc cõclusionẽ reuerentèr
insurgimus & fatemur, quod feudum pro te
& liberis & simile, ubi non fuerit nomen
heredibus adiectũ faciat feudũ ex pac. &
proui. fatẽur etiam quod forma inuestiturę uiuẽtiũ
quod feudorũ naturam alterare potest: sed negãus
quod .c. uolẽtes prædicte inuest. ure repugnet:
hoc est nouũ & mirabile tibi uidebitur.

249 At nos ità probamus: feudum familiaf
seu ex pacto & prouident. est feudū pro
prium s̄m propriam iuris cōis feudorum
naturam, latè affl. in .c.1. an agnat. de
clarat et Camer. in .c. imperialem .§. p
tereà ducatus col.2. de pro. fe. ali. p fe.
250 Et noua constitutio de feudo simpliciter
loquens, intelligitur de feudo loqui s̄m
propriam naturam. Soci. in consi. cclii.
visis instrumentis col.3. & latius in cōsi.
cclvii. visis inuestituris col. v. uol. ii. re
fert, & seq. Curt. in d. tract. feu. p. 1. q. 6.
circa fin. nu. xxxii. & seq. p ibi allegata
251 Ergò .c. volentes simpliciter de feudo lo
quens, q alienari possit, in feudo pro se
& liberis concesso, uti feudo ex pacto &
proui. s̄m propriā feudi naturā locū hēt.
hoc est fortissimum argumentum cōtra
cōem, & credimus, q sit ipsa ueritas: si
tā firmamus, uti cōis opinio firmat, q
.c. uolentes generaliter in quocūq feud.
252 loquatur: nisi forma repugnet. Et secū
dùm hoc diceremus tunc formā huic .c.
volentes repugnare, cū feudū expressim
fuerit concessum cum clausula non ob
stante .c. uolentes, uel cum feudum tali
ter fuerit concessū, quód de iure cōmu.
feud. feudum s̄m impropriam naturā
fuerit, & huic .c. volentes repugnet ver
bi gratia si collaterales, vel fœminæ us
q ad certum gradum, dūmodo q nō
usq ad septimum gradum uocentur in
uestituræ tenore, tunc .n. feudum esset
secundùm impropriam naturā de iure
cōmuni feudorum quo, nec collaterales
nec fœminæ succedunt, c. i. §. cùm uerò
corradus. de his, qui feu. dar. poss. esset
etiam secundùm impropriā naturā, atten
tò nostro siculorum iure, quo usquè ad
septimum gradū succeditur per hoc .c. si
aliquem, sicut dicemus in uerbo. usq. &c.
uer. ad ttnepo, unde .c. volētes uti noua
cōstitutio pōst d. iura emanās in tali feu
do improprio, tùm inspecto iure fran
corum, tùm nostro siculorum, locū ha
bere non potest simpliciter de feudo lo
quendo. & consequenter talis inuestitu
ræ tenor .c. uolentes repugnaret, & limi
tatæ duntaxat personæ & non aliæ suc
cederent. Sed licet ista nobis uerissima
uideantur: attñ non per hoc firmam⁹,
quód .c. uolentes de feudo ex pacto, &
prouidentia loquatur, & consequenter il
lud hodiè liberè in præiudicium agnato

253 rum alienari possit: quia .c. volentes nō
remittit: nisi licentiam principis, quæ
exigebat in alienatione feudi, q aliter ali
enaretur, sed quicq in præiudicium agnatorū
non statuit & hac ratione decidimus cō
munē ut latiùs dicemus infra, in. uerbo
antiqs in ult. q. in ulorem effectu, ubi ui
de, q d fuerit, quoc tes p. [illegible]
sit.
254 Secundum exemplū: est de qualibet
concessione p[illegible] iuris frācorum clausula
adiecta fuerit, ut tale feudum [illegible]
mul[illegible], seu ex pacto & prouidentia dicat
e consequentèr alienari nō posse in p
iudicium p⁹genitorū, qui uocāt pro ut
latè examinando concludit, idē Io: Alo
ysi. de septime in. d. c. uolentes in declara
tione clausulæ iuris francorum, liber rati
255 onē q licet iure regni frācorum iure uiuant
ab intestato: tñ principis uerba aliquid
plus operari debent, q sit de iure cōi. c.
pro his de priui. c. pastoralem de app.
Bal. in auth. habita in .4. [illegible] C. ne filius
pro pa. col. 3. & in terminis cō[illegible]uisse An
ch. consi. 186. pro parte col. 3. & [illegible]
subdit hanc conclusionem inculcatam
& communem esse, & ità [illegible]
cis tenuisse Andream clerté ad. [illegible]
ex pacto & prouidentia uocari p[illegible]
tes & excludi [illegible] fratres, & extraneos,
& ità sempèr iudicatū fuisse. sed ipse idcò
256 dicit excludi extraneos & fr̄es; quia exa
minat formam pro se & heredi. de suo
corpore legiti. descend. ità quód utatur
iure francorum quam formam uulgò
strictissimam apellant, duplicem in se
continentem restrictionem, primò, ut
descendentes & non collaterales. secun
dò, ut descendentium progenitus, & nō
omnes succedant: in alia uerò forma ubi
non sunt uerba de suo corpo. & est sed sim
pliciter pro se & hæredibus ità, quód ut
uatur iure francorum, non tenet quód
collaterales excludantur licet [illegible] feu
dum ex pacto & prouidentia d[illegible]
Idem tenet. do. me⁹ ppat. do. Blas. Lan
cea in. c. uolētes nō. r. uer, sed hic subiū
257 go, ubi uult, quód in hac concessione
pro se & heredibus ità quód utatur iu
re francorum, pater postergato primo
genito, feud. secūdogenito dare nō pōt.
s̄m Andr. in .c. cōs filii col. 1. de feu.
fu. cōt. nec aliter in p⁹g. præiudic. disponere
ne And. in cō. cōstitutionū. & in .c. 1. &.

præterea

præterea. quę fit pri. cau. bene. amf. & in .c. imperialē. §. præterea ducatus. d proh. feu. alt. per fed. & in .c.i.§.hoc q̃ q̃ de fucce. feu. & Iacob. de Bel uifo in prohe. feu.& Aluar. in .i. diuifi. ,denique afferit hanc opin. in mag. cur. fuiffe ufu receptam, & quotidiè feruari ità q̃ in cõ trarium difputare nullus audet, & ideò dicit omittere, quæ in contrarium antiquitùs allegabantur. Pet. de Grego. in tra.t. conc. feu. par.2.q.8. uer. & aduertendum eft,idem uoluit ,dicens ,q̃ claufula iuris francorum facit feudum ex pacto et prouidētia citat Gual.de Paternio ne in allega.in caufa furnaris pòft Andre.in .c.i.§.fi vaffallus col. penul. vet. fed quia ponitur in themate,& col. fequ. quę fuit prima caufa bene,ami.& in .c. §.omnes filii col.i.ver.item fi vaffallus,

258 fi de feu.fuer.cõtrouc. Subdēs q̃ in qua cunq̃ forma conceffionis apponatur hæc iuris francorum claufula feudum ex pacto & prouidentia facit.fecundùm G.de perno in confi.25.primum dubiũ in.i.& .ii.char.de quo latiùs dicere promittit in eodē tractatu. p.4.q.3. Et quòd p̃ primogenitis, et nō pro defcendentib⁹ paffim feudū conceffum intelligatur, citat G.de perno in confi.19.circa feudum ver. quinimò in ulti.char. & in confi.1. ver.quin imò pòft Andre.in .c.i.§.hoc quoq̃ col.2.ver.item cõftitutio de fucce. feu. Et quòd tale feudum nõ iure fucceffionis: fed potiùs ex ui contractus deuoluatur. fecundùm G.de perno in con fi. 7.huc aduerte. in. 2.char.ver.non ubi

259 uiuitur iure francorū. Et deindè fubdit exempla formæ ftrictæ, magis ftrictæ, ftrictioris,et ftrictiffimæ.f.pro te & hæredi.de tuo corpo.defcendentibus: pro te & hære. de tuo corp. defcend. ità q̃ uiuatur iure francorum: pro te & filiis feu liberis: p te & filiis,feu liberis, ità quòd ui uatur iure francorum: Et in .p.4.q.3. eius dē tra tatus generatim afferit quacūq; in forma claufula iuris francorum adie cta fuerit, ut illud ex pacto & prouiden. tiā faciat, fiue in conceffione pro te & hæ redibus,fecundùm G.de perno, in cõfi. 21.primum dubium,fiue pro te & hæredibus in perpetuū, fecundùm G.de per no in confi.25.in fecunda char.fiue pro te & hæredibus & fucce.in perpetuum fecundùm G.de perno in confi.ic ad pri-

mum dubium in .1.char. & in confi.7 in .5. cha.& feq.& in char.7, & feq. uer. circa tamen .q. princi. Nec defuerunt ex noftratibus ficulis ,qui contrariam te nuiffent opinionē, ut Blas.de Sneta.ge in confiliis fuis duobus, quorum unum incipit uifo prę́fenti cafu cõclufiuè,& ali ud incipit fupereft,et Abbat.fa de plata mono in eius cõfi. furnaris, uolētes. hãc iuris frãncorum claufulā, feudum, f.n.i liare,feu ex pacto & prouidentia facere dumtaxat.ab in teftato, ut fi aliter p pos feffores feudi difpofitum non fuerit. fed in uita eorum, poffe per .c. uolentes li berè difponere & potiffimè duabus no

260 uentur rationibus primò quia .c. volentes,nifi in tali conceffione operetur, fruftratorium effet, contrà .l.fi quandò.ff.de leg.p⁹.& .c.fi papa extra de priuileg.quoniam in regno,omnia feuda cum claufu. iuris frãcorum conceffa intellig̃tur data, quod in conceffione ab initio talis claufula adiecta. non fuerit. per hoc .c.fi aliquem. quo . ftatuitur,ut francorum iure uiuatur et adde hunc effe comunē intellectum,ut dicemus infrà. in uerbo . francorum. Sed ad hoc refpondet , ipfe Io: Aloy. de fep⁹ . quòd expreffio principis quòd francorum iure uiuatur,forti orem cafū operari debet, quā fi de iure cõmuni claufula iuris francorum fubin telligatur per doctri . Bar. in.l. iii. col 3. ff. de leg.i. circà intellectum.l. precibus C.de im pu. et ali.fubfti.& .l.fin.de inft. & fubft. ubi tacita fubftitutio pupillaris, nō habet effectū excludendi matrem: fed expreffa fubftitutio matrem excludit ut aliquid plus operetur , q̃ tacita. Sed cogita,quòd hęc refpo. nõ eft tuta, nam Bar. eft fibi cõtrari⁹, licet .n. ibi teneat, quòd expreffio eorum , q̃ tacitè infunt ex uolūtate,operetur fecùs fi ex neceffitate. per tex in. d. l. pcib⁹. C. de im pub.& ali.fub. & p tex.in.l. talis fcriptura .ff.de leg.i p quod regula generalis limi

261 tatur , quę eft , ut expreffio eius,quod tacitè ineft per modū difpofitionis nihil operetur .l. fi arrogator.ff. de adop.l. nõ re ctè.C. de fideic.l.unū ex familia in prin. §.i.ff.de leg.ii.l. quæfitum .§ fin.ff. de di ftra. pig. Auth.idem Bar.in.l.hec ver.ff. de le.i.dicit certū oppofitū:vz:q̃ expffio eius , q̃d tacitè ineft ex uolūtate nil ope ra.l.cū q d.fi ce.pe.Rip. in d.l.hec.verba

4 murfiibs D ii.

n. 36. et licet inibi Ripa conetur saluare Bar. quod. d. l. cum quid loquatur in tacita voluntate ex mente exprimentis super qua lex se fundauit, quo casu expressio nihil operatur, et ibi in d. l. hec uerba, loquatur de tacito, quod inest preter uoluntatem, quo casu expressio operatur quod non solum preter uoluntatem, sed etiam ex uoluntate inesse, dici potest: qa poterat per exprimentem contrarium disponi. Et in casu nostro, quod clausula iuris francorum uidetur preter uoluntatem inesse, quia ita disponit c. si aliquem, dando nouum feudum ius futurum, & se fundando in uoluntate concedentis, sicut preter uoluntatem inesse dicit ibi Ripa (dicens presentem) in. d. l. talis scriptura: quia lex arbitratur diem inesse presentem, ex sua equitate absque alterius arbitrio, & dicit nouiter tradere, et vera esse & communiter notanda. Attamen idem Ripa parum sanam intellexit d. limitationem Bar. procedere, vt tunc expressio eius, quod tacite inest operetur, quando coadiuuaretur ex alia speciali dispositione exprimentis, & ita procedere tex. in. l. talis scriptura, sed sola expressio de per se nihil operari dixit. d. l. non recte. Vel debere intelligi d. fallentiam quantum ad effectus aliunde resultantes, quam ex ipsa sola expressione d. l. talis scriptura: sed ipsam solam expressionem nihil operari. d. l. non recte declarando, quod diuersis respectibus dies inesse potest: ex uoluntate, & praeter uoluntatem: ex uoluntate, habito respectu, quod testator, & contrahentes possunt aliter disponere, praeter uoluntatem, habito respectu, quod arbitratur lex, diem inesse praesentem ex sua equitate, sine alterius arbitrio, quod similiter idem in casu nostro dicere possumus clausulam praedictam iuris francorum inesse diuersis respectibus: ex voluntate: quia possunt contrarium disponere: praeter voluntatem: quia hoc. c. si aliquem ita arbitratur sine concedentis, et recipientis feudum arbitrio. Et sic concludere uolumus, quod licet ipse teneat, quod expressio eorum, que tacite insunt praeter uoluntatem operetur: attamen istud procedere sentit, quando alia speciali dispositione exprimentis coadiuuatur, ut operet effectus resultantes aliunde, & quando lex fundatur in tacita uoluntate disponentis

[illegible] ut in re expressa nihil operetur, [illegible] eius, [illegible] concurrit cum Bar. & [illegible] det ad contrarium, quod hec per [illegible] precibus, & c. si pater de testa. in vi. [illegible] cap. ipsi [illegible] fundatur in tacita uoluntate testatoris, & tamen expressa operatur, dicendo, quod fundatur in tacita uoluntate praesumpta, cui [illegible] ex [illegible] non praestat contra matrem, quae [illegible] cessat, quando uoluntas est expressa, ita etenim iudicio nostro sentit, quod sic casus specialis [illegible] quod [illegible] d. l. precibus, & consequenter [illegible] est [illegible] hendus in [illegible], l. [illegible] ff. de leg. [illegible] casus, quo lex fundatur in tacita uoluntate disponentis, & consequenter expressio non operatur. [illegible] d. l. cum quid, uel operetur. [illegible] precibus non est casus noster, sed [illegible] casus uerus est casus, in clausula iuris francorum tacite inest praeter uoluntatem disponentis, quo casu expressio non operatur nisi aliis concurrentibus adminiculis, [illegible] quo ad alios effectus aliunde resultantes & non ex ipsa expressione [illegible] intelligi, [illegible] fallere [illegible] per Rip. in

262 ibi. Secundo [illegible] Angelo & de [illegible]: ad contrarium contrarium ratione quia beneficia principis sunt latissime interpretanda. c. cum dilectus [illegible] donat. l. beneficium. ff. de constitu. princ. [illegible] si [illegible] iussisset ita clarius [illegible] iuxta no. p Bar. in l. fi. C. de iu. & fa. ignor. &

263 Bal. in. c. l. de [illegible] quod si princeps [illegible] ad tale [illegible] & [illegible]

264 [illegible] & uerba contra [illegible] sunt interpretanda. l. [illegible] ff. de contrah. [illegible] l. ueterib. ff. de pact. sed ad hoc respondet ipse [illegible] est [illegible] declarando [illegible]

265 uolui [illegible] non [illegible] clausula iuris francorum [illegible] non est uerum [illegible] feudum [illegible] ex pacto & prouidentia [illegible] feud. [illegible] non per [illegible] tenemus [illegible] heredit. [illegible] heredi [illegible] in alleg. Capic. in

266 . Clim [illegible] Et

ad istum

ad istum effectum: an feudum sit fami
liare, vel hæreditarium, an descendẽs,
contrà factum defuncti venire possit, te
nemus, quod nõ est differentia inter conces
sionem pro te, & hæredibus de corpore
legitimè descendẽtib⁹: & quamlibet ali
ã cõcessionẽ, vbi adiecta fuerit clausula
iuris francorum, quia hæc iuris franco
rũ clausula aliud nõ operatur: nisi restric
tionem ad p⁹genitum: sed in utroque
casu semper hæredes sãguinis, seu descẽ
dentes vocantur Et quandoquè ubi a-
dest clausula iuris francorũ concessio po
sset ultrà descẽdentes, collaterales usquè
ad septimũ gradum includere, per hoc.
c. si aliquem, puta si pro te & hæredibus
ità, quòd iure francorum uiuatur conces
267 sio reperiatur, Et ità reperim⁹ Pet. de gre
go. tenere in tracta. concessi. feu. par. 4.
q. 14. ex mẽte Bal. in. c. 1. col. 2. uer. itẽ quæ
ritur. an. agna. ubi circà hoc tres casus
distinguit. qui in effectu ad idem ten-
dũt, quòd aut forma dict aut pro se et li
beris: aut pro se simpliciter. aut pro se &
hæredib⁹: p⁰. casu, ut succedatur. citrà
ius, & nomen hæredis. 2⁰. & 3⁰. casu, ut
non succedatur citrà ius, & nomen hære
dis. & sic p⁰ casu, sit ex pacto. 2⁰. & 3⁰.
casu, sit hæreditarium. & ità dicit tenere
Imo. in. c. ex parte colu. penulti. qui di
cit hanc esse cõmunem opinionem, & re
fer te, & sequi Iaco. de sancto Georg. in
tracta. de feu. uersi. ità, quòd ipsi inuesti
ti habeant in p⁰. limitatione, & ità ipse
transit examinando hanc materiam: an
iure hereditario, vel iure proprio quis suc
cedat in feudo, ubi francorum iure uiui
tur. & hęc est ueritas: Licet ipse sentiat,
quòd eo casu, quo est dictio hæredibus
& clausula iuris francorum, quòd sit feu
dum mixtum ut dicit in d. q. 14. uersi.
secundam colligo cõclusionem. ppre-
reà pro isto feudo mixto. uide ea, que
trademus in sequẽti exemplo in forma
pro te, & hæredibus de tuo corpore le
gitimè &c̃.
268 Tertium exemplum est de concessione
pro te, & hæredibus de tuo corpore legi
timè descendentibus, ut hæc forma faci
at etiàm feudum familiare, seu ex pacto
& prouidentia, & consequenter uti repu
gnans huic cap. uolentes alienari non
posse: sed an talis cõcessio faciat feudũ
familiare, seu ex pacto & prouidentia.
uel hæreditariu m, uel ut quidam dicũt
mixtum, Et an prosit inuentarium ut-
hæres eo confecto contrà factum defũc
ti uẽire possit: sa lis cõsuluim⁹ pro do. Frã
cisco de auersa tũc Iudi. mag. reg. cu. in
cõcessiõe castri et uille Pitallanę sub p̃di
cta forma facta. Frã. de beluis. & fuit no
strũ p̃ᵐ cõsi. feuda. ubi duo p̃dicta exami
nauim⁹ vz: q⁹ m⁰. vocet tale feudũ. & ã
psit inuẽtariũ: ppterea ad cõem utilita-
tẽ illud de uer. ad uerbũ inserere hic de
creuim⁹, ut materiã studẽdi p̃stem⁹, &
ueritas elucescat. circa p̃m. pũctũ p⁰. fi õ
re uidet dicẽdũ, ut feudũ fãliare, seu ex
pacto & prouidẽt a dicat iuxtà magistra
lia uerb. Bulg. & Pilei relata p Andre.
in. c. l. in p̃n. an agna. & in. c. 1. §. hoc q⁰ q̃
de succe. feu. & Bal. in. l. cũ uirum nu. 21.
.C. de fidei. et Came. in. c. imperialẽ. §. p̃
269 terea ducat col. 1. d. p. f. a. p f. que enim no
men heredibus. in materia. feudali. p
liberis vel filiis expõit. ex q⁰ feudi, natu-
ra repugnat, q̃ ab extrãeos feuda trãsire
nõ facit tex. est. in. c. 1. §. si clẽrulus de al.
.feu. & in. d. c. 1. §. similitèr uers. profecto.
de le. co. Bar. in. l. gallus. §. etiã ff. de li. &
po. Deci. in cõ. 39. nu. 7. ubi refert Bal.
dixisse cõem. Secũdè facit ad hoc ut no
men here. pro liberis expõat autho glo.
in. l. ex facto. §. si ff. ad trebell. ubi cõuino
illa: si sine heredibus decessent, de filiis
ẽt nõ heredib⁹ intelligitur. ubi Pau. cast.
tenet dicẽs, quòd, qñ dr pro te liber is
& heredib⁹, ne dictio heredib⁹ sit p̃flua fd
dat, intelligit de filiis, deinde de hæred.
extiterint: sed si dr pro te & hære, intelli
git de filiis ẽt, quod nõ sint heredes: qa di
ctio here dibus satis operatur, ut pro fili
is expõatur, & dicit, quod hęc est sua noua
opini. quã uerissimã esse credit, & eã seq
tur. Ias. in. l. si nõ fortẽ. §. libertus. nu. 35. ff.
de cõdi. indeb. Tertiò confirmatur au
tho. alteri⁹ glo. lo: in. l. si qs titio alias si
quis attio. ff. d. usu f. acc. ubi expõitur he
redib⁹. i. liberis, seu filiis, cuius autho. ità
tenuisse uidetur in terminis nostris An-
dre. in. c. 1. §. & si libellus. nu. 10. de alie. fe.
pa. ubi dicit, quod qñ est appositũ verbum
heredibus, si potest probari, quod intellexe
runt de filiis, tunc perindè habetur, ac
si sit dictum: pro se, & liberis, ut feudũ
sit pacti & prouident. et poterunt illud
habere absque eo, quod sint patris hered es Et
in hac forma pbat de filiis intellex. sic p

illa ver. de tuo cor. legit. descent. ut ait
Deci. in cons. 395. nu. 5. versi. predictis tamē
non obstantibus, ubi etiam dicit, quòd
probatur de filiis sensisse etiam si dicta
uerba non fuerint adiecta: sed alia simi-
lia, puta heredibus masculis prout idem
Deci. consuluit in terminis in cons. 185. ubi
has duas formas equparat. idem tenet So-
ci. nepo. in cons. 112. nu. 9. vol. 2. ubi dicit, quod
quando aliquo modo cōstare pōt, quòd sub
verbo heredibus sēsum sit de liberis, tan-
tum est pro hered. quantum pro se &
liberis allegat And. & Deci. in d. locis &
hanc Deci. opinionē dicit esse magis
cōmunē Arius pinnel. in tract. de bonis
mate. in. 3. par. nu. 88. ver. ego autē puto
vbi citat Paris in cons. 10. nu. 7. lib. 1. Soci.
nep. in cons. 112. n. 74. lib. 2. & cons. 72. nu. 27.
lib. 1. Bru. à Soci. relatū in cons. 28. Afflic.
summè Deciū laudantem in. c. 1. nu. 31.
an agna. deci. 240. nu. 10 Affli. lib. 2. cōst.
rub. 24. nu. 63. Goz. cons. 26. nu. 30. Franc.
zoane de reb. quotidian. c. 4. Bellonum
cons. 33. nu. 2. qui dicit opin. Deci. esse com-
munē et Alex. Areti. & ali. quos refert
Ias. in. l. gallus. §. etiā si parente. ff. de lib.
& post. Cremo. no. 1. eūdem Ias. cons. 118.
col. 3. lib. 4. Bal. à quo dicit non obscurè
colligi in. l. cum utrum nu. 21. C. de fidei
co. & apertius in. l. liberti col. fin. nu. 37
de oper. liber. & adde Rolan. à ualle cons.
270 67. qui latè examinando hoc et deni-
que concludit in nu. 32. Quartò urget
pro hac parte cōmunis usus loquendi,
quem antè oculos semper haberi debet: ne
reiecta uerborum proprietate, secundū
Ari. Pinne. qui citat. l. non aliter. §. 1. ff. de
leg. 3. sed est tex. in. l. librorum. §. cassius
autē. ff. de leg. 3. quem antè eum, & me-
lior eo allegat Ias. in l. gallus. §. etiam si
à parente nu. 23. ff. de lib. & po. cum con-
cord. per eum ibi. Sed homines solent si-
milibus in negotiis descendentes &
agnatos, quos successuros sperāt in feu-
do, uel maioratu de quo agit, hæredes
appellare, non attendentes ad proprium
271 hæredis nomen. Quintò, facit regula
iuris, vt ratio naturalis, & non acciden-
talis consideretur. l. 3. ff. de tute. & ut san-
guinis causa: & non alia extrinsica con-
sideretur. l. tutor. ibi vt filius præmeruit. ff.
de excu. tuto. Pinell. Sextò & ultimò
facit cōmunis opinio, quæ est hodiè in
regno, quam testat. Iosalpi. de sept. in

declaratione istius formæ siue cōcessio-
nis, qui allegat Andr. in. c. 1. §. huius autē
col. 1. nu. 9. ver. simile dicunt, ex quo cau-
sis feu. am. ubi dicit, quod est pactū & prouidē-
tiæ. & filii illud habebunt. etiam, quod
patri non sint hæredes, & Andre. in. c. 1.
imperialem. §. præterea ducatus de pro-
hi. feu. ali. per fede. qui allegat Bal. et
Pile. et Andre. in d. c. 1. ver. sed si acquiuit
de aliena. feu. pate. per deci. supra alle-
ga. et in tantum debet filiis, quod An-
dre. in d. c. naturalis, si de feu. fuer. cōtro.
nu. 8. ver. sed quid si concedatur an na-
turales per dispositionē legitimi effecti, etiā
succederent concludens tandē in ita cō-
muniter doctor. tegm. post Saccutalā,
tenere. & ità expressim And. in constit.
vt de successionibus col. 4. ver. hoc tamē
vbi dicit, quòd si est facta concessio pro
te, & hæred. de tuo corpo. legitimè de-
scendent. illud verbum hæredibus pro
filiis intelligitur, i. hæredibus sanguinis
ita etiam plures intelligentias cumulan-
do concludit Pet. de Greg. in tract. con-
ce. feu. par. 6. q. 17. ubi licet concludat es-
se feudum mixtum tamen subdit, quòd
facta denominatione à potentiori arg. l.
cùm quæritur. ff. de sta. ho. feudum ex
pacto & prouidentia denique dicetur.
272 ¶ At contrariū de iure vetus atque cōmu-
nius esse putamus, videlicet, ut sit feudū
mixtum, partim hæreditarium, & par-
tim ex pacto & prouidentia, hæreditari-
um: quia citra ius, et nomen hæredis
haberi non potest: ex pacto & prouidē-
tia, ut non transeat ad extraneos: tū, quia
potentior sit qualitas hæreditaria, quā
qualitas pacti & prouidentiæ, ideoque in
effectu hæreditarium esse feudum. Fe-
273 mouemur Primò, quia uerba propriè &
cum effectu intelligi debent, & solum-
modò tunc impropriè capiuntur, quan-
dò propria in significatione uerificari
non possit. tex. est notabilis in. l. fun-
dus. ff. de fund. instru. & instrum. lega.
l. quibus diebus. §. dominus. ff. de con-
ditionibus & demonstrationibus. l. hæ-
redibus paragrafo finali. ff. ad trebellia.
Iason in lege gallus. paragraf. etiam si
à parente num. quintodecimō. ff. de li-
beris & posthumis: sed filii, siue liberi
impropriè & absque effectu solo atque
nudo dumtaxat nomine parum: imò
nihil penitus operādo hoc in casu āte adi-
tam

274 tam hereditatem dicuntur hæredes: sui quidem hæres idem est, quod domin⁹. l. itē in nulla. §. legis. ff. ad. l. aquil. l. his verbis in prin. ff. de hær. insti. §. fin.
275 inst. de hær. quali. & differ. & filii auteq̃ bonorum administrationem habeant, quasi domini: & non uerè domini dicũtur d. in suis. ff. de lib. & post. & expressim filios impropriè vocari hæredes asserit las. in d. l gallus. §. etiam nu. 4 D. Coua. lib. 2. var. reso. cap. 18. cõclusi. 6. ver. idem omninò, vbi dicit, q̃ propria huius dictionis (hæredibus) significatio ea est, quæ hæreditatis aditionem significat, etiam absq; iure sanguinis. Pasiu. in y°. 23. nu. 160. & 163. vol. 1. ubi
276 plures citat. Secundò confirmatur: nam in dubiis à propria uerborũ significatione non est recedendum. l. non aliter. ff. de leg. 3. sed negari non potest, quin simus in dubiis an intellectũ sit de filiis hæredibus, an de filiis tãtùm: absq; eo, quòd essent hæredes, dicendo heredib⁹ de tuo corpore legitimè descẽdentibus, cùm hinc inde erit sint opinio. ergo propriè hæc dictio hæredibus capi debet. Tertiò cõfirmatur dato, quòd utraq; expositio esset propria, q̃ hæredibus importet ppriè filios seu liberos absq; eo, q̃ essent hæredes, & impor tet etiã propriè filios seu liberos hæredes, attamen
277 debet utrumq; significare, quia verbum duplicem habens sensum, ac significationem & utramq; propriam, etiã in materia odiosa & stricta utrumq; significare optimè probatur per tex. in l. cum lege ff. de testa. ubi hanc regulam colligit ex eo Aret. quẽ refert, & sequitur Curt. Iun. in cõ. 155. nu. 15. & sic quatenùs est dictũ hæredibus, non solùm filius sed etiam hæres esse debet. Quartò ut ad propositum allegem⁹ quia nos pudet referre quot doctor. author. hic allegantur, quæ aliis in formis loquunt̃ q̃ q̃ sunt ancipites quãdoq; nil faciunt quandoq; contrariũ ex diametro dicunt, hanc opinionem, quòd hæc concessio siue forma pro te, & hæredib⁹ de corpore legitimè descẽdentibus faciat feudũ hæreditariũ hoc respectu, ut haberi non possit citra ius, & nomen hæredis. tenuit Andre. in c. 1. nu. 9. de ali. fe. pa. si rectè. inspiciatur, quem hoc in regno secuti fuerunt Abbatista de platamono in allecausæ Furnaris, pro tho. Gerar. Agliata in alleg: comitatus iclafani, prout refert. Io: Alo. de sept. an. c. volentes in hac forma, & magis expressim cum refert Aff. in c. 1. nu. 3. an agnatus uel filius in c. 1. nu. 10. & seq. de aliena. feu. pa. ubi allega Andr. in c. imperialem. §. preterea duca tus de proh. feud. alien. per federi. & in c. 1. ex quibus cau. feud. ... nu. ... con stitut. ut de successionibus. dicens quòd prima facie videtur Andre. tenere in d. locis, quòd tale feudum sit pacti & prouidentiæ: quia uerbum hæredis ... ponitur, i. liberis per gl. ... l. ... l. ... tinio alias si quis annu. ff. de usufru. accre. & per illa uerba adiecta ex tuo corpore legitim. descẽdentibus, siquidem tanquam adiuncta verba mutãt naturam. suam ff. pro soci. l. sed & si adiiciatur. l. cum ... lar ... ff. de aur. & arg. lega. sed uerè ipse Andr. contrariũ tenuit uidelicet quod sit feudum hæreditarium, ut ait Arc. in d. c. 1. de alien. feu. patern. & in c. 1. §. hoc quoq; qui de suc. feu. & in c. 1. qui suc. ten. ca. & in c. 1. an ag. na. & aliis locis. Nec ob stat quod dicit Andr. superioribus in locis allegatis quia ibi ponit duas formas q̃ an hæ sunt pacti & prouidentiæ, prima est pro se, & filiis q̃ non habet dubium. quin sit ex pacto & prouidentia, secunda est liberis uel hæredibus ex tuo corpore & c. quæ etiam est ex pacto & prouidentia, quæ prima facie videtur esse sicut est cõmunis forma in regno videlicet pro te, & hæredibus de tuo corpore & cæt. Sed non est ita: nam aliud est tibi, filiis uel hæredibus de tuo corpore & cæte. ut cõtrariis in locis loquitur Andre. & aliud tibi, & hæredibus de tuo corpore & cæt. prout est casus noster, in quo casu est hæreditarium secũdum Andre. ibi & est cõmunis docto. modern. sententia de facto consilio. & sic dicit quòd Andr. non cõtrariatur, ut quidam dicunt, & ita fuisse notatu ... in causa feudi ...
278 de prouincia idrontina, & pro hoc dicit quòd facit illa dictio vel posita inter uerbum liberis, & uerbum hæredibus pro ... numera, quòd sit filius & quòd sit hæres, prout ius uult in feudo antiquo sit hæres. Sed confecto in ... habebit feudum ex pacto & prouidentia sed concessum, liberis et in qualitate hæreditaria pro ut de iure, & quòd dictio vel

por alius

ponatur pro coniuncta. est tex. in .§. 1. &
ibi in tutela, uel curatione. insti. de tute.
& declara. Silu. ibi in casus positione.
Quae consideratio Afflict. mihi uerissi
279 ma videt, licet per aliam rationem: quia
dictio (uel) est dictio alternatiua, & in al
ternatiuis sufficit alteram partem esse ue
ram. l. si is, qui ducenta .§. utrùm .ff. de
reb. du. undè sufficit, quòd succedens
sit de liberis: licet non sit heres, si tamen
est agnatus: sed si filius, ut hæres sit pro
ut de iure requiritur .c. i. an agna. & ibi
docto. vbi deterioris cōditionis filium
faciunt, quàm agnatum: ratione quia
magis filius, quàm alius patri tenetur,
ne iniuria defunctus afficiatur eius nō
adita hæreditate. Andre. in. d. c. i. an ag
na. quo casu secundùm omnes verè ope
ratur inuentarium: quia est satisfactū
regulæ, undè nomen hæredibus non
necessitatiuè ut adeat: sed voluntariè la
cet. & hīc non capitur verbum hæredi
bus in potentiori significatu, propter p̄
sumptam voluntatem concedentis, &
hæc dictio (vel) est illa, quæ probat, in
telligere voluisse de filiis, etiàm quòd nō
sint hæredes: licet dictio ponatur hære
dibus, & sic dicere, quòd procederet cōsi
lium Decii, & doctrinæ aliorum, qui cō
muniter eum sequuntur, uti ait Arius
pinell. quia tūnc bene dicitur probari
voluntas concedentis: sed secus in casu
nostro, ubi deficit hæc dictio (vel): sed
dumtaxat dicitur tibi & hæredi. de tuo
corpore &c. quo casu propè utrūq requi
tur .s. ut sit descendens, & vt sit verè hæ
res, pro ut cōmuniter tenuerunt moder
ni relati per eundē Affli. in cōstitutione
vt de successionibus. nu. 69. lib. 3 ubi re
280 fert rationem esse: quia quoties ad esse
alicuius duo requiruntur, non sufficit al
terum interuenire. allegat. l. is qui ducē
ta .§. utrùm. ff. de reb. dub. l. i. ff. de
hære. institu. Nec ver. de tuo cor. suffici
unt ad demōstrādam apertam volun
tatem concedentis fuisse, ut habeant feu
dum descendentes, etiàm quòd non sint
hæredes, quia licet intelligāt, de filiis: ta
men vt sint hæredes intelligunt & si su
mus saltem in dubiis quod negari non
potest: in dubiis à vera uerborum inter
pretatione non receditur .l. non aliter.
ff. de leg. 3. & vera interpretatio est, ut
verba capiantur in potētiori significatu,
ut infrà dicem⁹. & hāc rationē à nemine
tactam uidimus. imò adducimus quod
281 dam simile, quòd per subsequentia uer
ba, precedentia non alterantur: nam uer
bum cōcedim⁹ iunctū dictioni in feudū
vtilis dominii trāslationem importat. c.
ad audientiam in prin. & in uerbo con
cessisse iuncto fin. ibi vassallus ex istis de
perscrip. secundùm Gemi. 13. disti. 4. pe
fin. per glo. ibi in verbo concessi. Nec
alteratur quin utile dominium transeat
per subsequentia verba (ad utendū fruē
dum) que naturam usufructus: & non
feudi significant. ubi utile dominiū non
trāsfertur. pro ut tradit l. et. ci. Grega. in
tracta. conce. fe. q. 2. par. 5. per tex. & ibi
Bar. et Imo. in. l. donationes. §. species. ff.
d. don. de quo latius haberi dicit per Ias.
in prelud. feu. col. 33. in fin. & seq. ver.
quærit Bal. Sicùt clausula in fine posita
non refertur ad precedentem, quando
implicaretur contradictio, vel lederetur
rectitudo sermonis, uel clausula p̄cedēs
specialē recepisset determinationē. Bar.
in. l. talis scriptura .§. fina, ff. de leg. pri
mo, cū cōcord. per Decium in consi.
xi. nu. xv. Paris in. cōsi. lxxxviii. nu. xxxii.
uolu. i. & consi. xxxix. nu. xx. uol. i. &
consi. liii. nu. xxxvii. uol. ii. & cōsi. xxxi.
nu. xx. uol. ii. et cōsi. xcvii. nume.
xcviii uol. i. Soci. nep. in. cōsi. xcviii. nu.
xx. & cōsi. xcviii. nume. xxx. & xxxi.
vol. i. & cōsi. clx. nu. lxi. uol. ii. & consi.
xiii. nu. xxiii. volumi. ii. & consilio. xl.
nu. ii. & consi. xxvi. nu. ii. uolumi. iii.
ubi testatur cōmunem opinionem. Et
hanc opinionē quòd citrà ius, & nomen
hæredis descendentes uenire nō poss nt
cōmuniter tenent docto. Neapolit. ut ait
idem Affli. decision. cxcv. nu. vii. ubi
dicit, quòd est hereditarium secundùm
cōmunē opinionem & ità pluries fuisse
iudicatum, & deci. 240. nu. 10. ubi dicit
q hęc decisio fuit benè ruminata per sa
crum consilium per multos dies, et dem
mùm sic decisum. & deci. 120. ubi ēt
asseuerat, pluries fuisse iudicatum, & à
nemine esse mutanda, que antiquam ha
buerunt interpretationem: licet ipse di
cat in iure contrarium tenuisse pro ut in
sequenti puncto dicemus, ubi suæ opi
nioni respondebimus. idem Affli. refert
idem tenuisse moder. in consti. vt de suc
cessionibus nu. 68. Et de iure cōi feudo
ua

[illegible] in consi. xxix. ubi. dicit. [illegible] esse co[illegible] opinio. in nu. xi. & seq. & plures citat. & inter alios Parisi. in consi. [illegible] nu. 143 & .167. vol. 1. ita [illegible] & [illegible] tenet Curti. Junior contra Decium consi. 55. Crav. in consi. [illegible] nu. 48. [illegible] Rub. in d. l. gallus. §. quidā recte, nu. [illegible] prout refert Ari. Pinell. in d. 3. par. nu. 88. testatur etiam esse magis communem & bene probat. Did. [illegible] Covar. in d. c. 18. in [illegible] conclusi. & seq. Parisi. in consi. 23. nu. 166. vol. 1. ubi dicit, quod quādo est adiūcta ista dictio hæredibus alteri dictioni filiis, liberis, descēdentibus, &c. & allegat Calca. in consi. 73. nu. [illegible] idē tenet Soci. nepo. in consi. [illegible] in [illegible] lib. [illegible] quē sequitur Curtius Junior, in d. consi. [illegible] idem Soci. nep. in consi. [illegible] vol. 3. ubi loquens in terminis formæ [illegible] hæredibus legitimis dicit, qđ est tertia species idē tenet Parisi. in consi. [illegible] nu. 20. vol. 3. [illegible] loquitur de [illegible] regni neapolita-

282 ni. ¶ Qui omnes prædicti docto. quos ui- disse recolimus loquūtur in specie in forma siue concessione, ubi fuit adiecta uerba de suo corpore legitimè descēdentibus quia nolumus sicut alii fecerunt docto. im- [illegible] loquentes in aliis formis. licet quandoque uidemus idem esse dicendum, ut in sequentibus sigillatim demonstrare uitemur. ¶ [illegible] concessio siue forma [illegible] hæred. masculis, [illegible] [illegible] citra ius, & nomen hæredis haberi non possit, seu- dum hæreditarium fieri. ita Bar. in [illegible] si ut iusiurandum §. liberti [illegible] ff. de oper. libert. per tex. in [illegible] emphyteusim, in authē. de [illegible] alienan. quē seq. Paul. de Cast. in consi. [illegible] in fin. vol. [illegible] in nouis Rub. in consi. [illegible] qui dicit esse cōmunem opini. contra Decium in cō- si. [illegible] qui allegat Bal. in consi. 428. col. [illegible] in [illegible] col. fin. [illegible] [illegible] uol. [illegible] eundem Bal. in consi. [illegible] col. [illegible] consi. [illegible] vol. [illegible] pro hoc esse [illegible] Andre. [illegible] de eo, qui [illegible] hæred. masc. ubi dicunt quod in [illegible] hæredibus masculis feu- [illegible] & multos alios citat idem [illegible] Paris. in consi. [illegible] nu. 166. vol.

283 [illegible] ubi dicit, quod nomen (hæredibus) al-

terat illam dictionem masculis, & descē- dentibus, & multos allegat, & de [illegible] moder. Papie. in consi. 1. col. 5. & seq. & cō- si. 3. positis par. tertia. de feud. [illegible] & 281 contrà allegando decisi. cōcludunt. per illam dictionem hæredibus esse feudum hæreditarium. Dida. Cou. lib. 1. variar. resolu. cap. 18. versi. idem omninò circa

284 mediū. ¶ Et inter istā cōcessionem tibi, & hæredibus masculis: & præcedentem ti- bi, & hæredibus de tuo corpore descen- dentibus, nulla est differentia: utr[illegible] de liberis hæredibus intelligitur. & hæc est omnium concors opinio, neminemque di- screpantem uidimus, & [illegible] Decius in d. consi. 185. & .353. [illegible] in hoc casu loquentes, etiam nostro in ca-

285 su loquuntur. ¶ Sextò facit concessio ti- bi & hæredibus simpliciter: nam dictio hæredibus (ut suprà diximus) feudali in materia de liberis dumtaxat intelligi- tur: nam licet dictio (hæredibus) sit ap- ta comprehendere non solùm descendē- tes: sed etiam extraneos, ut l. hæredis appellatione, [illegible] ff. de uer. si. & l. in [illegible] C. de lega. attamē quia penitus super re non transitoria ad extraneos hæredes, exponitur secundùm subiectā materiam, & feudi naturam, & tamen facit feudum hæreditarium, ut citra ius, & nomen hæredis haberi non possit, esse communis opinio, quam testatur Cur. Junior in consi. [illegible] nu. 11. versi. [illegible] de ma- [illegible] Crauett. in consi. 15[illegible] in fin. & in consi. 197. nu. 5. vol. 1. [illegible] hoc tā fun- damentum, & dicit esse communem, & multa cōgerit. Parisi. in cōsi. 2. nu. 8. vol. 1. Soci. nep. in cōsi. 36. nu. 33. & seq. lib. 1. Deci. in cōsi. 208. nu. 9. versi. primo ergo non obstat & nu. 10. & seq. D. Covarru. lib. ii. varia. resolu. c. 18. cōclusi. [illegible] versi. idem omninò, ubi dicit hanc esse ueriorē, & magis cōmunem opinionē & Rolan- dus à valle in cōsili. 2. nu. 79. qui refert, etiam cōmunem esse hanc opinionē, ut non possit haberi citra ius & nomen hæ- redis, etiam si feudum sit paternum, & si est hæres nō uenit cōtra factum defunc- ti per l. cùm à matre. C. de rei uendi. & si non est hæres, non potest habere feu- dum. & idem Roland. in cōs. 3. nu. 10. & consi. 3. nu. 76. & 115. et consi. 8. nu. 40. & consi. 67. nu. 8. & consi. 9[illegible] nu. 39. ubi habetur, quod nō sufficit, ut sint hæredes

sanguinis: sed hæreditaris & cōsi.67.nu.
.4. Idmō & quod sint hæredes uniuersales
nu.42.secundum communem. Idem
tenet Io:campeg.in consi.ii.nu.7.inter cō
186 silia feuda. Et hæc concessio tibi, et hæ
redib. a duab. præcedentibus tibi, & hære
dibus de tuo corp. et tibi, et hæredi. ma
sculis nihil differt in effectu: nam illud,
quod est expressum duabus in præceden
tibus concessionibus . i . ut intelligatur
de descēdentibus: hîc tacitè subintelligi
tur communitèr per omnes doctores &
expressim tradit Barbatia in interpretatio
ne. c. volentes, quam a penna habemus
in verbo absque permissione col. antepen.
ubi dicit, quòd sunt paria accipere feudū
pro se & hæredibus: et pro se & hæredi
bus de corpore legitimè descendētibus:
& pro se & filiis suis: quia appellatione
hæredis in feudo uenit filius masculus &
In in dict. suo id dicit Pet. de Greg. in trac
t. concessi. feu. par. 6. q. 10. ver. quinto in
tellige. & q. 2. ver. intellige. tamē. eadem
par. 6. Nec potest dici quòd aliquem operē
tur effectū illa uerba de tuo corpore de
scendentibus, uel illa dictio masculis, uel
dictio legitimis, nisi istum, ut intelligatur
de descendentibus ad extraneorum, & de
masculis ad feminarum, & de legitimis
ad illegitimorum exclusionem: Sed ut
intelligantur ad hoc ut licentiam habe
ant hæreditatem repudiandi, et feudum
retinendi, & cōsequentèr ad cōsequēdum
feudum citra ius & nomen hæredis, ita
mecum tenet Did. Couarru. supra allegato
in loco circa medium. ubi dicit per hæc
quæ diximus quòd nō uidetur quomodo
possit adaptari hæc clausula: tibi, & hæ
redibus masculis: ad filios tuos paternā
non obtinentes hæreditatem, & sic patet
falsum esse fundamentū Dech. in d. cōsi.
.135. &c. super quo se fūdat d. magis
communis opinio supra per Arium Pin
nellum relata quatenus voluit, quòd uerba
de tuo corpore & c. uel masculis, manife
ste ostendant, de filiis sensisse etiam nō
hæredibus: sed debent uelint, aut nolint
ut feudum habere possint esse hæredes:
quia nulla est differētia dicere: tibi & hæ
redibus & tacitè intelligi de filiis: & dicē
re tibi & hæredibus de tuo corpore de
scendentibus, uel tibi & hæredibus mascu
lis, & de filiis intelligi. Et tamen cōmu
nitèr cōcludunt omnes in concessione
ista tibi & hæredibus. filios hæredes es
se debere, ut feudum consequi possint.
Et quòd non detur aliqua differentia in
tèr has duas concessiones vz: tibi & hæ
redibus, & tibi & hæredibus masculis in
specie tradit Brun. in consi. 24. col. 2. quē
187 refert Rub. alexa. in d. consi. 18. Sed loquē
do in terminis iuris cōmunis feudorū,
prædicta tradimus. secus est in hoc re
gno per. c. volentes, quo dictio hæredi
bus indubitantèr cōplectitur etiam ex
traneos, siquidem natura feudorū (ut
diximus) est mutata quinimò feuda
effecta sunt alienabilia, & materia super
qua dictio hæredibus imponitur non re
pugnat, & cōsequentèr cōcessio tibi & hæ
redibus hodiè non solùm filios: sed etiā
extraneos cōprehendit. & est communis
opinio, quam testatur Grammat. in de
cisi. 103. nu. 125. & cōmunitèr scrib. in d.
cap. uolentes. Sed hæc cōcessio tibi & hæ
redibus de tuo corpore, uel tibi & hære
dibus masculis, est dubium hodiè de quo
nos modo loquimur, an principalitèr cō
tineat. uel an saltèm per indirectum in 18
effectu si concluditur feudum hæreditα
188 rium esse, ut inferiùs dicemus. Septimò
facit alia concessio siue form. tibi & hæ
redibus legitimis, ubi utrumque requirit
ut sint filii, & hæredes. & dicunt, feudum
mixtum facere Soci. nep. in con. 112. nu.
30. lib. 2. Parisi. in consi. 65. nu. 7. 15.
& 30. vol. 1. & dicere legitimis, uel masculis,
vel de tuo corpore descendentibus,
unum & idem est, ut cōmunitèr tenent
omnes, & expressim Parisi. de omnibus
mentionem faciens in cōsi. 23. nu. 46. 4.
uol. 1. post Bar. in l. si ut iusiurandi. nu. 4.
189 si liberi ff. ad rebell. Octauo facit alia
concessio siue forma: tibi & filiis & here
dibus, ubi utrumque similitèr exigitur,
ut sit filius, & hæres secundùm magis cō
munem de iure cōmuni feu. quam testa
tur Ias. in l. si non fortem. § libertum nu.
.35. ff. de cōdi. indeb. post Alex. in l. quod
dicitur nu. 11. ff. de verbo. oblig. idem
Ias. in consi. 56. col. 1. lib. 3. & consi. 19.
nu. 1. uol. 1. Bal. in l. tale pactum per illā
tex. in prin. de pact. ubi dicit. quòd ubi
fit mentio de filio & herede utrumque re
quiritur. Soci. nep. in con. 114. nu. 12. lib.
ubi appellat tale feudū dicto respectu
mixtum. Et licet quamplures doctores
hāc conclusionē tenere videantur proce
dendum tamen ... illam, 190

ipsā dictionem hæredibus, ne superflua reddatur: stante quia dictio filius, orarō reperiatur ut fait Paul. in c. cast. in .l. ex fa cto. §. fin. in fin. ff. ad trebell. Alex. in .d. l. quod dicitur nu. 21. ff. de verbo. ob. & Ias. in .l. si non sortem. §. libertus. nu. 25. ff. de condi. inde. Et lz ita intelligēdo d. cōcessionem ad propositum nimis facere non videatur: Attamen Bar. in d. l. si ut iusiurandum. §. si liberi nu. 4. ff. de oper. lib. et cuius est originalis opinio alia ratione hoc firmat videlicet propter dictionē hæredibus, quæ propriā hāc habet significationem, ut hæreditatis additionem præsumat, & nō tantùm propter dictionem filius, ne dictio hæredibus superflua reddatur, cùm non faciat differentiā: an dicatur pro te & hæredibus masculis, uel pro te filiis, & hæredibus, quoniā utroque casu filios & hæredes necesse asseuerat, et sic apertè has duas formas equiparat, et hoc etiam eleganter panficare videtur D. Costa in d. c. 13. in 6. conclu. uersi. idem omnino lib. ii. uari. reso. dicens utroque in casu requiri, ut sit filius, et hæres, ita et iam Arius Pinnell. in locis præallegatis, ubi uult, secundùm cōmunes cōclusiones esse feuda mixta. licet ipse deindè cōtrarium teneat.

290 Nonò et ultimò facit, quod tradit Camera. in c. imperialē. §. præterea ducatus, col. 3, & 9. versi. quod uerò ad secundū caput, ubi asseuerat, quòd ubicumque conceditur feudum pro te & hæredibus propter hāc hominis expressionem prima natura feudi non hæreditaria in hæreditariam conuertitur, & feudū ipsū dicitur hæreditarium secundū propriā naturam, secundū Bar. in .l. iusiurandi. §. si liberi, ff. de op. liber. Andre. in .c. 1. §. hoc quoque de suc. feu. in .c. 1. §. huius autem generis. in quib. cau. feu. ami. col. 3. in .c. 1. col. 1. de alie. a. feu. pater. & in .c. 1. an agna. col. 1. & 2. & dicit, quod ideò dicitur secundùm propriā naturam effici hæreditarium: quia tùnc in ipso feudo erit hæres, secundùm Andre. in .c. 1. §. si quod ergo de inuesti. de re aliena. fa. Est bifariam ipsā qualitatem hæreditariam considerari secundùm Porfirium suis in isagogicis, primò, ut qualitas accidentis, quæ pōt adesse, & abesse prēter subiecti corruptionē, & ità consideratur in filiis in feudo non hæreditario: & altera est qualitas hæreditaria, quæ transit in substantiam, & isto secundo modo consideratur in feudo, ubi est adiectum nomen hæredibus, quod est hæreditarium, nec dicit requiritur, ut dicatur tibi, & hæredibus, ut hæredibus, ut quidam indocti feudistæ contendunt: quia satis est exprimi hanc vocem (hæredibus) ab homine a quo statim feudi natura alteratur, quæ alterari potest, unde dicit errasse Decium in 9° 385, cum secta sua, qui uoluerint, ut simul starent, quòd feudum non esset hæreditatum, & successor esset hæres ex quo ipsa res est hæreditaria. & idē Camera. inibi col. 11. versi. ex quibus iam uides hec uerba dicit: ex quibus iam vides feuda hæreditaria esse omnia, in quibus mentio est facta de hæredibus, à qua sententia in iudicando propter prædictas authoritates, & illas, quas in c. 1. an agnat. in 11 oppo. attulimus, iudices nō abhorrēt. Qui omnes doct. in numero plures esse illis per Ariu. Pinnellum citatis nemo est qui ambigat. & non solū diximus plures, omnes qui prædictis uariis in formis loquuntur, si insimul colligantur, ut supra fideliter referre nisi sumus: sed etiam plures sunt illi, qui in specie: hac in concessione sive forma tibi & hæredib9 de tuo corpo. &c. loquūtur, quos supra quarto in medio retulimus. Et hec ad ostendendum hanc uerè magis communem opinionem existere, sufficerent: Sed pro maiori dilucidatione, obiectis in contrarium factis quibus aliquantulū per predicta est responsum abundè respondere nitemur, et etiam uidebim9 an doctores ex aduerso citati faciant ad propositum, & loquantur in his terminis & consequenter fideliter allegē.

Non obstat itaque primum. §. si clientulus. c. 1. de alina. feu. cum concorda. quòd hæredis appellatione in materia feudali descedētes dumtaxat ueniant: nam fatemur: sed hæredes esse debent, quia appellatiōe hæred. masculus uen. et hæres, & appellatione masculi hæredis qui liber masculus uenit hæres, & sempèr hæres esse debet etiàm in materia feudali, ita Rub. in 9°. 23. nu. nec obstat. c. 1. §. similitèr. profectò de leg. contra. quia loqūtur respectu fœminarum, ut dictio heredib9 comprehendat masculos: et non fœminas: sed non dicit, quòd tales masculi nō debeant esse heredes, immò expressim fit

tetur ibi hoc tex. dum dicit, uel se habe at, sibi suisq; hæredibus, quod intelli gi debeat solis de masculis: non debet aliis dare, ut habeat ipse & sui heredes masculi, & fœminæ: sed quasi dicat ut habeat tantũ heredes masculi, sic præ supponit masculos heredes esse debere, nec obstat doctri: Bal. in. l. etiam. ff. so. ma. qui testatur communem, quia illa communis, si recte consideretur huic opitulatur parti: nam dicit, quód intel ligi debet de hæredibus de tuo corpore etc. & citat Bar. in d. l. si ut musiorãdi. §. si liberi, ubi ipse Bar. aperte loquitur de fi lio & hærede, cui supra pro hac parte principaliter est allegatus quintó in me dio. & dictum Bal. intelligi debet secun dũ authoritatem, quam allegat & ex tat ibi tex. clarus, qui dicit de filiis, qui patri heredes extiterunt, & sic pro hac parte faciunt, decisiones per Decium in contrariũ allegatæ. Secũdũ non obstat, quod est de glo. in. l. ex facto. ff. ad trebe. ubi Paul. de Cast. & cęte. quód dictio hę redibus exponatur ibi pro liberis etiam non heredibus: nam ibi de necessitate sic exponitur, ne frustatoria reddatur il lius testatoris uoluntas, qui illam conce pit cõditionem, si sine hæredibus deces serit, etiam numq; aut raró accidat, quód sine herede quis decedat: nam saltem fi scus est hæres, ut dicit ibi glo. ubi ob mẽ tem, ac uoluntatem satis presũptam illi⁹ ita exponitur, et ita dicit. D. Couar. in d. c. 18. versi. idem omninó circa medium póst cos, quos ipse allegat. Mirũ etiã obstat noua ibi opinio, quã tradit Paulo de Ca. qui licet uetet unum absurdum: in aliud tamen incidit: nam remouet super fluitatem dictionis (hæredibus) dicens quód satis operatur, ut pro liberis expo natur, quandó concessio est pro te & hę redibus & in aliud incidit absurdum, ut talis dictio capiatur impropę, cum sim⁹ in dubiis, quod negari non potest, & uer ba in dubiis in potétiori significatu capi debeant, & dato, quód propę caperetur pro liberis, incidit in aliud, quód quandó unum uerbum duplicem habet signifi cationem etiam propriã utrumq; signi ficare debet, per ea, que diximus supra in secũdo medio pro hac parte. & sic Paul. incidit in Scillã pìrãs uitare Caribdim. Tertium non obstat. i. autho. glossatores

29 Iesin. l. si quis attio. ff. de usufru. accresc. secundum imam lecturam. & per consequẽs author. Andre. in. c. 1, §. si libellus nu. 10. de alienat. feu. pater. quód si probari po test intellexisse de filiis, quód tũnc uerbũ hæredibus exponatur pro filiis, & erit feudum, ac si dictum fuisset pro te & libe ris tuis nam fatemur, quandó probaretur q intellexissent de filiis non hæredibus se cus in dubiis. nec uerba sequẽtia de tuo corpore & c. demõstrant de filiis sensisse hæreditatem non obtinentibus, ut dixit Deci. in. d. 9⁰. 395. & ita sentire uidetur Andre. ibi nu. 9. qui est præcedens, dũm in specie hac in forma seu concessione, p te & hæredibus de tuo corpore & c. dicit primó, quód uideatur exponi uerbum hæ redibus pro liberis per glo. lo: in d. l. si quis attio, & deinde contrariũ dicit esse dicendum, ut precedẽti in casu dixerat, ubi in feudo nouo loquẽdo ut nuerat pos se alienationẽ fieri, Imó dicit superfluẽ quęri hoc casu cũm testator etiam rẽ hæ redis alienare possit & præsupponit tali casu filiũ debere esse hæredem, & qua tenùs in nu. seq. apparet dicere contra riũ presupposuit, quód per talia uerba de tuo corpore & c. nõ probetur de filiis non hęredibus sensisse: sed alia requirit probatio, & tũnc cũm clarè probaretur per alias probationes aliud esset: quia mentri potiùs, quàm uerbis est credẽdũ d. l. 3. C. de lib. preterit. cum simil. Prete rea non obstant docto. citati per Arium Pin. cùm nõ omnes ita dicãt: nam par cat: eos fideliter non retulit: licèt ipse di cat fideliter retulisse: nam Afflic. deci. 240. nu. 10 dicit totum oppositum. uz quód feudum tibi, & hæredibus de tuo corpore legitimè descentibus est hære ditarium. nec refragatur, quod ait Ari us Pinell. quód quasi uideatur Affli. ibi consuetudinẽ referre: quia ibi expressim hoc firmat de iure communi allegandó autho. Andre. multis in locis licèt dicat hoc esse hodiè decisum per cõsuetudinẽ neapolitanam, itẽm idem Affli. in con stitutionibus rub. 24. lib. 3 nu. 69. non determinat, quid tenẽdum: sed se refert ad illud, quod in puncto iuris scripsit re ferens moder. contrarium tenere, quia quotiès ad esse alicuius duo requiruntur nõ sufficit alterũ interuenire: sed in i... stitutam dicit hæredib⁹ ex tuo corpo. & ...

debet

debet esse successor descendens, et heres ipse tamen est sibi contrarius multis in locis, ut patet ex prædictis & ex infra dicendis. Item Soc.nep.in con.117.nu.14.lib. 2. nobiscum tenet, quod sit feudum mixtum, nisi dicat, quod operetur inuentarium & nos contrarium dicemus in seq. puncto. Item Bal. in l. cum uirum nu. 11. C. de fideicom. à quo dicit non obscurè probari nihil facit; nam ibi licèt dicat, quod feudum pro se, & hærede masculo sit familiare, & non transeat ad hæredes prorsus extraneos: tamen non dicit, quod citra ius, & nomen hæredis haberi possit similiter & Bal. in l. liberi. C. de oper. liber. Item Ias. in l. gallus. §. etiam si à parente nu. 21. de lib. & post. referens Alex. & alios; licet ipse non aperiat: tamen allegata per eum, pro ut est Alex. qui refert communiter teneri cum Bar. in l. si ut iusiurandum. §. liberi de oper. lib: qui tenet totum oppositum, quod requiratur utrumque s. ut sit filius, & heres, & ita Ias. intelligi debet secundum authoritatem, quam allegat. Item Bello. in consi. 33. qui solus communem refert opinionem: & non dicit uerum, tres duntaxat doct. citat. Decius in consi. prædictis. 182. & 395. Rub. Alc. in consi. 19. visis & consi. 18. qui dicit totum contrarium, & Curt. Iun. in con. 71. nu. 6. qui loquitur in diuersa forma, vt: quando non est appositum nomen hæredibus: ut si dicatur pro te, & descendentibus masculis, quo casu non est dubium: solum pro sua opinione restat Dec. in consi. 18. & 395. Soc. nep. in consi. 72. nu. 27. lib. 1. Affl. in .c. 1. nu. 30. & 32. an agna. & in .c. 1. num. 2. & 4. de eo, qui sibi & hær. et in .c. 1. §. hoc quoque de succ. feu. pat. et remissiuè lib. 3. consti. rub. 24, nu. 63, & nu, 74. & Ias. in 1. lenièr in consi. 113. nu. 3. circa medium vol. 4. & Goza. in con. 16. nu. 30. qui pauci numero sunt: Fran. Zoan. de reb. quo. c. 4. & Cre. no. 1. tamen non optimus. Non obstat quartum: nam communis loquendi vsus potiùs ad hæredes uertè, quam filios se hêt, & dato, quod esset dubium, à uerborum interpretatione non est recedendum. l. non aliter. ff. de leg. 3. Nec refragatur quintum, quod attendi debeat ratio naturalis: & non accidentalis, & causa sanguinis: & non alia extrin-

32 seca: quia respondetur, quod non inconuenit, quod sanguis, & qualitas hæreditaria insimul concurrant, & sanguis reguletur à qualitate hæreditaria, ut ait Camer. in .c. imperialem. §. præterea ducatus col. 5. in uersi. atqui dices si ita est de prohibit. feud. alienat. per federicum qui allegat Francisc. de Aret. Ias. & alios in l. quod dicitur. ff. de uerb. obligati. quia sanguis regulatur à pacto .c. 1. de feu. non hab. prop. nat, & etiam dicit probasse in .c. 1. an agn. per quinque opp. pactum quoque est per quod qualitas hæreditaria additur, & per talem qualitatem alteratur sanguis: nam licèt in tali feudo hæreditario concurrant omnia, quæ in feudo familiari seu ex pacto & prouidentia concurrunt: attamen simpliciter non considerantur: sed attenditur etiam modus stipulandi & concedendi, vnde licèt in feudo ex pacto & prouidentia unus alteri præiudicare non possit, etiam domini assensu. cap. 1. de ali. feu. paterni, vt dicemus infra in uerbo antiquis attamen hæres in feudo hæreditar. cum propter pactum ab initio generationis feudi expressum, non reuocabit. quod à prædecessore factum est. secundum Andr. de Iser. in dicto capit. primo de alien. feud. pater. argumento. l. cum à matre C. de rei vend., ut dicemus in sequenti puncto. Sextum & ultimum non obstat videlicet communis opinio in regno relata per Io: Aley. de septimo: quandoquidem patet non esse veram: nam fundatur tantummodò supèr dictis Andr. ex quib. cau. feu. amit. et in .c. imperialem paragrafo præterea ducatus de prohibit. feudorum alienatione per federicum et in constitutione vt de successoribus. Et Andre. in dictis locis in aliis formis concessionibus loquitur videlicet in concessione tibi & liberis uel hæredibus de tuo corpore legitimè descendentibus, quæ alia forma est, quàm nostra, quæ est tibi et hæredibus de tuo corpore descendentibus per dictionem uel, & Andr. ibi quoque tenet, quod nostra forma faciat feudum hæreditarium, ità pulchre ad propositum intelligit eum & concordat Afflictus. in cap. 1. nu. 16. & sequenti. de alienatione feudi paterni & nos supèr iàm in medio attulimus, & aliã assignauimus rationem ultrà Afflictum in quarto fun-

mento pro hac parte. Item allegat ipse
Io: aloysi. de septimo Andr. in d.c.i. uer
si. sed quid si acq̃siuit, allegatū per De
ci. ibi nu.9. qui apertè cōtrarium tenet,
ut in medio seq. supra diximus quomo
293 do intelligatur. E sic remanet firma ma
gis cōmunis conclusio, quòd forma siue
concessio tibi & hæredibus de tuo corpo
re legitimè descendentibus, facit feudū
mixtum, ut nō possit haberi: nisi per de
scendentes. & hæredes, quod feudum
in effectu dicimus hæreditarium esse, ut
ex sequenti articulo patebit.

294 Deueniamus ad secundū punctū: an
in tali feudo mixto saltèm operetur inuē
tarium? Et prima facie nobis uidetur di
cendum, quòd sic: nam descendentes ui
detur illud debere habere tanq̃ æs alie
num: quia omnino descendentibus relin
qui debet, & consequentèr successores in
uentarium conficiendo, ultrà uires hære
ditarias non tenebuntur: sed feudalia uel
bona propria retinebūt: & alienata à pos
sessorum manibus auocabūt iuxtà l. fin.
§. in cōputatione. C. de iu. de. Secūdò ēt
quia feudum mixtum ex pacto & proui
dentia debetur, licèt eo respectu, quòd hę
redes esse debeāt, hæreditarium dicatur,
undè non est adeò annexum hæreditati
ut solùm hæreditario iure debeat, sicut
feudum merè hæreditariū debet; quod
ad extraneos transit, & ideò in feudo me
rè hæreditario non prodest inuētarium,
quia alio iure non debetur: nisi hæredita
rio. undè contrà factū defuncti heres ue
nire nō pōt. l. cum à matre. C. de rei uēd.
& est cōmunis opinio & in hoc nemo di
screpat, quod secùs in feudo mixto, quod
duplici iure debetur & hereditario & ex
pacto & prouidentia, ità per istas duas
rationes tēt in specie in feudo mixto So
ci. nep. in consi. 112. nu. 12, 13. & seq. uol. 2.
qui allegat solùm Affli. in .c. i. in princ.
col. 4. & seq. uersi. secundum presuppo
situm usq. ad uersi. predicta. an. agna.
& tandē dicit esse uerissimam distinctio
nem & idē Socin. nep. in consi. 42. præ
suppositonu. 8. uol. 3. ubi dicit, quòd feu
dum mixtum licèt de hæreditario, & de
feudo ex pacto, participet: tamen magis
participat de feudo ex pacto, & citat ultrà
Affli. Bal. in. c. i. an agna. & Parisi. in
co. iū. 65. paternum feudum nu. 35. uol. 3.

ubi paulò post subdere dicit ex aliorum
intentiōe, quòd eo excepto, quòd debet
esse hæres regulariter in omnibus consi
deratur tanq̃ feudum ex pacto & proui
dentia. Tertiò Affl. in d. c. i. n. 11. uersi.
et hoc probatur an agna. dicit, quòd hoc
probatur euidenti ratione: nā in tenore
inuestituræ. illud adiunctum ex tuo cor
pore &c. facit ut feudum hæreditariū nō
mutet naturam suam, q̃ est ut descendē
tes succedāt cum onere, quòd sint hæ
redes: sed confecto inuentario alienatio
non nocet ei, cui facta fuit concessio at
tento tenore primæ inuestituræ, sicut
diximus in feudo pacti & prouidentiæ.
& hoc per. c. i. de feu. non hab. pro. nat.
vbi si inuestitura facta sit contrà naturā
feudi in aliquo, in aliis remanet feudum
secundùm suam naturam, ut alienari nō
possit in præiudicium successoris.
Quartò facit autho. Bal. in. l. qui se pa
tris nu. 11. ver. item quæritur si vassallus
C. und. lib. quòd in feudo antiquo si pa
ter feudum alteri renuntiauit, & filius si
ne inuentario hæreditatem adiuit, filius
contrà factum patris non venit: ergò se
cùs si fecit inuentarium. ità Affl. in d. c.
. I. an agn. nū. 11. ubi citat ità etiā firs
mare Alex. in consi. 124. super primos
col. 3. vol. 4. & tenere Dec. in consilio
. 185. & demùm asserit, quòd firmissimè
credit, hanc esse ueritatem non curans,
quòd secùs fuerit iudicatum: quia illi
doctores nesciuerunt in profundo ma
ris nauigare: sed in portu tantùm; et
non exemplis; sed legibus, & rationib⁹
uiuis iudicandum est, et deinde in nu. 5.
dicit in fin. num. ità fuisse consultum p
subtilissimum Guil. de Perno siculum in
consi. 7. & alio, quod est. 12. Quintò
facit, quòd tradit Io: Aldy. de sep. in c.
volentes in declaratione huius formæ,
vbi vult, quòd si extraneus non extat,
capax huius feudi; quia ad eum transi
re non potest: nec etiām capax est secun
dogenitus, quomodo ergo erit capax
extraneus, & cōsequenter alienatio vale
bit? Sextò sūt p hac parte multæ ratio
nes, q̃ adducuntur per Dec. in c°. 185.
nu. 4. ver. ad abundantem tñ cautelā, q̃
breuitatis cā omittuntur: sed omnib⁹ si
gillatim infrà respondebit. Septimò &
ultimò multa faciunt, q̃ per Ari. Pin. in
tra. de bo. ma. p. 3. nu. 94. ultrà adducit:

vbi

vbi denique ità concludit, quod successor saltem admittatur contrà uoluntatem defuncti confecto inuentario: tùm quia feudum non transit ad extraneos: tùm quia non est feudum omninò hæreditarium, sed familiare seu ex pacto & prouidentia & tàm ex istis fundamentis Dec. quàm ex aliis ibi per eum adductis, & infrà referendis dicit opinionem Dec. in consi. 28. & consi. 135. & consi. 395. esse uerissimam, et magis cōmunē: licet aliqui

295 contradicant. ¶ Sed in contrarium uesiorem, ac magis cōmunem opinionē esse arbitramur, quod in feudo pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus inuentarium non prodit, & consequenter hæres contrà factum de-

296 functi uenire non possit: Primò quia qualitas hæreditaria est potentior qualitate pacti & prouidentiæ; proptèr dictionem (hæredibus) ab homine expressā, quæ sanguinis qualitatē alterat, & feudum a pacto regulari facit. per capi. 1. de feud. non haben. prop. natur. & contrariam. per Camera. in dicto cap. imperialem. §. præterea ducatus de pro. feu. alien. per fede. colum. 9. versi. atqui dices si ità est, & consequenter in effectu

297 feudum hæreditarium extat. Et in feudo hæreditario nō prodest inuentarium, secundùm omnium concordem opinionem, quàm testatur Anus Pinnel. in tracta. de bon. matern. par. 3. nu. 33. qui citat Alex. in consi. 28. nu. 18. lib. 5. Silua. in consi. 30. nu. 33. & 34. referentem cōmunem, et multos alios cumulat, demùm dicens ideò talem allegationem curiosam fecisse, nimiāque sollicitudinem in numerandis doctoribus habuisse: quia ad ea tempora, eamque miseriam iuris prudentiam deuenisse, vidit, vt sententiæ magis numerentur, quàm ponderentur, tenet idem Freccia in tract. de subfe. baro. lib. 2. uersi. septimò in feudo, & in specie non solùm

298 in feudo nouo prorsus hæreditario: sed etiam in feudo antiquo hæreditario, quod non prosit inuentarium, & alienatio ualeat in præiudicium agnatorū, & filiorum latè examinando concludit Curti. iun. in consi. 238. nu. 30. & consi. 156. nu. 4. & 5. Parisi. in consi. 16. nu. 43. uol. 1. qui testatur cōmunem opinionē. D. Couarru. lib. 2. uaria. reso. c. 18. versi. octauò; iuncto uersicu. idem omninò. Affl. deci. 112. nu. 3. & deci. 240. nu. 10

299 Et ratio est; quia hæres repræsentat personam defuncti, vt in auth. de iur. iur. à mor. præ. in prin. & factum defuncti factum hæredis iudicatur, & sicùt persona repræsentata uenire non posset cōtrà factum proprium: ità & persona defunctum repræsentans cōtrà factum defuncti repræsentati non ueniet. l. cùm à matre C. de rei. uend. tex. est no. in l. uenditrici. C. de reb. ali. non alien. l. unum ex familia. §. sed si uno. ff. de leg. 2. Camer. in d. c. imperialem. §. præterea ducatus col. 9. ubi dicit, quod hæres non reuocabit quod à prædecessore factū est: proptèr pactum ab initio generationis feudi expressum, quod consideratur, & sanguinis qualitatem alterat, cùm verbum hæres exprimitur, vt est dictum, & citat Andr. in c. 1. de alie. feu. pat. arg. d. l. cùm à matre. et pro eo dicit esse tex. in l. ius sepulchri. C. de rel. & sum. fu. ponderatum à Petro doctore eximio siculo, Et rationem rationis esse dicit, vt ex hac diuersitate stipulandi attenta natura non hæreditaria detur feudum successione feudi: sed considerata secunda natura hæreditaria, per stipulationem feudo data, feudum debetur transmissione ad heredes, vt ne dùm succedi debeat primo acquirenti; sed etiàm à moriente transferatur sanguis, & qualitas hereditaria simul, & citat Andr. in c. 1. §. quid ergò de inu. de re alie. fa. Secundò adducimus tex. expressum, qui casū istum determinat, & ad eum doctor. tenentes cōtrariam partem patùm aduertunt in l. filius familias. §. cùm pater. ff. de leg. 1. vbi habetur, quòd pater fidei commisit filio, ne fundum alienaret, & ut in familia relinqueret, & deindè filius contrà prohibitionem defuncti fundum extra eo legauit, & decessit quibusdam filiis exheredatis & quibusdā institutis, & tamèn Marcellus. I. C. ibi concludit, posse exheredatos fideicōmissum petere, & glo. ibi suplet: sed non institutos, & sic heredes rē sibi debitā per fideicōmissum, & alienari prohibitā per defunctum, cui ipsi succedunt alienatam, reuocare non possunt. et ità deindè inuenimus Ari. Pinnell. in d. trac. de bon. matern. in tertia parte num. 99.

249 At nos ità probamus: feudum familiaf
feu ex pacto & prouidentia est feudũ p to
p̃ium ſm propriam iuris cõis feudorum
naturam, latè affli. in .c.1. an agnat. de
clarat & Camer. in .c. imperialem .§. p
terea ducatus col.2. de pro. fe. ali. p fe.
250 Et noua constitutio de feudo ſimpliciter
loquens, intelligitur de feudo loqui ſm
propriam naturam. Soci. in consi. cclii.
visis instrumentis col.3, & latius in cõſi.
cclvii. visis instrumentis col. v. ucl. ii. re
ferr, & seq. Curt. in d. tract. feu. p.1, q.6,
circa fin. nu. xxxii. & seq, p ibi allegata
251 Ergò .c. volentes ſimpliciter de feudo lo
quens, q alienari poſſit, in feudo pro se
& liberis concesso, uti feudo ex pacto &
prou. ſm propriã feudi naturã locũ hẽt.
hoc est fortiſſimum argumentum cõtra
cõem, & credimus, q ſit ipsa ueritas: si
tñ firmamus, uti cõis opinio firmat, q
.c. uolentes generaliter in quocũq; feud.
252 loquatur: nisi forma repugnet. Et secũ
dùm hoc diceremꝰ tunc formã huic .c.
volentes repugnare, cũ feudũ expressim
fuerit concessum cum clausula non ob
stante .c. uolentes, uel cum feudum tali
ter fuerit concessũ, quód de iure cõmu.
feud. feudum ſm impropriam naturã
fuerit, & huic .c. volentes repugnet ver
bi gratia si collaterales, vel fœminæ us
q ad certum gradum, dũmodo, q nõ
usq; ad septimum gradum uocentur in
uestituræ tenore, tunc .n. feudum esset
secundùm impropriam naturã de iure
cõmuni feudorum quo, nec collaterales
nec fœminæ succedunt, c. i. §. cùm uerò
corradus. de his, qui feu. dar. poss. esset
etiam secundùm impropriã naturã, atte
tò nostro siculorum iure, quo usquè ad
septimum gradũ succeditur per hoc. c. si
aliquem, sicùt dicemus in uerbo. usq; &
uer. ad nepo. unde .c. volẽtes uti noua
cõst tutto pòst d. iura emanãs in tali feu
do impropriò, tùm inspecto iure fran
corum, tùm nostro siculorum, locũ ha
bere non potest ſimpliciter de feudo lo
quendo. & consequenter talis inuestitu
ræ tenor .c. uolentes repugnaret, & limi
tatæ dumtaxat personæ & non aliæ suc
cederent. Sed licet ista nobis uerissima
uideantur: atñ non per hoc firmamꝰ,
quòd .c. uolentes de feudo ex pacto, &
prouidentia loquatur, & consequenter il
lud hodiè liberè in præiudicium agnato

253 rum alienari possit: quia .c. uolentes nõ
remittit: nisi licentiam principis, quæ
exigebat in alienatione feudi, q d alienari
p̃ cetera, sed quicq; in præiudicium agnatorũ
non statuit & hac ratione defendimus cõ
munẽ ut latiùs dicemus infra, in uerbo
antiquis in u'ũ. q. in ultimo effectu. ubi ui
de .q d fuerit, quo ad tres partes statræ fece
sit.
254 G Secundum exemplũ: est de quolibet
concesso pro ius fr̃ancorum clausula
adiecta fuerit, ut tale feudum sit à ut fa
miliare, seu ex pacto & prouidentia dicatur
& consequenter alienari non possit in p̃
iudicium progenitorũ, qui uocãt. p̃m ue
lare examinandoser. c'udit, iuxta lei Alo
ysi. de septime .ie. d .c. uolentes in declara
tione clausulæ iuris francorum, l. er rati
255 onẽ q a licet iure regni frãcorũ iure uiuat
ab intestato: tñ principis uerba aliquid
plus operari debent, q̃ sit de iure cõi. c.
pro his de priui. c. pastoralem de app. a
Bal. in auth. c. habita in. 4. no. Ca. c. filius
pro pa. col. 3. & in terminis cõsuluisse An
ch. consi. 186. pro parte col. 3, & deinde q
subdit hanc conclusionem incul in tam
& communem esse, & ità communiter in lo
cis tenuisse Andreã clericẽ ad. d. feu. c. ũ
ex pacto & prouidentia uocatus fuit à p̃
tes & excludi p̃ores, fratres, & extraneos,
& ità semper iudicatũ fuisse. sed ipse idcò
256 dicit excludi extraneos & fr̃s; quia exa
minat formam pro se & heredi. de suo
corpore legiti. descend. ità quòd uiuatur
iure francorum, quam formam multò
strictissimam appellant, duplicem in se
continentem restrictionem, primo, ut
descendentes & non collaterales. secun
dò, ut descendentium progenitus, & nõ
omnes succedant: in alia uerò forma ubi
non sunt uerba de suo corpo. & cæ. sed ſim
pliciter pro se & hæredibus ità, quòd ui
uatur iure francorum, non tenet quòd
collaterales excludantur licet sit necesse
dum ex pacto & prouidentia d ci[illegible]
Idem tenet dñs meꝰ p̃ pat. dñs Blas. Lan
cea in. c. uolẽtes no. r. uer, sed h ic subid
257 go, ubi uult, quòd in hac concessione
pro se & heredibus ità quòd uiuatur iu
re francorum, pater posset grato primo
genito, feud. secũdogenito dare nõ pñt
ſm Andr. in. c. cũs filii col. 1. si de feu.
fu. cõt. nec aliter in p̃g. p̃iudic si dispo
nat And. in. cõ. cõstitutionũ. & in. c. 1. &.
præterea

præterea, quę fit pri. cau. bene. ami. & in .c. imperialē. §. præterea ducatus. d proh. feu. alt. per fed. & in .c.i.§.hoc q° q. de succe. feu. & Iacob. de Bel uiso in prohe. feu.& Aluar. in .s. diuisi. ,denique asserit hanc opin. in mag. cur. fuisse usu receptam, & quotidie seruari ità q. in cōtrarium disputare nullus audet, & ideò dicit omittere, que in contrarium antiquitùs allegabantur. Per. de Grego. in tract. conc. feu. par.2.q.8. uer. & aduertendum est, idem uoluit, dicens q. clausula iuris francorum facit feudum ex pacto et prouidētia citat Gual. de Paterno ne in allega. in causa fumans post Andre. in .c.i.§. si vassallus col. penul. ver. 260 sed quia ponitur in themate, & col. sequ. quæ fuit prima causa bene, ami. & in .c. §. omnes filii col. i. ver. item si vassallus,

258 si de feu. fuer. cōtrouer. Subdēs q. in qua cunque forma concessionis apponatur hæc iuris francorum clausula feudum ex pacto & prouidentia facit, secundùm G. de perno in consi. 21. primum dubiū in. i. & ii. char. de quo latiùs dicere promittit in eodē tractatu. p. 4. q. 3. Et quòd p primogenitis, et nō pro descendentib° passim feudū concessum intelligatur, citat G. de perno in consi. 19. circà feudum ver. quinimò in ulti. char. & in consi. i. ver. quin imò post Andre. in .c.i.§. hoc. quoque col. 2. ver. item cōstitutio de succe. feu. Et quòd tale feudum nō iure successionis: sed potiùs ex ul contractus deuoluatur. secundùm G. de perno in con si. 7. hoc aduerte. in. 2. char. ver. non obl

259 uiuatur iure francorū. Et deinde subdit exempla formæ strictæ, magis strictæ, strictioris, et strictissimæ, f. pro te & hære di. de tuo corpo. descendentibus: pro te & hære. de tuo corp. descend. ità q. uiuatur iure francorum: pro te & filiis seu liberis: p tē & filiis, seu liberis, ità quòd uiuatur iure francorum: Et in .p. 4. q. 3. eius de tractatus generatim asserit quacunque in forma clausula iuris francorum adiecta fuerit, ut illud ex pacto & prouiden. tia faciat, siue in concessione pro te & hæredibus, secundùm G. de perno, in cōsi. 21. primum dubium, siue pro te & hæredibus in perpetuū, secundùm G. de perno in consi. 25 in secunda char. siue pro te & hæredibus & succe. in perpetuum secundùm G. de perno in consi. ic. ad pri-

mum dubium in .1. char. & in censi. 7 in .s. cha. & seq. & in char. 7. & seq. uer. circa tamen .q. princi. Nec defuerunt ex nostrantibus siculis, qui contrariam te nuissent opinionē. ut Blas. de Bnet. ege in consiliis suis duobus, quorum unum incipit uiso prę'enti casu cōclusiuē, & aliud incipit superest, et Abbat. sia de plata mono in eius cōsi. fumans, uolētes. hāc iuris francorum clausulā, feudum, fam. i liare, seu ex pacto & prouidentia facere dumtaxat. ab in testato, ut si aliter p pos sessores feudi dispositum non fuerit. sed in uita eorum, posse per .c. uolentes libere disponere & potissimè duabus mo uentur rationibus primò quia .c. uolentes, nisi in tali concessione operetur, frustratorium esset. contra .l. si quando, ff. de leg. p°. & .c. si papa extra de priuileg. quoniam in regno, omnia feuda cum clausu. iuris frācorum concessa intelligantur dāto, quod in concessione ab initio talis clausula adiecta, non fuerit, per hoc .c. si aliquem. quo. statuitur, ut francorum iure uiuatur et adde hunc esse comunē intellectum, ut dicemus infrà. in uerbo. francorum. Sed ad hoc respondet, ipse lo: Aloy. de sep°. quòd expressio principis quòd francorum iure uiuatur, forti oreri casū operari debet, quā si de iure cōmuni clausula iuris francorum subintelligatur per doctri. Bar. in .l. iii. col 3. ff. de leg. i. circà intellectum .l. precibus C. de im pu. et ali. substi. & .l. fin. de inst. & subst. ubi tacita substitutio pupillaris, nō habet effectū excludendi matrem: sed expressa substitutio matrem excludit ut aliquid plus operetur, q̄ tacita: Sed cogita, quòd hęc respo. nō est tuta, nam Bar. est sibi cōtrari°, licet .n. ibi teneat, quòd expressio eorum, q̄ tacitè insunt ex uolūtate, operetur secùs si ex necessitate. per tex in. d. l. pcib°. C. de impub. & ali. sub. & p tex. in. l. talis scriptura .ff. de leg. i. p quod regula generalis limi- 261 tatur, quę est, ut expressio eius, quod tacitè inest per modū dispositionis nihil operet. l. si arrogator. ff. de adop. l. nō re ctè. C. de fideic. l. cū si ex familia in prin. §. i. ff. de leg. ii. l. quæsitum .§. fin. ff. de di stra. pig. Attn. idem Bar. in .l. hec ver. ff. de le. i. dicit totū oppositū: vz: q. expressio eius, qd tacitè inest ex uolūtate nil ope ratur, cū q. d. si ce. pt. Rip. in d. l. hec. verba

n. 36. et licet inibi Ripa conetur saluare Bar. quod . d. l. cum quid loquatur in tacita voluntate ex mente exprimentis super qua lex se fundauit, quo casu expressio nihil operatur, et ibi in d. l. haec uerba, loquatur de tacito, quod inest praeter uoluntatem, quo casu expressio operatur quod non solum praeter uoluntatem, sed etiam ex uoluntate inesse, dici potest: quia poterat per expr[i]mentem contrarium disponi. Et in casu nostro, quod clausula iuris francorum inest, uidetur praeter uoluntatem inesse, quia ita disponit c. si aliquem, dando nouum feudum secus futurum, et se fundando in uoluntate concedentis, sicut praeter uoluntatem inesse dicit ibi Ripa, dictum praesentem, in d. l. talis scriptura: quia lex arbitratur dictum inesse praesentem, ex sua aequitate absque alterius arbitrio, et dicit nouiter tradere, et vera esse et consequenter notanda. Attamen idem Ripa parum sanè intellexit d. limitationem Bar. procedere, ut tunc expressio eius, quod tacite inest operetur, quando coadiuuaretur ex alia speciali dispositione exprimentis, et ita procedere tex. in l. talis scriptura, sed sola expressio de per se nihil operari dixit. d. l. non recte. Vel debere intelligi d. fallentiam quantum ad effectus aliunde resultantes, quam ex ipsa sola expressione d. l. talis scriptura; sed ipsam solam expressionem nihil operari. d. l. non recte declarando, quod diuersis respectibus dies inesse potest: ex uoluntate, et praeter uoluntatem: ex uoluntate, habito respectu, quod testator, et contrahentes possunt aliter disponere: praeter uoluntatem, habito respectu, quod arbitratur lex, diem inesse praesentem ex sua aequitate, sine alterius arbitrio, quod similiter idem in casu nostro dicere possumus clausulam praedictam iuris francorum inesse diuersis respectibus: ex uoluntate: quia possunt contrarium disponere: praeter uoluntatem: quia hoc c. si aliquem ita arbitratur sine concedentis, et recipientis feudum arbitrio. Et sic concludere uolumus, quod licet ipse teneat, quod expressio eorum, quae tacite insunt praeter uoluntatem operetur: attamen istud procedere sentit, quando alia speciali dispositione exprimentis coadiuuatur, ut operet effectus resultantes aliunde, et quando lex fundatur in tacita uoluntate disponentis

ut in ea expressio nihil operetur per d. l. cum quid, concurrit cum Bar. et ideo [illegible] ad contractum, quod [illegible] [illegible] praecibus, et c. si pater de testa. in VI. [illegible] tac. tap. ip. [illegible] iuris fundatur in tacita uoluntate testatoris, et tamen expressa operatur, dicendo, quod fundatur in tacita uel [illegible] praesumpta, cum [illegible] lex fidem non praestat contra ueritatem, quod [illegible] sit, quando uoluntas est expressa, ita etiam [illegible] nostro sentit, quod sic casus specialis [illegible] [illegible] quod [illegible] per d. l. pactis, et consequenter non est trahendus in consequentiam, l. quod uero, ff. de leg. Praeterea [illegible] casus, quod lex fundetur in tacita uoluntate disponentis, et consequenter expressio non operetur per d. l. cum quid, uel operetur per l. i. p[...] cibus, non est casus noster, sed praecedens casus uerus est casus, ut clausula iuris francorum tacite insit, praeter uoluntatem disponentis, quo casu expressio non operatur, nisi aliis concurrentibus adminiculis, uel quo ad alios effectus aliunde resultantes, et non ex ipsa expressione [illegible] intelligendi [illegible] per Rip. in

262 ibi. Secus de [illegible] Angelo et de [illegible] ad [illegible] contrarium ratione quia beneficia principis sunt latissime interpretanda, l. cum dilectus extra de donat. l. beneficium. ff. de constit. princ. et [illegible] principi quod si [illegible] ita clarius [illegible] expressit et iuxta no. p Bar. in l. fi. C. de iu. [illegible] et

263 Bal. in c. i. de [illegible] quod si princeps concessit [illegible] ad tale [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]

264 [illegible] et uerba contra [illegible] sint interpretanda, l. [illegible] contrah. [illegible] ff. de pact. sed ad hoc respondet ipse [illegible] [illegible] obus [illegible] uerba [illegible] clara [illegible] [illegible]

265 uelut [illegible] quod [illegible] clausula iuris francorum [illegible] non est uerbo haeredibus [illegible] feudum [illegible] ex pacto et prouidentia [illegible] [illegible] non haeredibus [illegible] [illegible] et dicendo [illegible] haeredibus [illegible] tar. [illegible] C[...] in

266 c. imperialem. §. praeterea ducat. col. 5. c. 9. [illegible]

ad istum

ad istum effectum: an feudum sit fami
liare, vel hæreditarium, an descendēs
contrà factum defuncti venire possit, te
nemus, quod nō est differentia inter conces
sionem pro te, & hæredibus de corpore
legitimè descendētib9: & quamlibet ali
ā cōcessionē, vbi adiecta fuerit clausula
iuris francorum, quia hæc iuris franco
rū clausula aliud nō operatur: nisi rstric
tionem ad p°genitum: sed in utroque
casu semper hæredes sāguinis, seu descē
dentes vocantur Et quandoquè ubi a
dest clausula iuris francorū concessio po
sset ultrà descēdentes, collaterales usquè
ad septimū gradum includere, per hoc.
c. si aliquem, puta si pro te & hæredibus
ità, quòd iure francorum uiuatur conces
267 sio reperiatur, Et ità reperim9 Pet. de gre
go. tenere in tracta. concessi. feu. par. 4.
q. 14. ex mēte Bal. in. c. 1. col. 2. uer. itē quæ
ritur. an. agna. ubi circà hoc tres casus
distinguit, qui in effectu ad idem ten
dūt, quòd aut forma dict aut pro se et li
beris: aut pro se simpliciter. aut pro se &
hæredib9: p°. casu, ut succedatur. citrà
ius, & nomen hæredis. 2°. & 3°. casu, ut
non succedatur citrà ius, & nomen hære
dis. & sic p° casu, fit ex pacto. 2°. & 3°.
casu, fit hæreditarium. & ità dicit tenere
Imo. in. c. ex parte colu. penulti. qui di
cit hanc esse cōmunem opinionem, & re
ferre, & sequi Iaco. de sancto Georg. in
tracta. de feu. uersi. ità, quòd ipsi inuesti
ti habeant in p°. limitatione, & ità ipse
transit examinando hanc materiam: an
iure hereditario, vl' iure proprio quis suc
cedat in feudo, ubi francorum iure uiui
tur. & hęc est ueritas: Licet ipse sentiat,
quòd eo casu, quo est dictio hæredibus
& clausula iuris francorum, quòd sit feu
dum mixtum ut dicit in d. q. 14. uersi.
secundam colligo cōclusionem. ppre
reà pro isto feudo mixto. uide ea, que
trademus in sequēti exemplo in forma
pro te, & hæredibus de tuo corpore le
gitimè &c.
268 Tertium exemplum est de concessione
pro te, & hæredibus de tuo corpore legi
timè descendentibus, ut hæc forma faci
at etiam feudum familiare, seu ex pacto
& prouidentia, & consequenter uti repu
gnans huic cap. uolentes alienati non
posse: sed an talis cōcessio faciat feudū
familiare, seu ex pacto & prouidentia,
uel hæreditariu m, uel ut quidam dicūt
mixtum, Et an prosit inuentarium ut
hæres eo confecto contra factum defūc
ti uēire possit: alīs cōsuluim9 pro do. Frā
cisco de auersa tūc Iudi. mag. reg. cu. in
cōcessiōe castri et uille Pitallarie sub pdi
cta forma facta. Frā. de beluis. & fuit no
strū p^m cōsi. feuda. ubi duo pūcta exami
nauim9 vz: q° m°. vocet tale feudū. & ā
psit inuētariū: ppterea ad cōem utilita
tē illud de uer. ad uerbū inserere hîc de
creuim9, ut materiā studēdi psten9, &
ueritas elucescat. circa pm. pūctū p°. si ō
re uidet dicēdū, ut feudū fāiliare, seu ex
pacto & prouidēt a dicat iuxtà magistra
lia uerb. Bulg. & Pilei relata p Andre.
in. c. l. in pn. an agna. & in. c. 1. §. hoc q° qs
de succe. feu. & Bal. in. l. cū uirum nu. 21.
. C. de fidei. et Came. in. c. imperialē. §. p
269 terea ducat col. i. ē. p. f. a. p f. quoniā no
men hęredibus, in materria. feudali. p
liberis vel filiis expōit. ex q° feudi. natu
ra repugnat, q ab extrāeos feuda trāsire
nō facit tex. est. in. c. i. §. si clientulus de al.
. feu. & in. d. c. i. §. similiter uel s. profect ò.
de le. co. Bar. in. l. gallus. §. etiā ff. de li. &
po. Deci. in cō. 39°. nu. 7. ubi refert Bal.
dixisse cōem. Secūdo facit ad hoc ut no
men here. pro liberis expōat autho glo.
in. l. ex facto. §. si. ff. ad treb ell. ubi cōditio
illa: si sine heredibus decessent, de filiis
et nō heredib9 intelligitur. ubi Pau. cast.
tenet dicēs, quòd, qū dr pro te liber s
& herdib9, ne dictio heredib9 sit pflua fd
dat, intelligit de filiis, dūmo de hæred.
extiterint: sed si dr pro te & hære, intelli
git de filiis et, q nō sint heredes: ga di
ctio here dibus satis operatur, ut pro fili
is expōatur, & dicit, q hęc est sua noua
opini. quā uerissimā esse credit, & eā seq
tur. Ias. in. l. si nō sortē. §. libertus. nu. 35. ff.
de cōdi. indeb. Tertiò confirmatur au
tho. alteri9 glo. lo: in. l. si qs tirio alias si
quis attio. ff. d. usu f. acc. ubi expōitur he
redib9. i. liberis, seu filiis, cuius autho. ità
tenuisse uidetur in terminis nostris An
dre. in. c. i. §. & si libellus. nu. 10. de alie. fe.
pa. ubi dicit, q qū est appositū verbum
heredibus, si potest probari, q intellexe
runt de filiis, tūnc perinde habetur, ac
si sit dictum: pro se, & liberis, ut feudū
sit pacti & prouident. et poterunt illud
habere absq; eo, q sint patris herdes Et
in hac forma pbat de filiis intellex. sic p

illa ver. de tuo cor. legit. descent. ut ait
Deci. in 9°. 395. nu. 5. versi. predictis tamē
non obstantibus, ubi etiam dicit, quòd
probatur de filiis sensisse etiam si dicta
uerba non fuerint adiecta: sed alia simi-
lia, puta heredibus masculis prout idem
Deci. consuluit in terminis in 9°. 185. ubi
has duas formas æquiparat. idem tenet So
ci. nepo. in 9°. 112. nu. 9. vol. 2. ubi dicit, quòd
quā aliquo modo cōstare pōt, quòd sub
verbo heredibus sēsum sit de liberis, tan-
tum est pro hęred. quantum pro. se &
liberis allegat And. & Deci. in d. locis &
hanc Deci. opinionē dicit esse magis
cōmunē Arius pinnel. in tract. de bon.
mate. in. 3. par. nu. 88. ver. ego autē puto
vbi citat Parisi in 9°. 10. nu. 7. lib. 1. Soci.
nep. in 9°. 112. n. 74. lib. 2. & 9°. 72. nu. 12.
lib. 1. Bru. à Soci. relatū in 9°. 28. Afflic.
summè Deciū laudantem in c. 1. nu. 11.
an agna. deci. 240. nu. 10. Affli. lib. 2. cōst.
rub. 24. nu. 63. Goz. 9°. 26. nu. 30. Franc.
zoane de reb. quotidian. c. 4. Bellomin.
9°. 33. nu. 2. qui dicit opin. Deci. esse com
munē et Alex. Areti. & ali. quos refert.
Ias. in. l. gallus. §. etiā si parente. ff. de lib.
& post. Cremo. no. 1. eūdem Ias. 9°. 118.
col. 3. lib. 4. Bal. à quo dicit non obscurè
colligi in. l. cum uirum nu. 21. C. de fidei
co. & apertius in. l. liberti col. fin. nu. 37.
de oper. liber. & adde Rolan. à ualle 9°.
270 167. qui latè examinando hoc et dein
de concludit in nu. 32. Quartò urget
pro hac parte cōmunis usus loquendi,
q ante oculos semper haberi debet: ne
reiecta uerborum proprietate, secundū
Ari. Pinne. qui citat. l. non aliter. §. 1. ff. d.
leg. 3. sed est tex. in. l. librorum. §. cassius
autē. ff. de leg. 3. quem antè eum, & me-
lior eo allegat Ias. in l. gallus. §. etiam si
à parente nu. 23. ff. de lib. & po. cum con
cord. per eum ibi: Sed homines solent si-
milibus in negotiis descendentes &
agnatos, quos successuros sperāt in feu
do, uel maioratu de quo agit, hæredes
appellare, non attendentes ad proprium
271 hæredis nomen. Quintò, facit regula
iuris, vt ratio naturalis, & non acciden-
talis consideretur. l. 3. ff. de tute. & ut san
guinis causa: & non alia extrinsica con
sideretur. l. tutor. ibi vt filius promeruit. ff.
de excu. tuto. Pinell. Sextò & ultimò
facit cōmunis opinio, quæ est hodiè in
regno, quam testat. Iosalpi. de sept. in
declaratione istius formæ sine cōcessio-
nis, qui allegat Andr. in c. 1. §. huius ai. &
col. 2. nu. 9. ver. simile dicunt. ex q. cau
sis feu. am. ubi dicit, quòd est pacti, & uidē
tur & filii illud habebunt. etiam, quòd
patri non sint hæredes, & Andre. in. c.
imperialem. §. præterea ducatus de pro.
hi. feu. ali. per fede. qui allegat Bal. et
Pile. et Andre. in d. c. 1. ver. sed si sequitur
de aliena. feu. pat. per deci. supra alle-
ga. et in tantum debet filiis, quod An
dre. in d. c. naturalis, si de feu. fuer. cōtro.
nu. 8. ver. sed quid si concedatur an na-
turales per dispositionē legitimi effecti
succederent concludens tandē in ita cō-
muniter doctor. regni post Sacciralā
tenere. & ita expressim And. in consti.
vt de successionibus col. 4. ver. hoc tamē
vbi dicit, quòd si est facta concessio pro
te, & hæred. de tuo corpo. legitimè de-
scendent. illud verbum hæredibus pro
filiis intelligitur, & hæredibus sanguinis
ita etiam plures intelligentias cumulan
do concludit Per. de Greg. in tract. con
ce. feu. par. 6. q. 17. ubi licet concludat es
se feudum mixtum tamen subdit, quòd
facta denominatione à potentiori arg. l.
cùm quæritur. ff. de sta. ho. feudum ex
pacto & prouidentia denique dicetur.
272 ¶ At contrarium de iure verius atque cōmu
nius esse putamus, videlicet, ut sit feudū
mixtum, partim hæreditarium, & par
tim ex pacto & prouidentia, hæreditari
um: quia citra ipsa, et nomen hæredis
haberi non potest: ex pacto & prouidē
tia, ut non transeat ad extraneos: tū, ut
potentior sit qualitas hæreditaria, quā
qualitas pacti & prouidentiæ, ideo q̄ in
effectu hæreditarium esse feudum. Fe-
273 mouemur Primò, quia uerba propriè &
cum effectu intelligi debent, & solum-
modò tunc impropriè capiuntur, quan
dò propria in significatione uerificari
non possūt. tex. est notabilis in. l. fun-
dus. ff. de fund. instru. & instrum. lega.
l. quibus diebus. §. dominus. ff. de con
ditionibus & demonstrationibus. l. hæ-
redibus paragrafo finali. ff. ad trebellia.
Iason in lege gallus, paragraf. etiam si
à parente num. quintodecimo. ff. de li
beris & posthumis: sed filii, siue liberi
impropriè & absque effectu sole atque
nudo dumtaxat nomine parum: imò
nihil penitus operādo hoc in casu ātē adi

tam

274 tam hereditatem dicuntur hæredes: si
quidem hæres idem est, quod dominus,
l. item nulla. §. legis. ff. ad. l. aquil. l.
his verbis in prin. ff. de hær. insti. §. fin.
275 inst. de hær. quali. & differ. & filii aute
bonorum administrationem habeant,
quasi domini: & non uerè domini dicū
tur d. in suis. ff. de lib. & post. & expres
sim filios impropriè vocari hæredes as
serit Ias. in d. l gallus. §. etiam nu. 4 D.
Cou. lib. 2. var. reso. cap. 18. cōclusi. 6.
ver. idem omninò, vbi dicit, quod propria
huius dictionis (hæredibus) significa
tio ea est, quæ hæreditatis aditionem si
gnificat, etiam absque iure sanguinis. Pa
risius in c°. 23. nu. 160. & 163. vol. 1. ubi
276 plures citat. Secundò confirmatur:
nam in dubiis à propria uerborū signi
ficatione non est recedendum: l. non ali
ter. ff. de leg. 3. sed negari non potest, quin
simus in dubiis an intellectū sit de filiis
hæredibus, an de filiis tātùm; absque eo,
quòd essent hæredes; dicendo heredib.
de suo corpore legitimè descēdentibus,
cùm hinc inde extet sua opinio. ergo pro
priè hæc dictio hæredibus capi debet.
Tertiò cōfirmatur dato, quòd utraque ex
positio esset propria, quod hæredibus im
portet ppriè filios, seu liberos absque eo,
quod essent hæredes, & importet etiā pro
priè filios seu liberos hæredes, attamen
277 debet utrumque significare, quia verbum
duplicem habens sensum, ac significati
onem & utramque propriam, etiā in mate
ria odiosa & stricta utrumque significare
optimè probatur per tex. in l. cum lege
ff. de testa. ubi hanc regulam colligit ex
eo Aret. quē refert, & sequitur Curt. Iun.
in c°. 155. nu. 15. & sic quatenùs est dictū
hæredibus, non solùm filius sed etiam
hæres esse debet. Quartò ut ad pro
positum allegemus quia nos pudet refer
re quot doctor. author. hic allegantur,
quæ aliis in formis loquuntur, quæ sunt
ancipites quandoque nil faciunt quandoque
contrariū ex diametrò dicunt, hanc opi
nionem, quòd hæc concessio sub forma
pro te, & hæredib. de corpore legitimè
descēdentibus faciat feudū hæreditariū
hoc respectu, ut haberi non possit citra
ius, & nomen hæredis, tenuit Andre. in
c. 1. nu. 9. de ali. fe. pa. si recte inspicia
tur, quem hoc in regno secuti fue
runt Abbatista de platamone in alle.

causæ Furnaris, pro tho. Gerar. Aglit
ta in alleg. comitatus Iclafani, prout
refert lo: Alo. de leptain. c. volentes in
hac forma. & ita expressè cum refert
Afl. in c. 1. nu. 3. an agnatus in c. 1.
nu. 10. & seq. de aliena. feu. pa. ubi allega
Andr. in c. imperialem. §. preterea duca
tus de proh. feud. alien. per feder. &
in c. 1. ex quibus cau. feud. amit. n. con
stituit ut de successionibus. dicens quòd
prima facie videtur Andre. tenere in d.
locis, quòd tale feudum sit pacti & pro
uidentiæ, quia uerbum liberis l. uisc xi
ponitur, ut l. liberis per glo. & in l. si quis
titio alias si quis attio. ff. de usufru. accre.
& per illa uerba adiecta ex suo corpore
legitimè descendentibus, siquidem ratio
ne adiuncti verba mutāt naturam suam
ff. pro soci. l. sed & si adiiciantur l. cum
lat. c. m. ff. de aur. & arg. lega. sed uerè ipse
Andr. contrariū tenuit uidelicet quòd
sit feudum hæreditarium, ut ait Arc. in
d. c. 1. de alien. feu. paterni. & in c. 1. §. hoc
quoque de suc. feu. & in c. 1. qui suc. ten. ca.
& in c. 1. an agna. & aliis locis. Nec ob
stat quod dicit Andr. superioribus in locis
allegatis quia ibi ponit duas formas quæ
an hæ sunt pacti & prouidentiæ, prima est
pro se, & filiis quæ non habet dubium, quia
sit ex pacto & prouidentia, secunda est
liberis uel hæredibus ex suo corpore & c.
quæ etiam est ex pacto & prouidentia,
quæ prima facie videtur esse sicut est cō
munis forma in regno videlicet pro te
& hæredibus de tuo corpore & cæt. Sed
non est ita nam aliud est tibi, liberis uel
hæredibus de tuo corpore & cæte. ut cō
tractis in locis legitimis Andr. & aliud
tibi, & hæredibus de tuo corpore & cæt.
prout est casus noster, nam casu est he
reditarium secundum Andre. ibi & est cō
munis docto. moder. sententia de sacro
consilio. & sic dicit quòd Andr. non cō
tratiatur, ut quidam dicunt, & ita fuisse
notatum in quadam causa feudi Sicilie
278 de prouincia idrentina, & pro hoc dicit
quòd facit illa dictio vel posita inter uer
bum liberis, & uerbum hæredibus pro
et iuncta, quòd sit filius & quòd sit hæ
res, prout ius uult in feudo antiquo, sit
hæres. Sed confectò inferetur, nec habe
bit feudum ex pacto & prouidentia, sed
concessum liberis cum qualitate hære
ditaria pro ut de iure, & quòd dictio vel

por aliu

ponatur pro coniuncta. est tex.in .§.1. ibi in tutela, uel curatione, insti. de tute. & declara. Silu. ibi in casus positione. Quæ considerano A flict. mihi uerissi
279 ma videt, licet per aliam rationem: quia dictio (uel) est dictio alternatiua, & in al ternatiuis sufficit alteram partem esse ue ram. .l. is, qui ducenta .§. utrum .ff. de reb. du. unde sufficit, quod succedens fit de liberis: licet non sit heres, si tamen est agnatus: sed si filius, ut hæres fit pro ut de iure requiritur .c.i. an agna. & ibi doctor. vbi deterioris côditionis filium facium, quàm agnatum: ratione quia magis filius, quàm alius patri tenetur, ne iniuria defunctus afficiatur eius nô adita hæreditate. Andre.in.d.c.i.an ag na. quo casu secundùm omnes verè ope ratur inuentarium: quia est satisfactû regulæ, undè nomen hæredibus non necessitatuè ut adeat: sed voluntariè lic eet. & hic non capitur verbum hæredi bus in potentiori significatu, propter p sumptam voluntatem concedentis, & hæc dictio (vel) est illa, quæ probat, in telligere voluisse de filiis, etiam quòd nô sint hæredes: licet dictio ponatur hære dibus, & sic dicere, quòd procederet côsi lium Decii, & doctrinæ aliorum, qui cô muniter eum sequuntur, ut ait Arius pinnell. quia tunc bene dicitur probari voluntas concedentis: sed secus in casu nostro, ubi deficit hæc dictio (vel) sed duntaxat dicitur tibi & hæredi. de tuo corpore &c. quo casu propè utrûq requi tur, ut sit descendens, & vt sit verè hæ res, pro ut communiter tenuerunt moder ni relati per eundê Affli.in constitutione vt de successionibus, nu. 69. lib. 3 ubi re
280 fert rationem esse: quia quoties ad esse alicuius duo requiruntur, non sufficit al terum interuenire. allegat .l. is, qui ducê ta .§. utrum. ff. de reb. dub. l. i. ff. de hære. institu. Nec ver. de tuo cor. suffici unt ad demôstrâdam apertam volun tatem concedentis fuisse, ut habeant feu dum descendentes, etiam quòd non sint hæredes, quia licet intelligât de filiis: ta men vt sint hæredes intelligunt & si su mus saltem in dubiis quod negari non potest: in dubiis à vera uerborum inter pretatione non receditur .l. non aliter. ff. de leg.3. & vera interpretatio est, ut verba capiantur in potêtiori significatu, ut infrà dicemus. & hæc ratione à nemine tactam audiuimus, imò acducemus quod
281 dam simile, quòd per subsequentia uer ba, precedentia non alterantur: nam uer bum côcedimus iunctû dictioni in feudû vtilis dominii translationem importat ad audientiam in prin. & in uerbo con cessisse iuncto fin. ibi vassallus ex istis de perscrip. secundùm Gemi. 13. consti. 3 pe fin. per glo. ibi in verbo concessir. Nec alteratur quin utile dominium transeat per subsequentia verba (ad utendû fruê dum) que naturam usufructus: & non feudi significant. ubi utile dominiû non trâsfertur. pro ut tradit l er. et Gregori tracta. conce. fe. q. 1. par. 5. per tex. & ibi Bar. et Imo. in.l. donanões. §. species. ff. de don. de quo latius haberi dicit per Ias. in prelud. feu. col. 33. in fin. & seq. et se quent Bal. Sicût clausula in fine posita non refertur ad precedentem, quando implicaretur contradictio, vel alteretur rectitudo sermonis, uel clausula per eiu specialê recepisset determinationê. Bar. in. l. talis scriptura .§. fina, ff. de leg. pri mo, cû côcord. per Decium in consi. xi. nu. xv. Parisi in. côsi. lxxxvii. nu. xxxii. uolu. i. & consi. xxxix. nu. xx. uol. i. & consi. liii. nu. xxxvii. uol. ii. & côsi. xxxi. nu. xx. uol. ii. et côsi. xcvii. nu. xc. xcviii uol. i. Soci. nep. in. côsi. xcvii. nu. xx. & côsi. xcviii. nume. xxx. & xxxi. vel. i. & côsi. clx. nu. lxi. uol. ii. & consi. xiii. nu. xxiii. uolumi. ii. & consilio. ala nu. ii. & consi. xxvi. nu. ii. uolumi. iii. ubi testatur côrmunem opinionem. Et hanc opinionê quòd citrà ius, & nomen hæredis descendentes uenire nô possi ne communiter tenent docto. Neapolit. ut ait idem Affli. decision. cxcv. nu. vii. ubi dicit, quòd est hereditarium secundùm cômunê opinionem & ità plures fuisse iudicatum, & deci. 240. nu. 10. ubi dicit quod hec decisio fuit benè ruminata per sa crum consilium per multos dies, et dei mùm sic decisum. & deci. 140. ubi et affeuerat, plures fuisse iudicatum, & à nemine esse mutanda, que antiquam ha buerunt interpretationem: licet ipse di cat in iure contrarium tenuisse pro ut in sequenti puncto dicemus, ubi fuit opi nioni respondebimus. idem Affli. refert idem tenuisse moder. in consi. ve de suc cessionibus nu. 68. Et de iure côi feudo-
uel

[illegible] tenetur Soci. in confi. xxix. ubi dicit. [illegible] esse cōmunem opinio. in nu. xi. & seq. & plures citat. & inter alios Parisi. in consi. xxxiii. nu. 16. & 26. vol. 1. item [illegible] & latius examinādo tenet Curti. Iunior contra Decium consi. 55. Cra. in cōsi. 4. nu. 8. [illegible] Rub. in d. gallus. § quidā recte. nu. 3. prout refert Ant. Pinnell. in d. 3. par. nu. 38. testatur etiam esse magis cōmunem & bene probat. Did. ac. Couar. c. 18. nu. 16. conclusi. 6. & seq. Parisi. in consi. 23. nu. 66. vol. 1. ubi dicit, quod quādo est adiūcta ista dictio hæredibus alterat dictiones filius, liberis, des-cēdentibus, &c. & allegat Calca. in consi. 73. nu. 4. eadē tenet Soci. nepo. in consi. 83. in fin. lib. 1. qui sequitur Curtium Iuniorem in d. consi. 55. idem Soci. nep. in consi. [illegible] vol. 2. ubi loquens in terminis formæ ob[illegible], hæredibus legitimis dicit, quod est tertia species idē tenet Parisi. in consi. [illegible] nu. 20. vol. 3. [illegible] loquitur de iure regni neapolitani.

282 Qui omnes prædicti docto. quos citasse retulimus, loquuntur in specie in forma sive concessione, ubi fuit adiecta uerba de suo corpore legitimè descēdentibus, quia nos [illegible] docto. [illegible] loquentes in aliis formis, licet [illegible] idem esse dicendum, [illegible] sigillatim demonstrare nitemur. Quinto facit concessio sive forma prædicta hæredib. masculis [illegible] prædictos [illegible] citra ius, & nomen hæredis haberi non possit, seu dutur hæreditarium [illegible] Bar. in [illegible] si te iusiurandum [illegible] ff. de operis. libert. per [illegible] in [illegible] emphyteusim in authē. de [illegible] aliena. quē sequitur Paul. de castr. in consi. [illegible] col. [illegible] in fin. vol. [illegible] Rub. in consi. [illegible] qui dicit esse cōmunem opini. contra Decium in cō[illegible] qui allegat Bal. in consi. [illegible] col. [illegible] eandem Bal. in [illegible] pro hoc esse [illegible] dicit ubi Iacob. de beluiso & Andre. [illegible] ubi dicitur quod [illegible] sunt dictum de hæredibus masculis seu [illegible] idem tenet Parisi. in consi. [illegible] nu. 166. vol. [illegible]

283 [illegible] ubi dicit, quod nomen (hæredibus) al-terat illam dictionem masculis, & descēdentibus, & multos allegat, & doctrinam modern. Papie. in consi. 1. col. 5. & seq. & cōsi. 3. posiris par. tertia. de feu. [illegible] 1. pro, & contrà allegando decisi. cōcludit. per illam dictionem hæredibus esse feudum hæreditarium. Dida. Cou. lib. 3. varia. resolu. cap. 18. versi. idem omninò circà

284 mediū. Et inter istā cōcessionem tibi, & hæredibus masculis: & præcedentem tibi, & hæredibus de tuo corpore descendentibus, nulla est differentia: utr[illegible] de liberis hæredibus intelligitur. & hac est omnium concors opinio [illegible] Decian. d. consi. 185. & 393. [illegible] doct. hoc casu loquentes, etiam nostro in casu

285 su loquuntur. Sextò facit concessio tibi & hæredibus simpliciter: nam dictio hæredibus (ut suprà diximus) feud[illegible] in materia de liberis dumtaxat intelligitur: nam licet dictio (hæredibus) sit ap[illegible] comprehendere non solùm descendētes: sed etiam extraneos, ut l. hæredis appellatione [illegible] ff. de uer. si. & l. in [illegible] C. de lega. Attamē quia penitus super re non transit etia ad extraneos hæredes, exponitur secundùm subiectā materiam, & feudi naturam, & tamen facit feudum hæreditarium, ut citra ius, & nomen hæredis haberi non posse, est communis opinio, quam testatur Cur. Iunior in consi. [illegible] versi. [illegible] Crauett. in consi. 156. in fin. & in consi. 197. nu. 5. vol. 1. [illegible] fundamentum, & dicit esse communem, & multa cōgerit. Parisi. in cōsi. 2. nu. 8. vol. 1. Soci. nep. in cōsi. 36. nu. 33. & seq. lib. 1. Deci. in cōsi. 208. nu. 9. versi. primò ergò non obstat & nu. 10. & seq. D. Couarru. lib. ii. varia. resolu. c. 18. cōclusi. 6. versi. idem omninò, ubi dicit hanc esse ueriorē & magis cōmunem opinionē & Roland. à valle. in cōsili. 2. nu. 79. qui refert etiam cōmunem esse hanc opinionē, ut non possit haberi citra ius & nomen hæredis, etiam si feudum sit paternum, & si est heres nō venit cōtra factum defuncti per l. cùm à matre. C. de rei uendi. & si non est hæres, non potest habere feudum, & idem Roland. in cōs. 3. nu. 30. & consi. 2. nu. 76. & 115. et consi. 2. nu. 40. & consi. 67. nu. 3. & consi. 97. nu. 39. ubi habetur, quod nō sufficit, ut sint hæredes

sanguinis: sed hæreditariis & cōsi. 67. nu.
.4. ultimò & quòd sint hæredes uniuersales
nu. 42. secundùm communem. Idem
tenet Ioseamneg. in consi. ii. nu. 3. inter cō
186 silia feuda. Et hæc concessio tibi, et he-
redib. a duab. præcedentibus tibi, & hære-
dibus de tuo corp. et tibi, et hæredi. ma- 187
sculis nihil differt in effectu: nam illud,
quod est expressum duabus in præceden-
tibus concessionibus. i. ut intelligatur
de descēdentibus: hîc tacitè subintelligi-
tur communitèr per omnes de cto. &
expressim tradit Barbatia in interpretatio-
ne. c. volentes, quam a pertia habemus
in verbo absq; permissione col. antepen.
ubi dicit, quòd sunt paria accipere feudū
pro se & hæredibus: et pro se & hæredi-
bus de corpore legitime descendētibus:
& pro se & filiis suis: quia appellatione
hæredis in feudo uenit filius masculus &
in individuo id dicit Pet. de Greg. in trac
ta. concessi. feu. par. 6. q 10. ver. quit tò in
tellige. & q 2. ver. intelligo, tamē. eadem
par. 6. Nec potest dici quòd aliud operē-
tur effectū illa uerba de tuo corpore de-
scendentibus, uel illa dictiō masculis, uel
dictio legitimis, nisi istum, ut intelligatur 188
de descendentibus ad extraneorum, & de
masculis ad feminarum, & de legitimis
ad illegitimorum exclusionem: Sed ut
intelligantur ad hoc ut licentiam habe-
ant hæreditatem repudiandi, et feudum
retinendi, & cōsequentèr ad cōsequēdum
feudum citra ius & nomen hæredis, ita
mecum tenet Did. Couarru pra allegato
in loco circa medium. ubi dicit per hæc
quæ diximus quòd nō uidet quomodo
possit adaptari hæc clausula: tibi, & hæ-
redibus masculis: ad filios tum paternā 189
non obtinentes hereditatem, & sic patet
falsum esse fundamentū Decii in d. cōsi.
.155. & 158. super quo se fūdat d. magis
communis opinio supra per Arium Pin
nellum relata quatenus voluit, quòd uerba
de tuo corpore & ē uel masculis, manife-
ste ostendant, de filiis sensisse etiam nō
hæredibus: sed debent uelint, aut nolint
ut feudum habere possint esse hæredes:
quia nulla est differētia dicere: tibi & hæ-
redibus & tacitè intelligi de filiis: & dicē-
re tibi & hæredibus de tuo corpore de-
scendentibus, uel tibi & hæredibus mascu-
lis, & de filiis intelligi. Et tamen cōmu-
nitèr cōcludunt omnes in concessione
[illegible]

ista tibi & hæredibus, filios hæredes es-
se debere, ut feudum consequi possint.
Et quòd non detur aliqua differentia in-
tèr has duas concessiones vz: tibi & hæ-
redibus, & tibi & hæredibus masculis in
specie tradit Brun. in consi. 14. col. 2. quē
refert Rub. alexa. in d. consi. 18. Sed loquē-
do in terminis iuris cōmunis feudorū,
prædicta tradimus. secus est in hoc re-
gno per. c. volentes, quo dictio hæredi-
bus indubitantèr cōplectitur etiam ex
traneos, siquidem natura feudorū (ut
diximus) est mutata quoniam feuda
effecta sunt alienabilia, & materia super
qua dictio hæredibus imponitur non re
pugnat, & cōsequentèr cōcessio tibi & hæ
redibus hodiè non solùm filios: sed etiā
extraneos cōprehendit, & est communis
opinio, quam testatur Gramma. in de
cisi. 103. nu. 125. & cōmunitèr scrib. in d.
cap. uolentes. Sed hæc cōcessio tibi & hæ-
redibus de tuo corpore, uel tibi & hære-
dibus masculi. est dubium hodiè de quo
nos modo loquimur, an principalitèr cō
tineat. uel an saltèm per indirectum in 188
effectu si concluditur feudum hæredita-
rium esse, ut infrà dicemus. Septimò
facit alia concessio siue form. tibi & hæ-
redibus legitimis, ubi utrumq; requirit,
ut sint filii, & hæredes. & dicunt, feudum
mixtum facere Soci. nep. in cons. 112. nu.
30. lib. 2. Parisi. in consi. 65. nu. 7. 10.
& 30. vol. 1. & dicere legitimis, uel masculis,
vel de tuo corpore descendentibus,
unum & idem est, ut cōmunitèr tenent
omnes, & expressim Parisi. de omnibus
mentionem faciens in cōsi. 23. nu. 16.
uol. 1. post Bar. in l. si ut iusiurandi in §.
si liberi ff. ad trebell. Octauo facit alia
concessio siue forma: tibi & filiis & here-
dibus, ubi utrumq; similitèr exigitur,
ut sit filius, & heres secundùm magis cō-
munem de iure cōmuni feu. quam testa-
tur Ias. in l. si non fortem. § libertum nu.
.31. ff. de cōdi. indeb. post Alex. in l. quod
dicitur nu. 11. ff. de verbo. oblig. idem
Ias. in consi. 56. col. 1. lib. 3. & consi. 79.
nu. 1. uol. 1. Bal. in l. tale pactum per illū
tex. in prin. de pact. ubi dicit. quòd ubi
sit mentio de filio & herede utrumq; re-
quiritur. Socin. iun. in con. 114. nu. 19. lib.
ubi appellat tale feudū dicto respectu
mixtum. Et licet quamplures doctores
hāc conclusionē tenere videantur propter
[illegible] illaur. 190

ipsā dictionem hæredibus, ne superflua reddatur: stante quia dictio filius, quam reperiatur ut fatt Paul, de cast. in .l. ex fa cto. §. fin. in fin. ff. ad trebell. Alex. in d. l. quod dicatur nu, 21. ff. de verbo. ob. & Iason in .l. si non sortem. §. libertus. nu. 15 ff. de cond. inde. Et licet ita intelligēdo d. cōcessi onem ad propositum nimis facere non uideatur: Attamen Bar. in d. l. si ut iusiurandum. §. si liberi. nu. 4. ff. de oper. lib ert. cuius est originalis opinio alia ratione hoc firmat. viz. propter dictionē hæ redibus, quæ propriā hāc habet significa tionem, ut hæreditatis additionem præ su mat, & nō tantùm propter dictionem filius, ne dictio hæredibus superflua red datur, cùm non faciat differentiā: an dica tur pro se & hæredibus masculis, uel pro se, filiis, & hæredibus, quoniā utroque ca su filios & hæredes uocari asseuerat. et sic apertè has duas formas equiparat, idē etiam eleganter pacificare uidetur D. Co ua. in d. c. 13. in 6. conclu. uers. idem om nino lib. ii. uar. reso. dicens utroque in ca su requiri, ut sit filius, et hæres, ita et iam Arius Pinnell. in locis prealegatis, ubi uult secundùm cōmunes cōclusiones esse feuda mixta. licet ipse deindè cōtra

190 riū teneat. Nonò et ultimò facit, quod trad. Camera. in .c. imperialē. §. præterea ducatus, col. 3. & 9. uers. quò uerò ad se cundū caput, ubi asseuerat, quòd ubicū que conceditur feudum pro se & hæredi bus propter hāc hominis expressionem prima natura feud. non hæreditaria in hæreditariam conuertitur, & feudū ipsū dicitur hæreditarium secundū propriā naturam, secundū Bar. in .l. iurisiurādi. §. si liberi. ff. de op. liber. Andre. in .c. 1. §. hoc quoque de suc. feu, in .c. 1. §. huius. autèm generis. in quib. cau. feu. ami. col. 3. in. c. 1. col. 2. de alie. na. feu. pater. & in .c. 1. an agna. col. 1. & 2. & dicit, quod ideò dicit secundùm propriā naturam effici hæreditarium: quia tūnc in ipso feudo erit hæres, secundùm Andre. in .ca. §. et quod ergo de inuesti. de re aliena. fa. Etenim bifariam ipsā qualitatem hæreditariam considerari secundùm Porfirium suis in isagogicis, primò, ut qualitas accidens, quæ pōt adesse, & abesse præter subiecti corruptionē, & ità consideratur in filio in feudo non hæreditario: & altera est qualitas hæreditaria, quæ transit in sub stantiam, & isto secundo modo conside ratur in feudo, ubi est adiectum nomen hæredibus, quod est hæreditarium; nec dicit requiritur, ut dicatur sibi, & hære dibus, ut hæredibus, ut quidam indocti feudistæ contendunt: quia satis est expri mi hanc uocem (hæredibus) ab ho mine a quo statim feudi natura alteratur, & alterari potest, undè dicit errasse De cium in 9°. 185. cum: secta sua, qui uolue rūt, ut simul starent, quòd feudum non esset hæreditarium, & successor esset hæ res: ex quo ipsa res est hæreditaria, & idē Camera. inibi col. 11. uers. ex quibus iā uides hec uerba dicit: ex quibus iam ui des feuda hæreditaria esse omnia, in qui bus mentio est facta de hæredibus, à qua sententia in iudicando propter præ dictas authoritates, & alias, quas in .c. 1. an agnat. in 11 oppo. retulimus: iudices nō abhorrēt. Qui omnes doct. numero plures esse illis per Ariu. Pinnellum ci tatis nemo est qui ambigat. & non solū diximus plures omnes qui prædictis ua riis in formis loquuntur si insimul colli gantur, ut suprà fideliter referre nisi su mus: sed etiàm plures sunt illi, qui in specie: hac in concessione siue forma si bi & hæredib⁹ de suo corpo. & c. loquū tur, quos suprà quarto in medio retuli mus. Et hec ad ostendendum hanc ue rè magis communem opinionem exi

195 stere, sufficerent: Sed pro maiori diluci datione, obiectis in contrarium factis q bus aliquantulū per predicta est respon sum abundè respondere nitemur, et etiam uidebim⁹ an doctores ex aduerso citati faciant ad propositum, & loquant. in his terminis & consequentèr fidelitèr allegēt. Non obstat itaque primum. §. si clientulus. c. 1. de alina. feu. cum cōcor d. quòd hæredis appellatione in mate ria feudali descedētes dumtaxat ueniant nam fatemur: sed hæredes esse debent qa appellat ōe hæred. masculus ueniet hæ res, & appellatione masculi hæredis qui libet masculus uenit hæres, & sempèr hæ res esse debet etiàm in materia feudali ita Rub. in 9°. 18. nu. nec obstat. .c. 1. §. simi'itèr profectó de leg. contra. quia logē respectu fœminarum, ut dictio hæredib⁹ comprehendat masculos: et non fœmi nas: sed non dicit, quòd tales masculi nō debeant esse heredes, imò expressim fa

tetur ibi hoc tex. dum dicit, uel se habeat, sibi suisque hæredibus, quod intelligi debeat solis de masculis: non debet aliis dare, ut habeat ipse & sui heredes masculi, & fœminæ: sed quasi dicat ut habeat tantũ heredes masculi, sic præsupponit masculos heredes esse debere. nec obstat doctri: Bal. in l. etiam. ff. solu. ma. qui testatur communem, quia illa communis, si rectè consideretur huic attribuitur parti: nam dicit, quòd intelligi debet de hæredibus de tuo corpore &c. & citat Bar. in d. l. si ut iusiurãdi. §. si liberi, ubi ipse Bar. apertè loquitur de filio & hærede, qui fuerã pro hac parte principaliter est allegatus quintò in medio. & dictum Bal. intelligi debet secundũ authoritatem, quam allegat & extat ibi tex. clarus, qui dicit de filius, qui patri heredes extiterunt, & sic pro hac parte faciunt, decisiones per Decium in contrariũ allegatæ. Secũdũ non obstat, quod est de glo. in l. ex facto. ff. ad trebe. ubi Paul. de Cast. & cete. quòd dictio hæredibus exponatur ibi pro liberis etiam non heredibus: nam ibi de necessitate sic exponitur. ne frustatoria reddatur illius testatoris uoluntas, qui illam concepit cõditionem, si sine hæredibus decesserit, cum numquam, aut raro accidat, quòd sine herede quis decedat: nam saltem fiscus est hæres, ut dicit ibi glo. ubi ob mentem, ac uoluntatem satis presũptam illius ita exponitur, et etiam dicit. D. Couar. in d. c. 18. versi. idem omninò circa mediũ pòst eos, quos ipse allegat. Minus etiã obstat noua ibi opinio, quã tradit Paul. de Ca. qui licet uetet unum absurdum: in aliud tamen incidit: nam remouet superfluitatem dictionis (hæredibus) dicens quòd satis operatur, ut pro liberis exponatur, quandò concessio est pro te & hæredibus & in aliud incidit absurdum, ut talis dictio capiatur impropè, cum sim. in dubiis, quòd negari non potest, & uerba in dubiis in potẽtiori significatu capi debeant, & dato, quòd propè caperetur pro liberis, incidit in aliud, quòd quandò unum verbum duplicem habet significationem etiam propriã utrumque significare debet, per ea, que diximus supra in secũdo medio pro hac parte. & sic Paul. incidit in Scillã putãs uitare Caribdim. Tertium non obstat. i. autho. glossatoris

Ioan. l. si quis actio. ff. de usufru. accrescẽ secundùm unam lectur. & per consequẽs autho. Andre. in. c. 1, §. si libellus nu. 10. de aliena. feu. pater, quòd si probari posset intellexisse de filius, quòd tunc verbũ hæredibus exponatur pro filiis, & erit feudum, ac si dictum fuisset pro te & liberis tuam fatemur, quandò probaretur quòd intellexissent de filiis non hæredibus secùs in dubiis. nec verba sequẽtia de tuo corpore & c. demõstrant de filiis sensisse hæreditatem non obtinentibus, ut dixit Deci. in. d. c. 395. & ita sentire videtur Andre. ibi nu. 9. qui est præcedens, dùm in specie hac in forma seu concessione, pro te & hæredibus de tuo corpore & c. dicit primò, quòd videtur exponi verbum hæredibus pro liberis per glo. les in d. l. si quis actio, & deindè contrariũ dicit esse dicendum, ut precedẽti in casu dixerat, ubi in feudo nouo loquẽdo tenuerat posse alienationẽ fieri, immò dicit superfluè queri hoc casu cùm testator etiam re hæredis alienare possit & præsupponit tali casu filiũ debere esse hæredem, & quatenùs in nu. seq. apparet dicere contrariũ presupposuit, quòd per talia uerba de tuo corpore & c. nõ probetur de filiis non heredibus sensisse: sed alia requiritur probatio, & tunc cùm clarè probaretur per alias probationes aliud esset: quia menti potiùs, quàm verbis est credendũ
291 l. 3. C. de lib. preterit. cum simil. Prætereà non obstant docto. citati per Arium Pin. cùm nõ omnes ita dicãt: nam parcat: eos fideliter non retulit: licèt ipse dicat fidelitèr retulisse: nam Afflict. deci. 240. nu. 10 dicit totum oppositum. vz quòd feudum tibi, & hæredibus de tuo corpore legitimè descentibus est hæreditarium. nec refragatur, quod ait Arius Pinnell. quòd quasi videatur Affl. ibi consuetudinẽ referre: quia ibi expressim hoc firmat de iure communi allegando autho. Andre. multis in locis licèt dicat hoc esse hodiè decisum per cõsuetudinẽ neapolitanam, item idem Affli. in constitutionibus rub. 24. lib. 3 nu. 69. non determinat, quid tenẽndum: sed se refert ad illud, quod in puncto iuris scripsit referens moder. contrarium tenere, quia quotiès ad esse alicuius duo requiruntur nõ sufficit alterũ interuenire: sed in cõstitutura dicit hæredib. ex tuo corpo. &

debet esse successor descendens, et heres ipse tamen est sibi contrarius multis in locis, ut patet ex p̄dictis & ex infra dicendis. Item Soc. nep. in con. 117. nu. 14. lib. 2. nobiscum tenet, quod sit feudū mixtu. n licet dicat, quod operetur inuentariū & nos contrariū dicemus in seq. puncto. Item Bal. in l. cùm uirum nu. 11. C. de fideicom. à quo dicit non obscurè probari nihil facit: nam ibi licet dicat, quod feudum pro se, & hærede masculo sit familiare, & non transeat ad hæredes prorsus extraneos: tamen non dicit, quod citra Ius, & nomen hæredis habeat possessionem licet & Bal. in l. liberi. C. de oper. liber. Item Ias. in l. gallus. §. etiam si à parente nu. 25. de lib. & post. referens Alex. & alios: licet ipse non aperiat: tamen allegata per eū, pro ut ē Alex. qui refert cōmuniter teneri cum Bar. in l. si ut iusiurandum. §. liberi de oper. lib: qui tenet totum oppositum, q̄ requiratur utrum q̄. s. ut sit filius, & heres, & ita Ias. intelligi debet ī in authoritatem, quam allegat Item Belle. in consi. 33. qui solus cōmunem refert opinionē: & non dicit: uerū tres dumtaxat doct. citat, Deciū in consi. p̄dictis. 185. & 395. Rub. Alc. in cōsi. 19. uisis & consi. 18. qui dicit totum contrarium, & Curt. Iun. in con. 71. nu. 6. qui loquitur in diuersa forma, vz: quando non est appositum nomen hæredibus: ut si dicatur pro te, & descendentibus masculis, quo casu non est dubium; solùm pro sua opinione testat Dec. in consi. 18. & 395. Soc. nep. in consi. 71. nu. 27. lib. 1. Affl. in c. 1. nu. 10. & 12. an agna. & in c. 1. num. 3. & 4. de eo, qui sibi & hær. et in c. 2. §. hoc quoq; de succ. feu. pat. et remissiuè lib. 3. consti. rub. 24. nu. 63. & nu. 74. & Ias. indistinctè in consi. 183. nu. 3. circà medium vol. 4. & Goza. in con. 26. nu. 30. qui pauci numero sunt: Fran. Zoan. de reb. quo. c. 4. & Cre. no. 1. tn̄ nō opinamus. Non obstat quartum: nam cōmunis loquendi vsus potiùs ad hæredes uerè, q̄ filios sehēt, & dato, q̄ esset dubium, à uerborum interpretatione non est recedendum. l. non aliter. ff. de leg. 3. Nec refragatur quintum, q̄ attendi debeat rō naturalis: & non accidentalis, & causa sanguinis & non alia extrinseca: quia respondetur, quòd non incōuenit, quòd sanguis, & qualitas hæreditaria insimul concurrāt, & sanguis reguletur à qualitate hæreditaria, ut ait Camer. in c. imperialem. §. præterea ducatus col. 5. in uersi. atqui dices si ita est de prohibit. feud. alienat. per federicum qui allegat Francis. de Arct. Ias. & alios in l. quod dicitur. ff. de uerb. obligat. quia sanguis regulatur à pacto. c. 1. de feu. non hab. prop. nat. & etiam dicit probasse in c. 1. an agn. per quinq; opp. pactum quoq; est per quod qualitas hæreditaria additur, & per talem qualitatē alteratur sanguis: nam licet in tali feudo hæreditario concurrant omnia, que in feudo familiari seu ex pacto & prouidentia concurrunt: attamen simpliciter non considerantur: sed attenditur etiam modus stipulandi & concedendi, vnde licet in feudo ex pacto & prouidentia vnus alteri præiudicare non possit, etiā domini assensu. cap. 1. de ali. feu. paterni, vt dicemus infra in uerbo annectis attamen hæres in feudo hæreditario propter pactum ab initio generationis feudi expressum, non reuocabit, quod à predecessore factū est. secūdùm Andr. de Iser. in dicto capit. primo de alien. feud. patet. argumento. l. cùm à matre C. de rei vend., ut dicemus in sequenti puncto. Sextum & ultimum non obstat videlicet cōmunis opinio in regno relata per Io: Aley. de septimo: quandoquidem patet non esse veram: nam fundatur tantummodò supèr dictis Andr. ex quib. cau. feu. amit. et in c. imperialem paragrafo præterea ducatus de prohibit. feudorum alienatione per federicum et in constitutione vt de successionibus. Et Andre. in dictis locis in aliis formis & necessitatibus; loquitur videlicet in concessione tibi & liberis uel hæredibus de tuo corporele; iure descendentibus, que alia forma est, quàm nostra, que est tibi et hæredibus de tuo corpore descendentibus per dictionem uel, & Andr. ibi q; tenet, quòd nostra forma faciat feudum hæreditarium, ità pulchrè ad propositum intelligit eum & concordat Afflictus. in cap. 1. nu. 16. & sequenti. de alienatione feudi paterni & nos suprà iàm in medium attulimus, & aliā assignauimus rationem ultrà Afflictum in quarto fun a.

8,2

vbi deniq; ità concludit, q successor saltem admittatur contrà uoluntatem defuncti confecto inuentario: tùm q feudum non transit ad extraneos: tùm q non est feudum omninò hæreditarium, sed familiare seu ex pacto & prouidentia & tàm ex istis fundamentis Dec. quàm ex aliis ibi per eum adductis, & infrà referendis dicit opinionem Dec. in consi. 28. & consi. 155. & consi. 395. esse uerissimam, et magis cõmunẽ: licet aliqui
295 contradicant: ¶ Sed in contrarium ueriorem, ac magis cõmunem opinionẽ esse arbitramur, q in feudo pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus inuentarium non prosit, & consequenter hæres contrà factum de-
296 functi uenire non possit: Primò quia qualitas hæreditaria est potentior qualitate pacti & prouidentiæ; propter dictionem (hæredibus) ab homine expressã, q sanguinis qualitatẽ alterat, & feudum a pacto regulari facit. per capi. 1. de feud. non haben. prop. natur. & con conian. per Camera. in dicto cap. imperialem. §. præterea ducatus de pro. feu. alien. per fede. colum. 9. uersi. at qui dices si ità est, & consequenter in effectu
297 feudum hæreditarium extat. Et in feudo hæreditario nõ prodest inuentarium secundùm omnium concordem opinionem, quam testatur Arius Pinnel. in tracta. de bon. matern. par. 3. nu. 38. qui citat Alex. in consi. 28. nu. 18. lib. 5. Silua. in consi. 50. nu. 33. & 34. referentem cõmunem, et multos alios cumulat, deniq; dicens ideò talem allegationem curiosam fecisse, nimiãq; sollicitudinem in numerandis doctoribus habuisse: quia ad ea tempora, eamq; miseriam iuris prudentiam deuenisse, vidit, vt sententiæ magis numerentur, quàm ponderentur; tenet idem Freccia in tract. de subfe. baro. lib. 2. uersi. sep-
298 timò in feudo. & in specie non solùm in feudo nouo prorsus hæreditario: sed etiam in feudo antiquo hæreditario, q non prosit inuentarium, & alienatio ualeat in præiudicium agnatorũ, & filiorum latè examinando concludit Curtius iun. in consi. 138. nu. 20. & consi. 156. nu. 4. & 5. Parisi. in consi. 16. nu. 43. vol. 1. qui testatur cõmunem opinionẽ. D. Couarru. lib. 2. uaria. reso. c. 18. uersi. octauò; iuncto uersicu. idem omninò Affl. deci. 113. nu. 3. & deci. 240. nu. 10.
299 Et ratio est; quià hæres repræsentat personam defuncti, vt in auth. de iur. iur. à mor. præ. in prin. & factum defuncti factum hæredis iudicatur, & sicùt persona repræsentata uenire non posset cõtrà factum proprium: ità & persona defũctum repræsentans cõtra factum defũcti repræsentati non ueniet. l. cùm à matre C. de rei. uend. tex. est no. in. l. uenditrici. C. de reb. ali. non alien. l. unum ex familia. §. sed si uno. ff. de leg. 2. Camer. in d. c. imperialem. §. præterea ducatus col. 9. ubi dicit, q hæres non reuocabit quod à prædecessore factũ est: propter pactum ab initio generationis feudi expressum, quod consideratur, & sanguinis qualitatem alterat, cùm verbum hæres exprimitur, vt est dictum, & citat Andr. in. c. 1. de alie. feu. pat. arg. d. l. cùm à matre. et pro eo dicit esse tex. in. l. ius sepulchri. C. de rel. & sum. fu. ponderatum à Petro doctore eximio siculo, Et rationem rationis esse dicit, vt ex hac diuersitate stipulandi attenta natura non hæreditaria deruit feudum successione feudi: sed considerata secunda natura hereditaria, per stipulationem feudo data, feudum debetur transmissione ad heredes, vt ne dùm succedi debeat primo acquirenti; sed etiàm à moriente transferatur sanguis, & qualitas hereditaria simul, & citat Andr. in. c. 1. §. quid ergò de inu. de re alie. fa. Secũdò adducimus tex. expressum, qui casũ istum determinat, & ad eum doctor. tenentes cõtrariam partem patùm aduertunt in l. filius familias. §. cùm pater. ff. de leg. 1. vbi habetur, quòd pater fidei commisit filio, ne fundum alienaret, & ut in familia relinqueret, & deindè filius contrà prohibitionem defuncti fundum extraneo legauit, & decessit quibusdam filiis exheredatis & quibusdã institutis, & tamèn Marcellus. I. C. ibi concludit, posse exheredatos fideicõmissum petere, & glo. ibi suplet: sed non institutos, & sic heredes rẽ sibi debitã per fideicõmissum, & alienari prohibitã per defunctum, cui ipsi succedunt alienatam, reuocare non possunt. citrà deindè inuenimus An. Pinnell. in d. trac. de bon. matern. in tertia parte num. 99.

quin imo, ad hoc propositum istum tex. [illegible] excellit, & dicit neminem doctorum ex [illegible] ibi citatis in materia feudali [illegible] consulentibus, circa reuocanda alienata ab antecessore huius tex. meminisse. [illegible] C. la. Ioan. in tract. feu. excepto Ru [illegible] in l. quoniam in prioribus in .7. [illegible] fo. 16. col. 4. C. de inoff. te. & Tiraq. de retra. lign. §. 1. glo. 9. nu. 4 [illegible] & [illegible] ad hunc tex. per tenentes contrariam opinionem responderi non posse, & licet aliqui respondeant: procedere [illegible] ante tempora, quam inuentarii beneficium introductum fuisset a Iustiniano; sed non [illegible], quando inuentario confecto contra factum defuncti haeres uenire potest: attamen hanc responsionem dicit sibi placere non posse: quia scit aliud respicere beneficium inuentarii, & tem aliud [illegible] dere: [illegible] contrariae opinionis, quam ipse sequitur [illegible] ob [illegible] confir. in e opinio. ponderans d. tex. [illegible] dicit esse transeuntem [illegible] ibi [illegible] non recte exire [illegible] tamen ut de familia [illegible] per eos [illegible] uoluntati testatoris: [illegible] in maioratu, in quo ipse loquitur [illegible] ex suo haerede. Sed ad [illegible] dicit responderetur, quod [illegible] absurda, & [illegible] totum [illegible] de contrario constat, de [illegible] pacta, ita [illegible] princi. [illegible] uoluntas, ut qualitas [illegible] alterare, & con [illegible] defuncti [illegible] haec inuentarium sibi [illegible] haeredis [illegible], quae [illegible] & nomen [illegible] & ad hoc [illegible] ne actiones defuncti [illegible] confunderentur [illegible] C. de iu. del. sed non [illegible] propria defuncti, ut [illegible]

300 [illegible] Tertio facit ratio, [illegible] nullius pers. ne appro bare teneatur, ex quo lucro aliquod sen [illegible] ex quo [illegible] ff. de reg. iu. [illegible] ff. de [illegible] l. si uxor. C. de bo. [illegible] l. bona. [illegible] ab eo. C. de neg. ge. [illegible]

301 [illegible] bonis, & c. Quanto [illegible] quae in de euictione tenet actio, eundem agentem repellit exceptio, l. uendicantem ff. de euict. & nec obstat responsio [illegible] dep. in consi. [illegible] nu. 12. vol. 2. quod haeres factum defuncti in eius praeiudicium approbare non tenetur: nisi quatenus ui res haereditariae patiantur propter beneficium inuentarii siquidem iam fraud est haereditarium; & sic de uiribus haereditariis: sed tenentes contrarium patienter duo media procedere dicunt, quando 124
ultra feudum haeres bona alia allodialia possideret Pet. Greger. in trac. [illegible] feu. q. 10. ver. amplio primam pa. [illegible]

302 Ferdin. [illegible] in alleg. Solutum. Quanto facit [illegible] haereditaria in te [illegible] plus potest, quam defunctus Cui [illegible] in consilio [illegible] nume. [illegible] qui allegat ita in effectu tenere Andream in cap. [illegible] qui succe. tene. [illegible] primo, & in capitulo primo an agna. vel fili, & in dicto capitulo primo. §. hoc quoque de succes. feu. & in capit. primo de alienatio. feud. pater. [illegible] idem Alexan. in consilio. xix. co lumn. secunda volum. quinto versiculo [illegible] etiam [illegible], ubi subdit, quod [illegible] aliter intelligatur Andreas in dicto capitulo primo an agnati vel filii, [illegible] 127
[illegible] refertur, [illegible] aliter intelligendus [illegible] intelligi debeat; & ibi multa alia congerit; ita etiam & simile asseuerat Decius in consilio centesimo octogesimo quinto, ubi dicit, quod propter authoritatem Alexandri, qui contrarium consulerat in consilio trigesimo tertio in causa [illegible] columna penulti. versiculo [illegible] principali fundamento libro quinto, ipse contrarium consulere renuerit [illegible] minus recte consuluerit, & licet [illegible] [illegible] existat in feudo familiari, seu ex pacto & prouidentia, ubi [illegible], & haeres confecto inuentario contra factum defuncti uenire potest, secundum [illegible] Fr [illegible], quam refert 129
A [illegible] in capitulo primo paragrapho hoc quoque de successione feudi. Secundo

303 praedicta conclusio corroboratur quam [illegible] natura feudi familiaris [illegible] ex pacto & prouidentia, ita [illegible] hominis; contra assensum uoluntate alterari potest, ut [illegible] quantumcunque extranei ualeant, ut dictum fuit supra in principio, [illegible]
et consecratur

& cõuertatur in nãm feudi conditionati seu hæreditarij, uel improprij feudi naturam habentis. glo. in .c. fin. de cap. qui cur. vendi. c. 1. de feu. non hab. propri. naturam Camer. in d. c. imperialem. §. præterea ducatus col. 3. versi. quò uerò ad secundum caput. Et fuit propria feudi natura alterata per dictionem heredibus, vt inibi declarat idem Camera. col. 5. uersi. nec opus, & nos præcedenti in articulo diximus secundum magis cõmunem, ergò qualitas hereditaria taliter substantiatur in feudum, ut amplius sine subiecti corruptione abesse non possit, & cõsequẽter inuentarium non prodest. idem Camera, præallegato in §. præterea ducatus col. 14. versi. quarta species erit. in litera O & Rolan. à valle in consi. 23. nu. 52. ubi citat Curtiu. iunio. in tracta. feu. in char. 8. col. 1. versi. quartò sub hac specie Alciat. in consi. 10. nu. 54. intèr cõsi. montis ferrati impressa. & Nicol. Alipra. intèr d. cõsi. consi. 13. in secũda parte nu. 90 & 123. ubi asserit dicere Deci. aberrasse: quoniam ubi feudum est stipulatũ pro hæredibus, vel possũt esse hæredes, uel nõ, nũquã quis admittitur alias poti⁹ aperitur via domino quã quis admittatur: nisi sit hæres. & citat etiam Card. Simo. in cõsi. 39. nu. 25. in fin. et cete. Et consequentèr non potest feudum amplecti: & hæreditatem repudiare. idem Roland. in consi. 2. nu. 41. & 43. Septimò nos adduci m⁹ aliũ tex. q iudicio nostro põit gladiũ ad radicem adeò ad propositum facit in. l. sed si plures. §. filio de vulg. & pu. sub

304 sti. vbi habetur, quód substitutus filio hæreditates patris, & filii separare nõ potest, ut filii hæreditatẽ retineat: & patris hæreditatem repudiet, quia per aditionem filii utraq; hæreditas unum corpus, unũq; patrimoniũ fuit effectum, ad propositũ ergò, si hæres duas hæreditates per aditionẽ cõiũctas separare nõ põt, quomodo separare poterit feudum, quod unũ est, & unũ fuit ab initio, & hæreditariũ, quod citra ius, & nomẽ hæredis haberi non potest. ita p d. tex. tenet Alex. in cõsi. 49. vol. 5. Octauo & vltimo hęc magis cõis conclusio multó facilius hoc in Siciliæ regno admitti debet per c. volentes, quam de iure communi. feu. ad

305 mittatur. Nam hodiè feuda sunt hæreditaria: & aliẽabilia absq; principis & absq;

agnatorum consensu. per d. c. volentes, secundũm communem opinionem, quam testatur Grámat. decisi. 103. nu. 23. & supra nos diximus, quód non erat de iure communi feudorũ, quę propria feudorum natura est ex pacto & prouiden

306 tia, seu familiaris: & nõ hæreditaria, & ita ubi non apparet inuestitura feudi: semper præsumitur. c. 1. ubi de eo. & maximè Affli. nu. 124 & seq. de succe. feu. qui testatur communem & Camera. Pere uen. in d. §. preterea ducatus. Et ubi alienatio sinè expresso domini consensu fieri non poterat. c. 1. §. & si clientulus antè fi. de ali. feu. & sinè agnatorum consensu. c. 1. de alie. pa. feu. pat. Adeo q; hodiè in hoc regno tale feudum erit secũdum propriam naturam feudi, & de iure cõi feudorum est; contrà feudi naturam, ui tenoris inuestituræ, si ergo de iure cõi feudorum admittitur ut modò dixim⁹, multo magis nostro siculorum iure admittetur, d. magis cõmunis conclusio.

¶ Non refragantur, que in contrarium adducũtur, & primo, quód debeatur tale feudum tanq̃ æs alienum: quia patet, q; est falsum: quia deb. quidèm tanquàm hæreditarium & non tanq̃ æs alienum debeatur. Non obstat secundum, quód tale feudum mixtum non sit adeò hæreditati annexum: licet hæredes esse debeat, & consequentèr ex pacto & prouidentia siuè familiare feudum dicatur: qm̃ latiùs ex predictis patet de contrario, quod est adeò annexum hereditati. ut ius sanguinis abesset, & ut secundùm hæreditariam qualitatem regúletur, & ut talis hæreditaria qualitas nõ possit abesse sine subiecti corruptione, secundũ. n. Camera. in d. c. Imperialem. §. præterea ducatus col. 9. Ver. at qui dices, et col. 8: Nõ obstat. tertium. i. quod tradit Afflict. quód uerba adiuncta ex corpore & c. nõ mutant naturam feudi hæreditarii, cue est ut ueniat cũ qualitate hereditaria: sed facto inuentario nõ noceat alienatio: qa resp. q; nõ est hęc nã feudi hæreditarii: sed ẽ natura feudi familiaris seu ex pacto & pruid. ut possit inuẽtariũ, ẽm cõem opin. quam testat Arius. Pinnell. in nu. 93. in. d. l. i. par. de bo. ma. Et ratio diuersitatis circa feudũ fami. seu ex pa. & pui. citra ius & nomẽ heredis haberi põt. regular. In fallat de honestate in filio, q magis de iure patri

mittuntur

debetur, quàm alius ulterior agnatus. & quoniam à patre habet esse, ne defuncti iniuria afficiatur, eius non adita hæreditate, ut in .c. ubi Andre. de Iser. an agna. & nos suprà diximus in primo exemplo, et etiam in isto, quo casu natura inuentarii locum habet, quod remedium est, adeuntis pro eius conseruando iure, quod ab hæreditate est separatum l. fin. C. de iure delibe. & declarat voluntatem adeuntis esse, nolle suum cum defuncti patrimonio confundere: Secus in feudo hæreditario, quod aliter haberi nõ potest nisi adita hæreditate. Et sic docto omnes de consilio, qui pro nostra parte decreuerunt contra opinionẽ Affli. quos dicit Afflict. nesciuisse in profũdo maris nauigare, fuerunt pratici remiges, & optimi nautæ & in profundo pelagi nauigarunt, quatenus ita ut nos tenuimus decisserunt, maximè quia ipse Afflict. in deci. 140. seu. 240 dicit quod hæc decisio per omnes de cõsilio fuit multis diebus examinata. Non obstat, 4. dictũ Bal. in d. l. qui se patris. C. und. libe. quia loquitur Bal. in feudo recepto pro se, & liber. ubi non est dictio heredibus, & iste casus est diuersus, de quo diximus suprà in primo ex. Nec restagatur si fortè assereretur, quod feudum unum patrimonium fuisset effectum per aditionem hereditatis sui antecessoris, quam fecisset iste defunctus, cui modò succeditur, & minus consequenter restrigeretur prædicta lex sed si plures. § filio. ff. de vu. & pup. sub. quia adeuntes hereditatem tale feudum ex pacto & prouidentia, seu familiæ iure non consequuntur ut heredes: sed ut agnati, quod secus est in feudo hereditario, quod ut heredes recipiunt, & cõsequenter unum corpus efficitur cum bonis adeuntis: nisi inuentarium confecerit, quod prodest, ut feudũ cum ceteris bonis adeuntis non confundatur: sed non ut aliquo modo ipsum feudum separari possit, Alex. in d. consi. 19. vol. 5. Cur. Iunior. in d. consi. 33. et 55. ubi dicit, quod hoc dictum Bal. fecit multos errare. Non obstat quintum, quod est dictum lo: Aloisi. de septimo, quod si talis feudi nec extraneus, imò nec secundo generis est capax, quomodo ergò ualebit alienatio; quia patet per prædicta hoc non esse verum, et dato, quod sustineret 307 303

respõdetur, quòd eodẽ modo, quo agnatus alienationi consentiens illam reuocare nõ potest consequenter extraneus feudũ habebit: item et si per defectum alienatio flat, quod idem est: quoniam in re hereditaria heredis, & defuncti vna & eadem persona iudicatur, ut in auth. de iure iur. à mori. præstito in princ. Nec n. obstat textũ ... quod tradit Dec. in consi. 188. quod verba: de suo corpore legitimè descendentibus: vel verba ... filiis masculis & cet. faciant feudũ ex pacto & prouidentia, quia respondetur, quod dictio hæredibus alterat ... dictas omnes verba, vt supra diximus & facit feudum hæreditarium per. c. 1. de feu. sine hab. propr. naturam. Et quòd differentia inter feudum hæreditarium, & non hereditarium ... adità hæreditatem procedat sed nõ post aditã. quo casu in utroque feudo hæredes voluntatẽ defuncti seruare tenentur: sed confecto inuentario releuatur: quia tunc vltra uires hæreditarias non obligatur. l. fin. §. in computatione C. de iur. deliber. Quia respõdetur quòd qualitas hæreditaria in feudo nõ hæreditario consideratur ut qualitas accidentalis, quæ ut sæpius diximus de honestate exigitur in filio, ut in. c. 1. an agna. & ideò confecto inuentario releuatur. imò etiã nõ confecto inuentario etiam in filio ... filius hæreditatem repudiare: & feudũ accipere possit. Anus Pinnell. in tertia part ut diximus supra: sed in feudo hæreditario exigitur ut qualitas subiectiua, quæ sine eius subiecti corruptione abesse nõ potest, ut declarat Came. in .d. c. imperialẽ. §. præterea ducatus col. 9. versi. ... hoc quod sequitur, ubi dicit, quod per hoc errauit Decius cum secta sua, quatenus voluit hoc ... nihil stare posse, quòd feudum nõ esset hæreditarium, & successor esset hæres ex quo ipsa res est hæreditaria, Et consequenter inuentarium aliud non faciunt, quod hæres ultrà uires hæreditarias nõ teneatur d. §. in computatione ... Nec à Decio opponitur authoritates Andr. & Aluarot. in dicto capit. de primo ans agnati, quòd si filius adit hæreditatem cum beneficio inuentarii feudum liberum retinebit, et, quod nil in hæreditate retineat & hoc modo regula illius tex. satis fit: quia procedit in feudo nõ hæred. nec ratio Dec. ualet, quod hoc hæreditariũ nõ mutet naturam 308 309

naturam mutat, qui pro se & heredibus accipitur, & quòd tali casu solùm requiritur, ut filius, qui succedere uelit sit heres patris, & in aliis agnatis hoc non requiratur: sed feudum eius naturam retinebit, ut ne ad extraneos transeat, per tex. in .c. i. de feu. non hab. prop. natu. quoniã respondetur, quòd hoc tendit contra duas magis communes conclusiones, quarũ una est, ut in feudo familiari seu ex pacto & prouidentia, pro se inuentarium: & alia ut in feudo haereditario non iuuet inuentarium, prout utrãque testatur Ant. Pinnell. in d. tractat. de bo. ma. in 3. parte nu. 93 maximè, quia dictio haeredibus ab homine prolata nil operaretur cõtra .l. si quandò .ff. de lega. primo. & .c. si papa. de priuileg. & maximè: quia verba principis aliquid plus operari debent, quã habeantur de iure communi. c. pro his. extra de prileg. c. pastoralem de appa. Bal. in authenti. habita in .4. no. C. ne fil. pro patre, Anch. in consi. 186. pro patre col. 3. addu. per Io. Alois. de septimo in. c. uolentes in declara. clausu. iuris frãcorum, ubi per prędicta tenet, quòd clausu. iuris francorum, faciat feudum pacti & prouidentiae, ut ultra plus aliquid operetur à principe talia verba prolata, quàm operaretur de iure communi siculorum: quo per ca. si aliquem semper iure francorum uiuitur: sed haec clausula iuris francorum in precedenti in exemplo non diximus cuius vigoris existat. Non obstat septimum & vltimum quod tradit Arius Pinnellus in d. nu. 94. ubi testatur opinionẽ Decii magis communẽ, & uerissimam esse: nam fundamẽtis Decii, tum etiam fundamentis per eum inibi adducendis: nã eius fundamentis respõdere nitemur, quòd si Decii fundamentis satis est supra respõsum firmat. n. ipse Pinnellus tale feudum esse familiare, seu ex pacto & prouidentia & haeres non solũ in feudo tali ex pacto & prouidentia: sed etiam in feudo haereditario, quod tamẽ ad extraneos transferri non potest, rem feudalem per defunctum alienatam reuocare posse, cõtra omnes ferè scribẽtes ut ipse att. nu. 91. & ad hoc tenendũ quatuor mouentur mediis. Primò quia factũ primus uassalli uel possessoris sibi soli & non dño, nec successori nocere potest. in feudalibus. c. i. §. quid ergo de inuesti. dè re aliena. fact. & meliorem text. esse dicit in .c. i. de succe. feu. ibi nulla ordinatione defuncti in feudis ualente: Sed ad istos tex. respondetur: nam d. §. quid ergò loquitur inter dominũ & uassallũ. & hęc non est materia nostra: & .c. i. de successio. feu. loquitur in feudo secundùm propriam naturã in feudorum, quod familiare seu ex pacto et prouidẽtia appellatur. Camer. in d. §. praeterea ducatus col. 7. & ità inuestitura non apparente praesumitur: Afflict. in d. c. i. & nos loquimur in feudo, ubi est facta mẽtio de haeredibus, quod haereditarium dicitur, cõtra propriam naturam feudi, quod alteratũ est ex pacto, & sic facto hominis quod alterari potuit. c. i. de feu. non hab. prop. naturã. Came. in d. §. praetereà ducatus col. 8. & quòd ille tex. c. i. de succe. feu. de intelligatur inuestitura non resistente, probatur per eundem tex. in .§. filia uerò, ibi nisi inuestitura fuerit facta in patre, ut filii & filiae succedant in feudo, tũc enim succedit filia &c. ubi patet, quòd filia succedit ex tenore inuestiturę, et non ex propria feudorum natura: ità hic factum defuncti non reuocatur per haeredẽ, quia feudum est haereditarium ex tenore inuestiturae, ubi est adiectũ nomẽ haeredibus Camerar. in d. §. praetereà ducatus col. 8. & 9. versi. ex quibus iam uides & uersu. quò verò ad secundũ caput, et quòd potior sit expressio hominis quã legis, cũm homo dictionẽ haeredibus in inuestitura exprimit, quàm si lex subintelligat: tradit latè Barba. licet ad aliũ effectũ in rep. c. i. volentes in verbo absque permissione, col. penult. q. citat Saly. in l. i. §. exactio. C. de rei. uxo. actio. & Paul. cas consi. 142. & opter. Secundò dicit eius opinionem iuuari per tex. in. c. i. §. si uero contentio inter do. & agna. dupliciter illum inducẽdo. primò dum loquitur de proximiori agnato quẽ inquit reuocare posse alienationem mortuo alienãte, ut illo tex. intelligatur de proximiori haerede, quia uerisimilius est, ut proximior agnatus sit haeres defuncto, quia frequentiùs accidit, quòd proximior sit haeres: cùm sępius ex testamẽto, et ab intestato sit haeres si uelit, ergò absurdũ & diuinatorium dicit esse restringere illũ tex. ad casum insolitũ & nec uerisimilẽ, ut loquatur de proximiori non haerede

Sed ad hoc facilis est responsio: nã nõ sequitur potest esse heres, ergò fuit heres, & sic adiuit, uel adiuisse præsumitur,

309 etiam non dicatur heredem adiuisse: nisi uoluntas, & actus concurrat, si ab actu incipitur. l. potuit. C. de iur. deli. & si à uoluntate incipitur: nisi extrinsecùs uelle adire declaretur. §. itèm extrane⁹ & ibi glo. in uerbo nuda insti. de he. qua li. & diffe. & ista sunt facti, et facta non præsumuntur: nisi probentur; l. in bello. §. facte. ff. de cap. & postl. re. Preterea si ut ipse dicit, intelligeretur tex. ille, cõtra omnia iura mundi & cõmunes docto. conclusiones resultaret. quod non est dicendum: nam si absq; inuentario adiuisset, defuncti & heredis bona essent cõfusa, & heres vltra uires hæreditarias teneretur. l. fin. ubi doct. C. de iur. delib. quia factum defuncti approbare uidetur & nec sua iura conseruari uoluisse. ut in specie in feudali materia tenet do. meus prop. do Blas. lancea in. c. volentes. in. §. limitat. notab. 2. uer. nec obstat exceptio. ubi citat Ang. & Imol. in. l. 1. §. speciali. ff. si cui plusq̃ per leg. fal. & oẽs in d. l. fin. §. cùm igitur. C. de iur. de. & cæt. Inducit secundo loco ipse An. Pinn. d. tex. ibi eum ponderando, dũ loquitur de filio, & inquit, q filius etiã uiuo patre alienationem reuocare põt per dictionem etiam in tex. positã, quasi dicat non solùm pòst mortem: sed etiã uiuo patre, & filius semper debet hæres esse ad hoc ut feudum habeat, & sic filius;

310 & hæres alienationẽ reuocat: Sed hoc soluitur: nam filius in feudo nõ hereditario pro ut loquitur d. tex. non est hæres de necessitate: sed de honestate, respectu affectionis paternæ, ne de fũct⁹ iniuria afficiatur; non adita eius hæreditate, ut in. c. 1. an agna. sed non respectu feudi, quod haberi non possit citrà ius, & nomen hæredis; ita q adeundo hereditatem, regulæ satisfacit, & conseruat sibi ius, quod habet in feudo, quòd sibi citra ius, & nomen hæredis debetur, si confecerit inuentarium s̃m quosdam, & s̃m alios & si inuentarium non confecerit, & s̃m alios poterit fili⁹ hæreditatẽ repudiare, & sibi capere feudum, quod ex pacto & prouidentia sibi debetur, & hanc ultimam receptiorem opinionem esse testatur idem Anus Pinnell. in dicta par. 3. nu. 35. fo. 339. & diximus suprà in primo exemplo. Tertiò idem Anus Pinnell. dicit facere urgentiorem rationem, quia feudum est honor familiæ, & citissimè aboleretur, si reuocandi ius proximioribus denegaretur, & fieret in iuria primo acquirẽti, maximè quòd dominus alienationi non cõsensit: Sed ad hoc similiter facilè respondetur: nam licet feudũ citissimè aboleatur hoc tamẽ, non est contrà domini, uel primi acquirentis uoluntatem, quia ità fuit stipulatũ. & ex pacto & prouidentia uidentur uocari illi in quos sit facta alienatio. licet quò ad domini præiudicium nõ sit perpetua alienatio: sed duret donèc fuerint superstites agnati, qui succedere possunt, ut dicemus infrà in ver. antiquis. facit quod tradit Cam. in d. §. præterea ducatus uersi. quibus hunc in modũ explicitis, ubi dicit quòd docto. grauitèr errant qui putãt feudum hæreditarium non dici ex pacto & prouidentia secundùm Iser. in. c. 1. col. 1. de aliena. feud: patern. & licet quãq; Iser. uocet feud. non hæredi. ex pacto & prou & feudum hæreditarium, hæreditarium, hoc ideò facit, ut breuiori utatur sermone, & in tali feudo hæreditario. unus alteri nocet: licet in non hereditario nõ noceat, ut idem Camera declarat ibi. col. x. uersi. sed tamen illi se nob. s offerunt in litera. p. cùm hic modus stipulãdi etiam inspiciatur, & nõ simplicitèr natura feudorum, ut ait Camera, ibi col. y. uersi. & ratio est. in litera. K. Quartò & ultimò idem A. Pinnell. dicit opinionẽ eius iuuari cõtrà omnes ferè docto. hoc medio: quia puerile est et absurdum totum effectum huius rei pendere à leuissima uerborum differentia contrà. l. u. C. comu. de. leg. cùm illud, quod permittunt liberis, quandò feudum pro liberis conceditur, idem permittendum est, quandò conceditur pro liberis, & heredibus, ut non nulli benè sentire asseuerat, & hanc sententiã contrà omnes apertè probare glossa ad quam scribentes nõ aduertisse dicit in. c. 1. in uerbo inuestire de succe. feu. ubi [illegible] hæredẽ alienantis [illegible] successorem posse reuocare alienationem: sed ad hoc nos dicimus, quòd miramur de eo, q in hec prorupit uerba, dicens illud, quod tot cõsultissimi patres cõmunitèr tenuerunt esse

esse puerile, cum non sit differentia in uer
311 bis, in quibus fieri [illegible] nam mens uerbis de
claratur. l. labeo. ff. de supelle. lega. ma
312 xime quia unumquodque uerbum etiam
[illegible], semper est cum ministerio pos
itum esse intelligitur, & aliquid operari de
bet, ne sub brno consentiat appositu glo.
[illegible] in uerbo tantum de maior.
& [illegible], Bald. sub. C. de contrah. emp.
q. 9. [illegible] in consi. [illegible] nu. 3. col. 2. vol. 4.
Parisi. in consi. 64. nu. 10. & seq. uol. [illegible]
Vnde rectius dicit Camer. in. c. i. §. prae
terea ducatus e [illegible] in litera H. uersi. nec
opus est ut dicatur, de quo saepius supra
meminimus, quod non est opus, ut dicat do feu
dum tibi & haeredibus, uel haeredibus, quem
admodum quidam indocti feudistae co
tendunt, quia satis est exprimere uocem
hanc haeredibus, ut aperte probasse di
cit in. c. i. an agnatus in capite filiorum
in. 4. oppo. Nec refragatur glossa, ad
quam non aduertisse scribentes affetinga
haec loqui uiri in feudo antiquo, non ape
rit si feudum antiquum est haereditarium,
sed bene per ea quae allegat loqui demon
strat, in feudo antiquo ex pacto & proui
dentia et de filio, qui non potest repudi
are haereditatem [illegible] et ita [illegible]
contra factum defuncti uenire potest, quod
communiter in feudo ex pacto & proui
dentia intelligitur, ut saepius supra in me
[illegible], & sic destructis omnibus
fundamentis Ant. Pinnelli, omnes illati
ones, quas ipse Arius Pinnellus deinde
313 subiicit corruunt, & hic remanet firma ma
gis communis conclusio, quod in feudo p
te & haeredibus de tuo corpo. legitime
de scendentibus, quod mixtum quidam
uocant, nos effectus haereditarii uoca
mus ut omnes communiter uocant, non
procedit [illegible], & consequenter et in
uentario confecto haeres contra factum
defuncti uenire non potest, & satis ope
[illegible] in feudo haereditario,
ut haeres non teneatur ultra, quam sit in
feudo, ut ait Camera ubi [illegible] imperialem
[illegible] litera E. uersi. unum, non omit
[illegible], et haec concessio siue forma licet sit
secundum improprium naturam feudo
rum insimul cum concessione seu forma
praecedente, ubi clausula iuris francorum
adesse attamen est consonum huic. c.
uolentes & propterea non potest dubitari:
an [illegible] uolentes de feudo simpliciter lo

quens locum habeat in tali feudo, qui im
propriam feudorum naturam habeat.
Effectus autem feudi familiaris seu ex pac
to & prouidentia, & feudi haereditarii,
alios inde per scribentes in. c. uolentes,
& Petri degrego. in tracta. concessi. feu
q. x. pen. 2. ubi 17. effectus ponit.
314 Expediti de definitione ad nostram pro
prius condescendendo materiam. q. an
presens statutum seu cap. si aliquem lo
cum habeat in feudis impropriam natu
ram habentibus? et uidetur quod non,
315 quia uerba statuti maxime exorbitan
tis secundum ueram ac propriam signi
ficationem intelligi debent, & non secu
dum impropriam. no. Bar. in. l. omnes
populi in materia interpretationis de
clarationis. ff. de iustit. & iure. & in. l. non
dubium. C. de legi. Saly. in. l. serui nostri
C. de noxa. per tex. in. l. i. §. si is qui naue
ff. de exercit. acti. & l. non aliter. ff. de
leg. iii. Et in terminis nostris, quod consti
tutio exorbitans de feudo simpliciter
loquens locum habeat in feudo propri
am naturam habente, & non in feudo secu
dum impropriam naturam: puta per
pactum alteratam tenuit Soc. in consi. 157.
uisis instrumentis col. 3. & latius in consi.
157. uisis inuestituris col. 5. uol. 2. refert
& sequitur Riminal. in consi. 305. uisa nar
ratione num. 35. vol. 2. ubi uult, quod
leges loquentes de successionibus feudorum non
habent locum in feudo impropriam na
turam habente: sed in feudo proprio per
tex. in. l. i. §. qui in perpetuum. ff. si ager.
uect. uel emphy. pe. Curti Iuni. in tract.
feud. in prima part. q. 6. circa fin.
316 Sed in contrarium, quod hoc cap. si ali
quem locum habeat etiam in feudis per
pactum alteratis, et sic impropriam na
turam habentibus facit nam statutum
foeminas propter masculos excludens est
fauorabile secundum communem opini.
quam testatur Brun. in tract. de stat. Foe
mi. exclusi. arti. 2. Lucas de penna in l.
fin. C. quando et quib. quar. par. debe.
Vigne. Saluiol. in rubri. ff. sol. ma. nu.
4. fo. 18. uel 2. reper. ubi dicit ita co
muniter moder. tenere in l. 2. C. de in ius
317 uocan. Et in materia fauorabili, lata fie
ri debet interpretatio, ita ut uerba etiam
improprie sumantur, et est casus specia
lis, cum regula sit in contrarium iuxta no.

per docto. & maximè Alera. in antep. col. uersi. formus etiam & in penultima col. uersi. attamen puto, in. l. qui. se pa tris. C. unde liber. cum concorda. per Vi cen Saluiol. in d. rub. ff. so. ma. nu. 49. Sed hoc cap. si aliquem foeminas proptèr masculos excludit. ergò &c. Sed ad hoc quòd impropriè uerba sumantur in materia fauorabili responderi posset, quod procedit, quandò interpretatio talis non resultaret ad correctionem iuris cõis: sed quid statueret pretèr, uel secundùm ius cõe, ut dicemus infrà in ue. maritata q. 7. nu. 221. Sed hic resultaret contrà te norẽ inuestiturae, quod magis est, quàm ius cõe, ut inferius dicemus ergò. Secundò facit nam hoc cap. si aliquem loquitur expressim de feudis impropriam naturam habentibus, dùm dicit, quòd foemina masculorũ defectu succedat, quae iure cõmuni feudorum non succedebat. c. 1. §. et quia uidimus in prima rub. feu. quo casu feudum dicitur impropriè, ut supra diximus in definitione, & etiàm
320 ut transuersales in feudo nouo succedãt ut dicemus infrà in uerbo succedendis, quod non erat de iure cõmuni feudorũ, quo feudum nouũ non habet agnatos. Andre. in. c. i. §. his uerò de grad. succe. in feud. cum concord. que referemus in d. uerbo concedẽdis, quo casu feudum similiter est secundũ impropriã naturã. Et cùm in his capitulis de feudo impro prio dicatur, presumitur, quòd etiam supra in uerbo (in feudo) de feudo etiã improprio dicatur: quia unũ caput statuti per alterum statuti caput declaratur. l. non est nouum. ff. de leg. cum concord. per Parisi. in consi. 130. nu. 34. lib. 3. Sed ad hoc responderi posset, quòd in his capitibus, ubi de feudo improprio dicitur, hoc. c. si aliquem, hanc impropriam feudis naturã dedit, adeò quòd in aliis, ubi feudorum naturam expressim non alterat, ipsa uera feudorum natura, secundùm ius cõmune firma remanet; sicut dicemus in casu, quo feudum per pactũ
318 alteratur: Nam in his, in quibus feudorum natura est alterata, remanet alterata: & in aliis, ubi non est alterata firma remanet. ut est tex. expressus in. c. j. de feud. non hab. prop. naturam, cum cõcord. citatis per Curti. Iunio. in tract. feu. in prima part. q. 6. col. 6. de quo in ultima

stiatione definitionis secundũ ius commune feudorum diximus: siquidẽ arg. à pacto ad statutum ua'et. l. fin. in f. n. C. de fideiusso. ¶ Itaquè pro resolutione di
319 stinguamus, quòd aut tenor inuestiturae facit feudum secundùm propriã naturã iuris cõmunis feudorum: uelut pro te & liberis: uel pro te, & descendentibus: & tùnc ex quorundam mẽte non habet locum hoc cap. si aliquem: quia hoc ius tollit aliud ius: sed non tollit pacta: nam in tali concessione sunt limitatae personae uidelicet descendentes ex pacto: & non ex iure: sed in concessione simplici sunt ex iure, & ibi locum habebit. Nos autèm contrarium dicimus: quia hoc. c. generalitèr loquitur de feudo, & feudum ità propriè dicitur, si descẽdentes, qui succedere solent ex forma iuris succedant, sicut si ex forma pacti, & quòd hoc cap. si aliquẽ locum habeat in feudis ubi descendentes tantùm uocãtur, probatur per ea, que sequenti in membro in medium deducemus. ¶ Aut tenor inuestiturae facit feudum impropriè uelut: si cõcessio dicat pro te, & haeredibus: uel pro te, & haeredib⁹ de tuo corpore descẽdentibus, quo casu feudum impropriè dicitur proptèr dictionem haeredibus: que feudum haereditarium facit, ità ut citrà ius & nomẽ haeredis haberi non potest, cõtra ueram ac propriam feudorum naturam. pro ut latè examinando firmauimus praecedẽti in conclusione: tametsi secut dũm quã plures alios docto. tale feudum propriè dicatur, exponendo dictionem haeredibus pro liberis: Et tùnc uidetur dicendũ quòd non habeat locum hoc. c. si aliquẽ praedicta ratione: quia propriè uerba debent intelligi. Et licet alia ratione: tamẽ idem tenuit do. meus proparru⁹ de. Bla. sar. ea hic. q. 13. motus: quia tenor inuestiturae omni feudorum consuetudini derogat, & quia principi licuit legem imponere, quam uoluit in re sua. in qua quilibet est moderator & arbiter. l. in re mandata. manda. & quòd feudum pro descendentibus concessum, ad collaterales non extendatur. dicit in terminis tenuisse Andre. in constituti. ut de successoribus col. 2. & plenius col. 3. & 4. & Bal. in authe. si quis. C. de secu. nup. necob stare asserit tex. istum istam clausulam iuris francae considerantẽ, quae feudum strictissima

strictissima in forma censeri facit, quae istis in primogenitos comprehendit: quoniam haec clausula iuris francorum: licet feudū respectu primi stipitis magis arc-tet, ut ad primo genitum suorum tantū descendentium feudum pertineat, tamē per hoc. c. si aliquem extenditur ad proximiorem ultimi decedentis, qui primo natus fuerit usq; ad tnneporem: Secus in hac forma, quae licèt de sui natura ad primogenitum non se stringat: attamē se stringit ad hoc, ne primi descendentes acquisitoris exeat, Hanc etiàm opinionem tenuit Io: Aloy. de septimo in . ex tiolentes in declaratione praedictę formae pro te, & haered bus de tuo corpore & c. circà medium, ubi dicit, quòd nec frater est capax praedicti feudi, & licèt in hoc sit dubitandum per. c. si aliquem. & . c. constitutionem: attamèn decisio contrà istos tex. dicit, ꝙ est clara, quia nouā iurā inuestituram non immutāt in qua limitatae sunt personae successurae. i. descendētes, & ita etiàm tenuisse dicit Bernard. de medi. in interpra. d. formae: ¶ Contrà
321 etiam tamèn sententiam nos uetiorem esse arbitramur videlicèt: ut hoc, cap. si aliquem locum habeat in feudo cōcesso pro te, & haered bus de tuo corpore legitimè descendentibus: & consequentèr non tantū descendentes: sed etiàm trāsuersales ab intestato usq; ad tnneporem succedāt: Primò quià feudum hereditarium impropriè dicitur, quò ad hoc ut haberi non possit citrà ius & nomen haeredis, & hoc non est contrà propositum nostrum: quià iàm debet esse hęs succedens, ut dicemus infrà in uerbo masculus. in . 3 . requisito: quò uerò ad caetera, ubi natura feudi minimè est alterata. remanet propria feudorum natura, ut in c. i. de feu. non habe. propri. naturam cum concord. per Curti. Iuni. in d. tract. feu. q. 6. col. 6. & consequentèr, quòd descendentes tantùm in feudo succedant; est de propria feudorum natura, supèr qua presens cap. locum habet, ut ad col- 324
laterales usq; ad gradum tnneporis successio extendatur. Secundò: facit nā hoc cap. considerat formas siue concessiones cum clausula iuris francorum, ubi descēdentes tantùm: & non transuersales succedunt: & tamèn uult tex. ut trāsuersales succedāt, ergò idem dicendū est in hac

forma pro te, & haeredibus de tuo corpore & c. ubi indèm limitatae sunt personae, ut descendentes tantùm: et non alii succe-
322 dant. Tertiò facit nam beneficia principum latissimè sunt interpratanda. l. fin. ff. de consti. prin. c. cùm dilecti de dona. cum concorda. p Iaso. in praelud. feud. col. 7, nu. 26. et extat prag. reg. Federid. iii. quę incipit cùm deuictos, ubi habetur, quod si in interpratatione priuilegiorum, gratiarum, & concessionum, dubitationes emerserint, interpretatio fiet in fauorem & commoditatem eorum, quorum intuitu priuilegia processerunt, et ita per istas duas rationes tenuit in terminis huius formae p te, & hered b9 de de tuo corpore & c. ut locū in ea habeat hoc. c. si aliquem Guil. de Perno in cōs. 21. uidi processum & hic in uerbo concedendis. Quarto facit secundùm eundem Guil. de perro in d. cōnsi. 21. iste tex. dùm dicit nullo herede legitimo & c. quasi uellit statuere, ut potior sit linea descendentis in eo casu, quo descendentes uocantur. sed ea deficiente, ut transuersales succedant, quòd rex Federicus. per. c. constitutionem confirmauit.
323 Quintò facit: nam statutum aliquid operari debet, ne frustatorium reddat. l. si quandò. ff. de leg. i. c. si papa de priuileg. sed si non operatur in concessione siue forma, ubi tantùm descendentes uocantur. in aliqua alia forma. non operatur: quoniam in qualiber forma, ubi collaterales, uel ascendentes. seu extranei expressim non uocantur, descendentes dumtaxat uocant. & si collaterales, ascendentes, uel extranei uocant, siuè generalitèr et in infinitum, siuè specialitèr & usq; ad aliquem gradum: tùnc ex inuestiturę tenore, & ex forma huius capituli succedent. & sic nūquam hoc. cap. si aliquem locum habebit, quod non est dicendum. Sextò & ultimò nos neulter ponderamus hoc. cap. si aliquem in fin. ibi qualibet: contraria consuetudine cessante & c. nam haec clausula non obstante seu cessante non solùm praeteritas: sed etiàm futuras tollit constitutiones, atq; consuetudines: tametsi eius tenor non sit expressus, doctores in. l. si mihi et tibi. §. in legatis. ff. de lega. primo, cum concord. per Parisi. in cōs. 24. esto, quòd regulariter nu. uol. 4. testatur

[illegible] collaterales [illegible] ad [illegible] gratum gradum, diversum tamen a gradu imperij [illegible] hoc, [illegible] & ap [illegible] precedentis voluntate consistet, sicut in simili constat in privilegio [illegible] Castellani concesso Francisco Rois per regem [illegible] in insula [illegible] [illegible] rex, quod [illegible] in regno iure Francorum vivebatur, per hoc, [illegible] si aliquem volens feudum concedere sub clausula iuris Francorum, expressim d. clausulam iuris Francorum reiecit, & voluit, ut in d. concessione locum non haberet, prout refert etiam in registris dic [illegible] privilegium [illegible] Io. Alcyn. de [illegible] septimo, in [illegible] volentes ut declaratio clausulae iuris Francorum, in secundo [illegible] [illegible] verū, sed pro contraria parte, vel quod in privilegio sit adiecta clausula non obstante hoc capitulo, si aliquem expressim, vel saltem in generali hac clausula non obstante, [illegible] contrarium

110 statuentibus. [illegible] est servandus, qui [illegible] semper attenditur, [illegible] feudi [illegible] c. 4. in fin. de [illegible] frat. [illegible] quem rex. B. l. ibi dicit perpetuo esse [illegible] [illegible] in fin. de succe. feud. c. [illegible] [illegible] nec non [illegible] intuentes, de quibus [illegible] feud. [illegible] allegat Bal. in c. 4. de [illegible] feud. Mart. laud. in c. 1. cui feud. dar. pos. qui dicit, quod ista est [illegible] in feudis, ut primo inspiciamus tenorem investiturae, qui derogat [illegible] feudo [illegible] Rom. in consi. [illegible] tenore. Alex. in consi. [illegible] datum optimum vol. [illegible] Fran. Curti. in consi. 19. in secunda [illegible] ver [illegible] cum concederet. per Curti. in tract. feu. in prima par. q. 6. [illegible] in hoc capitulo [illegible] non aperiant, quando iste tenor investiturae repugnet. Bernardu. de medico, quem refert Gui. de Perp. hic in verbo concedendi, & idem Perusius tenet hic, & in d. consi. [illegible] & in consi. 4. quondam [illegible] & do. meus [illegible] do. Blas. Lancea hic. q. 12. Caetera magis ad feudorum materiam pertinentia, quam ad praesens, c. [illegible] aliquem videaris [illegible] in praelud. feudorum [illegible]

[illegible]

IN RVBRICAM

DE SVCCE. FEV.

SVMMARIA.

Haereditas a quo adiri debeat? 1
Haereditas quid sit? 2
Successionis gradus triplex. 3
Gradus primus successionis descendentium. 4
Descendentes in infinitum succedunt, etsi simpliciter feudum sit concessum absque filiorum, vel haeredum mentione. 5
Feudum praesumitur secundum propriam naturam, nisi alternato probetur. 6
Haeredum mentio in transitoriis ad haeredes superuacua est. 7
Haeredis nomine in feudo [illegible] 8
[illegible] 9
Feudi [illegible] concessum: an [illegible] praesumatur? 10
Feudi [illegible] iure feudorum [illegible]? 11
[illegible] 12
Legitima non [illegible] ibi.
[illegible] 13
[illegible] 14
Cap. [illegible] successione descendentium? 15
Francorum iure, quod [illegible] in regno, [illegible] iure probetur? 16
Feudum individuum est per [illegible] 17
[illegible] 18
Masculi [illegible] 19
[illegible] 20
Feuda [illegible] 21
Gradus [illegible] 22
Collat. [illegible] 24
Fratres & sorores [illegible] 25
Cap. [illegible] fin. 26
Successio inter fratris filios. 27
Successio inter fratrem [illegible] filios. 28
Gradum facit qualiter [illegible] persona de iure civili [illegible]
Successio inter [illegible] fratrum [illegible] filios 29
Collat. [illegible] septimum grad. [illegible] 30

Coll. e. in infinitum succedit quae affinitatem non
Collaterales in feudis de gratiarum in infinitum
tū per consti. quae per ea. Si a. in succedunt. 32
Successio minorum collateralium ad maiores
collaterales quomodo consideretur? 33
Et iure constitutionum regni 34
Gradu qui erat coniunctis in feudis non succe
dūt iure cōstitutionū regni, etiā si sint de
descendentibus primi acquirentis. 35
Quilibet ē moderator & arbiter in re sua. 36
Successio collateraliū maiorū ad minores quo
modo & quibus modis cōsideretur? 37
Constituto ut de successoribus gradibus, &
in personas enumerat 38
Ascendentes in feudo nouo nulli succedunt
iure. 39
Actus nugatiū merito deriuantur. 40
Pater ordine turbato filio succedit. 41
Ascendentes sub nomine haeredis in materia
feudali non continentur 42
Seruare dico melius inuenis quam senis praesumi
tur: quia uirtus potentior ē in iuuene. 43
Lex, consuetudo, & contrahentes aequiparan
tur. 44
Regulū retro oculos non habet ut dignitas. 45
Patris honor ē honor filii: sed nō econuerso dicitur
Ascendentes ex pacto in feudis succedunt. 46
Ascendentes successione in feudis, quod exempla
tione ascend. cum descendentibus obuiat. 47
Ascendentes succedunt in feudo antiquo de iu
re feudorum 48
Ascendentes respectu cuius dicantur? 49
Ascendentes iure constitutionum regni an
succedant in feudo? 50
Exceptio firmat regulam. 51
Priuatio praesupponit habitum. 52
Mens principis semper est attendenda. 53
Beneficia principum ad non uerisimilia non
extenduntur. 54
Correctio legum non inducitur per subaudiendum
intellectum. 55
Ascendentium successio in feudo antiquo de
iure constitutionū regni est omissa. 56
Intellectus constitutionis forisudicatorum ut
ei succe. ascende. ab idem. 57
Liberi naaliter de iure communi priuabantur
feudo propter delictū parentum suis. 58

Intellectus constitutionis si quidem circa suc
cessionem ascendentium. 59
Benignitas principibus inhaerere debet. 60
Princeps non est rapax alienae substantiae. &
si facit est contra imperialem & [illegible] 61
Patentum appellatione qui ueniant? 62
Agnati & cognati omnes uulgo hodie appel
lantur (& parentes) 63
Vtens communi loquendi semper attendit in [illegible]
Arg. ab enumeratione absurdi ualet. 64
Verisimile quod est statuentes scripsisse si de eo in
terrogati fuissent, uel statutū habere debet,
etiam si non comprehendatur in eo. 65
Mater in feudis atque maritus succedit. 64
Collateralis succedit in feudo nouo principaliter
se ex latere, quo ipse coniunctus est. 65
Constitutio forisudicatorum nō loquitur in
feudalibus. 66
Intellectus constitutionis ut de successori
bus ibi [illegible] communi patre. 67
Statutum aliquid operari debet. 68
Collaterales usque ad tertium gradum succe
dunt in omni casu. 69
Collaterales excludunt ascendentes a feudo
antiquo per constitu. ut de successionibus. 69
Intellectus constitutionis si quando sub tim
lo de pena forisiudi. 70
Successio in feu plan & de rebus quae sint 71
Intellectus constitutionis si quando. sub. rub.
de homi bare. 72
Successio in redditijs emphyteuticis uel ex
sualibus ē secundum ius roma. in quo pa
rentes succedunt. 74
Ascendentes nō regni constitutione, sed iure fau
dorum in feudo antiq. succedunt. 75

RVBRICA

DE SVCCESSIONE FEVDALIVM.

CONTINVATIO. Ita fieri potest: Dictum est supra de concedendo baliatu p Regiā curiā alicui de proximioribus pupilli post obitum patris comitis,
1 baronis, seu feudatarii: Sed quia post cōstitutionem balii siue tutoris in primis haereditas adiri debet p tutorem seu bal si pupillus

si pupillus minor est infante, & si est ma
ior p. pupillum authoritate tutoris. l.
potuit & l. si infanti, C. de iur. delibera.
§. neq; insti. de autho. tuto. ubi docto.
Ideò modò ponitur: de successione feu
dalium: idest. de hæreditate feudalium:
2 nam hæreditas est successio in univer
sum ius, quod habuit defunctus tẽpore
mortis suæ, deducto ære alieno. l. nihil
ff. de verbo. signi. glo. in d. §. neq. in
verbo hæreditatem.
3 ¶ Et sciẽdum est, quòd triplex successio
nis gradus reperit, descendentiũ, collate
ralium, & ascendentium, sicut tria sunt
iura de his tractãtia, de quibus in princ.
diximus ius feudorum; ius constitutio
num: & ius capitulorum regni, quod est
huius. c. si aliquem, quibus iuribus feu
dorum successio, quibus in casibus vari
averit, & quibus conformis extiterit, vi
deamus.
4 ¶ Primus igitur gradus successionis feu
dorum, est descendentiũ in infinitũ paula
tim ità prorogatus, primis enim feudo
rum cunabulis, successio in feudis nullo
modo dabatur, sed in dñorum erat pote
state feuda ad libitum quandocunq; eis
libuisset à vasallis auferre, deinde cõces
sum fuit, ut usq; ad annum concessio du
raret. tertio loco fuit inductũ, vt tandiu
feuda tenerent, q̃diu feudatarii in domi
norum fidelitate viverent, quartò, vt v
nus filiorum succederet, quem domi
nus eligeret, quintò ut omnes æqualiter
filii: sed non nepotes succederent, sextò
Conradus imperator ad nepotes ex filio
successionem extendit, ut habetur in c. i.
§. & quia vidimus, ubi Andr. de his q
feuda dar. poss. postremò hodiè om
nes descendentes masculi in infinitum
succedunt tex. est in c. i. in prin. ubi An
dre. de na. succe. feud. & d. c. i. §. cũm ue
rò & §. hoc autem, de his qui feu. dar.
po. c. i. §. & si clientulus de alie. feu. fœ
minæ verò suis cum posteris penitus
sunt exclusæ d. c. i. §. hoc autẽm notandũ
neu. primo feu. c. i. §. filiæ de succe. feu. c.
i. de grad. suc. essi. in feu. & quomodo
descendentes succedãt latè tradit Curt.
Iuni. in tract. feu. p. 2. tertie par. principa
lis. ver. expedita igitur, ita etiam feudo
rum successio intèr descendentes in infi
nitum apud longobardos prorogata fu
it, ut ait glo. in constitutione ut de suc
cessionibus lib. 3. que citat in longobar.
5 c. ultim. de benefi. ¶ Hinc est, quòd
hodiè non solùm descendentes in infini
tum succedunt, quandò feudum est cõ
cessum expressim sibi & filiis suis: sed
etiàm in infinitum succedunt quandò
feudum est simpliciter concessum absq;
aliqua filiorum, vel hæredum mentione
est casus, in d. c. i. de succe. feu. & c. i. §.
cum uero corradus, in prima rub. feu.
ubi docto. & c. i. de grad. succe. in feud.
secundum dom. meum preceptorem domi
num Antoninum Lanceam fratrem de.
Blas. eo authoritate ac scientia non mi
norem in consi. 28. in nostro vol. diver
sorum consiliorum, que ad permanum ha
bemus, ubi etiam citat paul. de cast. in
consi. 162. circà id, quod primo queritur
vol. 2. et præpo. in c. i. quibus mo. feu.
consti. oo. Adde. Rimin. iu. in consi. 382.
in causa spectab. fratrum nu. 36. vol. 2.
ubi dicit quòd feudi natura est absq; eo,
quod expressè dicatur, ut transeat ad de
scendentes in infinitum, & esse casum
in d. c. i. qui feu. dar. po. & c. i. de succe.
feu. idem tenet lo: Alex. de sepulcro in
c. volentes in declara. clausæ iuris fran
corum in secundo effectu, ubi uult quòd
concessio simpliciter facta intelligitur p
se, & hæredibus, allegat glo. & eam seq
asseverat Bal. Alua. & Præp. in d. c. i. et
i. qui. mo. feu. consti. potest. ita etiam
late, examinando concludit, Per. de gre
6 go. in tract. concessi. feu. p. 6. q. 1. Nã
feudum semper est præsumendum secũ
dum suam propriam naturam fuisse cõ
cessum nisi eius alteratio probetur, & feu
di propria est natura ut transmittatur
ad hæredes in infinitum, ut modò dixi,
& ait Bal in c. i. §. præterea, quid sit inue
7 sti. In his etiam, que sunt ad hæredes
transitoria superuacua est hæredum mẽ
tio. l. stipulatio ista. §. sicut. ff. de verbo.
ob. G. de pere. q. in consi. 25 primum du
bium col. 12 uer. itèm aduerte. Mar. So
ci in consi. 1. p decisiõe col. 3, & seu. ver. ex
posito vol. 1. p. tex. in l. cum, qui. §. ff. de
verbo. ob. Et in feudo novo hæredis sem
p inesse videt, nec ẽ necesse, q ad ampliã
dã seu specificãdã feudi natura adiici. nec
arg. l. cõmunia. ff. ma. & l. alimentorũ. ff. d
8 al. lib. & ga qui sep sibi, suisq; hæredi.
p. dixisse vr. And. in c. i. col. 1. an agn. &
n. c. i. col. 1. in p. d na. su. fe. et in c. i. col. 4.

iver. sed num quid feudum nouum, de aliena, seu pa. & in c. 1. in prin. [illegible] seu consti. potest, per tex. in l. si pac. [illegible] in fi. [illegible] de prob. [illegible] c. 1. in fin. de duo. fra.
9 Et [illegible] feu [illegible] est beneficiu. c. 1. [illegible] ex cau. feu. ampl. et latissima in beneficiis fieri debet interpretatio. l. fin. ff. de consti. prin. c. [illegible] dilectus de fide instru. [illegible] dum C. de [illegible] in 9°. 2. secundum est ui dendum col. 2. ver. sed hic iuuat in re re. Et ideo huiusmodi concessio simpliciter facta re [illegible]: & nō personalis facta censetur, Et pronomen mihi, vel tibi, vel nomen tuo, appositum censetur: ut uideatur cum quo lex contrahit: sed nō ꝙ personam eius respiciat tantū, quas rationes adducit Pet. Greg. in loco praeallegato.
10 Hinc etiam quidam dixerūt, ꝙ feudum simpliciter concessum in dubio haereditarium praesumatur. Paris. in consi. [illegible] redemptoris nu. 15. & consi. [illegible] redemptoris nu. 9. vol. 1. ex not. p Bal. in [illegible] col. 4. an agna. & Curt. in consi. 166. visa copia testamenti & Alex. in consi. 46. ponderatis col. 4. vol. 5. & Cag. Iun. in consi. 3. col. 2. & Bru. in consi. 80. col. 4. & Rola. à Valle in cōsi. 97. nu. [illegible] Sed caue ne te isti docto. decipiant: nam tale feudum erit haereditarium prout de iure reperitur, per. c. 1. an agna. ita quod succedens inuentario confecto contra facta defuncti uenire pōt, quod [illegible] erit, ac si diceremus esse familiare seu ex pacto & prouidentia. [illegible] tamen tenemus quicquid dicant omnes, per praedictam rationem: quia praesumitur concessum secundum propriam feudi naturam, cuius propria est natura, ut feudum [illegible] sit ex pacto. Affli. in d. c. 1. an agna. et uide infra in uerbo. [illegible]
11 Et hoc iure feuda omnia diuidebantur, [illegible] si de feu fuerit contro. ubi inde quo ad feuda titulata secus fuit correctio, & statutum, ut dignitatum feuda indiuidua manerent. c. 1. § praeterea du catus de pro. [illegible] feu al. [illegible] per Fede. [illegible] in tracta. de primigen. q. 4. nu. 21. & nu. 32. secundum communem intellectum [illegible] Capicia, testatur fo. [illegible] ubi sub [illegible] corpus feudi [illegible] [illegible] et a n. si plura Comites ha [illegible] castra d [illegible] & respectu castrorum [illegible] iurisdictiones: sed [illegible] seu communitas [illegible]

[illegible], contra Socin. in consi. 103. vol. [illegible] qui uoluit d. casu iurisdictionis exercitium & utilitatem feudi diuidendam esse; & secutus cum fuit Curt. Iun. in tracta. feu. p. 4. [illegible] nu. 13. ubi dicit, quod colligendo mentem communiter doctorum re-
12 perit quatenus p [illegible], quibus diuisio [illegible] ministrationis & exercitii fieri possit in feudis titulatis primus est, ut uni ex consortibus locentur res feudales; & pensio pro ratha inter cōsortes diuidatur: secūdus locus est tertio, & pensio inter cōsortes diuidatur, tertius ut quilibet ex consortibus utatur re feudali diuersis tēporibus iuxta l. [illegible] § fin. cum l. seq. ff. de aqua quo [illegible] quartus ut diuidatur feudū quo ad exercitium iurisdictionis p [illegible] rationibus interpositis, de non se inuicē impediendo. iuxta l. cōmuni diuidun do. § cum usufru. ff. commu. diuidun. cum concor. ibi ubique, qui late hanc examinat materiam, & duas regulas facit, primā quod feuda titulata sint indiuidua: & eam uno modo ampliat, & decem modis limitat, secundā, quod alia feuda inferiora quae annexam non habent dignitatem diuidi possunt, & eam [illegible] ampliat & limitat idem [illegible] uidetur. licet praedicta non alleget Riminal. in consi. 95. quo ad primam difficultatem nu. 4. & vol. 1. ubi uult, quod ex consuetudine diuidi possunt, uel saltem quo ad administrationem, uel respectu locorum, uel respectu temporum, iuxta no. per Bar. in l. inter tutores. ff. de admini. tuto. & Ang. in l. si. § ex his. ff. de uerb. oblig. & ad [illegible] ad eum, dicit esse uidendū Alexandrinum in consi. [illegible] peregrini: At quidā doctor in consi. super ducatu Cardenae [illegible] praesupposita facti serie [illegible] [illegible] feuda titulata & regalia [illegible] esse, ut nec legitima super feudis [illegible] debeatur secundum Bar. in consi. 72. [illegible] praeposito per tex. in d. c. [illegible] ducatus, & [illegible] gl. Affli. & communiter doct. de uic. [illegible] praedentium in prin. col. [illegible] de [illegible] Sa [illegible] Alb. in consi. [illegible] in praesenti casu [illegible] vol. [illegible] testatur communem, & in his [illegible] casibus [illegible] Alex. in consi. [illegible] vol. [illegible] Lud. Bu. in [illegible] 72. [illegible] [illegible] & plures [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]

sed tamē

sed tantùm in indiuiduis dignitatibus. Adde ita nuncupatim tenere Tiraq. in tract. primig. q. 55. nu. 18.

13 ¶ De iure autem const. regni omnes descendentes masculi, siuè foeminae sint sexus & aetatis praerogatiua seruata (si tamèn iure francorum vixerint) in infinitù succedunt: nisi primogenita sit maritata, & dotata de bonis eius de cuius successione agitur, & iunior extiterit in capillo: tùc enim minor existens in capillo primogenitae maritatae, & dotatae praefertur, ut habetur in constitutione vt de successio. in prin. & in .§. filiae autèm & .§. ceterum usq; ibi si francorum iure uiuant lib. 3. At inter iure longobardo uiuentes, omnes descendentes in infinitum sexus: sed nõ aetatis praerogatiua seruata succedunt: nam masculi foeminis praeferuntur, sicut est, quandò uiuitur iure francorum si tamẽ ipsi masculi uoluerint foeminas secundum paragium maritare, ut in constit. in aliquibus. §. si autèm filii masculi ibi cuiuscunq; conditionis pater fuerit franchus siuè longobardus lib. 3. Masculi uerò paritèr succedunt, & feuda non titulata diuiduntur, ut ait Camera. in d. c. imperialem in fin. col, antep. versi. dic quaeso Iser. de proh. feud. alie. per fed. vbi ẽt dicit, quòd in regno iure longobardo uiuitur per const. puritatem, quo iure feuda non titulata diuiduntur, sicuti est de generali feudorum iure, quo non titulata feuda diuiduntur .c. omnes filii de feud. suc. cont. nisi feudum sit titulatum puta ducatus, marchionatus, uel comitatus d. c. 1. §. praetereà ducatus de proh, feud. alie. per fed. c. 1. §. & quia vidimus de his, qui feu. dar. poss. c. 1. in prin. de succ. feu. Foeminae ẽt sinè masculis concurrentes itidem ad feudi successionem aequalitèr admittuntur, ut habetur in const. vt de successionibus. §. caeterùm ibi: si autèm uiuant iure longobardo, & quòd descendentes secundum ius longobardum in infinitum succedãt probatur in lib. longobard. in .c. ultimo de benefi. quem tex. ad hoc expendit glo. 1. circà fin. in d. constitutione ut de succes

14 sionibus. Ius etenim constitutionum regni ius feudorũ correxit, quatenùs foeminas masculorũ admisit defectu. cùm iure praedicto feudorum cõmuni foemina penitùs esset exclusa, ac ius longobardi nec non & francorũ ius approbauit.

15 ¶ De hoc uerò successionis gradu nil pñs. c. si aliquẽ loquutum fuit: sed eum in terminis iuris cõstitutionum regni relinquẽs, sicùt casus omissi in iuris antiqui dispositione relinqui solent, tantummodò dixit, si nullo relicto legitimo herede per lineam descendentem mori feudatariũ cõtingat: Tametsi q̃plures teneãt, quòd hoc. c. si aliquem non tantũ de collateralium, ut infra dicemus: sed etiam de descendentium successione loquatur in fin. ul. cũ .c. constitutionem, quod ad praesentis. c. si aliquem declarationem [illegible] tum fuit, ut ait Per. de greg. in tract. concc. feu. p. 4. q. 1. uer. ab intestato uerò succedit, allegans Gui. de Per. in [illegible] si. quod incipit, ad feudorum notabilia redeamus in. 2. char. & consi. 4. condam serenissimus ver. secũda di [illegible] & uer. seq. do. meus propatr. de. Blas. Lan. in

16 .c. uolentes. no. 4. ¶ Quam ob rem aduertendum est, quòd mihi in è probatur per hunc tex illa opinio, quòd francorũ iure uiuatur nulla apparẽte forma, cùm de ascendentium successione tractatur, quae ratione fulcitur, quòd feuda secundùm consuetudinem regni cõcessa praesumuntur, & regni consuetudo est, ut francorum iure uiuatur, per hunc tex. siuè de ascendentium, siuè de collateralium successione tractetur, ut uoluit Per. Greg. in tracta. concessi. feu. p. 4. q. 1. versi. ab intestato uerò succedit ex mente Per. in .q°. 8. repetam° col. 1. uer. tertio loco & d. q°. 24. ad feudorum notabilia redeamus char. 2. & d. consi. 4. & consequenter feudum non diuidatur: sed primogenitus in eo succedat: quoniam iste tex. nil de ascendentium: sed duntaxàt de collateralium successione loquitur: Sed benè probatur per. c. uolentes, non quod nuncupatim illud hoc exprimat: sed tacitè ex eius mente colligitur: dùm integrum & indiuisum feudum remanere debere statuit, quem textum intelligunt nostrates

17 siculi: feudum tùm integralis, tùm subiectiuae partis respectu integrum & indiuisum esse debere, & sic nec vsufructum in feudo imponi posse concludunt: si quidèm vsufructus pars est integralis feudi, & per partes integrales feudum diuidi non potest dominus meus proprio patruus dominus Blascus Lancea in .c.

tarium tenuit: at Afflictus ibi nu. 13. cũ
seq. distinguit, quòd aut feudum est con
cessũ sibi, & hæredib⁹ de suo corpore &c̃.
& tunc frater non succedit: quia non est
hæres de suo corpore, ità etiã tenet Rolã
dus à ualle in consi. 60. nu. 2. aut feudũ
est simpliciter concessum tibi et hæredi
bus, & non est illud de suo corpore &c̃. &
tunc succedit: quia est de legitimis hære.
quod uerũ est. Sic ergò ab intestato fra
ter fratri succedet, si uerbum hæredibus,
absq; uerbis, de tuo corpore in concessi
one extiterit, & etiàm si nulla apparuerit
Inuestitura. quià secundùm consuetudi
nem regni feudum concessum censetur.
ut infrà in uerbo antiquis latiùs de
ducemus, et regni consuetudo est, ut fra
ter succedat d. constitutione ut de suc
cessionibus, & sentire uidetur. M. freccia
in tracta. de subfeu. baro. lib. 2. tit. differ.
feu. quaterna. xx. differ. nu. 27. cum. seq.
fo. 241. ubi uult, quòd uerbum hæredi
bus de iure cõmuni feudorum, exponitẽ
pro descendentibus ab ipso acquirente
.c. 1. §. & si clientulus de aliena. feu. cum
concord. & frater non continetur: sertùs
de iure consti. regni, ubi frater fratri suc
cedit, nulla facta distinctiõe: an paternũ
an nouũ feudũ extiterit, & an ex utroq;
uel nõ ex utroq; sed ex altero tantùm la
tere coniunctus sit. d. constitutione ut de
successionibus, quæ generalitèr loquitur
& Andre. ibi et constitutione si quandò,
ubi de fratre uterino, & Bal. in consi. 110
Inter 9. Angel. dùm ponderat, et decla
rat eàdem cõstitutionem, ibi ex collate
rali linea uenientes, quem Bal. neminem
ibi allegare dicit, et deniq; nuncupatim
sub concessione, pro se, et hæredibus fra
trem contineri, concludit. Vbi etiam sub
dit, quòd iste frater non posset feudum
habere: nisi hæreditatem fratris adiret
quià uenit ut hæres ex forma inuestituræ
relatæ ad ius nouum. d. constitutionis,
prout dicit singu. tenere Corne. in cõsi.
199. vol. 2. ubi plenè declarat, eandèm
constitutionem &c. uolentes regni fici
sse & miratur, quòd à nostris regnicolis
scribentibus in eorum lecturis, consiliis,
& tractantibus non allegatum sed ipse non
uidit. Io. Aloysi. de septimo, qui allegat
Petru. philippu. Corneum in cõsi, quod
fecit p domina Iohanna Bardaxi. super
cõmitatu Sclafani; quod idem est. In ali

is aut ẽ feudis nouis nõ quaternat s puta
plan. & de tabula frater nõ succedebat. p
d. c. 1. §. cùm uerò conradus, de his qui
feu. dar. po. quomodocunq; dicat inue
stitura tibi, & hæredib⁹ simpliciter, siuè
tibi, & hæred. de tuo corpore &c. ità fir
mat. Afflictus. in d. consi. ut de
successionibus nu. 15. & idem Freccia in
loco preallegato. & in prima diffe. nu. 2.
fo. 238. vbi firmat in feudis planis & de
tabula deberet succedi fratrus feudorum,
quod intelligendum est attenta uera feu
dorum natura, quæ est, ut collaterales nõ
succedant: secus attento tenore, ut suprà
25 est expressum. Ita. etenim. duo fuerunt
de nouo addita per regni constitutiones
unum, ut succederent sorores, & sic fœ
minæ, quæ iure feudorum minimè succe
debant: aliud, ut succederent fratres.
26 De iure uerò psent. s. c. si aliquam ultrà
prædicta, alia duo de nouo addita sunt;
unum, ut frater succedat in feudo pas
sim succedat: nisi concessionis forma re
repugnet, quæ collateralium successionẽ
prohibeat. uel alitèr clarè concedentis
ex mente colligatur, ut dictum est suprà
in prelud, in. q. post definitionem: tunc
inuestitura tenor principalitèr est atten
dendus. c. i. de non haben. propri. natu.
ubi docto. & priuatim hic Gui. de per
no. in uerbo concedendis. & in consi. 21.
uidi processum circà medium: tametsi
hæc conclusio aliquot habeat contradic
tores, ut inibi diximus: Aliùd, ut succe
datur in feudo plano & de tabula. ut di
cemus infrà in uerbo subfeudatarii.
27 ¶ Secundò hæc equalium collateralium
successio simplicitèr alio modo conside
rari potest uidelicèt: intèr duorum fra
trum filios, qui propriè fratres patrueles
appellantur, et quarto coniũgũtur gradu
.§. quarto gradu de grad. congna. & isti
in feudo tamen paterno, de iure cõmuni
feudo. succedunt, ut in. c. 1. §. hoc quoque
t°. 1. qa si fris nõ succedũt, ut est dictum:
multo minùs fratrum filii succedent: At
in feudo nouo de iure consti. regni alia
ratione, quam de iure communi feudo
rum patrueles non succedunt: quià qua
rto in gradu existunt. d. §. quarto in sti.
de gra. & p illã cõst. usq; ad. 3. grad. inclu
siue collaterales dũtaxàt uocãt, ut pòst
Andre. Afflict. in d. constitutione. ut
de successionibus. nu. 5. declarat: sed in

feudo paterno corrigit: licet in nouo
alia ratione concordet: sed bene iure pre
sentis .c. si aliquem succedunt, cùm usq;
ad septimum gradum uocentur. ut in
tex. ibi usq; ad trinepotem. iuncto uer.
(omnibus personis simili gradu contiű
tis &c.) & sic in hoc præsens. c. corrigit
ius cõstitutionum regni. & redit ad ius cõ
mune feudorum: in feudo tamen pa
terno: sed in feudo aliundè prouenien
feudo que nouo utrũq; corrigit, ius feudo
rum, & ius constitutionum regni, quib'
iuribus d. patrueles dictis in feudis mi
28 nime succedebãt. ¶ Tertio modo hæc
collateralium æqualium successio consi
derari potest, inter duorum fratrum pa
truelium filios, qui sexto in gradu sunt:
quoniam quælibet genita persona de iu
re ciuili gradum facit. §. hactenùs insti.
de grad. qui propriè sobrini nuncupant
§. sextó gradu. eod. t°. & uulgó fratres
tertij appellantur. Andr. in. c. i. §. hoc
quoq; nu. 22. de his qui feu. dar. possunt
Et hi sobrini, siue fratres tertij iure cõmu
ni, feudorum paterno in feudo: sed non
in nouo succedũt, ut dictum est sup. a
iure uerò constitutionum regni. neutro
in feudo succedunt: quoniam (ut dixi
mus) usq; ad tertium gradum admittũ
tur dumtaxàt: At iure presentis. c. si ali
quem, ad utrumq; admittuntur: q̃a sex
tó in gradu sunt, & infra septimum com
prahenduntur usq; ad quem gradum,
per hoc. c. uocantur, ut habetur infra
in uerbo usq;, & uerbo ad trinepotem.
29 ¶ Quarto modo eadem equalium col
lateralium successio considerari potest.
inter istorum sobrinorum, seu fratrum
tertiorum (uulgó loquendo) filios, q
octauo in gradu sunt, & isti tales aliquo
in feudo, siuè antiquo, siuè paterno, siuè
nouo minimè succedunt: non iure com
30 muni feudorũ: quia transuersales ultrà
septimum gradum non succedunt. An
dre. in. c. i. §. quod autèm de his q fe. da.
po. c. i. §. capitanei. de feu. march. ubi.
Bal. testatur. hanc esse communem opi
nionem, quam multa congerens sequit
Ias. in. l. certum nu. 3. C. undè leg. in. Pa
ris. in consi. 23. nu. 262. uol. i. non iure cõ
stitutionũ regni: cùm eo iure usq; ad ter
tium gradum tantũ succedatur, non iu
re huius præsenti, cùm usq; ad trinepotẽ
& sic septimum gradum successiones ex
31 tendat. Quod limitatur in feudis digni
tatũ, in q̃bus ẽ generali cõsuetudine usur
patũ, ut collaterales in infinitum succe
dant. dato quòd millesimo distarent gra
du, undè si tota domus moreretur & un°
de sanguine antiquo, seu de de cognomi
ne extaret. nullusq; alius esset proximi
or, iste talis iure sanguinis, perpetuęq;
consuetudinis succederet, ita singularitèr
ait Bal. in. c. i. §. capitan. et col. pen. in fin.
de feud. march. et ibi Marti. Laud. in
prin. ulti col. qui hoc Bal. dictum usq;
ad coelum extollit dicens, quòd non po
test esse magis singulare, ut refert Ias. in
d. l. certum nu. 3. uer. istud ultimum, quo
in loco dicit aduertendum, cùm magni
sit ponderis, hæc decisio. undè Dida.
Cou. per uerba prædicta Iaso. dixit in
tit. de suc. ab intesta super decret. tale di
ctum esse menti tenendum, propter au
thoritatẽ eorum, qui huic consenserunt
opinioni quamuis dubius huiusmodi
opinionis author ipse Bal. extiterit, sec.
Parisi. in consi. 23. nu. 124. et in fin. uol.
i. & latiùs infrà tangemus in uerbo usq;
Et hæc limitatio de iure feudorum non
procedit: sed generali, ut dictũ est. consue
32 tudine. De iure constit. regni hodiè
hoc esse correctũ dicit Affl. in d. consti
tutiõe ut de successionibus nu. 7. sed i.o
stri. c. si aliquem iure, hoc minimè immu
tatum esse dicit, do. meus præpat. do.
Blas. Lancea duplici subtiliq; rõe, quæ
militare possetit, etiàm in d. constitutiõe
ut de successionibus, ne ius commune
feudorum corrigatur cùm alia dari pos
sit instantia. ut infrà uidebimus in uerbo
ad trinepotem, ubi firmabimus hoc tan
tùm in feudis dignitatum & hodiè pro
cedere per prædictas cõmunes opiniones:
licèt gẽraliter do. meus loquatur & mi
nus rectè;
33 ¶ Secũda principalis successio est mino
rum collateralium, ad maiores collatera
les, quæ tribus modis usq; ad septimum
gradũ considerari potest: Primó dece
dente patruo superstite nepote, eodemq;
fratris filio, qui tertio in gradu existit,
pronepoteuè ex eo, qui quarto extat in
gradu, ut in. §. tertió &. §. quartó in
sti. de grad. & ait Deci. in. l. si autem nu.
3. C. de succ. edict. & sic deinceps usq;
ad trinepotem, qui septimo iacet in gra
du. Secundó cùm frater patruelis moriẽ

j. filius

[illegible] filius illius patrui, [illegible] superstites alterius patruelis fratris filius, qui est in quarto gradu, tertio [illegible] sobrini, qui vulgo fratres tertii vocantur qui sexto distant gradu; And. [illegible] hoc autem nu. [illegible] de his qui [illegible] dicitur [illegible] alterius illo superstite, qui septimo est in gradu, & tract de iure communi feudorum successio [illegible] in feudo antiquo, [illegible] paterno [illegible] si nouum sit feudum [illegible] ex pacto non succedatur, d. [illegible]

34 [illegible] in prima rub. feu. [illegible] in regni fratris filium, qui tertio est in gradu succedit, [illegible] fratris [illegible] filios fratris masculino sub nomine [illegible] quia gradus & non personas [illegible] voluit, ideo fratrum filios [illegible] post Andr. ubi in d. [illegible] de successionibus, concludit Affli. nu. 46. [illegible] filiam [illegible] Afflic. [illegible] nu. 7. [illegible] secundo quaeritur, [illegible] nu. 47. [illegible] & ultimo [illegible] ad hoc [illegible] praedictos allegans [illegible] Frederici in [illegible] dicit [illegible] feu. [illegible] ubi [illegible] quod filius fratris non succedit in feudo nouo [illegible] loquitur constitutio [illegible] de successionibus, non cap. Honorii [illegible] qui [illegible] antiqui. [illegible] fratris [illegible] qui septimo [illegible] gradus habet expressum non [illegible] modo est dictum [illegible] gradus [illegible] constitutio [illegible] de successionibus, Et aliud, quod dicit de cap. Honorii, qui non loquitur [illegible] feudo) Honorii [illegible] esse, [illegible] hoc [illegible] gradus [illegible] hoc [illegible]

35 [illegible] Qui vero quarto [illegible] succedunt, [illegible] descendentibus, [illegible] iure communi feudorum [illegible]

36 [illegible] in [illegible] qui [illegible] est [illegible]

[illegible] declarat Affli. in constitutione ut de successionibus, nu. 47. [illegible] non est glo. [illegible] Andr. ibi [illegible] statuto [illegible] ut est dictum de iure communi feudorum, succedit.

37 [illegible] Tertia principalis successio est collateralium [illegible] quae quatuor modis considerari potest; primo [illegible] nepos, & patruus nepoti succedit, qui [illegible] in gradu, in feudo [illegible] antiquo, [illegible] de iure enim [illegible] si quis miles [illegible] ubi And. [illegible] de successionibus, ubi And. & Affl. [illegible] nu. 40. usque ad 42. [illegible] personis simile gradu coniunctis [illegible] personis secundum [illegible] And. Blas. in nu. [illegible] qui [illegible] ascendentes [illegible] quod gradum [illegible] succedit [illegible] feudorum, [illegible] constitutionum regni [illegible] succedit [illegible] succedit quatenus infra septimum [illegible] pater in tex. de feu. [illegible] de nouo [illegible] Secundo [illegible] cum moritur [illegible] nepotis, [illegible] iste patruus magnus, qui quarto est in gradu [illegible] quarto [illegible] de grad. [illegible] nepos ex [illegible] collateralis & [illegible] propatruus, frater eius [illegible] nepos ex [illegible] quae est [illegible] & ei coniunctus [illegible] frater abaui, [illegible] qui est in septimo gradu, cui [illegible] dicitur [illegible] Et isti [illegible] de iure communi feudorum, & iure hoc [illegible] succedunt [illegible] gradu septimum [illegible] Nec in alio [illegible] quod iure communi feudorum [illegible] vocantur [illegible] masculi & foeminae [illegible] Vt de [illegible] patruus magnus [illegible] magna, [illegible] propatruus, [illegible] abpatruus, [illegible] abauunculus, [illegible] pronepoti, [illegible]

fin manibus d. fi cùm pacte ut filium in
uestiret ex conditione, lo meneretur hoc
pater succederet tûc succedit · hac. Andr.
ero, in .c.1. de na. succe. feu. arg. l. si pater,
qui in fin. C. de emano. lib. cùm concor.
dis per Cur. p. 1. secunde par. prin. ver.
47 expedito nu. 4. 5. fo. 16. ¶ Secûdò fallit
nisi filius sit inuestitus contéplatione &
amore paterno, & propterea seruata patris
Iaco. de Ardiz. tit. de succe. feu. sub rub.
an ascendentes succedant, arg. l. dedi dote
nem. ff. de colla. bone. l. auus. ff. de iure
do. l. fin. C. de usufr. cum concord. per
Curt. in loco prae allegato nu. 4. & etiam
in iure tales limitationes procedunt, quia
sunt casus omissi, tûm per consuetudines,
tum per .c. regni.
48 ¶ Sed in feudo scimus de iure cõi feudo,
ascendentes siue sint per directã lineã, si
ue per transuersalẽ, descendentibus succe
dant. Curti. iunior. p. 3. secũd. part. prin.
49 ver. expedito primae tracta. nu. 45. etiam
licet ascendentes dicãtur respectu defũc
ti cui succedunt dicuntur tamen descẽdẽ
tes respectu primi feudi acquirentis.
Afflict. in constitutione de feudicatorum
50 nu. 9. lib. 2. rub. 61. ¶ At ex de constitut.
regni magna est altercatio, & primò,
quòd descendentes in feudis antiquis suc
cedant potissime allegari solet constitu
tio foriudicatorum in prin. dum dicitur
ubi nisi feuda sint ex concessione nostra,
vel alio iusto titulo acquisita in quibus
ascendentes liberis non succedant nam
ad. cõstitutio prohibet, ne ascendentes
succedant in feudis in quibus non succe
dunt, ergo à contrario sensu in feudis in
quibus succedunt admittit: praetereà pre
ponit regulã sententia & generaliter om
nia cõprehendit, tam feudalia, quã non feu
dalia: et deindè excipit nisi feuda sint si
bi a dã maiestatis ex concessione principali,
vel alio iusto titulo acquisita in quibus
ascendentes liberis non succedunt, er
go in aliis antiquis, siue iniquis succedunt
51 quia exceptio firmat regulam, ut in au
th. de non aliena. §. ut autem: Secũdò
allegatur constitutio ut de successionibus
quae admittit ad successionem fratres &
sorores in capillo exclusa commu. uni pa
tre: & si pater excludit per fratres & so
rores existentes, eis non existentibus ad
52 mittitur, quia ille dicitur expulsus à pos
sessionem tenuit l. absque C. de ass. esti.
sicut ille uidetur expulsus à iure, cuius si
bi cõpetit, vel competere potuit: nam
nemo põt uideri habere desisse quod
nũquã habuit. l. nemo. ff. de re iudi. & lege
ei dicit priuatio praesupponit habitum
d. l. decem. ff. de uerborum obli. l. innue
tor ad fin. C. si seru. expos. ver. Tertiò
est tex. in cõstitutione si quando lib. 1.
ubi dicit, quòd si feriudicati sine mente,
vel barone feudum habere cõtingerit
(ipso parentes, uel liberos non habẽte)
feudum ad eũ reuertitur, à quo ipse fer
iudicatus tenebat, ergo si parentes haberet
ipsi praeferrentur domino feudi. Quartò
est tex. in constitutione si quando lib. 3 de
homi. bar. pe. ter. hom. dem. ubi habe
tur, quòd dominus feudi succedit cùm
nullus ẽt in ò superest defuncto de his, qui
aliter possint ad successionem eiusdem
venire ab intestato ex ascẽdenti, uel col
laterali linea. ista sunt, quae pro hac parte
magis stringunt. & hanc opinionem Af
flict. in d. constitutione foriudicatorum di
cit, quod in pratica seruari uidit. Verum ut
succedat filio: quia in feudo antiquo
est de descendentibus primi acquirentis
feudum arg. eorũ, quae allegantur in .c. 1. im
perator. lothar. quae ibi non reperit. &
53 idẽ tenet in fin. nu. 4. (al. 16.) ¶ In con
trariũ, quòd ascendentes in feudo anti
quo non succedant descendentibus fa
cit quia mens principis in omnib. semper
est attendenda. c. si pater de off. deleg.
c. exposita extra de arb. l. 7. C. de l. hoc prae
te. Sed principis mentio non videtur p
d. verba ascendentes exstare vel ad
feudi successionẽ, cõtra cõmune vero
parentum tex. est no. in l. ult. in fi. ff. si
54 quis omi. cau. testa. & principum benefi
cia & si latiss. sunt interpretanda sine dub
io. ff. de con. fin. prin. attamen ad casum
cuius uerisimile non est principem cogi
tasse extendi non debet. l. ex facto circa
prin. ff. de vul. & pup. hanc rationem ir
55 refragabilem dicit Ioan. in adde. sum
mene in de successionibus ubi latè hoc
examinat .q. 8 per istam rationem pro
56 ista parte negatiua cõcludit. Secũdò fa
cit quia per subauditum & in certum intel
lectum non inducitur legum correctio
arg. l. quisquis in fin. C. primi testam. ff.
si quis omi. cau. testa. l. cõuenticulã. C.
de episc. & cle. l. cum patrem de condi
ct. indeb. sed omnes interpretantur casū

dictarum constitutionum pro parte affirmatiua facit sensum subauditum, & intellectus a contrario sensu colliguntur, ergo &c. Et hanc partem tenet glo. in d. constitutione ut de successionibus in fin. q. dicit magistrum Marcum de Raccanone in mag. curia sic asseruisse, post multa, que adducit idem tenet Bartholomeus de Capua, cuius dictum de verbo ad verbum transcribit Afflict. in d. constitutione foriudicatorum nu. 7. & seq. ubi dicit, quod ita vidit in consilio sapientum terminari de facto, quod ascendentes in feudis antiquis non succedant, ita etiam tenet Andr. ibi contrarius in constitutione predicta foriudicatorum, in verbo ascendentes, ubi post rationes, quas assignat quare ascendentes in feudo nouo non succedant, subdit praedictas rationes etiam in feudis antiquis concludere, & ideo remittit se ad ea, que dixit in d. constitutione ut de successionibus, et respondet ad ea, que in contrarium adducta fuerunt: primo ad tex. constitutionis foriudicatorum ultra praedicta respo. quod per subauditum intellectum non inducatur legum correctio, quod in illa exceptione nisi feuda &c. sit relatio simplex de specie ad genus in quibus s. feudum &c. quasi, quod feuda sunt quaesita de nouo principali prouidentia, vel alio iusto titulo. & de hoc refert ad genus in quibus feudis quasi tam de nouo quaesitis, quam antiquis ascendentes liberis non succedunt, & hoc ut euitetur contrarietas, & ut leges legibus concordentur, ut in authentico de exhib. reis, §. fin. l. unica, C. de inoff. do. praeterea aliud respo. & dicit melius esse ut legatur licet antiqua feuda sint, & fiat punctus, et deinde continuet, feuda (dico) liberis ex concessione nostra, vel alio iusto titulo acquisita, & sic verb. (acquisita) non regatur ex parte posteriori a verbo sint, sed ex parte anteriori determinando illud (feuda), et ita non notat differentiam inter noua, & antiqua feuda: sed dat intelligere, quod longe accepit de tribus feudis quocumque modo ad filios peruenerint, caeter. responsiones collige per glo. in d. constitutione ut de successionibus in fin. & Afflict. in d. constitutione foriudicatorum, quas non transcribimus: quia sunt prolixe, & inuolute, & potius materia inuolueretur, quam enodaretur.
16 ¶ Sed breuiter dic, quod sensus illius constitutionis foriudicatorum & feuda sint sic esse ascendentibus, & agnatis collateralibus nihil tribuere de nouo, ut si eis aliquid eis daretur sed tantum successionem certam relinquere in terminis iuris communis, & tamen modo gratiam facere liberis, & totaliter de iure communi propter delictum patris priuabantur feudo, ... contra personam domini directi, siue contra alios, ... patentium ... & de ... ... c. si vassallus culpam ... controuer. inter do. & agna. c. an ille qui interfecit fratrem ... in locis ibi allegatis: Vel saltem ut tolleret debitum ... communi. Fecit ergo illa constitutio ... generalitatem ... bona fisco applicentur, cum liberi vel parentes foriudicati ... habuerint, aliquid de nouo parentibus tribueretur, ut ... de iure communi feudorum ... non succedet ... succe. feu. postea succedentes, ... feuda ... nostra &c. acquisita in quibus parentes non succedunt: quasi ... succedunt, nec praesenti constitutione succedunt, & sic communiter interpretatur, ut quasi testatur Andre. ibi in uerbo A. ... quod d. constitutio de feudo ... intelligitur est verissima. Nec per hoc parentes uocat ad ... feudorum antiquorum in tali casu: quia aliquid de eis disponeret ... in succedendo ... fiscum tota ... sed hoc voluit in terminis iuris communis ... in terminis ... qui in terminis iuris ... ff. de lib. & po. Andre
17 nil dixit. ¶ Et similiter fecit eadem in const. ... (quando ... parentes, vel liberos non habentes) quasi nolens disponere, quid agendum in casu, quo parentes habuerint, qui succederent in feudo antiquo de iure communi feudorum, vel ex tenore inuestiturae. Et hanc interpretationem credimus verissimam, quia princeps hoc facit, ut demonstraret suam benignitatem, ... principibus

58 principibus inhærere debet. l. fin. in fi.
C. de donat. int. vir. & vxo. gratiam fa
ciendo liberis, qui propter delictum pa
tris feudo priuabantur, & reducendo se
ad naturalem rationem, & dispositionē
iuris cōmunis romanorum, quo cauet,
ꝙ delictum patris filio nocere nō debet
l. emancipata. ff. de sena. l. 1. & 3. ff. de
bo. po. contra ta. cum con. p glo. & do.
in d. c. 1. si vassal. feu. pri. & vt demō-
straret, ꝙ non est rapax & fractor alienę
59 substantiæ, seu fortunæ, quod esset cō-
tra imperialem modestiam. arg. l. pro-
fesso. C. de mun. pat. lib. x. noluit quic-
ꝗ parentibus detrahere, qui antiquo in
feudo succedebant: sed omittendo, totū
antiquæ reliquit dispositioni, nec eis de
nouo quicꝗ dare voluit, vt liberis dedit:
quia non ita pietatis ratio suadebat, ut in
liberis suasit: maximè quia vt plurimū
sunt pupilli, & qd parentes faciunt igno
rant, nec aliquo modo patris in delicto
capere potuisse præsumuntur: & filiorum
in delicto parentes authores esse possūt,
saltem eos puerilibus ab annis bonis nō
imbuendo moribus, vnde satis fuit nec
pro, nec contra dicta cōstit. illorū me-
minisse. Veruntamen circa prædicta
nos vnum admodùm turbat: quare de
parentibus, & non de collateralib⁹ agna
tis mentionem fecerit? includuntur ne-
fortè sub illa verborum generalitate, vt
bona applicentur fisco, vt etiā si habuerit
collaterales agnatos, fisco applicentur:
dummodò ꝙ non habeat liberos, quod
cuiꝗ sit feudum, vel parentes, si anticū
feudum fuerit? Et si includuntur agnati
collaterales, cur tali casu collateralibus
agnatis: et non parentibus præiudicare
voluerit: cùm magis collateralibus, ꝗ
ascendentibus feudum debeatur, quod
patet in const. vt de successionibus, vbi
frater, & soror in capillo excluso cōmu
ni patre ad feudi successionem admitti
tur? Certè rationem non videmus, vt il
la constitutio magis ascendentibus, ꝗ
collateralibus in feudis fauere voluerit,
vbi potior est collateralium, ꝗ ascendē-
tium causa. vt in d. const. vt de successi
onibus. Propterea opinamur d. cōst.
foriudicatorum, & const. si quando lib.
2. quatenùs de parentibus mentionem
egerunt, ꝙ tā de ascendentibus, quàm
de collateralibus agnatis intelligere vo-

60 fuerunt: nàm largo sum pto vocabulo
parentum appellatione veniunt agnati.
præsertim in statutis, & materia feudali
ne. Bal. in. c. 1. nu. 3. ei ctrad. feu. ad fi
li. pert. vbi exponit in tex. dictiorē (pa
rentibus). i. agnatis, & dicit facere ad
statutum. Ang. in. §. cōsonamus in fi. in
auth. de alie. & emph. Ant. Rosell. in
arbor. consang. col. 25. facit gloss. & la
tè ibi Silue. in verbo necessariorum in. §.
impuberes inst. de suspect. tu. Tamen
si propriè & stricto sum. pro vocabulo pa
rentum appellatione, quidam vsꝗ ad mi
tauum, quidam vsꝗ in infinitum ascen
dentes contineri contendant. modern.
rep. in l. n b. ff. de leg. 1. nu. 137. fo. 18.
vol. 4. & vide fo. 255. nu. 5. fo. 287. nu.
3. fo. 314. nu. 95. & fo. 355. nu. 115. &
61 117. vol. 8. rep. Et tanto magis hæc in
terpretatio sumenda videtur: siquidem
apud nos viget hodiè cōmunis loquēdi
vsus, quo vulgò omnes agnati, atꝗ co
gnati, siuè ascendentes, siuè descendē
tes, siuè collaterales nuncupantur (li
parenti) de q° vulgari sermone meminit
& Silu. tùm in addi. tùm in comm ente.
in d. §. impuberes in gloss. in verb. ne
cessariorum insti. de suspe. tut. Et vsus
talis cōis loquendi præcipuè semper at
tenditur, ac propriæ præfertur significa
tioni. l. librorum. §. quod tamen cassi⁹
ff. de legatis tertiò, cum vulgaribus.
Et in specie quòd probare cōi vsu loq.
quòd agnati parentum appellatione cō
præhendantur, tradit Firmian. in suo
repert. in verbo agnatus versi. 5. argu.
no. per Bar. in l. 1. ver. ite facit in cōtrari
um & ibi Bal. col. 2. ver. qd C. d iur. cal.
qui debet præsumi ipse cōditor cōstit. vi
guisse, vt hodiè viget, vt tot euitentur
absurda, quæ oriri possent aliter dictam
62 constitutionem interpretando: siquidē
argumentum ab euitatione absurdi vali
dum reperitur. l. nā in absurdū in de bo
nis libert. l. hæredes mei. §. cùm ità. ff.
ad trebel. Soc. nep. in 9°. 4. nu. 20. ve. 3.
63 Et verisimile est, quòd statuentes idem
statuissent, si de hoc nuncupatim interro
gati fuissent, quo casu dato, ꝙ non cō
præhenderentur collaterales sub nomi
ne (parentes) tamen vti statutum habe
ri debet. gloss. in. l. tale pactum. §. fi.
ff. de pact. quam pro singulari ad hoc
comm. las in l. si extraneus. ff. de cōd. ob ca.

[illegible] esse [illegible] debent arg. l. si quis [illegible] de leg. i. Pauli. in consi. 49 [illegible] vol. 2. nec per hoc [illegible] [illegible] quae praesupponuntur non sunt vera, [illegible] est enim, quod in feudo antiquo ascendentes non succedant: [illegible] qui sunt de descendentibus [illegible] [illegible] in tract. feu. in [illegible] secun. [illegible] princip. vers. expedito [illegible] tractatu [illegible] fo. 71. vt est [illegible] [illegible]: secundum non subsistit quia ipse [illegible] quod in allodialibus procedit, [illegible] non in feud. [illegible] collaterales in [illegible] ascendentibus praeferuntur, [illegible] [illegible] est collateralis [illegible] semper in feudo, [illegible] ascendentium [illegible] [illegible] legem, [illegible] [illegible] arg. [illegible] [illegible] de pact. [illegible] in [illegible] [illegible] feu. [illegible] siquidem feuda [illegible] [illegible] [illegible] opinio [illegible] [illegible] gloss. [illegible] consti. vt de successionibus vers. [illegible] non potuit esse [illegible] [illegible] iuniores sunt [illegible] [illegible] ascenden-tes, qui [illegible] praesumun-

67 tur. Ideo noui[illegible] verum intellectum consti. vt de successionibus in his verbis exclusio cô[illegible] parente autumamus esse, [illegible] [illegible] pater a fratre; vel [illegible] defuncti in feudo anti-[illegible] dubium [illegible] [illegible] ipse pater filio suo [illegible] quia est in proximiori gradu, [illegible] primi feudum acquirentis: [illegible] in capitulo [illegible] [illegible] in feudis non succedebat. c. 1. de his qui feu. [illegible] po. & in hoc [illegible] consti. vt de successionib. ius cômune feudorum correxit, collate-[illegible] [illegible] praeferendo, [illegible] [illegible] praeferebatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pater [illegible] [illegible] [illegible] in feudo nouo, [illegible] [illegible]

68 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] cum dilectus de consuetud. bona gloss. in l. [illegible] §. si is qui. ff. de [illegible] C. de iur. del. vbi dob [illegible] concord. per Pauli. in consi.

69 [illegible] vol. 3. Et sic collaterales vsque ad tertium gradum, siue ex vtroque parente, siue ex altero nati sint, siue in feudo antiquo, siue in feudo nouo succedunt per d. consti. vt de successionibus, quae [illegible] & generaliter loquitur. vt ait [illegible] in tract. de subfeu. baro. in [illegible] differ. feu. quatern. lib. 1. in 21. differ. [illegible] fo. 24. Afflic. [illegible] tantum in feudo antiquo in consti. fori iudicaturi post [illegible] vers. sed an pater ex [illegible] Andr. [illegible] feu. col. [illegible] Sed non [illegible] per d. consti. vt de successionibus sta-

70 tuitur, vt collaterales excludant ascendentes a feudo antiquo, a quo non excludebant: sed non, quod ipsi collaterales de nouo ad feudi antiqui successionem vocen-[illegible]: quia vt descendentes primi acquirentis [illegible] iure feudorum succedebant. [illegible] feu. [illegible] & quia vt [illegible] de his, qui fe. da. po. & [illegible] [illegible] antiquis [illegible] Sed in feud. nouo [illegible] succedunt collaterales per d. consti. vt de successionibus [illegible] generaliter loquitur [illegible] [illegible] intelligatur, nil operaretur: cum de iure communi feudorum in feudo antiquo etiam succedebant, & hoc de nouo tribuitur collateralibus: cum de iure côi feudorum feu. [illegible] nouum non habeat [illegible] de na. suc. feu.: [illegible] quid [illegible] ascendentibus aufertur quod hoc antea non habebant: [illegible] ascendentes in feudo nouo succedebant. [illegible] de succe. feu. & iste videtur [illegible] verus [illegible] intellectus d. consti. vt de successioni-

71 bus. Ad cer. fl. si quando [illegible] de poena foriu. lib. 2. [illegible] sed licet ex [illegible] dictis pateat [illegible] dic, quod d. consti. non de vera feudorum successione loquitur: sed de feudis [illegible] de tabula, quae [illegible] [illegible]

72 [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] secundum ius [illegible] & [illegible] ad septimum gradum [illegible] de pra. fu. in fe. [illegible] [illegible] succedit si antiqua fuerint, [illegible] [illegible] hoc [illegible]

73 Ad const. si quando sub rubr. de hom. bar. lib. 2. similiter nemo respondet, cum dic. quod illa const. non loquitur de successione feudorum: sed de redditiuis, em-
74 phyteuticis, vel censualibus, & ideo in eis est successio secundum iura romanorum; vbi ascendentes admittuntur, vt in authen. de heredit. quae ab intest. def. et non secundum constitutiones regni, nec secundum consuetudines feudorum, in dicta specie dictae constitutionis si quando, tradit Frecc. in tract. de subfeu. baro. lib. 2. in tit. differ. feud. nu. 6. fo. 239. post gloss. Andr. & Per. de Monte fort. ibi & Pand. in tract. de reinteg. feud. fo. ... quos ipse citat, subdens, quod hoc iure vtuntur in regno, & saepe in sacro consilio iudicauit, admittendo ad successionem, tam ascendentes patrem, matrem, et auum, quam cognatos in bonis feudi redditiuis et emphyteuticis, si diuersa esset consuetudo feudi: At nos loquimur de vera feudorum successione
75 ideo non obstat. Sic enim concludimus, quod ascendentes nulla regni constitutione ad feudorum successionem vocantur, siue nouum, siue antiquum fuerit feudum? sed bene iure communi feudorum, quod minime per constitutiones correctum existit in feudo antiquo succedunt, si quidem, quod expressum non corrigitur, antiquae dimittitur figurae, & tibus in auth. quib. mod. nat. eff. sui §. praecipimus in fin. C. de appell. cum simil. De iure vero huiuscemodi capitis si aliquem nil inde in innouatur: nam de ascendentibus nulla efficitur mentio, ideo & vni casus omissus in dispositione iuris antiqui remanet, quod est iuris feudorum l. commodissime. ff. de lib. & posthum.

DIVISIO

DIVIDITVR Praesens textus in tres partes principales: in prima ponit quod proximior collateralium succedit defuncto sine legitimo haerede ex linea descendenti, in feudo vndecunque proueniente, vsque ad trinepotis gradum, quae pars durat vsque ibi in successione vero praemissa. In secunda ponitur, quod inter coniunctos aequali gradu sexus, & aetatis praerogatiua seruatur: nisi aliqua sit in capillo, quae maiori foeminae praefertur, vsque ibi & hoc ius. In tertia hoc declarat procedere in omnibus feudis tam antiquis, quam nouis. Iterum prima subdiuiditur in tres partes in prima vocatur frater, vel ex sibi ens eius proximior vsque ad trinepotem, vsque ibi habituri, in secunda, quod feudum cum onere suo transit, vsque ibi omnibus personis, in tertia omnes alii aequali coniuncti gradu vocantur. Secunda principalis pars in quatuor subdiuiditur partes primo ponit quod sexus & primogeniturae praerogatiua seruetur, vsque ibi & inter duos: secundo declarat hoc ius primogeniturae, in quo consistat vsque ibi nisi forte: 3°. limitatur hoc nisi concurrentium foeminarum altera existerit maritata, vt in capillo minor praeferatur, vsque ibi sed si nulla, quarto iterum ad regulam redit, declaratur quod maior minori praefertur, si omnes sunt maritatae, vel omnes in capillo, vsque ibi sed si nulla. Tertia & vltima principalis pars in duas subdiuiditur partes primo quod hoc locum habeat tam in feudis antiquis, quam in feudis nouis, vsque ibi secundo ponitur clausula non obstante qualibet contraria constitutione vel consuetudine vsque ad finem.

SVMMARIVM

Hoc dicit in summa proximior vsque ad septimum gradum inclusiue feudatario vel subfeudatario decedenti sine legitimo haerede, ex linea descendenti ab intestato succedit, sexus & primogeniturae praerogatiua seruata: nisi cum maritata existens in capillo concurrat, quo in casu existens in capillo praefertur in feudo tam antiquo, quam nouo.

CASVS

IN LEGE Corrigente casus figura si non soleo: nam dubitationem lex antiqua facit: nam ex const. regni vsque ad tertium gradum collaterales succedebant. consti. vt de successionibus, & iure feudorum penitus erat exclusi. c. 1. §. & gl. in p° c° feu. At Rex Iacobus per hoc c. ad gradum trinepotis successionem extendit, liberalitas fuit principis, cui semper aut sic non pstat fortunae fastigium. §. hoc itaque in authent. de consul. cum sim.

in verbo

IN CAPITE

SUMMARIA.

FEUDUM in capite quid esse? 1
Feudum in capite dicitur quaternatum. 2
Feudum quaternatum, quod dicatur? 3
Quaternatum feudum unde dicatur? 4
Quaterniones scriptura pro interesse Regis est quando a principe ... 5
... quod feudum quaternatum habet. 6
Dignitas est, habere feudatarium, qui feudum ab eo in capite teneat. 7
Feudatarius est sui iuris post quartumdecimum annum, tam in iudiciis, quam in contractibus propter nobilitatem feudi. 8
Feudum quaternatum quandoque a barone in capite tenetur. 9
Feudum quaternatum cum tenetur a barone in capite, & non a rege, non est vere quaternatum, quo ad omnes effectus. 10
Feudum quaternatum an debeat in quaternionibus annotari? 11
Castrum omne sive habitatum, sive inhabitatum est feudum quaternatum. 12
Castrum iure donationis & non in feudum concessum, non est quaternatum. 13
Feudum quaternatum dicitur omne ad ... lationem regie pertinens. 14
Feudum quaternatum est omnis terra, oppidum sive villa, vel vassalli inhabitati. 15
Feudum quaternatum dicitur, si praestat adoam, vel servitium regi. 16
Feudum quaternatum dicitur, si de per se scriptum est in quaternionibus regis. 17
Concessa cum castro: an feuda quaternata dicantur? 18
Fines infra feudi existentia feudalia praesumuntur. 19
Concessio absque tertii praeiudicio facta censetur. 20
Alienari, nec praescribi possunt concessa cum castro: nisi simul cum castro. 21
Concessa cum castro sunt feuda quaternata, si a rege teneantur, et si de per se non sint scripta in quaternionibus. 22
Concessa cum castro feuda quaternata sunt etiam si a barone concedantur, & nec in quaternionibus curiae scripta sint. 23
Baro terras parum utiles, & excandentiales ad usum massariae, plantandi, & sim. concedere potest, dummodo, quod illud, quod annuatim reddi debeat consistat in fructibus: & non in pecunia, & quare? & an verum? 24
Pecunia est servitium militare. 25
Ius percipiendi fructus, vel pecuniam annuatim an dicatur feudale; & transeat in singularem successorem cum universitate feudi? 26
Sterilia non veniunt in dubio in generali concessione, & alterius naturae sunt, quam feudalia. 27
Feuda plana & de tabula: & non quaternata sunt, quae conceduntur a barone. 28
Feuda plana & de tabula quae sint? 29
Feudum planum & de tabula vacans morte feudatarii absque haeredibus decedentis, vel alio modo, non regi, sed baroni devolvitur. 30
Baro infra annum feudum curiae devolutum alteri concedit in regno: non per eius. 31
Feu. planum & de tab. unde dicatur? 32
Feu. plan. & de tab. an sit sub rege? 33
Nobilitas duplex oritur ex re concessa in feudum per principem. 34
Nobilitas i. paradochium regulariter contrahitur per infeudationem. 35
Nobilitas ex quo feudo oriatur? 36
Differentia inter feu. quater. & de tab. 37
Clausula ita quod a curia teneat. 38
Possessorium recuperandae non solum feudatarius: sed et fiscus intentare pot. 39
Dominium directum subalternum in feudo. 40
Onus novum Rex in feu. imponere non pot. 41
Servitia indebita praesumuntur extorta. 42
Dominus feudatarium cogere pot, ut ostendat titulum possessionis vel instrumenta, & comminari, quod si non ostendet carebit eorum commodo. 43
In capite verba sunt nota non. cognita inter feudorum; & quare ponantur? 44

IN CAPITE 1. Id est immediatè
Ita hec verba (in capite) exponit And.
in capitulo.1.§.similiter col.4.de cap.
qui cur. vendi. & in .c.1.ex quib.cau.feu.
ami. aliisq; in locis ad hoc citatis per
M. Freccia in tracta. de subfeu. baro.
1 in t° de orig. ba.lib.1.n.41.fo.10. ¶ Ideo
ait.n.q feudum in capite, quod à curia
regis tenet, de quo fit mentio hic, & illud,
quod tm à rege tenet, nec alius recogno
scitur superior. Andre. in.c.1.§.fin. col.
2 ulti. de controu. inue. Et feudum, quod
in capite à rege tenetur feudum quater
natum nuncupatur: Afflict. in constitu
tione statuimus nu.10. rub.37.libr.1.& a
idem Afflict. decisi.27.ubi vult, quòd
uerba in capite feudum quaternatū pro
bant nisi primitùs ad collationem comi
tis, vel baronis spectaret, & deinde à re
ge concederetur: quia tunc verba in ca
pite feudum quaternatum nō probarent:
quoniam sub forma, sub qua anteà erat
concessum modò videtur: nisi aliter de
mente concedentis appareret, idem Af
flict. ex mente Andr. in constitutione
3 post mortem nu. 10 rub.27. lib.3. ¶ Et
feudum quaternatum illud dicitur, quod
ad regis spectat collationem, q à ipse ha
bet confirmare, & de nouo conferre feu
dum vacans morte feudatarii legitimis
absq; successoribus decedentis, vel delic
to baronis puta rebellionem contra re
gem committente s. constitutione post
mortem, ubi Afflict. nu.2. rub.27. lib.3.
Seu feudum quaternatum dicitur illud,
quod de per se scriptum reperit in quater
nionibus, uel quod à rege tenetur imme
diatè & in capite, ut ait M. Freccia. in d.
tract. in titu. diff. feud. quater. nu.1.
lib.1.fo.138. ex no. per Andre. in .c.1.de
contro. feu. apud par. cu. ter. uel quia sit
Castrum, uilla, oppidū, vel casale, ubi
homines & vassalli inhabitent. ut inibi
idem Frecci. ex mente glo. & Andr. in
cōstitutione iustinarii nc metī & notitia.
4 ¶ Dr.n. feudū quaternatū à quaternionib.
q à in quaternionibus siue libris scribitur
donorum, Andr. in.c.1.§. ille tamen nu.
9. de contro. feu. apud. par. cur. termi
na. Affl. decisi. 282. nu.4. post eundē
Andr. in constitutione si aliquis baro: sed
dicit Andr. in.d.c.1. quòd hodiè hos qua
terniones nō videmus: sed hoc tēpore suo
fuit, nā Frec. in d. tra. in titulo de origi.

baro. numer. 41. lib.1. ait, quòd feuda qua
ternata, q ab aliis tenentur annotari debēt
in quaternionibus dohanæ regiæ per
sit. in constitutione honorem, & deindè
eius loco successisse tribunal magistrorū
rationalium, & vidisse plurima dona in
registris Charoli primi, secundi Roberti
& aliorum, et tūnc in regia Cammera
summariè annotari & loquitur in regno
neapolis Nostro uerò in siciliæ regno
concessionum priuilegia regia in cancel
laria registrata reperiūt. ut ait Pet. de Gre
go. in tract. concessio. feud. in prima
par. q.2. in prin. & in q.7. versi. quarto
5 cognoscit par.4. ¶ Et hec quaternionū
scriptura non est principaliter inducta p
inducenda dignitate baronis, sed prop
ter interesse regis, ut sciat qui sint eius uas
salli, et qui teneat eius feuda, & qui ab eo
teneant, sec undùm Andre. in .c.1. quali
ter vassall. iurar. domi. fidel, quem ci
tat. M. Freccia in titu. quis dicatur baro.
6 post nu.2. lib.1 fo.96. ¶ Licèt nobilis di
cat qui feudū quaternatū habet, quià rex
dum concedit nobilitare videtur, & no
bilitas à concedente uenit, & dignitas in
recipientem transit. ut ex mente Andre.
tradit idē Freccia in d. tracta. in titu. de
autho. baro. in .f. autho. post nu.4 lib.
1. fo.197. ubi hoc intelligit quandò feu
datarius recognoscit regem, ut regem se
cus si regem uti comitem, uel baronem
respiceret, puta quia rex baroni successus
set, vel defectu successorum, uel delicto
baronis, quem feudatarius recognosce
bat, quia tunc feuda sub eadem regula &
censura sub qua penès baronem erant
penes regem erunt secundùm Bal. in
titu. de pace ce stan. in verbo inuestiturā
recipiens princeps .n. gerit uicem perso
næ, seu dñi illius feudi, & habetur ut ce
gamū feudi illius. secundùm glo. in cōsti
tutione consuetudinem: Sed contrariū
tenet Afflin .c.1.§ fin. nu.83. de cap. qui
cur. vendu. hic dicit contra Andr. ibi q
non omnia feuda, quę immediatè et in
capite à Rege tenent, & sic nō omnia feu
da quaternata dicuntur nobilia: sed ea
tm, que vassallos habent prout dicit di
xisse in .c.1. quis dicatur dux comes
uel marchio: Pet. uero de Greg. in tract.
concess. feu. par. 5. q. 7. tenet quòd om
nia feud. quaternata sint nobilia citat An
dre. in cōstitutione post mortem in fin.
lib 5

lib. 3. & in .c. 1. col. 2. ver. in regno Siciliae de controuer. feud. ap. par. cur. termi. & hoc reperiri dicit hodie in reg. per Alfonsum in cap. huic regno concessis anno 1452 sub paulo, quod habentes feuda plana &c. ubi dicitur quod feuda, quae habent castra seu fortalitia dicuntur nobilia. Et licet ex consuetudine mote uel obseruantia regni dignitas sit habere feudatarium, qui teneat ab eo feudum in capite descriptum & annotatum per se in quaterno, seu pandecta regia. & baro dicatur & sit plusque simplex beneficiatus seu feudatarius, ut tradit idem Frecci. in d. tra. in titu. de origi. baron. nu. 44. in libro. fol. 10. Et propter nobilitatem, quae ex feudo quaternato insurgit praesumitur in tali feudatario industria talis, quod finito quarto decimo anno efficiatur sui liberi iuris, tam in iudiciis, quam in contractibus, & sine curatore legitimam habeat personam, Andre. et Afflict. in constitutione minorum iure, per consti. minoribus Frec. in titulo differen. feu. quater. in .6. differe. nu. 10. ¶ Ex quibus patet, quod quamquam hoc feudum quaternatum teneatur in capite & immediate à barone, et non à rege ex permissione regis, qui feudum contulerit tenendum à barone immediate & in capite M. Frecc. in titulo de auth. ba. nu. 2. lib. 2. fo. 196. ubi citat Andr. in .l. regni post mortem & in .c. 1. col. 3. de contro. feu. & moder. in. c. 1. § fin. de cap. corrad.
10 Et tamen hoc feudum quaternatum, non est uere, feudum quaternatum, quo ad omnia & ad omnes effectus: sed secundum quid, quo ad quedam: quandoquidem regulariter habetur, ut feudum planum & de tabula: quia sub barone tenetur, & de eo, sicut de feud. plan. & de tabula iudicatur: nisi in his in quibus specialiter est prouisum ut de feudo quaternato: ut circa alienationem, circa collationem, circa successionem, & circa certum releuium seruitium: & circa concessionem, ubi lex regni prouidit de eo, ut de quaternato, pro tali est tenendum, & pro quaternato iudicabitur: quo uero ad alia in quibus specialiter non est prouisum etiam quod reperiatur scriptum in quaternionibus non est habendum & iudicandum ut feudum planum & de tabula. Et sic hoc feudum quaternatum, quo ad diuersos effectus diuerso iure iudicatur, & ab eo de-

nominatur de quo magis participat .l. quaerimus. ff. de sta. hom. nam quatenus respicit Regem, dicitur feudum quaternatum, nobile, vel militare: quatenus uero respicit baronem, dicitur feudum planum & de tabula, & vere iste talis feudatarius est vassallus baronis immediate: sed mediate est vassallus regis, & sic uterque & ipse, & baro est vassallus regis: sed ipse mediate: baro uero immediate ita tradit idem Freccia dicens peritiores regni hunc articulum non bene explicare in d. tra. in titulo differe. inter feud. rega. & c. in .6. differe. nu. 13. & .14. lib. 2. 246.
11 ¶ Sed ut feudum quaternatum dicatur non semper est necesse in quaternionibus annotari: sed plenum feudum, quod à rege tenetur, non est opus in quaternionibus annotari: sed illud tantum quod à barone tenetur, secundum Bar. in constitutione honorem per illum tex. quem refert. & seq. idem Freccia in d. tracta. in differe. feu. quaterna. nu. 1. lib. 2. fo. 238.
12 ¶ Cognoscitur et feudum quaternatum non solum per verba in capite, quae fuerunt in concessione à rege facta ut modo diximus: sed etiam si castrum in regno existens siue sit habitatum, siue inhabitatum dicitur feudum quaternatum, est tex. in constitutione iustitiarii ... & ... mam prope fin. Andre. in .c. 1. nu. 9. de contro. feu. apud pa. cur. termin. c. 1. in con... per Affli. in constitutione post mortem nu. 2. versi. iuxta praedicta .q. sub. 22. lib. 3. G. de Perin. in prin. n. o. col. 10. versi. item omne nu. 78. ubi dicit, quod omne castrum est feudum quaternatum: sed non econtra. Pet. de Greg. in tract. de conce. feu. c. 2. versi. quarto cognoscitur par. 2. qui citat etiam Andr. in constitutione post mortem lib. 2. ubi dicit, quod licet regulariter castrum sit feudum quaternatum: attamen corpus ipsius castri allodiale esse potest. Iacob. de santo Georgi. in tracta. feu. uer. de castro rubri montis col. 3. versi. item q. Licet sine licentia regis castrum de nouo nec edificari: nec dirutum refici possit, constituentes castra ut dicit Andr. lib. 2. sed aliud sentire videtur M. Frec. in d. tracta. in titu. differe. feu. quater. in 16. differe. nu. 34. lib. 2. fo. 242. vbi dicit, quod castrum ideo dicitur quaternatum propter homines ibi habitantes: nam si non essent in eo homines vassalli castrum habitantes, feudum quaternatum

non esset nisi aliter ex forma apparerec
per tex. cum. §. [illegible] [illegible]
edicte. ubi homo est dignissima creatura
[illegible] secundum eum castrum in
habitatum non esset feudum quaternati
13 secundum Afflict. sed quid ergo dicemus? Limi
ta tamen hoc procedere, ut castrum dica
tur feudum quaternatum, si in feudum
fuerit concessum à rege, alias si per viam do
nationis concedatur: quia tale non est feudum
quaternatum, sicut si in [illegible] concess
sum fuisset in feudum [illegible] in consi
14 [illegible] vol. 2. ¶ Tertiò feudum quater
natum dicitur, omne feudum ad collatio
nem regis pertinens, & hec sunt illa, que
in quaternionibus regie curie scripta sunt,
constitutione [illegible] Andre. in c. 1.
§. de contro. feu. apud par. cur. termi.
[illegible] [illegible] [illegible]
15 [illegible] ¶ Quartò feudum quaterna
tum dicitur omnis terra oppidum seu
villa, ubi homines vassalli inhabitant, An
dre. in d. c. 1. col. ulti. ubi dominium quan
do datur castrum, vel aliud vassallos ha
bens de contro. apud par. cur. termi. &
sequitur etiam Freccia in d. tract. in titu.
[illegible] feu. quater. in prin. lib. 1.
16 ¶ Quintò, quando feudum praestat
adiutorium, vel seruitium regi, feudum qua
ternatum nuncupatur. Afflict. in loco
preallegato, nam pro feudo plano & de
cabus a seruitiu baroni praestatur, no. An
dre. in c. 1. de contro. feud. apud par. cur.
termi. & in c. 1. de vassall. qui contra conf.
[illegible] feu. aliena. & in aliis locis cita
tis per Frecciam in titu. de autho. baro.
in quibus [illegible] lib. 2. sub tracta. [illegible]
& non pro feudo quaternato: nisi rex il
lud feudum contulerit tenendum a ba- 20
rone immediate & in capite: quia tunc
diceretur feudum quaternatum: & tamen
seruitium baroni praestabitur, secundum
17 eundem Frec. loco preallegato. ¶ Sex
tò feuda quaternata dicuntur, si per se
sunt scripta & annotata in quaternionibus
[illegible] regis; Andr. in c. 1. de contro.
18 feu. ap. d. par. cur. termi. Hinc tradit
Afflict. in constitutione statuimus [illegible]
rub. [illegible] quod castro concesso à prin
cipe cum domibus, iardenis, molendi
nis, baiulatione &c. hec cum castro con
cessa feuda quaternata non dicuntur nisi 21
si de per se in quaternionibus sint scrip.
vel annotata, & subdit in [illegible]

adueniat fiscales [illegible] referre vide
[illegible]. Sed huic sententie refragantur in
frascripta: nam tradit Pet. Greg. in tract.
19 [illegible] feu. in illa interdictiua [illegible]
[illegible] in prin. & in fin. quod concessa cum
castro designatis certis finibus, que in
eis continentur, uti de pertinentiis, vel
de domibus, iardenis, molendinis, baiulatio
nes, prata, pascua, herbagia, nemora,
[illegible], planicies, venationes, cursus
aquarum, & similia, omnia que intra terri
torium continentur, sunt feudalia: nisi co
trarium probetur. citat Andr. in c. licet. [illegible]
[illegible] in prima, addi. ver. ea verò de co
11 [illegible] inter masc. & fem. qui dicit hec
verba eadem: que infra fines feudi con
tinentur erunt feudalia, si non probentur
exempta, ut si donat in feudum castrum
cum hominibus, & pertinentiis
omnibus, sic erit forma priuilegiorum
in regno Sicilie, omnia, que sunt intra ter
ritorium nisi probentur exempta, sunt
11 feudalia per tex. in c. omnes basilice. [illegible]
[illegible] l. 1. §. cum urbem. ff. de offi. pre
fect. urb. idem tenet Andre. in c. si de i
de bene. secundum Petri. in consi. [illegible]
Intermedius in principi. & in [illegible]
it a dicit tenere Signoro. de Homed. in
consi. 60. magnificus col. 1. ver. [illegible]
regulis generalibus Secl. in consi. 86. in
causa comitatus col. 2. ver. tertia consi
sio [illegible] quod est repertum in consi. [illegible]
vol. 2. Curti. in tracta. feu. [illegible] in titu.
an & quando inuesti. sit de aliquo [illegible] Al
uar. in c. 1. col. 3. ver. q. ab extra. ver. [illegible]
de cap. qui cur. ven. di. Paris de Puteo in
tracta. feudi. in titu. de exc. e. baro. col. 2.
& [illegible] Iacob. de Sancto Georg. in tracta. feu.
[illegible] & cum molendinis. Et ergo dum
castro concessa semper uti feudalia conces
sa à rege censentur: nisi alteri per eum,
uel per eius predecessorem concessa repe
riantur: tunc concessio absque terra [illegible]
[illegible] facta intelligetur. l. ex facto in prin.
ff. de vulg. et pup. sub. Afflict. decisi.
[illegible] in causa per totum, & decisi. [illegible]
monasterium cum concord. per Pet. de
Grego. in d. q. verfi. quarto limito, ubi sub
dit, idem esse consuetum esse in omnibus con
cessionibus clausulam apponi iuribus rega
liis, & aliis semper saluis. Bal. in [illegible]
nam [illegible] C. de leg. Et adeo feudalia
iuncta cum castro censet, quod alienari
non possunt. constitutionem lib. 3. licet
torum

[illegible] in [illegible] feudo quod [illegible] per se [illegible] quod feudo dici debetur, nec possibile praescribi contra consuetudinem in [illegible] licet [illegible] per [illegible] in possess. [illegible] tradita per And. [illegible] qui [illegible] de [illegible] de feud. [illegible] si quis p [illegible] de feud. [illegible] [illegible] in fin. Luc. de Penna [illegible] col. [illegible] C. de omni agro deserto lib. [illegible] secundum eundem Per. [illegible] reg. in loco [illegible] consuetudine praescripta, secundum [illegible] Andre. in c. [illegible] de [illegible] inter [illegible] feu. & [illegible] idem per [illegible]

22 conclusionem [illegible] sit [illegible] feudalia, sequitur [illegible] quaternata [illegible] castrum [illegible] non possunt [illegible] & quia a principe sunt concessa, pro [illegible] immediate in superiorem cognoscitur ipse princeps, ut [illegible] G. de [illegible] in dicto [illegible] in princ. [illegible] loquendo de terris quae sunt in [illegible] feudi dicit, quod est feudum quaternatum quia immediate tenetur a rege. [illegible] Nec refragatur, quod de [illegible] in quaternionibus reg. cur. notata, nec descripta reperiantur, quia (ut diximus) feudum, quod a rege tenetur non est necesse, ut in quaternionibus curiae [illegible] sed illud [illegible] quod a barone tenetur, ut voluit Frecci. in d. tract. de subfeu. baro. in titu. differ. feu. quaternat. [illegible] Bartholomei de capua [illegible] constitutione honorem per [illegible]

23 [illegible] & si concedatur castrum cum pertinentiis suis non a principe sed a barone, quod fieri potest. Andr. in c. [illegible] col. [illegible] de contro. feu. [illegible] par. cur. [illegible] castro [illegible] feuda quaternata dicantur [illegible] in quaternionibus reg. cur. descripta non reperiantur ratione [illegible] [illegible] a principe sed a barone concedi [illegible] sufficit ex pluribus [illegible] rationem esse. [illegible] affinitatis. [illegible]

24 [illegible] de nup. cum simil. [illegible] ro [illegible] forte ad effectum plantandi concederent, ut certa portio in fructibus vel in pecunia sibi praestaretur, prout hodie in [illegible] [illegible] videtur, quod res infra fines feu- [illegible]

[illegible] ad usum [illegible] vel ad vineas

18 plantandum, vel alias arbores vel aedificandum domos, molendina, viridaria, & similia, ex quibus [illegible] fructus, per [illegible] barones feudatarii [illegible] quod facere

21 possunt; dummodo, quod illud [illegible] quod annuatim baroni redditur, non in pecunia, nec modica in portione fructuum consistat; nec fraus praesumatur in feudi [illegible] ut Andre. in c. [illegible] in [illegible] qui interfec. fratrem domini sui Afflict. decis. [illegible] Freccia. in d. tracta. de subfeu. baro. in [illegible] [illegible] fo. [illegible] rationem assignat quare in pecunia hoc casu censum constitui non posse quia per praestationem [illegible] fructuum [illegible]

19 ipse feudatario [illegible] possesor [illegible] habetur, & si in pecunia [illegible] [illegible] fraus facile [illegible] posset [illegible] [illegible] quae [illegible] vel ex [illegible] [illegible] [illegible] unde [illegible] quod ubi cessaret fraus, & pecunia solueretur [illegible] valore [illegible] [illegible] regis licentia concedi posset [illegible] pecunia [illegible]

25 [illegible] Et pecunia est servitium militare. [illegible] Baro

28 [illegible] & ubi soluitur pecunia [illegible] non praesumitur [illegible] Per. de Gregor. [illegible] [illegible] conclusione, & [illegible] ut etiam in pecunia constituere posset. Quaeritur

26 [illegible] feudales sint, quae per barones concedentur & non solum res sed etiam ius percipiendi [illegible] vel pecuniam [illegible] sine fraude [illegible] feudale iudicetur, & [illegible] universitate plus feudi in [illegible] successorem, secundum [illegible] de Greg. in loco parallel. ubi citat Bald. [illegible] alien.

27 [illegible] feudalia [illegible] secundum eum, qui vult, quod haec bona [illegible] sint alterius naturae quam alia bona feudalia, & in dubio general. [illegible] concessione [illegible] secundum Taurinen. in [illegible] & [illegible] Laude. in tra. de castell. [illegible] quaest.

videatur [illegible] regia et [illegible] per
Areti & Socini [illegible] de acquir. po. in
l. [illegible] praesumatur esse de
facto: licet subdat formam cancellariae
hodie ampliorem esse, quam illis vete-
ribus temporibus, quod nos non exami-
18 namus. Attamen non sunt feuda [illegible]
[illegible] sed simplicia, seu plana & de tabu-
la, si feudalia [illegible]. Andr. in c. i. col. 4.
[illegible] de contra. feu. apud patrem [illegible]
[illegible] et Affl. in d. constitutione [illegible]
[illegible] ubi dicit, quod si baro concedat
domos, vineas, vel [illegible] pro se
& filiis, [illegible] filiis, talia feuda conces-
sa de [illegible] baroni & non regi et si regia
intervenit assensus, per ea, quae habentur in
constitutione post mortem, [illegible] Sed
praedicta [illegible] limitanda [illegible]
& intelligenda videntur, si tum feudum fue-
rit concessum iure francae feudalitatis [illegible]
secundum Pet. de Grego. & [illegible]
[illegible] quaternato [illegible] feudatario
[illegible] intelliguntur alienata [illegible]
alterius naturae [illegible] Freccia. Et si fuit
[illegible] consuetum in feudum concedi, quod li-
ceret feudatario de suo feudo aliquem sub
infeudare posse; Andr. in ca. col. [illegible] de
his qui feu. da. po. Attamen [illegible]
feudum feudum dare posse pro [illegible]
non habemus: quia dismembraretur
& diminueretur feudum, [illegible] cogi-
[illegible]
29 ¶ Aliud est feudum, quod planum & de tabu-
la, vel ex [illegible], seu ex candelariale, vel
[illegible], seu feudum rusticum [illegible]
[illegible] Affl. [illegible] decis. [illegible] post nu. [illegible] &
quae sint ista feuda plana & de tabula di-
cit Freccia. in d. tracta. in titu. diffe. feu.
[illegible] satis plene haberi [illegible]
in constitutione ut de successionibus; &
per Puteum in suo interdicto tracta. de
feud. in prin. [illegible] & in rub. de verbo
signi. ubi dic. quod feudum planum et de
tabula dicitur illud, cuius collatio ad co-
mitem; vel baronem spectat. Andre. in
[illegible] regis vetiti. constitutio regni Sicilie
[illegible] de his qui feu. dar. po. Afflict. in
30 d. decis. [illegible] Unde feudum vacans
morte feudatarii legitimis absque haeredi-
bus descendentibus vel alia causa, comi-
ti, vel baroni & non regi devolvitur [illegible]
stitutione quando sub. [illegible] lib. [illegible] Afflict.
in constitutione post mortem nu. [illegible] ubi
[illegible] ad hoc adducit, & inter alia [illegible]

[illegible] pulchre decis. [illegible] Egid. de Bella [illegible]
31 [illegible] ¶ Et limitat nisi negligens ipse
baro fuisset in vendicando feudum prop-
ter rebellionem feudatarii, quia tunc in
[illegible] delinquente, regius fiscus [illegible]
[illegible] non baro [illegible] Bal. in [illegible] nulla per-
quoa [illegible] Sed hodie in hoc regno
[illegible] repi. [illegible]
[illegible] feudatarius sine licentia [illegible]
quilibet baro [illegible]
[illegible] quaternatum, sive non quaternatum
& sic planum & de tabula [illegible]
[illegible] vel propter crimen subfeuda[illegible]
vel defectu legitimorum haeredum [illegible]
[illegible] annum, conferre potest, sum [illegible]
[illegible] consuetudinem post lapsum anni [illegible]
[illegible] illud dare, nec [illegible] ad re-
gem spectat, qui sub [illegible] ba-
32 roni debendo concedet. ¶ Feudum [illegible]
[illegible] planum & de tabula dicitur [illegible]
annotatur, seu scribitur in tabula [illegible]
[illegible] feu. [illegible] Pet. Rebuffus [illegible]
arbor. feu. [illegible] cum concord. [illegible]
[illegible] Sed existimamus, quod
hec feuda ne confunderentur, [illegible]
separatim annotari solebant, quaternata
in quaternionibus plana & de tabula, in
tabulis, quam distinctionem hodie non
videmus, vel de tabula, i. de [illegible]
vivere domini concedebantur [illegible] plan-
[illegible] num dicitur, quia frequenter [illegible]
[illegible] tale feudum constituebat [illegible]
pane, & vivere domini, ita ut [illegible]
da quaternata erant in dubio [illegible]
[illegible] stabant [illegible] pro defensio-
ne regni: ita ex diverso feuda quae conce-
debantur aliis subfeudatariis [illegible]
bus, pane, & vivere domini, feuda plana
[illegible] & de tabula dicebantur. [illegible]
[illegible] R. [illegible] Andr. [illegible]
[illegible] de contr. feu. apud par. [illegible]
[illegible] illud [illegible] causa
[illegible] in constitutione post mortem
& constitutione ut de successionibus. [illegible]
[illegible] in regno idem est, quod [illegible]
apud lombardos [illegible] quod [illegible]
[illegible] pro [illegible] patris [illegible]
[illegible] vel pecuniae [illegible] de suc-
cessionibus, aut pro libello, vel [illegible]
[illegible] emphyteutica, [illegible] ad [illegible]
tempus locantur, sub natura [illegible]
[illegible] vel impropria natura [illegible]
feudo sunt acquisita, aut in [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
cunctis

eundem Camera. in d. c. imperialem fo. 32. litera. V. & in litera. T. declarat. mansum idem est, quod paruum territorium quantum unum par boum laborare possit, c. i. §. si quis de manso de contro. in vesti. vbi doct. & glo. in c. i. extra de re-
33 sti. [illegible] ¶ Et feudum hoc planum & de tabula non potest dici sub rege; sed sub barone; quia penès regem feudum rusticum esse nõ potest. Freccia in tract. de subfeu. bar. in quinta quest. baro. nu. 7. lib. 2. vbi dicit, quod praecipue quidam decidebat, qui contrarium dicebat ex ignorantia regularũ: sed bene asserit, quod rex potest esse feudatarius alterius regis, secundum Andre. in c. si quis decesserit si de feu. fuer. contro. Sed si vera est opinio Afflict. in c. i. §. fin. de cap. qui cur. ven. nu. 38. et in c. i. quis dicatur dux comes. & c. quod feudum quaternatum nõ dicatur nobile: nisi vassallos habeat, nõ meminerunt domini a M. Freccia, qui asserebant penès regem feuda rustica reperiri, quasi non nobilia, pro qua sententia non inutilis erit doctrina quam tradit Per. de Greg. in tracta. conces. feu. p. 4. q. 7. ver. ex quibus infero, usque ad 6. vbi vult, Quòd ex re concessa in feudum per prin-
34 cipem, duplex oritur nobilitas: primo respectu rei, quae, si prius burgensatica, & nullam habens dignitatem erat, per regem in feudum concessa statim nobilis efficitur; quoniam annexa iurisdictio intra territorium ipsius concessa censetur, veluti iura dohanae, baiulationis, & similia. [illegible] reg. Alfon. sub titulo, quod habentes feuda plana; licet huiusmodi concessione non merum nec mixtum imperium, sed simplex iurisdictio concessa intelligatur, fac. in lege imperium col. 6. vers. & tenendo istam nostram conclusionem. ff. de iuris. om. iud. Affli. in prae lud. feu. q. 6. col. 2. & ita in regno dicitur [illegible] & communem interpretationem feuda nobilia nuncupari, & non alterius: sed regiae curiae iurisdicti-
35 oni subiecta. Secundo ex receptione possessionis feudi oritur nobilitas; quia regulariter per infeudationem contrahitur, ca[illegible] nobilitas [illegible] de in[illegible] habilitem. l. [illegible] consule [illegible] de origi. facit ret. [illegible] dixisse asserit. An[illegible] dre. in c. i. col. [illegible] in regno Siciliae de

conces. feu. apud par. cur. termi. & in c. 4. §. ca[illegible] quis dicatur dux, & el march. & in c. i. §. & [illegible] intelligendum ver. haec cõ[illegible] dicitur qui succe. tene. vers. secundo. ¶ Quod tamen intelligitur in feudo antiquo, & non in nouo, quia nobilitas non [illegible] nascitur. ut no. glo. in l. [illegible] ff. de grad. & ita [illegible] Bal. in prael. d. feu. Mart. Laud. in c. i. col. 3. qui feu. dat. [illegible] in prae lud. feu. col. 4. q. x. Sed [illegible] feudum de per se sit nobile, cum est no[illegible] quia concessum a rege, & possessor [illegible] non sit nobilis nisi dicamus, quod non [illegible] feudum, quod a rege con-
36 ceditur dicitur nobile. ¶ Secundo intelligit procedere in feu. quaternato [illegible] [illegible] Luc. de Pen. in l. mulieres col. 4. vbi [illegible] nobilitatis species posse. c. de dignit. lib. 12. & facit quod tradit Affl. dec. [illegible] per instrumentum in fin. ¶ Tertio intelligit, quando [illegible] feudum nobile [illegible] principali [illegible] Deci. in consil. 3 [illegible] Vers. non omit-
37 to. ¶ Differentias [illegible] inter feuda quaternata, & plana & de tabula vide compilatas per Freccia [illegible] in d. tract. [illegible] differe. feu. quatern. vbi 26. differentias ponit.
38 ¶ [illegible] est aduertendum, quod haec clau[illegible] quod domina nostra in capite [illegible] recognoscat, declarat Per. de Gregor. in tracta. con. ce. feu. p. 8. q. i. vbi [illegible] [illegible] recognitio [illegible] quando [illegible] facienda [illegible] quis ex illa re[illegible] effectus, & concludit quod requiritur [illegible] feudi in capite: primo [illegible] feuda[illegible] [illegible] licentia regis feudum alienare [illegible] consilium Aretini in [illegible] in consi. [illegible] viso casu col. [illegible] vers. cum [illegible] in pri. & ibi doct. de prohi. feu. alien. per [illegible] haec regis licentia [illegible] regno [illegible] ratione [illegible] feud. [illegible] penès re-
39 gem remansit: similis naturalis posses[illegible] in feudatarium [illegible] quod [illegible] feudata[illegible] naturalis possessionis: sed

etiam procurator regii fisci, respectu ciui
lis possessionis. interdictum recuperan
dæ possessionis contrà quemlibet spoli
antem intentare potest: ex latè traditis p
Afflict. in prælud. constitutionum regni
.q.22, per totum. ℭ Secundò est
fienda hec recongnitio respectu uniuer
sitatis totius feudi: & non rerum particu
larium, quæ fortè per feudatarium alteri
40 fuerint concessæ: nam feudatarius non
solùm dominium habet utile: sed etiam
directum, quod sub alternú nuncupatur
ex mente Bal. in .l.a. & fin. C. und. cogn.
dū ibi dicit, quód singularia feudi, quę
sunt in regno Apuliæ: sunt de directo re
gis dñio: licèt maior uniuersitas, id est
totum regnum sit feudale ipsius ecclesiæ
quem refer. & seq. Matt. Laud. in. c.i. in
fin. si vassall. feu. priue. Iac. de sa. geo.
in tracta. feu. in verbo dictiq; vassalli p
miserunt recognoscere. col. pen. & se.
ver. ult. q. Afflict. in prælud. constituti
onum regni. q.22. Itèm fit hec feudi reco
gnitio more solito iuxtà formam primæ
41 et originalis & non aliter: nam rex nouū
grauamen imponere non potest. Andr.
in constitutione honorem in prin. lib. 3.
& si imposuerit consentiente feudatario,
successoribus non præiudicat. Bal. in. c. i.
.§. fin. col. pen. versi. modo. q. & col. ulti.
in fin, de feu. guar. refert & comendat
Decius in consilio. 193. col. 2. versi. præ
terea, Imò in dubiis nec ipsi feudatario p
42 iudicat: quia seruitia indebita præsu
muntur à subditis extorta. Bal. in titulo
de pace constantiæ ver. pactiones & in. l.
nec si uolens per illum tex. C. de lib. er. ca
usa Iac. de santo geor. in d. verbo. dicti
q; vassalli col. 4. ver. item in materia re
cognitionis. Item fieri debet hec feudi re
cognitio immediatè per vassallum, cui
conceditur: & non per medium alterius
inferioris feudatarii. Andre in. c. i. §. simi
litèr col. 1. ver. feudum de cap. qui cu. ven.
43 ℭ Tertiò resultat effectus: quià rex hu
iusmodi recognitionis ratione cogere
potest feudatarium, ut ostendat sibi rem
feudalem et eius limites, seu quātitatem
rei cōcessę in feudum, ac titulū suę pos
sessionis Hosti. in titul. de feud. §. quibus
ver. quid. si vassallus. Io: Blancus de
marsi. in summa feudo. de content. feu.
par. 1. §. pone quód dominus agit contra
vassallos, ubi dixit hanc. q. esse sabatinā,
utilem, valde quotidianā, & multum in
regno siciliæ frequentatam. Bal in. c. i. de
vassal. qui contra constitu. lotha. & in. c.
.i. §. vassallus si de feud. fuerit contro. ver.
& latius Affli. in cōstitutione ab officiali
bus n. 3. Itèm poterit eū cogere, ut demō
stret instrumenta feudi, seu iura, que ha
bet in feudo per priuilegium, seu inue
stituram seu di. Bal. in. l. 2. col. 2. C. quo
modo & quandó iud. quem refe. seq. & I
limi. Ias. in præliud. feud. col. 18. & seq.
ver. an autèm & in. l. 1. col. 93. ver. 15. q. C.
de iure emphy. & in. l. legatum nu. 3. de
edend. & Affli. in d. constitutione offici
alibus. no. 3. Et si feudatarius ostendere
prædicta recusauerit, poterit ei com mi
nari & intimari, quód si infrà certum ter
minum nō demostrauerit instrumenta
commodo ipsorum instrumentorum p
uabitur, nec illis in sui fauorem amplius
utetur. iuxta no. in. c. 9. propè fi. de fide
instru. Bal. in. c. 1. §. vassallos il. 1. col. ul
ti. si de feu. fuer. contro. Iacob. de. s. ge
org. in d. verbo dictiq;. vassalli. ità etiā
concludit idem Pet. de Gre. in d. tracta.
concessi. feu. p. 1. q. 12. At nobis
uidetur, quód etiam si non fuerit appo
ta d. clausula: ità quód in capite à curia
nostra recognoscat, & teneat, prædicta
omnia tex habebit: siquidem omnia ex
propria feudorū natura procedunt. vide
licèt: ut concedens retineat per se se do
minium directum, & consequenter ciuilē
possessionem, ut est dictum in prelud.
Nec inuenientur ex traditis per Pet. de
Greg. quód hec ueniant virtute horum
verborū in capite &c. & si hec verba defi
cerēt, prædicta non resultarent effectus: tā
metsi hec verba prædicta significare asse
uerari posset, respectu quia feudū est, &
vassallus immediatè dominum in domi
num recognoscit: præsertim quia doct.
44 præcitati cognitionem non habuerūt ho
rum verborū in capite, que in iure feudo
rum non reperiuntur: sed sunt noua ver
ba tradita per constitutionem ut de suc
cessionibus, & etiam leguntur per hoc
cap. si aliquem, ut sentit etiàm idem Pe.
de Greg. in d. p. 8. q. i. ubi dicit hec ver
ba in capite originem sumpsisse ex d. con
stitutione ut de successionibus & ex isto
. c. si aliquem. Ponūtur tamèn hec
verba in capite ad ostendendum, ut vas
sallū immediatè sint: & non mediantè a
vt esse

vt esse debeant sempèr feudatarii, qui seruitia Regi præstent: & non subfeudatarii, qui licèt vassalli sint Regis per medium baronis, vt ex prædictis patet: attamèn non Regi: sed baroni seruitiũ præstant. Frec. in tracta. de subfeudis baron. in quinta authoritate baron. lib. 3, nu. 15. fo. 200. & in regno est cap. Regis Iacobi .34. nullus subfeudatarius fo. 9.

IN VERBVM

SVBFEVDATARIVM

SVMMARIA.

Subfeudatarius quis dicatur? 1
Subfeudatarius, latinè subbeneficiatus. 2
Maiores valuasores subfeudatarij dicũtur 3
Vassallus Regis est, qui subfeudatarius baronis est. 4
Nobilis regulariter quis nõ efficitur ex possessione sub feudi. 5
Subfeudatarij: an vocem habeant in parlamento? 6
Subfeudatarius appellatione feuda tenens in capite non venit. 7
Cap. si aliquem locum habet tàm in feudis quaternatis, quàm in planis & de tab. 8
Legis initium, si est generale, tota lex generaliter intelligi debet. 9
Cap. Honorij factum ad ampliandam successionem: an loquatur de subfeudatario in capite? 10
Subfeudatarius in capite: an detur? 11
Feuda plan. & de tab. sunt minima. 12
Princeps alterius iuri in dubio præiudicare velle non præsumitur. 13
Collatio feudi plani & de tabula spectat ad comitem, vel baronem. 14
Fœmina iure feud. ràm non succedit 15
Princeps legem condendo priuatorum iuri præiudicare potest. 16
Feuda originaliter principis ex munificentia proficiscuntur. 17
Assensus principis in alienatione feudorum est remissus per cap. volentes. 18
Lex interpretans secundùm terminos legis interpretatæ intelligi debet. 19
Const. vt de successionibus loquitur in feudis quaternatis tantùm: & non in planis & de tabula. 20
Const. in aliquibus loquitur in successione ascendenium: & nõ collateralium. 21
Hereditas magis descendentibus, quàm collateralibus debetur. 22
Feudi plani & de tabula collatio spectat (deficientibus successoribus) ad baronem: & non ad regem. 23
Cap. si aliquem: an loquatur in feudis planis & de tabula propter tria scire prodest nu. 24
Successio in feudis planis & de tabula est vsq; ad septimum gradum, tàm iure feudorum, quàm iure istius .c. si aliquẽ. 25

1 SVBFEVDATARIVM. Subfeudatarius dicitur, qui feudum à feudatario recognoscit & tenet in feudum, & ipsum in dominum immediatum & in capite veneratur & colit. cap. primo. §. rursus quib. mod. feud. amitta. cap. imperialem. §. illud quoq; de prohibita feudorum alienatione per federicum. et cap. primo, §. præterea de cap. corrad. constitutione post mortem. ad hoc citata per Frecc. in suo tracta. de subfeudis baronum in titulo quis dicatur subfeudatarius numero primo libro secundo fo.
2 68. ¶ Et hoc nomen (subfeudatarius) rude ac barbarum vocabulum extat: siquidem subfeudatarius latinè subbeneficiatus nuncupatur. sicut enim rude ac barbarum est nomen (feudum, & subfeudum) latinè enim (beneficium, et subbeneficium) dicitur. vt tradit Oldendorpius secundùm eundem Freccium in prædicto tractato de subfeudis baronum in titulo de origine baronum numero 44. libro primo, et in titulo de origine feud. nu. 55. eodem libro. ¶ Et maiores valuasores tales subfeudatarii nuncupantur, & dignitatem habent, si feudum quaternatum possident. Andreas in capitulo primo col. secunda nu. 6. de his, qui feuda dare possunt. Appellantur etiàm capitanei, quasi digna habentes capita respectu aliorũ inferiorũ

& præstant sacramentum fidelitatis iuxta formam traditam in .c.1. de no. for. fid. idem Frec. in t° de orig. bar. q.1. nu.
4 107. lib.1. fo.14. Et vassallus regis dicitur subfeudatarius baronis, qui subeo (vt modò diximus) feudum quaternatum habet. no. in const. pòst mortem & no. And. in .c.1. de cont. feu. ap. pares cu. tenet largo & abusiuo regni vocabulo barones nuncupantur. idem Frec.
5 per vassallatico in loco nu. 12. fo. 14. Sed regulariter ex possessione subfeudi nobilis persona non censetur: quia subfeudũ nobilitatem non tradit. no. And. in .c.1. §. huius aũt generis. ex quib. cau. feud. ami. & in .c.1. §. cæteri verò. quis dic. dux: cùm collatio feudi non fiat à rege, & ſm lombardos paragogium acquiritur ex regis infeudatione. And. in .c.1. §. similiter col .6. de cap. qui cur. vend. & in .c.1. de cont. feu. ap. pa. cu. ter. secus si fiat à Regum capitaneis, qui vulgò barones dicuntur, penès quos non est authoritas, neq; facultas nobilitatem dandi, vt no. doct. & Card. Alexa. in .c. 1. feu. ſm eund. in Frec. in d. tracta. in t° quis dic. subfeu. nu.10. lib.2. fo.69.
6 ¶ Et an tales subfeudatarii vocem habeant generalem in parlamento, sicut alii barones, & feudatarii: latè examinat idẽ Frec. in t° de orig. bar. q.1. Vbi negatiuã partem veriorem esse concludit: sed propter esse, quod in multis contrà eos veritur, cogitandum relinquit.
7 ¶ Et no. q̃ subfeudatarius non venit appellatione feuda tenentis in capite à Regia curia: quià si veniret, superfluò poneretur in tex. dictio (subfeudatarium) & q̃ appellatione feudatarii subfeudatarius non veniat, tenet Frec. in t° quis dicatur subfeu. nu.6. lib.2. fo.69. ratione q̃a verba potiori in significatu capi debent, .l. 1. §. 1. si ag. vect. vel emphy. pet.
8 ¶ Secundò no. q̃ hoc cap. si aliquem generaliter locum habet in omnib' feudis, tàm quaternatis, quæ in capite à rege tenentur, q̃ in feudis planis & de tabula, quæ ab aliis puta comitibus, & baronibus immediatè tenentur: quia sub nomine (subfeudatarium) non solùm qui à barone feudum quaternatum: sed qui planum & de tabula tenet, comprehenduntur, & initium legis cùm est generale, tota lex generaliter intelligi debet.

.l. regula .§. fin. ff. de iur. & fac. ignor. gloss. 1. in prin. in const. vt de successionibus. ¶ Et sic tex. iste ſm quosdam ampliat dispositionem d. consti. vt de successionibus quæ loquitur in feudis quaternatis tantùm, ſm gloss. ibi in prin. & in .§. in omnibus. vbi And. & Afflic. in primo not. licèt contrarium putet Frec. in t° diffe. feu. quat. nu. 7. q̃ tex. iste loquatur etiam in feudis planis & de tabula, tenet simpliciter, nullam mouens difficultatem do. meus præpatruus do. Blas. Lancea l. 1. in. 4. no. vbi dicit q̃ tex. iste per hoc nomen (subfeudatarii) non tantùm quaternata: sed etiam plana & de tabula feuda complectitur, & ampliat dispositionem d. const. vt de successionibus, quæ tantùm in quaterna-
10 tis loquitur feudis. ¶ Sed in contrarium multa stringunt: nàm And. in .c. 1. nu. 14. versi. vert. statuto regni siciliæ de na. successi. feu. contrarium tenere videtur, dùm dicit, q̃. c. Hoc nostrum factum ad ampliandum successionem loquitur etiàm in subfeudatario: sed debet intelligi de subfeudatario in capite. tu verò cogita: quia non videmus, quomodò subfeudatarius in capite dari possit: nàm verba in capite, immediatè exponuntur, vt. & diximus suprà in verb. in capite in prin. & subfeudatarius dicitur, qui à feudatario tenet, & eum in dominum immediatum recognoscit .c. 1. §. rursus qui. ti. e. feu. ami. cum concordantiis adductis per Frecc. in titulo quis dicat. subfeudat. nu. primo, vt modò diximus. ergo in capite & immediatè regem recognoscere nequit: sed mediatè .i. per medium baronis vassallus erit regis, vt tradit idem Freccia præallegato in loco nu. 12. per constitut. orem. pòst mortem, & per notata per And. in capitulo primo de contrauersi. feud. apud par. cur. terminã.
11 vel dicatur, quod datur subfeudatarius in capite regem recognoscens, quandò possidet feudum quaternatum, cuius collatio ad regem pertineat, & subfeudatarius dicatur: quia feudum in terra comitis, vel baronis existat, & ei seruitium militare, & relevium, quod vicesimam decem minimè excedit, præstari vel solui debeat. constitutione pòst mortem, Et subfeudatarius feudum quaternatũ habens tùnc in capite & immediatè

baronem

baronem recognoscere dicatur, quandò
specialitèr et expraessim Rex feudum cō
tulerit à barone immediate & in capite te
nendum, & non alitèr, vt ex no. per eū
dem Frec. in d. tract. & t° de auth. baro.
in quinta auth. nu. 22. fo. 196. Et pro
hac opinione tex. iste ponderatur, quùm
dicit (vel et subfeudatarium) quasi senti
re velit à nostra curia feuda tenentem,
replicando quod anteà dixerat: vt de fe
udatario in capite à nostra curia feudā te
12 nente. ¶ Secundò facit: nàm feuda pla
na & de tabula sunt minima, ideò q; de
his cogitasse non praesumitur, arg. l. scio
de test. in integ. Frec. in d. tract. in 1° dif
fer. feu. quat. lib. 2. nu. 6. fo. 239. vbi
etiàm dicit, quod ista feuda à rusticis possi
deri solent, & vt plurimum redditum sol
uunt, & militare non praestant seruitiū,
et talia feuda non comprehenduntur
in leg. Guil. vel Federici imperatoris.
13 ¶ Tertiò facit: nàm princeps alterius
iuri in dubiis praeiudicare velle non prae
sumitur. l. 2. §. merito, & §. si quis
a principe ff. ne quid in loco. pub. Dec.
in consi. 65. viso thermate nu. 4. vol. 3.
14 Sed collatio feudi plani & de tabula ad
comitem, vel baronem spectat. Andr.
in c. 1. §. regis ver. const. reg. sicil. p°
t° feu. Affl. decis. 282. Ergò Rex am
15 plificando successionem feudorū, et foe
minam admittendo, quae iure feudorū
non succedebat. Frecc. in dicto tra. dif
fer. feu. qua. ver. 23. differ. nu. 30. lib. 2.
fo. 242. baronibus, & comitibus prae
iudicium inferret. Huic tamen responde
16 ri posset: nàm princeps generalem legē
in regno condendo ob publicam utilita
tem priuatorum iuri praeiudicare potest,
quotiès contra certam personam non
statuit. l. 2. §. exactus vbi Bal. ff. de ori.
iu. Bar. in l. fi. de appe. adduct. per Io.
Aloy. de Septimo in c. volentes col. 12.
praesertim in feudis, vbi nouam naturā
17 sempèr dare potest: sicuti de feuda prin
cipis ex munificentia originalitèr profi
ciscuntur, & quasi suis de rebus dispone
re videtur. c. 1. §. fi. in quib. cau. feu.
ami. & declarat And. in prael. feu. gloss.
2. co. in const. ut de successionibus. per
quam rationem communitèr scribentes
18 concludunt: feudorū in alienatione agna
torū assensum remissum fuisse per princi
pē cōdentē. c. volentes. vnde sicut in
praeiudicium agnatorum princeps ibi
statuit, feudatarium feuda antiqua sine
agnatorum assensu alienare posse: ita
hic successionem ampliare potuit in co
mitum, vel baronum praeiudicium, à q
bus feuda plana & de tabula tenentur.
vt ait Affl. in c. 1. §. fi. nu. 69. de capita.
qui cur. ven. ubi dicit, quod princeps l. cō
dendo ius alienum tollere potest sm Bar.
in l. fi. C. si con. ius vel vti. pub. & l. mi
tat esse verum, quotiès lex est iusta.
19 ¶ Quartò & vltimò facit: nàm lex in
terpretans secundum interpraetatae legis
terminos intelligi debet. §. tertia verò
constitutione in auth. de fil. an. dot. inst.
na. sed const. vt de successionibus, ad
cuius interpretationem hoc cap. con di
tum fuisse fertur, quaternatis in feudis
tantùm: & non in feudis planis & de ta
bula loquitur. sm gloss. And. & Affl. ibi,
vt modò diximus, vbi plus habetur: quā
quasi eadem verba, quae ponunt ibi, ponū
tur hic: dicitur. n. in d. const. vt de suc
cessionibus: comitum, & baronum, &
caeterorum omnium, qui feuda à nobis in
capite tenent, vel ab aliis etc. & hic dici
tur à nostra curia in capite feuda tenentē,
vel subfeudatarium: nàm illud ab aliis,
& illud subfeudatarium unum & idem
significare videtur, vt semper de feudo
quaternato intelligatur, igitùr hoc cap.
sm illam const. ita à peritis interpraeta
tā intelligi debet. Sed ad hoc dici posset
quod const. vt de successionibus loquatur
et in feudo plano & de tabula, & non so
lùm in quaternatis, & cōsequentèr foemi
na succedat, vt tenet Frecci. in suo tract.
de subfeu. l. ar. in 1° differ. feu. quat. 23.
differ. nu. 30. fo. 241. contra And. glo.
& cae. qui mouetur per const. in aliquibus
qui foeminas admittit, tàm in feudo frā
co, quàm in feudo longobardo, & tàm
in feudo plano & de tabula, quàm in feu
do quaternato, & tàm in feudo nobili,
quàm in feudo rustico, & idem tenere
Affl. ait in capitulo primo. §. filia verò
de successione feud. & in. §. sequenti,
vbi dicit: filiam matri succedere in feudo
materno per dictam constitutionem in
aliquibus, et idem tenere And. in capi
tulo primo, §. & quià de his, qui feuda
dar. poss. dùm generalitèr loqui asseue
rat. allegando textum in praedicta con
20 stitutione in aliquibus. Et deinde dicit,

quod licet Affl. in d. const. vt de successionibus contrarium teneat, vt foemina in feudis planis & de tabula succedat: tamen dicit, quod ipse non aduertit ad textum const. vt de successionibus: Sed aduertas, quod non absque ratione prædicti doct. communiter tenuerunt d. const. vt de successionibus quaternaris in feudis tantummodo locum habere: & non in feu. planis & de tabula: licet constitutio in aliquibus omnibus in feudis generaliter loquatur: nam
21 const. in aliquibus de ascendentium tractat successione, & collateralium ad successionem non extenditur, de qua loquitur
22 const. vt de successionibus: siquidem de scendentibus ascendentium magis, quam collateralibus collateralium successio debetur. doct. communiter in . §. cum filius inst. de hær. quæ ab inte. def. maxime Ias. Fab. et Cast. & const. vt de successionibus, quæ de collateralium successione loquitur, quod loquatur in feudis quaternaris tantum: & non in feudis planis & de tabula ibi: patet in . §. in omnibus, dum de feudis ad regem reuersis disponit, defectu personarum, quas admittit d. const. vbi ostenditur supra loquutum fuisse de feudis, quorum collatio spectat ad regem, & sic de feudis quaternatis, vt enucleat ibi
23 gloss. in verbo in omnibus: nam feudis plani & de tab. collatio deficientibus hæredibus spectat ad baronem: & non ad regem. And. in . c. i. §. regis ver. const. regni sicilie. nu. 4. in prima rub. feud. Affl. decisione, 282. & supra diximus, & quod tale feudum baroni deuoluatur, legitimis deficientibus hæredibus, est const. si quando & ibi Affl. in const. post mortem nu. 7. Sic verior est communis opinio, quod const. vt de successionibus in feudis quaternaris tantum loquatur: & non in planis & de tabula, ergo & hic idem dicendum esset, Sed dic, quod ibi de statuentium volutate apparet, voluisse de feudis quaternaris dumtaxat loqui: secus est hic, vbi tex. generaliter loquitur, & generaliter intelligi debet, vt dictum est supra.
24 ¶ Scire enim prodest: an hoc cap. si aliquem loquatur in feudis planis & de tabula, propter quia, vt foemina succedat, quæ iure communi feudorum non succedit, et vt primogenitus solus: & non plures succedant, & vt vterinus etiam succedat in feudo non ex com parente prouenti ente, quod secus iure feudorum, constitutionibusque regni determinatur, vt dicemus infra in verb. nō eōibus: quæ quo ad successionem in respectu gradus idem
25 est, quod iure feudorum, vsque ad septimum gradum iure feudo. In feudis planis et de tabula succeditur, vt not. in . c. i. de gra. succ. in feu. Frec. in tract. de subf. baro. in titu. diffe. feu. quæstio. 2. lib. 3. fo. 236. & vsque ad septimum gradum iure const. regni. vt in const. si quando de poen. Fertu. vt diximus supra in tit. n. & seq. & vsque ad septimum gradum per hoc . c. si aliquem succeditur, vt dicemus in verb. vsque, & verb. ad trinepotes.

IN VERBVM

NVLLO

SVMMARIA

Ablatiuum absolutum expressum, & propriam conditionem facit. 1
Conditione, quod nullus extiterit hæres nisi purificata non succeditur per . c. si aliq. 2
Fratris sorores excludunt, si ipsas maritauerint, & dotauerint, iure const. 3
Qualitate aliqua à statuto necessaria nisi illa purificata non admittuntur 4
Negatiua si est fundamentum intentionis agentis plene probari debet. 5
Proximior, si ab agnatione vocatur, aliquem in gradu nō procedere probare debet. 5
Negatiua an sit semper verum? 6
Facta non præsumuntur: sed probari debent. 7
Negatiua simplex non coarctata loco & tempore est improbabilis natura. 8
Probasse ex ipso quis dicitur, dū contrariū nō probatur, si pro eo est præsumptio. 9
Proximior vocatus, quā probationem afferre debet, cum simpliciter, & cum alio nō ex idagne vocatur? 10 & 11
Hæres vt adeat hæreditatem, cum contradictorem non habet, sufficit, vt vehementer opinetur hæreditatem sibi delatam, morte non testamentam, vel se proximiorem. 12
Diuini vel sunt consanguinei. 13

Nullo

1 NVLLO, Not. q ablatiuum hoc
absolutum (nullo legitimo hærede) fa
cit expressam ac propriam conditionem.
.l. ab emptione .ff. de pact. vbi Bar. &
alii, colligitur etiam ex eodem Bar. in .l.
1. q. 7. ff. de cond. & dem. & habetur
per omnes in rub. ff. sol. mat. vbi Vicē
ti. Salyce. testatur hanc esse verissimam
2 & communem opinionem. Igitur nisi
si purificata conditione, q legitimi de
scendentes hæredes non extiterint, per
sonæ ad feudum inuitatæ per hoc statu.
venire non possunt. l. cedere diem. ff. de
uer. sig. §. ex conuentionali inst. de ue.
ob. l. qui hæredi ff. de cond. & dem. auth.
licet. C. de nat. lib. Bar. & cæt. in .l. 1.
§. filium. ff. de bon. pos. cō. ta. Acce
dat quod habetur in const. in aliquibus
3 rub. 3. lib. 3. vbi fratres sororibus præfe
runtur, si ipsas nuptui tradiderint, & do
tauerint: nam (nisi impleta d. conditio
ne) sorores non repelluntur: sed feudi
portionem eis contingentem petere po
terunt. sm And. ibi per .l. 1. C. de his, q
sub modo. et .l. 1. ff. de an. leg. et Afflic.
ibi nu. 25. q. ii concor. allegat.
4 ¶ Ex quo inferri videtur, q ad obtinen
dam hæreditatem, consequendum q
feudum vti proximior, quis necesse hēt
probare: non esse legitimos descenden
tes hæredes: siquidem cum qualitate ali
qua a statuto vocati, eam purificatam es
se probare debent, vt obtinere possint.
Io. And. in c. i. de homic. in vi. Bar.
in .l. 1. §. hoc interdictum. ff. ne quid
in loco pub. Bal. in .l. si quis non dicam
rapere. C. de epi. & cler. Soc. in consi.
57. in causa nu. 11. vol. 3. Deci. in consi.
80. nu. 3. cum concor. per Paris. in cōn
5 si. 39. nu. 30. 31. & 32. vol. 3. Nam
licet non esse legitimum hæredem: sit
negatiua: attamen est fundamentum in
tentionis agentis, quo casu plene est p
banda. est communis opinio, quam testa
tur Ias. post Alex. in .l. in illa nu. 11. ff.
de ver. ob. Abb. in c. fin. nu. 11. de p
6 sumpt. & priuatim cum quis ab intestato
tamq proximior succedere vult, q nedū
se coniunctum: sed et se proximiorem
coniunctum plena probatione ostendē
re debeat, tenet Soci. nep. in consi. 26.
qui incipit dubitatur nu. 10. vol. 2. qui di
cit ita assignare voluisse Aret. in §. actio
num col. fin. ver. si autem ab intestato in
sti. de acti. ¶ At contrarium, quod ad
obtinendam hæreditatem tanq proxi
mius sufficiat probare se esse talem, qui
ad successionem admittatur, puta in
secundo, vel tertio gradu vsq ad septi
mum gradum in terminis huius statuti
licet non probet, q illi qui sunt in pri
mo gradu, & sic proximiores non extēt,
neuissime tenet Rimi. nal. in consi. 242.
in causa arrenii nu. 3. vol. qui dicit esse
no. decisi. Rapha. quam sequitur Rom.
in .l. hæres instituetur, & .l. seq. ff. de ac.
hær. per tex. in .l. anus cetam de succe.
& .l. 2. C. de succe. edi. & ita limitari asse
rit dicta Bar. in d. l. in illa: & rationē
7 assignat: quia facti est, non et dum filios
siue proximos habere, & facta regulari
ter non præsumuntur .l. in bello. §. fac
tæ. ff. de cap. & postlim. reuer. & addit.
ibi citat post Cum. Alex. in .l. is potest
ff. de acqui. hær. et, q referat & sequat
8 Dec. in consi. 321. Et tu aliam adde rati
onem: nam q non sit alius proximior ē
negatiua simplex, nec loco, nec tempo
re coartata, quæ per rerum naturam
improbabilis est .l. actor, C. de prob.
Ias. in dicta .l. is potest n. 89. ff. de ac. hę.
Ideoq sufficere videtur allegare se pro
ximiorem probare, q sit infra gradum,
infra quem succedere possit: quia pro
9 eo erit præsumptio, & cum quis habet p
se præsumptionem, quid probare debet
eo ipso probasse dicitur, quod contrari
um non probatur. est glo. in .l. super ser
uis. C. qui milit. non po. lib. 12. l. 1. C.
qui testa. fa. po. Ias. in d. l. is potest nu. 88.
ff. de acq. hær. Sed aduerte, q Dec. in d.
consilio. 321. licet d. opinionem referat: ac
tamen eam sequi nō vr, imo in nu. 5. 6. alteri
us aduertendū est dicit quod dictum testator
vtatur comparatiuo videlicet, ut proximior
succedat, est necesse probare maiorem pxi
mitatem, quæ ex prioritate gradus ostēdi
tur .l. 1. §. hæc autem & .§. gradatim. ff.
vnd. cogn. .l. iuris cōsultus in prin. ff. de
10 grad. cum concord. ibi. ¶ Nos vero in hac
re distinguendū esse putamus. quando sim pli
citer proximior vocatur, & sufficit probare se
esse in eo gradu in quo succedere pōt, pu
ta infra. 7. per hoc cap. & infra .x. gra
dū in allodialib⁹. §. pen. ver. hoc loco in.
de suc. co. glo. & do. in .l. fi. C. vnde le. nā
verbū proximior a testatore plane nō de
bet in infinitū: sed ad .x. gra. extēdi. De.

d. consi. 321. nu. 3. post Ancha. in consi. 94. col. 2. ver. circa primum. & Bal. in consi. 334. n. 4. vol. 3. per tex. in l. 1. C. unde u. r. et uxor. & in feudalibus secundũ ius commune feudorum in infinitum inter descendentes, & usque ad septimũ grad. inter collateral. ut supra in rub. diximus. Et tunc procedat opinio Cum. quã Roma. & Rimin. sequuntur, nec ab ea ita clare discedere videt. Dec.
11 ¶ Aut vocatur proximior non extante alio descendente hærede, ut hic, et tunc quia sub conditione vocatur, nisi adimpleta, & plene probata non obtinebitur hæreditas, & procedet prima opinio. ¶ Et prædicta intelligenda sunt, cũ quis succedere prætendens ab alio hæreditatem petit, qui illas possi-
12 deat, quasi ad se pertinere prætendens: secus si nullus feudum detineat: nam tunc ut hæreditatẽ ab intestato sibi delatam, et consequenter feudũ in quo requiritur, ut sit hæres, ut dicemus in verbo masculus adeat, vel agnoscat sufficit, ut sciat, l. vehementer opinetur hæreditatem siue feudum sibi delatum, l. testatorem mortuum. & se proximiorẽ ab intestato Ias. in d. l. is potest nu. 3. & 4. ff. de acqui. hæred. tex. in l. 2. §. liber & ibi glo. ff. de aqua plu. arc. ¶ Nec ab ista distinctione dissentit Tiraq in tra. de retract. lign. §. 1. glo. 1. cum pluribus seq. fo. 100. quẽ modo repetim. ubi post quãplures, quos more suo refert, cõcludit, quod si controversia est inter duos consanguineos, is, qui agit aduersus alterum possidentem, debet probare se esse proximiorem, cùm id sit fundamentum intentionis suæ, etiã si id negatiuũ esset l. hoc iure & ibi Bar. & alii ff. de verbo. oblig. & priuatim ità respondisse Decium in consi. quod supra nos adduximus: At si extraneus teneat, aut sit quæstio inter uxorem, et fiscũ, & hunc qui se dicit consanguineum satis erit probare, se simpliciter esse fratrẽ, aut patruelem, ut aliter coiunctum Raphae. Cumã. in l. is potest, & ibi etiam. Alex. col. 4. versi. sed. iuxta prædicta & Ias. col. pen. versi. pone ego contra, ff. de acqui. hæred. cum aliis ibi, ubi etiam refert Raphae. dixisse se numquam vidisse aliter in pratica obseruari, dummodo, quod probet se in gradu consanguinitatis esse, qui succedere possit ità Tiraq. ibi nu. 9. hoc enim probato præsumitur alium

proximiorem ipso actore non esse: quia si esset, cito aduolasset ad capiendum hæ-
13 red. talem: quia diuitum omnes sunt consanguinei, & ideo concludit hoc ipso, quod contrarium non probatur, qui se in certo gradu consanguineum probauit, & dicit etiam voluisse Ias. in cõsi. 24. ad n. onua in prin. lib. 1. ubi alia multa affert.

IN VERBA

MORI CONTINGAT.

SVMMARIA

Cap. si aliquẽ locum hēt ab intestato. 1
Aliẽabilia regulariter hodie sunt feuda per c. volentes. 2
Statu. excludens fœminas à successi. non habet locum si factum est testamentum, et in eo essent institutæ. 3
Renũtians futuræ successioni: licet ab intestato succedere non possit: succedere tamen potest ex testamento, si est uocata. 4

MORI CONTINGAT.
1 Suple ab intestato: nam licet hoc statu. indistincte loquatur, nec declaret an testatus, uel intestatus quis succedat: tñ per constitutionem reg. Federici editã ad declarationẽ præsentis textus, quę incipit constitutionem declaratur, cùm ab intestato quis decesserit. Secus si testatus dece-
2 dat, quia tunc potest testari et in quolibet alienare feudũ per c. volentes hodie, quę feuda regulariter effecta sunt alienabilia secundũm cõmunem opinionem quam testatur Gramma. decisi. 103. nu. 125. ubi allegat Petrum in consi. 4. & Cassaneum, in cõsi. 8. super duabus consuetudinibus, & ait etiam idem Petr. ubi in 4. not. incipit redeamus ad notabilia feudorum col. 2. versi. quẽ autem sit tanto circa medium, ibi hodie autem cũ per c. volẽtes. ¶ Quod limita: nisi forma repugnauerit secundũm aliam cõmunem opinionem relatam per Iohanẽ Aloysio de septimo in d. c. volentes & ità tenet hic Guille. de Perno dicẽs ità cõclusisse circa huius c. intellectũ est de archiepiscop. Vbertinũ, dũ inuicẽ cõferebãt. & ita et tẽ do. Bla. & in hoc nẽo dubitat.

& faciunt

& faciunt ea, quæ congerit Io. Aley. de Sepinmo in d. c. volentes in declara. clausulæ iuris francorum col. 5. l'atuli. in consi. 73. nu. 21. & seq. vol. 2. vbi multa & Pet. Greg. in tract. concessi. feud. p. 4. q. xi. vbi concludit, quod statu. fœminas propter masculos excludens, intelligi debet ab intestato, citat Bal. in l. 1. ver. alio statuto cauetur. C. de leg. hær. per tex. in l. papinianus. §. sed nec im puben. ff. de inof. test. vbi Alex. in addi. mod. in tract. de exc. mascul. q. 4. And. in const. in aliquib. col. 2. versi.
3 Verum, vbi Afl. col. 5. & quod stat. fœminas excludens locũ non habeat, quando factum est testamentum, & in eo fœminæ esset institutæ, tenuit idem Alex. in consi. 131. vol. 2. late Brun. in d. tract. stant. quod masc. arti. viii. q. 6. & 8. Paris. in consi. lui. nu. lxxviii. vol. 3. vbi citat Ang. Imo. Alex. et Aret. in l. gallus, §. & quid si tantum. ff. de lib. & po. Insuper facit, quod ait Bar. in l. stipulatio hoc modo concepta de ver. obli. circa intellectum c. quamuis de pact.
4 in vi. quod si filia cum iuramento futuræ renũciauerit successioni paternæ; licèt ab intestato patri succedere non possit: tamen ex testamento (si à patre sit hęres instituta) succedet. pro quo faciunt concor. alle. per Afl. in d. const. in aliquibus. vbi dicit, quod licèt fœmina per existentiam masculi successionẽ amiserit: non tamen passiuam testamenti factionem perdidit, vt si pater eam instituisset hæreditatẽ habere nõ possit, l. penu. §. si patronus. ff. de bon. libe. At do. hieronimus fimia in alleg. spac. cifurni, incip. excellentes domini versi. nec obstat dum dicebatur tener. quod licèt const. in aliquibus loquatur ab intestato sm Isr. ibi col. 2. & feudatarius hodiè de feudo disponere possit, tam in vita, quàm in morte: per c. volentes: attamen intelligendũ est, ut disponere possit eo modo, vt eius dispositio feudi naturæ, naturali rationi, legibusque regni non repugnet: siquidem quisque sm leges disponere debet, vt eius valeat dispositio, nec legi derogare potest. l. nemo potest. vbi Cmt. ff. de leg. 2. cum sim. Et feudi natura est in regno, ut fœmina per masculum eiusdẽ gradus excludatur. per hoc. c. si aliqui. & const. vt de successionibus, vnde in casu suo concludit, quod testator disponere non potuit, vt fœmina per masculum ulterioris gradus excluderetur: quia non sm legẽ regni disposuit. Sed si hoc verum esset, omnes ab intestato succedentes iure ciuili semper succederent, etiam ex testamento: quia testator non sm leges disponeret, quod est apertissimè falsum, tunc contra leges quis disponere dicit: cùm ius dispositionẽ testatoris reprobat: sed non cùm non reprobat: sed aliquos ab intestato uocat, et nihilhominus dat facultatem testandi, tũnc alios instituendo, qui testamenti factionem habent: licèt non eos, qui ab intestato succedere debebant instituat, valet institutio, ita & hîc: per c. si aliquem succeditur ab intestato, per c. volentes datur facultas testãdi forma non repugnante. potest quilibet alius institui: licèt per c. si aliquem non vocetur, imò vocati per id, vel per const. in aliquibus, vel per aliã legem prætermittantur. Sic n. sm legem: & non contra legem erit talis dispositio, & consequenter l. nemo potest non refragabitur.

IN VERBA
NON COMMVNIBVS
SVMMARIA

Collaterales succedunt et in feudo nõ ex communi parente proueniente per cap. si aliquem. 1
Vterinus an succedat? cum seq. 2
Cognationis iure successio nulla est in feudis iure feudorum. ibidẽ.
Intellectus consti. vt de successionibus, ibi siue ex altero tantum. 3
Coniunctus ex latere, vndè non venit feud. iure const. succedit. 4
Const. indistinctè loquens, indistinctè intelligi debet. 5
Lex indistinctè loquens omnem casum complectitur, et si maior sit ratio in vno, quàm in alio. 6
Mens statuti semper est attendenda. 7
Statutum potius ut corrigat, quàm vt sit super

stantum interpretari debet. 9

Opinio vltima probata censetur. 8

Legũ corre. inducitur per arg. à cõtrario sen. su, si verba in sẽsu directo sũt superflua. 10

Intellectus nouus ad cõstitutionem ut de successionibus, quòd frater, tam in feudo nouo quam paterno: sed filius fratris in feudo paterno succedat. 11

Frater solus concurrens in quocunq; feudo succedit: secus cum alijs. inibi.

Legitimatus nõ succedit in feudo, nec in emphyteusi ecclesiastica, licet in alijs bonis succedat: nisi expressim sit legitimatus ad feuda. 12

Legitimatus in allodialibus succedit: licet nõ succedat in feudo & emphyteusi. ecclesiastica. 13

Legitimatus succedit in feudo non solum si ab imperatore ad feudum sit legitimatus: sed etiam si à comite, vel alio, cui specialiter fuerit concessum per priuilegium. 14

Legitimatio est actus suppremæ potestatis & de reseruatis principi. 15

Legitimari potest non solum naturalis: sed etiam spurius. 16

Legitimatus nõ solum intelligitur quò ad patrem: sed etiam quò ad alios agnatos, ut succedat. 17

Legitimatus cõprehenditur in statuto loquente de agnatos, fœminis exclusis. 18

Legitimatio qualiter sit petẽda? remissiuè. 19

Legitimatio an possit fieri in præiudiciũ tertij de plenitudine potestatis? remissiuè. 20

Legitimatio ex causa fieri potest in præiudicium tertij. 21

Legitimatio per imperatorẽ non valet in feudis ecclesiasticis, sicut è contra per papã in feudis secularibus. 22

Legitimatus per subsequens matrimo. censetur quò ad omnia, etiam feudalia. 23

Legitimatus per subsequens matrimo. succedit in emphyteusi ecclesiastica. 24

Legitimatus per subsequẽs matrimo. dicitur verè legitimus: & non fictè, etiã ut cõprehendatur in statuto. 25

Legitimatus per subsequens matri. intelligitur etiam si non interuenerint instrumenta dotalia. 26

Legitimatus per subsequens matr. intelligitur, etiam si parentes sint dispares genere & diuitijs. 27

Legitimatus per subsequẽs mat. dicitur, etsi in articulo mortis fuerit celebratum matrimo. 28

Legitimatur per subsequens matri. etiam repugnantibus parentibus, & semetipso, & non solùm, quò ad successionem parentum: sed etiam antecessorum, & etiam si filij sint concepti lite pendente, vel nati ante matri. 29 30 & 31

Legitimatus per subsequens matri. succedit, etiam si feudum sit concessum pro se & filijs legitimis, quod clarè procedit, si solus concurrat. 32 33

Adoptiuus frater an succedat in feudo? 34

NON COMMVNIBVS.

1 No. quòd collaterales per istum tex. nõ solùm succedunt, quando feudũ prouenit ex aliquo ex parentibus cõmunibus: sed etiam si prouenit ex aliquo non cõmuni parente, & sic frater vterinus succedet, quod secus est de iure communi feudorum, quo frater uterinus non succedit:
2 quia situm est genus primi acquirentis feudum, & ideo in feudis iure cognationis nulla est successio: sed fratres, fratrumq; filij, agnati & deinceps succedũt, si feudum est paternum, hoc est illius patris, qui eiusdem est agnationis, c. i §. his uerò de success. fratrum vel. grad. succe. Bal. & Ange. in cõs. incipit serenissima & illustrissima regina, & cæteri relati per Curti. iunio. in tracta. feud. in .3. par. de successi. transuer. nu 33. vers. quinimò circa istius materiam. ¶ Sed de iure constitutionum regni est altercatio: an succedatur? cum multi per constitutionem ut de successionibus tenuerint, quòd frater succedat indistinctè, siuè feudum ex aliquo ex cõibus parentibus prouenitiat, siuè non: tamen per illam literam generaliter loquen. ibi ex utroq; parente, siuè ex altero tantùm: sed glo. ibi in verbo ex altero tantùm contrarium tenuit; quòd tunc frater ex altero tantù parente succedit quando feudum prouenit defuncto ex parente, ex quo frater superstes coniunctus erat, & eadem constitutione mouetur

fol filij autem fratrum &c. dum dicitur, quod filii fratrum succedunt in ius patris eorum in his, que communis patris fuerunt ab feodum, & late hanc q. examinat sed non determinat Andr. in c. 1. de na. suc. feud. nu. 8. vnde praesens litera dubium praedictum declarat, & tacetur non hic de: meus propatruus do Blas. lan
3 cea. ¶ Sed nos vltra dicimus, quod de iure constitutionum regni quilibet frater indistincte admittitur, siue feudum ex communi parente prouenerit, siue aliunde illam literam ponderando. Sed vt melius his, que in contrarium adducuntur, respondeamus, vltra praedicta, quid senserit alii videamus. dicit .n. tex. in const. vt de successi. fratres siue ex vtroque parente, siue ex altero tantum, & sorores in capillo existentes etiam communi patre superstite succedunt, gl. in verbo ex altero intelligit tex. ex altero parente, a quo prouenit feudum, non autem ex eo, a quo non prouenisset feudum, vt sit casus quod frater vterinus non succedat in feudo paterno, nec frater consanguineus in feudo materno: cum non sint descendentes, a quibus possit feudum: sed consanguineus in paterno & vterinus in materno succedant, in vtroque vero coniuncto nulla sit quaestio, quin semper succedat, mouetur arg. tex. l. de emancipatis .C. de leg. haere. secundo per eundem tex. ibi in §. filii autem fratrum, vbi dicit hoc declarat, quod fratrum filii succedunt in ius, quod pater eorum habebat, in his tamen feudis, que communis patris fuerunt, & sic dicit locum non habere in bonis aliunde prouenientibus sed consideratur vnde processit feudum, allegatur idem probari in constitutione si quando aliquem, quae est post constitutionem forjudicatorum: & tex. in, c. 1. de na. succe. feud. & c. in his de gradi succe. in feu. & istum intellectum approbasse papam Honorium in capitulis suis. & etiam Bal. in consi. serenissima & illustrissima regina, quod consilium est inter consilia Ange. Aretini & Pet. Piciolus in quadam sua apostilla ad d. constitutione vt de successionibus, & pro hoc facit tex. in l. quod scitis. C. de bo. lib. & dicit Affli. in d. constitutione vt de successionibus in .ru. 8. vbi dicit, quod mens fuit de Andr. dicer. quin contrarium tenere videatur, esse intellectus, sit melius

orib. & authoritate. solicitus, vel possessio saluari subdit, quod licet Andre. referat contrarium fuisse consummatam tamen
4 aliunde non sequitur illud. Nos vero ut diximus contrarium verius putamus. Andre. sequentes opinionem, vt tex. simpliciter, pro vt loquitur intelligatur, & generaliter, vt siue coniunctus sit ex latere, vnde venit feudum, siue non, semper succedat iure illius constitutionis vt de successionibus tenentes: n. hanc opi. mouentur.
5 Primo quia constitutio simpliciter & indistincte loquitur, & simpliciter et indistincte intelligi debet: nam vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus. l. de pretio. ff. de publ. in rem act. Secundo confirmatur: nam lex generalis et indistincte loquens non tam: cahort com plectitur, dum quod maior ratio sit in vno quam in altero. l. t. §. quod autem ff. de aleatoribus. Tertio quia mens semper est attendenda in qualibet interpretatione. l. in. C. de lib. praeter. aut exhaer. & que ista fuerit mens satis probatur: quia conditor illius constitutionis, quod statuit per illam constitutionem dilucide statuit, ne dubietas in futurum posset oriri, vt in princ. eiusdem constitutionis habetur. si ergo de voluit illam constitutionem componere, ne in futurum aliquod oriretur dubium, hoc declarate expressisset, si talem habuisset intentionem, videlicet vt coniunctus ex latere, vnde venit feudum tantum succederent, & non alius sed hoc non expressit ergo ut eius statuta alia sunt, quam ista, & per hanc rationem ita dicit non curassent tenere Andre. in d. constitu. vt de successionibus col. 2. & in constitutione si quando aliquem lib. 3. que est post constitutionem forjudicatorum & in c. 1. de na. succe. feudi. vbi dicit quod ita per sapientes regni fuit decisum tempore regis Charoli primi, qui bene disceptabatur factum, pro fratre consanguineo vendicante feudum fratris defuncti sibi ex latere, quod a matre sibi prouenerat, vnde frater coniunctus non erat, & sententia eius per magnum iustitiarium & iudices magnae curiae fuit confirmata, & etiam hac opinione transit, quam tenere videtur
8 siquidem vltima opinio relata probatur praeferri in gl. nota. in l. si idem. ff. de re iud. & in l. de iuris. om. iud. & tab. sic competat. C. in l. sci. ff. de

cath. Bal. in l. c. i. an agna. vel cogna. Rimina. in §. i. inst. d don. nu. 160. Fol. 341. & in §. fin. nu. 23. instit. qui. alien. licet fo. 414. Imò expressim in d. c. de natu. succe. feud. sequitur hoc dicens: & hoc verius est simpliciter intelligens de coniuncto ex uno latere, vt ibi nu. 8. ver
9 si. additio & hoc supplendo. ¶ Quartò nos confirmamus: quia statutum non debet esse superfluum & frustatorium, imò potius correctio, quàm superfluitas praesumitur gloss. fin. in c. quamq; de vsur. in vi. & talis debet fieri interpretatio, ut aliquid vltrà ius commune operetur. arg. l. si quando. ff. de leg. p° & per Bal. in rub. C. de contrahen. emp. secundùm Parisi. in consi. 49. nu. 54. vol. primo & consi. 110. nu. 6. & consi. 57. nu. 26.
10 vol. 3. ¶ Quintò: quia legũ correctio inducitur etiam per argu. à contrario sensu, quandò in sensu directo verba superflua redduntur proptèr euitandam superfluitatem. l. nullam iúcta authe. diaconissam. C. de episco. & cleri. est communis opinio, quam testantur modern. repet. fo. 135. nu. 21. vol. Sed si dicta constitutio ut de successionibus ut diximus nõ intelligeretur, superflua, & frustatoria redderetur, quod probatur: nàm de iure communi feudorum erat statutũ, ut succederetur fratri in bonis feudal. communis patris, taliter, quòd intelligebatur de fratre utrinq; coniuncto, vel de fratre ex latere, vnde proueniebat feudum, ut est tex. in d. c. i. §. his de grad. successi. & tex. in c. i. §. cùm verò corradus de his qui feu. dar. pos. & si intelligimus hanc constitutionem, sicut est de iure cõmuni, redditur superflua hec expressio, quae fit ibi (siue ex utroq; parente, siuè ex altero tantùm) quià iàm istud de iure communi subintelligebat, & sufficiebat dici simplicitèr, frater, et non poni siuè ex utroq; parente, siuè ex altero, intelligendo, prout simpliciter verba cantant, ista cõstitutio corrigit ius commune: quià de iure cõmuni succedebatur in feudo cõmunis patris, & per hanc constitutionem nouitèr in feudo nouo, & aliundè proueniente. Nec obstat si diceretur, quòd recipit interpretationem à iure communi, quià verba sunt clara, & nõ indigent interpraetatione, & sic remanet firma conclusio quòd frater succedit in feudo aliundè p-

ueniente, & feudo nouo secundùm quod his fuit decisum, ut dixit Andr. ¶ Restat solum ad contraria respondere, quibus nemo respondet, & primò non obstat alleg. tex. l. emancipatis & authoritates per Afflict. adductae: quià locum habent de iure communi: secus de iure illius consti
11 tutionis quae corrigit ius cõmune. Secundò non obst. §. filii autem fratrum in d. constitutione ut de successionibus, quae pobissimè ad hoc allegatur: quia nihil facit: nàm dicit ibi tex. quòd filii fratrum succedunt in ius, quod habebat pater eorum in his, quae fuerunt cõmunis patris, quasi sentiens, quòd tantùm in hoc casu filii fratrum succedunt in ius paternũ eorum; quandò tractatur de successione feudi quod fuit cõmunis patris: sed nõ quandò nõ fuit communis patris, & mirum quomodo tex. istum non intellexerũt: cum clara sint verba, ut sit sensus totius cõstitutionis, quòd frater succedit tàm in feudo paterno, quàm in feudo nouo, siuè in feudo aliundè proueniente, nec nõ filius fratris, qui est remotior succedat tantũ in feudo paterno, & ne generaliter intelligeretur in futurum, quòd fratrum filii succedere potuissent, sicut eorũ parentes, clare exprimitur per haec verba in his quae fuerunt communis patris: quià voluit omnia dilucidè constituere, ne in futurum aliqua oriretur dubietas, vt habetur in prin. eiusdem const. ¶ Fratrum verò filii an succedere possint in his, quae non fuerunt communis patris est alius casus, qui est omissus per dictã const. & cũ potuisset simplicitèr loqui, & clarè exprimere, & non expressit, nihil q; dixit, sequitur, q; in hoc casu disponere noluit, & per omissionem contrarium disposuit arg. l. prin. §. si verò talis. C. de cad. tol. Parisi. in consi. 46. nu. 13. vol. 2. sic parcat Affl. quare insurgatur de Andre. quia nos imitamur eum: siquidèm hoc, quod tenet And. est ipsa veritas: vz. q; frater tàm in feudo paterno, q̃ in feudo nouo & aliundè proueniente succedit: filius autẽ fratris paterno tantũ in feudo succedit, in quo vltimo casu gloss. & Affl. etiàm concurrit. et quod ad hoc vt frater in feudo nouo & aliundè proueniente succedat: d. const. vt de successionibus huic cap. cõ
12 formis existit. ¶ Limita tamèn praedicta

dicta procedere, quandò unus est fra-
ter, qui ad successionem concurrit, tùnc
non refert: an feudum cõmuni ex parẽ-
te, necaliundè proueniat, & siuè sit vtrin
q; coniunctus, siuè ex latere tm̃, consan
guineus, vel vterinus: vt per And. in d.
cõst. vt de successionibus: secùs si plu-
res concurrant fratres: quià tùnc quis p̃-
feratur (dicemus infrà in verbo maior,
vel in verbo proximior vbi melius ca-
dit & in ver. masculus, et ità per hũc tex.
postea tenere inuenimus Petr. de greg.
in tracta. de concessi. feud. in 4. par. pn
ci. q. 7. versi. predictam tamen ampliati
onem in fin. vbi dicit, quòd quãdò alius
frater ex communi parente non reperi-
tur, tùnc in subsidium ad successionem
feudi admittitur etiàm frater vterinus,
qui non descendit à communi parente,
per hanc literam cap. si aliquẽ. ibi si feu
dum ipsum ab aliquo ex parentibus sibi
& fratri cõmunibus, vel non cõmunibus
peruenerat ad defunctum, & etiam allo
gat moder. bien. q. 1. & q. 2. pòst Andre.
in constitutione vt de successionibus co
lumna. 3.
¶ Sed iuxta hocq; an frater legitimatus
succedat? breuitèr distingue, quòd aut
fuit legitimatus simplicitèr per rescriptũ,
13 aut per subsequens matrimonium: Primo
casu non succedit in feudo. c. 1. §. natura
lis si de feud. defun. fuer. conten. intèr
do. & agnat. cum concord. per Tiraq.
lib. 1. de retra. §. 1. in glo. 2. nu. 6. & in tract.
le mort. 4. part. 5. declaratione. & de
nobili. c. 23. nu. 16. & c. 15. nu. 18. cũ aliis
relatis p Dida. Coua. super decret. part.
2. cap. 8. nu. 27. latè Parisi. in consi. p°.
nu. 114. vsq; ad 121. vol. 2. ¶ Sicut
non succedit in emphyteusi ecclesiastica.
vt no. Bal. in l. generalitèr. §. cùm autẽ
C. de insti. & substitut. & Alex. in. l. ex
facto. §. si quis rogatus col. 1. ff. ad tre-
belli. cum aliis cumulatis per doct. in d. c.
naturales & per moder. in tract. de feud.
in 3. par. princi col. 1. versi. xix. q. & aliis
citatis per Parisiũ in consi. 38. nu. 42. vol.
2. licèt in aliis bonis succedat. Brun. in
consi. 133. nu. 20. fo. 2. quin. vol. plur. consi.
¶ Quod. fallit nisi expressè fit legitima
tus ad feuda. glo. in d. c. 1. §. naturales si
de feud. defunct. fuer. controuer. intèr
do. & agn. & ibi Andre. de Iser. Bal. Al
...

uar. Afflict. & cæteri. Decius. in consi.
275. in causa. col. fin. cum aliis, quos
congerit testans hanc esse communem
& indubitatam conclusionem Parisi. in
dict. consilio p°. nu. 122. & 123. Abb. in
c. innotuit de elect. col. penul. Beer. de
consi. 123. Alex. in. l. ex facto. §. si quis roga
tus no. 18. ff. ad trebell. & cæteri per Dida
cu. Coua. relati in d. par. 2. cap. 8. nu. 27.
latè Guill. de Perno. in consi. 10. col. 2.
quæ limitatio recipit ampliationes. et li
14 mitationes. ¶ Amplia primò, vt pro
cedat nonsolùm, si fuerit legitimatus ab
imperatore: sed etiàm, si a comite, vel
quolibet alio inferiore, dummodo, quòd
princeps hanc dedisset facultatem per
speciale priuilegium expressum, vt tradit
Bal. in. l. 1. C. de tutor. & curato. dat ab
his Paul. de Castro. & cæteri. scrib. in. l.
gallus. §. & quid si tantùm. ff. de. lib. &
posth. cano. in. c. per venerabilem qui fi
lii sint legitimi Petrus de Vbal. in tract.
de succes. ab intesta. char. 8. col. 4. Anto.
rosel. in tract. legitima. lib. 2. col. 16. versi.
vltimo videndum est, Dec. 9°. 55. col. 2.
versi. sed prædictis & cõsi. 307. Soci. in
cõsi. 83. nu. 3. col. 3. secundũ Parisi. in
consi. 1. nu. 2. vol. 2. ¶ Licèt sit actus
supremæ potestatis & de reseruans prin
cipi legitimatio per docto. in d. l. gallus
§. & quid si tm̃ & cano. in d. c. per. uene
rabilem qui filii sint legi. vt ait Parisi. in
consi. 9. nu. 82. vol. 2. & facit non com
prehẽdatur, quãdo potestas alicui per
imperatorem legitimandi est concessa,
quę ad hæreditatem, & bonorũ successi
onem, vt succedat in feudis. Marian. So
ci. iunior in consi. 72. n. 49. vol. primo et
Roland. à valle in consi. 6. nu. 30. vbi vult,
quòd princeps põt concedere comiti
palatino legitimandi potestatem citatis
vel non citatis his, de quorum præiudicio
tractatur. & dicit asserere cõmunem las.
col. fin. in. l. gallus. §. & quid si tantùm
ff. de liber & post. Gozad. in consi. 6. &
15 cæt. ¶ Amplia secundò, vt non tantũ
naturalis possit ad feuda legitimari: sed
etiàm si fuerit spurius. vt no. in d. §. natu
ralis in prin. & in d. l. gallus. §. & quid si
tantùm, & quis dicat Bal. quòd prin-
ceps, qui hoc facit videtur virum pecus,
nec haberet præ oculis iustitiam publi
cæ honestatis, quià per solas nuptias cõ
seruatur elegans genus humanum, & im

mortale. ut in auth. de nup in princ. & in
d. l. 1. ff. sol. ma. Bal. in titulo de feu. cõtr.
c. filium nati circa fin. vt refert Guil'le. de
Peraso in d. consi. 10. col. 2. tamen. si una
fœmina est legitimatus per rescriptum nõ
debet uocari spurius. l. imperialis. C.
de nup. et quò ad omnia legitimatus ille
nobilis dicetur secundùm Paul. de Cast.
in. l. sed si hac. §. patronum in fin. ff. de
in ius uo. Fely in. c. in præsentia col. 10.
versi. quartò in quantum de proba.
¶ Vnde in pluribus æquiparatur legiti
mo per notata in. l. gallus. §. forsitan
ff. de lib. & posthu. & in. §. nunc de lege
uell. ua. & per Fran. Curt. in consi. 13. & cõ
si. 73. col. 12. & consi 17. col. 1. & latè per
Dec. in cõsi. 253. et cæteros. vt per Pa
risi. in consi. 18. nu. 44. & 45. vol. 4. &
vide Parisi. in consi. 12. nu. 3. late licet
remissiuè, quandò æquiparatur legitimè
16 nato. vol. 2. ¶ Amplhatur tertiò vt nõ
solùm iste intelligatur legitimatus, quò
ad patrem: verum etiàm, quò ad omnes
alios parentis agnatos, absque eorum con
sensu, etiam quò ad successionem, ut illis
succedere possit, ut in casu præsentis statu.
ut in authe. quib. mo. nat. effici. sui. §.
quapropter las. in. l. si is, qui pro em
ptore nu. 141. ff. de usucap. Decius. in
consi. 361. Grauett. in consi. 139. col. 2.
cum concord. per Dida. Couarru. in d.
c. 6. nu. 1. in secunda part. super decre.
& hanc esse magis communem opinio
nẽ testatur Alex. in cõsi. 139. eleganter col
2. vol. 5. & consi. 2. iuris col. 5. versi. &
ad prædicta satis enim est, quòd pater
consentiat, etiam quòd non consentiant
agnati, ut refert & sequitur cũ multis ali
is Parisi. in consi. 9. nu. 33. vol. 2. & quod pos
sit fieri talis legitimatio patre uolente, si
nè filiorum citatione tenet Parisi. in con
si. 9. nu. 30. & 31. vol. 2. & cõsi. 12. vbi ualebit
legitimatio quò ad bona de quibus pa
ter disponere potest.
17 ¶ Amplia quartò, vt non solùm succe
dat, si est solus legitimatus: sed etiam si
sunt fœminæ concurrentes legitimæ: quia
filius legitimatus comprahenditur in
statuto vocabulo agnatos, fœminis exclu
sis, vt dicit Bal. in. l. cùm acutissimi. C.
de fideicom. & in. l. eam, quam col. 7. &
8. item Fulg. & latè per Ias. in d. l. cũ acu
tissimi & in d. l. si is, qui pro emptore. n. 277.
vbi dicit pro hac conclusione plures cõ
suluisse, & ità fuisse iudicatum, pro ut fert
& Decius. in consi. 365. nu. 7. et. 8. & cõ
si. 366. nu. 4. & alii. quos citat Parisi. in cõ
18 si. 5. nu. 12. & 13. vol. 2. ¶ Sed
qualiter sit impetranda seu petẽda hæc
legitimatio? vide latè per Dida. Coua.
in. c. 6. in secunda parte super decre. vbi
dicit non sufficere si exprimatur spurius:
nisi & uitium, cum quo filius ille concep
tus fuerit exprimatur. uelut si ex monia
li, si ex duplici adulterio. i. coniugato &
coniugata, si ex sorore, matre, filia, vel
nuru, conceptus fuerit secundum cõmu
nem opinionem, & quòd numerandæ
sunt personæ, quarum tangitur interesse:
quià obreptio etiam modica uitiat legiti
mationem. Parisi. in consi. 12. nu. 120.
121. & seque. & consi. 9. nu. 86. & 87. & cõ
19 si. 15. nu. 54. 55. & 57. uol. 2. ¶ Et
an possit fieri talis legitimatio in præiudiciũ
tertii sinè causa etiam de plenitudine pote
statis uide, quæ diceremus in q. de legitima
to in verbo maior natu. q. 6. vbi distin
gue: aut tractas de tollendo ius quæsitum:
aut ius quærendum: primo casu non po
test fieri: quia est quæsitum dominium,
quod iuris naturalis, vel gentium est, &
naturalia non possunt tolli secundũ ma
gis communem cõclusionem à qua nec
in iudicando, nec consulendo recedendum
dum est: licet per actum iuris ciuilis sit
quæsitum. ut ait Soci. nep. in consi. 128.
nu. 32. vol. 2. Parisi. in consi. 101. nu. 70.
vol. 1. latè Felin. Ruy. in fin. Gallau.
nu. 96. in. l. gallus. §. & quid si tantũ
20 ff. de lib. & posth. ¶ Quod limi
ta: nisi ex causa legitimaretur: quia tunc
etiàm ius naturale princeps tollere põt
secundùm omnes in. l. fina. C. si cõtra
ius, vel util. pub. & in. c. que in ecclesiarũ
extrà de consti. et ibi Feli. nu. 26. Didac
Cou. in epitome de matri. in §. 10. cap. 6.
secundæ par. vbi dicit, quòd hanc opinio
nem testatur esse cõmunem Hiero. Gra
tus in cõsi. 1. uol. 2. quod qualiter sit intel
21 ligendum, & qualis debet esse causa: sa
tis est tendens fauorem publicum per tex. prin
cipalem in hac materia in. l. item si ue be
ratum. ff. de rei ven. vide (ut diximus)
d. q. in fin: vbi et dicemus cùm tractatur
de tollẽdo ius quærendũ agnatis, quòd
potest tolli de plenitudine potestatis, si
nè causa etiam, quòd sit ius delatum, quia
ius adeundi non est in bonis nostris. tex.
est in.

est in l. quia return ff. ad leg. falc. & ingenem opi. quā ab impugnationibus subtilis Fortun. defendimus. vbi etiam vide,

21 quid si tractatur de tollendo ius filiis quæsitum: an idem, & quæ diuersitatis ratio sit: inter filios, caterosque agnatos, quo ad causæ expressionem, vide Parisi. in consi. 9. nu. 34. 35. 37. & 38. vol. 2.

22 ¶ Limita tamen prædictā principalem conclusionem non procedere in feudis ecclesiasticis: licet n. imperator ad feuda expressim legitimet, in eis tamē talis legitimatio locum non habebit: quia de iur. sdictione ecclesiastica quicquam ipse detrahere nequit l. consulta diualia C. de testam. ita dicitur in c. nouit de iud. est amplissimū consi. Signo. 120. col. 4. & seq. vbi etiam dicit, quod Imperator ad feuda expressim legitimando directo feudi ecclesiastici domino præiudicare non potest. est ampla disputatio Laud. Aug. in quia per, & contra multa adducit, tandem ita concludit, quod non se extendit ad ecclesiastica: nisi in aliquibus in casibus, vt ibi per eum, & ampla congerie Parisi. in consi. 3. n. 121. vol. 2.

¶ Et sic dic Imperatorem ad feuda, & immunia ecclesiastica proprios subditos legitimare non posse: sed tantū, quo ad sua feuda, et quo ad temporalia. gloss. cō. communiter recepta in c. lege. x. dist. & c. officia. lix. dist. Ita & de Papa quo ad profana bona, secularia feuda, ciuilia, & quæ munera sibi non subditum, ciuilis iurisdictionis gratia legitimare potest, gloss. in d. c. per venerabilem qui fil. sint leg. est communis opinio, cuius meminit D. Couarr. in decret. c. 8. nu. 18. parte secunda.

23 ¶ Aut est legitimatus per subsequens matrimonium, & tunc ad omnia, etiam feudalia indistinctè succedit. Host. Io. An. Anto. Card. Abb. in c. lator qui fi. sint legi. communiter doct. in d. §. naturales, c. 3. si de feu. def. cont. fue. int. do. & agna. per tex. c. in tanta, qui fil. sint leg. sm Parisi. in d. consi. 13. nu. 44. refert communem Abb. in d. c. tanta, & plures citat per D. Couar. in decr. c. 8. nu. 27. secunda parte.

24 ¶ Sic in emphyteusi ecclesiastica legitimatus iste per subsequens matrimonium, admittitur. Bal. in l. præcipimus. §. cum autem C. de inst. & subst. Alex. in d. ex facto §. si quis rogatus col. 2. ff. ad treb. alias cōmu. in d. §. naturales. Cur. in tracta. feu. par. 3. princ. versi. xix. q. cum concor. per Parisi. in d. consi. 13. nu. 42. vol. 2. D. Couar. in d. c. 8. nu. 23. p. 2. sup. decr.

25 Nam filius legitimatus, ratione subsequentis matrimonii verè, & non ficte legitimus dicitur, strictæ significationis rigore, vt in statutis cōcepta hēdatur. Alb. in d. c. tanta col. 2. Anto. in c. per venerabilem qui fil. sint leg. Bertr. dec. 119. col. 2. & cæt. per D. Couar. in d. 2. p. nu. 25.

26 ¶ Amplia primò hanc conclusionem, vt legitimatus filius per subsequens matrimonium succedat in feudo, etsi dotalia non interuenerint instrumenta, tam de iure canonico, quam de iure ciuili, tam in terris ecclesiæ, quam in terris imperii, non obstante. §. fin. inst. de nup. & in auth. de inc. nup. versi. confect. gloss. in l. nuper. C. de nat. lib. §. fin. in auth. de triente, & sem. cum similibus, per quæ iura dotalia requiri videntur instrumenta. sed, quod non requirantur, communis est opinio Alb. in c. 3. col. 2. qui fil. sint leg. et plenius in d. c. tanta nota. 3. vbi Gasp. Cald. ait, Anto. & Card. ita consuluisse, cum communiter per Parisi. in d. consi. 13. nu. 45. vol. 2. est & de iure ciuili cōmunis opinio, vbi non alius est dubium, quam refert, & seq. Dec. in consi. 153. col. 2. versi. non obstat. refert & & seq. Parisi. in d. consi. 13. nu. 51. vol. 2. et statut etiam cōmunem Chas. Rui. in consi. 201. col. 2. vol. 5. refert, & sequitur D. Couarr. in d. c. 8. nu. 8. par. 2. tenet idem. Gui. de Pet. in consi. x. miles feudi.

27 ¶ Amplia secundo, etiam si parentes sint dispares genere, & diuitiis, vt ille gitimatus per sub seq. matr. in feudo succedat Nicol. de Vbal. in tract. de suc. ab intest. col. 16. Ias. in consi. 234. vol. 2. Fit D. Couar. in d. c. 8. p. 2. in decre.

28 ¶ Amplia tertiò, vt etiam si in articulo mortis matrimonium celebratum fuerit, & deinde vnus coniugum statim mortuus fuerit, vt rectè filius legitimatus censeatur, & ad feudi successionem admittatur. Parisi. in consi. lio quinto decimo, numero tertio, vol. primo secundo. Didacus Couarruuias in dicto capitulo octauo numero decimo parte secunda super decreta.

29 ¶ Amplia quarto, vt filij naturales per subsequens matrimonium legitimentur, etiam repugnantibus parentibus, & etiam ipsis inscijs, tempore coniugalis con[illegible]: quia hunc matrimonij fauorem impediri non potest: siquidem [illegible] legitimationem fieri, argu. c. inter cetera. 22. q. 4. D. Couarru. in decre. de [illegible] nu. 12. & 13.

30 ¶ Amplia quinto, vt legitimatio per subsequens matrimonium non solum quo ad parentum: sed etiam, quo ad antecessorum successionem procedat. l. [illegible] de natu. lib. §. [illegible] non solum iuris ciuilis, verum etiam iuris canonici dispositione attenta. c. [illegible] tanta, extra qui fil. sint le. vt plene per doct. [illegible] Pauli. in consi. [illegible] nu. [illegible] vol.

31 ¶ Amplia sexto, vt etiam si lite pendente, filij concepti vel ante matrimonium nati fuerint, vt per subsequens matrim. legitimati in feudo succedant, plene in d. c. [illegible] nam matrimonium [illegible] trahitur, & filiorum fauore, ante eo [illegible] ex matrimonio [illegible] Pauli. in consi. [illegible] vol. [illegible]

32 ¶ Amplia septimo, procedere etiam in [illegible] se, & filiis legitimis con[illegible] vt per subsequens matrimo. [illegible] succedat. [illegible] in consi. [illegible] col. [illegible] vol. 4. etiam in praeiudicium [illegible] qui vocati fuissent [illegible] legitimatio facta non fuisset. Soc. in con. [illegible] vol. [illegible] Et [illegible] legitimatum per subsequens matrimonium: & legitimatum per rescriptum [illegible] in eadem successione, fauor matrimonij [illegible] & contra [illegible] in Portug. Garzia in l. gallus [illegible] ff. de lib. & post. [illegible] in quo [illegible]

33 ¶ [illegible] intelligenda sunt, cum [illegible] in feudo succedat: [illegible] masculi, non foeminae [illegible] maior, [illegible]

34 ¶ [illegible] an adoptiuus frater in feudo succedat? & dic, quod non [illegible]

adoptiuus, si defec. succ. [illegible] singularem feudorum naturam: tum [illegible] ne feudatarijs contra dominos machinandi detur occasio: siquidem in legitimorum defectu, feudum domino deuoluetur, & aperietur. Guil. de Perusio in consi. 10. col. [illegible] vt ita in extraneum adoptatur, sicut in sanguinis [illegible] de electio. [illegible] Nam [illegible] authoritate principis ex [illegible] ea lege arrogetur, vt succedat in feudo atque [illegible] que no. in c. naturales, si de feu. fu. [illegible] quod potissime [illegible] secundum Bal. quem sequitur Alle. & Prae. in d. §. adoptiuus. Et [illegible] arrogatione concurrant [illegible] cum in adoptiuis. C. de adop. [illegible] per Prepo. in d. §. adoptiuus. Et nisi tenore [illegible] docetur [illegible] de duo. fra. de no. [illegible] in d. §. adoptiuus. ¶ Sed an licet adoptiuos, qui alias succedunt comprehendantur in statuto simpliciter loquente videtur, quod non. Tiraq. in tract. primogeniturae q. 34. [illegible] concludit, quod licet adoptiuus filius in regnis, & feudis succedat, & haereditatem ad suos transmittat haeredes, [illegible] faciat; vt [illegible] dicit in nu. 3. & 4. [illegible] in l. si vnquam. [illegible] nu. 6. & 10. Attamen statutum loquens de filio, de vero naturali, & legitimo tantum, vel de ficto intelligi debet. l. fideicommissum. ff. de cond. & dem. & alia adducit: quia adoptiuus non est verus filius. & quia [illegible] in statuto non comprehenditur, licet [illegible] esse filium legitimum, & naturalem, quam adoptiuum [illegible] arrogatum: licet vere legitimus dicatur. Bal. in l. si [illegible] parens C. de suis & leg. Bran. in tract. de stat. foem. exclu. [illegible] in princ. & nu. 17. Decius in consilio [illegible] in princ. Crotus in l. gallus. §. & quid [illegible] nu. 166. ff. de lib. & posth. [illegible] statutum faciens mentionem de filio non comprehendit adoptiuum vel arrogatum: quia prouisio statuti loquentis in casu [illegible] et testamento Bran.

FRATER

SVMMARIA.

Statutũ fœminas propter fratres excludens, de fratre paterno, & non de fratre de sequi [illegible] 1

Fratris appellatione in materia fauorabili [illegible] sorores continentur. 2

FRATER. No. q fratrẽ ad fratrẽ defunctũ successionem in feudo admittunt. Quod intelligendum est, de fratre carnali primo : & non de fratre [illegible] secundũ communem opinionẽ de qua per Bar. in l. lucius, [illegible] cõsulẽ, [illegible] q statutum excludens fratres sorores, excludens de fratribus carnalibus prioris : & non de [illegible] intelligatur, itaq patrueles [illegible] non veniunt. [illegible] in l. dotali. ff. solu. matr. Alex. in consi. [illegible] & consi. 105 vol. [illegible] in consi. 17 [illegible] vol. [illegible] Spec. in consi. [illegible] cum conce. per [illegible] in consi. [illegible] nu. 14. vol. [illegible] Et [illegible] q fratrũ appellatione fauorabili in materia sorores etiam veniunt. Aug. [illegible] in c. canonum statuta post medium, ver. [illegible] de filius, & ne. [illegible] & c. [illegible] de consti. [illegible] ad Bar. in l. lucius. [illegible] ad [illegible] quæ doctrina simpliciter intelligere gloss. & Bar. ibi simpli. [illegible] loquentes, q fratris appellatione veniant sorores.

IN VERBVM VSQVE

SVMMARIA.

Vsq. dictio: an ponatur inclusiuè. 3 [illegible]

Localis Papæ declaratio ius inter omnes facit. 3

Vsq; dictio inclusiuè ponitur in determinatione graduum, siue per quantitates, siue per dignitates, vel numeri specificatiuè distinctione. 3 & 4

[illegible] principij sit complicanda. [illegible]

Vsq; dictio fauorabili quælibet in materia inclusiuè ponitur. [illegible]

Successionũ materia fauorabilis est. 7

Lex fuã ad [illegible] facile trahit. 8

Statutũ ad ius antiquũ redactũ est fauorabile, & [illegible] quod [illegible] iuris prudentiã corrigat. 9

Principis pronuntiatio: quando generale ius faciat? 10 & 11

Persona primi acquirentis: an in graduum numeratione computetur? 12

Graduũ cõputatio à secundo transuersali, & gradu incipit. ibidem.

Graduũ computatio feudali in materia fit, secundũ ius ciuile. 13

Stat. mentionem de gradibus agens, secundum [illegible] ciuilis cõputationẽ intelligitur. 14

Gradus secundũ ius ciuile cõputatur, & succe[illegible] [illegible] materia, & in terra ecclesiæ. 15

Clausula in vno cap. apposita an referatur ad alia? 16

Vsq; dictio : super loco, super tempore, vel super numero, remissiuè. 17

VSQVE. Quæro: an hæc dictio (vsq;) hic ponatur inclusiuè, ita vt [illegible] nepotem, & consequenter septimum includat gradum : an exclusiuè? Et q exclusiuè, septimum excludendo gradũ & sextum includendo, ponatur, tenuit Guil. de Ferno. & do. meus præceptor do. Blasius Lucæ in reper. huius [illegible] cap. ità dicens hanc solui difficultatem, vt septimus excludatur : & sextus includatur gradus, & subdit ità tenere Sacram [illegible], qui est Bernardus de Medico in [illegible] de succe. collate. in feu. pater. vel au. [illegible] credimus literam deprauatam : siquidem eum vidimus, & totum tenet oppositum. ità etiam tenet Per. Grego. in tract. cõcessi. feu. par. 4. q. 3. vel 2. versi. item ius siculorum deficiente legitimo, & par. 4. q. 5. circa medium, & si tenemus cap. papæ Honorij : si aliquẽ præsens cap. esse, vt non nulli falsi sunt, vt diximus in præl. nu. 67. ità etiam [illegible] omnium primus tenuit Andr. in c. 1. §. hoc quoq. p° t° feu. dicẽs ità declaratũ fuisse p papam Honoriũ, vt dictio vsq; exclusiuè capiat, & q localis papæ declaratio ius inter õẽs facit, sic

& potissimum [illegible] fundamentum est [illegible]; vsque, & tex. in [illegible] filius. §. primo, iuncta ibi glossa, ff. de legatis primo.

3 ¶ Ac contrarium, quod dictio (Vsque) [illegible] tex. isto inclusiue ponatur; & consequenter [illegible] gradus; verius [illegible]. Primo per textum notabilem in l. iurisconsultus. §. parentes. ff. de grad. affi. vt ibi habetur: parentes apud romanos vsque ad trinauum proprio vocabulo nominantur: vlteriores, qui non habent speciale nomen, maiores appellantur: [illegible] vsque ad trinepotem, vltra eos posteriores [illegible] & [illegible], ut [illegible] qui specialia habent nomina, [illegible] posteriores quae nuncupantur.

4 ¶ Secundo in terminis ita vult Bar. in l. parentes. §. [illegible] in fin. ff. de [illegible] ff. de [illegible] C. de quaest. [illegible] de [illegible] Cod. de [illegible] in exceptione. §. quat. [illegible] quod [illegible] quando dictio (vsque) ponitur ad determinationem graduum duobus modis contingere potest, primo, vt ponatur ad determinationem graduum, qui diuersificantur per quantitatem, vt primus, secundus, &c. & iste est casus [illegible] §. hec quoque de his, [illegible] vbi dicitur (vsque ad septimum gradum). Secundo ponitur ad determinationem graduum, qui diuersificantur per dignitates, vel per nomina successiua, vt filius, nepos, & c. & iste est casus [illegible] filius rex, vbi dicitur: (vsque ad trinepotem) & in vtroque casu Bar. his verbis [illegible] (sine dubio dictio vsque ponitur inclusiue.) [illegible] Bal. in [illegible] ff. de offi. procons. & leg. [illegible] hoc plures consuluisse asserit So[illegible] in consi. [illegible] vol. [illegible] in tract. feu. Bar. [illegible] de suc. col. [illegible] circa istam materiam, quod citat Alex. in consi. [illegible] circa primum col. [illegible] dicens per multos auctores ibi concludere, quod dictio (vsque) in materia computationis graduum circa successionem semper [illegible] includitur, & alios allegat.

5 ¶ Tertio: [illegible] principum beneficia [illegible] plenissima interpretanda sunt. l. fin. ff. de consti. princ. l. cum quidam. ff. de lib. & [illegible] fauor. n. est vassallorum, vt statut. [illegible]

hoc ad septimum [illegible] gradum successionem protrahat.

6 ¶ Quarto fauorabili [illegible] in materia dictio vsque ponitur inclusiue l. pen. cum auth. sua C. de procur. doct. in d. l. [illegible] ff. de offi. pro.

7 [illegible]. Sed successio [illegible] materia fauorabilis est ex bono & aequo dilatanda. l. [illegible] ff. [illegible] in [illegible] nu. 69 [illegible] feu. Curt. praeallegato in [illegible].

8 ¶ Quinto res facile ad naturam suam reuertitur. l. si vnius. §. quod in specie. ff. de pact. Affl. in const. [illegible] nu. 9. nam iure communi feud. vsque ad septimum gradum succeditur [illegible] hoc [illegible] feu. licet in feudo [illegible] [illegible] praesumitur [illegible]

9 [illegible] in [illegible] [illegible] antiquum est fauorabile, & large interpretandum [illegible] correctionem. [illegible] Curti. [illegible] col. 4. [illegible] C. de [illegible]. Ergo per hoc cap. [illegible] vsque ad septimum gradum in [illegible] [illegible] nobis [illegible] tenere [illegible] Guill. de perno sibi contrarius in consi. 4. in causa fiscali col. 3. versic. quod tamen verbum haeredibus [illegible] vt sic dicit, quod [illegible] haeredibus [illegible] modo capitur de iure communi, alio modo capitur de iure constitutionum [illegible] regni, & aliter [illegible] de iure nouissimo [illegible] regni, [illegible] pro collateralibus vsque ad septimum gradum, intelligendo pro [illegible] hoc capitulo si aliquem, ita etiam & [illegible] postea [illegible] Barbariam in repetitione capit. [illegible] in verbo absque permissione seu licentia, ver si. & tertium ius regis Iacobi, cuius repetitio est inserta [illegible] allegationibus in causa Sclafani, non adhuc impressis, incipientes: [illegible] dei patris inuocato suffragio, circa primum dubium [illegible] Calatabillotta, quarum [illegible] dumtaxat ipsam repetitionem [illegible] penes habemus, vbi dicit, quod [illegible] ius reg. [illegible] amplia feudum transire in [illegible] vsque ad septimum gradum, siue simpliciter feudum accipiatur, siue pro se & heredibus [illegible] idem G. de Perno, in consi. 8. [illegible] col. 3. ver. Et sic paulatim, vbi dicit verbum (haeredis) coepit elargari, primo [illegible] [illegible]

fratrem per constitutionem vt de succes
sionibus, secūdò per capitulum si aliquē
&. c. constitutionem verbū hæredis dilat
gatum est & comprahendit omnes trās
uersales, vsq; ad septimū gradū.

¶ Non obstat quod dicit Andreas q̄ pa
pa Honorius ità per hanc literam decla
rauit (si præsens tamèn est litera) quià
hîc totum habetur oppositum, dùm ha
betur vsq; ad trinepotem: nām trinepos
includitur, & trinepos est in septimo gra
du, quod dinumeratiōe facilè dignoscit:
nā filius fratris, q̄ impropriè nepos dici
tur, est in tertio gradu: q̄a nepos est in
secundo, pronepos in quarto. §. tertio
&. §. quarto. inst. de gra. Dec. in .l. si a
uiæ nu. 3. C. de suc. edi. abnepos in quin
to, atnepos in sexto, trinepos q̄; septimo
in gradu manet. & ideò hanc tenentes
partem frustrà respondere conantur dic
to And. volentis, q̄ papæ Honorii pro
10 nunciatio non obest: quià principis pro
nunciatio contra legem generale ius nō
facit. Bal. & Ang. in consi. sanctissima,
& illustrissima Regina: secùs si præter,
vel s̄m legem sit pronunciatum .l. fi. C.
11 de leg. ¶ prætereà principis pronunti
atio, vt vim .l. habeat, eam causæ exps
sione fieri debet. Inno. in .c. 1. in prin. vt
eccl. ben. si. di. vt ait Præp. in c. 1. §. enā
nu. 69. in prima rub. feu. Cur. in tract.
12 feu. par. 3. nu. 50. Nam pronūtiatio pa
pæ Honorii de qua meminit And. con
formis est iuri feudorum, vt per prædic
ta patet. ¶ Nec obstat si dicatur, q̄ de
functi psona nō cōputet̃ in gradib⁹, vt
de primi acquirentis persona dubitari so
let, vndè Ang. pòst glo. in. §. adeò inst.
locu. & Bal. in auth. si quas ruinas col. 3.
C. de sacr. sa. ec. volunt, q̄ computet̃,
vt nisi dicatur in eius tertiam generatio
nem, vel in eius septimum gradum, pri
mi acquirentis persona pro vna genera
tione, vnoue gradu computetur. Et
in contrarium inclinare vr̃ Pet. Anchar.
in clem. 1. §. 1. de pœni. Nam dubium
est, cùm de ascendentium: sed non cū
de collateralium successiōe tractatur. ca
su verò isto, vbi de collateralium agit̃
successione clarior se ostendit determina
tio, vbi magistra est regula, q̄ graduū
computatio incipit à secundo transuer
salium gradu. §. 1. & . §. hactenùs. vbi ex
13 glo. inst. de grad. l. 1. ff. eod. Et feudali
in materia graduum attenditur compu
tio s̄m ius ciuile. tex. est no. in c. 7. an
ille, qui interfe. fra. do. su. vbi Præpos.
no. 3. dicit esse notandum perpetuò idē
Præp. in d. c. 1. §. & quia nu. 69. de his
qui feu. da. po. vbi dicit. q̄ cùm omni
nò primus gradus idem sit in istis trans
uersalibus, quod primus stipes, & à se
cundo gradu incipimus computationē,
apparet liquidò frustra dubitari: an
authoris persona computetur intèr istos
septem gradus: quià ipsa est, quæ pri
mum gradum absorbet. & q̄ gradus s̄m
ius ciuile computetur, tenent And. et
Bal. in d. c. 1. §. & quia vidimus p° 1° fe.
Fran. de Aret. in consi. pen. col. pri. s̄m
Curt. in tract. feu. p. 3. t° de suc. feu. nu.
53. versi. tertiò
14 ¶ Insupèr statutum mentionem de gra
dibus agens, secūdū iuris ciuilis compu
tationem intelligitur. Dec. p̄ s̄ Bar. in
.l. si auiæ nu. 14. C. de suc. edi. et trine
pos licèt, quò ad ascendentes sit in sexto
gradu .l. iurisconsultus. §. sexto. ff. de
grad.: tamèn, quò ad transuersales sep
timo est in gradu: Nam regula est cō
putandi gradus intèr collaterales, vt tot
sint gradus, quot sint personæ, non cō
putato stipite, vel computato, et dein
dè dempto, quod idem est. vndè fra
tris filius cū patruo tertio est in gradu: si
quidem tres sunt personæ, & nepos ex
fratre in quarto: quià quatuor sunt per
sonæ, & sic deinceps, & de transuersali
bus in linea inæquali loquitur tex. in d.
l. si auiæ C. de succ. ed. & Dec. qui d. re
gulam ponit. idem tenet Bru. in tract.
statu. fœm. excl. arti. 12. q. 11. vbi testat̃
15 hanc esse communem opinionem, ut
gradus secundùm ius ciuile, etiàm in
terris ecclesiæ, & non secundùm ius ca
nonicum successionis in materia com
putetur. allegat Bar. Bal. Saly. Paul. &
Alex. in .l. fi. C. de suc. ed. Paul. Cast. in
consi. 246 q̄ dicta substitutio, in antiqs
Ancha. in cap. canonum statuta de con
stit. Corne. in consi. 57. videtur in princ.
vol. 1. & consi. 92. videt̃ eod. vol. & 248.
dicitur vol. iii. Et fertur consuluisse Fra.
Cur. seni. in cōsi. 6 quòd si statutū in p̄
ma parte vocet agnatos tenētes primū
gradū s̄m ius cānonicū, nō sit in aliis parti
b⁹ eiusdē statu. faciēda cōputatio s̄m ius

...tum gradū succedunt. 12

Lineas ex vltimò descendentis existentes praeferuntur aliis descendentibus primi acquirentis et proximioribus? 13

Trinepos propriè respectu cuius dicatur? 14

Nepotes ex fratre: an veniat in emphyteusi prae se, fratre, filiis, & nepotibus. 15

AD TRINEPOTEM No.

1 quòd transuersales agnati hodie isto iure succedunt vsque ad trinepotem, i. vsque ad septimum gradū. Sed an idem sit de iure communi, quòd agnati transuersales succedant vsque ad septimum gradū, vel an in infinitum, vel an penitus excludantur, distingue, quod aut loquimur in regnis, comitatibus, caeterisque feudis dignitatē habentibus, Aut in feudo non titulato.

2 ¶ Primo enim casu, cùm tractatur de successione regni, seu feudorū dignitates habentium: licèt de iure communi collaterales non succedant: ex quo transitoria nō sunt ad haeredes, c. j. de feud. march. cum simi. tamen generali ex consuetudine vsurpatum est, vt ad haeredes hec feuda transmittātur, vt communiter omnes docto. tenēt in .c. j. §. fin. de aliena. feu. & in d. c. j. §. fin. de feu. march. & ponit Quen. iunior. in tract. de feud. in prima par. q. 6. col. 2. Iss. in praelud. nu. 102. Iaco. in tracta. feud. col. 2. in fin. & col. 3. Alex. in consi. 30. col. 6. & col. 7. versi. idem respondeo nu. 15. vol. primo. secundum Parisi. in cōsi. 23. nu. 125. vol primo. & collaterales admittuntur in infinitum, dato, quòd essent vltra centesimum gradum, vt puta si tota domus regia moreretur, & extaret vnus de sanguine antiquo, puta de domo borbonij, & non esset alius proximior, qui iure sanguinis & propter cōsuetudinis succederet in regno, & vt est in regno francorū, ita singul. ait Bal. in c. j. §. capitanei. in penul. col. ad fin. de feud. march. Alua. ibi in §. primo & Matt. lauden. in prim. in vltima col. qui exclamat istud dictū Bal. vsque ad coelum & dicit, quòd non potest esse magis singulare, vt refert Ias. in l. centum. C. vnde legiti. Deci. in consi. 85. nu. 3. moderni papien. in tracta. feud. in iij. par. col. 2. versi. limitabis tamen. refert, & sequitur Parisi. in d. consi. 23. nu. 114. & in fin. in primo vol. Catell. cott. in vltim. memorial. de dictione agnati secundum Didacū Couarru. super decret. in titulo de succ. ab intestat. nu. 2. vbi dicit esse merito tenendum, propter authoritatem eorum qui huic opinioni cōsenserunt, quis dubius huiusmodi opinionis inscripserit Bal. fuerit per ea, quae dicit Ias. in d. l. centum. C. vnde legit. nu. 3. versi. istud. vltimum, vbi dicit aduertendum, quia est decisio magni ponderis.

3 ¶ Amplia hanc illustriū successionē procedere, non solùm in feudalibus: sed etiam in allodialibus per exemplum, quod tradunt praedicti docto. de rege francorum, qui neminem in superiorem recognoscit, & liberam habet. dicit ita Deci. in consi. 85. nu. 4. vers. primo.

4 ¶ Licet regulariter agnati transuersales iure ciuili vltra decimum gradū non admittantur. glo. Bar. & cet. in auth. in successione. C. de suis & legi. de te. l. fin. C. vnde legi. no. in §. fi. insti. de let. cog.

5 ¶ Sed aduertendū est, quòd ex quo haec communis conclusio, quod trāsuersales in infinitum in feudis dignitatem succedant, non procedit de iure, sed ex consuetudine generali. Quilibet huiusce modi consuetudinis succedere volens, necesse habet probare consuetudinem, vbi dein haeres is deberet de eo: de vsu populi, de frequentia vsus, & de tempore diuturnitate, secundū Cassa. in consuetud. Burgū. in rub. les quelz. fiez r. exa. mine, col. 8. 2. fo. 22. & in terminis huius consuetudinis tempus probandū esse, colligit Parisi. in consi. 23. in fin. vol. j. per glo. Bar. & alios in .l. cum acutum. ff. de rego. ge. & glo. in .l. qui iurasse .§. si parere. l. 2. & Bar. & al. in .l. nō solū §. sed & si bati de op. no. nū. ¶ In contrariū facit, quod non requiratur aliqua probatio huius consuetudinis. quia generalem esse communiter omnes de eo. tenent: & doctori approbato consuetudinem allegandi creditur. tenent tamen ad hoc allegatur doctri. Bar. in .l. de quibus. ff. de leg. & ibi moder. repete. refe

6 runt nu. 120. fo. 184. vol. primo. & in .l. haec edictali. C. de secund. nupt. nu. 45. fo. 591. vol. septimo: licet illi contrarium multis rationibus teneant. videlicet quod nō credatur alicui, nisi illa cōsuetudo p

betur. & ita Ias. in d. l. de quibus nu. 89 ratione qa, quae facti sunt, ut consuetudo plerũ p̃ẽt prudẽtissimos fallũt. l. ii. ff. de iu. & fa. ign. & seq. Cassane. in cõs. Bur. in titu. main. mam §. 9. nu. 3. & seq. fo. 1223. vbi tenet, quòd non solũ doctori de consuetudine attestanti nõ creditur sed nec etiam glo. secundùm Bal. in. l. siquid. §. i. ff. de pig. in lectur. antiqua & in. l. consentaneum. C. quomo. et quã
7 do in l. col. 6. opposi. 5. Sed consuetudo generalis & notoria an saltèm debeat allegari, pro parte affirmatiua vide Cassan. in cõsue. Bur. in prin. col. 3. Deci. in consi. 150. nu. 12. in consi. 402. nu. 10. & consi. 447. nu. 12. & consi. 483. nu. 2. & consi. 559. nu. 9. & pro parte negatiua q non sit necessaria eius allegatio, vide Crauet. in consi. 137. nu. 5.

¶ Secundo casu. si de feudo non titulato loquimur subdistingue, Aut sumus in feudo nouo, aut in ãtiquo. Si in nouo,
8 & tũc iterùm subdistingue, Aut simpliciter feudũ est cõcessum, & tũc agnati transuersales non succedunt. cap. primo. §. & qa vidim⁹ de his qui feud. dar. poss.

¶ Aut non simpliciter: sed cum expressione, ut ad collaterales transire possit, & tũnc est communis conclusio, & in hoc nemo discrepat, quòd succeditur vsq. ad septimum gradum, & ita intelligitur d. c. primum. qui feu. dar. poss. & licèt Parisi. in. d. consi. 25. nu. 261. nitatur probare, quòd dictum cap. loquatur in feudo antiquo: seu paterno, & quod dicere, quòd per pactum, vel alio modo ad collaterales transire potest, sit diuinare tamen ab hac nostra sententia non recedit: quia non negat, quòd si feudum potest per pactum transire ad collaterales, quod succedatur vsq. ad septimum gradum. sicut communitèr simplicitèr docto. fatẽtur, & ita tradita per Iaso. intelligi debent in d. l. certum. C. vnde legi. quãdò aliquo modo ad haeredes trãsuersales transire potest: & in hoc conuenit Deci. in consi. 85. & Parisi. in d. consi. 23. vol. primo & ità tenet Cur. Iunior in tracta. feud. in. 3. par. versi. successiuè expedito secundo tractatu, vbi dicit, quòd ista est ueritàs tenenda in hac difficultate. & istud est feudum, quod docto. dicunt non fecisse transitum ad aliquem ex descendentibus. quo casu succeditur vsq. ad septimum gradum, vt pòst Bal. in d. §. capitanei declarat Deci. in d. consi. 85. nu. 3. & 4. ¶ Quod limitatur. nisi feudum transitum fecisset ad aliquẽ ex descẽdentibus, quo casu in infinitum succeditur, ut per Parisi. in d. consi. 23. nu. 12. & 121. vol. 1. pòst alios, quos ibi refert, & de hoc dicem⁹ inferius. ¶ Aut est concessum feudum cum pacto, ut ad collaterales vsq. ad certum gradum trãseat, & tũnc ultra illum gradũ in inuestitura expressum non succeditur. siquidẽ tenor inuestiturae principalitèr est attendendus. c. i. in fin. de duob. frat. à capi. inuesti. vbi Bal. in. c. i. in fin. de succe. feu. cum simi. et dictum est supra in praelud. in fin. & tãgemus infra in uerb. ãtiquis.
9 ¶ Si vero in antiquo feudo non titulato sumus, tũnc sunt opiniones hinc indè: vna, ut in infinitum succedatur, alia est opinio, vt vsq. ad septimum tantùm gradum succedatur. Et antequam ad eas cõ
10 descẽdamus praemitte, quòd feudũ nouum si semel transitum facit ad aliquem ex descẽdentibus, non dicitur amplius nouum: sed usq. ad quartum gradum dicitur feudum paternum, & ab indè supra dicitur antiquum. & largè dicitur feudum paternum, et antiquum, quoties ab aliquo ex antecessoribus cuiusq. gradus dummodo parentibus cõmunibus agnatis acquisitum fuerit. c. 1. de na. succe. feu. ut declarat Ias. in praelud. feud. nu. 83. & sicuti dicetur infrà in verbo antiquis: licèt Parisi. in d. consi. 23. nu. 121. 122. & 123. uideatur quasi. facere differentiam, inter feudum nouum, quod transitum facit ex acqsitore primo ad descẽdẽtes, et feudum antiquum, & paternum, quatenùs separatim refert: tamẽ in effectu considera, quòd unum & idem est.

¶ Prima. n. est opinio: descendentes à primo acquirente succedunt in infinitũ Bal. in. c. 1. §. capitanei col. iii. de feud. march. Deci. consi. 85. nu. 3. pòst glo. in verbo consobrini, et doct. in d. § capitanei Curt. in tracta. feud. in tertia parte, col. 1. & 2. versi. successiuè & versi. ego igitur Deci. in d. l. certum nu. 8. C. unde legi. Iacob. in tracta. de feu. versi. praesentes col. 2. versi. uideamus tunc Ange. in cõsi. 110. & plenè pòst alios firmat Praeposi. in. c. 1. §. hoc quoq. col. 2. de succe. feu.

feu. [illegible] per [illegible] Parisi. in d. cons. [illegible] vol. [illegible] [illegible] quia isti collaterales, [illegible] illis, quibus succedunt, [illegible] descendentibus [illegible] acquirentis, cui semper et succedere [illegible] cap. [illegible] de feu. marchi. [illegible] feu. [illegible]

21 in feudis enim semper [illegible] considerantur. [illegible] per mille [illegible] semper ultimus est successor primi acquirentis, qui [illegible] principio, et [illegible] semper attenditur. Bal. [illegible] si vero de grad. succ. [illegible] de eo qui sibi et heredi. [illegible] secundum Parisi. in d. consil. [illegible] vol. [illegible] ¶ Licet feudi [illegible] ultimus [illegible] primo succedunt acquirenti, [illegible] in auth. de here. ab intestatum [illegible] de lege [illegible] succe. [illegible] Parisi. in d. consil. [illegible] in primo. ¶ Secundo [illegible] per tex. [illegible] c. i. de natu. succ. feu. [illegible] tex. quod succedunt ex latere [illegible] per masculos descendentes, usque in infinitum, si feudum sit paternum, [illegible] ipsum tex. [illegible] Franc. de [illegible] in consil. penult. [illegible] magnifici, et [illegible] in 2. col. ut refert Iason in d. [illegible] in fin. [illegible] ¶ Tertio facit tex. in c. i. in fi. si vassal. feud. priv. [illegible] videntur admitti [illegible] in infinitum [illegible] modo [illegible] descendere ex primo acquisitore, et feud. fuerit [illegible] hac opinione ut ait Parisi. in d. consil. [illegible] ¶ Nec obstat tex. [illegible] c. [illegible] hoc autem de his qui feudum [illegible] quaerendis per illum dicitur succedi usque ad septimum gradum: quia respondetur, quod [illegible] loquitur in feudo novo; quod ad collaterales transire potest, vel per pactum, vel aliquo alio modo, [illegible] feudum transitum [illegible] ex descendentibus, secundum Parisi. in praeallegato loco, ubi ad hoc [illegible] qui contrariam

22 tenet partem. ¶ Contraria tamen sententia [illegible] ut in feudo antiquo agnati transversales succedunt usque ad septimum gradum [illegible] ultra [illegible] in d. c. [illegible] quod autem de his qui feudum [illegible] capitanei de feu. [illegible] Bal. [illegible] opinio [illegible] feudi videtur Andre. in [illegible] vassallus culpam [illegible] glo. [illegible]

[illegible] feud. [illegible] Bal. in [illegible] C. [illegible] feud. [illegible] Alex. in [illegible] de suc. [illegible] et [illegible] in [illegible] refert [illegible] Parisi. in d. cons. [illegible] in [illegible] fundamentis [illegible] opin. [illegible] et seq. [illegible] per tex. in cap. [illegible] quod [illegible] qui feudum dat. [illegible] habetur, quod agnati transversales usque ad septimum gradum [illegible] debeat ille tex. intelligi [illegible] in feudo antiquo, [illegible] paterno [illegible] in feudo novo, quod [illegible] per [illegible] aliquo alio [illegible] transversales [illegible] praecessit, dicunt, quod est [illegible] Parisi. in d. consil. [illegible] ¶ Secundo facit tex. in c. [illegible] feud. [illegible] per [illegible] ubi tex. [illegible] in feudo paterno [illegible] transversales succedunt usque in infinitum, [illegible] non est actum, [illegible]

13 ¶ Tertio facit [illegible] ultimus decedens, [illegible] de natu. succe. feu. [illegible] ultimo decedenti, et qui sunt ex [illegible] linea praeferuntur aliis, qui descendunt ex [illegible] esse, quod [illegible] primi acquirentis [illegible] primi, [illegible] ¶ Quarto facit [illegible] ultimo decedens in hac feudi succes. [illegible] considerari [illegible] non esset in feudo paterno [illegible] successio [illegible] ex quo semper succedere [illegible] quod [illegible] consideraretur successio [illegible] transversalem in feudis [illegible] differentia inter successionem transversalium [illegible] descendentium [illegible] in d. [illegible] qui vidimus [illegible]

[illegible] dam. post [illegible] c. i. de grad. succe. in feud. Parisi. in cons. [illegible] ¶ Nec obstat tex. in c. i. de [illegible] succe. feud. [illegible] Bal. in [illegible] col. 3. C. [illegible] Parisi. in d. cons. [illegible] ¶ Nec obstat tex. in c. i. si vassal. feu. priva. [illegible] Parisi. in d. consil. [illegible] in infinitum intelligatur [illegible] usque ad septimum gradum [illegible]

And. post glo. in c. [illegible] in fin. si de feud. fuer. controuer. [illegible] secundo vt illeges loquatur in casu sum. quando vasallus primarie feudo [illegible] nec trahet eius [illegible] [illegible] [illegible] defuncto col. [illegible]

¶ Sed iuxta hoc an hodie hoc sit expe[illegible] per tex. nostrum, ut dicamus, q[illegible] in feud. siue [illegible] siue nouus [illegible] vsque ad [illegible] & sic vsque ad septimum gradum, etiam si collaterales essent [illegible] descendentibus a primo [illegible] feudum acquirente, adeo ut [illegible] predicte [illegible] [illegible] & breuiter primo videtur dicen[illegible] [illegible] communibus [illegible] [illegible] ad defunctum [illegible] [illegible] [illegible] Secundo [illegible] [illegible] successionis [illegible] collaterales vsque ad tertium gradu[illegible] succedentes in feudis, que fue[illegible] [illegible] Afflict. [illegible] [illegible] in isto regno [illegible] [illegible] constitutionis [illegible]

¶ Sed contrarium hic [illegible] Blas. [illegible] primo quia hec [illegible] ad ampliationem gradus [illegible] operari non debet [illegible] Secundo quia argu. [illegible] generaliter [illegible] [illegible] feudi [illegible] ad defunctum patrem ex communi pa[illegible] & tamen frater [illegible] [illegible] descendentibus primi acquirentis, et sic datur [illegible] & instantia [illegible] [illegible] ius commune [illegible] [illegible] ius commune. [illegible]

In contrarium [illegible] [illegible] [illegible] Bar. de Greg. [illegible] [illegible] ¶ Sed si hoc [illegible] [illegible] successionibus [illegible] [illegible] feudi [illegible] collaterali [illegible] non ex natura feudi [illegible] ex pacto vel aliquo alio [illegible] 11

[illegible] casus [illegible] per illum tex. [illegible] Blas. [illegible] [illegible] de successionibus [illegible] [illegible] in prin. [illegible] [illegible] [illegible] vsque ad septimum gradum [illegible] ex generali consuetudine [illegible]

14 ¶ Secundo [illegible] [illegible] [illegible] fratris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] communis vsus loquendi [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] in l. si [illegible] [illegible]

[illegible] in l. si quis nu. 2. vbi inducit ad q. post Fel. in c. per tuas col. 3. versi. Ex ista fact [illegible] ad q. an in emphyteusi, recepta pro [illegible] nõie fratris, sub s. filiis & nepotibus [illegible] nepotes ex fratre, & concludit, quod veniant contra not. per Fely. per de [illegible] in simplicem Bal. ibi qui decisit [illegible] quod extantibus fratribus & nepotibus foeminae excludantur, quod in [illegible] de nepotibus ex fratribus: quia loquitur copulatiue; & quod improprie dicantur nepotes tenet multa adducens Afflic. in constitut. vt de successionibus, [illegible] versi. quarto decimo no. et vide [illegible] in d. l. [illegible] dicit, quod regulariter nepos proprie non dicitur filius fratris; [illegible] in [illegible] casibus; filii [illegible] [illegible] nisi [illegible] nepos filius fratris dicitur, [illegible] nisi communis vsus loquendi [illegible] fratris filius, nepos in [illegible] [illegible] communiter [illegible] dicit ibi las. ¶ Ex his [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Ioseph Cumiae [illegible] & vt supra diximus, quod [illegible] respectu fratris & non respectu [illegible] & alia faciunt in [illegible] vt dixinius supra in d. verbo vsq. & ibi vide.

IN VERBUM

TEMPORE.

[illegible]

6 ¶ Qualitas proxima [illegible] considerat[ur] tempore mortis eius, [illegible] successione.

Qualitas adiecta verbo, vel participio, quod [illegible] secundum tempus [illegible]

Qualitas adiecta verbo [illegible] secundum tempus verbi, quando [illegible]

[illegible]

7 [illegible]

[illegible]

8 [illegible]

[illegible]

9 [illegible]

Qualitas [illegible]

[illegible]

10 Qualitas [illegible]

[illegible] 12

[illegible] 13

[illegible] quomodo probetur [illegible] 14

1 TEMPORE. No. quod qualitas p
ximitatis consideratur tempore mortis,
illius, de cuius successione agitur, confer
dat quod vult Parisi. in consi. 25. nu. 35.
fo. 146. vol. 2. qui dicit quod proximior,
qui reperitur tempore mortis testatoris
ille debet admitti in successione ab inte
stato. Et per istum tex. quod qualitas p
ximitatis, et etiam aliæ qualitates exclu
siuæ: vt masculinitatis, primogenituræ,
& existentiæ in capillo seu, quod nupta,
vel dotata reperiatur, consideretur tpore
mortis illius, de cuius successione agitur:
tollitur dubiu & ambiguitas illius artica
2 lis in qualitas adiecta verbo reguletur se
cundum tempus verbi, de quo late, & pul
chrè Bart. in l. ex facto. nu. 3. ver. secun
dò oppo. ff. de vulg. et pupil. theoricam
tradit, quam vide, qui idē subdit dicendū
de participio: nā qualitas, quæ venit ad
terminū in vocem participij debet adesse tē
pore importato p participium. l. tinus
.ff. de testa. mili. & hoc vide esse satis ad
3 infinitas &c. Et hæc regula fallit, quando
qualitas adiecta verbo est huius naturæ,
quod de iure communi tantum operatur
adiectione post actum verbi, quantum,
si adesset tpore act⁹ verbi, tex. insti. de leg.
falci. in prin. versi. idq. vbi illa verba (in
testati moriunt) verificantur, nedum in
his, qui mortis tempore sunt intestati: quia
nullū fecerunt testamentum: sed etiam
qui post mortem facti sunt intestati, rece
dentibus scriptis hæredibus adire ex te
stamento. ita Vincen. Salui. in rub. ff. so
lu. ma. nu. 99. fo. 16. vol. 3. rep. vbi sub
dit facere, quod not. Bar. & alij commu
niter in l. si quis mihi bona. §. iussum.
4 .ff. de acquir. hæred. vbi stante dispositi
one, volente aliquid fieri cum consensu
alicuius: licet non interueniat illius con
sensus tpore, quo id fit: tn sufficit, quod post
adhibeat, nō obstare, quod Raph. oppo
nat de pdicta regula, quod qualitas adiec
ta verbo reguletur secundum tempus
5 verbi: quia consensus natura de iure com
muni est, vt tantum operetur post actū,
sicut si tempore actus interuenisset, & cō
sequenter ad tempus verbi, cui adijcitur
restringi non debet, vt patet re dictis ver
bis de. ibi. & hoc etiam idem Vinc. vide
tur velle ibi in d. rub. solu. ma. nu. 11. Ve
rum dixit hoc de qualitate adiecta ver
bo, intelligo verum: nisi eadem ratio

sit, vbi qualitas nō affuit tpore verbi: sed
alio: quia tūc sufficit, maxime si tempo
re verbi affuit, saltem non propriè, & largis
simè et Bar. etiam in d. l. ex facto, multi
plicatam distinguit. Dubium enim
non tollitur per ista verba hic (tempo
re mortis:) nā si ista deficerēt verba, hæc
qualitas proximior determinaret. verb.
(superstes defuncto.) & dubiū oriri pos
set: an requiratur proximior esse tempo
re mortis defuncti, vel tpore aditæ hæ
reditatis, seu actualis acquisitionis, vt no
nulli dubitarūt, vt infra patebit.
6 ¶ Infertur itaque ex hoc primò, quod ius fran
corum consideratur tempore mortis ei⁹,
de cuius successione agitur, & non tem
pore natiuitatis masculi, vel primogeniti
proximioris in grado, ita per istum tex.
quem ad hoc formalem esse dicit, tenet
Pet. de Grego. in tract. conces. feu. p. 8.
q. 6. ver. quinto aduertendum est, vbi
dicit, idem voluisse Andre. in c. 1. col. 5.
ver. q. glo. & ver. hec essent verba de na.
succe. feud. & in c. 1. §. hoc quoque. col. 2.
versi. ergo vinculis iure francorum de suc
7 ce. feud. et tandem affirmat quod ita primo
genitura iure hæreditario defertur. Old.
in cons. 64. cum concordantiis per Mar.
Laud. in tracta. de primogenitu. col. vlt.
in fi. v. q. fugd. las. in l. si nō scripte. §. sit en
8 col. vlt. ff. de cond. ind. ¶ Secundò
infertur, quod si fœmina superstit proxim
or defuncto tempore mortis, & deinde
masculus nascatur, fœmina masculum nō
excludet: sicuti cum mortis tempus inspi
9 citur: & qualitas inhabilitās, cum in ini
tio nō reperitur: sed postea superuenit,
non impedit, neque inhabilitat in iure dela
to; & est prædicta ratio pe. Secr. nep.
in cons. 5. eleganter nu. 18. vol. 1. cui
dicit de hoc videri tex. per ut est t. Ioc.
Ang. in l. Gallus. §. fin. ff. qui sanid. refert
referre & sequit Soci. in consi. 11. non est
dubium col. 2. vol. 2.
10 ¶ Tertiò infertur, quod si primogenita
tempore mortis non fuerit dotata, & de
inde forsan, de facto ante aditam hære
ditatem dotata, & nupta fuisset, at existē
te in capillo non excludetur, ita conclu
dens ... marita q. 17. vbi
vide, & quæ ibi dicta sunt hic repete. Et
idem Soci. nepo. in d. consi. 5. eleganter
nu. 16. vol. 1. vbi dicit veriorem esse illam
opi. latè, quod qualitas exclusiua, quod
... vlter

11 mulier sit nupta, vel dotata, requiratur tempore delatæ hæreditatis, & sic mortis eius de cuius successione agitur, dato quod in statuto hoc non exprimeretur, per deducta per Alex. in consi. 83. viso themate col. 3. versi. non obstat, quod valenti agere lib. 2. cum concord. ibi. Soc. in contraria sententia, quam tenuerat idem Soc. nep. in consi. 1. decessit Iohannes nu. 13. vol. 1. recedere videtur, vbi voluit, quod ad hoc, vt hæreditas iure quæ amoueatur, sufficit, quod in eo qualitas repellens tempore actualis acquisitionis reperiatur, licet delatæ hæreditatis tempore non adesset, & videri casum in l. 3. §. si emancipatus il. 2. ff. de bon. poss. contra, & l. fin. ff. vnd. lib. in fin. & per hoc concludit, quod qualitas dotationis exclusiui sufficiat tempore agnitionis: licet delatæ hæreditatis tempore nō reperiatur, per consi. Roma. 442. & consi. Deci. 243. col. 3.

¶ At præsenti nostro in statuto plus est, vbi expressim tempus mortis determinatur, vt illo tempore, vel proximior, vel masculus, vel existens in capillo, & altera nupta, ac dotata reperiatur.

12 ¶ Et aduertendum est, quod qualitas ista ab isto statuto requisita; puta, proximiorem defuncto fuisse tēpore mortis, plenè est probanda. Dec. in consi. 321. & supra tetigimus in verbo, nullo.

13 ¶ Mors etiam probari debet ab eo, qui super ea se fundat: siquidem quilibet vsque ad centum annos viuere præsumitur, nisi mortuus probet. glo. in .l. il. §. si dubitetur. ff. quemad. test. aper. per tex. in .l. fin. C. de sacrosan. eccles. moder. repet. fo. 14. nu. 118. & fo. 146. nu. 13. & fo. 365. nu. 248. vol. 8. Soc. nep. in consi. 26. quatenus dubitatur pium. 4. vol. 1.

14 ¶ ✝ Et mors quomodo probetur, vide modern. repetentes in fo. 365. nū. 331. vol. 2. Dy. in tract. qual. probetur mors per totum: latè Bar. in d. l. 2. §. si dubitetur. & in tract. de test. col. 4. in principio, et seq.

IN VERBVM

MORTIS

SVMMARIA.

¶ Mortis appellatione venit etiā mors ciuilis, quando ciuilis idem, quod naturalis mors operatur, tàm in hominis, quam in legis dispositione. 1

Mors ciuilis impropriè mors dicitur. 2

Pœna damnationis in metallum ab vsu recessit. 3

Pœna aquæ, & igni interdictionis, quæ fuerit remissione, & eius loco deportationem successisse, & quomodo? permissione. ibidem

Bannitus cum bonorum confiscatione, eo casu, quo impune offendi potest, deportato æquiparatur, & forindicatus hodie nuncupatur. 4

Simile nullum est idem. 5

Rationis identitate, quod in ciuili, in naturali disponitur morte generaliter. 6

Proximior in feudo succedit, si feudatarius religionem bonorum incapacē fuerit ingressus, absque eo, quod de feudo prius disposuisset. 7

Res cùm ad casum peruenit, à quo incipere nō potest, si vnum operatur actus, & aliud casus, vitiatur actus. 8

Fideicommissum: si sine liberis quis decesserit locum habet in casu, quo quis religionē bonorum incapacem ingreditur. 9

Monasterium succedit in fideicommisso: si sine liberis decessent, & in feudo hæreditario. 10

Feudum ex pacto & prouidentia vltra vitā vasalli, monasterium ingredientis non transit in monasterium. 11

Clericus in sacris cōstitutus in feudo succedit, & per substitutū seruitia præstat. ibi.

Seruire per substitutum vassallus an possit in regno? 12

Alienatione expressim prohibita, de voluntaria; & non de necessaria intelligitur alienatione. 13

K

Magis sterilem successionis capax: an succedat in feudo, tam hereditario, quàm ex pacto & prouidentia. 14

Bannitus post lapsum anni, à die sententiæ lapsum, bona stabilia propter eius contumaciam amittit, & in eius feudo succeditur. 15

Forisiudicatus feudum amittit, & in eo succeditur ibidem.

Crimen læsæ maiestatis non solùm committitur contra Principem non recognoscentem superiorem: sed etiam contra alios, qui super aliquem iurisdictionem habent, & quis in eius feudo succedat? 16

Feudum domino deuoluitur, filiis, liberis, agnatisq; omnibus exclusis, ob delictũ contra dominum feudi directò commissum. 18

Patris delictum in feudo filio nocet. 19

Feudum ab initio concessum censetur, sub conditione: si ingratitudo per aliquem successorem committatur, vt feudum ad dominum libere deuoluatur. 20

Dominus sua in re moderator & arbiter est. 21

Feudum, cui deuoluatur, ob delictum in dominum directò commissum; si ex inuestituræ tenore, cuiusq; successoris in persona noua est successio, & tum seq. 22

Delictum patris filio non nocet, si ex mente concedentis probatur in persona filij nouã concessionẽ esse debere. ibidem.

Feudum datum patri, & filio nominatim, vt filius partem habeat viuo patre, ob delictũ patris ad dominũ nõ deuoluitur. 23

Delictum vnius alteri non nocet, si feudum vassallo, & generi suo concessum extiterit. 24

Agnatus, & ergo domino succedit, si domini culpa eo studiosè assentiente, vt delictum contra eum committatur, delictumq́ contra eum commissum sit. 25

Feudum ob ingratitudinem aliquam amitti non potest, si concessum fuerit ex causa: quia feudatarius concedentem à mortis periculo, puta ab hostibus, vel latronibus liberauit. 26

Fiscus quoties; in feudo, quod à Rege tenetur, læsæ maiestatis crimine commisso succedit. 27

Alimenta super bona rebellium: non liberis masculis; sed filiabus, & vxoribus pietatis intuitu præstantur. 28

Dotes quando rebellium vxoribus restitui debeant? ibi.

Rebellium vxores, si maritorum criminibus cõscierint, vti perduelles feudis priuantur. 29

Verbum (filii) à lege prolatum, omnes descendentes comprehendit. 30

Delicta contra dominum quot modis committi possunt? 31

Virgines attentando, & sollicitando, non solùm feudo priuantur, si virgines illæ domini filiæ fuerint; sed etiam capitali feriũtur pœna, etiàm si matrimonij iungendi causa attentauerit. 32

Affectus: nisi sequatur effectus non punitur: dempto casu. l. Si quis non dicam rapere C. de sacros. eccl. 33

Vassallus feudum sine domini assensu alienando, dominũ contemnere videtur. 34

Vassallus propter inopiam; vel aliam necessitatem, feudum sine domini assensu alienando dominum contemnere non videtur. 35

Feudum sine domini assensu alienatum, agnatis post alienantis mortem. aperitur iure feudorum. 35

Alienans absq; domini assensu, etiam tradita possessione, alienationem reuocat; & feudum non amittit, iuxta constitutionem regni. 36

Intellectus ad constit. Constitutionemq; diuæ memoriæ, quod si quis vendiderit, ita, ut emptor alienationem sine domini assensu factam, iure proprio reuocare possit, & feudum non amittit. 37

Correlatiuorum, quod vni permittitur, alteri conceditur. 38

Alienatio minime dici potest: nisi dominiũ in recipientem transferatur. 39

Contractus: nisi duo interueniant, quasi simul duorũ tractus, & vltrò, citroq; obligatio nascatur esse nõ põt. 40

Correla

Correlatiuorum, quod in vno disponitur, in alio locum non habet, diuersa existente ratione. 41

Vassallus tunc dicitur fidelis, & consequenter diligendus à domino venit, quandò omnia facit, quæ dominus ipse iubet. 42

Ingratus est, qui non reddit; ingratior qui dissimulat, & ingratissimus omnium, qui obliuiscitur. secūdū Senecā: sed multò ingratior, qui cōtēnit. secūdū Anth. 43

Stephanum beatū magis amici, quàm extranei iniuria offendit. 44

Emptor, sicut amittere debet pretiū: quādo sciēs feudū emit. ità & venditor: quādo sciēs vendidit sine assēsu domini. 45. 46

Assensus domini in feudorum alienatione remissus est per cap. volentes, & quare adhuc hodiè exigatur? 47

Inuestitura, si infrà annum, & diem non petitur, feudum iure feudorū amittitur, & quod iure const. & iure cap. regni? 48

Feudum quibus modis amittatur? remi 49

Vassallus multis subiacet periculis, vt feudū amittere possit. 50

Descendentes omnes excluduntur, propter delictum non in dominum commissum, iure feudorum, & agnati in quarto gradu succedunt, & an verum? 51

Fiscus, vel vnus ex liberis in feudo succedit, ob delictum non in dominum commissum in vita dumtaxàt delinquentis, iure const. regni, siuè feudum sit quaternatum, siuè non quaternatum. 52

Fisci in locum comes, vel baro succedit in feudo, quod tenetur ab eo, si feudum publicatur. 53

Fisco illi bona stabilia publicantur, vbi sita sunt bona, si bonorum confiscationem ille habet. 54

Feudum fisco deuolutum, quod pòst delinquentis mortem ad liberos redit, non iure successionis: sed const. si quandò, & const. forisiudicatorum benignitate redit, & ideò creditores de fructibus feudi satis fieri non poterunt; nisi regis assensus tēpore obligatiōis interuenerit, & quid stante cap. volentes? 55

Assēsus Regis in alienatione feudi ex pacto & prouidentia adhibitus non censetur, per cap. volentes: secùs in feudo hæreditario. 56

Delicto contrà dominum directè, vel indirectè commisso, & delinquente absq; liberis agnatos habente, quid hoc casu dicendum? 57

Agnati nouo in feudo nullum habēt ius. 58

Agnati propter delictum contrà dominum commissum excluduntur, & feudum antiquū liberè ad dominum deuoluitur. 59

Agnati tàm in feudo antiquo, quàm in nouo propter delictum contra dominum commissum, iure regni verè excludūtur. 60

Clausula (iuribus nostris semper saluis) quid operetur? 61

Agnati qui sint, qui iure feudorum succedant propter delictum non in dominum cōmissum? 62

Astrictiores macula vassalli delinquentis magis præsumuntur infecti, quàm alij, qui ità coniuncti non sunt. 63

Delinquentis vassalli coniuncti in curia domini absq; rubore manere non possunt, & ideò non succedunt. 64

Intellect. ad quinq; tex. in iure feu. c. 1. de illa qui int. fra. c. 1. §. deniq; quę fu. pri. cau. ben. amit. c. 1 §. si vassallus culpam, si de feu. defu. fue. cont. c. 1. si vass. feu. priu. & c. 1. de cap. cor. cū seq. 64

Delicto contrà dominū cōmisso, filij, & omnes descendentes priuantur feudo paterno: cæteri verò agnati vsq; ad tertium gradum priuantur, quarto gradu, & vlteriores feudum pòst mortem delinquentis à fisco reuocant, & admittuntur, secundùm veram opinionem. 65

Delicto non contrà dominum: sed contrà tertios cōmisso, quo vassallus feu. priuādus venit, filij, vel agnati proximiores excluso domino ēt in vita delinquentis admittuntur. secundū verā opinio. 75 & 66

Lex per alia 2. distinguitur. 67

Agnati pòst culpantis mortem in feudo sinè domini assensu alienato succedūt, & in vita tantùm domino deuoluitur, secundū

[illegible] 68

Res prohibita alienari non expressim; sed ex tacita dispositione simpliciter ex fideicommisso resultante, delinquentis in vita fisco applicatur, & post mortem fideicommissario [illegible] 69

Prohibita res alienari non facto expresso fideicōmisso, dummodo non sit nuda prohibitio, publicatur prohibita bona ad fiscum non transit. 70

Alienatione rei expressim prohibita, bonis prohibiti publicatis, fiscus excluditur. 71

Fisco bona nullo modo alienari prohibita vel in alium transferri, nō applicantur. 72

Fideicōmisso expressim facto, ex quo oritur tacita alienationis prohibitio; & ex expressim alienatione prohibita, res nullo modo ad fiscum pertinebit. 73

Prohibitio legis cū expressa hominis prohibitione concurrens, & in casibus aliàs per [illegible] impedit. 74

Filij, vel descendentes propter delictū nō in dominū cōmissū excluduntur. 76

Agnati fortius [illegible] succedunt in feudo, propter delictū nō in dominū cōmissū, deuoluto, iure const. 77

Intellectus ad const. [illegible]: an fiscus, vel agnati succedant. 78

Exceptio in casibus non exceptuatis firmat regulam. 79

Exceptio in casibus exceptuatis, qui similes exis [illegible], eadem extante ratione, regulā non firmat. 80

Parentes verbum non solum ascendentes: sed et collaterales comprehendit. 81

Verisimile, quod non sunt, [illegible] sunt præsumenda. 82

Dispositio nulla adeò generalis est, vt ad ea sit referenda, de quibus verisimile nō est, disponentem cogitasse. 83

Agnati [illegible] vsque ad tertium gradum fisco non excluduntur, per constit. [illegible] 87

Gradus, & non personas const. vt de succed. [illegible] 85

Arg. à contrario sensu non inducitur legū correctio, præsertim in feudalibus: nisi in sē [illegible] 86

Agnati non excluduntur, sed in [illegible] succedunt vsque ad tertiū gradum, iure const. & in [illegible] vsque ad septimum gradum [illegible] fisco in [illegible] feudo. 87 & 88

Ratione legis [illegible] lex [illegible] 89

Ratione [illegible] 90

Ratio legis est anima legis. 91

Lex est, quicquid in ratione consistit. 92

Legis [illegible] habens rigorem [illegible] 93

Nemo alterius delicto grauari debet. 94

Verisimile [illegible] 95

Verisimile, quod [illegible] si scivissent, pro statuto habetur. 96

Agnati [illegible] delinquentis in vita fisco præferuntur, ob delictum nō in dominū cōmissum, feudo amisso. 97

Intellectus [illegible] 98

Successio ascendentium, & collateralium nō est ex vera feudorū natura. 99

Hæreditas magis descendentibus, quā ascendentibus, & collateralibus debetur. 100

Lex nō extendi, sed enodari dicitur, cū multa eādē habent rōnem, & de vno mētio fiat. 101

Ratione eadem extante, omissum à lege nō debet à iudice omitti. 102

Casus omissus nō dicitur, vbi ē eadē rō. 103

Propinquiores quantò, tantò magis vasalli delinquentis infectiores existunt. 104

Intellectus ad const. [illegible] filiorū culpas. 105

Confiscatio ad bona posteà quæsita non extenditur. 106

Fiscus nō excluditur à secundogenito in feud. cū clau. iuris francorum. 107

Rebellis si primogenitus viuo patre fuerit, & post mortem patris, [illegible] fiscū excludit. 108

Arg. à cōi. sēsu. [illegible] const. feudale, vel ius commune nō [illegible] 109

Fiscus in vita delinquentis [illegible] succedit. 110

Fiscus à successore in vita delinquentis [illegible] 111

Fiscus præfertur liberis, qui fideicommisso præferūtur. 112

in patre bannitus. 153

Fisco lucratiua ex causa quid prætendenti obstat exceptio ex banniti filij persona. 154

Legitima in vita patris nõ debetur: nisi pater bona dissipet. 155

Andreæ non recta loquutio, quod nepos excluditur, si tempore mortis aui filius bannitus viuit. 156

Mortuũ esse, vel mortuo comparari, paria sunt. 157

Paria sunt: non esse, vel esse, & inhabilẽ esse. 158

Feudum à delinquẽte tẽpore delicti non possessum, cui deuoluatur? 159

Filius macula patris aspergitur: quia habet esse à patre culpante. 160

Pater, & filius vna persona censetur. 161

Filius non diligit, quem pater odio habuit. 162

Succedendi ius: post mortẽ succedentis delatũ ad extraneũ heredẽ nõ transfertur. 163

Delinquente primogenito viuo patre, nec filius eius, nec secundogenitus frater feudo priuatur. 164

Verbo post obitum in significatu capi debet. 165

Interpretatio stricta in odiosis fit. 166

Pater priuatur feudo, si requisitus filium delinquentem ipse non separauit, vel curam vel satisfaciendũ non induxit. 167

Filij vt plurimũ delicta committunt, quia mali à patre moribus sunt imbuti. 168

Iacobo de Belvisio in materia feudali magis est credendum, quàm alteri, qui plurie libellũ feudorum legit. 169

Intellectus const. ob filiorum culpas. 170

Fiscus ea in portione succedit, in qua foriudicatus succederet, si foriudicatio nõ esset tempore mortis patris. 171

Fiscus in nihilo succedit, si foriudicatus tempore mortis patris viuus nõ est, & intra constitutionem. 172

Foriudicato ante patrẽ mortuo, exclusio fisco cessat, agnati succedunt. 173

Fiscus indiuiduo in feudo cum secundogenito quando alius agnatis concurrẽs non succedit, nisi si filiusfamilias delinquens viuit tempore mortis patris. 174

Feuda diuidua in regno Neapolis regulariter sunt. 175

Feuda diuidua in regno Siciliæ non inueniuntur, per c. volentes. 176

Const. ob filiorum culpas locum non habet in regno Siciliæ, vbi omnia feuda sunt indiuidua. 177

Fiscus succedens foriudicato, qui naturaliter post mortem patris viuit, tenetur ad dotem de paragio sorori in capillo, & quomodo intelligatur? 178

Masculi habent priuilegium excludendi sorores, si ipsas nupserint, & dotauerint, per constitutionem in aliquibus. 179

Fiscus in totum excluditur à sorore in capillo foriudicati si feudum est indiuiduũ. 180

Pater filium foriudicatum, vt hostem publicum impune exheredare potest, & tunc fiscus in nihilo succedet. 181

Consti. ob filiorum culpas locum habet ab intestato. 181

Exheredationis causæ quatuordecim sunt remissiuæ. 182

Cautela patrum, vt filios foriudicatos exhæredent, si volunt excludere fiscum, ne post mortem eorum succedat, & an vera existat? 183

Legitima filius defraudari non potest, sed nec & fiscus, qui locum eius ingreditur. 184

Fiscus in legitimam quam habet filius foriudicatus succedit, testamento facto per patrẽ seu ab intestato. 185

Constitutio generaliter, & indistinctè loquens, generaliter & indistinctè intelligi debet. 186

Fiscus quomodo succedat in feudo foriudicati, viuentis tempore patris sui, si sororẽ foriudicatus habeat maritandã & dotandã. 187

A re, id delictis ad contractus: & econtra valet. 188

Dispositio nulla patris in feudo ex pacto & prouidentia est. 189

Fiscus succedens foriudicato, qui tempore mortis patris viuit, maritandas perpetuo excludit, si feudum est hæreditarium, sed si est ex pacto & prouidentia illam ad vitam tantum delinquentis excludit. 190

Mortis

MORTIS. Non tantùm natura-
lis: sed & ciuilis, si ciuilis eundē pariat effe-
1 ctum: nam appellatione mortis, uenit
& mors ciuilis, cùm idē, quod naturalis
mors operatur, in casu, de quo dubitatur
.l. gallus. §. & quid si tantùm, vbi omnes
scrib. ff. de lib. & post. l. i. §. fin. ff. de bon.
posse. contra tab. secùs, si non operetur
eundem effectum. l. deo nobis. C. de
epis. & cler. l. ex ea parte. §. si insulam
.ff. de verb. ob. cum sim. est communis
opinio, quam testatur Ruy. nu. 2. & seq.
fo. 362. licet ipse contrà teneat, ut late defici
tur per Crot. nu. 12. vsq; ad. 19. Gasia. nu.
.7. Fortu, nu. 62. in d. §. & quid si tantùm,
fo. 263. 293. & 210. vol. 3. rep. Parisi. in cō
si. s. unio istius monasterii. nu. 150. vol. 4.
vbi dicit ueram esse, tam in dispositione
hominis, quàm in dispositione legis. vt
mors ciuilis non æquiparetur naturali,
quando non per omnia nō producit eū
dem effectum, quē naturalis producit.
2 ¶ Hæc enim ciuilis mors impropriè
mors dicitur: nā in toto iure ciuili, mor
tem esse ciuilem non inuenitur: sed quæ
res quædam interdictū patiuntur, prop
3 ter quæ mortuis comparantur, ueluti pœ
nam metalli, quæ usu recessit. glo. in. §.
pœnæ inst. qui. mo. ius pa. po. so. aquæ
& ignis interdictionem, quæ hodiè non
seruatur, & quæ fuerit? vide Mar. Salo.
in d. §. & quid si tantùm nu. 20. fo. 309.
vol. 3. post Budeum pulchrè in ann. in l.
.2. ff. de pœn. sed loco aquæ, & ignis in
terdictiōis ē deportatio subrogata. l. 3. ad
l. iul. pecul. & qualiter eius loco successe
rit deportatio? expedit Silue. in. §. fin
autem instit. quib. mo. ius. pat. po. sol.
4 & hodiè frequentius unumquodque anno. ius
bannitus cum confiscatione bonorum
eo casu, quo impunè offendi potest æq
paratur deportato. Gali. in d. §. & quid
si tantùm in prin. qui citat Bar. in. l. amis
sione. §. qui deficiunt. ff. de cap. dimi.
qui bannitus, in regno forbidicatus nun
cupatur: tūc enim impunè offendi pōt.
non autem simpliciter bannitus deportato æq
paratur. Pet. de Gre. in tract. de cene.
feud. par. 4. q. 7. ver. quinto principali
te limito. non ergò per hoc est ciuili pro
priè dicitur: sed mortuis comparatur,
5 quoniam nullum simile est idē. l. quod
nerua. ff. depos. cum sim. ¶ Ratio
6 tis ratio identitate prædictis in casibus

idem ius fore iudicamus, quod est in ipsa
naturali morte: sed si eadem non uerse
tur ratio, tūnc lex ipsa, uel dispositio de
morte disponens, nil talibus in casibus
efficiet: quandoquidē, nec appellatiōe,
nec ratione eos comprehendet, siuè in
dispositione legis, siuè hominis, in con
tractibus, & ultimis uoluntatibus, siuè
in materia stricta, siue in materia latè in
terpretanda. Fortu. in d. §. & qd si tm̄ nu.
63. & seq. fo. 263. vol. 3. vbi dicit ita dilu
cidè & clarè omnes leges in hac materia
sequentes intelligi, & d. §. & quid si tan
tùm & §. cum autē instit. de pat. potest.
& l. i. §. fin. de contrà tab. & l. si necem
& l. actione. §. publicatione. ff. pro soci.
& l. deo nobis C. de epi. et cler. & quam
plures aliæ, vt ibi petitū, & per Marū
Salo. nu. 23. cum plur. seq. in d. §. & quid
si tantùm fo. 309.
7 ¶ Primò infertur ex hac conclusione,
siuè mortuum ciuiliter, siuè mortuo ta
lia patientē comparari dicamus, quòd
feudatario professionem agenti in religi
one particulariter & in communi bono
rum incapaci, vt sunt fratres minores,
absq; eo, quòd de feudo prius disposuis
set, proximior in feudo succedet: quia idē
est effectus in incapaci religione, qui est
mortis naturalis. Anto. Abb. & communi
ter Fori. in. c. in præsentia de probat. ubi
concludunt, quòd quandò quis ingredit
religionem bonorum incapacem, succe
dunt in eius bonis ab intestato proxi-
miores, ut refert Crott. in d. §. & quid si
tantùm nu. 28. fo. 349. vol. 3. repet. qui
testatur hanc esse communem opi. Et si
erat ab initio monachus incapax succes
sionis non succedit in feudo, ut dicemus
infrà in uerbo masculus in prin. versi.
tertiò infertur, ibi limitatur tamen prædic
ta procedere, licet si feudum habeat
& deindè religionem ingrediatur, & ibi
professionem faciat, feudum ammittet,
8 & proximioribus agnatis illud deferet: quā
res ad casum peruenit, à quo incipere nō
potuit, & unum operatur actus deferēdi
feudum: & aliud casus incapacitatis, quo
casu dicta regula procedit, vt notatur ac
tus Bar. in. l. pluribus. §. & si placeat. ff.
de uerbo. oblig. Alex. in. l. verbis nu. 3.
.ff. ad. l. falc. et consequenter feudo pri
uatur. Feudum. n. proximiori agna
to conseruandæ agnationis gratia deferē.

& personaliter causa domino seruiendi, & casus incapacitatis diuersa operatur, s. quod non possit prolem generare, & consequenter agnationem conseruare, nec personaliter seruire, propter irregularitatis timorem.

¶ Insuper faciunt, quae tradunt docto. in d. §. et quid si tantum,
9 + quod fideicommissum restituendum sub conditione: si sine liberis, quis decesserit, locum habet etiam in casu, quo quis naturaliter mortuus non fuerit: sed ingressus sit religionem bonorum incapacem, & ibi professionem egerit, praedicta ratione: quia idem est effectus professionis, & mortis naturalis, secundum communem sententiam, quam Fortun. defendit à quorundam impugnationibus in d. §. & quid si tantum: nu. 71. vsque ad. 75. fo. 264. vol. 3. rep. Alex. in consi. 13. vol. 3. et caeteri, quos ipse ibi citat. Et in terminis Cepolla in consi. 18. casus, qui oritur nu. 6. vbi dicit, quod si vassallus efficitur clericus, vel religionem ingreditur, statim perdit feudum, nec transit in ecclesiam, c. si clericus si de feu. fue. controuer. c. i. in fin. de benefi. foemi. & ita dixisse Bar. asseuerat, ad quem semper fit remissio per docto. in l. si finita. §. si de vectigalibus in prin. 2. col. ff. de dam. infect. quod putamus loquatur etiam, quod eccle. iam fuerit capax, & concor. citat & late Curt. Iuni. in tract. feud. par. 2. q. 10. per totum, vbi examinat an clericus in feudo succedat. & concludit non succedere, & consequenter eum, & ecclesiam capacem non esse. & nu. 32. vbi dicit communiter docto. tenere in d. c. i. §. i. de benefi. foe. quod feudum nouum ad dominum, & feudum antiquum ad agnatos deuoluitur, cùm vassallus feudo priuatur, propter ingressum religionis, & multa citat: sed in casu nostro in regno proximior agnatus vsque ad septimum gradum in tali casu succedet, siuè nouum, siuè antiquum fuerit feudum, per praesentem tex. cap. si aliquem, quod vsque ad trinepotis gradum proximos vocat generalitèr, et clarius probatur per. c. constitutionem.

¶ Et retenta opinione, quod clericus in feudo non succedat, prout tenet Curti. in loco praeallegato, praedicta conclusio simplicitèr procedet: sed retenta alia opinione, quod succedat, quam communem testatur Bar. de Saly. in d. authe. ingressi. C. de sac. sa. ec. refert Curt. in d. tract. par. 3. q. 10. nu. 14. quod feudum ad ecclesiam transeat, si vassallus monachus efficiatur, & quod monasterium loco liberorum succedat, per d. c. in praesentia de prob. vbi omnes.

10 ¶ + Limita procedere, cùm feudum est hereditarium, tunc. n. monasterium perpetuò succedet. siquidem haeres contra factum ingredientis defuncti venire non potest. l. cum a matre C. de rei ve. & hic est alia ratione, facit tamen quod tenet Brunus in consi. 16. in casu praemisso nu. 2. inter consilia feudalia, vbi vult, quod clericus quamuis beneficiatus, & habens quatuor ordines minores succedit in feudo haereditario: licet seruitium praestare dum fore personale: quia vbi fit mentio haeredis, non uidetur electa industria personae, & consequenter per substitutum seruire potest, secundum Cy. & Bal. in l. quisquis. C. de epis. & cleri. Fely. in d. c. in praesentia ver. fallit. ii. circa fin. & Barba. in tracta. de praest. cardi. in pri. p. q. 5.

¶ Sicut etiam terminatur in fideicommissis, sub conditione, si sine liberis decesserit relicto, ut monasterium tunc succedat. Fortun. in d. §. & quid si tantum nu. 73. qui dicit hanc opinionem ferè omnium esse & ita eundem Fortun. intellige ibi nu. 66.

11 ¶ + Sed feudum ex pacto & prouidentia in monasterium, vel ecclesiam non transibit, vltra uitam monachi vassalli, ne sit in potestate vassalli in praeiudicium sequentium agnatorum de feudo disponere, quod facere prohibetur, c. i. vbi docto. de alie. na. feu. Et ita sentire uidetur, dicens communem omnium canonistarum & legistarum opinionem, & ueram esse Hiero. Scruf. in consi. 140. super praemisso themate inter consi. feud. nu. 7. quod clericus in sacris constitutus in feudo succedit, etiamsi debeatur pro eo seruitium personale, quod honeste per clericum, vel per substitutum praestari possit. Et transit feudum ingredientis monasterium, in ipsum monasterium, vel ecclesiam, & durat ad uitam naturalem ingredientis, & sufficit tale seruitium per substitutum explicari. arg. d. l. quisquis omnibus. l. ad similitudinem. C. de epis. & cleri. l. i. §. ne autem resp. C. de cadu. tolle.

¶ Sicut etiam fideicommissum simplicitèr relictum post mortem ingredientis monasterium

uassellum in ecclesiā transit inuita tantū ipsius monachiquoniam nimir ecclesia omnit velit, ne, qua usurus esset ipse uassal lus; si monachus nō fuisset effectus: adē Fortunius in loco preallegato per auth. si qua mulier. C. de sacro. sanct. eccle. & glo. in auth. ingressi. C. eo. tit.
❡ Sed contra hoc facere uidetur capi. ualentes, quod prohibet feudū in ecclesiā, uel ecclesiasticam personam alienari posse; & sic ecclesia semper uenit in loco uassalli feudi, etiā in uita uassalli monachi: sed respō posset, quod d. c. uolentes loquitur de alienatione: & nos sumus in successione, & casus successionis est omissus; qui remanet in dispositione iuris communis. h. commodissime. ff. de lib. & post. & de iu
12 re ✠ clericus (ut dict. est supra) succedit in feudo; & per substitutum seruitia pstabit, maxime in hoc regno, ubi foemina ad feudum admittitur quo casu, est princi pis intentio, ut per substitutum seruitia pstentur ergo & per ecclesiā simili modo per substitutum seruitia praestabunt. Petr. de Grego. in tract. concess. feud. par. 4. q. 7. ver. amplio secundo: licet contrarium tenuerit do. meus prepar. do. Bals. lan. dea in c. uolentes no. 6. ubi dicit articulū esse pulchrū; & concludit clericum hoc regno non esse capacem feudi, per rationem quia barones personaliter seruire tenentur per. c. reg. lucet sub rub. quod baro, & alii feu. regni seruire personaliter &c. ut aliqualiter tangentus in uerbo masculus in primo requisito versi. tertiō infertur.
13 ❡ Secundō respō. posset ✠, q. prohibita expressim alienatione feudi intelligitur de uoluntaria, & non de necessaria. l. alienationes. ff. fami. herci. l. pe. ff. de leg. ii. cum concord. per Specul. in titu. de feu. §. quinto q. 4 nu. 83. & hic principaliter non fit alienatio feudi: sed efficitur monachus, ideo quod post in consequentiam necessariam uenit, ut feudum ad ec
14 clesiam transeat. ✠ Item cōtra predicta erit difficultas, si monasterium est capax successionis, et loco liberorum succedit, per d. c. in presentia de pro. cū ex mente Fortunii. sequitur quod siue feudum sit hereditarium siue ex pacto & prouidentia semper in ecclesiā in perpetuum transibit, licet liberi istius, qui ingressus fuit religionem, succederent, si cum liberis ipse

detentissimum sic consequenter esset in pote feudatarii in iudicare sequentibus agnatus modo, & esset magna limitatio ad capit. i. de succe. feu. ubi ualet ulla de feudo dispositio sup. ius facta, & contra ea, que dicemus infra in uerbo antiquis. in q. ult. in ultimo effectu versi. sed feudum antiquum non haereditarium cogita.
15 ❡ ✠ Secūdo infert, q. si uassallus fuerit bannitus; & foriudicatus, quo casu deportato, & consequenter mortuo, comparatur, ut supra diximus; uel si est bannitus mortis, & elapsus fuerit annus, a die sententiae banni, quo casu bona stabilia ipsius banniti; propter eius contumaciam, in qua perseuerauerit, publicantur, constitutione grandis lib. 2. de quo, ut de foriudicato dicitur plo. in d. cōstitutione regni dis in uerb. habeat liberos, tunc ei sic ut mortuo succeditur in feudo, cum illis casus eius effectus producit, quos mors naturalis producit: quando enim dem ipse feudatarius feudo priuatur. Alex. in l. fin. §. si de uect. galli. ff. de... dam infect. C. atti. iuri. in d. tracta. de feu. par. 9. versi. septimus & ultimus est, qui uolunt debere succedi in feudo cum uassallus sententiam ... notat in confiscatione partitur, si dominio ipse uassallus seruire nequit, puta quod in banno positus fuerit territorii, ubi est feudum, quo casu deportato aequipparatur, glo. in §. relegati quib. mo. ius pa. po. sol. & per omnes iu. l. i. C. de hared. inst. & pro mortuo habetur. l. i. §. fin. ff. de bon. poss. contra tab. uel si aliquod delictum committat, quo feudo priuator alienet banniri, nec foriudicari necesse sit, ut puta alienando sine assensu dñi, uel aliquo alio modo, quo casu de successione feudi quaerendum est: dicimus quod ad hoc iste casus erit similis morti naturali, ut sicut per mortem naturalem uassallus feudo priuatur, ita & per istum casum.
16 ❡ ✠ Sed an fiscus, dñus, liberi, uel agnati, tali casu succedāt cum in bona, propter delictum uassalli publicentur: Distingue; quod aut delinquens est pater familias possidens feudū, aut filius familias non habens feudum, primo casu, aut delinquens habet liberos: aut sine liberis agnatos habet nec liberos, nec agnatos

& subdistinguere in quolibet casu, aut delictum est contra dominum: aut contra alium: si contra dominum aut directe, aut indirecte.

17 ¶ Si delictum est contra dominum directe, si dominus fuerit rex, est delictum, seu crimen lesae maiestatis, quod contra personam regis committitur constitutione ... Afflict. n. 160. ver. xi. no. lib. 2. rub. 20. qui superiore ... Cy. & Saly. in l. quisquis C. ad l. iul. ma. ... cum concord. per Brun. in con. 1 ... ad hoc. ... intercon ... ita feudalia, & tunc seruatur ius commune feudorum, nec in aliquo corrigitur per ius constitutionum regni, ut patet in constitutione ob filiorum in fin. l. b. 2. & constitutione patris lib. i. in prin. quae constitutio deberet esse situata post illam constitutionem ob filiorum ut ait glo. in d. constitutione ob filiorum in uerbo ex delicto: nam iste constitutiones limitant & distinguunt generalitatem constitutionis ... constitutionis si quando, & l. ... obfiliorum libertatis quae omnes loquuntur de eadem publicationis bonorum materia, ut patet ex eis, et etiam ex continuatione Afflict. in d. rub. et in fine totius materiae in fine d. constitutionis ob filiorum posita est limitatio: nisi in crimine lesae maiestatis, ubi seruatur ius antiquum, tam contra ipsos reos, quam successores eorum Andr. in c. i. § praeterea uassallus nu. 16. que sit prima causa bene. ami.

¶ Sed si dominus feudi non fuerit ipse princeps: sed alius inferior, puta comes, vel baro, & tunc non disputando an crimen lesae maiestatis dici possit: licet quidam etiam proprie crimen lesae maiestatis dicant committi non, solum contra non recognoscentem superiorem: sed etiam contra quemlibet dominum suum habentem super aliquem iurisdictionem lo: an. in c. felicis, vbi Gemi. in v. vel. vi. q. de poe. in. vi. Paul. Cas. in l. iii. C. de epis co. au. ubi dicit, quod saltim de facto ita seruatur, cum concord. per Ang. in tract. ... in uerbo ... & ... fere Brun. in consil. ... inter consi. feud. & vide ... in proh. insti. in prin qui eum dicta distinctione concordat: tamen inde dico, vt iste casus non sit correctus, per constitutionem regni: sed remanet in dispo-

sitione iuris communis: quoniam principis intentio fuit, in aliquo praeiudicium non generare dominis feudorum, ut patet in d. constitutione si quando lib. 2. in fin. dum dicitur sed ... nullum omnino volumus praeiudicium generari, & ius ... quod fit in his casibus ex proxime dicendis patebit.

18 ¶ De iure uero communi feudi si sit delictum est contra personam domini directo committitur, & sic fellonia, vel rebellio committatur, generaliter siue feudum fit nouum, siue antiquum ... liberi ... descendentes, & etiam alii agnati priuati feudo, & illud domino deuoluitur, haec est magis communis opinio a qua in iudicando discedere durum esse dicit Cur. ti. iun. in tracta. de feu. in par. s. nu. ii. & Soci. nepo. in consi. ... ad. 128 ... quae probatur per tex. in c. i. § fin. qua. fuer. prima causa bene. ami. c. i. § si vassallus culpam si de feu. fuer. contro. c. i. an ille ... inter. fra. c. i. si ua. feu. pri. ... contra And. ... 16. et Affli. in ... c. i. §. ... praeterea uassallus, quae sit prima causa bene. amit. ubi uolunt, quod si primogenitus post mortem patris, post quam ei successit, & feudum habuit committit fel. contra dominum, seu crimen lesae maiestatis, feudum deuoluitur ad secundogenitum, & non ad fiscum, siue feud. sit hereditarium, siue antiquum siue ex pacto & prouid. licet ibi Afflict. nu. 36. in feudo hereditario dubius cogitandum relinquat ... ed ueritas est (ut inferius dicemus) quod omnes descendentes excluduntur, & etiam agnati, collaterales, usque ad tertium gradum inclusiue, & tamen ... in quarto gradu admittuntur, non in ... delinquentis: sed post eius mortem, vt seq. membro, ... delictum est contra tertium, ubi melius cadet, dicetur.

19 ¶ Et ratio est, quare hoc statuatur contra omnes regulas, quae sunt, vt patris delictum filio nocere non debeat. l. emancipata. ff. de senat. l. i. & ... ff. de contra. tab. cum simi. quia filius habetur esse a patre generante, & ideo paterna aspergitur macula, l. quisquis. C. ad. l. iul. maie. l. i. & cum liberis eius. ff. si quis aliq. testa. prohi. c. i. § praeterea & § pen. de prohi. feud.

feu. aliena per fede. sed in feudo patris, delictum filii ipsi patri nocert, si pater ad domini offensi requisitionem non ducit filium ad satisfaciendum, secundùm Andre. in d.c. 1. si vassa. feu. priue. vel ratio quare contra regulas, quod delictum, & pœna suos debeat tenere authores l. sancimus C. de pœn. & quod nemo alterius delicto grauetur l. nó debet. ff. de re. iur. statuat, est pp magnitudinē delicti. arg. d.l. quisquis secundùm glo. in d.c. 1. si

20 vassa. feu. priue. vel est, quia feudum ita à principio censetur datum, sub hac cōditione, si ingratitudo contra dominum committatur, per quemlibet successorē, vt feudum ad ipsum dominum deuoluatur. quę lex, & conditio tacitè apposita ab initio traditionis feudi censetur per do

21 minum, qui in re sua est moderator & arbiter. l. in re mandata. C. mand. secundùm Curti. Iunior. in loco prærallegato, qui dicit hoc esse, quod dicitur in d.c. 1. §. denique, quę fuer. prima causa ben. amit. ibi ut habeat dominus feudum, saltem ad sui iniuriæ ultionem, & ampliatur, ut ibi per Curt.

22 ✠ Limitatur prædicta conclusio sex modis, ut per Curti. in d. parte quinta conclusione prima. Primò quandò ex tenore inuestituræ cōstare potest, fuisse de mente concedentis, vt delictum vnius alteri nōn noceret, et in persona uniuscuiusque successoris esset quodámodo noua concessio, & quòd omnes descēdentes essent primi inuestiti successores, quod satis cōstare dicit, si inuestitura dicat: cōcedo de uno in aliū: cōcedo omnibus principaliter: cōcedo attentis meritis singulorū, secundùm Bal. in c. 1. si

23 vass. feu. priue. & cæter. ibi. Secundò si feudum sit concessum patri & filio nominatim, ut filius habeat partem in feudo etiam viuo patre: quia tūnc delictum patris non nocebit filio secundū Andrē. in d.c. 1. in 1. col. si vass. feu. priue. arg. d. si quis uno. ff. de usufr. accre. & l. 1. §. fratris ff. si quis aliquem test. prohi. cū concord.

24 Tertiò si feudum sit concessum tirio, & generi suo, quia tūnc nō iure hæreditario sed genitiue, et inuestituræ vocantur; & maximè si sint regalia, tūc in feudum cōcessum, qui à ohim sint nobiliora, & prætiositora, iure hæreditario non deuoluuntur, secundùm quosdam relatos per Bal. in

d.c. 1. §. fin. quę fuer. prima causa bene

25 fic. amit. Quartò, quandò vassallus studiosè domino assentiente delictum cōmitteret, vt agnatos feudo priuaret, quia tūnc dominus non habebit feudū. Bal. in c. 1. §. aut si libellario. qui. mo. feu. amit. arg. l. fin. in prin. de ec per §. fact. est. & l. filiæ meæ egrē. ff. lo. ma. cum aliis per Alua. in c. 1. §. fin. in iv. conclu. quę fuit pri. ca. bene. amit.

26 Quintò ✠ nisi culpa dñi vassallus incideret in amissionem feudi: quia tūnc agnati nō priuantur feudo. Iaco. Ardizo. in summa rica. qui b. mo. feu. amit. sub rub. si uassallus excogitat culpas per. l. si opera. ff. de dol. excep. l. seruus plurium. §. si quis. ff. de leg. 1. l. 3. §. si seruus. ff. de quæst. Alua. in d.c. 1. §. fin. in vi. conclu.

27 Sextò, si feudum sit cōcessum, ex eo quia dantem à morte, ab hostibus vel latronibus liberauit: quia tūnc tale feudum nulla culpa, nullaque ingratitudine est amissibile. Bal. in c. 1. si vassallus feud. priue. ex mente Iaco. de Rauen. in sua summa, per tex. reputatum singu. in l. si pater. §. 1. de don. ubi donatio ex causis remissis facta nullo modo reuocari potest idem Bal. et Mart. Laud. in c. 1. col. 1. an mutus, surdus vel aliter in per.

28 Sublimita & intellige tamen prædictas limitationes procedere pòst mortem culpantis ut prædictis in casibus filii uel agnati, & nō dominus habeat feudum Affli. in c. 1. col. 6. si uassallus feu. priue. vbi loquendo de delicto contra dominum directè commissum, dixit, quòd feudum hæreditarium deuoluitur domi

29 no, sed feudum ex pacto & prouidentia, deuoluitur agnatis sed cum grano salis intelligendo, ut durante uita culpantis, dominus feudum habeat in ultionem iniuriæ suæ, et pòst mortem feudi agnatis restituatur.

30 Sed de iure capitulorum regni, quod proprium nostrum siculorum est propter delictum in persona regis, & sic propter crimen lesæ maiestatis, & rebellionē, omnes filii cuiuscunque generis seu sexus, hæredes & successores, quos ab hæreditate paternæ perfidiæ degenerare prouide pº nō credit, omnes agnati, & cognati, utriusque sexus ab omni successione quo rumcunque rebellium, & proditorum regia dignitate præfinitum, & futurorum

sive antiquum, avitum, aut nouum, aut alterius cuiuscunque conditionis, seu naturae feudum sit, excluduntur, & feudum ipso iure fisco deuoluitur, si Rex tamen feudum concesserit, ita per cap. Re. Mart. feud. illum nu. 45. fo. 55. et cap. martinus nu. ... fo. 58. quod capi. in genere per Re. Alfon. fuerunt confirmata in c. item sub pheanu. 460. fo. 141.

28 ¶ Item liberi masculi ab omni bonorum emolumento penitus excluduntur, ut nec alimenta super bonis rebellium parentum habere possint licet filiabus humanitate sint alimenta praestari soleant sic a per ... ex ... ipsum patrem rebellem, quae fisco deuoluuntur, & etiam uxoribus rebellium in uita rebellium in totum alimenta praestentur, & post mortem (non existentibus liberis) dotes restituantur, & existentibus liberis, tertia bonorum communium pars tempore ... relaxetur, ut habetur in c. reg. Federici inter delinquentium ... de uxo. proditorum & filiis nu. 6. fo. 8. quod in allodialibus loquitur: sed an idem in feudalibus cogitandum videtur, quod idem: quia generaliter loquitur; & indistincte de bonis,

29 ✠ si tamen ... ipse uxores non consenserint, ut ibi habetur alias, ut uxores perduelles, etiam ipse feudis priuantur, ut in c. reg. Mart. praedicto martinus nu. ... fo. 59. uer. statuimus in prin. Et quod omnes descendentes à rebellibus a feudi sucessione excludantur, consuluit dominus meus ... do. Blas. Lancea in causa Roccellae in secundo dubio versi. his sic praesuppositis, quod est in nu. ... vel. consi. quem ... habemus; vbi dicit omnes descendentes comprehendi, licet rex. per ... nerlium (filii) loquitur,

30 ✠ quia à lege ... in verbis (filii) omnes descendentes comprehendit. l. iuxta & l. liberorum ... materia. ff. de verbo. sign. & ... per quandam constitutionem ... Federici. ab ecclesia approbatam; cuius verba refert Albe. in l. quisquis C. ad l. Iul. maie. sed quia constitutio ... de quo tex. loquatur, & subdit omnes ... hoc tenere, & in ... esse d. c. Reg. Martini ubi rebelles, & omnes descendentes, & etiam agnati a successione feudi excluduntur, & hoc omni iure uera esse, sed. cap. Re. Mart.

quia nu. 48. loquitur generaliter de omnibus agnatis & cognatis, vbi possunt intercludi liberi omnes descendentes, & alii ... martinus nu. 52. loquitur de filiis & haeredibus, & successoribus & sic clarius probatur.

¶ Et haec ueniunt intelligenda, ut in praemissa limitatione diximus: nisi feudum nouum in persona uniuscuiusque censeatur uirtute verborum in inuestitura positorum; alias sequeretur, quod delictum patris, quo bona patris publicantur, publicarentur etiam bona filiorum, vel aliorum agnatorum, qui nullam commiserunt culpam de bonis ... loquitur, quod tempore delicti esse in posse filiorum emancipatorum, vel aliorum agnatorum, quod dicendum non arbitramur.

31 ¶ Possunt alio modo delicta per uassallum contra dominum directo committi, quibus feudum ipse uassallus amittat, de quibus exempla reperies in c. j. quib. mo. feudum amit. uelut si dominum in praelio dimiserit non mortuum, nec ad mortem uulneratum, uel si dominum cucurbitauerit, idest cum uxore concubuerit, vel concubere se exercuerit, aut cum ea turpiter luserit, vel si cum filia, aut eius nepte ex filio, aut cum sorore domini concubuerit, si tamen illa in domo domini maneat, quos casus late prosequitur de ... clarando et examinando Curti. iuni. in ... de tract. feu. par. 4. in prima & secunda causa priuationis feudi. Affli. in. c. ... prin. si vass. feu. pri. Licet quandoque praedicta delicta non ... uassallum, neque bannitum, neque forisiudicatum, & quandoque;

32 ✠ nam attentantes & sollicitantes uirgines etiam causa iungendi matrimonii, non solum feudo priuantur, secundum glo. in. c. j. quib. mo. feu. amit. la. ii. sed etiam capitali poena feriuntur; ut l. si quis non dicam rapere; C. de sacrosanct. ecclesiis

33 ✠ vbi est casus in quo punitur affectus, non sequuto effectu, contra regulam generalem; quae hodie viget contra ... seruare mag. reg. curi. alias uiua uoce audiuimus à do. Francisco Portiensi tunc iudice mag. reg. curiae, qui deinde fuit regens sacro consi. sacrae & catholi. maiestatis R. Philippi maximus amicus, patrinoque & domino meo, qui adeo me dilexit, quod saepe non absque maxima admiratione, meo animo putabam, unde uenisset

uissset tantus amor, cuius mors deinde
me, et fortunae admodũ auersae principiũ
fuit.
¶ Si cõtra dñum indirectè delinquitur: vt
qui à sine dñi assensu feudũ alienet, tũc
.n. cõtemnitur dñus .c. j.§. fi. q̃ fu. pri. cã
bñ. am. nisi pp necessitatẽ, & inopiã ali
enasset. And. & Affl. in .c. j. si vass. feu.
pri. & tũc iure feudorũ viuẽte culpãte do
minus feudũ hẽt: eo verò mortuo filii,
vl agnati succedent, si feu. ãtiquũ, & ex
pact. & puid. fuerit. Affl. n. 6. in d. c. j. si
vass. f. p. Soc. nep in cõsi. 112. vol. 2. q̃ di
cit, q̃ saltim pòst mortẽ alinãtis sine dñi
assensu filii, vel agnati feudũ ãtiquũ recu
perãt .c. j. §. hoc quoq̃ de suc. fe. & testa
tur ẽe magis cõem opin. & subdit: Imol.
in .c. 1. de feu. asseuerasse ab ea in iudicã
do nõ ẽe recedẽdũ, & multos alios citat.
& ita tempera dictũ Bru. in cõsi. 36. circa
praemissa inter cõsi. feu. q̃ simpliciter di
cit ẽe cõem opin. vt feudũ absq̃ dñi asse
su alienatũ agnatis: & nõ dño deueluat,
vz pòst mortẽ alienãtis: Et vide eum, q̃
subdit: agnatis: & nõ filiis feu. deuolui,
cũ sine dñi assensu alienatur. p .c. j. §. &
si cliẽtulus de ali. feu. .c. j. §. hoc quoq̃
de suc. feu. Alua. in .c. j. §. fi. 25. cõclusi.
q̃ sit pri. cã bñ. ami. & Alex. in cõsi. 30.
qñ de danim. vol. j. ¶ Et alienãs feu
dũm inscio & ignorante dño illud amit
tit, etsi possessionem traditam recupera
uerit: quia semel delictum cõmittendo
puniri debet .c. 1. qd iuris sit si vass. feu.
Frec. in tract. de subfeu. baro. in prima
autho. bar. nu. 29. lib. 2, fo. 104.
¶ De iure verò const. regni: vassallus si
nẽ domini assensu feudum alienans, ẽt
tradita possessione, si alienationem & cõ
sequentèr feudum reuocat, illud non amit
tit. p cõst. constitutionem diuae memo
riae Frec. praecitato in loco, qui dicit hoc
esse ius nouum in regno. ¶ Sed vide
tur, q̃ iste casus: an vendens feudum si
nẽ domini assensu distrahens, illud amit
tat? sit omissus per illam const. constitu
tionem, & consequentèr remanere debe
at in dispositione iuris communis feudo.
l. commodissimè .ff. de lib. & po. vt ad
uertit idem Frec. in loco praeallega. ver
si. à regnicolis nu. 12. fo. 106. cõtra com
munem legentium, & peritorum regni
opinionem, vt ipse dicit. ¶ Vnde illã
constitutionem ipse intelligit, quòd iure
regni sinẽ domini assensu feudum alie
nans, illud amittit: quia ius antiquum
non innouando quasi antiquae stare vo
luerit figurae, & quod non innouatur, cur
stare prohibetur. l. sancimus C. de test.
Sed benè tantùm addere dicit illa consti
tutio, ad finem euitandi poenam caduci
tatis, vt alienans iure proprio alienatio
nem reuocare possit, & facta alienationis
reuocatione, non amittet feudum, & e
ita sempèr dicit And. intelligere, cũ as
serit feudum in regno per alienationem
non amitti. vz si alienans reuocat, vt re
quiratur hominis organum in reuocan
do, ad euitãdã caducitatis poenam, & e
ita intelligendo rem expeditam esse asse
uerat: alias oportet fateri And. pessimè
dixisse in .c. j. de vassal. qui con. consti.
lotha. feud. alien. dũ quaerit vassallo
non reuocante: an dominus reuocet, &
vsq̃ ad quod tempus expectari debeat,
vt reuocet, & si dominus à possessore
in reuocando praeuenit: quia dicit sibi
apertum feudum per alienationem illici
tè factam à sciente, sed vna ipsius tradi
tione: nãm ipsa nouella regni lege feu
dum non ẽ deperditum? quòd expedit
quaerere hec, & similia, quae ipse posuit
ibi, & etiàm, quòd regnicola Neapolis
in plerisq̃ eorum scriptis hoc tetigerit,
et propterea dicit, hunc esse veriorem
intellectum ad dictam constitut. consti
tutionem diuae memoriae, & hanc esse
intentionem Andre. & deniq̃ subdit,
quòd miratur, quòd tàm celeberrimi pa
tres in eorum lecturis videantur contra
rium tenere rudius hanc cõst. intelligen
do, quem intellectum verissimum opi
37 namur. ¶ Sed alius intellectus no
bis displicet, q̃ inter feudi alienationẽ
reuocare non possit, & pretiũ recuperare,
sicut ipse venditor feudi alienationem re
uocare, & feudum recuperare potest: si
quidèm dilucida & clara circa hoc est il
la constitutio in versi. eisdem generalitèr
dictans: (contrahentibus, & alienanti
bus concedimus potestatẽ iure proprio
praedicta omnia reuocare:) nãm dùm
de alienantibus loquitur respectũ hẽt ad
vẽditores: dũ de cõtrahẽtibus, ad ẽptores,
& sic neuter dãnũ sẽtit, reuocãdo: &
38 rõe q̃ dispositũ in vno ex correlatiuis,
locũ hẽt in altero. Gem. in .c. j. de iure.
ord. in vj. Bal. in l. nemo de sa. sa. ecclesi

materia sit correctoria. vt ibi per eum, eum conc. per Frec. in d. lib. 2. in pri. auth. in verbo à regnicolis nu. 2. usque ad. 7. vbi multa adducit exempla, vt quod in vno ex correlatiuis disponitur, in alio disponi debeat. Nec obst. respõ. quas ad hec ipse dare conatur: Primò, quod d. const. non intellexit de illis contrahentibus, qui feuda acquirunt: sed de illis, qui contrahendo distrahunt: nam cùm in eadem lege sit expressũ de illis, qui minuebant feuda, aut commutabãt de persona in personam, de illis &c. qui transigebant, vel iusiurandum, aut pœnalem stipulationem super feudis accommodabant, ne tot contractus iterùm exprimeret, dixit (eisdem cõtrahentib9) intelligẽdo de his, quos suprà expressit. et quià poterat alio modo fieri feudorũ commutatio sub largissimo vocabulo, ut quoscunque alios poneret, addidit (& alienantibus) non, quod illi, qui feuda capiunt ex alienatione feudorum ipsi reuocent: enim hoc superioribus non cõgruit neque rubricæ aut ipsius legis præludio, neque iuri & feudorum consuetudini.

¶ Nam apertissimè hæc interpretatio incongrua est: quoniàm tex. ille generaliter loquitur, per hæc verba: (omnes alienationes, seu quoscunque contractus super feudis, nec non rebus feudalibus minuendis, aut cõmutandis, nullã omninò firmitatem habere) Nec. n. alienatio esse potest: nisi dans & recipiens

39 interueniat. imò ✠ propriè nec alinatio dicitur: nisi dominium in alienantem trãs-

40 feratur. l. alienatum. ff. de ver. sig. ✠ nec contractus esse potest: nisi duo interueniant, quasi simul duorum tractus, & vltrò, citròque obligatorius sit. l. labeo. §. cõtractũ. ff. de ver. sig. nec feudũ cõmutari potest: nisi de una in aliam personam transeat, sic cùm omnibus his actibus vtraque persona requiratur, nõ est ratio, quare magis de una, quàm de alia persona loquatur: præsertim cùm explorati iuris sit, vt quod in vno ex correlatiuis disponitur, in alio disponatur. & hoc ipse tex. posteà demonstrauit, dùm dixit per eadem met verba, quibus suprà fuerat loquutus (eisdemque contrahentibus & alienantibus potestatem concedimus &c. iure proprio prædicta omninò reuocare) non. n. ponderamus verbum (alienantibus) vt sub eo vterque includatur: siquidẽ hoc verbũ magis ad distrahentem, quàm ad accipientem pertinet: sed verbum (contrahentibus) ponderam9, vt sub eo ẽptor, & venditor includatur, & ideò tex. præposuit verbum (contrahentibus) generale, vt vterque includeretur, & deindè respectu maioris declarationis subdidit (& alienantibus), vel vt vnum ad emptorem: aliud ad venditorem (vt diximus) referretur, vel vterque in vnoquoque includatur: per rationem prædictam: quià alienatio ista dicitur, quod ex duobus contrahitur. arg. d. l. alienatum. ff. de uer. sig. Et quis veretur, quod si principis intentio fuisset de venditoribus: & non de emptoribus sentire. uoluisse, quod hoc darè non expressisset? certè nemo. ¶ Nõ obstat secundum, quod in hoc articulo diuersa sit ratio inter alienantem, & ementem: nàm alienans in cõtractum deducit rem alienam respectu domini, cuius interest personam nõ mutari: emptor uerò pretium, quod est res sua, & nemini supposita. itèm, alienans ponit in contractu rem, quæ non est in commercio hominum ẽptor in verò secùs. Itèm alienans contrahit super impossibili vendere rem, cuius commercium à principis voluntate pendet, et si princeps consueuisset præbere assensũ. l. apud iulianum. §. si constat. ff. de leg. j. secùs est in emptore, qui de suo pretio disponit liberè, pro ut vult sinè aliena licentia. Itèm alienãs intendit in alium trãsferre illud, quod iuris est publici cũ feu. sint de publico. §. oportin. 6 in aut. de exhi. re. ẽptor de publicẽ: sed suum trãsfert. et in cõtractib9 fit differentia ex parte acquirẽtis, vel permittẽtis cũ res in cõtractu deducta nõ est in commercio, & cõseqũtèr diuersa existere ra-

41 ne, quod disponit in vno ex correlatiuis in alio locũ nõ hẽt. co. in. l. fi. C. de ind. vi. to. p. l. fi. C. di sci. ve. l. mulũ in ter est, vbi Bar. d ver. eb. Bal. p g'o. ibi in. l. j. C. d cõ. Fu. ma. ¶ Sed aduertas, quod nõ sunt istæ rões, cb9 in vno correlatiuo, quod disponit: sed vẽditor ideò suocat, & feu. nõ amittit, vl' gratia regis, ne feu. in aliũ cõmutet, & ne sui iũ, aut fidelit9 minuatur, & sic pro conseruando iure regio, vel dicamus, quod fuit gratia ipsius vassalli, ne pœnam amissionis feudi incurre-

ret, alienando sine assensu domini, et verunque fatetur ipse Frec. quod ex mēte eam fuisse dicit acutissimi patris sui. ¶ Capiamus primam rationem: si principis intentio fuit ius suum conseruare, & facere, vt reducatur feudum ad pristinum statum, Certè nemo est, qui ambigat, q feudum facilius ad pristinū statum reuocatur, cùm uterq; reuocare potest, q̄ nō quādò solus venditor: & nō emptor reuocare potest. ¶ Capiamus secundam rationem, & dicamus: cùm diuersum, vt venditor non incurrat in poenam amissionis feudi: & emptor incurrat in poenam amissionis pretii? Respon. Frec. quia venditor est vassallus regis, sibi fidelis cliens, miles suus, quodāmodo regi coniunctus & astrictus, ex re regis, quā possidet, & ex fidelitatis sacramēto ab eo magis dilectus praesumitur, q̄ emptor, qui est extraneus: hec
42 sunt eius verba: ✠ Sed ad hec replicatur, q est verū, quādò vassallus est fidelis, & facit ea, que mandat ipse dominus: sed non qn̄ est inobediens, & dn̄um contemnit: quià tùnc ille, qui magis gratiam à domino recipit, magis domino tenetur, & delinquendo magis peccat, q̄ alius, qui minus recipit. & hec facilè omnes spirituales admittent. et ait etiàm Seneca:
43 ✠ ingratus qui non reddit, ingratior qui dissimulat, & ingratissimus omnium qui obliuiscitur; & nos addim⁹ multò ingratior qui contemnit: cùm praedicta in omittendo: hoc vltimum in cōmittendo consistat. & cōsequenter dominus contrà eum magis irasci debet, q̄
44 contrà emptorē ✠ ; vt beato Stephano, quenisse fertur, quem magis amici, q̄ extraneorum offendit iniuria. & in iure probatur p tex. in l. si mandato. §. j. ff. man. vbi qui plus tenetur, plus delinquit, quem ad hoc citat Syluest. in casu positione in §. sed si quis praesens insti. de suspe. tu. F. q venditor sine assensu dn̄i alienās, dn̄um contemnere videat. est tex. in c. j. §. fin. quae fui. pri. cau. ben. ami. And. in c. j. si vass. feu. priu. nu. 4. ¶ Secūdò ex mente Andr. respōderi posset: quià emptor sciens emit rem prohibitam alienari, & q perdatur, vel nō perdatur per venditorem feudū; hoc non releuat emptorem, vel aliam personam à venditore, sicut id, quod dicit

ff. de adul. l. j. §. si publico, vbi lenocinium mariti non releuat adulteram: sed ipsam onerat, & ideò amittit pretium ¶ Sed ad hoc replicatur, q licèt perdatur, vel non perdatur p venditorem feudum nō releuet emptorem: nec econtrà:
45 ✠ tū si emptor pp hoc delictū amittere debet pretium: quià sciens emit: venditor et amittere debet feudum: quà sciens sine assensu vendidit, prout vtrum q. est de iure feudorum & imperiali de prohi. feud. ali. p fe. & de neutro mentionem facit d. const. constitutionem: vtrumq; omittit, et vtrumq; in iuris feudorum dispositione remanere debet: Sed quà principalit disposuit d. cōst. vt reuocare possint cōtrahentes, q reuocando, ità emptor, sicut venditori gratia facta censetur à principe, vt nec venditor feudum, nec emptor pretiū amittat: cùm diuersitatis ratio assignari non possit, quare venditori: & non emptori gratiam princeps ipse fecisset: siquidē grauius est delictum venditoris, q̄ emptoris: nàm venditor licentiam à principe petere debebat, vtpote eius vassallus, quod facere non cogitur ità praecisè emptor ipse, qui non est vassallus, & emptor legem tm̄: sed venditor
46 legem, & dn̄um contemnit. ✠ Ideò ad veriorem intellectum ad d. cōstit. autumamus, vt quod in venditore, idem in emptore disponatur, vt sicut venditor ante assensum impetratum: ità & emptor reuocare possit. Sed infrà quātum tēpus talis reuocatio fieri vide And. in c. j. de vass. qui feu. ali. con. proh. lotha. & Frec. in praecitato loco, vbi ponit. xxx. limita. ad d. const. constitutionem eius memoriae lib. 3.
47 ✠ Hoc dubiū iure cap. regni est sopitū, p c. volētes, quo dn̄i assensus est remissus: nā facultas alienandi feuda absq; licentia principis omnibus vassallis p id tribuit: dn̄o. in cōdignā p̄senā trāsferantur. Exigitur aūt licentia pp alia: sed nō pp alienationē, vt dicemus in uerbo ātiqs, et de feu. siuè haered. sicè ex pacto & pui. alienatur: lz alienatio feu. ex pacto nō teneat ultrà uitā alienātis; q à dicūt nostrates: quà forma repugnat. c. uolētes, quod cōntrà formā nō repugnāte intelligūt: sed uerè nō loquitur de praeiudicio agnatorum: sed tm̄ principis, ut infrà in uerbo antiqs latius dicemus.

48 ¶ Potest hoc delictum contra dominum indirecte exemplificari, etiam in casu, quo vassallus inuestituram infra annum & diem (vt tenetur) non petierit: c. j. quae fu. prim. cau. ben. ami. est communis conclusio, quam testatur Curt. in tract. feu. par. 4. nu. 25. versi. 22. causa priuationis, vbi rationem assignat, & decem limitationes tradit. And. in. c. j. si vassal. feu. priu. & hoc iure feudorum, vt vassallus mortuo domino infra annum, & diem inuestituram non petendo, feudum amittit. And. in const. ea, quae ad decus. & in d. c. j. q. fu. pri. cau. ben. ami. Gram. decisi. 103. nu. 113. Sed iure regni Neapolis non petens inuestituram infra annum, feudum non perdit, sed duplicatum releuium soluit. Gram. in d. decisi. 103. nu. 114.

¶ At nostro siculorum iure vassallus ob mortem Regis fidelitatis iuramentum & homagium praestat infra annum, & diem, & illud infra statutum tempus non petendo in poenam amissionis feudi [illegible] [illegible] in feudi incurrit, & post temporis lapsum infra quem petendum erat homagium, si prius facta sibi requisitione, inde a tres menses praestitum non erit homagium, amissionis feudi poena [illegible] est cap. R. Ioh. item placet nu. 19. fo. 162. sub tit. de inuest. feu. & cap. R. Alf. item sia nu. 452. fo. 192. sub tit. de inuest. & homag.

49 ¶ Plura alia exempla in hoc membro traddi possent: sed quia non ita frequenter accidunt, omittimus. curiosus tamen lector inquirat per Curt. in tract. feu. par. 4. vbi. 4. causas priuationis feudi ponit, & in prima causa deceming. & in vltima. & est, vt sine assensu domini alienando vassallus feudo priuetur. c. j. de proh. feud. alien. per Fed. tres ponit regulas: primam, quod alienatio sine assensu domini non valeat. b. c. j. de proh. feu. al. per Fed. & hic con. c. 20. q. 2. secunda, quod assensu domini valeat alienatio, firmiter omnes in d. c. j. [illegible] & hic omnes. & tertia quod feudum a vniquaque assensu domini alienari non potest. c. j. de alie. feu. pa. & [illegible] & in. alt. quae sa origo [illegible] dicit, quod ex nulla alia causa, quam ex vnica similis, vel maior est, & quod vassallus feudo priuari debeat. c. j. §. sed quia natura, quae fuit

prima cau. ben. am. vnde subdit, quod cum vassallos multis periculis subiectos esse, et facile aliquam delictum, tamquam inciderint in aliquam ex praedictis causis, & ideo bonum esse habere iudicem fauorabilem, cuius officium lanst. in l. iii. sic. j. §. ff. de iurisd. om. iud.

50 ¶ Et licet per praedictas causas, nec barones, nec feudatarij vassallorum operteat tamen quia in feudo locus est successoribus, et pro materia nostra pertinere habetur, ac si necessarium esse, ideo in medium adduximus. tu vero hos casus cogita, quibus ob delictum in dominum committendum vassallus baronis, feudatarij, vel ad mentem dari non mereatur: siquidem facile reperies, nos amplius non insistimus.

51 ¶ Si contra aliam & non contra dominum delictum contra illum extiterit, tunc iure feudorum omnes descendentes excluduntur. c. j. si vassal. feu. priu. vbi Andr. nu. 3. versi. circa istam materiam & Affl. in prin. Soc. nep. in consi. 63. nu. 52. vol. 3. qui limitare videntur hoc dicto modo, vt supra diximus: si non in persona filij sit feudum rebutum, ipsius filij contemplatione datum, quod contingere potest vltra ea, quae diximus supra, si feudum patri, & filio concessum reperitur, expresse ipsius filij nomine, proprio: puta tibi, & Titio, vel velut consili. meus propatruus d. Blas. Darcerin. c. ne lentes hoc. versi. ex his, vbi dixit hunc esse casum nostrum. vt patet in praeiudicium filij feudum alienare non possit: & deinde filius alienare valeat, adeo feudum nouum in persona filij censetur, & contemplatione datum. & vide Afflict. in. c. j. nu. 4. si vassal. feu. priu.

¶ Sed hoc casu [illegible] vassal. feud. pri. c. 1. §. vassallus culpam si fecerit, fuer. bene & Fm. magis communiter, quo in quarto gradu proximi sunt, exclusis succedere. Soc. nep. in consi. 63. nu. 49. vol. 3. sed rathe, vt in fe. in praedictis.

52 ¶ De iure ciuili, hoc est contrarium, cessat iudicatione, & eo, quod vbi si fecerit, vel contrarius, [illegible] haeres, siue feudatarius. R. e. & de quibus delictum quod baro re fecerit, extiterit

extiterit, fiscus regius rathãm fructuum
habebit, tamq̃ vnus ex filiis, viuente
dum taxat delinquente, vt si delinquens
vnum habeat filium, fructus æqualiter
inter fiscum, & filium diuidentur, & si
duo sunt filii, fiscus tertiam habebit par
tem, & sic deinceps, si plures erunt libe
ri, eadem seruabitur censura. & pro ea
rũ parte, quam fiscus de fructibus acci
piet, seruitium curiæ præstandum dimit
titur. et si pupilli filii fuerint, Regia
curia vnà cum feudo d. pupillos recipi
et, & eisdem de balio prouidebit, qui
fructus exiget, & eos cum fisco diuidet,
& mortuo foriudicato, pars illa feu. cu
ius fructus curia percipiebat, ad integrita
tem feudi liberè reuertetur, & balio, seu
liberis, (si maiores erunt) restituetur,
nam pupillo pubere effecto, cessat balia
ticum, & tutela: glo. 2. & ibi Affl. in cõ
st. si quis lib. 2. nu. 2. p illũ tex. & inst. 2.
quib. mod. tutel. finit. in princi.

53 ¶ Quod fallit: nisi Rex comiti, vel ba
roni ius publicãdi bona concessisset: quia
tunc ipso iure cesso comes, vel baro illã
partem haberet, ac si regius fiscus esset.
Affl. in d. cõst. si quis nu. 7. p l. j C. ne
sin. iuss. prin. licear cõsi. & hoc expressè
voluisse subdit And. in c. j. §. si quis ho
minẽ de pa. te. ibi ad vtilitatẽ pupilli ha
bentis ex priuilegio, & ità obseruari vidisse
p quondã Regẽ Federicum de Aragonia,
54 ✠ est legislator cõis op. q quis de iure cõi
omnia stabilia bona publicantur, illi fi
sco applicantur, vbi sita sunt bona stabi
lia, si dñus bonorũ cõfiscationẽ hẽt. Ro
ma, in sing. in verb. sententia, quem refert
Affl. decis. 281. nu. 15. circa si. dũ dicit, q hoc dicebat Ant. de Alex. in illo
casu, in quo ille dñs terræ Draconis me
rum, & mixtũ habebat imperiũ, et ius
cõfiscatiõis bonorũ burgẽsaticorũ, & feu
dalium, & cõseqnter sibi & non Regi
feudum applicari debebat: quia dicebatur procurator fisci in cõsul, citat & Bal.
in l. j. C. de her. vel act. ven.

55 ¶ Ex prædictis infertur, q isti liberi feu
dum nõ iure successionis, sibi à patre d
latæ posteà habebũt, nec erũt patris hæ
redes: sed ex benignitate, & prouidẽtia
istarũ constitutionum, si quis, & foriudica
to feudum recipient. ¶ Ex quo vnus
magnus resultat effectus, vt isti liberi de
inde creditoribus paternis de fructibus
feudi satisfacere non teneantur nisi Re
gis assensus sup obligatione interuenis
set, fm Affl. in const. foriudicatos, n.
13. lib. 2. Quod et in hoc regno proce
det, stantibus terminis. c. volentes: e
56 ✠ dum feudũ fit ex pacto & prouidẽ
tia: quia in feudi obligatione, Regis as
sensus in agnatorũ præiudiciũ concessus
non censetur, fm cõem intellectũ, quẽ
vult d. c. volẽtes formã non repugnante
intelligi, & forma, q feudũ ex pacto &
prouidentia facit d. c. repugnare dicunt.
& sic ab initio obligationis, contractus
sine alio regis assensu expresso non tenuit:
✠ nam q ab initio non valent, tractu tẽ
poris conualescere non possunt. l. si mi
noris. ff. quod iussu et in f. ma. Secùs si
fuerit hæreditarium, tũc liberi nõ solus
creditoribus tenebuntur etiã si non sint
patris hæredes: quia regis assensus sup ob
ligatione interuenit, qui censetur habili
tus p d. c. volentes, fm cõem interpræ
tationem. Et si diceremus, q in feudo ex
pacto & prouidentia Regis assensus habi
litus censetur, dũ vassallus vel alienat,
vel obligat, saltim, vt valeat in vita alie
nantis: p d. c. volentes, qui gñaliter est
licentia tributa feudatario de feudo dispo
nendi, et prædicta conclusio procederet,
nam mortuo alienante, omnia iura, &
que ipse habebat, & que alius sua vita
durante, sunt soluta.

57 ¶ Capitaneus secundum mihi rum prin
cipale: si delinquens absq liberis agnatos
hẽt: tũc si delictum est contrà dñm direc
tè, vel indirectè: dic, vt in superioribus
diximus: quia nõ ẽ differentia inter liberos,
& agnatos, siuè de iure feud. siuè de iu
re regni loquamur, vt per superius ad
ducta patet: tamen quia nã feudũ hac
conditione concessum censetur, vt si v
nus agnatorũ fuerit ingratus, feudum
ad dominum deuoluetur, siuè nouũ,
siuè antiquum existente. Scla. n. est
differentia inter ius feud. & ius regni: nã
iure feu. verè non excluditur tunc feu. no
58 uo: cui agnati nullũ ius hãnt in feudo
nouo quocũq modo finito, et p mortem
vassalli sine liberis decedentis. c. j. §. fo
feu. & ibi de c. j. vt i do. de duo. fra. de
59 no. be. in. Sed in feu. antiquo p delictũ
in dñum cõmissũ verè agnati excludũt,
& feu. ad dñũ liberè deuoluitur, fm cõem.

[illegible] Curt. [illegible] in d. [illegible] [illegible] Soc. nep. in d. co[illegible] [illegible] nu. [illegible] vol. [illegible] plures [illegible] & infer [illegible] Paris. [illegible] in [illegible] [illegible] homo. colleg. [illegible] [illegible] nu. [illegible] vol. & ita [illegible] [illegible] fuisse dicit, cum multis aliis excellentissimis [illegible] qui in opinionem non solum communem, sed etiam veriorem esse dicit, & [illegible] [illegible] [illegible] deinde quae fuerit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. an ille qui
60 interfec. frat. dom. [illegible] ¶ Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] feu. [illegible] [illegible] [illegible] etiam in feudo [illegible] agnati vere excludantur, propter delictum [illegible] [illegible] domini directo commissum, si ne dominus fuerit ipse princeps, quia est crimen lesae maiestatis, in quo praedictum ius commune [illegible] debetur per constitutionem [illegible] [illegible] & consti. [illegible] filio [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] decisi. [illegible] per [illegible] reg. [illegible] quia nu. 43. fo. [illegible] sive fuerit alius inferior, puta comes, vel baro, qui vel est [illegible] commissus, ut supra diximus, immo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], si quando lib. [illegible] [illegible] dictum, ut nullum generare [illegible] [illegible] [illegible] praeiudicium, ut ibi in fin. [illegible] [illegible] excludi [illegible] a feudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non fuisset [illegible] [illegible] in feudo [illegible] [illegible] usque ad tertium gradum, per constitutionem [illegible] de successionibus [illegible] & usque ad [illegible] [illegible] per hoc [illegible] si aliquem [illegible]
¶ Nullo etenim iure agnati poterit co[illegible] [illegible] [illegible] excludantur delicto [illegible] nam (ut saepe diximus) ab initio feudum [illegible] [illegible] est affectum, ut tamdiu [illegible] agnatus maneat, quamdiu [illegible] omnes [illegible] [illegible], qui ita [illegible] beneficium concessit, qui in re sua legem quam voluit imponere potuit [illegible] legem [illegible] [illegible] Curt. in d. [illegible] [illegible] qui refert, sequitur, et confirmat Paris. in d. con. [illegible] nu. 34. & seq. vol. [illegible] ubi subdit
61 [illegible] [illegible] quod hoc satis suaderet, [illegible] clausula, quae in privilegiis ac investituris apponi solet [illegible] [illegible] nostris temporibus [illegible] [illegible] quae operatur dicit, ut feudum quis [illegible] ex causa, etiam levi perdatur. secundum [illegible] Andre. in constitutione domini [illegible] [illegible] [illegible] versi. sed quid [illegible] de assensu [illegible] [illegible] licet ibi Andr. dicat, quod [illegible] [illegible] determinatum fuisse [illegible] imperatore, quod quidem haec clausula ponitur in privilegio, seu concessione, quod pro qualibet offensa [illegible] levi feudum [illegible] [illegible] [illegible], ut verba aliquid operentur. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de leg. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in opinione [illegible] d. clausula aliud non facere, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regni [illegible] sed de novo aliquid non [illegible] velut si quid [illegible] [illegible] concessionis [illegible] [illegible] [illegible] concessum, [illegible] illud per d. clausulam concessum non intelligitur. [illegible] si feudum [illegible] [illegible] & cum [illegible] [illegible], illud libere alienare potest & non iure feudi [illegible] ubi Andr. & Alua. de feu. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] haec clausula posita salvis [illegible] regni [illegible], alienari non potest [illegible], alia erit [illegible] [illegible] [illegible] de Grog. [illegible] [illegible] concess. feu. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], hoc enim [illegible] [illegible] ut pro qualibet etiam levi culpa feudum [illegible] de iure feudorum [illegible] [illegible], (ut infra dicemus) [illegible] idem [illegible] per clausulam praedictam, quod non est dicendum.
62 ¶ Delictum vero si contra tertium [illegible] contra dominum committatur, iure communi feudorum, agnati de[illegible] praeferuntur in feudo. [illegible] [illegible] vassal. feu. [illegible] [illegible] [illegible] si vassallus culpam; si de feu. [illegible] [illegible] Soc. nep. in consi. 63. nu. 23. vol. 3. ¶ Sed est difficultas: an proximiores [illegible] usque ad tertium gradum, vel ulteriores [illegible] a quarto gradu [illegible] admittantur [illegible] magis [illegible] [illegible], quod agnati in quarto gradu [illegible] proximioribus, usque ad tertium gradum, & liberis omnibus exclusis, per dicta iura, [illegible] Curt. [illegible] [illegible] [illegible] conclusio. 9. & Soc. in praelleg. consi. 63. nu. 28. vol.
63 3. ¶ Ratio; quare proximiores excludantur, est, quia quanto proximiores [illegible] [illegible] infectiores [illegible] culpa [illegible] [illegible] [illegible] propinquitatis, argu. [illegible] [illegible] C. de [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ff. de [illegible] [illegible] Affl. [illegible] [illegible] [illegible] de fei [illegible] [illegible] quod offensus in humeris, [illegible] [illegible] videt primas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indignatione
64 [illegible] & ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. & [illegible] solet [illegible] [illegible] & audacia in talibus [illegible] [illegible] [illegible] C. ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] principia. de [illegible] [illegible] & §. fi.

.§. si. [illegible] de referendis. ❡ Sed contra [illegible] magis communiter est tex. in [illegible] c. j. : an ille qui interfecit : fra. vbi sic habet verba : quando ergo [illegible] fuerit facta, ad agnatos proximiores pertinebit. est etiam tex. in c. j. & denique quod superius habetur, antequam quis [illegible] committit, feudum amittit, & non ad filios, sed ad proximiores pertinet, si in beneficium fuerint paternum. Et si hoc tenetur, saluis tex. in [illegible] vbi habetur, quod si vassallus culpam commiserit, propter quam feudum amittere debeat, neque filios, neque eius descendentes ad id feudum reuocabuntur : sed agnati, qui quarto gradu sunt, dummodo ad eos pertineat, [illegible] in pro hac parte [illegible] si vassallus, [illegible] Comi. prae[illegible] cogitandum relinquam: tamen praedicta [illegible] praedicta vrgentissime probare non negat, subdens, quod non videtur quod [illegible] [illegible] nep. prae[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] hoc in[illegible] [illegible] debenti relinquere, & nobis dicere conuenit [illegible] soluat [illegible] Apostes. [illegible]

❡ Sed aduertes, quod in hac feudi priuatione materia [illegible] sunt [illegible] Cum. & nos diximus esse quinque ad [illegible] tex. in c. j. in fi. de [illegible] & relictis omnibus, quae traduntur circa hoc [illegible] quae hos etiam supra diximus, non egre[illegible] verborum [illegible] [illegible] qui [illegible] non[illegible] [illegible] in medium afferemus sententiam, quae [illegible] suffragio, non solum non difficiles, sed clarissimos reddet, & [illegible] materiam reassumendo, duas [illegible]

65 facimus conclusiones. ✠ Prima est conclusio, quod delicto contra dominum directo commisso, feudo amittitur, ves filij, omnesque descendentes, ceterique agnati vsque ad tertium gradum inclusiue feudo priuantur; agnati vero quarto existentes gradu, & vlteriores in infinitum (post mortem eius culpatis) admittuntur. Secunda est conclusio, quod delicto non contra dominum directo commisso : sed contra alios, filii vel proximiores agnati, exclusi [illegible] & [illegible] delinquenti sint feudo successores. Haec. n. est veritas, omnium [illegible] dilucide concordandi [illegible] [illegible]

❡ Prima etenim conclusio probatur per tex. in c. j. §. si vassallus cum [illegible] de feu. defun. con. fue. vbi habetur, quod si vassallus culpam commiserit, propter quam feudum amittere debet, neque filii eius, neque descendentes ad id feudum reuocabuntur : sed agnati qui quarto gradu sunt. Intellige autem huic tex. circa [illegible] quo vassallus culpam contra dominum committit, per tex. in c. [illegible] an il[illegible] qui interfecit fra. [illegible] quo ergo dominum [illegible] sed culpa non fuerit facta, ad agnatos proximiores feudum pertinet, & sic [illegible] [illegible] [illegible] pertinet, [illegible] culpa non [illegible] dominum, & a contrario sensu si est contra dominum non ad proximiores : sed ad agnatos [illegible] quarto gradu pertinebit, per [illegible] §. si vassallus [illegible] [illegible] [illegible] tex. [illegible] [illegible] nonbus est assignata [illegible] inuenitur [illegible] de Bel. [illegible] §. si vassallus culpam, pro ut eum [illegible] Affli. in [illegible] §. praeterea vassallus [illegible] in glo. [illegible] versi. quod succedat fiscus : [illegible] asseuerat, quod propter delictum commissum in persona domini, omnes descendentes, & agnati vsque ad quartum gradum sunt priuati, & ideo in feudo, vbi Francorum iure viuitur, non fit [illegible] sed fiscum succedere, primogenito delinquente. ❡ Diximus etiam quod admittuntur vlteriores agnati descendentes a primo acquirente in infinitum, et [illegible] hinc per tex. in c. j. in fi. si vassallus feudo priuetur. male a doct. intellectum, vbi [illegible] [illegible] dixerat, quod filius nullatenus aspirabit ad feudum : nisi id iterum a domino licite acquirat, gratiam faciente, vel [illegible] gratia, si non sunt alii ex latere, quibus aperiatur, subdit [illegible] alia verba, ad ostendendum, quod fi[illegible] ex latere, quibus feudum hoc casu aperitur. .s. quando delictum est contra dominum, & dicit: Ad eius [illegible] admittuntur, qui quarto gradu sunt [illegible] qui id acquisiuit, & etiam vsque ad infinitum, dummodo hos constet ab eo, per masculos hoc descendisse, quasi dicat in casu quo feudum amittitur, propter culpam in dominum commissam, non succedunt filii [illegible] delinquentis : sed agnati collaterales, qui sunt in quarto gradu, habito respectu

tis ad primum acquirentē, & etiam usq; ad infinitum, si sunt descendentes primi acquirentis hæc .n. ē uera successio feudi: nā isti agnati: licèt collaterales respectu delinquentis dicantur: attamē respectu primi acquirentis, non collaterales: sed descendentes dicuntur, & in infinitū succedunt, & illud, quod quamplures dicunt collaterales succedere usq; ad septimum gradum, procedit quandò collaterales non sunt descendentes à primo acquirēte: sed aliquo m° succedere possunt tenore inuestituræ, quo si semèl ad collaterales feudum transitum facere potest; tunc licèt nō sit expressum, usq; ad septimum gradum tamē suppletur de iure; sed si collaterales ultimi possessoris sunt descendentes primi acquirentis, maximè in feudo antiquo, ex pacto & prouidentia, prout feudum est de natura feudorum semper in infinitum succedūt, ut dicem° infrà in uerbo, antiqui eq. ulum in pri. effe. et ea, quæ ibi dicta sunt, hic repete: quia non replicamus.

℄ Ex quo patet, quam extraneū sit sūmarium, quod positum est ibi in dicto tex. dū in dicit, quòd quandoq; è nec descendentes in infinitum succedunt; si uassallus feudo priuetur: propter suum delictum: nam licèt hoc in se sit uerum; tamèn non probatur per illum tex. qui non loquitur de descendentibus delinquentis, sed tantùm de filio, dicis filius tamèn ad id nullatenùs aspirabit, & in fine, dū facit mentionem de descendentibus, loquitur de descendentibus primi acquirentis, ut in infinitum ad petitionem feudi admittantur, et non de descendentibus delinquentis, ut in infinitum excludātur, proptèr delictum parentum.

℄ Benè uerū, quod in se est uerum, quòd descendentes delinquentis in infinitum excluduntur: sed probatur per tex. in d. §. si uassallus culpam si de feu. fuer. controuer. & non per d. tex. c. j. si uassal. feu. priue.

℄ Dicimus: pòst mortem tamèn delinquentis per. c. 1. an. ille qui interfec. fratr. do. ibi feudum tunc domino aperitur, & per tex. in. c. i. §. deniq; quæ fuit prima causa ben. ami. ubi cùm delictum cōmittitur contrà dominum, non ad proximos: sed ad dominum beneficium reuertitur, ad dominum intellige in uita delinquentis tantùm. arg. tex. in. c. i. in fi. de capit. corrad. simpliciter tex. ait quòd; si proptèr suam culpam clericus amittat, ut feudum non solùmmodo perso næ: sed ecclesiæ datum; eo uiuente, ad regem pertinet feudum, & pòst mortem ad successores eius .i. ad ecclesiam reuertitur. simpliciter n. sp culpam dicit, quod pōt intelligi proptèr culpam in dominum et manifestam). & sic concordantur prædicta tex. & una lex per aliam legē distinguitur .l. si qua fratrum. ff. de testa. Satis ergo erit pro ulcione suæ iniuriæ, ut feudo priuetur ipse delinquens, & eius filii & cæteri descendentes ab eo, & dominus feudum in uita delinquentis habeat. & pòst mortem delinquentis agnatis in quanto gradu à primo acquirente distantibus, & cæteris primi acquirentis descēdentibus restituat.

℄ Et hanc opinionem: quòd in uita tantùm culpantis dominus feudum habeat, tenuit summus feudista Andreas Isernia in d. c. j. si uassa. feu. priue. nu. 6. usq; ad .7. examinando punctū in terminis, quādò contrà dominum fellonia committitur, & pòst multa, quæ tradit ibi, demùm dicit in nu. 6. hæc uerba (omnia ista concludunt ad bona culpantis: sed tale feudum non est suum: nisi donec uiuit, & uenit feudum: pòst ex pacto & prouidentia datur aliis, qui descendunt ab eo, qui acquisiuit, proptèr ordinem .l. cū pater in uer. ff. de leg. iii. l. si arrogator. §. i. C. de adop. l. iii. ff. de interdi. & relega.) & parum inferius in nu. 7. dicit hæc formalia verba (& hoc uidetur melius et mœ medificatione, ut si ex ui pacti, & forma concessionis debeatur agnatis, uel quia pater .. num, delictum unius non obsit aliis, pòst quàm delinquens erit naturaliter mortuus: sed culpante uiuo: feudum redeat ad dominum donec uiuit delinquens in ultionem suæ iniuriæ .l. statius. §. fin. ff. de iure fisci cum concord. ibi.) idem tenet Afflict. in d. c. j. si uassall. feu priue. nu. 6. ubi distinguit, quòd si feudum est hereditarium reuertitur ad dominum: sed si est antiquum & ex pacto et prouidētia, redit ad agnatos: sed cùm ut ergo ratio sa lis: ratione non pertinebit feudum ad agnatum eo ipso, quòd commissa est culpa: sed reuertitur feudum ad dominum, ut illud habeat in ultiōe suæ iniuriæ, uiuente ipso 20

ipso casu, tunc eo dero mensia, inde agnatos habebit feudum, secundum Andre. ibi & in c. j. §. praeterea, qui fuit primi Clara ben. simi. & hoc uidetur expraesse in dicto in d. c. j. in fin. de cap. corra. & multos citat, qui hanc sequuntur opinionem.
¶ Confirmatur quod im magis communis conclusione, & haec responsum dari non potest, nisi negando, magis communem nam in d. §. denique, qui locutus fuit simpliciter, dicendo (non ad proximos: sed ad dominum beneficium reuertatur) in fine, postea loquendo de alio casu, d. de vassallo, qui sine assensu domini contra constitutionem Lotharii feudum alienauit, dixit (quia dominum contemnere videtur, ad dominum beneficium pertineat) simpliciter, sicut supra in casu, quo culpa contra dominum committitur, simpliciter
68 loquutus fuit. ✝ & est magis communis conclusio est, vt ad dominum pertineat viuente culpante, & agnati post mortem culpantis succedunt, vt testatur Soci. nep. in cons. ... abunde nu. ... vol. ... per tex. in c. j. §. hoc quoque de succ. feu. & ... quod magis communem testetur, citat quamplures, inter quos sunt, qui dicunt ab ista militando non esse recedendum, ergo sicut in hoc casu iste §. denique, qui simpliciter loquitur, distinguitur per alias leges distincte loquentes, ita & in casu fisci, cur. diuersum.
69 ¶ Insuper etiam firmatur similiter, quando res prohibita alienari non expressim: sed quae resultet ex tacito fideicommisso, post mortem haeredis relicto, vt bonis haeredis grauati publicatis, tempore delicti bona restitutioni subiecta, cum sua causa vt ad fiscum pertineant in uita delinquentis, & post mortem fideicommissario restituantur. l. statius florus. §. cornelio felici. ff. de iure fisci. est communis opinio, quam testatur Soci. nep. in consi. 49. in eius nobilissima nu. 2. vol. j. ... tenet Fortunius ... nu. 74. & Gilleaul. ... in. l. gallus. §. & quid si tantum. ff. de lib. & po. post eos, quos ibi citant.
70 ¶ Licet res prohibita alienari, non facto expresso fideicommisso: dummodo quod non fuerit nuda prohibitio: sed ualide, vt ex ea dicatur inductum tacitum fideicommissum saltem in causa contrauentionis ... per doct. & Soci. in. l. ...
qui ... §. cohaeredes. §. ... non transeat ad fiscum bonis prohibitis, propter delictum confiscantis. secundum communem opinio. doct. in. l. filiusfamilias. §. diui. ff. de leg. j. quam testatur Curti. Iuni. in consi. 22. praesupponitur in col. 4. vers. aggredior igitur, & ceteri, quos refert & sequitur. & eam defendendo idem Soci. nep. in d. consi. 49. nu. 4. ... ad. 6. vol. 3.
71 ¶ Vbi multo magis procedere dicit, vt in fiscum non transeat res prohibita alienari, propter prohibitum delictum: si expressim alienatio prohibeatur, quam etiam communem opi. testatur in d. consi. 49. nu. ... vol. 3.
72 ¶ Vel si testator, vel per clausulam, vel per aliqua alia verba, ex quibus manifeste eius voluntas appareret, vt bona alienari prohibita nullo modo, nec pro aliquo tempore possent in alium transferri: quia tunc nec in fiscum talis res alienari prohibita transibit, publicatis bonis prohibentis, secundum Ceuall. in consi. 18. & Ruy. in d. §. diui, subdens tunc hoc, & in simili causa determinem ... sitarum ...
73 ¶ Vel si testator expressim fecerit fideicommissum, ex quo tacita oritur prohibitio alienationis, & deinde expressim prohibuerit alienationem bonorum: non simpliciter: sed cum amplissimis verbis clausam prohibitionis, & voluntatem testatoris declarantibus, quo casu nullo modo, nec pro aliquo tempore in fiscum transire possunt: quam duplex concurrat prohibitio: scilicet tacita ex legis dispositione, & expressa per testatorem cum expressa causa. ✝ Nam quando cum expressa pro-
74 hibitione etiam legis prohibitio concurrit, non potest fieri alienatio, etiam in casibus alias permissis §. sicut si mea in auth. de non alie. aut permu. & ita esse communem doctri. Inno. Cum. Alex. & aliorum in d. §. diui, & ibi per las. sup. & gl. ... ponit rationem; & sequi ibi moderni. Qui eandem causas faciunt pro consideratione teroris inuestiturae, quo mo. feudum concessum fuerit, cum eadem sit ratio in re prohibita alienari, & feudo ex pacto & prouidentia.
75 ¶ Secunda etiam conclusio ex his igitur dilucidatur, quod quando delictum non est contra dominum: sed contra alios, tunc & filij, omnesque descendentes, &

proximiores agnati admittuntur: etiam
in uita delinquentis, excluso domino. sed
quòd filii & descendentes excludantur de
licto non contrà dominum commisso,
tenuit Andre. sibi ipsi contrarius in d. c.
.j. si vassa. feu. priue. nu. 3. & Soc. nep. in
dict. consi. 68. nu. 27. vol. 3. citans .c. j.
76 si va. feu. pri. & Alu. in d. §. deniq: ✠ sed
nos audemus dicere, quòd, nec filii, nec
descendentes delinquentis excludantur:
quia non uidemus tex. qui hoc dicat: nisi
.c. j. si vassall. feu. pri. & .c. j. §. si vassal
lus culpam si de feu. defun. contro. fu.
quos nos suprà ostendimus loqui cum
delictum est contrà dominum: sed quan
dò delictum non est contrà dominum,
inuenimus tex. in .c. j. §. deniq: quę fuit
prima causa bene. ami. qui dicit, (nõ
ad dominũ: sed ad proximos pertinet,)
& tex. in. c. j. an ille qui interfeci. qui di
cit, (quia tamèn ergà dominum non fu
erit factũ, ad agnatum proximiorem feu
dum pertinebit,) Et appellatione proxi
mioris, quòd ueniant filii, & quòd ueniãt
descendentes, & non tantùm agnati col
laterales, credimus, quòd in dubium non
ueniat alicui sanæ mentis, filius. n. respec
tu aliorũ ulteriorũ, gradu proximior nũ
cupatur. §. cum filius. insti. de hære. q
ab intest. defer. cum simil.
¶ Et ideo nõ ab re miratur Affli. de An
dre. in d. c. j. si vassa. feu. priue. nu. 3. di
cens, quòd Andr. simpliciter loquitur &
uidetur comprehendere, quod siuè de
lictũ patris sit commissum in dñum, vt si
commisit crimèn lesæ maiestatis: siuè
commissum sit in alium, quòd filius isto
casu priuetur feudo, quod non meminit
alibi legisse bene tamèn Andre. in ple
risq; locis dicit, quòd, quandò feudum è
ex pacto, & prouidentia filius priuatur
feudo ex delicto patris commisso in do
minum: sed commisso in alterum: filius
non priuatur feudo paterno: vt dicit in
.c. j. §. præterea q sit prima causa bene.
ami. & in .c. j. an agna. & in .c. j. §. hoc
quoq; de succe. feud.
¶ Similitèr non benè loquitur Alua. in
d. §. deniq; quatenùs tenet, quòd descen
dentes delinquentis excludantur prop
tèr delictum in alium, quàm in dominũ
commissum: bene tamèn loquitur dum
tenet, quòd agnati proximiores admit
tuntur, etiam in uita delinquentis non ex

clusis his, qui infrà tertium gradum exi
stũt, quod nos de his descendentibus exi
intelligimus.
77 ¶ De iure uerò constitu. regni uideam⁹,
an agnati forisiudicatorum, quorum elap
sus est annus à die sententiæ banni, in
feudo admittantur, & si admittũtur: an
in uita delinquentis, cuius bona publica
ta fuerunt, proptèr delictum nõ in domi
num commissum, & fiscum excludant?
78 Constitutio .n. forisiudicatorum lib. 2. du
os ponit casus: primus est, vt fisco bo
na applicentur, quandò delinquens libe
ros, vel parentes non habet: secundus
est, ut fiscus vti unus ex filiis simul cũ
liberis succedat, quandò delinquens libe
ros habet: prim⁹ casus est generalis de
omnibus bonis, siuè feudalib⁹, siuè bur
gensaticis, per illam exceptionem (nisi
79 feuda &c.) ✠ nã exceptio in casibus nõ
exceptuatis firmat regulam. l. quæsitum
.§. deniq; vbi Bart. l. nam quod liquidè
in fi. ff. de pe. leg. l. cùm de lanionis. §. cui
fundus. ff. de fund. instru. l. legata inutili
tèr in prin. & ibi Bar. in fin. ff. de leg. j.
80 Soci. in cõsi. 75. nu. 27. vol. j. ✠ lz in ca
sibus, qui similes exceptuatis existunt,
eadem extante ratione regulam ipsa ex
ceptio non firmet, glo. sing. in. l. j. de. cõ
di. indeb. Alb. in. c. cum nõ frec uendi e
velute non contesta. Alex. in consi. 107.
vol. 4. modern. repe. in. l. j. nu. 65. ff. de
off. eius, cui manda. est iuris. fo. 234. vol.
.j. Et sic fiscus in bõis omnibus, siuè feu
dalibus, siuè burgensaticis delinquenti,
succedit cum liberi, ac parentes non su
perint.
¶ Sed hunc casum dicere ex d. constitu
tiõe, quò ad feudalia nullus resultat effec
tus, si princeps dominus feudi fuerit:
quia in casu, quo non sunt liberi, neq;
81 parẽtes, fisc⁹ succedit ✠ intelligẽdo hoc
verbum (parentes,) vt comprahendat
non solùm ascendentes: sed etiàm collate
rales agnatos, ut no. Bal. in. c. j. nu. 3. a
quemad. feu. ad. filia. pertine. ubi expo
nit dictionem in textu (ex parentibus)
.i. agnatis, & dicit facere ad statutum, &
idem tenet Ange. §. oeconomus in fin. in
auth. de alien. & emphy. Anto. Rosel.
in arb. consangui col. 25. vt nouitèr vl
trà alios firmauimus suprà in rub. in fin.
& si non tenetur à Rege: sed à barone,
tũc an baro, vel fiscus succedat? infrà di
cemus

ceamus : ¶ Nisi dicamus, quòd per con
stitutionem foriudicatorum, agnati col
laterales excludantur, exponendo (pa
rentes) .i. (ascendentes) quasi uoluerit
constitutio non existentibus liberis, neq;
parentibus, feudum ad fiscum deuolui
etiam existentibus agnatis collateralib',
quod nō est dicendum, neq; præsumen
dum, quòd mens condentis fuerit ma-
gis ascendentes, quam collaterales feu
dalin successione diligere voluisse: cùm
per constitutionem vt de successionibus
contrarium vz: magis collaterales, quā
ascendentes diligere demostrauerit, vbi
(.exclusio communi parente) fratrem, ac
82 sororem admittit in feu. + Verosimilia
autem, quæ non sunt, mitti in esse sunt præsum
menda, l. nō est uerosimile. ff. quod m et.
causa. c. quia uerisimile extra de proba:
c. in generali de reg. iur. in. vi. + nulla
83 enim dispositio tam generalis existens
est, quòd ad ea sit referēda de quibus nō
est verosimile disponentem cogitasse.
Ang. in consi. 2 8. super primo col. 2. ve.
pro hac parte facit. & seq. Parisi. in con
si. 3. legatum nu. 9. vol. 2. & aliæ sunt rati
ones, quas superius iterum assignauimus
84 + sensus ergò constitutionis foriudica-
torū ē: existētibus agnatis uēl cognatis,
eos non excludere, propter feudatarii de
lictum: sed eorum successionem omitte
re in dispositione constitutionis vt de suc
cessionibus lib. 3 quod patet ex verbis vs
que ad tertium gradum, nàm collatera-
les agnati siuè cognati per illam consti-
tutionem vt de successionibus vsq; ad ter
tium gradum succedunt, vt ait ibi Affl.
nu. 41. & est glo. & Andre. ibi dùm con
85 cludit + illam constitutionē gradus 1 & 2.
non personas enumerare; & consequen-
tèr patruū, qui est in tertiò gradu succe-
dere Et iste intellectus est conformis iuri
communi, vt agnati, qui succedunt in
feudo, propter delictum non contrà do
minum commissum non excluditur, etiam
existentes infra tertium gradum, vt
suprà nos conclusimus, secundùm nos
tram nouam opinionem sed secundùm
aliam, quam magis communem testatur
si, & cum magno scrupulo testātur Soci.
nep. in consi. præcitato & Cur. Iun. in. 2.
par. inducitur iuris feudorum correctio
86 per arg. à contrario sensu; + per quod
licèt regularitèr legum correctio non in

ducatur, maximè in feudalibus Cur. Iu
ni. in tracta. feu. in prima p. q. 4. nu.
36. modern. repe. feudo c. 2. nu. 28. vol. 3.
attamen quando in sensu directo verba
nihil operarentur, arg. à contrario sensu
sumitur ad legum correctionem, est com
munis opinio, quam testatur Sel. as l. à
pis. in l. qui se patris nu. 21. fo. 136. vol. 8.
rep. tenet Dec. in con. 64. nu. 4. Et nil
hominus est si liberos, vel parentes vs
que ad tertium gradum non habeat, nihil
operentur: nisi dicamus à contrario sen
su si habeat ergò liberos, vel parentes ip
si succedunt, & non fiscus, Et iste intellec
tus generalitèr comprehendit allodial-
lodialia, & feudalia bona, in allodialibus
patet per totam constitutionem, in feu
dalibus patet per illā exceptionē (nisi
feuda &c.) Vbi ab ista generali conclusi
one excipit casum ascendentium, qui in
feudo nouo non succedunt, c. 1. de na.
succe. feu. in prin. glo. fin. in d. constitu
tione vt de successionibus, vt, nec per d.
constitutionem succederent: sed non ex
cepit casum collateralium: quia non di
xit conditor, vt supra loquutus fuerat in
regula per verbum (parentes) sed per
verbum ascendētes, & sic posuit regulā,
& à contrario elicitur sensu, vt parentes
.i. tam ascēdentes, q̄ collaterales vsq; ad
tertium gradum succederent, et deinde
limitationem subdidit: nisi sint descendē
tes: qui in feudo nouo non succedunt se
cundùm communem intellec. quem te
statur ibi Andr. in verbo ascendentes, &
non dixit (nisi feuda &c.) in quibus pa
rentes non succedunt, nō propter aliud
nisi quia excludere noluit à feudi succes
sione (siuè nouum sit ē antiquum feu-
dum esset) collaterales, in hoc publica
tionis bonorum casu, sicut nec excludit,
imò nouitèr vocat, ius commune con
cedendo in feudo tā nouo, vt in cōst. vt de
87. successiōn. ¶ Et sic cōcludēdo dicim',
quòd d. constitutio foriudicatorum in ca
su publicationis bonorum vult, vt colla
terales vsq; ad tertium gradum existen
tibus liberis admittantur, & hoc quia vs
que ad tertium gradum illo tempore colla
teralium successio erat per d. constitutio
nem vt de successionibus, & hoc in effectu
tenet Affl. et. in constitutione sec. si quā
dò nu. 8. dùm suscitatur: an etiam colla
terales succedant non existentibus libe

tis neq; parentibus, quod tangit ibi Andre. sed tex. ibi nihil dicit de collateralib⁹
Et subdit: de hoc dic, vt in constitutione
vt de successionibus per Andre. sentit. n.
quod debeat succedi secundùm constitu
tionem vt de successionibus: licèt ipse
non colligat ex d. constitutione foriudica
torum, vti nos colleximus idē tenet Affli.
in d. constitutione foriudicatorum nu. 9.
vbi vult, quod pater excluditur a fratre,
vel sorore in capillo ipsius foriudicati in
feudo auito per d. constitutionem vt de
successionibus ex mēte Andre. ibi in pn.
et in. c. j. de na. succe. feu. col. 2. idem &
clariùs tenet Affli. in. c. j. §. præterea vas
sallus in. 3. glo. nu. 83. quæ sit prima causa
bene. ami. vbi dicit quod constitutio vt
de successionibus admittit fratrem & ne
potem in collaterali, siuè moriatur ipse p
mog. siuè aliter deficiat, puta p delictū,
& eā ponderat ibi dum vult, q donèc ex
tat primogenitus, alii excludantur, quod
intelligitur, donèc primogenitus sit ha
bilis: quià paria sunt non esse: & esse,
& inhabilem esse. & sic casus mortis extē
ditur ad alium casum. de hoc est tex. in. l.
gallus. §. & quid si tantùm. ff. de lib. &
88 post. ¶ Hodiè verò in hoc regno: quā
successio est extensa vsq; ad trinepotis
gradum per hoc. c. si aliquem succedent
collaterales vsq; ad trinepotis gradum. i.
89 vsq; ad septimū gradū: ✝ quia ratione
legis correcta, ipsa etiam lex. correcta cē
setur glo. ordin. in. l. j. in verbo proui
dentia. ff. de legi. tu. similis glo. in l. qua
ratione. § literæ in verbo directum in fin.
de acqui. rer. domi. moder. repe. fo. 206.
90 nu. 96. vol. 3. ✝ & rōe legis cessante, ces
sat ipsa etiam lex. l. adigere. §. quamuis
. ff. de iure patro. moder. repe. in. l. pater
filium nu. 15. ff. de inof. testa. fo. 407. vol.
. j. glo. & Bar. in. l. 1. ff. de leg. ter. moder.
repe. in. l. postumo. C. de bono. posse. cō
tra tabu. nu. 70. fo. 106. vol. 8. quicquid
dicat ibi Dec. in nu. 8. ex mente. Io: Andre.
in. c. nōst translationem in verb. cessan
te de renunti. quod licèt ratio legis sit cor
recta remaneat tamèn authoritas. l. nàm
ratio. l. separata videtur à dicto. l. curato
res vbi Bar. ff. de offic. procur. Cæsa. &
ideò licèt ratio. l. correcta sit, non tamèn
ipsa lex. correcta videtur, secundùm Bal.
per illum tex. in. l. i. in. s. no. de cadu. tol
91 le. et alios ibi. ✝ nam ratio legis est ani
ma legis. l. cùm ratio. ff. de bō. d. an. mo
92 der. rep. fo. 309. n. 323. vol. 6. ✝ & lex
est quod in ratione consistit. c. consuetu
do distin. i. Abb. in. c. ratio nulla. in pn.
93 extra de præben. ✝ sublata itaq; ratione
authoritas illa sicut Cadauer remanet,
quod est sinè anima, & nullum habet vi
gorem: sed id: an perpetuum sit? vide
moder. repet. fo. 336. nu. 23 & seq. vol. 6.
& fo. 208. nu. 271. vol. 8. & remissiue fo.
. 107. nu. 78. vol. 8. ¶ Præterea cōde
tes illam constitutionem foriudicatorū
si sciuissent collaterales posse succedere
vsq; ad septimum gradum, per hoc. c. si
aliquem, vt sciuerūt collaterales posse suc
cedere vsq; ad tertium gradum per con
stitutionem vt de successionibus, dixis
sent (parētes vsq; ad septimum gradū)
& non, vt dixerunt (parētes vsq; ad ter
tium gradū): quia eorum intentio non
fuit limitare gradus parentum; per dic
ta verba: sed præseruare ius, quod parē
tes habebant in successione feudi, ne ipsi
proptèr alterius delictum punirentur, se
conformes reddendo cum iure cōi, ✝
94 quo nemò alterius delicto & culpa grauari
debet. l. non debet. ff. de reg. iu. cū vulg.
95 ✝ Et illud dicitur verosimile, quod cū iu
re communi concordat. Parisi. in consi.
. 88. viso processu nu. 33. vol. 3. ex men
96 te Inno. in. c. audius de præscri. ✝ ergo. vti statutum habetur, quod verisimi
le est statuentes facturos esse, si vel sciuis
sent, vel interrogati fuissent, glo. in. l. ta
le pactum. §. fin. ff. de pact. quam ad
hoc p sing. citat Ias. in. l. si extraneus in
. 4. no. ff. de condi. ob causam.
97 ¶ Sed an isti agnati, etiàm in uita delin
quentis fiscum à feudo excludant? hoc
pendet ex intellectu constitutionis si quā
dō quæ sequitur post. d. constitutionem
foriudicatorum, & iste est casus omissus
per const. foriudicatorū: sed an idem p
98 cōst. si nō? videamus, ✝ hæc. n. cōstit.
si quandò lib. 2. duos indèm ponit casus
primus est quid agendum, quandò for
iudicatus liberos hēt? secūdus ē secū for
iudicatus neq; liberos neq; parentes ha
beat, & feudum à comite, vel barone te
net. in primo casu determinat, vt fiscus in
vita delinquentis, vti vnus ex liberis insi
mul, cum liberis succedat. in secundo ca
su qd determinat an fiscus, vel dominus
succedat, apud nos absq; dubio non ma
net.

ge lz glo. ibi fiscũ in vita delinquẽtis suc cedere determinet, dũm ibi dicit in ver. hoc quẽadmodum, q interim donec moriatur foriudicatus, comes, vel baro à perceptione feud. repellitur. arg. l. statuus. §. fi. ff. de iu. fi. sed hunc articulum in sequenti membro examinabimus. pro modo autem non discedamus à controuersia inter fiscũ, & agnatos: quis eorum pferat in feu. ob delictum non in dñum cõmissum deuoluto, iure const.. Nã existẽtib. q liberis neq; parẽtes, ut fiscus succedat delinquẽtis in vita: nos casum omissum esse dicamus, pp quẽ: an saltim arg. et coniectu. mentẽ statuentis declarantib. possit p d. const. terminari videndum est.

¶ Primò .n. q parẽtes excludãt fiscum, q in vita delinquẽtis, facit const. foriudicatorẽ in pn. q tũc fiscum vocat, cũ nec liberi, nec parẽtes extiterint. & lz qñ liberi fuerint, declaret & distinguat: quo modo fiscus cum liberis succedat: attñ qñ nõ extãt liberi sed parẽtes, nil aperit. & idem hẽtur in const. si qñ, q est pòst d. const. foriudicatorẽ nã non loquitur, nisi de casu, qñ foriudicatus liberos hẽt. & qñ feudum à comite, vel barone tenet. non existentibus neq; parentibus, neq; liberis, casum praed. ct. omo mittendo. qui in iuris cõi dispositione remanet. l. commodissimè ff. de lib. & post. cum si. nã de iure .n. feudor. agnati sicut ex cluso dño admittuntur. vt suprà est dictum, ita et excluso fisco Alex. in .l. si fi. nita. §. de vectigalibus .ff. de da. inf. & carte. in seq. membro cita. vbi hẽtur, q bõa feud. gñali nõ veniũt in cõfiscatiõe. Sed cõtrà: q nõ sit casus õissus: sed terminatus p d. cõst. rõis maioritate, facit nã si fiscus, existẽtibus liberis, vt vnus ex liberis succedit insimul cũ liberis in vita delinquẽtis, multo magis insimul cũ parẽtibus succedet: q à feu. magis filius, & descẽdẽtib., q ascẽdẽtibus, & collateralibus debet.

99 ✝ imò ascẽdẽtes, & collaterales vera feudor. ex nã nõ succedũt. c. j. §. cũ uerò r. p. feu. c. j. de na. su. feu.

100 ✝ & haereditas magis descẽdẽtibus, q collateralibus, & ascẽdẽtibus debet. do. in .§. cũ filius inst. de haer. q ab int. def. q quod in vno statuit in alio locũ hẽt idẽ ratione, seu maioritate rõis:

101 ✝ nã cũ multa eidẽ hẽnt rõem, lz de vno mẽtio fiat, exemplariter: & nõ restrictiuè fieri vr

& lex tali casu nõ extẽdi: sed enucleari debet. Oldra. in ꝯ. 185. thema tale ẽ in fin. cũ cõc. p Rimin. inst. de do. in p. n. 273.

102 cũ seq. n. 286. vbi dicit q, q vbi viget eadem rõ, quod uerbis legis ẽ omissum, nõ de religione iudicãtis omitti. Old. in

103 ꝯ. 268. ✝ imò subdit casũ omissũ nõ dici, vbi eadẽ subẽ rõ. fm Jo. de Ana. in rẽt ꝯ. Pau. de Cast. in ꝯ. 261. visis & cõsid taris his col. 2. vol. 2. Bal. in. l. q diuersa col. 2. C. man. Abb. in ꝯ. 75. col. 3. vol. j. Sed hoc solui posset, q lex in casu publicationis feu. pp delictũ vassalli magis agnatis, q liberis fauere solet. & cũ delictũ ẽ cõtra dñum, haud dubiè fm recẽtiorẽ opi. sepius traditã: p. c. j. si vass. feu. pu. & c. j. §. si vassallus culpã si de fe. de. cõt. fue. int. do. et ag. lz secùs, si delictũ nõ est cõtra dñum: sed fm magis cõem opin. ẽt qñ delictum non est cõtrà dñum, omnes descendentes excludũtur, & ẽt agnati vsq; ad tertium gradũ, & admittũtur agnati quarto existẽtes in gradu. p d. c. j. si vass. feu. pu. vt dictũ est supra. Ergò nimirũm si parentes fiscum ẽt in vita delinquentis excluderẽt.

104 & nõ liberi: ✝ nam magis sunt propinqui. magis macula vassalli delinquẽtis sunt infecti. arg. l. humanitatis C. de ex. cu. tu. l. lex cornelia. ff. de iniu. cũ aliis p Affl. in d. c. si vassallus culpam si de fe. fue. cõ.

105 ¶ Sed in cõtrariũ: vz, q fiscus collaterales, et ascẽdẽtes excludat, nõ solũ viuo delinquẽte: sed ẽt pòst mortẽ ipsius in ppetuum, vr esse cõst. ob filior. culpas, circa fi. q ẽ situata pòst d. cõst. & ẽt ibi pòst glo. intelligit And. q vult, q si frater foriudicatus mortuus sit uiuo pre, soror in capillo erit haeres in totũ, & fiscus nihil hẽt: si verò pòst mortẽ pris foriudicat. moreret, tũc fiscus succedet, & à fisco soror in capillo de paragio dotẽ hẽbit, & nõ soror, nec frater foriudicato succedit, qñ foriudicatus supuixerit patre suo, & viuus fet pòst mortẽ pris, qñ feudũ hẽre posset, & sic fiscus fiẽ, & sororẽ excludit, in bõis nõ qsitis tpe delictus sed postea qsitis:

106 ✝ qm lex cõi cõfiscatio nõ se extẽdit: nisi ad bõa, q sũt tpe cõfiscatiõis. l. si tibi mãdauer. §. is cui. ff. mã. l. si deportati fuo .ff. de leg. 3. ne glo. in. l. nã ad ea .ff. de cõ. & de fm Pau. C. in ꝯ. 56. sup pn. qsito dicẽdũ est haeres

dicat n. 1. vol. j. in nouis. & in hoc d. cõ
st. est iuris cõis correctoria. Multò ma
gis in casu nostro fiscus collaterales exclu
det, vbi feudum possidebat, ipse foriudica
tus tẽpore cõmissi criminis, quo casu d. cõst.
nõ correctoria: sed cõformis est iuri cõi.
Sed huic respond. q procedit, qñ feudũ
esset diuiduũ, iuxta .c. oẽs. fi de feu. de.
107 cõ. fu. ✠ sec' si fuit indiuiduũ, puta q vi
uitur iure fracorũ, vt est hodiè in regno
p hoc .c. si aliqm, & p .c. volentes in fi.
tũc integro & indiuiso: nam tũc secũ
dogenitus: & nõ fiscus succedet in feud.
p͞ogenito foriudicato. vt pbatur in cõst.
ob filiorũ arg. à contr. sensu, ibi (si quidẽ
tales res sunt, quae diuidi possunt:) g
si diuidi nõ possunt, succedet secũdoge
nitus. vt p d. tex. ita tẽt Afflict. ibi nu. 2. vbi
dicit, q cũ bona nõ sunt diuidenda, se
cundogenitus succederet: & non fiscus,
108 sicut qñ p͞ogen. viuo pre si fuit rebellis re
gi mortuo pre, supstite secũdogen. q suc
cedit ipse secundogenitus: & non fiscus,
et ita cõcludere And. in .c. j. §. preterea si
vasallus, qui fuit pri. c. be. am. & ita ẽt ipse
pòst examinatione ibi cõclusisse dicit.
¶ Sed aduerte, q tex. d. cõst. ob filiorũ
non [illegible], q secũd vge. ẽt delinqn
tis in vita [illegible] excludendo succedat,
rẽ indiuidua existente quia si à contrario
[illegible] sensum; resultat cõtra cõ
sti. si qñ, vbi existentibus liberis nõ in to
tũm ipse fiscus excluditur: sed durãte de
linqntis vita fiscus, vel vnus ex liberis suc
cedit. et mens const. ob filiorũ fuit ita sẽ
tire de fratre, & sorore in capillo, sicut &
de cęteris, qui numerãtur in cõst. foria
dicimus, & cõst. seq. si qñ. vt ait glo. in
cõst. ob filiorũ in verbo non hẽat, vbi dicit
hęc verba (si verò non hẽat fratrem, vel
sororem in capillo, nec ẽt supsint alii, q
nu[illegible] l. foru iudicamus, &
.l. seq. tunc fiscus vocatur in totum, vt
109 hic, & sub[illegible] .l. j.) ✠ Ex arg. à cõtra
rio sensu feudali in materia cõtra ius feu
dale, seu aliã cõstit. feudalẽ non capitur.
C[illegible] in tra. feu. [illegible] q. 4. nu. 6. ex men
te Bal. in .c. imperialem. § preterea du
catus, [illegible] de proh. feu. alie. p fede.
[illegible] in .l. j. ff. de offic. eius, cui
110 man. est iur. ¶ Et propterea notam
isto in casu idem dicendum esse, quod
est dictum in casu, quo liberi extiterint
p d. const. si quandò, vt siuè liberi, siuè

ascendentes, siuè collaterales: qui tamẽ
alias succedere in feudo possunt, extite
rint, feu. sẽp successoribus ipsis deuolua
tur: non in vita: sed pòst delinquentis
mortem: in vita verò delinquẽtis fiscus
succedat: cùm nulla fiat iniuria proximi
oribus agnatis, si fiscus succedat in iure
tantùm, quod habet ipse delinquens:
arg. l. statius. §. cornelio. ff. de iur. fis.
& arg. eorum, que dicemus infrà in se
quenti membro, & facit, quod tradit
Fortun. in .l. gallus. §. & quid si tantùm
nu. 74. fo. 264. vol. 3. rep. vbi dicit hec
verba (sed omissis inuoluens ostendo ti
111 bi rationem diuersam: ✠ quandò enim
bona alicuius publicantur, fiscus succe
dit in bonis suis, non vt successor pòst
mortem: sed vt successor in vita. et ideò
omnes vtilitates, quibus damnatus es
set vsurus, transferuntur in fiscum. &
112 haec est ratio ✠ quare praefertur fideicõ
missario in vita, quinimò fiscus praefer
tur liberis, qui fideicommissarium prae
cedunt .l. peto. §. praedium. ff. de leg. 2.
& ita intelligit Paul. Cast. in .l. in insula
.ff. solu. matri. & adducit eundem tex. §.
cornelio.
113 ¶ Verùm, quòd in casu, quo liberi ex
titerint, tùnc fiscus, vel vnus ex liberis
succedet, per d. const. si quandò: sed
si alii, qui non sunt liberi extiterint, tũc
fiscus in toto feudo succedit delinquen
tis in vita: sed pòst delinquentis mortẽ
proximiori totum restituet feudum: si
quidèm d. const. si quandò non loqui
tur: nisi de liberis, et iste casus aliorum
agnatorum est casus omissus, qui secũ
dum iuris communis dispositionem
terminabitur. vulgata .l. commodissi
mẽ de lib. & post. Et sic in vita delin
quentis proximior agnatus insimul cũ
fisco delinquentis in vita nõ admittetur:
quia non est de liberis: sed tu melius co
gita: pro resoluto non habemus.
¶ Praedicta autem intellige: in feudo
ex pacto & prouidentia procedere: sed
in feudo haereditario praesertim in hoc
regno, quod ad instar allodialium est re
ductum per cap. volentes: an idem lu
dicetur, quod de quolibet re allodiali,
vt in totum fisco applicetur, etiam pòst
mortẽ delinquentis? cogita: quia vt dicen
dũ q si [illegible] in casibus, in qbus cõtrahẽ
do in illis & delinquendo pudicat põt
cùm valeat

114 ✠ cũ valeat arg. à delictis ad contractus
& ecõtra. l. oẽs cũ ibi no. ff. diud. vt in
diuiduo air Cur. in tra. feu. p. 5. cõcl. 6. n.
115 13. ✠ Et in allodialib' succedit fiscus, si
dãnatus liberos nõ hẽat. Affl. in cõst. grã
dis in pñ. & si liberos hẽt, fuaf d. cõst.
foriudicatorũ. Affl. ibi, & in d. cõst. grã
dis n. 7. vbi cõcludit, ꝙ statim facta bõo
rũ ãnotatiõe, quod idẽ ẽ, quód bonorũ
publicatio, stabilia fisco acqrũtur. lz feu
pari possint infrà ãnũ p reũ cõparẽtẽ, &
cõtumaciã purgãtẽ: sed elapso ãno, si ue
nĩat ẽt nõ facta foriudicatiõe, audietur
in suis defensiõibus: sed bona ãnotata
nõ recupabit p d. cõst. grãdis ibi (fisci no
116 stri cõmoditatibus acqratur) ¶ Licet
secùs iure cõi, quo statim, ꝙ bõa publi
cãtur irrecupabilitèr acqrũtur: nisi cõtu
max infrà ãnũ decederet: nã tũc bõa illa
trãseunt ad successores. l. 3. circà fi. de
req. re. l. 3. C. eo. vel nisi qñcũq; cõparẽs,
suã ostẽderit innocẽtiã, & absolutoriã ob
tinuerit sentẽtiã: nã tũc bõa rehabebit,
glo. in d. l. fi. in ver. purgauerit in fi. ff. de
req. reis. ¶ Sed si fuarut d. cõst. foriud.
vt ait Affl. qñ delinqns liberos hẽt, sua
bitur ẽt, qñ nõ liberos: sed parẽtes habu
erit, nõ solũ in allodialibus: sed ẽt in fe
udalibus: p d. exceptionẽ (nisi feuda, &
cæt.) q̃ firmat regulam, vt ẽ dictũ, posi
tã supra vz: si liberos, vel parẽtes nõ hẽat,
quasi à cõtrario, si liberos vel parẽtes hẽ
at, fiscus nõ succedit: sed liberi, vel pa
rẽtes, & quò ad ascendentes vsq; ad terti
um gradum ibi oẽs tenent, vt succedãt
se lquid ad collaterales nõ, p d. tex. sed
p cõst. vt de successionibus tẽt ibi Affl.
vt supra diximus: nos aũt tenemus ap
pellatione parẽtũ collaterales ẽe cõprehen
117 di. ¶ Et ideò gñalitèr arbitrantur ꝙ in
allodialibus liberi, ascẽdẽtes, & collate
rales vsq; ad tertiũ gradũ stabilibus in
bonis succedũt, modo tñ quo suprà est
dictũ: vz pòst delinquẽtis mortẽ agnati,
& liberi ẽt in vita insimùl cũ fisco: nã lz
parẽtes p arg. à cõtrario sensu sumptũ
in d. cõst. foriudicatorũ vocentur: tñ q̃
modo vocẽtur: an delinquẽtis in vita,
vel pòst mortẽ? nõ exprimitur p cõst.
si quidẽ, & const. foriudicatorũ: sed so
lum de liberis dr, & ideo vtriusq; casus ẽmis
sus sm̃ ius cõe intelligetur: vt pòst de
linquẽtis mortẽ admittantur. arg. d. l. sta
nus. §. cornelio. ff. de in. fi. siue feudũ

ex pacto & prouid. fuerit, in quo nullũ
est dubium, siuè feudũ hæreditariũ: nã
& si in allodialibus procedat, multò ma
gis in feudo hæreditario, vbi maior sue
cedentiũ agnatorũ cõsideratur affectio.
& hoc p d. cõst. foriudicatorũ, quæ ad fe
udi successionẽ lin plicitè admittit, nõ
exprimẽdo: vel hæreditarii, vel ex pac
to & prou. p illã exceptionẽ, q̃ regulã fir
118 mat. ✠ & lex gñalitèr, & indistinctè lo
quẽs, gñalitèr, & indistinctè intelligi d
bet. l. de pretio. ff. de publi. cũ vul. Soc.
nep. in consi. 73. nu. 8. vol. 3. sed si non
fuissent admissi p d. cõst. foriudicatorẽ,
tũc secùs ẽet: quia in totũ fisco deuolue
retur. Et hoc qñ feudũ tenetur à Rege:
sed si ab alio inferiore: & nõ à Rege tẽ
tur, tũc dic, vt in seq. mẽbro.
119 ☞ ¶ Aggrediamur tertiũ & vltimum
mẽbrum qñ delinqns, nec liberos, nec
agnatos hẽt, & tũc si feudum tẽtur à Re
ge: nã & si delictũ cõmissum nõ ẽet, &
vassallus naturalitèr mortuus esset, ẽt fiscus
succederet, & in eius vita: q̃ à mortuo cõ
paratur, & expressim bona publicãtur,
fiscus itidẽ succedet: q̃ à cõtradictorẽ nõ
120 hẽt: ¶ Sed si feudũ ab alio q̃ à Rege tẽ
tur, puta à comite, vel barone, tũc si
delictũ est cõmissum in dñi psonã similitèr
p pdicta talis casus decisus remanet.
vt dñus ipse in suæ iniuriæ vltorẽ succe
dat: c. 1. §. denique q̃ fu. p̃m. cãt fi. ami.
si feud. est plan. & de tabula: sed si feu
dũ est quaternatũ, quod ẽe põt, & vt tẽ
atur à barone, & tũc nobis æquum vf,
vt simili modo ipse dñs succedat in suæ
iniuriæ vltorẽ. p d. §. denique, et quod
trad. glo. in. cõ. pòst mortẽ ꝙ feu. quæ
quod à barõe tẽt. pp delictũ Regi deuol
uitur, sicut deuoluitur p mortẽ, pcedet qñ
121 delictũ nõ ẽ cõtra ipsũ baronẽ. ¶ Sed si
delictũ nõ ẽ cõtrà dñũ: sed cõtrà aliũ ẽt
Regẽ, & cõmittitur publica rebellio & lesæ
maiest. crimẽ, tũc sũt opi. iur. feu. p̃ma
ẽ. vt p notoriã rebelliõẽ feu. quod à barõe
122 tẽt nõ deuoluat fisco, & gñali bõorũ cõfi
scatiõe nõ vitiat. Alex. in d. l. si finita. §. d
123 vectigalibus d dã. inf. q̃ à q̃ de ruinã nõ
trãseũt ad extraneũ hæredẽ, nõ trãseũt ad
fiscũ. vt no. glo. in l. cũ qui. ff. de inc. ec
rel. & Soc. nep. in cõ 149. nu. 12. vol. 4. &
cõ. 51. n. 3. vol. 2. latè Cæpol. in cõ 58. ca
sus, qui cõtinit in 2° dubio in ciuil. Soc.
nep. in cõ. 49. in cãu. 3. vol. 3. Affl. dec.

2 in. orta liteni. 11. vsq; ad fi. q plures fe- citati p Spe. in t° de feu. §. qm q. 40. nu. 81. & seq. & rõ, qua moti sunt isti, quos
124 refert Spe. fuit: ✝ quia dñs alieni crimi- nis infortunio ius suum amittere nõ dz. l. res C. de don. int. vi. & vx. §. si quis in sua in auth. de eccle. ti. c. im con. ibi.
125 vel ✝ quia alienatio in potentiorẽ est p hibita, ne durior fiat dñi cõditio .l. cu ri r, & .l. milites C. de loc. et cond. l. j.
126 ff. de alie. iud. mu. cã fa. ✝ & princeps intelligitur esse potentior, tum rõe excel lentiæ, tum quia multipliciter est ꝑuile- giatus .l. s. j. r. s. C. de ali. iud. mut. cã fa. t. c. visis ver. humanum xv j. q. iii. ¶ Alia est rõ, quã addu. Cepol. in d. 9°. 58. in ciuili. ✝ quia cum feudatarius de-
127 beat seruitiũ psonale, & pp hoc in feudo vtile hēat dñium. c. j. in quib. ca. fe. am. c. j. §. j. de inue. de re ali. nõ potuit illud d nium à sua eẽ separari, sicut nec transit in fiscum illa obligatio infidelitatis, q ẽ merè psonalis. c. j. de no. for. fidel. ita
128 nec transit feudũ. ✝ & quia aliæ sunt opę ræ vnius hominis ꝛ aliæ alterius. l. nemo est, qui nesciat. ff. de duo. reis. ¶ Alia ẽ
129 rõ, quã tradit Affl. in prædicato loco: ✝ quia feudum cõcessum intelligitur donec vassallus fuerit fidelis, et si fidelis non fuerit ad dominum reuertatur, & in hoc fundatam esse decisionem .c. imperialem (dicit) de prohi. feu. ali. p fed. Sed licet ratio in se sit vera, vt ex his, que supra diximus apparet, & eam sequitur Parisi. in consi. 25. nu. 54. vol. j. attamen non militat in casu isto: sed in casu, quo delictum fuerit contra dñum. ¶ Alia fortè est ratio, quã à Spe. colligimus præ
130 dicto in loco: ✝ ne sequatur absurdum, q princeps vassallus vassalli sui dicatur: & quidẽ princeps vassallus alterius fieri non potest, et hic fieret accipiendo feudum, & præstando seruitium, quod pro feudo debetur, quod seruitium in consequentiam (feudum habendo) subire deberet l. fiscus. ff. de iure fisci. ¶ Alia est ratio,
131 que ab eodem Spe. colligi potest: ✝ ne quis inuitus socius ei fiat .l. actione. §. fu [illegible] ff. pro so. ¶ Insuper facere possem
132 pro hac parte, ✝ q feudi alienatio sine consensu domini est prohibita c. imperiale at de proh. feu. alie. per fed: & feudum in alium sine consensu domini transire nõ potest. ¶ Et denique hanc opinio
[illegible]

orientem tenet glo. in d. const. post mortẽ lib. 3. quæ dicit, q si vassallus habens feudum à barone commisit rebellionem contra Regem, q feudum prædictum siue feudum sit quaternatum, dummodo ipse ex priuilegio conferre possit, & ipse contulerit: siue non quaternatum, deuoluitur baroni: licet secus quandò ẽ quaternatum, cuius collatio spectet ad Regem: quia tunc fisco deuoluitur. vtẽ ibi arg. illius const. post mortem, & cõ sti. si quandò de pœna forisd. & .l. gallus. §. & quid si tantum. ff. de lib. et po. & refert Affl. in d. decisi. 282. gloss. ibi dixisse ita iudices mag. cur. decisisse; & subdit hanc sententiam approbasse Luc. de Penna in .l. j. in verbo plectendi C. de pœ. bon. subl. lib. x. idem etiam subdit esse glo. ibi in d. const. post mortem
133 ✝ si damnatus teneat aliquas res ad ẽ phyteusim ab alio, quam à Rege, vel aliter ex quacunq; causa, vt bona prædicta non deuoluantur ad fiscum: sed ad comitem, baronem, vel ecclesiam, à qua tenentur. arg. optimo .l. si in libertũ animaduersum erit. ff. de bo. lib. l. vlt. §. j. ff. de bo. damn. l. si filius, vbi plenè C. de bon. proscrip. idem tenet Dec. in cõsi. 2[illegible]. agitur cã magni ponderis nu.
134 5. 4. 6. vbi plures citat ad hoc, ✝ q bõa feudalia nõ applicantur fisco: sed agnatis, pp delictũ nõ in dñum cõmissum. & tandem dicit, q Alex. in d. §. si de vectigalibus testatur esse cõem opi. agnatis [illegible] deficientibus [illegible], vt tũc applicet [illegible] nõ fisco. vide et Capici. decisi. [illegible] n. 8. vbi dicere debet, q si subfeudatarius cõmittit crimẽ in dñum mediatũ: puta Regẽ, feudũ deuoluit ad dñum immediatum .i. baronẽ; si nõ est quaternatũ; & si ẽ quaternatũ ad Regem propter Andr. in .c. j. § illud etiã. de pa. feu. ali. p fe.
135 ¶ Secũda opin. ẽ quã veriorẽ puto [illegible], vt fiscus in vita rei culpãtis succedat, & post mortẽ feu. dño [illegible]: bonis pp delictũ nõ in dñũ cõmissũ publicatis. arg. d. l. [illegible] Pet. Gre. in tract. fe. p. 4. q. 7. [illegible] principaliter [illegible] dicit, q vita forisdicẽti durãte, feu. recipit à fisco, [illegible] cũ alijs bonis [illegible] forisd. cõfiscatis [illegible] & [illegible] in d. l. gallus. §. & qd si tãtũ d. lib. & po. [illegible] Andr. in c. j. [illegible] vassallus feudo priuetur, ex mente

ex mente Spec. præallegato in loco: lz pro parte baronis allegetur p Affl. in d. decis. 82. & non rectè: qm̃ pro fisco: & nõ pro barõe tẽt And. n. ibi, dũ dicit, q feudũ, quod ab alio tenet is, cuius bona publicatur, redit ad eum, à quo tenebat. l. fi. §. si in libertinum. ff. de bo. dã. cum con. ibi. hoc eius dictũ procedit, qñ delictum est directò cõtrà dominum, à quo feudum tenetur, quod patet ex superioribus, que ibi idem And. tradidit in fi. nu. 4. dũ dixit: si directò committẽdo contrà dñum fellomam, hic sunt opiniones &c. & iste non est casus noster: quia sumus in membro, qñ delictũ non contrà dominum: sed contrà alium cõmittitur. deindè And. modificat d. conclusionem procedere in vita culpantis: sed pòst mortem vult, q feudum ad agnatos reuertatur. et hic allegat Spec. in t° de feu. dicens, q videtur inclinare ad hanc sententiam, & referendo, quod tenet ipse Spe. subdit hec formalia verba: q viuo culpante habeat is, qui publicat bona: non dominus feudi. eadem ratione veniat ad dominum feudi, in eum commissa culpa: non ad agnatos, viuo culpante. l. si finita. §. si de vectigalibus. ff. de dam. infe. & hec verba terminant casum nostrum, dùm habetur (viuo culpante, habeat is, qui publicat bona: & non dominus.) hic. n. præsupponitur, q delictum non est contrà dominũ, & viuo culpante habet feudum is, qui publicat bona. i. fiscus: & non dominus. i. comes, vel baro, à quo feudum tenetur. ista. n. sunt ex mente Spe. ipse. n. And. volens ad suum propositum hanc de. isiõem adducere eadem ratiõe, subiunxit alia verba vz: (eadem ratiõe veniat ad dominum feudi in eum commissa culpa: non ad agnatos viuo culpante.) quasi sentire volens, sicùt quandò delictum non est contrà dominum: sed contrà alium, fisco, qui bona publicat feudum viuo culpante applicatur, ità quandò delictum est cõtrà dominũ, domino feudum viuo culpante deuoluitur. Sed hoc vltimum, quod principaliter tenet And. quomodo intelligatur! præcedenti in membro diximus.

¶ Non obstant in contrarium adducta, & Primò, q ea, que de sui natura nõ trãseunt ad extraneos, non transeunt ad fiscum: quia procedit, vt in perpetuum transeat: secùs si in vita delinquentis:

136 ✝ nam sicùt feudũ ex pact. & pro. de sui nã nõ trãsit: nisi ad proximores, & in vita alienantis tẽt eius alienatio, in tñ, vt nec proximus agnatus, restituto pretio illud feudum recuperare potest. ₰m magis communem opinionem, quam testatur Iacob. Mandelli in q°. 76. in prin. & probari in. c. j. § tinus si de feu. del. cõ.

¶ Secũdò nõ obst. q dñs directus alicõ crimine ius suũ pdere nõ dz: q2 nil pdit nã fruitiõ fiscus pstabit, dũ feudũ hébit.

¶ Tertiò nõ ob st. & hoc ẽ potiss mũ, q dñi cõditio fiat deterior: cũ fiscus, q fuis dz, potentior sit alio feudatario t. rñ ad hoc rñpõ. Spe. in d. §. qm̃ de feu. q cedet hoc vnle dñiũ alteri, & dñi conditio durior nõ fiet. & hoc erit sicùt de iuf cõsti. reg. p cõst. pòst mortẽ, vbi glo. q feu. quater. quod a barõe tẽt pp delictũ ad curiã deuoluit, & curia alteri illud dat, & literas dño destinat, vt fend. assignetur, cui ẽ cõcessũ, & ille fleuitũ, & fuma dño pstat.

¶ Quartò nõ obst. q vtile dñiũ hẽat p fructu psonali, & cõseq̃nter vti psonale ad aliũ nõ transeat: pseritim q2 aliæ sũt opæ vnius: et aliæ alterius, nã sicut in descẽdẽtes pmi acquirẽtis, ità in fiscũ feu. trãsire põt. vbi ẽ clarũ, q aliæ sũt opæ pmi acqrẽtis, & aliæ successoris descẽdẽtis. nec obst. q ibi trãseat, vel ex nã feud. vel ex tenore inuestituræ, & in alium trãsire prohibeatur, vel ex nã feud. vel ex inuestitura sinè dñi licẽtia: q2 respo. Spe. in d. §. qm̃ de feu. & p hec tollitur aliud adductum de. c. imperialem. §. illud de proh. feu. ali. p fed. quià locum

137 hẽt in alienatione voluntaria, ✝ quæ dùm prohibetur alienatio, necessaria pmissa censetur. l. alienationes. ff. fam. herc. l. pro. ff. de leg. ij. sicùt aliàs fundi dotalis alienatione prohibita. Insti. quib. mod. ali. lic. circà pñ. l. vnica. §. & cũ lex C. de rei vxo. act. & necessaria illius fundi alienatio permissa intelligit. l. j. ff. de fu. do. & p hãc rõem tollit̃ et aliud, q soci° inuit° qs fieri nõ cogat.

¶ Postremò nõ obst. absurdũ, q rex es

138 set alteri° vassal°: ✝ qm̃ rex alteri° regis feudatari° ẽe põt. And. in. c. si q2 de rẽse ne. si d f. fu. cõ. vl'ẽt si ab alio teat. Bar. in. l. si qñ C. d ap. & in. l. j. §. si q2 s. e. Luc. d Pen. in. l. patrimonialis C. d fu. pat. li. x.

vbi dicit, quod Rex comitatum habere potest, vel etiam feudum patrimoniale. & in .l. quicunque C. de om. ag. des. lib. x j. & ut Prec. in tra. de subfe. ba. lib. 4, in quinta auth, nu. 7. fo. 19 vbi subdit hoc intelligere, non vt Rex ex sua regni corona feuda, & comitatum habeat: sed vt à regno separatum, & patrimoniale, & in hoc casu aliam gerit personam, & vt Rex non habetur. ¶ Insuper ad uertere, quod tenentes contrariã partẽ (excepto [illegible]) generaliter & passim tenet vide tur, quod feu[da] [illegible] non acquirantur fisco, pro delicto non in dñm commissum, nec excrimine: in vita delinquentis. Ideo [illegible] communẽ opin. in hoc articulo [illegible] limitamus, vt procedat post mortem culpabilis, ut tunc dominus succedat in feudo: secus in vita delinquentis: quia [illegible] & non dominus in feudo succeder [illegible].

¶ Sed congruẽ se nobis offert quærere: an hoc immutatum fuerit [illegible] cõst. regni. Et primo [illegible] videtur dicendum, quod sic [illegible] [illegible] lib. 1. eam ponderan
140 do, primo quia simpliciter, & indistincte loquitur, ut feudum redeat ad dominum, nec aperit: an in vita, vel post mortem delinquentis. & generaliter & indistincte intelligi debet. l. de prio. ff. de publ. cum sim. nec refragatur huic ponderationi. §. fructus m. in eadẽ cõst. quia loquitur in casu, quo forisiudicatus liberos habet, quod patet ibi per verba (si liberos habeat), & replicat, quod [illegible] dixerat, quod patet ibi (per [illegible] declaratum) ¶ Secundo ponderata dictionẽ (sed) ibi (sed cõ
141 mit, vel baroni &c.) [illegible], quæ aduersatiua dictio diuersitatem in iure, & in facto denotat, quando sine copula ponitur. l. hoc amplius. §. in eare. ff. de dam. infe. gloss. in l. qui vsufru. ff. de verb. ob. moder. rep. in rub. de vsuc. ff.
142 nu. 18. fo. 87. vol. 3. ¶ Licet enim copula (&) dictio (sed) diuersitatem in facto, & identitatem in iure denotet. gloss. in l. Titius & filij. ff. de vulga. & pup. sub. ubi Ias. in nu. 6. dicit, quod ita tenet Bar. & indifferenter omnes doctor. ubi ipse Ias. nititur etiam ostendere, quod aduersatiua (sed) iuncta cum copula (&) etiam denotet diuersitatem in iure. & in facto, sequitur & dicendum, quod si fu[illegible]

præd. cõst. vult, ut in casu, quo forisiudicatus liberos habet, succedat fiscus in vita delinquentis tantum, ubi vero ex filijs, quod in casu, quo forisiudicatus liberos non habeat, & sic in facto diuerso & contrario, nec in vita delinquentis fiscus succedat, & sic ius diuersum existat.
143 ¶ Tertio apertius confirmatur ponderando dictiones (nullum, & omnino,) quæ dictiones infinitæ iunctæ significant, vt nullo modo illud fiat, quod alio modo prohibetur. Alex. in .l. qui vsufructum nu. 7. ff. de ver. ob. per tex. in .l. in na[illegible] ue ver. omnimodo .ff. loca. vnde nullo modo dominus præiudicium sentiet.
144 ¶ At in contrarium est veritas: siquidẽ per subauditum & tacitum intellectum non inducitur legum correctio, gloss. sing. in .c. cupientes. §. quid si per [illegible] de elect. in vj. l. præcipimus C. de appel. cum sim. mod. rep. in .l. filio præterito. ff. de iniust. rup. irr. fact. te. nu. 21. fo. 3[illegible]. vol. 3. Soc. nepo. in cõs. [illegible] quæstio proposita nu. 10. vol. 3. Sed ad hoc replicari posset, quod quamuis per tacitum & subauditum intellectum inducitur legum correctio, vt no. per illũ tex. Mar. Sila. in .l. gallus. §. ille casus in difficili nu. 5. ff. de liber. et post. fo. [illegible] vol. 3. rep. & maxime hic, vbi contrarium lege aliqua non est expresse cautum: sed ita per arg. & rationes doct. determinatum,
145 vt supra ostensum. ¶ Secundo dici potest, quod statu. recipit interpretationem à iure com. & ita interpretanda est, arg. d. l. statius. §. cornelio. ff. de iu. fi. vt per [illegible] lo. in verb. [illegible] in d. cõst. si cõ. [illegible] dicit, quod interim donec moriatur forisiudicatus, repellit comes, vel baro à petitione feudi, quod ille forisiudicatus ab ipso comite, vel barone tenebat, et dicit [illegible] bono in d. §. cornelio, quã glo. sen. A[illegible] ibi [illegible], q dicit, quod nullum præiudicium fit comiti, vel baroni: quia ius [illegible], quod feud[illegible] [illegible] pub[illegible] & dicit concordare tex.
146 in .c. [illegible] §. rursus de con. inue. Et sic dicta conclusio procedet tam iure feudorum, quam cõst. regni, sed vero nostro cap. reg. quicquam immutatum nõ inuenimus.

147 ¶ Prædicta omnia procedunt, cum delinquens est paterfamilias, seu feudum possidens, sed si est filiusfamilias, vel feudum nõ possideat: puta quia pater adhuc superstes fuerit

148 dis & viuis, tūc de iure ciuili confiscatio
non se extendit, nisi ad bona, que tēpo
re publicationis delinquens hēt, & non ad
postea quæsita. l. si tibi mandauero. §. 18.
cuius bona. ff. man. l. si deportati fuo
ff. de leg. iij. no. glo. in l. nā ad ea. ff. d
pond. & demo. scd'm Paul. Cast. in consi.
26. sup. 3. quare dicendū est, hæreditatem
no. 3. vol. l. in nepis
¶ Sed contrariū tenere videtur Andre.
in constitutione ob filiorum culpas et in
c. j. §. præterea vassallus. col. 3. ē. si pri
ma causa bene. ami. vbi præsupponit, q
de iure communi eorū, fiscus succedat,
vel habeat partem filii, forjudicati natura
liter viuentis, tempore mortis patris sui,
& sic vt habeat bona postea quæsita. no
petur; quia licet forjudicatus non possit
patri succedere; pars tamē eius fisco de
betur exemplo deportat. qui hæres nō
potest institui, & eius tamē portio fisco
datur. l. j. C. de hæred. institu. d. l. si de
portati ff. de leg. iij. Et si dicatur, qui d pa
tri succedere pōt. dicit, quod pars eius
aufertur ab eo, tanq ab indigno, & da
bitur fisco & c. inc quia propter eius delic
tum non est capax, nō est locus aliis suc
cedentibus patri ab intestato, sed fisco. l.
hæreditas. C. de his. quib. vt indign. &
cum Andre. transit Afflict. in d. constitu
tione ob filiorum culpas nu. 3. sub. 9. lib.
3. & ita illam constitutionē intelligunt,
quasi secundum ius commune: licet ip
se Andre. non ita aperiat hoc esse de iure
rom. sed per allegata per eum ostenditur.
sed hæc opinio fuit glo. in d. l. j. C. de hæ
red. institu. in verbo non fuisse: ex d. tex.
illam intellexit procedere, quo ad institu
tionem, vt pro non scripta institutio de
portati haberetur: secus, quo ad acquisi
tionem: quia acquiritur fisco per d. l. hæ
reditas. C. de his. quib. vt indign.
149 ¶ Sed tu dic, quod communis opinio ē
cōtra glo. quod si deportatus hæres scri
batur, vel legatū sibi relinquatur, nec si
bi, nec fisco acquiritur hæreditas, sed ha
bētur ipsa pro non scriptis, & consequē
ter vt bona pōst publicationem quæsita,
fisco nō applicantur, et ita post illam glo.
in d. l. hæreditas, que dicit, quod ferè om
nes doctores, ibi reprehendunt d. glo. tes
tatur Bar. ibi per. l. in metallum. ff. de
his, qui pro non scrip. habētur. & hanc
opinionem verā esse dicit Paul. Cast. in d. l. si

deportati in fin. ff. de leg. iij. ¶ Nec
obstat d. l. deportati, vbi habetur, quod
deportatus pōt habere seruum, & quic
quid ille seruus per legatum acquirit, ad
fiscum pertinet: nisi tempore, quo cesse
rit dies legati, reperiatur seruus alienatus.
& sic deportatus seruum habere & illum
alienare potest, quoniam ex Paul. Ca.
in d. l. si deportati colligitur responsio,
150 ✠ nam deportat' pro mortuo habetur,
quo ad ea, que sunt iuris ciuilis, & illa tā
perdit: secus quo ad ea, que sunt iuris gen
tium: quia illa non perdit. glo. in §. quod
autem in verbo cognatione. Inst. de ca.
dimi. §. sed naturalia. Inst. de iu. na. gen.
& ciuil. & licet per modos acquirendi
de iure ciuili acquirere non possit: acqui
rit tamen per modos acquirendi de iure
gentium, qui multi sunt, vt. Inst. de acqu.
151 rer. do. & in fit. de ret. diui. ¶ Et per p
terea dixit ibi Paul. quod d. l. ex. vt de
portatus seruum habere possit, cur de
bent concurrere: primo quod sit acquisi
tus pōst deportationem: quia bona quæ
sita tempore deportationis confiscantur.
l. cuicias in fin. de cap. dimi. & ad postea
quæsita confiscatio nō trahitur, per leges
supra per eum allegatas in d. consi. 16.
secundo, quod sit acquisitum per modos
acquirendi de iure gentium: & nō per mo
dos acquirendi de iure ciuili.
152 ¶ Ex quo infertur, quod si filius delinquit
viuo patre, eius legitima nō confiscatur.
Bal. in l. j. nu. 4. C. de bon. lib. per tex.
in l. si qua poena: ff. de his, qui sui vel
alien. iu. Bar. & Bal. in d. l. si qua poena.
Afflict. in d. constitutione ob filiorum
culpas nu. 3. Fabianus, de Gien. his in au.
thent. nouissima. C. de inoffi. testa. nu.
98. & seq. fo. 341. vol. 7. rep. vbi subdit,
153 ✠ quod filius bannitus in aere, & per
sona, in testamento patris præteritus, te
stamentum infringere nō potest, nec eti
am fiscus ex eius persona agere potest: a
gi bannitus habet pro mortuo, & mortu
us nō dicit præteriri, nec eius loco alter
succedit. l. in actione §. publicatione. ff. p
soci. & sicut est mortuus reipublicæ, ita
mortuus est patri. secundum Bal. in d.
l. si qua poena, & vbi. si bene dicit, q
licet filius tempore testamenti sit integri
status, & præteritur à patre: tamen si
viuo eo efficitur bannitus, etiā fiscus
ex eius persona non potest petere legiti

mű, nec potest dicere testamentű nullű:
vt no. in. l. certa forma C. de iure fisci
154 lib. x. ✝ quia cum fiscus praetendat ta-
le feudű ex causa lucratiua sibi deberi, ob
stat ibi exceptio ex persona filii banniti.
vt. l. apud celsum. §. de authoris. ff. de
do. excep: sed ipse filius non posset, ergo
nec fiscus. & hoc demum ipse dicit esse
menti tenendum. ℭ Suadetur etiā haec
155 conclusio: ✝ quia legitima filio non de-
betur viuente patre, secundùm Affli. in
d. loco praeallegato, qui dicit ita consulu
isse Bal. in consi. 206. vol. 1. & tenere
Imol. in. l. cùm filius. ff. de verbo. oblig.
quod intelligit ibi quaedam additio: ni
si pater bona dissiparet, secundùm Soci.
in tract. de fallen. falle. 355. & certe, ibi &
in terminis, quòd viuente patre filio for
iudicato nō debetur legitima citat Alex.
in consi. 75. col. 4. vol. 1.
156 ℭ Secundò infertur, quod minùs rectè lo
qui videtur Andre. in. c. 1. §. praeterea
vassal. col. 3. nu. 10. in. 2. q. quę sit prima
causa bene. ami. quatenùs concludit, quod
si filius deliquens superuiueret patri, ei-
dē quod auo, quòd nepos excludit, eo quod
pater praecedens eum, quandò auus mo
ritur, viuit. l. exhaeredato. ff. de lib. & po.
in prin. l. si quis filius. C. de inoffi. te. no.
in. l. gallus in prin. ff. de lib. & post. §. po
st. maiorum instit. de exhaered. liber. l.
fin. §. que in filio. C. de adopt. ℭ Quo-
niam, si filius delinquēns, est similis de
portato, puta bannitus, siuè forjudicatus
non impedit quo minus nepos in eius
locū ingrediatur, & quòd ex sua propria
157 psona succedere possit ✝ quia paria sunt
filium mortuum esse vel. viuum esse, &
mortuo assimilari, & iste est casus d. l.
gallus. §. & quid si tantùm. ff. de lib. & po
st. vbi prouisio facta in casu mortis por-
158 rigitur ad alios casus similes. ✝ & paria
sunt: non esse vel esse & inhabilem esse
. l. 1. §. quibus. ff. quod cuiusque no. uni
uer. §. sed nostra instit. de succe. lib. l.
pater. ff. de inoffi. testa. §. quomodò infir
mas in auth. de nup. secundùm eundem
Andre. in d. §. praeterea nu. 13. que fuit p
ma causa bene. ami. ℭ Et allegata prae
dicta procedunt, quandò filius esset in
ciuitate: secùs si bannitus qui deportato
assimilatur, & est incapax successionis,
vt modò diximus in superioribus.
159 ℭ Distinguo verò feudorum distinguendo
[illegible]

vt in praecedenti principali membro di-
stinximus diximus, quòd si delinquens
filiusfamilias liberos habet, & contrà do
minum delinquit, quod Andre. in d. c. 1. §.
praeterea si vassallus. in fin. nu. 20. & nu.
seq. que fuit prima causa bene. ami. tenet,
quòd omnes liberi propter delictum pa
tris excludantur, per. c. 1. si vassal. feu. pri
ue. & c. 1. §. si vassallus culpā si de feud.
defu. contrauer. fuer. & c. 1. an agna. re
pud. haered. quia hec iura nō distinguūt
monatur filius viuo patre, vel pòst: sed
simpliciter habetur, filius & omnes descē
dentes ex eo repelli: licèt posset cauillari
quòd viuo patre suo, eodemque auo, filius
nō erat vassallus, nec feudum suum erat:
sed certè subdit, quòd erat vassallus spe,
& destinatione. l. in suis. ff. de lib. & po
160 stu. Nec hoc sine ratione videri: ✝ quia fi
lius habet esse à patre culpante, & ex eo
descendentes, et macula patris est in filio
. C. de qst. l. diuo marco, & lugubre. esset
domino passo fellōiam feudi, videre feu
dum in potestate filii, vel nepotis illius
161 qui felloniam in eū cōmisit: ✝ Cùm pa
ter, & filius iuris fictione una & eadē cen
seatur persona. §. ei, qui instit. de inut. sti
pula. l. fi. C. de imp. & ali. sub. ✝ nec di
liget filius, quem pater odiuit, & in quē
deliquit argum. l. quod si nolit. §. qui as
sidua. ff. de aedili edict. l. cùm unus. ff. de
alime. & cib. leg. Sed praedictam rationē
cessare dicit in aliis agnatis, & ideò alii
agnati non repelluntur. vt dicitur plenè
in d. c. 1. ℭ Et propterea examinat q. dein
dè in nu. 12. & 13. an primogenito delin
quente cōtrà dominū viuo patre, fiscus, vel
secundògenitus post mortem patris ha
beat feudum? & hāc q. dicit de facto fu
isse de magna baronia, & pòst multa, que
ibi tradit, dicit audiuisse iudicatum pro se
cundogenito cōtrà fiscum: ratione quià
statim quod primogenitus fuit proditor,
& hostis publicus factus, fuit inhabilis,
& alii post venienti datur: quià secundo-
genitus se primogenitū inuēit tēpore mor
tis patris, adeò quòd pater ob hanc cau
sam potuisset eū exhaeredare. §. causas
in auth. ut cum de appella. cogno. & in
feudo exhaeredatur. vt dixisse asserit in. c.
. 1. de succe. feud. Nec obstare dicit, quòd
fiscus est haeres, vel successor proditoris:
162 ✝ quià ius succedendi alii pòst eius mortē
non transfertur in haeredem extraneū. l.
[illegible] l. j. ff.

li.ff. de interdict. & relega. no.in.l. j.ff. de bon. liber. ff.ca.sin. est hæres bonorū que habuerit filius prædictus: arg. con tra .C. de bon. proscrip. l. si filius: sed hæreditas, vel feudum patris non erat ipsius, viuo patre: quia præmature agi tur de hæreditate viuentis. d.l.3. §. illud. Et si etiam successisset, hæreditatem non agnitam in extraneum nō transmitteret .l.i. de his, qui ante apert. tab. l. j. §. in nō uissimo .C. de cadu. tolle. Nec etiam ob stare dicit, quód primogenitus habere debet: quia intelligi dicit, si sit habilis, qū pater moritur: quia illud tempus inspici tur. arg. l. cum ita. §. in fideicōmisso. ff. de leg. 2. sed inhabili effecto perindè est, ac si non fuisset, & ideō videtur inesse, si eo dem statu, & habilitate permanserit, arg. l. cum quis. §. resp. ff. de solu. & ipse An dre. concludit pro primogenito, siuè pater primogenitum delinquentem exhæreda uerit, siuè non exhæredauerit, vt patum infra ibi in nu. 14. licet cōtra ium tenuis set in constituti. ob filiorum culpam vel quód ei nō succedat fiscus, quandó prim ogenitus non esset exhæredatus, idem te net Affli. ind. glo. siuè exhæredatus, siuè non exhæredatus sit primogenitus, vt secundogenitus semper fiscum exclu dat in d.c. j. §. præterea vassal. in glo. ter tia nu. 74. cum plur. seq. que sit prima causa bene. ami. licet de Andre. ibi idē tenente mentionem non faciat: sed de eo contrarium tenere in d. constitutione ob filiorum dicat.

¶ Sed Aduerte, quód si tenemus, quód filius, idem q; nepos excludatur propter delictum patris sui in dominum per. c. j. si vass. feu. priue. et c. j. §. si vassallus cul pam si de feu. defun. contente. fuer. in ter do. & agn. idem tenere debemus, vt secundogenitus frater primogeniti delin quentis excludatur per eosdem met. tex. qui volunt, vt non solum descendentes, sed etiam agnati vsq; ad tertium gradū excludantur, & succedant agnati remo tiores, et exclusio descendentiū, & colla teralium ita propinquorum est eadem: propter intimam propinquitatē, vt qum hi inimicum agere fert dominus uidere feudum in potestate filij illius, qui in eū deliquit: ita & agrè fert videri in potesta tis si et maior propinquitas sit descen dentium, q collateralium. Et si tenemus, quód frater secundogenitus succedat ex cluso fisco, idem debemus dicere, vt fili us illius, qui delinquit succedat: quia tē pore mortis aui iste primogenitus est in habilis, & deindè habetur, ac si fuisset mortuus, & non debet aliquod impedi mentū præstari huic nepoti, quia in eius locum ingrediendó auo suo ex propria persona succedit: quia ipse tempore mor tis aui reperitur primogenitus sicut dic tum est de secundo genito per eadem al
164 legata per Andre. ¶ Et propterea dic as, quód nec filius, nec frater illius, qui in dominū deliquit viuo patre feudi pos sidēte, feudo priuabitur: quia filiusfamili as non habens adhuc feudum, non di citur vassallus, vt tenet ipse Andre. sed dixit quód cauillando hoc dici potest: at tu dic q; est pura veritas: quia d.c. j si vas sal. feu. priue. & d.c. j. §. si. vassallus cul pam si de feu. fuer. contrauer. loquuntur de vassallo, & in rub. quę dicit: si vassal lus feudo priuetur, & in tex. qui incipit si vassallus & alio tex. q dicit: si vassallus cul pā patet. & ideò per aliū, qui nō est adhuc vassallus non debet, nec potest præiudi cium sequentibus agnatis generari, cùm nullus tex. hoc dicat, nec in iure feudo rū, nec in iure com. ¶ Præterea ipse Andre. duo opposuit, & uni respondet, di xit, q iste filius delinquens non est vassal lus, & quód non habet feudum, vltimò respō. quód habet feudum spe, & desti natione. l. in suis ff. de lib. & post hu. & primo non respondet, quód non est vas sallus, dicemus ergò, quód est vassallus spe, & destinatione, & in hac mā odiosa extēdamus d. tex. absit, q hec dicamus:
165 ✝ Nam verba propriè, & in potentiori significatu capi debent. l.i. §. qui in per petuū. ff. si ager. vecti. vel emphy. peta
166 tur. ✝ & maximè in odiosis, vbi stricta fieri debet interpretatio. arg. l. cum qui dam. ff. de lib. et post. cum simil.

¶ Insuper si feudum propter delictum filiifamilias, illud non possidentis domi no deberet deuolui, cur diuersum? quód non tollitur a patre feudū illud tūc pos
167 sidente ✝ nisi quandó ad dominū essen si requisitionem filium ad satisfacien dum non duceret, vel à se filium non separaret. c. j. §. insuper de pro fib. feud. alien. per feder. cum pater, & filius eadē sit persona, & vt delictum patris hoc casu

168 Ho le. delictum filii nocet patri. ✝ maximè ga filii, vt plurimű per malos mores, quos à parentibus receperunt à puerilib. annis delicta committunt, quos mores pater à filio recepisse non praesumitur, & ideò delictum filii, magis patri, quàm patris filio nocere deberet: Sed ueritas est, quòd casus sunt diuersi: an delictű per patrem feudum habentem committatur? vt tunc & ipse delinquens, & omnes descẽdentes, & collaterales vsq; ad tertium gradum in feudo priuentur. d.c. j.§. si vassallus. feu. & c. & c. j.§. si vassallus culpam, & an filius vassalli delinquat in dominű? quia tunc non sequitur priuatio feudi, nisi vassallus pater filium delinquentem nő duceret ad satisfaciẽdum, vel eum à se nő separaret d.c. j.§ insupèr de prohi. feu. alien. per Fed. hoc .n. est ius feudorum.

169 ¶ Et hanc opinionem, ✝ quòd filius, inde in quo pater delinquẽs uiuo patre suo, eodemq; auo, qui feudum tenebat, & sic antequã feudum sibi fuisset apertum, & cősequenter àteq; diceretur ipse vassall⁹, nő praeiudicet nepoti, eidemq; eius filio in feudo, fuisse originalem posteà inuenimus Gul. de Cuneo in .l. emancipatum .ff. de sen. & tenere Saly. in .l. adoptiuus .§. fin. ff. de in ius voca. Iaco. de Belui. in .c. j.§. hoc quoq; in fin. de succ. feu. Iaco. Ardi. in summa, quibus mo. feu. ami. §. sed quaeritur & Bal. in .l. lege. xij. tabu. C. de leg. haere. secundùm tamèn, quòd refert Afflict. in d.c. j. §. praeterea vassallus in glo. 3. nu. 18. versi. secunda opinio est domini Guillelmi q; sit prima causa ben. ami. quẽ anteà non uideramus, & modò magis audactèr praedictam opinionẽ tenere audemus, & eam communem dicere, vbi inuenimus non solùm ueritatẽ animű quiescere: sed etiàm tantorum virorum authoritatem, intèr quos reperitur Iaco. de Beluiso, de quo dixit Imol. in .c. caeterű in .j. col. extra de iu. & refert & seq. Curt. Iunior in tract. feu. in .4. par. 170 in .3. conclusi. nu. 10. ✝ quòd in materia feudali magis debemus sequi Iacobum de Beluiso tãq; magis peritum, qui pluries legit libellum feudorum, & secundű alios octo uicibus legit. Marant. in suo spec. fo. 13. nu. 34. in .3. & sunt adhaerere opinioni, quàm aliorum doctor. op. in iudicando. ¶ Nec refragatur, quod ait Afflictus ibi in d. §. praeterea, q; fuit prima causa bene. ami. quòd uerior sibi videatur opinio Andre. et eam sequi Bal. in .c. j.§. insupèr de prohi. feu. alien. per Fede. per tex. allegatos .c. j. si vassall. feu. priue. & .c. 1. §. si vassallus culpam si de feu. fuer. controuer. dicens, quod generalitèr loquuntur, comprehendentes omnem casum, & hoc fortificet praedictis rationibus Andre. quos supra adduximus, & limitet multis modis: quoniàm unico verbo omnia tolluntur per ea, quae suprà diximus: nã d. tex. loquitur de vassallo delinquente, & filius iste delinquens nő est vassallus Andre. hoc considerauit: sed respősione nő abstulit: sed Affli. nec considerauit, nec respősionem dedit, et veriorem dixit, respicians ergò, quòd modò grauitèr errauerit.

171 ¶ De iure uerò constitutionum regni; est constitutio ob filiorum culpas lib. 2. per quam inducitur correctio iuris communis, & cauetur, quòd fiscus succedit in eam portionem, in quam successurus erat filius, si foriudicatus non fuisset, si tempore mortis patris ipse filius uiuus reperiatur, quod probatur ibi in .§. mortuo uerò, vbi dicitur, (mortuo uero patre, si liberos alios, praetèr foriudicatum non habeat, bona, q; ei ex successione patris mortui deberent deferri, fisci nostris iuribus vendicentur) & si liberos habet succedit unà cű aliis liberis, pro uirili portione, si res diuiduae sunt, & si sűt indiuiduae est casus omissus. ¶ Ex quo infertur, quòd licèt Andre. ibi hoc firmet per arg. iuris ciuilis: tamẽ hoc probatur per d. constitutionẽ: imò iure ciuili nec legitima confiscatur, vt latiùs suprà diximus, hic non reperimus.

172 ¶ Hanc tamèn constitutionem ob filiorum intellige Primo (vt diximus) si filius delinquens fuerit superstes tempore mortis patris: aliàs si decesserit in uita patris fiscus in nihilum succedit: quia & si fiscus sit haeres huius foriudicati filii: fiscus tamèn non succederet illi, cui posset succedere ipse foriudicatus (si viueret) quia ius succedendi non transit ad alium extraneum haeredem, etiã si mortuus esset foriudicatus antè apertum testamẽtű patris: idem & si ab intestató antequàm sciret. l. j. C. de his, qui an. aper. t. h. l. quia .C. de iure delib. secundùm Andre. in d. constitutione ob filiorű, & Affli. ibi n. 4.

Sed

173 Sed succedet, vel frater secundogenitus,
vel soror in capillo in totum excluso fisco;
vt per illam constitutionem ibi (vel soro
rem seniorem in capillo) à contrario sen. se
cundum And. in fi. et Affl. ibi nu. 7. ver.
quinto no. Et hodiè per hoc c. si aliquem,
vsque ad septimum gradum cōllecti succe
derent.
174 ¶ Secundò intellige procedere in feudis
diuiduis per tex. ibi (siquidem tales feu
da diuidi possunt:) secus in indiuidu
is feudis: quia tunc non fiscus: sed secun
dogenitus, vel agnati succederent: quia
iste est casus omissus, qui remanet in dis
positione iuris antiqui. l. commodissime
ff. de lib. & post. sentit Afflict. in d. con
stitutione ob filiorum nu. 7. Ex quo no.
175 ibi Affl. ✠ quod in regno sunt feuda in qui
bus omnes filii succedunt in feudis, pro
vt est de iure communi feudorum, vt. c.
omnes filii, si de feu. fuer. controuer. in
ter do. & agna. immo dicit præsumi, quod
omnes filii succedant in feudis nisi primo
genitus probet, quod in feudo viuatur
176 iure francorum ✠ Sed in hoc nostro felici
regno hodiè non inueniuntur feuda di
uidua per. c. volentes in fin. secundum
communem interpretationem ibi (feu
do integro & indiuiso perdurante;) &
etiam per istum c. si aliquem vbi ab in
testato francorum iure viuitur. vt dixi
secundum communem intellectum in ver
177 bo francorum. ¶ Vnde hodiè in hoc
regno d. constitutio ob filiorum culpas
locum non habebit. & sic fiscus non suc
cedet: quia feuda omnia indiuidua sunt
et ille tex. de diuiduis loquitur; quod est
perpetuò menti tenendum, & quotidie eue
nire potest præsupposito, quod forjudi
catus naturaliter uiuat, tempore mortis
patris eius.
178 ¶ Tertiò intellige, vt filius succedens
forjudicato, qui naturaliter post mortem
patris uixit, teneatur ad dotem de paragio
sorori in capillo ipsius forjudicati, sicut
teneretur ipse forjudicatus, si successisset
ipse, & non fiscus. vt habetur in constit.
in aliquibus lib. 3. quia feudum in fiscum
transit cum onere suo. l. ii. C. ad. l. Iul. de
vi publi. & priua. l. si marito in princ. ff.
solu. mat. secundum glo. Andre. et Affli. in d.
constitutione ob filiorum, qui Affli. in nu.
7. ibi subaudit quandò habet fiscus bo
na iure uniuersali, ministerio iuris, tunc ille

habet deducto ære alieno. l. 1. C. de hæ
red. vel acti. vendi. cum concord. ibi
¶ Sed hoc nos ità subintelligimus, si
feudum fuerit diuiduum: quia de diui
duo loquitur d. constitutio ob. filiorum: nam
fiscus si sit in diuiduum, vt nuper dix: succedit
quia remanet in dispositione iuris antiqui
179 quod fiscus excluditur: ✠ Nam in feudis,
vbi iure longobardo uiuitur, æqualiter
omnes succedunt, & etiam fœminæ: sed
masculi hoc habent priuilegium, vt si vol
uerint fœminis præferri, possunt præfer
ri: dummodo eis secundum paragium do
tes assignent, vt in d. constitutione in ali
quibus. §. si autem filii masculi, lib. 3. hoc
idem priuilegium fiscus etiam habebit,
qui ingreditur in locum masculi forjudi
cati, per d. constitutionem filiorum ✠ se
180 cus si feudum sit indiuiduum puta si in
eo francorum iure viuatur, vt in hoc re
gno: quia tunc fœmina in totum fiscum
excludet: quia fœmina non existentibus
masculis succedit d. constitutione in ali
quibus. & constitutione vt de successoribus,
nec fiscus in locum forjudicati ma
sculi ingredi poterit: quia hoc non dicit
d. constitutio filiorum: sed loquitur (vt
diximus) quando feudum diuidi potest.
Nec rectè loquitur glo. in verbo maritata,
ibi dum dicit, quod de sorore in ca
pillo non ideò ponitur in tex. quia succe
dit patri: quia frater excludit sororem à
successione communis patris, iure lon
gob. de succ. f. §. & l. si quis longobardus
sine filiis. & infra de succe. feu. l. tertia: Sed
illud ideò: quia soror in capillo dotanda
erat de bonis patris à fratre. l. cum plu
res §. cum tutor. ff. de admi. tut. cum con
cord. ibi, quia contrarium est verum: nam
soror in capillo succedit patri simul cum
fratre; verùm quod frater, si voluerit pri
uilegium habet illam dotando exclude
re. vt habetur in d. constitutione in aliqui
bus, et nos dicemus in verbo maritata. &
sic illud ius, quod est de fratre forjudica
ti, est etiam & de eius sorore in capillo
vt vtraque succedat: licèt soror in capillo.
ad libitum succedentis, dote excluda
tur.
181 ¶ Quartò intellige d. constitutionem ob
filiorum culpas procedere tàm ab inte
stato pater forjudicati decesserit: secus
si testamento facto. tunc, n. pater filium
forjudicatum, vt hostem publicum exhæ

IN VERBVM DEFVNCTO

SVMMARIA.

Succeditur vltimo morienti: & non primo acquirenti, per .c. si alquem. 1

Vltimo morienti in feudo cum clausula iuris francorum succeditur per .c. si aliquid. 2

Persona vltimi possessoris feudi: & non primi authoris consideratur in feudo hereditario: secus in feudo ex pacto & prou. 3

Hæres primi acquirentis longo medio: an sufficiat vt quis existat in feudo, vbi nomen heredis est adiectum. 4

Hæres hæredis testatoris est hæres. nihil. 5

Possessoris vltimi persona in relicto familiæ, nomine collectiuo attenditur. 6

Persona primi acquirentis consideratur in maioratu. 6

Feudum: maioratus: & relictum familiæ quomodo differant? 7

Arg. a feudo ad maioratum non procedit. 8

Differentia inter relictum familiæ, & maioratum. 9

Arg. de relicto familiæ ad maioratum non valet. 10

DEFVNCTO. No. q. vltimo decedenti: & non primo feudum acquirenti per hunc tex. hodie succeditur, & hoc in regno expedit, cum esse & asseuerare d. v. nel s. ö. opa. & Blas. Lan. hic q. 11. & Pet. de Greg. in tra. cō. feu. p. 4. q. 4. in pn. vbi dicit hoc etiam probari in .c. j. de natu. suc. feu. vbi licet feudum deferatur ex prouisione primi acquisitoris: tamen consideratur proximitas vltimi morientis, & in terminis And. ibi col. vlti. in §. A contrario sensu, idē Andr. in .c. j. in prin. & in §. fin. tit. verò instituēs impe. loth. ¶ Quod amplia etiam procedere in feudo expressam iuris francorum clausulam habente, ne dum tacitè & subintellectè, ut late decidit in hoc. Chir. in alleg. in ca Flamin. Dionisii, pro vrait de ... An to. Capitz. in quibusdam suis alleg. sub ... veluisse And. & ca re. in .c. j. de natu. succe. feu. & ... Tiraq. in tract. de retract. §. x j. fo. 103.

1 ¶ Sed de iure communi feudorum si feudum est familiare seu ex pacto & prout ... quod feudum acquisiuit succedit .c. si. vbi Bal. de succe. fra. cum aliis cumulans per Tiraq. in tracta. de vxoro retract. lib. j. §. x j. gl. ff. j. 1. n. 19. ¶ Si verò feudum sit hæreditarium; tunc vltimo morienti succeditur, secundum communem ... quam testatur Dida. ... lib. practicar. ... c. p. 38. col. ... per dictum cap. j. §. vltimo de succ. feu. frat. & idem etiam Tiraq. ... ¶ Et sic tamen in feudo hereditario de iure feudorum, quam in feudo, in quo per prælens cap. si aliquem succeditur, eng. ... vt successor adeat hæreditatem vltimi decedentis, et de hoc ... infra in ... tralculus ... , & quarto ... Sed Ant. Pinnel, in tract. de bon. mater. in l. j. post nu. 81. fo. 115. vers. ad prædicta 4 dicit, quod sufficit, quod sit hæres primi acquirentis, longo etiam medio, si in concessione feudi antiqui, vbi vocantur descendentes, & agnati, fuerit adiectum nomen (hæredibus,) & dicit talem communem opinionem Silua, in consilio. 30. nu. 20. & tenere Parisium in consilio. ... nu. 25. lib. j. Alex. in consi. 18. nu. 9. lib. 5. contra Curtium iuniorem in consilio. 138. nu. 24. vers. præmissis col. vlti. cui, vult, vt requiratur esse hæredem vltimi possessoris vnde ipse Ant. concludit hoc dictum sibi mirabile & dor. ... videri, ... Pet. de Gregor. in dicto tracta. concessionis feud. in dicta parte quarta, qua ... bne nona, vers. si. intellige tamen hanc conclusionem, vbi dicit, quod requiritur, vt sit hæres vltimi morientis, & sic longo medio erit hæres primi feudum acquirentis. & ... hæres hæredis testatoris est hæres .l. fin. C. de hæredib. instituend. .l. sciendum, ff. de verborum significa. Andr. in cap. j. col. ... vers. moderni subtiles, an agna, siue feudum sit concessum Titio & liberis, siue Titio, & heredibus, quæ ibi leg. Bal. Alua. & mod. idē And. in .c. j. in pn. de eo q. sibi de alie. feu. pat. & .c. j. in ... qui suc. ten. Curt. in cons. 82. col. 4. Neal. ... in cons. ... nu. ... ... in ph ... 268. ver. ... exemplis,

vbi firmauimus tale feudum esse hæreditarium, & non posse haberi citra ius, & nomen hæredis ab vltimo defuncto, & hærere cōtra factū defuncti, & inuentario confecto venire non posse, & hac opin. (vt modò diximus) testatur cōem Di. Coua. post Tiraq. præallegatis in locis, qui volunt, q in feudo hæreditario, vltimo succedatur morienti.

¶ Nec refragatur, quod plures volūt, q in feudo hæreditario, sufficit, vt longè medio quis primi acquirentis hæres existat: quoniam non est verum; nam, quod ipsi vocant hereditarium, dicitur hæreditarium, scdm quod lex vult hæredes esse, quod verè familiare, seu ex pacto & prouidentia nuncupatur, vt latè examinando rectè concludit Aff. in c. I. nu. 4. & seq. an agna. & hoc casu sufficit, vt sit hæres longo medio primi acquirentis, imò hæreditatem repudiare: & feudum habere poterit, non solum vt agnatus, sed & vt filius, quod est mirabile, & scdm dictam concordem opi. quæ testatur idem A. Pinel. in d. tract. de bo. ma. par. 3. vt est illud. Sed qñ feudū est hæreditarium, quod citra ius, & nomen hæredis haberi non potest, quo casu feudum est alteratum, & contra propriam naturam feudi propter qualitatem hæreditariam, q omnino exigitur, sic est necesse, vt sint heredes vltimi morientis, & ex consequenti contra factum defuncti venire non possint, l. cùm à matre C. de rei vend. & sic, qui feudū hereditarium, ex pacto & prouidentia appellant, quomodo se decipiunt per c. I. an agna. & sim. vide, quæ dicemus infra in, verb. a regis q. 4. ubi quomodo feudum in dubio præsumatur hereditariū, vel ex pacto, requiremus.

¶ Sed in relicto familiæ, qñ plures collectiuo sub nomine vocantur, ordine successiuo per viam fideicōmissi, magna fuit doctorum controuersia: an primo autho ri, vel an vltimo possessori succedatur: nam Soc. primus omnium in. l. si cogitationis nu. 4. ff. de reb. dub. tenuit, quod vltimi possessoris persona consideretur, & consequenter proximiores in gradu illi, qui habebit fideicommissum restituere, & non proximiores primo testatori succedere, ut dicit Bar. in. l. te, coniuncti. ff. de leg. 3. col. penul. vers. tertiò q. & tex. in. l. cum ità. §. in fideicommisso. ff. de leg. 2. vbi in fideicōmisso facto familiæ in eo admitti ordine successiuo nō attenta proximitate gradus admittitur sp̄ nominati, de non q his primo grado procreati sunt, & sic cōsiderat personā illius qui primo sit admissus, & vltimo decedentis, quā opinionē communiter latissimè dicit esse cōem Soci. in cōs. 126. lib. 3. & ceteri, quos cumulat D. Couar. lib. 3. prati. q. c. 38. col. 3. Sed glo. in d. l. cū ità. §. in fideicōmisso in verbo. & qui, in vltimā fideicōmissi ratione, intelligit de proximiore testatori authori, & sic quasi cōsiderari debere personā authoris, & nō vltimi decedēntis existimat, quā opinionem veriorē ac magis cōem testat D. Couar. in d. c. 38. col. 3. & quat las. in cōs. 315 lib. 2. & cōs. 159. lib. 4. Deci. in cōs. 546. col. vlt. Rub. in cōs. 38. col. vlt. & tamē licet isti se assuerint in consulēdo, aut iudicādo ab opinione Soci. nō esse recedendum.

6 ¶ In maioratu verò, in quo dicitur familiæ ita vt primogenitus succedat, vel vt maioratus obtineat unus ex familia, si per maioratū institutū succeditur, & sp̄ p̄ familia maioratus intelligitur: nec curatur successor fit hæres alteri: sed sola sanguinis, et proximitatis ratio cōsideretur; vt vsum docere, & l. Cùm à precis, §. vtrum. ff. de leg. 2. ibi proximus cuiusq; testatur Anu. Pinel. in tracta de bon. mate. in l. 1. in 2. par. nu. 100. & seq. 76. & tex. cō primo r. ex. à quarto, & ab octauo successore alienari potest; quia alienationis prohibitio ex testatoris mēte præmia esse censetur vt tradit D. Couar. l. 2. variar. resolu. c. 5. nu. 4. & vide Tiraq. in tra. primig. q. 63.

7 ¶ Vnde nō differentiam esse inter feudū maioratum; & relictum familiæ: nam feudum quādo est hæreditarium, quādo est de familia seu ex pacto et prouidentia At maioratus (vt diximus) semper est pro familia. Secundo in feudo inter filium, et agnatum, quo ad succedendum sine, vel cum hæreditatis aditione: nam filius non potest habere feudum: nisi patris hæreditatem adeat, & q sit ex pacto, et prouidentia secundum unam opinionem. agnatus autem repudiata hæreditate feudum accipere potest, licet confecto inuentario, vel & sine inuentarii confectione filius contra factum defuncti veniat: quia hæc

quia hac actio de æquitate pro quadam forma exigitur, hic defunctus iniuria afficiatur: sed in maioratu nulla est inter succedentes differentia, iuxta tex. in d. l. pro. §. fratre. ff. de leg. i j. & communiter doct. in .c. i. an agna. fem Ant. Ping. in d. tract. de bo. ma. par. 2. nu. 100. fo. 176. Et consequenter arg. à feudo ad maioratum non admodum congrue procedit, inter quæ, & si sint aliquæ similitudines, quibus arguere soleant nonnulli, vt ait D. Couarru. lib. 3. varia. resolu. cap. 5. versi. quinto feuda: attamen sunt inter ea plura discrimina, vt tetigit Pinel. ex eodem D. Cou. lib. 3. vari. resol. cap. 5. nu. 6. versi. ex eo autē fo. 263. vbi arg. per ea dicta non procedere fir[illegible]. ¶ Differentia vero inter maioratum, & relictum familiæ est; quia memoria defuncti magis in maioratu, quam in familiæ relicto conseruatur: cum in maioratu quis effectus in perpetuum tendat, & vni tantum proximiori defertur siue facto eius succedendi: At relictum familiæ non tam perpetuum, separabile quam effectum, in iustitia[illegible] habet, & in eius pondere, facto, & electione restituere debemus, [illegible] & plures simul instituere potest, vt ait idem Pinel. in [illegible] allegato, per [illegible] tex. in l. vnum ex familia. ff. de leg. 2. l. vbi dicit. Et [illegible] propterea arg. de relicto familiæ ad maioratum non valet, Anto. Pinn. in tract. de bon. mater. par. 3. nu. 100. fo. 374. ¶ Maioratu [illegible] illo vocant Hispani, qui vulgo à los primogenitos, maioradgo, seu maioratum, siue primogenituram appellant, et ipsum primogenitum maiorem vocant, vt videre licet ex Pau. Castr. in consi. 165 [illegible] & [illegible] consi. lib. 1. & Rom. in consi. 29. in causa maioris [illegible] Card. Alex. in c. [illegible] col. 4. dub. 1. et Soc. in con. fi. [illegible] & [illegible] lib. 4. quos citat Tiraq. in tract. primogen. q. 1. su. 14. fo. 6.

PROXIMIOR

SVMMARIA.

1 Proximior [illegible] consideratur, [illegible]

Feudum non communicatur natiuitate filiorum, si marito [illegible] est [illegible] [illegible] secundum consuetudinem regni. 2
Feudum integrum & indiuisum esse debet, per cap. [illegible]. 3
Integrum quod esse debet, diminutionem non patitur. ibidem.
Maior natu ex parte feudi coniunctus: an minori natu ex parte feudi coniunctus præferatur? 4
Feudum nomē paternum habere desinit: cum ad heredem peruenit, & patrimonium hereditas dicitur. 5
Minor natu ex parte feudi coniunctus [illegible] non coniuncto ex parte feudi præfertur. 6
Stat. simpliciter, & indistincte loquens, secundum l. specialiter, & distincte loquentes intelligi debet. 7
Consanguinei, & vterini quomodo iure [illegible] romano succedant? 8
Feudales causæ, si expressim per consuetud. feudales nō sint decisæ, per arg. & similitud. iuris ciuilis terminantur. 9
Feudalia iura in materia nō feudali possunt allegari, si contra regulas iuris ciuilis non resultent. 10
Iuri canonico statur, si in feudo fidelitatis iuramentum præstatur. 11
Ius canon. in materia peccati semper seruatur alias quodlib. ius seruatur in foro suo, si fidelitatis iuramentum nō præstatur. 12
Coniunctis aliunde, quam ex feudo primo [illegible] excluduntur iure feudorum. [illegible]
Agnati coniuncti ex parte feudi succedunt in fœdarium [illegible], quæ [illegible] de morte illius, à quo venit feudum. 14
Contendens nō præsumitur cogitasse: nisi de hæreditatibus, & de [illegible] vassalli. 15
Statu. [illegible] debet, ne [illegible] iniquitas. 16
Statu. [illegible] nō [illegible] 17
Sanguinis coniunctio [illegible] feudi [illegible] feudi [illegible] 18
[illegible] coniunctio in feudo, [illegible] imperitiæ est. 19
Contrariorum eadem est disciplina. 20

Proximior non solu respectu gradus: sed et. respectu feudi dici pot. 22
Proximitas feudi principaliter attenditur. 23
Linearum proximitas attenditur, & quid, & quotuplex sit linea?
Pronepos ex fratre praefertur in feud. patruo defuncti: licet remotior sit in gradu. 24
Proximitatis in locu quo no ingreditur. 25
Nepos ex fratre praefertur in feudo patruo defuncti. 26
Patruus no habet cellulam, in qua ingrediatur, sicut habet nepos. 27
Linearum proximitatis exemplum, vt extincta linea defuncti, oes de alia proximiori linea licet dispares in gradu aequaliter admittantur. 28
Cap. si aliquis de quo proximior [illegible]? 29
Proximior respectu linearum secundo modo legitur. 30
Proximior respectu gradus. 31
Statutum vnum caput per alterum statuti capitis declaratur. 32
Testamenti vna pars per alia declaratur. 33
Interpretatio fieri debet, vt ius quam minus corrigatur. 34
Statutu indistincte loquens ius antiquum diminute loquens no corrigit. 35
Proximior in gradu, & linea defuncti existens in feudo succedit, per c. si aliquem secundo verborum intellectum. 36
Statu. simpliciter loquens a iure cõi recipit interpretationem. 37
Cap. si aliquis [illegible] ad amplificationem successionis collateralium. 38
Proximior in feudo, vel proximior in linea, vel proximior in gradu, cui eorum [illegible]? 39
40

PROXIMIOR. Triplicitur hoc verbum (proximior) cõsiderari potest: Primo respectu feudi, vt ille dicitur proximior [illegible] ex parte [illegible] succ. c. [illegible] And. [illegible] supple [illegible] patru. suc. feu. Secundo respectu linearum, vt in d. c. 1. de natu. suc. feu. Tertio respectu gradus. vt in § patronus § si libertus praeterito. ff. [illegible] bon. liber. & in. §. si plures instit. et [illegible] gen. suc. cum. l. [illegible] & quibus modis proximior consideretur vide et Panor. [illegible] cons. 10. nu. 10. vol. 3 [illegible]

¶ Et ijs tribus modis verbum (proximior) consideratur, itamitus [illegible] hic [illegible] tera exponi potest; Primo enim quidam, vt legatur (proximior in feudo) [illegible] [illegible] verba (in feudo) & deinde separantur [illegible] quiescendo legor legat verbum (succedat) vt sit sensus, q. qui est proximior respectu feudi defuncto succedat: & non ille, qui proximior est respectu gradus consanguinitatis. Mouentur: quia aliter interpretando, sequeretur, q. maior natu non coniunctus ex parte feudi, minorem natu ex parte feudi coniunctum excluderet, et [illegible] qui [illegible] [illegible] successione [illegible]. pro quibus (in hoc c.) est illud (Hoc) [illegible] ex And. in [illegible] suc. feu. vbi dicit hec verba: (& vt intelligi, quod [illegible] [illegible] successione, quae de sunt coniuncti a latere, vnde prouenit feudum [illegible] Hoc enim factum ad ampliandam successionem talem hoc dicit, & loquitur etiam in subfeudatario.) ¶ Sed haec expositio non placet: quia [illegible] verba in tex. (non communibus) [illegible] quis in feudo succedit, quando ex non communi [illegible] parente [illegible] in hac [illegible] [illegible] quod feudum ab aliquo prouenerat; qui ex non communibus parentibus existat & successor coniunctus [illegible] a quo feudum peruenerit ad defunctum: licet hanc [illegible] [illegible] concordat, [illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible] communibus [illegible] [illegible] debere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] communibus, vel non communibus? idem [illegible] vel ex [illegible] a quo tamen latere feudum prouenerit: adeo quod semper ille, à quo feudum prouenerit ad defunctum, debet esse coniunctus huic successori. & credimus, quod se [illegible] in constitutione vt de successionibus de success. nobili. in feud. [illegible] [illegible] in verbo ex altero, Andr. et caeteri doct. vbi exponitur illud (ex altero) i. ex eo parente, si [illegible] superstites existant [illegible], à quo feudum prouenerit: [illegible]

licet

Sed qualiter hæc interpretatio adaptari potest: quia dixit ibi tex. vt fratres succedant, si nati ex vtroque parente: siue ex altero tantum sine coniuncti. Vel subintelligatur ex altero, à quo tamen feudum prouenerit. propter rationes, quas ponunt ibi glo. & doct. & late And. in .c. j. de nat. suc. feu. nu. & de qua interpretatione; an sit vera? dictum 5
est supra in verbo non communibus: sed hic, vbi sunt verba clariora: vt si feudum ipsum ab aliquo ex parentibus, sibi, & fratribus, vel iis coniunctis peruenerat ad defunctum, vnde videmus, quomodo satis ex congruo adaptari possit: nam sermo secundum loquitur tex. de feudo proueniente ab aliquo ex non communibus parentibus, quod non est in dicta const. vt de successionibus. ¶ Nec dici potest, quod feudum à parentibus quibus prouenerat .l. à patre, & matre con: quia in tex. est dictum (ab aliquo) à singulari: & non de pluribus. Præterea est impossibile, vt 6
à patre, & matre insimul proueniat: sed aut patris, aut matris est tantum. ¶ Nec 7.
dici potest ex vtraque parte, vt forte confusum filij haberet feudum prouenisse, quasi matrimonium in parte latinorum, & regni consuetudinem extractum ex... quia iis, sed feudum non communicatur, secundum communem opinionem, quam testatur Io. Aloy. de Sepulueda in .c. volentes in quarto effectu, ea ratione ✠ quia feudum debet esse integrum, & indiuisum, 8
vt in d. c. volentes ibi (integro, & indiuiso) & hic ibi (francorum) vbi francorum succedi iuret, vt dicetur infra in verb. fratrum. ✠ & quod integrum esse debet nullam patitur diminutionem .l. nomen. §. fin. in ver. integrum. ff. de leg. 3. Cyn. in l. si. ad .l. fal. Rom. in l. fructus. ff. so. ma. Alex. in consil. 112. col. j. vol. 6. secundum eundem Io. Aloy. prallegato loco. ¶ Insuper sequeretur, quod frater superstes solus concurrens in feudo non succederet, quod aperte contra hanc literam resultat, vt sensit etiam do. Blas. Lanc. & 9
nos diximus supra in verb. non communibus.
¶ Sed quid dicendum de absurdo, quod sequitur? vt hoc soluatur, congruum nobis videtur quærere. An frater ætate maior non coniunctus ex parte feudi præferatur coniuncto ex parte feudi minori natu? ¶ Primo videtur dicendum, quod sic,

per prædicta: quia succedit: sicut non est iunctus ex latere, vnde feudum venit, vt est dictum .§. si succedit, hæc litera passiua; & generaliter loquitur, vt maior natu succedat, & generaliter, & sine defectu intelligi debet .l. de pretio. ff. de pu. blic. l. j. §. quod autem .ff. de ale. lu. & alea. cum vulg. ¶ Secundo: et quod semel feudum peruenit ad fratrem desinit habere nomen paternum, si à patre, & maternum, si à matre prouenerat. sed si plures. §. filio. ff. de vulg. & pu. sub. l. pa... ff. de acqui. po. secundum And. in c. j. de nat. suc. feu. col. 3. nu. 8. vers. & hæc sup... vnde est patrimonium ipsius, & nec aliud debet attendi: nam possidetur hæreditarium, hæredis: & hoc amplius defuncti patrimonium dicitur. glo. communiter recepta in .l. j. §. veteres. ff. de acq. po. vbi las. Soc. & cæt. idem Ias. in l. eius qui in prouincia nu. 10. ff. si cert. peta. ¶ Contrarium tamen verius videtur, vt minor natu ex parte feudi coniunctus præferatur ¶ Primo: quia statutum simpliciter, & indistincte loquens, secundum leges distincte, & specialiter loquentes intelligi debet .l. filiusfamilias .ff. de act. & obl. iuncta .l. j. ff. ad maced. l. iuris gentium .§. si paciscar. ff. de pac. iuncta .l. transigere, & ibi gloss. mag. in fin. C. de trans. nam à iure communi interpretationem recipit .l. non est nouum & .l. posteriores .ff. de leg. Sed de iure communi romanorum ita succeditur, ad successionem fratre consanguineo tantum, & fratre tantum vterino concurrente, vt consanguineus in bonis paternis: vterinus vero maternis in bonis succedat. §. de emancipatis C. de leg. hæredi. authen. itaque & ibi gloss. Bal. & cæteri C. commun. de leg. Parisi. in cons. 84. nu. 1. vol. 2. ¶ Nec refragatur, si forsan afferatur, quod sumus in materia feudali, et prædicta sunt iura ciuilia ¶ Siquidem est regula, quod causæ feudales, quæ non reperiuntur expressim decisæ per consuetudines feudales, decidi, & terminari debent per argumenta, & similia iuris ciuilis. textus est singularis in capitulo primo de feud. cognitio. et ibi Baldus columna secunda, quem glossatores notant etiam & reputant notabilem, & singularem dictum textum Aluar. cet. & de. ibi secundum Ias. in §. fi. feu. nu. 62. col. v.

[illegible]
Vers. in re vlt. a doct. aduerte. Curt. in
tract. feu. p. j. ver. quarto principaliter q.
circa fi. Soc. nep. in cōs. 410. in prin. n. 6.
10 vol. 2. ☞ Sicut e conuerso iura feuda
lia sunt allegabilia alia in materia nō feu
dali, cū aliquid, non contras sed prae
ter, vel secundum iuris cōis regulas di
sponunt, vt post multa concludit idem
Curt. in tract. feu. p. j. q. 3. post Alex.
in l. duorum. §. si fundum. ff. so. mat.
qui dicit colligi ex verbis l. 3. de Imo. in
c. potuit col. antepe. ver. [illegible] de lo
ca. & alios p eū ibi cita. ☞ Et ī feudali in
11 materia ius canonicum seruatur, si a ci
uili iure discrepat, & fidelitatis iuramen
tum in feu. do praestatur. Bal. in c. impe
riale, in col. 4. de proh. feu. al. p fede. [illegible]
[illegible] in c. nouit de iud. resc. & seq. Ias. in
prælud. feud. col. 9. nu. 83. & ist Curt. in
12 tra. feu. p. j. q. 12 ✠ Et si fidelitatis iura
mentum nō praestetur, quod licet z fructur in suo fo
ro, si in peccati materia nō contrarie. [illegible]
[illegible] semp iuri canonico statur. Curt.
[illegible] Bar. cōtrarie
[illegible] C. de sac. san. eccl.
& p tradita p cano. in c. 2. & 3. de op.
no. nu. et subdit hoc esse pōtuo notāte
[illegible] ad decisionem multarū quae
13 stionum. ☞ Secundo hoc feudorum [illegible]
[illegible] expeditū: nam aliunde, q ex feu
do coniuncti penitus a feudi successione
excluduntur, c. j. §. his de gra. suc. [illegible]
de na. suc. feu. vbi And. nu. 3. versi. &
14 hoc supplendo rōem assignat: ☞ quia
in cōsiliare solanum, quam hēt de mote
[illegible] illius cōis parentis, a quo feudum p
uenerit ad defunctum coniunctus ex il
lo latere, a quo feudum prouenit [illegible]
[illegible] feu. [illegible] admittitur, arg. l. j. C. de his
15 qui a [illegible] tab. ☞ Tertio quia [illegible]
[illegible] feudum cogitasse nō videntur [illegible]
[illegible] de heredibus, vel descendentibus
illius, qui concessit, & frater iste de illis
non exstitit. And. in d. c. j. ver. si hoc po
16 neretur, q feudum. ☞ Quarto, q [illegible]
statutum ita interpretari debet, vt ex [illegible]
[illegible] iniquitas, & ne cuius dam[illegible]
[illegible] & si aliter restringen
do statutum nihil operaretur. Bar. in l.
[illegible] principalis.
de iu. & iu. plenissime Alex. in l. fin. §.
in computatione. et ca. ibi C. de in. de
li. idem Alex. in l. 4. §. ait praetor. ff.
de dam. inf. cano. in c. causam quae de

[illegible]
rescrip. sm Parisi. in consi. 84. nu. 11.
vol. 2. Afff. in cons. [illegible] plurium nu. [illegible]
nob. 17. [illegible] Bud. in tract. de stat. [illegible]
[illegible] exclu. art. j. nu. 8. Sed si interpretan
do hoc statutum, vt non coniunctus ex
parte feudi praeferatur coniuncto ex par
te feudi, magna resultaret iniquitas, & [illegible]
fraudaretur bonis vel feudo sua ex agna
tione, vel cognatione prouenientie; & [illegible]
hoc damnum sentiret, prae vt in formio
[illegible] terminis [illegible] Cast. in d. [illegible]
[illegible] C. cōia de suc. vbi dicit, q stāte [illegible]
[illegible] q consanguinei praeferantur [illegible]
illud intelligi debet in bonis aliunde pro
uenientibus: & nō in bonis ex linea [illegible]
[illegible] venientibus: ne in agnatione ex statuto [illegible]
[illegible] iniquitas. [illegible]
q non patitur damnum: sed priuatur [illegible]
do, quo casu stat. valet. sm Bar. in l. [illegible]
oēs populi q. 5. in 2. col. ff. de iust. & iur.
[illegible] in l. j. ff. de test. [illegible]
[illegible] in certum [illegible] sm [illegible]
[illegible] in d. l. oēs populi, vt ait Parisi.
17 in consi. 84. nu. 11. vol. 2. ☞ Quarto
[illegible] nam statutum restringi debet, ne [illegible]
[illegible] debito quis ad [illegible] perueniat. Bar.
in d. l. oēs populi. ff. de iust. & iu. [illegible]
[illegible] idem Parisi. in consi. 84. nu. 14.
vol. 2. vbi praedictis rōnibus similem de
18 [illegible] ☞ Sexto quia
sanguinis coniunctio [illegible] feudi [illegible]
[illegible] impertinens, & non [illegible]
vt habetur per Curt. in tracta. de feud.
par. 2. versi. quinto. [illegible]
[illegible] & Iacob. de Sancto
Georgio in tract. feu. in ver. [illegible]
[illegible] frater
[illegible] P. t. de Grege
in tract. de feu. p. 4. q. 7. ver. [illegible]
19 an [illegible] declaro ☞ Sicut in [illegible]
[illegible] in feudo,
quod agnatis defertur: Bal. in l. j. in fi.
[illegible] C. de leg. ha. [illegible]
[illegible] cognatio
nis causa in feudo, quod agnatis defer
20 tur: ✠ nam contrariorum eadem est di
sciplina l. si. §. si. ff. de leg. 3. de [illegible]
21 tu. ff. de acqui. pos. ☞ Sic enim con
cludit, q proximior [illegible]
[illegible] consanguinitatis: sed etiam re
spectu feudi, dic [illegible] hoc stat. interp
tari nō debeat, vt [illegible] de patrimo
[illegible] ex parte sed [illegible] ex
parte

parte fert si excluderet apertè esset à iusti
tem: si è nisi coniunctus ex parte feudi a d
ttinentur, secum coniunctio ex patre fre
de concurrentis excludi non ne sequatur ab
surdum & iniquum, & sic non obst. quod
dicunt illi exponentes literam (proximi
ores sed do) quia sit ista expositione
absurdum non sequitur, Nec obstat, quod
feudum eius peruenit ad defunctum, non a
stirpe, & fuit effectum patrimonium fra
tris quia licet dicatur feudum fratris, re
spicit tamen illa qualitas, quod ad defunc
tum ex illo latere prouenit, quae non po
test auferri; quin faceret iniquitatem, nisi
si prius eo, qui ex illa parte non est coniun
22 ctus, à coniunctio auferatur ✝ & sic con
cluditur vt cum tractatur de praelatione
vt non attendatur sexus, vel aetatis prae
rogatiua principaliter, sed feudi prouen
ientis, ità tenere uidetur Andr. d. c. i. si
tenoneùt de successionibus et do. Blas.
in quinta q. ...
23 ¶ Secundo modo legi potest. (proximi
ores) ad referendum lineam, & linea est col
lectio personarum ab eodem stipite de
scendens, gradus continens, et numeros
distinguens, vt per glo. in arb. con
sang. in fin. titu. de consang. et affi. in
.vi. cum alijs ad lin. super Dec. in .l. si
a me in prin. C. de sacr. edict. vbi eo àm
ponit triplicem esse lineam ascendentium,
descendentium, & collateralium, vt in
auth. de hered. ab intest. defer. in prin. &
§. j. & c. in insti. de nup. & propriè lineam
dici directam, et de ea in dubio intelligi,
secundum Bal. in c. i. col. pen. de iudi.
& ceter. respectu linearum interpretata
si potest, vt qui ex proximiori sit linea,
praeferatur: licet alter non sit in gradu, vt
d. c. j. in fin. de natu. succe. feud.
24 ¶ Vnde decidi tur quaestio, quid si con
currat pronepos ex fratre, & patruus de
functi: licet patruus proximior sit respec
tu gradus, qui tertio est in gradu. l. iuris
consultus. §. tertio. ff. de gra. & pronepos
ex fratre remotior, qui est in quarto, vt in
§. quarto d. l. iurisconsultus: tamen quia
linea pronepotis est magis priuilegiata in
succedendo, ipse pronepos praefertur, defici
entibus in ... de sua linea venisset line
...

quod dicitur ad proximiores pertinere
ista verò proximiores esse dicuntur respec
tu aliarum linearum, sed omnibus ex hac
linea deficientibus ... altera linea vo
cantur, quem ad hoc excellit bis do. rec
te do. Blas. tamen dicens esse singulare,
& priuilegiare non solum lineam descen
dentium in successione feudi ascendenti
um, vt remotior aliquando astrictus pre
feratur, puta nepos fratri defuncti; ve
rum etiam in successione collateralium
linea eius, de cuius successione agitur,
praeferatur alijs, ad quod dicit aduertere
Ant. de Butr. in cons. 47. quem & simi
pliciter refert Praeposi. in c. j. s. n. 2. de
grad. succe. in feud. qui dicit speciale in
illo c. in feudo aduenientem ... ...
vbi ex agnatis ... sed do. Blas. dicit cre
dere, quod ille tex. nõ ponat casum speciale arg.
rubricae ad nigrum, quae est de natura ...
nigri, vel literae. l. j. ff. si cert. pet. et àm po
nitur de natu. succe. feu. in genere: & non
in specie, item verba tex. sunt generalia, &
non adaptantur ad casum particularem,
maximè quia non est ratio differentiae
inter hoc feudum, vel aliud, quod pecunia, vel
sanguine fuit acquisitum. dominus debet cogita
... 27
¶ Sed aduerte, quod d. procedere potest
in patruo, & pronepote defuncti, vt est
dictum: secus in fratre, & nepote defuncti.
quia, nepos ex fratre, & frater defuncti
ambo sunt in eadem linea defuncti, quia
vnus est frater, & alter descendens ex fra
tre, respectu lineae in eadem sunt proxi
mitate, & respectu gradus proximior est
frater nepote, quia frater in secundo, &
nepos in tertio est gradu, & nec iure can
25 tum inuenitur, ✝ quod quis in proxim
oris locum subintret. est tex. in §. cum fili
us insti. de succe. quae ab intest. defer. &
.l. si libertus praeterito. §. j. de bon. li
ber. & latius dicemus in verbo maior na
26 tu q. 6. ... ¶. Et multo magis pro
cederet haec conclusio, si concurrerent ne
pos ex fratre .i. filius fratris, & patruus
defuncti, vt excluso patruo, nepos prae
feratur, qui sunt in eodem gradu. s. tertio,
vt in terminis decidit Praeposi. in d. c. j.
de natu. succe. feu. col. 2. versi. ab extra
arg. in auth. de haered. ab intest. defer.
& illud colli. ix. cum ibi per. et in auth. 28
post fratres. C. de suis & legit. dicere se
ita determinare Nicol. d. Neapol. in c.

vel statum linearum: nam licet vocauerit proximiorem existentem in linea fratris maioris, & consequenter defuncti: tamen postea dicit, quod omnes, qui sunt coniuncti simili gradu &c. vsque ad trinepotem, & sic septimum gradum admittantur eodem ordine, vt proximior praeferatur & nō omnes, prout dicit hic Guil. le. de perno, quod expeditius hoc modo haec verba: eodē ordine exponi possunt, & sic in genere vocat proximiorem vsque
29 ad septimum gradū. Et sic est ita reducendo verbum (proximior) ad intellectū iuris communis, intelligitur de proximiori prius respectu lineae, & deinde respectu gradus, cum duplex detur proximitas, lineae, & gradus, vt dictum est supra; & infra subdemus, & hoc nobis admodum placet.
30 ¶ Secundo etiam respectu linearum [illegible] possit [illegible] defuncti, vt [illegible] lineae, quae fratres defunctus habebat, secundū, quod videtur intellexisse Socī. in consi. 252. vol. 2. tenere, quod per hanc literam prius vocetur frater maior, & deinde eius liberi, vsque ad trinepotem [illegible] vt [illegible] de existentibus in linea fratris maioris, debere admitti lineam alterius fratris [illegible] & sic deinceps aliorum fratrum, si [illegible] & non existentibus amplius de linea fratrum defuncti, & consequenter de linea defuncti deberent succedere lineae aliorum [illegible] collateralium, secundum gradus praerogatiuam, vt supra diximus, & sic proximior aliter intelligitur de iure communi, quia de existentibus in [illegible] lineae [illegible] per hanc constitutionē [illegible] de existente in linea fratris maioris [illegible] fratrum.
¶ Sed haec expositio [illegible] rationē non congruit literae [illegible] proximior vocatur respectu [illegible] fratris maioris, & non respectu aliarum linearum, quae sunt fratrum defuncti: sed bene [illegible] verbis (omnibus personis simili gradu coniunctis eodem ordine admittendis) [illegible] verbum (proximior) reducit ad intellectum iuris communis, vt supra diximus, & intellectus [illegible], & iuris communis est, [illegible] proximior in linea defuncti respectu [illegible] [illegible]

maioris respectu aliarum linearum, quae sunt aliorum fratrum [illegible] defuncti, & si intellectus Soci. est verus, sua interpretatio est vera, de quo intellectu dicemus in .q., an [illegible] in locū parentis, cum de successione parentum [illegible] magni tractat. in ver. gradu q. [illegible]
31 ¶ Tertio modo exponitur haec litera (proximior). s. respectu gradus. l. proximus. ff. de verb. & rer. sign. [illegible] §. proximum. ff. de suis & legi. per quos tex. dicit Dec. in [illegible] proximus exponitur, de [illegible] gradu, et est tex. in. §. si plures ibi (nā [illegible] proximus ex pluribus gradibus intelligitur) instit. de legit. agna. succes. Praeterea declaratur in eodem tex. ibi, quum dicitur (simili gradu &c.) demon-
32 strāte hic gradus enumerasse: quia vnū caput statuti per alterum caput declaratur vulg. l. nō ē nouū. ff. de leg. Parisi. in consi. [illegible] nu. 34. lib. 3. cum concorda.
33 per eum ibi. & vna pars testamenti per aliam declaratur. Soci. nep. in consi. 123. nu. 14. vol. 3. per. l. 3. vbi Bar. Castra. & Soc. ff. de reb. dub. & alia iura, vt ibi per eum. Et haec interpretatio magis congruit literae, siue legamus haec literam iunctis verbis inferius positis vz.
34 (omnibus personis simili gradu coniunctis eodem ordine admittendis), siue absolutis verbis legamus, vt primo casu proximior intelligatur ille, qui est in gradu proximiori, ex omnibus lineis: in secundo
35 vero casu, dicatur ille, qui est proximior ex linea fratris maioris in gradu [illegible], & non ex aliis, nisi linea prius explera, secundum primum casum. Quod proximior in gradu respectu omnium linearum [illegible] sentire videtur Co. Blas. hic in [illegible] [illegible] dicit, quod dum haec litera vocat proximiorem, videtur excludere, ne filius fratris succedat in gradum a patris, & per consequens, vt excludatur a patruo, vel amita, qui sunt frater & soror defuncti, & [illegible] dum dicit quod non solum vocantur descendentes ex filiis vsque ad trinepotem: sed etiam descendentes collaterales: dummodo gradum [illegible] non excedant, & quod [illegible] patruus succedat in feudo [illegible]
36 [illegible] sententiam ad quod [illegible] sed haec prima expositio

licèt congruarlitera: repugnat tamē sen
sui; quia secūdū hoc patru⁹ defun cti pre
ferretur nepoti ex fratre, si maior ætate
fuisset, quod est contra tex. in d. c. j. de
natu. succe. feu. & ibi docto. vt supra di
ximus, vel melius: quia hic fortè nō prefer
retur propter ingressum, quem nepos fa
ceret in locum patris, qui est in secundo
gradu vt in. §. huiusmodi in auth. de he
red. ab intest. uen. ipse .n. patruus est in
tertio gradu: nam patruus defuncti pre
ferretur nepoti ex fratre: quia ipse in ter
tio, & pronepos in quarto gradu exsistit,
& nec in patris locum ingreditur vt infra
dicetur quod etiam redundat contra d.
c. j. de natu. succe. feud. vbi prius de
bent succedere omnes illi soli qui sunt ex
linea defuncti, & deinde aliæ lineæ: quia
licèt non sint proximiores respectu gra
dus: sunt tamen proximiores respectu
lineæ, vt diximus in præcedenti expositi
34 one, vbi ita cōtrà tenetur, & inter
pretario semper ita fieri debet, vt minus
ius commune corrigatur. l. i. C. de ne.
gal. c. cùm dilectus de consuetudi. Pari
si. in consi. 45. satis concludenter nu. 70.
35 vol. j. + cùm statut. indistinctè loquens
non corrigit ius antiquum distinctè lo
quens, etiam si in tali statuto dicatur, nō
obst. iuribus quibuscunque aliis legibus, &
vt dicitur in fin. huius constitutionis: quia
debet intelligi de illis, quæ non possunt
cum istis compati. glo. singu. in auth. de
hered. ab intest. venien. in prin. Ang. &
Paul. in l. sciendum. ff. qui satisd. cog. se
cundùm Affli. in constitutione. vt de suc
cessionibus nu. 42. rub. 24. lib. 3.
¶ Secunda verò expositio. similitèr eo
dem morbo laborat: quoniàm est gra. li
teræ, & repugnatiua distinctè loquenti
ex qua sequeretur, quod pronepos ex fratre
excluderet suum patruum magnum, fra
trem defuncti, qui est in secundo gradu,
& ipse in quarto, nil dicimus de nepote
quia infra latius dicemus: nam prone
pos non ingreditur in locum parentis in
successione collateralium in. §. huiusmo
di in auth. de hered. ab inte. veni. &
dicemus infra in verbo gradu imq. an
nepos ingrediatur in locum patris, quod
non est dicendum.
36 ¶ Verior autem intellectus esse nobis
videtur, vt dicamus proximior in gradu
in linea defuncti, qui a vocatur frater, qui

set supstes & nō ille maior natu, qui fuit et
suus fuerit: & nō alii, & in eius defectu,
eius liberi, vt sentit Socin. d. q. 293. vnde
illud (aut ex liberis suis ille, qui proximi
or fuit &c.) intelligi debet, nō extante ali
quo fratre supstite, nec obstat, quod dici
posset, quòd secundùm hoc nepos ex fra
maiore pmortuo excluderetur: quia non
est dubiū, quòd ex psona sua excluditur
sed an p ingressū in locū patris pferatur
est .q. de qua infra dicemus, & quod dic
infra (omnibus psonis eodē ordine ad
mittendis) expone. i. vt proximior in
gradu, ex aliis proximioribus lineis admit
tatur cōditor. n. statuti uidēs, quòd tūc
proximiorem exsistentē in linea defuncti
vocauerat tertio loco alios in aliis lineis, &
subiunxit illa verba (omnibus psonis &c.)
et talis successio erit secūdùm ius cōe, vt
primò pferatur linea defuncti, tamē pro
ximior vt in d. c. j. de natu. succe. feu, &
proximior in gradu in d. linea exsistent
te, & deindè alii eodē ordine sunt admit
tendi, q sunt simili gradu cōiuncti. i. vsque
ad septimū gradū vz: alia proximior in
gradu, & istud est, quod dixit (eodem or
dine) Mouemur quia iste est intellectus iu
ris cōis feud. vt patet in d. c. j. de natu. suc
37 ce. feud. et per pdicta. + & statutū simpli
citèr & indistinctè loquēs, recipit interp
tationem à iure cōi glo. cōitèr appro bata
in. l. sciēdum. ff. q satisda. cog. Afflict. in
cōstitutione vt de successionibus nu. 42.
38 ¶ Secūdò: quia hec. c. nō est facta ad mu
tandam & corrigēdam successionē colla
teraliū, quæ erat de iure cōi feud. vel con
stitutionē regni, vt qui uno modo succe
debant, n. alio modo succedant: sed è
facta, ad ampliandā successionem: tūc enim
de iure cōsti. regni succedebant vsque ad
tertium gradum, & hec. c. ampliauit eā vs
que ad septimū gradū, & quod sit factū ad
ampliandam successionē è cōr. dc. doct. & te
nent hic: nisi in paucis expssis puta. vt
unus, & non plures succedant contra j. c.
j. §. oēs filii, si de feu. cont. fu. sed quod
exp ssum nō corrigitur, antiquæ dispositionis
figuræ. l. præcipimus. C. de ap. & quod nō
mutat, quare stare prohibet. l. præcipimus. C.
de testam. & hoc quod cōgruat nō solùm
sensui sed & literæ nobis vi.
39 ¶ Sed iuxta hoc an. q. præferatur successor qui
sit proximior in feudo, cum proximio
ri in linea, vel in gradu; dic quod debet ri
modo

pior in feudo dñm. sit intra gradũ tri nepotis, ne iniquitas ex statu resultet, vt diximus suprà de proximiori in feudo: sed hoc procederet, quandò proximior in feudo de iure cõi feudorũ succederet: quia priuaretur illo lucro, & damnũ sentiret: sed quid si de iure non succederet: et tunc proximior in gradu preferetur: quia nam pretogatiua gradus antè alias prerogatiuas attēditur, vt latè deducit Corne. in consi. 194. nu. 33. vol. 2. refert & sequ. Io. Ioe anto. Canniz. in quibusdam suis allegan. dum respondet ad vltimũ fundamentum Soci. in consi. 318. vol. 2. quod intelligimus, dummodò alius proximior respectu lineæ nõ det. per q̃ sic, tu verò cogita & vide, quæ scripsimus supra eod. in prin.

40 ¶ Secundo q. qd si cõcurrat proximior in linea cum proximiori in gradu? Iam est determinatũ, quod proximior in linea præfertur, & sic concludimus, quòd primò inspici debet, q sit proximior in feudo, secundò qs in linea, tertiò quis in gradu: et deinde sexus, & primogenituræ prerogatiua seruatur.

IN VERBVM

ONERE

SVMMARIVM.

1 Feudum transit cum onere seruitij contracti in successorem.

2 Onera feudi multa sunt, pro quibus feudũ est obligatũ, & non solum hæreditariũ: sed etiam ex pacto & prouide. quod inalienabile tenetur secundum vtrũ; vbi de omnibus oneribus.

Quo de paragio personali actione petitur. 3

Onera feudi natura est vt transfert eadem in dominum & in quemlibet possessorem, & quomodò transfeat? & quare? 4

Executio in subsidium fit contra feudum, si creditor hæredi soluendi dominus, vel agnatus pecuniam non soluerit. 6

Feudum est obligatum, & hoc est in eo dicitur, sicut hypotheca pro oneribus feudi. valentes. 7

Onera feudi trifariam. remissiue. 8

1 ONERE. no. quòd feudũ transferedet et cũ onere seruitij cõsueti: sed ut cũ alijs oneribus transeat: est casus in illus qui remanet in dispositione iuris cõis. l. cõmodissimè. ff. de lib. & post. cũ si.

2 ¶ Nã multa sunt onera feudi, pro quibus feudum est obligatum, & nõ solum si feudum est hæreditariũ: sed etiam si feudũ est ex pacto & prouidentia, quod in alienabile dr, secundum omnes tam aduenas, quã nostrates, & iure feodorum, & iure regni. ¶ Primum est onus seruitij militaris, de quo in tex. habetur (sciunt consueti &c.) pro quo feudum ex pacto et prouidentia alienari potest, & successor agnatus ad obseruantiam aliter et cõis tenetur. Andre. in c. 1. §. quid ergo de inuesti. de re aliena. fact. & in cõstitutione si quis põst lite lib. 3. ¶ Secũdũ est onus dotis de paragio, pro quo etiã feudum ex pacto aliẽari potest, & eo modo: dicentus in verbo antiquis, & ait Andre. in constitutione in aliquibus, & ceter. ibi lib. 3. & quod onus soluendæ dotis de paragio personale dicitur: quandoquidem ad illam consequendam agitur conditione ex lege, quæ est actio personalis Andre. in prædicta constitutione in aliquibus col. 3. versi. & secundum istam viam, & versi. sed num qd lib. 3. Pet. de Grego. in tract. concess. feu. par. 8. q. 3. in prin. vbi etiã habetur, quod onus seruitij militaris est reale.

¶ Tertium est onus interusurij dotium cõstituendarum, vel restituendarum per tex. in l. Iulius. ff. qui po. in pign. hab. & in l. pignoribus vbi Cyn. de vsur. & ita aliàs in regno iudicatũ fuisse refertur. Pet. de Grego. in tracta. concess. feu. par. 2. q. 8. versi. Iuxta nunc & ver. seq. ex quo infero, vbi latè de omnibus prædictis.

¶ Quartũ est onus dotarij constituti. Andre. in constitu. Siciliam, et constitutione mollier, quæ dotarium, et Iacobus in c. 1. §. donare col. 3. qua olim feu. alien. poter. ¶ Quintum est onus vitæ & militiæ, quæ fratri secundogenito debetur, constitutione constitutus. vel Andre. & cete. Afflict. deci. 133. nu. 7. ¶ Sextũ est onus debiti erga regem contracti, pro quo ipse fecerit fideiuss. Andre. in c. 1. §. quid ergo col. 7. de inue. de re.

ali. fa. secundum eundem Pet. in loco p allegato, & vide Cameræ. in c. imperialē fo. 12. de prohi. feud. ali. per Fede.

¶ Septimum est onus patrocinii præstiti per aduocatū pro defensiōe feudi And. in c. j. col. 2. ver. nō ne hodie de feu. gūar. G. de Perna. in cōsi. 14. colligamus idē Pet. in loco præallegato scriben. in c. volentes, de quibus latius dicemus infra in verbo antiquis.

1 ¶ Sed Cimer. in c. imperialem de prohi. feu. alie. p Fe. fo. 12. in liter. v. & dic eas oneribus distinguit, quæ esse onera feudi: & quæ sint onera feudatarij, & qualia sint in feudo, dicit haben p And. in d. §. quid ergo, de inuest. de re. ali. fact. & in d. constitutione si quis post literam, & naturā onerum feudi est, vt ne dum contra agnatos, ad quos feudum vadit: sed etiā contra dominum, cui feudū aperitur, ac etiā cōtra quemcūque tertiū possessorem transeat, secundū Isern. in cōstitutione in aliquibus p tex. in l. j. & 2. C. sine censu & l. hactenus et l. quæro de vsufruct. Et transeunt non vt ius constituatur in re, sicut de hippotheca secūdum Cy. & doc. in l. cum res, C. si res alien. pigno. data sit, & l. fin. C. de reb. alien. nō aliena. sed potius instar actionis in rem scriptæ, de qua in l. metum. §. cum autem. ff. quod met. causa: Ita tamen, vt sint obligati possessores feudi tantum occasione feudi: sed nō, vt ius distinctum cēseatur in feudo, arg. tex. in l. fundus. §. quamquam. ff. de re. ept. q sub. pu. ex mēte Bal. in l. si pupillos. §. si obligauerit eod. tit. Et hoc

4 est ratione: quia feudi cōmercium sine consensu domini non habetur, vt in d. c. imperialem. & creditor soluēdo onus feudi sua pecunia, a tali onere eripit dominum, & agnatum, vnde æquum est, cum vtiliter domini & agnati negotium gesserit, vt aduersus illos pro altero sic soluente, & illos liberante actio oriatur arg. l. si communes et des. ff. de neg. gest. secundum Iser. in d. c. j. an agna. ver. semper

5 sæpe & c. ¶ Et hinc sequitur, vt si dñs, aut agnatus creditori soluentis pecuniam nō restituat, nunc, prædemonstrato domino, vel agnato, actione psonali in subsidium, vt in l. cō modis. ff. de re. iudi. iuxta terminos l. à diuo pio. §. sic quoque, contra feudum exequatur, secundum Iser. in constitutione in aliquibus, cui recta ratione placuit

se dicit idem Cam. vt. §. sic quoque in feudis locum habeat, vt latius ibi declarat idem Cam.

6 ¶ At nos in regno p. c. volentes contrarium putamus, vt pro onere feudi non solū dominus, agnatus, et possessores feudi teneantur: sed etiam ipsum feudum sit obligatū, & ius distinctum sit in eo, sicut hippotheca quia cōmerciū feudi, quod iure feudorum, et etiam constitutionum regni non habebatur per d. c. imperialē, & constitutionem diuæ memoriæ lib. 3. hodie sine assensu dñi habetur, per d. c. volentes, quo dñi assensus est remis-

7 sus. ¶ Alij dicit esse onera feudatarij, & trifariam dicit: primum pro seruitio militari, quod est onus, quod cōmunionem habet cum feudo; secundū est onus pro emēda re burgēsatica, quod nullam habet cōmunionem cum feudo, tertium onus pro feudo est in specialē vtilitatem dñi, vt si pro domino, sic deuiisset, vbi latē declarat vide eum.

IN VERBA

SERVITII CONSVETI

8 SVMMARIA.

Onus seruitij consueti transit in possessorem feudi. 1

Seruitiū loco additionis debetur in feudo. 2

Onus seruitij militaris est reale in feudo. 3

Seruitiū militare soluere cogitur possessor feudi, etiam si ex causa onerosa feudum possideat, & nō solū pro tempore quo feudū possedit: sed etiam pro præterito. 4

Possessor feudi ex causa onerosa ab aliquo re receptis, si seruitia pro tempore præterito, quo ipse feudum nō habuit, soluit, si aliter nō apparet conuenitur. 5

Possessor feudi pro tempore præterito, quo feudum nō possedit, de conuentus in subsidium

1 *conueniri debet, pro solo feudi seruitio feudi.* 6

Seruitium militare exigitur, etiam a creditore immisso in possessionē ex actione reali. 7

Mulier pro dotario, quod habet super feudo, seruitium militare præstat. 8

Seruitium

Servitium militare non solùm à quolibet possessore sed etiàm à quolibet feudi detentore exigi potest, & an verum? 9

Detinere verbum: comprehēdit conductores, qui non possident, & etiàm veros possessores. 10

Statutum de detentatione loquens comprehēdit etiàm eos, qui saltem quilitèr rem possident. 11

Possessor feudi ad soluendum seruitium militare cogitur, etiàm si non totum: sed partem feudi possideat. 12

Possessor feudi: & non successor, fidelitatis iuramentum praestat, quandiù feudum possidet. 13

Inuestiturae renouatio conceditur in regno, cum clausula, iuribus regiae curiae semper saluis. 15

Successor feudi non cadit à iure suo, si inuestituram non petit infra annum, & diem, cùm aliud feudi non possidet, nec cadit à iure suo, si non praestat homagium. nisi possessor feudi, domini assensu, feudum possideat cum clausula (iuribus regiae curiae semper saluis.) ibidem.

Seruitium consuetum, in quibus consistat: an reale, vel personale sit? quo tempore, & per quantum temporis: quoue loco praestari debeat? 16

Seruitium consuetum in regno consistit in uno homine armato, cum eius equo praestando pro singulis unciis viginti redditus feudi. 17

Seruitium iura feudorum [illegible] non reperitur, quot equos vassallus seruire debeat: [illegible] in pecunia soluimus dimidium [illegible] 18

Seruitium, quod pro feudis praestatur in regno Siciliae [illegible] in regno [illegible] 19

Subuentio à vassallo sit baroni seruitium militare praestanti [illegible] in vassallis consistit. ibidem.

Adoamentum seu seruitij solutio vulgò [illegible] nuncupatur [illegible]

Seruitium pro feudo plano & de tabula, [illegible] 20

Subfeudatarius baroni, à quo feudum tenet, & non regiae curiae seruitium praestare tenetur. 21

Creditori inuito aliud pro alio solui minimè potest. 22

Seruitium militare personale est in regno regulariter, ideoq; nec Rex pecuniam accipere, nec baro pecuniam soluere inuitus cogitur. 23

Pecuniam soluere durius est, quàm personalitèr seruire. 23

Vassallus per substitutum: an seruire domino possit? 24

Substitutus aequè idoneus censetur, si vt principalis fuerit, tàm respectu communitatis, tùm respectu industriae personae. 25

Excusationis iustae causae à seruitio militari, quae sint? remißiue. 26

Seruitium militare Neapolis in regno: an sit personale? 27

Vassallus iusta ex causa impeditus in regno per substitutum domino ad seruiendum admittitur. 28

Vassallus non strenuus: an in seruitio militari refutari possit? 29

Vassallo, si strenuus inuenitur, fauore publicae vtilitatis, ille admittitur, & vassallus refutatur. ibi.

Seruitium militare tempore, quo regnum notabili inuaditur inuasione, vel fortè timetur, quod posset ab hostibus inuadi, praestari debet. 30

Vassallus per spatium trium mensium personaliter seruire debet. 31

Tempus trium mensium, in quibus vassallus in regno domino seruire debet, incipit à die, qua de propria domo discesserit. ibi.

Licentiam vassallus habere debet in fine trium mensium, perpensa locorum distantia, vt in fine trium mensium in domo propria reperiatur à seruitio militari. 32

Vassallus si illicentiatus à seruitio militari recedit, feudo priuari pōt. 33

Vassallus ante finem trium mensium illicentiatus in sex casibus à seruitio militari recedere potest. [illegible]

Concessi

Cōceſsio feudi: an ceſſeatur cū onere ſeruitij militaris, ſi non exprimatur. 62

Res ſimpliciter conceſſa, absq; eo, quòd de feudo mentio fiat, potius donata, quàm in feudū cōceſſa præſumitur. 63

Seruitium, quod ineſt fidelitati in feudi conceſsione impoſitum ſemper cenſetur, etſi de eo mentio non fiat. 64

Feudum francū habens ſumptibus curiæ, quæ in ſacramēto fidelitatis cōtinētur præſtare debet. 65

Eccleſia pro feudo ſeruitium militare nō præſtat: niſi expreſsim dicatur. 96

Seruitium pro feudo eccleſia quomodo præſtet? 67

Reges Siciliæ in eccleſiis ex conceſsione feudorū ſibi quæſiuerunt ius patronatus. 68

Seruitiū, quod fidelitati non ineſt: niſi cantum fuerit expreſsim in feudi conceſsione, non debetur. 69

Seruitium militare: an inſit fidelitati? 70

Seruitium militare, ſi ab initio conceſsionis non eſt expreſſū, quomodo præſtetur? 71

Vaſſallus ad ſeruitia expreſsim non obligatus, ſi per inopiā ſeruitia, quæ tacitè inſūt non præſtat, feudum nō perdit. 72

Seruitium: an certificari poſſit per Regem, pro ut aliàs feudū concedere cōſueuit. 73

Donatio: & non feudum præſumitur, ſi res in feudum conceſſa non apparuerit. 74

Facta non præſumūtur: niſi probētur. 75

Feudalis conceſsio non præſumitur: ſed donatio, ſi feudum reconcedatur ſine verbis (in feudum.) 76

Qualitas feudi extinguitur, poſtquàm feudum peruenit ad Regem. 77

Dominium directum, & vtile, ſi transfertur in feudo, donatio: & non feudalis cōceſsio præſumitur. 78

Demanialia in regno, nec, quò ad vtile, nec quò ad directū dominium alienari poſſunt. 79

Actus, vt magis valeat, quàm pereat; etſi verba improprientur, interpretari debet. 80

Vſufructuarius vſufructum alienans, vſufructus commoditatem alienare videtur, vt actus magis valeat. 81

Vtile dominio in feudo translato, pacto quod in non expreſſis feudū remaneat, pro parte feudum, & pro parte donatio cēſetur & lateſ, & nō lates incemētū eſt cōceſſū. 82

Seruitium ſecundū cōſuetudine regni: & non pro vt à prædeceſſore ſolutum fuerit, debetur, ſi cū verbis (ſolito & conſueto ſeruitio) feudum eſt conceſſum. 83

Seruitium conſuetum; an auctis fructibus augeatur, vel diminutis fructibus diminuatur? 84

Dominus (aperto ſibi feudo) pretium melioramentorum hæredi ſoluere tenetur. 85

Qualitas iūcta verbo regulatur ſecundum tēpus verbi. 86

Seruitia in regiſtris cancellariæ, vel aliorum officialium taxata non creſcunt, neq. decreſcunt: licèt fructus quomodocunq creſcāt, vel decreſcant. 92 & 87

Rex in præiudicium baronis, cui ſeruitium de feudo quaternati debetur, illud ad ſe deuolutum reconcedere non poteſt: niſi ſub conſueto ſeruitio, & quale ſit conſuetum ſeruitium? 88

Bartolomeus de Capua mirabilis vir legum, tenens, & protonotarius in regno Neapolis. 89

Feudum ex poſt facto aggrauatum, perinde eſt, ac ſi ab initio ita fuiſſet, reſpectu ſeruitiorum. 90

Seruitium militare illud præſtatur, quod à prædeceſſore præſtitum fuit, quando poſt feudi augmentationem per xxx ānos præſtitum fuit. 91

Seruitium militare non deducto aliquo onere debetur: puta dotis, militiæ, vel expenſarum pro cultura. 92

Feudum cum clauſula: ita quòd nullum ſeruitiū præſtetur, quò ad hoc tātū īproprium erit: quò verò ad reliqua proprium cenſebitur. 94

Dominium directum, & vtile, & omnia alia iura, quæ dominus habet, dominus ipſe remittere poteſt. 95

Iuramentum fidelitatis in feudi conceſsione, remitti poteſt. 96

Alienandi proprietatem feudi Rex concedere nequit potestatē. 97
Seruitium remitti potest à Rege non solū ab initio concessionis: sed et ex post facto, & et diminui. 98
Clausula (ex certa scientia) an requiratur in diminutione seruitij, quod pro feudo prestatur, si Rex illud diminuere voluerit. 99
Baro seruitium taxatū pro feudo, nec in totū relaxare, nec pro parte diminuere pōt, & an procedat in regno? 100
Remissio est alienatio. inibi.
Baro seruitiū augere pōt, vt pro milite duos habeat, vel pro .x. percipiat .xx. 101. 102
Rex nouam formam feudis prescriptis, vel informibus dare pōt. 103
Fisci patronus in inuestiture renouatione in regno clausulā iuris francorū, & led, quod natura, & forma cōcessionis nō mutetur. & iuribus Reg. cur. semper saluis apponere solet. 104
Seruitiū consuetum, quod exigitur per c. si aliquē: an sit illud, quod prestari fuerit per predecessores, vel: an de nouo secūdū gnalē cōsuetudinē regni attentis fructibus feudi statuatur? 105
Verba statut. recipiūt interpretationem à lege communi. 106
Seruitij consueti: hec verba, quomodo intelligantur? 107
Seruitij consueti taxa de nouo fit, & nū intelligitur secūdū seruitiū, quod prestitū fuit per predecessore: nisi specialiter dicatur feudū deuolutū, iterū conceditur. 108
Rex feudū cōcedere, & renouare tenetur heredi vltimo decedentis, cū illis clausulis, & pactis, pro vt antea erat, aliàs iniuriā facit, & ab eo appellari pōt, & quomodo intelligatur? 109
Rex potestatē habet feudū ad se legitime deuolutū per se retinere, & alteri non concedere, & nemini facit iniuriā, iure constitutionū regni. 110
Statuta fauorabilia latissimè sunt interpretanda. 111
Beneficia principū sine alterius iniuria interpretanda sunt. 112
Seruitia in Regia cancellaria taxata non possunt amplius minui, neq; augeri. 113
Seruitium consuetum, tūc secūdū generalem regni consuetudinem intelligitur, cū in registris certum seruitium annotatum non reperitur. 114
Feudū franchū nullum seruitium debet, & ab omni opere est franchum: duobus casibus exceptis. 115
Repugnantia in vna, & eadem re in iure ii datur. 116
Feudum et franchum nūq; presumitur: nisi expressim in concessione dicatur. 117
Priuilegia baronis seruitium militare prestādi. remissiuè. 118
Pena baronis seruitiū militare nō prestantis, est priuationis feudi. 119
Pena priuationis feudi propter seruitiū non prestitum: an ipso iure, vel: an per sententiam committatur? 120

SERVITII CONSVETI.

1 Non ergo onus seruitii consueti transit in successorem, & cōsequenter in possessorē feudi, facit tex. in l. fin. C. sine censu vel reliq. & intelligas; non, quia feudū fit obligatum pro seruitio: secundū And. in c. 1. §. sed nec est alia iustior, quae sit prima cau. be. ami. col. 2. cum in re propria pignus consistere non possit. l. neque pignus. ff. de reg. iur. And. in d. §. sed nec
2 est alia iustior nu. 30. l. sed, quia seruitii lō cocōditionis debeat in feudo. fm mente de And. in loco nup citato. Vnde concludet dñus à possessore: nisi seruitium soluatur. arg. l. imperatores C. de publica. & ve. l. §. preterea in fin. quib. mod. feud. ami. Luc. de Pen. in l. 2. C. de fun. rei priua. lib. x. fm Frecc. in tract. de subfeu. baro. in quinta authori. nu. 23. fo. 79. & hoc modò intelligas Afflict. in consti. cōsuetu. 1 §. 6. predicta nu. 20. de rei ac rib. et excep dixerit non tm p. donani: sed etiā feudum pro seruitio obligatum
3 fuisse. ¶ Ità .n. seruitii militaris onus ē reale, & non personale, pdicto in c. prima And. in d. §. sed nec ē. fit prim. cā bñ. ami. col. 3. ver. sed an sit realis obligatio & cōsequenter onus feudū sequitur, quod etiā videtur. l. 3. §. si hēs pcepte. ff. ad treb. l. fi. ff. d cōt. ep. P. G. in c. 1. §. f. p. 8 q. 3. in. f.

Primo

4 Primò Amplia procedere, non solùm si ex causa lucratiua: sed etiàm si ex causa onerosa quis feudum possideat: puta quia regio assensu feudum emisset; vt seruitia pro feudo soluere teneatur. Et non solùm pro tempore, quo ipse feudum possidet, verùm etiam pro tempore praeterito, si seruitia praestita non fuerint. vt tradunt idem Afflict. et Frecci praeallegans in locis, arg. d. l. imperatore: C. de publica. & c. qua nobis extra de deci. & ita dicit idem Frecci. intelligere Afflict. in const. si quandò in fin. & citat Dec. in consi. 230. & alios.

5 Sed licèt iste possessor ex causa onerosa ab alienante repetat, quandò aliter conuentum non apparet, secundùm eundem Frecciam per textum in. l. apud iulianum. §. si haeres. ff. de legatis primo.

6 Attñ de aequitate in subsidium conueniri deberet, si nō pateret, vt periculo suo distraheret vēdit [illegible] cō [illegible] cū cōc. p Affl. in d. locis.

7 Secūdò amplia, vt pro seruitio militari agatur contra creditorem [illegible] in possessione ex actione reali: pro fructibus [illegible] quos percepit. Card. in cl. 1. §. quid ē de [illegible] de rē ali: [illegible] distinguit inter [illegible] actione reali & actione personali. Bal. in auth. [illegible] C. de [illegible] auth. iud. possi. refert & sen. idem Frec. in [illegible] loco nu. 46. Pet. Greg. in tract. cō. feu. p. 8. q. 2. ver. ex quo conclusione, qui citat Iaco. b. de S. Geo. in tract. feud. in verbo comes in fi. & remissiuè vidēdum esse Andr. & [illegible] in cōst. siuè [illegible]

8 Tertiò amplia, quod mulier pro dotario, quod hēt sup feudo seruitiū ēt p̄stabit [illegible] regi; q̄ baroni; si à barone feudū [illegible] Frec. in [illegible] tho. [illegible] qui citat [illegible] der. in cōst. mulier, q. dotarium, vbi & subdit, q hec seruitium ad submonitionē baronis, cuius est terra p̄stabit p d. cōst.

9 Quartò Amplia, vt procedat in quolibet non solū possessore: sed & feudi detentore, quo cūq modo feudum possideat, siuè detineat, vt ipse possessor, siuè detentor pro seruitio p̄stando cogi possit, dicit meus propa. do. Blas. Lancea in [illegible] veteres [illegible] p cō. siuè reali [illegible] lib. 3. vbi ēt ait hinc inoleuisse in magna curia, q [illegible] ueteres feudorum subministrāne expensas seruitii militaris, [illegible] possideat. [illegible] reuocent [illegible]

ris. Ac contrariū est Pet. Greg. in tract. cōce. feu. p. 8. q. 2. verū. secūdò infero, vbi vult, q si feudatarius locat feudum alteri: ex quo ipse & non cōductor possidet. l. nō solet. ff. loca. ipse locator remanet possessor: & non cōductor militare seruitium p̄stare tenebitur, & ita asserit consuluisse Alex. in 5°. 4. col. vol. 5. q. distinguit: an seruitium debeatur pro tempore relocate, vt seruitium [illegible], & tūc debetur p locatorē: an ratione fructuū percipiendorū, & tūc tenebitur conductor. Soc. in cōsi. 217. circa hat [illegible] col. 7. & 8. vol. Sed Pet. Greg. parùm fuit animaduersus [illegible] quae [illegible] vult, vt seruitia exigantur ab eis, qui feuda ipsa quolibet titulo detinere noscuntur, [illegible] illa

10 cōst. hoc verbo (detinere,) quo casu cōprehendit conductores, qui non possident: sed detinent: & si ad modicum tempus conduxerint. l. si quis ante, vbi glo. & doct. ff. de acqui. poss. licèt &

11 possessionem etiàm non praebendat. [illegible] quid ē statutum de detentatione loquēs, verificatur etiàm in eo, qui saltim ciuiliter possidet. Alex. in d. l. 3. nu. 17. ff. de acqui. poss. ex mente Imol. in d. 4. §. ex contractu. ff. eod.

12 Quintò Amplia, vt possessor feudi, etiàm si non totum feudum, sed certā feudi partem possideat, non [illegible], & pro indiuiso, vt cogi possit ad electionē Regis militare praestare seruitium. Luc. de Pen. in. l. [illegible] C. vt nullus ex [illegible] lib. x. refert, & sequitur Pet. Greg. in tract. cō. feu. p. 8. q. 2. in ver. ex quo conclusione

13 Et [illegible] quod possessor feudi [illegible] fidelitatis iuramentum praestare [illegible] feudū possidens. Iacob. de Sancto Geor. in tra. de homag. col. 4. versi, ex hoc infertur.

14 Et inuestitura renouatio feudi possessori: & non baronis successori conceditur. [illegible] pssideat titulo. Curti. in tract. feud. par. 2. & vltima causa ver. 7. vt tradit Pet. Greg. in d. tract. conc. feu. par. 8. q. 2. versi. ex qua conclusione

15 infero, vbi etiàm subdit; quod propterea consueuit in regno, certiore de

16 morte baronis, & etiā de possessione successoris, concedi inuestiturae renouationem, iuribus regiae curiae & alterius sēp saluis.

O iij

& idem tenet in p.9.q.18. ver. sextus effectus, vbi concludit, quód possessor feudi conuenitur pro Fuitio militari f'm Alber. in .l. si quis ex argentariis in pn. col. j. ver. itē colligit .ff. de eden. & nō successor feudi. Imó successor feudi à iure suo non cadit, si inuestituram non petit infra annum, et diem, cùm alius feudū possidet, signātèr Ancha. in consi. 174. dñs Lazarus col. 2. versi. postremó, Bal. in .l. sollemnibus in fin. versi. sed ponamus C. de rei vend. Curt. in tract. feud. par. 4. versi. septimò limitanda est.

¶ Nec cadit à iure suo, si vassallus interim non possidet, non praestat homagiū Iacob. de S. Georg. in tract. de homa. col. 4. versi. ex hoc infertur. idem Petr. G. in d. tra. cō. feu. p. 8. q. 3. ¶ Nisi regia cur. cōcedat feu. possessiōē, fnouationem, seu inuestiturae notam sub clausula saluis iuribus reg. cur. tūnc .n. non videtur sibi generatum praeiudicium, quominùs contrà feudi successorem agatur. Oldrà. in consi. 237. plcctis col. 2. versic. quartó et vltimo.

16 PRO Intelligentia horū verborum (seruitii consueti) congruum est quaerere: in quibus consistat hoc seruitium consuetum? an sit reale, vel psonale: quo tempore: per quantum tempus: quouè lo-

17 co praestari debeat? ¶ In regno enim Fuitium consistit, vt pro redditu singularum vnciarum viginti equus vnus praesteur armatus, qui pòst varias antiquorum interpretationes, declaratus fuit, vt cum vno equo vnus dumtaxat armatus homo praestetur: est cap. R. Io. 71. item cùm marchiones sub c° de Fuitio militari fo. 174. Per. Grego. in tra. conc. feu. p. 8. q. 3. versi. tertiò infero, et hoc passim & indistinctè quotsq; in

18 feudo procedit. ¶ At iure feudorum vassallus quot equis Fuire debeat? determinatum non reperitur expssim: sed si in pecunia soluatur, dimidium redditus feudi vnius anni domino subministrari debet. c. j. §. firmitèr de proh. feu. alie. per fed. ¶ Iure verò antiquo stetitur,

19 quod huc vsq; Neapolis in regno obtinet, intèr feuda distinguitur: nàm si feudum in vassallis consistit, de singulis vnciis viginti redditus exiguntur vnciae decem cum dimidia: quia in hac Fuitii pcr

stationē fit subuentio à vassallis. Fesi e ō sistit in territorio, exigentur vi ... lex: ex quo non fit sibi aliqua subuentio. Et si consistit in annuo redditu p conta ... aliqua dohana, vel gabella, sit s..unc adoamēti, vel Fuitii, quod vulgo (lo adeo) nuncupatur, pro quarta parte redditus: quià tūnc non sperat de feudo vlti' à posse pcipere, sicùt qñ feudum consistit in possessionibus, oliuetis, aut territoriis, cuius fructus qñ q; crescunt, & decrescunt. Frec. in tract. de subf. baro. in quinta authorita, nu. 8. fo. 198. gerat Ard. in d. .§. firmitèr de proh. feu. alie. p fed. & in .c. j. col. 3. de cont. feu. apud pa. cur. te. & in .c. j. de cont. int. tra. & fe. m. et ... consi. si vassallos à ... Et si ... ceduntur in fructum functiones fiscales, vel redditus dohanae, vel aliqua alia annua da... ref prouisio, si dantur cum castro vassallos habente, soluit medietas pro Fuitio ex quo venisset accessoriè ad castrum, & vt fructus cōtinētes in se vassallos: sed si cōcedūtur separatim à castro, tūc soluit quarta pars iuxtà ordinationem Charoli, seù Roberti Regis, & ità obseruari dicit in camera idē Frec. in pcitato loco.

20 ¶ Sed si feudum est planū, & de tabula subdit: vassallus per dies quadraginta expensis, & equis domini baronis: ipsi baroni seruire tenetur: nisi alitèr sit in inuestitura conuentum per d. c. charoli, quod incipit habuit subfeudatariorum: quod habere dicit à penna, & refert Afflict. in .c. j. §. sed nec alia iustior col. 4. quae sit

21 prima causa bene. ... ¶ Sed hic in regno subfeudatarius esse similitèr & baroni seruire tenetur. vt in .c. regis la... col. 34. nullus fe. 9. sub titu. quod nullus subfeudatarius &c. nec diuersum seruitii baroni à subfeudatario praestari debere ... reperitur expssum.

22 ¶ Secundò seruitiū militare est in regno psonale sgulaàritèr. c. R. Fe. 19. cōites sub c° de mo. serui. pro feu. fo. 22. do ... Blas. lancea in .c. volentes ne. 6. it aq; nec rex pecuniam accipere cogitur, si baro psonalitèr nō vult seruire: quia aliud p alio inuito creditore solui nō pōt .l. 2. §. 1. ff. si cert. pet. l. cū & .l. iuris. C. de solu. ¶ Nec baro pecuniā soluere cōpelli pōt, si seruire

23 psōalitèr paratus existat: quia durius ē pecuniā soluere, quàm persōalitèr seruire tex. & glo. in .l. ad hec in. §. ff. de op. lib. Andre. in .c. j. §. similitèr

j.§. similitèr de capi. q cur. vēd Alua. in .c. j.§.firmitèr nu. 4. de p.feu. alie.p Fe.

24 ¶ Iure autèm feudorum uidetur esse in electione feudatarii: an personalitèr: an per substitutū æquè idoneum seruire uelit, vel potius pecuniam soluere, ut nobis tex, expressus, et inexcitabilis videtur, vbi idem tenet, Bal. Alua. & Præpo. in d.c. j.§. firmitèr de prohi, feu. aliena. p Fe. Æquè idoneus substitutus censetur,

25 vel si vassallus sit nobilis, & famosus, qui si personalitèr ad seruiendum iret, multis associatus, & magna comitante caterua, proficisceretur, substitutus similitèr, & tot secum ducere debet, quot et ductu rus esset ipse vassallus, si psonalitèr iuisset, vel industriosus esset, alius æquè idoneus mittatur. Andr. & Alua. in d.§.

26 firmitèr de prohi feu. ali. per fed. Cr sed Iacob. de sancto Georg. in tracta. de homag. col. 7. & in tracta. de feud. ver & p. miserunt præstare seruitia col. 8. ver. 2. q. & col. seq. versi. 24. q. pon sexdecim cau sas excusationis, quibus feudatarius seruire personalitèr non teneat, pro vt eas refert Pet. de Greg. in tracta. concessi. feu. p. 3. q. 3. ver. secundò aduertendùm est; ex quo datur intelligi, quòd ipse regularitèr firmet vassallū psonalitèr ad seruitia teneri.

27 ¶ Iure verò neapolis, quod ius antiquū est siciliæ, quod ex Andre, colligitur in d.§. firmitèr, & in aliis locis citatis per Frecia. in d. quinta auth. baro. dubium admodùm est: an regularitèr personalitèr an reale tale seruitium militare fuerit? imò dicit Andre in d.§. firmitèr hæc verba: si quæratur: an seruiat feudatarius per substitutū? prædictæ expositiones tenent extrema, & qui dicunt, quòd sic, & qui dicunt, quòd nō, nec ergò delicat⁹, nec onerosus placere deberet l. si seruos ff. de pigno. actio. sed benè eligendum est medium in auth. de consul. in prin. scerū si habeat causam excusationis, vel quia esset inhabilis, tunc substitutus admittendus est.) & deindè examinat quādo videtur substitutus admitti, et quando non? licèt Frecia simplicitèr dicat, quòd non cogitur soluere pecuniam, qui vult personalitèr seruire suis expensis, tres menses, & citat And. in d.§. firmitèr, & in .c. i. de contro. feu. apud par. cur. termi. & in .c. j. de contro. inter masculos.

& form. col. 3. & in verbo & p. ausi retti col. 3. in titulo. quæ sint regalia: sed nec nominat, quid si pecuniam soluere velit, & personalitèr non seruire: an inuito domino admittatur?

28 ¶ Fallit in regno hæc regula: nisi vassallus esset impeditus iusta ex causa, quę casu ipse baro electionem habet, vel alium loco sui æquè idoneum mittere, vel adducimentum, siuè seruitium in pecunia soluere, vt probatur per d.c. reg. Federi. sub titu. de modo seruiendi .c. 25. fo. 22. et causas excusationis à seruitiis vidè (vt diximus) p Iacob. de San. Geo. in tract. de homag. col. 7. & in tract. de feu. versi. et promiserunt col. 8. versi. secundo .q. & col. seq. ver. 24. q.

29 ¶ Insupèr limitanda videtur: nisi vassallus sit non extrenuus, vel sit infirmus vel senex, & seruire personalitèr velit, vt curia possit eum non acceptare, sed vel æquè idoneum, vel pecuniam siuè adducimentum petere, et hac ratione publicæ vtilitatis admittendum fore. Andre. in .c. j. §. similitèr de cap. qui cur. vendi per. c. firmitèr de const. lu pe. & arg. l. illud. ff. quod met. causa vbi etiam subdit, quòd si alius strenuior vassallo inuenitur, fauore publicæ utilitatis regni hic admittitur, & sustinetur arg.§. vero ob rem in auth. de testi. & ea quæ pa. &. §. quia verò uerisimile in auth. de non alie na. & l. actione. § labeo. ff. pro. socio. & .l. j. C. de cadu. tolle.

30 ¶ Tertiò: tèpore n... graui, notabiliq; inuasione regnum, vel pars eius contingeris inuadi, per quam regnū periculum aliquod subit, vel euidens ei in ... iactura, hoc tale seruitium militare præstari debet, vt habetur in .c. reg. Iacob. barones .n. 39. sub titu. quòd baro fo. 9. cui omninò conuenit, quod tradit Andre. in .c. j.§. sed nec est alia, quę sit prima causa ben. amit. & in d.c. j.§. similitèr de cap. qui cur. ven. vt refert & seq. Frecia in quinta autho. baro. nu. 14. vbi vult, quòd quādo non est terminatum seruitium, & taxatum in concessione feudi, præstari debet, quando guerra est in regno, non procurata nec simulata, neq; momentanea, neq; paruo tpe duratura, sed sit in eius in regno notabilis inuasio. idem tenet Pet. de Grego. in tract. concessi. feu. p. 3. q. 3. versi. tertiò intelligo.

31 ¶ Quartò per spatiũ triũ mensium per
sonalitèr vassallus seruire debet, cuius tẽ
poris initium incipit a diè, quo de eius
domo recesserit, vt in d.c.reg. federi. 29.
comites fo. 22. sub.titu. de mo.serui.pro
feu. Per de Grego. in d. tract. cor ce. feu.
.p.8.q. 2. verũ.tertio in telligo, vbi dicit,
quòd a die monstræ: & non à die submo
nitionis dicitur paratus seruire domino
pro feudo, quod habebit. Andre. in con
stitutione hostici col. 2. quem ibi sequitur
Afflí. col. 5. ver. 13. q. sed hoc de iure cõ
stitutionaũ regni fuit: secus hodiè p d.c.
reg. feder. vt etiam sentit idem Per. ibi.
32 ¶ Et licentiam habere debet in fine triũ
mensium habita consideratione, & per
pensata locorum distantia, vt propria
in domo in fine trium mensium reperi
atur, vt inibi in d.c.reg.fed. continetur. si
milè dixit Andre. in d.c. j.§. similitèr de
cap. q cur. ven. dũ voluit, quòd feudata
rius de persona sua trib⁹ mensib⁹ in anno
seruire debet.
33 ¶ Et si illicenciatus vassallus recedere
contigerit, feudo priuari potest Iacò. de
sancto Georgio in tract. feu. ver. promi
serunt præstare seruitia co. 6. & seq. ver.
. 13. q. præterq̃ in sex casibus ibi positis
per eum, in quibus feudatarius antè finẽ
trium mensium illicenciatus à seruitio
militari recedere. pôt. seqtur Curti. Iunio.
in tract. feu. p. 4. col. j. & seqtur idẽ Pet.
de Gre. in d. p. 8. q. 2.
34 ¶ Limitandum hoc venit: nisi regi pla
cuerit post lapsum trium mensium vas
sallum retinere: quia poterit eum cogere,
vt personalitèr ad seruiendũ remaneat
tamèn stipendia cõuenientia de suo rex ip
se largiri debet: siquidem per tres men
ses & non vltra ipse baro propriis sump
tibus seruire tenetur, & si arma sua de
struxerit vel perdiderit, vel equ⁹ sibi mori
at de suo supplere debet. Iacob. de San. Geo
orgio in tract. feu. ver. promiserunt pa
trica papien. in forma libell. quo agitur
ad reuocationem feudi ver. cõtra debitũ
col. 3. ver. hæc auth. cum concord. per
Pet. de Gre. in d. tracta. q. 2. ver. quartò
intelligo p. 8. & est. c. regni. d. reg. fede. co
mites, 35 ¶ Quòd extenditur, vt feudũ
franchum habens seruitium præstare
teneatur: sumptibus tamèn regiæ curiæ
Oldra in consi. 234. factum tale est, quẽ
seq. idem Iacob. de sancto Ge. in d. tract.
feu. ver. & promiserunt col. 1. ver. 3. q. ra
tio autem addi potest, vt publicæ vtilita
tis respectu talia possint onera imponi
36 vassallo: ✝ nam & duriora imponi solẽt
onera proptèr publicam vtilitatem. vt p̃
dia ab inuitis auferãtur, & militibus as
signẽtur, modico honoris gratia posses
sori dato. l. item si verè. ff. de rei ven. l. lu
cius. ff. de euict. Andre. in. c. j. §. similitèr
de cap. q cur. vend.
37 ¶ Sublimitandum tamèn hoc videtur
vt tũnc baro retineri posse personalitèr,
cũ rex in exercitu degit: sec⁹ si sub⁹ imp⁹
regis trãsmissus fuerit quia tũc post triũ
mensiũ lapsũ baro p̃sonalitèr seruire nõ
cogit, vt nũcupatum hẽt in d.c. reg. fede.
comites.
38 ¶ Et si pecunia solui contigerit, vt quia
baro legitimã habuerit excusationem nõ
seruiendi personalitèr, vel curia aliũ pe
tendi fortè: quia à baro, vel substitutus ha
bilis seu acceptabilis non extiterit, vel quia
post trium mensium lapsum stipendiũ
elargiri debeat, p quolibet homine arma
to cum equo unciè tres, cum dimidio p
quolibet mense præstari debent. vt in. c.
reg. Iacob. barones & alii nu. 39. sub titu.
quòd barò & alii extrà regni fo. 9. vndè
pro quibuslibet viginti redditus, p qui
bus equus vnus cum homine armato p̃
statur, vnciæ decem cum dimidia pro tri
bus mensibus præstabuntur. cui cõuenit,
quòd ex mente Andre. pluribus in locis
tradit Freccia in d. quinta. autho. baro.
quòd unciæ. x. cum dimidia pro feudi
seruitio exiguntur, si feudum in vassallis
consistat.
39 ¶ Quintò & vltimò: quo loco seruitiũ
tale præstetur? dicunt docto. quòd intrà
regnum: & non extrà regnum seruitium
militare præstari debet. Andre. in. c. j. q. si
dicatur dux & in. c. j. de contro. feud.
apud par. cur. termi. & in constitutione ne.
si vassallus à domino, & aliis in locis
citatis per Frecciam, in tract. de subfe. ba
40 ro, in quinta autho. nu. 14. fo. 193. ✝ ratio
ne quia obligatio p seruitio à iure restrin
gitur ad limites territorii. Oldr. in consi.
234. seu. 334. factum tale est.
41 ¶ Limitandum tamèn hoc putant: nisi
fortè expediat extrà territoriũ regni inimi
cos regis ac regni hostes aggredi, & non
inuasionem expectare, pro vt experti du
ces in bello facere, cõsueuerũt, dũ aggre
diuntur

diuntur hostes, illos terrere, ac contere
re solent. Andre. in c. j. §. sed nec alia iusti
or quæ sit prima causa bene. anni. idem &
Freccia in d. quinta autho. baro. nu. 14.
Pet. de Grego. in d. tracta. p. 8. q. 2. ver.
secundo intelligo, vbi tradit exemplum
de Scipione, qui traiecit exercitũ ab Afri
ca, et pugnare voluit in Italia, & de Metel
lo, qui in Hispaniam exercitũ traduxit, &
ità etiam dicit seruatum fuisse in hoc re
42 gno, ✠ quod exercitus siculus partim &
non longe in Calabriæ prouinciam con
tra Iuris francorum exercitum se contu
43 lit, hinc dicit, ❧ quod etiam partim lon
ge extra regnum Rex vassallos ducere de
bet, cum ipsi sequi teneantur. arg. l. quod nisi
ff. de oper. lib. & l. media in fin. vbi Bar.
& Alex. ff. de an. leg. Cuiti. in tracta. feu.
p. 4. col. s. sub titu. an vassal. teneatur
adiuuare dominum extra territoriũ, &
Afflict. decisi. 2. ver. illustrissimè ver. quid
autem si rex. Iacob. de san. Geor. in tracta.
feu. verbo & promiserunt prestare domi
no debita seruitia col. j. ver. 4. & versi. se.
& tandem asseuerat in regno seruari capi
regni: Sed expressissimè hos per c. regni in
uenimus vt in d. c. reg. federici comites,
quod non teneatur, vbi sunt hec formalia
verba (volumus, quod si quando nos ex
tra regnum cum exercitu nostro contige
rit feliciter proficisci, nullus comitum, baro
num, & feudatariorũ cogatur inuitus extra
regnũ se cõferre nobiscũ, et exercitu no
stro irato.)

44 ❧ SECVNDA ex his sese insinuat
quæstio: an semper consuetũ semper debea
tur: & an vno modo, vel augeatur, & di
minuatur, vt fructus feudi augeri, & di
minui solent? pro cuius resolutione distin
45 guũt quatuor casus: ✠ nã aut ab initio cõ
cessionis seruitiũ terminatum, & taxatũ
fuerit, puta vt seruiat cum vno equo, vel
vt par cirothecarum, vel spallam porci,
vel unum accipitrem, vel vnum par cal
cariũ, vel simile prestet, vel vt domi
num festiuis in diebus associent, vel
alio modo, vt in c. j. §. preterea quid sit in
uest. Et tunc illud seruitium, quod tem
pore concessionis conuentum fuerit, sem
per erit prestandum, et nec crescere, nec
decrescere poterit, tametsi feudorum fru
ctus augeantur, puta industria vassalli, p
uidentia dei, cursu temporis, vel aliàs &
vel diminuantur, puta peste, guerra, vel

46 alio modo: ❧ quoniam contractus ex
conuentione legem accipiunt. l. j. §. si cõ
uentat. ff. depo. si. c. contractus extra de
reg. iur. in vi. Andre & ceteri in c. j. de
47 capi. qui. cur. uend. ✠ & calamitas su
peruenientes nec regi, nec baroni debet
obesse, sicut nec, vassallo eius industria,
vel prospera fortuna. l. 1. C. de alluui. &
pallu. Freccia in titu. de autho. baro. in
quinta autho. nu. 14. & 21. Pet. de Gre
go. in tracta. concess. feu. q. xi. p. j. & q. j
circa medium p. 8.
48 ✠ Princeps. n. pro eo seruitio, quod sibi
placuit ab initio feudum concedere potu
it, cum in re sua quilibet sit moderator et
arbiter arg. l. in re. C. man. l. ob res. ff. de
pact. l. j. ff. de solu. l. quod in rem. ff. de
leg. j. Andre. nu. 14. Affli. nu. 8. in c. 2.
j. §. similiter de capi. qui cur. ven. Pet. de
Grego. in tracta. concessi. feud. p. 8. q. 2.
49 ver. his igitur sic presuppositis ✠ licet
ex post facto aliquod onus, vltra illud,
quod concessionis tempore imposuit;
imponere non possit in feudo. Andre. in
constitutione honorem in prin. lib. 3. re
fert. & seq. Gui. de Petro. in consi. 25.
primum dubium & Pet. de Grego. in trac
ta. concessi. feu. p. 1. q. 10. pro quo dicit
esse tex. l. cum dos. ff. de pa. do. & in l.
ex morte. in fin. iuncta glo. C. de pact.
conue. & l. j. §. accedit. C. de rei vxor. ac
tio. & per totam q. concordantia in medi
um affert. idem Pet. de Grego. in d. trac
ta. p. 3. q. 4. versi. secundo amplio: nam
50 raro est: ❧ quæ que à principio sunt vo
luntatis, ex post facto efficiuntur necessita
tis. l. sicut. C. de actio. & oblig. cum
simi.
51 ❧ Et hoc seruitium, si consistit in homi
ne armato & equo dicitur seruitium mi
litare: siquidem ab onere ipsius militiæ
descendit. Andre. in c. j. §. cum autem
de contro. inuesti. et in c. j. §. huius autẽ
generis ex quib. caus. feu. ami. Freccia
in tracta. de subfeu. baro. in prin. nu. 47.
52 fo. 8. ❧ & si consistit in pecunia, puta quã
plures cõbinantur, & soluendo pro ratha
militem vnum faciunt, adoamentum in
regno siciliæ nuncupatur. Andre. in d. c. j.
§. si inuicem nu. 13. de cap. corra. Calvera.
in c. imperiale fo. 92. in lit. P. vbi dicit, quod
adoa barbaro modo dicitur coniunctio,
siue ipsam coniunctionem in feudis, que
minoris valoris sunt, considerauimus, siue

in his que maioris redditus sunt, & taxa
militum cõiungenda, vt sciat curia, quot
milites ab uno feudatario exigere possit:
tamen indistincte Tiraq. in tracta. pmi
ge no. q. 74. nu. j. d. cat simpliciter, quód
adoha verbum est vulgare regni Neapo
litani, quo seruitium militaf significatur,
quod in gallia vulgó (arriereban) voca
tur, cum quo conuenit Frec. in suo tract.
de subfeu. baro. in quinta auth. nu. 8. qui
dixit, quód seruitium vulgó lo (adoo)
nuncupatur, cuius suprà etiam memini
53 mus. ¶ Releuiũ appellatur illa medie
tas fructuũ, quam hæredes vassalli do
minis dant, quasi quia releuãt illum, cui
præstatur, & indigenti soluitur. idem An
dre. in d. c. j §. si mulier nu. 13. de cap. cor
ra. ¶ Et in regno iure releuii si feudũ
est comitatus tria habens castra, soluunt
decem argenti marchæ, & pro qualibet
terra seu villa habitata, quatuor marchę
Et pro castro, vbi nec familia, nec habi
tatio extiterit, duæ marchæ, & pro quo
libet feudo plano, vel re in feudum data,
vna tñ argenti marcha, & hoc in casu,
quo filius, frater, vel fratris filius, vel cæ
teri ex linea descendenti cõiuncti, in feu
do succedunt. ¶ Sed si alii transuersali ex
linea coniuncti, ità quód non descendãt
à stipite, cuius feudum fuit succedũt, tũc
iure releuii soluere debent curie dimidiũ
illius, quod reddere solent dicta feuda,
eo anno, quo baro mortuus fuerit, ad
que soluendũ dilationem sex mensium
habent. ità habetur per c. reg. Marti. stu
diosa sub titu. de releuiis, soluendis. &
quomodo soluantur nu. 55. fo. 61. quod
c. declaratur, p aliud. c. R. lo. Item tem
poribus elapsis sub titu. de iure releuii sol
uendo per transuersales nu. 66. fo. 177.
54 ¶ Et si non in homine armato: sed aliis
in rebus seruitium consistit, feudum nõ
proprium: sed conditionatum dicitur. c.
j. §. fin. de cap. qui. cur. vend. per glo. i,
ibi, & per tex. in c. j. §. præterea, quid sit in
vesti. Pet. de Grego. in tract. cõcessi. feu.
p. 8. q. 2. ver. quinimó intelligo, qui citat
Bal. in l. liberti col. vlti. versi. item no. si
instrumentum. C. de oper. lib. cum cõ
cord. per Curti. Iuni. in tract. feu. p. j. q.
55 6. col. 4. & vbi differẽtias subdit intèr ser
uitium militare, quod prestatur consistẽs
in præstatione vnius equi, & hominis ar
mati, & seruitium cõsistẽs in annuo red

56 dita. ✠ Primò vt cõsistens in ãnuo reddi
tu. absq; aliqua interpellatione quolibet
anno præstari debeat: quia dies interpel
lat pro homine. l. si insulam, vbi docto.
ff. de verbo. ob. Andre. Alua. & commu
niter scrib. in c. j. §. sed nec, que sit prima
causa benefi. ami. Cur. in tract. feud. p. 4.
in. 18. & 19. causa priuationis. Sed con
sistens in homine: nisi prius à rege inter
pellatus, & submonitus fuerit, illud præ
stare non tenetur. c. j. §. firmitèr de pro
hi. feu. aliena. per Fede. d. §. sed nec.
57 & Secũdo consistens in annuo reddit
seruitium, si per triennium vassallus sol
uere cessauerit, priuatur feudo. de quo va
rias dicit esse opiniones, & se remittit ad
Alex. in consi. 5. col. 2. ver. nec istis ob
stat vol. 5. & consi. 11. ver. præterea eod.
vo. & cõsi. 9. col. j. vol. 3. & alios sed con
sistens in homine, si per mille annos vas
sallus non est interpellatus, nũq̃ feudo
priuatur.
58 ¶ Secundus est casus, quandó tempo
re concessionis nulla de seruitio præstan
do mentio facta fuerit, & tunc: an seruiti
um debeatur? sunt opiniones nam An
dre. In c. j. §. huius autem generis nu. 8.
ver. sed si infeudet simplicitèr ex qui. ca.
feu. ami. tenet, quód recipiens feudum,
ad seruitium non teneatur, si feudum sim
plicitèr detur absq; eo quod dicatur (vt
59 seruias:) ✠ quia substãtiale feudi nõ est
seruitium: sed fidelitas. c. j. §. nulla, quid
sit inuest. & fidelitas importat sex: inco
lume tutum &c. c. j. de nc. form. fidel. &
in c. j. de iura fideli. non seruitium, quod
non promittitur certum, & determinatũ
nisi esset feudum ad certum seruitium cõ
stitutum, vt ad portandum literas, si
cut militia cursoris. ¶ Et exten
dit hanc conclusionem procedere, etiã
si rex consueuerit seruitium semper in su
is concessionibus exprimere, vt nec con
suetum seruitium censeatur impositum:
60 ✠ quia nemo præsumitur dicere, quod
mente non cogitauit. l. labeo. ff. de su
pel. leg. & quod mẽte agitauerit debet p
bari. l. qui cum tute. ibi de agitatu &c.
ff. de transact. cum concord. ibi cõtrà
opini. quorundam, qui volebant serui
um consuetum intelligi arg. l. quod si nõ
sit. §. g assidua. ff. de ædi. edi. cũ conc.
cui respo. procedere in eo, quod certum
est, aliquem donatione, & in donatione
dixisse

dixisse, vt si donauit nummos, nec apparet, quos: cum multiplicis status & conditionis sint nummi, quod tunc inspicitur, quod consueuit. l. si seruos plurium. ff. de leg. 2. in fin. l. si cui. ff. de annu. leg. l. cum ita. ff. de alim. & ciba. sed quod ex simplex is pluraliter dixisse, quod non dixit
61 secus [illegible] imo habetur pro tacito, quod est omissum. l. quicquid. ff. de ver. ob. et mul ta alia ad hoc impedit, & hec est vera o. est Andre ibi.
62 ¶ Contrarium, quod feudum pro conti nuo seruitio censeatur concessum; si tem pore concessionis taxatum non fuerit, te nere videtur Loffr. in consi. 1. nu. 18. quem refert et sequitur Frecci. in tracta. de sub feu. baro. in quinta autho. nu. 5. fo. 18. nulla habita mentione de Andre. qui co trarium voluit; ita, licet ista non allegetur tenere etiam videtur Pet. de Grego. in d. tract. conce. feu. p. 1. q. xi. vbi in princi. q. sibi praesupponit, quod feudi concessio sub onere seruitii militaris facta semper intelligatur, absque eo, quod aliqua de eo mentio facta fuerit, & dicit tra singul. Bal. tenere in. c. inter dilectos col. 6. de fid. in stru. & referre & commendare Iac. in prelu diis feu. col. 4. ver. illud diligenter no. idem Pet. de Grego. in d. p. 5. q. 1. ver. se cundo presupponit, vbi etiam incitat Cur tius in tracta. feu. p. 1. versi. xi. limita.
63 ¶ Quod intelligendum est, dummodo quod de feudo mentio fiat: nam res sim pliciter concessa absque eo, quod de feudo mentio fiat, potius donata, quam in feudo co cessa praesumitur. Iacob. Menochius in cons. 64. nu. 64. est originalis opinio Oldra. in consi. 110. ex praesenti thematicol. 1. et 2. quam sequuti sunt quamplures citati per Pet. de Grego. in tracta. concessi. feu. par. 2. q. 1. & diximus supra in praelud.
64 nu. 14. ¶ Nos vero distinguimus, quod aut loquitur de seruitio, quod inest fidelitati, et vera est illorum opinio, vt seruitium semper censeatur impositum in feudi concessione, etiam quod de eo mentio non fiat: quia fidelitas est de sub stantia feudi, & sine fidelitate feudum co sistere non potest, & consequenter sine ser uitio, quod eidem inest fidelitati, et ita sen tire videtur Andre. in d. §. huius autem. Tenens. Camera. in c. imperialem in pri. nu. 3. de prohi. feu. alien. per Feder. et fo. 35. & 36. in . p. versi. quo vero ad

secundum caput, de quo meminimus supra in praelud. vbi voluit, quod seruitium quandoque extra, quandoque intus fidelitatem consideratur.
65 ¶ Quod ampliari videtur, vt procedat etiam si feudum liberum, vel francum, seu ad franchum allodium concedatur, vt feudatarius teneatur praestare, quae in sacramento fidelitatis continentur, secundum Pet. de Grego. in d. tracta. concessi. feud. p. 5. q. 7. circa medium, qui dicit ita pariter qualiter Bal. tenere in c. 1. col. 11. de cap. qui cur. ven. & eum sequi Iaco. b. de S. Geor. in tracta. feu. ver. qui quidem induxit col. 19. ver. an autem & ver. secundum col. 4. licet contrarium idem Pet. tenere videatur in d. tracta. p. 8. c. 2. versi. secundo praesuppono, vt teneat, quod seruitium non debeatur, si feudum fran chum, seu ad franchum allodium est concessum: nisi expressim dicatur, quod serui tium militare praestetur. citat Alber. in dictionario. in verbo feudum. Alua. in c. 1. §. fin. col. 2. de cap. qui cur. vend. Ol dra. in consi. 334. Sed hec intelligendum venit, vt non sanguinibus propriis seruitium praestare teneatur: secus si sumptibus demum: tunc habens feudum liberum & franchum seruitium sumptibus regiae curiae & non propriis praestare cogetur. Oldra. in consi. 334. facit in tale est Ia cob. de S. Georg. in tracta. feu. ver. & praestiterunt col. 1. ver. 3. q. secundum Pet. de Grego. in d. tracta. concessi. feu. p. 8. q. 2. versi. quarto intellige.
66 ¶ Et limitanda praedicta conclusio, nisi esset feudum concessum ecclesiae, quo casu nisi expressim dicatur, vt seruitium mi litare praestetur non debebitur. Iacob. de S. Geor. in tracta. de homagi. col. 2. ver. 7. fallit. Afflic. dec. 14. & 361. Imo in telligitur ex feudo ecclesiae concedere cum mero & mixto imperio. Iac. de S. Geor. in tracta. feu. versi. dictique vassalli pro
67 miserunt. Et quando extra ista mentione dictum, vt seruitium ab ecclesia praestetur, quomodo per praelatos praestari debeat? Vide Iacob. de S. Geor. in d. tract. feud. in verbo & promiserunt praestare seruitia col. 6. versi. 5. q. secundum Pet. de Gre. in d. tracta. conce. feu. p. 4. q. 1. ver. secundo praesuppono, vbi etiam subdit, quod hodie in regno praelati praestant seruitium pro feudis ecclesiis a rege concessis.

68 & rex qua datione fecesibi quaesierunt ius patronatus in ecclesiis. ¶ Sed cogita, quod aut res ecclesiae concessa simpliciter, erit donatio simplex, et tunc non sustinebit onera feudi, aut erit concessa in feudum, & seruiet per substitutum. vice praedicta, & Afflict. decis. 334. nu. 2. dum dicit, quod si rex baroniam, vel feudum quaternatum concedit ecclesiae simpliciter, tunc non sustinet ecclesia onera feudi, quae prius sustinebat feudatarius, nisi in concessione exprimatur, quod concedit in feudum secundum Iano. in c. verum de foro com. petent.

69 ¶ Aut loquimur de seruitio, quod non inest fidelitati, & tunc est uera opinio Andre. per suam rationem: quia seruitium non est de substantia feudi: sed fidelitas.

70 ¶ Vnde punctus est: an seruitium militare sit de seruitio, quod inest fidelitati, vt censeatur promissum absque eo, quod de seruitio mentio fiat. Andre. videtur sentire, quod non, dum de seruitio militari s. vt s. glo. liber uncius xx. redditus seruit. & de uno equite seruit, & deinde continuando dicit, quod seruitium non est substantiale feudi; sed fidelitas in d. c. j. §. huius autem generis ex quib. ca. fe. ami. & ita etiam in individuo tenet Pet. de Grego. in d. tractatu concess. feu. p. 2. q. 2. in prin. qui citat Oldra. in consi. 159. ex praesenti themate col. 2.

¶ Contrarium ex traditis per Camera. in d. c. imperialem in prin. col. 2. & sp. 15. & 36 in litera (B) ver. quod vero ad secundum caput de prohi. feu. aliena. colligi potest, dum vult, quod seruitium non est de substantia feudi, quando est absque fidelitate sub aliqua seruitute separata, puta portare literas & c. secus, si inest fidelitati; sed seruitium militare potius inest fidelitati, quam sit sub aliqua seruitute separata, quia in ea tractatur de defendendo dominum, & sic eum tutum reddendo, continetur in noua forma fidel. & ob id feuda conceduntur, vt dominus defendatur, vt habetur per do. in c. j. §. hoc quoque in prin. tit. de feu. & sicut miles de mille eligitur. l. j. ff. de mili. test. sic dominus quando dat feudum eum, qui seruire, & dominum ipsum defendere potest, eligere solet. Andr. in c. j. in prin. In pe. lo. & ita, ergo & c.

¶ Distinguendum ergo nobis videtur, quod aut feudatarius potest soluere seruitium militare, & praestabit illud: aut non potest, & excusabitur: quia ita tutum dominum reddere tenetur. d. c. j. de no. form. fidel.

71 ¶ Ex quo videtur inferri, quod si vassallus seruitium militare praestare potest, praestabit eo modo, & eo tempore, prout tradit Freccia. in tracta. de subfeu. baro. in quinta author. nu. 14. vbi dicit, quod vbi non est conuentum ab initio inter regem & feudatarium, vel baronem, & eum subfeudatarium, tunc praestabit seruitium regi vel baroni, quando guerra esset in regno: non procurata: nec simulata: non momentanea, neque paruo tempore duratura, vel si timetur in regno notabilis inuasio, vt tenere dicit Andre. in c. j. §. sed nec est alia iustior, qui est prima causa bene. ami. cum concord. ibi.

72 ¶ Sed si praestare non poterit, puta propter paupertatem, vel inopiam vassallus seruitia, non amittet feudum, siue culpa sua, siue alterius culpa factus esset inhabilis: quia non omnino ex forma fidelitatis tutum dominum reddere tenetur: sed cum dimensione, si pot. d. c. j. de no. form. fidel. licet secus si ex natura ad seruitia obligatus esset, nam tunc culpa sua inhabilis effectus, non excusatur propter paupertatem, quin amittat feudum, seu tria non praestando: sicut si miles agitare debuit, ad id posse adstringi, vt ex traditis per Andre. plene in d. §. sed nec & alia iustior, & in c. j. de feu. sine culp. non amit. & c. j. de no. forma fidel. concludit Freccia in loco allegato in s. authe. baro. nu. 16. fo. 200.

73 ¶ At Pet. de Grego. in d. p. j. q. xi. in prin. tenet, quod hoc seruitium per regem certificari & determinari posse ad qualitatem, pro vt alias in similibus concessionibus determinare consueuerit: praesupponendo quasi, quod hoc casu seruitium consuetum debeatur, & citat Andre. in d. c. huius autem generis & Luc. de Pen. in l. fin. col. vlti. ver. ex hoc post suim decisio C. de fund. patri. Sed Andre. non loquitur in hoc casu: sed quando in concessione fuerunt adiecta verba (vt seruias) secus si simpliciter concedat: quia tunc tenet expressim, quod non debeatur seruitium: licet Luc. de Pe. in utroque casu loquatur.

74 ¶ Praedicta tamen intellige, si res in feudum concessa

concessa appparuerit: secus si donata à re
ge simpliciter fuerit, absque eo, quòd men
tio aliqua de feudo facta fuerit: quia tunc
in allodium: & non in feudum res cōces
sa in dub. cēsetur. Andr. in c. 1 §. huius
ex quib. cau. feu. ami. facit, quod ait Soc.
Iep. in consi. 107. nō sum immemor nu.
10. 17. & 161. vol. 2. vbi vult, quòd qñ rex ali
quam rem donat nō exp̄mēdo, in feudū;
liberè illam rem donare videtur, nec feu
dum erit, multos citat, & dem̄ testatur
cōem esse opinionem, quod sit libera do
natio & non feudalis concessio cum ver
bis dispositiuis de donatione, & non de
feudo mentio fit.

75 ℭ Ratione firmatur: quia datio feudi est
facti, & facta non p̄sumuntur nisi p̄bent
l. in bello. §. facta. ff. de cap. cū simil.

76 ℭ Quod ampliatur procedere etiam si
feudum recōcedatur, vt nisi sint verba in
feudum, feudalis nō cēseatur cōcessio
c. 1. de eo, qui sibi et hæred. ibi per hec eti
cum inuestituram feudi accipit & in c. 1.
de feud. marchi. si quis inuestit. fuer. per
Bene. cum concord. & Andr. in 1. § huius
77 iuris generis. & ratio est quia qualitas
feudi post q̄ feudū repererit ad legē fu
it extincta. Bal. in cons. 37. vol. 1. & in l.
3. C. de iure de. cum concord. per Frec.
in tract. de subf. barn in q. tertia quæstio.
nu. 7. Ver. secus si sint verba.

78 ℭ Præsertim procedit, si ex contractu
sive apparuerit, quòd vtile, et directū
dominiū translatum fuerit, quo casu
simplex donatio, & nō feudalis concessio
præsumitur. Bal. in p̄lud. feu. col. 7. et seq.
ver. et ex dictis, & in titu. de pace constant.
ver. successorum. in l. sue in rub. ff. de verb.
obli. Alex. in l. filio quem pater col. vlt.
ver. A facit iste tex. ff. de lib. & posth. Ia
cob. de S. Georg. in tract. feu. in verbo
qui qde. sit inuestit col. 19. ver. item si pri
cipis secundum Pet. de Gregor. in tracta.
cōcessi. feu. n. 1. q. 9.

79 ℭ Vbi limitat secus hodie in regno, vbi
bona demanialia nō possunt alienari.
nec quo ad vtile, nec quo ad directū do
minio. est cap. c. reg. laco. 9. circa dona
tiōes sub titu. de prohi. donatione fo. 1.
Imo factæ aliās donatiōes demanii retrac
tantur ut in c. reg. Alfo. item cū nu. 473.
sub titulo, quòd res de demanio &c. fo.
49. vt præsumatur potius cōcessio in feu
80 dum, q̄ simplex dōnatio: quia actus inter
pretari debet, vt magis valeat q̄ pereat. l.
quoties. ff. de reb. du. et si verba cōces
sionis im̄p̄prient, vt in simili dixit Bal.
81 in c. 1. si pig. dat. sit, qñ dū voluit q̄ si vsu
fructuarius alienat vsufructum, ex quo
nō potest alienari, & tunc rediret ad pro
prietatem censetur potius alienare com
moditatē vsufructus, quam alienare p̄pter
p̄dicta ratiōe, vt actus magis valeat & c.
et si verba im̄proprientur oportet deflecte
re & sequi Soc. in consi. 66. visa alienatione col. 1. ver. præmittendū est & col.
seq. vol. 3.

ℭ At nos dicimus q̄ si verum est illud.
fundamentum, quod res demaniales
nec quo ad vtile, nec quo ad directū do
minium alienari possint: nō p̄sumetur, nec
feudalis concessio: siquidem in feudali
cōcessione dominium vtile trasfertur. c.
1. §. preterea, vbi glo. & communiter doc
to. de cap. corra. c. 1. § nulla per quē effacta
inuesti Parisiā consi. 23. nu. 7. vol. 1. dic
tū est supra in p̄lud. nu. 113. et nec refra
gatur huic opinioni, quod de vsufructu
adducitur: quia ibi vsufructus commodi
tas alienari potest, hic dominium vtile alie
nari nō potest. sed an rex demanialia in re
gno alienare possit? videtur dictū supra
in p̄lud.

82 ℭ Vtile verò dominiū, & directum etiam
trasfertur pactō, vt in alus nō ex p̄ssis feu
dū remādet, & p parte feudū, & p parte
donatio cēlebratur. c. 1. de feu. nō hab. p p.
naturā Bal. in l. si plures. C. de condi. in
ser. Aret. in cōsi. 14. vis col. 2. Deci. in
consi. 152. col. 3. ver. p̄terea Alex. in consi.
30. qm̄ de dati col. vlt. ver. cōfirmo vol.
3. secūdū est dic Pet. Gre. in d. p. 1. n. 9.
quo casu et asseuerat de latē & nō latere
incrementū cōcessū videri. Bal. in c. 1. §. si
q̄s de cōr. i. inuesti. Iō. de Sanct. Seue. in
c. 1. de feu. cog. n. 7. n. principali.

83 ℭ Tertiò casu, si feudū cōcedatur sub ver
bis (sub solito seruitio) vel (sub cōsueto se
ruitio) vel (tot quod annis) & tunc seruitiū
debet sm morē, & cōsuetudinē generalē regni
& nō vt soluerū ā antecessor, si forte diuer
sū solutū fuerit. Afflic. in c. similiter nu. 88
de cap. q. cu. vē. Lu. de Pē. in l. 1. C. de vete.
fi. lib. x. Frecan t. de subf. ba. in 5. aut. n. 4. f.
198. & hoc seruitiū cōsuetū sm cōsuetudi
nē generalē regni dicitur tradit ibi Fre. & nos
84 p̄cedenti o. diximus. Et si autē est seruitiū
hoc seruitiū cōsuetū, quod edictū, augeatur

examinat Pet. Greg. in tract. conc. feu. p. 1. q. xi. vbi distinguit, q aut fructus crescunt industria vassalli, aut absq facto hominis prouisione dei, temporisq cursu: primo casu, seruitium p Regē augeri non potest: quia sicut melioramenta in vtilitatē feudatarii & non dñi cedūt,
85 Certè, q pro feudo dñs melioramentorum pretium hæredibus soluere tenetur, si feudum voluerit. And. in c. 1. §. fina. de inuestit. de reali. fact. et in c. 1. §. si vassallus, hic fin. lex. Ita seruitium pro tali augmento augeri non pōt, & ita ad hec predicta inducere dicit Luc. de Pen. in l. 1. de pa. cub. & priu. lib. xi. C. & loqui Alua. in c. 1. col. 2. ver. itē proceditur, de vass. decre. æta. sed dictis in locis, nec Luc. de Pen. nec Alua. hec dicere inuenimus.
¶ Secundo casu, cū fructus feudi absq facto hominis, cursu temporis crescunt, concludit, seruitium augeri, vel diminui posse. glo. in c. cū clerici de pact. Bart. in c. quanto de censi. vbi de censu &. p curat ore hēzur, q sm fructus crescunt: & decrescunt, & hanc conclusionem intelligit, qñ augmentum redditūum esset, magnum, euidens, & patens: secus si modicum, latens, vel occultum, secundū Butri. in d. c. quanto in fin. secundò habita rōne fructuum pro illo anno, q o seruitium exigitur: & non annorum præteritorum, per notat. per Alber. de Rosa. in l. de quibus col. pen. ver. itē qro
86 an de iure. ff. de leg. ✠ nā qualitas iūcta verbo regulatur secundum tempus verbi. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de nox. act. & quibus alij sunt redditus vnius anni, & alij alterius anni. Bal. in l. si vsufructuis in fin. ff. de vsufru. leg.
87 ¶ Tertiò intelligitur nisi omnia seruitia taxata reperiantur in regia cancellaria, vel in aliis registris aliorum officialium: quia tunc seruitia non crescunt: neq decrescunt, licet fructus quomodocūq crescant, vel decrescant, arg. eorum, quæ de decima beneficiorum per Papam traduntur, vt secundūm taxationem debitam debeantur per text. iuncta glo. in clem. beneficiorum de decim.
¶ Sed aduertas, q Luc. de Pen. in l. 1. de vend. rer. fisca. lib. xi. tenere videtur q indistinctè fructibus feudi augmentatis excādētis, industria, vel aliis, consuetum seruitiū augeatur, quatenus cōcludit,
88 quòd rex in præiudicium baronis, cui seruitium debetur feudum auctum excedentis, industria, vel alias ad se deuolutum concedere non pōt: nisi sub consueto seruitio, quod intelligitur, vt de singulis .xx. vnciis seruitium militare præstetur, vt rex ipse feudum, pro quo seruitium sibi debetur cōcedere solet, & sic habito respectu ad augmētum, quomodocūq obueniēs, ita concludit, & hec dicit esse de mente Bart. de capua pp illa verba
89 (sub debito et cōsueto seruitio) ✠ quā Bartholom. dic. ēfuisse mirabilem vir. locum tenentem, & prothonotarium regni, qui licèt in officio nō tamē in virtutibus successorem reliquit, vt etiam tenet Affli. in constitutione post mortem et in c. 1. §. fin. de capitaneo. qui curiam vend. vbi concludit quod seruitium militare debet præstari secundū augmentum feudi, & ita per regem quādò ad se feudum deuolutum fuerit concedi debet, & in nu. 89. dicit hoc procedere, si feudum sit augmentatum per industriam vassalli, vt per Andre. ibi per l. 1. de collo-
90 ni. & pallu. siue alio mº ✠ quia pars asserit feudū valuisse plus tempore cōcessionis, vel ex post facto creuisse, arg. l. 1. §. si agnati. et C. de cōd. ex lege. l. de. §. 1. g. ff. de lib. homi. exhib.
91 ¶ Vbi hoc limitat: nisi post feudi augmentationē per. xxx. an. fuerit solutum baroni idem militare seruitium, pro ut primò solitum fuerat solui antè augmentum: quia tunc præsumitur sic esse cōcessum, p præscriptionē temporis. c. si per. xxx. an. si de feu. fuerit contro. secundūm Andre. ibi ex l. 1.
92 ¶ Secundò limitanda videtur prædicta conclusio nisi reperiantur postea taxata, & terminata per regem in regia cancellaria, vel aliis aliorum officiorum libris, quia tunc secundū taxā prædictā seruitiū semp pstabit, siue fructus feudi crescāt, siue decrescāt, vt aut Per. Gre. in d. p. 1. c. xi.
93 ¶ Et addendum prædictis admodum conueniet, quòd seruitium hoc militare nō deducto aliquo onere feudi debeatur, putà dotis, militiæ, vel expensarum pro cultura, & cura redditū exigēdorum, quia seruitiū militare debetur sup feudo, vti tributum et decima prædialis, doctor. in c. tue nobis de decim. secundùm Per. Gre. in tra. cō. feu. p. 8. q. x. ver. et qº infero. &.

quia vt

quia vt antiquius est magis priuilegiatū sit eidem feudū cū onere suo concedatur. arg. l. gt tabernas, vbi Bal. ff. de cōtrahe. emp: secundū eundē in loco pallegato. vbi videndū esse dictu in contrariū Deci. in cōsi. 1 56. statutū col. j. & seq. qui loquitur in possessiōe imposita super fructib⁹ beneficii.

94 ¶ Quartus & vltimus casus est: si feudū expressim cōcederetur, ità quòd nullū seruitiū praestetur, et tunc erit feudū impróprium contra naturam feudi, quò ad hoc, quò verò ad rel qua feudum proprium & secundum ppriā censebitur naturã. Andr. in d.c. j. §. huius autē generis ex quib. cau. feu. ami. nu. 12. vbi dicit ità intelligi posse, c. j. de feud. non hab. prop. naturam & c. feudum & c. datum, si de feudo fuer. controuersi. ità etiam tenet Pet. Greg. in tract. conces. feud. p. j. q. 9. ver. eodem modo, qui dicit hoc dictū Andr. referre, & commendare Alex. in consi. 20. col. vltim. ver. confirmo vol. j. et consi. 20. vol. v. vbi [illegible] dicit, q rex seruitiū ab initio remittere potest.

95 ¶ Sicut directū, et vtile dominiū, et alia iura, quae habet in feudo rem tere potest. Bal. in l. si plures col. 2. de cond. institu. Deci. in consi. 163. col. 2. ver. sed de praemitit. & col. 3. versi. praeterea Are. in cōsi. 14. viso col. 3. ver. secundò limito Alex. in cō. 20. qm̄ omne datum ver. confirmo col. vlti. vol. j.

96 ¶ Et sic iuramentū fidelitatis remittere potest: licèt non ipsam fidelitatē. c. 1. §. fin. vbi doct. per quos fiat inuesti. Curti. in tract. feu. p. j. q. 7. ¶ Et sic rex feudum concedere potest, ità quòd vassallus inuestituram, seu eius renouationē petere non teneatur. Panhor. in cōsi. 82. q̄ col. 4. ver. ad secundū respo. vol. j G. de Perno. in cōsi. 12. in q. terrae heracliae char. 7. ver. & ideò Iacob de S. Geor. in trac. feud. ver. qui quidē inuestitu col. 8. ver. sed restat.

97 ¶ Tamē etsi rex vassallo cōcedere nō possit facultatē alienādi proprietatem feudi. Bal. in cōsi. 325. super articulo in fi. vol. j. nec per. c. volentes haec facultas tributa esse cēsetur: siquidē c. volentes de trāslatione est vtilis: & non de trāslatiōe directi domini loquitur, & subdit intelligere velatius tradere p mittit in eodē tracta. p. 3. q. j.

98 ¶ Nec solū ab initio rex seruitiū remittere potest: sed etiā ex post facto illud impositū remittere potest Andr. in c. j. §. sed nec col. pen. ver. item si rex, qui ac fuit prima causa benefi. ami. & in cer f [illegible] q plenum col. vlti. in fin. l b. 3. & cōsequēter et seruitiū impositū rex diminuere potest. Affl. in cōstitutione si vassallus à domino col. 4. ver. & an res lib. 3. secūdū eundē Pet. de Greg. p. j. q. 5. & remissiuè Frecci. in tracta. de sub feu. baron. in gn ta aut. nu. 21. fo. 205.

99 ¶ Vbi si rex voluerit diminuere seruitiū an faceret debeat cū clausula ex certa scientia, citat Andre. in c. j. §. similitèr de cap. qui. cur. vem. vel ponere debeat clausulā nō obstāte, Andre. in cōstitutiōe cōstitutiōem. Affl. in cōstituti. dignū & caeter. idem Pet. de Greg. remissiuè tamen in d. q xi. vel. 1 q p. 1.

100 ¶ Secūs est in barōe baronis seruitiū taxati pro feudo, nec in totū, nec p parte remittere potest: nam remissio est alienatio Frec. in d. quin. autho. nu. 13. fo. 281. etiam tē Andre. in c. j. §. denare col. 6. qualiter olim. feu. aliena. pote. p l. mulier. ff. de cōd. ob cām & l. quae etat. ad l. falci.

101 ¶ Licèt baro augere possit redditus, vel seruitiū, vt p vno milite, duos habeter, vel dū recipiebat decē, modo pcipiat xx. ex dictis Andre. in c. imperialem col. 6. de prohi. feu. aliena. p fed. dū dicit fecit si cōditionē domini faceret n eliorē. ità tradit idē Frec. in loco pallegato.

102 ¶ Athed: è in regno hoc pcedere nō putam⁹ p. c. volētes, quo barōi⁹ aliēādi licētia cōcessa est: nisi remissio seruitii fdū dēt in dānū reg. curiae q cōtingeret non pōt: siquidē seruitiū barōi, & nō curiae p subfeudatarios pstat, vt in c. reg. la. nullus re. 34. fo. 9. vbi habetur q nullus subfeudatarius cogitur seruire curiae p feudo, quod à feudatario tenēt, sup quo tu melius cogita.

103 ✠ Si vero tē sit feudū informe, vl pscriptū, [illegible] nāut, q illud seruitiū, quod à fructe à barōe fuerit exactū, illud pstabitur: nisi rex formā cōcessi. de nouo tradiderit: quod facere pōt, vbi forma nō apparet, renit cā cās: qa psūpritur cōtra feudatarios originalē cōcessiōis formā nō esse [illegible] et. Gre. in tract. de recess. feud. p. 3. q. 4. ver. limito tamen in vl [illegible] G. de Ferre in cōsi. 22. primum dubium ver. & primò circa illud col. 14. & seq. vbi etiam subdit.

104 ¶ Quod ppeà fisci patronus (succedē
te casu renouationis inuestiturę feudi)
solet illā clausulā apponere; (ità tñ vt vi
uatur iure francorum, naturā, & formā cō
cessionis feudi in aliquo nō mutata, & i
uribus reg. curiæ sēp saluis.)
105 ¶ TERTIA se se nobis offert, q̄stio:
an p verba in tex. (habituris illud eum
onere seruitij consueti) alteretur forma cō
cessionis feudi, ita, q si ex forma cōcessi
onis nullū fuit iurium, vel aliter, q̄ sit con
suetū in regno p̄stari debeat, successores suc
cedēs ex forma istius .c. si aliquē p̄stet s̄
uitiū s̄m generalē cōsuetud. regni;
106 ¶ Pro parte affirmatiua sic arguimus:
verba statim à iure cōi interp̄tationē re
cipiunt. l. 2. C. de noxa. c. cū dilectus
de cōsu. Parisi. in 9° 107. nu. 14. & 5°
107 . 109. nu. 57. vol. 3. ¶ Sed de iure hęc
verba (seruitij consueti) intelliguntur,
nō vt seruitium p̄stetur, prout p̄ decessori
p̄stari solitum fuit: sed, vt p̄stetur s̄
s̄m generalem regni consuetudinē. Affli. in .c. 1. §. similiter, de cap. qui cur.
ven. Luc. de Pen. in .l. 1. de ven. re fi.
lib. x. refert, & seq. Frec. in tract. de su
bar. in quinta auth. baro. nu. 8. & 6.
108 ¶ Secundò facit: nam in casu, quo feu
dum nouū à Rege, vel barone Regis as
sensu conceditur, fit de nouo taxa nō ha
bita cōsideratione ad seruitium, quod p̄
us præstari solitum erat, vt quia pro feu
do deuoluto ad curiam ob baronis cul
pam, vel lineam finitā, soluebantur duo
milites, aut vnum par cirothecarum, modo
soluatur pro valore fructuū, vt est dic
tum: quia seruitium est extinctū, feudo
ad curiam aperto, & si de nouo conceda
tur, non intelligitur concessum pro eo
seruitio, quod erat solitum præstari: nisi
dicatur in spetie. sed concessum censetur
s̄m mores, & consuetudines regni, &
hæc est vna de differentiis inter feudum
nouum, & antiquum. vt tradit Frec. in d.
tract. in quin. auth. nu. 18. versi. scribit
Andr. ex mente eiusdem And. in .c. 1.
col. 2. de vassal. decre. æta. & in .c. 1. qs
dicat. dux & in .c. 1. §. similiter, de cap.
qui cur. ven. & in .c. 1. §. similiter, de
pro. h. feu. alie. per federicum & in .c. 1.
§. huius autem generis, ex quib. cau. fis.
feud. amit. ¶ Sed hic per hoc .c. si ali
quem feudum de nouo dari videtur suc
cessori quod iam si conditum non fuis

set, collaterales iure feudorum non suc
cederent .c. 1. §. cū vero de his q feud. da
re poss. vel vsq ad tertium gradum suc
cederent, per constitutionem vt de suc
cessionibus, & consequenter successore
defectu ad dominum Regem deuolue
retur.
¶ Pro contraria et negatiua parte [illegible]
ci potest, quod non sit veri simile, quod Rex
reconcedendo feudum, seruitium imp
nat, secundum consuetudinem regni vl
tra illud esse ad seruitium præstitum
109 per prædecessorem. ¶ Imò finita ge
neratione Rex feudum concedere, & re
nouare tenetur hæredi vltimò decedent
is, & cum illis pactis, clausulis, cautel
lis, & conditionibus, quibus prius lo
co feudi concessio facta fuerat, & si Rex
talem renouationem facere nollet, iniuri
am faceret, & ab eo appellari posset, ve
latè tradit Per. Greg. in tract. concess.
feud. par. prim. quæst. quarta, versi.
septimò limita ex mente Rapha. Cu.
in consi. ... vltima licet
ibi loquatur in prælato: & non in Rege,
& Bar. arg. illius tex. in .l. 1. §. pen. vi
detur, de aqua quoti. et æsti. & latè Alex.
in .l. si mihi, & tibi, col. pen. nu. 49. ver
si. vltimò ... cui dicit
hoc dictum sepius in practica seruari vidi
se, propter magnam æquitatem: licet
in puncto iuris non videatur certè pro
bari: quia ad d. §. pen. innititur, respon
detur, q latè accipitur illud (iniuriam)
sed non strictè, ita, quod appellari pos
sit. si negatur renouatio, & sequuntur
doct. in emphyteusi recepta vsq ad terti
am generationem, & idem tenere videt
do. meus præceptor do. Blas. Lancea
in .c. volentes nu. xi q. 14. versi. sed est
aduertendum, vt idicit esse notab. verò
bum Bal. in .c. 1. §. si verò in fin. ibi
tex. qual. ol. feu. alie. pe. q princeps feuda
vel baronias, si ad eū fuerint, nō debet
sibi approprare: sed alteri cōcedere, & idē
Per. Greg. p hac opi. cum blan. Cerse.
in tract. de excellen. reg. q. 78. & testari
cōem opi. Alex. in 5°. ...
ne anim aduerso. col. 4. ...
dum dubium vel. 1. & 5°. 9 ...
decisionis col. vlt. in fin. ...
... q ille sit hæs vltimus possessoris,
& si res integra .i. ... concedat et
q feu. sit aptū curię pp finitā gñationē &
q infra

q infra ann. renouando petatur. sm eũdẽ Afflic. in d.l. si mihi & tibi, & Curt. in c. tra. feu. q. 15. in 1° an sin. feu. p.1. & q rex in singulari, & iure suo pro se : & nõ in vniuersali ; vti hæres feudatarii succes sisset, And. in c. j. §.fi. ex quib. cau. feu. ami. refert, & seq. Affl. in plu. cõst. reg. q.15. col. j. & q cõcessio intelligatur de feudo nouo : & nõ de antiquo, et oẽs qualitates feudi noui formatur, glo. sing. in cõst. si dubitatio And. in c. j. §.fi. col. 1. ver. cũ ; ex quib. cau. feu. am. Et q sub eisdẽ pactis fieri debeat, vt diximus, idẽ Pet. Greg. in d. tra. p. 3 q. 2. ver. secũdo limito, vbi firmat solũ Regẽ posse feudis nouã dare formã in feudo nouo : secus si feudum erat alteri cõcessum, & deindè regiæ cur. deuolutũ : quia tũc rex de nouo cõcedere nõ põt : nisi sub forma, sub qua anteà erat. Camer. in d. 9°. 49. q dã possessio col. j. & idẽ Pet. Greg. in eo. tra. p. 3. q. 4. ver. amplio nũc.

110 ¶ Sed ad hec resp. posset, q procedũt de iure cõi : secus de iure cõst. regni, vt in cõst. vt de successionibus in fi. vbi habetur, q manet in põte Regis feudũ ad se legitimè deuolutũ in eius dñio retinere, & alteri nõ cõcedere, plus ẽt subdẽs ibi rex. q nemo putet ex hoc sibi iniuriã fieri, siuè pro se Rex retineat, siuè alius, q̃s cõsanguineus illius, cuius feudũ anteà fuerat, cõcedat.

111 ¶ Secũdò facit : nam statu . fauorabilia latissimè sunt interpretãda. l. bñficia .ff. de cõst. prin. c. cũ dilectus de don. Guil. de Per. hîc in ver. cõcedẽdis, & hoc statu. quod successionẽ feu. extẽdit ad septimũ gradũ est fauorabile, q̃ in successorũ, & non in regis cõmoditatẽ est interpretãdũ, vt si feudũ seruitiũ non pstat, vel pstet, & minus, q̃ sit cõsuetudo gñalis, vt nõ alteretur forma inuestiture, & rarò, aut nunq accidit, q seruitiũ pstetur vltrà, q̃ sit cõsuetudo gñalis.

¶ Certè hæc q. ardua videtur an Rex teneatur de seruitio consueto, quod præstari solitũ erat per prædecessores, vel de seruitio cõsueto, quod est sm cõsuetudinem generalem, vt pro singulis vnciis viginti, vnus miles præstetur :

¶ Similem examina q. Barthol. de Capua in const. pòst mortẽ, vbi Affli. nu. 20. & 21. & Luc. de Pen. in l. j. C. de vec. re. fi. lib. x. And. & Affl. in c. j. §. similitèr nu. 56. vsq. ad 57. de cap. qui cur. vend. vt si rex feudum concedit sub seruitio consueto, & seruitium solebat præstari baroni ex forma inuestiture vt ita similitèr : an augmẽtatis fructibus posset petere baro, vt duo milites dentur, putà quia fructus summam vnciarum . xl. capiebant, & concludũt pro barone, cui seruitium subfeudi debebatur : vt, verba illa (sub consueto seruitio,) intelligi debeant secundũ generalem consuetudinem regni : & non sm inuestituram : arg. l. quod si nolit .ff. de ædi. edi. cum sim. alleg. ibi per Andr. et per eum latius in c. j. ex quib. ca. feu. am.

¶ Remedia ; quibus ipsi dict. conclusionem firmare, ad tem ne sit en non faciunt. ¶ Mouetur Primò ; quia princeps barones sine causa præiudicare non põt, vt minus soluatur seruitiũ, q̃ sit debitum ex consuetudine generali. Ad quod respo. q sicut cõcedendo statutum potuit præiudicare extendendo successionem collateralium vsq ad septimũ gradum, vt diximus supra in verbo subfeudatarium, ita & in in ... istius seruitii, quod pstari solebat p pdecessorem.

112 ¶ Secundò mouentur : quia principum beneficia sinè alteri⁹ iniuria sunt interpretanda. l. 2. §. si quis à principe, & §. meritò .ff. ne quid in loco pub. cum sim. Sed hoc procedere posset, q̃n seruitia non reperiuntur taxata p reg. cur. in regia cancellaria, vt tũc fieret præiudi-

113 cium : sed cùm seruitia sunt taxata, tũnc ampliùs nec minui nec augeri possunt, vt voluit Pet. Greg. in tra. conc. feud. p. 3. q. xi. vers. tertio intellige per id, quod in simili dicit rex. de decim. a beneficiorum, vt illa sm taxationem debitã in illis partibus consuetam debeatur : licet exindè fructus beneficiorum augeantur : vel diminuantur, & dicit probare tex. iuncta glo. in ver. taxatione in clem. beneficiorũ, vbi do. de deci.

¶ Tertiò q sicùt rex causam suam agit, ita & causam barõis agere dz, rex cũ donat feu. sub antiq. quod p excẽdẽtiam ad eũ peruenit, quod nõ ẽ in registris procerũ seruitio notatũ, nõ donat illud sub antiquo et consueto. seruitio : sed facit inquiri d ... valore p officiales, et vero cõpto cõcedit, vt seruitiũ p singulis vn. xx ĩ flet, ità cũ seruitiũ cõ et baroni, facere debet.

Alienandi proprietatem feudi Rex concedere nequit potestatē. 97

Seruitium remitti potest à Rege non solū ab initio concessionis: sed ēt ex post facto, & ēt diminui. 98

Clausula (ex certa scientia) an requiratur in diminutione seruitij, quod pro feudo prestatur, si Rex illud diminuere voluerit. 99

Baro seruitium taxatū pro feudo, nec in totū relaxare, nec pro parte diminuere pōt, & an procedat in regno? 100

Remißio est alienatio. inibi.

Baro seruitiū augere pōt, vt pro milite duos habeat, vel pro .x. percipiat .xx. 101. 102

Rex nouam formam feudis praescriptis, vel informibus dare pōt. 103

Fisci patronus in inuestiturae renouatione in regnū clausulā iuris francorū, & ita, quod natura, & forma concessionis nō mutetur, & iuribus Reg. cur. semper saluis apponere solet. 104

Seruitiū consuetum, quid exigitur per c. si aliquē: an sit illud, quod praestari fuerit per praedecessores; vel: an de nouo secūdū gñalē cōsuetudinē regni attentis fructibus feudi statuatur? 105

Verba statut. recipiūt interpretationem à lege comuni. 106

Seruitij consueti: haec verba, quomodo intelligantur? 107

Seruitij consueti taxa de nouo fit, & nū intelligitur secūdū seruitiū, quod praestitū fuit per praedecessore: nisi specialiter dicat cū feud dēuolutū iterū conceditur. 108

Rex feudū cōcedere, & renouare tenetur heredi [illegible] cū illis clausulis, & pactis, pro vt antea erat, aliàs iniuria faciat, & ab eo appellari pōt; & quomodo intelligatur?

Rex potestatē habet feudū ad se legitime deuolutū per feloniam, vel alteri non concedere, & nemini facit iniuriā, iure cōstitutionū regni. 110

Statuta fauorabilia latißimè sunt interpretanda. 111

Beneficia principū sine alterius iniuria interpretanda sunt. 112

Seruitia in Regia cancellaria taxata non possunt amplius minui, neq; augeri. 113

Seruitium consuetum, tūc secūdū generalem regni consuetudinem intelligitur, cū in registris certum seruitium annotatum non reperitur. 114

Feudū franchū nullum seruitium debet, & ab omni onere est franchum: duobus casibus exceptis. 115

Repugnantia in vna, & eadem re in iure nō datur. 116

Feudum esse franchum nunq; praesumitur: nisi expreßim in concessione dicatur. 117

Priuilegia baronis seruitium militare praestantis. remißiue. 118

Pœna Baronis seruitiū militare nō praestantis, est priuationis feudi. 119

Pœna priuationis feudi propter seruitiū non praestitum: an ipso iure, vel: an per sententiam committatur? 120

SERVITII CONSVETI.

1 Nota quod onus seruitij consueti transit in successorem, & cōsequenter in possessorē feudi, facit tex. in l. fin. C. sine censu, & reliq. & intelligas: non, quod feudū sit obligatum pro seruitio: secundū And. in c. 1. §. sed nec est alia iustior, quae sit prima cau. be. ami. col. 2. cum in re propria pignus consistere non possit. l. neq; pignus. ff. de reg. iur. And. in d. §. sed nec

2 est alia iustior nu. 30. sed, quod seruitiū sit conditionis debeat in feudo, sm mentē And. in loco nup. citato. Vnde con[illegible] dicet dñus à possessore: nisi seruitium soluatur. arg. l. imperatores C. de publica. [illegible] §. p[illegible] in fin. quib. mod. feud. ami. Luc. de Pen. in l. 2. C. de sum. rei [illegible] lib. 2. Frere. in tract. de subfeud. [illegible] in quinta quaest. nu. 23. fo. 199. & hoc modò intelligas Afflict. in consti. consuetu. [illegible] §. praedicta nu. 20. de [illegible] et ex[illegible] dixerit non tm̄ personam: sed etiam feudum pro seruitio obligatum

3 fuisse. ¶ Ità .n. seruitij militaris onus ē reale, & non personale, praeter quam tenere And. in d. §. sed nec q̄ sit prima. ca. be. ami. col. 3. ver. sed an sit realis obligatio & cōsequenter seruitiū feudū sequitur, quocumq; vadat. l. 3. §. si heres pecepto. ff. ad treb. & [illegible] q. 3. in. §.

Primò

4 ¶ Primò Amplia procedere, non solùm si ex causa lucratiua: sed etiàm si ex causa onerosa quis feudum possideat: puta quia regio assensu feudum emisset; vt servitia pro feudo soluere teneatur. Et non solùm pro tempore, quo ipse feudum possidet, verùm etiam pro tempore praeterito, si seruitia prestita non fuerint. vt tradunt idem Afflict. et Frecci. praeallegatis in locis, arg. d. l. impera toter C. de publica & c. tua nobis extra de deci. & ita dicit idem Frecci. intelligere Afflict. in const. si quandó in fin. & citat Dec. in consi. 230. & alios.

5 ¶ Sed licèt iste possessor ex causa onerosa ab alienante reperiat, quandó aliter conuentum non apparet, secundùm eundem Frecciam per textum in . l. apud iulianum . §. si haeres ff. de legatis primo.

6 ¶ Attamen de aequitate in subsidium conueniri deberet, si nó pateret, vt periculo suo discuteret vendentem. l. vñ . ff. vt in poss. leg. cum conc. p Affl. in d. locis.

7 ¶ Secundò amplia, vt pro seruitio militari agatur contra creditorem missum in possessionem ex actione reali: pro fructibus suis quos percepit. Card. in c. 1. §. quid ergo de inuest. de re al. facta, vbi distinguit inter remissum ex actione reali & actione personali. Bal. in auth. et qui C. de epi. et cler. auth. iud. possi. refert & sequitur idem Frec. in praeciato loco num. 16. Petr. Greg. in tract. conc. feu. p. 8. q. 2. vers. ex qua concludere, qui citat Iacob. de S. Geor. in tract. feud. in verbo comes in fi. & remissiuè videndos esse Andr. & dec. in const. fiue realia.

8 ¶ Tertiò amplia, quod mulier pro dotarijs quod habet super feudo seruitium prestabit à regi; quod baroni si à barone feudum recepit. Frec. in quinto et tho. baro; qui citat deinde in const. mulier, quod dotarium, vbi etiam subdit, quod hoc seruitium ad submonitionem baronis, cuius est terra praestabit p d. const.

9 ¶ Quartò Amplia, vt procedat in quolibet non solùm possessore: sed etiam feudi detentore, quin quo modo feudum possideatur, siue detineat, vt ipse possessor, siue detentor pro seruitio prestando cogi possit. dei. meus propa. do. Blas. Lancea in d. velut tes r. u. a. 10. p c. fice reali ad fi. lib. 3. vbi etiam ait hunc inoleuisse in magna curia; quod veteres feudorum subinuisi prát expensas seruitij militaris, vt ol pro. Reat. bullas recipient à possessoribus feu

33 ... 44

ris: At contrarium sit Pet. Greg. in tract. conce. feu. p. 8. q. 2. vers. secundò infero, vbi vult, quod si feudatarius locat feudum alteri: ex quo ipse: & non conductor possidet. l. nó solet. ff. loca. ipse locator vtiq; possessor: & non conductor militare seruitium praestare tenebitur, & ita asseuit consuluisse Alex. in 5°. 4. col. n. vol. 5. q. distinguit: an seruitium debeatur pro ea parte rei locatae, vt seruitium militare, & tunc debetur p locatorem: an ratione fructuum percipiendorum, & tunc tenebitur conductor. Soc. in cons. 217. circa hac equa fiscpe, col. 3. & 2. vol. Sed Pet. Greg. parùm fuit animaduersus de dicta const. sub re. ali, quae nuncupatim vult, vt seruitia exigantur ab eis; qui feuda ipsa quolibet titulo detinere noscuntur, vt ergo illa

10 const. hoc verbo (detinere) quo casu comprehendit conductores, qui non possident: sed detinent: si saltem ad modicum tempus conduxerint. l. si quis ante, vbi gloss. & doct. ff. de acqui. poss. licèt &

11 possessionem etiàm comprehendat. Et si quid est statutum de detentatione loquens, verificatur etiàm in eo, qui saltim ciuiliter possidet. Alex. in d. q. num. 17. ff. de acqui. poss. ex mente Imol. in l. 4. §. ex contractu. ff. eod.

12 ¶ Quintò Amplia, vt possessor feudi, etiàm si non totum feudum, sed partem tantùm feudi possideat, non tamen, & pro indiuiso, vt cogi possit ad electionem Regis militare praestare seruitium. Luc. de Pen. in l. pr. ica §. fin. C. vt nullus ex vicar. pro aliquo etc. lib. x. refert, & sequitur Pet. Greg. in tract. conc. feu. p. 8. q. 2. vers. ex qua concludere.

13 ¶ Nec licet diminuendum, quod possessor feudi & etiam feudi successor fidelitatis iuramentum praestare quidem feudi possidens. Iacob. de Sancto Geor. in tra. de homag. col. 4. vers. ex hoc infertur.

14 ¶ Et inuestiturae renouatio feudi possessori & non baronis successori conceditur. etiam si iniusto possideat titulo. Curti. in tract. feud. par. 2. & vltima causa ver. 7. vt tradit Pet. Greg. in d. tract. conc. feu. p. 8. q. 2. vers. ex qua concludere

15 infero, vbi etiam subdit, quod propterea consueuit in regno, cum sit de morte baronis, & etiá de possessione successoris, concedi inuestiturae renouationem iuribus regiae curiae & alterius semper saluis.

& idem tenet in p.5.q.15. ver. sextus effectus, vbi concludit, quòd possessor feudi conuenitur pro seruitio militari secundum Alber. in .l. si quis ex argentariis in pn. col. j. ver. item colligit .ff. de eden. & nò successor feudi. Imò successor feudi à iure suo non cadit, si inuestituram non petit infra annum, et diem, cùm alius feudum possidet, signàter Ancha. in consi. 174. dñs Lazarus col. 2. versi. postremò, Bal. in .l. sollemnibus in fin. versi. sed ponamus C. de rei vend. Curt. in tract. feud. par. 4. versi. septimò limitanda est.

¶ Nec cadit a iure suo, si vassallus interim non possidet, non praestat homagium Iacob. de S. Georg. in tract. de homa. col. 4. versi. ex hoc infertur: idem Petr. G. in d. tra. cõ. feu. p. 8. q. 3. ¶ Nisi regia cur. cõcedat feu. possessiõe, renouationem, seu inuestiturae notam sub clausula saluis iuribus reg. cur. tùnc .n. non videtur sibi generatum praeiudicium, quominus contrà feudi successorem agatur. Oldrà. in consi. 237. plectis col. 2. versic. quartò et vltimo.

16 PRO Intelligentia horũ verborum
(seruitii consueti) congruum est quaerere:
in quibus consistat hoc seruitium consu
etum? an sit reale, vel psonale: quo tem
pore? per quantum tempus: quouè lo
17 co prãstari debeat? ¶ In regno
enim seruitium consistit, vt pro redditu
singularum vnciarum viginti equus
vnus praestetur armatus, qui pòst va
rias antiquorum interpretationes, declara
tus fuit, vt cum vno equo vnus dunta
xat armatus homo praestetur: est cap.
R. Io. 71. item cùm marchiones sub c.
de seruitio militari fol. 74. Pet. Grego. in
tra. conc. feu. p.8.q.3. versi. tertiò infero,
et hoc passim & indistinctè quotiesq; in
18 feudo procedit. ¶ At iure feudorum
vassallus quot equis seruire debeat? deter
minatum non reperitur expressim: sed si
in pecunia soluatur, dimidium redditus
feudi vnius anni domino subministrari
debet .c. j. §. firmitèr de proh. feu. alie.
19 per fed. ¶ Iure verò antiquo siciliae,
quod hucusq; Neapolis in regno obti
net, intèr feuda distinguitur: nàm si feu
dum in vassallis consistit, de singulis vn
ciis viginti redditus exiguntur vnciae de
cem cum dimidia: quia in hac seruitii prae

statione fit subuentio à vassallis. Et si c
sistit in territorio, exigentur vnciae sex:
ex quo non fit sibi aliqua subuentio. Et si
consistit in annuo redditu p consequendo
aliqua dohana, vel gabella, sic feloni adohamẽti, vel seruitii, quod vulgò (lo adoho)
nuncupatur, pro quarta parte redditus:
quià tùnc non sperat de feudo vlterius percipere, sicut qñ feudum consistit in
possessionibus, oliuetis, aut territoriis,
cuius fructus qñq; crescunt, & decrescunt.
Frec. in tract. de subf. baro. in quinto authorita. nu.8. fo. 198. gemat And. in d.
.§. firmitèr de proh. feu. alie. p fed. & in
.c. j. col. 3. de cont. feu. apud pa. cor. te.
& in .c. j. de cont. int. ma. & fe. in. et in
consti. si vassallus à se fic. Et si concedũ
tur in feudum functiones fiscales, vel redditus dohanae, vel aliqua alia annua da
ref prouisio, si dantur cum castro vassallos habente, soluit medietas pro seruitio
ex quo venitur accessoriè ad castrum, &
vt fructus cõtinẽtes in se vassalles: sed si
cõcedũtur separatim à castro, tùnc soluit
quarta pars iuxtà ordinationem Charoli, seù Roberti Regis, & ità obseruari dicit in camera idẽ Frec. in pcitato loco.
20 ¶ Sed si feudum est planũ, & de tabula
subditi: vassallus per dies quadraginta expensis, & equis domini baronis: ipsi baroni seruire tenetur: nisi alitèr sit in inuestitura conuentum per d. c. charoli, qui incipit habuit subfeudatariorum: quod habere dicit à penna, & refert Afflict. in .c. j. §. sed nec alia iustior col. 4. quae fuit
21 prima causa benefi. ¶ Sed hic in
regno subfeudatarius esse similitèr & baroni seruire tenetur. vt in .c. regis Iacob. 34. nullus fe. 9. sub titu. quod nullus subfeudatarius & c. nec diuersum seruitium baroni à subfeudatario praestari debere: contrarium reperitur expressim.
22 ¶ Secundò seruitium militare est in regno psonale, singularitèr .c. R. Fe. 29. omnes sub c. de mo. seru. pro feu. fo. 22. do mini Blas. lancea in .c. volentes. & ità neq; rex pecuniam accipere cogitur, si baro psonalitèr nõ vult seruire: quia aliud p alio inuito creditore solui nõ põt .l. 2. §. j. ff. si cert. pet. l. cũ & .l. iuris. C. de solu. ¶ Nec baro pecuniã soluere cõpelli põt, si seruire
23 psõalitèr paratus existat: quia durius ẽ pecuniã soluere, quàm persõalitèr seruire tex. & glo. in .l. ad hec in .fi. ff. de op. lib. Andre. in .c. j. §. similitèr

j.§. similitèr de capi. q cur. vid Alua. in
.c. j.§. firmitèr nu. 4. de p.feu. alie.p Fe.
24 ¶ Iure autèm feudorum uidetur esse n
electione feudatarii: an personalitèr: an
per substitutũ æquè idoneum seruire ue
lit, vel potius pecuniam soluere, ut nobis
tex, expressus, et inexitabilis uidetur,
vbi idem tenet, Bal. A'ua. & Præpo. in
d.c. j.§. firmitèr de prohi, feu. aliena. p
25 Fe. 3. æquè idoneus substitutus censetur,
vt si vassallus sit nobilis, & famosus, qui,
si personalitèr ad seruiendum iret, multũ
associatus, & magna comitante caterua
proficisceretur. substitutus similitèr, & e
& tot secum ducere debet, quot et ductu
rus esset ipse vassallus, si p̃sonalitèr iuis
set, vel industriosus esset, alius æquè
idoneus mittatur. Andr. & Alua. in d. §.
26 firmitèr de prohi feu. ali. per fed. Gr sed
Iacob. de sancto Georg. in tracta. de ho
mag. col. 7. & in tracta. de feud. ver & p.
miserunt præstare seruitia col. 8. ver. 2. q.
& col. seq. versi. 24. q. pon a sexdecim cau
sas excusationis, quibus feudatarius ser
uire personalitèr non teneat, pro vt est
refert Pet. de Greg. in tracta. concess. feu.
p. 3. q. 3. ver. secundò aduertendum est.
ex quo datur intelligi, quòd ipse regulari
tèr tenet vassallũ p̃sonalitèr ad seruitia
teneri.
27 ¶ Iure verò neapolis, quod ius antiquũ
est siciliæ, quod ex Andre. colligitur in
d.§. firmitèr, & in aliis locis citatis per
Frecia. in d. quinta auth. baro. dubium
admodùm est: an regularitèr personalitèr,
an reale tale seruitium militare fuerit? e
immò dicit Andre in d.§. firmitèr hæc ver
ba: si quæratur: an seruiat feudatarius
per substitutũ prędictæ expositiones te
nent extrema, & qui dicunt, quòd sic,
& qui dicunt, quòd nõ, nec ergo delicat⁹,
nec onerosus placere deberet, l. si seruos,
ff. de pigno. actio. sed benè eligendum
est medium in auth. de consul. in prin.
scilicet si habeat causam excusationis, vel
quia esset inhabilis, tunc substitutus ad
mittendus est.) & deindè examinat quã
dò videtur substitutus admitti, et quan
dò non? licèt Frecia simpliciter dicat,
quòd non cogitur soluere pecuniam, cũ
vult personalitèr seruire suis expensis, p
tres menses, & citat And. in d.§. firmitèr,
& in c. i. de contro. feu. apud par. cur.
termi. & in c. j. de contro. inter mascu.

& fœm. col. 3. & in verbo & p' plausit ecclẽ.
col. 3. in titulo. quæ sint regalia: sed non e
aperit, quid si pecuniam soluere velit, &
personalitèr non seruire: an inuito do
mino admittatur?
28 ¶ Fallit in regno hæc regula: nisi vassal
lus ẽet impeditus iusta ex causa, quæ ca
su ipse baro electionem habet, vel aliũ
loco sui æquè idoneum mittere, vel addu
cimentum, siuè seruitium in pecunia sol
uere, vt probatur per d.c. reg. Federi. sub
titu. de modo seruiendi .c. 25. fo. 22. et ca
usas excusationis à seruitiis vidè (vt di
ximus) p Iacob. de San. Geo. in tract.
de homag. col. 7. & in tract. de feu. versi.
et promiserunt col. 8. versi. secundo .q.
& col. seq. ver. 24. q.
29 ¶ Insupèr limitanda uidetur: nisi vas
sallus sit non extrenuus, vel sit infirmus
vel senex, & seruire personalitèr velit, vt
curia possit eum non acceptare, sed vel
æquè idoneum, vel pecuniam siuè addu
cimentum petere, et hac ratione publi
cæ vtilitatis admittendum fore. Andre.
in.c. j. §. similitèr de cap. qui cur. vendi
per. c. firmitèr de const. iu pe. & arg. l.
illud. ff. quod met. causa vbi etiam sub
dit, quòd si alius strenuior vassallo inue
nitur, fauore publicæ utilitatis regni hic
admittetur, & sustinetur arg. §. vero ob
rem in auth. de testi. & ea quæ pa. & §.
quia verò uerisimile in auth. de non alie
ra. & l. actione. § labeo. ff. pro. socio. &
.l. j. C. de cadu. tolle.
30 ¶ Tertiò: tẽpore n. ꝯ graui, notabiliq; in
uasione regnum, vel pars eius continge
rit inuadi, per quam regnũ periculum
aliquod subit, vel euidens ei imminet iac
tura, hoc tale seruitium militare præsta
ri debet, vt habetur in .c. reg. Iacob. baro
nes .n. 39. sub titu, quòd baro fo. 9. cui
mirè conuenit, quod tradit Andre. in .c.
.j. §. sed nec est alia, quę sit prima causa
ben. amit. & in d.c. j. §. fin. il tèr de cap.
qui cur. ven. vt refert & seq. Frecia in gn.
ta autho. baro. nu. 14. vbi vult, quòd quã
dò non est terminatum seruitium, & ta
xatum in concessione feudi, præstari de
bet, quando guerra est in regno, non p
curata nec simulata, neq; momentanea,
neq; paruo tẽpore duratura, s'ed sit ita vt
in rengo notabilis inuasio. idem tenet
Pet. de Grego. in tract. concess. feu. p.
.8. q. 2. versi. tertiò intelligo.

31 ¶ Quartò per spatiū triū mensium per
sonaliter vassallus seruire debet, cuius tē
poris initium incipit a die, quo de eius
domo recesserit, vt in d.c.reg. federi. 29.
comites fo. 22. sub. titu. de mo. serui. pro
feu. Pet. de Grego. in d. tract. com. ce. feu.
.p.8.q.2. vers. tertium intelligo, vbi dicit,
quòd a die monstrae: & non a die submo
nitionis dicitur paratus seruire domino
pro feudo, quod habebit. Andre. in con
stitutione hostici col. 2. quem ibi sequitur
Affli. col. 5. ver. 13. q. sed hoc de iure cō
stitutionum regni fuit: secus hodiè p d.c.
reg. feder. vt etiam sentit idem Pet. ibi.
32 ¶ Et licentiam habere debet in fine triū
mensium habita consideratione, & per
pensata locorum distantia, vt propria
in domo in fine trium mensium reperi
atur, vt inibi in d.c.reg.fed. continetur. si
milè dixit Andre. in d.c. j.§. similiter de
cap. q cur. ven. dū voluit, quòd feudata
rius de persona sua trib⁹ mensib⁹ in anno
seruire debet.
33 ¶ Et si illicenciatus vassallus recedere
contigerit, feudo priuari potest Iaco. de
sancto Georgio in tract. feu. ver. promi
serunt praestare seruitia co. 6. & seq. ver.
.13. præterq in sex casibus ibi positis
per eum, in quibus feudatarius antè finē
trium mensium illicenciatus à seruitio
militari recedere pōt. sequit Curti. Iunio.
in tract. feu. p. 4. col. j. & sequit idē Pet.
de Gre. in d. p. 8. q. 2.
34 ¶ Limitandum hoc venit: nisi regi pla
cuerit, pòst lapsum trium mensium vas
sallum retinere: quia poterit eum cogere,
vt personaliter ad seruiendū remaneat
tamen stipendia conuenientia de suo rex ip
se largiri debet: siquidem per tres men
ses & non vltra ipse baro propriis sump
tibus seruire tenetur, & si arma sua de
struxerit vel perdiderit, vel equ⁹ sibi mori
at de suo supplere debet. Iacob. de san. Ge
orgio in tract. feu. ver. promiserunt pa
trica papien. in forma libell. quo agitur
ad reuocationem feudi ver. cōtra debitū
col. 3. ver. hic auth. cum concord. per
Pet. de Gre. in d. tracta. q. 2. ver. quartò
intelligo p. 8. & est. c. regni. d. reg. fede. co
35 mites. ¶ Quod extenditur, vt feudū
franchum habentes seruitium praestare
teneantur: sumptibus tamen regiae curiae
Oldra. in consi. 234. factum tale est, quē
seq. idem Iacob. de sancto Ge. in d. tract.

feu. ver. & promiserunt col. 1. ver. 3. q. ra
tio autem addi potest, vt publicae vtilita
tis respectu talia possint onera imponi
36 vassallo: ✠ nam & duriora imponi solēt
onera propter publicam vtilitatem, vt p
dia ab inuitis auferātur, & militibus as
signētur, medico honoris gratia posses
sori dato, l. item si verè. ff. de rei ven. l. lu
cius. ff. de euict. Andre. in. c. j. §. similiter
de cap. q cur. vend.
37 ¶ Sublimitandum tamen hoc videtur
vt tunc baro retineri possit personaliter,
cū rex in exercitu degit: sec⁹ si subsitut⁹
regis trāsmissus fuerit quia tūc pòst triū
mensiū lapsū baro psonaliter seruire nō
cogit, vt nūcupatim hēt in d.c. reg. fede.
comites.
38 ¶ Et si pecunia solui contigerit, vt qa
baro legitimā habuerit excusationem nō
seruiendi personaliter, vel curia aliā pe
tendi fortè: quia baro, vel substitutus ha
bilis seu acceptabilis non extiterit, vel qa
pòst trium mensium lapsum stipendiū
elargiri debeat, p quolibet homine arma
to cum equo unciē tres, cum dimidio p
quolibet mense praestari debent. vt in c.
reg. Iacob. barones & alii nu. 39. sub titu.
quòd baro & alii extra regni fo. 9. vnde
pro quibuslibet viginti redditus, p qui
bus equus unus cum homine armato p
statur, vnciē decem cum dimidia pro tri
bus mensibus praestabuntur: cui conuenit,
quod ex merito Andre. pluribus in locis
tradit Freccia in d. quinta. authe. baro.
quod vnciae. x. cum dimidia pro feudi
seruitio exiguntur, si feudum in vassallis
consistat.
39 ¶ Quintò & vltimò: quo loco seruitiū
tale praestetur? dicunt docto. quòd intra
regnum: & non extra regnum seruitium
militare praestari debet. Andre. in. c. j. q. st
dicatur dux & in. c. 1. de contro. feud. a
pud par. cur. termi. & in constitutione.
si vassallus à domino, & aliis in locis
citatis per Frecciam. in tract. de subfe. ba
40 ro, in quinta autho. nu. 14. fo. 199. ✠ nā
ne quia obligatio p seruitio à iure restrin
gitur ad limites territorii. Oldr. in consi.
234. seu. 234. factum tale est.
41 ¶ Limitandum tamen hoc putant: nisi
forte expediat extra territoriū regni inimi
cos regis ac regni hostes aggredi, & nec
inuasionem expectare, pro vt experti do
ces in bello facere, cōsueuerūt, dū aggre
diuntur

diuntur hostes, illos terrere, ac conterere solent. Andre. in. c. j. §. sed nec alia iusti or quae sit prima causa bene. ann. idem & Freccia in d. quinta autho. baro. nu. 14. Pet. de Grego. in d. tracta. p. 8. q. 2. ver. secundo intelligo, vbi tradit exemplum de Scipione, qui traiecit exercitu ab Africa, et pugnare voluit in Italia, & de Metello, qui in Hispaniam exercitu traduxit. & ita etiam dicit seruatum fuisse in hoc re-
42 gno, ✠ quod exercitus siculus paratus: & non longe in Calabriae prouinciam contra Francorum exercitum se contulit, hinc dicit;
43 ✠ quod etiam parari longe extra regnum Rex vassallos ducere ue lit, eum ipsi sequi teneatur. arg. l. quod nisi. ff. de oper. lib. & l. metuit in fin. vbi Bar. & Alex. ff. de an. leg. Curti. in tracta. feu. p. 4. col. 5. sub titu. an vassal. teneatur adiuuare dominum extra territoriu, & Afflict. decis. 285. illustrissime ver. quid autem si tex. Iacob. de san. Geor. in tracta. feu. verbo & promiserunt prestare domino debita seruitia col. j. ver. 4. & versi. se. & tandem asseuerat in regno seruari cap. regni. Sed expressim hoc per. c. regni inuenimus vt in d. c. reg. federici comites; quod non teneatur, vbi sunt haec formalia verba (volumus, quod si quando nos extra regnum cum exercitu nostro contingat feliciter proficisci, nullus comitum, baronum, & feudatariorum cogat inuitus extra regnu se coferre nobiscu, et exercitu memorato.)
44 ¶ SECVNDA ex his sese insinuat quaestio: an seruitiu consuetu semper debeatur: & an uno modo, vel augeatur, & diminuatur, vt fructus feudi augeri, & diminui solent? pro cuius resolutione distinguo quatuor casus:
45 ✠ vnus aut ab initio concessionis seruitiu terminatum, & taxatum fuerit, puta vt seruiat cum uno equo, vel vt par cirothecarum, vel spallam porci, vel unum accipitrem, vel vnum par calcarium, vel simile praestet, vel vt dominum festiuis in diebus associent, vel alio modo. vt in. c. j. §. praeterea quid sit inuest. Et tunc illud seruitium, quod tempore concessionis conuentum fuerit, semper erit praestandum, et nec crescere, nec decrescere poterit, etiam si feudorum fructus augeantur, puta industria vassalli, prouidentia dei, cursu temporis, vel aliter vel diminuantur, puta peste, guerra, vel
46 alio modo: ✠ quoniam contractus ex conuentione legem accipiunt. l. j. §. si conuenitur. ff. depo. & i. c. contractus extra de reg. iur. in. vi. Andre & ceteri in. c. j. de
47 capi. qui. cur. uend. ✠ & calamitas superueniens nec regi, nec baroni debet obesse, sicut nec vassallo eius industria, vel prospera fortuna. l. 1. C. de alluui. & pallu. Freccia in titu. de autho. baro. in quinta autho. nu. 14. & 21. Pet. de Grego. in tracta. concess. feu. q. 31. p. j. & q. j. circa medium p. 8.
48 ✠ Princeps. n. pro eo seruitio, quod sibi placuit ab initio feudum concedere potuit, cum in re sua quilibet sit moderator et arbiter arg. l. in re. C. man. l. eb res. ff. de pact. l. j. ff. de solu. l. quod in rem. ff. de leg. j. Andre. nu. 14. Affli. nu. 8. in. c. j. §. similiter de capi. qui cur. ven. Pet. de Grego. in tracta. concessi. feud. p. 8. q. 2.
49 ver. his igitur sic presuppositis ✠ licet ex post facto aliquod onus, vltra illud, quod concessionis tempore imposuit; imponere non possit in feudo. Andre: in constitutione honorem in prin. lib. 3. re. fer. & sec. Gui. de Perno. in consi. 25. primu dubium & Pet. de Grego. in tracta. concessi. feu. p. l. q. 10. pro quo dicit esse tex. l. cum dos. ff. de pa. do. & in. l. ex morte. in fin. iuncta gl. C. de pact. conue. & l. j. §. accedit. C. de rei vxor. actio. & per totam q. concordantia in media affert. idem Pet. de Grego. in d. tracta. p. 5. q. 4. versi. secundo amplio i nam
50 tamen est: ✠ quae a principio sunt voluntatis, ex post facto efficiuntur necessitatis. l. sicut. C. de actio. & oblig. cum similibus.
51 ¶ Et hoc seruitium, si consistit in homine armato & equo dicitur seruitium militare: siquidem ab onere ipsius militiae descendit. Andre. in. c. j. §. cum autem de contro. inuesti. et in. c. j. §. huius autem generis ex quib. caus. feu. amit. Freccia in tracta. de subfeu. baro. in prin. nu. 47.
52 fo. 5. ✠ & si consistit in pecunia, puta quando plures cobinantur, & soluendo pro ratha militem unum faciunt, adoamentum in regno siciliae nuncupatur. Andre. in. c. j. §. si mulier nu. 13. decip. contra. Camera. in. c. impiale fo. 92. in fin. P. vbi dicit, quod adoa barbaro modo dicitur coniunctio, siue ipsam coniunctionem in feudis, quae minoris valoris sunt, considerantes, sunt

in his que maioris redditus sunt, & taxa
militum cōiungenda, vt sciat curia, quot
milites ab uno feudatario exigere possit:
tamen indistinctè Tiraq. in tracta. ꝑmi
ge no.q.74.nu. j.d.cat simpliciter, quòd
adoha verbum est vulgare regni Neapo
litani, quo seruitium militare significatur,
quod in gallia vulgò (arriereban) voca
tur, cum quo conuenit Frec. in suo tract.
de subfeu. baro. in quinta auth. nu.8. qui
dixit, quòd seruitium vulgò lo (adoo)
nuncupatur, cuius suprà etiàm memini
53 mus. ¶ Releuiū appellatur illa medie
tas fructuū, quam hæredes vassalli do
minis dant, quasi quià releuāt illum, cui
præstatur, & indigenti soluitur. idem An
dre. in d.c. j §. si mulier nu.13. de cap. cor
ra. ¶ Et in regno iure releuii si feudū
est comitatus tria habens castra, soluunt
decem argenti marchæ, & pro qualibet
terra seu villa habitata, quatuor marche.
Et pro castro, vbi nec familia, nec habi
tatio extiterit, duæ marchæ, & pro quo
libet feudo plano, vel re in feudum data,
vna tm̄ argenti marcha, & hoc in casu,
quo filius, frater, vel fratris filius, vel cæ
teri ex linea descendenti cōiuncti, in feu
do succedunt. ¶ Sed si alii transuersali ex
linea coniuncti, ità quòd non descendāt
à stipite, cuius feudum fuit succedūt, tūc
iure releuii soluere debent curie dimidiū
illius, quod reddere solent dicta feuda,
eo anno, quo baro mortuus fuerit, ad
que soluendū dilationem sex mensium
habent. ità habetur per c. reg. Marti. stu
diosa sub titu. de releuiis, soluendis. &
quomodo soluantur nu. 55. fo. 61. quod
.c. declaratur, p aliud. c. R. lo. Item tem
poribus elapsis sub titu. de iure releuii sol
uendo per transuersales nu. 66. fo. 177.
54 ¶ Et si non in homine armato: sed aliis
in rebus seruitium consistit, feudum nō
proprium: sed conditionatum dicitur. c.
j. §. fin. de cap. qui. cur. vend. per glo. i,
ibi. & per tex. in. c. j. §. prætereà, quid sit in
uesti. Pet. de Grego. in tract. cōcessi. feu.
p. 8. q. 2. ver. quinto intelligo, qui citat
Bal. in l. liberti col. vlti. versi. item no. si
instrumentum. C. de oper. lib. cum cō
cord. per Curti. Iuni. in tract. feu. p. j. q.
55 6. col. 4. & vbi differētias subdit inter se
uitium militare, quod præstatur consistēs
in præstatione vnius equi, & hominis ar
mati, & seruitium cōsistēs in annuo red

56 dit. ✠ Primò vt cōsistens in annuo reddi
tu absq; aliqua interpellatione quolibet
anno præstari debeat: quià dies interpel
lat pro homine, l. si insulam, vbi docto.
.ff. de verbo. ob. Andre. Alua. & commu
niter scrib. in. c. j. §. sed nec, que sit prima
causa benefi. ami. Cur. in tract. feud. p. 4.
in. 18. & 19. causa priuationis. Sed con
sistens in homine: nisi prius à rege inter
pellatus, & submonitus fuerit, illud præ
stare non tenetur. c. j. §. firmiter de pro
hi. feu. aliena. per Fede. d. §. sed nec.
57 ¶ Secūdo consistens in annuo redditu
seruitium, si per triennium vassallus sol
uere cessauerit, priuatur feudo. de quo va
rias dicit esse opiniones, & se remittit ad
Alex. in consi. 5. col. 2. ver. nec istis ob
stat vol. 5. & consi. 11. ver. prætereà eod.
vo. & cōsi. 9. col. j. vol. 3. & alios sed con
sistens in homine, si per mille annos vas
sallus non est interpellatus, nūq̄ feudo
priuatur.
58 ¶ Secundus est casus, quandò tempo
re concessionis nulla de seruitio præstan
do mentio facta fuerit, & tunc: an seruiti
um debeatur? sunt opiniones nam An
dre. in. c. j. §. huius autem generis nu. 8.
ver. sed si infeudet simpliciter ex qui. ca.
feu. ami. tenet, quòd recipiens feudum,
ad seruitium non teneatur, si feudum sim
pliciter detur absq; eo quod dicatur (vt
59 seruias:) ✠ quia substātiale feudi nō est
seruitium: sed fidelitas. c. j. §. nulla, quid
sit inuest. & fidelitas importat sex: inco
lume tutum &c. c. j. de nou. form. fidel. &
in. c. j. de iura fideli. non seruitium, quod
non promittitur certum, & determinatū
nisi esset feudum ad certum seruitii nicō
stitutum, vt ad portandum literas, si
cut militia cursoris. ¶ Et exten
dit hanc conclusionem procedere, etiā
si rex consueuerit seruitium semper in su
is concessionibus exprimere, vt nec con
suetum seruitium censeatur impositum;
60 ✠ quia nemo præsumitur dicere, quod
mente non cogitauit. l. labeo. ff. de su
pel. leg. & quod mēte agitauerit debet p
bari. l. qui cum tute. ibi de agitatu & c.
.ff. de transact. cum concord. ibi cōtrà
opini. quorundam, qui volebant serui
um consuetum intelligi arg. l. quod si no
lit. §. q assidua. ff. de ædi. edi. cū conc.
cui respo. procedere in eo, quod certum
est, aliquem donatione, & in donatione
dixisse

dixisse, vt si donauit nummos, nec apparet, quos; cum multiplicis status &, conditionis sint nummi, tunc inspicit; quod consueuit .l. si seruos plurium .ff. de leg. 1. in fin. l. si cui .ff. de annu. leg. l. cum ita .ff. de alim. & cib. sed quod ex pluribus plurimat dixisse, quod non dixit
61 seruus imo habetur pro tacito, quod est omissum. l. quicquid. ff. de ver. ob. et multa alia ad hoc impedit, & hec e vera m. est Andre ibi.

62 ¶ Contrarium, quod feudum pro consueto seruitio censeatur concessum, si tempore concessionis taxatum non fuerit, tenere videtur Laffr. in consi. 1. nu. 18. quem refert et sequitur Frecci. in tracta. de sub feu. b. pro. in quinta autho. nu. 5. fo. 18. nulla habita mentione de Andre. cui contrarium voluit; ita, licet illa non allegeturtenere etiam videtur Per. de Grego. in d. tract. conce. feu. p. 1. q. xi. vbi in princi. q. sibi prasupponit, quod feudi concessio sub onere seruitii consueti facta semper intelligatur, absque eo, quod aliqua de eo mentio facta fuerit, & dicit ita singul. Bal. tenere in c. inter dilectos col. 6. de fid. instru. & referre & commendare Ias. in prelu. dijs feu. col. 4. Ver. illud diligenter notandum Per. de Grego. in d. p. 1. q. 7. ver. secundo presupponit, vbi etiam ducitur Cur. q. in tracta. feu. p. 2. versi. xi. limita.

63 ¶ Quod intelligendum est, dummodo quid de feudo mentio fiat: nam res simpliciter concessa absque eo, quod de feudo mentio fiat, potius donata quam in feudo concessa prasumitur. Iacob. Menochi in consi. 64. nu. 64. est originalis opinio Oldra. in consi. 110. ex prasenti thematecol. 1. & 2. quam sequuti sunt quamplures citati per Per. de Grego. in tracta. concessi. feu. par. 2. q. 1. & diximus supra in praelud.
64 nu. 14. ¶ Nos vero distinguimus, quod aut loquitur de seruitio, quod inest fidelitati, et vera est illorum opinio, vt seruitium semper censeatur impositum in feudi concessione, etiam, quod de eo mentio non fiat: quia fidelitas est de substantia feudi, & sine fidelitate feudum consistere non potest. & consequenter sine seruitio, quod eidem inest fidelitati, et ita sentire videtur Andre. in d. §. huius autem tenens. Camera. in c. imperialem in pri. col. 9. de prohi. feu. alien. per Feder. & fo. 35. & 36. in tracta. p. versi. quo uero ad

secundum caput, de quo meminimus supra in praelud. vbi vesum, quod seruitium quandoque extra, quandoque intus fidelitatem consideratur.

65 ¶ Quod ampliari videtur, vt procedat etiam si feudum liberum, vel francum, seu ad franchum allodium concedatur, vt feudatarius teneatur prastare, quae in sacramento fidelitatis continentur, secundum Per. de Grego. in d. tracta. concessi. feud. p. 1. q. 9. circa medium, qui dicit ita puriter aequaliter Bal. tenere in c. 1. col. 1. de cap. qui cur. ven. & eum sequi Iacob. de S. Geor. in tracta. feu. ver. qui quidem investitur col. 19. ver. an autem & ver. 1. secundum col. 4. licet contrarium idem Per. tenere videatur in d. tracta. p. 1. q. 2. versi. secundo prasupponit, vbi tenet, quod seruitium non debeatur, si feudum franchum, seu ad francum allodium est concessum: nisi expressim dicatur, quod seruitium militare praestetur. cum Alber. in dictionari. in verbo feudum. Alua. in c. 1. §. fin. col. 2. de cap. qui cur. vend. Oldra. in consi. 234. Sed hec intelligendum venit, vt non sumptibus propriis seruitium praestare teneatur: sed si sumptibus domini: nam habens feudum liberum & franchum seruitium sumptibus regiae curiae & non propriis praestare cogetur ex Oldra. in consi. 234. facit in tale est Iacob. de S. Georg. in tracta. feu. ver. & per seruitor col. 1. ver. 3. q. secundum Per. de Grege. in d. tracta. concessi. feu. p. 8. q. 2. versi. quarto intellige.

66 ¶ Et limitanda predicta conclusio videtur, nisi feudum concedatur ecclesiae, quo casu nisi expressim dicatur, vt seruitium militare praestetur, non debebitur, Iacob. de S. Geor. in tracta. de homagi. col. 1. ver. 7. fallit. Alf. dec. 314. & 361. Imo intelligitur rex feudum ecclesiae concedere cum mero & mixto imperio. Iac. de S. Geor. in tracta. feu. versi. dictio vassalli promiscuum. et &
67 quando expressim est dictum, vt seruitium ab ecclesia praestetur, quemadmodum per praelatis praestari debeat? scribit Iacob. de S. Geor. in d. tract. feud. in verbo & promiserunt praestare seruitia col. 6. versi. 2. q. secundum Per. de Gre. in d. tracta. conce. feu. p. 8. q. 11. ver. secundo prasupponit, vbi etiam subdit; quod hodie in regno praelati praestant seruitium pro feudis ecclesiis a rege concessis.

68 ¶ ex qua datiõe fges sibi q̃siuerũt ius patronatus in ecclesiis. ¶ Sed cogita, quod aut res ecclesiæ concessa simpliciter, erit donatio simplex, et tunc non sustinebit onera feudi; aut erit concessa in feudum, & seruiet per substitutum, vice prædicta, & Afflic. in d. deci. 334. nu. 2. dum dicit, q si rex baroniam, vel feudum quaternatũ concedit ecclesiæ simpliciter, tunc non sustinet ecclesia onera feudi, quæ prius sustinebat feudatarius: nisi in concessio ne dicatur, quod concedit in feudum secundum Inno. in c. verum de foro com. petent.

69 ¶ Aut loquimur de seruitio, quod non inest fidelitati, & tũc est vera opinio Andre. per suam rationem: quia seruitium nõ est de substantia feudi: sed fidelitas.

70 ¶ Vnde punctus est: an seruitium militare sit de seruitio, quod inest fidelitati, vt censeatur promissũ absq; eo, quod de seruitio mentio fiat: Andre. videtur sentire, q non: dum de seruitio militari s. vt ꝑ gl. liber uncus xx. redditus serui, & de uno naliter sentit, & deinde continuando dicit, quod seruitium non est substantiale feudi: sed fidelitas in d. c. 1. §. huius autẽ generis ex quib. ca. fe. ami. & ita etiam individuo tenet Pet. de Grego. in d. trac. de conce. feu. p. 2. q. 2. in prin. qui citat Oldra. in consi. 159. ex præsenti the mate col. 2.

¶ Contrarium ex traditis per Camera in d. §. imperialem in prin. col. 3. & fo. 11. & 36 in litera (P) ver. quo vero ad secundum caput de prohi. feu. alien. colligi potest, dum vult, quod seruitium nõ est de substantia feudi, quando est absq; fidelitate sub aliqua seruitute separata, puta portare literas & c. secus, si inest fidelitati: sed seruitium militare potius inest fidelitati, q sit sub aliqua seruitute separata, quia in ea tractatur de defendendo dominum & sic eum tutum reddendo, vt in de noua forma fidel. & ob id feuda concedũtur, vt dominus defendatur, vt habetur per do. in c. 1. §. hoc e quꝰ in prin. sub. feu. dari pos. sicut miles de illo, qui eligitur, l. 1. ff. de mili. test. sic dominus quando dat feudum eum, qui seruire, & dominum ipsum defendere potest, eligere solet. Andr. in c. 1. in prin. in po. 10 & 12. et 70. &c.

¶ Distinguendũ ergo nobis videtur, quod aut feudatarius põt soluere seruitium militare, & præstabit illud: aut nõ potest, & excusabitur: quia ita tutũ dominum reddere tenetur. d. c. 1. de no. for. fidel.

71 ¶ Ex quo videtur inferri, quod si vassallus seruitium militare præstare potest, præstabit eo modo, & eo tempore, pro vt tradit Freccia. in tract. de subfeu. bar. re. in quinta author. nu. 14. vbi dicit, q vbi non est conuentũ ab initio inter regẽ & feudatarium, vel baronem, & eum subfeudatarium, tunc præstabit seruitiũ regi vel baroni, quando guerra esset in regno: non procurata: nec simulata: nõ momentaneo, neq; paruo tempore duratura, vel si timetur in regno notabilis inuasio, vt tenere dicit Andre. in c. 1. §. sed nec est alia iustior, q si prima causa bene. ami. cum concord. ibi.

72 ¶ Sed si præstare non poterit, puta propter paupertatem, vel inopiam vassallus seruitia, non amittet feudum siue culpa sua, siue alterius culpa factus esset inhabilis: quia non omnino ex forma fidelitatis tutum dominum reddere tenetur: sed cõ dimenasure, si põt. d. c. 1. de no. form. fidel. licet secus si conuenit q ad seruitia obligatus esset, nam tunc culpa sua inhabilis effectus, non excusatur propter paupertatem, quin amittat feudum, seruitia non præstando: sicut dicit incogitate debuit ad id posse adstringi, vt ex traditis p Andre. plene in d. §. sed nec & alia sufficit & in c. 1. de feu. sine culp. non ami. & c. 1. de no. forma fidel. concludit Freccia in loco allegato in 5. authe. bar. nu. 4. & fo. 200.

73 ¶ At Pet. de Grego. in d. p. 1. q. xi. in prin. tenet, quod hoc seruitium per regem certificari & determinari posse ad illã quantitatem, pro vt alias in similibus concessionibus determinare consueuerit, præsupponendo, quasi, quod hoc casu seruitium consuetum debeatur, & citat Andre. in d. c. huius autẽ generis & Luc. de Pen. in l. fin. col. vlti. ver. ex hoc po- test sumi decisio C. de fund. patri. Sed Andre. non loquitur in hoc casu: sed quando in concessione fuerunt adiecta verba (vt seruias) secus si simpliciter concedat: quia tunc tenet expressim, quod non debeatur seruitium: licet Luc. de Pe. in vtroq; casu loquatur.

74 ¶ Prædicta tamen intellige si res in feudum ... concessa.

concessa appostuerit: secus si donata à rege simpliciter fuerit, absq; eo, quod mentio aliqua de feudo facta fuerit: quia tunc in allodium: & non in feudum res côcessa in dub. o censetur. Andr. in.c. 1 §. huius et quib. cau. feu. ami. facit, quod ait Soc. nep. in consi. 102. nō sum immemor nu. 16. 17. & 161. vol. 2. vbi vult, q. qñ rex aliquam rem donat nō exprimédo, in feudū; liberè illam rem donare videtur, nec feudalis erit, multos citat, & demū testatur cõem esse opinionem, quod sit libera donatio & non feudalis concessio cum verbis dispositiuis de donatione, & non de feudo mentio fit.

75 ℂ Ratione firmatur: quia datio feudi est facti, & facta non psumuntur nisi pbent. l. in bello. §. facta. ff. de cap. et i simil.

76 ℂ Quod ampliatur procedere etiam si feudum recõcedatur, vt nisi sint verba in feudum, feudalis nō censetur cõcessio c. 1. de eo, qui sibi et hæred. ibi per beneficium inuestituram feudi accipit & in. c. si de feud. marchi. si quis inuestit. fuer. per bene. cum concord. & Andr. in. 1. § huius

77 autē generis, & ratio est ℂ quia qualitas feudi postq. feudū reuertit ad regē fuit extincta. Bal. in consi. 37. vol. 1. et in. l. 3. C. de iure de. iuris con. cerd. per Frec. in tract. de sub fe. barn in q linea autho. mui. ver. secus si finito feudo.

78 ℂ Præsertim procedit, si ex contractus serie appatuerit, quod & utile, et directū dominiū translatum fuerit, quo casu simplex donatio, & nō feudalis concessio psumitur. Bal. in plud. feu. col. 7. et seq. ver. ex his dicta, & in titu. de pace constan. ver. successorum. hoc in rub. ff. de verb. obli. Alex. in l. filio quem pater col. vlt. ver. & facit iste tex. ff. de lib. & posth. Io. de S. Georg. in tract. feu. in verbo qui q de. si inuestiti col. 19. ver. item si prædicta secundum Pet. de Gregor. in tracta. concessi. feu. p. 2. q. 9.

79 ℂ Vbi limitat secus hodie in regno, vbi bona demanialia nō possunt alienari, nec quo ad vtile, nec quo ad directū dominio. est cap. c. reg. laco. 9. circa donationes sub titu. de prohi. donatione fo. 30. Imo facte aliās donationes demanii retractantur, ut in c. reg. Alfo. ītem cū nu. 473. sub titulo, quod res de demanio &c. fo. 47. vt præsumatur potius cõcessio in feu

80 dum, q̃ simplex donatio: quia actus inter præti debet, vt magis valeat q̃ pereat. l. quoties. ff. de reb. du. et si verba concessionis impprient, vt in simili dixit Bal.

81 in. c. 1. si pig. dat. sit. qñ voluit q. si vsufructuarius alienat vsufructum, qui quo nō potest alienari, & tunc rediret ad proprietatem: censetur potius alienare commoditatē vsufructus, quam alienare pter prædicta ratiõe, vt actus magis valeat &c. et si verba improprientur concedit referre & sequi Soc. in consi. 66. visa alienatione col. 5. ver. pro mittendū est & col. seq. vol. 3.

ℂ At nos dicimus q. si verum est illud fundamentum, quod res demaniales nec quo ad vtile, nec quo ad directū dominiū alienari possint: nō psumetur, nec feudalis concessio: siquidem in feudali cõcessione dominium vtile trasfertur. c. 1. §. præterea, vbi glo. & communiter doc. in. de cap. corra. c. 1. § null a per quos fiat inuesti Parisius consi. 23. nu. 7. vol. 3. dic. et est supra in plud. nu. 113. et nec refragatur huic opinioni, quod de vsufructu adducitur: qm̃ ibi vsufructus commoditas alienari potest, hic dominium vtile alienari nō pōt. sed an rex demanialia in regno alienare possit vide quod est supra in plud.

82 ℂ Vtile verò dominiū, & directum cōmuniter trasfertur pactō, vt in alio nō expssis feudū remāsit, & p parte feudū, & p parte donatio cēlebratur. c. 1. de feu. nō hab. pp. naturā Bal. in l. si plures. C. de condi. infer. Aret. in cōsi. 14. vise col. 2. Deci. in consi. 191. col. 3. ver. pterea Alex in consi. 30. qm̃ ēe dati col. ult. ver. cōfirmo vel. 3. secūdū et de Pet. Gre. in d. p. 5. q. 9. quo casu et asseuerat de latere & nō latere incremētū cōcessū videri. Bal. in. c. 1. §. si q̃s de cōr. i. inuesti. Io. de ana. Seue. in. c. 1. de feu. cog. in. 7. p. pncipali.

83 ℂ Tertius casus, si feudū cōcedat sub verbis (sub solito seruitio) vel (sub cōsueto seruitio) vel (in quod iuuias) & tunc seruitiū debet sm morē, & cōsuetū līne ḡnalē feudi & nō vt solutū ab antecessor, si forte diuersū solutū fuerit Afflic. in c. similiter nu. 38 d cap. q. cu. ve. Lu. d. Pē. in l. 3. C. de vēre. si. lib. x. Precan. in tract. sub ba. in. 5. aut. n. 6. f. 198 & hoc seruitiū cōsuetū sm cōsuetudinē ḡnalē regni dicit. tracta ibi Fre. & non

84 pcedentiū dicimus q. si ā ante is fuerit hoc seruitiū cōsuetū, quod dicit augeatur

examinat Per. Greg. in tract. conc. feu.
pa. q. xi. vbi distinguit, quòd aut fructus
crescunt industria vassalli, aut absque fac
to hominis prouisione dei, temporisque
cursu: primo casu seruitium per Regem au
geri non potest: quia sicut melioramen
ta in vtilitatem feudatarij & non dñi cedunt,
85 Crità, quòd in proprio feudo dñs melioramento
rum pretium haeredibus soluere tenetur, si
feudum voluerit. And. in c. 1. §. fina. de
inuestit. de reali. fact. et in c. 1. §. si vassal
lus, hic fin. lex, ita seruitium pro tali aug
mento augeri non pôt, & ita ad hanc præ
dicta inducere dicit Luc. de Pen. in l. i. de
pa. tut. & priu. lib. xi. C. & loqui Alua.
in c. i. col. 2. ver. itē proceditur, de vass.
decre. ætate. sed dictis in locis, nec Luc. de
Pen. nec Alua. hec dicere inuenimus.
¶ Secundo casu, cū fructus feudi absque
facto hominis, cursu temporis crescunt,
concludit, seruitium augeri, vel diminui
posse, glo. in c. cū clerici de pact. Bar.
in c. quanto de censi. vbi de censu &. P.
quia onerātur, quòd sm fructus crescunt
& decrescunt, & hanc conclusionem in
telligit, quū augmentum redditum esset
magnum, euidens, & patens secùs si
modicum, latens, vel occultum, secun
dū Butri. in d. c. quanto in fin. secundò
habita rōne fructuum pro illo anno, quo
seruitium exigitur: & non annorum præ
teritorum, per notat. per Alber. de Ro
sa. in l. de quibus col. pen. ver. item quero
86 an de iure. ff. de leg. ✠ nā qualitas iniecta
verbo regulatur secundùm tempus verbi
bi. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de nox.
xal. & qui bassi sunt redditus vnius anni,
& alij alterius anni. Bal. in l. si vsufruc
87 tus in fin. ff. de vsufru. leg. ¶ Tertiò
intelligit: nisi omnia seruitia taxata repe
riantur in regia cancellaria, vel in alijs
registris aliorum officialium: quia tūc
seruitia non crescunt, neque decrescunt,
licet fructus quomodocumque crescant, vel
decrescant, arg. eorum, quæ de decima
beneficiorum per Papam traduntur, vt
secundùm taxationem debitam debean
tur per tex. iuncta glo. in clem. beneficiorum de decim.
¶ Sed aduertas, quòd Luc. de Pen. in l. i.
de vend. rer. fisca. lib. xi. tenere videtur
quòd indistincte è fructibus feudi augmenta
tis excadētis, industria, vel alis, consue
tum seruitiū augeatur, quatenùs cōcludit.

88 est quod rex in præiudiciū baronis, cui
seruitium debetur feudum auctum exca
dentis, industria, vel alias ad se deuolu
tum concedere non pôt: nisi sub consue
to seruitio, quod intelligitur, vt de singu
lis .xx. vncijs seruitium militare præstetur,
prout rex ipse feudum, pro quo seruitium
sibi debetur cōcedere solet. & sic habito
respectu ad augmētum, quomodocumque
obueniēs, ita concludit, & hoc dicit esse
de mente Barto. de capua per illa verba
89 (sub debito et cōsueto seruitio) ✠ quem
Bartholom. dic. fuisse mirabilem viceū
locumtenentem, & prothonotarium
regni, qui licet in officio tanto tam è in vir
tutibus successorem reliquit, & etiam te
net Affli. in constitutione post mortem
et in c. i. §. fin. de capitaneo. qui curiam
vend. vbi concludit quod seruitium mili
tare debet præstari secundùm augumen
tū feudi, & ita per regem quādò ad se feu
dum deuolutum fuerit concedi det et
& in nu. 89. dicit hoc procedere, siue feu
dum sit augmentatum per industriam
vassalli, vt per Andre. ibi per. l. ii. de ossu
90 ui. & pallu. siue alio m° ✠ quia paruo esse
feudū valuisse plus tempore cōcessionis
vel ex post facto creuisse, arg. l. i. de agri
cultura et C. de cōd. ex lege & l. i. §. q.
ff. de lib. homi. exhib.
91 ¶ Vbi hoc limitat: nisi post feudi aug
mentationē post. xxx. an. fuerit solutum
baroni tantum militare seruitium, prout
primò solitum fuerat solui antè augmen
tum: quia tūc præsumitur sic esse cōces
sum, per præscriptionē temporis, c. si
per. xxx. an. si de feu. fuerit contro. se
cundùm Andre. ibi et l. ij.
92 ¶ Secundò limitanda videtur prædicta
conclusio: nisi reperiantur postea taxata,
& terminata per regem in regia cancella
ria, vel alijs aliorum officiorum libris,
quia tūc secundū taxā prædictā seruitiū
semp præstabit, siue fructus feudi crescāt, si
ue decrescāt, vt ait Per. Gre. in d. p. i. q. xi.
93 ¶ Et addendum prædictis admodùm
conueniet, quòd seruitium hoc militare
nō deducto aliquo onere feudi debeatur,
puta dotis, militiæ, vel expensarum pro
cultura, & cura redditus exigēdi: quia
seruitiū militare debetur sup feudo, vt in tri
butum et decima prædialis doctor. in c.
tue nobis de decim. secundùm Per. Gre.
in tra. cō. feu. p. 8. q. x. ver. et q° infero &c.
quia vt

quia vendiquius est magis priuilegiatus ... eundem feudũ cũ onere suo concedatur. arg. l. q. tabernas, vbi Bal. ff. de cõtrahe. emp: secundũ eundẽ in loco pallegato, vbi videndũ esse dicitur in contrariũ Deci. in cõsi. 156. statutũ col. 3. & seq. qui loquitur in possessiõe imposita super fructibus beneficii.

94 ¶ Quartus & vltimus casus est: si feudũ expressim cõcederetur, ità quòd nullũ seruitiũ præstetur, et tunc erit feudũ impróprium contra naturam feudi, quòd ad hoc, quò vero ad rel. qua feudum ꝑ priũm & secundum ꝓpriã censebitur naturã. Andr. in d. c. 3. §. huius aũt generis ex quib. cau. feu. ami. n. 12. vbi dicit ità intelligi posse, c. 3. de feud. non hab. prop. naturam & c. feudum & c. datum, si de feudo fuer. controuersi. ità tenet Pet. Greg. in tract. conces. feud. p. 3. q. 9. ver. eodem modo, qui dicit hoc dictũ Andr. referre, & emendare Alex. in consi. 20. col. vltim. ver. confirmo vol. 3. et consi. 20. vol. v. vbi dicit, q; rex seruitiũ ab inimo remittere potest.

95 ¶ Sicut directũ, et vtile dominiũ, et alia iura, que habet in feudo rem tenere potest. Bal. in l. si plures col. 2. de cond. institu. Deci. in consi. 163. col. 2. ver. sed de præmitt. & col. 3. versi. præterea Arean cõsi. 14. vlso col. 3. ver. secundò limito Alex. in cõ. 20. q̃m omne datum ver. confirmo col. vlti. vol. 5.

96 ¶ Efficit iuramentũ fidelitatis remittere potest: licet non ipsam fidelitatẽ. c. 1. §. fin. vbi doct. per quos fiat inuesti. Curti. in tract. feu. p. 1. q. 7. ¶ Efficit rex feudum concedere potest, ità quòd vasallus inuestituram, seu eius renouationẽ petere non teneatur. Panhor. in cõsi. 81. ꝗ col. 4. ver. ad secundũ respo. vol. 3 G. de Perno. in cõsi. 12. in q. terræ heracliæ char. 7. ver. & ideò Iacob de S. Geor. in tract. feud. ver. qui quidẽ inuestiri col. 8. ver. sed restat.

97 ¶ Tamẽ rex vassallo cõcedere nõ potest facultatẽ alienãdi proprietatem feudi. Bal. in cõsi. 325. super arte eulo in fi. vol. 1. nec per. c. volentes hæc facultas tribuera esse cẽsetur: siquidẽ c. volentes de trãslatione eb velus & non de trãslatiõe directi dominii loquitur, & subdit intelligere vt latius tradere ꝑmittis in eodẽ tracta, p. 14.

98 ¶ Nec solũ ab initio rex seruitiũ remittere potest: sed etiã ex post facto illud remittere potest. Andr. in. c. 3. §. sed nec col. pen. ver. Itẽ si rex, qui ex sua pura causa benefi. ami. & in cer. fit tenẽ e ꝗ plorum col. vlti. in fin. l. b. 3. & cõseq. ẽ ter et seruitiũ impositũ rex dimittere potest. Affl. in cõstitutiõe f. vasallus à domino col. 4. ver. & an res lib. 3. feci t dũ eundẽ Per. de Greg. p. 3. q. 5. & remissiuẽ Frecci. in tracta. de s. bfeu. baron. in gn ... aut. nu. 21. fo. 101.

99 ¶ Vbi si rex voluerit diminuere seruitiũ an fateẽ debeat cũ clausula ex certa scientia, citat Andre. in c. 3. §. similiter de cap. qui. cur. ven. vel · ponere debeat clausulã nõ obstãte, Andre. in cõstitutiõe cõstitutionem. Afflict. in cõstituti. dignũ & ca ter. idem Pet. de Greg. remissiuẽ tamen in d. q. xi. ver. a si ... p. 1.

100 ¶ Secũs est in barõe barone, seruitiũ taxatũ pro feudo, nec in totũ, nec ꝑ parte remittere potest: nam rem illic ẽ alienatio Frec. in d. quin. autho. nu. 13. fo. 101. & n ẽ et Andre. in. c. 3. §. de rare col. 6. et al · olim. feu. aliena. pote. p l. mul et ff. de cõd. ob cãm & l. quæ ctaf. ad. l. falci.

101 ¶ licet baro augere possit reddituũ, vel seruitiũ, vt ꝑ vno milite, duos habeat, vel dũ recipiebat decẽ, modo percipiat. xx. ex · dictis Andre. in. c. impetialem col. 6. de prohi. feu. aliena. ꝑ fed. dũ dicit secus si cõditione domini faceret meliori, ità tradit idẽ Frec. in loco pallegato.

102 ¶ Ar hoc dẽ in regno hoc ꝑ cedere nõ putamus p. c. volẽtes, quoniam barõi alitẽ dilectia cõcessa est: nisi fruisito seruitiũ fdũ dast in dũti reg. curia q. cõtinget non pot: sigdẽ seruitii barõi, & nõ curiæ ꝑ sub feudatarios pstat, vt in c. reg. la. nulli rr. 34. fo. 9. vbi habes q. nullus subfeudatarius cogit fuit curię ꝑ feudo, quod à feudatario tẽt, sup quo tu melius cogita.

103 ✠ Si verò sit feudũ informe, vbi pscriptũ, tũ capi nãct q. illud fuit, quod à ... ita bare fuerit exactũ, illud ꝑstab it: nisi rex formã cõcessi. de nouo tradiderit: quod facit pẽr, vbi forma nõ apparet, tenet eõ dasi gã pscriptiõe cẽtrã feudatarii originalẽ cõcessiõis formã nõ esse cẽt. I. et. Gre. in tract. cõcess. feud. p. 3. q. 4. ver. limito tamen VI ... itat G. de Perre in cõ si. 2. c. primum dubium ver. & primò eit castlud col. 14. & seq. vbi etiam subdit.

ꝙ infra añũ renouando petatur. ſm eũdẽ Afrx. in d. l. ſi mihi & tibi, & Curt. in c. 1. feu. q. 15. in 1° an fin. feu. p. 2. & ꝙ lex eſt ſingulari, & iure ſub pro ſo: & nõ eſt vniuerſali; vti ha res feudatarii ſucceſſiſſet, And. in c. j. §. ſi. ex quib. cau. feu. ami. refert, & ſeq. Affl. in plu. cõſt. reg. q. 15. col. j. & ꝙ cõceſſio intelligatur de feudo nouo: & nõ de antiquo, & oẽs qualitates feudi noui formatur, glo. mag. in cõſt. ſi dubitatio And. in c. j. §. ſi. col. 2. ver. cũ, ex quib. cau. feu. am. Et ꝙ ſub eiſdẽ pactis fieri debeat, vt diximus, idẽ Pet. Greg. in d. tra. p. 3. q. 2. ver. ſecũdo limito, vbi firmat ſolũ Regẽ poſſe feudis nouũ dare formã in feudo nouo: ſecus ſi feudum erat alteri cõceſſum, & deindè regiæ cur. deuolutũ: quia tũc rex de nouo cõcedere nõ põt: niſi ſub forma, ſub qua anteà erat. Camer. in d. 9°. 49. ꝗdã poſſeſſio col. j. & idẽ Pet. Greg. in eo. tra. p. 3. q. 4. ver. amplio nũc.

110 ¶ Sed ad hec reſp. poſſet, ꝙ procedũt de iure cõi: ſecus de iure cõſt. regni, vt in cõſt. vt de ſucceſſionibus in ſi. vbi hẽtur, ꝙ manet in põte Regis feudũ ad ſe legitimè deuolutũ in eius dñio retinere, & alteri nõ cõcedere, plus ẽt ſubdẽs ibi 112 rex, ꝙ nemo putet ex hoc ſibi iniuriã fieri, ſiuè pro ſe Rex retineat, ſiuè alius, ꝗ conſanguineus illius, cuius feudũ anteà fuerit, cõcedat.

111 ¶ Secũdo facit: nam ſtatu. fauorabilia latiſſimè ſunt interpretãda. l. bñficia. ff. de cõſt. pn. c. cũ dilectus de don. Guil. de 113 Per. hic in ver. cõcedẽdis, & hoc ſtatu. quod ſucceſſionẽ feu. extẽdit ad septimũ gradũ eſt fauorabile, ꝗ in ſucceſſorũ, & non in regis cõmoditatẽ eſt interpretãdũ. vt ſi feudũ ſuitiũ non pſtat, vel pſtet, & minùs, ꝗ ſit cõſuetudo gñalis, vt nõ alteretur forma inueſtituræ, & rarò, aut nunquam accidit, ꝙ ſuitiũ pſtetur vltrà, ꝗ ſit cõſuetudo gñalis.

¶ Certè hæc q. ardua videtur: an Rex cenſerit de ſeruitio conſueto, quod præſtari ſolitũ erat per prædeceſſores, vel de ſeruitio cõſueto, quod eſt ſm cõſuetudinem generalem, vt pro ſingulis vnciis ſeptem & dimidia vnus miles præſtetur.

¶ Similem examinat q. Barthol. de Capua in conſt. poſt mortẽ, vbi Affl. nu. 14. & 15. & Luc. de Pen. in l. j. C. de ven. re. fiſ. lib. x. And. & Affl. in c. j. §.

similiter nu. 36. vſq. ad. 51. de cap. qui cur. vend. vt ſi rex feudum concedit ſub ſeruitio conſueto, & ſeruitium ſolebat pſtari baroni ex forma inueſtituræ vniuscuiuſque militis: an augmentatis fructibus poſſit petere baro, vt duo milites dentur, puta 114 quia fructus ſunt tantum vnciarum. 21. capiebant, & concludit pro barone, cui ſeruitium ſubfeudi debebatur: 112, vt verba illa (ſub conſueto ſeruitio) intelligi debebant ſecundũ generalem conſuetudinem regni: & non ſm inueſtituram, arg. l. quod ſi nolit. ff. de ædi. edi. cum ſimil. alleg. ibi per Andr. et per eum latiùs in c. j. §. ex quib. ca. feu. am.

¶ Ad remedia, quibus ipſi dicti concluſionem firmant, ad rem noſtram non faciunt. ¶ Mouetur Primò: quia princeps baronem ſinè cauſa præiudicare non põt, vt minus ſoluatur ſeruitii, ꝗ ſit debitum ex conſuetudine generali. Ad quod reſpo. ꝙ ſicut cõcedendo ſtatutum potuit præiudicare extendendo ſucceſſionem collateralium vſq; ad ſeptimũ gradum, vt diximus ſupra in verbo ſubfeudatarium, ita & in in ponendo certe iſtius ſeruitii, quod pſtari ſolebat p pdeceſſores. ¶ Secundò mouentur: quia 117 principum beneficia ſinè alteri' iniuria ſunt interpretanda. l. 2. §. ſi quis à principe, & §. meritò. ff. ne quid in loco pub. cum ſim. Sed hoc procedere poſſet, quando ſeruitia non reperiuntur taxata p reg. cur. in regia cancellaria; vt tũc fieret præiudicium: ſed cùm ſeruitia ſunt taxata, tũnc ampliùs nec minui: nec augeri poſſunt, vt voluit Pet. Greg. in tra. conc. feud. p. j. q. xi. verſ. tertio intellige per id. quod in ſimili dicit rex. de decim. a beneficiorum, vt illa ſm taxationem debitã in illis partibus conſuetam debeatur: licet exindè fructus beneficiorum augeantur: vel diminuantur, & dicit probare text. iuncta glo. in ver. taxationẽ in clem. beneficiorũ, vbi do. de deci.

¶ Tertiò ergo ſicut rex cauſam ſuam agit, ità & cauſam barõis agere dz. rex cũ donat feu. ſuũ antiq. quod p excẽdẽtias ad eũ peruenit, quod nõ ẽ in regiſtris pro certo ſuitio ſtatutũ, nõ donat illud ſub antiquo et conſueto ſuitio: ſed facit inquiri de annuo valore p officiales, et vero cõpto cõcedit, vt ſuitiũ p ſingulis vn. xx. ſ. ſleſ. ità cũ ſuitiũ dẽbet baroni facere debet.

114 Sed ad hoc resp. [illegible] procedit, [illegible] in [illegible] [illegible] non est [illegible] certum [illegible] & hæc est veritas, [illegible] procedit [illegible] [illegible] Bartholom. de Capua [illegible] Affli. [illegible] qui [illegible] 28 v. [illegible] videatur procedere [illegible] in [illegible] 118 in contrarium ibi argu[illegible] [illegible] intellectus, [illegible] semper in feudis est [illegible] da: [illegible] ex communione [illegible] [illegible] [illegible] si conueniat [illegible] 119 cum [illegible] [illegible] contrarium est veritas. Nos vero (vt diximus) arbitramur [illegible] Bar. de Capua procedere, cum non est [illegible] [illegible] [illegible] sed forte [illegible] verba ([illegible]) [illegible] est supra [illegible] [illegible] ab initio 120 sit [illegible], vel in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicere si [illegible] volueri[illegible] [illegible] [illegible] concessionis, vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formam dare [illegible] [illegible] [illegible] cogitatis [illegible] non amplius [illegible] insistamus.

115 Ex hac opinione [illegible] de [illegible] [illegible] per inuestituram [illegible] & [illegible] decessorem [illegible] intelligatur, inferri [illegible] [illegible] feudo franco ad [illegible] [illegible] tenebitur: [illegible] vt est de natura [illegible] feudi franchi; vt nullum [illegible] [illegible] regulariter debeat, & ab omni [illegible] re sit franchum, [illegible] duobus exceptis casibus. [illegible] non est fran[illegible] hom[illegible] a maleficiis [illegible] [illegible] faciendo fraudem [illegible] [illegible] contra d[illegible] sciat parari, & illas [illegible] [illegible] siue in faciendo [illegible] [illegible] contra d[illegible] felloniam [illegible] [illegible] [illegible] feudo franco [illegible] [illegible] feu. [illegible] in [illegible] nec hoc [illegible] [illegible] esset donatio [illegible] [illegible] feudalis [illegible] [illegible] de reb. eccle. non alie. [illegible]

116 Immo tale feudum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] feudum [illegible] ab omni fidelitate liberum, quæ in [illegible] [illegible] vbi. ff. de reg. iur. [illegible] ff. de cond. [illegible] Pet. Rebuff. in declara. arb. feu. in [illegible] dicitur.

117 Feudatarius franchum [illegible] [illegible]

nisi [illegible] dicamus, Bal. in [illegible] inter [illegible] [illegible] col. 6. de fid. instr. Curt. in tract. feu. p. [illegible] q. 8. Pet. Greg. in tract. conc. feu. [illegible] q. 7. & [illegible] vt [illegible] effectus ex huiusmodi concessione feudi franchi resultantes.

118 Et quæ sint [illegible] baronis seruitium militare præstantis, vide [illegible] hostic. & ibi doct. & Pet. Greg. in tract. conc. feu. [illegible]

119 Pœna vero baronis seruitium militare non præstantis est priuatio feudi, c. [illegible] & [illegible] nec est alia, [illegible] prim. [illegible] amitt. [illegible] de proh. feu. alie. [illegible] fed. [illegible] de pac. iuram. firm. Curt. in tract. feu. p. 4. in [illegible] causa priuationis feudi.

120 Sed hæc pœna priuationis feudi propter seruitium non præstitum, [illegible] ipso iure; vel [illegible] sententia [illegible], vide Curt. in tract. [illegible] in [illegible] an in casibus, quibus vasallus priuatur feudo, [illegible] in [illegible] & late Pet. Greg. in d. tract. concess. feu. p. 6. q. 2. per totam.

IN VERBVM GRADV

SVMMARIA.

Gradus quid sit.

Definitio per terminos [illegible] [illegible] debet.

Gradus inter personas, & inter lineas dat[illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible] quæ [illegible] existat linea, [illegible]

Gradus enumerantur per c. si aliquis.

Nepos ex fratre; an ingrediatur in locum patris in successione patrui.

Transuersales non habent ius [illegible] ad posteros, sicut descendentes.

Soror [illegible] excluditur per nepotem filium fratris.

Nepos in locum patris ingreditur in allodialibus, cum de patrui successione agitur.

Nepos in feudalibus, an ingrediatur in locum patris, & patruum excludat, & quid si [illegible] ex pacto, [illegible]

Pronepos, & cæteri descendentes per repræsentationem succedunt ingrediendo in locum [illegible]

Filius in duobus casibus assumit locum patris [illegible]
[illegible] 98
Testator maiorē affectionem ad proximiorē habere censetur. [illegible]
Optime doctr. distinguētis formula [illegible] 98
Gradus consideratur pro ut [illegible] 99
Proximior in gradu semper succedit, vbi [illegible] deratur proximitas gradus. 100
Gradus [illegible] verba in testatoris dispositione non faciunt filium [illegible] in locum patris [illegible]
Pater [illegible] locum filij, sicut filius in locum patris [illegible] 101
Succedit [illegible] secundum veritatem in gradu quo reperit. [illegible] per repraesentationē per c. si aliquem. [illegible]
[illegible] filio fratris [illegible] 104
Si [illegible] in cuius locum [illegible] 105
Statut. recipiunt interpretationem passiuam extensiuam. 106
Si [illegible] prius [illegible] gradui, & deinde masculinitati. 107
Matertera praefertur nepoti. 108
Nepos qui iuuari valet ex gradu matris, nec esse hēt, vt [illegible] 109
Si vinco vincentem te, multo magis te. 110
Matre exclusa, omnes magis ex ea, etiam exclusi intelliguntur. 111
Statu. ex [illegible] foeminae nō succedant masculis existentibus, nepos ex filia nō succedit cum filio. 112
Filia non succedit secundum naturam feudo [illegible] 113
Masculus in regno: nisi sit eiusdem gradus, foeminā non excludit. 114
Masculis dumtaxat existentibus de descēdentibus, nō patet locus foeminis. 115
Matertera praefertur nepoti non solum si matre nepotis excluderet: sed etiam si nō excluderet, casu [illegible] 116
Nepos licet sit maior aetate: excluditur tamē à patruo, vel amita minori natu. 117
Succeditur [illegible] per repraesentationem, [illegible] [illegible]

[illegible] dispositione, [illegible] proximi [illegible] 118
Succeditur [illegible] per repraesentationem in [illegible] patrui, vel alteri in collaterali [illegible] in ascendentium successione. 119
Cap. si aliquem an corrigatur per. c. reg. Charoli [illegible] 120
[illegible] lex noua [illegible] dispositione [illegible] 121
Aequiparatorum licita est extensio, etiam in correctoriis. 122
Patruus [illegible] succedere [illegible] & succedere [illegible] per repraesentationem [illegible] 123
Cap. reg. Charo. est declaratiuum dubij, quod est de iure commun. feud. an nepos praeferatur patruo. 124
Ratione identitatis statu. est extendēdum [illegible] determinatio, [illegible] correcta [illegible] 125
Cap. si aliquem. nō corrigitur per. c. reg. Charoli nouissimum. 126
Lex, quae non inuenitur correcta, antiquae dispositionis figurae. 127
Legum correctio omninò est vitanda. 128
Casus successionis ascendentium, & patrui cum tractatur de repraesentatione: an aequiparentur? 129
Filius loci patris facilius assumit, cū de aui, quā cū de patrui successione tractatur. 130
Aequiparatorū regula locū non hēt, cū duo casus regulariter aequiparati nō sunt. 131
Extensio non existente eadem ratione de uno casu ad alium nūquā fit. 132
Cap. reg. Charoli. nouissimum: an loquatur etiam in causa testati, cum proximior per testatorem vocatur? & concluditur ab intestato procedere. 133
Lex generaliter loquens, generaliter intelligi debet, vt omnem casum amplectatur. 134
Cap. si aliquem loquitur ab intestato.
Testandi facultas ē de iure naturali, & statu. illā tollens, iniquitatem continet. 135
Cap. reg. Charo. nouissimum locum habet in successione aui: & non patrui, itē ab intestato: & non ex testamento. 136

1 GRADVS. Gradus sm̄ Azon. in summa inst. de grad. est enumeratio singularũ personarum cognatione, vel affinitate coniunctarum, quoto gradu vna persona distet ab altera, opinione diiudicans, refert eam, & seq. Deci. in l. si auia C. de succ. edi. in prin. vbi dicit, q̃ aliter diffinitur p glo. in §. hactenùs inst. eo. de grad. sed nos nullã inuenimus diferimẽ, inter d. Azo, & illam glo. definitionem: nisi in illa dictione (opinione:) nàm in gloss. habetur (optimè diiudicans, & putamus, q̃ sit litera deprauata, q̃ velit eẽ potiùs dictio (optimè,) q̃ dictio (opinione,) sed vtcũq; sit vtraq; definitio reprobatur: nàm numeratio est actus, & non genus numerandi, & gradus nõ est actus numerandi. Itèm non rectè ponitur dictio (gradus) in definitione: cũ
2 gradus sit definitum: Nàm definitio per terminos nobis magis notos, q̃ sit ipsa res, quae definitur, & consequentèr p terminos à definito diuersos concipi debet. l. j. ff. de test. l. j. ff. de dolo, cũ cõc. ad hoc citat. p Bulg. in rub. ff. solu. ma. nu. 22. fo. 39. vol. 1. rep. ad hoc ẽt animaduertit Silue. in add. ad glo. in d. §. hactenùs, inst. de grad.

¶ Secũdò definiunt doct. q̃ gradus est distantia vnius personae ad aliam in linea consanguinitatis: sed haec non placet: nam alia est distantia vnius psonae ad aliam, vel vnius gradus ad alium: & alius est gradus, à quo incipit distantia, & finem in alio facit gradu.

¶ Tertiò definit Ang. in d. §. hactenus, q̃ gradus est habitudo distantiũ personarum, quae cognoscitur quota agnationis, vel cognationis, vel affinitatis distantia: Sed nec ista valet: nàm dictio (gradus) de per se sola cognoscere non facit, qua distantia agnationis, cognationis, vel affinitatis, vnus ab altero distet: nisi addatur dictio (primus,) vel (secũdus) & c. & nos non qrimus, nec de primo, nec de secũdo gradu: sed tñ de dictione (gradus) quid sit gradus?

¶ Quarta est definitio Silue. Aldobra. in d. §. hactenùs, q̃ gradus est quantitas propinquitatis, qua personae cognatae inuicèm distinguuntur. Sed s̃m logicos duplex est quantitas: continua, & discreta, continua in linea, superficie, vel corpore consistit. linea est longitudo sine latitudine, supficies est latitudo sine profunditate, corpus est longitudo, cum latitudine, & profunditate. & clarum est, q̃ de hac non sensit: quià non de re corporali: sed de re incorporali agitur: non .n. qrimus de gradu, quantus sit lõgus, latus, neq; profundus: discreta, (de qua credimus sensisse) est respectu num eri, & siuè dicamus quantitas discreta .i. enumeratio, non est bona definitio, vt dictũ est suprà in p̃ma definitione, siuè dicamus, q̃ quantitas ponatur, vt genus, posset dici, q̃ tũc rectè poneretur, cũm plures: sed non cũ vnus definitur grad'. Qr siquidèm vnus non est numerus: sed numeri principium. glo. in l. si quis an tè. ff. de acquir. poss. l. 6. ff. ad treb. Bal. in l. j. col. j. ver. oppono ista conditio, C. de cond. inser. Cy. in l. non ideò C. de haer. inst. sed saltim hoc p̃ncipiũ posset sub gñe contineri.

¶ Nos verò rectiùs opinamur posse dici, q̃ gradus est locus, in quo fuit agnatus, cognatus, siue affinis, qui ab altero enumeratione iure distinguitur. Diximus locus per tex. in l. 2. §. j. ff. de vulga. & pu. sub. Diximus enumeratione, per tex. in l. iurisconsultus §. gradus. ff. de grad. vbi gradus à similitudine scalarum, locorumuè procliuium dicti sunt: q̃ ab vno in alium proximũ, qui quasi ex eo nascitur, proceditur. Diximus (iure) quià non qlibet persona facit gradũ: nã Qr fratres quotcunq; sint vnum faciunt gradum. Itẽ non vniformis est numeratio: sed alitèr intèr ascẽdentes, & descendentes, & alitèr intèr cõllaterales .l. j. ff. de grad. Deci. in d. l. si auia C. de succ. edict. ¶ Vel dic, q̃ gradus est qualitas consanguinitatis, qua quilibet de cognatione affectus est, & enumeratiõe ab altero iure distinguitur.

3 ¶ Et exponas huic tex. (simili gradu) tàm respectu linear, q̃ ẽt respectu graduũ personarum: Qr siquidèm gradus ẽt intèr lineas datur. §. j. in auth. de haeredi. ab intest. ven.

4 ¶ Erne. q̃ non solùm fratres, & eorum liberi succedunt: sed ẽt oẽs alii infrà gradum minoris existẽtes simili gradu eõ sunt, qui in alia sunt linea, q̃ in ea, in qua defunctus existat. c. j. de nat. succe. feu. Sic .n. non solùm minores trãsuersales agnati ad maiorum collateraliũ successio nem

cessionem admittuntur: sed econtrà maiores ad minorum successiones aspirant: 6 siquidem haec litera, c. si aliquem gradus: & non tamen personas enumerat: & ita hunc tex. hic nostrates communiter interpretantur, G. Pernus, do. Blas. Lancer, & Io. Aloy. Septimus. Pro quibus facit, doct. Andre. nu. 4. et seq. impe. Iotha. & in const. vt de successionibus, & ibi Afflic. nu. 43. qui voluit illam const. vt de successionibus gradus etiam enumerare, per verba in tex. ibi (vlteriori gradu, & c.)

¶ Sed an per hanc graduum enumerationem difficilis ille articulus decidatur, quod patruus nepoti praeferatur in successione à transuersalibus obueniente Io. Aloy. tenet, quod sic, do. Blas. distinguit, quis eorum maior natu existat, vt ille praeferatur, nos antequam hanc subtilem aggrediamur, quaestionem, prius de quibusdam quaeramus.

6 ¶ PRIMO, Quaero: an nepos ex fratre in gradum, siue locum patris eius ingrediatur, in casu, quo de patrui successione tractatur. & Io. Aloy. Septimus hanc tenuit, vt quod non, dicens, quod licet sint communem, & vulgatam opin. filius primo genitus patrui non excludat, quando agitur de successione patrui, & sic collateralium, filius fratris patruum non excludit quia per c. si aliquem in haere. ius prioritatis gradus, & sola proximitas ponderatur & deinde, tanquam differentiae subditum. si. ver. secundo, 7 docet vnico 3. qui à transuersales agnati non habent ita ius potens ad filios transmittendi, sicut ipsi ascendentes habent, Nicol. de Neap. in §. 3. inst. de leg. ag. su. Io. Fab. & Christof. in §. cum filius in fi. de hae. quae ab intest. def. Ias. in l. post fratris col. C. de inoffi. test.

8 ¶ Et hinc determinat, quod soror defuncti à nepote fratris filio non excluditur. vt latius etiam meminerimus infrà eo. nu. 14. & sic sentit, quod filius fratris sit de illis collateralibus, in quos ius patris non transmittitur, si ad propositum rationem adduxisse fateri volumus. ¶ Sed licet eius conclusio, & illatio stantibus terminis, c. si aliquem procedat, & ratio, quam ipse assignat, in se sit vera: tamen non ad propositum adducitur; quia loquitur in nepote fratris filio, & non locum habet in caeteris agnatis transuersalibus.

¶ Nam in allodialibus haud dubie nepos in patris locum ingreditur, cùm de patrui agitur successione. est tex. expressus in §. huiusmodi in auth. de hae. ab intest. ven. & in auth. post fratres, vbi Bar. & doct. C. de leg. haere. Io. Fab. Io. de Imo. Ias. Ang. & Christof. in §. cùm filius inst. de haere. quae ab intest. defe. idem Io. Fab. in §. fin. eo. tit. Ant. de But. in consi. 47. Dec. in consi. 3. nu. 2. Ias. in l. is potest nu. 16. ff. de acquir. haere. vbi testatur com. D. Couar. lib. prac. q. c. 38.

9 ¶ Sed dubium est: quid in feudalibus: an filius patris personam repleret, in patrui successione? Anto. de But. in d. consi. 47. nu. 3. dicit, quod non reperitur in feudo, quod filius succedat in locum patris praemortui: nisi quando de ascendentis successione tractatur. vt in c. 1. de suc. feu. & c. 1. §. his verò de gra. suc. in feu. quam pro hoc tex. est dicit, vbi post fratres fratris, qui praemortui filios simpliciter vocantur agnati. s. vt non assumant locum patris: sed sui gradus praerogatiuam, vt ius commune disponit, idem tenuit And. in const. vt de successionibus. Affl. in c. omnes filii, si de feu. fu. 10 con. vt refert D. Coua. lib. pra. q. c. 38. n. 7. ver. tertiò ad intellectum huius const. Ias. in d. l. is potest nu. 16. ff. de acq. haere. & per eum ibi relati.

¶ Contrarium verò, quod etiam in feudalibus filius in locum patris ingrediatur, cùm de 11 patrui successione tractatur, tenuit Io. Faber, quem simpliciter referunt & seq. Ange. & Ias. in §. cùm filius inst. de haere. quae ab intest. def. licet impressionis errore in Ias. sit dictio (non) And. Bal. Alua. & Praep. per illum tex. in d. c. 1. §. his verò de 12 grad. suc. & Praep. citat etiam c. 1. de feud. march. qui tex. expressim de transuersalium successione loquitur. Soc. in consi. 212. col. 7. ver. praesupponit etiam, quod hodie vol. 3. per d. c. 1. §. 3. de gra. su. iuncto c. 1. de suc. feu. latè Curti. in tract. feu. p. 2. 1. de suc. trans. nu. 51. ver. quartò circà hanc materiam, vbi concludit, quod succedunt nepotes in stirpes: & non in capita, & testatur communem Alua. in d. c. 1. de gra. su. & in c. 1. de suc. feu. et referre etiam communem Mathe. in suo tract. de suc. ab intest. in 3. articu. princ. & quamplures alios consuluisse citat. 13 etiam idem Tiraq. in tract. primigen. q. 41.

¶ Dictum verò Anto. de But. procedit, cùm de aliorum agnatorum, & non cùm de patrui successione tractatur, vt caeteris

collaterales agnati (dempto nepote fratris filio) per repraesentationem non succedunt, vt cõis est omnium sententia. D. Cumat. lib. prat. quaest. c. 38. nu. 7. versi. septimò.

¶ Limitari tñ solet à non nullis d. conclusio: nisi feudum clausulam ioris fratrum expressim hēat, quia tūc nepos in locum patris non subintrat: qm̃ non est de succedendo insimul cum patruo: sed de eo excludendo tractatur, quo casu aequitas scripta non reperitur, & merito scripto statur rigori, qui patruum, vtpote in gradu nepoti pfert .l. cõsanguinitatis C. de leg. haere. ita terminat Cy. & Saly. in .l. si viua mre C. de bon. mat. Aucha in consi. 52. col. fi. Franchus. in .c. grandi de sup. negl. pl. Roffel. in tra. de suc. ab intest. col. xi. Alex. in cõsi. 111. vol. 3 & cõsi. 4. vol. 4. Rub. Alex. in cõsi. 148. col. 3.

¶ Sed haec limitatio non est tuta: siquidem in feudo indiuiduo, quod maiori natu defertur nepos patruũ excludit. & hanc veriorem, & cõem testatur opinionem Grant. decisi. 3. & nos meminerimus infra.

¶ Secundò limitatur, procedere in feudo haereditario, vt tūc filius in locũ patris ingrediatur in delata à patruo successione, iuxta d.c. 1. §. his, de grad. succ. secus, si feudum ex pacto & prouidentia existat. Alex. in consi. 104. col. 2 vol. 2. Rub. Alex. in consi. 32. col. 9. post Cumia in .l. cũ ita .§. fideicõmisso .ff. de lega. 2. quem refert, & seq. Cur. iun. in .l. si auiae col. 3. C. de suc. edi. & Char. Ruy. in consi. 40. inter consi. Rub. Alex. Fundo. Canme. in quibusdã alleg.

10 ¶ SECVNDO Quaero: an pronepos ingrediatur in locũ patris: distingue: aut agitur de successione ascendentium, & tūc non solũ pronepos: verùm etiam caeteri descendentes in locum parentis eorum ingrediuntur tã in allodialibus, quã in filius, & ibi cõiter doct. insti. de haere. q ab intest. defer. tũm & in feudalibus .c. 1. de nato. suc. feu. ¶ Aut tractatur de successione transuersalium (dempta patrui successione) & tūc nec pronepos, & multo minùs caeteri vlteriores transuersales in locum parentum ingredientur .c. 1. de grad. succ. in feu .§. huiusmodi in auth. de haere. ab intest. ven. Old. in cõ. 47. Io. Fa. in .§. F. insti. de haere. q ab intest. def. Paris. in cõsi. 35. nu. 12. vol. 2. Ias. & Dec. in .l. si auiae C. de suc. edi. idem Dec. in consi. 3. & consi. 217. & consi. 183. Tiraquell. in tracta. primi gen. q. 41. nu. 4. qui multos citat. Alex. in consi. 44. nu. 19. vol. 5. D. Cumat. in lib. prat. q. c. 38. nu. 8. ver. decimo, vbi testatur cõem, Io. Anto. de Ferra. in cõsi. 70. consi. 71. & praecipue consi. 74. inter consi. Brun. refert bara opin. cuiusdã cõsulentis in consi. 72. & seq. inter d. cõsi. Brun. volentis, q d. conclusio in allodialibus tñ procedat: sed in feudalibus indistincte filius locum patris subintret, et si non de patrui: sed alioru vlteriorũ successione tractetur. p d. c. 1. de grad. suc. in feu. quod generaliter, & indistincte loquitur, & Alua. in .c. 1. col. 2. de su. feud. & pro se ipse de Ferra. adducit Alua. in .c. 1. de na. suc. feu. idẽ tñ Bru. in cõsi. 75. qui citat And. et Bal. in .c. 1. de nat. su. feu. Alua. in .c. 1. de gra. suc. qui dicit q esset iustè accideret in facto, ob innuit.

12 ¶ Ratio aũt diuersitatis est: quia magis descẽdentes, q collaterales per repraesentationem succedant, est: quia magis descendentibus, q collateralibus debet hēditas. de. d. §. cũm filius insti. de here. q ab intest. def. 13 ¶ Et hinc fertur, Romanam ecclesiam, Neapolitanae in regno pronunciasse pro Rege Roberto: contrà Regem Vngariae, qui nepos erat Charoli primi geniti. Tiraq. in tract. primig. q. 41. nu. 4. et q. 40. in .34. rõe pro patruo.

14 ¶ TERTIO Quaero successiuè: an pronepos ingrediens in locũ patris insimul cum patruo magno filio defuncti ascendentis, de cuius agitur successione, succedat? vr. q non: quia d. §. cũ filius inst. de haer. q ab in. de. non loquitur in hoc casu: sed qñ concurrit pronepos cum nepote filio alterius fratris, tūc ingreditur in locum patris & insimul cũ nepote succedit, pari ratione, sicut nepos ingrediens in locum patris insimul succedit cũ filio qui est et patruus, & secũ contrariũ cõiter tenetur, q comprobat p. c. 1. in auth. de haered ab intest venie qui generaliter loquitur gl. in .§. in nullis versi. quoniã gra tũ & ibi docto. insti. de succe. liber. in fin. Io. de pla. & Sil. in addit.

Quarto

15 ¶ QVARTO Q. vsq; ad quem gradu descēdētes p repsētatiōē succedāt assumēdo locum eorum parentum, cū de ascēdentium agitur successione? prima opinio est, vt descēdentes usq; ad p nepotē, & non vltrà assumāt locum parētum eorum, & p repsentatiōē succedāt. Ange. in §. cum filius insti. de hære. q ab intest. def. & in §. in multis insti. de su. lib. contra glo. asserens nō pbari intentio. glo. p d. §. cū filius, quòd quotiēs filius assumit locū patris, vt cū alio concurrat, q vsq; in infinitum pcedat: sed vsq; ad pnepotē, & de hoc dicit esse casū in l. aui tulo. C. cōia de succe. & ita dicit tenere docto. & Flori. in auth. cessante. C. de legit. hæred. idem tenere videtur Io. Fab. in d. §. cū filius, dicēs, q huiusmodi repsentatio nō extenditur vltrà personam nepotum p §. huiusmodi in auth. de hæred. ab intest. ueniē. sed ille §. non facit: quia loquitur cūm de successione patrui: non cū in de successione aui tractatur, & nos loquimur, cūm aui, & nō cū patrui succeditur, dein fi idem Io. Fab. se remittit ad ea, que dixit in § fin. insti. eo. titu. in uerbis his, qui ibi dicit, cum his, q tradit in d. §. cūm filius, vbi apertè hoc tenet: quia ibi distinguit, q aut tractatur de successione patrui, & nō extenditur vltrà pronepotem, aut de successione aui, & extēditur vsq; ad pronepotē allegat etiā Specul. in tit. de succe. ab intest. versi. quid si aliquis, q nō facit ad propositum: nam loquitur ibi Specu. in successione patrui, idē tenere vr Bar. in auth. post fratres la. C. de leg. hæred. idē latissimè examinās est Sigismun. Loffred. in para frasibus feudalibus in tit. de natu. succ. feud. fo. .. & multi alii, quos citat Dida. Couar. in c. ... nu. 1 ver. decimò in lib. prat. q.

¶ Sed cōtraria opinio, quòd descendētes vsq; in infinitū p repsentationē succedāt ingrediēdo in locū parētum eorū, uerior ē & cōis, quā tenet glo. in d. §. in multis in verbo qui iterum inst. de su. lib. quā ibi cōiter teneri dicit Christof. p tex. in d. §. cū filius in fi. de hære. q ab intestat. deferu. & §. 1. in auth. de hæred. ab intest. ven. Siluē. in addi. in d. §. in multis sētit Saly. in auth. post fratres la. C. de leg. hæred. in fin.

¶ Secundò probatur d. opinio glo. in §. item uetustas versi. ita tñ insti. de hæred. q ab intesta. defer. vt in successione hæred. ascendentium succedunt nepotes & aliæ deinceps, psonæ ex masculo, vel fœmina descendentes in stirpes, & non in capita, si in stirpes, ergo in locum parentum pmortuos p repræsentatiōē & idē tenet dicens hanc esse veriorē opinio Dida. Couar. in d. lib. prat. q. c. 38. nu. 5. vbi dicit, q plus sibi placet, vt pnepotes esse locum repsentationi, etiā in decimo gradu allegat, Rolan. in tracta. de succe. ab intesta. ii. col. versi. sed si cum filiis Cyn. in tract. de succ. ab intestat. & Æquin. Baro. in d. §. cum filius. & Dubius Tiraq. fuerit in tract. prim. ipsiu. q. 41. nu. 4. dicens usq; in infinitū, vt vel

16 alii malūt vsq; in nepotē. ¶ Nō ob. l. auūculo. C. cōia de su. ... lequitur ē successione collateralium, loquitur .n. de successione illius, cui superstites fuerant ... & ... cui sunt collaterales: & nō descendētes, & verè dicitur tātū collaterales parē ... p̄sonā nō ... repræsentatiōē ... nepote. ... & Bar. in auth. post fratres. C. de leg. hæred. Alex. in cōsi. ... nu. 15. vel 2 ... lo An 10. de Ferra. in consi. 70. & 71. inter cōsilia Bru.

17 ¶ Limita tñ p' prædictā cōclusionē ... dere si sumus in cāu testan. qui filii sūt nati, vel saltē cōcepti ipso testamento, vel saltē tēpore mortis, cū de fideicōmisso (vt dixi in) tractatur, ... locū patris p repræsentationem assumāt, ... & Soci. in d. ... de ... si ... p ... in d. ... in ... fideicō misso. ff. de leg. ... Fa ... in consi. ... nu. 11. vel. 2 ...

18 ¶ Secundò limita p̄cedere, vt tūc demū filii vel nepotes locū, vel gradū parētū ingrediātur, qui tēpore mortis eius de cuius successione agitur, iā pmortuus fuit ... pater eorum psona, vel gradu qs venit in ... alias ... fratres la. ... verbo iā decessere, & ibi Saly. in pr. C. de legi. hæred. in cōs. 87. refert & sequit. Ribe ... in cōs. 17. nu. iii. & seq.

¶ Hec ... præcedēt ... iure cōmuni in successione aui, et patrui: sed quid iure istius c. si aliquem modò subnectemus.

19 ¶ QVINTO Q. an prepos exclu dat patruū magnū? de iure est expeditū, quòd pronepos nō intromittitur in locū patris cū nō tractatur de successione patrui vnde remāet in eius gradu quarto, q' ē,

& patruus magn⁹ in secūdo, & cōsequenter vel prius nepos patruus magnus pferetur, & quod non fuosę [illegible] per teoriā [illegible] nem, qā nec de ascendentibus per lineam directam nec de patrui successiōe tractat, ēst [illegible] quod testatur Did. Clossa . in q. 33. [illegible] vers. [illegible] apparet lib. pract. q. [illegible] in d tracta. priu. leg. q. 41, nu. 4. ℭ Sed contrarium per tex. nostrū dicendum apparet . quòd ēt pronepos excludat patruum magnum, p hanc litteram, qui loquitur de proximiori existēte in linea fratris maioris, quod patet dū dicit (aut frater, aut ex liberis suis vsque ad trinepotem, ille qui tēpore mortis suppetent proximior defuncto) & sic vult, quod is ei succedat, & descendentes ex eo proximiores, & ita intelligit hūc tex. nostrum Soci. in consi. 252. col. xi. vers. ad primum respondeo. ℭ Secūdò facit

20 pronomen (suis) positum in tex. quod intelligi debet . s. fratris maioris de quo loquitur [illegible] quia relatio sic [illegible] .ff. de lib. & post. h. [illegible]

21 ℭ Tertiò facit quia tex. generalis ē, siue extent alij fratres, siue nō, & generaliter intellig. [illegible] & generaliter .ff. de leg. praestan. & x. distin. c. si [illegible] generaliter loquitur, siue pcēs sent frater ante mortem illius, de cuius successione agitur, siue post mortuus fuerit, semper pnepotes patruus exclu dent [illegible] si post mortem decederet frater maior. c. j. de grad. succe. in feud.

22 ℭ Quartò iste tex. nihil circa fratrem, & eius liberos determinat, ē aqua [illegible] determinare debet: siquidem unica determinatio [illegible] plura respiciens determi nabilia [illegible] determinat [illegible] p hoc iure. ff. de vulg. & pupil. sub. l. 2 si legatarius. & j. et ibi p Bar. vide leg. [illegible] exclusionis aliorum fratrum [illegible] liberos [illegible] ℭ Sed haec respōdere [illegible] let, q [illegible] excludit fratrem minorem, quia est in pari gradu, & plus habet, quod est maioris & liberi sunt in [illegible]

23 ℭ & data diuersa rōe, inter determinabilia, illa unica determinatio [illegible] determinatum [illegible] docto. in d. l. [illegible] Bar. [illegible] si legatarius. ff. de leg. [illegible] regulā Soci. in cōs. [illegible]

[illegible]

nu. 16. vol. 2. Parisi. in cōsi. 110. nu. 14. vol. 3. nisi dicas, q ingreditur in eūdē [illegible] locū, et ī tale [illegible] fratris maioris, quod pro [illegible] nō possent: nisi in nepote, secus in pronepote, & alijs liberis, qui nō habēt tale [illegible] horum [illegible] in auth. de heredib. ab intestato veni. & in auth. post fres C. de leg. hae. & dictū ē supra

24 ℭ Quintò facit dictio (aut .) quae alternatiua, cū ponitur inter patrē, & liberos denotat ordinē successionis, vt post fratrem maiorē admittātur eius filij [illegible] pater. §. penu. ff. de leg. ij. [illegible] Bar. in l. gallus. §. quidā recte. ff. de lib. & post. & quod ponatur inter patrē, & liberos, demōstrat pronomē (suis) [illegible] diximus in secūdo medio. ℭ Sextò facit

25 [illegible] scriptura [illegible] .ff. de usufru. cū simil. nā post fratrem maiorē, [illegible] sūt illi liberi, & [illegible] inde alij [illegible] ℭ Septimò facit: quia expressim sūt uocati liberi fratris maioris mortui, & ceteri nō expressim: sed tacitè uocātur; nā cōprehēduntur sub alijs verbis infra positis ([illegible] plenis simili gradu cōiunctis) ita intelligit Soci. in d. cōs. 252. in . 9. col. vers.

26 octauo cē [illegible] ista cōclusio. ℭ [illegible] nominati expressim [illegible] alijs [illegible] tex. glo. & oēs scribēn. in l. cū ita . §. in fi. de [illegible] .ff. de leg. ij. Parisi. in cōs. [illegible] vol. 3. lib. 1. ℭ Sequitur ex hac interpretatione, quòd nō sōlū nepos excluderet patruū: sed & pronepos & ceteri vsque ad trinepotē: nā [illegible] sunt de linea fratris maioris premortui, & sic [illegible] nepos qui [illegible] in gradu respectu collateralis, ex cluderet fratrē defuncti [illegible] gradu. ℭ Nec obstaret si diceretur, q [illegible] dubiū, quod in eadem linea proximior debeat admitti. c. j. §. his vero, de grad. succe. in feu. vt de ita intelligēdo, nihilo [illegible] constitutio, [illegible] & superflue esse nō debere [illegible] papa [illegible] respondet Soci. in d. cōs. 252. [illegible] col. ver. ad [illegible] vol. 2. q [illegible] mortuo, ī [illegible] admittātur fres, & liberi in alia linea existētes, videbat, q pariter admitterentur viteriores cū proximioribus [illegible] vnde ad tollendā hanc difficultatē, addita fuerunt ista verba (qui tēpore mortis [illegible] superstit proximior &c.) ℭ Sed haec respo. non placet: quia presupponit, quod fratres, & liberi costētes in alia

linea admittantur post mortem fratris,
quod est falsum: quia nec per d.c. primi
de natu. succe. feud. fratres, & liberi in
alia linea admittuntur; sed soli, et omnes
qui sunt ex illa linea, ex qua est defunct⁹,
vt dicit ibi textus in verbo (respondeo
ad solos &c.) nec per tex. nostrum ptm,
quod ipse intellexit, quo frater admittitur
& non fratres, item frater, & non liberi;
nisi deficiente fratre: quia per alternatiuā
(aut) vocantur, et non per copulam
27 (&). ¶ Praeterea frater non vt proxi
mior praefertur fratri: sed vt maior natu
quod dici non potest, quod verb. proxi
mior sit positū in tex. ad tollendam diffi
cultatem, ne omnes fratres succedant,
neque ne fratres & liberi, qui in alia sunt
linea. Vnde dic, quod liberi fratris maio
ris, qui in sunt in eadem linea, & post eius
mortem admittantur, videbatur dicēdū
omnes pariter admitti debere; quia in ea
dem sunt linea, quae per tex. expressim
vocatur, & feudum ad omnes liberos
de eadem linea pertinere videbatur, per
tex. in d.c. j. de natu. succe. feud.
¶ Et ideo ad tollendam hanc difficultatem, subiungit text. verba (ille, qui tem
pore mortis proximior erit defuncto.)
¶ Vel d.c. quod haec fuit intentio Soci.
sed corrupta est litera dum dicit (alia)
28 vult dicere (in illa.) ¶ Item contra
hanc resp. facit: nam per hunc tex. ibi frā
corum statutum est, vt iure francorum
vtatur, secundū communem intellectū,
vt dicetur infrà in verbo francorum, &
sic vt vnus: et non vt plures succedant, &
dubitari non poterat, an omnes succede
re debuissent. ¶ Nec obstat d
.c. j. de natu. succe. feud. quia de iure cō.
plures succedebant in feudo non titula
29 to, vt ibi habetur. ¶ Insuper hoc confir
matur; nam ius francorum est intro
ductum, vt familia conseruetur, ideoque
vnus succedit glo. communiter recepta
30 in c. licet de voto, vbi Abba. ✝ & in fidei
com sic familiae sub nomine collectiuo
relicto: non omnes simul de familia: sed
proximior admittitur, not. expressim Paul.
Cast. in l. cum ita. §. in fideicommisso.
ff. de leg. ii. cuius opinio communiter est
recepta, secundum Dida. Couarru. in c.
rainutius de testam. §. ii. nu. 7. testatur
esse communem idem Dida. in lib. pra.
q. cap. 38. col. 10. vers. primum in d.
§. vbi etiam subdit, quod nec per hoc
cessat fideicommissum, proximioribus
admissis: sed sine aliqua alia alienatione
prohibitio cōcernens integrū ius retinet,
vt gradatim vnus, post vnum admittatur
per d. §. in fideicommisso & l. pete. § fra
tre. ff. de leg. ii. & l. vlt. C. de verbo. si
gni. sic in, & in casu nostro dicendum: vt
cū familia vocatur ipsius vltimi defunc
ti possessoris, quod patet p d. verba (fra
trum iure) & per alia (sexus & primo
geniturae praerogatiua seruata) non po
terat dubitari, si positum non fuisset ver
bum (proximior) quod omnes debuis
sent admitti, cum hoc p alia verba sit de
claratū, & verbū (proximior) vt debet
intelligi intelligendo, aliquid ab eo operatum
sed superfluū adhuc remaneret cōtra d. c.
si papa & d. si qū. ¶ Sed ad haec respō
deri posset, quod in tex. nō vocatur familia:
sed frater, cum liberis suis vsque ad tertiā
partē, adeo, quod sunt nominati, vt dictū ē su
31 p(ra) in 7° medio, ✝ & qū plures sunt no
minati in fideicommisso, oēs insimul ad
mittuntur, & nō proximior, sm magis cō
munē opinionē, quā testatur idē Dida.
Couarru. in d.c. 13. 20. col. ver. secūdo ad
notādū ē cōtra opi. Bal. qui tenuit, vt p
ximior etiam inter nominatos admitteret.
quā opin. duob⁹ istis casib⁹ procedere dixit
in d.c. rainutius. §. 2. in .ii. & .iii. cōclu.
vnde operatur verbū (proximior) ne oēs
admittantur. ¶ Praeterea ista opiniōe
qd si expedita sit haec linea fris maioris p
mortuam: an idem sit de alio fre, vt vocetur
ipse, & deinde post eū eius posteri de
sua linea? puto quod nō: quia nō expressim vo
cātur: sed tacitè, vnde per ordinē gradus
succedere debēt, & huic casui deberet ius
esse, quod si defunctus habet duos fratres p
mortuos, & cōcurreret nepos ex fre mi
nore pmortuo, quod iste nepos filius
pfrisi nō pferret: quia nō ē d linea fris ma
ioris.
32 ¶ Sed his nō obstātib⁹ primā opinionē
amplectendā ēe arbitramur: nā iste intellec
tus Soc. applaudet lrae: sed repugnat mē
ti: nec videtur conditor voluisse praefer
re adeo remotum in gradu .i. nepotē,
q est in septimo gradu fratri eius defunc
ti, qui est in secundo gradu, & mens, &
non verba attēduntur .l. 3. C. de lib. prae
te. et vulg. sed pon⁹ vt proximior in gra
du pferatur, vt diximus suprà in verbo p.

tenetis his, [illegible] in autho. [illegible] in ult. col. vers. [illegible] no. de leg. hær. vbi [illegible] est per. ex nepote, & tradi tu per Bal. in l. haer. [illegible] & cũ ita in [illegible] ad trebell. & Bernardũ de ing. [illegible] in feudis in regno [illegible] authoqu. [illegible] successionis feu locũ in [illegible] de [illegible] consu. in feu. pat. vel aui. [illegible] Campegiũ in tract.
37 [illegible] par. pri. ¶ & sic cõuer [illegible] excluditur q̃ p [illegible] si aliquem cõsi [illegible] gradu [illegible] & consequen ter [illegible] nepos patruo [illegible] nõ [illegible] & ab ista opinione [illegible] iudicando [illegible] consulendo [illegible] & faciune [illegible] cemus infra [illegible] primogen. [illegible] q. [illegible] in verba masculus [illegible] in fin. [illegible] sed an [illegible] de nepote in seq. q. [illegible] dicemus.
38 ¶ SEXTO. Q. des. [illegible] quam hic primo examinare [illegible] quis præferatur, nepos an patruus, cum [illegible] de successione patrui tractatur, quæ [illegible] dicta est in [illegible] q. [illegible] tractatur de successione [illegible] hodie sopita [illegible] dearum [illegible] nouissimũ Regis [illegible] item per [illegible] quod [illegible] non est [illegible] concessũ anno [illegible] quod præfert nepotem patruo, etiam [illegible] continuatio post [illegible] posses sione in nepote [illegible] no [illegible] stante, quod [illegible] inuestituram sibi cœpisset, [illegible]
39 [illegible] hodie [illegible] loquitur cum de aui, & nõ cũ de patrui successione tractatur, vt in casu nostro. Et an [illegible] idem tec. [illegible] debere [illegible] sunt de [illegible] probabiles, & subti [illegible] taliter [illegible] vt quidã [illegible] patruo, quidã [illegible] nepote. [illegible] p vtraq̃ parte distinguendo, quidam [illegible] nibus [illegible] parte terminare voluerunt, vt fuit Bal. in l. [illegible] C. de iure delib. qui [illegible] Apollo [illegible] in consi. [illegible] nu. 4. vol. [illegible] consistit in [illegible] qualitate, [illegible] vel contra termina [illegible] quod [illegible] sup [illegible] discre [illegible] Bal. [illegible] ex [illegible] consi. [illegible] dixit se in hac re habe [illegible] cõs. [illegible] de succes [illegible]

[illegible] lib. 3. nu. [illegible] dixit [illegible] suũ terminare, vbi tãti patres sunt [illegible] scordia: sed [illegible] rex [illegible] potestatem habet terminandi dubia occurrentia [illegible] Tiraql. in tracta. de primogen. c. 40. nu. 4. & n. 10. dicit al. [illegible] pelagus, & refert [illegible] Cicer [illegible] in [illegible] tabula aliquid [illegible] interpretes [illegible] varias [illegible] hoc [illegible] potissimaq̃ [illegible] fui [illegible] attingens [illegible] hoc cap. [illegible] aliquẽ [illegible] vires sufficie terminare nitemur.
40 ¶ Prima [illegible] patru [illegible] nepoti præferat [illegible] proximior est gradu [illegible] patruus, qui est frater defuncti, est in secũdo gradu, & nepos qui est filius fratris tertio distat gra du. [illegible] iurisconsult. [illegible] §. 3. ff. de gra. [illegible] & [illegible] inst. eod. [illegible] d grad. Deci. [illegible]
41 C. de succe. edict. in fin. ¶ Et gradus in feudo [illegible] ius ciuile cõputat. c. [illegible] ille qui interfe [illegible] dicit [illegible] & idẽ [illegible] cui feu dat. [illegible] Curti Iunio. in tracta. feud. in 3. p. in tit. de succe. trãsuer. [illegible] in multis [illegible] inter alios [illegible] dicit in [illegible] penu. col. penu. quod [illegible] gradus [illegible] ius ciuile [illegible] feudali [illegible] proximior, [illegible] patruus, & [illegible] præferri debet.
42 ¶ Secundo facit: nam [illegible] habe literã pri uilegiatus gradus, vt diximus supra in [illegible] ordin. q. [illegible] & [illegible] gradus prior tas seu prerogatiua consideratur [illegible] proximior succedit, & frater fratris filiũ ex cludit. Bal. in l. cum ita. §. in fideicom [illegible] ff. de leg. secundo, quem ibi sequitur Rapha. Cum. dicens hoc esse menti te nendum, idem Bal. in l. vt intestato. C. de suis & legi. hæred. [illegible] Secl. in cõsi. [illegible] in secundo medio vol. 2. Guama [illegible] in decis. [illegible] tenet [illegible] hoc quam plures docto. quos referunt Tiraquellus in trac ta. de primogen. c. 40. & Didacus Co uarruuias lib. [illegible] q. c. [illegible] & demum in hoc regno [illegible] Aloysi [illegible] examinat [illegible] an [illegible] fratris filio præferatur [illegible] propter prærogatiuam gradus, qua extante ali quo modo nec sexus, nec [illegible] considerari nec debet [illegible]

43 ✝ nam illæ duæ prorogatiuæ sexus, & ætatis, sola vna inter existentes in parigradu, vt est dictum præcedenti tm q. et testatur hanc esse eandem opi. in regno, clarius dictum Saccutafæ in c. volentes, ver. item si baro nouas, de suc. col. referens illius formalia verba, quæ sunt: Item si baro non habet duos fratres, & maior ex istis decessit, relicto filio, deinde decedat baro, succedit ei frater, siue maior sit natu nepote, siue minor, quia per gradus prorogabant,) et scribit hanc partem fuisse consultam p doct. Regni, & Italiæ in causa comitatus Sclafani contra baronem Militelli, & in causa Laminis Dionisii, & ita demum iudicatum in primo, & secundo iudicio p magna curia p præfactum dictum Saccutafæ, qui tunc fuerat rōe conrenti : & ipse Saccu. tunc allegat, & ita cōsuleret p patres nostros in magna curia sensus sic iudicatum.

¶ Tertio faciunt pro hac parte omnia argu. post quas authoritates partem patrui parentes, etiam de anti. agitur successione, quæ primogenito defertur, quam partem tenuit Oldra. tibi contrarius in consi. 94. dicens hanc opin. de iure veriorem, et consequenter præferendam, & facere pro Rege Roberto, Rich. Malum. dñi Paduano in suo lo legebat quem refert, & sequi. Cy. in l. si viua matre C. de bo. ma. dicens et recasum pro rege Robe. secundogenito regis Charoli contra regem Vngariæ filium Charoli Marcelli primogeniti eius de Charoli, viuente rege decedentis. Bal. Alber. Pau. Cast. & Saly. in d. l. si uiua matre, vbi Bal. dicit esse arg. pro duce Lancastri filio Odoardi regis Angliæ. Bar. & Bal. in auth. post fratres C. de leg. hered. Bal. in l. si duo, ff. de rer. Ita. rū: vt refert Gram in d. dec. j. Domi. & Fran. in c. grandi de sup. negli. pla. Fulgo. in l. intestamento C. de su. & leg. hered. Cassa. in consi. 1. Anto. Rub. & alii plures citati p Tiraq. in tract. primig. q. 40. nu. 11. & p D. Cons. lib. prat. q. c. 38. Andr. in c. 1. nu. 9. & seq. de na. suc. feu. & in c. 1. de prohi. feu. al. p Fed. & in c. fi. de suc. feu. & in c. 1. de eo qui sibi, & hær. Archi. 14. q. 3. c. fi. referens las. in l. is pōt nu. 41. ff. de acq. hær. Luc. de Pen. in l. si rōnes C. de rro. lib. xii. col. 4. late Anto. Rosel. in tract. de ab intest. col. 3. Franc. Pro. in tract. de duo. fra. p. 3. q. 14. Anto. Pre. cen vet. in l. in quarta, ff. ad l. fal. vbi dicit : 36. arg. pro patruo, & resp. ad ea omnia arg. pro nepote facta, Gr. Perusin. in consi. 3. in casu agitato ; & demum hæc dicit veriorem, melioribus rōnibus fulcitis, & magis cōem Alex. in consi. 4. pōderatis verbis testamenti col. pen. lib. 4. quem refert, & seq. Dec. in consi. 443. nu. 7. et idem Alex. in alio consi. nec in fi. pro testatur magis cōem, vt refert Gram. nu. in d. decis. j.

44 ¶ Potissima : n. rō, quæ firmatur d. conclusio est : quia filii deterioris conditionis esse non debent, quam nepotes. d. l. si viua matre C. de bo. mat. ¶ Sed huic respondetur, quod nepos nō est melioris conditionis, quam sit pater eius, in cuius locum subrogatur cum exclusionis priuilegio : sed admittitur, vt pater eius admitteretur, si viueret : quia in eius locum ingreditur, & psonā eius fingitur. ¶. 1. in auth. de hæ. ab int. ve. ¶ Sed hoc tollitur : nam aliud est cum alio insimul succedere, & aliud eum omnino excludere, licet nepos ingrediatur in locum patris sui, vt insimul succedat cum patruo : non tamen est statutum de iure velocum patris : sumat & patruum excludat. ¶ Sed ad hoc respondet iterum Tiraquel. in q. 40. nu. 22 in tracta. primig. et dicit hæc responsio non valet, nam hoc est de iure speciali, vnde priuilegium appellatur, vt in auth. de hære. ab intes. uen. & huiusmodi. ¶ Sed tollitur hæc responsio, nam si est priuilegium, est priuilegium, vt succedat insimul cum patruo : sed nō est, vt eum excludat, vt est dictum, nec ex identitate rationis ad casum exclusionis est extendendum ✝ quia priuilegia, nec de psonis ad psonas, nec de casu ad casus similes sunt extendenda. Paul. Orme. in l. j. ff. de offi. eius. cui man. est iuris. Bar. fr. fe. 107. vol. l. rep. p glo. in §. ex maleficiis inst. de act. ver. in iudicio, & glo. in l. fin. ff. de in ius voc. in ver. ad rem ; & dicit esse nō verbum Bal. in c. j. §. porro quæ fu. prima cā bñfi. ami. & facere quod tradit Fely. in c. translato de consti. 45 ¶ Secundo modo respon. Tiraqu. nu. 23. quia de iure cōi, vbi fit repræsentatio, fit ad exclusionem eorum, qui sunt remotiores pp repræsentationem ; vt in auth. post fratres C. de leg. here. & sic eadem est rō succedendi cum alio, si pater cum alio succederet, & illum excluderet, si pater

[illegible] Sed [illegible] hanc [illegible] de qua hic tractatur & [illegible] de quarto [illegible] post fratres, [illegible] non reperitur [illegible] gradum [illegible] in filio ex sua persona, & ibi [illegible] quod verum est in filio [illegible] gradus considerantur, & [illegible] ad tertium, & quartum consideratur. [illegible]

46 Secunda opinio est de [illegible] in [illegible] [illegible] pro nepote [illegible] [illegible] iure naturali, & iure [illegible]

47 [illegible] posse, [illegible] primogenitus [illegible]

48 [illegible]

49 [illegible] pro nepote [illegible] filio [illegible]

50 [illegible] Angliae, Bald. [illegible]

[illegible] unde [illegible] patris [illegible] [illegible] tempore [illegible] qualitatis [illegible] [illegible] allegat [illegible] filius primogenitus [illegible] [illegible] pater [illegible] primogenitus [illegible] consideratio [illegible] iudicari [illegible] pater [illegible] nepos [illegible] succedit [illegible] Andre. in [illegible] & Bar. in [illegible] Andr. & Bar. [illegible] iuris canonici, & alterum iuris ciuilis [illegible] fundamenta [illegible]

A relictum in auth. de hære. ab. intesta. ven. ex manuscrip. And. sic in succedendo frā pceptore in suum Frid. Arctino alij. idq; ꝙ qualitas, q̄ est in fr. inte, vt in vtriusq; coniunctas excludit fratrem ex vno la tere tm̄, transit in nepotē, qui excludit patruum, ita & pari rōe idem in qualita
54 te maioris ætatis. ¶ Sed huic (vt est p dictum) resp. posset, ꝙ qualitas vtriusq; coniunctionis transit in nepotem quia nepos sicut pater est simuliter ex vtraq; parte coniunctus; nec dr qualitatē transi re, c̄ naturaliter in nepote reperiatur nā sicut est traduce; ita & ꝓ diuines censen tur, argu. eorū, q̄ tradit Tiraq. in tract. pri mog. q. 11. nu. 6. quod naturaliter in ætate esse non pōt: nā si pater est maior, filius eius ꝓ non est qualitatis: sed remanet minor. Quemadmodū respondet
55 ad aliud mediū, quod est pro ista parte de doct. Bar. in l. libertorum. ff. de ver. sig. ꝙ stante statu ꝙ masculus fœminæ pferatur, hæc masculinitatis qualitas in nepotē transit, qui amitam excludit: qa est rōnis tenere: quia nepos est sicut pater masculus: sed non transit in nepotem quia non est eadem ratio, vt ibi p. Barto. et resp. p Dec. in d. consi. 443. in fin.
56 ¶ Secundum est: quia ius primigenituræ ens dicatur, quia non quæritur ante superuentū filii, de cuius agitur hæreditate. Bar. in d. l. is pōt. ff. de suis & le. hær. & filiationi annexatum, cū nihil qui est primogenituræ ius annexum: sed tantum merito potentia succedendi, quæ surgit ex primogenitura: nā potentia succedendi, quā hēt filius in succedendo est quid diuisum a filiatione, q̄ cum psōna extinguitur, quod l pater, nā filio pdecedente in vita patris, nepos ex eo in hanc succedit potentiam. §. j in auth. de hære ab intest. ven. Sed doct. cōiter sequi affectionē, ꝓ maiori sunt fundamenta ꝓ ista hac parte est Federic. post Paul. Cast. in d. cō si. & Gēm. and. j. nu. 17. tandē hanc no vus partem et Abb. post Arch. in c. licet. de voto. idem Abb. in consi. 33. lib. j. Paul. Cast. in l. maximum vitium C. de lib. præt. & in d. auth. post fratres C. de leg. hær. late Aret. in consi. 47 & diffusè Iaso. in d. l. is pōt. vbi nititur magis eā munire post quinq; fundamenta, quæ facit Gem. in d. decl. j. Alb. in prohe. pand. §. disci puli. col. antep. Præp. in c. j. de feud.

inuestit. q̄ fuerint relati p Tiraq. in tract. de primoge. q. 40. Io. Cicin. de primoge. q. 25. & 26. & cæteri cumulati p D. Couarru. lib. prat. q. c. 38. nu. 5. vers. vndecim dicta plenè, p Card. Alex. qui p. 16. col. extrem. in loco citato p Marant. qui eum refert in d. l. is pōt. ff. de acq. hær. nu
57 109. ¶ Et deniq; quasi dici posset, quod cœlum, terra, natura, & miracula ostē dunt hanc opi. sequendam esse, cœlum quia de iure diuino ius primigenituræ, seu iuris primigenituræ potentia trāsferatur, terra: quia in maximis terris fruatur, in Anglia, in Frācia, in Hispania, & in hoc regno, Tiraq. d. q. 40. nu. 14. & 12 parte patrui sequuntur Longobardi, Arabi, & Numidæ, idē Tiraq. ibi nu. 14. 18. & 26. natura, vt probatur p Oldr. miracula se quia p iudicium digladiatorium (bis nepote vincente) terminatum fuit. ¶ Et
58 quia Licurgus frater Pol decten, cùm potuisset sine controuersia, noluit succedere: sed nepotem ei præferendum esse putauit: nam post mortem fratris, cùm regno successisset, vt tutor eius posthumi regnum administrare voluit, & fratris vxori consentire negauit, quæ clā cultū accersit, verbaq; de perdendo pùero fecit, vt ipsi deinde noberet: sed hoc fieri debere dissimulans post natiuitatem posthumi: et non antè, vt mulieris persona conseruaretur, et periculum pp abortiuū fortè non incurreret, nato puero, dixit: (Rex natus est nobis o Spartiatæ) Et sicut in successione ascendentium nepos a patruo præfertur, vt modo est dictum, ita & cum agitur de successione patrui: quia isti duo casus æquiparantur. Soci. in d. consi. 252. vel. 20 & dictū est supra in præcedentibus q. [illegible]
59 ¶ Tertia est opinio, quæ distinguit, quia aut ordo graduū, aut ordo primogenituræ consideratur, primo casu præfertur patruus: secundo nepos, quasi ex primogenito in eum sanguine transmisso: sed contra hāc opponitur: nam substantia patris in filium nō transmittitur, in
60 pater moritur, et filius viuit. ✝ Item licet filius sit imago patris: non tamen est primogenitus:
61 ✝ nam aliud est imago rei, & aliud est veritas. l. 2. C. de for. an. sec. Bal. in l. vetustato C. de suis & leg. sed hoc tendit ad mēbrū illud primogenituræ: sed non graduū, quod verò ad hoc

hoc mecorum graduum, & ipsa Veritas, v infra patebit [illegible]

¶ Quarta opinio [illegible] sanguinis, quod aut patruus aut nepos est maior quam [illegible], primo casu præfertur patruus; secundo casu subdistinguitur, quia de [illegible] successione agitur, quæ statutum, vel consuetudo dat, quod filius succedat; aut simpliciter, quod proximior succedat, primo casu succedit 62 patruus [illegible] nam filii appellatione proprie nepos non venit, l. filii appellatione, [illegible] ff. de ver. si. & l. quis filiabus, & l. quod si nepotes. ff. de test. tut. [illegible] secundo casu succedit [illegible] postulare [illegible]
63 transmissionis: [illegible] quasi caduca, & incerta non transmittitur [illegible] l. j. § i. [illegible] secundo, & [illegible] in sua conditione C. de cad. toll. [illegible] Bal. in [illegible] C. de suis & leg. [illegible] quem sequitur Alex. in [illegible] nu. 4. [illegible] 64 ubi dicit, quod [illegible] quod primogenitus [illegible] eligitur primo [illegible] genere; vel de [illegible] quod [illegible] C. de post. hær. inst. cum conc. ibi. [illegible]

¶ Quinta opinio est Nicolai de Matarellis in l. fin. de [illegible] quam refert Bal. in l. liberti libertæque, C. de op. lib. distinguens, quod aut mens concedentis fuit [illegible]; vel ex verbis, vel ex consuetudine regionis, vel concedentis, & tunc fiatur quod actum est. Aut apparere non potest, & tunc aut est concessum iure feudi, & pertinet ad nepotem, quia nepos [illegible] succedit in locum patris [illegible] ingredi de [illegible] j. de suc. feu. [illegible] de feu. [illegible] & tunc magis pertinet ad filium, quam ad nepotem, arg. l. libertus [illegible] § [illegible] libertus. ff. de bo. libe. quia non hæreditatis, successione [illegible] sed libertate proximitatis iure venire. Sed reprobatur [illegible] Bal. primum [illegible]
65 Siciliæ regnum est feudum, et tamen fuit declaratum per Papam Bonifacium in c. pastoralis; ut pertineret ad regem Robertum & non ad nepotem: Sed ad hoc resp. quod regnum Siciliæ [illegible] ex concessione dominica ne transiret ad descendentes, ideo quod fuit in dicti potestate, cui concedere voluisset post mortem Regis, & concessit Roberto, qui fuit alter [illegible], [illegible] Bart. in auth. post fratres C. de leg. hær. [illegible]

[illegible] infra [illegible]; & [illegible] 66 quod [illegible] hoc pactum, ne feudum [illegible] ad hæredes feudum [illegible] ad hæredes [illegible] [illegible] non [illegible] regnum Siciliæ [illegible] concedi 67 potest [illegible] sed filio qua [illegible] fecit concessionem [illegible] lib. 3. [illegible] hæredes [illegible] ¶ Secundo reprehendit secundum [illegible] Bal. per [illegible] exemplum: quia [illegible] 68 [illegible] de regno Angliæ. [illegible] in persona filii tantus honor [illegible] nepos, quod ipsi filio, qui vivo Rege erat quodammodo Rex, & [illegible] dextera patris, [illegible] sed hoc procedit [illegible] iure hæreditario, sed non [illegible] deferuntur [illegible] proximitatis; ut placuit, & [illegible] Nicol. de Matar. [illegible]

¶ Sexta opinio [illegible] est, [illegible] & [illegible] præfertur nepos [illegible] primogenitura in filio regis [illegible] post Regem iure [illegible] sanguine [illegible] successit in [illegible] ab ea separari non possit [illegible] & l. si quis priores C. de sec. nup. [illegible] pacto, ut Apuliæ regnum, quod est feudum, [illegible] Bal. [illegible] in refert [illegible] in consil. [illegible]

¶ Septima opinio [illegible] pro patruo [illegible] Bal. [illegible] excluditur [illegible] aut qualitas exclusiva [illegible] in patre, & [illegible] & tunc nepos præfertur [illegible] proprie [illegible] Bar. in [illegible] si sint [illegible] ff. de test. [illegible] & in l. [illegible] si filius ff. de cond. [illegible] & Fran. Aret. in l. gallus. § [illegible] in fi. ff. de lib. & post. & in [illegible] in secundo dubio Alex. in consil. [illegible] pro [illegible] Aut illa qualitas exclusiva [illegible] est in filio [illegible] quia [illegible]

lius nascitur patruo, vel pater masculus, & filia fœmina, & tunc præfertur patruus, vel amita: quia nepos, vel neptis (vt est dictum) in gradu: sed non in ætatem, vel masculinitatem patris ingreditur, ita sentire vr. And. in c. j. § his verò digna,
69 fu. in feu. ¶ Pro quo etiam facit, quod observatur in aromaufera Arabum regione, quod fratres natu grandiores fratrum filios antecedunt, sm Stra. lib. 16. & similiter Numidæ fratres natu maiores Regis filiis anteponuntur, sm Lumi. lib. 2. secun. belli Punici, quos refert Tiraq. in d. trac. primig. q. 40. nu. 14. 15. & 16. ¶ Sed contra hoc est, quod dictum est supra in præcedenti conclusione, et supra in prima
70 opi. quæ est pro patruo, & vbi inter existentes in pari gradu qualitas exclusiua masculinitatis, & ætatis inspicitur. Et ad partem nepotis tenentes concludunt, quod nepos patruo præfertur, quia fœmina per statutum totaliter non excluditur. Seba. Neap. in cons. 1. Neap. in 1° de suc. ab intesta. in vers. ex masculis, late Affl. in c. j. col.
71 2. ver. sed dubium de na. su. feu. & ita Rex Ferdinandus primus cum suo consilio pro tribunali sedendo in castro nouo protulit sententiam de baronia Senerchiæ in fauorem nepotis contra Æmilium de Senerchia eius patruum, vt refert, & seq. Gram. in deci. j. no. 28. et seq. D. Couar. lib. pra. q. c. 38. nu. 7. ver. quarto. Iz post Tiraq. in tract. primig. q. 14. ¶ Quod procedere putamus, si proximitatis gradus per statutum non consideratur, vt in
72 fine huius § dicemus. ¶ Nec illud est verum, quod nepos in gradum patris ingrediatur, & ex propria persona succedat: quia glo. contra Bar. in d. l. j. § si filius, ff. de coniung. cum emanc. lib. quod ex persona patris per repræsentationem filius succedat, magis communiter est recepta, sm Soc. in consi. 251. nu. 18. vol. 2. ver. ad quintum respo. et versi. eadem conclusio.

¶ Nos verò in terminis huius c. si aliquem primam opinionem veriorem, & magis communem putamus, vt patruus nepoti præferatur, si de patrui successione tractatur secus in de aui successione tractaretur: quia est decisum aperte per d. c. Regis Catholici in hoc regno, & de iure communi est magis communis opin. quam procedere opinamur attenta mera feudorum natura: secus stante statuto proximiores vocante, vt est hoc c. si aliquem: quia tunc non nepos: sed patruus præfertur. Mouemur quia cum proximior vocatur, vel gradus consideratur, per repræsentationem non succeditur. pro cuius probatione discutiendum nobis videtur: an statu. proximiorem vocans sm ius commune intelligatur: Et an iure communi vocante proximiores, statuat filium in locum patris ingredi: & an filius personam patris assumat, cum gradus considera-
73 tur? ¶ Circa quorum examinationem dicendum prima fronte vr, quod statutum proximiorem vocans, intelligendum sit sm ius commune, & de iure communi filius locum patris obtinet: Per. Ancha. in c. canonum statuta q. 13. in prin. de const.
74 vbi dicit, & quod per hoc si vtrinque coniunctus consanguineum excludit sm Soc. in consi. 252. par. 2. nu. 17. ver. ad primum respon. vol. 2. vbi etiam respondet ad l. libertus patrono § si libertus, ff. de bon. liber. quod videbatur dicendum, quod patruus, vti proximior nepote præferatur, quod loquatur in successione libertorum: secus in successione agnatorum, sicut ante eum glo. in
75 fe. in l. 3. § si duo, ff. de leg. tut. & diuersitatis ratio assignatur: quia in materia successionis traditur regula, quod nepos ingreditur in locum patris, c. j. de suc. feu. quæ regula non reperitur in libertorum successione, ita et in terminis tenet Alex. in consi. 88. lib. j. Ias. consi. 159. col. 4. lib. 4. Deci. consi. 484. col. 2. & in l. j. no. 14. C. de sec. nup. Tiraq. in tract. primigen. q. 40. nu. 20. qui multos alios citat, refert et & seq. D. Couar. in d. c. 38. ver. tertio ad intellectum, ubi nam statuto vocan-
76 te, vbi ratio assignatur: quia licet statuta sint stricte interpretanda: tamen passiuam recipiunt interpretationem à iure communi l. j. § j. ff. ad l. fal. Bar. & alii in l. si quis seruo C. de fur. ¶ Huic tamen respo. quod cum statu. à iure communi passiuam recipit interpretationem, cum ius commune aliquid sm veritatem disponit: secus, si per fictionem aliquid disponat: quia tunc non fiet interpretatio passiua sm ius commune. & doctri. Io. And. in c. possessore de reg. iur. in mercur. quem no. Abb. in c. in fine atrum de simo. refert, & seq. Crott. in l. gallus § & quid si tantum nu. 148. ff. de libe. & post. Sed vt filius succedat ex gradu patris, & vt repræsentet patrem, est sm fictionem, & non sm veritatem, vt ait D. Couar. in d. c. 38. ver. tertio lib. pra. q. & ostendens

77 [illegible] in feud. [illegible], p fictionem [illegible] filium p [illegible] succedendo, tale statutum proximiorem vocans [illegible] restrictum [illegible] debet. [illegible] hoc dispone eius cõe, cum proximior vocatur, quod nos nõ admittimus, vt ex proxima patet responsio. [illegible]

78 ¶ [illegible] secundum [illegible] q de iure [illegible] vocatur proximior filius patris [illegible] non repraesentat [illegible] gradus prerogatiuam [illegible] quod [illegible] ex [illegible] deducimus. ¶ [illegible] agnatus [illegible] familiae in [illegible] & filius [illegible] in locum patris [illegible]. ¶ Nec refragatur [illegible] authen. de haer. ab intest. Ver. ubi [illegible] filius locum patris assumit [illegible] quod ex [illegible] attendatur, vt de iure [illegible] sed non [illegible] ingressum in locum sed vult (vt est dictum): vt non attendatur proximitas [illegible] in authenticorum [illegible] gradus proximitatis [illegible] in succedendo [illegible] in authen. de haer. ab intest. ven. p [illegible] in specie [illegible] sexus, aut gradus sint [illegible] nec [illegible] gradum [illegible] filius [illegible] ab intestato [illegible] proximior est [illegible] excludo [illegible] fatetur [illegible] proximiorem nepote [illegible] vult, vt haec proximitas consideretur [illegible] & sic non ex proximitate: sed ex aequitate nepos similiter cum patruo de iure cõi succedit. [illegible] aequitas non est [illegible] in hoc casu [illegible] proximiorem vocat, & gradum [illegible], vt dictum est in [illegible]

80 ¶ Secundo euidentius ostenditur: nam agnati [illegible] vt succedant [illegible] gradus prerogatiuam, sine repraesentatione succedunt, est [illegible] in .§. [illegible] & .§. seq. in authen. de haere. ab intest. ven. ponderando [illegible] verba (hos [illegible] gradum [illegible]

[illegible] hec verba, [illegible] intellexit [illegible] gradus prerogatiuam, [illegible] de corpore auth. ea transferens ad corpus C. in auth. defuncto C. ad tert. non eadem verba posuit: sed sua: vz. secundo gradus prerogatiuam. ¶ Et hac ratione motus Paul. C[illegible] ibi dixit, quod [illegible] non ingreditur in locum filii, sicut filius ingreditur in locum patris, sequitur

81 Dec. in cons. [illegible] nu. 6. vbi dixit, [illegible] gradus consideratur filius [illegible] locum patris: puta si dicatur p testatorem [illegible] gradus prerogatiua, & sequuti sunt [illegible] inferius citandi.

82 ¶ Tertio est tex. [illegible] vero [illegible] fratres in auth. de haer. ab intest. ven. qui est transcriptus in auth. post fratres C. de leg. haer. vbi [illegible] vocantur, & tñ [illegible] tenetur, [illegible] filius patris per [illegible] repraesentat. illud .n. est ius cõe. [illegible] quod [illegible] proximiores intelligi de [illegible] & non illud, [illegible] proximior non vocatur, [illegible] D. Couar. in [illegible] intellectum lib. [illegible] dicitur [illegible] tex. [illegible] in auth. post fratres C. de leg. haered. vbi post fratres & fratrum filios, cui proximior est admittendus; & [illegible] post fratrum filios filius nõ repraesentat personam patris, & nõ alia rõe, [illegible] proximior admittendus, idcirco haec interpretatio videtur iuri congrua, & vera, secundum habens [illegible] (proximior) est prolatum.

83 ¶ Quarto [illegible] tex. in .l. liberis praeterita, .§. si libertus, ff. de bon. lib. citatus p Nic. [illegible] Mata. in .l. fi. de iur. [illegible] vt refert Bal. in .l. [illegible] C. de [illegible] lib. ad hoc, [illegible] iure proximitatis succeditur patruus, [illegible] proximior in gra

84 du nepoti praefertur, [illegible] concludat, si feudũ iure successionis feudi deferatur, [illegible] tertia [illegible]

85 succedat. ¶ Hec opinio confirmatur authoritate Bar. in auth. post fratres C. de leg. her. si recte consideretur: [illegible] nullos doctores pro contraria parte allegetur, & [illegible] recte [illegible] vt p Ab. Ba. in consi. [illegible] nu. 6. vt refe. Ias. in .l. is, pot. ff. de acq. here. Cuma. in .l. cũ ita legatum .§. fin. ff. de leg. [illegible] Are. in cõsi. 163. [illegible] & Gram. decis. [illegible] nu. 33. dicentes Bar. [illegible], quatenus firmat, nepote

locum patris non assumere in successione feu. [illegible]: quia sicut in allodialibus, ita & in feudalibus filius locum patris ingre [illegible] de suc. feu. c. 1. de gra. suc. in fe. Nam [illegible] est mens Bar. ibi: voluit. n. ibi Bar. quod filius locum patris assumit, cum de [illegible] vel patruo [illegible] & non cum de aliorum co[illegible] in successione tractatur, & [illegible] Bar. quod hoc tendebat contra decisionem [illegible] pro Rege Roberto, in [illegible] R. Robertum, vt ostenderet, quod alia ratione fuit ibi contrarium decisum; vt [illegible] vt R. Robertus, qui fuit secundogenitus [illegible] R. Vng[illegible], qui fuit filius Charoli Marcelli, qui erat primogenitus ratione: quia feudum Apuliæ non erat feudum, quod iure successionis deferebatur: quia si fuisset iure successionis delatum, [illegible] regula, quod filius ingredi debuisset in locum patris, & sic pro R. Roberto [illegible] non fuisset: sed erat feud. [illegible] ecclesiæ, & per consequens in sua fuit potestate, cui concedere voluit, & [illegible] concessit, qui fuit alter Salomon, hoc [illegible] So[illegible] non ita clarè enucleet in d. cons. [illegible], nu. 17. vol. [illegible], & Gram. d. dec. [illegible] nu. [illegible] fideliter eum non referat, & hoc putamus causam ex deprauatione literæ, quod est in Bar. dum in fin. dicit [illegible] & ideò cum non [illegible] tractetur de successione [illegible] & [illegible] illa dictio (nunc) vult dicere (non,) pro vt [illegible] eum referre vi[illegible] in . l. [illegible] ff. de aequi. hær. nu. [illegible] vt legatur (et ideo cum nō tractetur de successione aui; filius nō assumit locum patris sui.) [illegible] (ad institutum redeundo) d. l. si libertus [illegible], §. si libertus. ff. de bon. lib. [illegible] hoc expendit, [illegible], & [illegible] And. in. c. 1. §. his aūt deficientibus de gra. suc. in feu. [illegible] do. Cannizarius in quibusdam allegationibus, quas nos repimus, qui soluit [illegible] Soc. ad d. tex. in d. [illegible] vol. [illegible] cuius suprà & meminimus, n. 7[illegible] volēns d. tex. procedere in successione [illegible], vbi non inuenitur, quod nepos subintret in locum patris, vt succedat cum patruo. [illegible], quod [illegible] sit verum, quod non inueniatur hoc iure cautum: tamen I. C. rōem assignat: quare iure cautum nō inueniatur. quia in tali successione proximi vocātur

86 [illegible] et rō in illo tex. disponit de lege: & non [illegible] lex de rōe. quo casu legis [illegible]; & non ipsa lex attenditur, quod est fortius, vt elegāter voluisse dicit Bal. in. c. decenti qui feu. da. po. & in [illegible] col. pen. & [illegible] col. 2. vol. [illegible] & Cum[illegible] in. l. posthumo nu. 41. C. de bo. po. [illegible] tab. & quod per subintrationem non succedatur, cum proximus vocatur, etiam [illegible] nuisse post And. Anch. in [illegible] col. fi.

87 vbi aliā rōem assignat: [illegible] quia [illegible] inueniatur de iure, quod nepos in locū patris ingrediatur in successionibus tamen nullibi [illegible], quod ingrediatur in proximitatem per d. l. si libertus, ita ē [illegible] Pau. Cast. in [illegible] in pūri causa maioris in antiquis col. [illegible] vbi [illegible] cōtra patruum: [illegible] dicit, secus esse, quando successio defertur proximiori: quia tunc patruus excluderet nepotem per eādē rōem, et decisionē Anch. & Pauli refert, & seq. Affl. in. c. [illegible] filii col. [illegible] si de feu. fue. con. Bal. & Fulg. in. l. vt intestato C. de suis & leg. & demum ipse do. Cannizarius noster consiculus, cui solleni[illegible] & antiquus est doctor testatur, hanc esse veram, cōem, & obseruatam opinionem in reg. [illegible], quicquid dixerit Soci: in d. [illegible] & do. Blas. hic.

88 ¶ Quintò facit, quod D. Co[illegible] concludit in d. c. 38. ver. tertio lib. [illegible] q. vbi dicit, quod si proximiores vocentur ex [illegible] testatore in fideicōmisso familiæ relicto, fratris filius pater [illegible] dat: [illegible] aliud excludat, si nō ex[illegible] sed non. ē tamen collectiuum: familiæ exp[illegible] tur, qui dicit facillimè hāc conclusionē admittere Bal. & [illegible], cui glo. reprobarunt in. l. [illegible] §. in fideicōmisso [illegible] ff. de leg. 2. differentiā cōstituentes inter hominis & legis dispositionem, & inter alios citat Parisi. in consi. [illegible] & seq. & consi. [illegible] & 70 & consi. [illegible] n. [illegible] lib. 1. et [illegible] quādā apostillā [illegible] mus, [illegible] hoc fuisse aliàs iudicatum in [illegible] magna regia [illegible] nap. do. [illegible] inter Philippum de Fedi, & Ant. de [illegible] do, vbi nepos [illegible] patris [illegible] sit, cùm essent alii fratres: quia testatore proximiores vocabat.

¶ Sed ad hoc respo. posset. quod [illegible] bene [illegible] in dispositione hominis: secus in dispositione legis & statuti [illegible] statut [illegible] sit strictè intelligendum [illegible] passiuā interpretationem à iure cōi: sed nō testatoris dispositio, quæ sm veritatē interpretari debet pro vt in fideicommisso, vbi veritas, et non fictio attenditur. l. fideicō[illegible]

missum

missum .ff. de eod. & de.l. statius florus
.§. cornelio felici .ff. de iu.fi. fatetur idem D.
89 Couarru. in d.c. 38. lib. pra. q. ¶ Vn
de si testator expressim dixerit, si institutus
sine liberis decesserit, verificatur talis di
spositio etiam in liberis naturalibus tm: licet nõ
sint legitimi .l. ex facto .§. si quis rogatus
.ff. ad treb. & ibi glo. cõiter recepta, &
ita in effectu cõcludit ipse D. Couar. in
d. c. 38. ver. tertio ac. lib. pra. q.
¶ Sed haec responsio non est bona: nã
aut statuti mens, & dispositio est mani-
festa, & nullã à iure recipit interpretationẽ,
sicut nec voluntas testatoris: ✝ valet.n.ar.
ab vltima voluntate ad statuta, pacta, cõ
tractus, iudicia, & sententias.l. cũ qui ita
in pri. de stipul. l. si quis legauerit la .2.
.ff. de leg. j. l. 2. §. j. de diuid. tu. cũ con
cor. p Math. Gribal. de rõe studẽ. lib. j.
c. 18. in fin. ✝ nã pari passu procedunt:
quia testatoris voluntas est lex. §. dispo
nat in auth. de nup. Parisi. in consi. 12.
nu. 152. & 9°. 73. nu. 14. & 9°. 75. nu. j.
90 & 9°. 81. nu. j vol. 2. ✝ & qñ testator cla
rè loquatur, & sermõ glossat, nõ est ne-
cessaria alia interpretatio. Parisi. in consi.
73. nu. 43. & 9°. 74. nu. 26. & 9°. 4. nu.
11. vol. 2. p doct. Bal. in auth. nisi rogati
col. 2. ver. & p hoc soluitur .C. ad treb.
¶ Aut statuti dispositio proximiores vo
cãs est dubia, & tũc à iure cõi (vt est dic
tũ) interpretationẽ recipit. Et sicut etiã testa
toris voluntas à iure cõi interpretationẽ re
cipit, & fm ius cõe intelligitur. no. Bal.
in .l. pcibus col. antepe. ver. procedo vl-
terius .C. de imp. & ali. sub. p .l. si duo
.ff. de acq. haer. Bar. in .l. haeredes mei. §.
cũ ita col. fina. ff. ad trebel. Alex. in 9°
.82. col. 4. lib. 2. & alii p Dec in 9°. 414.
n. 19. Fort. in .l. gallus .§. idẽ credẽdũ n.
36. ff. de lib. et po. & sic haec differentia nõ
subsistit: sed, aut vnũ, aut alterũ est falsũ.
91 ¶ Secũdò respo. qđ licet legis, et testatoris
dispositio aequiparetur .l. fauus hac lege
.ff. de manum. no. Bal. in .l. pe. C. d ver.
si. Roma. in .l. 4. §. cato .ff. de ver. obli.
92 Tñ, quò ad extẽsionis materiã nõ aeq
paratur: nã in testamentaria dispositione,
larga: sed in statutaria, stricta fit interpre
tatio. Crott. in .l. gallus .§. & quid si tñ
nu. 90. ff. de lib. & po. p .l. quicquid astrin
gẽdae .ff. de ver. ob. & c.
¶ Insuper & miramur de incõstãtia ipsius
D. Couar. qui paritèm suprà in d.c. 38. lib.
pra. q. ver. secũdò cõtra glo. ibi: ex qui-
bus infertur ac deducitur. dixit, qđ diffe
rẽtia inter dispositionẽ hominis, & dispo
sitionẽ legis facta p Bal. in .l. cũ ita .§. in
fideicõmisso .ff. de leg. 2. nõ subsistebat,
nec defendi poterat, quia in dispositione ho
minis filius fratris nõ ingreditur in locũ
patris, & in dispositione legis ingreditur.
cũ hominis dispositio, quae de successione,
vel de vocatione proximiorũ, vel cognato
rũ ad fideicõmissũ tractat, est intelligenda
fm ius cõe, vt fatentur oẽs, iure aũt cõi
admittit filius fratris, ergo et ex hominis
idẽ erit, quod ex legis dispositione: cũ ip-
se met D. in eodẽ met .c. 38. ver. tertio ad
intellectũ, cõstituit hãc differẽtiã inter ho
minis, & statuti dispositionẽ, sibi cõtradi
cẽdo, & merito putamus: haec duo in ali
quo nõ differre: sed sicut in hominis, ita
& in statuti dispositione, cũ proximior vo
catur, nulla à iure cõi recipit interpretatio:
nã clara vtroque in casu est dispositio, & in
terpretatiõe nõ indiget. ¶ Nec obst. si
dicatur, qđ D. hic loquitur qñ expressim à
testatore proximior vocatur, & in ver. ex
quibus infertur, loquitur, qñ nõ expressim
sed tacitè, & de iure proximior intelligitur,
in fideicõmisso collectiuo familiae nomi
ne relicto, vt ipse sentit in ver. tertio ad
intellectum: quia idẽ est, qđ expressim proxi
mior vocetur, & qđ nõ expressim: sed ta
citè, & ab omnibus cõiter intelligatur,
vt proximior vocetur: nã eadẽ est virtus ta
citi, et expressi .l. cũ quid .ff. si cer. pet. cũ
sim. & ipse met D. hoc apertè dixit in ver
si. ex quibus infertur, vbi haec ait verba:
¶ Praeterea si fideicõmissum familiae no-
mine relictũ ità est intelligẽdum, fm oẽs,
vt proximiores admittatur .l. vlt. C. de
ver. si. l. si cognatis. ff. de reb. du. l. pro .§.
fratre. ff. de leg. 2. l. j. C. de sec. nup. cur.
obsecro eadẽ hominis dispositio, nõ erit
iuxta iuris regulas interpretãda, eo modo et
& ordine, qui à iure datur, circa proxim
iores admittẽdos, quod ità admittuntur, vt fi
lius subintret locum patris proximioris iã
defuncti? quare rõe differentiã Bal. Crot. &
aliorũ reprobat, & in hoc optimè Andr. Ti
raq. in q. 40. n. 187. de jure primog. D. in hoc
bñ dicit, qđ fm oẽs testatoris verba intelli
gũt, vt proximior admittatur: licet sibi cõtrarie est
in alio qđ fm ius cõe intelligatur: sed in alio,
qđ filius subintret locũ patris, cũ proximiores
de iure vocãtur, recipisse, nec T. bñ dicit, &

verã ẽ distinctio Bal. & alioꝶ cõtrà glo.
si cõtrà glo. dici meretur: quia nec cõtrà
sensit glo. vt rectius ei D. co. intellexit in
94 9° p°. ✝ vt dicant°, ꝙ in hominis disposi
tione, puta in fideicõmisso collectiuo sub
nomine relicto, filius patris psonã eã re
p̃sentando non assumat: nã ius cõe ità te
statoꝶ volũtates interp̃tatũ fuit, vt in .l.
cũ ità .§. in fideicõmisso .ff. de leg .2.
95 ❡ Et quicquid dicant alii, nouã agim⁹
cõsideratiõẽ ad d. l. cũ ità. §. in fideicõ
misso. ff. de leg. 2. ꝙ ibi. I.C. hoc nõ abs
q; maximo fecit ministerio: sed voluit,
vt testatoris voluntas intelligeretur, ſm
successionẽ ab intestato, q̃ ordinatur de
96 iure cõi. De iure .n. cõi nõ considerato
proximitatis gradu, certus successionis
ordo statutus est, in quo filium locũ pa
tris assumere duobus tm̃ casibus inuenit,
vz. cũ de omniũ ascendẽtiũ, & cũ de pa
truũ successione tractatur. ſm receptã ab
omnibus opinionẽ, q̃ probat in. §. j. & .§.
reliquũ ver. huiusmodi in auth. de hær.
ab intest. ven. & in §. itẽ vetustas, & .§.
si filius; in l. de hær. q̃ ab intest. def. & isti
dici possunt nominati à iure. Et alus om
nibus in casibus nõ p repsentationẽ: sed,
ſm gradus p̃rogatiuã succedi debere re
peritur. §. si neq; fratres in auth. de hær.
ab inte. §. ver. auth. post fratres. C. de
leg. hær. & isti, succedentes in his casib⁹
dici possunt innominati à iure. ❡ Ita
& in testatoris dispositione. I.C. voluit,
vt seruaretur in .l. §. in fideicõmisso: nã p
mò nominati p testatorẽ, sicut nomina
ti p legẽ succedunt, & deindè alii innomi
nati, sic & innominati de iure. ſm grad⁹
p̃rogatiuã succedent. Vndè, si inter no
minatos p testatorem, fratrum, vel alio
rũ filii ad fideicõmissum vocati fuerint
exp̃ssim, vt locũ parentũ eorũ assumãt,
per q; repsentationẽ succedãt, vt exp̃ssim
de iure descẽdẽtes oẽs, & fratrũ filii p rep
sentationẽ (vt est dictũ) vocãtur, et tũc
in fideicõmisso filii locũ parẽtũ assumẽt,
& p repsentationẽ succedent. Alioquin
tanquã innominati, sicuti de iure ſm gra
dus p̃rogatiuã succedẽt. ❡ Nec sinè
maxima rõe. I.C. ad faciẽdũ talẽ interp̃ta
97 tionem, motus fuit: ☞ sed quià testator
ad proximiorẽ maiorẽ habuisse affectiõẽ
censetur, p tradita p Parisi. in consi. 40.
nu. 27. & .32. vol. 2. fo. 95. Et mens testa
toris vltimis in voluntatibus potissimè ẽ
attẽdẽda, & ſm eã sẽp ciudicãdũ .l. in cõ
ditionibus p̃mũ locũ .l. publius .ff. de cõ
di. & de .l. pe. de leg. j. l. nõ aliter de leg.
3. l. cũ virũ. C. de fide. §. disponat in au
the. de nup. Parisi. in cõsi. 71. nu. j. & .2.
vol. 4. ✝ & ne dũ exp̃ssa ueri si ẽt tacita
ex cõiecturis collecta testatoris mens ẽ ſ
uanda. l. licet imperator de leg. j. vbi Bar.
& scrib. l. hæredes mei §. cũ ita, vbi do.
.ff. ad treb. idẽ Parisi. in d. 9° .71. nu. 2.
vol. 4. ❡ Et ideò bñ dixit Bal. cũ secta
sua in d. §. in fideicõmisso, ꝙ in hominis
dispositione filius locũ patris nõ ingredi
tur. secus in legis dispositione. Nec glo.
ibi reprehẽdi meretur, tãq̃ cõtrariũ tenẽs, à
quã magis cõiter doct. leg videntur: lz cõi
ter cõtrariã opi. q̃plures sequãtur. vt p
D. Coua. in d.c. 38. lib. prar. q. pã seq̃n
tes glo. eã bñ nõ intellexerint: quià ipsa
vtitur dictione (qñq;) sentiẽs, q. nõ sẽp
sed qñq; filius in locũ patris ingreditur:
sed nõ in illo casu, vt sensit etiã Dec. in
cõsi. j. Vndè Bal. opi. est fũdatã: tũ q̃à
cõis, quià omnes, cõtrà glo. faciliter ẽ
hãc distinctionẽ admittũt, vt ait idẽ D.
98 in d.c. 38. tũ ẽt quià distinguit, ☞ & di
stinguẽtis doctoris opinio est seq̃nda. Ba
ly. in .l. filiæ cuius. C. fam. herc. Grat.
in cõsi. 30. Soc. nep. in cõsi. 59. nu. 78.
& cæte. citati p Riminal. instit. de dona.
in princ. Et p hæc patet clara respõsio ad
ea, q̃ dixit Tiraq. de primig. in d. q. 4 ẽ,
quẽ seq. D. Coua. vt est dictũ suprà, qua
tenus dixit, ꝙ distinctio Bal. nõ subsiste
bat, nec defendi poterat: nã subsistit, &
defenditur.
99 ❡ Circà tertium: Gradus consideratur,
p hoc .c. si aliquẽ, quod patet p verba in
tex. (similigradu) & tenet hic Guil. Fer.
do. Blas. Lanc. Io. Aley. Septi. & latè
Fe. Greg. in ita. cõe. fen. F. 4. c. 4.
100 ❡ Et vbi gradus p̃rogatiua p statutũ, vel p te
statorẽ cõsideratur, sẽp proximior in gradu
succedit, et frater fratris filium excludit.
101 nec fili⁹ locũ pris ingreditur, si in testatoris,
vel statuti dispositione sint verba (salua
grad⁹ p̃rogatiua) Pau. C. in auth. defũcte
102 to. C. ad terty. vbi p hoc dixit, ☞ ꝙ pa
ter nõ locũ filii, sicut filius locũ pris acci
pit, quod tãgemus infrà in ver. eod. ordi
ne n. 3. Bal. in .l. cũ ità .§. in fideicõmisso
de leg. 2. Dec. in 9°. j. n. 7. & 9° 403. nu.
12. Parisi. in 9°. 9. nu. 26. & 9°. 37. vol. 2.
Bal. & Fulg. in .l. vt intestato C. de su. et
le. Mar.

le. Mar. Lau. in tra. ꝓ mig. q. 38. ref. & fe. Corse. in .c. grandi de sup. neg. prael. & in tra. de potesta. Reg. par. vltim. q. 115. Com. in d. auth. defuncto col. 2. in fi. post Fulg. ibi Curti. iun. in .l. 2. C. de succe. edi. nu. 15. secūdū D. Couar. in lib. pra. q. c. 34. versi. quartò, vbi fideicōmissū: licèt ibi referat in hac specie contrarium tenere Soci. iunior, in consi. 128. lib. 3. nu. xi. attamē ultra ꝓdictos tēt idem Gozad. in consi. 4. col. pen. ❧ Et lz alij loquantur in dispositiōe testamētaria: tñ ratio, qua mouetur Pau. Cast. ꝙ pater non ingrediatur in locum filiū, est: quià sunt verba: salua gradus praerogatiua in tex. d. auth. defuncto, & non quia a testatore in dicta sint, adcò, ꝙ dispositum in iure facit pro dispositione testatoris, & non econtrà: testatoris dispositio pro iuris dispositione facit:

❧ Imò manifestius iste tex. in verbo proximior casum istum determinat: si tñ est vera interpretatio, ꝙ suppleatur: proximior .i. in gradu, pro vt communis est sententia, quam indubitantèr amplectimur: nam in corpore vt suprà (res est dictum) vnde sumitur d. authe. defuncto, non sunt verba: (salua gradus praerogatiua:) sed alia vz. (qui proximi gradus repertiuntur,) & Irner. qui authe. verba transtulit in .C. sentiens hec verba ità debere intelligi, posuit verba (salua gradus ꝓrogatiua) quibus verbis deindè Paul. dixit patrem in locum filij non ingredi, & demum Dec. caeteriq; doct. suprà cita. n intellexerunt, nec filium in patris locū ingredi. & rectè intellexerunt: quia hoc casu consideratur gradus, cùm proximi
103 in gradu vocantur. & ideóq; vnusquisq; secundùm veritatem: & non secundū fictionem in gradu, quo reperitur: & nō per repraesentationem succedet, quod non est in casu, quo proximitas non attēditur. & filius locum patris ingreditur. §. j. in auth. de haere. ab intest. ven. ibi in hoc .n. ordine graduum quaeri noluimus, & sic concludimus, ꝙ stante hoc cap. si aliquem, cùm de patrui agitur successione, patruus nepoti praefertur, & ità postea tenere reperimus, vt est dictum do. Canniz. in d. alleg. et etiā fuimus, quittatur hanc esse communem in regno interpraetationem, & doctores omnes excepto do. Blas, ità tenere vz. vir sup praemae authoritatis in regno Bernar. de Medico, dictus Saccuraf. in cōpen. dio .c. volentes, et Guill. de Pern. in consi. xt. quamuis Saccuraf. nō alleget, Protho. & Iacob. Chir. in alleg. in causa Sclafani, & obtinuerunt contrà baronē Militelli, idem Protho. in causa terre Comisi & latè Io. Aloysi. de Septimo in causa comitatus Catauellectae, & in apostillis in hoc .c. si aliquē, vbi dicit, ꝙ ità tenetur; & praticatur in regno, Nicola. Sclima in apost. in hoc .c. si aliquem, vbi respo. consi. Soc. 252. ex dect: And. in .c. j. §. his autē de gra. suc. qui mouetur per d. l. libertus praeterito. §. j. ff. de bo. liber. & ex auth. Saccuraf. & subdit, ꝙ ità iudicatum vnà cum fratris in causa Saccanorum contra consi. Soc. ità etiàm tenere deindè reperimus Pet. Greg. in tract. concessi. feu. p. 4. q. 10. versic. eandē met illarierem intelligo, vbi dicit, quòd in successione collateralium, nepos ex fratre maior natu praemortuo non exclu dit patruum suum fratrem defuncti minorem natu à successione, in qua viuitur iure francorum per tex. in .c. si al. q̄ui.

104 ❧ Primò ex hac conclusione infertur, ꝙ amita nepoti fratris filio praefertur, quis ipsa foemina, et ille masculus existat, cū de fratris; qui patruus est nepoti, successione tractatur. ꝓ vt latè disputādo firmat Io. Aloysi. Septimus in hoc .c. si aliquē dicens hoc expressim decidere Saccuraf. in .c. volentes versi. itē si baro nouus, & fm hoc semper in regno iudicatum fuisse, & tal em opinionem patres nostros sēper fuisse secutos temporibus suis in allegationibus, & ità decisum fuisse cōtra baronem Militelli, & ità consuluisse Bal. de Rosellis, & Plot. in q. comitatus Sclafani, & in causa Fluminis Dionisij in primo et secundo iudicio, & hanc partem tenere Bal. in auth. cessante .C. de legi. haer. vbi vult, ꝙ potior est foemina nepoti masculo, & lz idem Bal. dubius esse videatur in .l. quoties .C. eo. de leg. haer. an gradus, vel sexus consideretur? tñ dicit, ꝙ in casu nostro, est text. clarus in hoc .c. si aliquē, qui considerat gradum. & ꝙ sexus ꝓrogatiua nō inspiciat: nisi inter existētes in pari gradu, latè firmat P. Gre. in tra. cōc. feu. p. 4. q. 4.

❧ Licèt in contrarium referat etiā cōtra,

nem opinionē, quòd nepos amitæ præ
feratur, Brun. in tract. de statu. exclusi.
fœm. ar. arti. 12. q. 16. nu. 202. & dicat: il
lam esse tenendam, stante statut. quòd
fœminæ propter filios vel fratres masculos
excludantur, citat Bal. in l. venia in fi.
C. de in ius vo. & ibi Saly. Pau. Ca. Alex.
& scrib. q mouent ex lata verbo signi
ficatiōe, & q beneficiū datū filio porrigit
ad nepotes ex eo ex iuris dispositione. vt
in l. iulites & l. à diuo marco. C. de qst.
hæ: quia nepos ingreditur in locū fil. i. tē
105 quia subrogatū sapit nām eius, in cu
ius locū subrogatur. l. si cū. §. qui iniuri
arū. ff. si q is caut. l. j. §. hæc actio. ff. si
quis test. lib. ēe ius. fu. cū conc. p Tiraq.
106 in tra. primig. q. 40. nu. 43. ✝ Itē quia
statu. ca. suā extēsiuā interpretationē reci
pit. l. j. ff. ad munici. l. j. §. j. ff. ad. l. Fal.
Itē quia statuti rō. ita militat in filio, sicut
in nepote. ¶ Sed cōtra eum, pro vt ēt
ipse dicit, facit distinctio Imo. in l. si verò
§. de viro. ff. sol. ma. qui vult, q aut rō
statuti est expssa, & tūc, si filiorū tm̄ pso
nas concernit, vt quia dicatur: volētes sa
uere filiis masculis primi gradus, & tūc ne
pos ex filio interim nō excludit, arg. l. iube
mus. C. ad treb. & ita saluat Bal. in l. mi
lites. ff. de excusatu. & in l. gallus. §. insti
tuens in fi. ff. de lib. & po. & expssius in
d. §. de viro, Alex. in cōsi. 104. cōsidera
tis uerbis vol. 2. Barb. in cōsi. 39. hac du
biratione vol. 2. qui mouētur: quia filii
appellatione nepos propriè nō cōtinet,
et quia de psona ad psonā non est facien
da extēsio, et lz ad d. rōes ipse dicat ex p
dictis p Bar. in l. liberorū d ver. si. respo.
patet: tñ in hoc mēbro distinctiōis Imo.
verè iacet casus noster: quia cōsiderat qñ
statu. voluit considerare gradum, pro yt
hic considerauit, nec ad rōem istā Bru.
ibi respondet, si rectè ponderetur: sed
tm̄ ad alias rōes respondet, quæ sunt in
alio membro, quod fuit Imo. ¶ q aut
statu. fauet agnationi masculorū, & tūnc
vi rōnis bñ cōprehēdetur nepos ad exclu
sionē amitæ, cū in p rōem mens dispo
nentis colligatur. l. j. C. q sit long. cons.
107 ¶ Sed hæc rō nō obst. huic cap. in aliqu.
quia primo hoc cap. fauet gradui, & dein
de masculinitati, vndè masculus inter exi
stentes in eodem gradu præfertur, vt
dictum est supra in pcedenti q. in fi. & ēt
in hac conclusione, & dicemus latius in
fra in verbo (prærogatiua) q. 7. ¶ Aut
(dixit Imo.) est dubium de rōe: an cō
sideretur gradus, vel agnatio, & lr mus
in materia correctoria, statu. interpretādū
est, vt minus lædat ius cōe, & ideo non ā
cōphendet nepotem. l. 2. de re xa.
¶ Sed Bru. ad hoc resp. q hæc cōsidera
tio confunditur p prædicta, et maximè q
sola agnationis rō reddi pōt, q pro exp s
sa hētur. ¶ Nos autem ad hæc replica
mus modo pdicto rō procedere in casu,
istius. c. vbi gradus perssimè cōsideratur,
fm̄ cōem sententiā, ut ōret passim
intelligendum est hoc statu. gratia agna
tionis cōseruandæ, vbi quando q cognā
ti succedunt, vt dicemus in fratri vtriusq
sexus, quicquid tandem dicat Brun. &
Tiraq. in tract. primig. q. 40. nu. 46. à
prædicta non recedimus sententia, quòd
amita nepoti præferatur: quia rationes p
eos non procedunt, stante statuto proxi
miores vocante, & gradus considerante,
vt est hoc cap.
108 ¶ Secundò infertur, quòd matertera ne
potem excludit. i. filium sororis suæ, cū
de fratris, vel sororis eius successiōe trac
tatur, qui auunculus, vel quæ matertera
huic nepoti existit, eadem ratione: quia
proximior est in gradu. idem tenet do
meus propatruus dn. Blas. Lanc. in hoc
cap. q. 9. licèt aliis moueatur rationibus.
¶ Mouetur enim quià mater istius ne
potis, præmortua, quæ est soror istius
materteræ excluderetur ab ista matertera,
109 si viueret, ✝ & nepos, qui vult ex gra
du matris succedere, & se matris accessio
ne iuuare, necesse habet vt eius vitiis
vtatur, sicut quilibet, qui sui authoris vti
tur accessione. l. pen penitus. §. fi. ff. d
acqui. posse. l. aut malefidei. ff. de præ.
xxx. an. vndè si mater excludebatur:
quia forte esset minor natu: & soror ma
ior, uel esset maritata: & soror in capillo
exludetur etiam ipse nepos per rationē:
110 quoniam vincebat matrem, ✝ & si vin
co vincentem te, multo magis te. l. si
à cessione. ff. de diuer. et tempor. præs.
111 ¶ Secundò: quia exclusa fœmina per
statutum, etiam oēs masculi ex ea desce
dentes censentur exclusi. Bar. in l. libe
rorum. ff. de verbo. signifi. Io. Arnald.
in c. apostolicæ de reg. iur. in vi. Bal. in
vnica. ff. de senat. & asserit hunc casum
etiam decidere Martin. Laudensem; &
Præpo.

Petro. in .c. j. de eo q. T & hær. sui. ne. 5. col. 1. Vbi dicunt, quod stante inuestitura, quod existentibus masculis, fœminæ non succedit, si pater moritur, relicto filio, & nepote ex filia: & secundum iuris cõis successionẽ, nepos ẽ cum patruo admitteretur: sed secundum puram feudorum naturam, hic nepos
113 excluditur: quia filia nõ succedit. c. j. §. hec quoque, in prime. tit. feu. ita nec descendens ab ea, si viua matre. C. de bo. ma. & licet ista inuestituræ forma nõ sit secundum naturam feu. similiter tñ iste casus, potius secundum naturam feudorum, quam secundum ius cõe terminari debet. c. j. & ibi no. de feu. cog. l. de quibus, vbi ẽ no. ff. de leg.

¶ Sed dicit istos doct. decidere casũ patrui: sed non materteræ, nec possunt secundum illum tex. casum materteræ decidere: quia ibi masculus in vlteriori gradu, fœminã strictiori in gradu excludit: secus autem
114 in regno: quia nisi masculus sit in eodẽ gradu, fœminã non excludit, & strictius determinate asseuerat And. in cõnst. vt de successionib. col. 6. et 7. ver. & secus in filia sororis dotatæ, vbi vult, quod si filia sororis esset in capillo, ex quo obstat ei viri sola in terris, & dos, non præfertur, et ita ẽt in terminis prò matertera decidere Sacchassam in suo cõpẽdio successio. in prima forma successi. e. item si baro ex primogenito in fin. & ita tenere Bal. in auth. cessante. C. de leg. hær. & eidẽ dicit ita sibi videri: licet subtilis, & dubia sit
115 quæstio. ¶ Et necobstat, quod dici potest, quod nepos excludit amitam, per tex. in .c. j. de eo, qui si. & hær. quia illud iure in institutæ procedit, vt donec ex descendentibus primi acquirentis masculus extet, locus fœminis non patet, ẽt, si vlterior in gradu masculus esset: secus in regno, vbi masculus fœminam non excludit: nisi pari existat in gradu.

¶ At Io. Blas. præsupponit, quod filius talis in casu per repræsentationem, in locum patris ingrediendo, ex gradu tñ dumtaxat patris: sed ex propria ex persona succedat, vndè concludere vr, quod quñ talis esset maior; quod sororẽ excluderet, putà: quia ipsa maior, & soror non esset in capillo, vt tũc iste nepos materteram excluderet, vt sentẽtia firmat idem do. Blas. in q. 10.

¶ Sed ista fundamenta non subsistunt: si [illegible] hoc. c. si aliqui per repræsentationẽ non succedit: tamquam consideratur gradus: tũm quia proximior vocatur, & filius patris in gradu per fictionem, & non secundum veritatẽ existit. sed quandò non consideraretur gradus, vel proximitas, tũc locum haberent tradita per do. Blasc. quia succederetur secundum ius coe. feudorum, vel secundum ius ciuile, & nõ secundum hoc cap. vt aliquẽ.

¶ Dictaque rõe minus est tertiã distinctio do. Blas. quã hîc facit in q. 10. quod tũc nepos materteram excluderet, cũ qualitas exclusiua, quæ erat in matre, puta quia maior natu: quia vtrinque comunicata: vel quia non dotata, reperitur in filio, alias secùs. siquidẽm istę qualitates exclusiuæ non nisi inter existẽntes in pari gradu
116 attẽdunt. Et. sicque matertera nepoti præfertur, nõ solũ, si talis est, quod matrẽ nepotis, si viueret excluderet, verũ etiàm, si talis, quod a matre nepotis excluderetur, si uiueret: quia est proximior nepote, & nepos matris locũ nõ ingreditur.
117 ¶ Tertiò infertur, quod nepos licet sit maior natu: tamèn excluditur à patruo, amita, auunculo, vel matertera, contra do. meum præpatruum do. Blas. qui prædicta distinctiõe hunc terminauit articulum hic q. 9. volentem, vt ille præferretur, qui masculinitatis, vel maioris ætatis exclusiuã haberet qualitatem: licet dixerit, quod non est lex in mundo, nec hoc cap. dicit, quod respectu gradus vnus alterum exclud. et: sed quidẽm pp proximitatem, gradusque prærogatiuã nepos maior natu ab his omnibus excluditur, vt est dictũ, & nob. scũ tẽt Pet. Greg. in tract. cõce. feu. p. 4. q. 10. versi. eã idẽm et illa ratione.
118 ¶ Sed (vt sæpius est dictum) intellige prædicta procedere stante statuto, vel testatoris dispositione proximiorem vocante, vt per repræsentationem nõ succedatur secus de iure cõi tã feud quam roman. Et quia tũc per repræsentatiõẽ succedetur, in duobus tñ casibus, cũ de ascendentib. & cũ de patrui agitur successione secundum receptiorẽ sententiã, cuius suprà meminimus, & priuatim multos cumulando tradit Tiraq. in tract. primig. q. 40. nu. 49. & non solũ nepos: sed etiam neptis patruum excluderet, vt dictum est supra ec. nu. 71. sed adhuc dubium remaneret: an per aliud recentius cap. regni hoc. c. corrigatur? quod examinare in seq. q. cõuenientius videtur.

120 ¶ SEPTIMO Quæro: an.c. Imper.
Charoli, quod incipit item p causa, con
cessum an. D. 1530. quod habemus apē
na statuens, q nepos patruū excludat,
in aui successione. corrigat hoc cap. si ali
quem, ita q sicut in aui, ita & in patrui
successione per repræsentationem, hodie
succedatur? videtur dicendum, q sic:
121 quandoquidem lex noua super al
tero duorum a lege antiqua æquiparato
rum disponens, super alio idem etiam
disponere censetur. Bar. in. l. 2. in fin. ff.
de leg. 3. qui et dicit, q lex statutum non
debeat extendi, tñ lex antiqua extendit
ad statutū. glo. in. l. quod verò. ff. de le
g. idē Bar. & alii in. l. Marcellus. ff. ad
treb. Barbat. in rub. C. qui adm. nu. 17.
p glo. sing. in. c. fin. de elect. in v. j. glo.
in clem. abbates de rescrip. l. quod fuo.
C. de fun. l. is. inst. de act. in. §. ex male
122 ficiis nu. 39. Et æquiparatorum etiā
in correctoriis licita est extensio. glo. in.
d. l. si quis fa. de fur. Aret. in. l. si quis
mihi bona. §. iussum. ff. de acqu. hære.
col. fin. in fin. sm Huber. Cancear. in
rep. l. j. C. qui adm. nu. 5. post Alex.
ibi. & nostra in materia, q quod in vno
disponitur, in alio æquiparatorum dispo
ni censeatur, tenet Io. And. in rubri. de
feu. vet. non omittam.
123 Ex istis in casu, quo ad hoc, vt fili
us patris locū ingrediatur. iure antiquo
æquiparati reperiuntur, vt filius locum
patris assumat, siue de aui, siue de patrui
successione tractetur; tam in feudalibus
. c. j. de natu. feu. et j. §. his verò de grad.
fa. in feu. Soc. in cons. 2 . col. 2. vol.
2. & cōtrà oēs sēnt, tū in allodialib. ...
&. §. huius no ... in auth. de hæ. ab int. ve.
124 ¶ Secundò facit et in hoc. c. Imp. Cha.
videtur esse declaratiuum illius dubii arti
culi, qui est de iure cōi: an nepos patruū
excludat? quod patet in rep. ibi (plerun
que dubitatio) & quasi factum fuerit,
quod fuit hoc dixit Affl. in const. vt de
successionibus nu. 3. qui tertius articuli
difficultate, & doctorū opinionib. dixit
q non erat saluus terminorum, vbi tanti pa
tres erant in dissensu: sed, q Rex termi
nare, q. ... mundi dubia ...
occurrentia; Astante hoc. c. si aliquem
iste articulus dubitabilis esse videtur ...
... hinc inde doct. tradūt, & in specie
istius. c. dubium esse ... Soc. in d. cōsi.

25. nu. 7. versi. sed ex pmissis non ob
125 tibus. vnde rōnis identitate videtur
esse extendendum, tūq determinatio po
tius interpretatiua, q correctiua, sicut in pri
cipis pronunciatione, l. rescrip. in. c. j. §.
& quia nu. 69. in prin. de feu. psertim:
quia rō est expssa, quo casu rōis expræs
sæ identitate, et in correctoriis, q sunt
strictæ interpretationis extensio fieri debet
sm cōem opinionem doct. in auth. quas
actiones. C. de sac. sa. eccl. quia rō ex
tensionis: sed cōphensor is casus existit.
data rōis identitate l. nominis, & rei. §.
verbum. ff. de ver. sig. l. liberorum. §.
senatus. ff. de rit. nup. glo. in clem. j. de
elect. Bal. in. l. oēs populi col. pen. et in
l. de quibus col. 12. & in. l. quod verò cō
trà col. 3. ff. de leg. sm Parisi. in cōsi. 16.
nu. 25. & 26. vol. 3. Nec casus omis
sus dicitur, vbi subest eadem ratio. Io.
Ana. inter consi. Paul. Cast. in cōsi. 2.
visis & consideratis his col. 2. volu. 2.
Crauet. in cōsi. 8. col. 4. cū cōc. p Rimi
nal. in inst. de don. in prin. n. 286. fo. 129.
Tiraq. in tract. sm. lg. q. 40. nu. 197. p
tex. l. fin. §. fin. ff. man. et alios ibi.
¶ Tertiò facit authoritas Socin. in cōsi.
252. vol. 2. in. 4. medio, vbi in terminis
huiusmodi. c. si aliquem, dicit, q stan
te consuetudine in regno Siciliæ, q ne
pos patruo pferatur, in ascendentiū suc
cessione, ità et & in collateraliū successi o
ne seruari debet.
126 ¶ In contrarium, q hoc. c. si aliquem
non corrigatur, nec reguletur à d. c. no
127 uissimo Imperatoris Charoli, facit:
nam lex, q correcta non inuenitur ex ps
sim āuq dimittit figuræ. glo. sing. tex.
in auth. de adm. i. in sac. & simil semper et
cum. l. noua. glo. magna in fin. in c. de.
128 multa, de præb. siquidē legū correc
tio omninò est euitanda. l. præcipimus in.
fi. C. de appel. l. sancimus C. de testa.
nec est inducenda p repræsentationes, subaui
ditiones, aut tacitos intellectus. glo. sin.
in. c. cupientes. §. quod si p viginti de ele.
in vj. glo. in auth. ex testamento. C. de
colla. c. causam de rescr. Io. de Imol. in
l. filio pter ito. ff. de iniust. rup. irr. fac.
testam. nu. 24. fo. 82. vol. 1. tex. Barba.
post consi. 103. Alex. vol. 4. Item cor
rectio in vno casu, non extenditur ad ali
um: licet sit eadem æquitatis rō. Firmian.
in suo repertō. in verb. correctio versi. 3.
qui citat

qui citat Signo. de Homre. in cons. 240. & in consi. 169. eodem referentem opinionem.

129 ¶ Non obstat primum de equiparatione quia licet iure authe. & iure feudorum isti equiparantur duo casus, successionis ascendentium, & patrui, vt tunc per representationem succedatur, vt est dictum: ✝ At tamen non per modum regulae: sed sparsim aequiparantur, vlt. & quod non omni iure equiparati reperiuntur; nam nec de iure antiquo, nec de iure nouissimo inuenitur equiparatum: de iure antiquo probatur in. §. sed si plures instit. de legi. agna. succe. vbi patruus nepoti praefertur: de iure vero nouissimo probatur per hoc. c. si aliquem secundum communiorem opinionem, vt dictum est supra, propter gradus consideratio-nem.

130 ¶ Et quando non regulariter a iure duo casus aequiparantur, secum non habet equiparationem regula, etiam quod de vtroque in eadem materia loquantur Rom. singul. in. §. item Vel. is tit. 47. insti. per quas person. nob. & post Soci. in. l. si. col. pe- nul. ff. de leg. i.

¶ Secundum non obstat de dubia interpretatione & contrarietate: quia tempore, quo fuit factum c. nouissimum Reg. Charoli non erat dubium: nisi in successione aui qui ascendens praefert s. c. si aliquem non fuit terminatus: quia praeferens tamen de ascendentibus & de collateralibus tamen successione ... & ideo recte c. Im. Cha. disposuit, cum de aui tantum: & non cum de patrui successione tractat.

131 ¶ Praeterea ratio, quae militat in vno casu, non ita militare in alio, videlicet: nam facilius filius locum patris assumit, quam quando agitur de patrui successione tractatur quia magis debetur hereditas descendentibus, quam collateralibus, vt Paul. Ca. in auth. defuncto. C. ad tertul. & Fab. Christofa. & ca. se. in. §. cum filii institut. de haer. quae ab intesta. defe.

132 ¶ Et extensio de vno casu ad alium, non existente eadem ratione non fit, vt no. in. l. illud ff. ad. l. aquil. & l. a titio ff. de verbo. oblig. & in auth. quas actiones. C. de sacro. sanct. eccle. Deci. in cons. 444. nu. 7. & ita in terminis etiam tenere inuenimus do. Canniz. in praedictis alleg. dum respondet ad medium Soci. supra adductum in cons. 151. vel. 2. dicens, quod hoc medium Soci. non habet saporem: nam consuetudo debet stricte interpraetari, & non debet extendi de casu ad casum. c. dilectus. & ibi no. doct. de consue. tud. & maxime, vbi est diuersa ratio, nam in successione transuersalium sunt limitatae, & taxatae personae: & vocantur proximiores, quo casu non fit subintratio per hoc cap. si aliquem, secus in successione ascendentium, vbi aliter est statu. per d. c. nouissi- mum, & ita in specie determinauit dicit. Blas. in consi. quod fecit in causa feudi del In- baccari.

133 ¶ OCTAVO Extra. o. an cap. praedictum Impe. Char. locum habeat in dispositione testamentaria, vt licet proximiores per testatorem vocentur: tamen nepos personam patris repraesentet: & videtur quod sic, quatenus disponit, quod etsi fuerit per aliquem dispositum de feudo. ... & fecit de genitis in vita aut habuerit inuestitura, quod hoc non obstante possessio defuncti continuetur in nepotem, quod est simile statuto, quod est in partibus Hispaniae, & vt interpretatur Dida. Coua. in. c. 38. lib. prae. c. si dispergere non potest quis, & loquitur 134 in testamentaria successione. ¶ Secundo d. c. generaliter loquitur, & generaliter intelligi debet ... omnem casum complectatur, etiam, quod in vno maior sit ratio, etiam in alio. l. i. §. quod autem, de aleg. 135 lusu, & aleato. ¶ Sed contrarium verius esse nobis videtur, vt d. c. praedictum Im. Charoli loquatur ab intestato per modum. ... d. c. interpretatur debet enim, quod cum de iure communi dubium est in successione ab intestato: an filius ingrediatur in locum patris, quod patet in titu. de haer. ab intest. ue. ... ✝ lex .n. interpraetans secundum terminos legis interpretatae intelligi debet, vt in auth. de filii ante do. instru. nat. §. tertia vero constitutione Io. Crott. in rub. ff. sol. ma. nu. 60. per c. constitutio. de elec. in. vj. Bar. in. l. nihil ff. de coniung. cum eman. lib. ¶ Secundo facit hoc. c. quod generaliter loquitur, & tamen ita interpretatum fuit per Guillel. Perrium, & episco. Vber. & recte, vt supra est dictum in verbo (mori contingat.) vt intelligatur ab intestato, & non facto testamento.

¶ Tertio si ita interpraetaremur vt dictum est in contraria opinione quoddam sequeretur absurdum, quod testator non posset

disponere in hoc casu, vt frater, vel filius
admittatur, & non nepos in feudo aliena
bil, & statutū corrigeres. c. volentes quod
tollit facultatē testandi de feudo, & sta
tus interpretari dz: vt minus corrigat. l. ſ
requis. n. l. præcipimus in fin. C. de appel
la cum ſimil. ✝ itē contineret iniquitatē
quia tolleret facultatem testandi quę iure
gentium, vel iure naturali competit. l. nec
.ii. §. deportati. ff. de milit. testa. l. milites
.C. eod. titu. & faciunt ea, quę latè con
gerit Dida. Couar. lib. variar. resolu. lib.
.3. c. 6. vbi concludit principem non pos
se tollere testatorum voluntates, per te
sempra. ¶ Nec refragatur, quod in d.
.c. habetur. quòd auus non potest dispo
nere: quia loquitur in feudo in forma stric
ta, vbi in præiudicium succedentium, ex
forma inuestituræ, vel ex natura feudi, si
sit tale, quod dignitatem habeat, s'm vnā
opinionem, quod minimè alienari pōt:
secùs si sint feuda alienabilia per. c. uolē
tes: quia tunc ad sui libitum testator dis
136 ponere potest. ¶ Ex quibus infe
runtur duæ limitationes ad d. c. Im. Cha
roli: Prima est, ut non habeat locū, cūm
de successione patrui tractatur: sed tantū
in casu suo, cùm de aui successione tracta
tur. ¶ Secūda, ut intelligatur ab inte
stato, secùs si ex testamēto uocētur agna
ti: quia tunc uolūtas testatoris est seruan
da. l. in conditionibus primum locum
.ff. de condi. & demo. l. ex facto la grande
.ff. de hæred. instit. l. ii. §. conditio. ff. de
adim. leg. Soci. in consi. 76. nu. 2.
vol. 3.

IN VERBA

EODEM ORDINE

SVMMARIA.

1 EODEM ORDINE No. 9
plures dantur intellectus ad ista verba
(eodē ordine) Primò secūdùm intellec
tum Soc. in d. consi. 252. lib. 2. expone
idest, sicut supra admittit frater maior,
ac etiā in eius defectu eius liberi, usq ad
trinepotē, ita etiam, tàm fratres defunc
ti, q̄ patrui, & omnes, qui infra gradū
trinepotis coniunguntur, admittuntur eo
dem ordine, ut expleta linea fratris maio
ris, succedat frater, qui ætate post eum
sequitur, & in eius defectu, eius posteri,
& expleta tali linea istius, succedat alter
sequens cum eius linea, & sic deinceps,
quo vsq; linea defuncti expediatur, &
ea expleta, idem fiat de alus lineis proxi
mioribus & hęc expositio esset uerissima,
si vera esset opinio Soci. sed quià ab ea
dissentimus, vt diximus suprà in verbo
(gradu) q. s. ideó ad aliam expositionē
transeamus.
2 ¶ Secundo modo legi potest: (eodem
ordine) .i. vt de sursum deorsum, & deo
rsum sursum idem est in ordine, vt sicut
nepos succedit patruo, ita patruus succe
dit nepoti, et secundùm hoc deciditur. q.
de qua est dubium in constitutione vt de
successionibus: an patruus succedat ne
poti, sicut nepos patruo succedit: de iure
communi feud. est clarum per tex. in. c.
.i. imperat. loth. vbi latè disputat Afflict.
pòst Andre. ibi sed per constitutionem
vt de successionibus dubitabatur, per glo
ssas, quę ibi contrariari uidētur: una ē
in verbo (habeat) alia in verbo (non
succedant) sed Afflict. pòst Andream,
latè ibi pertractans, deniq; illas concor
dat, & concludit in terminis illius consti
tutionis, vt patruus nepoti succedat, sicùt
nepos patruo succedit, per rationem: q̄a
ibi constitutio vt de successionibus enu
merat gradus: & non personas, dùm
dicit (vlterior gradu &c.) vt habetur
ibi per eum n. 40. 41. & seq. quod expedi
tius est in hoc statu. dùm statu. nostrum
dicit (simili gradu) per quę verba clarè
demōstratur

demonstrat supra gradus enumerasse, p vt communiter omnes interpretantur, vt diximus supra in verbo (gradu) q.5.& 19.& idem A. fit. ibi in nu.23. & 36.
❡ Sed retinendo opinionem, quod filius per repraesentationem in locum patris succedat, quam supra reiecimus, haec expositio non esset bona: quia non ita succeditur deorsum sursum, sicut sursum deorsum. Nam nepos, cum de successione patrui tractatur, locum patris occupat. §. hac successione in auth. de haered. ab intesta. ven. & §. 1. §. his verò de grad. succe. sed omnes in agnati vocantur secundum proprium eorum gradum in auth. post
3 fratres. C. de legit. haered. & ✠ nec ascendentes in gradum filiorum ingrediuntur, sicut descendentes in gradum ascendentium. Paul. Cast. in auth. defuncto. C. ad tertyll. & declarat Deci. in con. p° nu. 6. Bal. in c. 1. in fin. imper. lotha. Pet. Greg. in tracta. concessi. feu. p. 4. q. 2. ver. ex hac conclusione infero, & tractum supra in verbo proximior nu. 26. Sed nos tenemus contrarium, quod non succedatur per repraesentationem, sed per prerogatiuam gradus, ideo expositio ista est vera. & qualis sit iste ordo dicemus in fra in ult. intellectu, i. vt proximior admittatur.
❡ Tertiò legi potest, secundum tertium intellectum, quem dixit sibi occurrere legendo Gof. l. Petr. hic (eodem ordine) i. vt pariter admittantur, plures in eodem gradu concurrentes: nisi iure francorum viuatur, & dicit, quod fit secundum aliquos expositores, & ita mansit. ❡ Sed dic
4 firmiter, quod haec expositio non valet: siquidem communiter omnes hoc tex. si aliquem interpretantur, vt semper viuatur iure francorum, & sic vt unus succedat, & non plures, vt dicemus infra in verbo (francorum) quod hodie expeditum est per c. volentes, quo feudum est indiuiduum, ibi integro et indiuiso, secundum communem interpretationem. vt per loc. alle. de sepulcro ibi traditur, & nos meminimus supra in rub.
❡ Quartò & vltimò, et melius dic (eodem ordine) i. vt non omnes in simili gradu, seu quadrimento, sint coniuncti, ex pleca linea defuncti, aequaliter admittantur, sed ille tantùm qui est proximior in gradu existens in linea defuncti: nam

si non fuissent posita haec verba (eodem ordine) appareret dicendum, vt expleta linea defuncti, in qua proximior est vocatus, omnes alij, qui in illo gradu essent coniuncti vsque ad tertium, in aqua
5 liter debent admitti, & sicut dubitatur in c. 1. in fin. de natu. succe. feud. vbi post quam dixit, vocatur linea defuncti, dicit in fine: (sed omnibus ex hac linea deficientibus, omnes aliae lineae aequaliter vocantur.) sed ibi Andre. in fin. Bal. in 3. no.
Praepositus. nu. 2. & Alua. in co. 2. cc. communiter tenent, quod etiam gradus praerogatiua seruata, omnes aliae lineae succedant, vt quae remotior sit, tardiùs admittatur. ❡ Praeterea, dubitari poterat si non essent posita haec verba (eodem ordine) vel licet exple ta linea defuncti, proximior linea admitteretur, per d. c. 1. & ibi communiter docto. de natu. succe. feud. tamen non proximior in gradu in proximiori linea existens, sed omnes existentes in eadem proximiori linea admitterentur, vt admittuntur de iure communi feudorum, vt in d. c. 1. de natu. succe. feud. vt ait etiam Soci. in d. consi. 252 nu. 17. ver. ad primam respon. vol. 2. Nec refragatur verbum (proximior) supra in tex.
4 positum: quia posset dici, quod fuisset positum ad tollendam difficultatem de linea fratris maioris tantum, in qua concurrerent superstites alii fratres maiores, vt proximior: & non omnes admittantur, secundum
6 Soci. ❡ Vel finaliter fuisset positum ad tollendam difficultatem de linea defuncti in qua omnes fratres defuncti cum suis posteris continentur. vt in c. 1. in fin. & ibi Andre. de natu. succe. feud. vt proximior & non omnes admittantur, Et indubitanter absque istis verbis (eodem ordine) admitterentur, quando iure francorum non viueretur: quia proximior in linea defuncti tantùm vocatur: & non in aliis lineis in tex. & sic difficultas in linea tantùm defuncti sublata fuisset, & non in aliis lineis, & simpliciter, & indistinctè in aliis lineis hoc statu. l. c. dicens, reciperet interpretationem, & distinctionem iure cõi, ut omnes in simili existentes in aliis lineis (dempta defuncti linea) insimul admitterentur. vt per glo. & doct. in l. sciendum ff. qui satisd. cog. & Pet. inter filiorum. ff. de
7 successionibus nu. 42. ❡ Sed haec verba (eodem ordine) omnia dubia sustulisse,

.l. vt proximior tm̄ admittatur in quali habet ex stat linea, sicut in linea defuncti ad mittitur, & ita etiam sentire uidetur hic Guill. Per. dum dicit, quòd expeditius exponitur (eodem ordine) .i. vt proximior admittatur, & hec opinio vti uerior nobis magis arridet.

IN VERBA.

FRANCORVM IVRE

SVMMARIA.

Francorum iure uiuere quid sit? 1
Secundo genitus an mortuo primogenito primogenitus dicatur itaque d in feudis, vbi primogenitus vocatur, succedere possit? 2
Primus ille dicitur, quē nemo præcedit: licet alter eum non sequatur. 3
Cap. nouissimū Imper. Charoli, dictās, quòd primogenitus ingrediatur in locum patris sui, locū habet etiā in secundogeniti filio, siuè secūdogenitus antè siuè post mortē primogeniti decesserit. 4
Francorum iure uiuitur in feudo informi. 5
Relatiuū qui, iunctum antecedenti sine copula illud restringit. 6
Lex noua corrigens intelligi debet secūdū terminos .l. correctæ. 7
Francorum iure uiuitur in omni casu siuè forma appareat siuè nō, secundū communē intellectum. 8
Feudum indiuiduum esse debet per cap. volentes. 9

1 FRANCORVM IVRE. Viuere .n. franco rū iure tantū est, quātū dicere: primogenitus tm̄ succedat. Andr. i. c. imperialem .§. præterea ducatus in prin. de proh. feud. aliena. per Fede. Dec. in consi. 445. Afflic. decisi. 119. col. 7. eum concord. per Tiraq. in tracta. primogen. in prin. nu. 1. Rodo. Xuar. in .l. quoniam in prioribus in declara. l. regni verū, sa iatur lectura. C. de in offi. testa. Didacus Couarru. lib. varia. resoluti. lib. 3. c. 5.

2 Sed q. an secundogenitus mortuo primogenito dicatur p^o genitus, ita quòd in feudis, vbi primogenitus vocatur succedere possit? omissis disputationibus pro parte affirmatiua cōclude, q. p^o gen ito decedente in uita patris, secundogenitus primogenitus dicit, & consequentèr ad feudi successionem admittitur: nàm secūdogenitus, licèt respectu primogeniti, secundogenitus dicatur, tamē respectu tertiogeniti, & aliorum sequentium verè primogenit^o dicitur, quia primo natus arg. ab ethymologia vocabuli l. ii. §.

3 appellata. ff. de re. ere. + nām etiā si nemo præcedit, licet alter nō sequatur, primus tñ dr. l. qui duos, & ibi Bar. de reb. dub. in prin. Bal. in rub. C. de seru. fugi. vbi primum dicitur, quod non habet aliud antè se, Felinus in verbo primus .§. disci puli in prohe. ff. l. ex duabus in princi. ff. de vulg. & pupilla substitutione las. & Alex. in .l. quoties. C. de rer. vendi. Guill. de Bene. in c. raynutius versi. idem in testamento de testa. Tiraq. in tracta. de primogen. q. 3. vbi concludit, quòd regnum Siciliæ, quod ex pacto primogenito defertur, eo sinè hærede mortuo, non ad papam deuoluitur: sed secundo genitus capiet: licèt quamplures contrarium voluerint, vt ibi per eum.

4 Ex quo infertur, quòd c. regni nouissimum imp. Charoli loquens de filio primogeniti; vt ingrediatur in locum patris sui etiam de aui. seu de aliorum ascendentium successione tractatur, locum habebit etiā in filio secundo geniti, siuè secundogenitus antè, siuè post mortē primogeniti decesserit, vt sæpè ipse filius loci ptis eius secundogeniti assumat, & patruum excludat, cum tertiogenitus est, ita per prædicta in indiuiduo tenere vidi in usum pariter etiam eximium dom. Federicum Carpi xanum in allegationibus in causa spolii terræ Boecher, qui dicit, quòd sic pul. cher. casus tempore suæ sedis in causa pentorii contigit, & probari affirmauerat per Oliuer, instit. de grad. q. 8. nu. 7. q. una, & eadem persona dicatur ascendens, & descendens, ita respectu præcedentis dicatur secundus, respectu verò sequentium primus: quia prime natus. Arch. in consi. 81. col. fin. Tiraq. in tra. d. mi. q. 40. n. 131. p. c. Ioseph. de verbo. signifi. Et per tradita per Cyn. Alber. & Bald. in .l. si quis prioris .§. ita le. C. de secun. nup. quod stante statuto, quòd filius primogenitus:

mogenitus succedat in baroniis, verificatur in filio secundi matrimonii: quia secundum matrimonium respectu tertii dicitur primum, quem refert, & sequ. Tiraq. in d. q. 3. nu. 6. & q. 38. Soci. in 9°. 252. vol. 2. vbi ponit; quod ea, quae dicta sunt de nepote ex primogenito contra patruum secundogenitum, militant in nepote ex secundogenito contra patruum tertiogenitum, dummodo, quod secundogenitus si viueret succedere, Gram. deci. j. col. pe. & alia citat, denique dicens, quod in terminis tenet Did. Cou. lib. pra. q. c. 39. ver. vi. regni lex. Non obstante d. Bal. in. c. j. de filiis nat. ad morg. quia contra eum tenet Nicol. Pe. in tracta. de succes. in primi par. princ. in vi. specie filiorum ver. iterum dicit Bal. & Pico in. l. quod te in glo. ff. si cer. pet. Tiraq. in d. tracta p. 3. licet dubitauerit Ias. in. l. is potest. ff. de acqui. haere. col. 6. & Roma. in consi. 99. & quod non sit vera opinio Bal. citat Alex. & Iason. in. l. quoties. C. de rei uend. qui omnium ex mente volunt, quod stante statu. vel consuetudine: quod primogenitus succedat, si moritur, feudum ad secundogenitum deuolatur, qui primogenitus esse incipit.

5 ¶ Not. quod ad haec verba (francorum iure) duplex extat intellectus: Primo, quod apparente forma, clausulam iuris francorum habente, scilicet primogeniturae, & sexus praerogatiua seruetur. vel etiam non apparente, sic feudo informi existente, per constitutionem reg. Feder. nu. 30. fo. 221 secus, si forma communis appareat: quia tunc ea seruari debet, pro ut est, ut omnes admittantur aequaliter in eodem existentes gradu. c. j. de succe. feud. & feudum, secundum ius commune feudorum diuidatur: nisi esset titulatus: vt habetur in. c. imperialem. § praeterea de prohibi. feud. aliena. per Fede. Andre. in consti. vt de successionibus in verbo (speciali iure francorum;) vel saltem ad primogenitum feudum perueniat, & fructus inter omnes diuidantur, secundum unum intellectum in. c. volentes, qui est, vt feudum integrum, & indiuisum maneat secundum quem consuluit in feu. Fluminis Frigidi in territorio Messanae Guil. Per. in consi. primo col. 2. & sic participium (uiuentes) in tex. facit accidentalem significationem; ita hunc tex. intellexit Gualter. de Paternione, cuius expositio prima fronte displicuit Guille. Per. dum insimul conferebant, qui expresse damnari dicebat per. c. constitutionem reg. Feder. quod hoc. c. declarat: sed demum soluens obiectionem illius. c. dixit habere locum. c. constitutionem, nulla apparente forma: secus autem si appareret: quia tunc illa seruaretur; & ita cum opinione Gualt. transit hic Guille. Pernus & si hoc. c. si aliquem est. c. Honorii papae, ita istud etiam intellexit Affilc. in constitutione vt de successionibus nu. 48. versi. 16 not. vbi referens hoc. c. si aliquem, vt. c. Honorii papae, dicit quod tunc maior natu succedit in feudis, quando omnes sunt maritatae, & dotatae, si in eis victum fuit more francorum, & sic non praesupponit, quod uiuatur iure francorum sed dicit (si uictum fuit more francorum;) Et sic secundum hoc in regno Siciliae viuitur iure francorum, vt primogenitus succedat ex pacto: & non iure. 8

¶ Confirmatur haec opinio aliter ponderando haec verba (francorum iure viuentes et. c.) quod haec non sunt verba dispositiua: sed tantum demonstratiua, & declaratiua casus, ubi sexus & primogeniturae praerogatiua seruari debeat, non. n. dicitur disponitur, vt uiuatur iure francorum: sed principaliter disponitur sexus & primogeniturae praerogatiuam seruari, & per demonstrant & declarant inter quos seruari debeat. i. inter viuentes iure francorum, quae verba sic resoluuntur, i. inter

6 eos, qui uiuunt iure francorum &c. & relatiuum illud (qui) est huiusmodi naturae vt iunctum antecedenti sine copula, illud restringat. l. ea tm ad. certio. ff. de leg. iii. Bar. & alii in. l. omnes populi. ff. de iust. & iur. l. omnes populos C. de sum. trini. & fid. cath. Corasi. in. l. qui liberos nu. 34. ff. de ritu. nupt.

7 ¶ Secundo facit: quia lex noua corrigens intelligi debet secundum terminos. l. certe. § tertia uero constitutione in aut. h. d filiis ante dot. instru. na. sed in regno Siciliae uiuitur iure longobardo, vt in constitutione puritatem de praestan. sacr. baiu. & Andre. in. c. j. §. praeterea ducatus col. ij. de pro hib. feud. aliena. per fede. quo casu omnes pariter succedunt d. c. j. de succe. feud. & non iure francorum: nisi specialiter sit cautum; ut no. idi. Andre.

in.c. constitutionem in prin. de reuo. fe. lib. 3. & probatur in constitutione vt de successionibus de succe. nob. in feud. circa. prin. ibi inter eos, qui uiuunt iure frãcorum, vbi uult descendentes succedere in infinitum seruata ætatis, & sexus prærogatiua inter illos tñ, qui de iure francorum ex speciali forma uiuunt in regno, quasi regulariter contrariũ fit. & apertius ibi glo. declarat, & sentit Guille. de Per. in d. con. ĩ. primo col. 2. idem sentit Io. Aloysius Septim. in c. uolentes in declaratione illius clausulæ iuris francorum: licet postea contra teneat per .c. volentes, & tex. istum, ut infra dicemus, quia correctio presumi debet.

8 ¶ Secundus intellectus est communiter receptus, quòd in omni casu, siue forma appareat, siue non, & siue specialis, siue cõmunis, vt semper uiuatur iure frãcorum, & sexus, & primogenituræ prærogatiua seruetur, barone ab intestato decedente. ita intelligit hic do. meus prop. Blas Lancea, & idem do. Blas. in c. volentes in .4. nota. ubi dicit, quòd hoc est de specialibus in regno introductum, vt ab intestato feudatario succedatur iure frãcorum, vt masculus fœminæ, & maior minori præferatur, per. c. si aliquẽ, & per c. constitutionem Io. Aloisi. Septimus in d. c. uolentes in declaratione istius clausulæ iuris francorum, vbi dicit, quod ad ista omnes inducuntur hoc. c. & quòd uiuatur in regno iure francorum ab intestato, tenuit Bernardus de Medico, alias Saccarissa in .c. volentes in prima forma cõcessionis ab intestato, Pet. Grego. in tractat. concessi. feud. p. 4 q. 11. versi. secundo uero casu, vsque ad fin. vbi ampliat etiã in inter transuersales maiores & minores, seu ascendentes, et descendentes, & tam in feudo nouo, quàm in antiquo, & multa allegat. & idem Pet. de Greg. in. q. seq. q. est .xiii. vbi concludit, quòd in omni feudo, siue adsit clausula iuris francorum, siue deficiat, & sit in forma larga. vt semper ius francorum ab intestato seruetur, allegat Bernardum de Medi. in compẽdio succe. feu. in princ. Guille. Per. in consi. .10. cũ processum col. 2 ver. modo non obstat, et vt locum habeat etiam in feudo materno, secundum Andre. in constitutione in aliquibus col. 1. versi. sed numquid, & col. 9. & seq. versi. sed numquid filius, & Curti. in tract. de feud. p. 2. in prin. versi. quomodo succedant fœminæ col. 12. ver. secundo singulariter, & etiã in feudo dignitatis, vbi est minus dubium, c. licet vbi abb. de uo. Cors. in tracta. de excelle. reg. q. 9. ¶ Et pro hac opinione facit ille tex. dum dicit (frater, aut ex suis liberis ille, qui tempore mortis superierit defuncto proximior) quatenus loquitur in singulari numero: & non in plurali: dixit ille: & non illi, proximior & non proximiores: quasi sentiens, vt unus succedat: et non plures, vnde mẽtẽ eius fuisse colligitur, generaliter ab intestato, vt francorum iure uiuatur, & mens statuti magis attendi debet, quàm verba. l. in C. de lib. prater. cum simi. & facit quod uoluit Soci. in consi. 252. nu. 12. et 16. ver. et ex uno confirmatur, & nu. 17. ver. ad primam respon. lib. ii. & Guille. de Perno in consi. 4. nu. 6. qui uidetur esse contrarium, facit etiã. c. constitutionem reg. Federi. nu. 2. char. 22.

9 ¶ Secundò est hodie hoc expeditum per c. volentes in fi. (ibi integre, & indiuiso feudo perdurante.) quod communiter sapientes regni intelligunt, per hoc, quod indiuisum, & integrum remanere debet feudum, vt ad unam tñ perueniat personam, si ad unam, ad primogenitum tanquam digniorem, arg. l. fin. ff. de fide instru. l. si quæ sunt cautiones. ff. famil. hercis. Guille. Pernus in consi. 4. col. 3. et idem Pernus in consi. et in. o col. penu. consi. .6. & consi. 14. Aloysi. Septim. in d. c. uolentes in declaratione præd. et clausulæ iuris francorum, qui testatur hanc esse cõmunem opinionem, & allegat Blas. de Santo Angelo in consi. comitatus Augustæ in primo dubio, propè fin. & alleg. & idem Pet. de Greg. idem tenet in tracta. concessi. feud. q. 18. in princ. par. 4. sed licet hodie per d. c. volentes sit expeditũ præsenti tamen cap. dubitatur, & magis conuenit primus intellectus ineretis verbis, sed secundùm mentem, magis secundus, qui communiter approbatur.

¶ Ex quibus datur intelligi, quod hodie per hoc .c. corrigitur ius antiquum, quod obtinebat, quod in siciliæ regno ex pacto uiuebatur iure francorum, & primogenitus succedebat: & nõ iure: sed iure longobardo. Andre. in .c. 1. in fin. de eo qui sibi & hered. Bal. in .l. cum antiquioribus

col. 4.

col. 4. uerſi. & quià tales remiſſiones. C. de iure delibe. cum cõcordantiis per Ia ran. in tra. de p°gen. in pn. nu. 8. & nos ſupra in præludiis. nu. 32. cũ plur. ſeq. aliqualiter tetigim° nã hodiè regulariter iure frãcorũ uiuitur p hoc. c. ſi aliquẽ.

IN VERBVM

SEXVS

SVMMARIA.

Sexus prærogatina ſeruatur per cap. ſi aliquem. 1
Fœmina iure feudorũ penitus eſt excluſa. 2
Fœmina cur non ſuccedat in feudis? 3
Regina Amazonũ pugnauit cũ Pirro. 4
Fœmina i quib. caſibus ſuccedãt? remiſſiuè. 5
Maſculus fœminæ præfertur ratione familiæ conſeruandæ. 6
Fœmina alteri nubendo, nomen agnationis amittit. 7
Frater & ſoror undè dicãtur? 8
Maſculinitatis qualitas ſemper uidetur appoſita ad familiæ cõſeruationẽ. 9
Ratio cõſeruãdæ agnationis, licèt non ſit expreſſa: habetur tamẽ pro expreſſa taliter, quòd ex ea argui põt, ac ſi literaliter fuiſſet expreſſa in ſtatu. 10
Statu. ut maſculus præferatur: quãdo fauore agnationis cõſeruãdæ factũ ceſſeatur? 11
Maſculus eſt dignior fœmina. 12
Cap. ſi aliquẽ: an ſit factũ cã agnationis cõſeruandæ. 13
Fœmina eſtò, quòd alteri ſit nupta dicitur de familia, & agnata. 14
Filius patris: & non matris ſequitur familiam. 15
Fœmina caput & finis eſt familiæ. 16

SEXVS. quidam hẽnt hic gradus ſexus & p°geniture ſeruata vt ex mente colligimus Io. Aloiſi. de ſeptimo. qui ꝑ ſuppõit hãc literã ita dicẽ, p q° facit id quod ait Affl. in cõſti. vt de ſucce. n. 13. lib. 3. rub. 24. ſi hoc ẽ. c. Honorii. vbi dicit, p cap. Honorii papę uocat trãſuerſales in feudo, gradus, et maioris ætatis habita ratiõe, & ſi hoc ẽet verũ deciderentur dubia q. inter patruũ & nepotẽ: q à indubitãter patru° pferitur, vt pfertur, de quo latè nos diximus ſupra in uerbo gradus in q. 6. Sed in noſtro Codice nõ eſt iſtud nomẽ (gradus:) an deficiat, & q° m° ingoramus, ſed ſcdm verba do. mei p patrat hic in q. 3. verſi. iſta q. põt iudicio meo terminari quorũ ſupra meminim°, credimus, q nõ ſit dictio (gradus) nã ipſe loquẽs de prerogatiua gradus dicit, q nõ ẽ lex in mũdo, quę p prõgatiuã gradus decidat, q patruus nepotẽ excludat. vl ecõtrà. nec. pſens cap. hoc determinaret nã ſi habuiſſet dicti. grad°, ſic nõ dixiſſet.
1 No. quòd in ſucceſſiõe feudi ſexus prerogatiua ſeruatur, & ſic maſculus fœminæ pfertur p hoc c. ſi aliquẽ: ſecùs d iur
2 cõi feud. + quo fœmina à feudo penit° ẽ excluſa. c. j. §. hoc autẽ notãdũ. de his qui feu. dar. poſſ. c. j. §. filia de ſucce. feu.
3 Et ratio ẽ quare fœmina d iur cõi feu. nõ ſuccedat: q a pugnare nõ põt, nec domino adiuuare, vt in d. §. hoc aũt notãdũ
4 & licèt qñq pugnaſſe videatur, ſicut Regina Amazonũ cũ Pirro, vt aiũt poetę, & Regina Auſtri, quę vẽit videre ſapiẽtiã Salomõis, vt in lib. regũ. Iudit q dolo ſè caput abſcidit Holofernis, Epheſina R. uxor Mitridati, q equo, et armis in prælijs maritum ſequebatur, vt narrat Valeri° Maximus, nõ ſũt d raro cõtingẽtib°, & leges attẽdũt ad ea, q frequẽtius accidũt. l. nã ad ea ff. d leg. Andr. in d. §. hoc aũt notã
5 dũ Fallit tñ in certis caſibus, ubi fœminæ ſuccedũt, vt hẽtur p ſcribẽtes in d. §. notãdũ & Alex. in cõ. 29. col. 3 vol. j. & 9° uo. col. 2. vol. 5. ſfert Affli. in cõſti. in aliq bus nu. 2. rub. 23. lib. 3. hec hodiè ſũt correcta p hoc. c. et p cõſti. in aliqbus & p cõſtit. vt d ſucceſſiõi. & rõ hẽtur in d. cõſti. in aliqbus: q a natur ſũt ſpẽctores, qui inter maſculu & fœminã cõſtituũt differẽtiã, cũ uterq ad hõinis peccatiõ e ſquirat
6 l. maximũ uitiũ. C. d lib. ꝑte. Sed ratio quar maſcul° fœminæ pferatur, eſt gratia dom° familiar. & agnatiõis cõſeruãde ſucceſſiõem opini. quam teſtatur Bru in tra. d ſta. fœmi. excluſi. arti. 2. nu. 13. vt i latè
7 fœmina. n. alteri nubẽdo, nomẽ agnationis amittit, & in aliam familiã tranſit. l. cũ in adoptiuis. ff. de adop. l. fin. C. de priui ſcola. lib. xii. cum cor cord. per Socin. in cõſi. 30. n. 6. vol. j. Pariſi. in cõſi. 47.

nu.10.l.b.1.post Fortols diffuse in.l.uni
ca C. de l. Feud. tolle. & Decius in 9°. 23. nu.
8 ✠ V. ſ. frater, quaſi ferè alter appellatur:
ſoror verò, quaſi ſeorſum naſcatur, & à fa
milia ſeparetur, appellata eſt, ſm Aul.
Gell. de noctib. attic. Soc. 9°.30.nu.6.vol. 3.
9 ✠ Nam qualitas maſculinitatis ſemper vi
detur appoſita ad familiae, domuſq; con
ſeruationem, vt traditur in. §.caeterum & §.
media inſtit. de legit. agna. ſucceſ. & §.pe
nu. ff. de ver. ſign. vbi Bal. & caeteri in l. maxi
mum vitium. C. de lib. praeter. Pariſ.
in c5ſ. 73. nu. 19. vol. 3. & c5ſi. 74. nu. 1. 49
vol. 4.
10 ℭ Et haec ratio c5ſeruãdae agnationis licet
non ſit expreſſa, habetur tñ pro expreſſa
taliter, quae ex argui põt, ac ſi in ſtat. lite
raliter fuiſſet expreſſa, late Brun. in d. ar.
3. nu. 45. 46. & 47. qui allegat Panhor.
in c. nihil de electio. & alios, & ita cõiter
omnes cõcluſerunt, loquẽtes de hac mate
ria, ſtante ratione in Pari. in 9°. 110. nu. 18.
vol. 3. & in c5ſi. 6. vbi dicit in puncto ita
c5ſuluiſſe Romae in conſi. 16. & ꝗ plures
eũ ſecutos fuiſſe, idem Pariſi. in conſi.
70. nu. 31. lib. 4. & in conſi. 50. nu. 25. &
ſeq. vol. 3. vbi adducit glo. Bal. & alios in
d. l. qui. C. de ſi. dec. & in. l. liberorum. ff. de
verbo. ſigni. modern. in. l. ſi conſtante in
prin. ff. ſolu. matri.
11 ℭ Limitatur pdicta cõcluſio, vt pcedat,
qñ maſcul⁹ praefertur in ſucceſſione aſcen
dentium maſculorũ: ſecus ſi aſcendẽtiũ
ex linea materna: quia tũc tale ſtatutum
foeminarum excluſiuũ non fauore agna
torum, vt ſalua ſit eorum dignitas: ſed
fauore maſculorũ, vt ſalua ſit maſculini
tatis dignitas factum cenſetur, ſm Paul.
Ca. in 9°. 101. ſuppoſito ad ſtatu. in aut.
Matia in 9°. 311 p. ref. & ſeq. Bru. in d. ar.
12 3. n. 72. facit ✠ quia maſculus eſt digni
or foemina. l. 1. ff. de ſena. ſm Luc. de Pe.
in. l. fi. C. qui & quibus quart. pars. debe.
13 lib. xi. ℭ Sed animaduertẽdũ eſt, ꝙ
ſm hãc limitationẽ, a noſtro ſtatu. nõ vi
detur maſcul⁹ cauſa agnationis cõſeruã
dae: quia ſuccedit paſſim, ita agnatus, ſicut
cognatus, & ita maſculi, ſicut foeminae
vocantur, ex quibus patet, agnationẽ mi
nime cõſeruari poſſe, ✠ Ideo putam⁹ di
ſtinguẽdũ, ꝙ aut ſuccedũt maſculis agna
tis alii maſculi agnati, et tũc militat ratio
familiae cõſeruãdae: quia cõſeruari põt,
& locũ habebit cõis opinio ſupra relata:

Aut ſuccedunt foeminae agnatae maſculis
agnatis, & tũc ſemotẽ praedicta ratio,
& ſi non totaliter familia cõſeruatur: quia
altera habendo patrimoniũ agnationis, no
minis, & familiae quod nominando pluries de
14 ado, eſt ſim. cõſuat tñ aliqualiter: ✠ quia
foemina eſt, qñ aliquandiu ſit nupta, dici
tur tñ de familia, & agnata, vt per mo
der. in. l. voluntas. ff. de fide com. Soci.
in cõſi. 227. col. 7. & 8. verſi. circa. & ver.
quibus tñ vol. 2. Franci. de Cur. in conſ.
15 6. col. 16. in fin. ſaltẽ donec viuit: ✠ licet fi
lii ipſis ex foeminis deſcendentes, patris
familiã ſequãtur. l. familiae. §. 1. ff. de ver.
bo. ſigni. Pariſi. in cõſi. 23. nu. 45. vol. 3.
16 ✠ nã foemina caput, & finis ẽ familiae. l.
pronunciatio. §. fin. ff. de ver. ſigni. Soc.
in d. cõſi. 30. nu. 6. Vol. 3. ✠ Aut foemina
alteri foeminae, ſeu maſculo cognato ſuc
cedit, & tũc quia cõſiderari nõ poteſt ratio
familiae cõſeruãdae, nõ dicitur locũ habe
re talẽ rationẽ: ſed pp dignitatẽ maſculi
nitatis tũc maſculus pfertur, vt dictũ eſt
ſupra in limitatione.

IN VERBA

ET PRIMOGENITVRAE

SVMMARIA.

Et. Dictio (&) ponit inter diuerſa. 1
Primogenitura ius ſolũ maſculis cõpetit. 2
Primogenitura dignitas ẽ primogenitorũ. 3
Foemina à dignitatibus excluduntur. 4
Primogenitura quare in regnis ſeruetur? 5
Regnũ in ſe ipſũ diuiſũ deſolabitur. 6
Romanus popul⁹ cur ſibi principẽ creauit? 7
Entia nolũt male diſponi. 8
Regnũ ẽ quid perfectũ & ideo vnũ ẽe dz. 9
Rex per corp⁹ ſphericũ coronae ſignificat. 10
Virtus vnita ẽ fortior ſeipſa diſperſa. 11
Primogenitura, ſi ſeruatur in feud. dignita- tis nobilitate, eſt pro familia cõſeruãda. 12
Primogenitura vnde traxit originem? 13
Primogenitus, & non ſecundogenitus: cur in feudo ſuccedat? 14
Maior natu dignior eſt minori natu, inibi.
Maior minori natu experientia, doctior, ſa pientior, & ſenſuũ maturitate praeſtãtior praeſumitur.

præsumitur. 15
Sexus umbra plus valet, quàm el quentia, & gladium incepit, & ideò in prærogatiua se nes sunt præferendi. 16
Primogenitura sec undum naturam feudi iu dicari debet. 17
Arg. de primogenitura ad feudū valet. 18
Primogenitura: an locum habeat in feudis di uidu? 19

1 ET PRIMOGENITVRÆ. No. q̄ dictio (&) ponitur intèr diuersa, concordat .l. 2. C. ꝑ quas pso. no. acq. glo. in rub. ff. de iu. & fact. igno. lo. de Garro. in auth. eadē. C. de lec. nup. nū. 2. fo. 517. vol. 7. repe. Nam alia est di 2 gnitas sexus, & alia p°genituræ: ✠ & ius primogenituræ solū masculis: & nō fœminis competit. Bal. in .l. ex hoc iure .ff. de iust. & iur. Barb. in .c. cū olim de consu. col. 6. ref. & seq. Parisi. in 9°. 72. nu. 71. vol. 4. siquidem in se dignitatē 3 continet: & nā primogenitura ē q̄dā di gnitas, seu prærogatiua, quā hēnt primo geniti. fm Archi. & & Præp. in .c. q̄ pe riculosum. vi. q. j. Bal. in .l. cū antiquio ribus col. 6. C. de iur. del. cū cōc. p Pa 4 risi. in d. 9°. 72. nu. 69. vol. 4. ✠ & fœ minæ regularitèr à dignitatib⁹ excludū tur. Bal. in d .l. ex hoc iure .ff. de iust. & iu. Barb. in d. c. cū olim col. 6. fm Pari si. in d. 9° 72. nu. 71. vsq; ad. 76. vol. 4. ℭ Tametsi fœminam in dignitatibus naturalitèr succedere, dixisse Baldum in .l. in multis .ff. de sta. ho. referat Affl. in const. in aliquibus nu. 2. rub. 13. lib. 3. dicens ex cōsuetudine verum esse p tex. in .c. dilecti filii de arbi. et videndū esse Bru. in art. 2. sui tract. de statu. fœmi. ℭ Ideò ad tollendas has difficultates, di xit iste tex. (sexus, & primogenituræ p̄ rogatiua fulta:) & non dixit (p̄moge nituræ tm̄ &c.): quià tūnc fœminæ to taliter essent exclusæ: cū eis regularitèr primogenitura non competeret, et sæpe ter nā̄m feudc ꝑ. Soc. in cons. 47. nu. 4. 5. & 6. ver. tertia rō est, in quibus regu laritèr fœminæ non succedunt. c. j. §. hoc autē de his qui feu. da. po. Parisi. in d. 9° 72. nu. 74. et seq. vol. 4.
5 ℭ Ratio verò qua primogenitura in re gnis introducta fuit, est: quià melius p 6 vnū regitur, q̄ p plures & nā oē regnū in se ipsum diuisū desolabitur, vt in euā gelio Matthæi xii. & Lucæ xi. c. si ea .35. q. 2. Ias. in .l. stipulationes non diuidunt nu. 31. ver. conclude. ff. de ver. ob. ꝑ cēst doct. oēs in .c. imperialem §. p̄terea duca 7 tus de phi. feu. ali. per fed. ℭ Hinc Romanus populus p̄ncipem sibi creauit .l. 2. §. nouissimè .ff. de ori. iu. c. q̄m in plerisq; de offi. or. cū cōc. p Alber. in .l. donationes nu. 4. ver. sed quià cōmodi 8 us :C. de do. intèr vir. & vxo. ℭ Secū da rō: quià entia nolūt male disponi, nec bonor pluralitas p̄ncipatuū, q̄ vnus de bet esse principatus Arist. 2. meth. fm Bal. in d. c. imperialē. §. præterea ducatus. 9 ℭ Tertia: quià Regnū est quid pfectū & pfectū nō pōt esse: nisi vnū. Bal. in auth. hoc amplius nu. 8. C. de fideicō. 10 nā Rex p corpus sphericū suæ coronæ si gnificatur, & corona diuidi non pōt: q̄a si diuideretur, eius figura destrueretur. idē Bal. in d. auth. hoc amplius. vt si q̄ regnū, nō capit duos fm Cicero. & hētur vii. q. j. in apib⁹ .l. 6. ff. d rer. di. Alua. in d. §. p̄fata ducat⁹ nu. 16. fm philosophos 11 ✠ quià virtus unita fortior est se ipsa dispersa. idē Alua. in d. §. allegato, & aliæ plures assignātur rationes, quas vide p Tiraq. in tracta. de p°gen. q. 4. nu. 16. & seq. ubi vltrà nostrates q̄plures citat authores. ✠ Quod intellige nō solū rationē agna tionis conseruādę: sed prædictas etiā mi litare ratiōes in regnis, & feudis dignita 12 tē & iurisdictiōnē habētib⁹: Secùs in aliis feudis, quę de iure cōi feudorū sunt diui dua, vt habetur dictis in locis: nā si p°ge nitura in his seruatur per statu. forte vt hic, est gratia agnatiōis cōseruādę Tiraq. in d. tracta. d p°gen. q. 13. nu. 9. ex mēte Soci. in 9°. 47. facti narratione in p° du 13 bio lib. 3. Et hæc p°genitura traxit origi nē a iure gētiū, vt plenè ꝑsequitur q̄ plura citando loca Io. Licier in tracta. p°ge. lib. j. q. 3. & xx. quem refert, & seq. Parisi. in 9°. 72. nu. 70. lib. 4.
14 ℭ Et ratio est: quare in feudis indiuiduis primogenitus: & nō secūdogeniti⁹ succe dit q̄ a dignior est maior natu & minorē nō debere dedignari æquum videtur maiori subditū ēe, arg. tex. l. si quę sunt cautiōes .ff. famil. herci. & .l. fin. ff. de fi de. instru. Guil. Per. in cōsi. 4. col. 2. & 3. Albe. in .l. dōatiōes. C. d dōa. inter uir. & vx. & facit illud Catōellis: cede maiori,

15 ¶ Secundò: quia maior natu minore ex
peritentia doctior, atque sapientior praesu
mitur. c. sciendum. 16. q. 1. item senes
minus tamen statim ... c. nisi cum pridem. §.
16 ... vero causa de renun. ¶ Et ideò vt
... plus senis vmbra, quam eloquen
tia, atque gladius iuuenum: no. Bal. in
... pri. ... de renu. ... man
... nor bas. C. de in ... del. & consequenter
in honoribus, dignitatibus & prorogati
uis, senes iunioribus veniunt praeferendi. glo.
in c. sexta. xvi. dist. sm las. in 2. cons.
... ff. si cer. pe. & iniquum esset valdè,
si iunior maiori natu praeferretur. c. statui
mus. 62. dist. las. in d. l. cum quid nu. 48.
ff. si cer. pe.
17 ¶ Quaero extra no. quod primogenitura
iudicari debet sm naturam feudi. Parisi. in
consi. 72. ad veram nu. 74. lib. 4. cum ali
... Tiraq. in tract. primog. q. 38. nu. 10.
18 ¶ ideò arg. de primogenitura ad feudum
19 & econtra valet. ¶ & sm quosdam primo
genitura locum sibi vendicat etsi ex con
suetudine feuda essent diuisibilia. Paris.
in consi. 72. nu. 77. vol. 4. ex traditis per
... Lecier in tract. de primog. lib. ... q. xi
& sm alios non nisi in feudo indiuiduo
quia non conueniret ius primogenituræ in
diuiduum, & feudum diuiduum. Tiraq. in
tract. primig. q. 21. nu. 13. sed vtcunque sit
hoc in regno valet arg. quia omne feu
dum est indiuiduum in regno. c. volentes
ibi (integro,) & in hoc tex. ibi (fratrum.)

IN VERBVM

PRÆROGATIVA

SVMMARIA.

Primogenitura an sexu præstantior sit? 1
Diuorum specialius attenditur. 2
Primogenitura multa habet priuilegia. 3
Sexus prærog. potentior est primogenitura 4
Ordo scripturæ intellectus ordinem notat. 4
Sexus prærogatiua: an gradus prærogatiua potentior existit. 5
Masculus fœmi. abstractiorem excludit, & in possessione feudi existentem in casu, quo fœmina non subsistente masculo succedit. 6
Gradus prærogatiua est potentior sexus, & ætatis prærogatiua. 7

Prærogatiua quæ inspiciatur.

1 PRÆROGATIVA. Quæritur
quod potentior sit prærogatiua sexus, vel primo
genituræ: vt, quod primo inspici debeat ius
2 primogenituræ: ¶ quia, vbi duo speci
aliter sunt disposita, ... apparet, quod
magis attendi debeat, semper illud, quod
specialius est, magis est attendendum, quasi
magis speciale minus speciali deroget. l. si
... ff. de ... leg. ... §. codicillis ff. de leg. ... Dyn. in re
3 gula generi per speciem in vi. ¶ sed primogeni
tura multa habet priuilegia, quae refert late le.
Lecier in tra. de primog. lib. 2. q. 7. & alij
citati per Paris. in 2°. 72 nu. 79. vol. 4.
4 ¶ Sed contrarium verius est, vt sexus
prærogatiua potentior sit, quam primogenitu
5 ra: primò per ordinem literæ; ¶ nam or
do scripturæ intellectus ordinem designat.
l. quoties. ff. de vsuf. l. cum pater. §. ff. de
leg. 2. no. in c. cum dilecta de rescri. Soc. in
2°. 252. vol. 2. Paris. in 2°. 40. nu. 2. vol.
4. ¶ Secundò iste tex. hoc apertè de
terminat, dum subdit, (vt masculus fœ
minæ præferatur,) ita concludit Alex. in
2°. 29. quod abundè vol. 1. ref. & seq. Affl.
in const. vt de successionibus nu. 44. q
... conueniunt ambo per istum tex. & per const.
aliquibus, vbi sunt similia verba. tenet etiam
hanc partem Pet. Greg. in tra. conc. feu.
p. 4. q. 6. vbi quatuor ad hoc deducit per
doct. And. in const. vt de successionibus
col. 3. ver. quod patet ... eius, qui vult, vt
masculus minor natu fœminam primoge
nitam excludat, secundo Luc. de Pen. in l.
iubemus col. ... ver. hec faciunt ad ...
C. de ... lib. xi. vbi patet in
masculorum ... nec in testamen
to, nec aliter inter viuos in fœminarum
personam de feudo disponere potest, &
Alex. in 2°. 2. col. 2. ponderatis vol. 5. quod
masculus, siue maior, siue minor natu
fœminæ præfertur, stante concessione pro
mascu. & fœmi. copulatiuè, vel pro se, &
here. vtriusque sexus, quem ref. & seq. Cur.
in tra. feu. ... & 17. & ... in
14. ver. cum talis &c. vbi patet masculus
fœminam præferre non posse: ... primo ge
nito præferat; in feu. pro se, & her. ... cor.
6 ¶ SECVNDO Q. an sexus præ
rogatiua sit potentior prærogatiua gra
dus? Pro parte negatiua uidetur tex. in
c. j. de eo, qui sibi, & hæredi. suis, vbi

hetur

ficiur, quòd in feudo, in quo subsistente masculo foemina non admittitur, nepos ex fratre præmortuo, præfertur filiæ, & sic masculus remotior proximiori foeminæ præfert. & ità dicit ibi tex. in contradictorio iudicio fuisse pronuntiatum pro masculo: rationem assignans, quià non patet locus foeminæ in successione, donec masculus superest ex eo, qui fuerit primus inuestitus, & ità concludit Bal. per illum tex. in consi. primo in fin. et consi. seq. vol. primo.

6 ¶ Et in tm̃ est uerum, quód etiã, si foemina fuerit admissa non existente masculo, & deindè masculus nascatur ille foeminã in possessione existentem expellit, quià fuit conditionaliter admissa, si masculus non reperiretur, vt dixit Andre. & ibi glo. in d.c. j. pro quo vide Curti. in tracta. feud. in .3. part. q. 18. et an foemina semel admissa.

7 ¶ Sed contrarium uerius est, Vt potentior sit gradus prærogatiua, quàm sexus, vt patet in tex. istius .c. si aliquem ibi (simili gradu, &c̃) & ibi (masculi, siuè foeminæ cõcurrentes) id. in eodem gradu, & ibi (nisi ex duabus concurrentibus) i. in eodem gradu, & ibi (qui proximior) i. in gradu: nã prærogatiua sexus, & ætatis inspicitur inter eos, qui sunt in pari gradu cõcurrentes, ità nostrates cõiter interpretantur hoc .c. si aliquem. Guille. Pernus, & Io. Aloisi. de Septimo hic, Pet. Grego. in tracta. concessi. feud. in. 4. part. q. 4. vbi latè hanc q. examinãs, ità demùm concludit, & dicit et probari per tex. in l. post consanguineos. §. proximi .ff. de suis & legit. hered. & in auth. post fratres. C. de legi. hæred. & in auth. de functo, ibi salua gradus prærogatiua, ubi Paul. Cas. C. ad terryll. & nos suprà examinauimus in verbo (gradu) q. 5. versi. quartò facit, nu. 36. & in q. 6. in fin. vbi uide, & faciunt, quæ dicemus infrà in verbo masculus, q. 14. & quód prærogatiua gradus antè alias prærogatiuas attendatur, latè deducit Corne. in consi. 99. nu. 38. vol. 2. quem ref. & se. do. Cãnizan alle. quem suprà meminimus, idem Petr. Greg. in tract. concessi. feu. par. 4. q. 9. versi. secundo infero, ¶ Nec obstat .c. j. de eo qui sibi &c̃. nàm dupliciter respondet Pet. de Grego. in d. q. 4. in. 4. part. de concessi. feud. primo quià procedit stãte tenore inuestiturę, vbi probabat omnes masculos ex una parte foeminis præferẽ de, vt dicit ibi in item, si foemina instetit non patet, deindè masculus superstitis minor in gradu, ex eo, cui primus fuerat de feudo inuestitus, & dictum declarat Bal. in d. auth. cessante in ulti. col. versi. item no. C. de legit. hæred. secùs est hic, vbi cõtrariũ apertè deciditur. ¶ Secũdo respon. ut nõ procedat ille tex. quãdo feudum tale esset in quo cõsuetudine, vel pacto foeminæ succederent, & pactum, & cõsuetudo disponeret, q primogenitus vel primogenita præferatur: quia tùnc filia vti magis propinqua præfertur, & masculũ remotiorẽ excludit, & ita illũ tex. limitat asserens sing. Bal. in consi. 143. per regula vol. p°. col. 2. & in fin. et seq. Curti. in tracta. feud. in secũda parte. q. 15. & ita de mente fuisse Andre. in d. c. p° Iacob. de Sancto Georg. in tract. de feud. versi. & foeminis col. 3. versi. quod autẽ si sit cõsuetudo: licèt ipse aliter sentire videatur.

8 ¶ Et no. quòd plures sunt prærogatiuæ, quæ inspici debẽt, antequàm hæc prærogatiua sexus, & primogenituræ inspiciatur: Primò inspicitur prærogatiua cõiunctionis ex latere, vnde est primi feudi, de qua diximus suprà in ver. (proximior) in pri. ¶ Secũdò prærogatiua agnationis, vbi familiæ nomẽ conseruari põt, vt dicemus infrà in verb. masculus ¶ Tertiò vtriusque cõiunctiõis prærogatiua, quæ inspicitur tm̃ in nepote .i. fratris filio: & nõ in alijs, in alios .n. hæc qualitas nõ extẽdit. auth. post fr. C. de leg. hæred. & notat do. Blas. hic in q. 8. & de hac et dicemus infrà in verbo (masculus.) ¶ Quartò prærogatiua gradus, vt nõ oĩs: sed gradu proximior admittatur, de qua diximus suprà in uerbo (proximior) versi. tertio modo, & in verbo gradu. q. 6. in fi.

¶ Quintò prærogatiua sexus, vt masculus foeminã excludat, vt hîc, & latius infrà in ver. (masculus) dicem., ¶ Sextò et vltimò inspicitur prærogatiua ætatis seu primogenituræ, vt maior natu minorẽ excludat de qua nupèr diximus, & passim in toto libro de ea fit mẽtio. ¶ Fallit tñ hæc primogenituræ prærogatiua: nisi maior natu sit nupta & minor in capillo reperiatur eo casu minor in capillo maiori nuptæ præfertur, vt habetur in tex. et dicet infrà in verb. in capillo, & per istũ tex. ità dicit Affric. in cõsilijs ad abel.° col. 3. versi. secũda q. fferi, & sequitur Pet. de Grego. in tract. cõcessi. feu. p. 4. q. 5. vbi latè de hoc priuilegio capilli.

IN VERBVM

MASCVLVS

SVMMARIA.

Masculus, vt fœminã excludat, plura exiguntur. 1

Stat. de masculo loquens, de habili ad succedendum intelligitur. 2

Masculus dicitur habilis ad succedendũ, & fœminam excludit, etiàm si minimam capitis diminutionẽ patiatur. 3

Masculus inhabilis, & insuccessibilis puta deportatus, exbannitus, & simi. fœminam non excludit. 4

Bannitus suæ ciuitatis statutorum commodo priuatur. 5

Fœmina à bannito non excluditur, et si bona fisco essent applicanda. 6

Forindicatus est publicus hostis, & ab omnibus impune offendi potest, & fœminã à feudi successione nõ excludit. 7

Bannitus simpliciter infrà annum (purgato banno) in feudo ad succedẽdũ admittitur, & fœminã excludit. 8

Possessio feudi bãniti simpliciter, à fisco infrà annũ ratione cõtumaciæ nõ occupatur. 9

Fiscus tertiam partẽ fructuum à solo separatorum feudi capit, barone bannito, & bimestri tempore elapso, & si feudum vassallus habẽt, & merum, & mixtum imperium, gubernatorẽ apponere solet, qui iustitiã administret, & fructus, & cõmoda pœnarũ exigat. 10

Bannitus post annũ à die sententiæ bãni veniens, non solũ feudi possessionẽ, sed nec ipsũ feudũ, nec alia bona recuperat. 11

Feudum publicatur, sicut & alia bona, confiscatis bonis. 12

Vassallus à domino requisitus, si per annum in contumacia perseuerauerit, an feudum amittat? 13

Masculi ad prolem non apti, an fœminas à feudo excludant? 14

Natura hominum cõis, & non accidentalis rerum attenditur. 15

Sterilis mulier dotis priuilegio gaudet. 16

Mentecaptus furioso æquiparatur. 17

Ratio statuti, fœminas propter masculos excludẽtis, est, vt familiæ nomẽ conseruet. 18

Mente capti furiosis similes matrimonium contrahere non possunt. 19

Naturalis tantum filius, neq; agnationem, neq; familiam conseruat. 20

Statu. dispositio, vt masculi succedant, etiam in legitimatis per rescriptum, verificatur, si expressim ad feuda sint legitimati. 21

Quæ ab vnius: puta principis voluntate pendent, impossibilia reputantur, & in consideratione non existunt. 22

Matrimonium sub cõditione, si Papa dispẽsauerit, contractũ est ipso iure nullũ. 23

Impossibile nõ iudicatur, quod solet per principem concedi. 24

Impossibilis cõditio ĩ matrimon. reijcitur. 25

Princeps in præiudiciũ tertij, quẽ legitimare nõ est, etiam si ius illud quæsitum sit ei de iure ciuili, sine causa. 26

Masculus naturaliter ad prolem non aptus, non succedit in feudo, & consequenter fœminã nõ excludit: secus si accidentaliter. 27

Fortius est, quod duabus, quàm, quod vna innititur radice. 28

Filius dementis, vel aliter à natura imperfecti patruũ suum excludit. 29

Furiosi, mentecapti, & dementes in allodialibus succedunt, sicut in feudalibus, & regnis. 30

Regna non feudalia vbi agnationi debentur, & an mentecaptis, & simi. deferãtur? 31

Fœminæ ab impotentibus naturaliter etiam allodialibus non excluduntur, stante statuto fœminas ob masculos excludente. 32

Hermaphroditus, fœmineus in sexu, vel si dubium est, cui sexui magis incalescat, fœminas non excludit. 33

Monstruosi, & prodigiosi, si anima careant, fœminas non excludunt. 34

Clerici fœminas excludunt, stante statu. fœminarum exclusiuo. 35

Clericus in feudo succedit, & fœminã excludit. 36

Priuilegium laycis concessum clericis comprehendit.

prehendit. 37
Statu. à iure cõi recipit interpretationẽ. 38
Clerici & monachi religione saltem nõ mendicantium iure consanguinitatis de iure communi succedunt, nõ obstãte religione. 39
Agnatio, vel ciuilitas per ingressũ ad dignitatem amitti non debet. 40
Clerici non possunt uti statutis editis per laycos, etiam si sint sibi fauorabilia, & an uerum? 41
Clericus succedens in feudo, per substitutum seruitium militare praestat in regno & an verum? 42
Foemina succedens in feudo per substitutũ seruitium militare praestat in regno. 43
Foemina nõ excluditur à clericis incapacibus successionis, veluti fratribus minoribus vel alterius ordinis mendicantium. 44
Fratres minores cũ quibus papa dispẽsauit posse religionẽ successionis capacẽ ingredi: an foeminas excludãt stãte statu. foeminarũ exclusiuo? 45
Dominium est de iure naturali: licẽt: ex ac in ciuili quaesitum, & nec à papa, nec à pricipe, & de plenitudine potestatis, sine causa tolli potest. 46
Foemina admittitur, si masculus non vult succedere in feudo, stante statu foeminarũ exclusiuo. 47
Primogenitura iuri renuntiari potest. 48
Beneficium in inuitum non confertur. 49
Foemina, si magis dotẽ de paragio, quàm feudũ elegerit, debet audiri. 50
Masculus, qui noluit in feudo succedere si re integra se poeniteat admittitur, & foemina excluditur. secus si re non integra. 51
Masculo feudi successionẽ refutante, proximior in gradu succedit. 52
Masculus, ut foeminam excludat, dz esse heres. 53
Masculus, ut foeminam excludat, dz esse heres uniuersalis, nec sufficit particularem esse. 54
Heres nõ potest venire cõtrà factum defuncti in feudo haereditario, etiam inuentario confecto. 55
Iuris prudentia ad ea tempora, & eam miseriam deuenit, ut sententiae magis numerentur, quã ponderentur. 56
Masculus et cognatus succedit per c. si à liquem, secùs stante statu. foemi. exclus. simpliciter: quià debet esse agnatus. 57
Foemina & si sit monialis excluditur per masculum, stant. stat. 58
Statu. foeminas moniales excludẽs: an valeat si penitus excludit? 59
Statu. imperatoris: an liget clericos, siue moniales. 60
Monialis an excludatur per aliã foeminã concurrentem. 61
Masculus agnationem conseruat: sed non foeminã, quae in extraneã familiã transit. 62
Monialis capax successionis succedit, sicut clericus. 63
Primogenitus secundogenitum clericum excludit, sicùt econtrà primogenitus clericus secundogenitum laycũ excludit, stante statu. qui dd primogenitus praeferatur. 63
Statutã praerogatiuã aetatis stasuentia includunt clericos. 63
Masculus cõsanguineus tantũ: an praeferatur foeminae vtrinque coniunctae? 64
Statu. vocãs proximiores reducitur ad intellectum iuri cõis. 65
Qualitas utrinque coniunctionis de iure cõi magis attenditur, quàm qualitas coniunctionis ex latere tantum. 66
Qualitas cognationis ẽ impertinẽs in feudis de iure communi. 67
Ratione cessante, cessat dispositio. 68
Statu. exclusiuum foeminarum est fauorabile. 69
Odiũ quandò ẽ rationabile, materia dicitur fauorabilis, & lata. 70
Statu. specialia interpraetari debẽt, ut minus ledant ius cõe. 71
Foeminae in feudis de iure communi feud. nõ succedunt. 72
Lex nõua, quae latiorem recipit interpraetationem municipali, si generaliter loquatur, potius ẽ distinguenda per veterem distinctionẽ quàm sit putandũ, quòd lex antiqua distinguens per nouã indistinctè loquentẽ penitus abrogetur. 73

Filij

Filij filiorum fratrum proprie sobrini vocantur, & vulgò fratres tertij. 125

Dicti & sobrini amici ut [illegible]. 126

Qualitas utriusque coniunctionis nõ extenditur ultra filios fratris. 127

Qualitas coniunctionis ex parte feudi extenditur ad omnes. 128

Feudorum in successione persona primi acquirentis consideratur, quando feudũ est hereditarium. 129

Feudum proprium secundum propriam feudi naturam est ex pacto & prouidentia. 130

Statu. recipit interpretationẽ à iure com. ut minus lędat ius cõe. 131

Qualitas utrinque coniunctionis non considerata ultra filios fratrum: secus in alijs qualitatibus. 132

Ratio eadem, ubi militat, ibidem ius seruatur. 133

Masculus quid si tempore delatę successionis non fuerit natus, & ante adit. in hereditate nascatur: an fœminã excludat? 134

Qualitas exclusiua post acquisita hereditatem non officit, nec prodest. 135

Hereditas non dicitur acquisita, antequã adeatur. 136

Conceptus & natus mortuo eo, de cuius successione agitur, ei non agnascitur, nec dicẽtur attinere. 137

Qui in utero est pro nato habetur, quoties de eius cõmodo tractatur. 138

Statu. fœminarum exclusiuum licet ex parte fœminę sit odiosum: tamẽ principaliter ex parte masculi est fauorabile, & fauor attenditur: & non odium, quod in consequentiam uenit. 139

Capacitas & incapacitas extranei heredis inspicitur tẽpore delatę; & nõ tempore aditionis hereditatis. 140

Filij ipso iure post mortem patris efficiuntur heredes sine hereditatis aditione. 141

Filius licet non adierit hereditatẽ, attamẽ consortio d'ã sibi debitã ex statuto transmittit ad quoscunque heredes. 142

Arrogatus, vel adoptiuus an excludat fœminas legitimas & naturales. 143

Arrogatus, vel adoptiuus non cõprehẽditur ad exclusione fœminę leg. 144

Arrogati ab auo paterno, non dicuntur arrogati, cum maneant in potestate. 145

Adoptiuus in feudalibus nõ succedit propter nobilissimam uim feudorum: nisi adoptetur ab eo cui sine adoptiõe succederet. 146

Adoptiuus si expressè describeretur per adoptionem; ut succedat, in feudis succedit. 147

Legitimatus plus iuris habet, quàm adoptiuus. 148

Argumen. de legitimato ad adoptiuum: an valeat. 149

Legitimatus: an excludat filiã legitimã & naturalem? 150

Legitimatus per subsequẽs matrimoniũ comprehenditur in statu. ad exclusionẽ fœminarum; quia dicitur verè legitimus. 151

Statu. excludens fœminas propter masculos est contra ius commune, & stricte est interpretationis; & an verũ [illegible] 152

Statu. excludẽs fœminas propter masculos est odiosum, ex pluribus rationibus, quo casu non est extendendum, etiam ex ratione expressa, & an verũ [illegible] 153

Dispositio pluribus capitulis odiosa maius prestat impedimentũ, quàm simplex. 154

Legitimatus per rescriptũ cõprehẽditur ad exclusione fœminarũ in statuto. 155

Legitimatus siue per sub sequens matri. siue per rescriptum dicitur verè legitimus, & non fictè. 156

Legitimatus sic agnascitur patri, sicut cęteri agnati, quo ad successionẽ. 157

Odium quando est rationabile, materia dicitur fauorabilis & lata, nisi aliter appareat. 158

Odium statu. propter masculos fœminas excludẽtis ẽ adeo rationabile, quod ẽ iustũ & legi diuinę cõsonum. 159

Actus super quo lex disponit, ubi est ex una parte fauorabilis, & ex alia odiosus, ad considerandum qualis debeat iudicari, attenditur id, super quo lex principaliter intendit prouidere. 160

Statu. feudi fœminas excludentis est, quo ad fœminas dicitur fauorabile. 161

Fœminę de iure communi non admittendãtur

in feudo: de iure constitutionum regni vsq; ad tertium gradum: & pen.c. si aliquem us que ad trinepotem, succedunt. 162

Qui in uno grauatur in alio releuatur. 163

Statu excludens fœminas à feudo cur non est odiosum? 164

Statutum reuertens ad ius commune antiquũ etiàm, quòd mediã iuris prudentiã corrigat est fauorabile, & extendendum de uno ca su ad alium. 165

Res facile reddit ad nãm suam. 166

Statu. excludens fœminas proptér masculos ẽ validum & firmum. 167

Legitimatus expreßim ad feuda succedit: aliàs per nobilißimam naturam feudorum non succedit. 168

Naturalis, sinè spurius non legitimatus in feudis non succedit. 169

Naturalis, & illegitimus filius etiàm in allo dialibus à dispositione iuris ciuilis regulari tèr non comprehenditur. 170

Legitimatus antè mortem illius, de cuius suc ceßione agitur per rescriptum, succedit ad exclusionem fœminarum: secùs si pòst mortem. 171

Legitimatus à die, quo legitimatur, dicitur verè legitimus: sed ãtè licet retrotrahatur dicitur fictè. 142

Legit.matio retrotrahitur ad tempus natiui tatis. 173

Legitimatio in praeiudicium iuris alteri quæ siti per delatiunẽ, nõ retrotrahitur. 174

Princeps iuri tertij non uidetur praeiudicare in dubio dato, quòd illud ius sit merè de iu re ciuili quæsitũ. 175

Legitimatus expreßim in praeiudicium iuris delatione tantum alteri quæsiti, prefer tur legitimæ & naturali, si cum causa fuerit legitimatus, vel sinè causa de pleni tudine potest atis. 176

Ius adeundi est de iure ciuili, & non est in bonis nostris, & ideò princeps ad libitũ illud tollere potest. 177

Princeps est suprà ius positiuum. 178

Princeps sinè causa publicam vtilitatem re spiciente non potest in praeiudicium iuris al teri quæsiti aditione legitimatæ quis non po test tollere ius naturale. 179

Dominium aditione quæsitum est de iure na turali, licèt per actum iuris ciuilis sit acqui situ, & ideò per pricipe tolli nõ potest. 180

Masculus in ulteriori gradu: an fœminã pro ximiorem excludat. puta nepos ex fratre, an amitam excludat? 181

Statu. exclu. fœmi. intelligitur exclude re fœminas propter existentes in ulteriori gradu. 182

Fauor mascul. itã militat in existentibus in vlteriori, sicùt in pari gradu. 183

Statu. stante. quòd filia dotata existente masculo herede non succedat, intelligitur de masculo eiusdem gradus uerè: & non de ulteriori. 184

Hæreditas multùm debetur filio, & parũ agnato decimi gradus. 185

Verba (masculis hæredibus) conueniunt descendentibus tantùm: & non colla teralibus. 186

Statu. de masculis loquens intelligi debet de masculis hæredibus vniuersalibus. 187

Fœmina per vlteriorẽ in gradu non excludi tur per .c. si aliquem. 188

Statu. si fœminã excludit ob eũ, qui de iure succedere põt, intelligitur de eo, qui est in pari gradu. 189

Statu dotatã excludẽs, ne dotãtis in bonis cũ fratribus, & alijs hæredibus succedat, intelligi debet de alijs, cũ quibus poßet ip sa dotata concurrere. 190

Fœmina semèl exclusa: an perpetuò censea tur exclusa? 191

1 MASCVLVS. No. q masculus fœminã excludit: sed ad hoc, vt eam ex cludat, plura exiguntur.

¶ Primò exigitur, vt masculus ad suc cedendũ habilis existat, si fœminã vult 2 excludere: & nàm statutum de mascu lo loquens de habili debet intelligi. Pari si. in consi. 56. nu. 31. vol. 1. p. d. 1. C. de sacr. san. eccl. iuncta .l. fin. .C. de testa. mil. & .l. vt gradatim. ff. de mu. & ho. dicens paria esse aliquem non extare: vel extare, & succedere nõ posse. l. 1. §. vi dendum

dendum, ff. ad treb. l. si ex modicis. §. si filius. ff. de bo. lib. secundum Cron. in l. gallus. §. et quid si tm. ff. de lib. & po. nu. 25. ver. nono arguitur, sentit Bal. in c. imperialem. §. preterea ducatus de prohi. feu. alie. p fed. & Tiraq. in tra. primog. q. 52. i. sel Iann. in cõsi. 28. vol. 2.

3 ¶ Et habilis masculus ad succedendum dicitur, & foeminã excludit, etiã si minimam capitis diminutionẽ patiatur, vt tradit Campeg. in tract. de do. p. 5. q. 27. vt si sit emancipatus, siuè in põte semp succedat. Curt. in tra. feu. p. 3. ver. secũdò principaliter, ibi: an filius emancipatus succedat in feudo, vt ref. & seq. P. Gre. in tra. conc. feu. p. 4. q. 7. ver. amplio, tertio prorogatiuã.

4 ¶ Sed si masculus ex legis, statuti, vel cõsuetudinis dispositione inhabilis, & insuccessibilis exiterit: puta deportatus, exbannitus, & sim. mediam, vel maximã capitis diminutionem patiendo, foeminã non excludet, stante d. statu. foeminarũ ob masculos exclusiuo. l. si necem. §. si deportatus. ff. de bon. lib. l. gallus. §. & quid si tm. ff. de lib. & po. l. 3. §. quidam cõsilium. vbi Bar. ff. de cont. tab. Bal. in d. §. et quid si tm. Paul. Cast. Ias. & mod. in l. 3. C. de her. inst. Soc. in cõsi. 159. pulchra vol. 3. versic. sed ad hanc Cepo. in consi. 134. eleganter vol. 2. ref. & seq. Brun. in tra. de statu. foem. exclu. art. xiii. q. v. ✠ nam bannitus cõ

5 modo statutario suæ ciuitatis priuatur, & statuta suæ ciuitatis odiosis non patrocinantur. Bal. in d. §. & quid si tm.

6 ¶ Quæ conclusio procedit, etiã si banniti bona fisco venirent applicanda, vt foeminam non excludat. idem Brun. in d. tra. & art. xii. q. 6. qui citat Lau. de Fan. in l. quorum. C. de manu. et facere no. p Saly. in l. quis quis. §. filii. ff. ad. l. iu. maie. contra aliquos, volentes fauore fisci foeminã excludi, quasi bannitus foro renitẽ excludat, & à bannito tamq̃ ab indigno bona debeant auferri. p no. p Bal. in l. 2. §. verum. ff. ad syl. asseuerans ibi Bal. hoc non dicere.

7 ¶ Sed in regno, hunc bannitum intelli ge, si foriudicatus fuerit, qui hostis est publicus, & ab omnibus impunè offendi põt, secundum Per. Greg. in tra. conc. feu. p. 4. q. 7. ver. quinto principaliter limito per const. poenam lib. 2. & Bal. in d. l. gallus. §. & quid si tm. ff. de lib. & post. & Ias. inst. de act. in prin. vbi concord. allegat, quia tũc amittit ea, q̃ iuris ciuilis, mediam patiens capitis diminutionem. glo. & doct. in. §. cũ autẽ inst. quibus mo. ius pat. po. sol. ¶ Et subdit idem in excõmunicato, qui deportato æquiparatur. Bar. in l. cũ pater. §. hæreditatẽ. ff. de leg. 2. & bar. hic. c. 1. in prin. hic fin. lex ¶ Et foriudicati vita durante feudũ p̃occupatur à fisco, vnà cum aliis bonis confiscatis. l. statius. §. cornelio felici. ff. de iur. fi. d. §. hæreditatem, declarãdo. in d. l. gallus, nos latè diximus supra in verbo (mortis)

8 ¶ Sed si non est foriudicatus: sed simpliciter bannitus, infra annum à die sententiæ banni, tempore successionis, ad succedendum admittitur, & foeminæ pfertur: quia non est insuccessibilis, nec penitus incapax eorum, q̃ sunt iuris ciuilis, & relegato: & nõ deportato, cõparatur. glo. in. §. relegati inst. quib. mo. ius pa. po. doct. in l. 3. C. de her. inst.

9 ¶ Nec possessio feudi rõne contumaciæ & banni sententiæ infrà annum capietur à fisco: quià bona stabilia banniti infrà

10 annũ capi non possunt. ✠ sed bñ fiscus adnotatam faciet feudũ, in quo bannitus successit, vnà cum aliis eius bonis annotatis, iuxta ea, q̃ ponit Bar. in l. 3. ff. de requ. rei. & tertiam partem ipsius feudi fructuũ à solo separatorum iuxtà formã sententiæ banni capere poterit: si tñ bannitus reperiatur pòst bimestre tẽpus à die sententiæ banni, iuxtà formã ritus. & si feudum habeat vassallos, merum, vel mixtum imperium, vel aliquam iurisdictionem, tũnc dicit, q̃ regia curia huius regni, tã rõe directi dominii, q̃ rõe cõtumaciæ successoris in feudo, consueuit ponere gubernatorem in feudo, baronia vel comitatu, qui iustitiam administret, & exigat fructus ipsius baroniæ, et commoda poenarum, que de fructibus ipsius baroniæ dicuntur. Bar. in l. fina. ff. solu. ma. quià bannitus administrare nõ põt. And. in cõst. clementia col. vlt. lib. 3.

11 ¶ & si infrà annum bãnitus non purgauerit bannum: sed pòst annũ venerit, non solũ feudi possessionẽ nõ recuperat: sed et ipsum feudũ, vnà cum aliis eius bonis allodialibus publicatis amittit, ex forma sententiæ banni dictantis: (reliquis

uerò bonis suis omnibus, tā mobilibus,
q̄ stabilibus pōst anni circulum pro par
12 te Regii fisci annotandis. ☞ & quià cōfi
scatis bonis, feudum publicatur, sicùt
& alia bona. Curt. in tract. feu. p. 5. ver.
nonò, & vltimò, Iacob. de S. Geor. in
tra. feu. ver. dictiq; vassalli promiserunt
non cōmittere feloniam. col. pe. ver. ex
13 tra casus pd. ☞ & quia vassallus requisi
tus à dño, si p ānū in cōtumacia pseuera
uerit, feu. puat, fm̄ cā distinctionē prattice
Papien. in forma libel. quo agitur ad re
uocationē feu. ver. contra debitū fidelita
tis iuramentum col. 1. ver. vlterius.
¶ Sed aduertas, q̄ iste casus terminatus
vr à const. ob filiorum culpas lib. 2. vbi
fiscus, vti fratris forindicati successor so
rorem in capillo excludit, capit feudum,
& sorori dotem de paragio pstat, vide, q̄
scripsimus suprà in verb. mortis.

14 ¶ Sed iuxtà hoc quæro: quid si mascul⁹
est successibilis: puta ad succedendū ha
bilis: quia nec lege, nec statuto, nec cō
suetudine prohibitus reperitur: sed natu
raliter, vel accidentaliter non est aptus
ad prolem, vt sunt eunuchi, castrati, &
ad generandum impotentes, furiosi mē
tecapti, vel, qui continentiæ votum emi
serint, ita, q̄ agnatio p eos conseruari nō
pōt: an fœminas à feudo excludant?
¶ Primò vr dicendum, q̄ fœminas ex
15 cludant: ✝ quià cōis hominum naturæ
et non alicuius speciale vitium attendi d
bet, sicut cōi hominum naturæ, absq;
vitii singulorum exceptione legislatores
adhærent. l. si quis posthumos in princi
pio. ff. de libe. & posthu. l. iusto. §. non
mutat. ff. de vsuc. l. nā ad ea. ff. de leg.
16 ¶ Secundò facit: nā sterilis mulier dotis
priuilegio gaudet. l. j. vbi doct. ff. solu.
ma. ita p pdicta determinat Bal. in quo
dā consi. Martinus Io. de Florentia insi
to inter consi. Ang. Lap. in alleg. 101. in
ciuitate Florentiæ, vbi dixit, q̄ talis ha
ditas ita apta, sicut ad prolem inepto de
fert: qa dfert infanti, et cuiusuis ætatis
existenti, & in mortis articulo cōstituto,
quē constat generare nō posse, & tā vxo
rari volenti, q̄ clericis, & religiosis, vt f
fe. et seq. Brun. in tra. de statu. fœmin.
art. 12. q. 8. nu. 124. cum seq. vbi dicit
are. lere hanc esse veritatem.
¶ Contrarium consuluit Parisi. in cōsi.

100. eum in facto vol. 2. vbi loquitur
17 in mentecapto, ☞ qui fm eum furioso
æquiparatur, p. l. 1. vbi Bal. C. de cur.
furi. l. si furiosi, vbi Bar. C. de nup. glo.
& do. in l. humanitatis. C. de impu. &
18 ali. subst. cū cōe. ibi. ¶ Mouetur rōe sta
tuti fœminas pp masculos excludentis,
quam esse dicit, vt familiarum nomen p
lineam masculinam conseruetur; sicut cau
tum erat de iure cōi p. l. xii tab. in. §. cæ
terum inst. de leg. agn. suc. & in. §. fin.
inst. de par. po. l. j. §. denūciare ver. pu
blicè de ven. insp. l. ab omnibus de leg.
j. cū aliis cumulatis p Bru. in d. tra. ar.
19 3. q. j. ✝ & mentecapti, furiosis similes
matrimonium cōtrahere nō possunt. c.
dilectus, vbi Card. Abb. & Præp. extra
de spon. glo. in. c. neq; furiosus. 32. q.
7. no. in. l. patre furioso. ff. de his qui su.
sui vel alie. iu. & in. l. furor. ff. de spons.
& expssim in mentecapto loqndo; q̄ fœ
minam non excludat, dicit ita tenere Sō
ci. in cōsi. 47. facti narratione col. 3. nu. 9.
& 10. vol. 3. et Dec. in consi. cxii. in pīsen
ti consultatione in princi.
¶ Et dicit et hāc cōclusionē pcedere et, si
20 filiū naturalē concepisset: ☞ quià p filiū
naturalē familia nō cōseruatur, nec agna
tio, citat Bal. in. l. certum. C. vnd. leg.
Alex. in add. ad Bar. in. l. pronunciatio.
§. familiæ. ff. de ver. sig. ¶ Sed con
tra hoc virilitr dici posset; q̄ licet na
turales: tñ legitimari possent; si tales
sūt succedentes, q̄ filios legitimos hēre
21 possint: ☞ nā statuti dispositio, vt ma
sculi succedant, et in legitimatis prescrip
tum verificatur, si tam ē expssim in re
scripto dicatur, vt et in feudis succedere
possint, ut dictum est suprà in ver. nō cō
munibus n. 11. cū seq. ver. sed iuxtà hoc
22 q. & in ver. maior natu. ¶ Hoc verò
solui posset: nā legitimatio à principis
voluntate pendet, & q̄ ab vnius puta prin
cipis voluntate pendet impossibilia re
putātur, & in cōsideratione nō hñt. l. cū
 seruus aliàs apud iulia. §. cōstat. ff. de leg.
23 j. ¶ Sicut p d. rōem tenēt et docti. q̄
matrimonium sub conditione, si papa
dispensauerit inter attinētes in gradu cō
tractum est ipso iure nullum tāq̄ illicitū
à pncipio. l. cū lex. ff. de fideius. qa con
ditio: si papa dispensauerit, vel pīdēs ab
vnius. i. papæ volūtate impossibilis iudi
24 cat p d. §. constat, ✝ & impossibilis cōn
ditio

23 ritio in matrimonio relicitur. c. fi. vbi do. de cond. ap. & reiecta cōditiōe, cōtract^9 illicitus remanet, fm cōem op. do. in .c. sup eo de cōd. ap. fm D. Coua, in epito. de matr. c. 3. lz ipse cōtra. tēat: rōe e quia
24 quod solet p pncipē cōcedi, impossibile nō dr, pōderās d. §. cōstat in fi. dū dicit (cū distrahi nō soleāt) qm respō. q legitimatio ad exclusionē iuris tertio q̄siti
26 fieri non solet. Et quis censetur Principē nolle sine cā tertio piudicare, alīū legitimādo, ēt si ius, quod tolleret q̄situ esset ex iuris ciuilis actu. Gaia. in. l. gallus §. & quid si tm̄ n. 91. ff. de lib. & po p. l. cū filiusfam. ff. de te. mil. l. nec aqus. C. de emā. lib. & .l. nā et ciuilē, ff. de his, q sunt sui vel al. iu.
27 ¶ At propositā ad q. redeūdo, placet in hoc Bal. distinctio in .c. j. in fi. pn. ver. q. cōsuetudo dicit, de suc. feu. cū qua pōst longā examinationē ēt deniq concludit. Tiraq. in tra. pmig. q. 23. vbi vult, q si vitiū est naturale nō pmogenitus: sed secundogenitus succedit: si ver ex accidēti inhabilis q̄s efficit, tūc ipse succedit, & curatorē recipit, q regnū administret, si ita inhabilis fuerit: Et q̄a in impfecto nato, res in ipsius psona ad casū deuenit, in quo nō potuit vnq̄ in statu suo conseruari, & ppea viciatur .l. gñaliter & .l. vranius .ff. de fideic. sed in impfecto ex accidēti, in sua, & in patris psona funda
28 mētū originem habuit, Et & fortius est, quod duabus, q̄, quod vna innititur radice. auth. itaq. C. cōia de suc. §. j. de cōsa. & vter. fra. ita & hic accidētaliter & nō naliter impfectus fœminam excludet. ita ēt tēt P. Greg. in tra. cōc. feu. p. 4. q. 8. ver. sexto, et vltimō, vbi vltra Bal. in pcita. loco, citat Mart. Lau. in tra. de primog. col. pe. & seq. Iac. de S. Geo. in tra. feu. in pn. col. 3. ver. sed quid si pmogenitus, Corse. in tra. de excel. Reg. q. 10. Mart. Lau. in tra. de princi. nu. 22.
29 ¶ Et limitat: nisi iste impfectus à nā filium hēret: nā tūc filius pri genitidem fratris, vel aliter impfecti naturaliter patrui sui, qui secūdogenitus est, excludit, fm Alua. pōst And. & Bal. in .c. j. col. vlti. ver. sed q. quid si mutus, vel aliter impfectus: in tit. an mut. ue' feud. & adde Soci in consi. 47. nu. 11. vol. 3. ¶ Aduerte tamen ad hanc limitationē, ne procedat q filius per repraesentationē succedat, & pater p motiuō hēat, ingrediēde in illā subtilē q. de qua ē dictū in ver. gra. c. f. & sentit Soc. nā nō haberēt hic locū, vbi cōsideratur pximitas, vt ibi diximus.
30 ¶ Insuper limitatur pdicta conclusio ita distinctiōe firmata procedere tm̄ in feudalibus, & regnis: secūs in allodialib^9, cęterisq rebus puatis, rōe furiosi, dememētecapti admit curat. l. fi. §. tali. C. de cur. fu. & de bo. po. fur. infan. del. p totū & in .l. cū hfs, vbi Alex. Soc. in cō
31 .47. n. 3. vol. 3. ¶ In cō & in regnis nō feudalibus est dubium: an succedāt? q a regna agnaticis tōe debēt, te dixit Igne. in q. an Rex Franciae superiorē recognoscat? pro vt ait Tiraq. in d. tract. primis
32 gen. q. 23. ¶ Sed hoc intellige, stante iuris cōis dispositiōe; secūs stante statu. q masculi fœminas excludant: nā tūc ēt in allodialibus isti à nā in perfecti, & impotētes nō succedūt, & cōsequēter fœminas nō excludūt. Pari. in cō. 100. nu. 15. vol. 2. vt ilz gñaliter loquatur, nulla naturalis, siuē accidentalis vitii facta distinctiōe, dicit, q quaterus Soc. in d. cō. 47. vol. 3 dicit, q mentecaptus in allodialibus succedit, procedit cōsiderando ius cōe, pro vt ipse ibidē considerat: secūs considerādo dispositionē statuta, q̄ qualitatē cōseruatiōis familiae cōsiderat.
33 ¶ Ex his infertur primō, q hermaphroditus, si fœminino in sexu magis incalescit, vel si est dubium, in quo magis incalescat: nisi de sua constet virilitate, in qua non tātū sexus, q̄ corporis agilitas, & exteriores considerantur actus p quos magis virum, quàm fœminam esse appareat, fœminā nō excludit, stāte d. statu. ita firmat Bru. in tract. de stat. fo. in art. 12, q. 10. p no. p Bal. in .l. cū q̄ritur .ff. de sta. ho. et Ang. in .l. de quibus versi. extra q̄ritur .ff. de leg. & Bal. in .l. quotiēs .C. de suis et leg. vbi ēt tangit de infāte, et an sit expectandum tēpus pubertatis? & an istius cognitio medicorum, seu mulierū iudicio cōmittatur? pōst Albe. de Ro in d.l. cū q̄ritur. tenet idē Pet. Greg. in tract. conc. feu. p. 4. q. 7. ver. sextō pncipaliter intelligo.
34 ¶ Secūdō infertur haud dubiē fm oēs, q monstruosi, & prodigiosi, si anima rōnali, & contrahendi consensu carēt, fœminas non excludunt: quia tales nō sūt personae .l. non sunt liberi .ff. de sta. ho.

ff. ostens. ff. de ver. sig. l. quanq aliquis ff. eo, cũ cõé, per Bru. in d. tra. & ar. in q. 10. nu. 164.

35 ¶ Tertiò infertur, q clericus in feudo succedit, & consequenter foeminã excludit: quia non naturaliter: sed accidentaliter ineptus est ad prolem, & cõsequenter ad
36 agnationẽ conseruandã: nec p naturales filios agnatio conseruari potest, Bal. in l. certi, C. qnd. leg. vt dictũ est suprà nu. 20. ità tenẽt allis relat. Bru. in tra. de lat. fœm. ar. 14. q. 11. n. 192. pòst So ci. in cons. 41. vol. 1. Lan. allegat. 101. & cet. quos ibi citat, dicẽs cõem ẽe opinionẽ, q clericus foeminã excludat,
37 stãte d. stat. foeminarũ exclusiuo: & nã priuilegium laicis cõcessum, clericos cõprehendit, c. dilecti cũ ibi no. de fo. cõp.
38 ¶ & quia statuta à iure cõi recipiunt interpretationẽ, l. 2. C. de nox. l. 3. §. 1. ff.
39 de a. & cb. & sed clerici, vel monachi religione, sunt, non men, iure cõsanguinitatis non obstante religione de iure cõi succedunt. l. deo nobis, vbi no. C. de epis. & cler. & nulla in auth. de sa.
40 epis. c. extra. 18. q. 1. & quia ciuilitas, vel agnatio per censum ad dignitatem non debet. l. re. ff. de sena. l. filii ff. ad mu. l. ad dimidiũ, ff quod me. ca. & clerici dignitatem asse iniunt, vt in auth. de mona. & alia ad hoc cõgerit, tan. se ã leuctas ab hac opinione recedendum non esse: licet aliqui contrarium voluerint, vt fuit Pet. Anch. in c. canonum statuta ver. hic etiam q. de const. & Mathe. in no. 112. per tex. in c. ecclesia sãctae mariae de const. & c. bene quidem, 96. dist. & per regulam positam in c. fi. de solu. imò in c. q in ecclesiarum de cõ
41 sti. ¶ q clerici non possint vti statutis editis à laicis, etsi clericis ipsis multũ fint fauorabilia: nisi à Papa extiterint approbata, quod Mathe. procedere dicit non solùm in foro ecclesiastico: sed etiã in seculari, et in terris ecclesiae, vt Bononiae, in qua opinione dicit etiam sub dubio fuisse quidam doctor in consi. 272. in a. luerreyna statuẽtium in fi. intermitte c. 58. Angeli moueus: quià ratio statuti, quae fuit conseruationis, & cõseruationis generis masculini cessat in clerico obsistere, se ad sacros ordines promoto.

¶ At iste articulus verè bifariam est dubitabilis, primò; an clericus in feudo succedat? secundò: an vtatur statuto laicorum, & consequenter foeminã excludat.

¶ Circa hoc vltimum, vide Tiraqu. in tra. primig. q. 44. nu. 1. vbi ter. q clericus vtatur isto statuto laicali.

¶ Circa primum magna fuit altercatio, & huius d. simulcans veritas ab illo pendet articulo: an clericus pe. substitutum seruire possit: Curt. in tract. feu. p. 3. q. 10. nu. 18. & 19. pòst longã expositionẽ dixit veriorem opinionẽ, q clericus per substitutũ seruire nõ posse, & consequenter in sacris ordinibus constitutus in feudo non succedat. ¶ Nos verò cõtra eum dicimus esse tex. expressum, et notabilem in c. 1. §. similiter vbi Bal. Alu. et Pra. p. de proh. feu. alie. per fed. vbi in electione vassalli, non subst. in ratione quae idoneum seruire, & ita p d. tex. cõgnoscimus tenere Heron. & cruf. in cõsil. 149 nu. 2. inter cõsi. feu. qui c. t. ad tex. §. si quis decesserit, si de feu. cõ. fu. & nulli qs autho. & potissimè p hoc determinat in nu. 7. et dicit esse cõem, ac verã canonistarũ, & legistarũ sententiã, & q clericus et in sacris ordinibus constitutus succedat in feudis, etsi p eis d. beat fuit per eos, q. d. honestè p clericũ, vel p substitutũ pstari posse, & tidẽ Bru. & Tiraq. praefatis in locis, Affl. in cõst. in aliq. b. q. 19. Mar. Ant. Nactò in q°. 464. n. 13.

42 ¶ In regno, idẽ tẽt P. Gre. in tra. cõc. fe. p. 4. q. 7. ver. amplio secũdò: rõe q à in regno seruitiũ dicit ẽe reale: & nõ personale, And. in c. 1. §. sed nec col. 2. q sit p ca. b. am. & in c. 1. §. si qs decesserit §. de fe. fu. cõ. & in c. 1. §. similiter. d. ph. fe. al p fed. l. u. d. Pen. in l. fi. col. 2. v. satisfactũ, C. qũ & qui. quia. pa. de. adde Fre. in c. d. sub. ba. in s. auth. ba. & q à cõuer. in regno in cõcessione fieri solet mẽtio q hi de q°. et sunt q vi electa industria plerũq; Cyn. & Bal. in l. quos. C. d. eo. & de. Fely. in c. in pñtia col. 12. in 2. fall. ver. & vt intelligas d. pha. ẽ p substitutũ pst. ibi Fa. at l. inter ar-
43 tifices, ff. d sol. & q à foemina in regno ẽ habilitata ad feudũ, q°. casu tenet actũ vt. vt p substitutũ fuiat, sm. spe. in ti. de feu. §. nũ ver. 21. ar. 1. §. an alis ver. sin autẽ id definitis, C. d ca. rol. cũ cõe p. Cur. in tra. feu. p. 3. q. 10. n. 16. ver. tertiò ligna ter limita. tẽt idẽ do. Cãniz° in q busdã alle. qui dicit idẽ tñe lo. Aloysi. de Septi. in allega. Caratillocta.

¶ Sed cõtra

¶ Sed contrarium tenere uidetur do. Blas.
Lancea in. c. volentes no. 6. vbi dicit: arti
culum esse pulchrũ, et concludit clericũ
non esse capacem feudi hodiè in hoc re
gno: quia barones pſonaliter seruire de
bent per. c. reg. Iacob. sub. rub. quòd ba
ro & alii feu. regni. seruire personaliter
nec adiumẽtũ pſtare tene. & p. c. reg. fe
deri. sub. rub. q̃ m° seruien. in feu. ¶ Nec
obstat dicit, q in d. c. sit exceptũ: nisi ex
aliqua iusta cã nõ posset pſõaliter accedere
q̃ dicit pcedere in impedimẽto tempora
li, & nõ in ppetuo, p vt de iur intelligitur
dispensari. Andr. in. c. si. an mutus. vel
surdus uel alias impf. & in. c. j. episco:
vel ab. nisi aliter dominus cũ eo dispen
faret, vt p Andre. in pri. d. c. an mut. & lo
quitur in alienatione, q̃ in pſonã ecclesia
sticã fieri phibet p. c. volentes.
44 ¶ Limitatur tñ: pdictũ procedere in cle
ricis successionis capacibus: secus si inca
paces existant, vt fratres minores, uel
fratres aliorum ordinum mendicantium,
clem. exiui de paradiso: quia tũc ab his
fœmina non excluderetur stante d. statu
to fœminas ob masculos excludẽte. Bru.
in d. tra. art. 12. q. 5. & 21. Affl. in const.
in aliquibus n. 10. rub. 23. lib. iii. qui citat
Bar. in tra. minoricarum. And. in. c. j. §.
porrò q̃ sit prim. ca. ben. ami. Corn. in
consi. 186. & consi. 202. vol. 3. P. Greg.
in tract. conc. feu. p. 4. q. 7. ver. secũdò prin
cipaliter intelligo; & q. 8. ver. limito quin
tò. ¶ Item pdicta limitatur q̃plur h°
aliis modis p Curt. in tra. feu. p. 3. q. 10.
in t° an clericus succedat sub nu. 24. cũ plu
ribus seq. ¶ Vbi & subdit, q monialis
succedit, in casu, quo feudum posset
ad fœminas transire, & ineuitabili fun
damento probari dicit: quia fœmina ad
feudũ inhabilis reputatur: sed si ex pac
to, vel aliter admittitur, vt esse actum, vt
seruiat p substitutũ, ſm Spe. in t° de feu.
§. qm ver. 21. ar. l. vnic. §. ne aũt ver. sin
aũt ad deficiẽtis. C. de cad. tol. et idẽ te
ne lo. And. ibi in add. & plus subdere, q
monialis p aliũ fidelitatis iuramẽtũ p
stare posset. & plenius, q monialis succe
dat cõfirmare dicit Alex. in c°. 10. viso
instrumẽto col. 2. vol. 5. pòst alios ibi ci
tatos.
45 ¶ Sed quid si Papa dispensaret, vt frater
minor religione successionis capacem in
gredi possit, hæreditate iam delata: Bru.

in d. tra. in sexta. parte, & d. arti. 12. q. 5.
nu. 56. tangit hæc, & se refert ad ea, q̃
dixit in præcedenti q. in quinta limitatio
ne, vbi de legitimatio loquẽdo, pro par
te negatiua cõclusit, q legitimatus pòst
delatam hæreditatem fœminam legiti
mam non excludat, contra determina
tionem Bal. in auth. ingressi. C. de sac.
sanct. eccl. qui dicit xii. q. si hæreditas
est agnita, non admittatur, quasi hæc
dispensatio tũnc retrò non fingat, aliàs
secus esset, pro vt refert ipse Bru.
¶ At quicquid ipse dicat, Bald. opinio
nobis verissima videtur: quoniam aut di
spensatio est facta pòst delatam hæredi
tatem, antè q̃ sit agnita, et tũnc ad mitti
tur dispensatus, & fœminam excludet:
quia non tollitur per dispensationem: pi
si ius adeundi, quod non est in bonis no
stris. l. pretia rerum. ff. ad. l. fal. aut dis
pensatio ẽ pòst agnitam hæreditatẽ, et
46 tũnc dispensatio non valet: quia com pi
um est adeundi hæreditatem acquisitum;
quod siuè naturali, siuè ciuili ex actu sit
quæsitum, semper dicitur de iure naturali
ſm Bar. in l. ex hoc iure. ff. de iust. & iu.
& sic è causa, nec à Papa, nec à Principe
tolli potest, etiam de plenitudine potesta
tis, ſm magis communem opinionem;
quam testatur Parisi. in consi. 101. nu.
70. vol. 1. Soci. nep. in c°. 120. nu. 32.
vol. 2. Crauet. in consi. 7. nu. 10. et consi.
103. nu. 3. & consi. 135. nu. 20. & 122. &
consi. 172. nu. 3. & latius dicemus infra
in verb. maior natu q. 5. in fin

47 ¶ Secũdò requiritur, quòd masculus iste
velit succedere, & habilis sit ad succedẽ
dum, ad hoc, ut fœmina excludatur: aliàs
si nõ uult succedere, fœmina admittitur,
stante d. statu. fœminarum ob masculos
exclusiuo. Tiraq. in tracta. de prim. gen.
48 q. 3. n. 11. nam statu. de primogenitis
renuntiari põt, velatè concludit Brun. in
d. tracta. de statu. foemi. exclu. arti. 12. q.
7. & Tiraq. in tract. prim. gen. q. 24.
& sic fœmina extãte masculo succedere
nolente, admittitur: & feudorum iure
non admittatur. c. j. §. hec autẽ notan
dum de his qui feu. dar. po. & ità etiam
tenere inuenimus Pe. Grego. in tracta.
concessi. feud. in. 4. part. princi. q.
7. versicu. limita primo, vbi dicit q
si masculus ... fœmina

si valt, statim ad feudi successionem ad mittitur: quia verecq ad mittitur sexus, & a nobobus concurrentibus, masculus foe
49 mina pfertur: sed non inuitus: & quia beneficium in inuitum non confertur. l. inuito. ff. de reg. iu. l. nec emere. C. de iur. del. & assent: ita formaliter dicere Andr. in const. in aliquibus col. 2. ver. qd si frater, vbi allegat tex. in .l. 1. §. quod semel. ff. de suc. ed. & in .l. fi. C. de ver. sig. & hãc cõclusionẽ tribus subintelligis
50 modis. ¶ Primò: dummodo, q soror succedere velit: alioqui, si magis dotem de paragio, q feudum elegerit, aud dici debet, sm Alber. in secunda p. tra. tu. q. 201. Bru. in tra. q extra. masc. mẽ bro. q. 77. And. in cõst. in aliqb. ver. quid si frater. Se secus erit. q hoc pp re cedere põt, qñ in feudo fratri vnire viue tur. vt tũc soror cõditione ex cõsti: in aliquibus pter: fratre cõpellẽdũ, ad ipsam dotãdũ, & in iterãdũ de paragio: secus, si feudũ sit diuidũ: nã tũc frater negãdo d'ce dotẽ soror in feudo admittitur. sm Affl. in d. cõst. in aliqb. nu. 17. in fi nu. hoc intellige, si fr feudũ possideat: als sotor, vel ad succe lẽdũ in feudo, vl ad agẽ dũ p dote de paragio cõtra feudi posses sorẽ admittitur. sm And. in d. cõst. in aliquibus col. 8. ver. quid si desinat hẽre feud. hic q̃ rẽtur maritare. ideo inepte hãc in telligẽtiã põnit hic P. Greg. vbi de eo, q feudũ refutat. tractatur. Itẽ pdicta pce dũt, cũ de ascẽdẽtiũ agitur successiõe, q° casu dos de paragio debetur. p cõst. in re. aliquib°: secus ẽ hic, vbi de trãsuersaliũ agitur succe. q° casu dos de paragio nõ debetur, vt dicetur in verb. maritata q vl
51 ti. ¶ Secundò subintelligit: dũmodo, q masculus re integra nõ pœniteat se, di xisse nolle succedere, tũc .n. fœmina ex cluditur à masculo in feud. successiõe, sm And. in cõst. in aliqb° ver. qd si fr p q° di cit bonũ tex. in. c. tibi absẽti de pb. in vi. & Bal. in .l. nõ p numero in . 2. op. C. ad orfi. & mod. in tra. q extr. ma. q. 110. & re nõ integra intellige, si soror fr̃e refutãte, semel dixit, q velit ẽe hẽs: quia sola volun tate efficitur hẽs. l. p hẽde. ff. d acq. her. §. fi. inst. d her. qua. & dif. cũ cõc. p Affli. in cõst. in aliqb° nu. 29. vbi dicit, q tũc nõ admittitur pœnitẽtia fr̃is, p. l. i. C. d iu.
52 & faltigno. ¶ Tertiò subintelligit: nisi masculo refutãte alius eodẽ in gradu ma

scul°, vl fœmina primior ẽet: nã tũc nõ foemina; sed alius mascul° succedet. Bar. in .l. re cõ. sicut col. 12. d leg. 1. Bal. et Pau. Ca. in .l. mulier col. 5. ff. d cõ. & de. et vi dendũ ẽ tra. q ext. ma. q. 44.

53 ¶ Tertiò requirit, vt masculus sit hẽres tẽpore, q° de fœminæ exclusiõe tractat, stante hoc statu, q extãte masculo, fœmina nõ succedat. Bar. in .l. 2. §. videndũ ff. ad terty. p. J. in substitutiõe. §. nõ simili, vbi Bal. & alij no ff. d vul. & pursu. Bar. in .l. si ita legato. §. si testator. ff. d leg. 1. ẽ cõis sñia, quã sequuti sũt cõsulentes tã legẽdo q cõsulẽdo, quos citat Dec. in 5°. 378 co. si ref. & seq. Parisi. in 9°. 62. n. 3. vol. 3. P. Gre. in tra. cõ. feu. p. 4. q. 9. ver. intelligẽ

54 ¶ Quartò requirit, vt iste masculus sit hæres vniuersalis, nec sufficit particula rẽ ẽe hæredẽ in feudo. Parisi. in d. 5° 62. nu. 4. vol. 3. citat Bru. in d. tra. de stat. foe mi. ar. 10. q. 4 col. 3. ver. & pdict. ep. in d. P. Greg. in tra. cõc. feu. p. 2. q. 10. ver. so. cũ sus effectus principalis, vbi vult, q si feudũ ẽ hæreditariũ, siue ex testamẽto, si ue ab intestato hæres in re certa ẽe nõ po test: secus in feu. ex pacto & puidẽtia, vbi sufficit hẽdẽ particularẽ ẽe in re certa pura in feudo, citat Petr. in 9°. 6. vsq ca su ver. cõcludo q. Sed feudũ, quod hoc statu. defertur est hæreditariũ: quia feu dinã ẽst mutata in regno p .c. volentes; et regulariter feuda effecta sũt alienabi lia, sm cõem, quã ref. & seq. Gram. d. c. 103. nu. 125. & dictũ ẽ supra in verb. mo ri cõtingat nu. 8.

55 ¶ Ex quo inferri videtur, quod in feudo hæreditario disponitur, q hẽs cõtra fac tũ defuncti indistinctẽ venire nõ possit, nec sibi inuẽtarium pdesse, quod latim in feudo ex pact. & proud. ptendit ad re scindẽdũ feudaliũ alienationes: & nõ in feu. hæred. sm magis cõem opiniõem, quã testatur Arius Pin. in tra. de bo. ma. p. 3. nu. 9. fo. 556. post Sitran. in 9° 201. n. 33. & seq. & q plures alios, ibi citã, deniq dicẽs, vt nemo sibi tã curiosã allegatiõe,
56 inculset: & q ã iuris prudẽtia ad ea tẽpo ra, eãq miseriã deuenit, vt sentẽtia ma gis numerẽt, q põderẽt. R cõla. 9°. 21. n. 26.
¶ Hoc tamẽ intelligendum venit, si successor in feudo virtute huiusmodi .c. si aliquem succedere voluerit, vt tãte ge sta per

sta per defunctum seruare iennationi feudis uel ex feudi inuestitura luci edat, vt quia non in ea cõprachêdatur, & feudum sit ex pacto & proui. quia sic inuitano cõfecto vêit cõtra factũ defũcti, sm cõem, vt dicet in ver. fitigs, et forma nõ repugnat ge hoc .c. procedit.

57 ¶ Quinto exigitur, vt masculus agnatus sit, si foeminã excludere voluerit, stãte statu. foeminarũ pp masculos exclusiuo: quia tale statu. de masculis agnatis: & non de masculis cognatis intelligitur. vt plenè probat Soc. adducẽs iura, & rões in .9°. n. prosequendo ordinẽ col. 3. vol. 3. refe. & seq. Parisi. in 9°. 48. nu. 2. volumin. 3. Licet sic locum nõ hẽat in hoc .c. vbi agnati, & cognati, vt dictũ est supra in verbo (non cõibus,) et ver. (p nuncior,) vocatur.

58 ¶ Amplia pdictã conclusionẽ, vt masculus foeminã excludat, etsi foemina mõialis fuerit: nã lex imperatoris foeminas pp masculos excludens, et moniales excludit, p no. in .c. 1. de no. op. nu. et in .c. si aduuerit x. dist. doct. per. in Fely. ver. quaeritur p°. vtrum leges imperatorum. in .c. ecclesia sanctae mariae de cõst.

59 ¶ Praeterea statu. generalitèr loquitur, & indistinctè, nec mentionẽ facit de ingredientibus in monasterium, eos speciali excludendo, ita q de statuti inualiditate haesitari non põt, sm aliquos volẽtes, statut. indistinctè moniales excludẽs nõ valet, vti monasteriũ detrahẽs voluntatẽ, & cõsequentèr contra ecclesiasticã tuendãs libertatẽ, q rõ et cessaret hic: cum a natiuitatis tẽpore foemina sit exclusa etsi monialis nõn fieret: ita cõcludit Fely. in d. c. ecclesia sanctae mariae q. 6. nu. 78. ex mẽte Pan. Ca. dicẽtis idem teneri de generali stilo in cõsi. 311. in Christi põnd dubiũ, de quo quaeritur: sed tacitè intelliguntur exclusae. ¶ Insupèr dubitari posset de statuti inualiditate, si statutum foeminas penitus excluderet: quod non est hic, vbi foeminae masculorum defectu succedunt.

60 ¶ Itè in lz de iure dubitari posset in statutum ab alio, q ab imperatore factum liget moniales, & eõs sẽpèr pp masculos illas excludat in quam materiã copiosissimè tractat Bru. in tra. statu. foemin. art. 6. col. 9. ver. nãc & secundõ, & in so. 18. ver. quinto: an tale statutum cõphẽdãt moniales, et tãte. p Afl. in const. in aliquibus q. 6. nu. 17. rub. 23. lib. 3. Attamen hic tale dubium cadere non põt, cum foeminae in feudis aliquo iure non succedant, vt dici posse, q hoc statutũ foeminas excludatquia hoc .c. si aliqn non dr. statu. exclusiuum: sed potius amplificatiuum foeminarum: cum foeminas admittat, quae d iure feud. non admittebãtur .c. 1. §. hs c. autẽ ne tãdũ de his qui feu. da. po. c. 1. d gra. suc. & admittuntur in casu, quo masculi non existunt, vndè siuè moniales, siuè seculares foeminae masculis exsistentibus non vocantur.

61 ¶ Sed quid, si monialis cum alia foemina concurrat: an excludatur? Pro parte affirmatiua, q excludatur facit, verè ta opi. Parisi. in cõs. 100. cum in facto vol. 1. q masculus ad prolem in. ptus, nõ succedens, q sicut masculus monachus excluditur: quia in eo familia conseruari non potest, dato, q successit ilis esset siquidèm aliquando successiõis est incapax. Afl. in const. in aliquibus nu. 10. post Bar. plenè in tract. minor. And. in .c. 1. §. porrò q sit prim. cau. bẽ. si. ãm. & Corn. in consi. 186. & cõs. si. 202. vol. 3. ita & foemina monialis cũ alia cõcurrẽs, illam non excludet: sed excludetur: rõnis identitate.

62 ¶ Sed hoc soluitur: nam est diuersa rõ: quia masculus per ductionem vxoris, agnationẽ conseruat, quod non est in foemina, quae nupserit: in alienã, & extraneã transit familiã, & agnationem minimè conseruat. Parisi. in 9°. 71. nu. vol. 4. & sic idem est, siue monialis, siuè secularis foemina existat, sẽp familia amittitur: Sed posset dici, q saltem ea viuente, familia aliqualitèr conseruatur etiam in filiis ipsius foeminae, quod non est in moniali. ¶ Vel melius dic, q familiae, seu agnationis ratio, siuè prerogatiua non est adeò potens, vt sexus vel primogeniturae vincat praerogatiuã: sed monialis, si est successibilis, succedit, sicut diximus de clerico successionis capace, per ea. quae tradita sunt s. pro ead. ver. tertiò infertur: quia accidentale: & non naturale vitium hoc existit, secundũ distinctionem Bal. in .c. 1. de suc. feu. quam refert, & sequitur Tiraq. in tractatu primigen. q. 4. nu. xxiii.

63 ¶ Ex sicut si stat. statu. aetatis prerogatiuam
consideratae, p° genitus laycus secūdoge
nitum clericum, vel primogenitus cleri
cus secūdogenitū laycum excludit, sm
Pet. Greg. in tra. cōc. feu. p. 4. q. 8. ver.
amplio secundo prerogatiuam primogeni
turae, qui dicit itā in indiuiduo tenere Io.
And. in reg. sine culpa in mercur. de re.
iur. in. vi. & sequi, & commendare Marti.
Lau. in tract. de primog. col. 8. ver. pul
chrum dubium est: ✝ quia statuta pri
mogenituræ prærogatiuam inducentia,
comprehendunt clericum secundogenitū
comprehensione exclusiua, & odiosa, &
clericū primogenitum cōprehensione in
clusiua, & fauorabili Anto. Abb. & Are.
in .c. quod clericus de fo. cōpe. idē Abb.
in .c. ecclesia sanctae mariae col. vin. & pe
nu. ver. secundus casus, vbi latè Fely. col.
28 & seq. de const. et si sacris in ordinib°
constitutus esset p ea, q tradidit idē Pet.
in d. p. 4. q. 7. in d. amp. Ita & hic cō
cludatur, vt monialis p hoc statu. cōp
hēdatur, & foeminæ eiusdē gradus mi
nori natu pferatur, & à masculo paris
gradus excludatur.
¶ De notabilibus expediti ad q. q hic cō
gruenter locari possunt, coniū descēdēdo,

64 ¶ PRIMO Q. An masculus cō
sanguineus cū foeminæ vtrinq coniuncta
ex pferatur, in feudo cū experentte pro
ueniente, vel in feudo nouo? Vt, q pfe
65 ratur vtrinq cōiuncta: ✝ nam statutā
p maiores voces ad iuris cōis intellectū
reducidz. Per. Ancha. in .c. canonū sta
tuta q. 11. de const. D. Coua. lib. pra. q.
c. 38. & dictum est supra in ver. gradu.
& suf. cū lz v erq in pari existat proxmi
66 tate: ✝ t qualitas vtrinq coniunctiōis
magis attenditur, vt in auth. cessante. &
auth. itaq. C. de leg. haer. ¶ Nec ob.
67 q qualitas cognationis in feudis non cō
sideretur, & dicatur impertinens, & sola
attendatur agnatio, sm Bal. in .l. 3. nu.
4. C. de leg. haer. & in .c. 1. de grad. sui
Parisi. in cōsi. 59. nu. 9. & 48. vol. So
ci. in consi. 26. vol. 3. ver. confirmatur,
vbi testatur ēe cōem opinionē. Nā fol
uitur, q hodiè in regno in feudo cogna
tio sit in consideratione, & non imperti
nens. sicut ēt ē de iure cōi in allodialib°,
vt ē dictum: si quidē foeminæ, d iure feu
dorū nō succedebant, .c. 1. §. nūc videndū

imp° t° feu. hodiè succedunt, p hoc. c.
68 et cōst. in aliquibus, & g rōe cessante, ces
sat dispositio .c. cū cessante de appel. l.
adigere. §. quis de iu. pat. l. quod dictū.
vbi Bar. ff. de pact. & ita p hāc ratione
in simil. concludit do. meus prop. do.
Blas. Lancea hi. in q. 6. an consangui
neus cū maior natu vtrinq coniunctio
minori natu pferatur, vt pp qualitatem 73
vtrinq cōiunctionis, minor natu vtrinq
coniunctus pferatur, quā opini. nos sē ser
uauimus, vt dicetur infra in ver. maior
maior natu.
¶ Secundò facit: nam tale statu. foemi
narum exclusiuū videtur odiosum, & ac
cusatorium naturæ iuxta l. maxime vi
tium. C. de lib. pre. g strictè intelligēdū.
69 ¶ Sed contra hoc est cōis opinio: nā sta
tu. foeminas propter masculos excludēs
lz verè ex parte foeminæ sit odiosum, tū
ex parte masculi fauorabile: tū pncipali
70 ter est fauorabile: ✝ quia odiū est rōnabi
le, quo casu materia dicitur fauorabilis,
& lata, & cōsequēter extendenda: nisi ali
ter appareat. Luc. de Pen. in .l. fin. col.
4. q. qui & quib. qua. pa. de lib. xi. Alex. in cō
sti. in aliquibus c. 3. nu. 11. & 12. post Ab
ba. in .c. non dubium de sent. excō mu.
Pau. Ca. in consi. 425. q ista mater ad
mittatur. Parisi. in cōsi. 100. nu. 6. vol.
2. post Bruin. in tra. foemi. art. 12. q. 11. &
Lap. alleg. 101. idem Parisi. in cōsi. 16. n.
20. vol. 3.
71 ¶ Tertiò facit: nā statuta specialia, vt
minus iure cōe ledant, & aliquid operen
tur interpretari debemus. c. cū dilectus de
consu. l. ii. C. de noxa. glo. in .l. dam
ni ta. 3. §. his qui de dam. infe. & .l. fin.
§. in computatione. C. de iu. deli. Pari
si. in cō. 84. nu. 15. vol. 1. & cō. 110. nu. 6.
vol. 3. vndè satis operatur hoc statu. faciē
do masculum vtrinq coniunctū, qui de
iure cōi par erat anteriorē, & nō ē neces
se ita ēē coniunctum ex latere tū facere
¶ Huic verò respō. q in allodialibus: &
72 non in feudalibus procedit: & siquidē foe
minæ in feudis iure feudorum non succe
dunt .c. 1. § nunc videndum de his qui
feu. da. po. c. 1. §. filiæ de na. suc. feud.
& sic hoc .c. interpretādo sm ius cōe feu
dorū, hoc arg. retorquetur in contrarium,
vt potius pro masculo, q p foemina fa
ciat: quia tunc leditur ius commune, cūm
foeminam admittimus, & masculum
excludimus.

excludimus.

73 ¶ Quartò nàm lex noua etiam commu nis quę laniorem recipit interpraetationē municipali, si generaliter loquatur pod us est distinguenda per veterem distinc tionem, quàm sit putandum, quòd lex an tiqua distinguens, per nouam indistinc tè loquentem penitùs abrogetur, vt colli gitur ex. l. sciendum in prin. ff. de satisda tog. in uota authe. offeratur. cum ibi no. C. de lit. con. ¶ Sed iisdem soluitur hoc arg. modo prędicto in precedenti me dio, quòd lex antiqua distinguens loqui tur in allodialibus, vt d. auth. itaq; & aut. cessante. c. de leg. here. secus de iure com muni feud. quo foeminę non sunt cogni tę, vt diximus, hanc opinionem: sed non loquuntur in feudalibus, secuti sunt Fulgo. in consi. 85. proposita quęstione Bene, capta in consi. 8. & si ipso Franci. de Albert. consulido vt refert Eiemia in ver. (frater) vel prin. vo. ver. 7. Corn. consi. 131. de hoc vol. 4. & consi. 179. consti. vol. 4. Alex in. l. ex facto in prin. ff. de vulg. & pupilla. sub. sit. secundùm Brun. in ama. 17. q. 18. nu. 257.

74 ¶ Contrarium tamen his dicendum arbitra mur, vt masculus consanguineus tantū praeferatur vtrinq; coniunctae foeminę.

75 ✠ primò quia potentiores sunt qualitates masculini, q̄ foemine: & nō si foemina plus habet masculo cognationis qualitatem, masculus tñ habet plus foeminina masculi nitatis qualitatem, quę potentior est, nā per eam conseruatur familię dignitas & nomen, & potissima quippe ratio fuit, vt sexus praerogatiua consideretur, quae licet non sit expressa, habetur tamen pro expressa, secundùm communem opini onem, quā attestatur Pari. in consi. 11. nu. 3. & nu. 13. & consi. 53. nu. 15. & seq. vol. 4. & diximus in verbo (sexus) & in foe mina amittitur familia, cum finis sit fa miliae Pari. in consi. 33. nu. 45. vol. 1.

76 ¶ Secundò facit: nā statutum excludēs foeminas propter masculos, principali ter est fauorabile, iustum, & iuri diuino cō sonum propter familię conseruationem vt per Lucam de Penna in. l. si. C. quādo quib. quarta pars deb. & cae. quos pau lò antè retulimus supra, ergò largè est in terpretandum in fauorem masculorum

77 ✠ cum fauores sint ampliandi. l. cum q dam. ff. de lib. & post. nec consideratur quod ex parte foeminae sit odiosum: si quidem inspicitur principalis intentio statuentis, & secundum principalem intentio nem dispositio iudicatur fauorabilis, vel odiosa. l. qui adeptionem & ibi doct. ff. de condi. indeb. & communiter ita tene tur. ¶ Sed intentio statuentis fuit, vt con sideraretur defuncti familia, & nomen, & sic propter masculorum fauorem prin cipaliter, & non per odium, quod foemi nis habuit, quod patet, quòd in defectu masculorum iàm ipsas uocat, nec obstat, quòd in consequentiam in odium videa tur retorqueri foeminarum: quia non est uerum: nam foeminę de iure cōmuni nō succedebant in feudis, & dato, quòd esset,

78 ✠ odit in consequentiam fauoris resul tans toleratur. l. cum ex ratione. §. si ff. d excu. tuto. l. legitimos. §. 1. ff. leg. tuto. Bal. in. l. quod fauor in. 6. appo. C. de leg. l. sed & milites. §. scribit. ff. de excu. tuto.

79 ¶ Tertiò facit, quod tradit Roma. in cō si. 441. quatuor sunt, quòd verba statu. hāc interpraetationem sequuntur, cū dicatur frater, germanus tantum, sicut ita frater vtrinq; coniunctus, & mens statu. etiàm ad illam adaptatur, propter paritatem rationis, quae ità militat in uno, sicut in alio. l. illud. ff. ad. l. aquil. l. à tito cum si mil. ff. de uer. obligati. quae mens ex ra tione colligitur. l. ab omnibus in fin. ff. d leg. 3. l. talem in fin. ff. de hered. insti. ¶ Nec obstat, quod terminauimus sequē do opinionem do Blas. inter maiorem consanguineum tantùm: & minorē ma sculum vtrinq; cōiunctū, vt minor vtrin q; coniunctus excludat maiorē ex latere, quà cessat in eis ratio familię cōseruandę: cum pariter in utroq; conseruetur, & ratione cessante, cessat dispositio. c. cum cessante de appella. l. adigere. §. quamuis de iure patro. ¶ Nec obstat ratio maio ris ętatis, quae est in uno: quia non est fi nalis ratio, quare condens motus fue rit ad condendum tale statutum, pro ut est illa, & ideò non ità considerabilis, vt illa: sed minus potens. Et licèt non loquā tur in feudalibus, tenuerunt hanc opi. Roma. in d. consi. 441. Paul. Ca. consi. 348. secundùm Bru. in d. tract. de sta. foemi. exclu. art. 17. q. 18. nu. 257. licèt in contrarium nulla stringere dicat, quae di cuntur de fratre uterino, quae in seq. q. di cemus, & quae etiàm dixit in q. 14. nu. 8.

de n articuli, & dicit etiam inclinare in hanc opinionē praeceptorem suum, quē auctumamus esse Ias. in l. tres fratres, ff. de pact. quam in feudalibus & in terminis praesentis statu. indubitanter procedere putamus, Et ita etiā nobiscum tenet deinde comperimus Pet. Greg. in tract. conce. si. feud. in. 4. par. q. 7. vers. amplio rius. prim. vbi tenet, quod masculus ex patre tn defuncto coniunctis foeminae ex vtroq; parente cōiūctae praefertur in feudo paterno allegat tex. in constitutione vt de succes sionibus. §. ex collaterali, ibi ex altero tantùm latere succedunt & uocantur prius, q̃ vocētur sorores in capillo, arguendo ab ordine literae, & allegat Bal. in l. j. in prin. C. de legi. haered. qui dixit, quod coniunctio ex parte matris in feud. est impertinēs, quem Bal. refert, & seq. Iacob. de Sancto. Georg. in tract. de feud. verbo praesentes & recipientes col. penult. vers. sed nunquid frater, vbi dicit ita fuisse iudicatum, & Curti. in d. tracta. feud. in 3. part. vers. sexto. q. in ntu. an si vtrinq; est coniunctus &c. ✝ Et etiam adducit doctr. Bart. in l. ostia. §. quod habeat vers. q. secundo. ff. de bon. poss. contra ta. vbi voluit, quod stante sta. quod extantibus ma. foeminae non succedant, masculus ex patre tantùm defuncto coniunctus foeminae vtrinq; coniunctae praefertur: tametsi in allodialibus loquatur, iuxta tex. in auth. cessante de legi. hered. & in auth. defuncto. C. ad tertyll. & Bal. in l. si quis filiū col. vlt. C. de inoffi. test. & modern. in tract. quod stant. mas. q. 4. & q. 105. & Io. Ba. Caccial. de Sancto Seuerino in rep. c. j. de feu. arg. in 6. par. in quinta differentia inter ius commune, & feudale, vbi duplicem assignat rationē; quia ut agnatus frater in feudo succedit, & quia feudum non defertur iure haereditario sed beneficio domini, Et hanc cōclusionem, quod masculus consanguineus praeferatur vtrinq; coniunctae foeminae renere etiā inuenimus Iacob. Mandell. in cons. 81. nu. 4. citat Afflict. in c. j. in prin. nu. 76. vers. itē de una de natu, sue ea, feu. vbi refert ita dixisse in casu consuetudinis vel inter statuti di… quod foeminae succedat in feudis, sed post masculos, & iste casus est verus casus praesentis statuti.

80 ¶ SECVNDO Q: an masculus
uterinus praeferatur foeminae utrinq; con
iunctae in feudo ex parente cōmuni pre-
cedente vel feudo nouo? videtur dicēdū
quod foemina praeferatur: nam duplex
habet vinculum agnationis, & cognatio
nis, nec obstat qualitas masculinitatis, quia
cessat ratio familiae conseruandae, cum
in uterino familia non conseruetur sicut
81 etiam nec in foemina cōseruatur. Et in d
foemina dum viuit quasi familiam con
seruat: nam caput, & finis est familiae, &
usq; ad mortem dicitur agnata, ut nc. p
do. in l. voluntas. C. de fideic. lib. Soci.
in cons. 27. col. 7. & 8. vers. circa vel.
82 quibus … ✝ & vterinus, nec eo viuente
dicitur agnatus, & ita tenuit Brenus in
tract. de statu. foem. excl. art. 12. q. 18.
nu. 250. & q. … eiusdem articuli, vbi di
cit, quod ita reperit consultum fuisse per
quendam doct. in cons. 282. inaduerten
83 tia statutis inserto inter 9 Ang. ✝ quia
tale statu. foeminas propter masculos
excludens, tendit ad fauendum lineam
agnatorum, & vocandum agnatos, & ua
lere de hoc dixisse in eodem tract. supra
art. 3. & consequenter uterinus non de
beat cōprehendi sub statuto, cum sit cō
iunct. per foeminam tantum, arg. a ra
tione statu. iuxta l. iu. ff. de inoff. sup.
tit. fac. test. l. actiones §. … de
lute patro. Paul. Cast. in cons. 141. in
puncto, quaeritur in antiqu. & Bal. in cons.
30. praesupposito ver. tertio quaeritur vel.
84 j. & … vbi vult sin itari, praeterq; in bonis
maternis, in quib. uterin. nō excludit: dū
m… q frater sub nomine agnationis non
vocetur, Alex. in l. ex facto in prin. ver.
ex his. ff. de vulg. & pupil. Corn. in cons.
225. circa primum vol. j. & cons. 271. d
hac vol. 4. Soci. cons. 241. vol. j.
¶ Sed in contrarium facit: nam masculus
adhuc duas qualitates habet: sc. agna
tionis, & masculinitatis: licet … non uide
masculus respectu familiae cōseruandae
85 praeferri debeat, et tamen vt masculus,
qui dignior est foemina praefertur, l. j. ff.
de sen. Luca. Pen. in l. si. C. quand. et quib.
86 quarta pars deb. lib. xi. ¶ Secundo: quia
foeminae nō indigent tot bonis, sicut ma
sculi secund. in Soci. in cons. 2. col. Fri.
vel. j. in… modern. in l. pater filii nu. ff. de
inoff. testa. nu. 22. … vol. & licet ac
… rationis …

indigeant

in ligeant bonis, ficùt masculi, et fœminæ minores sint masculis propter hoc, quod familia in eis, sicùt in masculis nō conseruatur: attamen negari non potest
89 quin masculus dignior sit fœmina. ✠ & qualitates, q̄ sunt potentiores attendi debent. l. cùm quęritur hermaphroditum. ff. de statu. hom. Soci, in consi. 288. circà primā nu. 12. vol. 2. ¶ Tertio quià cessat ratio agnationis conseruandæ: nā si feudum prouenit ex communi parente, prouenit ex parte materna, cùm iste ma
90 sculus sit frater uterinus, ✠ & in bonis ex parte materna prouenientibus fratres, & sorores ex matre coniunctę succedere solent. auth. itaq. C. com. d. succe. l. de eman cipatis §. accept s C. de legitimis hæredibus. cùm in eis cessat (vt dictum est) ratio agnationis, secundùm Fulgo. qui volent, quòd soror uterina non excludatur per germanum tantùm, quò ad ipsa bona quem refert & seq. Brunus in d. arti. 2. 2 q. 18. nu. 159. vbi ità limitat prædictam conclusionem, quam supra firmauit, vt ità demū uterinus excludatur p utrinq; coniunctam, si bona nō sunt materna, & ità etiam dicit tenere Bal. in consi. 3. præsup posito versi. secundò quęritur. Marianus in consi. 34. & cæteri per eum relati & cōsequenter ¶ Nō obstāt, quę in contrarium adducta sunt per Bru. quià procedunt in aliis bonis: sed non in bonis ex linea materna prouenientibus.
¶ Quartò nam p̄sens statu. indifferenter constat fauere voluisse masculis, quatenùs masculum simpliciter prefert fœminis, & nec aliquam mentionem facit
91 de utrinq; coniūctione, ✠ et qn̄ certum est statu. masculis indifferenter fauere velle, tunc frater uterinus preferetur utrinq; coniunctæ fœminæ, vt ait Brun. in d. arti. 12. q. 18. vbi ità intelligit limitationem Marian. in consi. primo, qui uoluit limitari conclusionem, quòd utrinq; coniuncta preferatur nisi statu. fœminam propter alias in fœminam excluderet: quià ratio agnationis conseruādæ, cessare videtur, de quo asserit ipse Brun. dixisse supra in art. 2. circa fin. Et deindè subdit p cere posse, quandò certum sit statu. fauere velle masculis, licet dicat dubitare de veritate dicti consilij, & sic per istam rationem non solùm in feudo ex materna linea proueniente præfertur: sed et in feudo nouo.
¶ Quintò: nā decisio istius q. tota ex huiusmodi tex. interp̄tatioē pendet, nec fœmina ius cōe regulari pōt; cū nullus ipsorum
92 de iure cōi feudo succedat. ☞ fœmina n. iure feud. in feudis nō succedit. c. j. §. nūc autem videndum de his qui feud. da. po. & c. j. §. filiæ de na. su. feu. ☞ si
93 quidem cognatio in feudis nō est cognita. c. j. §. his verò de suc. fra. Bal. & Ange. in cōsi. sanctissima & illustrissima Regina, cū cōe. p Curt. in tra. feu. p. 3. de suc. trāsu. nu. 55. ver. quintò circà istam
94 materiam. ✠ & hoc. c. si aliq̄m indifferenter agnatos, & cognatos, ad feudi suc. vocat, quatenùs vult, vt succedatur in feudo, quod ad defunctum peruenerit ex cōibus, vel non cōibus sibi, & fratri parentibus, deindè masculis fauet, volens sexus, et primogenituræ prerogatiuam seruari, ☞ & in dubiis à verborum
95 interp̄tatione non est recedendum. l. nō aliter. ff. de leg. 3. cum simil.
96 ¶ Sic. n. concludimus, quòd masculus uterinus frater p̄ferri debet sorori utrinq; coniunctæ non solùm in feudo ex parte materna proueniente, secundū doct. præallegatos, qui loquuntur in allodialibus, sed et in feudo nouo, et ità deindè reperimus tenere Pet. Greg. in tract. de concessi. feud. in. 4. par. prin. q. 7. ver. predictam tamē ampliationem vz. quòd uterinus masculus preferatur fœminę utrinq; coniunctæ cum agitur de successione feudi materni: secus si paterni allegat Curti. in d. tra. feud. in 3. par. ver. quintò q. in titu. an circà successionem transuersalium & Iacob. de Sancto Georg. in verbo presentes, & recipientes col. penul. ver. an autem frater vterinus pòst Ang. in consi. 110. sāctissimā col. 5. ver. conclusio est, cui consi. se subscripsit Bal. & glo. in constitutione vt de successionibus. §. ex collaterali, verbo ex altero tm̄, & tex. ibi dùm dicit (filii autem fratrum in his, q̄ cōmunis parentis fuerunt, idem ius, quod pater eorum habeāt.) & ibi glo. quę bonum tex. allegare dicit in. c. j. §. his verò deficientibus, ibi defuit illius parentis, q fuit agnationis cōis de grad. suc. in feu. & glo. in d. const. vt de successionib. §. filiæ autem fratrum, versi. con mmnis patris, dùm de successione feudi materni loquit: tametsi cōtrariū And tēre cæteat.

97 ¶ TERTIO Q. an cõsanguineus frater nõ pferat sorori vtrinq; cõiũctẽ in feudo ex parte fœminæ puẽiẽte? supra.n. diximus de feudo ex cõi parente prouenĩte, & de feũ. de nouo, modò de feudo ex latere tantùm fœminæ procedente, & videtur dicendum, quòd præferatur masculus:
98 ✠ quia per istũ tex. succeditur vltimo prædecessori feudi, & non primo acquirenti, vt diximus supra in ver. (defuncto) vbi conclusimus esse dubium, quod erat de iure communi hodie sublatum, p istum tex. cùm hinc inde sint opiniones de quo proximiori dispositio ꝙ proximiori mentionem faciens intelligi deberet: an de proximiori vltimo possessori, vel primo acquirenti, licet magis cõem esse, ꝙ succedatur primo acquirenti, refert Di. Conr. lib. prati. q. c. 38. ergò tractatur ꝙ conseruanda familia vltimi decedentis, & nulli dubium est, quòd melius conseruatur in consanguineo fratre tantùm: ꝙ in sorore vtrinq; coniuncta, ergò ipse masculus est præferendus. ¶ Sed in contrarium facit: quia fœmina vtrinq; coniuncta duplicem habet qualitatem, ꝙ habeat masculus, qualitatem. n. cognationis, & qualitatem coniunctionis ex parte feudi,
99 & plura uincula minora uincunt, c. 1. de tregu. & pa. l. fin. C. de adop. & in. p. fratres. C. de leg. here. l. Abb. in c. clerici. nu. 3. de iud. ¶ Nec obstat vinculum, siue qualitas agnationis, quæ est in consanguineo quæ potissima est propter familiæ conseruationẽ:
100 ✠ quia potentius est uinculum coniunctionis ex parte feudi, quod est in fœmina, vt nisi ità diceremus, statu. cõtineret iniquitatem, quod non est dicendum, per doct. Paul. Castr. in auth. itaq; C. communia de succe. & & diximus latè supra in verbo proximiori in prin. & in specie, quòd coniunctio ex parte illius, à quo non prouenit feudũ nihil operetur, tenet Curti. in tracta. de feud. in. 3. par. versi. quinto q. in titulo an citca successionem transuersalium, & Iacob. de Sancto Georg. in tract. de feud. in verbo præsentes & recipientes col. pe. ver. an autem frater: tametsi dici posset, quòd attendatur per cap. hoc si aliquem coniunctio, quæ non est ex parte feudi de quo diximus supra verb. (non communibus) & verbo (proximior)
101 ¶ Sic. n. concludetur, quòd soror vtrinq; coniuncta in feudo ex linea sua proueniẽ præfertur consanguineo fratri p tantũ, & ita nobiscũ tenere inuenimus do. Bla. Lance. hic in q. 7. motus: quia iniquũ est à fœmina feudum auferri, quę est ex linea primi acquirentis feudum, & extraneo tradi: licet tandem cogitãdum relinquat, dicens rem sine dubio non esse. & ita tenere comperimus Pet. de Greg. in tract. concessi. feud. in. 4. par. prin. q. 7. ver. pdictam tñ ampliationem declaro, q allegat Curt. iuni. & Iacob. de San. Geo. in locis precitatis & cæter. volentes, quòd coniunctio, quę nõ est ex parte feudi, nõ attendatur.
102 ¶ Ex quibus infertur primò, quòd si frater iste fuerit uterinus, & non consanguineus multo minus sororem utrinq; coniunctam excludet, quæ est ex linea primi feudum acquirentis: cùm cesset in eo ratio conseruationis familiæ, quæ militat in consanguineo, & cessante causa cessat effectus. c. cum cessante de appellation. cum simil. sed ipse masculus excludetur.
103 ¶ Secundò infertur, quòd si ista soror descendens ex linea primi feudum acquirẽtis, non fuerit utrinq; coniuncta: sed ex latere tantùm, dummodo ex eo, unde uenit feudum, etiã preferetur, tàm consanguineo tantũ, ꝙ uterino tantùm fratri: cùm militet eadem ratio, ne statutum iniquitatem contineat, auferens feudum ab ea, quæ descendit à primo acquirente, & tradens extraneo, & vbi est eadem ratio, ibi est idem ius. l. illud. ff. ad. leg. aquil. l. à titio. ff. de verbo. obligatio. cum uulg.
104 ¶ Tertiò infertur, quòd non tantùm cõsanguineus tantùm, vel vterinus tantũ: sed etiã utrinq; cõiunctus excludetur ab ista fœmina coniuncta ex latere, unde uenit feudum, quod licèt rarò accidat: attamen contingere potest; quòd pater, siuè mater, deducta legitima filiorum, disponat de feudo in personam priuigni, quod potest per. c. uolentes & l. patentib⁹ C. de inoffi. testa. & deindè iste priuign⁹ decedat relictis fratribus utrinq; coniunctis, & sorore ex latere, ex quo feudum uenit: quia istius fœminæ mater; ꝙ nouerca, vel pater, qui victricus erat huic masculo, relicta filiæ legitima, feudum ipsi masculo priuigno dederat: licet rarò cõtingat vt ẽ dictũ

108 gat, ut est dictū; & cùm uotum parentum sit, ut filii sibi succedant. l. scripto hæ rede in fin. ff. unde liber.

109 ¶ QVARTO Q. an filius foeminis maior natu præferatur filio fratris minori natu? videtur, quòd non, primò quia statutum foeminas propter masculos excluderis, factum intelligitur gratia agnationis conseruandæ, secundùm commu nem opinionem, quam testatur Brunus in tracta. de statu. foe. exclu. arti. 3. nu. 11. sed in filio fratris, qui est de eadem familia & nomine conseruatur agnatio & nomen: sed non in filio sororis, nec ob stat quod sit maior natu: quia hæc quali tas maioris ætatis inspici debet inter ge ros gradu, & agnatione, seu ex latere con iunctione.

110 ¶ Secundò: quia nō censetur masculus, qui ex foemina descēdit, quantum ad successionem, & ad eorum exclusionem pertinet, res enim ipsi us foeminæ qualis fuit radice, infecti, & est omne, quod ab ea procedit. l. si uulga matre. C. de bon. mater. & mit um cuius, quia rei spectanda ē? origo, id quod. ff. de donati. ibi qualis ab. & origine eo illitute pecuniæ Gul. in trac. feu. p. 3. nu. 5. Tiraq. in tra. primog. q. 3. n. 6. qui alle gat Anto. de rub. in consi. 27. & cōs. 128. referens distinguere hanc materiam in 4. quatuor casus; Primo in contractibus, si sint inter eo masculorum, non ueniunt masculi. ex foeminis; secundò in statutis, simili modo, ut non ueniant: quia videtur factū, gratia agnationis cōseruandæ: tertiò, similiter, ut nō ueniant, si instituitis fratrib⁹ in testamēto, fil æ testatoris substituantur, si fratres sine liberis masculis decesserint: quia infecta radice, palmites etiā infecti censetur. quartò, si instituitis filiabus, æqualiter uni substituatur si sine liberis masculis decesserit, quo casu tantùm voluit, vt masculi ueniant, & præferantur filiabus, & non solū filii masculi ex foeminis: sed etiam pronepotes ex nepotibus t ratione quia testator non habebat animum cōseruandi bona in agnatione, et ita dicit loqui Corn. in. l. 3. C. de cōd. inser. Soc. in. l. gallus. §. nunc de lege col. vlti. ff. de lib. & post. & tandem hanc materiam (refert) latissimè tractare Charol. Rum. in consi. 18. lib. iii. & Soc. in d. §. nunc de lege. & sic tantùm in isto ca

sus masculi ex foeminis desce. admittuntur, cum non cōseruādæ agnationis gratia uocantur, ita etiam sentit dictus Ia. Grego. in tract. conces. feud. par. 4. q. 7. Verū, amplio quarto, in dicto de. quod masculus non solum præferatur foeminæ: sed etiam descendenti ex foemina, ut l. & Bl. in constitutione in aliquibus de Re. h. quarto quero lib. 1. stat. ... Blā dei. in consi. 85. nu. 3. ... dis regulis ... & alii ... excluduntur ... ex foe minis ... .

¶ Incertum facit ... generaliter loquitur de masculis, nec dicitur eo, qui ex masculis descenderit, sed ... pariter in masculis, & maior natu præcedere in eius

111 istius de cuius successione agitur ✠ quod tempus mortis inspiciendum est, tam quam etiam de qualitate, & conditione præcedentis. l. ... ff. ... l. ... de leg. ... Tiraq. in d. q. 13. nu. 3. & lex generalis ... generaliter intelligi debet. l. de pretio. de public. cum simil. ¶ Nec obstat, si diceretur, quòd quando masculi uocantur per statutum, censentur uocati gratia familiæ, & agnationis conseruandæ, quod ... licet non sit expressa: habeatur tamen pro expressa, vt diximus supra in verbo sexus) quia hoc procedere, quādo per statutum uocarentur masculos tantùm in succes sione ascendentium: secus si prouide aliter, vt hic, in successione collateralium, sint

112 agnati sint, siue cognati: ✠ quia tunc nō uidentur uocati gratia agnationis conser uandæ: sed vt dignitatis fieret masculis conseruetur, vt ait Brun. in d. tra. quod ext. ma. foem. in ar. 3. nu. 12. vbi limitat per dictam conclusionem ... vt non procedat in successione ascendentium ex linea materna: quia tunc nō causa agnationis conseruandæ statutum esse factū intelligitur secundùm Pau. in consi. 30. præsupposito, quòd statutum in ... sed ut dignitatis ... masculis ... tur, quem sequi dicit Maria. in consi. p⁹. in prin.

113 ¶ Secundò facit: nam qualitas matris non debet obstare filio, cui nō est foemina, vti mater, prelata per Tiraq. in d. q. 13. nu. 4. de primog. vbi ait quod filius fœminæ per masculū nō excluditur, stante d. statuto foem. exclusi, & ita tenuisse Pau. Ca. in

consi.421.quòd ista mater col.1.versi ad confirmationem lib.p° ex mente Iacob. Butr. & eundem Paul.in.l.prima post prin.C.de condi. insert. & sequitur Cep poll.consi. causa.ciuil.7.pinctus q. col, pen.versi.item quòd ista verba ; licet per se dicat secus in concessione feudi, vel emphiteusis ex natura rei, quæ concedi tur vz: vt excludatur, vt suprà diximus

114 ¶ Sed hoc non obstaret ✠ quià natura feudi hodiè est mutata: foemina .n.ex natura feudi non succedebat .c. j.§. hoc autem in prima tub. feud . secus est hodiè per hoc.c.per quod succedit. ¶ Nos autè putamus primam opinionè tenedã esse: quià in filio fratris conseruatur agnatio, & magna est ratio agnationis conseruãdæ, & licèt quidam putent, quòd cùm foeminæ vocantur, vel cùm cognati vocantur, non videtur consideratam fuisse agnationis conseruationem: tamen nos contrarium putamus, quod semper intelligatur causa agnatiõis conseruandæ uocatus masculus, quandò solus ad successionem uocatur, & in defectu agnatorum intelligantur agnati vocati, ne in totum pereat successio: quià in cognatis si non in totum: aliqualiter conseruatur familiæ nomen, per aliqua tempora, & mouemur

115 ex coniectura ta mente statuentis ✠ qui disponit unum succedere: & non plures, non propter aliud : nisi vt diues conseruaretur, secundùm glo . communiter approbatam in.c.licèt de uoto, & ibi Abb. quià si diuideretur feudum ad minimum quid reduceretur, & destrueretur: cùm nil sit tam magnum, quod per sectionè non fiat paruum in auth. de triente . & semi. post prin.col.3.Bal.nu.2. Alua.nu j. in.c.imperialem . §. prætereà ducatus de prohib.feu.alien. per feder.et si hoc statuentes non considerassent, omnes æqualitèr admisissent ad successionem, & tunc nec agnatio considerata non fuisset, ita etiam deciditur stante statu.per Corn.in consi.246. videtur prima facie col. vlti, lib.2.secundum quod refert Bru.in consi,.22.& consi.128.tamen Tiraq. in q. 1.nu. .9. de primogen.dicit quod ex diametro Corne.ibi contrarium dicit: tu verò eos vide, & cogita : quià subtilis est questio.

116 ¶ QVINTO Q . quid si filius sororis fuerit utrinque coniunctus, et maior natu: & fratris filius ex latere tantum consanguineo ? videtur, quòd præferatur filius sororis qui coniunctus: quià plures habet qualitates: habet .n.qualitatem coniunctionis, &

117 qualitatè maioris ætatis plus altero, & duo uincula uincunt vnum authe. post fratres .C.de leg. hæred. ¶ In contrarium: ille habet qualitatem agnationis, vbi familia conseruatur, et sic mihi at in præcedentis q. ergo. idem ius dicendum .l.à titio.ff.de verb.obliga.l.illud.ff.ad.l. aquil. non obstat quòd duo uincula uincunt unum : quia hæc qualitas agnationis conseruandæ est principalis, quæ requiritur, quam non est in altera illas duas qualitates, quas alius habet : tametsi inter ligendum occurrit suprà in q . de mentali, quod non est adeò potens ratio familiæ conseruandæ, vt sexus & primogenituram in eam non modo ad prin. credimus opinionem suprà memorauimus in verbo prærogatiua, quod agnationis conseruandæ ratio magna sit, ex coniectura ta mente statuentium per ea, quæ dicta sunt in præcedenti.q.in fin. ✠ & principale semper in

118 spiciendum est.l.j.de emancipatione, & ibi Bal.ff.de contrahe.em p.l.si quis nec causa, & ibi docto.ff.si cer.pet. Soci.rep.in consi.124.visis omnib' nu.15.vol.j & sic tenemus, quod filius fratris præferatur.

119 ¶ SEXTO Q . quid si filius sororis est coniunctus ex parte feudi tantùm , & filius fratris est utrinque coniunctus & maior natu ? videtur.quòd filius fratris præferatur : quià in eo conseruatur agnatio defuncti, cui succeditur, vt consultus est in præcedentibus.q item habet qualitatè agnationis, plusquam habeat filius sororis qui est tantùm cognatus. item habet qualita

120 tem maioris ætatis seu primogenituræ, quæ inter masculos est consideranda, vt tenet Affl.ct.in constitutione vt de successionibus nu.44.rub.24 lib.3 post Alex.in consi.29.vol. j per illum tex. & sic habet tres qualitates, plusquam habeat alter.

¶ Sed contrarium dicendum putamus, vt præferatur coniunctus ex parte feudi, ne resultet iniquitas. Paul.Ca.in auth. hoc ità.C. communia de succe. & diximus suprà in q.3. quæ coniunctio ex parte feudi principalior est aliis, vt diximus suprà in uerbo proximior, & verbo prærogatiua.

¶ Septimò

121 ¶SEPTIMO Q. an filia fratris p
feratur sororis filio, in feudo ex cõi linea
prouueniente, vel in feudo nouo? pro
parte affirmatiua facit: quia hæc fœmi
na est agnata, et in ea saltèm donèc viuit
familia conseruatur aliqualitèr: nàm fœ
mina caput, & finis dicitur familiæ, vt sæ
pius dictum est suprà .l.pronunciatio.§.
fin.ff.de verbo.signi.Soci.in consi.30.nu.
11.vol.3.Parisi.in consi.23.nu.45.vol.3.
¶ Secundò, si est vera illa cõclusio, quòd
succedatur p repræsentationem, quòd
hæc filia locum patris assumat, vt in suc
cessionibus de iure cõi, cum de patrui
successione tractatur .§.huiusmodi in au
th. de hered. ab intesta. ueni. & latè Di.
Coua.lib.prac.q.c. 38, non esset dubiũ,
quòd ista præferretur: sed nos contrariũ
tenuimus per hoc, c.quod uocat proximi
ores, vt vnusquisq; ex persona propria
succedat, & latè diximus suprà in verbo
(gradu) in q.6.an nepos præferatur pa
truo, vbi uide. ¶ Sed in contrariũ
facit, quià ille est masculus, & qualitas
masculinitatis a statuto requisita reperit
in eo, & non in fœmina, licèt sit primoge
122 nita filia, & nec in ea cõseruatur agnatio.
Tiraq.in tracta.primogen. q.14.nu.5. q
allegat Ias. in consi.221, statuto ciuitatis
col.3.versi. sed q̃uis præd cta lib.2. maxi
mè quia stat. indifferentèr masculis fauet
vt diximus suprà in q.2.

123 ¶OCTAVO Q. quid si sit filia fra
tris vtrinq; coniuncta, & filius sororis ex
uno tñ latere, retento eodem themate
in feudo ex linea cõi, siue nouo? videt
vt masculus præferatur proptèr dignitatẽ
masculinitatis: quià statu. masculis fa
uet, vt nupèr est dictum in præcedenti q.
¶ Sed cõtrarium: quià plures qualitates
sunt in fœmina, q̃ in masculo: sed imò
sũt pares in q̃litatibus: nã si fœmina ha
bet vnam qualitatẽ coniunctionis ex uno
latere plus masculo, masculus habet qua
litatem masculinitatis plus fœmina, quã
potentiorem æstimamus, & consequen
tèr præferendus venit, argu .l.cùm quæ
ritur .ff.de sta.homi.
124 ¶Ex quibus infertur, quòd si qualitatem
aliam haberet ipsa fœmina puta feudi,
tũc præferretur fœmina, et non mascu
lus, per rationem, quià duo uincula uin
cunt unum, vt diximus suprà, auth.pòst
fratres.C.de legiti.hæred.cum simi. & fa
cit. quod tradit Pet. Grego. in tracta. cõ
cessi.feud. p.4.q.9.ver. secundo infero,
vbi dicit, quòd intèr concurrentes eodẽ
gradu duplex cõiunctio ẽ potentior q̃ sim
plex cum primogenitura, vt dè soror ex
vtroq; parente præfertur sorori maiori na
tu ex altero parente tñ in successione fra
tris. Andr. in consti.vt de successionibus
col.3.versi quod patet melius.

¶NONO Q. (visis de filiis fratrũ)
125 modo de filiis filiorum, qui propriè
(sobrini) vulgo (fratres terti) vocã tur
& in sexto sũt gradu. Andre.in.c.1.§.hoc
quoq; nu.22.de his qui feu.dar.po. quis p
feratur? Et videtur dicendum, quòd ille
126 præferatur, q plures habet qualitates quià
duo uincula uincũt unũ.c.1. de treug. &
pac.l.fin. .C.de adop. auth.post fratres.C.
de leg.hered. Abba.in .c.clerici nu.3.de iu
di. vt suprà diximus, ideò si quis fuerit vtrin
que cõiunctus, & alter ex latere tm̃, præfertur
127 vtrinq; cõiunctus. ¶ Sed in cõtrariũ fa
cit, quià qualitas vtrinq; cõiunctiõis nõ ex
tenditur vltra filios fratris, auth.pòst fra
tres.C.de legi. hæred. Bar.in consi.13.&
ità p prædicta tenet do. Blas. hic q.8. vbi di
cit esse tex.expressum in d.aut post frs, vt
dèpris fratre, & fratrũ filiis, ulteriores, sẽm
propriũ ius, & gradũ ueniũt, nõ cõsiderata
vtrinq; cõiũctiõe ¶ Sed prædicta locũ ha
bẽt in q̃litate vtrinq; cõiũctiõis: sed de aliis
qualitatib' nil dr, puta de qualitate cõiũcti
onis ex linea, ex qua venit feudũ, præterea
128 putamus, q qualitas cõiũctiõis respectu
feudi trãsit ad oẽs: quià oẽs sũt de linea p'mi
feu. acquirẽtis, & quod in vno, et in alio in
129 quũ reputat: quià psõæ p'mi acquirẽtis cõsi
derãt in feu. nõ hæreditas. sẽm cõem opi.
firmatã p tex.in.c.1.de succe.fra. vl grad.
et ibi Bal. latè Dida Couar.lib.prac.q.c.
130 38.col.3. & hęc est ppa nã feudorũ, vt
feudũ sit ex pac.et pui. Affli in.c.1.de suc.
feud. & Came.in c.imperialẽ.§.præterea du
cat'. de prohib.feu.alie.p fed. ¶ Et lz natu
tũ sit hoc p præsẽs.c. quià succeditur ẽffectio
131 tñ recipit statu. interpretationẽ a iure cõi
vt aliqd operet, & min' ius cõe lędat.c. di
lect' de cõsu .l.dãni.la.1.§.his.ff.de dã.in f.
Pari.9°.nu.n.6.vol.3. opor .n. hec stat.
absq; eo, q auferat coniunctionis quali
tatem respectu feu. õibus ulterioribus,
132 ¶ Et sic concluditur quòd qualitas tñ

V

tùm vtriusq; coniunctionis nō consideratē vltra filios fratrum: sed oēs aliæ qualita tes cōsiderari debēt; primò, vt coniunctus ex parte feudi pferatur, ne iniquitas ex istatutis resultet; quæ ita resultat in vno sicut in alio, in ulteriori gradu existenti si quidem primo acquirenti feudum succe
133 dat, ✠ & vbi eadem ratio, ibi idē ius statuendū. l. illud. ff. ad. l. aquil. cū simi. deindè, vt masculus fœminæ, & vt maior natu minori pferatur.

134 DECIMO Q. quid si masculus tempore delatæ successionis non sit natus: sed sint nisi fœminæ: antè aditā hæreditatem nascatur? Bru. in tracta. de sta. fœmi. exclu. arti. 12. q. 32. nu. 302. concludit; quòd fœmina succedat, & exclu datur à masculis; qui non sunt in rerum natura tempore delatæ successionis. sm Come. in cōs. 114. videtur verū. postre
135 mò vol. 4. mouet: ✠ quia qualitas exclu siua pòst hæreditatem acquisitā, nō offi cit, neq; pdest ad excludēdū. pro vt asse rui latè dixisse suprà in arti. vj. membro
136 4. q. 9. Sed contrà hanc rationem pōt dici, quòd hæreditas non dicitur ac quisita antequā adeatur, vt patet in. l. j. & in rubri. ff. de acquir. hæreditat. & ibi glo. ideò ea, quæ dixit Brun. de qualitate exclusiua pòst hæreditatem acquisitam, procedūt pòst aditam hæreditatem, & nos loqui
137 mur antè aditā hæreditaté. Secun dò mouetur; quia conceptus & natus mortuo eo, de cuius successione tractatur ei non agnascetur, nec dicitur attinere. l. j. §. si quis proximior. ff. vndè cogna. l. titius. ff. de suis & legi. hæred. & l. paul. ff. de in bo. rap. Sed contra hoc di ci potest, quòd locum habeat, quandò est conceptus, & natus post mortem eius, de cuius successione tractatur: secùs si est cōceptus in vita defuncti, & natus post eius mortem antè aditam hæreditatem;
138 ✠ quia tūc ille pro nato habetur, qui in vtero est, quoties de eius cōmodo tracta tur. l. qui in vtero, vbi glo. & do. ff. de sta. homi. Sed ad hoc dici potest, quòd statu. verè & strictè debet intelligi maxi mè quia est odiosum, cùm de exclusio ne fœminæ tractetur. l. iij. §. hæc verba. ff. quod quisq; iur. cū simil. & qui pro nato
139 habetur, nō est verè natus. Sed solui tur hoc: quià licèt statu. sit ex parte fœ

minarū odiosum: attamen ex parte masculi est fauorabile, & principaliter fauor masculorum consideratur, nec attendit ad odiū, quod in consequentiā venit, vndè est extendendum, sm moder. com muniter in. l. 2. C. de in ius voca. vt refert & sequitur Marcus Saluiola in rub. ff. sol. ma. nu. 52. fo. 18. vol. 3. rep. pro quibus di cit esse doct. Bar. in. l. liberorum. ff. de verbo. signific. in versi. si verò contineat odium filii, & tex. in. l. filium. ff. ad macedo & in. l. senatusconsulto. ff. de ritu. nup.
140 Præterea cōfirmatur: nā in extraneo hærede eius capacitas, & incapacitas in spicitur, non tempore delatæ hæreditatis sed tempore aditionis hereditatis, secun dū Aretin. in consi. 442. p tex. in. l. fin. ff. vndè cogna. & sequitur idem Bru. in d. tract. arti. 6. mēbro. 4. q. 16. nu. 366. vbi concludit, quòd si fœmina doretur antè aditam hæreditatē; licèt pòst illā delatā quòd excludatur: quià talis qualitas ex clusiua inspicitur d. tēpore aditæ heredi tatis, nos quid dicendum in hoc dicem
141 infra in ver. (auaritata) q. 15. similiter tamē ipse Bru. pcedere in extranea herede secùs in sua. l. in filiis, qui ipso iure post mortem patris statim efficiuntur heredes sinè hereditatis aditione etiam ignoran tes & inuiti: licèt habeāt beneficium abstinendi de iure pretorio. §. sui inst. de here d. quali. & differētia & . §. sui de hered. q ab intesta. defer. vbi glo. in verbo. & ignorantes. l. j. §. qui sunt. ff. si quis om. ca. testa. quod nobis attendere...
142 Ex quibus infertur, quòd licèt filius nō adierit hereditatē patris, attamen eo mortuo trāsmittit hereditatē sibi debitā ex statuto ad quoscūq; hæredes, secūdū eōdem opinionē, quā refert & sequitur dicens eam esse veriorem, post ad partes latam arg. Bru. in d. tract. de statu. fœmi. exclu. arti. 16. q. 6. nu. 83. & 93. pòst Soci. in cōsi. 296. vol. j. & dicit ēt latè disputare Alex. in cōsi. 20. viso processu vol. j. & Soci. in consi. 153. pulchra, & subtilis, & alios quamplures, commēdās etiam ēē pulchrā q. in nu. 77. vsq; ad nu. 108.

143 VNDECIMO Q. utrùm ma sculus arrogatus, vel adoptiuus excludat fœminā legitimā, & nālē, stāte statu. pdic to, q masculus pferat? latè examinat Bru. in d. tra. de statu. fœmi. exclu. arti. 12. q. 30. vbi conclu. in

144 vbi concludit, & quod non comprehendi
tur arrogatus, vel adoptiuus ad exclu-
sionem legitimæ, & naturalis fœminæ,
secundum communem opinionem, quam
ipse testatur in nu. 15. quia pulsio statuti
in casu verò non trahitur ad fictum, vt per
Bart. in l. omnes populi q. 6. ff. de iust. et
iur. & doct. in l. gallus. §. & quid si tantũ
ff. de lib. & posth. & in l. 1. §. ex falcidia
ff. ad l. falci. & adoptiuus, vel arrogatus
non dicitur verus: sed fictus filius.
¶ Quod ampliat in nu. 19. etiã si statu.
in totum fœminas excludat para quod
dicat, quòd stantibus masculis fœminæ
non succedant, vt ad huc etiam non cõpre
hendatur: quia intelligendum est de ma-
sculis naturali etiam coniunctione cõiũe
145 tis. ¶ Limitat tñ in arrogatis & adoptiuis,
ab auo paterno, qui arrogati nõ dicũt, cũ
remaneant in potestate patris, & non trã
seant in familiam patris adoptiui: nisi
vbi daretur nepos in adoptionem auo ma
terno, vel nepos ex filio emancipato da
retur in adoptionem auo paterno iuxta
l. penu. C. de adopt. & §. 1. etiam seq. in
stitu. eod. quod clarius est, vt non exclu-
dant filiam fœminam patris adoptiui:
sed benè excludent filiam patris natura-
lis: cũm in eius familia remaneant, & iu
ra suitatis nõ amittant d. l. pen. & §. sed
ea omnia in fi. de legi. agna. succe. quod
not. limitare dicit Corne. in consi. 65. plu
ra vol. 3. nisi isti adoptiui sint de agnatis
excludentibus filias, quamuis ex lineis
anterioribus, vt ibi per eum: vbi vide.
¶ Sed hæc procedunt in successione ascẽ
dentium, vnde multo magis erit in succes
sione collateralium, quibus nõ fit agna-
tio, sicut ipsis ascendentibus, a quibus
146 arrogatus sit. ¶ Præterea procedunt in
allodialibus: Sed, quid in feudalibus?
vbi propter nobilissimam naturam feu-
dorum adoptiuus succedere non videtur
vt est tex. in c. 1. §. adoptiuus si de feud.
fuer. controuer. inter dom. & agna. in v-
sibus feud. dic, quòd regulariter adop-
tiuus & arrogatus non succedit in feudo:
nisi adoptetur ab eo, cui si nõ adoptione
succederet, puta ab auo, vel patre cum
esset emancipatus, vel auo materno in
casu, quo ipsius filii mater succederet in
feudo, alias obstaret impedimentum de
quo ibi stante ratione, secundum Andre.
in d. §. adoptiuus, vt asserit & dixisse id ipse

præ in rub. p̃ feud. §. hoc autẽ, & hodie p
hoc c. quod similiter, si adoptatur ab auo ma-
terno: quia nil obstat fœminæ, quin suc-
cedat, sic & eius filio nil obstabit.
147 ¶ Secundò fallit: nisi expressim rescripto
imperatoris, quo arrogetur, vt succedere
possit in feudo, quo casu succederet arg.
eorum, quæ dicuntur in d. c. 1. §. naturalis
si de feud. fuer. cõtrouer. inter do. & agn.
& l. principibus ff. de aqua plu. arce. secundum Bal-
cuem sequitur Alua. & Præpo. in d. §.
adoptiuus secundum ita tenet Bru. in atin. 6. nu.
148 47. ¶ Et licet plus iuris videatur habe
re legitimatus, quàm adoptiuus propter naturali
tatem, quæ est in legitimato, quæ nimi
mè aboleri potest, secundum Bal. in l. si te pari
C. de suis, et legi. arg. eorum, quæ in simi
li not. in l. manumissiones ff. de iu. & i
149 iur. ✝ vñ de legitimato ad adoptiuũ arg.
non valere dicit Corn. in l. Gallus. §. &
quid si tantũ nu. 46. ff. de lib. et post. & De
ci. in cons. 2. in prin. Attamẽ nos opina-
mur in hoc casu, idem dicendum esse in
adoptiuo, quod dicitur de legitimato:
quia totum hoc venit ex potestate prin-
cipis, sicut n. princeps potest aliquem le-
gitimare ad feuda, vt no. in d. §. naturales,
ita legitimare potest adoptiuum, vt rectè
no. in d. §. adoptiuus. Ideò dic, vt diximus
de legitimato supra in verbo non com-
munibus, et infrà in verbo maior natu. &
aliqualiter tetigimus de adoptiuo in d.
verbo, non communibus, & subdemus
etiam in seq. q. & Pet. de Greg. in tract. cõ
cessi. feu. par. 4. q. 7. ver. & ultimo se
cundo.

150 ¶ DVODECIMO Q. an legiti
matus excludat legitimam & naturalem
fœminam, & d. simpliciter, quòd aut est legiti
151 matus per subsequens matrimonium, ✝ & iste
masculus comprehenditur in statuto ad ex
clusionẽ fœminarũ: quia legitimatus per
subsequens matrimonium, est verè legitim.
vnde nõ obstat, quod statu. sit strictè interp
tationis, & cõsequenter non extẽdendũ. l. 3.
§. hæc verba ff. de neg. gest. latè Dĩ Co.
super decreto, c. 8. nu. 25. et 26. vbi est doct. et
quos ibi allegat, & nos etiam latè diximus
itaque legitimatus præferatur legitimo
secundo nato: infrà in verbo (maior na
tu) & tetigimus suprà in verbo (non cõ
munibus) & ait Corn. in l. gallus. §. & quid
152 si tantum nu. 65. ff. de lib. et posth.

¶ Aut est legitimatus per rescriptum, & tunc est difficultas, & quod non compre-
hendatur primo tenuit Brunus in. cap.
per venerabilem extra qui filii sint legiti-
153 mi: Et quia statu. excludens foeminas
propter masculos est contra ius com-
mune leg. maximum vitium. C. de
liberis praeteritis, & consequenter est
strictissime interpretandum. l. quod vero. ff.
de leg. l. si vero. §. de viro. ff. solu. mat. si
constante eode. titu. c. dilectus de con-
suetud. cum simil. Paris. in consi. 110.
nu. 15. vol. 3. masculus n. intelligitur legi-
154 timus ex origine, & naturaliter. ¶ Secun-
do quia statu. excludens foeminas propter ma-
sculos est odiosum ex pluribus capitibus pri-
mo quia contra ius naturale nullam constitu-
ens differentiam inter masculos & foemi-
nas, circa successionem, tum quia nutrit
odium inter istos qui succedere poterant
de iure com. arg. l. illud. C. de coll. cum simil.
et quia per tale statutum inducitur quaedam
exhaeredatio, ut dicunt doct. in d. l. illud.
.C. de colla. iunctis no. in. l. cum quid. i. ff. de
lib. & post. quo casu statu. pluribus capi-
tibus odiosum non est extendendum, etiam
ex ratione expressa, secundum Marc. de Fan.
in tract. suo [illegible] extensionum char. vi. versi.
.4. aut & dispositio pluribus capitibus
odiose magis praestat immo. [illegible] quam
si [illegible], secundum doct. in l. i quis gravis
.§. fin. ff. ad senatusconsult. syllanianum,
& sicut regula odia. ff. de reg. iur. lib. vi. ad-
ducit. ad hoc per Paris. in co. 97. nu. 95.
vol. 2. ¶ Tertio faciunt omnes rationes,
& authoritates, & iura addu. per Brun. in
suo tract. de statu. foemi. exclu. arti. 2. q. 9.
nu. 47. usque ad. 72. ubi refert Ias. in. l. si is
qui pro emptore, versi. iuxta praedicta. ff.
de usucap. dicere hanc opinionem esse veri-
orem, & magis communem.
155 ¶ Sed his non obstantibus quicquid di-
cant alii contrarium verius esse putamus,
ut legitimatus per rescriptum comprehenda-
tur in statu. non ad exclusionem foeminarum,
159 non enim [illegible] legitimatus dicitur verus & non
fictus legitimus, sicut subsequenti matri-
monio, quia per [illegible] legitima-
tum [illegible] a lege,
ut [illegible] Fortun. Gar-
zia in. l. gallus. §. & quid si tantum nu. 68.
[illegible] resolutionem [illegible]
.ff. de lib. & post. ibidem Galli. nu. 78.
Di. Covar. super decr. c. 8. nu. 15. & seq.

& Ias. secundum hanc opinionem dicens ita plures
consuluisse, & iudicatum fuisse in. l. si is
qui pro emptore nu. 77. & quamplures
doct. citat per Paris. in consi. 15. nu. 8. vol.
.3. post Crott. qui late examinat istam ma-
teriam in d. l. gallus. §. & quid si tantum
.ff. de lib. et post. et Brun. in tracta. de sta-
tu. exclu. foemin. arti. 11. q. 4. ubi indistinc-
te tenet quod comprehendatur ad exclu-
sionem foeminarum, sive sit per subse-
quens matrimonium, ut dixi in nu. 40. &
seq. sive non: sed loquitur in allodialibus,
ubi ponit sex limitationes, ut ipse dicit
quia in generali dispositione non veniunt
feudalia, ut asserit dixisse in arti. 8. q. 2. & 3. &
licet praedicti doct. loquantur quando de suc-
cessione aliorum agnatorum tractatur
ut diximus supra in versi. ¶ (Non enim
157 nibus) ¶ quia legitimatus sic agnatus sit
patri, sicut ceteri agnati, l. aut. in consi-
l. p° nu. 5. vol. 2. post Alex. in consi. 13. ele-
ganter col. 2. vol. 3. qui [illegible] esse ma-
gis communem opinionem Di. a. Covar.
super decret. parte. 2. nu. 2. per tex. in. §.
propter in auth. quib. mo. natu. effi. sui. Fa-
cit, media in contrarium adducta non ob-
stant: quia licet stricte statuta interpretan-
tur eum tamen [illegible] [illegible]
158 le, in mum, & non fictum. ¶ Non
obstat secundum: quia licet statu. excludens
foeminas ex parte foeminae dicatur odio-
sum, & ex parte masculi favorabile: At ta-
men quando odium est favorabile, ma-
teria dicitur favorabilis esse, & lata: nisi
aliter appareat, Afflict. in consti. in aliqui-
bus. q. 2. nu. 11. & 12. post Abb. in. c. non
156 dubium extra de sente. exc. Et sed si dicimus
istius statu. propter masculos foeminas
excludentis, est adeo rationabilis, quod
facit statutum iustum; & legi divinae con-
sonum, ut patet in biblia nu. 27. homo cum
mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius
transibit haereditas, & alia multa faciunt,
quae congerit Lucas de Pen. in. l. fin. C. quan-
do & quib. quar. pars debe. lib. xi. & late
ius Brunus in d. tracta. de statu. foemi.
exclu. arti. 2. ubi multa de origine istius
statu. ponit, dicens quod iustum, & rationabile
continens publicam utilitatem, & privatam
ipsius defuncti, quia [illegible] domus,
& agnationis conservandae. l. 1. §. denun-
tiare. ff. de ventre inspiciend. ibi (ut ag-
natorum dignitatis familiarum salva sit)
secundum Paulu. Castr. in consilio. 121.
incipit

incipit quod ista mater.admittatur nu.1.
versi.nã ita intelligẽda cũ cõcor, alleg. p
Afflict.in constitutione in aliquibus rub.
.a 3.lib.3. Parisi.in cõsi.100.nu.6.alias.10.
vol,2.post Brun.in tracta.de statu.foemi.
arti.12.q.11.& Lap. alle.101. idem Parisi.
in cõsi. 16.nu.20.alias .21.&.22.vol.3. et
idem Bru.in arti.4.nu.6.qui dicit hãc ẽe
veriorẽ & magis cõmunẽ opinionẽ,quòd
hoc statu, indistinctè et simpliciter est fa
uorabile,vbi per totũ illum arti. latè exa
160 minat,& plura adduc. ✠ nam actus, sa
per quo lex disponit,quotiès ex una parte
est fauo.& ex alia odiosus, iudicat̃ sm eã
partem,super qua lex principaliter inten
dit prouidere,per .l. qui exceptionem &
quod ibi not. Bart. & do.& in specie Pau.
Cast.ff. de cõdi. indeb. & in.e.it. in pri.
ibi sũ nõ sit dicendũ de doci. in.6. & alia
multa cõger.s in d.arti.4.nu. 7.
161 ℂ Confirmatur hoc alia ratione inã pre
sens statu.etiã quò ad foeminas ipsas dici
tur fauorabile: nã eas admittit,& non ex
162 cludit,cum de iure cõi feudorũ nullaten⁹
foeminae admittẽtur.c. j.§. hoc notãdũ,
in prima rub.feud.c. j.§.ij.de succe.feud.
cũ simil. & de iure constitu. regni admit
tebantur vsq; ad tertiũ gradũ in feudis
quaternatis tantũ, vt in cõstitutione ut d.
successionibus, sed praesenti statuto vsq;
trinepotem.i.septimũ gradũ admittũtur:
nisi dicatur, quòd iure constitutionũ re
gni : licèt vsq; ad tertium gradũ admit
tãt, equaliter tamẽ cũ masculis succedẽr,
si non uiuatur iure francorũ: sed hic ma
sculus pfertur, siuè francorũ,siuè longo
bardo iure uiuatur, cũ hoc regno ab inte
stato ius francorũ seruetur, fm cõem opi
nionẽ, vt diximus suprà in uer.frãcorũ:sed
ad hoc respõderi posset, quòd in mini
mo grauatur, & in pluri releuatur, cũ cõ
sti. vt de successiõibus nõ loquatur: nisi
in feudis quaternatis,et hęc cõstitutio ge
neraliter loqtur, vt diximus suprà in ver
bo (subfeudatariũ,)
ℂ Praetereà vsq; ad tertiũ gradum voca
batur, modo usq; ad trinepotem, quòd
intelligim⁹ usq; ad septimum gradũ, vñ
163 dè succedit regula,✠ q in uno grauatur,
in alio releuatur .l.cum q .ff. de iure iur
164 eum simil. ℂ Insup statu.exclud.foemi
nas in feudo pp masculos nõ ẽ odiosũ :
cũ p id redeat ad ius cõe, quo foeminae
nõ succedebãt in feudalibus .c. j.§.hoc

autẽ notãdũ ĩ his qui feu.dar.po.c. j.§.si.
sĩc de succe.feud. Andr in cõsti. in al.gb⁹
cum cõcord.p Affli.ibi nu.2.rub.23.lib.3.
165 ✠ ex statu. reuertẽs ad ius cõe antiquũ
ẽt quòd mediã iuris prudẽtiã corrigat,est
fauorabile, & extẽdẽdũ de uno casu
ad alium,est glo.in.c.statutũ in. in verbo
numerãdum de pben.lib.vi.quã sequit
Alex.in.l.si cõstãte col.4.ff.so.ma.& Cur.
in.l.venia n.25.C.d in ius uo.dicẽs ẽe cõẽ
166 opi. ✠ nã res facilè reuertitur ad naturã
suã .l.si unius.§.quod in specie.ff.de pact.
cum simil, idẽ Afflict.in d.consti. in aliq
167 bus nu.9. ℂ Vndè infertur,q̃ uera est
illa cõis opinio, quòd statutum pp ma
sculos foeminas excludens est validum
& firmum,quã testatur Parisi.in cõsi.54.
nu.2.vol.1.& consi.93.nu.3,vol. 3. d quo
articulo dubitat Fortu.Garzi.in .l.gallus
.§. idẽ credẽdum nu.57.ff.de lib. & post.
& sic cõcludimus, quòd legitimatus per
rescriptum pfertur foeminę legitimę, &
naturali.
168 ℂ Limita tñ p⁹ vt pcedat in legitimato p
rescriptum expssim ad feuda,alias pp no
bilissimã nã feudorũ legitimatus simpli
citer nõ succedet in feudo.c. j.§.naturalis
si de feud. cõ.n. cõ.su. inter do.& agna.
latè D.Co.si p ẽere. in secun da parte.c.
.8.num.27. Parisi.in 9° p° nu.114. usq;
ad.121. vol 2.& diximus suprà in ver.nõ
cõ:bus versi.sed iuxtà hoc q.
169 ¶ Ex qbus infertur,q̃ multo minus exclu
det foeminã legitimã & naturalẽ,si mascu
lus legitimatus non fuerit, siuè sit natu
ralis, siuè spurius, secundùm magis
communem conclusionem, quam testa
tur Bru.in tract.de statu.foemi.exclu.arti.
170 .12. q.8.nu.30.vsq; ad.48. ✠ quia dispo
sitio iuris ciuilis regulariter. non compre
hendit filium illegitimum, vel naturalẽ
& dicit not. Paul.Cas. in consi.69.super
eo, & plenius in consi.183. in causa quae
vertitur in antiquis, vt ipse dicit in nu.
.40.Et licèt ipse Bru.nu.42. deindè di
cat, quòd iste articulus apud eum non
est sinè difficultate,tamen putat attenta
communi opinione suprà relata ab ea
non esse recedendum: Attamẽ dicas hãc
difficultatem esse in allodialibus, secùs
in feudalibus, vbi non datur aliqua diffi
cultas per d.c. j.§. naturalis si de feu
do defuncti contentio fuerit inter domi
num, & agnatum.

171 ℂ Secundò limita procedere in legitima
tis ante mortē illius, de cuius successiōe
agitur: secus, si pòst mortē legitimetur:
quia legitimatus fœminā legitimā nō ex
cludet: nisi hoc.c. proximiorē vocat, qui
172 mortis tēpore defuncto superest, ✝ & legi
timatus à die, quo est legitimatus, dr le
gitimus verè: sed antè vsq; tēpus natiui-
173 tatis: ℂ licèt id natiuitatis tēpus legitima
tio retrotrahatur, secūdum cōem opi. doct. in
d.l. gallus. §. & quid si tm̄. ff. de lib. & po.
quā refe. & seq. Parisi. in cōsi. 3. nu. 58.
vol. 2. dr ficte: & nō verè legitimus:
quia fingitur eo tēpore retrò, quo legiti-
mus nō erat, legitimū fuisse, quæ fictio
in iure, & in facto consistit: siquidē natu
ra, nec iure legitimum esse constat, vt
tradit subtilis Hispanus Fortun. Garzia
in d.l. gallus. §. et quid si tm̄ nū. 168. cū
duo. seq. ver. ad resolutionē ego, vbi di
cit, ita intelligi debere verbum (habean
tur) in.c. tanta extra qui filii sint leg.
& ibi Galiau. nu. 78. pòst alios p eos è
ibi relatos.
174 ℂ Insup cōfirmat: legitimatio nō retro
trahit in præiudiciū tertii, cui p delationem
iam ius quæsitū: quia hoc ius delatū agna
to pòst mortē agnati, cui succeditur: licet
in vita, non ita probabile, existat, est
tā irreuocabile, vt ab eo sine eius facto
auferri non possit. l. id, quod nostrū. ff. de
reg. iu. Pau. Ca. nu. 9. Galiaul. nu. 91. &
Fortu. nu. 156. vbi esse cōem opin. dicit.
Et licèt Parisi. in consi. 3. nu. 58. vol. 2. cō
trarium dicere videatur: vz, q legitima
tio ad natiuitatis tēpus retrotrahatur, q̄n
fuit restitutiua, & ad alios præiudicii respec
tu iuris nō dū realiter quæsiti: sed in spe
existentis, & solū delati, dicens: ita ex
mente Bal. & aliorū cōiter haberi in d.
§. & quid si tm̄, ac multos enumeret au
thores: tn̄ intelligitur, q̄n expressim legiti
matus esset in præiudicium eorum, quibus
est ius delatione quæsitum: secus, si sim
175 pliciter legitimaretur: ℂ cū Princeps in
dubio tertio præiudicare velle non præsuma
tur, d. tex. q illud ius sit merè de iure ci
uili. l. cū filius familias. ff. de test. mil. l.
nec auus. C. de ema. lib. iuncta. l. nā & ci
uilē. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. &
Galiau. in d. §. & quid si tantū nu. 81.
176 ℂ Sublimita hanc limitationem: nisi
expressim in præiudicium illius, cui ius sit de
latione quæsitum, legitimatus esset: q̄a
tūc legitimatus masculus fœminæ legi
timæ præferretur, p prædicta, quod licet secun
dum intelligitur, si princeps causa publica
respiciente vtilitatē legitimaueri, vel si
ne causa, cū clausula de plenitudine po
testatis, vel motu proprio, vel ex certa
177 scientia: ✝ nam tūc princeps ius delati
onis nondum realiter quæsitum his clausulis
ad libitum tollere potest: ✝ quia ius adeu
ndi, quod habet iste, cui ius est delatū est
de iure ciuili; immò nec nostrum in bonis
178 extat. l. p̄tia rerum. ff. ad. l. fal. ℂ Et prin
ceps est supra ius positiuum, sicut papa.
c. proposuit de præbe. l. princeps. ff. de le
gi. ro. in.c. 3. & .c. q in in ecclesiarum de
consti. Bart. & cæt. in. l. fin. C. si con. ius
vel. vtil. pu. Brun. in consi. 3. nu. 33. Cam
peg. in q.° 2. nu. 37. Soc. in q.° 10. n. 28.
Iaco. de Leon. in q.° 114. nu. 7. q cum ista
sunt inter cōst. feu. in his n. q sunt iuris
positiui sufficit pro rōe voluntas. Bald.
in. l. impetrata. C. sent. resc. nō po. & in
extrauag. de pace cōst. in verb. imperialis
lis celsitudo, & in. l. 2. C. de seru. & aq.
Soc. & Campeg. in præcitatis locis, est de
nique cōis cōclusio, quā late tal in pugna
tionibus Fortu. defendentibus ultra in ver.
maior nam q. 5.
179 ℂ Iterùm hanc sublimitationē sublimita: vt
si pòst aditam hæreditatē legitimetur: nā
tūc sine cā publicā respiciente vtilitatem
princeps in præiudicium eius, cui ius est
180 adit one quæsitū legitimare nō pōt: quia ius ex
aditione quæsitū: licet per actū iuris ciuilis sit
quæsitū, est tñ de iure naturali, & princeps
ius naturale tollere nō pōt. fm magis cō
munem opinionē, à qua, nec in iudican
do, nec in consulendo recedendum esse
asseuerat Soci. nepos in consi. 20. nu. 52.
vol. 2. Parisi. in q.° 101. n. 70. vol. 3. post
doct. in. l. digna vox. C. de leg. & in. l.
fin. C. si cont. ius vel. vti. pub. & .c. q
in ecclesiarum extra de cōst. & Iannes in
verb. maior natu dicentes. q. 5. Fran. alijs
is modis prædicta cōclusio limitetur: vi
de Brun. in d. tract. de statu. fœmi. ex
art. 12. q. 4. & Croc. in d. §. & quid si tm̄.
& cum relatos per Parisi. in consi. 53. nu.
18. vol. 3.

181 ℂ DECIMOTERTIO Q. quid,
si diuersis in gradibus concurrentes ex
tant: an masculus fœminam excludat:
puta nepos ex fratre: amitā excludat?

pro pare

Pro parte affir matiua facit, quod tradit
Brunus in d. tract. de statu. foemi. exclu.
arti. 12. q. 14. nu. 188. vbi pro uera conclusi
182 one praesupponit ✝ quod stante statuto
foeminarum exclusiuo propter masculos,
quod masculus vlterioris gradus foe
minam in stictiori in gradu existentem
in successio. excludit, vnde nepos ex filio
filiam, quae sibi est amita excludit, allegat
Fulgo. in consi. 75. & supposito statuto
Paul. Cast. in consi. 171. praesens casus in
antiquis Roma. in consi. 42. quamuis sint
& congesta per Alex. in consi. 97. in fine
pe vol. 2. & asserit modern. Bono in
tract. d. tit. in vltim. parte. q. 47. statuto
quod extantibus masc. &c. dicens hanc
esse veriorem opinionem, & ita Mantuae
183 fuisse iudicatum. ¶ Secundo facit secun
dum eundem Brun. quia ratio statu. in fa
uor masculorum ita militat in vlterori
bus in gradu, sicut in existentibus in pari
gradu, et ita dicit sentire Fulg. in consi.
incipit tenor consuetudinis ciuitatis Ale
xandriae inserto inter consilia Francisci
Curt. nu. 34. vbi concludit, quod filia, vel
soror dotata non solum per filios, vel fra
tres: sed etiam per vlteriores agnatos ex
cluditur, praedicta ratione ponderata, quae
in omnibus militat agnatis. Et, quod ne
pos ex filio, cum tractatur de successione
sui amitam excludat, tenet Did. Couar.
lib. pri. uari. q. c. 38. nu. 7.
¶ Limitat tamen idem Brun. praedictam
conclusionem secundum Paul. Cast. in
consi. 97. proponitur in castro in antiqui
184 vt non procedat si statu. dicat ✝ quod fi
lia dotata, existente masculo haerede, non
succedat: quia tunc intelligeretur de ma
sculo eiusdem gradus vere, vt quia sit fra
ter eius, vel per iuris interpretationem,
vt quia sit filius fratris, vt qui de iure co
muni patris sui locum subintret. §. post
motum instit. de haered. liber. motum
quia alias sequeretur, quod agnatus decl
185 mi gradus, cui parum debita est here
ditas, excluderet filiam, cui multum de
betur hereditas. l. scripto. ff. unde libe. l.
cum ratio. ff. de bon. dam. quod esset in
conueniens arg. l. ex facto. §. fin. cum ibi
no. ff. ad treb. quam limitationem sequun
tur mo. Sen. in l. gall. §. & tertio limitatio.
ff. de lib. & post. [illegible] ¶ Sed ad hoc ip
se dicit, quod cum suppositione hac militat
eadem ratio, sicut alias militat in vltimo
agnato pvt credit hanc limitationem
saluari posse, ut agnatus collateralis vlte
rioris gradus foeminam non excludat,
136 stante praedicto statuto ✝ quia illa verba
(masculis haeredibus) connectuntur de descen
dentibus tantummodo non collateralibus, se
cundum communem opinionem, vt per
Bal. in l. [illegible] qualiter [illegible] & [illegible]
na. & in d. l. g. [illegible] Alex.
Franc. de Are. & [illegible] masculi lenitate
dicit Paul. Cast. in d. consi. 98. [illegible]
¶ Sed hanc solutio Brun. procedet, quan
do est dubium in statu. de quibus masculis
is loquatur: si autem manifeste appareat
statutum velle se extendere de masculis haere di
bus collateralibus, nos dicimus, quod
alia ratione praedicta limitatio non pro
cedet: quia verba (haeredibus) nil facerent quod
dem sub intelligendum erat, si expressum
187 non fuisset ✝ etiam statutum de masculis
loquens, intelligi debet de masculis hae
redibus, et [illegible], nec sufficit
haeredem particularem esse, ut per Paul.
in consi. 62. nu. 3. & 4. vol. 3. & diximus
supra eodem in primo no. versi. tertio re
quiritur. & versi. seq. sequitur quod eadem
est virtus taciti, & expressi. l. cum quid
ff. si cer. pe. cum simi. sed quicquid sit,
188 ¶ Generaliter tenet eundem [illegible], vt
foemina per masculum vlteriores gr. dus
non excludatur, per hoc, [illegible]
per praesens statu. consideratur, gradus,
vt in verbo (proximior) & in verbo (co
currentes) & in verbo (concurrentibus)
in pari gradu, secundum communem
intellectum, hic per Guil. de [illegible]
Aloysi. de [illegible] Pet. de [illegible] in tract.
concessi. feud. part. 4. q. 4. & diximus su
pra in verbo gradu q. 1. versi. [illegible]
cit nu. 34. & in. q. 6. in fin. & in verbo prae
repanda q. 7. nu. 5. versi. [illegible]
& hanc opinionem refert Bru. [illegible]
Paul. Cast. in consi. 344. casus praesens,
& consi. 28. in puncto [illegible] in an
tiquis Alex. in l. si de tali in fin. ff. solu. ma
tri. modern. Bono. in tra. de. c. 47. [illegible]
vlt. stante statu. quod masculis [illegible]
& Roma. & Petru. de Ancha. secundum
quod refert Fulgo. quorum consilia dicit
ipse Brunus non inuenisse, et ita [illegible]
transire asserit Corn. in consi. [illegible] incipit
189 alias vol. 4. vbi vult, [illegible] statu. foemi
nam excludit propter eum, qui de iure
communi succedere potest, intelligimus

de eo, qui est in pari gradu: & nō de eo,
qui est in remotiori gradu, ita, quòd fi-
lia à filio, et soror a fratre, & nō a patruo
excludatur. ad quod ēt facere dicit, quod
tradidit ipse Corn. in consi. 179. vol. j. in
190 cap. placet, ✠ ꝙ filia dotata exclusa, ne
dotētus in bonis succedat cū fratribus,
& alijs haeredibus, intelligi debet de hae
redibus, cū quibus posset ipsa dotata cō
currere, ꝓp verb. (alijs) & nō de alijs,
quibus ꝑ fertur: quià nō est verisimile
vlteriorē agnatū foeminae proximiori stat
ūtes ꝑferre voluisse. ¶ Insup facit,
quod tradit D. Cou. lib. pra. q. c. xxxviij.
nu. 7. ver. quartò le, vbi vult, ꝙ si foemi
na p statutū penitùs nō excluditur, nep
tis patruo ꝑfertur, & sic toti oppositum,
stante d. statuto, colligitur, ꝙ nō solum
masculus vlterioris gradus proximiori foe
minae nō ꝑfertur: sed foemina vlterioris
gradus masculo proximiori ꝑfertur, & e
dicit ibi D. Co. hoc expr̄. sim tenuisse Se
bast. Neapod. in tº de suc. ab intest. in
verb. ex mascul. ita ēt Grā. in deci. j. nu.
xxviij. qui dicit ita pronūciatū fuisse in re
gno Neapo. p R. Federi. in pº anno, tēt
i tē Tiraq. in tra. primig. q. 40. n. 46.
¶ Arp hos doct. tradita procedit, cùm
de iuri successione tractatur, de iure feu. q°
casu p repraesentationē succedit, et neptis
locū patris assumit, & patruū excludit,
vt est dictū in verb. gradu q. 6. quod ex
pedirum est hodiè p. c. impe. Char. sec°
in casu isto, vbi gradus, (vt est dictū)
cōsideratur, & masculus vlterioris grad°
propa ex psona: & nō p repraesentationē
succedēs potis gradus foeminā nō exclu
dit, multo minus foemina vlterioris gra
dus masculū proximiorē excludet.

191 ¶ QVARTODECIMO Q.
An foemina semèl exclusa ꝑpetuò cēseat
exclusa? p parte affirmatiua; ꝙ ꝑpetuò
cēseatur exclusa, est cōis doct. cōclusio in
.c. j. §. quin ēt, vbi And. Bal. & Praep. q
testatur cōem episco. vel abba. Bru. in
tra. foemi. art. 17. q. 23. Curt. qui testatur
ēt cōem in tra. feu. p. 3. q. 27.
¶ Limitatur: nisi tēporaliter exclusio p
statutū inducta fuisset: puta quousq; ma
sculus viueret: quià tūc semèl exclusa, p
petuò nō cēsebitur exclusa Corn. in 9°. 22.
in fine vol. j. & plenè in 9°. 134. elegan
ter vol. 2. iunctis his, q̄ tradit Bru. in d.
tra. art. 10. q. 5. & ar. 12. q. viij. sm eūdem
in ar. 12. q. 23. Curt. in d. tra. feu. & p. 3. q.
27. vbi dicit, ꝙ si inuestitura dicit, ꝙ foe
mina nō succederet, donèc masculus su
peresset, foemina p masculū exclusa, de
ficiēte masculo, admittitur, & dicit esse
contra tex. cū ibi no. in .c. j. de eo, qui
sibi & here. suis mascul.
¶ Secūdò limitatur sm eūdē Curt. in p̄
citato loco: nisi pōst vassalli mortē ma
sculus filius si hērō in rebus esset: quià
tūc extitisse nō vr, qui s. hērō defecit. l.
posthumus in pri. ff. de iniust. rup. irri.
facto testa.
¶ In Siciliae autèm regno foemina semèl
exclusa nō ꝑpetuò: sed tēporalitèr donèc
masculus extat cēsetur exclusa. P. Greg.
in tra. cōc. feu. p. 4. q. 7. ver. tertiò limi
tor: quià (dicit) foemina in regno est ha
bilitata ad feudū, tā ex capitulor; regni
dispositiōe, q̄ ex consuetudine, & exclu
sa donèc masculus supest, intelligitur. ci
tat Bal. in .c. j. §. quin ēt no. 2. episcop.
vel abba. & cōe. p Campe. in tra. de dot.
p. 5. q. 23. Curt. et Brun. ꝑallegatis in lo
cis, et adde Parisi. in 9°. 23. nu. 55. & seq.
vol. j. vbi dicit in terminis probari p cō
sli. vt de successionibus, & cōst. in aliqui
bus, Soci. in 9°. 19. col. 2. & 9°. 92. col.
10. vol. j pōst Bar. in l. fi. ff. ad tertyll.
cū cōe. p Pari. ibi n. 57. & seq. vbi ēt sub
dit ꝙ d. cōclusio, ꝙ foemina semèl exclu
sa ꝑpetuò censeatur exclusa, procedit in
feudo propo sm suā propā nām, & teno
rē inuestiturae, sm Alex. in 9°. 14 cōside
ratis vol. 3. dicētē in hoc cōsiderari debe
re verba, p q̄ foemina excluditur, q̄ ex
illis virtus hētur. at in casu istius
.c. verba sunt clara, ꝙ mascu
lus ꝑferatur. & eo nō ex
tāte foemina admit
titur.

IN VERBA

MAIOR NATV

SVMMARIA.

Maior natu iuniorē excludit in feu- 1
di successione per .c si aliquē.
Maior: dictio multis modis capitur. 2
Dispositio de maiori loquēs, in dubio de ma- 3
iori natu

iori natu intelligitur. 3

Verba, si de naturali, & de ciuili actu intelligi possunt, in dubio de naturali intelliguntur. 4

Statutũ primogenitos præferens in successionibus: an valeat? 5

Feudum dignitatis est indiuiduum: nisi in xvi. casibus. remissiuè. 6

Alimenta, & legitima iure naturæ filiis debentur, & ideo statu. ea tollẽs nõ valet. 7

Primogenitus solus succedens, vel alimẽta, vel alia bona præstare debet, quibus secundogenitus honestè viuere possit: licet statutum hoc non dicat. 8

Masculus vniuersalis heres ex statuto sorores alere tenetur. 9

Iure suo sinè culpa aliquẽ priuari, sæpè contingit. 10

Statu. primogenitos præferens in omni feudo est validũ, & fauorabile. 11

Legitima in transuersalium bonis, quando debeatur? 12

Frater maior natu consanguineus tantum: an minori vtrinq; coniuncto præferatur in feudo paterno? 13

Duobus ex paribus, vnũ alteri additũ, illud ad prioritatẽ reducit. 14

Proximior censetur, qui in successione propinquior reperitur. 15

Coniunctus vtrinq; indistinctè omnibus in bonis præfertur. stãte statu. & ả verũ? 16

Agnatio, cognatione reiecta in feudis dumtaxat attenditur. 17

Cognatio per .c. si aliquẽ attenditur. 2 2 . 8

Soror vtrinq; coniuncta minor natu maiori tantũ ex latere coniunctæ præfertur. 19

Primogenituræ ius inter existentes in pari gradu consideratur. 20

Coniunctus vtrinq;, an consanguineo tantũ præferatur in feudo non ex parte patris prouenientè? 21

Vterinus tantùm frater maior natu: an vtrinq; coniuncto materno in feudo præferatur? 22

Primogenituræ ius in qua successione consideretur? 23

Frater cõsanguineus tantum maior natu: an fratri vterino tãtũ minori natu in feu: ex matris parte prouenientè præferatur? 24

Frater vterinus tantũ maior natu: an cõsanguineo tantùm minori præferatur in feudo nouo, vel aliũdè proueniente? 25

Statu. interpretari debet, vt minus lædat ius commune. 26

Cognati in feud. non succedunt. 27

Agnatus quilibet est cognatus: sed non econuersò. 28

Agnationis, & cognationis coniunctio est cognita per .c. si aliquem. 29

Agnationis, & cognationis differentia est sublata in allodialibus iure authen. 30

Ius, nec canonicum, nec ciuile in feudis attenditur. 31

Agnati, nec cognati in feudo nouo succedũt iure feudorum. 32

Agnatus cũ succedit, nõ pluralitate capitiũ succedit: sed primò per caput vndè agnati, & deindè per caput vndè cognati. 33

Legitimatus maior natu: an legitimum iuniorem excludat? 34

Doct. contrarietates, & inuolucra, circà q. an legitimatus maior legitimo minori in feudo præferatur? 35

Legitimatus per subsequens matrimonium primogenitus legitimo ex eadem matre secundogenito præfertur. 36

Frater iunior antiquiori gratias agere debet, cũ eius gratia fuerit legitimatus. 37

Legitimatus per subseques matrimoniũ quis dicitur, etsi inter suam natiuitatẽ, & matrimonium, quo legitimatur, aliud intermedium fuerit matrimonium. 38

Hodiè, quod incipit valere non retrotrahitur: sed vt ex nũc, & non vt ex tunc valet. 39

Ordine de aliquo si quæritur, & duo ad perfectionem alicuius concurrere debent, si inter duo perficientia in vno, hæc iura similiter in altero concurrant, prior ille medius intelligitur, qui illa duo prius consequutus fuerit. 40

Canonicatũ obtinẽs præfertur illi, cui sub cõditione antea debebatur, & impleta est cõditio post suã institutionem. 41

Ius, quod hēt filius viuente patre in bonis eius spe probabili ē ei quaesitum: sed non caeteris agnatis. 42

Pater filios legitima priuare nō pōt. 43

Primogenitura an filio viuente patre quomodo debeatur? 44

Legitimatio in praeiudicium eius, cui ius spe probabili sit quaesitū nō retrotrahitur. 45

Arg. à minori ad maius non sumitur: licet econtrà à maiori ad minus valeat. 46

Arg. à maiori ad minus in feudis non sumitur. 47

Arg. de parte ad totum eadem militante ratione procedit. 48

Mortis tempus inspicitur, cū de successione ab intestato quaeritur. 49

Legitimatio retrotrahitur, quando alii ius non est verè quaesitum. 50

Fictio, vt quod retrotrahatur ad principiū, eadē causa, & essentia semper perseuerare debet, aliàs suam mutat naturā. 51

Fictio non trahitur ad tempus, in quo sequi posset iuris repugnantia. 52

Fictio non trahitur ad principium, mutata conditione personae. 53

Fictio locū non habet cum alterius praeiudicio. 54

Legitimatio retrotrahitur, etsi matrimoniū aliud intermedium fuerit. 55

Legitima proles est causa omnis priuilegij, & praecipuitatis dotis. 56

Arg. propter vnumquodq; tale, & illud magis. 57

Sacramenti beneficiū latissimè est interpretandum. 58

Legitimatur ad spiritualia, & multo magis ad primogenituram. 59

Legitimatus primogenitus plus iuris hēt, quā legitimus secundogenitus. 60

Ius, quod filius habet viuente patre: licet non directo. in consequentiam tamē auferri potest. 61

Legitima per alienationē à patre factam minuitur. 62

Citādi non sunt filij in legitimatione fienda per patrem: licet de eis mentio fieri debeat, in legitimatione. 63

Ius. quod habet filius viuente patre in spe succedendi consistens: an sit probabile? 64

Legitimatus per subsequens matrimoniū primogenitus secundogenito legitimo in feudo, de quo pater disponere pōt praefertur, & non in alio. 65

Legitimatus ità caeteris agnatis, sicut patri agnascitur, vt omnibus succedat. 66

Legitimatus per rescriptum primogenitus: an secundogenito legitimo praeferatur? 67

Legitimatus per rescriptum, si expressim ad feuda non legitimatur, non succedit. 68

Legitimatio triplex. 69

Legitimatione in feuda, quae requirantur exprimi? 70

Legitimatio ad natiuitatis tempus retrotrahitur, cū alteri nō generatur praeiudiciū. 71

Agnati in vita nullum probabile ius in bonis agnatorum habent. 72

Legitimatio, nisi filiorum defectu, fieri nō solet. 73

Obreptio et modica vitiat legitimationē. 74

Legitimatus nō ad patris, sed ipsiusmet petitionē, nō praefertur legitimo. 75

Legitimatus post mortē patris per rescriptū: an legitimo praeferatur? 76

Pater mandare pōt, vt post mortem suam filius legitimetur. 77

Legitimationē fieri in vita patris, vel post mortē patris, eo praeordinante, paria existunt. 78

Legitimari posse per subsequēs matrimoniū, & legitimari posse post mortē patris per rescriptum ex eius praeordinatione, paria sunt. 79

Legitimatio post mortem patris, nulla eius praecedēte ordinatione simpliciter facta: an valeat? 80

Ius quaesitum saltem in delatione sine facto illius, cuius est ius, auferri nō pōt. 81

Princeps in dubio tertio praeiudicare non censetur. 82

Princeps legitimare filiū post mortem patris in praeiudicium eorum, quibus ius est delatione quaesitum: an de plenitudine potestatis sine causa possit? 83

Ius adeundi no est in bonis nostris. 84

[illegible] adeundi est de iure ciuili [illegible] 85
Princeps [illegible] 86
Princeps ex plenitudine potestatis [illegible] procedere pot, et in [illegible] causae [illegible] cognitione, [illegible] partem [illegible] ledat. 87
Princeps [illegible] tractu querendi [illegible] 88
[illegible] delatione, vel aditione [illegible], [illegible] debeatur? 89
Causa praesumitur [illegible], quae sunt iuris positiui: & in contrarium [illegible] [illegible] que sunt iuris naturalis [illegible] nisi exprimatur. 90
Princeps praerogatiuam het iura ab [illegible] auferre, & [illegible] 91
Ius adeundi in bonis nostris [illegible] 92
Substitutio [illegible] substitutionem [illegible] ad haereditate het, & [illegible] 93
Fideicomissum magis, quam haereditas [illegible] cedat haereditate. 94
[illegible] impletam conditionem, nec [illegible] pot. 95
Principes sub imperio non sunt, quae iure naturali competunt. 96
Princeps quamquam vniuersalis mundi dominus sit, quoad gubernationem omnium: sed non quoad [illegible] intelligitur. 97
Successio ex testamento de iure nali. 98
Voluntas vltima est seruanda. 99
Morale, quod in veteri testamento scribitur, exponitur .i. naturale. 100
Testamenta iure naturae sunt seruanda. 101
Testandi libera facultas de iure gentium. 102
Princeps sine causa fideicommissum, vel [illegible] ex testamento delatum tollere non potest. 103
Haereditas iure positiuo: & non iure naturali debetur. 104
Naturale; dicitur [illegible] nem, ibi non est ius naturale. 105
Princeps [illegible] tollere pot. 106
Ratione naturali [illegible] aliud est, & aliud est de iure naturali. 107
Successio ex testamento: an sit de iure naturali. 108
Papa, vel princeps de plenitudine potestatis, vel ex certa scientia ius [illegible] tollere potest. 109
Haereditas parentum quomodo debeatur [illegible] quam naturalibus filijs. 110
Naturales filij quomodo succedant? 111
Dominium post aditam haereditatem quaeritur haeredi. 112
Princeps actiones, & exceptiones tollere potest cum clausula non obstante, & an idem cum clausula ex certa scientia? 113
Clausula de plenitudine potestatis, ex certa scientia, & non obstante: an aequiparentur? 114
Actio, & exceptio e de iure ciuili [illegible] que est de iure nali, noscantur. 115
Contractus, & obligationes sunt de iure gentium. 116
Haereditas: an ad imaginem naturae deferatur, [illegible] de iure nali dicatur? 117
Imago aliud, & aliud veritas est. 118
Princeps animal est rationale, & nec leges, nec imperium facere possunt, quominus rationi subijciatur. 119
Princeps sine causa contra ius positiuum [illegible] 120
Papa, & Princeps ex certa scientia supra ius, contra ius, & extra ius positiuum, omnia possunt. 121
Papa, vel Principe aliquid [illegible] dicere pot [illegible] 122
Princeps pot mutare quadratum [illegible] 123
Papae, & Principis de potestate disputare, est quasi crimen sacrilegij. 124
Papae, & Principi pascendi, & non [illegible] dnones e coelo data est potestas. 125
Peccandi potestatem Papae, & Principi nemo tribuit, nec si lex tribueret, valeret. 126
Papae cum peccato dispensanti, nemo obedire tenetur. 127
Plenitudo potestatis: quid sit? 128
Princeps, quod sit obligatus [illegible] ius positiuum seruare: quomodo intelligatur. 129
Princeps ius delatum tollendo contra rationem nalem non facit. 130
Naturales in [illegible] filiorum

Princeps

1 MAIOR NATV. Nã, q mai
jor natu iuniorem excludit in feudi suc-
cessione, & ex p hæc verba (maior na-
tu) d. lucidus pspicuè redditur articulus
ille, de quo maiore intelligatur, si lex de
2 maiore meminerit cons. ciu: + siquidẽ ma-
jor multis modis dr. glo. in .c. lex,
.3. dist. & in .c. sedes de rescr. & in .c. si
pluribus in verb. iuniori de pb. Archid.
in .c. qq. .2. q. 7. Fely. in rub. de maio. &
obe. cũ cõ. p Tiraq. in tra. primig. q. 3. n. 16.
3 ¶ Tamen in dubio dispositio d maiori
loquẽs, de maiori natu intelligatur. si rõe
subiectæ materiæ aliud nõ suadeat Anc.
4 in .c. 1. q. 4. pn. ver. cõsulum ẽt Bal. + rõe
quà verba qñ de nãli, et de ciuili actu intel
ligi possunt, in dubio de nãli intelligi de
bit. l. §. vbi Bal. C. c his, q ve a ta. in p. l.
ex ea parte. §. insulã. ff. de ver. ob. l. fruct[9].
§. comedio. ff. de iu. fi. cũ cõ. p Tiraq. 11 ᵱ
citato loco, hîc. n. nulla restat hæsitatio,
quin de maiori natu intelligatur.

X

5 ¶ PRIMO Q. an hoc statu. p°geni
tos pferēs in successiōibus valeat? Tira.
in tra. pmg.q.4. p totū late disputat, &
cōcludit, q in feu. dignitatū valet, & est
rōnabile, & fauorabile: quia æquior pru
dētius regnū psumitur administraturus,
& q a nā ē cōparatū, vt maiores natu im
6 perent, iuniores q pareāt. ✝ q dignitatū
feuda indiuidua regulariter esse dicit: ni
si in sexdecim casibus, quos ibi enume-
rat in n.37. vsq ad fi. ¶ Sed in aliis fe
udis, cæteris q rebus hæreditariis: nō va
lere: sed vt odiosū & strictæ interptatio
7 nis fm plures ibi citatos in n.32. ✝ non
obst. q statu. nō valeat, tollēs alimēta,
& legitimā, q iure naturæ filiis debetur. l. i.
§. hui° studii. ff. de bo. dā. c. ius nālc.). di.
8 fm Albe. in § discipulus in phe ff. ✝ qa
lz statu. p°genitos tm vocēs de alimētis
nullā omnino faciat mētionē: tn p°geni
tus ceteris fratribus alimēta, vel alia bōa
qb° illi vitā honestā ducere possint, pstare
tenetur, habita psonarū, facultatū q rōe,
fm Host. Io. And. & Abb. in c. licet ē vo.
ar. l.). ff. de tu. & ra. di. Io. And. in reg. sine
culpa in mercu. Abb. in 9°. 12. col. 3. vers. fi.
septuagesimo lib.). & 9°. 2. col. 4 ver. dici ... b
9 ... Soc. in 9°. 47. col. 2 lib. 3. ¶ Facit
nā si masculus ex statu. e alias est hæres.
vniuersalis, sorores alere tenetur, Bal. in l. s
alimēta. C. de neg. ge. et in l. q filiū p illū
tex. ff. vbi pu. e. ... de & in 9°. 265. in fi. lib.
3. Abb. in 9°. 75. in vlt. dub. lib.). nā hæc
sit æquū, vt cæteri filii suo iure non priuē
tur. l. 2. §.). ff. de his q su. vel ali. iu. tñ tole
ratur pp bonū, quod inde sequitur, no. in
10 l.). de iust. & iu. ✝ & alias sæpe cōtingit,
q quis sine culpa sua iure suo priuetur. c.
antiqua, & ibi glo. de priuil. Dy. in. c. sine cul
pa de reg. iu. Pau. Ca. in 9°. 172. in ... qui
mag. dūs col. 2. ver. vel melius lib.). fine
Tiraq. in d. q. 4. n. 36. de pmog.
11 ¶ Nos vero in ea sumus opi. vt statu. p°
genitos pferēs passim in omni feudo, siue ti
tulato, siue nō titulato, valeat, vt tot con
sonū, & fauorabile: quia ideo statuitur,
vt vnus, & nō plures succedāt vt diuitiæ
ille vnius semp substineatur, et cōseqnter
agnationis, & familiæ dignitas cōseruetur.
glo. cōiter recepta, ubi Abb. in d. c. licet
de vo. Tiraq. de p°g. q. 23. n. 9. et mēte Soc.
in 9°. 47. in p° dubio lib. 3. & ē dictū sup.
in ver. p°genituræ, & ver. sexus. ¶ latius
etiā in terminis clarius cōstat, vbi de vni
12 uersali agitur successiōe, ✝ in quorū bo
nis legitima nō debetur: nisi in bōis fra
tris turpi psona hñs de instituta. §.). insti. de
inof. test. et in feudalibus vniuersa
les nullū ius habēnt. c.). §. videamus imp°
ro feu. & sic p statu. nullū ius aufer. ...
13 ¶ SECVNDO Q. an frater ma
ior natu cōsanguine° vt minori vtrinq
cōiūcto in feudo paterno pferatur? Pro
vtrinq cōiūcto facit: nā duo hēt vincula
14 agnationis, & cognationis ✝ & cū vincula
duob° partibus qd plus est addiū, id ad
potioritatē reducit. c. duc l° d. refer. auth.
hoc itaq. C. cō. de suc. §. vñ cōseqns & §.
si qui in auth. de her. ab inte. ve. auē. post
fi s. C. de le. hęr. auth. cessāte. C. ad tertu.
Bal. in. l.). n. 3. & 4. de le. hę. ¶ Secūdo
15 p hoc. c. ✝ proximior vocatur, & proximorē
esse in successiōe ppinquior repitur,
attēto succedi di ordine d. l. est ita. §. in fe
deis ōmisso. vbi glo. & dc. de leg. 2. do. in
16 l. fi. C. de ver. si. ✝ & q stāte statu, proxim
ores vocāte, pferatur vtrinq cōiūctus. in
omnibus lōis, siue ex psis, siue ex mēis
sit: e pueri cūb°, ē cōis sententia, quā te
statur Bru. in tra. de statu. fœm. ar. 12. q.
18. col. 3. ver. q opi. limitatur Parisi. in 9°
... vol. 3. Anch. in c. canonū statu. ...
de cōst. q. 14. Soc. in 9°. 89. n. 3. 14. & 22. v.
p d. auth. hoc itaq. & ibi Bal. & cōiter
do. C. cō. de su.
17 ¶ In oppositū: nā agnatio, (cognatione
tāq impertinēti in feudalibus reiecta) nō
attenditur, & quod dr q vtrinq cōiūct.
cōiūctis ex latere tñ pferatur, nō procedit
in feudalibus: sed in his æqualiter succe
dūt, & cōiūctio ex parte matris nō cōsi
deratur. Bal. p illū tex. in. c.). de gra. succ.
& in. l.). n. 4. post Ia. de Ardiz. dicens hāc
esse veritatē. C. de leg. he. Soc. in 9°. 35. ver.
cōfirmatur vol. 2. in fi. q dicit cōem opi.
& 9°. 89. n. 23. vol. 4. vbi dicit, q p d. doct.
Bal. plures do. ita Ferrariæ cōsuluerūt Ag
ge. de Gamb. de Aret. Alex. de Imo. Lau.
Barz. Vgol. de Arimi. & q plures alii do.
Ferrarienses, & Paduani. Præp. in. c.). §.
& quia n. 72. p° tit° feud. p dictum. c.). de
gra. su. in feu. Parisi. in 9°. 59. n. 9. & 42.
vol. post Bene. Capr. in 9°. 8. & Lude.
Bulog. in 9°. 69. Tiraq. in tra. de retra. §.
14. glo. 2. n. 10. fo. 551. q dicit Bal. testari
cōem in 9°. 304. vol. 2. Soc. nep. in 9°. 67.
n. 31. vol. 3. Iacob. Mandel. in 9°. 81.

¶ Secundò facit: nã consanguineus tñ maioris ætatis qualitatem plus hēt, q̃ cō iunctionis vterinæ qualitate, q̃ p pdictã nō hētur in consideratione potentior vĩ. ¶ Nec obst. in contrarium adducta: quià procedunt in allodialibus, vbi vtraq; agnationis, & cognationis qualitas cōsideratur. in auth. de hære. ab intest. ve. secus in feudalibus, vt est dictum, sicà solueus, has concordat opiniões Parisi. in 9°.19. nu.48. vol.3.

18 ¶ At nos primæ magis astipulamur sententiæ: pp hoc.c. si aliq̃s, quo qualitas cognationis in feudis nō est impermnés: nã agnati, & cognati p hũc tex. vocant. vt patet ibi (non cõibus,) remanet g̃ vtrinq; coniunctus duabus qualitatibus munitus, & consequẽter pferēdus venit, & hanc sequitur opin. do. meus propat. do. Blas. Lancea hic in q.6. & P. Greg. in tra. conces. feu.p. 4.q.8. ver. amplio prorogatiuam primogeniturę, cui distinguit casus successionis ascendentium, & collateralium, vt primo casu non referat, an ex vno tñ, vel ex vtroq; latere sit coniunctus: sed in secundo casu, cũ de collateralium successione tractatur, dicit pferri vtrinq; coniunctus maior natu, et ità lõqui asseuerat And. in const. vt de successionibus col.3. ver. quod pz melius, vbi vult, q̃ si quis primogenitam ex prima vxore habeat, & ex secunda vxore filiã, & filium, & mortuo patre, masculus succedit, & mortuo deindè masculo sine liberis, soror lz minor natu vtrinq; cõiũcta succedit: & non soror primogenita ex latere tñ coniuncta, & ità intelligi debere tex. in auth. cessante. C. de leg. hære. & Cur. in tra. feu. p.3.q.6. in r° an si vtrinq; coniunctus esset: lz ipse P. in d.° cogi

19 tandũ relinquat. ✠ Et sic idẽ erit, si consideretur inter fœminas, vt soror minor vtrinq; coniuncta pferatur maiori ex latere tñ, fm And. in d. const. vt de succ. in d. ver. quod patet melius col. 3. quem refe. et et seq. idẽ P. Greg. in d. tra. cõ. fe. p 4. q.9. ver. secundo infero.

¶ Minus refragatur, q̃ consanguineus sit maior natu, & pp qualitatem maioris ætatis, in qualitatibus æqualis esse vide-

20 atur vtrinq; coniuncto: ¶ quià ius primogenituræ intèr pares proximiores paribus q̃litatibus munitos: & nõ intèr dispares, sicùt intèr existentes in pari gradu considerari solet. vt est dictũ in supra in ver. prorogatiua q.2. verb. gradu q.5. & ver. masculus q.13.

21 ¶ Primò ex hoc infertur, q̃ in feu. aliunde prouenićte, q̃ ex paterna linea nullo magis vtrinq; cõiũctus cõsãguineo tñ pfertur: quia deficiet cõsãguineo tñ cõiunctio ex parte feudi.

22 ¶ Secũdò infertur, q̃ vtrinq; coniunctus minor natu vterino maiori in feu. materna ex linea puenięnte pfertur: ¶ nã intègro agnationis, & cognatiõis qualitas in feu. cõsideratur. vt in hoc tex. et in cõsti. vt de successi. vbi Andr. ità cõsuluit Burri. in 9°.28. & alii relati p Affl. in d. cõst. vt de succ. n.72. ¶ Ius.n. primogenituræ hic non cõsiderabitur: quia pa-

23 ribus q̃litatibus non sunt fulciti. ¶ Tamen si p hoc .c. si aliq̃s inter collaterales alternatim succedentes ius primogenituræ fuerit, & si hoc est Papæ Honorii .c. sic tenuit Affl. in d. cõst. vt de successi. n. 39. & seq. reprobata opinione Andr. ibi volentis, q̃ ius primogenituræ nõ cõsideretur intèr fratres ad inuicẽ succedẽtes, arg. l. cũ ita §. in fideicõmisso. ff. de lega. 2. nã dicit Affl. q̃ hæc dictã And. nõ est verum p .c. Hon. Papæ quod est hoc .c. si aliq̃s, fm aliquos, vt ẽ dictũ in p̃lu.

24 ¶ TERTIO Q. An frater consanguineus tñ maior natu vterino minori pferatur in feudo materno ex linea proueniente? vide hãc q. examinatã suprà in ver. proximior nu.4. ver. sed qd dicẽdũ?

25 ¶ QVARTO Q. An frater vterinus tantùm maior natu consanguineo tantùm minori præferatur, in feudo nouo, vel aliundè proueniente? Primò,

26 quòd succedat agnatus facit: ✠ nã statutum interpretari debemus, vt minus lædat ius commune .l.2. C. de noxa. c. cũ dilectus de consue. Parisi. in consi. 103. nu. 64. vol. . ¶ Et minus læditur ius commune feudorum, si agnatus, quàm si cognatus admittatur: quià agnationis

27 qualitas in feudis est pertinens: ✠ nam cognati in feudalibus non succedunt. vt diximus suprà in præcedenti quæstione, per no. per Bal. in .l. j. C. de legi. hære. Soc. in consi.75. in fin. volumi. 3. & in cõsi. 89. nu.13. vol.4. Parisi. in cõsi. [illegible] et 48. volumine tertio.

28 ¶ Secundò facit: nàm quilibet agnatus
est cognatus: sed non econuerso cogna
tus est agnatus .l. iureconsultus .§. nomē
.ff. de gra. affi. l. inter agnatos. C. unde
leg. mod. repe. fo. 17. nu. 89. vol. 1. & cō
sanguineus iste est agnatus, & sic duo ha
bet vincula, & duo vincula unū vin
cunt. auth. post fratres. C. de leg. haere.
.c. duobus de rescrip. cum sim.

29 ¶ At in contrarium, quod vterinus maior
natu consanguineo minori praeferatur, facit:
nàm vtraque coniunctio agnationis, & co
gnationis per hoc .c. si aliquem est co
gnita, vt est dictum in praecedenti quae
stione, & etiam per const. vt de successio
nibus, secundum Andre. ibi, qui firmauit, quod
vterinus in feudo aliundè proueniente
succedit, & sequitur do. meus praeparatus
do. Blas. Lanc. hîc in q. 6. Et sic pa
res sunt in qualitatibus: nàm si vnus est
agnatus, alter est cognatus, & consequē
tèr ius primogeniturae, quod per hoc .c.
inter pares locum habet, seruari debet, vt
maior natu iuniori praeferatur.

30 ¶ Secundò: agnatio, & cognatio in feu
dalibus iure authenticorum pari passu
procedunt, sublata pristina differentia
.§. nullam verò in auth. de haere. ab inte.
veni. & agnati, infinitè & cognati vsque
ad decimum gradum admittuntur. glo.
in .§. si verò neque fratres in auth. de hae
red. ab intest. ven. glo. & Bar. in au. hoc
in successione. C. de suis & legi. glo. in .§.
fina. insti. de succ. liber. Bar. & doct. in
.l. certum. C. vnd. lib. D. Couar. in de
creta. in 1° de succe. ab intest. nu. xi.

31 ¶ Sed hoc solui posset: nàm in feudali
bus, neque ius canonicum, neque ius ciuile
attenditur: sed requiritur in specie aliter
esse statutum in feudis .c. j. vbi gloss. &
Bal. de grad. succ. in feu. gloss. & Bal. in
.c. j. de feu. cog. secundum Ias. in .l. certū nu. 5.
& seq. C. unde leg. Cur. in tract. feu. p.
j. q. 4. nu. 9. ¶ Nec obstare, dici pos
set, quod statu. interpretari debeat, ità vt
minùs ius cōe seu fori ledatur: quoniam ità
laeditur, si succedit agnatus, sicut si succe

32 dit cognatus: quia nec vnus, nec alter in
feudo nouo succedit de iure cōi feudorum:
nisi inuestiturae tenore comprehenderentur.
.c. j. §. fratres, vbi do. qui feu. da. po. &
in contrarium allegata procedunt in feu.
antiquo, de quo diximus suprà in verb.
ad trinepotē. ¶ Nec obstare secundū:

33 ¶ quia cognatus succedit agnatus, nō pluribus,
sed vno succedit capite: vt unde agnati,
& posteà per caput vnde cognati exclus
à primo. toto 3°, vnd. agn. & 2° vnd. co.
& sic vt, quod tempore successionis vna cō
sideretur qualitas: & non plures.
¶ Prima tamen opinio magis placet:
quia statutum primogeniturum, cum
confertur causa nominis familiae, & agna
tionis conseruandae. glo. est ibi approba
ta secundum Alb. ibi in .c. licèt de vo. et dictū
est suprà eo. q. j. quod agnationis nomē
non in cognato: sed in agnato cōseruat.

34 ¶ QVINTO Q. An legitimatus
primogenitus secundogenito legitimo praefe
ratur, stante hoc statuto, quod maior natu solus
35 succedat? haec q. est subtilis, & malè a
doct. examinata, ideò breuiter secundo
eorum relictis inuoluentis, contrarietatibus,
terminorumque tergiuersationibus, vt ista lique
at materia: an legitimatus legitimo secū
do nato praeferatur? Distingue, quod aut
naturalis: aut spurius legitimatur. Pri
mo casu subdistingue: aut per subsequens
matrimonium: aut per rescriptum. Si
subsequens matrimonium: aut ex eadē,
aut ex diuersis matribus nati fuerint.

36 ¶ Si ex eadē matre primogenitus legiti
matus, & secundogenitus legitimus, na
ti fuerint: puta pater ex concubina filium
primogenitum suscepit, & deinde eam
vxore ducta, secundogenitum legiti
mum procreet, hic dico illo sine dubio pri
mogenitus legitimatus secundogenitum
legitimum excludit: quia tūm ratione
legitimationis, respectu primogenitus di
citur: siquidem, a die contracti matrimo
nij primogenitus verè: & nō fictè, atque ex
strictae significationis rigore legitimus di
citur. haec est omnium doctorum concors sen
tentia, nemine dissentiente in .c. tanta,
qui filij sint legi. & in .l. gallus .§. & quid
si tm. ff. de lib. & po. vbi praesertim Forn.
nu. 258. tametsi D. Couar. parti cōtrariae assis,
confusè loquendo dicat: hanc esse cōtrari
am opin. illi cōt cōcludens, quod colligitur
ex Io. And. in reg. sine culpa in mercu.
quod secūdò natus praeferatur: nā Io. An. aliā
examinat q. vt quis praeferatur in casu, quo
diuersa ex matre nati fuerint, vt secundò
in membro dicemus: hoc aūt, quod non
firmamus locū habet in casu, quo ex eadem
37 matre nascuntur. ¶ Alia contrariae

cōe

Sec. nam iniquissimum esset, si iunior præferretur huic maiori, siquidem minor gratias agere debet maiori fratri, quod eius beneficio iustus filius efficiatur, & legitimus non sit, & credi[illegible] præiectus sit. l. cum quis a muliere. C. de natu. lib.

¶ Si secundo quæritur, an ex matre nati sint, quæ talis pater ex concubina filium habeat, & deinde concubinam mulierem in matrimonium contrahat, & ex ea secundogenitum legitimum suscipiat, vxore mortua ad concubinam iterum redeat, & eam in matrimonium sibi copulet, & sic primogenitum per subsequens matrimonium legitimauerit.

38 [illegible] quod nati ex matrimonio alterius intermedio quod subsequens matrimonium legitimati sunt, pro ut hic examinando tradit Io. And. in d. regu. sine culpa de reg. iur. in mercur. post quandam ad partes arg. per rationem quia lex indistincte loquitur, quam sequitur Abb. in d. c. tanta nu. 3. nota. 2. & haec est ista legitimatio, quæ plenior est, & efficacior est quacunque alia legitimationis specie. Bal. in l. 1. C. de incest. nu. Cros. in d. l. gallus. §. & quid si tm de lib. & po. hæc est dicta q. quam videndum disputat Io. Andre. in d. reg. sine culpa, de cuius veritate modo est videndum.

¶ Primo pro parte legitimi secundo nati facit, quia filius legitimus constitutus est in iure succedendi. §. sed sui instit. de hære. qual. & diff. quod ius sine suo facto amittere non potest. l. id, quod nostrum. ff. de reg. iu. nec per iudicem potest triplici ratione, primo quia non est de casibus contentis in d. §. clausis in auth. vt cu de app. cog. & nec in c. quinta vallis de iur. iur. secundo quia in præiudicium filii pater consilium mutare non potest. c. mutare eo, tertio quia pater filium primogenitura expellere nec potest, nec fraudare potest, multo minus sic dicendo contrahendo matrimonium cum olim concubina filio præiudicabit. c. dilecto de prab.

39 ¶ Secundo quod hodie valere incipit non retrotrahitur, & vt ex nunc, & non vt ex tunc valet. c. 1. de spo. impu.

¶ Tertio legitimationis modus non est de illis per quos in successione hæreditaria in secundo loco constitutus, in prioris locum adiudicatur, vt in l. si sibi a patre. §. filius. ff. de suis & leg. l. gallus in prin. ff. de lib. & po. c. lator qui fil. sint legi.

¶ Quarto quia legitimatus constitutum non habet, sicut ipse legitimus hæc duo, quæ [illegible] succedendo, vel statu, requiritur, vt quis sit primogenitus, & legitimus.

40 ¶ Quinto: ni de ordine cum concurrit, & sic ad præfectionem alicuius concurrere debet, si in secundo perficientur in vno, hoc iura in alio concurrant, prior ille nimirum intelligitur, qui prius illa duo consequitur, vt patet in rei vendicatione, & publiciana. l. quoties. C. de rei vend. l. vt si quis ti. ff. de publi. declarat Tiraq. in tra. primog. q. 34. nu. 3.

¶ Sexto: nobilis cum ma contracta non esset matrimonium, si filius ad successionem habilis primogenitum virum haberet. Et magno submittitur periculo, ne fortassis filius nobilis in eius morte veneno vel aliter facile conspirarent, ipsique eam in mutua legitimarent, & ipsis primogenitura succedere posse. ita per Felicem refert Io. And. in d. reg. sine culpa, & ita refert idem dicit Prat. Brix. Vgo. & Ioan. & hanc partem dicit ipse Io. And. fecit deliberato consilio, & responso multi solemnium doct. illius studii, & iure cons. in theologia, qui deliberatus finaliter hanc recepit partem, ab eo consultus: licet enim ius dicat hoc decidere per authent. & rectissimam esse, quid teneat [illegible].

¶ Septimo ipse Io. And. hanc conclusionem confirmat mihi vs. c. nam siue legitimatio dicatur collatio, siue confirmatio, siue restitutio, siue alterius rei factio, secundo natus fieri præferri debet, si est collatio, naturalis statum conditionatum ad legitimationem habet. l. si parentes ad matrimonium consenserint, vnde si in isto medio secundo de natus locum occupat, & ipse præfertur.

41 ¶ Vt de eo dicitur, quod status conditionatus ad canonicatum habet: videlicet si episcopus, & capitulum consenserint: & si ante quam ille consensus interueniat, alius illa in ecclesia canonicatum obtineat: licet postea consensus superueniat: iste secundus fore intelligitur, & consequenter præfertur. c. si pro te detesti. in vi. vbi idem dicit per illum textum Io. And. Si est confirmatio, idem dicit per casum in c. si a sede est lica de præb. vbi si legitimationis præcessit, & papalis confirmatio est secuta si post reseruationem, & sic te confirmationem, alius a papa impetrauit, ille per intelligitur, qui est secundus, & præfertur, si restitutio, ad quod dicendum facit l. 1. C. de natu. resti. ibi natalibus antiquis restitui, & §. si quis gratia præsentem voluerit natali restituere, vt in auth. qui.

mo. na. eff. fal. ; ubi est casus in .c. quis
de rescrip. in vi. ubi restitutio non præiudi
cat iuri alteri quæsito ante restitutionem .l. 2. e
42 de decim. & sic transit præsuppone̅do, & quia
ius, quod habet filius viuente patre in bo. se
ipsius patris spe probabili sit ei quæsitum,
in cuius præiudicium legitimatio retrotra
hi non debeat, cui opinioni ferè oes assti
pulari videtur, per d.c. quis & .c. pro te de
præb. in vi. Licèt exteris agnatis transuer
salibus nullum ius approbatum debeatur vi
uente agnato. Bar. & ali in .l. fi. in fi. C.
de pact. & in Ruy. in d. §. & quid si tm̃ nu
43 me. 187. & cuius ratio potest esse : quia
pater filios legitima priuare non pôt .l. pa
rentibus .C. de inoffi. test. secus est in ali
is agnatis, quibus legitima nulla debetur.
44 ¶ Confirmatur per tradita per Tiraq. in tra.
primig. q. 34. nu. 42. qui dicit, quod ius pri
mogenituræ adeò primogenito et viuen
te patre competere dicitur, vt non posset
pater eius in præiudicium aliter disponere:
licèt aliàs spes successionis fortassis non
esset tanta, vt ius quæsitum esse videri de
beat, & per hoc ref. in n. ad medium alteri⁹
partis, vt in illa tamen ius sit quæsitum, & spes
minimè consideretur, dicês in nu. 44. quod
fermè tollantur oês rationes adductæ pro
alia parte, & asserit la. è dixisse in q. 21. &
melius in q. 40. & leg. in legitima, quod subse
quens matri. in alio dicit, quod res satis se exhi
45 bet exemplo. ¶ Et denique, quod legitimatio
in præiudicium filii secundo nati, cui ius
est spe probabili quæsitum non retrotra
hatur per d.c. quis & .c. si pro te de præb.
in vi. est côis opinio, quam ref. & seq. Alex.
nu. 25. Ias. nu. 90. Soc. nu. 28. Cros. nu.
125. Forta. nu. 256. & Galias. nu. 82. in
.l. gallus §. & quid si tm̃. ff. de lib. & po
sthu. D. Couar. in decre. p. 2. c. 8. nu. 78
quæ citat Mar. Lau. in tra. de primoge. fo
lio paruo .18. Io. Cirier in tra. de prim. eg.
lib. 3. q. 14. & Tiraquel. in d. q. 34. nu. 8.
& 43.
¶ Pro contraria parte idem Io. And. in
d. regu. sine culpa sex media format :
Primò arguit à prioritate, côcurrentia du
orum tempore debito, & de parte ad to
tum. ex prioritate : quia primogenitus in
natura ex concurrentia tempore debito :
quia eo tempore mortis, quo deberet hære
ditas, aurat alis, & legitimatis recenter.
de parte ad totum : quia sicùt legitimus
excluderet in totum personâ secundi grad⁹,
e. §. qui fil. sin. leg. ita iure côsuetudinis
in totum secundogenitum excluder : At
hoc potius simile, quam arg. de par. ad to
tum existit : quia in totum secundû gra
dum, & in totum secundogenitû exclu
dit, post quo in casu de parte tractat. &
Insup non est hoc omnino simile; sicut secun
dum, sic & primum gradum excluder,
quia minus est secundum, quam primû gra
46 dum excludere. ¶ Et arg. à minori ad
maius non est bonum : sz econtrà à
maiori ad min⁹ procedat, vt si vinco vince
tem te, multo magis te : sed non econtra .l.
accessionibus .ff. de diuer. & tem. po. s. & ...
glo. in verb. ex altero in const. vt de suc
47 cessionibus. ¶ Imò argu. à maiori ad
minus non sumitur in feudis. Aff. d. in c.
imperialem col. 2. de prch. feu. ali. per F.
& in .c. 1. §. donare col. 5. qual. olim fuit
alien. po. arg. c. cui de non sacerdotali
de præb. in vi. ref. & seq. Frec. de subfeu.
baro. lib. 1. dûm assensus nullum exam in.
versi. secundò quæro nu. 2. fo. 374. Cre
dimus tamen fm eius responsionem. quam
posteà dat, quod alia existente eius ratio
ne, dûm dicit, quod non obst. argum c.
quod idem sit de toto, quod de est. de parte,
quod est verum, si eodem iure deberet
vtrunque: sed de iure cômuni debet pars
quia legitima : de consuetud. vel statu.
debetur totum : quia primus legitimus, &
&c. & sic concludit, quod argumentum nil tes
inter existentes in primo gradu est, vt di
camus, quòd sicùt de iure communi pri
mogenito pars hæreditaris debetur: quia
postquam est legitimatus similiter est legitimo
succedit, sic stante statuto vel consuetudi
ne totum primogenito deferente, ad to
tum admitti debet, quod est valicum, &
fortissimum argumentum pro ista parte
quod declarant secundum Pau'um Ca
strensem in .l. gallus. §. & quid si tertius
nu. 19. ff. de liber. & posthu. quòd sicùt
pater præiudicium parte primis liberis po
parte nouam ducendo vxorem, et ex ea
filios procreando: quia filii istius secundi
matrimonii legitimam habent, & conse
quenter primis liberis pro parte legitima
minuitur, sic stante consuetudine, vel
statuto, quòd totum vni deferatur, quod
ad totû primis liberis præiudicare pote
rit. quo medio ipse Paul. Castre. in hoc
articulo tenet contrà conclusionem Ioh.
Andr. in d. regula sine culpa de reg. iur.
¶ Nec obstat

¶ Nec obstat, quod si, eodem iure non de
beatur totum, quo pars : quia totum de
consuetudine, vel statuto, pars de iure cōi
debetur: quia diuersa ratio reddi nō pōt:
quare pro parte de iure cōi secūdonatus
excludat, & in totum de eo consuetudine
non excludatur: cū vtroq; in casu fiat sibi p
iudiciū, licet plus in uno casu, q̄ in alio
ex necessitate statuti, quod vult vt vnus
48 succedat: & non plures. ✠ mutuante q̄
eadem ratione argu de parte ad totum p
cedit. l. que de tota. ff. de rei vendi. c. pasto
ralis in princi. extra de off. deleg. l. qui fit
. ff. de vsur. Galiaul. in l. 3. §. si quis ita. ff.
de verb. obli. nu. 30. fo. 105. vol. 4. rep.
49 ¶ Secundo facit: nā tempus mortis in
spici debet, cū de conditione cuiusdā
quaeritur: an habilis sit ad acquirendam
hereditatem, siue legatum. l. non opor
tet. ff. de leg. 2. maxime cum in successio
ab intestato: quo casu temp. mortis indu
bitate inspicitur: licet certis in casibus
testamenti tempus inspiciatur: sed tem
pore, quo defertur hereditas iste primo
genitus, & legitimus inuenitur, q̄ prefer
ri debet. ¶ Nec obstat responsio
Io: Andre. qui fatetur hoc verū, vbi prius
ius alteri non competiisset saltem per cō
suetudinem ad rem, et tale ius afficit, &
impedit patris potestatem: quia repl ca
tur, quod tale ius non est et realiter quę
situm: sed spe, quod est in consideratione.
50 ¶ Tertio facit: quia legitimatio retrotra
hitur ad tempus natiuitatis, vt dicimus in
postliminio. l. retro de capti. & postlimi.
reuer. nec potest dici non retro trahi: quia
esset vno tempore naturalis tm̄, & alio na
turalis & legitimus, quod monstrum est
vt no. in. c. inhibitio de clandest. despon
sa. quod confirmatur communi conclusi
one, quod legitimatio retrotrahitur, quā
do aliis non est vere ius quaesitum, quod
probatur. l. fin. C. de natu. lib. & in auth.
quib. mo. natu. effi. sui. §. illud & in auth.
quib. mo. natu. effi. leg. §. licet vt refert et
sequitur Fort. Garzia in d. §. et quid si tan
51 tum nu. 255. ¶ Nec obstat, si re
spondeatur, quod in fictionibus, quae ad prin
cipium trahi debent, oportet, quod eadē
essentia semper perseueret, aliās si ex pote
state filius sit emancipatus, fictio suam na
turā immutat, quod patet. C. de rei uxo.
actio. l. unica. §. videamus sed medio in
tempore, quo duxit aliam vxorem; con
cubina vxor minime esse poterat, ideo
ad illud tempus fictio non trahitur.
52 ¶ Insuper nec trahi potest ad tēpus, quo
sequi potest iuris repugnantia. l. si his, q̄
53 . ff. de vsuc. ✠ Item tertio fictio nō trahi
tur ad principium mutata conditione p
sonae, vel quando res potest vitiari. l. 3.
54 . C. de contr. ¶ Quando fictio
non habet locum, cum praeiudicio alte
rius quod sic probatur, quia non com pe
tit constante matrimonio, facto diuortio
competit, & reintegrato matrimonio desi
nit competere iā inchoata. l. si mulier diuer
terit. ff. solu. matri. sed licet hoc ex fictio
ne. l. qua fingitur non diuertisse, vel acti
onem non competiisse, procedat, quan
do debetur soli mulieri vel mulieri & pa
tri: non tamen procedit, quando debea
tur extraneo, vt patet. ff. de iure doti. l.
stipulatio de dote. §. solu. ma. illius. nā in
praeiudicium non procedit illa fictio: licet
quo ad parentes, & ipsum filium procede
re possit, non tamen in praeiudicium pri
mogeniti habentis efficax ius procedet.
¶ Quia replicatur: nam licet medio tē
pore concubina vxor esse non possit, &
sic mutata videatur personae conditio. et
consequenter fictio locum non habeat: ta
men, quo ad hoc, vt dicatur legitimatus
per subsequens matrimonium legitim: us,
nulla datur differentia: an matrimonium
aliud fit, vel non fit intermedium: sed
vtroq; casu legitimatus legitimus effici
tur vt ipse met Io. Andre. per plura con
clu. in d. regu. sine culpa, et sequitur Alb.
in. c. tanta nu. 3. in secundo not. cum sunt
55 filii fine legit. & vnde & in vtroq; casu
tam si matrimonium aliud fuerit inter
medium, quam si non fuerit intermedi
um legitimatio retrotrahi debet secun
dum communem conclusionem docto
rum in d. §. & quid si tantum.
¶ Quo ad reliqua vero replicatur,
quod etiam omnibus in his praesupponi
tur, q̄ secundonatus legitimus efficax ius
habeat in bonis patris viuente patre: licet
tale ius spe probabili & approbata habe
at, & non vere sit ei quaesitum: enim istud
vbi manet pēctus a tendentibus contra
riam partem negatur, & dicunt aliquo iu
re non probari, sed minime in considera
tione ex stere, & in eo d pater eis praeiudi
care possit, vt ex infra dicendis melius pate
bit.

56 ¶ Quarto nã proles legitima est causa omnis priuilegii, & peculiaris dona. l. s. ff. so. ma. & ideo omni tempore pñti, præterito, & futuro est perpetua, & priuilegiata, d. l. j. & quanto magis proles legitima erit omni 57 tempore fauorabilis, & priuilegiata. l. per ge. pp. [illegible] & illud magis. l. [illegible] vñ quid [illegible] lib. [illegible] respondeat approbatur [illegible] sed non contra aliam prolem, sicut nec dos contra dotẽ priuilegiatam. [illegible]

58 ¶ Quinto nã legitimatio per subsequens matrimonium est beneficium sacramentale [illegible] canonici, [illegible] ergo [illegible] est [illegible] indum d. beneficium [illegible] prin. c. olim d. 59 verbo. signi. c. cum dilecti de donati. ibi legitimatur, quo ad spiritualia vt no. in d. c. tita, & de elect. c. innotuit. ergo & sic tenus ad primogenituram. c. per venerabilem, qui filii sint legiti. [illegible]

¶ Sexto pro hac parte dicit effectus aper. in auth. quib. mod. natu. [illegible] qui ibi semel eos efficientes legitimos damus habere etiam successiones illas, quas habent hi, qui ab initio sunt legitimi, & ibi in. § illud. alius ñ quis ergo in fine nihil à legitimis filiis differentes, nec obstant responsiones Io. Andre. ad d. c. x. quatenus [illegible] quod illa litera nõ dicit q ab initio censeatur legitimi, sed quod habeant successiones, quas habent legitimi, secundo, quod procedat, vbi non datur ius repugnatum sec. in terminis [illegible] vbi [illegible] hanc impedit fictio. [illegible] tamen quod isti tex. non ponant [illegible] rogatiuam in successione ex ordine filiationis, vt vocentur, sicut ab initio legitimi, cum hodie [illegible] naturalis, & legitimus sit, nec in [illegible] quis sit posterior: sed si quæratur, quis prior præferri debeat, [illegible] hec opinio, quod secundonatus legitimus præferatur in quo non quæritur vt excludat sed post ponat.

¶ Quia ad hec omnia, vbi maior [illegible] replicat primum [illegible] non obstat. [illegible] in litera non habeatur, q ab initio legitimi censeatur quia satis est, quod sunt equiparati, & quod nulla inter eos detur differentia circa successionẽ sed ambo equaliter admittuntur, vnde si ex consuetudine maior natu eorum admitti debet, respectu maioris ætatis maior natu præfertur, hec consuetudo vel statutum vocat primo legitimos sed primogenitos, & ita respondetur pro ad secundum, quod non impediatur fictio propter iuris repugnantiam, quia non datur hic fictio, sed veritas: siquidem quo ad primogenituram sit verè, & nõ ficte primo natus, & ita ad tertiũ respondetur, vt infra dicetur.

60 ¶ Septimò p hac parte vltra alios aliud adducimus: nã primonatus legitimatus plus iuris habet, q ipse secundogenitus, 61 quod probatur: nam primogenitus duas debet habere qualitates, naturalẽ vnam, alteram ciuilem: naturalẽ, vt sit primo natus, ciuilẽ, vt sit p° legitimus. & in hoc omnes concordãt, istarum duarum qualitatum vna est in legitimato: vz naturalis, 62 quia verè primo natus est: altera vz ciuilis est in secundonato legitimo: quia verè p° legitimus natus est, modo de iure iste legitimatus reperitur parificatus cum legitimo, & sic admissus ad qualitatẽ, quã legitimus hẽt: cũ sine differentia æqualiter succedãt d. § sed & § si qs ? sed legitimus nõ reperitur parificatus cũ legitimato, quo ad p° genituram, & sic legitimatus plus iuris hẽt, q legitimus, & præferri debet, arg. auth. post fratres. C. de legi. here.

¶ Octauo statu. principaliter non legitimitatis, sed primogenituræ qualitatem considerat, dicit, vt maior natu, & [illegible] dicit, ita legitimus succedat; licet tacitè de legitimo intelligatur, & q principaliter [illegible] disposita sunt debẽt attendi. arg. l. si [illegible] 63 emancipatione, vbi Bal. ff. de cont. em. l. si quis nec es, vbi do. ff. si te. pe. Soc. resp. in [illegible] 124. vol. j. ¶ Et p hoc soluit, quod dixit Io. And. in d. reg. sine culpa, q arg. pro legitimato logicus soluit, contrarius probat p fallaciam accidẽtis, habẽ, asinã, & pullum, q asina sit mater sua, qui dicit, ista asina est tua, quod cõceditur, ista est mater, quod & cõceditur p pullũ, q est mater tua, hoc negatur, quia non coniunguntur; sic de legitimato, est primo natus, conceditur, est legitimus, conceditur, q est primo natus legitimus, hoc negatur: quia licet aliqua diuisim 64 dicere, q nõ licet coniungere, nã respo. q nõ firmetur, q sit p° natus legitimus, sed q principaliter qualitas natiuitatis, & in cõsequentiã qualitas legitimitatis cõsideratur, & legitimatus in his plus iuris hẽt, q legitimus: nã in principali qualitate legitimatus verè, & legitimus ficte est primo natus

patris: & in alia nō principali qualitate legitimus verè, & legitimatus fictè legitimus dicatur, & stat. ad casum fictū nō extendit. l. 1. §. hec verba. ff. de neg. ge.

61 ¶ Nonò, & vltimò facit: nam, ius, quod habet legitimus viuente patre: licèt directè, & principalitèr non sit reuocabile: quia pater nec in totum, nec pro parte filium legitima priuare potest alios instituendo. l. parentibus. C. de inoffi. testa. tamèn in

62 consequentiam est reuocabile: quia nam pater pōt tām per legitimationem, tùm per alienationem factam inter viuos titulo oneroso legitimam filij minuere. l. nō, vsq; si quis a paren. fuer. manu. & per ſcri. habetur in l. fin. C. si quid in fraud. patro. dummodo, quod in fraudem filij non fiat, ita dicit Ruin. in d. §. & quid si tantum

63 nu. 188. versi. & tenendo istā partē. & vbi per d. rationem concludit, quòd in legitimatione fienda per patrem filij non sunt citandi: licèt de eius mendo fieri debeat, & loquitur in legitimato per rescriptum, quod minus est, q̄ in legitimato per subsequens matrimonium, fauore matrimo

64 nij, vt nos loquimur. ¶ Et consequētèr ius illud, quod filius legitimus habet, viuente patre, quod in spe, patri succedendi consistit non est considerabile, imò plus, ius delatum, quod dicitur post mortem patris, sicut adita hæreditate non considerabitur, hanc opinionem defendit Florian. de sancto petro in quadam sua disputatione, pro, vt refert, & sequitur Felin. c. pro dentiā n. 9. extrà de ofic. deleg. & Collecta in d. c. tanta in prima col. qui filij. sint le. gi. vt refert Dida. Coua. in d. c. 3. nu. 18. in secunda parte & q̄ plures citati per lo. Ant. in d. reg. fin. & eulo pp quos authoritatem ipse dixit, quòd contrarium tre sdulus defendebat, videtur referre cōmunem opinionem Parisi. in consi. primo nu. 18. & 150. vol. 2. vbi allegat Rosel. in tract. legitima. lib. 2. dum loquitur de effectu col. vi. versi. sed quero vlterius & Ludo. de Sardis eodem tract. in vil. art. principa. dum loquitur de effectu in. 4. q. cum alijs ibi per eum.

65 ¶ Nos vltra alios has contrarias opiniones distinctione concordari posse putauimus, quòd aut iste pater de feudo in præiudicium filij sicut de ceteris bonis alodialibus disponere potest, fortè quia in forma larga feudum reperiatur, puta hæreditarium, & tunc procedit hæc vltima opinio, vt legitimatus legitimo secundo genito preferatur ratio per, quia hoc ius succedendi, quod filius legitimus habet viuente patre non est nec probabile, nec considerabile: quia est reuocabile: nam pater licèt principalitèr filium legitima nec in totum, nec pro parte priuare potest, tamèn in consequentiam, per legitimationem filij sicut per alienationem inter vivos titulo oneroso factam, pater & in totum, & pro parte filius legitimam minuere potest. l. non vsq; si quis a parēt. fuer. ma. scrib. in l. fin. si quid in fr. patro. Rui. in d. §. & quid si tantum nu. 188. versi. & tenendo istam partem vt super diximus. Et erit ius filij hoc casu, sicut ius, quod habent ceteris agnati, qui nullum ius certum neq; probabile, neq; considerabile tenēt, viuente agnato, vt communiter doc. tenēt in d. §. & quid si tantum, & pro vt dixit Ias. ibi nu. 33. & seq. quòd nullus viuente testatore habet ius formatum in hereditate l. sub ſtitui. ff. de acquir. here. l. 7. §. si impubere. ff. de coll. bo. Bal. in l. certum C. vn. legi. & consequenter legitimatio retrò ahitur ad tempus natiuitatis: quia se, et donato piudicare nō esset, & primog. fauet: siquidē legitimat o, quo ad filij fa ...rabilia, & alteri nō n prejudicial a ad tē pus natiuitatis semper de hir ter retro trahitur, vt communiter doc. concludunt in d. §. & quid si tantum, vt testatur Fertu. Grazia. ibi. nu. 256. Galiaul. n. 256. & cæte. quos sparsim suprà retuli tum.

¶ Aut pater iste de feudo aliquo modo disponere non potest: puta quia in forma stricta sit feudum, puta familiare, seu ex pacto & prouidentia, & tùnc prima opinio locum habebit, vt legitimus secundo genitus legitimato primogenito preferatur, ratio nequè, ius, quod habet secundog. probabili in spe consistit, & consequentèr est considerabile: quia non est reuocabile si supervixerit ipse filius legitimus, & per consequens legitimatio ad tempus natiuitatis non retrotrahitur: quia in præiudicium secundogeniti retroraheretur, quod nō pōt, vt cōmuniter tenetur in d. §. & quid si tantum vt modo diximus.

¶ Cōfirmatur sdicta distinctio per ea, q̄ voluit Paul. Castre. in d. §. & quid si tm. quod sicut pater in præiudicium filij d feudo disponere non potest. c. 1. de succe. feud. ita per subsequens matrimonium ...

sio praeiudicare nequit. Charol. Rui. in d.
§. et quid si tantùm nu. 190. & . 191. vbi
sentire videtur, quòd Io. Andre. in d. reg.
sine culpa loquatur in regno, in quo pa
ter primogenito filio praeiudicare non po
tuit, per ea, quae habentur in c. licet de uot.
secus in patrimonialibus, vbi testator po
potest prouidere ad sui libitum.

¶ Secundò pdicta distinctio confirma
tur per ea, quae voluit Parisi. in consi. 9. nu.
39. & . n. fo. 16. & consi. 12. nu. 155. & . 156.
vol. 1. vbi vult, quòd legitimatio facta vi
vente patre, alijs non citatis, valet, quò
ad bona, de quibus pater disponere po
test sed non, quò ad ea, de quibus dispo
nere non potest, & idem Parisi in cōsi. 2.
redemptoris nu. 41. Vol. 3. vbi vult, quòd
ex quo feudum antiquum est hereditariū
& cōsequēter alienari potest, pater pōt in
tali feudo praeiudicare agnatis, faciendo
legitimare filiū spuriū, et ipsis nō citatis,
& allegat decisi. Neapol. 195. Cur. senio.
in consi. 20. col. xi. & consi. 48. et . 49. et
Cur. iu. in consi. 3. col. 8. & seq. sed in spu
rio intellige, vt inferius dicemus.

¶ Sed praedicta lz procedant, cùm de
successione ascendentium tractatur: atta
mèn idem dicēdum est, cùm de successio
66 ne collateraliū agitur: ✝ quia legitimatus
ita agnascitur patri, sicut caeteris agnatis,
& omnibus succedit, secundùm magis
communem opinionem, quam testatur
Alex. in consi. 139. elegamēt col. 1. vol. 3.
refert, & sequitur cum multis alijs Parisi.
in consi. primo nu. 38. vol. 2. et Dida. Co
uarru. super decreta. in secunda parte cap.
8. nu. 2. per tex. in. §. qua propter in auth.
quib. mo. natu. effi. sui. idem tenet Deci. in
consi. 307. nu. 14.

67 ¶ Aliud membrū est, si p rescriptū legi
timat, & tūc subdistingue, q aut in vita,
aut pòst mortem patris legitimat: p° ca
su, aut petente patre, aut petente filio na
turali, si petente patre, aùt nō expraessim,
aut expssim ad feuda legitimatur.

68 ¶ Si petēte pre filius nō expssim ad fe
uda legitimetur, tùnc legitimatus in feu
dis nō succedit. c. 1. §. naturalis, si de feu.
de. co. fu. cū cō. p Tiraq. lib. 1. de retract.
§. 1. in glo. 3. no. 6. idem Tiraq. in tracta.
le mort. iii. part. cum alijs adductis per
Dida. Couar. super decret. in secūda par.
c. 8. nu. 17. Parisi. in consi. primo nu. 114

vsq; ad . 121. vol. 1. & suprà sparsim tetigi
mus.

69 ¶ Quod amplia procedat quacunq; ex
tante legitimatione, siuè plenissima, quae
restitutiua dicitur, siuè pleniori, quae pro
lem ad primaeuum ius reintegrat, siuè ple
na, quarum legitimationum triplici spe
ciem: vz restitutoriam, collatiuam, & dis
pensatiuam, declarat Anto. de Butrio in
c. per venerabilem nu. 16. versi. nunc vlti
mò videamus de legitimationis effectu.
extra qui filii sint legitimi, & Crott. in d.
§. & quid si tantùm nu. 131.

70 ¶ Si verò petente patre filius expraessim
legitimetur ad feuda, & tùc subdistingue:
aut legitimatio est rectè facta, ut puta q
sit facta mentio de secundo nato, caeteris
q filiis, si sint: & tamen si mentio de ne
cessitate non requiratur, cùm pater filiū le
gitimare praetendit, s'm communem opi
nionem, quam testatur Ias. nu. 56. & no
uissimè sequitur Emanuel. à Costa. l. ositat
mus in. §. & quid si tantùm in secunda par
te nu. 132. secundùm Dida Couar. in epi
to. secund. part. §. 7. cap. 8. versi. ex quo
primo, vbi dicit, quòd erit legitimatio nō
solùm, quò ad integrum statum filii: sed
etiam, quò ad successionem in praeiudici
um prolis naturalis, simul & legitimae,
secundùm Alex. in consi. 227. & . 217. vol.
5. et cet. vt ibi, & tùc aut de patris, aut d
collateralium successione agitur, si de pa
tris tractatur successiōe, dic, vt suprà dixi
mus, quòd si pater de feudo disponere
potuit in praeiudiciū filiorum: puta quià
hereditarium, praefertur legitimatus pri
mo natus, si uerò dispōere nō potuit: qa
feudum sit ex pacto & prouidētia, & tūc
praefertur legitimus secundo natus per ra
tionem superiùs assignatam. ¶ At si
de collateraliū agitur successiōe, vt in ca
su praesentis c. si aliquem, & tùnc primo
genitus legitimatus praefertur legitimo se
71 cūdo nato: ✝ q à retrotrahit legitimatio
ad tempus natiuitatis, quò ad sibi fauo
rabilia, & alteri nō praeiudicialia. l. fin. C. de
natu. resti. & communiter omnes scrib. te
nent in d. §. & quid si tantùm, secundùm
Fortu. Garzi. ibi nu. 255. Galiaul. nu. 77.
Crottum nu. 125. Charo. Ruin. nu. 189.
Ias. nu. 86. Alex. nu. 24. versi. circa primū
& alios. ¶ Et nullum praeiudicium fit
72 secundonato legitimo: ✝ siquidem agna
tus in bonis collateralis agnati, eo agnato
viuente

uiuente nullum ius probabile vel ap pba tum habet, secundum communem opinionem docto. in d. §. et quid si tantum. quam testatur Parisi. in d. consi. primo nu. 52. vol. 2. ¶ Aut non est recte facta puta quia de omnibus nõ fit principi facta mentio, vt de filiis, principis ani mum mouentibus ad non concedendum
73 talem legitimationem ꝙ quandoquidẽ legitimatio fieri non soleat nisi filiorum legitimorum defectu, vt in auth. quibus mo. natu. effi. sui. §. generaliter & in auth. quib. mõ natu. effi. legi. §. si quis igitur Paul. cast. in d. §. & quid si tantum nu. 16.
74 & tunc legitimatus non praefertur ꝙ quia legitimatio absq; eo, quod omnia princi pi exprimantur praesumitur obreptitia, & obreptio etiam modica legitimationem uitiat. Parisi. in consi. 12. nu. 226. 218. 222 & in consi. 9. nu. 86. & 87. fo. 17. & consi. 30. nu. 54. 55. & 57. vol. 2. ¶ Ex hac sub- 80 distinctio generaliter in omnibus membris locum habet: quia semper de recta: & nõ de nõ recta legitimatiõe loquuntur.
75 ¶ Aut non petente patre: sed tantum ipso filio naturali, legitimatur, et tunc indubitanter legitimatus non praefertur: quia legitimorum in praeiudicium legitimare le facere non potest, quo casu praeiudicium eorum est in consideratione. tex. est in. §. quis igitur fuerit in auth. quib. mo. natu. effi. sui, ita tenet Angel. Areti. & caeteri scrib. in d. §. & quid si tantum, refert & seq. Gom. ibi nu. 123. ver. secundo limita: & ratio potest esse: quia est de iure patri concessum filiis suis posse praeiudicare, & nõ est concessum aliis, & ideo semetipsum legitimari petens, non fit legitimus. d. §. si quis igitur fuerit in aut. quib. mo. na. effi. sui. siquidem minime negari possit, quin detur aliquale praeiudicium legitimis licet doctores dicant uiuente eo, cui succeditur, quandoq; illud ius, quod habent legitimi non esse considerabile, pro qua ratione vide Fortu. Garzia. in d. §. & quid si tantum nu. 291. sed tamen de plenitudine potestatis legitimari possit infra dicetur.
76 ¶ Aut legitimatur post mortem patris, & tunc aut pater ipse, eam legitimationem fieri mandauerit, puta in testamento, vel
77 per codicil. ꝙ quod nõ, quo modocunq; appareat. Galiau. post Soc. & Curti. in d. §. & quid si tantum secundum Soc. nep. in cõsi. 120. perspectis nu. 16. vol. ii. & tunc p omnia dicendũ est, pro ut supra praecedenti in membro diximus, est quando viuente patre fit. ꝙ quia paria sunt, vt in vita patris fiat legitimatio eo petente, vel
78 post eius mortem eo praeordinante, secundum Bar. in d. §. & quid si tantum, vt refert & sequitur Soci. iuni. in consi. 180. nu. 14. vol. ii. ¶ Imo dicendum esset sicut dicitur in legitimato per subsequens matrimonium: ꝙ non solo legitimari posse p subsequens matrimonium vel p rescriptum post mortem patris ex eius praeordinatiõe patrificari vt. secundum
79 Soci. nep. in d. consi. 120. nu. 98. vol. ii. per tex. in. §. fine versi. si vero solummodo in auth. quib. mo. nat. effi. legi. Paul. Cast. in d. §. & quid si tantum nu. 19. ¶ Aut
80 non mandauit ipse pater: sed petiit tantum ipse filius naturalis legitimari, & tunc aut ante aditam, aut post aditam haereditatem petiit naturalis filius legitimari.
¶ Si ante aditam haereditatem naturalis filius ad suos petitionem absq; eo, quod pater legitimari mandasset, legitimari petiit, & tunc, aut simpliciter, aut de plenitudine potestatis legitimatur, si simpliciter, & tunc, si vocatis ipsius intestati patris successoribus legitimetur, quibus ius succedendi est delatum, & tunc putamus legitimatum praeferri: quia debuit se defendere ne ipse illegitimus legitimaretur: secus si praedictis successoribus non citatis legitimetur: quia tunc legitimatio nõ valet. Bar. & alii in d. §. & quid si tantum, cum aliis cumulatis p Dida. Couar. in epito. iv. secund. partis. c. 8. §. 9. nu. 9. ver. secunda principalis conclusio, & consequenter legitimatus non praefertur: ꝙ nam ius
81 quaesitum delatum ante aditam haereditatem est aliquantulum considerabile, & ideo sine facto suo ab aliquo auferri non potest l. id quod nostrum. ff. de reg. iur. Paul. Cast. in d. §. & quid si tantum nu. 19.
¶ Licet ius adeundi in bonis nostris esse non dicatur. l. pretia rerum. ff. ad leg. fal.
82 ¶ Et princeps in dubio iuri tertii praeiudicare non censetur, dato, quod illud sit mere de iure ciuili. l. cum filius familias. ff. de testa. mil. l. nec auus §. de eman. lib. l. iuncta datam & ciuium. ff. de his qui sui vel alieni iur. addit. per Galiau. in d. §. & quid si tantum nu. 91.
83 ¶ Aut de plenitudine potestatis, vel ex certa scientia, vel cũ clausula nõ obstante, legitimatur filius post mortem patris, ad sui pe

tuitionem antè aditam hæreditatem per successores ab intestato sinè causa, et vic legitimatus præfertur, & hæc est commu nis omnium docto. conclusio, quòd prin ceps filium naturalem pòst mortem pa tris in præiudicium eorum, quibus ius est delatione quæsitum de plenitudine po testatis, vel ex certa scientia, vel cum clausula nō obstante, vel simi. etiam sinè cau se expressione legitimare potest. Fel. in c. etiam olim nu. 16. de re iudi. vbi plures al legat, & ceteri relati per Petr. à Duena lib. regularum regul. 4. nu. 5. versicu. & facit Fo. mihi. 65. For. Garzia nu. 285. Lanc. Gallia a nu. 90. in d. §. & quid si tantùm, ità Bar. intelligendo ibi omnino in cal ce, qui mouetur ad hoc tenendum

¶ Primò per tex. in l. ij. ff. de nata. resti. vbi habetur, quòd imperatores non facile so lent natalibus restituere, nisi consentien te patrono, ergo dum dicitur (non facile solent) a contrario colligi videtur, quòd si ve lint, possint ad eorū libitū legitimare.

84 ¶ Secundò: quia ius adeundi hæreditatē non dicitur in bonis nostris l. præterea ten. ff. a l. l. Fal. quem tex. singularem esse di cit Bal. in l. ij. C. de iuri. & fa. ignor. idē. Bal. in l. deo nobis. §. hoc etiam nu. 6. ver. secunda quæstio. C. de episco. et cleri. se cundum Crottum in d. §. & quid si tan tùm nu. 137. ergo princeps de eo iure, quod non est nobis quæsitum disponendo, no bis iniuriam non facit, & consequentèr disponere potest.

85 ¶ Tertiò: quia ius adeundi ē de iure ciuili glo. in l. j. ff. de ac. re. do. ✠ & princeps

86 sinè causa ea, quæ sūt merè de iure ciuili ad libitum tollere potest. glo. & Bar. in l. fin. C. si contra ius. & in terminis dicit hanc clare esse conclusionem Galiaul. nu. 9. in d. § et quid si tantùm, vbi etiam refert in dubitatum dixisse Socin. in consilio. 62.

87 vol. 1. ¶ Quartò pro hac conclu sione facit: nam princeps de plenitudine potestatis parte inaudita procedere pōt, etiam in his, quæ causæ cognitionem res piciunt, vel partem multùm lederent, sm Host. et alios in c. nostram de procu. & alios quos citat apostil. ad Bar. in l. iam . 2. no. C. de tēp. ap. vbi dictū Bar. limitat non procedere quando princeps de ple nitudine potestatis procederet. ¶ Licèt prædicta conclusio secundùm veram resolu tionem procedat in his rebus, quas prin ceps tertio auferre pōt sinè causa de pleni tudine potestatis, vt tunc sinè partis cita tione procedere possit: secus in alijs, quas auferre non potest. Crave. in consi. 2. nu. sunt principaliter nu. 3. ex mente Soci. in consi. 164. col. penul. versi. & posset forte contraria opinio, & consi. 166. col. 16. ver si. secus & vltimos casus lib. 2. & ali. ve ibi & Dec. in consi. 528. col. 2. ad fin. & cō si. 498. ad fin. ver. secundo respon. ergò & legitimare potest in eorum præiudiciū, quibus ius est delatione quæsitū, ità Alex. in cōs. 2. col. 4. vol. j. & consi. 229. alias 78. vol. 2. col. 7. versi. istud etiam, vt refert Fortu. Garzia nu. 227. & seq. in d. §. & quid

88 si tantùm. ¶ Quintò faciunt omnia media, quæ ad hoc adducit Cr. ne. in consi. 131. nu. 6. cum plur. seq. vbi inter alia dicit in nu. 7. quòd longa est differen tia inter ius quæsitū de præsenti ex cōtractu, & ius quærendum de futuro ex contractu. nàm ius quærendum de futuro ex contrac tu princeps de plenitudine potestatis tollere potest, vt in casu isto, vbi agitur. de iure quærendo ex tenore inuestituræ ipsis agnatis, cum princeps de pleni. pote statis derogare potest legitimando, ità tat Deci. in consi. 264. col. 4. Curt. in cōsi. j. col. xi. Bru. in consi. j. col. 8. Coza in consi. ix. col. 8. ver. tertia conclusio, & hoc dicit esse, quod dicitur differentiam esse inter ius ad rem, & ius in re, vt habetur per modernos in c. super eo extra de cō cessi. preb. de leg.

¶ Contrarium tamèn per nouem col. te nuit Fortu. Garzia. in d. § & quid si tan tùm nu. 286. vsq. ad finem, vbi (breuitèr reassumendo totā suam intentionē) hoc dicit, confundens omnes casus, siuè quis antè aditam, siuè pòst aditā hæreditatē legitimetur, & siuè pòst apprahensam possessionem legitimatio prædicta, sinè iusta causa facta fuerit, vt nihil valeat. in nu. 307. et rō fundamētalis, qua ipse mouetur est: quia ius delationis, vel actio ne tantò quæsitum, siuè etiam appræhen sione, in quo non est dubium est debitū non solùm ciuilitèr, vt volunt omnes doc. sed etiam est debitum naturalitèr, quod ibi probat nu. 294. cum quod naturale debitum princeps sinè iusta causa procedens iniustitiam facit, nec etiā de plenitudine potestatis id facere pōt.

89 ¶ Quæ etiam licèt in his, quæ iuris positi ui sunt

30 nisi fit praesumatur, & contrariũ quis probare non admittatur: nã in his, que iuris naturalis sunt, non praesumitur: nisi salte exprimatur, & si non probetur, vt ipse ait nu. 102. & seq. per doct. n. Inno. in c. quãto de consuet. per notat. in c. que in ecclesiarum de consti. & l. fin. C. si contra ius vel vti. publi. quem seq. ibi Abb. dicens hãc sententiam longo ce. nõq; obliuioni tradendam, quem Fortu. sequitur Parisi. in consi. 6. nu. 43. 49. & 50. vol. 2. simpliciter nil vltra Fortu. allegando: tamẽ contrariũ idẽ Parisi. teneat in cõsi. primo nu. 43. 44. & 61. eodem vol. 4.

¶ Ad primum fundamentum, quod est de l. ii. de nata. resti. respo. quòd tex. ille interpretari debet (non facilè solent.) i. quia iuste nõ possunt non quia possint lespinare inuito patrono sine causa: quia hec expositio resultare contra tex. in d. pon. eodem titu. vbi latissime alrus interpretatur, quòd imperatores nõ possunt natalibus restituere inuito filio patroni, ergò idem dicendũ est inuito patrono, quia nõ differentia esse potest: an patroni filie an ipsi patrono fiat iniuria? quasi dicat nulla differentia.

¶ Sed huic responderi põt, quòd intelligendum est de iustitia ordinata: secus de põte absoluta, ità respo. Alberi. de Rosa. in l. que: ic nu. 7. C. de sacro. impera. offi. & ratio est: quia princeps prerogatiuã habet iura ab uno auferre, & alteri dare Bal. in l. ii. nu. 40. C. de serui. & aqu. Paul. Ca. in l. si testamentum. C. de testa. Alex. in consi. 87. col. 7. versi. & dicit Pa. ii. vol. 2. cũ aliis, quos refert idẽ Fe. in d. c. & qd si tñ n. 36. Dec. in c. q in ecclesiarum de cõst. nu. 24. & seq. & in c. vlt. de cõsi. vel la vel iniuri. col. vj. cũ aliis alle. p D. C. lib. 2. varia. resol. cap. 6. ver. primò ex his deducitur tamẽ ipse dicit, falsissimũ ẽ põtẽ in principe absolutã dari: sed ordinatã & in hoc casu, cũ ab vno auferre & alteri dare dici debere concludit: licẽt princeps hoc faciẽdo peccet, s. m alios, de quo nos infrà dicemus.

32 ¶ Ad secundum fundamentum tripliciter respondet: primò quià licèt ius adeundi in bonis nostris iã quesitis non sit: tñ in bonis nostris iure certo, et indubitato existit, cũ simus in primo successionis gradu, vnde ius habere dicimur. l. cũ antiquioribus et ibi no. glo. in C. de iur. del. & hoc oẽs de constitut. qñ dicit, quòd legitimatio his, quibus ius certum, & indubitatum quaesitum est, quo sub nos praeiudicat, vt primogenito in filio

¶ hoc soluitur: nã ius adeundi qd competit cuiq; fit de iure ciuili, d. glo. in l. 3. ff. de ac. re. do. & princeps ad libitũ tollere q̃ nec de iure ciuili sunt, vt nup est dictũ, glo. & Bar. in l. fi. C. si contrà ius, vel vtil. publ. nec refragatur cõis conclusio, quòd legitimatio non praeiudicet filio primogenito, qui ius certũ viuente patre hẽt, quidẽ procedit si simpliciter legitimetur ad feuda: quia in tali casu princeps praeiudicare velle non praesumitur in dubio, dato, quòd illud ius sit merè de iure ciuili, & praecedenti in mẽbro diximus p tex. in l. filius familias, ff. de le. mili. addu. p Gaul. nu. 91. in d. §. & quod si tñ: si tñ ius irreuocabile fuerit p patrẽ, vel p eum, cui succeditur, ità quòd ius certum, & indubitatum, probabiliter succedendi in spe cõsistẽs fuerit, vt diximus: secus si de plenitudine põtis legitimetur, vt nõs loquimur: quia multas hẽt prerogatiuas, vt diximus in tertio, & quarto medio praecedentis opinionis.

¶ Secundò, respondet idem Fortunius, quòd oppositionem l. pretia rerum, soluit Bar. in l. ia potest col. 3. versi. sed oppono. ff. de acqui. hered. nã tñ ius adeundi, quod non dicitur ibi in bonis domini antequã adeatur: quià seruo competebat, & non domino: secùs si competeret domino: quià antè aditionem esset in bonis domini: sed parcat Fortu. quià nõ dicit hoc Bart. nec soluit oppositũ l. pretia rerum: sed oppo. l. acquiritur. ff. de acqui. re. do. & dicit, quòd ius adeundi per filium, vel p seruũ non quaeritur patri, vel domino: quià esset contra tex. l. pretia rerum, ff. ad l. falcidiam: sed ius prosequendi actionem, iam quaesitam, vel quaesitam retinendi, acquiritur, vt in d. l. acquiritur. vndè patet, quòd si seruus decedat antè aditam haereditatem dominus adire nõ potest. & sic licet Bartolus sentiat, quòd ius adeundi competens seruo non quaeratur domino per textum in dicta l. pretia rerum, & per consequens, quòd ille tex. loquatur de iure adeundi competenti seruo, Attamen nõ dicit, quòd si ius illud adeundi competeret domino, esset in bonis domini, nec dicit, quòd tex. in l. pretia rerum nõ loquatur de iure adeundi cõpetenti dño: sz dicat.

expositio

quod loquatur de iure adeundi competenti seruo: quia expressim ille tex. loquitur
de vtroque iure; tam de eo, quod competit
dño, q̃ de eo, quod seruo competit, quod
autem non demōstratur, cū recte põderādo:
ille. n. tex. volēs probare per arg. vt cōtra-
rium absurdum, quod dominus non effici-
tur locupletior per hæreditatem, quæ ser-
uo competit, anteq̃ adeatur, dicit, quod
esset absurdum, quod ego dominus lo-
cupletior non dicar, antē aditam heredita-
tem, quando sum ego met dominus in-
stitutus, & locupletior dicar, anteq̃ hære-
ditas adeatur, qñ meus seruus hæres est
institutus, cum multis causis accidere
posset, ne iussu nostro seruus adeat, & sic
ille tex. non solum sentit, quod ius adeun-
di non est in bonis nostris, qñ competit
seruo, sed et qñ competit domino, imò
pro claro ponit, quod mihi domino cōpete-
te, vel locupletior non sim, & sic vt in bo-
nis domini ius adeundi nō sit, ante aditā
hæreditatem. ¶ Tertiò allegat
93 B... in ... col. ... hac. he. ver. sed circa
hoc quæro, vbi dicit substitutum ante sub-
stitutionis verificationem habere ius ad
hæreditatem, vnde petit cautionem, vt p
rorum titulum, vt legatorum nomine ca-
ueatur; quod ius potest estimari. x. lib. au-
ri, & est ius quoddā ante verificationem
quāto magis istud ius adeundi, quod est
post verificationē, & eo mediante, iure gē-
tium & ciuili mihi cōpetit hereditas, mi-
nus auferri debeat. ¶ Sed respon-
detur ad hoc: nam Aut per ho. Fortuni.
concludere vult, quod ius petendi fidei-
commissum sit estimabile, & consequen-
ter in bonis nostris ante substitutionis ve-
rificationem dicatur, ergò multomagis
ius adeundi nostris in bonis esse debet,
vbi post verificationem et de presēti he-
reditas debetur. Et tunc dicimus, quod nō
94 est bonum arg. quia nā fideicommissum
magis debetur, q̃ hæreditas, cū fideicom-
missi dies à testatoris morte cedat, & ad
heredes transmitti possit, & hæreditas nō
nisi adeat. l. vn. §. in nouissimo, C. de cad. tol
len. ¶ Nec obstaret si diceretur, q
§. in nouissimo loquit in fideicōmisso, quod
purè debetur, vel in diem, quo casu testa-
toris morte cedit, vt eadem. l. §. cum
igitur in fin. & nos loquimur in substitutio-
ne verificā ipso re substitutionis. i. in eo, a
qui sub conditione fideicōmissum de-
beatur: quia respō. q Bar. simpliciter loquit
& debet intelligi de eo, cū purè vel in diē
fideicōmissum debeā, q cautionē petere pōt
95 quandoquidē nōdum impleta conditione
legatarius non dicitur, nec aliquam cau-
tionem petere potest, tex. est ad literam in
l. si quis sub conditione in fin. ff. si quis o-
miss. causa testa. & glo. in. l. i. §. nō solū
in verbo successoribus, vt legat. nomine
caueat. licet de cautione successoribus
præstanda ibi loquatur. ¶ Nec
refragatur tex. ad literam in. l. hæc stipu-
latio, ff. eod. vt legat. nomine caue. vbi pro
hereditate debenda per fideicommissum
sub conditione cauetur: quia dicit ibi glo.
in verbo certa, quod lo. habet aliud cāceb
latum. ¶ Preterea dato, quod
Bartolus de iure petendi hoc fideicom-
missum sub conditione debitum loquere-
tur, et sit aliquod ius estimabile, propter
cautionem peti possit, per dict. l. hæc stipulatio
& consequenter aliquid estimabile, sit in bo-
nis nostris, tamen dicimus, quod aliud di-
cendum est hic; vbi in terminis tex. ha-
bemus, quod sine aliqua cauillatione ten-
git, ius adeundi in bonis nostris non esse
l. pretia rerum, ff. ad l. falci. quare tex. di-
cit, quod nos heredes instituti locupletio-
res non sumus, ante aditam hæreditatem
& vt dominus si serui nostri instituantur.
¶ Aut ipse Bor. vult dicere, quod ius petē-
di fideicommissum sit estimabile ante sub-
stitutionis verificationem, & per consequens
per principem tolli non possit, er-
go multo magis hereditas, quæ post veri-
ficationem, iure natura, gentium, & ciuili
anteq̃ adeatur, auferri nō debeat, & tūc dici-
mus, quod licet Bar. dicat, quod illud sit
quoddā ius, quod estimari possit: tamen
non dicit, quod princeps tolli non possit au-
ferre, nec est verum, quod ipse presuppo-
nit, quod hæreditas, anteq̃ adeatur, iure
naturæ, & gentium debeatur: sed iure tā-
tum ciuili debetur, vt communiter omnes
tenēt, & inferius subdemus.
¶ Ad tertium fundamentum respondet
duplici modo: primò, quod ius adeundi
competens ex testamento, siue ab in-
testato iure non tā ciuili: sed etiam iure
naturali debeatur, & princeps ea, quæ sunt
96 iuris naturalis tollere non potest, nam lé
gē naturæ compertēria principis sub im-
perio non fuit, clem. pastoralis §. cæterum
97 digestis de re iudicata. Et quatenus
princeps

princeps vniversalis mundi dominus sit
vel deprecatio ad. l. rodi. de iact. & c. conç
ta per mundum. ix. q. 3. hoc est ad guber
nationem omnium non ad distributio-
nem particularium rerum, quarum do-
minus quicunque acquirens dicitur, vt per
totum instit. & ff. de acquire. rer. domi. &
ita dicit tenere glo. in proh. ff. in prin. &
ibi Iaco. Areti. & Bart. & quòd sine causa
non possit auferre, fatetur Innoc. in c. que
in ecclesiarum de immuni. eccles. & in c. ecclesia
sanctae mariae. & ibi doct. extra de constit.
& doctor. in l. fin. C. si contra ius vel vtil.
pub. & demùm idem Foriu. nu. 390. in
d. §. & quod si tantùm testatur, esse certum
98 scribit vng. ¶ Et quòd ius adeundi iure
naturali debeatur, vbi stat prius probat
per traditam successionem, quod filius debetur,
quòd iure naturali debeatur p. l. cùm ratio
ne. ff. de bon. damn. & ius naturale. ff. di
st. quod quotidie procedere in filiis, ex
matrimonio genitis. l. vulgus naturale. ff.
de stat. & in auth. in auth. quib. mo. nat. effi.
sui in prin. et in §. natura, & in auth. quib.
mo. natu. effi. legi. §. liceat. ¶ Secundò
probat in successione omnium cognatorum
per tex. in l. 3. & per totum. ff. de gradibus
& in lege prima paragrafo haec autem
de bon. possess. vnde cogna. & in §. fin.
instit. de legi. agna. tute. & dicit ibi pro
bari dicit in d. hac parte proconsul natura
li aequitate motus, omnibus cognatis pro
mittit bonorum possessionem, quos sanguinis
ratio vocat ad haereditatem. ¶ Ter
tiò probat in successione ex testamento,
quòd illa sit etiã iure naturali dicit, hoc
99 docere beatum Greg. in c. vlti. voluntas. 13.
q. 2. quòd vlti. volũtas dũ iusta sit omnino sit ser-
uanda, & nunc nõ solũ ciues Ro. sed Arabes,
Afrae, Indi, decernere quoque gentes vniuer
sas, quod dicit aperte iuris consultorum au
thoritate cõstare, qui dicunt milites iure
gentium testari. l. nec in. §. deportati de te-
sta. mili. l. milites. C. de testa. mili. l. si
deportati. §. miles de leg. in. sed ius gentium
est id, quo omnes gentes vtuntur. c. 7. in
fin. et l. omnes populi. ff. de iust. & iur. glo
et etiam testandi esse de iure gentium, ex quo
etiam sequitur, quòd sit de iure naturali
§. singulorum instit. de rer. diui. §. quod
verò insti. de iure natu. gene. et ciui. Rur
100 sus probari dicit ✠ nam quodcunque vete
ri in testamento moraliter scribitur, id est
naturale. § in lege vi. distinc. & c. lata. no
gara.

nadistin. sed sep. ff. n. apud antiquos
patres repet. vnum testam. & c. bleruũ
101 ✠ igitur lasuri et fieri vocata, iure naturae.
facta. c. fil. vs. post. de testam. c. cum esset
eodem modo, dicit hoc ipsum tenere Bar.
in rub. de acqui. haere. & Bart. in l. in testi
de condi. in de. & Bart. in l. qui à latroni
bus de testa. Ragha. & Alex. in d. rub. Ful.
& Roma. in l. testamenti. C. de testa.
& sic concludit, quòd siue ab intestato, si
ue ex testamento haeredes succedant, ip
sa successio est iuris naturalis, ita ipse Fo
runius ait nu. 287. & seq. & in effectu, qua
si replicando concludit in nu. 2. 4.
102 ¶ Et quòd libera testandi facultas sit in
ingenuum, adde esse cõmunem opinionem, vt
per Iaso. in l. si testamentum. C. de testa.
Dida. Conar. lib. 3. variar. resolu. cap. 6. n.
103 25. versi. quinimò licet sollennitates, ✠ vbi
per illam rationem concludit principem
sine causa fideicommissum, vel haereditatem
non alicui ex testamento delatam tollere
non posse.
104 ¶ Sed ad praedicta respõd. praefectura re-
gatione qm non iure naturali: sed iure po
sitiuo haereditas filius debetur, per tex. in
l. obuenire. ff. de reg. iur. ¶ Nec obstat
allega. per p. Foriu. prim. o. l. cùm ratio. ff.
de bon. dam. cum aliis: quia respõ. ceterae
quae dicit non de iure naturali: sed de ratio
105 ne naturali mentio fit, ✠ et vbicunque
verbum naturale refertur ad rationem,
illud non est ius naturale Bar. in l. cũs per pul
sel. a. versi. tertio oppo. ff. de iust. & in.
& habentia in se rationem naturalem, non est
de iure nãli. Bar. in l. si quis à liberis. §. si
vel parens. ff. de lib. agno. dicit se facere
stante illo tex. in ver. nãli educationi pa
rentum non esse de iure naturali: sed habe
re naturalem rationem, vt benefacienti
benefaciamus glo. in l. venia in verbo na
turali. C. de in ius vocan. qua sup. plen. nõ
dixit: iure naturali: quia hoc est falsum
sed naturali ratione, & glo. in l. 1. ff. de leg.
praesta. exponens verb. natura, eam eroita
tem, i. ratione à natura, & in l. 1. in prin.
versi. nãli rõe. ff. de mino. & in vltra alia fa
cit, quae latè congerit Feli. in c. cum inter de
excepc. col. 6. versi. considera vltra alias,
106 vbi vult, quòd neque põt excusatio ẽ totali
ter tollere nõ ob. c. quod suspectũ 3. q. v. vbi
habetur, quòd sit quoddam naturale excusari iudices, & di
107 cit, quòd mõ excusationis ẽ iuris positiuae. ✠ & sic
aliud ẽ rõe nãli: & aliud de iure nãli admini
Y ij

Ant. Tiis, quod hæc hs ex testamento post mortē testatoris, est de iure ciuili: quā ni si ius adeundi, aliud nō hēt, quod in bo nis nostris non existit. l. pria rerum. ff. ad leg. fal. et princeps ius nobis de iure ciui
113 li debitū tollere pōt, ✠ sicut actiones, & exceptiones de plenitudine pōtis tol lit, etsi in alterius grande præiudiciū hoc re dundaret, sm magis cōem opin. quā te statur Alex. in .l. si quis iniquum. §. si is pro quo nu. 6. et. 7. ff. quod quisq; iuri. Affl. deci. 391. nu. 4. & lz Alex. loquatur, stante clausula nō obstante, nec sufficere
114 dicat clausulā ex certa sciētia: ✠ nā clausu la de plenitudine potestatis clausulæ nō obstante æquiparatur. Fel. in d. c. cū in ter col. 3. & . 4. de excep. Gul. Pern. in ca. de princ. inter sua 9. col. 5. vbi ridici tas tres clausulas æquiparat, & quid hæ clausulæ, & ēt motu proprio clausula ope rentur? vide pulchrè p Parisi. in 3°. 3. nu.
115 74. vsq; ad 96. vol. 3. ✠ q actiones, & exceptiones de iure ciuili dicūtur. l. 2. §. deinde ex his. ff. de orig. iu. l. 2. in pn. ff. de excep. Iz oriantur ex pactis, cōtracti
116 bus, & obligationibus, ✠ q de iure gētiū sunt. l. ex hoc iure, & ibi do. ff. de iu. & iur. l. 3. in pn. ff. de pac.

¶ Secundo modo ad d. tertiū fundamē tū respo. ipse Fortu. q dato, q hæreditas de iure ciuili deferatur, & adeatur, et cō sequēter princeps pro libito ius illud ante naturale dominium qsitum, tollere pos sit, in duobus hoc peccare asserit.
117 ¶ Primo qd̄ ad istā hēditatis eadē ratio ē ad imaginem naturæ, & pro vt de iure ciuili defertur ei, cui debetur, ità iure na turæ subest etiam rationis dictamen, ex quo dicitur hæreditatem mihi competere, arg. tex. l. cūm ratio. ff. de bon. dam. & prob. in tit. §. emancipati. inst. de hered. q ab intest. defe. et in. l. ex parte. ff. vnd. cog. adeo, q si ante apprehensionem possessionis, vel ante aditionem auferatur hæreditas, peccatur in iure naturali.

¶ At nuper huic respondimus, q non est verum, quod hæreditas iure naturali, vel ad imaginem naturæ deferatur: sed de iure ciuili defertur. Præterea dato q esset ad imaginem naturæ: non tamen ideo hoc sequitur, quod sit de iure natura
118 li: ✠ quia aliud est imago et aliud est ve ritas. Bal. in. l. vt testatā. C. de sui. & le gi. per tex. in. l. 2. C. de fur. an aute,

¶ Insuper, & secundò dicit, quod nimis eum exasperat hoc, quod hanc sequētes opinionem communiter credunt, quod princeps in his, quæ sunt iuris ciuilis ad libitum contra leges disponere possit: &
119 ✠ quandoquidem princeps animal est rationale, & nec leges, nec imperium facere possunt, quo minùs rationi subiaceat, & rationis dictamine seruare leges obligatur, & consequenter, quæ sunt iu ris ciuilis tollere non potest, ità in effectu concludit in nu. 294. vsq; ad nu. 298.
120 ¶ Sed ad hoc posset simpliciter respo. q ità ē cōis, q possit ius pesi. siue cā tollere, &
121 ✠ quòd papa, & princeps ex certa scien tia supra ius, contra ius, & extra ius po sitiuum omnia disponere & facere possit, Spe. in t° de leg. §. nunc ostendendum. & vers. 89. per. c. in memoria. 19. dist. Bal. in. c. super de eo. u. poss. & propr. per. l. & qui in prouincia. §. cū ius. ff. de ritu nup. & in prelud. feud. col. 9. & in. l. Impetra tata. C. senten. rescind. non poss. Deci. in consi. 188. Brun. in consi. 3. nu. 37. & Ias. in consi. 8. nu. 9. Io. Iac. Leonar. in consi. 117 nu. 38. & in consi. 14. nu. 6. & 7. inter consilia feudalia, vbi subdit: si ne aliquo dubio procedere in his, quæ sunt iuris positiui, super quibus liberum, & absolutam habent facultatem, c. propo suit de concessio. præbend. l. princeps. ff. de leg. canoni. in. §. 3. & c. quæ in ec clesiarum de const. & legiss. in. l. fin. C.
122 si contra ius vel vtil. pub. ¶ Et prin ceps cūm aliquid facit, nemo ei dicere potest cur ità facis? Spe. & Bald. præci ta. loc. Brun. in d. consi. 3. nu. 35. & 37. Ias. in consi. 3. nu. 3. vol. 3. Bartholo. à Castane. in consi. 66. nu. 18. Bertran. in consi. 15. nu. 6. vol. 3. Soci. in consi. 41. n. 13. vol. 3. & consi. 76. nu. 44. & consi. 77.
123 nu. 19. vol. 3. ¶ Et papa, & princeps possunt mutare, seu adæquare quadrata rotundis. Host. & alii in c. cūm venisset de iudic. Rolan. à Valle in consi. 3. nu. 40. Brun. in d. consi. 3. nu. 40. Leonar. in d. consi. 114. nu. 24. & quidam deci. in consi. 6. nu. 14. inter consi. feud.
124 ¶ Et papa, et principe aliquid agentibus, de eorum potestate disputare non licet, quasi, q crimen sit sacrilegii. l. disputare. C. de crim. sacril. Bal. in l. fi. col. 2. C. si te. resc. nō po. Bru. in d. 3°. 3. n. 34. Leona. 9° 114. n. 3. & 3°. 117. n. 42. inter 3° feu.

¶ Sed quia hoc tenentes cōiter cōcludūt, q princeps peccatū cōmittat, si facile sine legitima causa cōtra ius positiuū dispenat: quia ex iustitiæ, & æquitatis regulis [illegible]: & nō speciali ex affectione procedere debet. 125 quia papæ, vel pricipi pa[illegible]: & non turbandi, neq molestandi quæ è cœlo data est potestas. Abb. nu. 17. Fel. n. 48. Dec. n. 29. in .c. q in ecclesiarū de cōst. Abb. in .c. proposuit de cō. pr. & in .c. nō ē de vo. Fortu. in d. §. & qd si certū nu. 277. vbi dicit esse theologorū sētētiā sm beatū Thom. in secūda secūdæ q. 97. art. 4. D. Coua. in lib. 3. var. reso. .c. 6. ver. Fortassis placebit, Ang. in .l. antiochensium. ff. de priuil. cre. qui dicit, q mortaliter peccat, vt refert Fel. in d. c. q in ecclesiarū nu. 48.

¶ Propterea nos miramur, vt et ipse Fortu. miratur, q tot consultissimi patres ita inconsulte loquuntur, q papa, vel imperator q nequeat cū peccato facere posse, 126 cū hāc plenā peccādi pōtem, nec leges ciuiles tribuāt, q ipso inferiores existūt, et ab eo pendēt. c. significasti de ele. nec tribuere possunt: si qui de legibus magna sit incura, ne peccādi occasio relinquatur, vt in auth. vt iudi. q. ob. col. vi. & .l. ō exhibere .C. ym. vi. nec si tribuerēt, valerēt .c. fi. de s[illegible]. quāquidē leges ab æterna, & naturali iustitia, & lege vim, ac substantiā capiūt, & sic ipsi peccare vim legis [illegible]: pōtas .n. papæ, & imper. ronis a deo [illegible] pcedit, & absurdissimū esset q deus eis pōtem dedisset ius ab vno auferendi, & alteri cū peccato dādi. quod fatetur Paris in [illegible] .68. nu. 49. vol. 4. vbi 127 post longā disputatione cōcludit, q summus pontifex cū peccato dispensare non potest, [illegible] dispensat, peccat, nec quis ei cū peccato dispēsāti obedire tenetur. ideo arbitramur, non verum ē, quod Fortu. [illegible] cōclusit, q princeps [illegible] [illegible], & de plenitudine pōtis [illegible] cum hoc ea lege [illegible] pot? [illegible] hoc faciendo peccaret, [illegible] [illegible] remanebit, & ne [illegible] procedere dicamus determinationi s. sanctæ romanæ ecclesiæ, vel alterius cuiuslibet e[illegible] sententie [illegible] subiicien[illegible].

¶ Videntur [illegible] in verum dicat ipse Fortu. [illegible], qui mouetur doctrina Bal. in .l. 1. C. de seruis. et aqu. vbi 128 dixit Bal. q plenitudo potestatis est arbitrii plenitudo nulli necessitati subiecta, nullisq iuris publici regulis limitata, sup quibus verbis ita arguit Fortu. ab ipso Bal. quærendo: quis hāc facultatē principi dedit? certè deus, sum̄i pōtificis medio, vt in extrauag. Bonifacii de ma. & obe. & .l. 1. C. d ve. iu. enu. ibi (cœlesti 129 numine traditum.) ¶ Secūdò a Bal. q̄rit: an imperator dei, & naturæ legibus sit solutus? cui Bal. respon. q nō: quia imperator est homo rōnalis, & p consequens rōi subiectus, & deus suam naturalē legem omni humanæ creaturæ infundit, quam nullus humanus, siue pontifex summus, siue imperator existat, transgredi pōt, c. sana .lx. dist. nec imperatoria potestas rationis, & naturæ legem excedere potest .c. imperatores, & .c. quicūq [illegible] xi q. iii. & .c. ita corporis eadē cau. & q plenitudo ista libera potestatis est rationis limitatæ conterminata, vnde imperator, quodcūq contra ratione facit, nec de dei voluntate, nec potestate sibi tradita facit, quae omnia hucusq Fortu. [illegible].

¶ Deinde ad casum præsentem prædicta ipse Fortu. inducendo, dicit, iura igitur alterius alteri ex tali potestate dare non potest nisi magna publicæ vtilitatis rō. l. [illegible] verb[illegible] .ff. de rei ven. cui simile [illegible] iustitiæ [illegible] est [illegible] cuique ius suū tribuere, & alterum non lædere, cui præcepto pontifex, vel imperator subiicitur. & consequenter sentire vult, q non pōt princeps ius delatū legitimo auferre, & 130 naturali dare. ¶ Sed ad hoc breuiter respondemus, q hoc ius delatum, siue naturaliter, siue [illegible] leg[illegible] deferatur, imperator illud a legitimo [illegible], & naturali [illegible] dādo, nec cōtra rationē naturalem, cui subiicitur, facit, nec alicui ius suum denegat, nec quempiam lædit. ¶ Si naturaliter deferatur tale ius delatum, [illegible] magis vni [illegible] dari debent: nā vterq filius est naturalis, & nulla ante leges ciuiles inter eos differentia fuit, vt est dictū p. §. licet in auth. quib. mo. na. effi. sui. & §. [illegible] quib. 131 mo. na. effi. leg. & in [illegible] iuris [illegible] cuiis naturales filios appellatiōe veniūt. Bar. in .l. 3. ff. de acqu. Fm Arch. in [illegible] .235. n. 5. & sm nām facit maiorem minori p[illegible] ferendo: quia nā cōparatū ē, vt maiores natu imperent, iuniores ꝑ seruiant: & quia præ-

quia praesumitur experientia doctior, & alijs rationibus, quibus ius primogenitura defert aetatem, O'l.d.in v°.94. Tiraq. de primog. q.4.n. & dictum e supra in ver. fram. & ver. primog. ¶ Si ciuiliter debeatur princeps de iure tale ius delatum tribuere est obliga
132 tus: quia princeps iuri positiuo non subijcitur: sed solutus est legibus l. princeps. ff. de leg. cum simi. vbi glo. communiter approbata dicit, quod solutus est legibus etiam a se ipso ordinatis, cum nemo sibi imperare possit. l. penu. ff. de arbitr. vt ait Soci. nepo. in cons. 68. maximi pondéris nu. 17. versi. non obstat modo vel. 3. vbi respondet ad tex. l. digna vox. C. de leg. procedere de ordinaria: secus de absoluta potestate, & Io. Campeg. in cons. xi. viso themate nu. 15. inter consilia feud. vbi princeps semper excipitur, nec sibi legem imponere videtur, post Soci. in cons. x. visa quaestione nu. 36. inter consilia feudalia per tex. in c. 1. in fi. de prohi. feu. aliena. per feder. item nec legibus ab aliis
133 ordinatis subijcitur: quia nemo dignitatis successori legem imponere potest: quia par in parem non habet imperium. l. 4. nam & magistratus. ff. de arbit. & quae ca
134 quaesumus ratio naturalis repugnat: & si quidem ad neutrum obligatus, minus bonum maiori bono praeferre potest. secundum sententiam theologorum, quam tenetur Bal. in d. l. 2. C. de serui. & aqua. Igitur tamen si melius sit legitimum naturali praeferre: attamen: quia nemini princeps est obligatus, nec rationis dictamine, naturalem legitimo praeferre potest. ¶ Nec obstat doctrina Bal. in d. l. 2. nam si recte intelligatur potius pro nostra, quam pro contraria facit conclusione: nam si Bal. simpliciter intelligatur, prout Fortu. eum intellexit, multa oriuntur absurda. Primo esse contra omnes docto. mundi, qui firmant principem sup leges positiuas esse, quod fatetur et ipse Bal. & Fortu. et secundum eum esset illis subiectus iuri positiuo, & dictamini rationis, & illud semper seruare deberet. ¶ Secundo esset contra semetipsum Bal. ibi qui in prin. instabat sibi contrariaretur, nunc hic manifeste contrariari nimium est praesumendum: nam ibi prius firmauit quod imperator potest legitimare filiis legitimis, vel iuri alteri quaesito, & radicato praeiudicare, quia solius principis est priuilegium

ex plenitudine potestatis iura ab uno auferre, & alteri dare, & certe de ratione plenitudinis potestatis. Postquam ipse ... ius positiuo subiectum, nullius iuris publici regulis limitatum, & allegat doctrinam theologorum. Quare potest princeps a legitimo auferre, & legitimo dare quia nemini est princeps obligatus: tam theologi dicunt de debito: vt est lo. ... quod ille, qui est ad duo obligatus magis bonum praeferre tenetur: quia in eo est maior ratio praestationis. vt ... magis proximo, & patria magis quam suae persona. l. velum. ff. de ... & qui ad vnum est obligatus illud ad solutionem tenetur, & non ad magis bonum est ... gendum: sed vbi sunt duo & ad neutrum est quis obligatus minus bonum maiori bono praeferre potest, & sic huiusmodi Bal. pro nostra conclusione facit. Sed si secundum verba, prout Fortu. intellexit, intelligatur, sequitur, quod Bal. est sibi contrarius, dicit deinde Bal. quod a lege positiua princeps obligatur a dictamine rationis: sed liquidem est animal rationale, ideo princeps non est solutus: cum nulla neque principis, neque senatus authoritas facere potest, quod princeps non sit animal rationale, in ... nec eum absoluere a lege naturae, vel a dictamine rectae rationis, vel legis ... contrafaciat ..., & sic apparet secundum eum, quod sit sensus, quod princeps sit obligatus dictamine rationis ad seruandum ius positiuum, & consequenter ... possit ... minus bonum maiori bono praeferre, nec in praeiudicium legitimi legitimare. ¶ Nam si hoc Bal. voluisset ... quod princeps in praeiudicium legitimi non potuisset legitimare, & deinde ... dictis rationibus id probasset, ... quia tamen ... verba praecedentibus recte considerarent. ¶ Sed alius est sensus, voluit ... dicere quod lege positiua est obligatus a dictamine rationis, quia est animal rationale, videlicet vt in tantum sit obligatus lege positiua, in quantum in ea militat ratio naturalis, quae principem ipsum obligat: & non ipsa lex positiua, quae inferior est principe, et ipsi subijcitur ... sed non, quod in illo casu princeps obligatus sit dictamine rationis non praeiudicare legitimis: quia semper considerari debet illud, quod est naturale: quia omnia haec per ius naturae concluduntur

nam princeps dictamine rationis natu
raliter non est obligatus plus uni, quam al
teri.

135 ¶ Ideó concludimus quód intentio Bal.
fuit conformis doctrinæ omnium doct.
quód princeps non possit contrà ius na
turale, (seu contra rationē naturalem à iu
re positiuo inclusā) disponere: nisi ma
gna publicæ utilitatis cā .l.fin.C.si cōtrà
ius vel vtil. pub. c. quæ in ecclesiarum de
constit. & quod ista sit intentio Bal. facit
quod ait Soci. nep. in consi. 65. in casu oc
currenti nu. 4. vol. 2. vbi allegat dictum
præfatum Bal. ad hoc, quód princeps dis
ponere non potest contrà ius gentium,
quod est ius naturale, ad quod seruandū
est ligatus dictamine rationis naturalis:
quia est animal rationale.

¶ Nec papa, neq; princeps ea, quæ sūt
de iure positiuo sinè causa tollendo, pec
cant: quia túnc theologi cōcludunt, quód
minus bonū maiori bono quis pferre nō de
bet, cum ad vtrūq; teneatur: secús si ad neu
trum teneatur: sed hic iure positiuo ipsi
nō ligātur quo casu minus bonū maiori
bono ratione naturali preferre possūt, vt
diximus secundùm Bal. in d.l.ii. de serui.
& aquā nu. 40. & quià voluntas eorum p
136 causa habetur, ✝ & scriptum est in lege
prouer. 21. cor regis in manu. dei est, &
vbi voluerit inclinabit illud, vt refert. in
epistola inter claras. C. de summ. tri. & fide
cath. & licèt de honestate non debeant
facere, & de benignitate promiserunt nō
facere, vt hētur in .l. digna vox. C. de leg.
tñ non per hoc se ab eis abdicauerunt
potestatem contrarium faciendi, de pote
state absoluta: quià nemó sibi imperat. l.
penu. ff. de arbit. hanc igitur potestatem
sibi à cœlesti numine datam, quæ neq;
contrà diuinum: neq; contrà naturale:
neq; contrà gentium ius: sed tantùm cō
trà positiuum quod ipsi met statuerunt
tendit, exercendo, non videmus quomo
do peccent?

¶ Idcircó verior ista opinio nobis vide
137 tur: quód sinè peccato prohibito abs
q; causa papa, siuè princeps ea, quæ sunt
de iure positiuo tollere possint, pro vte
nuit Inno. in .c. cùm ad monasterium de
statu. regu. idē Inno. & Anto. de Butr.
in. c. per venerabilem, qui filii sint legiti.
Pet. Anchar. in. c. penul. de concess. pre
ben. vt refert Firmia. in suo repert. in ver
bo princeps versicul. 6. Aurea Armilla
in verbo dispensatio n. 14. pulchrè & latè
Fely. in. c. cùm accessissent. .2. nu. 4. de
138 rescr. vbi dicit, quod papa dispensat super
prohibitis à solo iure positiuo, & p causa
sola sufficit voluntas, et dispensatus est tu
tus etiam in cōscientia, quó ad deum. alle
gat Inno. in d.c. cùm ad monasterium
Card. Specu. Abb. Ana. Domi. Butri.
Imo. epi Alex. & cæter. in locis per eum
allegatis, vbi etiam refert opi. beati Tho
mę nu. 3. sequitur eundē Fely. Hieronim.
Gigas in tracta. de pensi. q. 6. nu. 13. quē
refert Dida. Couar. super decre. cap. 6 § 9.
in fin. nu. 10. quicquid tamē ipse dicat. De.
in consi. 436. nu. 14. nos tamen, quó ad
hoc an peccatum cōmittant cōtrà ius po
sitiuum sinè causa dispensando ad sanc
tam rom. ecclesiam remittimus.

¶ Ex hoc remanet etiam soluta respon
sio Fort. ad quartum & vltimū fundamē
tum, qui voluit ius delatū deberi non so
lum ciuiliter: sed naturaliter in nu. 300. vs
q; ad. 301. nā si dici pōt naturalitèr ius de
latum deberi? non magis vni, quam alteri d
betur si ciuiliter? princeps iure positiuo
non ligatur.

139 ¶ Et sic remanet firma conclusio, quód
princeps sinè causa de plenitudine pote
statis, antè aditam hæreditatem in preiu
dicium agnatorum naturalem tantum
filium legitimare potest, & hæc est magis
communis opinio, quam testatur Soci.
nepos in consi. 121. nu. 5. vol. 2. & Brunus
in tract. de statu. fœmi. arti. 14. in princi.
post Alex. in .l. cum heredes. ff. de acqui.
poss. De. in consi. 373. nu. 4. Parisi. in cō
si. primo nu. 45. & 63. vol. 2. licèt contra
rium teneat in. consi. 6. nu. 48. vsq; ad. 50.
quod princeps nō possit tollere ius positiuū
eod. vol. 2. et vide eundem Parisi. in con
si. primo nu. 42. vsq; ad. 52. vol. 4. Rola.
140 à valle. in cō. 3. nu. 138. & 140. ¶ Et quod cau
sa in his, quæ sunt iuris positiui semper p
sumatur Parisi. in consi. xi. vol. primo cū
concord. per Grām. in deci. 46. nu. 6. &
seq.

141 ¶ Quod amplia procedere, etiam si non
sit clausula de plenitudine potestatis: sed
alia equipollens: puta clausula nō obstā
te, vel motu proprio, vel ex certa scientia:
nàm per has clausulas princeps videtur
vti plenitudine potestatis Rimnal. in cō
si. 4. 15. visa facti nu. 19. vsq; ad. 24. vol. 3.
& consi.

[illegible] Cum [illegible]

142 [illegible] ampliat procedere [illegible] non obstante [illegible] princeps [illegible] plenitudine potestatis [illegible] omnino [illegible] valere voluisse [illegible] quibus [illegible] valere [illegible] in stipulatione [illegible] Dec. [illegible] Alex. [illegible] Dec. [illegible] in consil. [illegible] certa scientia [illegible] plenitudinem potestatis [illegible] in consil. [illegible] Alex. [illegible]

143 [illegible] princeps [illegible] potestatis [illegible] ex certa scientia [illegible] Alex. in d. [illegible] C. de test. [illegible] valeat [illegible] clausula [illegible] quod [illegible] dicere.

144 ¶ Tertio amplia procedere, ubi princeps [illegible] narraret [illegible] ex certa scientia [illegible] in consil. [illegible] de Anch. in [illegible] princeps [illegible] narratio [illegible] ex certa scientia [illegible]

[illegible] fuerit apposita [illegible] clausula [illegible] scientia [illegible] clausula ex certa scientia, supplet [illegible] in his [illegible] Bal. in [illegible] col. [illegible] ver. dicas [illegible] C. [illegible] Alex. in cons. [illegible] vol. [illegible] Fran. Curt. in consil. [illegible] col. [illegible] ver. [illegible] Fely. in c. [illegible] de except. col. [illegible] ver. intelligo [illegible] Paris. in cons. [illegible] n. 81. vol. [illegible] ¶ Nec clausula de plenitudine potestatis operabitur, circa ea, quae in facto [illegible] fuerint [illegible] de clausula ex certa scientia. Paris. in d. cons. [illegible] vol. [illegible] post Bal. has duas clau. [illegible] in l. [illegible] in prin. C. [illegible] Abb. et alios [illegible] Dec. [illegible] ad haec de rel. [illegible] Dec. in cons. 99. col. [illegible] ibi citatos. ¶ Nec clausula [illegible] subreptio [illegible] clausula [illegible] non tollit defectum [illegible] doct. in clem. si Roma. [illegible] de [illegible] Ard. [illegible] in d. c. [illegible] Paris. in d. cons. [illegible] vol. [illegible] qui citat [illegible] ad [illegible] ¶ Nec adminiculum [illegible] clausulae, [illegible] regulariter [illegible] Paris. in d. [illegible] vol. [illegible] F. Cur. in [illegible] col. [illegible] ¶ Nec clausula supplet [illegible] locum [illegible] ignorantes [illegible] sed tamen supplet [illegible] quae sunt iuris [illegible] Fel. in [illegible] col. [illegible] ver. et pro dicto [illegible] Paris. in d. [illegible] nu. lxxxviii. [illegible] mod. in l. filius a patre. §. si quis. ff. de lib. et post. [illegible] in nu. 97.

¶ Quod si substantia privilegii est subreptitia, clau. non obst. est etiam subreptitia, et nihil operatur. [illegible] in clem. [illegible] cum aliis cumul. per Decium [illegible] 10. et [illegible] infra.

145 ¶ Aut non est adita haereditas legitime, et tunc subdistingue: aut non est apprehensa possessio, aut est apprehensa, primo casu: aut legitima [illegible] causa, aut cum causa: si sine causa: aut simpliciter, [illegible]

plenitudine potestatis.

Si simpliciter, & sine causa post aditã hæreditatẽ, & ante apphensam hæreditatis bono rũ possessionẽ filius naturalis legitimetur, le gitimum à successione non excludet indu bitatè est: quia à principe sine causa alicui præiudicare velle non præsumitur, arg. l. n. §. merito, &c. §. si quis à principe. ff. ne quid in lo. pub. Soc. nep. in cõsi. 65. nu. 4. vol. 3. Soc. in cõs. 87. nu. 3. & seq. vol. 2. Ruinal. in cõsi. 39. n. 9. vol. 3. & cõs. 164. nu. 15. vol. 2.

¶ At de plenitudine potestatis, si princeps sine causa post aditã hæreditatẽ, & ante apphensam possessionẽ naturalẽ filium legitimet, duæ sunt opiniones.

¶ Et pro affirmatiua parte, quod princeps in præiudicium tertij, cui sit ius aditione quæsitum sine causa de plenitudine potestatis legitimare possit, fuerunt Paul. Castr. in l. 2. n. 4. de iust. Alex. in cõs. 1. col. 10. vol. 3. Dec. in d. c. q in ecclesiarũ n. 14. Cro. n. 35. in d. §. & quid si tm̃, vbi For. ref. eã cõem & lz eam

146 ipse nõ sequat: qui mouẽrunt ratione; quia dñium aditione quæsitum, est de iure ciui li: q̃n est quæsitũ p modũ à iure ciuili in troductum. l. j. & ibi glo. ff. de ac. re. do. Dec. in d. c. q in ecclesia. nu. 26. de cõst. quod probat p tex. in l. in rem in pri. ff. de rei ven. ibi (iure gẽtiũ, aut iure ciuili do minium acquisiuit.) & princeps est supra ius ciuile, & illud sine cã tollere põt, fm cõẽ opi. relatã in pced. cõclusi.

¶ Secundò pro hac parte facit: dato quod dñium nõ de iure ciuili sed de iure gẽtiũ sit, quod si nõ à principe saltim in cõsequẽtiã

147 (ut infra dicetur) tolli possit, & vt dñiũ p sẽ tentiã acquisitũ, rescisa p restitutionẽ in in tegrum sententia, rescinditur. Bal. in l. 2. versi. pone &c. C. sent. resc. nõ po. Dec. in d. c. q in ecclesiarum de const. & in cõs. 389. nu. 7. Io. Crot. in d. §. & quid si tm̃. Brun. in cõsi. 5. nu. 12. inter cõsi. feu. rõe quia dñium a sententiã venit consecutiue.

148 ✝ & rescisso principali rescinditur ac cessoriũ. l. si ex causa. §. j. ff. de mino. est tex. in c. accessorium de reg. iu. in vi. l. cũ principalis. ff. de reg. iur. l. nõ dubiũ vbi do. C. de leg. fm Soc.

149 nep. in cõs. 73. nu. 10. vol. 3. ¶ Item vsucapione, vel præscriptione per in inte grum restitutione rescisa, dominium exinde quæsitum rescinditur, Ange. in l.

Iulius. ff. de exce. rei iud. p Soc. in cõs. 10. nu. 15. Crot. in d. §. & quid si tm̃, vbi dicit facere bonũ tex. in l. j. §. de quo red

150 ff. depositi ✝ vbi infertur à principe quod post famã restituere principaliter nõ põt, id in consequentiã infamiã tollere potest, sententiã rescindendo, in integrum restitutionis beneficio, p quẽ tex. Abb. in c. at si clerici. §. adulteria col. 7. de iud. & ait, quod episcopus in adulterij crimine dispen sando, tollit in cõsequentiã infamiã, quã eo crimine cõdemnatus incurreret, dixerat, q habẽtur in l. ij. de his q no. inf.

152 & ita consuluisse dicit. ✝ Item inofficiosi querela rescisa, dominium cã rescinditur, & dñium antè quæsitum tollitur. l. papinian. §. si. ff. de inof. test. l. qui prior. §. item quæritur. ff. de ptoc. Io. Hannibal in l. naturalem nu. 72. ff. de vsucap. fo. 346.

153 vol. v. repe ¶ Et papa dominiũ natu raliter quæsitũ, vbi principaliter tollere non põt, põtest in consequentiã, si ex q̃ accessorium ad ius ecclesiasticũ venit, Inno. & Bar. in c. 2. de vo. Feli. nu. 46. Dec. nu. 26. in d. c. que in ecclesiarũ de cõst.

154 ✝ quia principale sẽp attenditur. arg. d. l. si ex causa. ff. de minor.

155 ¶ Tertiò in terminis facit l. nã sicut princeps dñiũ quæsitũ ex his, q cõcessit in vim priuilegij sine causa reuocare põt. arg. l. quo fundo. C. de om. ag. des. lib. xi. glo. sin. in c. decet de reg. iur. in vi. Bal. in l. nup tã in pri. & in l. qui se p. is eccl. ante. ver. quid si pater. C. vi. lib. Ang. in l. antiochensium. ff. de priu. cred. Alex. in cõs. j. in 2° dubio, & cõs. 205. col. 5. vol. 3. Dec. in c. q in ecclesiarũ in fi. nu. 26. de cõsti. Are. in c. j. de prob. Soc. in cõs. lxxxvi. vol. 2. Parisi. in cõs. 1. nu. 4. vol. ii. Fer. Grec. in tra. cõe. feu. p. j. q. vbi quod testatur cõem, & ampliat et pcedere in iurisdictionalibus, vbi ex mera gratia merũ, & mixtũ imperium, vel alia quis iurisdictio concessa sit, fm And. & Afflic. in cõst. ea, q in pri. lib. j. p tex. in l. iudicium solui tur. ff. de iud. & c. vt nostram de app. & uoc. intelligẽs de pleni. potestatis, et quod pcc. si sine cã faciat, & vide Peri. in cõs.

156 circa successionem p totũ inter eã, sunt, & q nõ obstante iurisdict. distinguerẽt, q omnes vniuersaliter etiam reuocari: quia ipse concessit. ✝ Item & hic vt possit reuo care. dñiũ aditione quæsitũ, & in his esse cã reuocãdi, q ipse facultate acedendi cõcessit.

¶ Contraria

256 ¶ Contraria tñ sententia verior est, & nobis videtur, vt, vt princeps pōst adita hæreditate in præiudicium agnatorum, quib⁹ ius est aditione qsitū, non dū apphensa possessione, sine causa de plenitudine potestatis naturalē filiū legitimare nō possit, cui assipulatur Bal. in d. rescripto nu. 10. C. de prec. impe. off. & in l. 3. in fi. C. de his, qui ven. ætat. Aret. in §. testamenti factio nu. 6. C. de testa. Ias. in l. si veri septimo, C. si non. ius. vel ven. pa. Bar. & contra doct. in d. §. & quid si tantū, vbi testatur cō munē Ru. in fin. Fel. in c. cū in ecclesia ex in quinta declaratione ver. secundus casus nu. 4 de consti. Bal. in l. adeo nobis. §. hoc & nu. 6. vers. scilicet. C. de ep. & cle. & in l. 2. C. de iure fisci. Alex. in l. cū hæredes nu. ff. de acq. pos. Virgil. de Silue. nu. 3. & Iaco. Niger. nu. 2. in tract. cer. nu. fo. 11. & fo. 18. vol. 2. rep. Gabri. post Paul. Alex. Aret. & Soc. quos in specie in d. §. & quid si tantū. nu. 45. Card. si. in cōs. 101. nu. 7. vol. 2. vbi testatur hāc esse magis cōmunē cōclusionē. Soc. nepos in cōs. 120. n. v. 31. vol. 2. vbi testatur esse magis cōem opin. & ab ea in iudicā do non esse recedendum.
257 ¶ Mouentur rōe quia dominium adi in ne qsitū est de iure gentiū: lz p modū iuris ciuilis sit qsitum. glo. Bar. & doct. in l. ex hoc iure. ff. de iust. & iu. Soc. in 9 ͦ
258 7. nu. 36. inter cons. feu. ¶ Et dominium non solū directum, sed et vtile est de
259 iure gē͂n ū, & tolli non pōt. l. quicūq; , vbi no. Bar. C. de fun. patr. lib. xi. glo. in l. 2. §. in ver. in rem C. de sac. san. ec. et in auth. donationum C. de iure do. & in l. j. de don. q̄ sub mod. Bal. in c. i. de natu. suc. feu. Aret. in l. 2. ff. de test. & Cror. in d. §. et quid si tm̄.
¶ Non ob. primū, q dñium ex actu iuris ciuilis qsitū, de iure ciuili dicatur. l. si in rem in pn. de rei ven. l. j. & ibi glo. ff. de acq. re. do. nā lz hēatur ibi, q dñium q̄ritur, aut iure gētiū, aut iure ciuili; non tñ p hoc sequitur, q dñium de iure ciuili dicatur: sed est de iure gentium: quæsitum tñ p modū de iure ciuili introductum. ita cōciliat et solumus.
¶ Secundū non ob. ad quod nemini⁹ est pondere vidimus, q aditione vni. principali sublata, dñium vni. accessorium tol
260 latur: Cū nā regula, q principali sublato, tollatur accessorium. procedit, qñ principale iure cōi tollitur, secus si speciali iure, vel alio fauore tollatur. l. fin. §. lucius. ff. de cond. ind. Fel. in c. cū in nu. 4. de acc. Franc. in cōs. 15. nu. 13. & seq. vol. 2. Bungella in l. 4. §. cato. nu. ff. ... ob. fo. 233. col. 6. rep. vbi dicit ei ... nemine ... & alleg. Alex. in cōs. 19. col. ... vol. j. At hic adue rer iure ... q dñium ... & speciali principis affectio ne tollatur ... ¶ Secūdo etiā ...
261 regula, q sublato pri. principali, sublat accessorium, limitatur ... diuersa tollēdi rē in accessorio, ... Bar. & Bal. in l. interes. C. de vsur. Camillū Vitar. in rub. ff. sol. mat. nu. 34. fo. 4. & vol. 2. rep. Sed hic alia est rō, quare principale, i. aditio tolli possit ... de iure ciuili, et princeps est sup ius positiuū. & talis est ratio: quare accessorium, i. dominium ex aditione quæsitum tolli nō possit: quia est de iure gentium. & princeps, quæ sunt de iure ... tollere nō potest: quia animal est sociale, & quin rationi subijciatur, cōstat facere posse pœnam: Bal. in l. 2. de seru. & aqu.
262 ¶ Tertium nō ob. quia licet ... dicta cōclu. nō esse veram, ... magis cōi ... sicut ... sed autem ... q princeps sine causa dñium, nisi ... cum ... privilegij cō cessi ... facere: quia dñium est de iure gē͂tiū, vt est dictum.
263 ¶ Et quāuis (obiectio) est dubitationis rō, q princeps ... non ... iuris ciuilis sine causa & de plenitudine potestatis tollere ... qui a lz modus sit de iure ciuili, puta p sententiā, præscriptionē, aut hæreditatis aditionē, dominium tñ est de iure gentiū ... dictis, & ... magis cōem opinionē Crauet. in cōs. 172. nu. 2. post Ias. in l. si is qui pro em ptore col. 54. versi. contrario facit. & col. 56. ver. quando principalis. ff. de vsuca. & plures alios ibi citatos, dericq ... dens, q doct. contra hāc opi. tertiā illam intelligere videntur, ... excutionis facta ... Curt. Iu. in cōs. 1. col. 7. post ... cōs. ... col. ... & cons. 157. col. 4. Gozā. in cōs. ... col. ... & in alijs ibi ... princeps ... cōcessit, donauit, vel gratiose ... quibus dominium in alium translatum ...

164 fuerit, reuocare possit? Et est ipse prin
ceps lex animata in terris. §. fi. in auth.
de consul. Bru. in cōs. j. nu. 64. Io. de
S. Iulia. in cō. i. nu. 13. Ias. in cōs. 3. nu.
15. Leon. in cō. i. 104. nu. 48. inter cōs.
165 feu. Et sic ipsius priuilegium, siue rescrip
tum lex existit. l. j ff. de cōst. prin. §. sed
quod principi inst. de iu. na. gē. & ci. l. ff.
de leg. cū cōe. p Brun. & Io. de S. Iul. in
166 pcita. consi. ✝ et in priuilegiis, eo ipso,
quod princeps dat, dominium transfert.
Bal. in plud. feu. col. 10. nu. 19. p. c. au
dacior de referi. in clem. & .l. bñ a Zenōe
.C. de quad. pscri. & .c. inter dilectos de
fide instru. Sigis. Loff. in plu. feu. in pn.
col. 2. vbi dicit, q p priuilegium pricipis
transfertur dominium, & possessio, citat
Alex. in cōs. 3. col. 1. vol. 5. & alios. De
ci. in .l. traditionibus nu. 4. C. de pact.
quæ cita Bal. in .c. j. §. inuestitura col. fi.
de no. for. fid. pcex. in .c. si tibi absenti
de pb. in vj. ¶ licèt secùs esse dicat in
contractibus, & etiā secus esse in feudo,
quē feudalē cōtractū ēe dicit: nā ex cōtrac
tu principis sine traditiōe dñium nō trās
fertur. Bal. in d. c. j. col. fin. de no. fo. fi.
Ias. nu. 5. & Dec. n. 4. in d. l. traditionib'
.C. de pact. vbi rō assignatur: quia in cō
tractibus princeps vtitur iure cōi. Bal. in
.l. ex imperfecto in fin. C. de testa. secus
in priuilegio, & est tactū supra in plu. n.
145. cū plur. seq. ✝ & qlibet gratia princi
pis cēsetur priuilegium. Io. And. in .c.
olim de ver. sig. in nouel. Bal. in .c. vlti.
de no. for. fid. refert Ias. in d. l. traditiōi
bus. C. de pa. ¶ Certè nullā discriminis
rationē videmus. Et ideò, (vt est dictū
autumamus, q lz princeps suum priui
legium, rescriptum, siue gratiā, legē, &
statutum pro libito, sine cā reuocare pos
set: tñ dominium ex his translatū reuo
carenō poterit. & ità rectè sensit Guid.
de Suz. quem refert Bal. in .l. qui se pa
tris nu. 14. C. vnd. lib. & sequitur Spe. in
t° de instr. edi. §. nūc aūt in fi. qui velit,
q Imperator, nec propriū, nec antecesso
rū priuilegium tollere pōt: ex quo ius est
efficaciter q̄sitū, & aliis fieret iniuria, quę
maximè à principe debet esse remota. ar.
.l. ex facto .ff. de vulg. & pu. sub. l. j. §.
permittitur .ff. de aqua quo. & æst. & .l.
meminerint. C. vnd. vi. & ità sentire vr
& Bal. in d. l. qui se patris nu. 14. qpē
ad litterā sequit. ibi Ang. de Vba. n. 147.

dū dicit; sed in translatis, quò ad dñium
directū, vel vtile nō hēt locū puenientia:
cū de iure gētium teneatur ex suo cōtrau
su p no. p Cy. in .l. digna vox. C. de leg.
lz secus sentiat in effectibus absq prudiciū
f. poneris, vt in iurisdictionalibus: cū in
eis sēp authoritas superioris reseruari dicat,
& nisi eius authoritate, exercere nō pōt
cùm in eo resideat suprema potestas inse
parabilis, vnde pōt iurisdictiōem sup pri
mere aliorū, nō solū singulariū psonarū
sed ēt vniuersitatū. p no. p doct. in .l. ci. sepo
pult. ff. de test. & in. . .
167 ¶ Facit p pdictorū cōfirmatione alia cō
munis, & indubitabilis cōclusio, q prin
ceps sine causa ēt de plenitudine pōtis, q
p viā cōtractus cōcessit, reuocare nō pōt
sed cōtractū cū suo subdito celebratū ser
uare tenetur. Cy. & cōiter doct. in .l. di
gna vox. C. de leg. Bal. in .c. j. §. ad hęc
de pac. iu. fir. cū conc. p Corn. in 5°. vol.
in litera (m) vol. 2. Dec. in .c. j. in. 2. lec
tur. nu. 12. de cōst. fm Soc. nep. in 9°. co.
nu. 4. vol. 3. Ang. de Vbal. in d. l. qui se
patris nu. 148. qui testatur cōem.
168 Et nā lz altissimus deus summo impera
tori leges subiecerit: nō tñ cōtractus subie
cit. Bal. in .c. j. de na. feu. & in .l. prin
ceps .ff. de leg. Fel. in d. c. q in eccle fiat
col. 24. ver. 2°. limita cū cōe. p Soc. nep.
169 in 9°. vol. n. 11. vol. 2. ✝ pfertim quia illud
(pacta seruabo) de ore dei pcessit. Bal.
170 in rub. de cōst. ✝ & Deus ēt ligatur pac
to. Bal. in .l. j. ff. de pac. ✝ et principi
cōuenit illud (semel locutus est deus
171 Dec. in .l. nemo potest. ff. d reg. iu. ✝ ite
prop. ēa verba decēt (quod scripsi, scrip
si.) adeò est fons iustitiæ, & in eo cōstās
debet esse voluntas. Bal. in 9°. 279. . .
172 cię vol. 3. Et a princeps vnum calamū,
& vnā linguā hēre debet: & non plures.
173 Et esse debet immobilis, sicut lapis an
gularis, & polus in cœlo. Cur. iun. in
170. in fi. fm Leon. in 9°. 17. n. 86. cū plu
174 rib. seq. inter 9° feu. ¶ Ex quibus, q
princeps, vt priuat° obligatur ex cōtractu
c. j. de pba. cū cōe. p Soc. nep. in 4°. 94.
n. 2. vol. 2. Rip. suo resp. 18. q pfecta Pet.
Gre. in ma. con. feu. p. j. q. 7. ver. fecit
verò casu principali, q dicit testari magis
cōem. opi. Cur. in ma. fe. p. j. q. 8. col. p. &
175 fi. Et & verè, si princeps pacta & conuē
tiones, q sufficiente fundā, subuertere pos
set, potiùs nullū homo sēt, & infidelis dice

redit: quia nō inuestiret hominē, qui se
cū cōtraheret. Soc. in 9°. 74. vol. j cum
cō. p Leon. in 9° 117. nu. 101. inter 9° fe
177 ud. ℭ Et nō solū ipse prīceps
sed nec eius successor de plenitudine po-
testans cōtractus antecessoris reuocabit.
Bal. in d.c. 1. in pri. de na. feu. qui cōtrac
tus R. gis ... eficiūt legitimē. Pau. Cast.
in l. digna vox. C. de leg. Cur. in tra. fe.
p. q. 1. in fi. & in 9°. j. col. 14. fuit dē
Per. Gre. in d. tra. cōc. feu. p. j. q. 7. ver.
178 2ª verò casu principali. Vbi infert ad ca
pitula regni, q nō possint reuocari; nec
p Regē cōcedentē, nec p successorē: quia
p ... interuentu cōcessa fuerint, et remu
neratoria sunt iuxta nō p Aret. in .c. nos
olr col. 6. de iud.
ℭ Aut legitimatur cum causa, & tūc die
vt in seq. mēbro, qn cū causa post apphē
sam possessionē legitimatur.
179 ℭ Aut post apphēsam possessionē, adita
hæreditate naturalis filius legitimatur, &
tūc indē subdistingue: aut sinè causa, aut
cū causa legitimatur. Primo casu, qn si
nè causa ad ea hēditate post apphensam
possessionē legitimatur, nō valet legitima
tio: quia dñium est acquisitū per actualē
possessionē, quo casu haud dubiū est ď
iure gētium .§. per traditionē inst. de re.
di. ii. quo d princeps sinè causa auferre nō
potest. est communis, & indubitata om
nium conclusio in d.§. & quid si tantum,
quam testatur Soc. nep. in consi. 120. p
sectis nu. 33. vol. 1. pōst las. in .l. barba-
rius col. 7. versi. 13. facit .ff. de offi. pt.
180 ℭ Aut legitimatur cum causa filius nālis
adita hæreditate, & pōst apprehensam
actualem possessionem, & valet legiti-
matio: quia Papa, vel Princeps ex iusta
rationabili q causa dispensare, & statuere
possunt contra ius naturale, & ius tert-
rio auferre. doctores cōiter in .l. finali
C. si cō. iu. vel pri. p. & in. c. q in ecclesiam
dē const. vbi Fel. nu. 26. Ferd. Loazes in
tract. de matrimo. in .2. dubio arg. 2. So
cin. nep. in d. consi. 120. pfectis nu. 34.
vol. 2. testatur esse communem opinio-
nem Grat in 9°. j. nu. 21. vol. 2.
181 ℭ Sed princeps, qn ex iusta causa, & pro
babili publicā respiciēte vtilitatē aufert
ius tertii, illi ad pretium iuris sibi ablati re-
nētur. las. pōst alios per eum ibi relatos
... barbarius col. 8. ver. secunda conclu
sio .ff. de offi. pro. fm Soc. nep. in 9°.
rio. nu. 35. vol. 1. pulchrè Parisi. in consi.
.6. nu. 20. vol. 2. Per. Gre. in tra. cōc. feu.
p. j. q. 7. versi. prædictam tamen limita
tionem, per tex. in .l. item verberatum .§.
pe. ff. de rei vend. l. iulius .ff. de euicti.
cū cōc. p Fel. in .c. q in ecclesia col. 10.
182 ℭ Causa verò sola allegari potest, quæ
publicam respiciat vtilitatem. d.l. item ff
verberatum .ff. de rei vend. fm Fel. in d.
.c. q in ecclesiarum nu. 27. de const. las.
in d.l. barbarius propè fi. col. 6. ff. de of-
fic. Soc. nep. in d. 9°. 120. nu. 34. vol. 2.
183 ℭ Et in dubio causa iusta, quæ respiciat
publicum fauorem in principe nōn præ-
sumitur, quandò contrà ius gentium dic
peoit. Parisi. in 9°. 101. n. 72. vol. j. p d.l.
item si verberatū, & .l. venditor §. si cōstat
.ff. cōmu. præd. & Fel. in pelato. loc. p
sertim cū tractatur de maximo pjudicio.
Fel. n. 67. in d.c. q in ecclesiarum Deci.
n. 35 de of. dele. Parisi. in d. 9°. 101. n. 73.
v. 2. Neutz. in 9°. 12. n. 145. inter cōsi. feu.
vbi dicit procedere et, q veniat plenitu-
dine pōtis, ex mēte Claud. in .l. vt vim.
184 de iust. & iu. ℭ Vnde princeps cōcedēdo
priuilegiū, et motu prorio, nō videtur ter
rio pjudicas. Pari. in 9°. j. n. 71. vol. j. post
Io. An. & ali. in c. si motu pprio d. pbe. in
.vi. Neutza. in 9°. 12. patres cōederēt nu.
135. inter 9 feuda. q citat las. in aūt. quas
actiones. c. d sacr. sā. eccle. q dicit, q nō p
iudicat tertio, nec in re, nec ad rē. Dec. in
185 9°. 33. viso pfacto & cet. ℭ Et sub dit, q nec
secūda iussio operat in pjudiciū tertii. fm
186 G. Pap. in 9°. 195. in cā lib. 3. ℭ princeps
.n. ea facilitate, qua donat, eadē porte clau
sul. ex certa scietia, & motu pprio, & simil.
Neu. in 9°. 12. n. 72. inter 9° f. p d. de clau
187 sula ver. diuersū il, .iff. ď noua. & c. ℭ Et
principis assertiōi sup eā stādū nō ē: Leo.
9°. 114. n. 318. inter 9 .f. p traditap Af in .c.
188 i. q suc. te. ℭ Etrō possetēr q a cā pri° cēsa
t, & apparere dz, qn dispositio sinē cā fie
ri nō pōt. Craue. in 6°. 172. n. 7. in fi. vo. j.
189 Et in dubio princeps in pjudiciū tertii nō
psumit vti plenitudine pōtis. Pari. in 9°. 51.
nu. 31. vo. 4. et 9°. 101. n. 73. & 9°. 82 nu. 60.
vo. j. Ro. à Va. in 9°. 86. n. 59. Iac. Mād. 9°
190 .34. n. 16. vol. 3. Et hoc qa princeps in du
bio iustū, & verū velle psumitur, & cēsa ac
tus suos à iustitia poli, & fori populari. las.
in 9°. 8. n. 16. inter 9°. f. pōst Bal. in .l. 1. de
cōsti. pri. Bertrā. in 9°. 35. n. 13. vo. j. Mat.
Mantu. in 9°. 12. nu. 174. vol. j.

191 ¶ Aut legitimatur spurius, qui dr ile, q. nō ex soluto, & soluta natus ē. auth. ex. cōplexu gd. ilitēr, vbi glo. Bal. & alii. C. de inc. nu. §. si. in auth. quib. mo. na. ef. sui. §. si aduersus inst. de nup. glo. in §. d. adop. in pri. Soc. nep. in 9, cap. nu. 7. vol. 1. & propriè spurius dr, qui ex his parentibus natus ē, q̄ matrimoniū cōtrahere nō poterāt tēpore natiuitatis, nec tēpore cōceptiōis, Ang. Aret. in §. nō sit in ē in. fi. ad oēs vn. inter ex coitu lege punito na. Luc. Alc. lib. 4. parerg. c. 3. Et spurius dicitur, Quasi passim cōceptus, & natus ex his mulierib. cū quibus plures cōmercium in ē hēat. Bud. in l. vulgo. ff. de stat. ho. D. Coua. in decre. in epito. 2 pa. c. 8. §. quintus in pri. vel spurius, q. siue sine pre: nā p̄ infamia p̄rem nominare nō ait, interamenti p̄rem certū hēat d. l. vulgo. vbi Bud. q a ē propriū nomē fuisse apud Romanos, quod primi eis dēsignabat. S. P. 1. sine. pfe. Em D. Cou. in scie. loco ¶ Et tūc aut citatis i aut nō citatis ab intestato successuris legitimatur, siue viuēte p̄re, siue ost mortē p̄ris, ex eius

192 postestate. Primo casu, aut ē facta mētio de his omnibus, q̄ prin. ipsa ad denegādū natalium restitutionē mouere poss... Vt quia nō solū exprimatur spurii legitimādi: q. hoc nō sufficit: sed necessaria exigitur, vt viuis in cōceptione exprimatur: an ex nō d... Bar. in l. 4. d. sard. in tra legiti. fo. 12. col. 4. an ex bar... sacris cōstitutio an ex adulterio: an ex incestu. Abb. in. c. per venerabilē. q. fili sint legiti. & id ... Nico. d Vb. rome aud. de sac. ab int. 8 vac. col. 4. & ex duplici adul... & ... quod duplex ē ... O ... Ferd. Loaz. ... de matri. ... q dicit eūdem ... D. Coua. in dec. in 2 par. c. 8. §. 7. n. 2. Aut nō ē facta mētio de vitiis. Si de vitiis nullis est facta mentio: Aut grauē, aut nō graue ... alterni prodiel vim, si graue fit ... Aut ē clausula gn̄ ... Aut est clausula specialis nō obstāte. §. fi. in aut.

193 qui b. mo. na. ef. sui. ¶ Si spurius ē ex illis incestis Veneribus, omnibus vitiis exp̄ssis, clausula gn̄ali in teruenientē nō obstantibus quibuscūq; iuribus cōtrarijs & statutis, legitimetur, sed tu grauius alternus pudicio tractatur, legitimatio nō

valet: nisi spēcialiter sit dictū nō obstātē. §. fi. in auth. quib. mo. na. ef. sui. secus si graue nō sit alterni pudicio: quia valebit cū clausula gn̄ali nō obstāte, licet nō nominatim d. §. fin. Lude. Gomez. in c. 3. nu. 104. de cōst. in vi. quā opi. cōem. fe. in curia Roma. fuisse testatur Nicol. de Vbal. in tra. suc. ab intest. fo. 14. col. 2. & ... Em D. Coua. in epito. decre. p. 2. c. 8. §. 7. nu. 6. vers. postrem o ē notādū. ¶ Nec

194 refragari citatione, dicit p̄ si a: Quia quā si cūt tenēt a contra leges in iuris cōstitore, clausas manifeste ... non valet ipso iur. l. 3. §. item cū ... ff. & sente. fine ap. l. 2. C. & nō expressim, ff. de app. l. 2. C. quō appella. non ... nece. c. 1. de sent. & re iu. di. Vant. in tra. null. 1 de def. ... cess. nu. 118. Ita hanc legitimatiōe cō nuntia tex. §. fi. in auth. quib. mo. na. ef. sui. non valet, licet pars citata existat non facta ipsius tex. specialis mentione. & ... tanto esse potest: quia speciali ex ... magis q̄ quā his afficit. l. 6. vbi Bal. C. de seruo pigno. da. manu. Ideo ē vitiū nullius expi... det ex, vel p̄bat tex. nec hoc in iure, Em Pau. ... l. sed si hac § patrone. ff. de in ius voc. & in c. per ... erabilem qui fil. sint legi. cum cōre. per D. Couar. in d. c. §. 7. nu. 3. ¶ Et ad vtrum aduertas, nam D. Coua. hanc citantentis ciffi... rum non tangit: quia forte putat: q. est ... istone hoc casu venientium ab intestato non requiri, praesertim, si legit matrici fiat consentiente patre: quia pater potest liberè bona propria distribuere, & p̄ cōlu in fidē iniuriam filium proprium legitimando, pro vt nihil in d. §. 9. nō. 7. dicit. Bar. communiter receptum allegans in d. §. et quid si tantū, Deci. in consi. 252. col. fina. & in consi. 52. col. 3 & 4. vbi dicit esse cōem numerum, & in consi. 367. Tiraq. in l. si vnq; de reuoc. dona. in verb. o suscepit ... nu. 33. Boer. decis. 121. cuam conclusionem procedere dicit, etiā in feudis, filijs legitimus esse fatetur, quod ad feuda in praeiudicium agnatorum, pro vt consulendo respondit Albe. Brun. in cōsi. 3.

195 ¶ Sed tūc citatio nō requiritur in legitimatione, q. ad p̄sis fit tē iniorē, cū naturalis fuis legitimatur, tūc enim propria, & simplex legitimatio dicitur, et ita praedictas authoritates a Did. Coua. citatas peral. in lo. intellige. ¶ Secus, si legitime

196 tur spurius, q. a tūc nō legitimatio: sed p̄ fē dispen

pē dispensatio, seu dispensatiua legitimatio dicitur. Soc. nep. in cons. 120. nu. 19. vol. 2. post Pau. Cast. in cons. 30. sup pacto isto col. 2. ver. itē certū fm nouā imp[illegible]o. Dec. in cons. 391. col. 6. ver. vltimo cōsiderā [illegible] dem Cur. in cons. 16. col. 9. ver. sed scrupu-
197 lum restat, & cæt. ibi citā. ¶ Et in spurii dispensatiua legitimatione requiritur citatio: alioqui sine citatione dispēsatio nō potest, q̄ dispensatio dicitur. fm cōem opi. quā testatur Soc. nep. in d. cons. 120. nu. 27. vol. 2. & nō ē fm eū: quia requiritur causæ cognitio, & in hoc asserit differre hāc dispēsationē à ppa, & simplici legitimatiōe, & dicit suadere verba auth. si quis. C. de na. lib. & ita illā auth. declarare Bal. Sal. & alios, & fuisse decisū. Bar. in q. xi. habeo [illegible] in resolutiōe q. & Dec. in cons. 176. visō themate col. 1.

198 ¶ At mēdace nō facta d vitiis principis ani[illegible] mouētibus ad nō cōcedēdū legitimatiōē, vel nō citatis ab intestato venientibus. dispensatiua legitimatio obreptitia p̄sumitur: quia cū causæ cognitione fieri debet fm cōmunē, quā testatur Soc. nep. in d. cons. 120. vol. 2. ¶ Et obreptio ēt modica legitimationē vitiat. Pat[illegible]. in cons. 13. n. 2[illegible]. cū seq. vol. 2.

199 ¶ Et sic no. differentiā inter naturalis & spurii legitimationē: in nālis legitimatiōne nō requiritur citatio ab intestato venientium, fm cōem, quā test. & seq. D. Cou. sup dec. in epito. secūd. par. c. 8. §. 9. n. 7. ver. cæterū hoc in loco. Et in spurii legitimatione, ēt vltra ēpē requiritur citatio, fm aliā cōem, cuius meminit Soc. nep. in d. cons. 120. n. 27. & seq. vol. 2. ¶ Naturalis in legitimatiōe nō requirit clausula nō obstāte: quia nō ē lex, q̄ successiōis principū cōcessiōib[us] derogaret, q[illegible] velit principes legitimare nō posse. In spurii legitimatione ē tex. in §. fi. in auth. quib. mo. na. ef. sui qui futuris principū cōcessiōibus, ac priuilegiis spurios legitimari [illegible] derogat, & ideo clausula generaliter non obst[illegible]: quib[us] cū legibus cōtrariis [illegible] requiritur, si grauē nō sit alteri [illegible]: alioquī specialiter nominari requiritur clausula: nō obstāte. §. fi. in auth. quib. mo. na. ef. sui. fm Di. Cou. in d. c. 9. nu. 8. ver. postremo in e[illegible] parte, secūd. par. c. 8. ¶ Naturalis in legitimatione vitia nō exprimuntur: quia [illegible] sunt [illegible]

fieri debebat: At in spurii legitimatione, (vt ē dictū) exprimi debent.

¶ SEXTO Q. quis præferatur in feudo, si duo eodem partu, ve[illegible] tempore nati fuerint? Distingue: aut sciri
200 pōt: quis eorū prior natus fuerit, & primo natus pferetur. p tradita p Tiraq. qui post multa ita cōcludit in tra. primogen. q. 1. n. 9. & q. 2. post Io. Ciciet in tra. primogenit. lib. 1. q. 5. in fi. licet posteriorē natum priorē fuisse cōceptū fateātur, & prō nato habeatur, qui est in vtero, quoties de cōmodis ipsius q̄ritur. l. qui in vtero. ff. de sta. ho. qui hic sūt ad cōceptionem: sed natiuitatē inspici debere cōcludūt, nec esse sufficientē inquiunt, si prior manū proferat: nisi, & totus prior nascatur, quod testimonio diuinæ scripturæ probant. ge-
201 nes. 38. ¶ vbi Thamar geminos cū pariet, Zera, vel Zerah prior manū extra vterū protulit, in qua obstetrix, putās illum quoq; priorē nasciturū, coccin. siue coccinū filum rubedine coloratū ligauit, vt hic eidē prioscerētur, & aliter eos pariter; q̄ p retraxit illo. n. manū retrahēte, Phares ante vertēs porrexit; hincq; p[illegible] genitus habitus fuit.
202 ¶ Aut sciri nō pōt: quis prior natus fuerit, & tūc Tiraq. [illegible] ; & in hoc duodecim refert opiniones, & denique [illegible] in q. 17. de primog. q̄ vterq; admittatur, sicut in dignitatib[us] [illegible] sicut in cæteris rebus hæreditariis, & hāc dicit cōiorē, benigniorē, iustiq;, ac rōi cōuenientiorē opi. nisi alter eorū pr[illegible] quia tūc interim nō [illegible]: quis sit maior natu prælatus p[illegible] ffertur. & in maior post. in l. 2. §. hæredes. ff. de suis & leg.
203 [illegible] vbi primus is dr, quē nemo antecedit.
204 [illegible] q. de duob[us] pariter castrū ingredientibus; pact[illegible] [illegible] & ad brauiū pueniētib[us] [illegible] Fel. in c. capitulū. extra. [illegible] & bal[illegible] his [illegible] possit. Sed in regno [illegible] in [illegible] f. p. 4. q. 8. ver. [illegible] q̄ sit locus gratificationi [illegible] dña feudi, princeps eligere voluerit, p[illegible] Bal. in l. in cōtrac-
205 C. de sec. nu. & alii cōe: quia in Siciliæ regno feuda [illegible] indiuidua, [illegible] sint seu dignitatis de iure feu. [illegible] rōe corporis nō tn̄ rōe administrationis, vt exercitium iurisdictiōis est indiuiduū. Soc. in cons. 1[illegible]. col. 2. vol. 2. Io. Ab. & S. Blanc. [illegible]

Z 4

¶ An in hoc regno omnia feuda sint pre minentiis individua, nõ solũ rõe partis integralis corporis feudi: sed & rõe administrationis, vel exercitii iurisdictionis. sl. & nullo modo diuidãtur, p c. vñ si de fe.c. volẽtes in fi. (integra) fundamento. ¶ Pop quod recte dicit, quod de iure de p. [illegible] pars castrũ ingrediẽdi, si peratu sit penitus indiuisibile: puta, ut hõ atta ẽm vxorẽ; quo casu tale ꝓmissũ duobus dati nõ põt [illegible] in plures diuidi, nec in solidũ, nec pro parte, nec è 3 [illegible] vt vterq sit eius vir, nec multiplicari, ad aliũ dñm nõ ꝓmissam in vxorẽ: sed, etsi locus gratificandi, sm Alex. in d. l. qui filiabus [illegible] leg. i. ver. extra glo. ita dicendũ puto. ¶ [illegible] quis gratificãdi, põt eam hẽre, vide [illegible] in d. tra. pmog. q. 17. in fi. vbi post suã opi. subdit, q si magis pla [illegible] volue, vt locus sit gratificationi, in rebus priuatis, ceteris 211 [illegible] regnũ, ducatus magnas huiusmodi dignitates [illegible] primus tribuitur locus [illegible] superiore, sed in regnis, magnis dignitatibus, que superiores nõ recognoscũt, magnatibus, & populo [illegible]

206 ¶ [illegible] de partu legitimo [illegible] locus esse põt: secus si vnus fortior [illegible] vel animosior [illegible] alterutrum [illegible] ver. item [illegible] ver. d [illegible] Corse in tra. de [illegible] ver. [illegible] Tiraq. in d. q. [illegible]

207 [illegible]

208 [illegible]

209 [illegible]

[illegible] natura. Aff. in cõst. vt de successio. p nobis in aliquib. late P. Gre. in tra. cõc. fe. p. 4. q. 6. & ita inter filios, quos geminos adhuc incolumes viuẽtes contigit: ferunt namq; q̃ df Antonina p horã prior nata fuit, q̃ masculus Alexãder: sed si feudũ habuisset, Alexãder Antoninã excluderet, rõe sexus, quia (vt ẽ dictũ) potior est primogenitura. Licet ipsa p'genita dicatur, 210 qui a breuissimi tẽporis spatio, qd prius, vel posterius df, & ita ꝓponitur, vel postponitur. l. si quis eũ. §. si sic testamẽto. ff. de vul. & pu. sub. l. si mulier, vbi ido. Soc. ff. de reb. du. cõc. p Tiraq. in tra. primog. q. 2. nu. 1. & 2. vbi dicit, quod sufficit, vt ex momẽto pcedat, vt primogenitus dicatur: puta si ex eodẽ partu duo nascerentur, & quis eorũ prius alterũ nasceretur. Io. And. in add. ad Spe. in t. de fe. ver. hic autem pone, dicẽs hoc declarare historiã Esau, & Iacob [illegible] Esau prior egressus, & nullo tẽporis interuallo secutus est Iacob, ille aplẽri p dis [illegible] nẽs, vt scribit gene. 25. & ideo ex illo tẽpore [illegible] ius p'genituræ cõsequutus fuisset; nisi Iacob vi [illegible] ad [illegible] & in c. si periculoso [illegible] Aret. in l. ex duobus col. 3. ff. [illegible] [illegible] gl. in l. [illegible] ff. de sta. ho. [illegible] si pariter [illegible] & nõ appareret, q̃s prior natus fuisset, indubio masculus prior natus [illegible] gl. in l. [illegible] ff. de sta. [illegible] d. l. si fuerit in fi. ff. de reb. dub. [illegible] d. c. capitulũ [illegible] de rescr.

211 ¶ SEPTIMO Q. quis [illegible] duobus [illegible] [illegible]

IN VERBVM MARITATA

SVMMARIA.

Existens in capillo primogenita maritata, & dotata in feudo praefertur. 1
Inducta ad ampliationē, diminutionē operari nō debent, nec econuersò. 2
Lex noua interpretatur secūdū terminos interpretatae legis intelligi debet. 3
Mens statu. debet attendi. 4
Existēs in capillo praefertur primogenitae maritatae, et nō dotatae secūdū aliū intell. 5
Omissū dicitur, nō expressū per statu. 6
Statu. p^o genitorū ē gratia familiae cōseru. 7
Familia in foeminis aliqualitèr cōseruatur. 8
Foemina caput, & finis est familiae. 9
Mulier et nupta in patris familia remanere dicitur: licèt de consuetudine de mariti familia nūcupari solet. 10
Familia aliqualitèr melius in existēte in capillo, q̃ in maritata cōseruari pōt. 11
Mulieres, vt plurimū sine dote no nubūt. 12
Dos ē mediū perueniēdi ad matrimoniū. 13
Mulieres propter maiorē dotē nobiliūs alteri nubunt. 14
Capilli praerogatiua est potētior primogenitae praerogatiua. 15
Priuilegium cōcessū sibi, & descendentibus masculis, & foeminis, eidē demū foeminis cōpetit, si nō sunt maritatae. 16
Dos cōstituēda existenti in capillo, vel maritatae quāta esse debeat? 17
Cap. si aliquē factū ad āpliat graduū. 18
Intell. ad cōst. vt de successionib. an soror in capillo praeferatur maritatae, & non dotatae in collateralium successione? 19
Expressum vocatu tacitè vocatus praeferūt. 20
Primo nominati alijs praeferuntur. 21
Maritata, & nō dotata: an succedat per cōst. vt de successionibus. 22
Statu. dotatā excludēs indotatā includit. 23
Statu. quod nō exstā. masculis, filia succedat, includit, quòd extātibus masculis, filia excludatur. 24
Arg. à cōtrario sensu in correctorijs sumitur quādò aliàs statu. frustatoriū eet. 25
Statu. foeminas stātibus masculis excludens, de dotatis debet intelligi. 26
Arg. à cōtrario sensu no sumitur ad iuris cōis vel alicuius cōstitutiōis feudalis correctionē: nisi superfluū reddatur. 27
Omisisse, & noluisse illud dicitur, qui non expressit, quod poterat. 28
Opinio doctorū nō ex eorū authoritate: sed vrgētibus ex rōibus attēdi debet. 29
Opinio doct. quae melioribus ratiōibus fulcitur cōmuni opinioni praefertur. 30
Opinionē cōmunē erroneā, & irrationabilē sequendo, quis non excusatur. 31
Statu. maritatā excludens. an viduā excludat, quae statim nupta virū amisit. 32
Statu. quod mortua vxore, vir lucretur partē dotis, verificatur, ēt si matrimonium momento durauerit. 33
Posthumus ēt momento viuens testamentū rumpit. 34
Substitutio, si sinè liberis decesserit extinguitur, patre mortuo cum filio, qui momento vixit. 35
Filius infans, qui per horā post patris mortē vixit, haereditatem patris non agnitā trāsmittit pretētu sustātis. 36
Momentanea veritas in dubio sufficit. 37
Emphyteuta, vel vassallus irrequisito domino alienādo, cadit à iure suo nō obstāte, quòd sequuta alienatione, statim rem spōtè redimant. 38
Statu. maritatā excludēs viduam non excludit. 39
Statu. si disponat vxores rebelliū in ciuitate non stare, vidua reuertere poterit. 40
Qualitas adiecta verbo regulatur secūdūm tempus verbi. 41
Vidua nobiliori nubere pōt, & cōsequenter familiā aliqualitèr cōseruare. 42
Vidua propter adulteriū in viduitate: an sicut propter adulteriū in vita mariti dotē amittat? 43
Vidua in matrim. cēsetur in fauorabilib^9 44
Sta. in casu vero & no in ficto verificat. 45
Duorū ad verificationē, vnū nō sufficit. 46

Dos dicitur

.te lege

Statu quod loquitur ab intestato, facere nõ potest, vt locum non habeat. 236
Dispositio testamentaria est fauorabilis: sed inter viuos odiosa, cum de successione tractatur. 237
Hereditas nullatenus pacto dari põt, & quod nõ tollatur libera testãdi facultas. 238
Hereditas filijs: sed non alijs pacto dari potest. 239
Pactum contra statutũ nõ valet. 240
Mulier pro parte: & non in totum dotata non excluditur. 241
Nil actum videtur, cùm aliquid addendum superest. 242
Mulier fratris, vel domini iusto metu dotẽ recipiẽs, à successione nõ excluditur. 243
Mulier: an excludatur, dote promissa, vel constituta, & nullo sequuto matrimonio? 244
Destinatione, & propriè dotatã esse, paria sint & quomodo procedat? 245
Mulier, vt euitet pœna adulterij, pacificatur esse desponsatã de presenti, nominatã, vel testamento destinatã ad matrimoniũ. 246
Poenæ sunt molliendæ. 247
Dotata, quæ celebrauit, si casus sit notabilius, & familiæ consensu est, quod procedit, si è dotata fecit si adhuc dotata non sit. 248
Testatoris volũtas est lex. 249
Dos an succedat loco legitimæ? 250
Dispositio, quæ de dote loquitur, non habet locum in dote lato modo sumpta, si de sustentatione mulieris non tractatur. 251
Testatoris voluntas facit cessare præsumptionem legis, rumorem cum pupilla matrimoniũ contrahere prohibentem. 252
Testatoris voluntas destinãda in dote multũ operatur. 253
Filia nõ dicit præteritã sibi dotẽ legatam. 254
Dos in testamento relicta intelligitur sub conditione si nupserit, vel cùm nubilis ætatis fuerit effecta. 255
Dotata conditionaliter antè conditionẽ impletam non dicitur dotata. 256
Destinatũ ad aliquid faciẽdũ, antequã illud fiat, nihil operatur. 257
Pecunia destinata ad emptionẽ immobilium non censetur immobilis. 258

Actionem ad rem habens, censetur rẽ ipsã propriè habere. 259
Dotata, & absque cõi vsu loquendi, ratione destinationis, dicitur impropriè dotata. 260
Statutorum verba maximè exorbitantiũ debent intelligi secũdũ verã, & propriã significationem, & quomodo procedat? 261
Indefinita æquipollet vniuersali in fauorabilibus. 262
Indefinita in feudalibus: an æquipolleat vniuersali? 263
Feudalis causa, quæ non reperitur decisa per cõsuetud. feudales, debet terminari per arg. & similia iuris ciuilis. 264
Statu. partim fauorabile, & principaliter, & partim odiosum, & in consequentiam, est restringendum, saltem ex parte odium continente, & an verum? 265
Statu. dotatã excludẽs, antequã sit verè dotata; non est fauorabile. 266
Interpretatio, vt casus impropriè in statu. comprahensus intelligatur, ità demũ fit, si eadẽ omnium comprahensorum ratio militet: aliquin secus. 267
Indefinita, quæ æquipollet vniuersali, nõ æquipollet ei, vbi est diuersa ratio omniũ, & singulorum sub eo cõmprahensorum. 268
Offerre dotem realiter masculos potest ipsi, ad sententiam, vt fœmina excludatur, stante statu. fœminam excludente, & eam dotari mandante, secus stante statu. dotatam excludente. 269 270
Oblatio realis ex ordinatione, seu destinatione necessitate antè facta, ad quẽ retrotrahitur, facit veram, & propriã dotem. 271
Retrotrahitur finis ad principiũ, quãdo à principio necessariã habet consequentiã. 272
Factũ vno tempore, vt ad aliud tempus retrotrahatur, necessariò requiritur, vt extrema sint habilia, extremum à quo, & extremum ad quod. 273
Legitimatio in præiudiciũ iuris alteri quæsiti non retrotrahatur, secũdũ communiorẽ. 274
Statu. in casu ficto non verificatur. 275
Verbum præteriti perfecti denotat actum perfectũ. 276
Expressio eorum, quæ tacitè insunt, nihil operatur.

tatum. 277

Dotata dicitur, ea in quâ pater actum exercuit dotandi. 278

Verba ubicunque possunt (attenta ipsorum proprietate) ab initio verificari, nunquam ex post facto ad sensum impropriam extenduntur. 279

Verba, que nõ possunt intelligi de iure, intelliguntur de facto. 280

Verbũ (dotata) pôt exponi, si capta fuerit dotari, & an verum? 281

Verba capi debẽt in pótiori significatu. 282

Statu. loquens de dotata, debet subintelligi verbum (fuerit) ut respiciat tẽpus futurum, & an verum? 283

Testatoris voluntas ambulatoria est usque ad mortem. 284

Dos promissa: licet nõ tradita, dicitur propriè dos, & non impropriè. 285

Statu. disponẽs mar. tũ, præcedente vicarie dote lucrari debere, locũ hẽt, & in dote promissa, quod procedit matrimonio sequuto. 286

Donationis pactum est donatio. 287

Dotis promissio, & datio æquiparantur, & ratione adæquationis statu. loquens in uno locum habet in alio. 288

Dotata: participiũ prolatũ à lege, pôt verificari i præteritũ & in futurũ, & an verũ? 289

Dos esse non potest sine matrimonio. 290

Statu. debet propriè, & strictè intelligi. 291

Dos legata, vel destinata dicitur large modo dos. 292

Verborum ab interpretatione in dubijs non ẽ recedendum. 293

Nupta antè matrimonium sicut dici non potest, ità nec dotata. 294

Dotis contractus rei interuentu traditæ perficitur, nec dicitur dos ex sola promissiõe. sed dotis promissio, vel pro dote relictũ, seu ob causam dotis, cõtractus innominati. 295

Destinatũ ad aliquid faciẽdũ, antequã illud fiat, nihil operatur. 296

Relictum pro dote est conditionale, si nubilis fuerit effecta. 297

Statu. dotatã excludẽs: an sit odiosũ, fauorabile, vel limitatorium legitimæ? 298

Statu. statẽ. fœminã propter masculos excludere, & dotari mãdãte, filia in testamẽto patris præterita, nõ dicitur testamẽtũ nullũ, quocunque titulo dote ei assignata: secus s. ãte statu. dotatã excludente. 299

Dum statu. requirẽte maritatã, & dotatã esse, non sufficit, [illegible] interueniente. 300

Patris officium est dotare filiã. 301

Duo, vel plures partes, ubi requiruntur in actu, intelligitur si haberi possũt, aliàs in uno verificatur. 302

Dos promissa sub dotis definitione venit. 303

Potẽtia in actu propinquo pro actu habet. 304

Statu. exorbitãs, & maximè odiosũ locum habet in casu vero, & non in ficto. 305

Nupta dicitur impropriè, si est solũ cõtracta. 306

Dispositio de dote, locum habet & in dote largo modo sumpta, ubi de mulieris: sed nõ si de aliquo est mariti fauore inductum. 307

Fœmina nõ excluditur propter dotẽ constitutã, promissã, vel testam. ẽm relictam, stãte statu. quod dotata excludatur; nisi constet de communi usu loquendi. 308

Testator de feud. regulariter bodie disponere potest: nisi forma repugnet. 309

Feuda alienabilia, ut bona paganica, effecta sunt in regno per c. volentes. 310

Fœmina: an excludatur, si dos est promissa, nec dũ soluta viro? 311

Dos soluta, plus operatur, quã promissa. 312

Odiosa consti. strictè intelligi debet. 313

Actionem habens ad rem, ipsam rem illam videtur habere. 314

Statu. verificatur i casu vero & nõ ficto. 315

Dos promissa: licet non dum tradita, dos dicitur. 316

Fœmina ut dotata excluditur, per dotẽ promissam licet non dũ traditam, et quod statu. dicat, ut verba propriè intelligãtur, quod limitatur & sublimitatur. 317

Fœmina: an excludatur, si dos fuerit soluta viro, eam perdituro? 318

Statu. correctoriũ iuris cõis, de prima vice intelligi debet. 319

Fœmina an excludatur, si probetur dotatã esse, per solam confessione mariti, confitentis se dotem recepisse. 320

Confessio in dubio præsumitur sub spe futuræ numerationis. 321

Confessio est ficta solutio. 322

Donata dicitur, siue uerè, siue fictè dos sol uatur. 323

Vxori non præiudicatur, si ea uiuente, dos fuerit soluta, siue promissa uiro. 324

Dotata de bonis eius, de cuius successione agi tur, intelligitur, vt fœmina excludatur stante statuto. 325

Confessio dotis receptæ constante matri. à coniugatione mulieris præsumitur in fraudem 326

Confessio receptæ dotis constante matri. regulari ter censetur facta in fraudem, & nec mari to, nec creditoribus nocet, et si sit renuntia tum exceptioni non numeratæ dotis, & sit iuramentum. 327

Iuramentum non firmat contractum super eo, quod est simulatum, vel est de præterito, se cus super eo, quod est de futuro; puta non renunciando, quod promittitur. 328

Mulier aliena per uirum, pro dote reuoca re non potest, si de datione dotis constat per confessionem viri constante matrimonio 329

Donatio inter virum & vxorem morte con firmatur. 330

Confessio dotis receptæ præsumitur animo reco gnoscendi veritatem & non animo donandi, si præ cesserit instrumentum constitutæ dotis. 331

Confessio dotis receptæ non præsumitur in frau dem, si ante matrimonium præcessit vera promissio dotis. 332

Mulier, an excludatur, si tempore successionis non habet dotes? quia illas forsan amisit? 333

Pactum inter socios de filia dotanda non operatur ut socius ad secundas dotes teneatur, si mulier propter inopiam mariti remanet indotata. 334

Casus in re contingens creditori nocet. 335

Frater sororem dotare tenetur, quando aliunde non habet, vnde se dotet. 336

Qualitas recipiens verbum, per quod determi natur effectus rei, illo tempore debet adesse. 337

Dotandi necessitas, de prima uice intelligi debet. 338

Statutum dotatam, & maritatam excludens: an ha beat locum in ea, quæ semel fuit nupta, ha buit dotes, & modo est vidua? 339

Mulier dotata dicitur, et post recuperatam dotem soluto matrimonio. 340

Statutum disponens, quod mulier de sua dote te stari non possit, nisi de quadam parte dotis, lo cum habet etiam in uidua. 341

Mulier donec in uiduitate manet, in priori matrimonii statu censetur, in fauorabilibus secus in odiosis. 342

Qualitas adiecta verbo regulatur, secundum tempus verbi. 343

Statuta propriè, & non subtilè intelligi debent. 344

Vnum interueniens non sufficit ad duorum ve rificationem. 345

Qualitate extincta, extinguitur effectus ex ea insurgens. 346

Statutum dotatam, & maritatam excludens vi duam non comprehendit. 347

Dotata post delatam, & ante aditam hæredita tem, an excludatur? 348

Hæredis sui capacitas, & incapacitas, tem pore mortis defuncti inspicitur, sed tempore aditæ hæreditatis in extraneo. 349

Dotata ad hoc, vt dicatur, debet effici domi na dotis. 350

Renuntiare iuri lucro, siue iuri modo quæren do, et non ipso iure quæsito, ratione tacitæ repudiationis non videtur, quæ ex aliquo ges sive facto resultat. 351

Statuti mens primo attenditur, & deinde verba. 352

Exceptio debet esse de regula. 353

Hæredis capacitas, quod tribus temporibus inspiciatur, quomodo intelligitur? 354

Dotata, & nupta tempore delata successio nis, & non post, excluditur, stante sta. do tatam excludente. 355

Duo ad inuicem contrahunt matrimonium dan do filium filiæ alterius, & econtra, sine con stitutione dotis: filia an vtique dotata exclu datur? 356

Matrimonium esse potest sine dote. 357

Mulieres sine dote in dubio nuptas esse præsu mi non debet. 358

Præsumptio à consuetis fieri debet. 359

Vocatus sub conditione debet probare condition nem in forma specifica fuisse adimpletam, nec sufficit præsumptiua probatio. 360

Probatio præsumptiua admittitur in his, quæ sunt difficilis probationis 361

Dos sicut

Ius frācorū

Ro fratrũ locũ hẽt inter collaterales, cũ de trãsuersaliũ agitur successione; sicut cũ de ascendentiũ successione tractatur. 441
Dotata debet esse fœmina de bonis eius, de cuius success. õe agitur, vt excludatur. 442
Statu. licet simpliciter fœminas excludat: à cõgrua tamẽ dote excludere nõ censet. 443
Feudum antiquũ nõ sõlũ pro dote debenda descendentibus: sed debenda collateralibus alienari potest. 444
Determinatio vnica, plura respiciẽs determinabilia, pariformiter illa determinat 445
Statutũ generaliter loquens, generaliter debet intelligi, dato, quòd maior sit rõ in vno, quàm in alio casu. 446
Alienari feudũ vnũ de tribus, quãdo possit, pro dote de paragio? 447
Dos de paragio est onus feudi; & à fratre diuite sorori etiã maritatæ debetur. 448
Frater iure ciuili inopẽ sororẽ dotare, & egẽtem fratrẽ alere tenetur, & an ex eodẽ patre natus? 449
Feudum antiquũ à quo obuenit successori dicatur? 450
Omissus casus remanet in dispositione iuris communis. 451
Bona restitutioni subiecta, rũc dotibus, & alimentis sunt obnoxia, cũ ascẽdentium successio, si collateralium ex linea prouenerint: quia nõ erũt obligata 452
Feuda sunt restitutioni subiecta. 453
Statutũ à iure communi interpretationem recipit. 454
Fœmina cũ masculo cõcurrens, sexus: & nõ dotationis rõe excluditur. 455
Priuatio præsupponit habitum. 456
Soror in bonis fratris legitimam non habet: nisi turpi persona hærede instituta. 457
Fœminæ iure feud. nõ succedunt. 458
Doctoris dictũ secundum legem, quam allegat, intelligi debet. 459
Vel: dictio pro idest. 460
Pronepos amitam magnam maritare non tenetur. 461
Neptis ex primogenito patruum excludit, cũ de ascendentium agitur successione. 462
Soror baronis decedentis, & soror baronis prædefuncti, si dotata non sit, dotem de paragio habẽt per constitutionẽ in aliquibus. 463
Legitima filiis: sed non sororibus debetur ab intestato. 464
Alimentorum aliud. & aliud est dotis debitum. 465
Argumentum de alimentis ad dotem nõ valet. 466
Alimenta iure naturæ debentur, & ideò per statutũ tolli non possũt. 467
Legitima iure positiuo debetur, & ideò per statu. tolli põt. 468
Feudum nouum non hẽt agnatos. 468
Ratione cessãte, cessat iuris dispositio. 469
Fœmina excluditur dote consequuta: sed nõ dos ratione exclusionis debetur per cap. si aliquem. 470
Feudũ nõ paternum: sed fraternũ dicitur, si ad fratres peruenit. 471
Persona vltimi morientis in feudi successione attẽditur in regno. 472
Monialis dotata, cũ ingreditur monasteriũ excluditur, sicut statu dotatã exclud. 473

1 MARITATA. Supplet hic doctor verba (& dotata) & no. quod licet existens in capillo progenitæ maritata, & dotata: sed non maritata tñ, & nõ dotata præferretur in feudi successione. Si hoc est c. si aliquem papæ Honorii, est hæc originalis interpretatio Andr. in c. j. col. (r. nu. 22. ver. de æquitate dum est dicere de suc. feu. & inspecie huius tex. huic astipulantur interpretationi Gul. à Perno hic, qui (hoc pro expedito præsupposito) examinat: ex cuius bonis dotata esse debeat prin. cogĩta, vt excludatur, do. meus præceptor d. Blasius Larecca hic q. 14. Pet. Greg. in tra. cõcessi. feu. p 4. q. s. idẽ sentit te vi. Io. Alo. de Ser. ñ. in apo. st. hic ver. 2° dicitur vbi citat videndũ elegãs cõsi. do. Adam incipit do. Pẽs de Naro, vbi clegãter excludere dicit p sorore secũ degentia in capillo, cũ cõcurrit cũ maiore maritata: sed p hec verba, nõ apparet tamen istẽ Adam senserit etiam de dotata.
2 Firmatur hæc cõclusio: primò quia inducta ad ãpliationẽ, diminutionẽ operari non debent, sicut necesse cõcursus ad diluti

mutionē inducta, augmētū opari debēt.l. si à muliere.§.j.ff.de test. mil.l.si ruffinus .C.eod.l.legata mulier.ff.de leg.j.l.2. .ff.de adi.leg.l.cū tale.ff.de cōd.& de. Tiraq.in tra. primog.q.34.nu 41. Sed hoc.c.si aliquem dicitur esse factū ad āpliandas: & nō restringēdas successiones ergo &c.

3 ¶ Secūdò: quia lex noua interpretās sm terminos interpretatæ legis intelligi debet.§.tertia verò constitutione in authe. de fil. ante do. inst. na. Sed hoc cap. dicit esse factū ad interpretationē cōst. vt de successionibus tub.24.lib.1. ergo sm terminos illius cōnst. intelligi debet, vbi hētur, q cōiugata, & dotata excluditur.

4 ¶ Tertiò: quia mens statuti debet attendi, gl. in.l.tale.§.fi.ff.de pact.no. in.l. nō dubium.C.de leg. & in clem.j.de verb. sign. & si verba offendātur, Bar. in.l. contra ver. sed quid in statu.ff.de leg. Firm. in suo rep. in ver. mēs ver.3. At mēs statuti fuisse vr, vt maritata, & simul dotata excluderetur, & nō ea,q tm ē nupta, quia verb. & dotata vbi clara subintelligantur: quia mulieres sinē dote alicui nubere nō soleant.l.pure in fi.ff.de do. exe.

5 ¶ At cō rariū, q maritata tm̄, lz nō sit dotata excludatur ab existēte in capillo, rationes anteq̄ alias vidissemus authoritates: sed postea cōperimus id tenuisse Brunū in tra.de statu. fœm. art.6. mēbro.4. q.13. in fi. nu.183. cōtra And. in d.c. sed Ma.su.feu.thecēs hāc opin. veriorē esse: licet dicat op. And saluari posse: quia cōst. cuius ipse interpretatur fecit ad interpretatiōr ē alterius cōst. q loquitur de maritata, & dotata vnde ē illius intelligi dz. cum in regno interminis istius ē. idē voluit Tau. quē ref. Gul. Per.his in verb. maritata.

6 ¶ Munitur hæc opinio: primò quia verba statu.hec nō dictār, & omissū dr, quod nō exprimitur à statuto.l. fuit.§.nō dixit .ff.de acq. her.l.nō aliter.ff.de leg.2. Bru.in præallegato loco, Parisi. in 9° 36 n.7. vol.2. ¶ Secūdo quia matrimoniū sinē dote esse pōt.l.3.ff.de iur. do.l.fi.in fine C.de do.an.nup.l fi.C.de rep.cū fi.& statu.in maritata tm̄ absq dote verificari pōt. ¶ Tertiò: quia statu. primogenituræ p ferēs gratia familiæ cōseruādæ factū ēnset, glo.cōiter recepta in.c. licet de vo. Pau. Cast.in 9° 240.q ista mater admirarur, nu.2.ver.tertiò sic & ista, q restantur cōe, Brun. in tra.fœm. art.3.nu.12. Parisi. in

8 9°.10.nu.16.vol.3. ¶ Et familia in fœmina, si non in totū: saltem aliquātisper,
9 donec viuit cōseruatur: ✝ siquidē fœmina caput, & finis est familiæ.l. pronunciatio.§.fi.ff.de ver.sig.Soc.in 9°.56.nu. 6.vol.3. Parisi.in 9°.23 nu.45.volu.3.
10 ¶ & cū alterū nupta mulier adhuc in patris familia, & agnatione remanere dicatur.in.l.volētas.C.de fideicō.cū cond. per Soc.nep.in 9°.2.n.66.vol.2. ✝ lz de consuetudine mulieres nuptæ de marito: & nō de patris familia, et agnatiōe nuncupari soleant. Corn.in 9°.41.vs in hac col.fin.vol.4.sm Soc.nep.in cōsi.
11 168.præsentis nu.59.vol.2. ✝ Et melius in existente in capillo; q in maritata familia, & agnatio saltim aliquādiu, conseruari pōt: quia existēs in capillo digniori nubere pōt, q nupta primogenita reprnatorum istā cū feudo ? phet, & illa sinē feudo nupsit.ē non adeò digno
12 nubere potuit. ✝ quia mulieres vt plurimū sinē dote virū nō inueniūt. d.l.purē in fi.
13 de dol.exc. ✝ & dos ē necessario cōueniēs ad matrimoniū. Crauet.in 9°.181.n.2.vo.1. & si aliquē inueniūt. nō adeò dignū virū inueniūt: cū neutro libē erit dotatā ducat vxorē.l.3.in fi.de his q in fraud.cre. And. in cōst. quamplurim col.3.ver. nullus itē ertr. v
14 bi volēs ostēdere, ✝ q pp maiorē dotē mulieres nobilius nubūt, itē dicit, q si simplx, ad simplicem: si magis, ad magna: si maximè ad maximā accomodabit, arg.l.capitalis.§.fasti.ff.de pœn. & l.gesta.ff.de fu.fug.quem sequitur And.in d. vers.
¶ Facit tradita p P. Cre.in tra.cōc. feu. p.iii.q.v.in prin. vbi dicit, q sicut excludit, ✝ q capilli prærogatiua ē potētior prærogatiua primogenituræ, p istā tex.& p cōst. vt de successi. & q sit in cōst. in aliqui co.2.
16 ver.1° q. ✝ & q pro vltragiū crescit aliqua & descēdētibus masculis, & fœminis, itaq demū fœminis comprēt, si non sunt maritatæ. sing.Bar.in.l.quotiens.C.de sui. fcol. lib.xii.cū cōc.p Ias.in.l. cū quædā puella col.2.ver.tertie ampliando mīm.iud.
17 ✝ & q vbi ē cōstituēda dos de paragio filiæ, si ē maritata nō cōstituitur vltra tertiā tertiæ ab intestato cōtingētis, ex feud. vel re allodiali: sed si est in capillo, & tertia tertiæ non sufficit, tota tertia p dote constituetur, ac si succederet in feu.vel in re allodiali, vt nobat pari, sm eius conditionē, sm And.in cōst. in alio.ce.pr.& fe.

¶ Non obst.

18 ℭ Non obst. primū: nā hoc cap. si alī quā est factum ad ampliationē graduū successionū, vt qui succedebāt vsq; ad tertium gradum p const. vt de successionibus, modo p hoc c. succedāt vsq; ad septimū gradum, vt dictū est supra in verb. vsq;, & hoc cap. neq; ampliatur, neq; minuitur, siuè maritata, siuè existēs in capillo succedat: siquidē vtraq; est in secundo gradu: quia sorores sunt. l. iurisconsultus. §. secūdo. ff. de gra. §. secūdo inst. ēt gra. vel si nō sunt sorores inęquali in gradu sunt, & facilè dignosci pōt, q̄ ipsarū pferatur, vt ē dictū in ver. masculus. q. 13.

ℭ Secundum non obst. quia non determinatur expressim p d. cōst. vt de successionibus, q̄ praeferri debeat: an existens in capillo, vel an maritata, & nō dotata.

19 ℭ Imò non tēt intelligēdo d. cōst. vt de successionibus, dici pōt, q̄ p eam existēs in capillo maritatae, & non dotatae pferatur, cū de collateraliū agitur successione. Primò: quia existens in capillo vocatur expressim in d. cōst. ibi (ex collaterali linea venientes, vt fratres, siuè ex vtroq; parēte, siuè ex altero tm̄, & sorores in capillo, exclusis ēt cōi pfe supstite omnino succedant.) & maritata similiter non dotata non expressim: sed tacitè p arg. à contrario sensu vocatur. ibi (cōiugatae aūt, & dotatae à fratrum successionibus repelluntur.) q̄ à contrario sensu, si non sunt dotatae: sed cōiugatae tm̄, non repellūtur.

20 ℭ & expressim nominati tacitè vocatis pferuntur; arg. tex. cū ibi no. in l. cū ita.

21 § in fide cōmisso. ff. de leg. ij. Secundò rōe ordinis pferri debet: quia prius ē nominata q̄ ē in capillo, & postea maritata, arg. l. quęrēs. ff. de vsuf. Soc. in consi. 252. nu. 6. vol. 2. ver. primo est quià primò nominata. Tertiò: (vt ē dictum) familia aliqualiter in existente in capillo conseruari pōt, quod non est in maritata.

ℭ Nec obst. §. filiae aūt in d. cōst. vt de successi. vbi filiae in capillo sorores cōiugatas, & de bonis pfis sed nō aliā, sed dotatas excludūt, & multo minus à nemine dotatas excludūt, ex pie. ibi in verbo dotatae, q̄ dicit, q̄ haec distinctio in fris, & sororis successione dz admitti: unā respo. q̄ verè §. ille loqt in casu, quo pfis nō est fratri succeditur, & magna ē rōis diuersitas inter vnā & aliā successionē: nā filia à pfe dotati dz, & dos loco legitimae succedit. l. vnic cōmum. §. pererea. ff. de rei vend. & eodem. sed nō à fratre. Ias. in l. j. §. veteres nu. 26. ver. tū sustinēde. ff. de acq. po. n. der. rep. in l. in quartā nu. 31. ff. ad l. fal.

22 ℭ Et hoc psupposito, q̄ maritata et non dotata succedat p d. cōst. vt ď successiōnibus, q̄ in sensu directo dotatā excludit.

23 vt in specie, q̄ statu. dotatā excludēs, dotatam includat, tenuit Parisi. in c°. 62. in pn. vol. 3 post Bal. in l. si viua matre. C. ď bo. mat. Pau. Ca. in c°. 6. sup eo, de quo q̄ritur ver. sed ad dictū cōsi nu. 2. vol. 2.

24 ℭ Sicut econtra statu. q̄: nō extantibus masculis, filiae succedant, includit, q̄ extantibus masculis: filiae excludātur, p argu. à cōtrario sensu, quod similiter ēt in

25 correctoriis, qū statu. aīs frustatorium ēēt. mod. rep. in l. i. de offi. eius cui ma. ē iu. nu. 58. fo. 234. vol. j. post Ias. ibi in. 4. no. & ē.

26 Ad quod ēt facit, q̄ statu. foeminas excludēs, extātibus masculis de dotatis intelligi dz. mod. rep. in l. filius familias. §. diui nu. 63. ff. de leg. j. fo. 238. vol. 4.

ℭ Sed reuocari posset in dubiū: quia p argu. à cōtra. sensu maritata, q̄ nō ē dotata

27 vocat. ℭ & arg. à cōtrario sensu in feud. la sumi nō: ad iuris cōis, vel alterius cōst. feudalis correctionē nō sumit. Ias. & la. ď Nigr. nu. 52. in d. l. j. ď off. eius cui ma. ē iu. Cur. in tra. feu. p. 3. q. 4. Crot. in l. oēs populi nu. 208. ff. ď iust. & iu. fo. 108. vol. j. Nisi supfluū redderetur, fm cōem opinionē referēt mod. rep. fo. 239. nu. 51 vol. 8. Dec. in c°. 64. n. iiii. arg. l. nulla, in fi. eia m. th. diaconissam. C. de epis. & cle. adeo, q̄ cōsiderari deberet: an illa cōst. superflua redderetur nisi d. arg. à cōtrario sensu sumeretur, quod ad correctionē: tēdit. c. i. §. videamus p°. t°. feu. vbi foemina nō succedit in feudo, quod nō examinamus.

ℭ Nec obst. tradita p Parisi. in d. c°. 62. & vol. 3. quia pcedūt in allodialibus, vbi statu. dotatā excludens ideō indotatā includit: quia foemina in allodialibus succedit: secus in feudalibus, vbi foemina non succedit. d. §. videamus.

28 ℭ Nō ob. tertiū: q̄ statuētes poterāt expmere ver. (dotata) nō expsserūt, q̄ hec noluerunt, sed simpliciter maritatam voluerunt excludi arg. eorum, quae no. in c. ad audientiam de decimis, et in l. unica. C. de caduc. tollend. Parisi. in censi. 52. numero 13. volumi. j. & in cōsi. 56. numero septimo volumi. 3.

29 ¶ Et quia d[illegible] opiniões [illegible] Bolo. [illegible] p. Archi. [illegible] Parisi. [illegible]

30 ¶ Et doct. [illegible] opinionem esse contraria [illegible] Io. An. & abbas [illegible] de consti. [illegible] sed [illegible] C. de ve. [illegible] Abb. [illegible] Dec. in consi. 366. [illegible] & 476. nu. 9. [illegible] Pol. [illegible] vbi dicit [illegible]

31 ¶ Et [illegible] rationabili [illegible]

¶ [illegible]

32 ¶ PRIMO. Igitur Quæro [illegible] Bald. [illegible] Fran. [illegible]

33 leg. [illegible]

34 [illegible]

35 [illegible] Bal. [illegible]

36 [illegible]

[illegible] AA

[illegible] ¶ Nec obstat [illegible]

34 [illegible]

35 [illegible] Bal. in [illegible] C. de fide. [illegible]

36 [illegible]

37 [illegible]

38 [illegible] ¶ Ad quod [illegible] emphyteusis [illegible] feudale [illegible]

39 [illegible] Bar. [illegible] Cu. [illegible] emph. & Add. [illegible]

¶ [illegible] Fran. [illegible]

39 ¶ At e contrario [illegible] opinamur [illegible]

40 [illegible] ¶ Et [illegible] Bar. Bal. [illegible] C. de fide [illegible] Bal. in [illegible]

41 [illegible]

monio [illegible]

mobiliter, excluderetur an eo, quod muliere eã marito viuẽte cõprehẽderet ga [illegible] d'exclusi. tractãs, vt. dicendi est ſi no gridẽ [illegible]

41 ¶ Secũdo fac. quia quãdo adiecta verb. regulariter [illegible] tempus verbi [illegible] de lactis. §. ſi extraneus. ff. de [illegible] ibi Bar. ff. de [illegible] testa. Ban [illegible] ff. de vulga. & pupill. sub. [illegible] §. fanè. C. de appel. [illegible] q. 11. secundæ partis [illegible] li dubium est [illegible] dicti [illegible] (maritata) [illegible] narionem verb [illegible] tantum, secundum [illegible] Bru. in loco prealegato, vbi dicit habere [illegible] dicto supra [illegible] tracta. art. [illegible] membro [illegible]

42 ¶ Tertio confirmatur, per eo, quod [illegible] [illegible] in capitulo [illegible] quod [illegible] [illegible] pillo [illegible] [illegible] ratio, [illegible] ff. de verb. [illegible] ¶ Nõ obstat, quod vidua in [illegible] [illegible] ff. ad mun. [illegible] ff. de fena. [illegible] C. de [illegible] quod dicit Bar. [illegible] ff. de [illegible]

43 [illegible] num in vita mariti continuissima [illegible] dotes. c. plerumque de do. inter uir. & vxo. [illegible] C. de repud. [illegible] [illegible]

44 [illegible] ¶ Quia vidua, quo ad ea, quæ sunt sibi fauorabilia, & non ea, quæ [illegible] odiosa in matrimonio esse censetur, [illegible] & ita [illegible] Bal. in l. [illegible] C. de [illegible] Bru. [illegible] [illegible] ¶ Nec est vera opinio [illegible] [illegible] Cast. vt ait Bru. in prealegato loco [illegible] vbi dicit [illegible] Paul. de Cast. [illegible] per Alex. [illegible] [illegible] C. de [illegible] [illegible] ¶ Insuper [illegible]

45 [illegible] in matrimonio [illegible] [illegible] non in ficto verificatur [illegible] ¶ Secundo [illegible] [illegible]

[illegible] quod ait prædicta ratio [illegible] Bal. in [illegible] in C. [illegible] refert & [illegible] sequitur Aff. [illegible] de succes. sionibus [illegible] omnibus [illegible] debet [illegible] habet [illegible] dotata [illegible] Habet [illegible] [illegible] debeant [illegible] in casu [illegible] vbi nulla [illegible] habetur [illegible] [illegible]

46 esse debent [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Tertio [illegible] [illegible] de vulg. & pup. [illegible] vbi haberi [illegible] [illegible] per Bartol. in l. [illegible] versiculo [illegible] Bru. in loco prealegato [illegible] [illegible] Bar. [illegible] [illegible]

47 ¶ SECVNDO Quæ in hoc [illegible] [illegible] [illegible]

48 [illegible] paratur ad aliud, quia duo [illegible] equiparantur, & in illa materia in omnibus & per [illegible] Roma. [illegible] Mathe. [illegible] Bal. [illegible] ¶ [illegible] Bal. [illegible]

quæ maritum habet inutilem, puta damnatum ad perpetuum carcerem, vel in exilium, ità quod priuilegia viduis concessa, etiam in inutilitèr nuptis militant: l. j. C. qñ impe. in. pu. & vi. & c. significatibus de offi. deleg. dato, quòd ad matrimonium fœminæ viduæ nō sint. l. patre furioso, ff. de his qui sunt sui vel alien. iur. l. si cum dotem. §. sin autem in nouissimo. ff. solu. ma.

50 ¶ Attamen non in omnibus, & per omnia æquiparantur: sed in fauorabilibus, & successio non semper est fauorabilis: sed quandoque onerosa, & sine emolumento potest esse l. si hæreditatem. ff. man.

49 ¶ Secundo à verbis statuti in dubio non est recedendum l. si seruus seruum. §. nō dixit. ff. de acqui. hæredi. l. j. §. is qui nauem. ff. de exerci. act. sed nec secundùm propriam, nec secundùm impropriam significationem, maritum inutilem habentes, viduæ dici possunt: licèt quo ad quid, æquiparentur. l. malum. §. vidua xxiiii. dist. Abb. in. c. ex tenore in fi. de iudi. & no. in l. j. C. qñ impe. inter pu. & vid. & etiam cōis usus loquendi repugnat, vt tales viduæ dicerentur.

51 ¶ & aliud est esse talem: aliud pro tali haberi. glo. in l. mercis la. ii. ff. de ver. obliga. Bar. in l. si maritus la. ii. §. j. ff. de adul. & l. is qui pro emptore. ff. de vsucap.

¶ Tertiò: quia legis ratione cessante, cessat ipsa lex. l. quod dictum de pact. Bar. in consi. 6. ¶ Sed ratio, quare viduæ succedunt, est quia nobiliori cum feudo nubere potest, & consequenter familiam aliqualiter donec viuit conseruare, vt præcedenti q. diximus, & maritum inutilem habens alteri nubere non potest:

52 ¶ siquidem mulier duobus nupta esse non potest. §. affinitatis insti. de nupt. imò in ea familia totaliter obscurabitur, quæ maritum habet inutilem, & hæc conclusio vt viri maritata maritum habens inutilem excludatur, stante statu. maritatam excludente indubitanter procedit.

53 ¶ TERTIO. Q. an hoc statu. maritatam excludens, simpliciter dotatam, quasi destinatione nuptam excludat? pro parte affirmatiua est quia destinatum ad aliquid, pro facto habetur. l. si quid eorum. §. interest. ff. de leg. ii. ¶ Sed pro parte negatiua post quandam ad partes argu. concludit Bru. in d. tract. de statu. foem. exclu. arti. 6. membro. 4. q. 18. nu. 261.

54 tatione: & quia cui verba statuti nō conueniūt, nec eius cōuenit dispositio l. iii. §. prætor ait vbi Bar. et late Roma. & Alex. ff. de dam. infect. & copiosè Fely. in c. nō nulli versi. vbi verba legis de rescript, & dicit, quòd cùm de facto casus sibi occurrisset, sollemnem doct. Astensem interrogauit an decisionem doct. hoc in specie decidentis haberet, qui respondit quibus dam in lecturis apud quendam Franciscum Curtium præceptorem suū, se Bal. pro parte affirmatiua uidisse: sed ipse Bru. contrarium vz. pro parte negatiua consuluisse, & obtinuisse asserit: & non nulli doct. Papienses de hoc dubitasset, et in terminis aduertisse Bal. in consi. 160. verba pactorum in fin. vol. j. sm̄ pen. impressionem, & certe,

55 ¶ Sed ad contrarium respondet, sm̄ magis communem opinionem, quòd dispositio de facto in re destinata ad factum locum non habet, per emplenè tradita per Bar. & ſeri. in l. certa. §.

56 fin. ff. de leg. i. per illum tex. ¶ Confirmetur prædicta conclusio: quia statu. est strictè interpretationis, & propriè intelligi debet. l. j. §. si is qui nauem. ff. de exer. act. l. non aliter. ff. de leg. iii. l. constitutionem. ff. ad municip. & destinatione dotata non solùm propriè nupta: sed nec propriè dotata dicitur, vt dicemus infrà q. 9. cōmunis intellectus per textum: quia dos sinè matrimonio esse non potest. l. 3. ff. de iure dot. cum simil.

57 ¶ QVARTO Q. an statu. maritatam excludens, desponsatam per verba de præsenti, non tamen ad maritum domum traductam, nec carnalitèr cognitam excludat?

58 ¶ Primò pro parte affirmatiua facit quia nuptias non concubitus: sed consensus facit, vt in regula iuris, & l. pen. C. de incest. nup. & l. sancimus. C. de nup. cum simil. vndè legatum alicui facturæ cùm nupserit, illi eo debetur, cùm matrimonium per verba de præsenti est contractum. ità Bru. in d. tract. de statu. foemi. exclu. artic. 6. membro. 4. q. 19. nu. 281. per tex. in l. cum fuerit. ff. de condi. & demo.

59 ¶ Secundò: quia statu. secundùm communem usum loquendi intelligi debent. l. librorum. §. quod tamen cassius, vbi glo. ff. de leg. iii. l. labeo de supel. leg. Bru. in arti. 6. nu. 2 et late Dida. Coua. lib. 3. uar. 60 reso. c. 5. nu. j. & cōmunis usus loquendi non est

tū non tñ p verba de pñti desponsatas
sponsas: sed etiam matrimonio iūctas vocat, & cū
hac op:in, dicit Bru. transire Bal. in con
silio. 334. si quis inquit, & in consilio. 159.
in causa ista vol. j. secundū penul, impr.
& consil. 216. consideradū vassalla secundū
eandem impressionē, vol. v. & Bart. in l.
nihil. ff. rer. amot. cum concor. per Fel.
in c. tertio loco de prob. & in rub. de sponsa.
cū duab. sequēt. las. in l. si dotaturus. §. si. ff.
de condi. ob causam Soci. in l. cum fue
rit. ff. de condi. & dem. pro ea parte tenē
tes, q̄ stat. d dote lucrand. mort. vxor mu
lier etsi maritata non sit cognita, nec
61 ad viri domū traducta. ¶ Tertiò
facit coniecturata ratio statuti: præsumē
dum est .n. statutum aliqua motum fuisse
ratione ad excludendam magis maritā
tas, quàm alias, per ea, quæ voluit Petr.
Ancha. in c. canonum statuta. q. 6. in fi.
de const. & ratio præsumitur illa, quæ
assignari potest secundum Bal. in d. con
si. 199. & imaginari debet, quæ potuit sta
tuentes mouere. l. tale pactum in fin. ff. d
pact. cum concor. per Soc. in cōsi. 10. nu.
62 .9. vol. j. ¶ Ratio autē duplex assignari
potest, vel pp mutationem domicilii, &
familiæ, quæ fit etiā ante traductionē ad
domum mariti, vel prius, q̄ carnaliter co
gnoscantur. l. ea quæ lata. §. & ibi glo. ff. ad
muni. Bar. in l. fin. §. pend. in prin. ff. eod.
tit. vel potest esse quia maritatis iam est
63 prouisum de victu, & alimentis: quia quã
dem maritus vxorem alere tenetur. l.
quod si nulla. ff. de vul. & pu. sub. l. si cum
dotem. § sin autem, cum simil. ff. solu. ma
tri. quæ ratio cessat in non maritatis, quæ
bonis propriis sunt alendæ, et si excludāt
à successione, forsan congruè maritari nõ
poterunt, quibus rationibus consideratis
non erit differentia, an aliqua nupta sit,
vel non sit cognita: attenta tñ communi
accidentia, iuxta l. nam ad ea. ff. de leg.
quia prædicta ratio specialibus in casi
bus bene cessare posset, vt si maritus reli
gionem muliere non cognita, ingredia
tur. c. ex publico cum ibi no. de conuersi.
coniugatorum, vbi etiam patet, quemo
do mulieribus huiusmodi in casibus suc
curratur, & ita transit Bru. in loco pal.
64 ¶ Quartò facit: nam lex de matrimo
nio copulato loqns, intelligēda ē d matri
monio. iā ex cōsensu perfecto, quamuis
coitus sequutus non sit, cap. fin. de frig. &

p tuas, q̄ filii sint legi. c. i. & ii. de mat. cō
trac. c. ecl. q̄ citat Tiraq. in l. si vnq̄. C. de
reuo. do. verb. donatione largitus n. 179.
refert & seq. D. Couar. in epitō. de ma
tri. secund. partis cap. j. n. 2. 3. & 4. vbi
etiā vult, quod sponsus, & sponsa de p̄
senti sub viri, & vxoris nominibus cōpre
henduntur.
65 ¶ In contrariū p parte negatiua facit: q̄ h
statu. de exclusiõe mulierū ē odiosū, & cō
sequenter non extendendū: sed stricte ē
intelligendum est, et ad rigorem verba p
vt dictani seruari. Pauli. in cōsi. 62. nu. 2
vol. 4. post Fran. de Curt. in cōsil.
66 .1. in prin. ¶ Sed contra hoc, est
communis opinio, quod statu. exclusiuū
principaliter sit fauorabile, licz in cõsequ
tiam odiosum, vt diximus supra in ver
bo masculus nu. 56. & seq. nec refragatur,
quod sit prin. cipaliter fauorabile, cū fœ
minas propter masculos excludit: secus
si propter fœminas: quia ratio familiæ cō
seruandæ in ea non militat. cū. respondē
tur, quod aliqualiter militat ratio cōser
uandæ agnationis in existente in capillo,
saltem, quo ad viuit quo tempore dicitur
agnata, vt diximus supra in prin. & con
sequenter statutū principaliter fauorā
bile dicitur, non solum in fœmineis p
masculos, sed etiam si propter existen. ca
67 in capillo excludit. ¶ Secundò facit:
nam arguere à diuersitate non inis licitū
est in iure, secundum tradita per Decio.
in rubr. ff. de acqui. posse. & maxime: o
cl. & est tex. in l. si idem. C. de codici.
sed sponsalia, & matrimonium: vir, &
vxor: sponsus, & sponsa, eadem non
sunt nomina, q̄ diuersā hñt significatiõē
68 & probatur: nam vxor post nuptialem
benedictionē, & sollemnitatem, seu car
nis copulā dicitur, antea verò sponsa ap
pellatur, etiam quæ coniugalem consen
sum præstitit. c. ex publico de conuer. con
iug. vbi Abb. Anch. 9. & Fel. in rub. de
sposa. optime Deci. cons. 540. refert &
sequitur Dida. Couar. in epito. de matri.
in prima par. c. j. nu. 4. vbi dicit etiam
diuinam scripturam seruare, & frequen
tē vsum recepisse. patet etiā effectu, quod
69 diuersa sint: nam matrimonium non
diuiditur: sed indiuiduam vitæ consuetudi
nem cōtinet. instit. de patri. pote. in prin.
70 & spōsalia pluribus soluuntur modis
siue sint de pñti, siue de futuro: nam si, vt

falia de præsenti soluantur, si maritus, an sciente non cognita religionem ingredi, itur.c. ex publ' ca & ibi nota. de conuer. coni. g1. & sponsalia de futuro mutuo contrahentium consensu soluuntur. c. ii de spons. et propter absentiam sponsi, si vagetur per orbem. c. de illis de sponsal. & per subsequens matrimonium, et copula non sequuta. c. sicut. c. si inter & c. de illis de spons. etiam si prima sponsalia essent iurata s(ecundu)m communem opini. de quibus omnibus late habetur per Dida. Couar. in epitom. de matri cap. 4. nu. 9. in prima
71 parte, vbi ponit et alios modos. Et si
cet sponsus de futuro coniugalem non præstando consensum mortaliter peccet s(ecundu)m beatum Tho. 4. distincti. q. 37. col. j. & alios, quos citat Dida. Couar. in epito. de matr. in. c. primo in prin. in prima parte.
72 Tamen non est cogendus, ne finis, ad quem
matrimonium tendit, impediatur, si inuiti contrahere cogerentur, prolis. n. procreatio non bene procederet, nec non ad alios fornicarios actus libere accederet, & animorum societas omnino cessaret. cap. requisiuit de sponsa. & optime tex.
73 in. c. inter opera de sponsal. vbi eccle
sia meretrices ob euitandam promiscuam in republica luxuriam fœdissimasque
74 coniunctiones tolerat: tametsi meretri
ces esse, & ad eas nos accedere, mortale sit peccatum. c. meretrices. 32. q. 4. etiam si ipsa meretrix soluta sit, & qui ad eam accedit à coniugio, ordine, religionisque seu
75 castitatis voto, liber sit: quandoquidem
simplex fornicatio est peccatum mortale. & iuri naturali vetitum, vti probat diuus Tho. 2. 2. q. 154. art. 4. seu q. 54 ar. secundo, & idem in. 4. sentent. distin. 33. q. j. arti. 3. maior. 3. 4. 3. sent. distin. 33. q. 29. glo. per tex. ibi in. c. in clem. ad nostrã de hære. ad fin. s(ecundu)m Di. Couarru. in epitom. de matri. prima par
76 te. c. j. n. iiii. 6. 7. & 8. Tertio facit sta
tutum lucrum prædecedente vxore marito concedens, locum non habere in sponsa, s(ecundu)m magis communem, magis æquam, magis vulgari opinioni applaudentem, magis consuetudine approbatam, & in pratica obseruatam opinionem, vti testatur Paris. in consi. 62. nu. 19. & 14. vol. 4. post Fely. in rub. de sponsa. col. 2. & seq. & expressim magis communem referentem, & cæteros, quos ibi cumulat, ratione: quia alius est sponsus, alius maritus, alia sponsa, & alia vxor, & quia ratio inducens lucrum fuit propter onera matrimonij, quæ licet in statuto expressa non fuerit, secundum communem opin. & allegat Deci. in consi. 402. nu. 7. Ias. in l. non dubium C. de leg. ii. quæ rationes cessant in sponsa. Sed ad hoc resp posset, quod diuersa ratio militet: quia maritus onera matrimonij non sustinuit, ideo in sponsa statu, locum non habet: sed hic sponsa mutauit familiam, vel etiam de alimentis est prouisum, vt supra diximus in tertio medio contrariæ partis.
77 Quarto facit: quia licet matrimonium
ante copulam, quoad vinculum sanctissimum ex sanctitate sacramenti perfectum existat, vt fuit inter beatam virginem, & Ioseph. c. beata. c. coniux & c. omne. xxvii. q. 2. imo tanto sanctius erit, quanto à carnali coniunctione alienius, secundum Augusti. ad editiam, cuius verba refert Magist. in. iiii. distin. 26. & probatur autho. Pauli ad Corinth. 7. qui continentiam in coniugatis collaudat. Tamen, quo ad significationem est imperfectum: non. n. illa omnia significat, quæ carnali copula consumatum significaret, ex his, quæ idem magister nec. & Hosti. in sum. ma in titu. de matri. §. quid sit matrimonium Ang. in verbo matrimonium. n. q. 3. secundum Di. Couar. in epito de matri. in secunda par.
78 in. c. j. nu. j. Quarto quia qualitas
adiecta verbo regulatur, secundum tempus verbi, vulg. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de noxa. l. lucius & ibi pulchre Bar. ff. de milit. testa. late Bart. in. l. ex facto. ff. de vulg. et pup. qualitas. n. quod maritata esse debeat, tempore, quo successio per statutum defertur interuenire debet, nec sufficit ex post interuenire, quia statuto non satisfit. Paris. in d. consi. 69. nu. 33. et 41. vol. 4. cui allegat Bal. in. l. fulcinius. §. hoc edictum. ff. quib. ex cau. in posse. eat. et Alex. in 3. 119. col. fin. vol. j. & Franc. de Curt. ple
79 nissime in consi. 78. vol. iii. Et hanc
opinionem, quod statutum nuptam excludens ad desponsatam de præsenti non extendatur: sed eam duntaxat comprehendat, cum qua matrimonium tempore mortis est contractum, & carnali copula consumatum, dicit esse communem Parisi. in d. consi. 62. nu. 21. vol. iiii. & allegat Soci. in consi. 30. quamuis ex his vol. j. & consi. 8. col. 2. vol. 3. & nouiss. Bononi. singul. 106.

Infertur

80 ¶ Infertur, q. statu. nuptam excludens,
si desponsatam per verba de præsenti non
comprehendit. nec sponsam de futuro
comprehendet. Abb. in rub. de sponsa.
Maria. in consi. 30. & eci. in l. cum vir ff.
de condi. & demo. Georg. Natta in tra.
de statu fœmi. exclu. par. 2. q. 6. vbi limi
tat nisi sponsalia in matrimonium tran
siuissent, quia tunc statu. nuptã excludẽs
sponsã, cuius sponsalia in matrimoniũ trã
sierunt excludet, sm Bru. in d. tract. art.
vi. membro .iiii. q. 17. n. 279.

81 ¶ Secundo infertur, quòd statu. nuptam
excludens locum non habet, qn matri
monium est inualidum, vel præsumptũ
secundũ Bru. in d. tracta. arti. 6. q. 17. nu.
285. vbi limitat: nisi culpa, vel dolus ad
sit tali matrimonio inualido, ne isto con
trahens fiet clioris conditionis, q̃ si le
gitimè contrahens, per tex. in auth. de
restit. & l. hi sol. C. de reuoca. don.

¶ Licèt contrarium teneat in statuto do
tatã excludente, vt talẽ statu. etiam lige
tam, quæ in præsumpto, vel in inualido
matrimonio dotata fuit, quia eo casu ne
gari non potest, quin dos constituta, vel
promissa sit, quo casu sm maiorẽ commu
nem cõclusionem locũ habet statutum;
vt asser. in eodem n. eu l. ro q. 7. dixisse,
& conclusisse Bal. nouel. in tract. dot. in
xl. part. vbi restatur fuisse it. [illegible] con sul
tum, per solemnes docto. dato quòd con
trarium apparuisset dicendũ, per tex. in
l. hæc conditio. ff. de condi. & demo. ita
dicit Bruno. in d. art. 6. membro. iiii.
q. 6. nu. 234.

¶ Expeditis de c. primo intellectu. verlo
in congruentibus, ad alias transeamus, q̃
secundo communi congruẽ intellectui,
qui est vt maritata et dotata excludatur si
quidẽ d. opin. fortè non melioribus ratio
82 nibus fundata videri posset, & quo casu
etiam in dubiis ab opinione communi
nec in iudicando, nec in consulendo
recedendum est. c. cappellanus. vbi Alb.
& cæte. no. extrà de feri. Cano. in c. j. &
c. inquitans extrà de cẽsu. Pari. in cõsi.
27. nu. 5. vol. j. Deci. in consi 480. nu. 14
& in consi. cclxxxiiii. nu. 16. modern.
rep. fo. 165. nu. 154. & fo. 157. nu. 71. vol.
2. & fo. 382. nu. 27. vol. 3. & fo. 307. nu. 283
vol. 6. & fo. 252. nu. 12. vol. 8.

¶ PRIMO .n. Q. quanta hæc dos
esse debeat, ut primogenita excludatur?
sunt hinc inde opi. quidam tenent, quòd
dos minor legitima esse non debeat, qui
dam contrarium, quidã aliter distinxe
runt: sed an debeat cum legitima dos re
gulari pro faciliori intelligentia necessariũ
fore duximus, prius illã pulchrã & famo
sam .q. disputare.

83 ¶ An dos per statutum reseruata loco le
gitimæ succedat? qua non intellecta mul
tæ q. remanebunt ancipites, ideò eam bre
uius q̃ poterimus prius expediemus.

¶ Primo pro parte negatiua, quòd dos
loco legitimæ non succedat, tenuit Bart.
in l. Titio centum §. j. in glo. per eic nu. 6. ff. de
condi. & demo. remittens se ad tradita per
Cyn. in l. sancimus. C. de nup. et in eo
concurrendo, dicens tamen se illam .q.
non examinare. Sed Cy. in d. l. sancimus
principaliter hanc q. non disputat: sed in
eidem tn eius. n. principalis è quæstio: an
relictum in testamento pro dote, vel si
nupserit, sit purum, & per consequens de
beatur statim adita hæreditate. vel an cõ
ditionale si nupserit, ita, vt peti non possit
nisi nupta fuerit, & dicit Padua talem
q. fuisse disputatam per Ricar. Malum. per
multa arg. pro, & contra, & tandem pro
ea decidenda fuisse ingressum in illam
q. an legitima per statu. possit auferri, in
qua fuit conclusum, quòd pòt minui:
sed non in totum auferri: etiã legitima
loco alimentorum succedit, & sicut statu
tum non potest tollere alimenta iure na
turali debita. ità nec legitimam, & præsup
posito, quòd dos loco legitimæ succedat,
fuit terminatum, quòd purè, & consequẽ
ter statim adita hæreditate talis dos de
84 beat: quia sicut in legitima omnis dila
tio, omnis mora omneq; grauamen tol
litur. l. quoniam in prior. bus. C. de inoffi. te
85 sta. ita & in tali dote: quia subrogatum
sapit naturam eius, in cuius locum subro
gatur. l. si eo. §. quilinianã. ff. si q s cau.
l. j. §. hæc actio in fin. ff. si quis test. liber
esse ius. latè Tiraq. in tract. de primogen.
q. xl. nu. xliii. & seq. Cyn. uero tollit illud
fundamentum, quòd legitima per statu
tum non possit auferri: negando verum
esse, quòd legitima loco alimentorũ suc
cedit: nam nil commune habet legitima
cum alimentis, cum prima causa alimento
rum sit partis, vt dicitur. ff. de lib. agnosc.

si quis à liberis. §. alimenta cum sint. &
tamen tenetur in testamento filio legiti-
86 mam dare. Secundò quia pater ad ali
menta non tenetur, quando filius est di
ues, vel artifex. ff. de liberis agno. l. à libe
ris §. sed filius, & tamen tenetur ad legitimã,
& sic cùm loco alimentorum non succe
dat, pôt statu. legitimam auferre, & con
sequenter dotem tollere, quæ loco legiti
mæ succedit, vndè conditio, vel onus si
uè modus impositus, sup tali dote in testa
mēto cēt, & ideò inspici debet, an sub mo
do, vel conditione fuerit relicta, & iste est
verus sensus verborum Cy. in d. l. sanci-
mus, si rectè ponderetur, quicquid dixe-
rint nonnulli docto. quod Cy. obscurè lo
catus fuit, vel quòd sit, pro vt sentit Bar.
pro vt dixit Brun. in tract. de statu. fœm.
exclu. arti. xi. q. ii. nu. xxviii. ver. est. n. ad
uertendum asserens, quòd est aduerten-
dum, quòd Cy. in d. l. sancimus obscurè
loqui videtur, adeò vt Barr. in d. §. initio ge
nero dicat Cy. fuisse suæ opinionis, & Bal.
in d. l. sancimus, dicat eum fuisse contra
riæ opinionis, & Sali. teneat cum Bar. nã
Bart. ad propositum nostrum non rectè
allegat Cy. ad hoc, quòd dos loco legiti-
mæ non succedat, quatenùs refert, quòd
Rica. conclusit quòd legitima per statu.
pôt minui, non tñ pôt in totum tolli: cũ
legitima loco alimentorum succedat, et
ideo hanc dotem etiam in locũ legitimæ
successisse, & per consequens statum posse
peti, & quòd hec omnia Cy. reprobauit,
& benè: quandoquidem Cy. non reproba
uit hoc, quòd dos loco legitimæ non suc
cedat, sed, quòd legitima loco alimento-
rum nõ succedit, et præsupponens, quòd
dos loco legitimæ succedat, & quòd legi
tima potest per statu. auferri, concludit,
quòd onus super ea impositum tenet, si
onus aliquod imponi voluisse apparebit
puta conditionem, vt statim non debea
tur, vel modum, vt statim debeatur, & e-
dei dè modus impleat, vt dictũ ē. deficit
ergò authoritas Cy. pro hac parte, & est
pro contraria parte.
87 Secūdò p hac parte facit rō certissima
nã dos filiæ in uita patris debet. & pater
iudicis officio, & actionis nomine filiam
dotare tenetur. l. q liberos. ff. de ritu. nup.
glo. in. l. obligan ur. ff. de actio. & obliga
tio. Bal. in. l. fin. C. de do. prom. Alex. in
consi. 5. col. 3. vol. 3. & consi. 87. vol. 4. &

concord. per Alé ct. in constitutione in
88 aliquibus nu. 73. Sed legitima: nisi
pòst mortem patris non debetur. l. 3. §
sed impuberis. ff. de colla. bon. secundùm
Bru. in d. tract. de stato. fœmi. exclu. arti.
xi. q. 3. nu. 46. vbi allegat Paul. Ca. in cõ
si. cccc. xx. visis, & ponderatis in nouis.
89 Tertiò facit nam legitima purè, & si
nè aliquo onere debetur. l. q. nã in priori
bus. C. de in off. testa. sed dos sub con
ditione si nupserit debetur, quod magis
communiter doct. fatentur cùm statu. fœ
minam excludit, & deindè dotari mãdat.
sm opinio. Paul. Castren. in d. §. initio
genero, quam refer. & seq. dicēs eam ma
gis communem, & veriorem de mero iu
re Brun. in d. tracta. arti. xi q. 3. & ii. & re
fert, eam Parisi. in consi. 36. nu. 18. vol. 3.
cuius decisionis duplex rō fuit: quia
fœmina simpliciter exclusa penitus ex-
clusa censetur, ità quòd testamento ... me-
mul'um recedere nõ poterit, statuto d. sta.
fœminam excludente, & eam dotari mã
dante, vt prosequitur idem Brun. arti. xi.
men bre. iiii. q. vii. & refert idem Paris. in
d. consi. 36. nu. 17. vol. 3. et. tamen à pente re
legitimæ filii iure naturæ debitæ exclusa
censetur prædicto stante statuto, secundũ
magis communem opinionem, licet multos
tos habeat cõtradictores. vt testatur Soc.
illam sequēdo in consi. 288. circa prin. &
q. in secunda difficultate prin. vol. ii. & ē
Brun. art. 9 q. 3. col. 3 & 4. & 1. cum con
cord. allegatis per Soci. nep. in consi. 62.
nu. 24. vol. 3. qui allegat Gozad. in consi.
45. nu. 23. & Parisi. in consi. 23. post prin.
et consi. 53. nu. 27. vol. iii. asserens ab hac
communi opinione, cùm in consulendo
tùm in iudicando recedendum in dubiis,
non esse. Et cũ nulla debetur legiti
ma dici nõ potest, quòd dos loco legitimæ
succedãt, Soci. in consi. 288. nu. 16. vol. 2.
Craue. in consi. 236. n. vol. ii. ergò dos in
propria sua dotis natura remanebit, quæ
est, vt conditionaliter debeatur, si nupserit
siquidem dos sinè matrimonio esse non
potest. l. fin. C. de dona. ante nup. cum
simil. Secunda ratio fuit: quia non
propter dotem: sed propter masculorum
existentiam, exclusa intelligitur, prædicto
stante statuto, vndè quamuis statutum mandat
statutum postea dotari, dos illa, sicùt ex
tranea debebitur, & consequenter in locũ
legitimæ nõ succedet, ità ex mente Paul.
Castren.

Castren. colligit in d.§.titio gñro & Dec. in 9°.106.nu.3.

90 ¶ Quarto: q̃a stā.stat. dotatā excludere, si dos sub cōditiōe ē testamēto relicta, pōt mulier fictū repudiar, et successionē accipere, sicut masculi accipiunt, vt: indotata, p tradita p Brun.in d tract.arti.8.mēbro 34.q.16.& art.xi.q.3.nu.47.& sic.dos loco legitimæ nō succedit: quia si loco legitime succederet cōditio in dote apposita reiiceretur. d.l.qm in prionb°.C.de inof. testa. & foemina excluderetur, sed nec conditio reiicitur, nec dotata p hoc dici tur, & consequenter nō excluditur, & ita per hāc rōem legitimæ loco talē dotē nō succedere dicit Bru.in d.ar.u.q.30.47. ¶ Et hāc opinionē, quód dos regulariter, & maximè hoc casu, qñ nō purè: sed sub cōditione dos debetur, quód loco legitimæ nō succedat, aoud doct. crebriorē atq; cōem esse dicit lo: Rub.in repe.l patet ff. hī n.164.ff.de inoff. test.vol.7.rep.pōst multos, quos ipse ini bi citat.

91 ¶ Cōtrariū q̃olures tenuet, q dos loco legitime succedat: qm dos ōes legitimæ q̃litates habet: tamen ii in vno casu, dos, & legitima differant, q legitima purè, & dos sub cōditiōe si nupserit debeatur vbi.n. diuersitas inter eas nō reperitur, idē ius est censendū, & vbi est diuersitas, loco legitimæ

92 non succeder: siquidē res in alienus locū subrogata, illius vice in ōibus fungitur, si potest, & sue natura nō contrariatur .l.filie.§.titia alias atna.ff. d cond & dem. .c.ecclesia extra vt lite pēde.fm Pau.Ca. in 9° 264.in ista dña lisa in fin.vol.3.in: nouis et in antiquis 9°.129.& seq.Dec.9° 106.nu.iii.& hāc opinionē quód dos loco

93 legitimæ succedat, vbi legitiṁ æ qualitates habet nos dicimus esse magis cōem & ōes fateri.

¶ Sed vis stat in cognosc. ēdō, qñ dos legitimæ qualitates habeat? & Bru in tra.d. statu. foemi.exclu.ar.11.q.2.nu.17.18.& seq.has q̃litates dem.ōstrate nititur, & ī ż p multa verba, hoc tādē cōcludit, quód si aut portio p statutū reseruata est talis, q̃ testa mēto auferri nō potest, vt est portio oneratiua, et que successiōis ipse debetur, & tūc loco legitī æ dos succedit, aut portio p statutū reseruata potest p testatorem auferri, vel saltē in testamento di minui, vel ubi a masculis succedentib° debetetur nō stati m succe ssionis tempore: sed alio tēpore, puta cū nupserit, vel ubi pseruatur certa sūma, & sic pars quātitatiua, vel aliqua alia res, & tūc putat loco legitimæ nō succedere: quia si potest minui p testatorē, nō tota portio p statutū reseruata loco legitime succeder. sed dūtaxat illa illius portionis, q̃ a testatore auferri

94 nō pōt: ☞ nō subrogarē tūc sepri n.m eius in cuius locū subrogatur, cū ad idē nō qñ ad diuersa si brogat u.l.si fundo. §.si fundus.ff.de iure doti. & vbi nihil ē p statu. reseruatū, rāto m agis dicetur dos loco legitime nō succedere, allegat Ro.in 9°.114.pro declaratione circa prin.

¶ Sed cōtrā eū rō potissima superius in cōtrariū allegata adhuc militat, q dos in vita, & legitima pōst patris mortem debetur, dato, quód ōes p̄dicte qualitates interuenirent, quód pater in testamento auferre talem nequeat portionem, & cæteræ q̃litates vt suprà. ¶ Insuper contrà eū facit: loqndo in terminis statuti dotē re seruātis, quód nō est bona cōsequentia: dos ab intestato debetur, ḡ pater vsq; ad terriā partē illā minuere pōt, & sic non tetas sed tm̃ illa tertia pars loco legitimæ succedit: quod est verisimile, quód statuēs talis sit aliter disponere voluerint: nisi in om

95 ni casu filia cōgruè dotetur, ne filia grata grua dote priuetur, ar.l.si.C de do. p mi.& l.qui liberos.ff de ritu.nup. q̃ n tei p̃ tanto.vn benign ei est, fen er ka l in ambigu is.ff.de leg.it i ve'un Fe'pr. n.5°.4. dr vs testator tese. & fec.idē Bru.in d.ara. arti 9 q. 3.v.tertio uerè casu rb.36 ed distinctio Bru. procedere posset, qñ aliud ḡ dos o statutum pseruaretur.

¶ Et nos distinctionem has et inlcescōcor dari posse putamus: aut pōst mortē: aut

96 in vita patris de hac dote agitur. ☞ Primo casu si pōst mortem patris æ dos in controuersiam venerit, tūnc dos loco legitimæ succedit, qñ per statu. p̄seruat, ex statuentium voluntate, qui dotē cōgruam mulieris portionē esse arbitrati sunt.

97 ☞ Et legitima nil aliud ē, q̃ portio legis arbitrio taxata illis, quibus iure naturæ, vel ciuili debetur succ ff o.l.cū q̃uatur.ē auth. nouissima.C.d inof. test.Rui.in 9°.337. visis his n.10.vol.2. Vel legitima ē femis, vel tertia portiōis debite ab intestato liberis, vel parētibus.l.papinian°.§.si q̃s n or

98 tis ybi glo & Bal.ff.d inoff. testa.et cō cor. p Tiraq.in tra. ḡ mig.q 4 nu.1c.&

98 debitũ bonorũ, sub ĩ illis appellatur. ✠ et
dos ẽt mulieris sub. ĩ illũ dr. l. 3. C. ũdè vir.
& vxo. q ratio sui moder. Bono. in trac.
de dote in q. 1 in. p. q. 26. incipit an valeat
sta vt refert idem Br. in d. tra. arti. 11. n. 12.
& huius opinionis sunt q̃ plures doct. ci.
p Bru. in d. ar. xi. q. 2. & p io. Rub. in d. l.
pater filium nu. 163. ff. de inoffi. test. & tẽt
Andr. co. 7. & co. 17. Afd. n. xliii. in cõsli in
aliquib⁹. & P. Gre. in tract. de dote de pa.
q. ii. vbi allegat mod. in tra. an stanti. ma
sclu. q. 68. Gram. deci. lvii. nu. xliii. So. ne.
in 9°. 79. nu. xliii. & 83. vol. 3. & 9°. cxl. nu.
17. vol. 1. z nõ rectè alleget Bar. in d. §. ti
tio genero Ri. m. in d 9°. 187. p to. vol. 2. &
maximè n. 7. & x iii. & sic hęc opin. quod.
dos loco legitimæ succedat, videtur esse
magis cõis. ℭ Quę cõclusio cõfirma
tur: p° p traditra p Pau. Ca. in d. §. ti. gene
ro, cũ quo do. cõiter trãseũt, vt refert & se.
Br. in d. arti. xi. q. 3. & Par. si. in d. 9°. 36. n.
9. vol. 3. quòd dos loco legitime succedit
stan. stata. dotatã excludẽ. Nec ob. q dos
in uita, & legitima post mortẽ debeatur, p
quod fundãentũ Bru. sibi ipsi cõtrarius su
pra tenuisse dixit, dotẽ legitime loco non
succedere, vt in ar. xi. q. 3. n. 46. & cõtrariũ
dixit. in eodem ar. xi. q. 2. n. 17. 18. & se. vbi
apertè hãc difficultatẽ concordat dist. 1.
concludẽs, q quã dos legitime qualitates
non hẽt, tũc in eius locũ nõ succedit, ex
cept s qbusdã casibus vt suprà retulim⁹.
ℭ Quia respe. q lz hęc qualitas plus in
dote, q̃ in legitima existat, non p hoc seq.
tur, q dos legitimæ in locũ succedere nõ
99. possit: ✠ siquidẽm euenit potest, q subro
gatum plures qualitates habeat, q̃ illud
in cuius locũ subroga. existit. sicut è con
uerso plures qualitates esse possunt in eo,
in cuius locum subrogatur q̃ in subroga
100 to, vt in actione subrogata dicitquis. ✠ q.
nãm primordialem sapit eius, in cuius lo
cum subrogatur, & non accidentalem, vn
de si obiicer, casu vel accidentaliter aliquã
aliã hẽat nãm, & q̃litatẽ pter illã suã primor
dialẽ, actio subrogata illã non sapit. facit
glo. in. l. certi conditio in prin. in glo. ma.
verbo ex omni causa in fi. ff. si cer. pe. quã
Bar. ibi. summè cõmendat, & multi ducet.
& ita bñ alibi fortè non haberi dicit, quã
glo ẽt ex clamat. las. in. §. fuerat col. 2. ver.
vnum. tñ non omitto instit. de actio. & re
fert & seq. Fir. in suo rep. verb. subrogatũ
ver. si. ℭ Quià contrarioq; eadem est

disciplina, & quod operatur propositum
in proposito, operatur oppositũ in oppo
sito. l. & si contra. ff. de vulg. & pu. sub. l.
pen. C. de solu. l. fin. §. fi. ff. de leg. 3. cum
concor. p So. in rub. ff. de ac. poss. nu. 3. cũ
ratio diuersa reddi non potest, ĝ idem ius
est dicendum. l. a titio. ff. de ver. ob. l. illud
101 . ff. ad. l. aqui. ℭ Vel quià quod dispenitur
in uno ex correlatiuis in altero disposituũ
censetur l. fi. & ibi Bar. et cõ. C. de ind. vi
du. tolle. l. 3. & ibi Bar. C. de excusa. lib. x.
l. fi. & ibi Bar. ff. de acceptilar. secundũm
Cur. iu. in. l. cum te proponas nu. 3. C. de.
trãsa. fo. 222. vol. 7. rep. maximè extãte ea
dem rõe, quæ in correlatiuis requiritur.
vt dicta regula procedat s m no. p Alex.
in. l. non tñ in prin. ff. de re. iudi. Are. in. l.
si filius, qui in prin. col. 4. ver. 2. ff. de vul.
& pu. su. s m Hiero, Butigel. in. l. 4. §. cato.
. ff. de verb. ob. nu. 157. vol. 6. rep.
ℭ Non ob. aliud, q legitima purè, & dos
sub cõditiõe debeat, quod verificat stãte
stat. de dot ãda loqnte, s m opi. Pau. Ca.
in d. §. titio gñro, quã magis cõem, & de
mero iure veriorẽ esse dixit Bru. qñ resp.
eã negando, & dicimus in puncto iuris
non esse verã, et fortè magis cõis opinio
ex infrà dicendis in cõtrariũ patebit: Nã
Paul. Ca. in d. §. titio genero hec formã
lia uerba dicit quòd si statu excludit filiã
et mandat dotari, procedit opinio Bar.
quæ fuit, vt dos loco legitimæ non succe
dat: quià non excluditur: nisi pp existen
tiam masculi, et illud, quod subditur: & de
beat dotari, debet intelligi. si maritat ur,
alias dotatio non est necessaria.
ℭ Nos. n. dicimus quis spiritus statuale
uit, vt non excludatur: nisi proptèr existẽ
tiam masculorum tñ: & non etiàm prop
tèr dotem: cùm posteà statutum mandet
dotari: præsertim q̃ à inciui'e ẽ aliqd dice
re nisi tota. l. pspecta. l. inciuile. ff. de leg.
102 & maximè ✠ quià unum caput statuti
per aliud declaratur, et eiusdem statuti ca
put. secundùm Bartolum Baldum & An
gelum in. l. verum. ff. de petitione hære
dita. Baldu. in. l. quem admodum. §. hæc
verba. ff. ad. l. aquilia. vt in terminis consi
derans refert. et sequitur Parisi. in consi.
36. nu. 72. volu. 6 ideò tenemus, quòd ex
cluditur non tantùm proptèr fauorem
masculorum: sed etiam proptèr dotem
103 quã statutum assignat, et sdat: ℭ Nàm
licèt statutum filiã legitima pp. fauorem
masculorum

masculorum priuare possit, & simplici-
ter statutum foeminã excludens eã legiti
ma priuare intelligatur, sm magis cõem
opinionẽ, à qua lz i q̃ plures habeat con
tradictores: nec in iudicãdo: nec cõsulẽ
do recedendum esse dicit Soci. iunior in
consi. 62. nu. 14. vol. 3. docto. & maximè
Alex. in. l. gallus. §. & quid si tñ. ff. de lib.
& post. Soci. in consi. 230. col. iii. vol. Dec.
qui testatur. cõem in consi. cclxxxvi. in
casu proposito col. I. & consi. cclxxxviii.
in cã mihi cõmissa col. ii. & 9°. cccüi. in
casu occurrenti col. fin. et 9°. cv. copiose, &
elegãter rõe quià legitima cõmẽsuratur
cũ portione, q̃ ab intestato deberet. & ab
intestato nulla portio deberetur. Ias. in. l. si
qñ. § fin. C. de inof. te. Attñ si statu. foemi
nã excludẽs, & dotari mãdãs, eã legitima
priuare nõ censetur: sed in locũ legitimæ
seu eius debitæ ab intestato portionis, do
tẽ illã assignari voluisse psumitur. vt statu.
dicatur equum, & equalitatẽ seruare, &
minus lędere ius cõe. Seruat. n. equalitatẽ
quia si foeminã, pp masculos legitima p
uat, masculos ad assignandam foem. ius
dotem cõdẽnat. Minus ius cõe lędere di
citur nõ solũ positiuũ: sed ẽt naturale: si
quidem legitima nõ solũ iure ciuili: sed ẽt
iure nãli debetur, vnde portio iure naturæ
sibi debita dicitur, & hinc indè sunt opini.
an statu. in totũ, vel saltẽ p parte legitimã
tollere, vel minuere possit & lz Craue. 9°.
cccxxvi. n. 5. vol. ii. referat cõem opinio.
q, si stat. in totũ legitimã tollere possit
Attamẽ Soci. in 9°. cl. vol. 2. similiter in
cõtrariũ refert cõem, & dicit magis equã
&, vt sta. nõ in totũ legitimã tollere possit:
sed diminuere, & idẽ dicit Deci. in 9°. cvi.
104 nu. iiii. ☞ Et interp̃tatio statu. sẽp fieri dz
vt minus ius cõe lędatur, & aliquid ope
retur. C. cũ dilectus de cõsu. l. ii. C. ẽ rox.
Et nulli dubium est, quòd minus lędatur
ius cõe, si dicatur, quòd pp vtrũq;. l. pp
masculos, & p dotẽ, q̃ pp masculos tm̃
excludatur: qa in vnó casu loco legitimæ
dos succederet: & in alio secùs. ¶ Secũ
dò dicit ipse Paul Ca. quòd dotatio nõ ẽ
necessaria: nisi nubat: sed hoc nõ ẽ verũ:
105 ☞ nã stat. sta. foeminã excludẽre, & do
tari mãdãre si mulier nubere noluerit sed
eã sẽper feruare, & mõasteriũ ingredi. qn
tũ dotis nõ ẽ sufficeret, si nuberet sibi ſ sta
tu debet: quia statu. videtur sibi prouidisse
de certa quãtitate, dũ vult illam dotari, l. a.

ff. de leg. ii. nec refragatur si forsã asser
106 tur, q̃ sta. eã ad nubẽdũ arctet † quia sta.
foeminas ad nubẽdũ cogẽs est cõtra bo
nos mores, & cõsequẽter nõ seruãdũ, iuxtã
no. in. c. statu. p io. An. de her. in. vi. vel si
107 forte dicatur, † q dos sinẽ matrimonio
ẽe nõ possit. l. fi. C. de dona. ante nup. l. 3.
ff. de iure dot. qm̃ resp. q statu. foeminã
excludẽs, et dotari mãdãs, eã ad nubẽdũ
nõ arctat, pro vt idem Bru. parti cõsiãs, &
sibi cõtrarius dicit in d. tra. ar. 6. q. 12. post
n. ccxlviii. dicẽs esse cõsiderãdũ in ede.
Bo. in tra. dot. in vlti. par. q. 5. l. incipit. qd
si filia, qui allegat Bal. in. l. pac. C. ẽ ccl.
in. xx. c. & expressim inibi dicit id ẽ Bru cõ
clusione pra dictã intelligere, vbi statu.
foeminã excludit, et eã dotari mãdat, l m
quod cõsuluit Ang. in 9°. cccxlviii. cõsul
tano. ¶ Tertio cõfirmatur. p ea q̃ latè vo
luit Affli. in cõ st. in aliquibus. q. 8. nu. 40.
vsq; ad 44. post Andre. ibi & alios, quos
ipse adducit quatenus illã consti. intẽ p̃tã
tur in fertiorẽ ..... iuris, quæ mandat
masculis, nõ solũ foeminas dotare: sed
maritare, Et sic firmãt, quòd dos foeminę
debeatur ẽt si nubere noluerit: tũ quia dos
loco portionis sibi de iure naturæ debitæ
108 succedit, tũ † qa verbũ illud mari ari intel
ligi debet, si foemina maritari voluerit,
alioqui si honestè viuere, nec nubere pu
tauerit, tãto magis ipsã dotẽ cõsequi de
109 bet: ☞ nã castitas virginalis coniugali
cõtinẽtiæ est p̃ferẽda. vt in vltĩ egregiẽ p
batur assertio n. The in 2. sectiõe q.
110 152. art. 4. & seq. ☞ Imò dos sorori debet
ẽt si frater retineret statuto, admittendo
sororem ad successionẽ Alb. in. l. si cui cõ
tra sta. § cũ esset p illũ tex. ff. de leg. 2. idem
Al. in. 2. p. sta. q. 103. in ẽ. cõtra est sta. in
fi. vbi allegat. l. peter da. C. de te. in integ.
refert & seq. Tira. in tra. de pri. lig. q. 24.
n. 22. in fi, sed hoc nõ firmatur ius legẽ cõ
tra. velũt And. & Affli. in cõst. in ali. & cõ
sti. vt de suc. vt alibi. in hoc libro ẽ tactũ.
Et sic ẽt hoc casu, qñ sta. foeminã simplici
tèr excludit, & deindè dotari mandat, dos
loco legitimæ succedit, & cõsequẽter puta
tẽ. & non sub conditione si nupserit de
betur cõtrà magis cõem opi. p vt in Fe
doribus tec. r huius ẽt Parisi. in 9°. 96. n.
62 3. vsq; ad fi. vol. 4. p qua cõclusione faci
unt oẽs auth. rões, & iura p hac parte al
legata, q̃ refert Br in d. ar. xi q. 3. & 3. & hãc
opini. in pfecto iuris veriorẽ esse putam⁹.

¶ Non obstat aliud, quod Brun. ait in d.
art. xi. q. 3. nu. 47. ꝙ dos loco legitimæ
nõ succedat, stante statuto ꝙ dotata ex-
cludatur: tũc quia si dos testamẽto sub
conditione relinquit, illa conditio nõ re
iicitur, & si loco legitimæ succederet, re-
iiceretur, p tex. in d. l. qm̃ in priorib⁹.
C. de inof. testa.
Nam respo. ꝙ in isto casu, non ẽ dos p
statu. p̃seruata: sed successio, in qua mul
er, si dotẽ habuit, excluditur, & aliud est
sibi dotẽ: & aliud successionẽ p̃seruari, et
à successione propter dotem receptã ex-
cludi: nam q̃ñ dos præseruatur, illa lo-
co legitimę succedit, quod est cuius stat.
eam dotari mandat, vt est dictum supra:
sed cũ successio præseruatur, & q̃ do-
tata reperitur excluditur, disputari non
debet: an dos per statutũ præseruata lo-
co legitimę succedat: sed an dos, quam
fœmina recepit, loco legitimæ successit?
qm̃ nisi dotẽ in recepisse reperiatur tẽpore
111 successionis non excluditur: & quia q̃
litas adiecta verbo, regulatur ƒm temp⁹
verbi l. in delictis. §. si extraneus. ff. de
noxal. l. titius. ff. de milit. test. Bar. in l.
ex facto. ff. de vulg. & pup. sub. Et tũc
dicimus, ꝙ non potuit loco legitimæ suc
cedere: siquidẽm talis dos viuẽte patre
tradita fuit, quo tẽpore legitima non de
bebatur, & ideò in eius locum dos suc-
cedere nequiuit, vndè non est mirum, si cõ
ditio, vel onus impositum non reiiciatur,
112 sicut in legitima reiiceretur. ¶ Sed an
pp dotem ita cum onere, vel conditione
receptam ipsa mulier, vti dotata exclud-
atur in successione? idem Bru. in d. artic.
xi. q. iii. nu. 48. vsq; ad fin. latè examinat,
& deniq; concludit, ꝙ in puncto iuris nõ
dicitur dotata, & si p hæredem illud on⁹
remittatur, & p consequens à successione
nõ excludit: cũ tẽpore delatę successiõis
dici non potest liberè dotata. d. l. in delic
tis. §. si extraneus de noxa. dicens tamen
hoc fore durum in pratica obtinere, qua
si sentire volens, ꝙ fuit: si ab hęde illud o
nus remittatur, dicatur dotata, & conse-
quenter excludatur, ƒm q̃plures doct. ibi
p eũ adductos: quia in hac dote nõ licet
apponere aliquod onus, neq; modum ita
in nu. 56. & 60. concludit, & idẽ dicẽdũ
esse asserit in alia re p statu. preseruata fi-
liæ exclusę, et si sit indubitatum loco le-
gitimę succedere, ƒm Bal. Sal. & Paul.
in l. qm̃ in prioribus. C. de inof. testa. la
litera sit deprauata: deficit. dictio (nõ)
quia non bñ diceret (ẽt si indubitatũ sit
talẽ rem loco legitimę succedere:) quia
si loco legitimæ succedit, sinè dubio on⁹
reiicitur d. l. qm̃ in prioribus: sed loqui-
vi in casu dubitabili, qñ loco legitimæ
nõ succedit, vt ẽt in illo casu onus appo-
nere non liceat, quod probari dicit per p
dictos doct. ratiõe l. omnimodo. C. de
inof. test. de legitimæ quantitate p̃uide-
at: non tñ erat in onere prouisum, ideo
successit dispositio l. qm̃ in prioribus, p
quã lex statutaria passiuè declaratur, &
ƒm eã terminatur, quicquid dixerit Pau.
Cast. in 5° 232. pro pleniore, & ceteri re-
lati p eundẽ Bru. ibi nu. 48. qui voluerũt
p̃fem onus, vel modum in dote, q̃ p sta-
tu. p̃seruatur imponere posse, et idẽ Pau.
in consi. 181. sup eo in fi. dũ voluit in do-
te filiæ per statu. præseruata, posse dari
substitutum per fideicommissum: quia
dos loco legitimæ non succedit, et per cõ
sequens locum nõ hẽre, q̃ hẽntur in d. l.
qm̃ in prioribus ƒm quod refert Brun. in
p allegato loco, & sic ex istis posset ẽdi-
ci, ꝙ dos loco legitimæ succedit, quate-
nus super ea onus aliquod imponi non
potest. Sed nos hoc minimè dicemus:
qm̃ differunt, ꝙ onus non possit impo-
ni, & ꝙ onus impositum reiiciatur: nam
est conclusum, ꝙ onus non potest impo
ni ad hoc, vt dotata dicatur: sed si est im
positum, tenet onus: sed ipsa dotata non
dicitur: nisi illud remittatur: sed qñ im-
positum reiicitur, tũc verè loco legiti-
mæ succederet: quia onus ipso iure reiice
retur, & ipsa dotata reperiretur, & conse
quenter excluderetur, quod non est hîc,
vt i, nec dotata dicitur, nec per cõseq̃ns
excluditur. sta [illegible] firma cõclusio, ꝙ dos p
statu. p̃seruata loco legitimę succedit.
113 ¶ Aut viuente patre de hac dote consti-
tuenda tractatur, vt à patre filię assigne-
tur, & tũc hęc dos loco legitimæ nõ suc
114 cedit: quia legitima post mortem: & nõ
in vita debetur. l. j. §. sed impuberis. ff. d
col. bon. Paul. Cast. in consi. 420. visis
& ponderatis in nouis Brun. in dicto arti
culo xi. q. 3. nu. 46. Et hoc casu proce
dit opinio eorum, qui tenuerunt dotem
loco legitimę non succedere, quos supra
retulimus, & tenet ẽt Riminal. in 5° 439.
n. 16. vol. 3. lz ibi sint alia verba in statuto.
¶ Ha-

¶ Hac conclusione praemissa ad propositam condescendimus quaestionem, & sic dic.

115 ¶ SECVNDO Q. quarta dos esse debebat, vt foemina excludatur per hoc statutum dotatam excludente? magna est doctorum controuersia, & articuli difficultas, quando statutum de dote mentionem facit, nec illam taxat. Prima enim est opinio, quod sufficiat mulierem quacunque dote fuisse dotatam. Bal. in auth. res quae. C. com. de lega. ver. quarto statuto caueatur, per rationem: ✠ quia licet

116 statutum sit iniquum, seu rigorosum: non tamen est contra bonos mores, et ideo est seruandum. l. prospexit. ff. q & a qb. no. Cyn. in. l. publico. C. de adulte. secundum Brun. in d. tract. de statu. foem. exc. arti. 9. q. j. casu. 3. nu. 32. et ipsum seq. vbi hanc q. late examinat, qui refert ita consuetudine seruari, & intelligi, a Paul. Castr. cum

117 a patre est dotata: quia patris dotatio commensurata praesumitur: nisi de magno excessu euidenter appareat: quia tunc sub calliditate filiam fraudare videtur, & licet pater sit: tamen praedo dicitur, Gram. dec. 301. nu. 27. Secus si a fratre fuerit dotata fit, vt late per eundem Paul. Castr. in 3. sup. primo quaestio, circa septimum dubium in antiquis, & consi. 420. visis, & ponderans cum seq. in nouis secundum vlti. impressi. & in consi. 96. in puncto in secundo dubio vol. j. Fran. Cur. consi. 44. statuto Mad. Soc. in consi. 30. quamuis in. 3. dubio Alex. in consi. 83. vol. 4. Soc. in consi. 85. circa primum versi. confirmatur praemissa, cum aliis ibi cumulatis.

118 ¶ Secunda est opinio, quod dos minor legitima assignari non potest, & quod sit magis propria dotis congruae supplementum, etsi vltra legitimam taxari oporteat, pro personarum & patrimonii qualitate hoc exigente. §. quia ob rem in auth. de test. & ea d. maxime quando masculi descendentes non adsunt defuncto. & hanc dicit magis communem Brun. in preallegato loco, & tenuisse Iac. in auth. nouissima. C. de inof. test. & in auth. res q. C. com. de leg. Aret. in 9. 73. mod. Sen. in l. si fides mei. ff. ad treb. Bal. in quod incip. Statuta mihi hoc capitur, & in alio inci. materia sub diuiditur, vbi subdere dicit quod moderni, & modernores Perusini secundum hanc opinionem consuluerunt, eam ca- nonizata habentes, dicens secundum hanc opinionem superioribus annis Florentiae in ardua facti q. obtentum fuisse, in qua hinc inde tertius Italiae extabant consilia, & cum hac opinione et ipse Bru. transire vi. & adde Rimin. in 9. 317. visis his nu. 11 & seq. vsque ad fi.

119 vol. 2. ✠ quod dos taxatur, vt infra nu. 142.

120 ¶ Tertia est opinio, quod dos ex legitima non regulatur: sed condecenti pro modo matrimonii debeat considerans circumstantiis, de quibus infra habebitur. Bar. post Ray. in. l. filiae. ff. de leg. 3. Bal. in. l. fi. C. de do. pro. in lectura noua versi. sed pone dictat statutum Ang. in auth. de testi. & ea quae pari. in fi. prin. Paul. Cast. in consi. 110. Bal. nouel. in tra. dot. in. 18. priuile. Bal. in. l. si pater, vbi Alex. in apost. C. de do. promi. Alex. in consi. 31. vol. 4. cum multis aliis, quae inibi idem Bru. congerit, denique asseuerans hanc opin. in puncto iuris veriorem esse: licet praecedens sit magis communis.

¶ Quarta opinio est ipsius Brun. qui distinctione praedictas opiniones ad concordiam reducere conatur, quod regulariter dos minor legitima arbitrari non debet.

¶ Quam primo limitat: nisi regionis consuetudo, familiarum honestas, siue personarum qualitas aliud suadeant, in casibus, vt quandoque maior legitima sit taxanda, puta si nobilis parui sit patrimonii, & plures liberos habeat: nam fas erit, vt dos tunc maior sit legitima, vt nobilis in nobilium: & non in plebeiorum familia nupta esse possit, cum cui bus matrimonium iungi indecorum non existit, quod facile cum parua dote fieri non possunt, pro vt est portio legitimae, vbi plures liberi, & mediocres facultates adsunt. Quandoque minor legitima sit taxanda pro ut si personae vilitas hoc exigat, vt sufficis in ciuitatibus seruari videtur, & in comitibus baronibus, ac magnis nobilibus, qui si vnicam tantum filiam, & vnicum filium habuerint, filiae pro dote non dabunt portionem legitimae legitimae hoc est sextam partem et medietatem, & hoc suadente l. quaesitum. ff. de iure dot.

¶ Secundo limitat nisi adsint verba in statuto quae inferant, quod etiam si dos sit minor legitima, non liceat plus petere, et quod veritas opinionis sit quod dos possit debeat arbitrari minus legitima: nisi ex circumstantiis supradictis seu consuetudine personarum

firmare dicit eleganter Corn. in c° 43. de pluribus c°.107. in hac, c°.111. vs c°.161. p° aspectu in fi. et c°.201. circa prin. vol. 2. et pulchre in c°.115. in hac & c°.123 lz in fi. vol. 4. & tandè pdictā distinctionem 221 eandem esse sententiam testari Soc. in c°. 238. circa primā vol. 3. ℭ At hæc Bru. distinctio, q̄ in ordine quartā facit opi. non placet: quia magis cōis conclusio nūq̄ locum hēret: qm̄ dos s'm boni viri arbitrium semp taxaretur, consideratis circūstātiis supdictis, siuè nobilis, & pauper: siuè diues, & plebea: siuè mediumq; virtusq; teneat ipsa mulier, primū, & secūdū fatetur ipse Bru. tertium clarè p3: nā si hoc casu, dos nō minor legitima arbitratur, non est: quià in plus, vel mīn⁹ arbitrari non potest: sed quia familiarū et facultatū mediocritas ità edocet. & sic semp vltima opi. locum habebit, quā vero rē dicit: sed contra magis cōem, nec Soc. in c° 228. vol. 2. q̄ ni ipse p sua distinctione citat, hoc dicit: sed apertè tertiam opin. tenet, dicēs in nu. 17. q̄ semp fuit vna sua opinio, & q̄ vehementer errant, qui dicunt, q̄ bonus vir non d3 arbitrari, q̄ dos congrua minor legitima sit, post respo. ad media adducta p secūda opi. supra relata. ℭ Præterea sunt duæ magis cōes opin. in effectu contrariæ: lz circa diuersa tendere videantur: vnā testatur Rub. in l. pf filiū, nu. 64. ff. de inof. test. fo. 106. vol. 3. tep. q̄ dos loco legitimæ non succedit. alia est quā refert Bru. vt dictū fuit in secūda opin. q̄ dos non minus: sed plus legitima arbitrari possit. Et vltima conclusio è pcedenti conclusionis illatio, vt rectè infert Ern. suā opin. Soc. nu. 44. & seq. vol. vbi firmat, q̄ dos loco legitimæ succedit, & deindè infert ex hoc, q̄ minor legitima arbitrari non debet. Vndè si vera est ma- 222 gis cōis, q̄ dos loco legitimæ nō succedat, falsa è alia magis cōis, q̄ dos minor legitima arbitrari non debeat: quià cum legitima commensurari non pōt, quę nō debetur, nec dotē in eius locū subrogatā hēt. vt considerat ēt Soc. in c° cclxxxviii nu. 20. vol. 2. vbi dicit, q̄ si legitima non deberur, dos cum legitima cōmēsurari non debet, ad quā fit relatio, arg. l. hæres meus. § fi. ff. de here. inst. & no. in l. 1. in pn. ff. de leg. 2. & facit tex. in l. in testamento. ff. de cond. & de. Vel secūdò, si falsa est prima cōclusio, & dicam⁹ q̄ dos loco legitimæ succedit, vt conclusimus. vera erit vltima conclusio, q̄ dos minor legitima arbitrari non debeat.

ℭ Propterea d. stringuēdū opinamur, vt pcedenti in conclusione distinximus, q̄ aut tractatur de constituenda dote post mortem patris, & tūc dos loco legitimæ succedit. & minor legitima arbitrari nō debet: sed cū ea regulari debet, in cuius locum est subrogata: sed plus legitima arbitrari potest, propter qualitatē, quæ plus in dote, q̄ in legitima mater: nam subrogatum plures qualitates hēre potest q̄ hēt illud, in cuius locū ipsū subrogat. sicut econtrà plures qualitates habere potest illud, in cuius locū aliquid subrogatur, q̄ subrogatum: quià subrogatum nisi qualitates primordiales: & non accidentales assumit, vt dictum est in pcedēti conclu. in prima resp. q̄ est ad contraria facta.

ℭ Aut tractatur de constituenda dote viuente patre, et tūnc dos qūq̄ plus, qūq̄ minus legitima arbitrabitur. & vera erit tertia opinio supra relata, quā vero rem dixit Bru. & rō ē quià legitima viuēte pf̄e non debetur, nec dos loco legitimæ succedit, nec ad legitimam aliquō modo cōmensurabitur: cū de ea ratiōe tractatur. sm̄ Soc. in c°. cclxxxviii n. xx. vol. 2.

ℭ Prædicta verò pcedunt in fil'a, cui legitima debetur de iure cōi, et statute stante dotatam, vel dotādā excludente: sed si aliud verba statuti dicendū suaderent, non est dubium quià ab eius verbis nō erit recedendum. l. nō aliter de leg. 3. cū sim.

ℭ Fideò quid dicendum deuenimus ad terminos consti. in aliquibus, & scidē q̄ 'z illa consti. gnāliter loqui videatur, & in feudalibus, et in allodialibus tamē hodie in regno tm̄ in feudalibus: & nō in allodialibus locum habere fuit vsu recepta. prout dicit Petru. Grego. in tract. de dot. parag. q. xxvii. & ante eum testatur frēdu. meus propa de Blas. Lan. q. xxv. licet in regno Neapolitano generaliter seruetur, vt ait ibi Affli. in rub. qui dicit hoc ibi tenere g. p. & Andre. & cęt. doct. regnicolas & ità vidisse pluries in sacro consilio iudicatum. Et in feudis fœmina de iure communi non succedebat, nec p

aliud

allas municipales leges, ante d. constit. in quibus ut inibi in d. constitu. probatur in prin. Sed per illam consti. foemina insi- mul cum masculis ad successionem ad- mittitur, quod patet in tex. ibi in prin. abs- que certis distinctione uocari, bene uerum quod deinde masculus foeminis praefer- tur, dummodo, quod masculi illas dotent, adeo, quod pro dotem foeminae successio- nis portione priuatur, eas ab intestato co- tigente, & non alio iure: sed tantum illa const. debeat quia (ut est dictum) iure comi feudorum in feudis foemina non succedit. c. j. §. hoc autem. notandum, de his qui feuda po. adeo, quod haec dos in locum portionis ab intestato sibi debitae succedit. per d. tex. quae taxatur secundum numerum libero- rum succedentium, ut quot sint liberi, tot fiant portiones. ¶ Nec per hoc similiter portionem in cuius locum succedit regu- labitur, per ea quae tradidimus in prece- denti conclusione, quamquidem mens, & uer- ba illius constitutionis repugnat: quatenus ibi uoluit dotem constitui debere iuxta dignitatem, & numerum liberorum, si n. uoluisset, ut minus ista portione ab intesta- to sibi contingente, dos constitui debuis- set, hoc expressisset, sed non dixit: immo contrarium expressit, ut regulari deberet, secundum ueram dotis naturam. ¶ Nec per hoc talis dos ultra Portionem sibi ab in- testato contingentem arbitrari poterit, si forte dignitatis qualitas, uel alia conside- ratu digna ultra taxari debere suaderent: quia constitutio illa in odium masculorum retorqueretur: nam euenire posset, quod masculi supplere debuissent de eorum por- tione, & consti. in eorum fauorem facta in odium retorqueri non debet, ut tenet ibi Affl. ¶ Sed licet non regule- tur cum dicta portione: Attamen cum praedicta portione insimul & cum legiti- ma regulabitur, ut minor legitima non ar- bitretur: nam licet de iure communi feu- dorum legitima foeminis non debeatur, quia (ut est dictum) non succedunt d. c. j. §. hoc autem. in prima rubr. feu. tamen quia foe- mina semel est admissa per illam consti. ut succedat, & dos per quam excludi- tur in locum portionis ab intestato sibi de- bitae succedit, de qua pater usque ad legiti- mam, sicut de alia portione filii de iure communi competenti disponere potest, si quidem statuta iure communi interpre-

tionem recipiunt, ut per Bru. in d. art. xi. q. ii. nu. xxvii. & seq. subrogari in locum illius legitimae uidetur, quatenus in locum portionis ab intestato sibi debitae subro- gatur: quia licet in hac portione legitima continetur, licet totam legitimam non esse dicamus, ergo non minor legitima arbi- trabitur: sed plus legitima arbitrari potest usque tamen ad portionem sibi contingentem si succederet. Et sic locum habebit haec ca- su magis communis opinio, quam supra in ordine secundam locauimus, & nouo- bis cum it Per Gre. in tract. de do. de pa- rag. q. xxviii. ubi in effectu uult hanc do- tem cum legitima regulari debere, quare nus asserit, quod tertium tertiae portionis sibi ab intestato debitae recipere debet, si quatuor sunt filii: sed si plures semissem iuxta authe. nouissima. C. de in. offi. test. licet dicat, quod magna curia consueue- rit obseruare, ut semper arbitretur tertiam tertiae portionis, nulla facta numeri libero- rum distinctione, & hanc consuetudinem optimam esse legum interpretem, ita etiam tenet Affli. in d. consti. in glo. in ... b. q. vii. n. li. ut non plus portione ab intestato sibi debita, constituatur, si succederet per tex. in l. quod fauore. ff. de leg. & quod dicit Alexa. in consi. vii. uol. ii. quod totum pa- trimonium in dotem dabitur, ut nubat pari, intelligitur de toto patrimonio usque ultra legitimam contingente, si succe- deret cum fratre: sed non, quod frater suam portionem dare teneatur.

123 ¶ Itaque ex praedictis magis communis opinionis su- pra relatae intelligentiam habes, quod dos minor legitima non arbitrabitur, & legitimam excedere potest, usque ad por- tionem sibi ab intestato contingentem, & non ultra quae procedunt in constituenda dote filiae, quando de patris successione tractatur.

124 ¶ Sed quando de fratris, uel alterius col- lateralis successione agitur, secundum terminos praesentis capitul. tunc dos in locum suc- cessionis totius feudi succedit: nam soror de iure communi feudorum non succe- debat d. c. j. §. hoc autem, in prima rub. feud. sed tantum per constitutionem ut de successionibus usque ad tertium gradum in feudis tamen quaternatis, ut in praelu- diis diximus, & per praesentem statu. non existentibus masculis primogenita admit- titur ad totum feudum, si non est dotata

vnde quatenus postea à toto feudo dota
ta excluditur, dos in locum totius feudi
succedit. ℭ Sed nec per hoc dos cum
toto feudo regulabitur, ita quòd minor
feudo existere non possit, vt congrue di
125 catur dotata: ✠ quia statutū frustratoriū
esset, et nil operaretur, cōtra .l.si qs.ff.de
legi.& c.si papa de priui. vel sequeretur
quoddam absurdum, si sic excluderetur,
q̄ si æquiualentē feudo dotē receperit, cū
pro dote totum absorberetur feudum, &
existens in capillo succederet in nihilū.
¶ Vel licet dos in locum totius feudi suc
ce. tamen minus feudo tū arbitrari potest,
sicut in minus, q̄ sit portio filiam conti
gens, p cō. h. in aliqbus arbitrari pōt, vt su
pra diximus: q: portiōes ab intestato cōtin
gentes, si succederetur, non sunt legitimae
vt dicamus, quòd tale priuilegium habe
ant, nam minus arbitrari possint. ¶ Nec
126 etiam dos cum legitima regulabitur ℭ si g
dicas legitima in bonis fratris sorori: nisi
tamen ... de instituta non debetur. §.
. ... de quere. in offi. testa. ℭ Nec
secundùm aliam portionem ab intesta
to contingentem regulabitur: siquidem in
nihilum foemina iure cōmuni feudorum
succe. tit. de e. §. §. hoc autē in prima rub.
127 feu. c. §. filia de natu. succe. feu. ℭ Seq
tur ergò argumento à sufficienti partium
enumeratione: quod validum est in iure
vt no. in §. tutores instit. de oblig. q̄ ex
quasi contr. nasc. & in principio. & in §.
omnium instit. de actio. quod argumen
tum nunq̄ fallit: nisi male fieret partium
enumeratio .l. filius. §. filius .ff. de liberis
& postu. l. ex maleficio. § heres. ff. de acti.
& obligatio: cum concord. per Neuizā
128 in con. ... ✠: q
haec dos vt congrua dicatur, boni viri
arbitrio taxari debet considerans qualita
tibus ... pns. ℭ Et idem dic
... constitutionis, vt de suc
cessionibus ... de fratris successiōe trac
catur, tamen licet ... in aliquibus lo
quatur, etiam de sorore: tamen intellig
tur, cū de patris successione agitur, de qb
bus bonis ... debet esse dotata, vt ex
cluditur, secundum Affl. ibi q̄ o. n. 4 ...
post And. et latius dicemus infra in q. de ce
dente fratre, relictis filiis, & sororibus licet
ista constitutio dicat, quòd nepos ...
dotare debeat intelligimus, si dotata nō
fuerit de bonis patris ipsius ...
si dotata fuerit de bonis ipsius patris, quo
casu de bonis fratris dotem habere non
129 debet existentibus filiis ℭ quoniam pri
ma successionis causa est liberorum, vt in
auth. de hered. ab intes. ven. §. j. & nec le
gitima de iure communi debetur d. §. ...
instit. de quere. in offi. testa. ✠ Et statutum
à iure communi interpretationē recipit
.l. ... C. de noxa. l. j. §. i. ff. de acti. & oblig. sed
si frater non habet liberos, tunc soror suc
cedit in feudo per constitutionē, vt de suc
cessionibus, & coniugata & dotata exclu
130 datur, ✠ & verè dotata esse d̄z de bonis ip
sius fratris, de cuius successione agitur,
secundùm communem opinionem de
qua dicemus infra in q. 15.
131 ℭ Cōgrua ergò dos vt excludatur foemi
na esse debet, quę arbitrio boni viri con
stituitur in terminis ... & cap. regni, cō
sideratis qualitatibus praedictis, & etiā cō
siderato liberorū numero, facultatū mo
do, natalium dignitate, et regionis consue
tudine .l. quaero. ff. de iure do .l. fil. e vbi
Bar. ff. de leg. iij. Bal. l. fin. C. de do. pmis.
cū cō. citatis suprà in tertia opi. Soc. in cō
si. 2. 7. nu. 1. & seq vol. 2. ... in so
roribus qualitates inspici debent, quae & in
filiabus inspiciuntur, ubi de earum dote
constituēda tractatur.
132 ℭ Primo, n. consideratur liberorum numerus
d. consi. in aliquibus. & d. l. quę ... d.
.l. filię. ff. de leg. iij. ... in filia, pri
mò vt ternam ... patris habeat, quam
133 habitura esset ab intestato, si quatuor sunt
filij: At si plures, semissē habeat, iuxta au
then. nouissima. C. de inoffi. testa. sed in
magna curia obseruari consueuit, vt ter
tiam ... portionis habeat, nulla facta nu
meri liberorum distinctione, quam consue
tudinem optimam esse legum interpre
tem circa hoc testatur, Pet. de Grego. in
tract. de do. c. e p. trag. q. 25. ℭ Secundò
134 liberorum numerus consideratur habitō
respectu ad capaces, & habiles ad succe
135 dendum: ℭ nā deportati forisd cati, fra
tres ordinis minorum, vel predicatorum
vel alias incapaces, sicut nō admittuntur
ad partē, ita nō faciunt partem. sm Bal. in
.l. ... col. 2. vers. succedit aliud dubium. C.
de cadu tolle. & in .l. j. col. §. ver. ex praedic
tis apparet. C. qui non pote. par. las. in
auth. nouissima col. 14. & seq. ver. extra
glo. Affl. in d. constitutione in aliquibus
q. 19. & col. seq. vers. quaero in filio mona
cho vnde

134 ctio, vndè ✝ monachus nõ facit nec ad
mittitur ad partem secũdùm cõmunem
opin. quam testatur Ias. in l. planè. §. si
duobus col. v. versi. extra glo. & columna
esq. nu. xxiii. ff. de leg. j. sm quod refert,
& seq. Pet. Gregor. in d. tract. de dote. de pa
ra. & d. q. 29. ¶ Tertio consideratur ha
bito respectu ad masculos, & fœminas, et
ad eos, qui portionem eorum habuerint,
vt admittantur ad augendum, vel dimi
nuendum patrimonium, & consequentèr
dotem de paragio, vel vitam, & militiam
sm Ias. in d. auth. nouissima col. 13. ver. ad
illud & Affl. in consti. in aliquibus col. 16.
refert & seq. idem Pet. de Gre. in d. q. 27. in
suo tract. de dote de parag. ¶ Sed hæc
consideratio non habetur in sorore quia,
cùm soror succedit, vel propter dotem
excluditur supponitur defunctum libe
ros non reliquisse, Cæteræ verò qualita
tes communitèr in vtraq; tam filia, quàm so
rore cõsiderantur.
135 ¶ Secundò facultatum modus considera
tur, qui per tres considerationes adimple
tur, primò consideratur modus feudalium:
& non allodialium facultatum: siquidem
fœmina à feudalibus, & non ab allodiali
bus excluditur: licèt generalitèr consti. in
aliquibus loqui videatur, tam in feudali
bus, quàm in allodialib' tamen in hoc regno fuit
vsu recepta, vt est dictum supra sm do.
136 Blas. & Per. de Gre. ✝ & limitata causa li
mitatam producit effectum. l. in agris. ff.
de acquire. rer. dom. l. cum concer. per Fe
li. in c. cum ordinem col. 3. & seq. vi. & li
137 mitatam extra de rescrip. ¶ Secundò
cõsideratur modus, siuè quantitas reddi
tuum, siuè fructuum feudi, & nõ ad valo
138 rem feudi respectus habetur: ✝ nã sicut in
taxandis alimentis modus facultatum at
tenditur, habita redditunm, & nõ ipsius
patrimonii ratione, sm Bar. in. l. in pera
tor est in fin. ff. ad treb. cum concord. per
Alex. in consi. 3. super processu causæ col.
viii. in fin. vol. 4. ità & in taxanda dote de
139 parag. seu vita & militia, ✝ quæ loco alimẽ
torum succedũt secundũ Petrum Greg.
in d. tra. de dote de parag. q. 27 & q. 28. vbi
etiã ità dixisse asserit. in q. 24. & tract. Ma
r. Fre. in tra. de subfeu. bere. in tit. diffe.
feu. here. & pacti & prouin. ver. 29. nu. 2. lib.
3. fo. 245 post glo. & Andre. in consti. cõ
ni. & in repetitione, quos ipse citat: sed in
dote loquendo, hoc non est verum, quod
dos loco alimentorum succedat: quia dos
in locum legitimæ, vel quasi, cum portio
nis ab intestato sibi debita succedit. &
& legitima in locum alimentorum non
140 succedit: & nã alimenta per statu. tolli nõ
possunt vt tradit Cy. in l. sancimus. c. de
141 nupt. ✝ & legitima per statut. tolli potest,
secundùm magis communem opinionẽ,
quam refert et seq. Soc nep. in cõsi. 62. nu.
24. vol. 3. imò sublata censetur etiã si sta
tu. simplicitèr fœminam excludat, vt est
dictũ supra. n. 89. vel saltem minui in quo
nemó dubitat, vt suprà diximus, & per
Cy. habetur in d. l. sancimus & ita in tra.
de prin. ogen. q. xv. per totũ et in fin. vbi
hæc verba subiungit: ex quo planè constat
non parũm interesse inter legitimam, &
alimenta, & multis ostendit Corne. in cõ
si. cccxvi. quo ad primum col. iiii. ver. ne
gatur et seq. lib. i. circa vero vitam, & mili
tiam taxandam, quæ loco alimentorum suc
cedit, sm glo. in d. consti., cum inibi est pro
cedere posset: sed modo nõ examinam',
142 cogita. ¶ Tertiò consideratur patrimo
nium, quod est tempore mortis eius, à cu
ius successione excluditur, vndè si redditus
crescant, vel decrescant, tam in vita baro
nis, quàm post mortem, non habetur in cõ
sideratione, quo ad dotem: quia pro sue
cedente crescunt et decrescunt, secundùm
eundem Pet. de Gre. in d. q. xxvii. vbi di
cit etiam de hoc latius scripsisse in. q. xxv.
Versi ex præmissa conclusione, & cæteras
qualitates tũc dicto mortis tempore in
spici debere, & ità seruari testatur, et quo
est magis communis cõclusio, quod dos
æstimari debeat attento patrimonio, quod
est tempore mortis: & nõ dotationis, quã
refert Parisi. in consi. xxvi. nu. 91. & 92. vo.
3. post Deci. in consi. xxvi. & consi. 346.
col. ii. & iii. & Iason. in l. quod seruus nu.
xii. ff. de condi. causa da. & alios inibi cu
mulatos.
143 ¶ Tertiò natalium dignitas consideratur
vt mulier pari nubat: nã nisi viro sinè de
decore nubere posset, vir ille dicitur indi
gnus Bar. per illũ tex. in l. cum ita. ff. de
144 condi. & dem. ✝ vndè si executor testa
menti ad nubendum puellas cum parua
dote condignum nõ inueniret attenta pa
tris dignitate, atq; conditione supplere
potest: quia non dicitur posse nubere, quæ
honestè nubere non inuenitur. arg. l. ne
pos proculo. ff. de verb. & rem. sig. in. Fach

.l. p'ante.§. equi .ff. de vsu & ha. fm Bal. nouel. tra. de dot. p. . col.3. ver. ex quo
146 infero. ¶ Et hæc naturalium dignitas in potentia, honore, nobilitate, pulchritudine, virginitate, diuitiis, & ætate cõsistit.
147 P.G. d dot. d pa.q.30. ¶ Potentia in amicis. Bal. Abb. & alii in .c. sup eo de test. p tex. & glo. fi. in .c. cõstitutis il. . d appe. ¶ Honor in veris dignitatibus, attẽdit, vt doctoratus, & militiæ, vel alicuius phe minẽtis officii: doctoratus. n. est dignitas, Bar. in .l. fi. C. de iudei. et in .l. j. C. de no. cod. cõp Fel. in d c. sup eo. & in .c. quãto de iu i. & doctorat' talis ẽ dignitas
148 ☞ q ip'e Princeps reuerentiã fert docto ri, vt ait Soc. nep. in 5°.39. pspectis n. 8. vol. 2. p tex. in .l. quicquid. C. de aduoc. diue iud. ✠ et doctor legẽs per xx ãnos in studio gñali fruitur dignitate vicarii principis, & est comes, et dux .l. j. & ibi glo. & Bar. C. de pfess. qui in v b. const. lib. x. t. Ang. in phe. inst. in prin. nu. j. quo priuilegio in hoc almo Catinẽsi studio per decennium legentes hodie gaudent, vt hẽtur in .c. R. Char. item supplica nu. 93. fo. 54. ☞ Et doctor simpliciter pp magnã scientiam appellatur illustris Bal. in ph. ff. n. . Et militia, q licet non sit digni tas, . e p nobiliter, fm receptã sententiã, la ẽ Tiraq. in tra. nobili. c. . n. 5. ¶ Tñ milites vrbis Romæ dignitatem hñt d. l. j. C. de eque. dig. lib. x. Bar. in .l. j. C. de dig. lib. 12. las. in .l. pe n. 4. C. de pact. item si in arte militari excel'at. vel si a pncipe p fi . . exercitu, Tiraq. in d. c. 9. n. 15. & seq. vel si a latere pncipis militet, Fel. in .c. cle rici n. . de iu. i. p. l. . C. d ppo. labo. lib. x. vel doctor efficiatur miles. Ias. in d. l. pe. nu. 4. de pa . ¶ Officiũ vero nõ est dignitas: sed hẽt dignitatẽ annexã, Bar. in .l. j nu. 44. C. de dign. lib. 12. p .l. honor . in prin. ff. de mu. & ho.
149 ¶ Nobilitas tribus modis contingere potest: rõe sanguinis, si ex nobili stirpe descendit, & ita vulgus accipit. Secũdo rõe virtutis, & ita philosophus. Tertio pp vtrũq, & hæc ẽ pfecta nobilitas, & generositas, quasi animi magnitudine decorata Bal. in .l. nobiliores. C. de com. & merc. Fel. in d. c. sup eo il 2. n. 5. de test. vbi ẽ n . q nobilis virtuosus pfertur ignobili virtuoso: sed nobilis non virtuosus nõ pfertur ignobili excelẽti virtutib' fm oẽs pfertim Abb. in .c. venerabilis de

pb. & q nobilitas scientiæ pfertur nobilitati generis. Roma. sing. 417. & q vera est nobilitas: clarũ esse virtutibus. Hiero. ad excelsũ & Tullius cõtra Salust. : ego maioribus meis virtute mea pluxi, vt si prius nati nõ fuerint, a me ortũ accipiãt & alia cõgeris, sed an virtus nobilitet, la tiss' me vide p Tiraq. in tra. nob. c. 4. vbi in n. 16 dicit, q vtcũq sit virtus nobilitati anteponitur. Itẽ scientia nobilissimos facit. ẽ tex. in .l. prouidẽdũ ibi (quos scientia nobilissimos facit) vbi glo. & doct. C. de postul. late Tiraq. in d. tra. nob. c. v. vbi in n. 3. ingt, q hic e doctor di nobilis, ut multos citat. Cassa. in consue. Burg. in
150 rub. entre gens nobls. qui dicit, q doctor nobilior est eo, qui nobilis ast genere. fm Cy. in .l. quider dum. C. de postul. quẽ referre, & sequi asseuerat Alex.
151 in consi. 94. considerans col. 2. vol. j.
¶ Hinc ignobilis vxor viri illustrat nobilitate. l. fœminæ, & ibi Bar. ff. de sena. Fel. in d. c. sup eo il. 2. d test. q dicit facef. l. augusta, vbi Bar. ff. de leg. 2. vbi Augustæ coruscat ex radiis Imperatoris & .l. bñ a Zenone. in fi. C. de quad. p̃sc. ẽ q ecõuerso coruscatio vxoris mediãte marito in ipsum maritum non reflectitur, vnde doctor, vel miles nõ tenetur vxori dñam appellare. Bar. in .l. pen. C. de do. . vi & vx. & in .l. si pcẽst decõ . . Alb. in .c. ex parte in fi. de fo. cõp. p tex. vbi Bar. in .l. si Iudex circũucto in fi. ff. de mino. ¶ Licet non ecõtra: sed nobilis vxor viri obscuratur ignobilitate, & non ex eis ignobiles dicuntur, quia filii patris & nõ matris conditionẽ sequuntur. Bal. in .l. fi in fi. C. de seru. fug. & in .l. 7. C. de iu. emphy. & est casus in .l. exẽplo, vbi Bar. & decu. cõ cõ. p Fel. in d. c. sup eo il. 2. nu. 5. de test. nisi mulier illustris clarissi mo nubat: quia tũc conditionẽ patris, vel a . . retinet: secùs si inferiori nuberet: quia tũc ẽ illustris viri ignobilitate depriment. Bartolus. in .l. j. de dignitati. lib. 12. nu. 34. p .l. mulieres. C. ec. & .l. mulieres C. de incol. lib. x. & in nu. xl. vbi dicit, q filia Regis nubẽs comiti debet regalis appellari: & filia comitis nubens viro minoris nobilitatis dz appellari comitissa . . . eius, si nubat populari: quia tũc comitissa. non dr.
152 ¶ Pulchritudo: nãm mulier nobilis & pulchra nimia non indiget dote, maxime

si vir

si vir ignobilis, monstruosus, debilitat⁹ vel mancus existat. And. in cons. in aliquibus col. 8. ver. hic est quidam glo. & c
153 col. vlt. ❡ Hinc plus virgo q̄ vidua, q̄
154 est corrupta æstimat, & appet. ❡ Hinc virgo sponsa non tradenda statim est viro, quasi rei charior, & melioris conditionis existat, fm glo. in .c. j. de puil. Ro
155 ma. sing. lxxxiiii. ❡ Hinc fit, q̄ doctatis p violata virginitate cōstituitur, quasi posteà corrupta deterioris sit cōditionis, et maiori indigeat dotis quantitate. Bal. & Salt. in .l. res vxoris in fin. p illū tex. q̄ m dicit meliorē, nec alibi ad hoc simile reperiri .C. de do. inter vi. & vxor. And. in cōst. licentia col. 2. Bar. in .l. nihil .ff. rer. amo. Rimin. in consi. res ardua nu. 11. vol. j. vbi vult, q̄ maior dos à vidua, q̄ à virgine debetur cū virginitas sit loco dotis.
156 ❡ Diuitiæ exaltant hominem. Bal. Ab. Fel. & cæteri in .c. sup eo il. 2. de test. est bonus tex. in .c. hec scr. bin. us in fi. xxx. dist. Et pecuniæ obediunt omnia .l. j. de cont. emp. Anch. 9° .373. nu. 4. Host. & Io. Andr. in .c. significantibus post prin. de offic. deleg. Bal. in .l. singularia col. 41 ver. vndecimò est speciale .ff. si cer. pe. Et diuites principes dici possunt, ita vt in illis locum hēre possit clem. j. de baptis. q̄ de principibus loquitur, arg. l. oēs de n a io. & obe. fm Gul. à Monte in d. cle. j. ve. ubi refert Car. Flor. q. 6. Et pecunia est ō niū regina. Ecclesi. 10. vel. 11. fm efficē Cardi. in d. clem. j. de bap. At fm veriorem & receptiorem sententiā Diuitiæ nō nobilitant: sed non nūq̄ causam nobilitati tribuunt. fm Bar. in .l. j. C. de digni. lib. xii. Bal. in .c. sedes de rescrip. Ray. in tract. nobili. col. 2. q. j. prin. q̄ ces refe. & seq. cū multis ali. Tiraq. qui post lōgā examinationē ita concludit in tract. nobil. cap. 3. nu. 18. dicēs hoc certè verū esse, & oēs tenere, qui de nobilitate scripserunt. tenuit idē Io. Amal. in .c. imperialē
157 .§. firmiter n. 44. & sē. fo. vt, vbi et inquit, q̄ p paupertatem non deficit nobilitas .l. humiles .C. de ince. nup. latè Tiraquel. in tract. de nobil. cap. 25. nu. 5. & in nu. 9. vbi ait, q̄ sicut diuitiæ non possunt dare, nec paupertas auferre nobilitatem fm Bar. in .l. j. col. 2. C. de dign. lib. xii. et certū nobilitas est contemptui & ludibrio, vbi est paupertas, fm Iac. de S. Geor. in

mæ. feu. char. 29. & Affl. in const. q̄ plurimis col. 2. ver. quid autē si dicas, & adnoctū nobilitatem sine diuitiis nullā, & mortuā esse, fm Bo. Curti. in tra. de nobil. co. 2. ver. tertius. & vlti. et denique sicut fides sine operibus mortua est, ita nobilitas sine diuitiis.
158 ❡ Ætas demùm consideratur, vt non sit vnus senex, & altera iuuencula: sed parū
159 plus annorū vir, q̄ vxor hēat. ❡ alioqui si senex adolescentulā ducit vxorem, cō[?] litas nō ē, & vir indign⁹ reputat, & multis et non fm ciuitatis mores: sed illi cū dedecore nubit. Pet. Cte. in tract. de do. ā parag. q. 3.
160 ❡ Hinc fit, q̄ donatio p sponsum senem adolescentulæ vxori facta cōstāte matrimonio causa remunerandi inequalitatē ætatis valet, Fel. in d. c. sup eo il. 2. nu. 3. de test. p no. p Bar. & do. in .l. si diuortio, & .l. si ita stipulatus .§. si tibi nupsero .ff. de ver. ob. vel econtrario à muliere annosa facta viro iuueni in compensationem ætatis donatio tenet. Crauet. in cons. 52. nu. 3. p no. in pcit. l. p tex. in .l. quod aūt .§. si vir .ff. de do. int. vir. & vx. & .l. si velū tate .C. de do. p. m. l. nu. Ca. In .9°. 383. circa prin. q̄ quæritur: an d. cōfessio col. j. ad fi. ver. tertius casus lib. 2. & Deci. in 9°. 437. ver. accedit et q̄ donatio. Limitant tñ vt ibi p eūdem. Crau nisi fm retractur is, qui iuuenis, rem donauit, & bona recepit, relinquens suis heredibus bona donata: quia tunc in fauorē heredum donatio nō valebit: secus quia q̄ iuuentute, vt rem donatā recepit, illi p[?]derdo cēsumit, & q̄ bona recepit hēbūt donata, & factus est locupletior. quo casu ad cōfirmationē d. donationis exigitur mors illius, cū rem sibi donatā cōsumpsit p tex. in .l. cū hic status .§. q̄ d. ait oratio .ff. de do. int. vir. & vx. quem tex. asseuerat declarare tex. pcedentem in d. l. quod autem .§. si vir fm glo. ibi.
161 ❡ Valet etiam donatio à viro ignobili, vxori suæ ante à nobili: quia facta vt in cōpensationem, siue remunerationem nobilitatis, quā vxor ipsa ex eo matrimonio perdidit. Bar. Ias. & cæt. in d. l. si diuortio .ff. de verb. ob. cū cōmuniter p Tiraq in
162 tract. nobil. cap. 18. nu. 19. vbi testatur cōmunē hāc esse opin. & ad idē est in cōtrariū sit fide simpere p. p Ias. in d. l. si diuortio .ff. de ver. ob. Rimi. in 9°. 104. n. 13. vo. j.

omnes popu'l.ff.de leg.& quód ad con
gruā dotē faciēda sit reductio, habetur p
Corn.in 9°.3.videtur vol.2.& 9°.282.eod.
165 vol.ii. ℭ Secūdo facit, quod in simili
dr de legitima: nā sicút ad legitimæ sup
plemētum agitur, si tota legitima nō fue
rit exsoluta, ita ad dotis supplemētū aga
tur, si cōgrua dos minimè recepta fuerit
l.oratio & quod no.in auth.nouissima.C.
de inoffi. testa. & faciunt omnia media
do.volētiū ad congrue dotis supplemen
tum agi posse, q referu.p Bru.in d.tract.
fæcun.arti.9.q.j.in.3.casu. ℭ Tertiò fa
cit, quod dicebat Bened.Capra.in 9°.38.
incipit & si vid.quód si statu.dispōnat filiā
suā dotatā, seu cui aliquid sit pro dotibus
solutum, non succedere, satis esse ad eius
exclusionē, quod de particulari dotis solu
tione constet, & quod ait Bal.in.c.propo
166 nēte de rescrip.qui plus voluit ☞ quód
si statu.dotatā excludit, procedit si mulier
etiā in uno nummo sit dotata, & faciūt
etiā nota.in authe.qui rem cum cōcer.
ibi traditis p Ias.C.de sacro san.eccle.&
seq.Corn.in 9°.100.non caret vol.3.& ità
p pdicta concludit Bru.in d.tract.& arti.
9.q.j.tertio casu nu.37.& seq. ℭ Licèt in
contrarium consuluisse dicat ipse Corn.
9°.77.incipit licèt et 9°.47 vol.ii. ità cē
tenet do meus preceptor.do Blas.Lan.in q.
17.in hoc.c.lz non resolutè firmet, dicēs
hāc.q.plures ānexas habere q̄stiones, &
propterea eam non firmare: sed pro mo
do remedium dotē supplēdi tradit, mea
glo.authoritate, q est in consti. vt de suc
cessionibus verbo coniugate. & Andre in
cōst.in aliqb.col 42.ad fi. ℭ Quā limi
tat nisi pater.vel frater pro parte dotās p
testaretur, quod non vult, quód per hoc
excluderetur à feudo glo.in d.verbo con
iugate.& Andre.in.c.j.nu.16.& in fin.de
natu.succe.feud.quod in his terminis pro
cedere intelligit, qn̄ p parte dotata esset:se
cūs si totāliga nil dicta protestatio releua
ret, quominus fœmina in totū dotata po
stea excluderetur. ℭ Quartò facit nā
mulier illā dotis partē accoptādo, sibi ptū
dicasse & tacitè renūciasse successioni vide
167 tur. ☞ et mulier renunciās successioni si
uè nullā dotē, siuè aliquā incōgruā mini
mam, siuè tenuē hēat: lz ad dotis supple
mētum agat: attamē succedere nō potest,
fm eādem opinionē, à qua nec in iudican
do, nec cōsulēdo recedēdum esse dicit Pa
risi.in 9°.26.nu.69.70.& seq.vsq; ad fin.
vbi multa adducit vo.3.
168 ℭ Sed in cōtrariū facit, quod ait Bal.in.l.
fin.C.de do.promiss.q statu.sta. quód fi
lia dotata non succedat, intelligitur illud
de cōgruè dotata loqui: nisi dicat, sit cō
tēta de dote data, vel promissa. pro vt ēt
dicit idem Bal.in auth.en.res q.C.cōia de
leg.fm quod refert Soc.in 9°.188.nu.18.
169 volumin.2. ☞ Et stāte statu. quód con
gruè seu legitimè dotata non succedat, p
bari debet, quód sit cōgruè dotata, aliàs à
successione non excluditur fm Soci.in 9°
.207.in causa vol.j.& 9°.102.circa p̄sentē
in fi.vol.2.ratione: quia illa q̄litas à statu
to requisita deduci, & probari debet iuxta
no.p Io.Andr.in.c.j.de homi.in vi.Bal.
in.l.hi qui ad ciuilia.C.de appella.& in.l.
si quis non dicā rapere.C.de epis.& cle.
Ang.in.l.fideicōmissum,§.tractatū.ff.de.
iudi.refert.& seq.ad hoc in specie Bru.in
d.tract.ar.9.q.j.tertio casu.nu.39.vbi tālē
conclusionē restringēdam esse dicit: nisi
à patre dotata fuisset, quo casu congruè
dotatā fuisse p̄sumitur: nisi de cōtrario
appareat, & idem est, si statutū congruè
dotatā excludit, vel si dotatā tm̄ excludit
et subintelligitur, adueibiū (cōgruè) q̄a
cadē est uirtus taciti & expssi.l.cū eud.ff.
170 si cert.pe. ℭ Secundò facit quod ait idē
Bru.in d.tra.arti.11.q.3.nu.3.quód stāte
stat.quo d dotata excludatur. si tempore
delatæ successionis fœmina libere dotata
non reperitur, puta quià pater, dotē sibi
reddi stipulatus fuisset: lz heres stipul. no
nē, & grauamen remittere velit: illa tñ nō
excluditur. p.l.in delictis.§.si extraneus
.ff.de noxa.q̄si seruire volens q̄litatem p
fectā non adesse tempore delationis, qn̄ p
fectè adimpletā esse requiritur, vt excludat,
dicens in puncto iuris hāc opinion.esse ve
rā, & sequi Ante.de Butr.in.9°.j.in.3.du
bio: lz dicat fortè durū fore hoc in patri
ca obtinere, vndè sicut nō valeret graua
minis remissio p heredē, ità nec hāc solu
tio supplementi dotis opitularetur, vt vtī
dotata excludatur, si dotē recuset habere.
171 ℭ Tertiò q̄a nil actū vr, si aliqd addēdū ē
l.cū ad sylla.C.de sylla.lz respectu tonus
d.reg.intelligatur, & nō respectu partis,
cū nectrari cōtraria sit, Lud.Burg.in l.si se
subiiciāt.ff.d iu.n.170.fo.487.vol.j.rep.
172 ℭ Quartò solutio nō pfectè facta p nō
facta hēt.l.meur.§.in fūd.vbi Bar.d lega.

¶ Non obstat quód statu. actũ dotandi:
et nõ dotis modicitatem cõsiderauit: quĩq
dẽ cõtrariũ considerasse suadetur, vt tota
integra dos sibi assignari deberet, postq̃
voluit illã subrogari in locum portionis
sibi debitę, si dotata non est, quæ portio
hîc est totũ feudũ, vt supra pcedenti in
cõclusione diximus, quod cõfirmatur p
ea, que volunt pd cti doct. tenentes, quód
ad congruæ dotis supplementũ agi pos
sit, quis ẽ spiritus reuelauit, quód actus
dotandi, & non ipsa dos consideratur: cũ
dotata nisi tota integra dote exsoluta nõ
173 dicatur d.l. cum ad syllanianũ. ¶ Mi
nus obstat secũdũ, quod de legitima dr, q
sicút ad legitimę supplementũ agitur, ita
ad congruæ dotis supplemẽtũ agitur: nã
pdictę auth procedunt, qñ statu. fœminã
excludit, & deinde dotari mandat, quo
casu: nisi dotẽ, vel illud, quod est p statutũ
pseruatũ mulier habere nõ potest. Et si mi
nus test imẽto relinqtur, tunc disputatur
an agat ad supplementum, quod patet p
tradita per Bru. in d. tract. arti. 9. q. 3. n. 24.
ver. 2. casu principali, qui est, qñ statu. ali
quid pseruat, vel pstari mandat, seu dispo
nit ad aliquid ab intestato admitti, quo ca
su tres casus distinguit, quód aut relinqui
tur illud, quod habere debet à statuto, &
siu è plus, siuè minus sit legitima, nõ agit
ad supplementũ s̃m Pet. Ancha. in cõsi.
429. sup casu mihi transmisso: quià sta.
legitimã minuere potuit, aut relinquitur
plus eo, quod habere debet ab intestato,
& valet relictũ: quia sta. nõ intendit prohi
bere, ne plus relinquatur portiõne p ipsũ
pseruata ex mente Old ra. in 9°. o 7. circà
ius municipale, aut relinquitur minus, &
tunc agit ad supplemẽtum legitimę, quę
est habito respectu ad id, quod est pserua
tum p statutum, & non ad id, quod de
iure cõi habere debuisset, dummõ quod ta
lis legitima nõ sit minor cõgrua dote: quà
non est verosimile, quód statuentes volue
rint disponere, vt solùm tertiã partem cõ
gruæ dotium petere possit, ità concludit
ibi Bru. versi. tertio casu nu. 25. vsq; ad nu.
30. ex mente Corn. in 9°. 115. in hoc uersi.
non ẽ vol. 4. Fulg. in 9°. 40. dominus testa
tor: sed secus est, cũ stat. dotatã excludit:
quià si tpe delatę successiõis, vel aditę nõ
reperitur dotata, nõ excluditur, vt laté exa
minat Bru. in d. tra. ar. 6. membro. 4. q. 16.
nu. 266. & infra nos in q. ¶ Nec certum

refragatur: nã auth. allegatæ precedunt
stan. sta. q̃ filia excludatur, cui aliqd nõie
dotis sit solutũ t. e. n. sufficit de particula
ri solutione constare: quia statu. est clarũ
& non indiget interpratiõne: sed q̃tenus
loquuntur ẽt in sta. sim pliciter dotatã ex
cludente p pdicta non benè dicunt.
¶ Non obstat quartum, quod est consi.
Parisi. 26 n. 69. 70. & 71. vol. 3. quià loqt
in casu, q° exp̃ssim mulier renũciasset, &
iuri q̃rẽdo, & nõ q̃sito: sed hîc p accepta
tionẽ portiõis dotiũ sim pliciter, successiõ
174 ni renunciasse nõ videtur: nam in cõ
modo, siuè lucro, non tñ q̃sito: sed ẽt q̃rẽ
do, rõe taciterenũciatiõis, q̃ ex aliquo ge
sto, vl facto fulcitur nullo m° qs sibi p̃iudi
cat, s̃m cõem opiniõnẽ, qui refertur P. ul.
de Ca. in l. clodius nu. 4. ff. de acquir. hæ.
vbi loquitur de adeunte hereditatem ex
testamẽto inualido, vt non uideatur ex
priori valido testamẽto repudiasse, et si p
ignorantiam iuris id fecisset, vbi peritos
consulere potuisset, & idẽ tenet Bru. in d.
tract. art. 14. q. 14. n. 20. Et pro hac conclu
sione dicimus ẽt tenere Andre. in c. 1. in
li. de natu. succe. feud. post glo. in consti.
vt de successionib. qui dicit, quod ad hoc
vt excludatur, opus est dotatã fuisse, &
habuisse totum, quod pro dote recipere
debet: secus si pro parte frater sororem
dotet, volens potius eam ad successiõnẽ
admittere q̃ dotare, & ita ẽt tenere inueni
m° P. Gre. in tract. cõcessi. feu. c. 2. 4. par.
prin. i. ver. quinto principaliter intelligo,
& allegat And. in d. c. i. de natu succe. feu.
& in d. constitutiõne vt de successionibus
col. 5. ver. coniugata, & med in fre. c. si ali
quem q. 17. & credimus quod intelligat
pro do Blas. quod intelligimus, quod
illud frater voluisse p̃sumitur: nisi cõtra
rium appareat exp̃ssim.

175 ¶ QVARTO Q. quid si mulier
noluerit dotari ab eo, de cuius successiõe
agitur, ad finẽ, ne vti dotata postea exclu
datur? Primo videtur dicẽdũ, quód mu
lier dotẽ accipere cogatur, seu quód fratri
bus siuè masculis dotẽ offerre sufficiat,
vt fœminas excludãt, arg. l. qui filiũ, vbi
pu. edu. de. l. iure ciuil. & l. in testamẽ. la. 2.
d cõ. & de. l. labeo scribit si mihi bi. de cõ,
ẽp. all. p Bal. ad hoc in. l. fi. n. 14. C. d pac.
nõ cũ sta. velit vt dos loco legitimę vl por
176 tiõis ab intestato sibi debitę succedat
hæc oblatio

hęc oblatio in eorum locū ēt succedit, & ita ēt tenet Bru.in d.tracta.art.vi.q.xii.n.
.247.cū duo.seq.vbi citat moder.Bono.
in tract.de dote in vltima parte q.51.quid
si filia Alex.in 9°.48.viso statuto,& 9°.83.
viso themate vol.3.& 9°.130.attentis ver
bis & 9°.152.viso themate vol.2 Bal.in.l.
si plures.C.de cōd.inser. Soc.in 9°. cxxi.
visa cōngēria vol.post Bar.in 9°.31 qdā
177 decessit intestatus & c. ¶ Secūdò facit
q̄a fœminæ in potestate esse non debet,
masculos statuti beneficio p̄uaf.fm Pau.
Ca.in.l.titio centum .§.titio genero.ff,de
cōdi.& demo.refert.& seq.ēt Bru.in loco
p̄allegato,vbi p̄dictā cōclusionē tādē intel
ligit, qū statu.fœminā excludit, & dotari
mādat,pro vt dicit Ange.cōsuluisse in 9°
349.cōsultatio:secùs si statu.dicat,q̄ dota
ta non succedat:q̄a si nō est tempore dela
tę successionis dotata,non sufficit dotem
posteà offerri,fm Paul.Ca.in d.§.titio ge
nero Abb.in 9°.107.q̄tuor sunt vol.2. ve
rum,q̄ dotis cōstitutio,siuè promissio an
tè delatā successionē, sinè alia oblatione,
ad eā excludendā sufficere tenet pro vt
dixisse asserit,in d.tract.art.6.q.7.
¶ At p̄dicta pro decisiōe propositæ q.nō
faciūt:quia locū habēt,stante statu. muli
erē excludente, & posteà dotare mādāte:
& nos sumus in statuto dotatā excludēte.
¶ Secūdò q̄a p̄cedūt masculis cū fœmi
nis cōcurrentibus,quo casu fœmina nō
tm̄ pp dotē:sed ēt pp masculinitatē exclu
ditur,vt dixit Pau. Cast.in d.§.titio gene
ro:& nos sumus in casu,q° fœmina cū fœ
mina cōcurrit:lz dici pōt,q̄ in locū fauo
ris masculinitatis,fauor virginitatis succe
dit. ¶ Tertiò dotis constitutio,siuè pro
missio antè delatā hæreditatē, quam ipse,
Bru.ad exclusionē fœminæ sufficere di
cit,procedit, qū mulier de tali promissio
ne,seu dotis cōstitutione cōtenta fuisset,
vt inferius dicem⁹:sed si mulier contradi
cat,nil dicit. ¶ Quartò quià tūnc ē vera
conclusio Pau.Cast.q̄ nō sit in pōte filias
masculos statuti beneficio priuare,qū ma
sculi simpliciter per statutum vocātur,&
fœminas dotare onerantur:secùs,qū do
tata excluditur:quia tunc fœmina p statu
tum, & non masculus uocatur, benè ve
rùm, quòd dotata excluditur,adeò q̄ po
tius est dicendum, q̄ non debet esse in
potestate masculi fœminas statuti benefi
cio priuare,eas inuitas dotare volendo,q̄
cōtrà,pro vt dictum fuit p Paul. Ca. &
bñ in casu suo:sed non in nostro, vt infrà
manifestius aperietur. ¶ Quintò p̄æ
dictæ authoritates locum habent post
mortem patris, & sic post hæreditatem
delatam, & quasi post ius quæsitum, et
nos loquimur antè delatam hęreditatem,
& sic de iure quærendo,& aduertit ēt do.
Blas.lz p̄dicta non dicat q.24.sed hoc me
dium do. Blas.parum refert,quià si in iure
quæsito obligatio sufficeret.& dotem mu
lier accipere cogeretur,multo magis in iu
re q̄rer.do quià nulli dubium est, q̄ plus
iuris habetur in q̄sito,q̄ in q̄rendo iure.
178 ¶ Et p̄ptea tu dic cū Andre.in.c.1.de na.
tu.succe.feud.quòd mulier dotem acipere
non cogatur,& consequentèr dotis obla
179 tione nō excluditur: ¶ quià dotis dñiū
iu inuitā trāsferri non potest,nec ei ius do
tis acquiri.l.inuito .ff. de reg.iu.l.nec em
re.C.de iure.delib l.inuitum.ff.de contra
hen.emp.l. hoc iure.§.non potest.ff.de
reg.iur.
¶ Secundò: q̄a in odium siuè lesionem
retorqueri non debent, quę in fauorem
introducta sunt.l. quod fauore. ff. de
leg.sed stat. quòd mulier dotetur ast in fa
uorē mulieris q̄ &c. ¶ Sed hæc rō nō est
bona loquendo,tùm in terminis p̄sentis .c.
quod dotatā excludit, tū in terminis con
sti.in aliquibus,q̄ dotari mandat tamen sū
Andre. in terminis p̄dictæ cōstitutionis
in aliquibus loqui videatur, non valet p
nostro statu. quia non mandat dotari:sed
dotatam excludit.non valet p constitutio
nem aliquibus:quià nō mandat dotam, fa
uore fœminarum:sed masculorum fauor.
vt masculi pp familiæ conseruationem in
totum succedant, cum onere fœminas
dotandi,vndè si attentis circunstantiis. q̄
ad dotis taxationem requiruntur,dos to
tam portionem sibi ab intestatò cōtingē
tem absorberet,& pluri indigeret, aliquid
de portione masculorum non acciperetur,
quia constitutio fauore masculorum intro
ducta,in eorū lesionē redundare non dz.
ita decidit Afflictus.in d.constitutione
in aliquibus,& diximus suprà q.e, in fin.
¶ Sed si fauore fœminarum dos per sta
tutum constitueretur,de toto patrimo
nio acciperetur,non attenta masculorum
portione,
180 ¶ Tertiò:quià quod lex dat, nemo priua
tus posse auferr dz.§. qm̄ autē in auth. de

nup. sed hoc succedēdi ius nō à moriēte:
sed à lege, siuè statuto prouenit, q ipse
moriēs foeminas tale iure priuare non po
test. ¶ Sed contrà hoc dici posset, pro
cedere d. rōem post delatā successionē:
nō antè nā ātequā successio deferatur, ille d
cuius successione agitur, foeminas tali iu
re priuare potest, in aliā psonā de feudo
disponēs, si feudū est hereditariū: Sed hoc
soluitur: nā si de feudo disponit, puta p te
stamentū, vel aliter, nō ē locus successioni
ab intestato, & sic nō dicitur illo iure, quod
181 non est, priuare: sicq̄ sēp priuatio psuppo
nit habitum. l. decē. ff. de ver. ob. Bal. in. l.
mouemur. C. si ser. exp. uen. sed cū vult ab
intestatò decedere, tūc foemina ius habet
à lege, vel statuto, quo iure à priuato pri
uari non debet, p d. §. qm̄ aūt in auth. de
nup. et hāc cōclusionē Andre. sequitur ē
do. Blas. hic q. 24. ¶ Confirmatur pre
dicta cōclusio p tradita p Bal. in 9°. 451.
gitius volu. 2. in penul. impressionē, pro
vt refert Bru. in d. tract. art. 6. membro. 4.
182 q. 7. n. 216. vbi voluit, quód qn̄ dos in te
stamēto relinquitur, foemina eā acceptare
nō tenetur, & à successione nō excludetur
nisi illud acceptare: lz hoc minus sit: nam
ius foeminæ est delatione quæsitū: sed in
vita nō nisi spe. ¶ Nec refragātur tradi
ta p Bru. in d. art. 6. q. 12. nu. 247. cū seque.
vbi ex inibi dictis afferit responsionē pate
re ad ea, que dicit Andr. in d. c. j. de natu.
succe. feu. que modo retulimus, maximè
quia Andre. presupponit dotis promissio
nē, vel cōstitutionē nō sufficere: nā lz do
tis cōstitutio, vel promissio cōmodū do
tande respiciat, vt dote, & successiōe non
fraudetur: tñ statu. principaliter in fauorē
masculorū tendit, pp quos dotatas exclu
dit, q. ā. c. l. qui exceptionem in pn. ff. de
cōdi. indeb. l. si quis nec causam in pri. ff.
si cert. pe. ¶ Quia respondetur, quód
hæc sua responsio tendit cōtrà secundā
rōem Andre, quā supra nos inidē repro
bauimus: Sed, quo ad alias rōes ex eius
dictis aliā non colligimus responsionem
nisi eā, q colligitur ex Bal. in. l. pactum q
. 10. C. de coll. quā ipse refert post moder
Bone. in tract. dot. in vlti. parte q. 41. nēi.
183 quid si filia. vt ipse dicit, vbi voluit Bal.
quód puella, quę nō vult nubere: sed sue
re lere, & castitatē seruare, excluditur: quia
sufficit sibi prestari quantū nōie dotis suf
ficeret: quià statu. videtur ibi prædisse de

certa q̄ntitate, dùm vult illā dotari. l. j. ff.
de leg. 2. qua habita filia dr esse cōtēta ar.
l. qui volebat. ff. de hære. insti. & l. thais. §.
j. ff. fideicom. lib. nec eo casu obstat, si di
catur, quód statutum arctat ad nubēdum,
quod esset contrà bonos mores, iuxtà no
ta. in. c. statu. p Io. Andr. de hereti. in. v j.
aut si dicatur, q nō possit esse dos sinè ma
trimonio. l. fin. C. de dona. ante nup. & l.
3. ff. de iure dot. & in quocunq statuto p
maneat, statutum vult illam tali portio
ne contentam esse, & sic nolens nubere
per oblationem excludi potest, multo ma
gis volens nubere, & dotari recusans, ex
cludi potest. ¶ Nam ad prædicta clarissi
ma patet responsio: quià procedunt, cùm
statutum dotari mandat, & nos sumus in
statuto, quo dotata excluditur, & sic reli
qua And. fundamenta adhùc responsionē
non habent per Brunum. Itaq; firma re
manet conclusio, quód mulier dotem ac
ceptare non cogitur, ad finem, vt deindè
à successione excludatur.
184 ¶ Aduertas tñ ad vnū, q frater, q feudū
habet: licèt per viam dotationis sororem
excludere non potest: Attamen per aliam
viam puta cōdens testamētum, vel alios
actus alienationis faciens inter uiuos eā
excludere poterit, si feudi forma nō repu
gnet: qm̄ hoc. c. si aliquem locum non ha
bet: nisi ab intestatò, vt nupèr diximus, &
etiam suprà in verb. mori cōtingat: & nā
et sæpè cōtigit. quod vna uia prohibetur,
alia p mittitur. Do. & Abb. in. c. tuæ de pę.
Gramm. deci. 21. nu. 6. et alias, quod
non principaliter, in cōsequētiā p mittitur,
vt per eundē Gram. ibi in d. deci. 21. n. 5.

185 ¶ QVINTO. Q. quid si ea cōtrà
dicēte, dos fuerit promissa, & soluta viro
Andr. dicit. in d. c. j. n. 24. de natu. suc. fe.
tēt, q nō excludatur p tex. in. l. nec enim
rē. C. de iure delib. quasi sētiēs: quià soluto
matrimonio ad recuperādas dotes, actio
nē nō habeat: quià illas acceptare noluit:
secùs si ea cōsentiēte: quià tūc dos, lz fue
rit soluta viro, vel ei promissa, ità quód ac
tio ad petēdū dotes uiro sit q̄sita: & non
mulieri. l. si pro dote. C. de do. promi.
l. seruo legato. §. si testator. ff. de leg. j. At
tamē talis dos est mulieris effecta. l. tali.
§. fi. ff. de iure do. l. cū dos filiæ. 2. resp. ff.
d pact. do. quià soluto matrimonio actio
nē habet ad illas dotes, si voluerit d. l. tali.
¶ Confirmatur

186 ℭ Confirmatur pdicta cōclusio p tradita
in praecedēti conclusione, vbi mulier hoc
ius qsitum, vel qrendum lege mediante,
vel statuto. potest sibi conseruare et nec
priuatus absq; eius facto auferre potest.
facit.l. id quod nostrum. ff. de reg.iu.
ℭ Contrarium tenet hic dom. meus pro
patruus do. Blas. Lanc. in q.19. dicēs hāc
decisionē Andr. periculosā esse, quatenus
ltā p muliere nupta determinat nec posse
subsistere: quia constitutio regni exclu-
dit doratas, & nupta siuè consentiat, siuè
non consentiat dr dotata dote promissa,
vel soluta viro, nec aliquis mulieris exi-
gitur cōsensus: nisi vt nubat. & quòd mu-
lieris contradictio ei non opituletur, dixi
se asserit suprà q.17. ¶ Sed hoc non ob-
stat, primò quia nō probatur, quòd mulie-
ris cōtradictio sibi nō prosit: nā in q.17.
tractās q. an excludatur si mitius habue-
rit, q p dote d paragio recipere debeat: cō
cludit, q excluditur, & ad supplementum
agit nisi fuerit protestata, quòd successio-
nem admittere nolebat p talē partis doti
um solutionē, q protestatio iuuat, si pars
dotis soluatur: secus si tota dos, vt p An.
in d.c. j. de natu. succe. feu. sed nec p hoc
probatur, q mulier cōtradicere non pos-
sit: quia nec iuuat isto in casu protestatio
in pjudiciū aliorum, qui ad successionē vo-
cantur: quia totā dotē recipit, & non de-
bet dotem, & successionem habere: secus
in casu isto: nā lz maritus dotem recepe-
rit. ipsa tñ ad illā recuperandā actionē nō
habet soluto matrimonio: quia noluit dō
tem acceptare, & inuito nō quęritur. adeo
187 quod dr adhuc indotata. ℭ Secundò
lz mulieres sinè dotē vt plurimùm non
nubāt, arg.l. j. in fin. ff. de his, q in frau.
cred. & l. pure. §. si cū. ff. de doli ex. alleg.
p And. in consti. q pluriū col.4. ver. nul-
lus libentius sinè dote nubere possunt:
188 ℭ quia sinè dote matrimonium esse
potest. l. 3. ff. d iur. do. l. fin. circa pri. C. de
dona. ante nup. l. si. C. de repu. fac. l. nup-
tias de reg. iur. & l. cum hic status. §. si mu-
lier de dona. inter vir. & vxor. Bar. in. q.
mulier habens magnum patrimonium
nu. j. adeò quòd matrimonio, & non do-
ti mulier consentire potest, quo casu erit
nupta, & indotata, & soluto matrimonio
actionē ad recuperādā dotē nō habebit.
ideircò opinio Andre. verior vr, quòd
non excludatur.

189 ℭ SEXTO Q. quid si dos promissa
vel soluta fuerit viro, & de mulieris scien-
tia, vel ignorantia non appareat: an exclu-
datur? Andr. in d.c. j. de natu. succ. feu.
tenet, quòd mulier non sibi pręiudicet,
190 quia vxor facta viri ignorare psumitur:
nisi probetur. l. si legibus. C. de epi. au. ibi
191 probatū fuerit. ℭ ex regula gnali. q igno
rantia psumitur. ff. de admini. tu. l. hoc autē
. ff. de prob. l. verius. ff. de iur. et fac. igno. l.
iniquissimū. & vltima solutio glo. in d.l. si
legibus in fi. q ei ierē, quę d scientia patris
sibi: & nō filię pjudicet, quibus adde Ma
rant in. l. his post st. ff. de acqui. hę. vbi po-
nit regulā, quòd ignorātia psumitur. & li
mitat. xij. modis & quomodo probetur igno
rātia, vel scientia vltrà eū vide Feli. in. c.
192 cognoscentes extra de cōsti. ¶ Nec ob-
stare dicit, quòd nē dūm vir, & vxor eius
facta sc. re psumitur, qui una sunt caro.
. l. j. ff. de ritu nuptiar. sed etiam alii con
sanguinei coniunctorum facta scire pre
sumitur. l. octaui. ibi sanguinis necessitu
dine. ff. vnde cogna. l. fi. C. de integ. resti
eū concor. vt ibi undè philoso. 2. econo-
micę dicit dulcem viri, & vxoris collocu
tionem, quasi ad inuicē inter se conferāt
ōia. ¶ Quia pdicta procedunt in con-
ditione psonę, et valitudine, q late. e non
possunt: secus in aliis factis, q alter alteri
ignorare psumitur, vt dictū est suprà &
hāc opinionē sequitur Lec. Greg. in tract.
de conces. feu. q. 5. partis. 4. princip. ver.
septimò principaliter intelligo.
ℭ Contrariū tenet do. Blascus Lanc. hic
in q.19. vbi mixtim cū pcedent. q. prītem
examinat q. Inde periculosam esse dicens
hanc terminationē: nā ignorare tale factū
esset ignorātia crassa. cum mulier scire d
beat, q vt plurimū sinè dote mulieres nō
193 nubūt. l. pure. ff. de do. exec. ℭ & pręsū
ignoraret factū, quod nō pręsumitur. l. er-
ror. C. de iur. & fact. igno. l. cū. fatetur. ff.
de cōfessi. Adde tex. in. l. fi. ff. pro suo. l. qq
dr. ad velle. fm Pari. in 3°. 66. nu. 120. vo. 2.
194 cōsi. 31. nu. 18 vol. j. ¶ Secundò quia
psumptiones adaptātur ad ea, quę freqn
tius accidunt fm Bal. in. l. mater in fi. co. 5
. C. de rei vendica. arg. l. neq; tales. C. de
proba. cum simil. sed, quòd mulieres
nuptę ignorent an cum dote, vel absq;
dote nubant, hoc rarò accidit, ideircò
non talis ignorantia: sed scientia praesu
mitur.

195 ¶ Tertio nã scientia, vel ignorantia pbatur ex coniecturis.l.si cui §.idem.ff.de accusa.plenè p Bar.in.l.is pōt col.4.ver. nũc videamus qualiter haec sciẽtia.ff.de acq.haered.nu.16.& q̃ igitur maiores sciẽtiae coniecturę inueniri possunt: an mulier sciat se esse dotatã, q̃ nubẽdo, maxime cũ mulierũ genus sit alienorũ factorũ inuestigabile? ¶ Tu dic, quòd prima opinio verior est. Nec refragãtur allegata p do. Blase. q̃ hab'uisse dotẽ, factũ propriũ dicatur, quod ignorare non psumitur, vel q̃ sit ignorãtia supina, q̃ ei nõ opitulatur, vel quòd ex cõiecturis sciẽtia, & nõ ignorãtia psumatur.

196 ¶ Quia respondetur, quòd ignorãtia in facto pprio psumitur, cũ de dãno vitãdo tractatur, et de hoc casu est tex. & ibi glo. Bar. & doc. in.l. cũ is, p̃ resp.&.l.sed & si me putẽ, & ibi glo. & tex. ff.de cõ.in. inde Bar.in.l. eũ de in debito in fi.prin.ff.de proba. Soci.in 9°.25.nu.39. vol.4. prosequẽdo ordinẽ, quantò magis hic, vbi verè est viri, & nõ vxoris factum. & nec necessariò concluditur, q̃ vxor sciat, dato quòd vt plurimũ scire soleat:

197 q̃ a nõ pbatur hoc esse, quod ab hoc contingit abesse.l.ne p natales.C.de pb. in fi. ¶ Nec obstat si forte diceretur, quòd hic nõ tractatur de damnõ vitãdo, sed de lucro amittẽdo, quod interista duo aliquatulũ differentiae constituat Bar. in.l.oẽs populi q.1. membro.2.ff.de iust. & iu.in.l.1.in prin.ff.de off eius cui mã. est iurisd. q̃a contrariũ cõiter tenetur per moder.repetẽ.in d.l.oẽs populi, & sequitur Parisi.in consi.34.nu.13.vol.2.

198 ¶ SEPTIMO Q. quid si dos fuerit soluta, siue p̃missa viro ea sciẽte, & nõ cõtradicẽte: sed tacẽte? Andre.in d.c.1.n.24.de statu.sacee. feu.pro. & cõtra ex iminãs hãc q.quid si sciuit, & nõ cõtradixit tãdẽ cõcludit, quòd sibi mulier non piũdicat.mouetur

199 ¶ Primò q̃ mulier nõ potest vetare virũ, q̃n p̃ e dotis pmissiõẽ, vel solutiõẽ recipere.l.sed et si.§.sed si cũ ib.ff.de re.iu.a idẽ

200 q̃ quod in hoc quis impedire aut prohibere nõ potest, tacẽs habetur pro dissẽtiẽte. Bar.in.l.gaius.ff.de pigno.& in.l.filia §.lucia.ff.de leg.11.scdm Petr. Stel lã in l.creditores nu 11.C.de pac.fõ.88.vol.7 rep.tenet Bar in.l.quae dotis num.19. ff. solu.matri. ¶ Secundò per regulã quòd

tacẽs non cõsentit, & contraria sunt specialia, scdm cõem opinionẽ.

201 ¶ Tertiò quia taciturnitas cũ scietia nõ nocet.cũ de aliquo obligãdo tractatur vt no.in.l.filius.§.inoltus.ff.de procu.et quòd sciẽs, & tacẽs in re sibi onerosa non obligetur, dicit no.Innoc. in.c.in genesi.extra de elec.

202 q̃ & quòd in actu oneroso tacẽs consentire non videatur, et quòd actũ ipsum impedire poterit set. Adde.l.filiũ familias.§.1.ff.de procu. & tradit plenè Feli.in.c.nop ne de psumpt. scdm Rub.in.l.vire.ff.si cer.pe.num.73. fo.98.vol.2.repe. & quòd tacẽs non consentiat, cum de eius praeiudicio tractatur, & maximè in iure psonali, est cõis opinio per Roin.l.sicut.§.non videtur.ff.quib.mo.pig. vel hip.solu. Bar.in.l.quae dotis col.fin.ff.

203 solu.ma.refert & seq. Pet.Stella in rep.l. si creditores.C.de pac.nu.34.fo.133.vol.7. rep. vbi et vide in nu.77. quod tacẽs consentire nõ dicitur, et aliquo q̃ actu concurrente, & circa hãc mãm: an tacẽs cõsentire videatur? vide Bal.plenè, & tenuit nec p Alex. in d.l.q̃ dotis nu.25. solu. ma. Et ratio huius decisionis est: quia in dubio psumitur. quòd tacens sciat ius suũ obligare, nisi extrinsecus vltra sciẽtiã, & patientiã aliquẽ actũ cõcludentẽ faciat veluti, si se subscribat, vt no.in d.l. sicut.§.non videtur.ff.quib.mo.pig.uel.hip. solua. et in contractu, q̃ fieret de re alterius, puta mea, qui me inuito fieri nõ posset, vt est obligatio.l.lutius quib.mo.pig.vel hip.sol.l. pe.§.fi.ff. de noff. test. secus si fieri potest me inuito, vt est venditio: quia tunc etiã se subscribens non consentiret pro vt dicitur scdm Andre.in cõl distinctione.l.Lãius. ff.de pign.actio.

203 ¶ Confirmat haec cõclusio And.nã statuta statu, exigẽte mulieris consensum in dote, non habet locum in ficto: sed in vero consensu: nã fictè, & non verè dotata diceretur, pro vt in simili terminat Bal. & Imo.in.l.1.§.volũtate so.ma., q̃ statutum exigens propinquorum consensum in muneris, vel minoris contractu, non verificatur in his, qui sunt praesentes & non

204 cõtradicunt: q̃ quia: tacentes, & nõ contradicentes, consentire videntur: nã fictè: & non verè consentire dicuntur. d.l.h..§.voluntatem.ff.soluto matrimonio. & l.1.§.deiecisse.ff.de ui.& vi armata. Et statuta in casu vero: & non in ficto intelligi debent .lege tenti .§.hec verba .ff.de ne

ff. de negotiis gestis, l. fin. C. de his q
ven. aeta. impe. eita, ad hoc p Crot. in d.
§. voluntatem in prin. fo. 147. vol. 3. rep.
¶ At contra hoc dici posset, q hoc sta-
tu. non mulieris consensum exigit: sed
mulierem dotatã esse debere, & licet mulier
tacitè consentire videatur: nõ dotata verè
dicitur.
¶ Contrarium, q mulier praesens: &
nõ cõtradicens, cũ dos pmittitur, vel sol
uitur viro, vel dotata excludatur, tz do.
meus ppa. do. Blas. Lancea hic in sdie
ta q. 19. sõe quià hoc c. loquitur de dota-
ta, & mulier dotata dicitur: licet non cõtra
dicat, cùm dos soluitur, vel promittitur
viro, nec obst. quod de scientia, & patiẽ
tia dr: quià locum hẽt, vbi patientia contra
dictio prodesset: secus si contradictio nõ
205 iuuaret: ¶ siquidem tũc, nec scientia
nocet, nec ignorantia prodest, p ea, quae
hentur in d. l. si dotis. ff. so. ma. sed in p
posito casu licet mulier contradicat, p testa
tionis, seu contradictionis actus nihil
prodest: quià contrarius est facto, vt as
seris dixisse in quaest. 12. vbi tenuit And.
in d. c. l. in fi. de na. su. feu.
206 ¶ Secundò moueretur: quià mulier sciens
matrimonium, et dotis constitutionẽ, il-
lud rathum hẽre censetur, p tex. qui pro
singulari allegari solet in lege si filius vbi
glo. Bar. et doct. ad maced. & in l. quo. n.
ff. rem rat. hab. quià haec est materia: an
sciens, & non contradicẽs, gestum suo
nomine rathum hẽre videatur? sed nõ est
casus: an psens, vel sciens consentire vi-
deatur? pro vt dicit And. de quo hẽtur in
d. l. si dotis sol. mat.
207 ¶ Tertiò: quià mulier matrimonium ra-
thum hẽns, rathum ẽt & dotis constitutio
208 onem hẽre vr: nã qui vult consequẽs, vr
velle necessarium antecedẽs. l. quis. C. d
fid. icõ. sicut ecõuersò qui vult antecedẽs
vr velle cõsequẽs. l. oratio. ff. de spons.
¶ Quartò: nam aequitas non patitur, q
mulier cũ scientia, & taciturnitate, nupta,
& dotata, q vsq ad successionis tempus
steterit in domo viri cũ delitiis, multis abũ
dãs, postea succedat & soror in capilio,
q diù sinè tali morata est delectatione, &
vt plurimũ cũ inopia, feudi successionẽ
expectãs, in illa demũ excludatur.
¶ Sed ad tradita p do. Blas. ità respõde
ri põt, q nõ obst. primũ: quia nõ pbat,
q mulier contradicere non possit, imò
contrarium patet ex his, q dicta sunt sup
eo. in q. 5. & quod hẽtur in eil. q. 12. & p
And. in d. c. 1. de na. suc. feu. procedit in
alio casu, vt qñ mulier expressim dotem ac
ceptat, & sibi promittitur, q p dotẽ suc
cessioni non renunciat, quod fatere nihil
209 prodest: ¶ quià protestatio est cõtraria
facto, quae non releuat protestantẽ. l. quod
quis sciens. ff. de cond. inde. c. sub certa
de re iud. & c. cũ. m. de const: nisi illius
consensus interueniat, de cuius agitur suc
cessione, & ẽt eo consensu, nũquã su-
pore dotata excluditur, vt determinat
Brun. in tract. de statu. foemi. ad 6. q. 3.
nu. 112. vbi dicit in specie hoc decidere
Bar. Bal. & doct. in l. si. C. de pact. In c.
Roma. Alex. & moder. in d. l. stipulatio
hoc modo concepta. ff. de ver. ob. p tõ
210 tum: ¶ quià non debet esse in facultate
exclusi p suam reseruationẽ statum de eo
pare. l. nemo. ff. de leg. 3. imò si adesset cõ
sensus eius, de cuius successione agitur dũ
taxat: ẽt non certũ, nũquã et nem p la-
on foemina excluditur; si de feudo testan
do in illorũ pjudicium disponere non po
test iuxta. c. 1. de feu. suc. vel ferrè statu. ei
à testan: q ab intestati excludat successio
ne, eius consensus nihil operabitur. licet se
211 cus, si d disponere possit: ¶ quià vt testan
do, ità & paciscendo, vel tali reseruationi
consentiendo, illis pjudicare potest. §. si
inst. de legi. agn. suc. vt concludit Brun.
in d. tr. 6. q. 13. nu. 152. et seq. & iste non ẽ
casus nr: quià mulier nupta dotem non
acceptat expssim, nec aliquã sibi facit p
testationem, sed tm tacet.
¶ Non obst. secundum dato, q esset n
in terminis articulis an gestum suo nomi
ne rathum habere videatur: & non in ter
minis: an psens, & tacens consentire vi-
deatur? q adhuc sibi pjudicium nõ parit, si
tm scit, & aliquẽ actũ non facit, vt termi-
nat Bar. si rectè ponderetur in d. l. quo. n.
ff. rẽ ra. ha. qui de hoc membro tm loqns
an qs suo nomine gestum approbare, vel
212 improbare videatur? inquit; nã q actus
ad meũ commodum qñq geri, & tunc
non improbare, est approbare. l. si. l. sen
ti. C. si cer. pe. vbi glo. & do. qñq actus
geritur, qui meũ pjudicium respicit, vel
respicere potest, & tunc qñdoq simplex
scientia superuenit & eo casu non appro
bare, est improbare. l. procuratoris in fin.
ff. rem rath. hab, & iste est casus noster in

terminis loqndo in qbus ipse do. Blas. lo
qtur, qñq; scientia cũ aliquo actu, vt cũ p
sentatione literarum, vel instrumentum su
peruenit, & tñ enon improbare, est appro
bare d. l. si filius. ff. ad maced. & facit. c. j.
de proc. & . l. j. §. si. ff. de fur. adu. nau. ca
uo. st. & sic. l. si filius procedit, qñ vltra
scientiã alius actus interuenit, vt ibi recep
tio literarum, q̃ magis est consensus de
monstratiua, q̃ sola patientia, & taciturnitas, ità respo. Crot. in. l. nõ solũ. §. morte nu. 91. fo. 124. vol. v. rep. vbi inge
leã ẽt Bar. hunc tex. intelligere in. l. cũ ta
bernam. §. pe. ff. de pig. & in d. titius. ff.
de const. pe. Fel. in. c. cũm in ferra. ver.
quarto casu, de cõst. cũ aliis, vt ibi. Imò
Crot. ibi 12, q; sit casus specialis, vt in pfe
ṗ pedat ille tex. contra eõem, & hõc casũ
fatetur ẽt And. vt in tertio medio supra ẽ
relatũ. ¶ At verè rectè pondera And.
qui ẽt hoc in casu loquitur: an absens sci
ens, & patiens, consentire videatur? &
non in casu: an pñs, & tacens cõsentire
videatur, & (vt ẽ dictũ) cõclusit, q; tacẽs
non consentit, cui Bar. doctrina astipula
tur in d. l. q̃ dotis nu. 19.

213 ¶ Tertiũ, nõ obst. nã dos non est neces
sarium antecedens, nec conseqns matri
monii; siquidem matrimonium sine do
te esse põt: lz non ẽcõuersò. l. fi. C. de
don. an. nup. l. 3. ff. de iu. do. & necessa
rium consequens, vel antecedens dr, qñ
vnum sinè altero esse non põt, quod pz
ex dictione necessarium, q̃ ex sui proprie
tate necessitatem importat. Fortu. Gar. in
l. j. nu. 8. ff. de iust. & iu. & in. l. gallus
in pri. col. 19. in prin. ref. et seq. Cagnol.
secrob ivis aliis expositionibus istius ver
bi necessarium in. l. j. nu. 13. ff. de orig.
iur. fo. 125. vol. j. rep.

214 ¶ Vltimum non obst. nã feudum nõ rõ
ne paupertatis, vel diuitiarum defertur, vt aequitas consideretur, q; nupta diues:
& existens in capillo pauper, illa cum de
bitis: ista cum spe succedendi, tristitia fu
sterit: sed rõe primogeniture, vt p°ge
nitus diues sit, & honor familiae in eo cõ
seruetur, vt sæpiùs est dictũ in ver. sexus
& alibi, vnde si nupta multò ditior erit,
nullum oritur absurdum.

¶ Pro opin. tñ do. Blas. contra And. de
Iser. facit: nã lz cõis regula sit, q; tacens
consentire nõ videatur, qñ de ipsius tacẽ

215 tis agitur pjudicio: tñ tñ limitatur nisi
pjudicium sit incertum, & futurum: quia
tunc tacens pro consentiente hr. l. cum
plures. §. locator orsni. ff. loca. l. si §. si
pdixerit. ff. nau. cau. & stab. sm Crot. in
l. non solũ. §. morte nu. 102. vbi probat
hanc limitationẽ, & rõe t lz deprauare

216 sic ista: quia facilius ius quaerendum
ius quaesitum abdicatur. l. si sponsus
§. si maritus. ff. de do. int. vir. & vxo. l. q̃
autem in prin. ff. q̃ in fra. cred. & facit
tradita p Bar. in d. l. que dotis col. 3. nu.
14. ver. reassumo vnam distinctionem,

217 vbi vult, q; qñ res est mea re, & tñ
consentire non psumor animo donandi
l. si fundum p fideicommissum. §. j. ff.
de leg. j. secus si res mea sit spe: quia tñ
non contradicẽdo mihi pjudico.

218 ¶ Secundò: nã mulier soluto matrimo.
ad dotem promissam ea sciẽte, & non cõ
tradicẽte, si vult, actiõem hẽre põt. l. tan
in fi. ff. de iu. do. cũ conc. p And. in d. c.
j. nu. 24. de na. su. feu. q̃ dotata dr, vt
inibi firmat idẽ And. nec refragatur, q
ipse loquatur in casu, quo mulier dõtare

219 nt consenserit expssim: quia iam ta
cens p consentiente hr, quotiẽs de suo
tractatur fauore. Bar. in d. l. que dotis n.
20. ff. sol. mat. & omnes fatentur, & hic,
q; tractetur de mulieris fauore, vt actio si
bi qratur ad recuperandã dotẽ soluto ma
trimonio cuipiam in dubiũ nõ venit, si
est dotata p statu, excluditur.
¶ Tertiò quadã equitate confirmatur, n
quũ .n. non vr, vt in p°genitę põte sit, si
successionis casus nõ venerit soluto ma
trimonio ad dotem agat, et si successionis
casus non contigerit, dicat t non dotem
sed feudi successionem: quià non consen
sit, & existens in capillo nihil hẽat.
¶ Quartò multo magis hæc conclusio
procedet, si p°genita diũ .i. lõgo tẽpore

220 tacuerit: quia siquidẽ ex temporis diutur
nitate psumitur consẽsus. l. qui aliena. §.
j. ff. de acq. her. l. si filius. ff. de pet. haere.
Bar. in. l. gerit in fi. de acq. her. Alex. in
add. ad Bar. in d. l. que dotis nu. 23. in lit
tera l. ff. sol. ma. Parisi. in 9°. 35. nu. 13. vo.
4. latè Cran. in 9°, 204. nu. 9. At huic di
ci põt, q; procedit, cũ de modico agitur p
iudicio Bar. in q. mulier hẽns magnũ pa
tri. p l. nullo. C. de re. ven. Ias. in 9°. 186.
col. 3. vol. 2. & 9°. 188. col. pe. in fi. vo. 4. sed
vbi agitur de magno pjudicio, vt psumat
cõsensus, exigitur tẽpus, cuius initii me
moria

moria non extat in contrariũ. Abb. in .c. peruenit p glo. ibi, de emp. et vend. Ias. in 9°. 160. col. 3. post med. lib. 4. fm Craue. in d. 9°. 204. n. 10. sed soluitur: quia cùm hic de iure q̃rẽdo, quod ẽ tẽpore dotationis, tractetur, nõ magnũ: sed modicũ est p̃iudicium, p p̃dicta.
221 Et sic eũdo. B'as. concludimus: lz diuersis rõib° q̃ mulier sciens virum recepisse dotem, & non contradicens, vti dotata, stante hoc statu, dotatã excludente excludatur, tu verò melius cogita.

¶ Ex his fit, q̃ mulier multo magis vti dotata excludetur, si p̃sens dotationi nõ contradixerit: nàm taciturnitas pro consensu hẽtur: quia de iure q̃rendo, & incerto: & non de iure q̃sito amittendo tractatur, vbi non contradicẽdo quis, pro consentiente hẽtur. Crot. in d.l. non solũ .§. morte nu. 102 .ff. de no. op. nu.

222 OCTAVO Q. quid si mulier tẽpore dotationis sibi ius succedendi reseruat, cum dotantis consensu, de cuius successione agitur dũtaxàt: & non aliorum, de quorum tractatur p̃iudicio: an excludatur? ¶ Non loquimur, qñ mulier tm̃ sinè p̃dictorũ consensu sibi tale ius reseruaret
223 quia frustra sibi tale ius reseruaret: tùm quia protestatio esset cõtraria facto, & non prodesset .l. quod quis sciens .ff. d cond. inde. c. sub certa de iud. c. eũ .m. d const. tùm quia non dz esse in facultate exclusi statuto derogare p suã reseruationẽ .l. nemo põt .ff. de legat. 1. fm Bar. Bal. & doct. in .l. fi. C. de pact. Imo. Ro. & Alex. in .l. stipulatio hoc modo cõcepta .ff. de verb. obl. fm Brun. in tra. de stat. fem. art. 6. membro. 4. nu. 152. And. in c. j. de na. suc. feu. ¶ Nec loquimur in casu, quo p̃dictorum omnium consensus adesset: quia tũc mulier consensu illius, de cuius agitur successione, & eorum, de quorum tractatur p̃iudicio, tpe dotationis, sibi ius succedendi reseruare põt. nã isti, de quorũ præiudicio tractat, sibi preiudicare possunt, vt præcitatis in locis traditur: lz Ias. in d.l. fi. nu. 21. hanc conclusionẽ impugnet: tũc quia sequeretur,
224 q̃ here ditas daretur pacto, contra .l. hæreditas. C. de pact. at in contrarium ẽ cõis opinio, cuius articuli veritas fortassis ex infra dicẽdis o melius.
225 ¶ Ad institutũ ĝ p̃mũ redeũdo, modo q̃rimus: qñ est pactũ inter dotantem, & dotatã solũmodo sinè consensu eorum, de quorum tractatur p̃iudicio: an tale pactũ valeat?

¶ Pro parte affirmatiua tenuit Bar. in d. .l. fi. C. de pact. vbi vult, q̃ pactum de futura successione conseruanda valet, qñ quis eã pr̃ cadus venit pp aliquẽ iuris rigorẽ, si paciscens sup hoc testando prouidere posset. arg. §. fi. inst. de leg. ag. su. vbi pr̃ filiũ emancipat contracta fiducia: secùs si testãdo prouidere non posset: q̃a
226 tũc pactũ nõ valet. c. j. de feu. su. ¶ Secũdò facit: nã atq. de vltimis volũt. tit.° ad cõtractus valet .l. fuũ filii .§. cũ qui chirografum, & .l. q̃ de legato .ff. de l. g. j. sed pr̃ testando filius p̃iudicare põt. l fi. C. de pact. l. si patronus nõ aluerit .ff. de bo. lib. fm Ias. in d.l. fi. nu. 20. & ẽt quilibet dotãs testando succedẽtibus ab intestatõ p̃iudicare põt, si feudi forma non repugnet, vt p .c. volentes .ĝ & paciscendo p̃
227 iudicare possunt. ¶ Tertiò: ius viuẽte patre vigore statuti filiis q̃situ nõ est cõsiderabile: quia spe infallibili non est quæsitũ: nã filius, vel ab intestatò veniẽs pr̃e, vel dotãte premori posset, vt p mod. rep. in .l. gallus .§. & quid si tm̃ de lib. & post. & testatur cõem Pansi. in 9°. j. nu. 58. vo.
228 t. ĝ facile abdicatur. ¶ Quartò pr̃ filio, filius pr̃i, & suus dño, in iure quærendo præiudicare possunt. glossa in lege seruus .ff. de pactis. lege filius paciscendo .C. de pac. no. m .l. quod suus .C. eo. facit .l. fi. ff. de acq. poss. l. 3. in fi. de hær. inst. & ita p prædicta fundamẽta hãc conclusionẽ firmat Ias. in d.l. fi. nu. 20. et seq. tet ẽt cũ Bar. opinione Bru. in d. ar. 6. mẽbro. 4. q. 22. nu. 252. cũ seq. vbi inqt: ita ẽt residere Bonon. in in tra. dot. par. vltim. q. 52. incip. an filia. Ang. in d.l. fi. ut refer. Alex. in d.l. stipulatio hoc modo concepta. latè eã defendit Cagnol. dicẽs esse cõmunẽ in d.l. fi. C. de pac. nu. 60.

¶ Contrarium, q̃ pactum de futura successione conseruanda non valeat, tenuit
229 Bal. in d.l. fi. nu. 11. quia dotata non patris fauore, & sic dotantis: sed fauore masculorũ excluditur, quod probat .l. seruo legato. §. si testator, vbi Barto. & moder. illũ tex. ad hoc no. ff. de leg. j.l. j. §. j. vbi Bar. de coll. bon. Bar. in .l. 2. §. videndum .ff. ad tertyll. fm Ias. in d.l fi. vndè ipsis non cõsentientibus pactum nõ tenet.

arg.no. in l.1.C. vt in poss. lega. & meli⁹ in.l.pen.in glo.eod.t°ı secùs si cõsentisset, arg.l. si fideiussor in p̃n. ff. qui satisd. co.
230 ☞ Et huic masculorum fauori, ob quem excluditur foemina pater in illorum p̃iudicium renuntiare nõ põt.l. si vnus.§. antè omnia.ff. de pac. s̃m Pau. Castrẽ. pòst Bal. & Fulg. in d.l.fi. Do. de S. Ge.in.c. q̃uis de pact. Alex. in.l. stipulatio ista nu. 22.ff.de ver. obl. Sed ad hoc resp. Bru. in d. art.6.membro.4. q.13. ex mente sui p̃ceptoris Ias. in d.l. fi. q̃ imò pater p̃iudicare põt: quià hoc ius q̃situm non est infallibile: cũ filii p̃mori possent, & ideo hæc succedendi spes non est considerabilis, adde Parisi. in 9°. 3.nu.55.vol.2.qui dicit, cõiter doct. tenere ex mẽte Bar. in.l. gallus.§. & quid si tñ.ff.de lib.& po.
231 ☞ q̃ ius, quod filius hẽt viuente patre, imò plus pòst mortem patris, antè tãmẽ aditam hæreditatem non est considerabile, quod putamus in emancipato p̃cede
232 ret: nõ in suò hærede: ☞ nã hæreditas in suum heredem ipso iure pòst mortem patris transit: lz de iure p̃tono suus heres beneficium hẽat abstinẽdi.§. sui de hær. qual. & diffe. cũ sim. ¶ Ex quo pz, q̃ non est vera limitatio mod. Bono. in tra. dot.q.52. in vltim. par. q̃ Bar. opinio p̃cedat, si successionis reseruatio fiat tẽpore, quo d̃ ratur: secùs si ex interuallo: pòst constitutam dotem fiat: quià tũc masculis est ius q̃situm p̃ statutum, saltem spe à iure non improbata, imò ab ipso statuto approbata, & benè eam reprehendit Brun. in d. arti.6. membro.4.q.13. quià ẽt pòst mortem patris tale ius non est cõsiderabile.
233 ℭ Secundò facit: nã hæreditas pacto dari non põt.l. hereditas.C. de pact. conu. et est fundamentum Pau. Cast.in d.l.fi. sed si Bar. opin. vera esset; q̃ ius succedẽdi sibi conseruare posset ipsa mulier dotãtis consensu, sequeretur, q̃ hæreditas daretur pacto contra d.l. Sed ad hoc resp. ibi Ias. nu.22. ponderans d.l. hæreditas in verbo vice testamenti, & in prin. dũm dr̃: hæreditas extraneis per pactum dari non põst, q̃ hereditas extraneis pacto dari non potest: sed filiis p̃ viam cuiuslibet actus dari potest.l.fi.C.fami.ercis.& lz Brũn. dicat hoc non esse tutum, nec affirmare: Attamẽn Cagno. in d.l.fi.n.173 dicit esse cõem opinionem, allegãs Iaso. ben. in.l. licet.C. de pact. & maxi. in c. Aquens. col.2. Secundò resp. q̃ in d. hereditas non datetur pacto: quia filia de iure cõi succedit, p̃.l.fi.C. de liber. p̃te. et pactum solùm remouet obstaculum statuti: sed ad hoc resp. Cagno. in d.l. fi.n.174. versi. ex quo pz, quod tale fundamentum de remotione obstaculi p̃cedit tantùm in filia: & non in alia p̃sona: quià filiæ pacto hæreditas dari põt: sed non rectè dicit, q̃ p̃cedat in filia: nã ratio non concludit: non sequitur: hæreditas põt dari pacto, ergo pactum tollit obstaculum statuti, vndè dicendum est q̃ si verum est, q̃ hæreditas pacto dari põt filiæ, ẽt q̃ pactum non tollat obstaculum statuti, valet, & econtrà si est verum, q̃ pactum tollat obstaculum statuti, & nõ tribuat hæreditatem, ẽt q̃ pacto hæreditas dari non possit, valebit: quià nõ dat hereditatem: sed tollit obstaculum statuti., adeò q̃ verius erit, quod ipse dicit de alia foemina, vt procedat ẽt in filia, vz q̃ tale pactum de succedendo dicatur, & nõ q̃ tollat obstaculum statuti: quià p̃ dotationem, & sic p̃ statutum excluditur, sicut in.§. vltim. insti. de leg. agna. suc. p̃ emancipationem pater filio succedere p̃hibebatur: quià desinebat agnatus esse.l. tutelas.ff. de cap. dim. lz talis comparatio sit cõtra semetipsũ, q̃ tenuit in d.l.vlti. nu.153. cũ opin. Bar. q̃ fulcitur fundamẽto d.§ vltim.inst. de leg. agn. suc. q̃ ibi sit pactum de conseruanda successione, et consequenter valeat, & m° tẽce vr, q̃ sit pactũ de succedẽdo, & consequẽter non valeat. ℭ Insup dato q̃ p̃cederet in filia, pro vt ipse Cagn. ait pòst Ias. respõdetur, q̃ hoc procederet in allodialibus, in quibus foemina de iure feud. succedit: l. vl.C.de lib. p̃te. secùs in feudalibus, vbi foemina non succedit.c.1.§. hec autẽ de his qui feu.da.po. c. 1.§. filia de suc.fe.
234 ℭ Tertiò confirmatur: nã ius mihi q̃situm ex tua p̃sona, à me auferre non potes.l.si pòst mortem.§.vl.ff. de bon. po. co. tab. quanto magis ius mihi q̃situm ex dispositione statuti non poteris a me auferre.
235 Quartò confirmatur: nã pater filio p̃ pactum p̃iudicare non põt, dato q̃ statutum mixto fauore patris, & filii disponeret, vt no. Bal. in l. hac edictali in fi. p̃n. p̃ illum tex. C. de sec. nup. & in.l. pen. .C. de pact. cano. in .c. si diligenti de for. compe.

compe. ſm Ias. in d.l.fi. ¶ Quintò fa-
cit tex. in .l. pactum, quod dotali .C. de
pac. vbi dato, q filia dotata non exclūda
tur p statu. vel alium iuris rigorē, adhuc
filia pacisci nō pōt de succedendo æquali
tèr cū masculis: Sed ad hoc resp. Ias. q
procedit ille tex. p rōem: ne testādi fa-
cultas auferatur ipsi pri, q si filia vigore
pacti æqualitèr cū masculis succedere de
beret, pater nō posset eos postea institue
re inæqualitèr, quod non est hîc: nā lz fa
cultas succedēdi reseruetur, intelligitur ab
intestatò, sicùt loquitur statutū: nō facto
testamento. demū hāc opin. dicit esse cō
em Aquensis in d.l. stipulatio hoc mo-
do concepta col. p.n.ff. de ver. ob. vt ref.
Cagno. in d.l. fin. nu. 189. & seq. rōe quià
statu. est fauore masculorū, itē quià hære
ditas daretur pacto, et sic vtraq; opinio-
est cōis, vnā refert Cagno. aliā Aquē.
¶ At vltima hec opinio, quā cōem testa
tur Aquensis verior videt. alio iā medio
236 adhùc suprà nō relato: nàm sicùt de
cedens testatus facere non pōt, vt lex, q
locū hēt in testamēto, locū nō hēat: ità-
cùm vult decedere intestatus, facere nō
pōt, vt statutū, quod loquitur ab intesta
tò locum non hēat, arg. l. nemo pōt .ff.
de leg. j. nā ius publicū pactis contrahē-
tiū tolli non pōt .l. ius publicū .ff. de pac.
& ità in hoc articulo sentit Andr. in .c. j.
col. 8. nu. 31. ver. sed quid si filia vel soror
recipiendo dotem de na. suc. feu. quem-
seq. do. Blas. Lancea hîc q. 17. ¶ Nō
obst. quod tradit Bar. q qui pōt testādo,
pōt et paciscendo disponere: quià nō est
237 bonū arg. nā statu. bñ sibi testamē
tariā pfert dispositionē: quià fauorabilis
est. d.l. stipulatio hoc modo conceptā,
et .l. j. C. de sac. san. ecel. sed non pfert dis
positionē intèr viuos, q est odiosa, & re
gulaitèr prohibita, cū de successiōe agi
tur .l. pactū quod dotali .C. de pact. ità
resp. Rimin. in d.l.fi. & Aquens. in d.l.
stipulatio hoc modo cōcepta de ver. ob.
vt refert Cagno. in d.l.fi. nu. 170. de pa.
¶ Nec refragatur resp. Cagno. q tūc in
tèr viuos dispositio est odiosa, & prohi
bita, qn p pactū quis hæreditatem dare-
cogeretur: secùs si p pactum non datur
hæreditas: sed conseruatur quis in iure,
et facultate succedendi ab intestatò, & te
standi facultas non alteratur: quià ex se-
quenti ipso huic medio respon. pz, dū sub

238 dit hæreditas nullatenùs p pactū dari
pōt, et q libera testandi facultas non tol
leretur. Dec. in 9°. 184. col. fin. vers. n ē
tollitur, & cōtractus, virtus et nsur de tert.,
cōtra .l. veil a contrahentur .ff. de ver. ob.
Alex. in 9°. 28. col. 2. vel. 3. Dec. in .l. li-
cet intèr fratres circà pr. & ibi l. s. C. de
pact. Vndè ab hac resp. receditur, & ali-
am tradit, vz q .l. hereditas pcedat in ex
traneis, & nō in filiis, ſm Ias. vt est dictū.
& lz Bar. dubitet, ipse dicit, q hec dic-
tum est cōe, & verum ſm scrib. in .l. licet
.C. de pact. vbi Aquens. col. 2. & 1 ac res
239 ponsio & hoc, q hæreditas filiis: &
non aliis pacto dari posse, & q hec casu
pcedat cōis opinio Bar. ſm Cagno. in d.
l. fi. nu. 173. & seq. vbi dicit hoc esse notā-
dū: quià non est tactum p doct. lz med.
Papien. pōst suā illius .l. repetitionē pri-
mo loco editā in eorū scriptis verum vero
bum de hoc fecisse, nec tamen non refra-
gatur cōclusioni: quià nos nō in filia: sed
in collateralibus loquimur, adeò q co-
stra conclusio procedet, et ſm doct. tenē
tes contrariā partē. Io sup resp. q etiam fi
lia non procedit nā lz filiæ hereditas pa
to dari possit, hoc est de iure ciuili comi.
cui p statu. est derogatū, quod vult, vt do
tata excludatur, & pse paciscēte, vt dotata
non excludatur, est pactū ex diametro cō
240 trà statu. quod nō vz .l. iuris gētiū .§.
alt ptor .ff. de pact. cum sim. Sic denlq.
concludimus. q primogenita dotata ab exi
stente in capillo excluditur in feudo, non
obstāte succedendi reseruatione, dotātis
consensu, dotationis tpe facta, stāte statu,
q dotata siuè à masculis, siuè à fœminis
in capillo excludatur.
241 ¶ Limitatur primò d. conclusio: nisi mu
lier primogenita p patre: & non in totū do-
tata fuisset: quia non excluditur. ſm An
dre. in d.c. j. col. 8. nu. 31. de na. su. fe. p dicti
glo. in cōst. vt de successionibus. & sequ. do.
Blas. Lanc. hic q. 17. Sed aduerte, q si-
mouetur ad tenēdū hoc p rōem, quā sē
tire videntur pdict. doct. nō vi verē: quià
dicunt, q ideò succedit: quià pr, vel do
tans velit eā potiùs ad successionē admit
tere, q dotare, & sic q operetur dotātis con
sensus: quoniam tūc pacto daretur hæ
reditas cōtrà .l. hereditas .C. de pact. &
iuri publico derogaret pactus, cōtrà .l. ne
mo pōt .ff. de leg. j. Sed rō est: quià do
242 tata nō dr, q totalitèr nō est dotata: Ergo

nil actũ vt, cũ aliquid addendũ supest.l. cũ ad syllanianũ .C. ad sylla. Maria.Soc. in rubri .ff. de leg. j.nu.22.fo.28. vol.4. rep. siluari nõ possunt, quasi sentire velint, q frater, vel dotans dando dotis partem eam dotare noluisse videtur : nõ vt opeẽ eius consensus : sed dotis defectus : at vt cũ p hic d. limitationẽ verã opinamur.

243 ℂ Secundò limita : nisi mulier iusto fratris, vel dotantis metu dotem reciperet, vel alia iusta causa dotationẽ impugnet. c. j. extra quod me. ca. nam p metum dotẽ aliquo p mittente, nulla est dotis pmissio. l. si mulier. § si duo .ff. quod me. ca. fm Andr. in d.c. j. nu.31. de na. su. feu.

244 ℂ NONO Q. quid si dos est constituta, vel promissa, vel in testamẽto relicta, & nullum est sequutũ matrimoniũ: an mulier pgenita excludatur, stante d. statu dotatã excludẽte?

245 ¶ Primò, q vel dicta excludatur, & quòd partis sint : propriè, vel destinatiõe dotati esse, puta q cõstitutam promissã, vel testamẽto relicta dos extiterit, tenuit Bar. in .l. cũ in cẽtũ. §. it. o gño .ff de con. & de. & in .l. nõ est matrimoniũ ff. de ritu nup. & in .l. qui pupillã .ff. de adul. & in .l. cum plures. & cũ tutor .ff. de adm. tu. Bal. in .l. fi. C. de spons. Bal. Paul. et moder. in .l. non sine. C. de bo. lib. & in .l. fi. C. vnde vir & vx. & cæt. cumulati p Bru. in trac. fœmin. ar. 6. memb. 4. q. 7. nu. 213. qui dicit ab hac opin. nõ esse recedẽdum pp authoritatẽ pdictorũ doct. q in pratica vĩ cõsueta sine appbata : lz in puncto iuris verior sit contraria opinio. Io. Hannib. in rub. ff. sol. ma. nu. 30. 141. & .431. qui dicit esse cõem opinionẽ. Fran. Niconiti nu. 147. & Thom. Parpal. nu. 29. in d. rub. ff. sol. ma. fo. 8. & .33. vol. 3. rep.

246 ℂ Mouentur arg. tex. d. l. non est matrimoniũ .ff. de ritu. nup. et .l. qui pupillam .ff. de adulter. vbi paria sunt, quod mulier sit desponsata de præsenti, & quòd sit denominata, vel testamento id matrimonium à patre destinata, vt adulterii eul teneatur. ¶ Sed ad hoc resp. Soc. in rub. ff. so. ma. q ideò talis benigna sumitur interptatio in casu d. ll. quia de pœna

247 euitanda tractatur, ☞ & pœnæ sunt molliendæ. ar. l. fi. C. de inter. matr. l. si pses, & .l. pen. ff. de pœn. sed hĩc de exclusiõe tractatur, q est odiosa .l. cũ quidã .ff. de lib. & post. l. maximum vitium .C. de li. pre. & consequẽter restringenda est interptatio &c. ℂ At huic replicat Io. Hannib. in d. rub. so. ma. nu. 143. infariã. Pri

248 mò: ☞ quià statu. fœminas pp masculos excludẽs est fauorabile, rõe conseruãdæ agnationis. vt p Bal. in d. l. maxim ũ vitium. cu add. q est cõis opinio. Bru. in d. tra. de statu. fœmi. ar. 3. fa. ie tex. cũ glo. in .l. j § sed si seruus .ff. de ven. insp. .l. j. §. & gñaliter .ff. de ven. in pos. mit. & .§. fi. inst. de pat. po. & hoc satis concludere dicit, quicquid dicat Soc. ¶ Contrà verò hanc solutionẽ insurgit Cerasi. in .l. qui liberos nu. 42 .ff. de ritu nu. q fauor agnationis conseruandæ, tũnc p statu. cõsideratur, cũm filia est dotata : sed casu, quo non est dotata, statu. noluit illã excludi, & statu. implendum est, pro vt p pa eius verba desiderant, fm Bal. in .l. j. C. de arbi. et sic dicit ad hoc esse rectè responsum : lz cõtrariã tenẽtes opinionem, hoc obiectum non bñ soluãt. ℂ Secũdò ad resp. Soc. replicat ipse Io. Hannib q non obst. q d. l. nõ est matrimonium. et l. qui pupillã in causa fauorabili loquãtur : tamẽ alia rõe de testamẽto destinata df dos, & cõsequẽter dispositio statu.

249 in ea locum habet: ☞ quia testatoris voluntas est lex §. disponat in auth. de nu. & rõe istius voluntatis iunctæ cum : sensu legis, illud, quod erat punibile, est ciẽ impunibile, & differẽtia nõ est inter desponsatã de pñti: & in testamento nuptuĩ destinatam, vel nominatam : similitèr & in dote non erit differentia inter ppriam, & destinatam dotẽ, voluntate testatoris a lege approbata. ℂ Hoc solui posset secundùm do. Blas. hic q. 23. q testatoris voluntas in allodialibus operatur: secùs in feudalibus. c. j. de suc. feu. sed d. ll. in allodialibus: & non in feudalibus locum habere. ℂ At hæc solutio pcederet, si feudum esset ex pacto & prouid. secùs si esset hæreditarium : ☞ nam testatoris voluntas in feudo hæreditario operatur, sicut in allodialibus, itaq hæres contrà testatoris factum venire non põt. etiã, q confecerit inuentarium : fm cõem opinionem, quam testatur Siluan in s°. 30. nu. 33. & seq. Alex in s°. 28. nu. 13. lib. 5. & cæ. cumula. p Ari. Pinnel. in tra. de bon. ma. p. 4. nu. 92. ℂ Ideò alitèr respondendũ in casu d. ll. patris voluntas operatur: se.

in casu

In casu nostro quia nō debet esse in potesta te priuari filię beneficium statuti tollere, quae si dotē non recipit, succedit. l. nemo potest. ff. de leg. 3. nā mulier nolo dotaris dicere potest, vt late examinando concludit Andre. Iser. in c. j. de na. succe. feu. et sic si lex in casu d. ll. testatoris volūtati cōsentit, in casu psēti resistit. ¶ Tertio modo ad respo. Soci. replicat Io. Hānibal. nā legitima testamento relicta, filia à successione patris non dicitur exclusa. §. j. in aut. de men. & femi. §. fin. verfi. ad hec in auth. vt cum de appel. cogno. auth. nouissima. C. de inof. te. sed dos loco legitimę succedit ex mēte statuētiū, sm̄ cōem opini. doct. in. l. titio centū. §. titio genero. ff. d cō. & demo. ergo dote testamēto relicta, à successione filia non dr exclusa, & cōsequēter in materia odiosa non sumus, cū de exclusione nō tractetur, et sic non obst. d. l.
250 cum quidā, & l. maximū vitiū. ¶ Sed ad hoc respōdetur, quod dos loco legitimę non succedit sm̄ magis cōem conclusionē quia in testator Io. Rub in rep. l. pater filiū no. 164. ff. de inoffi. testa. de qua supra dix. vnus q. j. istius tōis intellectus.
¶ Praetereà negari nō potest, quin de exclusione successionis sibi ab intestato cōtingētis tractetur, quià legitima nō est portio ab intestato cōtingens: sed tertia pars portiōis ab intestato cōtingētis, si quatuor sunt filii, si uero plures sunt, semis existit, auth. nouissima. C. de inof. te. & antiqui tus aliter legitimae portio fiebat. l. parentibus. C. eod.
¶ Secundo contra primū fundamentum q. principalis respō. Soci. nā in casu d. l. nō est matrimoniū, & d. l. q pupillā, verba legis requirētis cōsensū patris, vt inter filiā pupillā, & tutorē, eiusq filiū contrahi possit matrimoniū, verificāt. l. cū post. §. nuptiis. ff. de iu. do. cū alioqui matrimonium inter eos interdictū fuisset, toto ti. C. de interd. mat. inter. tuto. & pupil. sed in casu psenti verba statuti propriè nō verifi
251 cātur in cōsensu: sed in dotatiōe, ¶ Vnde dispositio, q̄ d dote loquitur, vbi de mulieris fauore non agitur, in dote destinatione lato modo supra locum non habet. l. lex iulia. ff. de fun. do. iuncta. l. j. ff. p
252 dot. ¶ Sed ad hoc replicat Io. Hānib. nā testatoris cōsensus legis prohibitionē cessare facit, q̄ matrimoniū inter tutorē, & pupillā contrahi vetat, Bal. & Sali. in. l. pe. C.

253 de Interd. matri. & in d. §. nuptiis ☞ eodē modo in dote destinanda testatoris volūtas multū operatur. l. qui filiū, vbi pu. edu deb. l. cū vnus. §. fin. ff. de alim. & cib. leg.
254 ☞ Vnde si dos testamēto filię legetur, filia pterita nō dr. Anto. de Bot. & coiter canō. in. c. rainutius extra de testi. & consequenter à successione excluditur, ita pari modo in casu statuti pp dotem sibi testamēto relictam à successione mulier excluditur.
255 ¶ Sed hoc soluitur nā dos testamēto relicta intelligitur sub cōditione, si nupserit, vel cū nubilis fuerit etatis effecta, sm̄ opini. Pauli. C. in d. §. titio genero, q̄ cōiter est
256 recepta: ☞ Et quae cōditionaliter est dotata, saltē ante conditionē impletā dotata non dicitur, vt ait Bru. in d. tra. foem. ar. 11. n. 3. vsq ad. 37. quam opi. de mero iure asserit esse verā, & in effectu ita tenz Fabi. de Gioc. hiem auth. nouiss nra n. 10 C. de inoffi. test. cui accedat tex. in. l. j. §. si sub cōditione de col. do. vbi dicitur, quod mulier dotata esse incipit, cū est purificata cōditio cum concord. addu. p Camill. Vsitranoū in rub. ff. soluma. nu. 74. fo. 54. vol. 3. repete. ergo verba statuti in dote testamento relicta ante purificatam conditionem non verificantur ità respondet Iohannes Corasius in. l. qui liberos numero. 39. digestis de ritu nuptiarum. foli. 236. volumine secundo repeten. ¶ Praeterea testatoris voluntas in dote destinanda non adeò operatur, vt statuti beneficium tollat d. l. nemo potest. ff. de leg. iii.
257 ¶ Tertiò contra primum & principale fundamentum, facit: nam destinatum ad aliquid faciendum, antequàm illud fiat, nihil operatur. lege cetera paragrafo finali digestis de legatis primo, lege ligni paragrafo lignum digestis de legatis tertio, lege si non dūm. C. de furtis, quas leges adducit Iohānes Corasius in dicta lege qui liberos numero. xxxxii. digestis de ritu nuptiarum fo. cclvi. volum. secūdo rep. & Camillus Vsitraninus in rub. ff. sol. ma n. 74. fo. 53. volu. tertio repeten.
¶ Quartò contra idem fundamentum faciunt praedictae. ll. non est matrimo. et. l. qui pupillam quae pro dicto fundamento allegantur, & modo in contrarium retorquentur: nàm dictis in legibus habetur, quòd destinata ad matrimonium pōt matrimonio copulari cū tutore, curatore eorumue filiis: sed non, quòd matrimo

tñ si copulatum dicitur sola destinatione,
idcircò, sicut destinatio ad matrimoniū,
vel præcedens dispensatio matrimonij nō
faciunt, ità & relictum pro dote, vel dā-
dæ dotis ordinatio non est dos, nec dotē
facit: sed quid dotis causa factum censet.
ita Brun. in d. tr. 6. memb. 4. q. 27.
258 ¶ Quintò aduersus idem fundamentum
facit: nam destinatio ad aliquid, illud qd
impropriè censeri facit, vt pecunia ad im-
mobilium emptionem destinata, immo-
biles censetur, no. in .l. certa. §. sed & si pa
tauer e. ff. de leg. 3. vbi Ias. hoc declarat.
259 ☞ & actionem ad rem hēns, rem ipsā
impropriè censetur hēre .l. qui actionē.
ff. de reg. iu. sm Saluiol. nu. 43. & seq. in
rub. sol. matr. fol. 4. vol. 2. rep. vbi vult
260 ex mente Bar. in d. §. uno genere, ☞ quæ
dotata rōe destinationis, sit absq; eo, loqn-
di vsu impropriè dotata dicatur; & ità te-
nuisse largissimè inquit Bal. nouel. in tra.
261 dot. p. j. col. v. ver. quarto modo, ☞ &
statu. p̄ clusiuum exorb. eiusmodi verba, sm
veram, ac propriam & non sm impro-
priam, & fictam significationem intelligi
debet, Bar. in .l. omnes populi in mā
teri. p̄ anonis declaratiuæ .ff. de iust. &
iur. & in .l. non dubium .C. de leg. Sal. in
.l. seruu nostri .C. de nox. per tex. in .l. j.
§. li .q. nauem .ff. de exerc. act. & .l.
non aliter de leg. 3. & tanto magis hoc sta-
tu. est restringendum: quia ex fœmina
rum parte est odiosum, sm plurimorum
opin. de qua hētur in .l. ij. C. de in ius vo.
vt ait ipse Saluiol. in d. rub. fol. ma. nu.
46. ¶ At contrà hoc replicatur: nam
statu. verba, & si regulariter propriè: &
non impropriè intelligi debeant: tñ hoc
in fauorabili statu. fallit, vbi larga fieri de
bet interpretatio, iuxtà no. per docto. &
præsertim Alex. in antepenul. col. versi.
formas etiam, & in penul. colu. versi. attā
puto in .l. qui se patris .C. vnd. lib. cum
conc. per Saluio. in d. rub. fol. ma. num.
45. Et lz ēt in materia fauorabili dicendū
videatur, q verba statu. propriè capi de-
beant: & non impropriè .l. non aliter, &
ibi no. .l. librorum .§. tñ cassius, & .l. ille. aut
ille .§. cum in verbis .ff. de leg. iij. Attñ d.
medium defendit V. Saluiol. p̄citato in
loco. arg. quia indefinita æquipollet vni
uersali non propriè: sed impropriè. Bar.
262 in .l. si pluribus in prin. de leg. ii. ☞ & tñ
in fauorabilibus indefinita æquipollet vni

uersali, Bar. in d. l. si pluribus in fi. & p. l. li
gus ita .ff. de test. tu. & .l. qui filiabus
prin. de leg. 3. & ità ēt (inquit) defend.
re Ias. in d. l. non dubium .C. de leg. &
sic in fauorabilibus impropria sum pōt
interpretatio. ¶ Sed ad hoc respenderi
pōt, q in allodialibus, & non in feudali-
263 bus prædicta procedunt; ☞ nam inde-
finita in consuetudinibus feudalibus non
æquipollet vniuersali, quia in materia feu-
dali non est arg. à legalibus vtendum: sed
consuetudo, pro vt scripta est attendi de-
bet, à verborū proprietate non recedēdo,
Soc. in consi. 278. in q. vertentū col. j. vol.
2. vt refert Curt. iun. in tra. feu. p. 3. q. 4. vbi
subdit sm eūdem Cur. ibi, q ad ipsas cō-
munis correctionem indefinita non æquip-
pollet vniuersali: secus in his, quæ sunt
p̄tèr, vel sm ius cōe, vt tūc æquipolleant;
264 prò quo facit, ☞ q causa feudalis, quæ
per consuetudines decisa non reperitur, de
terminari debet per arg. & similia iuris ci
uilis. c. j. vbi Bal. & cæte. de feu. cog.
¶ Secundo resp. pōt, si non placet d. so-
lutio: nam hoc statu. est partim fauora-
bile, & principaliter, masculorum fauo-
re, & partim odiosum, secundariè odio
fœminarum, quæ excluduntur, vt est su-
265 prà in hoc libro tactum. ☞ Et quando
statu. est partim fauorabile, etiam princi-
paliter, & partim odiosum, et secunda-
riè, saltem ex parte odium continente est
restringendum, iuxtà doctrinam Bal. in
& Sal. in .l. ij. C. de in ius voc. quam seq.
videtur Alex. in .l. si constante .ff. solut.
matrim. ¶ Sed hoc reprobari inquit
ipse V. Saluiol. in d. rub. sol. matrim o.
per doct. in d. l. ij. pro quibus subdit esse
doctrinam Bar. in .l. librorum in versi. si ve
rò continet odium filij .ff. de verb. signi.
& textum in .l. filium .ff. ad macedonia.
& in .l. senatus consulto .ff. de ritu nupt.
¶ At dato, q dictum medium reprehen-
266 tur: tamèn aliter responderi pōt: ☞ q
statutum dotatam excludens fauorabile
non dr, antequam mulier dotata existat,
& consequenter, nec larga, nec impro-
pria fieri debet interpretatio, secundum
Io. de Crrasit in in dicta .l. qui liberos nu
267 xdū. ff. de ritu nuptiarum. ¶ Insupèr
respondetur: nam interpretatio, vt ea
sus impropriè comprahensus intelligatur
tur in stat uto, ità demum fieri debet, vt
si eadem omnium comprahensorum
ratio

rario militat, alioquin fecùs ut, patet ex
no.per Dy.in ru.de re.iu.in.vi.dum dicit
268 ☞ q indefinita, quę impropriè æquipol
let vniuersali, non æquipollet ei, vbi est
diuersa ratio, omnium, et singulorum
sub ea cóphēsor p.l. q̃sitũ .§.illud fortas
se.ff.d leg.3.&.l.si cui lana in pri.eod.titu.
iuncta.l.pediculis.§.labeo.ff.de auro, &
arg.leg.glo.in.c. vt circà verbo alieṇ ec
clesiasticor de ele.lib.6. Sed in dotata ꝓp
riè & impꝓpriè nõ ē eadē rõ: nã una recepit,
altera adhuc nõ recepit dotē, imò eã sub
conditione habet, si nubet g &c. ¶ At ad
hoc sub verbo fortè respondet ipse Vin
269 cẽt.Saluio. ☞ nã masculus vsq ad sentē
tiã dotem realitèr offerre potest, & erit,
ac si ab initiõ mulier dotata fuisset. alleg.
Brunu.in d.tract.arti.6.membro.4.q.7.
Campeg.Bono.in d.tract.dot.in ultima
parte q.30.Alber.in.l.iulianus.§.offerri.ff.
de actu.emp.argu.l. rē alienã la i.§.fin.ff.
de pig.actio.eũ ibi no.ꝓsupponit dõ sti ip
se Vincēt.quòd hęc offerendi facultas trã
seat ad successorē masculum.l.si statuliber
270 .§.fin.ff.de statu liber. ¶ At cõtrà hoc fa
cit.nã oblatio dotis vsq ad sentētiã, vt fœ
mina excludatur, tunc sufficit, qñ statu.fœ
minas excludit, & deindè dotari mãdat,
vt consuluit Ang.in 9°.349.secùs si statu.
dotatã excludat, vt in casu nostro: quia tpre
delatę successionis requiritur esse dotatã,
& nec sufficit dotē offerri, fm Paul. Cast.
in d.§.meo genero, & Abb.in 9°. 107.quæ
post sunt vol.1.fm eũdē Bru.in arti.6.mē
bro.4.q.12.nu 247.vsq ad.249.& rõ pre
dictę distinctiõis est: q̃ qlitas adiecta ver
bo, regulatur fm tẽpus verbi.l.in delictis
.§.si detracta seu si extraneus.ff.de noxa.
.l.si titius.ff.de mil.testa.Bar.in.l.ex facto
.ff.de hib.et post. ¶ Preterea stãte statu.
quòd dotata nõ succedat, nõ est verum,
quòd facultas dotē offerẽdi ad successorē
trãseat: nã si ipse de cuius successione agit
facultatē dotē offerẽdi nõ habet. & fœmi
nã excludere: quià priuatus statuti benefi
cio tollere non debet.l.nemo potest.ff.de
leg.1.&.And.de iser.in.c.1.de na.suc.feu.
& tenuimus suprà in.q.4.istius cõis intel
lectus, multo minus successor eius hanc
271 dotē offerẽdi facultatē habebit. ¶ At
ab hoc responderunt nã oblatio realis ex
necessitate ordinationis, destinationisue
ãte a facte, ad quã posteà retrotrahit.facit
272 actũ, ac propriã dotē p regulam, ☞ q si
nis ad principiũ retrotrahitur, qñ, à prin
cipio necessariã habet cõsequentiã.l.3.§.
Scie.ff.de mino.l.damni infecti.§.sabin
.ff.de dam.infect.Soci.in 9°70.vol.4.
273 ¶ At aduersũ hoc nos dicimus: nam vt
factũ uno tpe ad aliud tpus retrotrahatur
necessariò requiritur, q extrema sint habi
lia: extremũ à quo, & extremũ ad quod d.l.
bonorum, q literis aureis est scribēda, fm
Bar.ibi.ff.rem rath.hab.& latius idē Bar.
declarat in.l.si is qui pro ēptore.ff.de usu.
cap.fm Cur.iu.in.l.edita.C.de eden.nu.
88.fo.107.vol.vii. At tpe delatę successio
nis debet ēē mulier dotata, vt excludatur
d.l.in delictis.§.si extraneus.ff.de nox.cũ
simi.& sic dotē habere debet, antẽ q̃ succes
sio deferatur: sed vt dos post delatam suc
cessionē tradita ad tpus retrotrahatur, q
delata nõ erat successio, extrema nõ sũt
habilia: antè delatã successionē ius succes
sionis fœminæ nõ erat q̃situm: post verò
delatã successionē, ius est ibi q̃situm, & re
trotractio per ius quæsitum impeditur, sic
274 cũt in legitimatiõe dicimus: ☞ nãm le
gitimatio in præiudicium iuris alteri q̃siti
nõ retrotrahitur, fm cõem sententiam do.
in.l.gallus.§.& quid si tñ.ff.de lib.& pos.
vbi Soc.nu.28.Ias.nu.90.Galia.n.82.Fer
Gar.nu.258.Crot.n.125. ¶ Præterea res
põdetur nã dato, quòd dos realiter obla
ta post delatam successionem ad tpus de
latę successionis, vel antè delatã successio
nē retrotraheretur, negari nõ põt, quin tpe
delatæ successionis dicatur fictè, & impro
275 priè, & nõ verè dotata, ☞ Et statutum
secundùm propriam significationem, &
non fictè intelligi debet, secundùm Bar.
et doct.in.l.pẽs populi.ff.de iust.& iur. fa
cit.l.iii.§.l.ce.verba.ff.de neg.gest.l qęqd
astringēdæ.& ibi doct.ff.de verb.obl.l.2.
.§.si is qui nauem.ff.de exer.act.
¶ Sed ad hoc respondet Vince.Saluiol
in d.rub.ff.solu.ma.quia statutum non re
quirit tpe delatæ successionis esse dota
tam, vt excludatur: sed simpliciter esse do
tatam: sed quòd debeat tpe delatæ succes
siõis esse dotata, ē p interpretationē à regu
la iuris communis sumptam, de qua in d.
.l.in delictis.§.si extraneus.ff.de noxa.&
.l.pen.d fundo instr.cũ simi. vbi habetur
quòd qualitas adiecta verbo &c.
¶ Sed hoc soluit: nã lz lex iuris ciuilis &
nõ statu.interpretetur, vt tpe delatæ succes
sionis dotata esse debeat: Attamē lex illud

interpretatur secundum proprietatem verbi (dota
276 ta,) quod est in statu. [illegible] nam preteriti perfec
ti verbum, actum denotat perfectum. l. si quis id
quod cum ibi no. ff. de iur. om. iudi. cum sim.
277 ¶ Preterea resp. nam expressio eorum que ta
cite insunt nil operatur. l. nō recte & ibi
Bal. C. de fi. [illegible] l. aliquando & ibi Bar. ff. de
fideico. seu frustra ab homine exprimitur,
quod ipso iure subintelligitur. l. qui [illegible] §. [illegible]
ff. de distra. pigno. d. l. recte, & frustra exp
mitur, quod tacite subintelligitur. l. [illegible]
bit. in §. [illegible] de here. insti. & frustra
fit p plura, quod fieri potest p pauciora. l.
[illegible] ff. quod met. ca. l. si plures. §. in refutato
riis. C. de ap. ¶ At statuentes scientes pro
priā significationē verbi, (dotata,) quod
requirebat tpre delate successionis esse do
tatā, p regulā iuris: quia qualitas adiecta ver
bo regulatur secundum tempus verbi, si hec verba
(tpre delate successionis) expressissent, fru
stra expressissent, & eorum expressio verborum
nihil operata fuisset: qa iam in ipso textu ver
bi proprietate atque significatione, & sic p
[illegible] principale pro hac par
te affirmativa [illegible] redditur.
278 ¶ [illegible] filia dota
ta [illegible] exercuit;
[illegible] §. [illegible] ff. de cōdi.
institu. [illegible] haeredi. ff. de statu. Bar.
in d. [illegible] si qui [illegible] cōditio, q de iu
re impleri necessitatem habere negat, ē facto imple
ri sufficit ut d. [illegible] ¶ Sed ad hoc resp.
So[illegible] in d. rub. ff. solu. ma. quod in d. l. ab
[illegible] testatoris dispositio erat impossibi
lis: nisi intelligeretur de implemento de facto,
quod non contingit in casu d. statuti: qa possi
bile est, quod pater [illegible], & cū dotem
[illegible] cōditio. ff. de cōd. & demon. [illegible]
Io. [illegible] & alex. & [illegible] in d. l. [illegible] liberos
[illegible] ff. de [illegible] sup. ubi dicta expositio
ne fortiter negat, & id [illegible] modo
nos [illegible] qa impossibilis de iure
erat ibi conditio, ut nō [illegible] manu
mitteret. l. 4. C. de his qui a non domi. ma. &
279 verba que nō possunt intelligi de iure, in
telliguntur de facto. l. haeredibus. §. fin. in
fin. ff. ad treb. [illegible] §. [illegible]
quidam, cū [illegible] ff. de verb. ob. [illegible]
si de iure intelligi possunt, verba dubia
[illegible] alter prelata, vt iu
ris effectum habeat intelligi debet. [illegible] §.
fin. ff. quod quis iur. l. hec conditio in prin.
ff. de cōdi. & demō. & clarius de cōditione
implenda distinguit Pau. Castr. d. l. multi
er. §. si quis de cōdi. insti. quod aut cōdi
tio nullo modo de iure adimpleri potest,
& sufficit adimpleri de facto, vt d. l. & l. in. e
ius de cō. & de. aut quocunque modo adimpleri
pōt, et eo modo adimplet. l. [illegible] in p. ff. de
cōdi. institu. aut potest de iure effectum
sortiri, & iste est casus nr. & tūc de facto
adimpleri nō sufficit nisi de iure adimple
at d. l. hec cōditio la grāde. ff. de cō. & de.
280 & facit, quia ubicunque verba dispositionis pos
sunt recta proprietate ab initio verificari,
nunquam ex post facto ad sensum improprium
extenduntur. l. verbis. ff. de vulg. & pu.
¶ At contra hoc facit: nā cōditio q facto
adimpleri pōt; qū de tali in plenario est
antea cogitatum. Bar. in l. communes. §. [illegible]
cū quis. ff. de ver. ob. p tex. in d. l. [illegible] §.
tres haeredes. ff. ad treb. [illegible] in l. ex fac
to. §. si quis rogat, [illegible] l. haeredib. §. fi.
ff. ad treb. ubi in cōditione adimplenda, filii
naturales veniunt: siquidem de illis fuit co
gitatū, & ita cōtingit in casu d. l. mulier. §.
si quis, quod testator de tali in plenario de
facto cogitavit; qū servū manumitti et
heredē ee iussit. Sed fauore agnationis con
servāda ut hic statuētes cogitasse de tali
dotatione de facto [illegible] ¶ Sed hec [illegible]
nā nec agnationis fauor, nec [illegible] facto
implementū p statut. [illegible]
[illegible] dotata existat, [illegible] dixim [illegible] Co
281 ra. in d. l. qui lib. ff. de ri. nup. ¶ Tertio prin
cipaliter facit: nō verbū dotata [illegible]
pōt [illegible] si coepta fuerit dotari [illegible] expo
sitionē facit tex. cū glo. in d. l. [illegible] pign
acti. & ibi Sal. & in Io. Hāni. in d. rub. ff. sol.
ma. num. 4 [illegible]
[illegible] At [illegible] cadit
[illegible] in nō nupta. l. q [illegible] ff. [illegible]
cū [illegible] §. fi. ff. [illegible]
in testamēto [illegible] mulier [illegible]
sit, [illegible]
[illegible], & statuto [illegible]
¶ Ad ad hoc respon. [illegible]
significatione operari nō possunt, ad im
propria trahuntur [illegible]
[illegible] ubi Aug. [illegible] Bar.
& [illegible] significatio
[illegible]
[illegible]
[illegible] l. in [illegible]
[illegible] verbū (dotata)
[illegible]
[illegible] dixit Na
tap. [illegible]
tex. in l.

tex.in.l.qui here.& in.l.meulus.ff.de con
di.& de. nec obstat, quod dicit Hanibal.
283 hoc esse falsum: qm̃ qdẽ cõtrariũ patet ☞
maximè quia verba in potiori capiuntur
significatu.l.).§.qui in ppetuũ.ff. si ager
vecti.vel.emph. pet. ¶ Quartò prin
cipaliter facit: nã verbo (dotata) in sta
tuto posito, verbũ (fuerit) suppleri de
bet, ita quòd tẽpus futurum inspiciat, &
sic qñcunq; dotatam esse sufficit, vt mu
lier excludatur.l.ploria cũ ibi no.ff.de iu.
codi.cum cõcord.ad hoc alleg.p eundem
Hanniba.in d.rub.solu.ma.nu.487.
¶ At hoc ẽ falsum: nã participium (do
tata) est pteriti pfecti, & actum denotat
pfectum, & qualitas adiecta verbo regu
latur ſm tempus verbi.vulgata.l.in delic
tis.§.si extrane⁹.ff.de noxa.cũ simil. Nec
d.l.pdicta cõclusio probatur, imò ex dia
metro totum habetur oppositum: nã ibi
verbũ futuri tẽporis, quod ibi verbum ẽ
(reliqro) cadit in preteritum tempus.i.(si
reperitur relictũ.) At hic exigitur, vt ver
bum pteriti tẽporis futurũ comprehẽdat.
Nec dici potest, quod in uno ex contrari
is disponitur, in alio disponatur; qñquidẽ
istorũ casuum diuersa militat rõ. doct. &
maximè Soci.in rub.ff.de aequ.posse. q
apertè ex disponentis voluntate colligit.
quatenus disponens, volens valere; quod
relicturus est, quod reliquit ẽ valere vult s
secus si quod reliquit valere vult: quia nõ
psumitur velle, quod relicturus est valere
284 ☞ siquidẽ testatoris volũtas sit vsq; ad
mortẽ ambulatoria.l.4.ff.de adim.leg.cũ.ss.
285 ¶ Quinto principaliter facit: nam dos p
missa, & non tradita, propriè dos dr̃, petri
in rub.C.de do.promissio.l.si pro dot. &
.l.ad exactiõẽ.ff.d iure do.& latissimè exa
minãdo cõcludit Io.Hannib.in d.rub.ff.so
lu.mat. & in specie nu.4-21.respondet ad
doctor. dicẽtes: dotẽ promissam impprie
dotẽ dici, distinguendo, quòd aut promis
sio de dando, aut ipsum promissum cõsi
deratur; primo casu impropriè: secũdo ue
rò propriè dos dicitur; quia res designa
tur, q oneribus matrimonii seruire debet
dos cũ promittit, ar.l.auunculo.ff.de cõ.
fine cã, quod maximè afferis procedere, si
286 matrimoniũ est contractũ ¶ Et hinc ẽ, q
statu.disponẽs: maritũ pdecedẽte vxore
dotẽ lucrari debere, et in dote pmissa lo
cũ hẽt. Ang.in.l.si pdiorũ C.ad.l.fal. Pau
& Alex.in.l.si marito.ff.sol.ma.& pge.per
Alex.& mod. in.l.si donaturus.§.i.ff.de
cõ.ob cã. vbi Alex.ait magis cõem, & in.l.
nõ tm̃.ff.de re iu. quod pcedit, et stãte sta
tu, qp verba pprie intelligũt. Bal.nouell.
in trac.do.in p.parte q testatur ista cõem
opinionem, cum aliis cumulatis p Bru.ꝑ
allegato in loco. ¶ At hoc fundamen
tum procedit sequuto matrimonio. Co
rass.in d.l.qui liberos nu.31.ff.de ritu nup.
Vincen.Saluio.nu.69.vbi dicit esse cõem
opini.lz in nu.81.dicat esse dubiũ, & in du
biis à cõi opi.nõ esse recedendũ, & ergo
tandum relinquat in d.rub.ff.sol.ma.For
tu.Garzia.in.l.legitima.ff.de pact.nu.27.
287 fo.394.vol.1.rep.qui dicit, q dotis pro
missio non differt à dote, sicut pactũ do
nationis est donatio per tex.in.l.fin.C.de
do.pro.quod sequuto vel e matrimonio
intelligit. Fran.Nicen.in rub.solu.ma.n.
150.& Camil.Vitat.n.74.fo.55.vol.3.Io.
Crott.in.l.si cõstãte nu.14.ff.solu.ma.fo.
288 .165.vol.3.qui dicit ☞ dotis promissionẽ
& dotis dationẽ aequiparari, & statu.loqns
in uno, locũ habet in alio, virtute adequa
tionis. Thom.Parpa.in d.rub.nu.29.fo.
543.vol.3.& cęte.p ipsos aducti, qui diuer
sum casũ à nostro esse sentiunt, vbi nul
lo sequuto matrimonio qrimus: si verò
sequutũ fuerit matrimoniũ, nõ exami na
289 mus. ¶ Sextò et vltimò pncipaliter fa
cit: nã participiũ (dotata) à lege, vel sta
tuto prolatũ, in preteritum, & in futurum
verificari põt.l.illicitas in prin. & ibi Bal.
.ff.d offi.psid.& sic siuè in pñtiam, siuè
in futurũ dotata sit, semp per statu.cõpre
hẽdetur, ita Io.Hannib.in d.rub.solu.ma.
nu.152. ¶ Sed ad hoc resp.nã in d.l.parti
cipium (factas) futura cõprehẽdit, vt de
cidentur p legẽ; quia lex semp loquitur
.l.arriani.C.de haeret, cũ nõ pferatur re
spectu certi actus: sed in genere, & ad hoc
semper allegari dicit ibi Bal. secùs si pro
feratur respectu certi act⁹: qa pteritas verbi
tũc attẽdi dz, vt hic. vbi nõ dubitat à sta
tu.dotã: post statu.cõphẽdam: nã sta. d dota.
loqns, ãte & post sta.dot.cõphẽdit. ceter.
arg.vide p Io.Hãnib.ibiq; gñalia sunt, &
si gñalia referre vellem⁹, ad infinitũ ibim⁹
sed q magis stringũt semp attigemus: qa
veritas in paucis manet, & virtus nõ in
dicendo multa: sed multũ, & sermones cir
cã particularia sunt veriores: lz circa vni
uersalia sint faciliores, vt inqt philosoph⁹.
a.ethi. & ait Soc.in 9⁰ ia sa.nu.1.vol.3.

¶ Contraria opinio est, vt vt indotata
290 mulier non excludatur. Primo: quia dos
sine matrimonio esse nō potest. l. fin. C.
291 d do. antè nup. l. 3. ff. de iure dot. Et statu.
deb et propriè, & strictè intelligi. l. 1. §. si
is qui nauē. ff. de exerci. actio. l. nō aliter. ff.
292 de leg. 3. l. consi. ff. ad muni. ¶ Sed cō-
trà hoc adducitur: quia dos legata, vel de
stinata largo modo dos propriè dr, & dos
nominatur. l. qui filiū. ff. vbi pup. edu. de.
l. cū unus. ff. de alim. & ciba. leg. Nec re
fragatur, quòd statu. strictè debeat intelli
gi: quia id verū: nisi alitèr de mēte statuen
tiū appareat. d. l. nō alitèr, & fauore agna
tionis cōseruādæ, aliud hic de mēte statuē
tiū cōstare vr. ¶ Sed huic medio latè
est suprà respōsum: quia fauor nō consid
ratur p stat. nisi priùs sit dotata, sm Cora.
293 & dato, quòd esset dubiū, à verbor. inter
pretatione propriam dubiis nō est recedē
294 dū. l. non aliter. ff. de leg. 3. ¶ Secundò
principalitèr facit, quia mulier sicut nupta
ēe matrimonio [illegible] non potest. l. quod de
pupillę. ff. cui dies leg. ced. ità nec dotata.
Andre. in c. 1. de na. succe. feu. cū cōcord.
p Bru. in p allegato loco, & maximè quia si
nè matrimonio dos esse non potest, vt di
295 ximus. ¶ Tertiò: quia cōtractus dotis
interuentu rei traditæ pficitur, nec sola ex
promissione, antè rē traditā dos dicitur,
sed dotis promissio, seu pro dote relictū,
seu quid ob dotis [illegible] , qui cōtractus
dicitur innōmati. Bar. in l. iuris gētiū in
prin. ff. de pact. p l. ad exactionē, vbi & A.
Bal. C. de dot. promi. l. legē & ibi Sal. [illegible]
pact. de quo latè p Alex. [illegible] & [illegible]
in [illegible] ff. sol. ma. vbi ad hoc adducunt
l. si pater mulieris & l. si is qui stichū. ff. de
iure dot. [illegible] doris [illegible]
iure dotis [illegible] Bru. in p allegato loco, [illegible]
dos, & dotis promissio [illegible] dona
tio, & pactū de donando, vel vendendo, &
pactū de vendēdo differunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
quod, [illegible] ¶ Sed ad hoc respondē
[illegible] dos improprie
dicatur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
causa, [illegible] dicta.
ff. de sol. ¶ [illegible]
ad [illegible] matrimonii, dos

gnetur: nō tñ adhuc nuptiarū oneribus
296 inseruit, & destinatū ad quid faciendū, antequā illud fiat, nihil operatur l. certi
§. fin. ff. de leg. 3. cum cōcord. p Corasiam
l. 1. g liberos n. 43. ff. de ri. nup. ¶ Quartò: nā participium (dotata) est preteriti p
fecti tēporis, & rē pfectā significat. l. si qu
id cū ibi no. ff. de iuris omn. iudi. Bar. in l.
1. §. diuus. ff. de sicar. sm Socin. in 9. no.
n. 3. vol. 2. l. 3. §. hec aūt verba. ff. que in fr.
tur. ¶ At cōtrà hoc adducitur: nā verbū
preteriti pfecti tēpis à lege prelatū, nō solū
preteritū: sed & futurū tēpus respicit, vt diximus suprà in secūdo fundamento primæ
opinionis: sed tamē solutionē quære.
297 ¶ Quintò facit: nām relictum pro dote
est conditionale: si nubilis fuerit effecta,
vel si nupserit, sm cōem opin. Paul. Ca.
in d. §. in eo genere, quam testatur Bru. in
.xi. q. [illegible] & seq. vt suprà diximus, &
cōditionalitèr dotata saltē in ante cōditionē implearam, dotata nō dicitur, vt ibi
bi dicit Bru. ¶ Sextò facit statū statū [illegible]
exclusione tractans ē odiosum, & ex legē
tes strictè ē intelligendum. l. cum quid. in
298 ff. de lib. & posth. ¶ Sed cōtra hoc dr,
quòd statu. foeminas pp masculos exclu
deris: tamen si ex parte foeminæ [illegible]
sum, tñ ex parte masculorū est fauorabi
le & principalitèr, quo casu lata est exte
sio, vt suprà diximus, & alt sē [illegible]
d. sub solu. ma. nu. 179. ¶ Sed soluitur,
antequā sit dotata, nō dicitur statu. fauora
bile, vt suprà in cōtraria diximus opinio
ne. ¶ Item cōtra hoc adducitur [illegible]
[illegible] excludēs nō est [illegible]
sed limitatiuū [illegible] ad dotē [illegible]
[illegible]
[illegible]
. C. de [illegible] quæ actio
nē [illegible]
[illegible]
[illegible] dotē, perinde ē
acti [illegible] in [illegible]
[illegible] ¶ Sed ad hæc resp.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
299 ¶ Vnde [illegible] foemina excluda
tur, & [illegible] si filia [illegible]
[illegible]
sum dicere

lum dicere nequit. Bal. in l. si. ff. ad treb. Bal. Ang. Imo. & latissimè Alex. in l. gallus. §. et quid si tm. ff. de lib. et post. med. in l. filiæ dotem. C. de colla. sm do. Blas. Lanc. hic q. 23. qui oie t hoc magis cõiter teneri: Secus si statu. dotatam excludit: quia tūc non pp masculos existētiā: sed pp dotē verè receptā; vult fœminā excludi, sm distinctionē Pau. Cast. in d. l. titio centum. §. titio gñō de cond. et de. q̄ frequenti doctorum calculo recipitur, vt est dictū in q.). ad hunc eūdem intellectum, & nos sumus in statu. dotatā excludente, quo casu dos loco legitime non succedit.

℄ Septimò & vltimò facit: nàm hoc .c. si aliquē. sm hūc intellectū de maritata, 300 & de dotata loquitur, ☞ & ad ducte verificationem, vnum interuenire non sufficit. no. in . l. si is qui docenta. §. vtrūm. ff. de reb. dub. & in . l. 3. ff. de hære. inst. sm Affl. in const. vt de successionib' nu. 68. & do. Blas. hic q. 23. & facit. l. qui liberos. ff. de ritu nup. vbi pr filiā nuptui tradere, et dotare tētur. ℄ At huic resp. Io. Hānibal. in d. rub. sel. ma. nu. 171. nā statu. nuptā, & dotatam excludens intelligi debet, si dotādi actus interuenire potuit, alioquin, si aliter pater prouidere nequit, dotandi officium exercuisse sufficit. ar. l. mulier. §. si. ff. de cond. inst. ☞ quia prima officium magis est filiam dotare. l. si. C. de dot. pmis. & satis p̄batur in l. qui filium. & in . l. q̄ā vnus. §. si. ff. de alim. & cibā. leg. & hoc dotādi officium a statu. ppenderatur. ex mēte Bar. in d. §. titio gñō 301 & facit, q̄ dispositio q̄ plures pitos in arte, vel medicos exigit in actu, intelligit. si plures hēri possunt. als in vno verificatur. Bar. Bal. & Alex. in p̄mo cōst. ff. §. omnē 302 & in d. l. semel. C. de re mil. lib. xii. Bar. & Alex. in l. 3. §. eadē de ver. ob. Bar. in l. si in rixa de poen. & in l. 3. de ven. insp. Ang. in l. qui luminibus de serui. vrba. præ. p. §. quod aūt ver. vt neq; in auth. de non alie. col. 2. ℄ Hoc est solutio Soc. in d. rub. fo. ma. q̄ prædicta procedunt, vbi ab initio, quod exigitur, est impossibile interuenire: secus si pōt interuenire, vt 303 hīc, vbi pater supplere posset, & tam ipsi nuptui tradere, vel tpe, quo dotē destinat, filiam in matrimoniū collocare pōt, quia tūc adimpleri dz, vt tradit Pau. Cast. in d. l. mulier. §. si quid. ff. de cond. inst. & dictū est supra in secūdo fund. cōtra. opin.

Hanc denique opinionē dicit ēe verissimā Iz aliam cōem Corasi. in l. qui liberos. ff. de ritu nup. inquit et veriorem Bru. in d. art. 6. n. emb. 4. q. 7. nu. 213. & sequitur Ias. in l. si extraneus. ff. de cond. cau. da. Affl. in cōst. vt de successionibus nu. 23. & seq. rub. 24. lib. 3. Parisi. in 5°. 62. nu. 6. & seq. vol. 3. et do. meus propa. do. Blas. Lanc. hic in q. 23. & nos ēt huic astipulamur sententiæ.

℄ Quamplures aliæ sunt opiniones, q̄ distinctione pdictas opi. concordare nituntur, ℄ Prima est opinio Cuma. in d. l. titio centū. §. titio gñō. ff. de cond. & dem. quam seq. Alex. in 9°. 13. vol. 3. q̄ aut statu. dictat, q̄ fœmina non succedat, & dotetur, & tūc vera est p̄ma opinio, q̄ excludatur, aut dictat, q̄ filia dotata non succedat, & tūc vera est vltima opinio.

℄ Sed facere hanc distinctionē, est simpliciter cū vltima opin. concurrere: nàm si statu. penitùs fœminā excludit, & postea dotari mandat, mulier nō pp destinatā dotem: sed pp statu. excluditur, & dato, q̄ pro dote nil esset constitutū, excluderetur, quià ex statu. mulier ad dotem: & non ad successionem actionē hēt.

℄ Secunda opin. q̄ distinguit est Brun. in d. tra. fœm. art. 6. memb. 4. q. 7. n. 223. q̄ aut cōstat de cōi vsu loq̄ndi, & illi statu. aut non; & tūc dote promissa: aut est sequutū matrimonium, aut non, pmo casu, vt dotata excluditur. secundo, non excluditur. ¶ Sed hæc ēt ad secūdā vltimā opin. reducitur: quià si sequutum est matrimonium non est q. nostra proposita.

¶ Tertia distinguens opin. est Io. Corasi. in d. l. qui liberos nu. 36. vsq; ad 41. cū seq. ff. de rit. nup. fo. 286. vol. 2. rep. q̄ aut dote promissa, matrimonium proximè speratur, & tūc non excluditur: quià de ratione matrimonio esse non pōt: aut matrimonium proximè speratur, puta quià sponsalia contracta sunt, vel pater in testamento, vel alias ante mortē hominē certum in vxorem destinasset, & tūc excluditur, & pro nupta hētur, & consequēter dos propriè dr: ☞ siquidē in potentia, in actu propinquo pro actu habetur. l. pen. ff. de mil. test. & quià pp spōsalia in futurum, spes est matrimonii ex causa de presenti. l. quod seruius. ff. de condi. ob causam, & ius futurum ex causa de præsenti [illegible]03
consideratur. l. in. ff. de statu. lib. Bar. & alii 304

in .l. q romæ. §. duo fratres q. 6. ff. de ver. ob. & ità inquit intelligi. l. tulia. ff. de fun. do. & .l. si sponsa. ff. de iu. do. & ità alias
305 Tholosè de facto respondisse. ¶ At hæc distinctio non placet: nàm statutũ exorbitans, & maximè odiosum in casu vero: & non in ficto locũ hẽt. vt no. Bar. in .l. oẽs populi in mã declarationis interpretatiue. ff. de iust. et iu. Sal. in .l. serui nostri. ff. de nox. p .l. 1. §. si is qui nauẽ. ff. de exer. act. et .l. nõ aliter. ff. de leg. iii. ẽm Vincẽ. Saluio. in rub. ff. sol. ma. num. 46.
306 ¶ At mulier, cũ qua contracta sunt spõsalia non propriè: sed impropriè nupta dr̃, vt late, & pulchrè examinãdo firmat Cror. nu. 4. & 5. in rub. so. ma. p d. l. lex iu lia. ff. de fun. do. & inquit facere tex. in .l. si vxor. ff. de adult. dũ ibi hẽtur: nec matrimoniũ, nec spem matrimonii violare li cet. & c.

¶ Quarta distinctio est Vicen. Saluiol. in d. rub. sol. matri. num. 48. vsq; ad. 57. q aut constat de cõi vsu loquẽdi, & illi stãtur: aut non, & tũc aut sumus in fauorabilibus: aut in odiosis, primo casu, excluditur. ẽm cõem opin.: secundo, non excluditur: quia lz dos nullo sequuto matrimonio impropriè dicatur: tñ licita est extensio: quia statu. est principaliter fauorabile: nã statu. fœminis pro masculos excludens est principaliter fauorabile.

¶ Hæc verò distinctio: lz in se sit vera: tñ quo ad propositã qõnem non placet: quia statu. dotatã excludens: nisi verè mulier dotata reperiatur, fauorabile non dr̃, ex statuentium mente, qui: nisi fœminis dotatis, fauorem non cõsiderarunt, ẽm Corasium in d. l. qui liberos de ritu nup.
307 ¶ Insup dispositio de dote loquẽs, dotẽ impropriam apellatã non comprehendit, vbi non de mulieris: sed de alterius, forte mariti agitur fauore. ẽm cõem opinionẽ doct. in .l. si cũ dotẽ. §. si. ff. sol. ma. quã testatur Cror. in d. rub. so. mat. nu. 5. & cõ tra .l. maritũ. ff. so. ma. Io. And. & alii doct. in c. j. de do. int. vir. & vxo. Bal. nouel. in tra. de. do. 1. par. in tertia differẽtia, quã facit inter dotẽ veram, & putatiuã. At hoc indubitatum est, q hic de mulieris fauore non tractatur, dato, q de masculi fauore tractetur, & statu. principaliter fauorabile dicatur, & c.
308 ¶ Quinta & vltima est nostra distinctio nã stante statu. dotatam excludente: Aut dos constituitur, promittitur, vel testamento relinquitur tẽpore, quo mulier est nupta, aut tẽpore, quo non est nupta: sed alicui nubere speratur, primo casu: aut mulier dotem acceptat, & excluditur in successione, et si sibi protestata fuerit: quia protestatio ẽ contraria facto, vt diximus sup q. 8. aut dotẽ non acceptat, quã acceptare non cogitur, Bal. in 9°. 451. grin. 10 vol. 1. ẽm Bru. in tra. fœm. ar. 6. membro 4. q. 7. nu. 216. vt est dictũ suprà q. 4. & tũc excludit: quia quod lex dat nemo priuatus auferre põt. §. qd̃ ait in auth. de nu. .l. nemo põt de leg. j. Bar. Bal. & doc. in .l. fi. C. de pact. & ità lz And. in c. j. de na. suc. feu. & dictũ est sup. q. 4. & q. 8. & isto casu dos propriè dr̃: quia constante matrimonio dos constitui põt. §. est & aliud in fi. inst. de don. Aut tpe, quo non est nupta: sed alicui nubere speratur, dos cõstituitur, & tũc aut mulier illã acceptat, et sequutum est matrimonium, & excludit: quia dos promissa sub dotis definitione continetur, sequuto matrimonio, ẽm magis cõem opin. quã testatur Bru. in d. tra. ar. 6. memb. 4. q. 7. nu. 222. Aut dotẽ pmissã acceptat & nullũ ẽ sequutũ matrimoniũ, & hic ẽ casus nr̃, & tũc nõ excluditur: sed remittere põt, dotis promissionem restituere, & successionem accipere: quia dos promissa nullo secuto matrimonio dos non dr̃. e ciã sine matrimonio dos non datur .l. fi. C. de do. ante nup. l. 3. de iu. do. & tz Io. Harm. b. nu. 29. in d. rub. sol. ma. & consequẽter dotata dici non põt. Nec obest acceptatio dotis promissæ, vel constitutæ, per quam successioni tacitè renuntiasse vr̃: quia tacita repudiationis occasione, & ex aliquo gesto, vel facto resultat, nõ tñ in lucro cõstito: sed etiã quẽrendo nullomodo quis sibi præiudicat. ẽm cõem opin. quam testatur Paul. Cast. in .l. clodius nu. 4. ff. de acq. hære. 309
Nisi mulier successioni renuntiasset expressim & in specie, iuxta tradita per las. in .l. j. § veteres ff. de acq. poss. & latius in .l. e 1° q in prouincia. §. si stipulatio nu. xi. ff. si cer. pe.

¶ Prædicta verò intelligenda puto nisi de cõi cõstet loquẽdi vsu, q dotata dicatur, q ad matrimonium destinata hẽt dotẽ: quia tũc vti dotata mulier excludetur stãte d. statu. dotatã excludẽte. Bru. in d. tra. ar. 6. mẽb. 4. q. 7. n. 222. pòst Soc. in cons.

in consi. 107. in causa vol. j. & Fulgo. in l. stipulationẽ .ff. de iu. do. Vincent. Salui. in rub. sol. ma. nu. 48. & seq. qui testatur eãdem opin. ☞ nã cõis loq̃ndi vsus proprię verbor significatiõ pfertur .l. libro rũ .§. quod tñ cassius .ff. de leg. 3. no. Bar. in .l. labeo de sup. leg. p .l. cum de lanio. .§. asinã molendinariã .ff. de fun. inst. late D. Cou. lib. 3. var. re. c. v. n. j. latissimè Frãcis. Niconi. post Ro. na. & Alex. in rub. ff. de no. op. nu. & optimè Cor. iunio. in 9°. c. nu. 12. Et hic cõis loq̃ndi vsus probari dz. d. l. labeo .ff. de sup. leg. V. Salu. in d. rub. so. ma.

❡ Ad vnum tñ aduertas: nã dote testamento relicta ab eo, de cuius successionè tractatur, supflua in terminis huius cap. redditur pñs q̃stio: quia locum hẽt hoc statu. ab intestató, vt est dictum in verbo mori contingat, sed hic psupposito testamento, hæres in feudo succedit, si specialitèr de eo dispositum nõ fuerit, vel al-
309 teri legãdo: ☞ nã in regno regularitèr hodiè de feudo: nisi forma repugnet vasallus tã inter viuos, q̃ in vltima volunta te dũmodo in æque dignã psonã sine re
310 gis assensu disponere põt, ac si essent bona pagauica, vel burgẽsatica, p. c. volentes, fin. do. meum proquerã tractatũ de Antonini & Lãccam nu. 90. & 95. vel. diuersor consi. q̃ nobis penna dedit, post G. Perm. in d. c. volentes in verb. integro. & in 9°. 4. 14. & P. Greg. in tra. conc. feu. p. 4. q. j. ver. item de iure siculor. & alibi in hoc recogimus libro, Alias autẽ in casib9 cũ dos constituta, vel promissa, cæteris; hæc procedet cõclusio.

311 ❡ DECIMO Q. quid si dos est promissa, nec dũm soluta, secuto matrimonio: an excludatur primogenita, stante hoc statu, dotatã excludente.
Videtur, q. non excludatur: quia, statutũ de dotata loq̃ns effectualiter debet intelligi, ar. l. j. §. hec verba .ff. quod quisq̃
312 iu. cum si. ❡ Secundó quia plus operatur dos soluta, q̃ promissa .l. si. & auth. æqualitas C. de do. prom. cum conc. p.
313 And. in .c. j. de natu. su. feu. ❡ Tertió: quia constitutio odiosa de exclusiõe tractans, strictè dz intelligi. & p hanc rõem sbat. P. Greg. in tra. conc. feu. p. 4. q. 5. ver. sexto principaliter intelligo, & cum And. in d. c. j. de natu. feu. pt mode in hoc. q.

si aliquẽ q. 18. intelligẽs pro de Blas.
❡ Contrarium volueidẽ And. in c. j. si. vt de successionibus in .§. coniugatæ vers. itẽ hinc indè: rõe quià dos promissa, dos est, cũ actio ad dotem hẽatur, vt saluatur promissum .l. qui actionem de reg. iur.
314 ¶ At hæc ratio est bona rõ: ☞ nam ad rem actionem hẽns, rem illam ipsã hẽre censetur, d. l. qui actionem, vbi Dec. & id ẽt inquit Saluiel. in rub. si. sol. mat.
315 nu. 43. & seq. fo. 14. vol. 3. rep. Et statu. in casu vero, & non in ficto locum hẽt, l. j. §. si is qui nauem .ff. de exer. act. Bal. in .l. oẽs .ff. de inst. & iur.
316 ❡ Secundó, nec obstat quià dos promissa: licet non dũm tradita, nõ dos dr, vt pz in rub. C. de do. promissi .l. si pro dotem & .l. ad exactionem .ff. de iur. do. & ità cõitèr tenetur p doct. in d. rub. so. ma. & pferẽm p lo. Hannibal. late nu. 473. & huic: & non priori sententiæ astipulatur do. Blas. Lanc. hic q. 18. ¶ Et hanc conclusionem sequuti sunt in matrimonio tz Corasi. in d. l. qui liberos .ff. de ritu nup. Vincen. Saluiel. dicẽs eãdem opin. in nu. 69. tz idem Fran. Nicon. nu. 156. Camill. Vsitar. nu. 74. Parpalia. nu. 29. in d. rub. sol. ma. Ferdin. Garzia in .l. legitima nu. 27 .ff. de pact. Coras. in .l. si constante nu. 74 .ff. sol. ma. cum eueniunt rõe: quià res ipsa, quæ pro dote promittitur, est propriè dos, & matrimonii onera subiis: (licet non dũm tradita sit,) inseruire potest: quià ad sui libitum dotem illã exigere potest: tamen & si ipsa dotis promissio dos impropriè dicatur, & sic stato. de dote loquens, dotem promissam, licet non dũm traditam comphendit, & consequentèr p dotem promissam licet non dũ solutã mulier excluditur stante d. statu. dotatam excludente.
317 ¶ Amplia prædictam conclusionem procedere, etiã si statut. dicat, q. eius verba proprie intelligantur: nam iuste idem mulier vti dotata excluditur, ob dotem sibi promissam, licet non traditam, Bal. nouell. in tract. cnt. pr. j. qui testatur esse com. mũ opin. ref. & seq. Brun. in tra. de statu. foemin. art. 6. memb. 4. q. 7.
¶ Limitatur tñ: nisi mulier p°genita pro missionis dotis tempore sponsata fuerit, quæ successionem tamen renunciauit post dotem vero [illegible] non excludetur stante d. statu. dotatam excludenti, nisi cum verè soluta, And. in c. j. de natu. feu. [illegible]

& seq. Affl. in const. vt de successionibus nu. 32. & seq. rub. 24. lib. 5. ¶ Sic & pp dotẽ ꝓmissam: & nõ traditam mulier nõ excluditur, quã statut. non simpliciter do tatam excluderet: sed exigeret, dotẽ esse datam, vel dotis dationẽ probari debere. Soc. in 5°. 92. circa vol. 3. post Ange. in 5°. 158. ref. & seq. idẽ Bru. in d. tra. de stat. foemi. ar. 6. memb. 4. q. 7.

¶ Sublimitari tñ vr pdicta conclusio e nisi maritus in mora sit exigendi dotem nã tũc dotis promissio, & solutio parem vim hẽre videntur. Affl. in const. vt de successionibus nu. 32. & seq. qui citat Pau. Cast. in l. iubemus. §. sanct. C. de sac. san. eccl. & in l. nupta, & in l. si socer. §. lucius. ff. solu. matrimo.

318 ¶ VNDECIMO Q. quid si dos viro eam perdituro soluta fuerit: an mulier, vt dotata excludatur, stante d. statuto dotatam excludente?

¶ Pro parte affirmatiua, quòd tali dote soluta viro, mulier amplius dotari non debeat, tenuit Bal. in l. fin. col. 3. C. de dot. promi. p tex. in l. si quis testamento. §. 1.

319 ff. de leg. ¶ Secundò facit: nam statu. iuris cõis correctorium de prima vice intelligi debet, arg. l. boues. §. hoc sermone. ff. de ver. ob. sm Alex. in l. si cũ dotẽ nu. 7. sol. mat. ¶ Tu distingue, q aut dos soluitur viro eam perdituro, & consumpturo in certum malum vsum, puta dũ existeret in ludo, & tunc mulier nõ excluditur: quia soluens in ludo non liberatur, & perdentem non obligat. & consequenter mulier indotata remanet. Aut est soluta dos viro, non in certum malũ vsum: sed in genere eam perdituro, puta viro lasciuo, & tũc mulier, vt dotata excluderetur: quia soluens liberatur, & perdentem obligat, p tex. in l. si quis cũ sciret. ff. pro emp. sm verum, et cõem intellectum, vt testatur Alex. in d. l. si cum dotem. §. si post solutum. ff. sol. matri. vbi cat. scrib. ità in specie tradit Brun. in tra. de statu. foemi. ar. 6. memb. 4. q. 25. nu. 257.

320 ¶ DVODECIMO Q. quid si p solam cõfessionem mariti probetur, mulierem dotatam esse: an excludatur: stante d. statu. dotatam excludente?

Bru. in d. tract. de statu. foem. ar. 6. memb. 4. q. 8. nu. 221. cõcludit, quòd excludatur,

321 ¶ nam lz in dubio dotis cõfessio sub spe futuræ numerationis psumatur l. si. & in auth. ibi posita. C. de dot. cau. non num. tñ qñq; efficax dr, vt tradi asseue. in l. 1. C. co. & Spe. in to de conf. §. sequit. ver. 26. Bar. in l. assiduis. C. qui poti. in pig. hab. & confessione efficace existente, mulier dotẽ habere, seu dotata dr. sm no. p Bal. in l. legem. C. de pact. Arg. in 9°. 144. Bar. & doct. in l. pen. §. si vir. sol. ma. & facit l. si socer. §. lucius. ff. eod. et ità mod. Bonon. tenere in tra. dot. in vltim. ar. q. 75.

322 ¶ Contrarium dicendum vr: nam confessio est ficta solutio. Bar. in l. ductus. §. a fideiussore. ff. de iure iur. Alex. in 9° 75. vol. 2. et statu. in casu vero, & non in ficto locum hẽt. l. 3. §. is qui nauem. ff. de exer. act. Bar. in l. omnes populi. ff. de iust. & iu. ¶ At huic resp. q statu. non requirit solutam esse dotem, vel dotis dationẽ

323 probari: sed esse dotatã, & dotata vere dr, siuè fictè, siuè verẽ dos soluatur, dũ modo q illa ficta solutio sibi pjudicet, & q differt statu. dotatam excludens à statu. dotem esse datam exigẽte, tradit Soc. in 9°. 92. circà vol. 3. post Ang. in 9°. 158. sm Bru. in d. tra. form. ar. 6. membr. 4. q. 7. ¶ Præterea per efficacem confessionem psumitur veram successisse numerationem, et alius est casus fictus: alius psumptus: nã psumptio legis dicitur esse verissima tex. est no. in l. fin. §. fin. & ibi glo. in fi. d probatio tex. refert Ias. se dedicisse à quodam magno aduocato Papiensi, in

324 l. 3. C. d mili. test. ¶ Secundò: nõ vxor vti dotata nõ excluditur, dote promissa vel soluta uiro, ea ignorãte, Andr. in c. 1. de na. succe. feu. & latè diximus suprà q.

325 5. 6. p rões ibi cõgest. ¶ Tertiò: q à dotata, vt excludatur, debet esse dotata de bonis eius de cui9 successione agitur, sm magis cõem opinionem, quam defendemus in sua q. 19. & ille de cuius successione agitur est cõiunctus successori, siuè huic mulieri infrà gradum septimũ: quia vsq; ad trine

326 potẽ succeditur p ist. tex. ¶ Sed cõfessio dotis receptæ cõstante matrimonio ab eo, q consanguineus est vxoris in fraudẽ legis psumitur, ratione sanguinis, sicuti, si ab ipsa vxore vir recepisse fateatur, & cõsequẽter non valet, arg. l. dotata. C. de don. Tamen si vir si fateatur dotem ab ex

tę mea, q̄ mulieri nullo consanguinitatis vinculo attinet p ta'ē cōfessiōē mulieri do tis a ctionē, & priuilegiatā acquirat. §. fue rat vlt. de acti. ſm Bal. in l. j. co. 2. verſ. ſed contra istud oppono: C. de priui. do. quem ita intelligit Bal. nouel. in tract. de dote. in prima parte in. 4. char. verſ. ter tio limita, ſm Crot. in l. ſi cōſtante. ff. ſolu. ma. ergo confeſſionē uiri dotis receptę, do tata dici non poteſt, vt excludatur.

¶ Tu distingue: aut de mulieris conſen ſu tacito ſiue expreſſo ad dotis cōfeſſionē nō apparet, & tūc mulier, ſicut non pro dicitur, cum dos ipſi viro promittitur, vt ſaluitur, ſm Andr. in d. c. j. de na. ſuc. feu. & diximus ſupra q. 6. ita etiam multo minus preiudicium patietur, ſi nō de dotis numeratione constat. Aut de mulieris tacito ſiue expreſſo conſtat cōſenſu ad dotis promiſ ſionē ſiue cōfeſſionem, et tunc aut cōfeſ ſio emanauit conſtante matrimonio cum eo, de cuius ſucceſſione agitur, qui cōſan guineus eſt mulieris, ſimpliciter, & tunc

327 vel in dotata nō excludit. Nā regula riter cōfeſſio de dote recepta cōſtante ma trimonio cenſetur facta in fraudem legis & non nocet nec marito, nec creditoribus & ſi exceptioni nō numeratę pecunię re nunciatum fuerit: quia etiā nō poteſt di ci, quod ſpe futurę numerationis emana uerit: ſed continet hec ca'u quandā ta citā donationē a viro vxori, lo. de Imo. in l. ſi conſtante col. pen. ff. ſolu. ma. Alex in cōſ. 143. viſo proceſſu col. j. lib. 6. vbi dic it hanc eſſe verā & magis cōem opinio nem, & eam ſemper ſolitum fuiſſe ſequi, tā in legendo, quam in conſulendo, refert & ſeq. Crot. in d. l. ſi cōſtante nu. 147. fo. 175. vol. 2. vbi dicit procedere nō obſtante, quod

328 talis cōfeſſio fit iuramento firmata: quia iuramentum ſup eo, quod eſt ſimulatum vel ſup eo, quod eſt de preterito contractū non firmat: iuramentū ſup eo, quod eſt de fu turo interueniēs firmat, puta de nō reuo cādo, quod promittitur: quia cū ſeruari iuramentū poteſt, ſine interitu ſalutis eter nę, ſeruatur, & cōtractū firmat, ſm diſtinc tionē Imo in c. cū contingat de iure iura. refert & seq. Coraſi. in l. frater à fratre nu. 16. ff. de condi. indeb. fo. 274. vol. ij. & te net Crot. prę allegato loco, & Bal. de Bart. in l. j. ff. ſo. ma. nu. 206. & expreſſius nu. 213. fo. 73. vol. 3.

329 ¶ Vndè mulier pro dote ſ ſuperāda ad bona poſteà p maritum alie nata agere non poteſt: ſiquidē bona ma riti alienando d. donationem reuocare cēſetur. l. ſi maritus tuus C. de dona. inter

330 uir. & vx. quādoquidem hęc tacita do natio morte mariti confitentis confirma tur. l. donationes. C. de dona. inter vir. & vxo. & hoc procedit, ſiuè cōfeſſio ema nauerit cū ipſa vxore, ſiuè cum vxoris cō ſanguineo, vt nuper diximus, ſm Crot. n. 147 in d. l. ſi conſtante poſt Bal. Nouel. in tracta. de dote in prima parte verſi. ter tio limita arg. l. data. C. de dona. inter vir. & vxo. ¶ Aut dotis confeſſio non ſim pliciter emanauit: ſed pcedēte inſtrumen

331 to receptę dotis, quo caſu cōfeſſio do tis cōſtitutę, & receptę deindè facta pſumi tur recognoſcēdi ueritatem dotis habita e & non animo donandi, ſm Rom. in l. ſi conſtante col. 21. & cōſ. 44. Et cōſultatio pris col. pen. quem ſeq. Feli. in c. ſi cautio col. 13. verſi. fallit. ils. de fide. inſtrum. & Bald. Nouel. in tract. de dote prima par. col. 8. vers. 7. fallit, vbi latè hanc ām. examinat ſm Ripa. in l. fœminę. C. de ſecun. nup.

332 nu. 47. fo. 564. vol. vij. ¶ Vel econuerſo ſi vera dotis pmiſſio pceſſit antè matri monium, & deindè dotis receptę ſecuta ſit confeſſio, quę pſumitur ad agnoſcē dam bonam receptę dotis fidem, vt latè examinando concludit Bal. de Bartol. in l. j. ff. ſolu. ma. n. 210. vſq; ad. 214. fo. 74. vol. 3. vel aliquo alio etiā de ualida ſit con feſſio emanata cū eo, de cuius ſucceſſione agitur, quod videre poteritis p tradi. p doc to. & per Parpali. in l. 1. n. §. creditum. ff. ſi cer. pet. fo. 46. n. 3. vol. 2. vt in multis modis limitāt concluſionem magis cōem, quod in fraudem confeſſio pſumatur, Et tūc vel dotata excluditur, & cōſequenter vera eſt opin. Bru. suprà relata, q. vbi efficax. eſt confeſſio mulier, vti dotata excluditur.

333 ¶ DECIMOTERTIO Quero quid ſi tempore ſucceſſiōis mulier dotes non habet quia dotata illas amiſit: an ex cludatur? Bru. in d. tract. de ſtatu. fœmi narum tangit hanc q. & nil concludit re fert tñ Bal. in l. fin. in lectu. noua in. ij. ver. ſed nunquid ex caſu de dot. ſœmi. tenuiſ ſe ſtatu. locum habere tam etsi caſu fortu ito dos deperdita ſit, per tex. in l. ſi soci. §. filia. ff. pro soci. vbi pactum inter soci os de filia dotanda non operatur, vt ſoci us ad ſecundas ſtatur dotes, ſi mulier pp

334 mariti inopiam indotata remanet, & seq.
Fel. in c. nonouamus de treug. & pa. vbi
copiosè examinat l. boues. §. hoc sermōe
.ff. de verb. sig. quia indefinitus sermo prima
in vice, premoue in actu verificet. Alex.
in l. si cū dotē. §. si pòst solutū .ff. sol. ma.
vbi vult, quod excludatur: sed denuò à fratre
dotari debeat: nisi culpa sua ipsa mulier
dotes amisisset, & hāc opinion. veriorem
esse dicit. per reg. l. boues. §. hoc sermone quia
335 sufficit semel dotatā fuisse, & quia fra
ter de iure cōi sororem, si non hēt aliūdè
dotare tenetur, ve. no. in l. 1. ff. sol. ma. ità
ref. Bru. subdens ēt ita transire Bono. in
tra. dot. in vltim. arti. prin. q. xxi. si statu.
¶ Sed aduertas, quod Alex in d. §. pòst solu
tū non fideliter à Bru. refertur: quià hoc
non dicit: sed simpliciter sequitur opini.
Bal. & aequalus esse dicit: limitari debere
sm distinctionem doc. ibi, q est, vt dotem
soluens liberet, si muliers culpa dos sit d.
perdita: alioquin secùs, & opin. Bal. sm re
fert ibi Alex. est, vt excludatur mulier,
& frater ad dotem amplius non teneatur.
& quod necessitas dotandi de p vice intelligat,
ita ēt comm opinionem tenere P. Greg. in tra.
cōc. feu. p. 4. q. 6. ver. quartò principaliter
intelligo, citat Bal. in l. fi. col. 3. C. de do.
prom. Campeg. in tra. dot. q. 2. al's. 12. p. st.
pn. moder. in tra. q. ext. masc. q. 57. p tex.
in d. l. boues. §. hoc sermone. ff. de ver. si.
cū cone. p Fel. in c. si. col. 2. ver. tertiò ēt mē
ri de treug. et pace.
¶ Secundò facit sm eūdē Bal. in l. si quis
336 testamēto. 1. resp. de leg. 1. quia nā casus in
re contingēs creditori nocet. & quià statu.
nō de duplici: sed de vnica loquitur dote.
337 ¶ In contrarium facit: nam qualitas ad
iecta verbo, p quod determinatur effect⁹.
rei, illo verbi tempore adesse dz. l. in delic
tis. §. si extraneus. ff. de nox. l. ii. ff. de vul.
& pup. sub. At tpe delatae successionis, q
dotes amisit, dotata nō dr, ergo excludi nō
dz. & ità Bru. transit. nil affirmāde.
¶ Sed hoc nō obstat quod q̄litas adēe debeat, sm
tēpus verbi & effect⁹ rei determinantis: quia
haec qualitas adest: nā dotata non tm̄ dr,
q dotes in psentiarū hēt: sed q dotes in p
teritum habuit: quia verbum dotata est
preteriti pfecti tpis, et denotat actū antè
cōsumatum, & pfectum. l. si quid id cum
ibi no. ff. de iur. om. iu Bar. in l. 1. §. diu⁹
.ff. de lica. sm Soc. in 9°. cōcil. nu. iii. vol. ii.
& d. l. 1. §. hoc aūt verba. ff. quod quisque iu.

338 Id eō Bal. opi. verior vr. quod excludatur,
quia dotādi necessitas in prima vice imponit.

339 ¶ DECIMOQVARTO Quae
ro: an vidua, quę nupta fuit, & dotes ha
buit, excludatur, stante hoc statu. nuptā
et dotatā excludente? Pro parte affirma
340 tiua, quod excludatur: nam mulier pòst re
cuperatā dotē soluto matrimonio, dotata
dr. l. fi. C. sō. matrim. ad l. si. secius p filio. ff.
p soc. l. filię. C. de coll. & ibi las. in rub. so
lu. ma. nu. 10 cōtrà tenet, quod dos soluto ma
trimonio non dicatur amplius dos: sed
pprium muliers patrimonium, sicut in simi
li nō dr amplius haereditas: sed heredis
patrimonium pòst aditā hereditatē. l. sed si
plures. §. filio impuberi. ff. de vulg. & pu.
sub. Bal. nouel. in tra. dot. p. 3. Campeg.
in tra. dot. p. vlt. q. 4. tn̄ veriorē. & ma
gis cōem sententiā in cōtrariū testatur Bru.
in tra. de statu. form. ar. 6. n. 6. q. 4. n. 6
vbi dicit: hunc Pau. Ca. dixisse in d. rubr.
341 sol. ma. ☞ quod statu. Senarū, quod mulier
in filios prudicium, ēt pro anima testari nō
si de quarta dotis parte nō possit, et in vi
dua locū hēt. & ita se consul: Cvid sse. ad
ducēdo Fulg. in d. l. si. qui dicit tex. n. el o.
rē de iure in d. l. ēt in pn. ff. de fun. do. vbi
ēt solu. matrimonio pdiū dotale dr.
342 ¶ Secūdò facit: nā vidua dūnec in vidu
itate manet in matrimonio cōmorare cē
setur. l. fi. C. de bon. mat. moder. rep. fo.
3. nu. 14. & fo. 25. nu. 129. vol. 3. & fo. 522. n.
64. vo. 8. sed hec in fauorabil b⁹ nō in odi
sis procedit. Et hāc cōclusionē, quod excludat,
firmat Bron. ex mēte Bal. in l. non fine
C. de bon. mat. in d. ar. 6. n. 6. q. 4. q. 6. n. 209
343 & inquit esse cōem opin.
¶ Pro negatiua parte, quod nō excludatur,
facit: rō sępiùs in mediū apposita: nām
qualitas adiecta verbo, regulatur, sm tē
pus verbi. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de
nox. l. diuus, & ibi Bar. ff. de mil. test. pul
344 chrè Bar. in l. ex facto. ff. de vul. & pop
sub. ☞ Et statu. propriè, & verè: & nō
fictè & impropriè intelligi debet. l. 1. §. haec
verba. ff. de neg. ge. l. 1. §. is cui nāoē. ff. de
exer. act. sed tpe delatae successionis, da
345 to quod dotata propriè dicatur: impropriè
tm̄ nupta dr. ☞ Et ad dotis verificatio
nē nō sufficit verū interuenire. l. si is quis
ducenta. §. verū in fi. et ibi no. ff. de reb. du.
Affl. in const. vt de successionibus nu. 48.
346 ¶ Secundò tnā extincta qualitate, quod fie
maritata,

maritata extinguitur effectus exclusio nis ex eo insurgens. l. cum in fao. §. vsuras ff. de leg. secundo. c. decet de reg. iur. in
347 vi. & sic statu. maritatam & dotatam excludens, viduam dotatā non cōprahē dit. In contrarium adductis respōd. vt est dictum supra q. j. primi intellectus.

348 DECIMOQVINTO Quæ. an dotata post successionē delatā antē tā aditā hæreditatē, excludatur? Bru. in d. tract. de statu. foem. in quarto membro. 4. q. 16. nu. 266. examinat & concludit, distin guens, quód aut loquitur de suis hæredi
349 bus, & non excluditur quia heredis sui capacitas, & incapacitas, tpe mortis defuncti inspicitur, sm Bar. in 9°. 31. & alios p eum adductos, aut loquimur in extranea hærede, & tunc excluditur: quia hæredis extranei capacitas, tpe aditæ hæreditatis inspicitur, arg. l. fin. ff. vnd. lib. & hoc tenere dicit Roma. in 9°. 442. vel d cisio in primo dubio Corn. in 9°. 75. alias 81. quanquā vol. 3. & pulchrè in cōsi. 96 ex themate vo. 2. licèt aliter sentiat in consi. 60. multum vol. 3. vbi non uidetur facere differentiā, quó ad hoc inter paternā & maternā hereditatē arg. d. l. fi. ¶ Quod ampliat procedere, non soliū si statuti ver ba expressim dicerent, quód dotari possit post delatā hæreditatem: verùm etiā si hoc tacitè presupponat, arg. l. illud. ff. de acq. hered. ¶ Et limitat nisi statu. ad tēps agni te successiōis se referat, putā si dicat, quód filia non succedat: sed dotari debeat, ma sculo extāte: nā eo casu filiā dotata post delatam hereditatē, excluditur. secundùm Paul. Cast. in consi. 347. super primo pūcto in antiquis Roma. in consi. 441. vel quia dicit, quód dotata successionem petere nō possit, secundùm Alex. consi. 48. ipso sta tuto vol. 2. Ange. in consi. 349. consulario Paul. Ca. in. l. titio centum. §. titio genero. ff. de condi. & demo. Abb. consi. 35. seu 375. q̄q̄ vol. i. In casu præsenti de transuer lium successione tractat, & sic de extranea herede, q̄ dotata ante aditam hæreditatē excluditur.

350 In contrarium tñ facit nam mulier doris domina effici debet ad hoc, vt dota ta dicatur, vt supra diximus in q. 4. sm Andr. in. c. j. de na. suc. feud. & post mor tem eius de cuius successione agitur ne mo est qui eam dotare possit quia hære ditas non est adita, & mulier de bonis de functi dotata esse debet, sm magis cōem opini. de qua dicemus infrà in. q. 15. et si de facto non hæres eam doiet assignato rū doris nomine bonorū dñiū non trās fertur: siquidē solus dñus p traditionem dominiū transfert. §. p traditionē insti. d rer. diui. g post delatā, ante tñ agnitā hære ditatē mulier dotata dici non potest.

¶ Nec dici potest, quód dotationi consen tiendo successioni renuntiasse videatur,
351 siquidem ratione tacitæ repudiatio nis, q ex aliquo gesto vel facto resultat in cōmodo sine lucro q̄rendo, et non ipso iu re quæsito nullo modo qs sibi pjudicat, sm cōem opini. quā testatur Paul. Cast. in. l.
352 clodius nu. 4. ff. de acq. hered. Adde ad ampliatiōē Bru. q mens p°et deinde verba qualibz in dispositione semp ār at tenduntur. l. iii. C. de lib. ptet. l. non aliter ff de leg. iii. cum simil. sed sua exceptio incongruè ponitur: nā aliis est casus sta tu. dota. excludētis, vt in casu nro: & aliu s cū statu. dispo nit, vt dotari debeat, Paul
353 in. l. titio cētū. §. titio gn. d cō. & de. et exceptio debet ēe de regula. l. Nec obstat fundan. eius prædicto. decis. quod est de tex. l. fin. ff. vn lib. e. q incapax tpe aditæ hæ ditaris licèt capax āte delatā excludatur:
354 qm in successione ab intestato tna inspicitur tpa vtriusq mortis testatoris §. pximū inst. d legi agna. succe. & §. cū autem institu. de hæred. institu. tēpus de latæ hæreditatis. l. §. pximū. ff. vt de co gna. & tps aditæ hæreditatis d. l. fi. & facto testamēto tēps mortis inspiciatur. l. si qs is exhæredato in pri. & l. si post hunc us. §. fi. de iniust. rup. irrit. fac. test. Quoniā secū hēnem incapacitate, q obuenire pōt: sec° est hîc, vbi hæc incapacitas pp dotatiōis qualitatem contingere nō pōt, vt est dic
355 tū, & huic conclusioni, q pgenita dota ta de facto post delatā, & ante aditā hære ditatē, nō excludat, assipulari de inde cōpi m° P. Greg. in tra. cō. sep. 8. q. 6. ver. q. tō ē. et. p. 4. q. 5. ver. 3° pncip. intell. vbi cōclu dit, q filia, siuè soror pgenita ita demū ex cluditur, si est dotata, & nupta tpe delatæ successionis, citat Bal. in. l. si plures col. antep. versi iuxta pdicta formatur talis q. C. de cōd. inser. & med. in tra. q ext. mas. q. 51. & rōe q̄ aius frāce tpe mortis eius, de cui° successiōe agit, cōsideraf phoc c. & Bertā Med. in t° d su. ab inte. in p for

356 ¶ DECIMOSEXTO Q. quid
si duo a simul cũ matrimonia cõtrahũt,unus
suũ filium alterius filiæ: & alter conuerso,
suũ filiũ alterius filiæ dãdo simpliciter, sine
nẽ cõsti.dotis: an istæ filie vti nuptę, & do
tatæ excludantur? Andre.iser.in const. vt
de successionibus col. 7. ver. sed pone, quód
357 tibi &c. ẽ tenet quód succedant: quia matri-
monium, sine dote existere potest l. si. C.
de dãte nup. dona ffert & sequitur do. meus
pro.do. Bl. 15. L. in. hic. q. 13. idẽ tenet Affl.
in d. cõst. vt de successionibus nu. 34. tub.
24. lib. 3. ☞ & sic ad duorũ verificatio
nem non sufficit alterũ tm̃ interuenire. l. si
is qui ducenta. §. verũ in fin. ff. de reb. dub.
l. j ff. de hæred. insti. Affl. in d. const. vt de
successionibus nu. 68.

¶ DECIMOSEPTIMO Q.
an mulier nupta, dotata pſumatur, & con
358 sequenter excludatur? vf q̃ sic: ☞ quia in
dubio mulieres sinẽ dote nuptas esse pſu
mere nõ debemus. l. si pater. §. pẽt, l. si li
beri. ff. de pact. glo. in c. cõsanguineorũ. 35.
q. 5. & itã tenet moder. Bonon. in tracta.
dot. in ulti. par. q. 47. post. Iacob. de Raue.
quẽ refert Bal. in aut. res que nu. 14. C. cõ
munia de leg. & Ancha. in q̃. 144. quẽ ip
359 se alleg. dicens ità videre solitũ sicut, ☞ &
a cõsuens pſamere debemus. l. certi cõdi
tio. §. si nũmos. ff. si cer. pet. l. quód si nolit
§. quia assidua. ff. de ædil. edict. vt refert Bru.
in d. tract. de statu. fœm. art. 6. membro. 4.
q. 8. nu. 217. ¶ Sed ad hoc respõdetur,
& ipse Bru. sõ respõ. nã vocatus p statu.
mulierẽ dotatã, sub conditione vocatur,
& cõditionẽ in forma specifica fuisse impletã
tã probare debet. l. cedere diẽ. ff. de ver. si.
§. ex cõditionali. ff. de ver. ob. l. qui hære. §.
fin. ff. de cõdi. & demo. cũ concord. p Pa
risi. in q̃. 39. nu. 40. & seq. vol. 3. & diximus
supra in verbo nullo. Et in specie tenet
360 Rom. in q̃. 179. ampliãdo. ☞ & præsum
ptiua pbatio vbi aliqd specialiter ẽ probã
dũ nõ sufficit. ẽ tex. no. ad hoc ſm intelle.
Dyn. & Bar. ibi in. l. lucius. ff. de cõdi. & de
mo. vbi si est cõditio: si probaueris te filiũ
meũ, ea pbãda ex quo pſũptiua resultat
pbatio nõ sufficit. iuxta. l. filiũ definimus
quẽ adducit Alex. in. l. 1. imperator. ff. de
leg. 3. ſm Parisi. in q̃. 104. n. 8. & se. vo. 4.
361 Quæ admittatur in his, q̃ sũt difficilis p.
bati sie. las. in. l. cũ ea. C. de fid. & in. l. d. pu
pillo d. do. op. nu. Parisi. q̃. 29. n. 13. vol. 3.

¶ Contrarium, quod ista non præsuma
tur dotata, & consequẽter non excludatur
tenuit Bal. in d. autres quæ, quẽ seq. Brun.
in loco præallegato dicẽs hãc esse verita
tẽ, sed iudicio nostro, diuersis rõibus: Mo
362 uetur. n. Bal. ratione ☞ quia dos nõ est
uniformis, sicut nec precium rei. l. j. ff. de
contrahend. & comm. stip. nisi esset in lo
co consuetudo, quód omnia bona dentur
in dotẽ: quia tunc dicit procedere dictum
Iacob. de Rau. quód dotata præsumatur.
¶ Sed cõtra hoc fundamentum dici potest
quód dos satis uniformis dici põt, vt cõ
grua consideretur, cõcurrentibus circum
stantiis, de quibus diximus supr. q. 2. com
munis intellectus, vt præsumatur dotem
congruam recepisse, quæ dari solet, sicut
præsumitur quando, ſm eum omnia bo
na pro dote recipisset, si extat consuetudo
quód omnia bona dentur in dotem: nã sicut
eadẽ nõ ẽ dos respectu diuersorũ patri
moniorũ, cùm omnia bona dãtur in dotẽ,
ità & cum arbitrio iudicis dos congrua
constituitur, non dicitur eadem respectu
qualitatum, quæ diuersis in personis uidẽt,
vel sicut dicitur uniformis in uno, ità & in
363 alio casu uniformis dicitur. ¶ Se
cundum fundamentum est: quia mulier
simpliciter nubens, bona, que habet in do
tem dare non præsumitur. glos. & Barto.
in l. mulier bona digestis de iure do. imp.
Bartolus in q. mulier habens magnum pa
trimonium Alex. remissiuẽ in lege penul.
§. si vxor digestis soluto matrimonio
modern. repetitiones. fol. 178. numero. 316
vol. 8. & firmat Brunus in loco præallega
to, allegat Corne. in consi. 74. vol. 2. quã
opin. nos etiam amplectimur pòstquam
contrariis ex prędictis per nos patet res
ponsio.

364 ¶ DECIMOCTAVO Quæro
quid si mulier minor recepit dotem, an
in integrum restitui possit infra tempus
legitimum, quo in integrum restitutio pe
ti potest, respectu lęsionis, restituendo quod
recipit, vel liberando promissores, & suc
cessionem accipiendo Andr. in c. j. col.
7. n. 26. de na. su. feu. hãc q. examinat & cõ
cludit, q̃ sic: quia læditur accepta dotẽ,
et feudi successionem amittendo, quæ lon
365 gè plus est ☞ & de omnibus per mino
rem gestis restitutio datur. lege prima,
digestis de minoribus, & verbum gestum
latè

late accipitur.l.ait praetor.ff.de mino.& pater.C.si tu.l.eo ab haered. ab illa & ibi seq.ff.minor omni haered.l.3.&.il.

¶ Secundo: quia dicitur lesa eius facilitate, ac si tpre, quo dote recepit, sibi feudi successio delata fuisset: lz nõ sit verè delata q̃a ea delata retrotrahitur, quod probat:

366 ¶ qđã à principio sunt incerta, q̃ postea rioti declarantur euctu, & declarata adipsa q° facta fuerint retrotrahũt .l. proponebatur.ff.de castrẽ. pecul.l.qđã sunt.ff.de reb. dub.l.iure nfo.ff.de de testa.tu.l. proindẽ

367 .ff.si cer.pe. ¶ sicut cõtractus cõditionalis existẽte conditione purus dr à tpre q° fuit initus: & non à tpe, quo extitit cõditio .ff.de peri.& cõm.re.vendi.l.quod si pen. &.ff.qui po. in pigno.habe.l.potior Ad. quod adde Didad. Couarr. lib.2. Variar. resolu.c.vi.versi. quintò apparet Alex.in .l.in illa.ff.de ver.obli.Paris.in 9°.ai n.28. vol.3.& quod diximus in.c. ritus incip.in fortma oubl.nõ impll.n.iii. ità in casu isto cũ mulier dotationi cõsensit: lz tũnc sit incertũ: an in feudo succedat: quia posset nasci masculus, vel posset fortè feudũ alienari, si est heredi ariũ: tñ posteriori ex euentu, cũ Baro sit sinẽ masculo mortuus, illud incertũ declaratur, et ad dotatio nis tps retrotrahitur, quo casu minor aperte leditur dotem recipiẽs, & feudi successionẽ relinqns

368 ¶ Quod dãnum minori p in integrũ restit.est resarciendũ.et si sit emolumẽtũ, quod ex lucro acquiri poruisset, nõ tñ ex dãnõ.l.nõ cõia.ff.de mino. nã maior suũ de iure poteft, & renunciare

369 his, q pro se sũt: ¶ nõ minor, q̃ aetatis bñficio iuuatur, hoc ipso, quod est lesa aducere fas talem repudiationem digestis de minoribus lege, & lex in glo.& in.l.si sinẽ paragrafo restitu:tus. ¶ Tertiò firmat Andre. nec opus esse iuuari in

370 integ.resti. ¶ quia promissio, vel dotis datio facta minori à principio fuit nulla, q̃ nec tractu tpis cõualescit.l.quod ab initio.ff.de re. iud. & si recõualescere dicat in dãnũ minoris, hoc ẽ, ea valere, arg.l. ta

371 li fin. ¶ nã cõtractũ nullũ, quis in sui p iudiciũ aliquãdo dicere potest.l.elegãter .ff. de dol. si nõ vult, in sua laesione non retorqbitur.l.nõ eo minus.C.de procu.& hãc opinionẽ seq. P. Gre.in tract.cõcess. feud. q.s.part. quartae principalis versi. septimo principaliter intelligo, circa medium.

¶ Cõtrariũ tenet do.Blas.Lancea. hic q. 20.dicens Andre.l.er. d. lc eis nimis gratiosũ pro mulieribus nuptis fuisse, mouetur: quia nõ datur lesio, pro qua in integ. resti.petere possit ipsa primogenita, quod probat asserens nullo in casu (uno tñ excepto) sibi pñdicasse, dotẽ accipiẽdo, & distinguit, quod aut feudũ ẽ haereditariis aut nõ: sed cũ clausula iuris fi scorũ, primo casu minor spẽ tñ succedendi ab intestato remittit: quia feudũ p fratrẽ alienari poterat, secũdo casu, aut tpe matrimonii masculus superrat, aut non: si masculus superrat, spem, quam ex morte masculi hẽbat, remisit, & sic spem infasti euentus. Aut nõ superrat masculus, & tunc, aut frater, siuẽ pater erat iuuenis, aut senex, qui verisimiliter posset vel nõ posset filios procreare, primo casu, & secũdo casu non leditur: qñquidẽ spem tñ ab intestato succedẽdi remittit: quià nil erat illa spes secundũ Bal.in.l.is potest col.2.ff. de acqui.haere. Non leditur, cũ spem ex morte

372 te masculi remittit: ¶ quià spes infasti euentus, & mortis fratris non est in consideratione: quãdoquidẽ à iure impbatur .l.inter stipulantem.§.sacram.ff.de ver.ob li.l.illud.ff.qui & aqui.cum sin il, non leditur cũ pater, siuẽ frater iuuenis filios p creare posset: quià ratione incertitudinis, tũ quià masculi verisimilitẽr nasci potuissẽt, tum quia ipsa mulier praemori poterat .l.3.C.de pact.l.si pater puellae.C.de in off. .ti.testa.vnde p'us habet, dotem recipiendo, quàm tali obscura in spe perseuerare. Et hec antẽ eum posuit Andre. in d.c. ꝑ dũm dicit: pro quo est scilicẽt, vt cõsideretur, quod erat in spe, quòd, dotans filios generare posset.ff.vsufru.quemad. cau. & usufr. mihi.ff.de aq.plu.arc.l.in diẽ de dã. infect.l.qui bona.§.cum inter &.l. si fin.ta .§.si iam. In vltimo tñ casu laedi posset, cũ vero senex est qui filios procreare verisimiliter non posset, vndẽ dotem recipiendo aetatis facilitate decepta ẽe videtur, quo in casu opinio Andre.lc eum habere posse asserit, pro qua decisiõẽ facere dicit Bal. in lege verum paragrafo si locupleti digestis de minoribus.

373 ¶ Secundò monetur ¶ nàm restitutio ne in integrum in petenda, actus ex quo. lesio prẽnditur, & non damni casu, et fortuna in futurũ contingens cõsideratur, pro vt habetur in paulò ante allegata lege.

verum. §. sed, & si locupleti. ff. de mino, nisi damnũ futurũ de pñti cognosci potuisset, puta si minor molẽdinum in Thybri emerit, vbi molẽdina ppinquũ agrum sem. corrodit, & diligẽs hoc cõsiderasset, tunc. n. minor sui facilitate deceptus, in integrũ restitueret, quod nõ ẽ in casu pñti.

374 ¶ Tertio: q̃a minor faciẽs, quod cæteri cõiter faciunt, facereq̃ solẽt, nõ restituit in integrũ: puta si in venditiõe de euictiõe nõ promittit, tametsi sequut euictio dãnũ q̃ patiatur nõ restituatur: q̃dq̃ sem qui liber maior vendẽs hoc facere solet, glo. & doct. in d. l. verum, ff. de mino. ¶ Sed hoc medium negat Andre. dicẽs, quod prudẽs maior hoc non egisset: sed tãtisper expectauisset, quo ad ille moreretur ff. de vaca. mun. l. pretor. §. si post. eam. l. vt post dotatis obitũ feud. quod à lege, maioribus suis deferretur, haberet. nec in casu nam filii, dotes pdidisset: sigd̃ ẽ a nepote ffis filio, vel eius fratre dotẽ petiisset, vt in

375 in cõsti. in aliquibus. maxime: quia mortalitatis ordo exigit, vt pus pater, & deinde filia moriatur, & hoc est partum cõe uotũ, l. scripto in fin. §. 1. ff. vnde lib. l.

376 nã & si. ff. de in of. test. ¶ Quarto eõ cõfirmatur opinio d. Blas. nã minor tũnc restituitur, cũ aduersarii circumuẽtione, vel sui facilitate, seu negligẽtia leditur l. quod si minor. §. nõ semp. ff. de mino. l. nam & post. §. si minor. ff. de lare. iu. Sed hæc primogenita patris cõditiõis homini nubendo, dotata a uiuo patre, siue à fre, qui filios generare poterat, fm paragrã patris: dotẽ allegare nõ põt. l. si. C. qui & aduersus. Nec sui facilitate, nec negligẽtia læditur: quia q̃libz maior hoc faciẽdo, cõsultò egisset, cõsiderato, quod d. dotans posset filios habere. quo casu dote excepta) nil aliud de feudo habuisset. l. nãlẽ. §. p. ff. d ac quir. rer. do. & floridã etatẽ amisisset.

377 ¶ Quinto: pactũ rõe incertitudinis, q̃ dotãs posset masculũ hẽre, valet. l. i. C. d pac. sed si dotata filio nato cõmunioni staret, eo nõ nato similiter stabit: quia filio nõ nato rétere nõ d3, cuius cõtrariũ petitura nõ esset. l. penul. C. de solu. fm Andre. in loco præallegato.

¶ Ecce q̃ aliter cõtrarii sunt Andr. & do. Blas. & si And. pro nupta muliere nimis fuit gratiosus, vt ipse do. Blas. ait. nec ipse d. Blas. hic p existẽte in capillo grãia catuit: nos aũt, sine aliqua loquimur af-

378 fectiõe. ¶ Et breuiter distinguimus, q̃ aut ius in spe succedẽdi cõsistit, quod haberet iste minor ẽ reuocabile: puta qui à fcã dũ est hæreditariũ, aut quia masculus extet, seu nasci potuisset: q̃ à iuuenis ẽ pater. Et tũnc perdit opi. do. Blas. q̃ minor dotata in integrum nõ restituatur: q̃a nõ dotatur aliq̃ lesio minore dotẽ accipiẽte: quia tale ius, quod minor habet, non est probabile, nec cõsiderabile, fm doct. in. l. galli. §. & quid si tm. ff. de lib. & post. & maxim. moder. rep. quorũ opinionem fatetur esse eõem Parisi. in 5. 1. n. 58. vol. 2. põst Are. nu. 23. & 24. ver. restat cẽ discutere. & ver. sup. 2. articulo Ias. nu. 88. & seq. Cro. nu. 151. In d. §. & qd si tm. vbi cõcludit, quod Ius, quod habet filius viuẽte patre spe probabili succedẽdi, nõ est cõsiderabile, imò plus ius post mortẽ patris delatũ: ãnte ẽ aditã hæreditatẽ nõ est cõsiderabile. quod nos limitauimus, q̃ñ tale ius ẽ reuocabile. vt diximus supra in verbo maior natu ad.

379 docto, indistinctè scq̃ sibi. ¶ Aut ius, quod hẽt ista minor ẽ habili in spe succedendi cõsistit: quia nõ est reuocabile, cum feudũ sit p̃mogenitura ex pacto, & propt dc̃ta, & nõ sit, nec nasci, verisimiliter spere ẽ masculu. puta q̃ à senex dotãs sit. & tũc procedet op. And. à qua nec dissentit do. Blas. quod minor dotata vt lesa in integrum restituatur: tũc quià tale ius est cõsiderabile, sicut ius, quod p̃ genitus uiuẽte patre habet, cũ d feudo pater disponere nõ põssit, qu d cõe est petissimũ fundamentum q p legitimo a nato redẽt cõtra primogeniti legitimatũ, similiter eõem cõclusionẽ fcedentiũ epiniõ contrariũ, quã refert et sequi. Alex. nu. 15. Ias. nu. 90. Socinus nu. 51. Cre. nu. 175. Ferret ius Garzia n. 256. Galtaula. nu. 81. in d. §. & quid si tantum & cæteri, cões citauimus in d. q. de legitimato. Et pro hac opin. ẽ, quod mi nor in integrum restituatur, quãdo ali quid omninò põst mortem alicuius sibi debetur si illud sui facilitate remittit, est textus ad literam in lege tertia, paragrafo si quid minori filio familias, digestis de minoribus.

380 ¶ DECIMONONO Quero de bonis cuius debet esse dotata primogenita, vt excludat à iuniori existẽte in capillo. ¶ Prima opinio est, quod mulier à quo est dotata excluditur: quia cõstitutio vt de successionibus

de successionibus, & hoc.o.generaliter, et
indistincte loquitur, & gnaliter & indistinc
te intelligi debent .l.de prio, ff.publici.l.
j.§.quod autē de alea lusu & alea, & ita
Alex.in specie sup d.consti. vt de succes
sionibus cōsulēdo tenuit in 9°.29.q̄m ab̄ss
de ver. nec obstat vol. j.vt refert do.Blas.
hic q.15.vbi improbat d.op.Alex, dicens
quod si integra cōsti. fuis cū glo. Alexan
dro apportata fuisset, aliter ipse dixisset.
¶ Secunda opinio est, quod mulier siue
ab eo, de cuius successione agitur, siue ab
eius hærede, vel heredis herede, de eorū
381 bonis dotata excluditur: ☞ quia pater
& filius una & eadē psona iudicatur.l.fin.
C.de impub.& alii.sub.§. ei qui insti. de
uerbl.stip. ☞ & testator, et hæres una, &
eadē psona cēsetur.§.j.in auth.de iure iu.
382 ran.a morte.psti. ☞ & hæres heredis te
statoris est heres.l.fi.vbi glo, Bar. & Bal.
C. de hered.insti.l.2.cū glo.et.l.3.ff.de pe
ti.hæred.l.fin.ff.de verb.signifi. ita tenet
glo.in d.consti.vt de suc.verbo (dotatę)
vbi vult, quod mulier debet esse cōtenta
dco, quod accepit in die votorū suorū, & &
glo.ibi in verbo cōiugatę, dicit esse cōem
intellectū Andre.Iser.in.c. j. de natu.suc.
feud.col.4.nu.16.versi.oportet, & refert, &
sequi.do.Blas.hic.q.15.Sed cōtra hoc est,
quia statu.locū habet in casu vero: et non
ficto .l.j.§.is qui naue.ff.de exerci.cū simi.
& verè alia ē p̄sona patris: alia filii, et ali°
testator: alius hæres: & alius hæres: ali°
hæres heredis. & heredis appellatiōe ve
nit hæres directo: nō p obliquū.l.qui libe
beros .§.hec verba, vbi Bal.& doct.de vul
ga.& pu.sub.lz aliqui dicāt in dispositiōe
testatoris pcedere ut ibi Bar.
¶ Tertia est opinio Affli.in d.cōst. vt de
successionibus distinguentis, & dicentis
hoc dubium hodiē p consiliū sapientum
terminatum fuisse, vt, paret in decisione
Reginę Iohāne, q̄ dicitur la Philigeria, q̄
pro vniuersali lege statuit, vt inter uiuētes
iure frācorū, mulier.à successiōe fraterna
excludatur, si d bonis eiusdē fratris dotata
fuerit: secus si aliūde, & dicit hāc cōclusi.
firmasse Andre.in cōsti. vt de successioni
bus, & in.c. j.de na.suc.feu. Bal.in.l.i.§. j.
de legiti. hæred. & in.l. matri, C. de iure
de. Alex.in consi.29.q̄m abūdē uol. j.idē
Alex. & Fran. d Are. in.l. j §.veteres.ff.d
acqui.posse. Sed inter uiuētes iure longo
bardo soror in successione fraterna exclu
ditur, siue de pfis, siue de ffis bonis dota
ta fuerit, fm glo.Matn.in d.cōsti.vt d suc
cessionibus verbo dotatas, & idem tenuit
Affli.in cōsti.in aliquibus nu.24.ver.10.
& vlt°, q.lib.3.rub.23.& in sua deci.248.
quā cōclusionē pluribus in edis limitat
idē Afflict.in d.cōst. vt d successionib.
¶ Sed hec distinctio Affli.in terminis hu
383 ius c. si aliq̄m procedere non potest: ☞
q̄a p hoc.c. sem p iure frācorū viuatur, &
nō iure lōgobardo, fm cōem opinionem
quā testati fuimus suprà in verbo francos.
sed primū mēbrū suæ distinctionis benè
pnta cōclusiōe, q̄a inferius subiiciemus,
faciet in regno nr̄o Neapolis icta eius di
stinctio procedere posset, vbi nō est p̄sens
c.si aliquē. Quod intellige, si p lege vni
uersali, vt ipse dicit, q fuit, talis regina
hoc statuit, aliōqui secus: si fortè p sentē
384 tiā ☞ nā principis pronūciatio cōtra legē
nō facit ius gnāle fm Bal.& Ange.in cōsi.
quod incipit sāctissime, & illustrissima re
gina: nisi cōtra legem nō esset, sed secun
dum, vel pręter legem pronunciasset.l.fi
nali.C.de legibus, vel causam expressisset
Imo.in.c. j.in prin.vt eccles bene.si.d.cō
fe.pro vt ait Preposi.in.c. j.§ & quia nu.
385 .69.de his qui fe.da.po. ☞ licet exēplis prin
cipiū nō est iudicandū.Parisi.in 9°.3.nu.
.17.vel.l.& aduertas, qd cū nō omnia al
legata p Afflict. faciūt ad propositū:nā di
cit, quod Andre.hoc firmauit in d.consti.
vt de successionibus, et in d.c.l.de na.suc.
feud.Sed Andre.sibi ipsi cōtrarius in d.c.
. j.tenet secūdā opinionē suprà relatā, & in
cōst.vt de succe.tenet aliā, quā post istam
subdemus, & Alex.in 9° 29.vol. j. tenet p̄
mā opinionē pro vera, et hic do.Blas. &
& nō illā, quā m° subnectimus, vti Affli.
ipse putauit.
386 ¶ Quarta, & vltima est opinio cōiter re
cepta, quod mulier de bonis eius, de cui°.
successione agitur, & nō eiusde dotata ex
387 cluditur, stāte statu.de tatā excludēte: q̄a
cōstitutio d exclusione tractās est odiosa
& casū d quo loqtur nō egreditur.l.quod
uero.ff.de leg.l.cū quidā.ff.de lib.& po.&
q̄ dā āntiq.opi.ē.ait And in.c. j.n.16.de
natu.succe.feu.& sequitur Lucas de Pen
na in.l.fi.C.q̄n & qbus quar.pars.d.e.vbi
ait esse hāc opi.veriorē, & cōiorē lib.x.&
Ias.in.l.eius q in puincia.§.q si stipulat°
n.10.ff.si cer.pe.& tenet Pet.Gre.in trac.
cōces.feu.in.4.par.princi.q.5.versi.istam

conclusionē intelligo, vbi allegat glo.in
d.constitutione vt de successionibus.§.ex
collaterali versi. coniugatæ,& versi. dota
tæ,vbi hoc satis probari ait in.§. filiæ au
tem ver.cæteri,& q ità fuit intellectū p
præceptores suos, & p iud.magnæ regi.cu
riæ & Andre.ibi.col.5.versi.coniugatæ,&
in vlti.col.versi.filius autē,& Aret. in 9°.
.164.diligenter col. j.& cæte.Idē tenet &
pulchrè Io. Alovsi.Sep.in apost.l.ad hoc
cap.si aliquē allegās Bal.Paul.& moder.
in.l. j C.de legi.here.& in.l.q̄g̃ ff ad.leg.
fal.Alex.in 9°.293.in medio penul. col. &
domi.suū in 9°.112.col.ii.Fulgo.in consi.
.xxxiiii.Ancha.in 9°.74.Capra in 9°.39.
dicēs ēt allegati vid.sse Paul.Cast. in 9°.
.121.dicētē veriorē hanc esse opinionem,
quicquid dixerit Iacc b.Playa.in 9°. flumi
nis Dionisii,qui cōtrariū tenuit, allegādo
Pet.Ancha.in 9°.162.& idē tenere Gul.d
Perno.hic in glo.in verbo p̄cedat, dicēs
389 ēt p hoc facere vivā rationē: ☞ quia rō
exclusionis fœminæ, q̄ principē movit, ē
dotatio,& ad dotātis hæreditatē exclusio r
stringi debet.l.cancellauerat.ff.de his que
test.dele l.ità tñ.§. j.ff.de admi.tuto.l. lari
us.ff.de fideius. idem tenet Bru in.tract.d
statu.fœm.art,6.mēbro. 4.q.16. & faciūt
infra scriptæ autho.in sequēti illatione ad
ducendæ,& hāc vti magis cōmunem nos
sequimur opinionem.
¶ Ex qua magis cōi cōclusione Infert pri
mo,quód dotata d bōis paternis in succe
sióne fraterna non excluditur p tex.in.l.
q̄ñ in nouella in fin.C.de inoffi. test.& l.
390 vel liberis.C.de collat. & ratione ☞ quia
bona paterna adita hæreditate nō dicun
tur amplius paterna: sed fraterna .i. prop̄
rium ipsius fratris hæredis patrimonium,
s̄m glo.cōiter receptā in.l. j.§.veteres.ff.
de acquirenda posse. vbi habetur, quód
seruus hæreditari⁹ adita hæreditate non
dr amplius hæreditarius,vbi doct.cēs ad
p̄dictā induc̄tiq.& originaliter ibi Rom.
Alex.nu.3.Fran.d Aret.nu.31.Soci.nu.
.2.Ias.nu.20.21.27.qui testatur hoc cōiter
teneri,Idem Ias.in.l cuius quinnprœui cia
nu.10.ff.si cer pet.vbi putat hāc sententiā
indubitantèr esse verā.& quod s militer s̄m
eam consuleret et iudicaret.ter ēt ēt eam
plures doct.citati p Afflict.in cōstitutione
in aliquibus nu.11.rub.2.lib.3.B l.in.l.ne
cū mater in p° le 2.C de iure do.Roma.in
9°.435.versi.& sic ipsa particula Per . de
Gre.in tra.con.feu.par.4.q.9.in fin. versi.
tertio infero. vbi citat Ias.in §. actionum
col.pen.ver.item ad ista facit,de actio.Paul
st.9°.110.nu.31.vol.3 & vide eū in 9°.10.n.
.j.fo.53.& 9°.56.nu.4,fo.114. & 9°.18.nu.
.xxiii.fo.cxxv.& consi.75.nu.27.fo.133.&
9°.84.nu.4.fo.114.& 9°.81.n.37.& 39.fo.
391 .146.vol.2. ¶ Et non est ab similis
articulus ille,quód renūtiā patris succes
sioni,fratri succedere nō prohibetur, et si
sint eadē vtriusq successionis bona, siqui
dē post mortē patris desierunt esse patris,
& effecta sunt fratris d.l. j.§.veteres et in
pluribus aliis, quibus ità cōcludit Tiraq.
in tract.de primog.q.86.nu.4.cum pluri
bus seq.vbi in vlti.cōj ecit, & inter alia ad
hoc,q renuntiatio respectu vnius succ̄
successionis,nō trahatur ad aliam succes
sionē, dicit esse optim.si tex.in l.cui cū tu
toribus in prin.ff de transact.& vtrius cāe
nō trahatur ad aliā.l.si vnus.§.tes si pac
tū &.§.ante omnia ff.d pact.& c.cū inter
de renu.vbi glo. ☞ et sententia ex vna
cā cōtrà aliquē lata,non nocet agenti ex
alia.l.& an eadē.§.actiones.ff.de excep.
rei iudi. & ibi cōcord.
392 ¶ Amplia primo hāc illationē, quód do
tata de bonis paternis, nō excludatur in
successióe fratris nō solū p̄cedere,si frater
patris hæreditatē actualiter ad iuit, vt mo
do diximus: sed ēt si patris hæreditatē nō
ad iuit: sed adhuc illa per hæredes ipsius
filii sit adeūda: quià filius uirtute suitatis
hæreditatē ēt nō aditā trāsmittit, & vtroq
casu diuersa sunt patrimonia, alud pa
tris, & aliud fratris, adeò quód de vno pa
trimonio dotata, de alio nō excluditur: sed
de eo dūtaxat,de quo dotata fuit.s̄m Ias.
in d.l. j.§.veteres ,ff.de acq.pos. & in d.
.l.eius qui in prouincia.§.quod stipulatus
nu.10.ff.si cer.pet.vbi dicit:hoc esse dictū
Are .in 9°.161,col. j.& fil·ivalde mirabile
videri. & nec putat ab alio tactum.
393 ¶ Secundó amplia p̄d cā illationem, vt
dotata à patre, nō excludatur in hæredita
te filii, ēt si in filii hæreditate non sint alia
bōa nisi paterna: nā hec bōa paterna post
aditā hæreditatē,nō amplius paterna: sed
fraterna dicūtur glo.cōiter approbata in d.
.l. j.§.veteres,ff.d acq posse.vbi doct. nēs
ad hoc d.glo.adducūt,ēt quód nō sint
394 alia bona:nisi bona patris. ☞ & facit ad
hoc,quod singu.tradit Bal.in.l. j.q. ff. de
re.dial.q frater renūtians feudo paterno,

si mo tuo

& mortuo patre, feudũ ad alium puenlat fratrẽ, & ipse, qui renuntiauit, alteri fratri feudũ habenti deindè decedẽti succedit: quia hoc feudum mutatione psonae non amplius paternũ: sed fraternũ dr. p tex. in.l. paulo callimacho .§. j.de leg.iii. & cõc. p Ias.in d.l. j.§.veteres nu.24.ff. d acq. pos. vbi inquit esse cõem opin. à qua nemo vnq̃ discrepauit, ſm quã ipse saepè consuluit, & idem Ias. in .l. eius qui in prouincia .§.quod si stipulatus nu. xi. versi. quartò principaliter adde. Et haec conclusio stantib⁹ terminis huius .c.si aliquẽ haud dubiè pcedit, vbi semp vltimo succeditur non prin, vt probatur in tex. ibi defuncto, & ibi diximus. ¶ Hinc vr. nõ rectè dixisse Affl. in d.cõst. in aliquibus n.22.& seq. q soror de bonis paternis dotata à fratre, in pdictis bonis paternis à fratre posteà possessis excludatur, & q cõis opinio procedet; vt dotata de bonis paternis non excludatur in aliis bonis p fratrem de nouo q̃sitis, de quibus bonis dotata non reperitur: qm ex pdictis contrarium patet, vbi paterna bona in fratris p testatẽ non paterna: sed fraterna dicũtur: quod intelligimus, si frater sororem de bonis paternis dotauit, illa vti bona paterna in dotẽ dãdo, forte quià bona paterna cũ onere dotandi sororẽ in eum transierunt, pro vt sen p putatur, vt ait ẽte Affl. pdicto in loco.

395 ¶ Amplia tertiò, vt dotata de bonis paternis non excludatur in feudo fraterno, ẽtiã si in dotatione ipsa gñaliter renuntiasset bonis paternis, maternis, fraternis, &c. nisi renuntiet feudo fraterno, non excluditur: quià feudalia in renuntiatione, vel obligatione cuiuscunque gñali non comprahenduntur. Bald, in .c. j. de p hi.feu.all. p fed. circa prin. 4.no. Spe.in ti⁹ de pign. in fi. ſm G. Petr. in q°.13.in nomine dñi col. 8. ver. nec dicẽdũ Paul. Ca. in l.tutor.§.fi.de pign. act. Alex. in q°.2. col.4. vol. j. mode. rep. in auth. sacramẽta. C. si aduer. vend. nu. 78. & q.13. vol. 7. & faciunt tradita p Ias. in d.l. j.§. veteres nu.32.ff. de acq. poss. & latius in d.l. eius q in prouincia .§.quod si stipulatus nu. xi. ff. si cer. pe. vbi vult, q nisi exp̃ssim successioni fraternae renuntiasse reperiatur, dotata de bonis paternis non excluditur, & hãc decisionem verissimã esse inquit, & aduocatum in pratica cautum esse debere, vt renuntiare faciat, & excludat paterne, materne, & fraterne, & nõ addimus in pñ nra, etiã bonis feudalib⁹, & ita intelligitur limitatio Affl. in d. cõst. vt in aliq. b⁹ in fi.n.23. dum dicit: nisi forent verba renuntiationis obstarent.

396 ¶ Secundò infertur, q mulier in feudo familiari seu ex pacto & prouidentia excluditur, si vti dotata excludi debeat, si de bonis primi feudum acquirentis dotata fuerit: secùs si aliũdè dotata sit: quià in tali feudo ex pact. et preuj. primo succeditur acquirenti. c. vlt in. de succe. fra. vbi Bal. idem Bal. col. 18. Laud. col. 7. in. c. j. de cog si & ha. Cald. in q°. 13. in t° de feu. ſm Tiraq. in tra. de vtr q retr. l.l. j. §. 2. glo. j nu. 19. & ità intellige Affl. in d. cõst. in aliquibus in fi. nu. 20. & 24. & in d. cõst. vt de successionibus, & in decis. 248. volens, vt d. cõis conclusio non procedat in feudalibus. ¶ At limita hoc procedere in casu, quo ex tenore inuestiturae succeditur, non alterato p hoc .c. si aliq̃ m. sec⁹, si p hoc .c. succedatur: quià tũc vltimo decedenti: & non primo acquirenti succeditur, vt hic in verb. defuncto, & consequenter, non aliter excludatur, de bonis illius vltimi morientis dotata esse dz. & qñ tenor inuestiturae & non hoc .c. si aliq̃ m. attendatur, vide supra in pẽlud. nu. 314. v. q ad fi. & inf. in verb. cõcedẽdis in fi.

397 ¶ Tertiò infertur, q primogenita in feudo hereditario excluditur, ẽt ex consuetudine in capilla, si de bonis vltimi decedentis: et non si aliũdè dotata fuerit: quia haereditario in feudo vltimo decedẽti: & non primo acquirenti succeditur, ſm cõem opini, quã testat D. Cen. lib. pra. c. c. xxviii. col. iii. latè A. Pinnel. in tra. de bon. ma. p iii. nu. Tiraq. in pcita. loc. p .c. j. §. fi. de, suc. fra. vel gra. suc. in feu.

398 ¶ Quartò infertur, q mulier in feudo informi, i. eo, cuius forma non apparet, excluditur, si de bonis vltimi decedẽtis dotata fuerit: quia feudum informe ſm cõsuetudinem formã, q̃ est de iure & consuetudine regni. c. j. §. fi. quid sit inuest. & arg. l. quòd si nolit. §. qui assidua. ff. de ędil. ed. c. e. .c. cũ. nu. ferrar. de cõst. & ius regni est, c. hoc: si aliq̃ m. q⁹ vltimo decedenti succeditur, vt est dictum, siue dicamus, q cum clausula iuris francorum plumatur p c. Reg. Alfon. quià iam per hoc .c. si al. q̃m viuitur ẽiure francorũ, vt sũt omnes, vt est

dictū in verb. francorū, & cū vltimo dece
denti succeditur, siue dicamus, q̃ s̃m hoc
se præsumatur, in quo nõ erit hæsitatio:
Secus si s̃m ius feu. feudū præsumeretur:
399 quia feudi ppria est natura de iure
feudorum, vt sit illud, quod familiæ recta
sex ex pacto & prudentia dr. vt concludit
Affl. in .c. i. an agna. nu. 14. vsq; ad 19. vbi
late, & eandem inquit hanc opi. veriorē,
400 & æquiorem esse cõe: quia hæc qua
litas, q̃ sit heres, est extrinseca, & extrin
seca in dubio non præsumitur. l. sciendum
.ff. de ver. ob. An. i. Iser. in .c. i. ex quib. cau.
feu. ami. Camer. in .c. imperialem de pro.
feu. alie. per fed. fo. & primo succeditur
acquirenti, vt nup est dictū. Et faciunt tra
dita p Parisi. in 9°. 23. nu. 50. 51. & 54. vo
401 lu. 3. vbi vult, q̃ fœmina p fratrem
semel exclusa, ppetuò & post mortē illius,
qui eam exclusit, censetur exclusa, in feu
do ppriam hñte nām: q̃a primo succedi
tur acquirenti, s̃m eandē opin. quā testat
Præpo. in .c. i. §. quin & episco. vel abb.
Cur. in tra. feu. p. 4. q. 27. Soc. in 9°. 19. col. 2.
ver. quin imò, & ver. & posito vol. 3. Alex.
in 9° 20. viso processu vol. 3. Bru. in 9°. 65.
sup. 9°. 78. col. pen. & 9°. 108. casus col. 1.
Secus in alia rerum successione, vbi vlti
mo succeditur morienti: & nõ primo ac
quirenti, siue stipiti: nam tūc semel ina
seniū exclusa, nõ ppetuò censetur exclu
sa: quia s̃ in patris: non tñ in fratris suc
cessione exclusa dr. s̃m eosdem opi. quam
peritis in locis p̃dictis testatur doct.
402 Quintò infertur, q̃ primogenita do
tata à patre de bonis ipsius patris, in feu
do materno à secūdogenita in capillo nõ
excluditur: quia non de maternis, de cu
ius agitur successione: sed de paternis bo
nis est dotata, ita in indiuiduo determi
nat glo. in cõst. vt de successionibus §. fi
liæ vñr. ver. excludunt, vbi inquit hanc
q. fuisse ab antiquis peritis disceptatam in
mag. cur. quā seq. Andr. in const. in aliq
bus col. i. ver. in contrarium dr in simili,
Gul. Pern. in 9°. 2. in q. tertia hac verba ver
si. nunc ad secundū crour. P. Gre. in tra.
cõne. feu. p. 4. q. 8. versi. stante igitur hac
conclusione.
403 Sextò infertur, q̃ dotata à patre ma
sculorum filiorū contẽplatione in successiõe,
seu feudo fraterno excluditur. ita stante
statuto dotatam excludente, firmat Bru.
in tra. de statu. fœmi. art. 6. in memb. 4. q. 3.

nu. 172 Affl. in cõst. in aliquibus nu. 33.
versi. in effectu, qui mouentur ratione: quia
dos fratri, & à fratre sorori data vr. p. l.
sed si plures. §. in arrogato. ff. de vulga. &
pu. sub. & subdit Affl. ibi, q̃ et in dubio
d. dos masculorum contemplatione da
ta præsumitur. l. dec... dotē. ff. de coll. bon.
Sed in cõtrariū facit: nā dos à patre filiæ
contemplatiõe filiæ data, nõ fratris: & est
404 is, & de filiæ bonis data vr. q̃ l... qu.
est stricti iuris, & stricte d3 intelligi. Bar.
& cæte. in .l. quicquid astringenda in prin.
ff. de ver. ob. Parisi in cõs. 155. nu. 15. vo.
4. l. 2. §. is qui naui. ff. de exe. act. l. 3. §. hæc
verba. ff. de nego. gest. Nec tex. in .l. de
dit dotem p Affl. facere vr. siquidem d.
lex in dote loquitur ab auo nepti ex filio
data, q̃ nimirum, si patris cõtemplatione
405 data præsumitur: quia quod filiis datur
ab amicis, consanguineis re patris, ex re. &
occasione patris filiis prouenire dr. d. l. sed si
plures. §. in arrogato. ff. de vul. & pu. sub.
l. cū op;. C. de bonis q. li. §. cum igitur in
sti. p quas pso. nob. ac. sed quod sorori
datur ab aliquo ex ascendentibus, q. in
dubio fratris occasione sibi obuenire præ
sumatur, vel dicatur, non intelligitur, imò
legatum ab auo nepoti ex filio factū, non
patris: & nõ filii cõtemplatione fieri intel.
glo. in .l. qui ex altera §. interdum, quam
sing. reputat ibi Bal. ff. de acq. h. e.
Cõprimit differentiā q̃ rec. & le... de
meus prepat. do. Blas. Larcea hic, q. 16.
vbi (salua melius sentientis declaratione)
406 firmat, q̃ neptis ex fratre à patruo do
tata, in eiusdem patrui successione exclu
ditur, vti de bonis eius dotata, de cuius
agitur successione. Tametsi contrarium
tenat And. in cõstitu. vt de successionibus,
versiculo: quid si patruus maritasset in
terminis illius cõst. rñ q̃a illa cõst. à fra
tris: & nõ à patrui successione dotatam
excludit, & cõst. sit odiosa, et cõtra ius cõe
ad d. casum nõ est extendenda, quod nec is
nõ obst. quia p hanc cõ. mulier succedit: &
excluditur vsq; ad trinepotem. Secundò
mouetur: quia filius idem ius hñt, quod
pr: sed pr non excludebatur in successiõe
fratris, g nec filia. At hoc nõ ob. quia p. c.
hoc pximiores vocãs, p represẽtationem
non succeditur, vt est dictum sup. in ver.
407 gradu q. 6. Tertiò: quia dotata, tūc
ab hæreditate dotantis excluditur, qñ do
tans eam dotare tenebatur: secus, si non

tenebatur,

tenebatur, & eam voluntariè dotauit, quã
sicut succedere posset, si dotata non fuis-
set, ita & succedet, si dotata fuit, quod di
cit esse menti tenendũ A ff. in d. const. vt
de successionibus nu. 88. & seq. & id confir
mat P. Greg. in tra. conc. feu. p. 4. q. 5.
ver. secundo principaliter intelligo: sed,
quod hæc neptis à patruo dotem habere nõ
debeat, ostẽdit: nam si iure longobardo
viuitur, filia feudi portionem hẽt, quæ pa-
trem eius contingit; vel si iure francorũ
vitam, & militiam p patrem non receptã,
quæ in eam, vti filiam transmissa fuit, et si
pater vitam & militiam recepit, nihilominus
minò hæredes, vt asserit dixisse in const.
communibus. ¶ At hoc multifariam res
põd. do. Blas. Lanc. primò: quia sequere
tur absurdum, quod nupta, & dotata succe-
deret, & ea quæ est in capillo nil hẽret, quod
est vitandum. ¶ Secundò: quia patruus
non tenebatur dotare: militat et in feudo
408 matris: quia, sicut mater, nisi patris ino-
pia filiam dotare non tenetur. l. fi. C. de
do. prom. l. 1. ff. sol. mat. auth. res quæ. C.
com. de suc. Et sic in feudo matris non est
conueniens, quod nupta, et dotata existentẽ
in capillo excludat: p d. rõem: cum mã-
409 ter eã dotare non tenebatur. ¶ Tertiò
quia eadem est prerogatiua sexus, & præro-
gatiua in capillo: sed si cum hac nepte dota
ta masculus concurreret, ipsa neptis exclu
deretur, ita et excluditur, si cum ex. stente
in capillo neptis ipsa dotata cõcurrit.
¶ Quartò: quia, si duæ coniunctæ con-
currunt, nulla ex istis, vti filia in sexus pa
terni prerogatiuam subintrat r lz gradũ eius
ingrediatur, vt habetur q. a. dixisse inquit,
et ideo dici non põt, quod non excluditur,
quæ filia non excluditur: sed quæ succedit, &
filia excluditur. ¶ Saluari tñ posse (in
quit) Andr. vt rectè loquatur, ſm termi-
nos const. vt de successionibus, quæ in fra
tris successione tñ loquitur: sed nõ in ter
minis huius, c. si aliquem, quod de colla
teralibus vsque ad trinepotem loquitur.
¶ Aduertendum tñ est, quod ad prædicta p do.
in. Blas. adducta respõ. posset: Ad primũ,
negãdo absurdum: siquidẽ vtraque recipit
quod est iustum: tametsi plus recipiat cõ
iugata, & dotata, quã existens in capillo.
410 Q. rã quilibz in re sua ẽ moderator & ar
biter. l. in re mandata. C. man. sed patru
us date potuit, & neptis coniugata recipe
re, quid ad existentem in capillo, quæ iure.

primo genitoris excluditur? & qui vtitur
iure suo, nemini facit iniuriam. l. si filium
num. ff. & l. 4. cul. s. ff. de cam. insc. et
411 c. cũ ecclesia vulterana de elec. ¶ Iusta
cita. Rex nulli agnato iniuriam facit,
si feudum ad se deuolutũ non alicui eorum
sed alteri concedit. est tex. in const. vt de
successionibus in fi. vbi no. Aff. n. 55. ver.
tertio. quia de iure suo quilibz disponere
põt. ſm Bal. in l. 2. C. de dona. inde dr
in euangelio Matthæi. c. 26. amice non
facio tibi iniuriam: non ne denatio cõue
nisti mecũ? tolle, quod tuum est, & va
de, volo huic nouissimo dare, sicut & tibi
412 & c. vbi dicit glo. Nico. de Lira, quod inju
ria non hẽt locum, vbi est mera gratia. ſm
413 Aff. ibi. ¶ Ad secundum dici m resp. quod mõ
nisi filiã dotare tenetur, si vult in eius succes
sione filiã excludere, p const. vt de succes.
vbi foret cõiugata, & dotata excluditur,
& sic vt filia in matris successione exclu datur
à matre dotata esse dz. quod non est in
nepte: nã ibi tex. non dicit neptis dota
ta excludatur. & hoc est, quod subtiliter
tradunt ibi And. & Aff. cũ concludunt,
quod neptis à patruo dotata, in eiusdẽ pa
trui successione non excluditur: quia non
tenet atur eam dotare: quia tex. non loqui
tur de nepte. & si sicut de sorore, de nep
te loqueretur, et hanc excluderet, quod excluderet.
Pertinet per eũde, quod ille, cui succeditur, do
tare tñatur, postquã ab eius successione dota
414 ta excluditur. ¶ Ad tertium negatur
quod priuilegium sexus æquiparetur priuilegio
capilli, cum à trans uersalibus si nõ nupta, nec do
tatã excludit: sed existens in capillo non
nisi nuptã, & dotatam. vt p istũ tex.
¶ Ad quartũ: et succedẽtes ex propria pso
na, & gradu primogenita iure primogenituræ e-
xistentem in capillo excludit: & ipsa non
excluditur: nisi dotata ab eo, de cuius a-
415 gitur successione. ¶ Sed vtel quod sit do.
Blas. & et And. rectè loquuntur: ille in
terminis istius c. si aliquẽ: iste in terminis
const. vt de successionibus: quia hoc, c. va
ri ad trinepotem collaterales: illa cõstit.
feceriti tñ dotatã excludit, adeo, quod hic: &
non ibi, neptis à patruo dotata compræhen
ditur. ¶ Ita nãque cõis ordini. in terminis
istius const. vt de success. limitã la venit
se cũne dotata excludatur, ſm. de patris,
matris, fratris, vel sororis tñ: secus, si
de patrui, vel alterius successione tractetur.
& in hoc oẽs concordant And. & do. Blas.

Affl. in d. cōst. vt de successionib⁹ nu. 39. & seq. & nu. 42. & P. Greg. in tra. conce. feu. p. 4. q. 6. ver. i. vndè ex his infero, vbi cōcludit q̀ in his quatuor casibus primo genita dotata excluditur, p° de bonis patris: quia pater filiam dotare tenetur. l. fi. C. de do. promiss. 2° de bonis matris: quia mater diues inopem filiam dotare tenetur. Bal. in .l. neq; mater p filia. C. de iure dot. & etiā p consti. regni filia sup feudo dotē hēre dz. And. in consi. in aliquibus col. xi. & seq. ver. fm sententiam istorum. Tertiò de bonis fratris primogeniti, qui successit in feudo tā paterno, q̄ materno, qui fm paragium sorores dotare tenetur, p tex. in d. consti. in aliquib⁹. Quartò de bonis fratris primogeniti, q̄ succedens in feudo, in quo francorum iure viuitur, sorores dotare tenetur. And. in .c. j. col. 6. versi. addutio de na. suc. feu. De bonis verò alicuius dotata rōne dotationis ab eorum hæreditate non excluduntur: quia illi dotare non tenentur. Et sic ipse P. Greg. nobiscū sentit de regulā non egredi d. quatuor casus, quod (vt est dictū) est verū in terminis constit. vt de successi. secus in terminis istius .c. si aliq. vbi dotata fuit à patruo, q̄ ab alio: vsq; tamen ad gradū nepotis in successione dotantis excluderetur.

416 ¶ Octauò infertur, q̀ neptis materteræ in feudo succedere, dato, q̀ mater eius de bonis istius materteræ dotata fuisset: quia neptis ipsa non est dotata de bonis ipsius materteræ, de cuius successione modo agitur, quo casu non excluditur. fm cōmunē op. nō solū s. & qa p hoc .c. priores vocans, p representationem nemo nō succeditur, vt diximus supra in verbo gradu q. s. an nepos præferatur patruo, ità q̀ non obstat dotatio matri facta. Secùs est iure

417 cōst. regni. & q° neptis ex gradu matris dotatæ succedere volens, excluditur: quia qui gradu alterius vtitur, in eius vitium

418 succedit: nā infecta primi minua inficitur a priuatiua. Bal. in .l. fi. C. de ve. b. sig. co. Blas. Lanc. hic q. 16. in fi. et q. 9. & ità intelligenda dicta p Afflict. nu. 37. post And. col. 6. in d. const. vt de successi. & And. in .c. j. de natu suc. feu. in addit. qui volunt, q̀ neptis materteræ succedit: quia in registro imperatoris Federici continetur, q̀ regi tenia literas assecurationis vassallorū tenentibus de feudis materteræ concessit, nisi mater eius, q̄ est soror materteræ ab ea dotata fuisset. vt procedat, si ex gradu matris: secùs, si neptis ex propria psona succedat. q̄ succedere pōt ex proprio gradu p const. vt de successi. q̄ gradus: & non psonas enumerat, fm Affl. ibi nu. 36. & 42. quia tūc matris dotatio filiæ non obstabit.

419 ¶ Nonò infertur, q̀ rectè ēē loquitur idē do. Blas. Lanc. hic q. 22. dicēs nouam, & notab. q. esse, & firmat, q̀ filia in patris hæreditate non excluditur, dato q̀ à ipse dotata fuisset de bonis patrui eos patri legatis pro ea maritanda: puta frater patris dixerit in testamēto: lego centum fratri meo, vt in dotē suæ filiæ conuertat, & illa deinde tali dote nupserit: ratione quia non de patris: sed de patrui bonis dotata

420 dr: & nā legatum non patris: sed filii contemplatione factū vr, in his, q̄ possūt filiosfamilias acquiri: lz de patre mentio facta fuerit: quia talis mentio potiùs demonstrationis gratia, q̄ vt eius contemplatione legatum relictum videatur, fieri psumitur. l. his verbis in fi. ff. de here. inst. Bal. in .l. fi. in fi. C. de vsuf. & q. filii: & non pris contemplatione legatum censeatur, adde glo. in .l. qui ex aliena .§. interdūm, quā sing. reputat ibi Bal. ff. de aeq. here. & seq. Alex. & mod. in fortioribus

421 terminis loquendo, & q̀ si auus filium hæredem instituerit et ex eo nepti legat, illud relictum aduentitium: & non profectitiū dr. glo. Bar. & doct. in .l. ǭsitū in la. j. ff. de leg. j. et de hoc (inquit) esse tex. in .l. cogi .§. si pater. ff. ad treb. qui tex. lz de iure antiquo reuocetur in dubium: hodiè tñ sine dubio procedit p tex. in .l. fi. C. de bo. lib. vbi patri acquiritur vsufructus & filio proprietas: quia certe sunt aduentitia, & ad idem esse tex. & glo. & maxim è Paul. Cast. in .l. et filio. ff. de leg. j. ¶ Nec obst. l. dedit dotem vbi Bar. ff. de colla. bon. quia procedit in eo, quod dedit auus obligatus ex causa filii: nā tūc filii contemplatione dare videtur: quia obligatus secùs, si ex voluntate dederit: quia tūnc nepotis contemplatione dare censetur vt declarat Alex. in .l. si plures .§. interdum & .§. arrogato. ff. de vulg. & pup. sub.

¶ Contrarium tñ determinat Bron. in tra. fermi. art. 6. memb. 4. q. 3. nu. 172. & Affl. in cons. in aliquibus nu. 23. versi. itē fallit. vbi Bru. similiter decidit q̀. q̀ neptis ab auo dotata in successione patris excluditur

exludi itur: quià ſm cõem op. ab auo do
tata piuide hẽtur, ac ſi à patre dotata eſſet,
d.l. dedit dotem .ff. de coll. do. & lz ꝗplu
res doctrinæ fortit̃ obſtare videntur, vt
non excludatur: tñ ſurum dicit eſſe rece
dendum a d. opin. Bal. ꝗ conſona eſt mẽ
ti ſtatuentium, magis effectũ, ꝗ modum
conſiderando .l. ſi mulier in p.ff. ad treb.
At opin. Bal. eſt in 9°. 30. vt l. ſi ꝙ aut fi
lius viuo auo deceſſit, & tũc neptis à pa
tre dotata nõ cẽſetur: quià intellectus cõ
cipere nõ põt, ꝙ ab hoc filio p̃mortuo do
tata fuerit .l. qui libertinus .§. poſthumus
.ff. de oper. lib. & conſeq̃nter neptis, nec
in patris, nec in aui ſucceſſiõe excluditur.
Sed hoc eſt in caſu eorũ quià ſtatu. in pa
tris ſucceſſione dotatã excludit, quod nõ
eſt in caſu nr̃o, vbi in dotantis ſucceſſiõe
excluditur: quià ſi non in patris: in aui
tñ ſucceſſione excludetur, vnde aui bo
nis dotata, ſm magis cõem ſuprà relatã.
Aut auus primò deceſſit, & tũc propriè
à filio dotata dr̃: quià realitas dotationis
ab auo in filium, & à filio in neptem trãs
fuſa vr̃, d.l. dedit dotẽ. Pro qua diſtinc
tione Bru. inibi nu. 160. adducit rõem: q̃a
& ſi p fictionẽ à patre dotata dicatur, qñ
dotatur ab auo: quia nil refert: vt illam ali
quid à me: vel ab aliquo pp me ſtar. l. ſi cũ
ſuus .ff. de ver. ob. tñ quia ex diſpoſitiõe
d.l. dedit dotem æquiparantur, quò ad
hoc, vt dotata ab auo, à patre dotata dica
421 tur: ☞ ſtatutum ſup ueniens in vno æ
quiparatorũ p .l. antiquam, in alio æquiſ
parato locum hẽt. no. cano. ꝑſertim Imo.
in .c. cũ dilectus & .c. ad audientiam de
reſcr. facit .l. ſi quis ſuo .C. de fur. & iũc
cor. iuncta .l. in tñ .ff. eo. Et limitat pdi
cedere, qñ dos patris contẽplatione date
428 tur, & nõ ſolũ ſi ab auo ☞ ſed & ſi ab ex
traneo detur, dos in legitimam compu
tur, ſm magis cõem opin. quam ipſe r e
ſtatur in nu. 1. ſecus, ſi non patris ſed fi
liæ contẽplatione detur: quià non exclu ditur,
tur, & in dubio patris contẽplatione d ic
ta cenſetur, ſm Alex. in d.l. dedit do cõ
tr in d. §. arrogato, ſed cõtrarium ſeq nit
Alex. in d. §. arro. ¶ Sed contrà hoc ſi cit:
nã ſtatu. de excluſione tractans, eſt o dio
ſum, nec fauorabile iudicatur: niſi p vides
dotata mulier exiſtat, ſm Corafi. in .l. q
liberos .ff. de ritu nup. & ad caſum ſic tum
non extenditur .l. 3. §. is qui nauem, .ff. de
exer. act. l. 3. §. hæc verba .ff. de q. g. ge

& dotata verè ab auo, à patre impropriè,
et fictè dotata dr̃, vt ei faſcitur Bru. in nu.
181. & ſeq. Nec obſt. quod ait ipſe Bru.
424 183. q̃a nõ tollitur d. obiectio, idcò vt r ce
vt opi. ꝙ ab auo dotat. ẽt p̃tris cõtẽplatiõe
in p̃tris hr̃ditate nõ exclu dat. ſi ſic ſtatutos
tñ nõ firmant̃, cogita.
425 ¶ Decimò infertur, ꝙ ſoror à fratre de p
p̃tis prouentis ipſius ſororis dotata in fra
tris hæreditate, ſiuè feudo nõ excluditur,
ſtãte d. ſtatu. dotatam excludente. Deci.
in 9°. 590. nu. 9. quẽ ſequitur Pet. Ancha, in
9°. 80. retento or. ſtatu col. vlt. Corn in
9°. 171. l. in hac conſultatione col. 2. ver
ſi. Itẽ huiuſmodi ſtatuta. & idẽ P. Greg.
in tra. conc. feu. p. 4. q. 9. verſi. tertiò in
ſero, ꝙ ſi filia vel ſoror Ancha. in .c. cano
nũ ſtatuta col. 14. de cõſt. Soc. in 9°. 121.
viſa contingentia facti col. 2. vol.
426 ¶ Ratione: quià verbum: dotata, ius: &
non actũ nudi miniſterii ſignificat .l. res,
quaſi .ff. de iu. do. l. pater ex prouincia .ff.
de manu. vind. & nos aliã addimus rõẽ
quià non eſt dotata de bonis dotãtis.
427 ¶ Vndecimò infertur, ꝙ ſoror à fratre
de bonis intèr eos cõibus dotata, in fra
tris ſucceſſione non excluditur. ſtãte d. ſta
tu. dotatã excludẽte. ità latè examinando
firmat Bru. in tra. de ſta. ſtem. ar. 6. n ẽb.
4. q. 10. nu. 23. poſt Corn. in d. 9°. 171. vo
lu. 4. & Soc. in d. 9°. 121. p eadẽ iura, & rõ
428 nes pcedit in illatione addi etat ☞ &
quià in dotibus, mulier de bonis paternis
dotata p̃ſumitur. Ancha. in 9°. 101. p .l. ſi
v'tim. C. de do. pmi. eſt cõe p Bru. inibi.
Affl. in con. 3. in aliquibus nu. 12. & ſeq. q
dicit: frater dotẽ pro ſorore dando, de
bonis paternis dediſſe p̃ſumitur: tñ quià
bona paterna tranſeunt in filiũ cum onere
dotãdi, tũm quià filius bona paterna cũ
d. onere poſſidet, ſed ad hoc aduertendũ
eſt, ꝙ Iacob. Mandelli in 9°. 12. n. 1. teſtat
magis cõem opin. & veriorẽ (inquit) in
puncto iuris, ꝙ frater, vel mr̃ ſororem,
vel filiã ſimpliciter dotãtes, rem ꝓpriam
vel cõem in dotẽ donare cenſetur, ẽt ſi
alſ ſint adminiſtratores, ſm Cy. in .l. fi. q.
3. C. de do. prom. & alios. & p to. 9m hec
quinq; fundamen. probare conat. & quid
probandum ſit, vt dotata dicatur? vide re
miſſiuè Bru. in d. ar. 6. nu. 4. q. 10. & Soc.
in 9°. 107. vol. 1.
429 ¶ Duodecimò infertur, ꝙ dotata à p̃re
de bonis maternis conſenſu mr̃is in feu

c

do paterno non excluditur. Bal. in l. neq; mater ver. pone statu. cauetur. C. de iur. dot. vbi ait, q; si ante statu. q; dotata à patre, id bona pris regressum nō habeat, si pater de facto filiam de bonis vxoris dotat, filia ad bona pris regressum hēt: quia de substantia paterna cū effectu à pre dotata nō ē. ref. & seq. P. Greg. in tra. conce. feu. p. 4. q. 1. versi. secundo infero, vbi et tat ēt mod. in tra. q; ext. mascu. q. 63.

430 ¶ Decimotertiò & vltimò infertur, q; si nè dote nupta, forte ob eius pulchritudinem, vel sanguinis nobilitatem, vel patris, siue fratris potentiā, valorem, vel strenuitatem, vt inquit And. in const. in aliquibus col. vl. vers. pp eius conditionē, col. vl. & versi. ideo tale est glossella. glo. in l. si volunate de dot. punissi. in patris vel fratris successione non excluditur. stā te d. statu. dotatā excludente, s'm Bal. in d. l. neq; mater ver. pone stato. C. de iur. dot. mod. in d. tra. q; extra. mascu. q. 63. ref. & seq. idem P. Greg. in d. tra. conce. feu. p. 4. q. 5. versi. tertio infero, q; si filia, circa fin. & ver. quintò principaliter intel ligo circa fin.

431 ¶ VIGESIMO, ET VLTIMO Quærò: An sue cedēs in feudo p hoc c. si aliā m a teri eiusdē grad. g vel rōe sex°, vel p° geniture excludiuit, doté de paragio, si est fœmina, vel vitam & militiam, si est masculus, dare teneatur?

¶ Pro affirmatiua parte, q; teneatur, faciunt tradita à P. Greg. in tra. de dote de

432 parag. q. 4. vbi dicit, q; duabus regulis sciri pōt; quibus dos de paragio debeatur: prima: dos de paragio debetur, quotiès pp existentiam masculi, vel fœminę maioris natu, aliqua in feudi successione excluditur, & hoc colligi inquit, ex medul la tex. in const. in aliquibus, ibi (dummodo, &c.) et hinc And. ibi col. 6. ver. pro m. cū verisimilius, dixisse, q; paragium est pro portione legitima hæreditatis, in qua mulier repellitur. ¶ Secunda est regula, vt baro pro quibus maritandis, à vassallis adiutorium exigere potest, illis dos de paragio debetur, & hoc colligi asseuerat ex And. in cōst. q̄plurium hb. 3. col. vltim. ibi non hēnt subuentionē pro maritagio: nisi qui pro necessitate maritantur: secus si pro voluntate, vt diximus in const. comi

433 tibus in fin. vlt. glo. ¶ Ex quibus dua

bus regulis primò infert, q; dos de paragio baronis filiæ debetur: quia p fratrem excluditur. cōst. in aliquib°, & quià pro ea nubenda à vassallis adiutoriū peti pōt. d. const. q̄plurium. ¶ Secundò infert, q; dos de paragio sorori baronis exclusæ p fratrem debetur: quia in ea eadem militat rō, quod verum intelligit, et si exindè frater decedat, alio relicto extraneo hærede in feudo, concessionis forma non repu gnante, p tradita p Campeg. in tract. de

434 dot. p. 5. q. 23. ¶ Tertiò infert, q; dos de paragio debetur amitæ barōis defuncti, non solū amitæ baronis decedentis: quia in vtraq; est eadem rō: nàm sicut dos de paragio sorori baronis debetur rōe: quià in feudo excluditur per const. in aliquib° ità et amitæ baronis succedentis in feudo debetur: q̄m illa fuit soror baronis patris sui, & amitæ baronis defuncti debetur: quia ēt soror est baronis aui sui. & ēt rōe: quia fuit soror illius baronis pris, vel aui à quo illa in feudo exclusa fuit, & cōsequēter dos de paragio, nō solū ei, q; amitæ: sed tamē sorori baronis debetur, ita ēt voluisse dicit And. in d. const. q̄plurium col. pri versi. quid si militer patruum, & latiùs dixisse asserit in suo tra. conc. feu. p. 7. q. 8. ver. quartus casus est. & rō est: quià sicùt ius petendi doté de paragio, q; loco legitimæ succedit, actiuè trāsmittitur in hæredē ipsius sororis, vt declarat Alex. in 9°. s. viso t° col. vlti vol. ità & passiuè trāsmittitur in hæredē baronis hōc debentis doté sup feudo, in quo successit: q̄m hoc dotis debitum est onus feudi, de quo dixisse inquit in q. 3. & ideò nepote mortuo, relicta filia, & amita, dos de paragio amitæ debet, vt voluit Campeg. in d. tra. de dot. p. 5.

435 q. 22. ¶ Quartò infert, q; dos de paragio nepti ex filio p° genito p̄mortuo debetur, q̄ à patruo exclusa fuit, qui tempore mortis aui p° genitus repertus fuit, s'm And. in d. const. comitibus in. x. lect. ver si. quid si. vbi ēt subdit, q; barō pōt pro huiusmodi dote à vassallis adiutoriū petere, si ergò vtriusq; regulæ concludit, et latius dixisse ait in tra. conc. feu. par. 7. q. 8. ver. 19. casus. ¶ Et ampliat hoc nō solū procedere in filia, sorore, amitā, & nepte baronis: vtile in feudo hētis dñium:

436 sed ēt in filia, sorore, amita, & nepte, Regis, qui directū in regno dñium hēt: s'm Affl. in const. in aliquibus col. 7. ver.

decimo

decimo.q.rõe exclusionis fœminarum si
cit ēt fratri vita & militia debetur, secun
dum Andre.in constitutiõe dignū col. 5.
de iure suc.cur.fer.lib.3.ver. ité no, quòd
de iure sed fœmina siue masculus per
maiorem natu excluditur, g ratione ex
clusionis vita, & militia: vel dos de para
gio debetur.
437 ¶ Secundo facit: nàm stante statuto,
quòd masculus sit hęres vniuersalis, succe
dens sorores alere tenetur, per textum
in. l. qui filius vbi pup. educa.deb. vbi
Bal.idē Bal.in.l.alimenta.C.deneg.gest.
et consi.365.statuto ciuitatis in fin.lib.3.
Abb.in consi.75.primo uidendum ē in
ultimo dubio lib.primo refert & seq.Tira
quel.in tracta.de primogeni.q.4.nu.39.
438 ☞ sed vita, & militia loco alimentorū
succedit,vt tenet glo.in constitutione co
mitibus lib.3.Freccia in tracta.de subfeu.
baro.lib.1.in titu.de differe.feudi hæred.
& ex pa.& & pro.versi. decimo nono nu
me.2.fo.165. vbi dicit, quòd vita et mili
tia non loco portionis feudi, à quo secun
dogenitus p primogenitum excluditur,
nec pro legitima,quę debetur in feudo: q
otiam feudum legitima est primogeniti
439 sed loco alimentorum succedit, ☞ q eā
vita sinens recipit.idem Pet.Grego.q.3.&
.4.vbi dicit,quòd vulgo.vita & militia idē
est quod alimenta,ſm Andre. in cōst. co
mitibus in prima et secunda lectu.: de ad
iuro.pro mili.fratris lib.3. & vita ponitur
de pec-se pro alimentis,quià unà cum ui
ta vtuntur fratres,l.cùm hi.§.modus.ff.d
trās.1.& militia pro seruitio militari,quod
secundogenitus dño feudi præstare tenet
ad expensas & arma, & equos primoge
niti, secundùm gloss.in d.const.comitib
quam sequitur.Affl.deci.138.& deci.152.
suppedens saltē ad uitam, & militiā tene
tur.
440 ¶ Tertio facit: nàm vbi francorum iure
uiuitur, succedens ad uitam, & militiam
fratri minori, & ad dotem de paragio so
rori tenetur.glo.in dict. constitutione. co
mitibus rub.18.lib.3.vbi dicit,quòd qñ iu
re francorum uiuitur cū onere maritan
di, & dotandi sorores suas maior natu suc
cedit, ita ēt tenet Pet.de Grego.in tracta.
de dote de parag.q.23.versi.in contrariū
441 qui in specie tractans hanc.q. ☞ sed ius
francorum l. cum habet inter transuersa
les p hoc.c.si aliquem, ſm communē in
tellectum, quem testati fuimus suprà in
verbo francorum, & tenet idem Petrus
de Gregorio in tracta.de dote de paragio
in dicta quæstione.23.tùm per hoc capitu
lū si aliquem,tùm ēt per.c.constitutio.vt
ius francorum locum habeat inter trans
uersales, si de transuersalium successiõe
tractatur,vt latius scripsisse dicit in tra.cō
ce.feu. q. 12.4.par.prin.g &c.
442 ¶ Quarto: nā fœmina ad hoc, vt exclu
dat, dz esse dotata, de bonis eius, de cuius
successiõe agitur, ſm magis cõem conc.
quā suprà firmauimus in præcedenti q.q
licèt restringatur p consti, vt de successio
nibus ad casum,vbi de p atris vel fratris
successione agatur: attamèn generaliter
in casu nostro procedit in collateralibus
vsq ad gradum trinepotis, vt diximus su
pra in præcedenti q. in illatione.7. & fa
cit constitutio vt de successionibus.§. filii
autem fratrum, vbi Andre.versi.quod si
patruus rub.24.lib.3.quòd soror vt exclu
datur,dotem de paragio habere debet,&
constitutio comitibus, vbi frater primo
genitus ratione: quia excludit secundoge
nitum in portione feudi,et vitam & mili
tiam. i. alimenta super fructibus feudi
prestare tenetur.
443 ¶ Quintò facit nàm statutum licèt fœ
minas excludat, & nihil pro eis reseruet:
attamen in cōgrua dote fœminæ nō cen
setur exclusa: sed vt congruè dotentur ita
lia interpretantur statuta. Parisi.in consi.
.36.nu.20. vol .3. ubi allegat Bald. in.l.
fin. col.2.versi.sed pone.C.de do.promi.
Baldu.in .l. sicut.§.si debitori.ff. quibus
modis pig.vel hippoth.solu. Alex. post.
Bartolu. & alios in.l. post dotem col. x
versi.item in quantum .ff.solu.matri.& cę
te.Nec obstat si dicatur,quòd prædicta
procedunt, cùm de ascendentium succes
sione tractatur: secùs si de collateralium
successione tractetur: nā regula tradita
per Petrum de Gregorio est generalis,&
comprehendit nō solū descēdentes: sed &
collaterales: nàm ità dicitur fœmina ex
clusa per masculum, si de ascēdentium, si
cut, si de collateralium successiõe tractat.
& in specie tenere videtur do. meus pro
pa.do.Blascus Lācea in .c. volentes no.2.
sim 1.2. versi.sed iuxta prædicta præmissa.
444 ☞ vbi concludit, q feudum antiquum
ex pacto & p rouidentia alienari potest,
non solū pro dote debita descendentibus

sed & debita collateralibus p hoc.c. si ali
quē quod verius ēe ait, et quotidie pratica
ri p cōst. fratrib' lib. 3. q indistinctè loqtur
Et expressius idē do. Blas. in d. c. volētes no.
4. in pri. vbi vult, quòd per .c. si aliquem
ab intestatò succedit sue francorū, & ser
uiem hoc, quòd successor in feudo non
tenetur dare fratribus, vel sororibus vlerā
dotē de paragio, iuxtà cōsti. in aliquibus
& vitā & militiā fratribus iuxtà consti. co
[illegible]bus. ¶ Insup sicut frater so
rori ad dotem de paragio tenetur, cùm pa
tri succedit ratione quia soror pp dotē ex
clu[illegible], ità cū fratri succedit ad dotē de
paragio sorori tenetur p tex. in consti. vt
de successionibus. §. cōiugatę rub. 24. lib.
3. est ponderando: dùm cōiugatas, & do
tatas excludit, postq̄ suprà generaliter di
xit, tā de ascēdētiū, q̄ de collateraliū succes
sione, vt mares et fœminæ succederēt. sal
ua sexus, & etatis progatiua, in vtētib'
445 iure frācoȝ. ¶ & tñ una determinatio plu
ra respiciens determinabilia, pariformiter
illa determinat. l. 1 in pr. de iure d vu. et pu. su.
446 ¶ Sextò: nā lex gñaliter loqns gñliter in
telligi de, dato quòd in uno casu maior
sit ratio, q̄ in alio. l. j §. quod autem. ff. de
aleatoribus & aleato. ¶ Sed consti. vt de
successionibus gñaliter loquitur, vt dota
ta, & coniugata excludatur. g gñaliter de
bet intelligi, vt siuè cum masculo siuè cū
fœmina concurrat dotata et coniugata
excluditur. ¶ Septimò faciunt
tradita p Pet. Greg. in d. tract. de dote de
parag. q. 23. vbi d spurās: an dos de para
gio tam pro feudo prouenientē ex linea
collateraliū, q̄ ex linea ascēdētiū debeatur?
concludit ità distinguens, quod aut sum'
in feudo nouo, & sicut de iure siculorum
in eo frater, & eius defectu soror ab intesta
stò succedere potest, ità & eodem mo
do si soror ex prærogatiua sexus fuerit ex
clusa ad petendam dotem de paragio ad
mittitur, & sic ratione exclusionis soror
dotem consequitur, pro vt latius dixisse
fatetur sup. eod. tract. q. 21. Aut sumus
in feudo antiquo, & in eo vltimo succeda
tur mortē ratione proximitatis, vt dicit
iste tex. c. si aliquē non tñ in bonis vltimi
morientis succeditur sed in bonis primi
acquisitoris, vti restitutioni subiectis, vel
ex forma primę cōcessionis, vel eius dis
positione vnde, cùm feudum sit antiquū,
& a. quū proueniat parente p lineam de
scēdentē: & vltimus decedens respectu
succedētis in feudo sit collateralis, qui pp
sexus, vel primogenituræ prægatiua in
feudi successiōe fratres, vel sorores exclu
dantur respectu cōis parentis, & primi ac
quirentis dr de descēdētibus ab illo, sic cū
exclusionis eadē ratio militet eadē ratiōe
frater & soror vitā, & militiam dotem q̄
de paragio consequentur, iuxtà regulas,
quas posuisse asserit suprà in d. tract. q. 4.
quas suprà modo retulimus, & et citat
Affli. in constitutiōe comitibus col. 6. no
ta. 5. licèt contrariū tenere referat Moder.
447 in hoc. c. si aliquē q. 21. ¶ Octauò
facit constitutio fratribus fm cōem pert
totum regni interpretationem: nā frater p
dote sororis vnū de tribus feudis aliena
re potest, quādocūq feudum ex linea trās
uersali obuenerit, g & eodem modo pro
militia fratris, cùm equiparentur: nā dos
& alimenta quo ad prohibitionem aliena
tionis equiparantur. l. ob es cum gl. C.
de prædi. mino. & per oēs in auth. res que
C. communia de leg. ita dicit do. Blas.
Lancea in q. 2 13 ver. & ad præmissam.
¶ Sed ad hoc ipse met respondet, quòd
non obstat quia d. constitutio fratribus
optimè firmat hoc, non quòd debeatur
sorori dos dē paragio: sed quòd si aliūdè
non habet, vndè sororē dotet, vnum de
tribus feudis alienare potest: nā si cōpete
ret, non consideraret si frater habeat aliun
448 de: ¶ & quia dos de paragio est onus feu
di, & sorori ē nuptæ à fratre dari debe
tur, tāq pro legitima feudi sibi debita, fm
Andream in consti. in aliquibus, constitutio
autem fratribus onus iuris cōis conside
449 rat, ¶ & fm quòd, frater sororē inopē dotat,
& fratrē egentem alere tenetur. l. cùm plu
res, § pen. ff. de adm. tuto. & tenēt moder.
in. l. 1. ff. solu. ma. vbi Camil. Vstati. testa
tur esse cōem opinionē, quòd frater sororē
ex eodem patre natam, siuè habeat, siuè
non habeat, vndè se alat, dotare tenetur.
p resolutione vide Tiraque. in tract. pri
mog. q. 62. et ideo illa consti. in fratris fi
lio locum nō habet. l. fratres. C. de inoffi.
testa. & eadem rōe, si frater egeret, credit,
quòd frater fratrem aleret, & si aliundè nō
haberet, pro alimentis fratris unum de tri
450 b' feudis alienare posset. ¶ No
nò, & vltimò facit, nā cū feudū antiquū, à
primo acquirēte obuenire dr, ex pacto pa
tris, & prudentia principis: & nō ab vltimo
mo. i. [illegible]

moriente.c. j.de grad.suc.in feu.ergò sẽ
p ascendentibus: & nõ collateralibus suc
cedit,& cõsequẽter dos de paragio debet.
451 ¶ In contrarium tñ pro parte negatiua
faciũt nã casus omissus remanet in disposi
tione iuris cõis.l.cõmodissimè.ff.de libe.
& posth.Parisi.in cõsi.66.nu.13.vol.2.sed
de danda vita, & militia, & dote de para
gio non cauetur p hoc.c.cùm frater fratri
succedit in feudo: sed cauetur tñmodo p
consti.cõmunibus,que locũ habẽt in feu
do à cõi parente:sed nõ à collateralibus
perueniente, vt ait ẽt do, meus propãru
452 us q.21.& &c. ¶ Secundo facit,
quod cõiter tradũt doct.in auth. res q .C.
cõia de leg.nã bona restitutioni subiecta,
dotibus & alimentis, obnoxia sunt, cùm
ex linea ascendentiũ prouenerint: secus si
453 ex linea transuersalium: sed cùm feuda
restitutioni subiecta dicantur, sm Andre.
in.c. j.§.hec quoq; de modo succe. feud.
constitutiones q̃ disponentes, vt feuda
dotibus, & alimentis sint obnoxia intelli
gi debent, locum habere, qñ feuda ab ascẽ
dentibus, et non qñ à collateralibus pro
454 uenerint: ☞ siquidem statuta à iur cõi
muni interpretationem recipiunt.l.ii.ff.d
noxa.sm eundẽ do.Blas.hîc.q.21.qui prę
dicta rõe, & aliis hanc partẽ tenet, & dicit
ità consuluisse. cũ de facto sibi accidisset.
455 ¶ Tertiò facit nã fœmina cũ masculo
concurrens, non rõe dotationis: sed rõe
sexus excluditur: quià fœmina p statutũ
nisi non extantibus masculis, non admit
titur, nec statutum aliquid in feudalibus
auferr: siquidẽ fœmina de iure cõi feudorũ
non succedit.c. j.§.hoc autẽ no. de his qui
feu.da.po.c. j.§.qui filia de succe feud.sed
tũc rõe dotationis excludi dicitur, qñ fœ
mina cũ fœmina cõcurrit, & maior natu
est nupta, & dotata, & minor extat in ca
pillo: nã si primogenita nupta, & dotata
nõ reperiretur, succederet: sed quià est do
456 tata et nupta, successiõe priuatur: ☞ pri
mario .n. psupponit habitum.l.de.ff. de
ver.obli.l.manumissiõe.ff.de inst.& iur.l.
.j §.centum.ff.quib.mo.usufru.ami.lat ẽ
Bal in.l.moueor ad si.C.si seru.expos.ue.
.§.seruus & ibi doct.& maxime Arge.in
tit.de cap.dimi. ¶ Quartò, &
ultimò facit: nã siuè teneamus, quòd dos
loco legitimæ nõ succedat, siuè quòd suc
cedat, nunq̃ rõe alicuius portionis, cuius
successione excludatur, dicere possumus,

quòd dos de paragio debeatur. ¶ Pri
mo casu si dos loco legitime nõ succedit
sed loco fortè alimentorũ, dic, vt suprà dixi
mus in responsione ad octauũ fun dan ẽ
tum contrarię partis, sm do.Blas.secũdo
uero casu si loco legitimę dos succedit,
457 ☞ soror in bonis fratris legitimam nõ
habet: nisi turpi persona hærede instituta.
§. j.instit. de inoffi.testa.& sic non data
legitima, dari non potest dos, quæ in lo
cũ legitimę subrogetur. ¶ Sed
ad hec dici posset, quòd prædicta proce
dunt testamento facto, et hoc.c.locũ ha
bet ab intestatò, vt suprà diximus verbo
mori cõtingat, adeò quòd dos de paragio
in locũ successionis ab intestato sibi debi
tę succedere videtur, cuià portio feudi si
bi deberi apparet, vt dixit Andre.in d.con
sti.in aliquibus col.6.versi.& paragiũ, vbi
habetur, quod paragiũ dens est pro por
tione legitima sororis, in qua excluditur.
¶ Sed hoc soluitur: nã verũ esset si fœmi
na de iure cõi succederet, & per hoc.c. ex
cluderet, & tũc in locũ portiõis ab intesta.
sibi debitę appareret sibi dos de paragio
458 deberi: ☞ sed de iure cõi feudorum fœ
minę regulariter nõ succedunt.c. j.§.hoc
autem notãdũ in prima rub.feud.c. j.§ si
filia de succe.feu.c. j.r uen ad.feu.ad filia.
fœm.pri.c. j.§.ad filias de grad. suc. in
feu.c. j.de eo qui sibi & hered.suis.c. j.de
alien.feu. pater. ¶ Retinendo
hanc opinionem, quòd nec dos de para
gio, nec vita, & militia debeatur, ad in cõ
trarium adducta ita responde. ¶ Pri
mum itaq; nõ obstat: nã tradita p P.Gre
go.nõ sunt vera: ponere.n. regulã quòd
quoties p masculum fœmina excluditur,
dos de paragio fœminæ debeatur per cõ
sti. in aliquibus in verbo (dummodo)
falsã esse demõ stratur: qñ tex.nõ genera
liter: sed speci aliter de maritanda sorore,
vel amita loquitur, & cùm de exclusione
tractatur, non solùm per matrem soror. &
amita excluditur: sed etiã aliæ fœminæ quæ
vlteriori sunt gradu excluduntur: quià
masculus mulieribus regulariter præfer
tur antiquo & nouo iure, & antiquo.n.iu
re fœminæ penitus erant exclusæ, vt est
dictum, & per constitutionem in aliquib⁹
sorores, & amitæ dumtaxat sunt admis
sæ, vt dotarentur: quià iniquum erat per
vlteriores masculos, has ità proximas per
sonas excludi, & ratio iniquitatis erat se

quã portione legitima priuabãtur, quę iure
naturæ sibi debebãtur quatenùs penitùs
excludebãtur: nã nulli dubiũ est, ꝙ legitima
filię in bonis patris competit, & licet ibi
alio nomine vocetur: vz, soror, & amita
in d. const. in aliquibus: tñ vt filiæ debe
tur: dicetur. n. amita respectu nepotis, debe
tur ei dos, siue legitima respectu: quia filia
aui istius nepotis existit, de cuius bonis do
tata minime fuit: nam dicit Andre. in cõ
stitu. quãplurium versi. quid si militet patru
um, quòd nepos amitam maritare tenet,
sicut si pater viueret, & cõmodum exclu
dendi, sicut pater habebit, pro maritando
.l. fin. §. sed cum mlunt. C. de usufru. §. j. in
stitut., de leg. patro. tute. & pater tunc eã
dotare tenetur, si non dotauit, & ratione
quia hęc eius soror filia est eius pris, in cu
ius bonis, non est iustum totaliter exclu
di. l. maximum vitium. C. de lib. preter.
Non est ergó bonum, quod in una p
sona, speciali quadam rõe statuitur, vt il
lud ad regulam trahatur, in qua aliæ ine'st
dantur psonę, quibus eadem non milita
bit ratio, vt in casu pręsenti, quo fœminę
vsq; ad gradum trinepotis includerentur
.l. quod verò. ff. de leg. cum simi. ¶ Ex
quibus infertur primò, ꝙ tertia illatio Pet.
Gregorii debet intelligi, si non est dota
ta, sm prædictam rationem, & vera esset.
Sed nos plus animaduertimus, quòd non sit
vera: nam pronepos amitam magnam
maritare non tenetur. i. sororem aui sui: quia
iure non cauetur, nec refragatur autho.
Andr. Iser. in d. constitutione quamplu.
ver. quid. si militet patruum: quia si rectè
ponderetur, hoc non dicit: sed loquitur
tñ de prima amita, dicens hec formalia
verba: secus si maritet amitam, vel sororẽ
quondam patris sui, ad militandum patru
si, nõ cauetur iure: sed de maritãda amita,
459 sic. const. in aliquibus: ☞ doctoris n. dic
tum, sm l. quam allegat, intelligi debet,
sm Bar. post glo. in. l. non solũ. §. libera
tionis verba. ff. de lib. leg. no. in. l. cũ qui
dam. ff. de his qui. vt indig. Parisi. in cons. 72.
nu. 12. vol. 2. & consi. 125. nu. 28. vol. 4. sed
in consti. in aliquib. nõ tractatur: nisi de ma
ritãda amita: & non amita magna, ergo &c.
Præterea idem Andre. dum ibi proseq
tur eãdem materiam, videtur et de eadẽ
& nõ de amita magna sentire. Item dùm
460 dicit amitam, vel sororẽ, ☞ dictio, (vel)
ex nãtura eiusdem exponi potest p (idest)

vt in. l. ij. ibi quadrupedem, vel pecudem
& ibi glos. & Bar. ff. ad. l. aquil. amitam. i.
sororem quondam patris sui, et ideó, sicut
ibi dicit Andre. quòd non extenditur ad
patruum, quatenùs rex loquitur de facien
do militem filium: quia onerosa est consti
tutio, & non extenditur vltrà casus expres
sos, & de patruo, iure non cauetur, ità &
de amita magna dicendum est: quia iure
nõ cauetur de ea maritãde, sicut de ami
ta prima cauetur, constitutione in aliqui
bus. Insupèr si in terminis
constitutionis quãplurium dubitatur: an eius
dispositio ad amitam extendatur: quia
tam illa constitutio de filia, & sorore dunt
taxat loquitur, & de amita exprimitur in
constitu. in aliquibus, vnde licet dixerit in
constitutione quamplurium Affli. nu. 16.
& seq. quòd vera est decisio, quòd exten
datur ad amitam primam: tamen refert,
quòd cùm hæc q. de facto accideret, n. aliqui
doc. hanc q. dubiam habuerũt, & tandẽm
dixerunt vt seruetur consuetudo, et iterũ
in fin. dicit, quòd in hac dubia q. se submit
tit illi, qui melius forrè per iura, & rationes
ibi adductas contrarium sentiat. Quanto
magis. n. est dubium de amita magna, lo
quendo in terminis vtriusq; constitutionis,
quamplurium, & constitutionis in aliqui
461 bus. ☞ ideó concludimus, quòd prone
pos amitam magnam maritare non te
netur, & consequentèr nec dotare, nec à
vassallis adiutorium exigere põt: licet secũ
dùm primam rationem, per nos superi
us adductam, videatur pronepos amitam
magnam non dotatam dotare.
Secũdò infertur, ꝙ quarta, & vltima il
latio, quòd masculus secundogenitus suc
cedens neptem ex filio primogenito præ
mortuo dotare teneatur, similiter est falsa:
462 ☞ nam secundùm cõmunẽ opinionẽ,
neptis in locum eius patris ingreditur, et
patruum excludit, sicut pater eius, si viue
ret illum excluderet, stante statuto, quòd
masculus præferatur, licet neptis fœmi
na, & patruus masculus sit, quãdo de ascẽ
dentium successione tractatur. Dida. Co
uarruui. libro practica. q. capitu. 38. vbi plu
res citat, et nos diximus in quæstione
an nepos patruo pferatur, in vertic grado
quęstion. quinta, vbi aliud conclusimus,
cùm de collateralium successione tracta
tur, per hoc cap. quod proximiores vocat
& aliud est, cùm de ascendentium succes

sion.

ssione tractatur, vt loquitur Pet. de Grego.
quo casu neptis patruo pfertur, adeo q nō
e necesse disputar: an ei dos de paragio de
beatur: cōcludēdo g dicimus, q minus rec
463 te regula traditur per Pe. Greg. ☞ sed p
sone tñ, que expressim vocantur per con
stitutionem in aliquib', dotem habebunt,
q duę sūt: barōis succedētis soror, et baro
nis defuncti soror, quę antea succedenti
baroni dicitur. ¶ Quod intelli
gēs à patre baronis dotata nō fuisset, q
hec ad casum nostrum nō faciunt q qui
dem de transuersaliū, & non de ascendē
tium successione tractamus, & ratio diuer
464 sitatis istorum duor. casuum est: ☞ q
filijs legitima portio iure naturę debetur:
& non sororibus in allodialibus, lequuto
do regulariter in testamento: nisi turpi p
sona herede instituta. §. j. in sti. de inoff.
testam. secus ab intestato. Sed in feuda
libus, sq à non vocatur. nō est dubium
vt supra diximus, & ideo absq; eo quod
dos de paragio assignetur, excludi possunt.
465 ¶ Non obst. secūdū; nā aliud est alimen
torum, & aliud dotis debitum, vt ait Affl.
in cōst. in aliqb. n. 31. rub. 25. lib. 3. & Crot.
466 in. l. j. n. 9. ff. sol. mat. vbi dicit ☞ non pro
cedere arg. de alimentis ad dotem, quod
patet: quia soror, quę ex eodem nō est pa
tre, à fratre est alenda: siquidē iura in hoc
indistincte loquuntur. l. qui filiū. in fin. C.
vbi pupil. edu. de. l. tutor. §. fin. de admi. tu.
Cy. in. l. j. q. 2. C. de ale. Ange. in. l. fi. ff. ad
treb. & probatur in. l. j. §. j. ff. de rite. & rō
distrah. & tamen dotari fratrem cōpelle
re non potest. Et lz cōtrariū tenuerit Bal.
de Bartoli. in d. l. j. nu. 145. ff. solu. ma.
quod dos loco alimentorum succedat. alleg.
Bal. in. l. cū lege. C. de episco. & cle. & Imo.
post Bar. in. l. titio centum §. titio genero
ff. de condi. & demō. quo concludit statu.
exclusiuum filiae, sicut alimenta sibi tolle
re nō videtur, quę iure naturę debentur Affl
quis à libero. §. si vel parens & l. j. in fin.
ff. de iusti. & iur. ita et nec dotē, quę loco
alimentorum succedit, tollere videtur q
467 Abb. dicit, ☞ q ius alimentorum est de
iure nāli debitum, & p statutū minime tol
li potest: secus legitima, quę debetur p
nouiss. C. de inoff. testa. & sic p
iure positiuo, & p statutum tolli pōt, quia
ratione conseruandę, vt tñ masculi
succedant, sin magis eādem opinionem, quā
testatur ipse Abb. in cōsi. 75. col. vlti. ver.

sed his nō obstantibus sup. j. et dos de pa
ragio, sm q plures dicūt, legitimę loco
succedit, vt diximus supra q. j. istius cōis
intellectus, & dicit. in contrariū allegata lo
quitur in alimentis prestā eis, cùm casus
contigerit: & non in dote: nos autē loqui
mur in dote. ¶ Non refragatur tertium
quā ideo vita & militia, ac dos de paragio
sorori debetur, & muneribus iure, frat co
sum: quia minor natu, & feminę ex eorum
priuantur legitima portione, quę nisi frā
corum iure quęreretur, eis debetur, vt di
xit Andre. in d. cōstitutione cōmunibus
in prin. lib. 3. & in d. cōstitutione in aliqui
bus col. 7. ver. & paragium dotis, quę por
tio hic non debetur, & consequenter, cùm
à nullo dicantur excludi posse, nihil eis
debetur, & quòd nulla portio debeatur,
si loquimur de fœmina, indubitatum est,
si loquimur de masculo idem est in feudo
468 nouo ☞ feudum n. nouū, n. non habet
agnatos Andr. in. c. j. §. his vero de grad.
succ. in feud. & in tit. quib. mo. feud. ami.
col. ip. ibi pater, dat feudum, A no. in. c. j.
de al. ep. feu. patet, de feudo antiquo non
loquimur, q debetur, debetur ex forma feu
469 di, & nō ex dispositione stius. c. q. Cessā
te g tñc, quare inter viuentes mere fratres co
rum vita, & militia, atq; dos de paragio d
betur, cessat d. spe hucusq; c. ci. certe
de appella. l. quod dictum de pact. Bart.
in consi. & l. adigere. §. quamuis de iure pa
470 tro. ¶ Quartū non obstat: quia non
est verum, quòd dos tacitę exclusionis
debeatur: sed excluditur primogenita ra
tione dotis cōsequutę à forma ad feu
dorum successionem non vocatus, nisi
masculorum defectu, & dotata excluditur,
pendente sex, & existens in capitulo si pri
mogenita non est dotata, non dicitur ex
clusa sed non vocata ad successionem, &
respectu non vocationis, aliquid non de
betur. ¶ Nec contrarię opitulatur epi
ph. constitutio. vt de success. in l. te. nec
constitutio communibus: quę locū habet, quādo
ascendentium, & sic de patris successione
tractatur: tūc soror à fratre. vt excluda
tur dotem habere debet: secus est hic, vbi
de collateralium successione tractatur.
¶ Quintum non refragatur: quia sīmi
li modo locum habet in filia, quę dotem
habere debet, & ita procedunt allegata
p Paris. hic vero loquitur in soror, q à fra
tre nihil habere debet: ipsi in subsidium

q si soror, vñ se dotare non hēat, si est vtrinq; coniuncta: nā tūc nō virtute statuti: sed alia rōe, alimenta, vel dos debetur. ¶ Sextū nō obst. nā soror in fratris successione à sup̄stite fratre non excludit rōe dotationis: sed rōe masculinitatis: q̄a non vocatur: nisi masculor̄ defectu. ¶ Septimū non refragatur, q̄ dos rōe exclusionis debeatur: quia (vt diximus) nō est verum; nec illud est verū, quod de feudo antiquo dr̄, q̄ lz vltimo succedatur morienti: in bonis tñ primi successiue acquirentis, vñ lz respectu decedentis, sit collateralis: respectu tñ primi acquirentis

476 est de descendentibus: quia resp. q̄ feudū postq̄ ad fratres puenit, non amplius paternum: sed fraternū dr̄. p ea, q̄ cōiter tradunt doct. in .l. j. §. veteres. ff. de acq. haer. & priuatim ait Bal. in .l. j. ff. de re. di. & diximus supra eod. nu. 474. ¶ Octauum non obst. quia mihi iā ē respōsū. ¶ Nonum, & vltimum non refragatur: nā resp. do. Blas. Lanc. h. c. q. 11. vbi prius fecit contrarium formae, & deinde, dicit. q̄ si feudū a stipite cōis agnationis trāsiuer fuit in morientē prouenit, & tūc feudū cū onere suo dotādi, & alimentādi ad quē libet transit, & p quodcūq; medium, sicut prius ceteri descendentes tenebatur, ita successor tenebitur: sed si feudum ad trāsuersales venit, qui de descendentibus à primo stipite nō sint, puta si feudum à p̄se quente, ad vltimum deuenitur, & tūc non trāsit cum onere dotandi sorores vltimas morientis, nec cum onere alendi aliosve vltimo: q̄a ad hoc iure cōi nō tenebatur, si bñ transiret cū onere fratrū, vel sororum consanguineorum, si casus dari potest, in quo vltimus consanguineo fratri, vel sorori p̄fertur, in feudo paterno, de quo ibi satis fuisse dictum asserit, et hoc

477 verius esse, & omni necessariè teneri. ¶ Secūdo respōdet: nā in feudorum successione vltimi morientis psona consideratur, s̄m Andr. in .c. si. col. 4. ver. mater, & in .c. j. in tit. ... & in regno expeditum esse p istum tex. qui defuncto succeditur: & nō primo acquirenti, & ita (inquit) sentire salua saniori sententia, & sic concludit, q̄ in successione transuersalium, nec vita & militia, neq; dos de paragio à collaterali succedenti alteri eiusdem gradus debetur.

¶ Limitanda tñ vr̄ haec conclusio: nisi forma feudi repugnet, qua vocauerit haeres nam hoc .c. si aliquē, forma nō repugnāte intelligitur, s̄m cōem intellectū, vt diximus supra in d. lud. ¶ Insup p̄dicta intelligẽ: dūmodo q̄ in aliquo regni cōstitutiones non derogantur: quia legum correctio omnino est vitanda l. sancimus. C. de testam. l. p̄cipimus. C. de appe. & praesertim p subauditos intellectus, gl. ... in .c. cupientes. §. q̄ si p viginti de electio. in vj. glo. in auth. ex testamento. C. de coll. c. catlan. de rescr.

478 ¶ Postremò est aduertendum, q̄ p̄dicta q̄ de primogenita dotata diximus, vt excludatur ab existente in capillo, locū hēnt et in moniali, q̄ spirituale contrahit matrimonium, vt si ei monasterium ingredienti dos assignata fuerit, illa, vt dotata hoc statu, excluderetur. Bal. in t. de fin. tra. de dote p. j. ver. alio modo, & tertiō, resp. & seq. Paris. in 9°, 62, nu. 6, 1 cl.

IN VERBA

IN CAPILLO

SVMMARIA.

Mulier in capillo, quae dicatur? 1
Iniuria mariti dñs afficitur, si in eius dapno, quam sexxiis delictū cōmittatur. 2
In capillo verba: quid significēt? 3
Vidua vestibus lugubris incedere solet. 4
Vxor mortuo viro, lugubres vestes habere debet ab haeredibus. 5
Nuptiae vnde dicantur? 6
Mulier in capillo nobiliori cū feudo nubere pōt, q̄ ea, quae nupserit sine feudo. 7
Mulier nupta mutat domiciliū, & familiā, et traductiōe ad domū mariti, & ... ciuitatem cognoscatur. 8
Domus, dictio: varijs modis sumitur. 9
Capillus dictio: quid significet? 10

IN CAPILLO. Mulier in capillo q̄ dicatur? at Ioann. q̄ in regis Charoli curia fuisse inquit, Iac. de Belusio, vt refert Alua. in .c. j. §. cur. au. q̄ fuit pri. ... be. ami. Et p° dicendū vr̄, q̄ mulier in capillo dicatur, q̄ in domo, & familia fratris exi

stēp

nis p d. rursus, vbi dr, q. vall. Ilus feu dum aquirit, si se vniuscuiusque sorori iuuenis in domo manenti, q in capillo dr, & sta in domo in domo fratris manet, in capil lo dici vr, ita sen. i. e vt Al. ibi, dū dicit Magister, intelligi debere non solum de innupta quae capite discoperto, fm morem longobard. in capillis incedere solet, quae ad huc in domo fratris existit, & domicella appellatur, quasi in domo celata: qa stat in domo celata, siuè pucella, vel pulcella, fm Andre. sed & de maritata, q adhuc in fris domo stat, vna cū marito suo, vt mul

3 tories accidit. & pa dicitur vna eorum sthct feuda pp delictū in domo cōmissum, q si extra domū committeretur. c. 1. §. 1. gh. mo. feu. amit. l. quod ait. ff. ad leg. iul. de adulte. glo. in verbo silens in d. c. 1. §. ii. quib. mo. feu. & idē de vidua, quae postea in domum domini fuit reuersa; & idē de sponsa, & non dū traducta ad domū viri ad quod dicit facere. §. si vxor instit. de nupt. & l. cum e. ff. de sponsa. ita & exponit hic Guille. Per. dū dicit in capillo, i. in domo, & familia patris.

¶ In contrarium, q mulier in capillo dicat non pulcella vel virgo, q adhuc nō ē nupta & quod non sit in domo, & familia fratris facit tex. noster, vbi existens in capillo ad differentiā maritatę ponitur. ¶ Secun

4 do facit tex. in d. c. 1. § rursus ponderando in tex. dictionē (adhuc) quae ex i cōtinuatione denotat, quasi nunquā a fris domo exiuisse: sed semp cum fre habitasse, quo casu non videtur quae domum fris reuersa, & ad illā est reuersa sub hoc nomine non

5 comprehenderetur. ¶ Tertiò facit nā verbum (in capillo) est longobardū, & puellas nō dum nuptas significat, quae in capillis, sine cooperimento in capite incedere solēt. vt cōiter fit Bononiae, fm glo. in d. § rursus, quā ibi refert & seq. Andre. & Alua. & hic Guil. Per. ☞ et vidua capite discoperto, & in capillis incedere non solet, imo capite quodā velo nigro coopertur, & vestibus lugubris vestita. vt ait Bal. in. c. 1. versi. dicit lex. nu. 6. quo tempore miles inuest. per. deb. & in cōs. 478. quę est fere in fin. vol. 5. vbi dicit, ☞ quod vxor sicut habere debet alimenta, ita & pannos nigros viduales, sine quibus honeste incedere non potest, mortuo viro ar gu. l. hieris. ff. de oper. lib. & no. in l. de creto. C. de his qui no. infam. & nuptę &

6 uelate incedere solent. Et inde nupta ab obnubendo. i. velando dicta: siquidem velate incedere debent, fm Isido. quem refert glo. in insti. de patr. potest. in princ. meminit et Iac. G. in tract. de concessi. feud. p. 4. q. 5. vbi eū allegat. c. hec imago, 33. q. 5. & ad de Io. Arma. in c. imperialem. §. fin. n. 28. de proh. feu. alien. p feder. g sub verbo in capillo, nec vidua, nec nupta cōphenderet. ¶ Quartò si exponeretur: existens in capillo. i. in domo et familia fratris, sequeretur quod feudū ratione familiaritatis, et conuersationis cum fratre in eadē domo daretur, quod non est verum, nec plus ei datur quam feudum existenti in capillo,

7 postmodum nupte datur: ☞ quia saltē quo ad ipsas aliquantisper quae elius in ea familia, & agnatio conseruatur, quae dignior cum feudo nubere potest, quam nupta sine feudo repetiatur, quae adeò digne nubere nequit; ita regulariter mulieres sine dote non nubant. l. 1. in fin. ff. de. do. exce. Andre. in consti. quam plurium col. 3. ver. nullus liber &c & ibi Affl. & dixi: mus supra verbo maritata in prin. & datur: quia non est prouisum existentibus in capillo de alimentis, sicut est prouisum nuptis, quas mariti alere tenentur. l. quod si nul la. ff. de relig. & sump. fune. l. si cum dote. § si autem. ff. solu. ma. ¶ Sed contra hoc dici potest quod imò feudum existētibus in capillis, datur ratione quia sunt in

8 domo & familia fratris: nam maritata dicitur exclusa quia naturaliter domicilium, & familiam mutat, et antè traductionem ad domum mariti, vel prius quam carnaliter cognoscetur. l. ea quae l. a. u. & ibi glo. ff. ad muni. Bar. in. l. fin. §. per tal. in prin. ff. eo d. tit. quas citat ad hoc Bru. in trac. de statu foem. exclu. arti. 4. insti. ro. 4. q. 19. nū. 285. & diximus supra verbo maritata

9 q. 4. in primo intellectu. ¶ Sed ad hoc dici potest, q domus in iure varijs modis sumitur. Corn. in consi. 65. pre diuisione lit. a. g. vol. 3. et consi. 198. in proposita in litera. b. vol. 3. & consi. 4. videtur in lit. a. et Firmia. in suo reper. in verbo domus ver. 3. & tunc si domus capitur pro domicilio vbi habitatur. vt in. l. 3. §. domus. ff. de ale. &. vel pro loco vbi sedes & tabulas hē mus. familiarum rerum cōstituitur. vt in. l. in lege censoria. ff. de verborum. signifi. & non per hoc, q ē soror in domo fratris, ei feudum defert. Aut domus dicto capi

rar pro cippo, stipite, stirpe familia, vel casata, quę sinonima sũt. ẽm Bal. col. 2. ver. si, secundo no. Ang. & Imo. in .l. pro. §. fratre. ff. de legat. prout capit Parisi. in 9°. 35. si in pręsenti n. 2. 3. & . 4. volum. 3. cui cõsonne facit Virg. carmen lib. 6. Ser gestusq; domus tenet, a quo Sergia nomen. & tũc verè feudum defertur sororis rõe: quia soror est in domo, & familia fratris, & melius in ea, q est in capillo, q in nupta, vel vidua conseruari põt.

¶ Nec obst. tradita p Alua. in d. § rursus: quia si quod in existente in capillo disponitur, & in vidua locum hēre firmat, non illa rõe firmat: quòd appellatione existentis in capillo vidua cõphendatur, sed diuersa rõe vz: quia lrã dñs iniuria afficit, si vassallus sorores in capillo, sicut & viduas in eius domo cognouerit, arg. c. 1. q illib. mo. feu. ami. l. illud. ff. ad. l. aquil. & tit. ff. de ver. ob. sic. n. concluditur, q virgo,
10 q non dũ nupsit in capillo dr. ☞ Et hic capilus pro capitis capillo sumitur, vt in auth. vt non lux. con. na. in rub. & nigro. c. cũ te ab e de sen. & re iudi. grã m. aucl vero capillũ pro omni pilo sumit. quod facit p consuetudine, q hodie e, q virgines, cũ nubunt, ciliorũ pilos auferunt, quos ante dũ virgines erant, hẽbant, vt pulchriores videantur.

IN VERBVM

PRÆCEDAT

SVMMARIA.

☞ *Primogenituræ ius seruatur inter maritatas, & dotatas concurrentes.* 1

Maritata, & dotata sola concurrens succedit in feudo excluso fisco per .c. si aliquẽ. 2

1 PRÆCEDAT. No. q primogenita maritata, & dotata non existente aliqua in capillo, succedit in feudo, & secundogenitæ & maritatæ, & dotatæ pfertur.
2 ¶ Itẽm no. q maritata, & dotata sola concurrens, aliqua alia non existente, succedit excluso fisco. ita hunc tex. apertum ad hoc esse dicit Io. Aloy. Sept. hic ver. secundo dico, & est tex. in const. vt de succes. onibus. § filiæ, vbi filia in capillo sorores dotatas excludit, q non existentibus filiabus in capillo, dotata succedit, & q est consi. Parisi. 62. in pr. n. vol. 3. vbi ista eu. dotatã excludens, indotatam includere. & ita ipse Septimius tandẽ mẽt eludere inquit Gul. de Per. in 9°. 12. & huius casũ habuisse in feudo della Garchiera de terra Noti cum filia Nicolai de Lionte.

IN VERBVM

ANTIQVIS

SVMMARIA.

☞ *Collaterales in feudo antiquo, vsq; ad quem gradum, & quomodo succedant, tam per cap. si aliquẽ, q per ius feudo.* 1

Feudum paternum quod dicatur. 2

Feudum paternum duplicites capitur. 3

Paterno in feudo, quæ personæ nomine generis habentes continentur? 4

Gradus de stipite computatur. 5

Consuetudo optima est legum interpres. 6

Primi acquirentis persona in graduum numeratione, an connumeretur? 7

Antiquũ feudũ ab ascendente acquisitum vsq; ad quartũ graduum dicitur. 8

Antiquum feudum dicitur, quod nouũ est antiquum, & de re inuestitura habet, de feudo nouo. 9

Ius quęsitum agnatis ex inuestitura ab eis inuitis auferri non põt. 10

Agnato non consentienti, et si cæteri oẽs consenserint pręiudicari non põt in feu. 11

Feudum nouum iure antiqui feudi concessum, naturam sequitur. 12

Veritas, & substantia rerũ (magis) denominatione non ignorãtur. 13

Feudũ feudinarij, multo magis eius forma mutari põt. 14

Feudum informe, an sit hæreditarium? 15

Cap. reg. Alfonsi, siue sit sua mente de præterito, & an de futuro feudo informi hic loquitur. 16

Feudum nouum iure antiqui feudi concessum est antiquum dicatur. 17

Feudum antiquum dicitur, quod a rege fuit de

Voluntas

uolutum denuò conceditur, sub verbis, prout pater tuus, & alij antecessores illud habebant, & quomodo intelligatur? 18
Creditorū iura (feudo deuoluto) resoluūtur. 19
Feudum antiquum dicitur, ob felloniæ culpā non tamē ipso iure deuolutum, si simpliciter culpa remittatur. 20
Sententia requiritur, vt vasallus ob culpam feudo priuetur regulariter: nisi in xvi. casibus. remissiuè. 21
Sententia declaratoria exigitur, vbi aliquis re quas ipso iure ob aliquid priuatur. 22
Inuestitura de feudo deuoluto, ipso iure ob culpam in alium, q̃ in dominū cōmissam, ante sententiā declaratoriā fieri nō pōt. 23
Feudum deuolutum ob lapsum temporis, vel donā finitam, sine citatione, processu, sententia, & ēt temporis dilatione, quæ condēnatis cōceditur, dominus sibi capere, & alteri concedere pōt. 24
Fellonia quæ, & vndè dicatur? 25
Rebellis facti notorij permanētis bona feudalia absq; sētētia fisco deuoluūtur. in regno. 26
Fellonia de culpa constito vni ex iudicibus, ad quem spectabat mag. cur. feudū fisco deuoluitur, ac si omnia fuissēt solemniter acta, iure regni. 27
Feudum antiquū dicitur, quod ipso iure curiæ deuolutū est, & simpliciter indulgētia criminis sequitur, si punitio in feudo tantū meriebatur. 28
Priuatio feudi semper intelligitur, si dominus voluerit, dato, quod ipso iure fiat. 29
Culpam dominus remittendo, quandò feudi priuationē nolle videatur? 30
Indulgentia sola, vel culpæ remissio ī dubio ad pœnā corporalē: & non ad remissionē priuationis feudi refertur, si duplex ex crimine oriebatur punitio. 31
Confiscatio feudi ipso iure per solam indulgentiā: nisi concurrat restitutio, remissa non censetur. 32
Verba: restituo, indulgeo, & remitto: quid significent? 33
Restitutio ad feudalia deuoluta, & alteri concessa non extenditur. 34
Feudū antiquū dicitur, ipso iure deuolutum, & per verba (restituimus) vel alia æquipollentia, denuò concessum. 35
Et ēt si sint verba (de nouo cōcedimus.) & quomodo intelligatur? 36
Feudum nouum vīr ratione p̄scriptionis in dicitur. 37
Feudum nouū quod dicatur? 38
Feudum nouū dicitur, quod est antiquū, & iure noui feudi reconceditur, agnatis consentientibus. 39
Iniuria nulla fit volenti. 40
Taciturnitas agnatis præsentibus nō nocet, cū antiquū feudū iure noui feudi recōcedit. 41
Feudū nouū dicitur, si deuolutū, secuta sententia, & naturali possessione, simpliciter denuo reconceditur. 42
Etiam si sub verbis (restituimus, & denuo concedimus) reconcedatur, in dubijs. 43
Et: dictio: pro id est. 44
Restituo. verbū rōe adiunctorū, alteratur. 45
Confirmo: verbū: quid importet? 46
Feudū ipso iure deuolutū, & simpliciter reconcessum: quādò nouū dicatur? 47
Feudū nouū dicitur, si ipso iure deuolutū, recōcedatur sub verbis (plenè remittimus) vel (plenè indulgemus.) 48
Indulgere verbū: quid importet? 49
Remittere verbū: cuius vis existat? 50
Plenè: aduerbij significatio. 51
Feudū nouū dicitur, si deuolutū recōceditur sub verb. indulgemus, plenè indulg. facimus gratiā, vel plenè facimus gratiā. 52
Gratiam, vel plenè gratiā facimus: an restitutionem ad pristinū importent? 53
Feudum nouū dicitur, si deuolutum cū nouo pacto reconceditur, 54
Feudū nouū, antiquū, & paternū diuersarū personarum respectu dici pōt. 55
Castrū concessū in feudū paternū non extēditur vltrà quartū gradum. 56
Feudum antiquū, & paternum pro eodē promiscuè quandoq; ponuntur. 57
Feudū antiquū quotuplex sit? 58
Feudū ātiquū hæreditariū quale dicatur? 59
Hæres vniuersalis in feudo hæreditario succedere debet. 60
Hæres in feu. hæred. eā gesta à prædecessore

& an ob id

Forma feudi in domini praeiudiciũ mutari non potest. 167
Alienandi feuda licentia per cap. volentes data cẽ etiã iuribus reg. cur. sẽper saluis. 168
Clausula (iuribus regiae curiae semper saluis) quid operetur? 169
Haereditarij feudi forma in successorũ praeiudicium mutari potest. 170
Alienatio prohibita, permissa censetur in casu, quo melior feudi sit conditio. 171
Res inter alios acta alteri non nocet. 172
Maximè: dictio: quid importet? 173
Antiquum feudum ex pacto nullo iure mutari potest. 174
Pater à filio tollere non põt, quod filius non à patre, sed à genere recepit. 175
Formae feudi mutatio consentiẽtibus agnatis valet. 176
Feudum francũ mutari, & in ecclesiam alienari potest. 177
Formae feudi mutatio inualida, quanto tempore firmetur? 178
Praescriptio xxx. an. si in extraneũ, & vnius an. si in agnatũ vlteriorem fit alienatio, locũ hẽt in praeiudicium successoris 179
Mutatio formae feudi: an valeat, si tantundẽ relinquatur ei, cui fit praeiudicium. 180
Feudũ antiquũ ex pacto confecto inuentario, non confunditur cũ bonis defũcti. 181
Forma feudi noui: an mutari possit? 182
Alienatione feudi facta, forma feudi non mutatur: sed sub eadem forma, sub qua erat, transfertur. 183
Feudi alienatio, mutatio, & nouae legis in feudo datio: an differant? 184
Foemina excluditur in regno à masculo eiusdẽ: sed non vlterioris gradus. 185
Pacta omnia quãtũcũq; extranea in feudis valent. 186
Prouisio hõis legis prouisionẽ cessare facit. 187
Feudũ quomodo statim secũdũ ius regni quaesitum censeatur? 188
Foemina succedere põt in feudo ex inuestiturę tenore. 189
Vassallus in domini praeiudicium feudum sub alia lege, q̃ ipse hẽat dare nõ põt. 190
Institutionis, vel substitutionis plures gradus: an primus acquisitor in testamẽto facere possit? 191
Intellectus ad cap. volentes: ibi in vnã eandẽq; personam. 192
Sermo in vna vice verificatur 193
Testamentum qui facere põt, plures gradus haeredũ facere põt. 194
Regula .l. bones. §. hoc sermone multis modis limitatur. 195
Sermo in pluribus vicibus verificatur in materia fauorabili. 196
Vltimae voluntatis materia est fauorabilis. 197
Dominus feudi mutationi consentiens: quando sibi praeiudicet? 198
Cõsẽtiẽs sua iura perdit, alterũq; fortificat. 199
Consensus ad vnũ effectum, non trahitur ad alium. 200
Resoluto iure datoris: an resoluatur ius acceptoris, si in alienatione regis assensus interuenit. 201
Confirmans donare videtur. 202
Assensus regis in alienatiõe: quid operet̃? 203
Clausula (iuribus curiae, & alterius semper saluis) subintelligitur, licet nõ exprimat̃. 204
Cautela ne feudi forma mutetur, cũ praestatur regis assensus in alienatione feudi. 205
Clausula finalis (natura, & forma feudi in aliquo non mutata) nõ refertur ad non expressa. 206
Clausula finalis ad superiora non refertur, si contradictio implicatur, vel sermonis rectitudo laeditur. 207
Resoluto iure datoris, quòd resoluatur ius acceptoris: per quae verba intelligatur? 208
Assensus regis, vt operetur, paris regi praeiudicium. 209
Vassallagij ius, & seruitium militare remissũ quando censeatur, per regis assensum in alienatione. 210
Feudi quãcũq; forma mutari põt in praeiudiciũ mutantis. 210
Ignorantia praesumitur in muliere, & in eo, qui inuestiturã nõ cepit, vt feudum nõ mutetur. 211
Error inuestiturã non mutat. 212
Inuestitura aliter capta, quàm sit, in dubio ex errore praesumitur. 213

& infra mensem deliberet: an illud pro decima parte minus, vel decimam velit ibidē.

Decima in feudo est, ut quinquagesima in emphyteusi & relevium ut quid dicatur? 234

Relevium unde dicatur? ibidem.

Relevium in regno, introitū iure civili est. ibi

Notarij de instrumentis feuda tangentibus quibus notitiam dare teneantur? 235

Decimae ius occupātes qua poena plectuntur? ib

Decima ius de contractu venditionis, vel permutationis, pecunia interveniente, & nō de aliis alienationibus, & de pecunia, quae intervenit, solvitur per c. volentes. 236

Vendere verbum omnem alienationis speciem comprehendit. ibidē.

Decima in feudo, vel laudimium in emphyteusi de contractu divisionis nō solvitur. 237

Decima ex datione in solutū feudi solvitur. ib.

Decima, vel laudimium ex datione in solutū facta his, qui sunt de comprehensis in investitura non solvitur. 238

Extensio vim identitate in feud. admittitur. ib.

Decima solvitur ex necessaria feudi in solutū datione per curiam: ibidem

Statutū de venditione loquens de voluntaria: & non de necessaria intelligitur. 239

Decima fisco: an debeatur ex feudo dato in dotem? ibidē.

Res aestimata in dotem emptionem, & venditionem facit. 240

Decima fisco debetur ex feudo in solutū dato pro quantitate dotis restituendae. ibi.

Decima non debetur fisco de feudis alienatis, vel adiudicatis, usq; ad summā unciarū xxx. redditus anno quolibet. 241

Decimam fisco de feudo emptor solvere tenetur, & non venditor. ibidem

Gabella ab emptore, & non a venditore solvi debet, stante statuto quod ex contractu visitationis solvatur gabella. ibi.

Relevium, a decima differt. 242

Relevia quomodo solvantur, tā per descendētes, quam per transversales? remissive. ibi.

Decima, nec relevium fisco solvitur pro alienatione rei concessae ad francū allodiū. 243

Assensus regis requiritur in alienatione, vel concessione regali, quid soluta iure datoris soluto iure accipientis. 244

Resoluto iure datoris, resolvitur hic acceptoris. ibidem.

Alienatio feudi, quando ex persona emptoris resolvitur? inibi.

Licentia alienandi feuda, per cap. volentes data: quid operetur? 245

Alienans feudum ius tantū, quod habet in emptorem transfert. inibi.

Regula resoluto iure datoris, resolvitur ius acceptoris, locum habet, cūm in alienatione principis assensus adest, cūm clausula (iuribus reg. curiae, semper salvis.) 246

Licentia alienandi feuda per cap. volentes conceditur absq; iurium curiae lesione. ibidem.

Emptori non est cautum per cap. volentes, quin soluto iure datoris, non resolvatur hic accipientis. ibidem

Feudum pro se & haeredibus de suo corpore, &c. revocatur per curiā a quocūq; possessore, si non habens filios illud alienat, & deinde sine prole decedat. 247

Rex praestando assensum in venditione feudi, censetur emptorem investire per praesumptam donationem, quae insurgit ex assensu. ibi.

Assensus principis, seu confirmatio, si emanat cum clausula: iuribus regiae curiae semper salvis, vel cum clausula: forma feudi non mutata, non operatur, quod iure datoris resoluto, non resolvatur ius ipsius acceptoris. 248

Assensus principis: an exhibeatur, cūm tractatur de mutanda forma feudi; quae mutari potest? 249

Alienare qui potest feudum, multo magis eius formam mutare. 250

Assensus domini in alienatione feudi inalienabilis sufficiens non est ad generandum praeiudicium agnatis. 251

Assensus regis exigitur, cūm quis plures gradus institutionis in feudo facere voluerit in testamento. 252

Verba (in unam eandemq; personā) identitatem unius personae, & corporis important. inibi.

Permissio legis, vel hominis de aliquo faciendo, si in unica vice sortitur effectum, evanescit. 253

Alienatio

Alienatio vnica vice fieri itelligitur, si in vnū vel plures eodē tempore fiat alienatio. 254

Cap. volentes locū hēt in feudis titularis, vt alienari possit si sint i forma larg. inibi.

Comitatus feudi appellatione continetur, & feudū regulariter nuncupatur inibi.

Alienari possunt ducatus, & marchionatus in forma larga sicut comitatus. 255

Ratio eadē vbi est; ibi idē ius statuitur. ibidē.

Dignitas maior comitatu non erat, tēpore quo factum fuit .c. volentes. 256

Baronis appellatione, dux, marchio, & cōes continetur. inibi.

Nobiliū feuda tenentiū appellatione, dux, marchio comesq́; venir. ibidem.

Baro princeps (large) dici potest. 257

Blas. Lancea citatur à Marino Fre. ibidē.

Comitum appellatione, nec duces, nec marchiones veniunt, q̄ tēpore statutionnes tales dignitates existunt, & lex discretiuè de comitibus loquitur. inibi.

Comitū appellatione, quare marchiões, duces & principes continētur? 258

Lex porrigit vires suas ad oēs casus, in quibus generalis ratio militat ibidem.

Cap. volētes locum non hēt in subfeudis baronū. ibidem.

Cap. volentes loquitur in preiudicium principis: & non aliorum. 259

Subfeudatarius prestat seruitia barō. inibi.

Cap. volentes locum non habet in feudo infor mi & prescripto inibi.

Feudum nouū ex pacto & prouidentia, ēt cum clausula iuris francorū: an ī preiudiciū primogenitorum alienari possit? 260

Feudum nouum ex pacto ēt cum clausula iuris francorum, contemplatione filij concessum alienari à patre non potest, quod est cū nomen proprium filii est expressum in concessiōe. ibi.

Cōcessio patri, & filiis, patris contemplatione presumitur. 261

Pater filiis acquirēdo, eis cā mortis dōare censetur. ibidem.

Ius spe quesitum illius facto, cui9 est quesitū tolli potest. 262

Mutare vel alterare formā feudi idē est, quod alienare. inibi.

Donatio à patre in filium perfecta irreuocabilis est & quomodo procedat. 263

Emphiteusis vel feudum patri & filiis cōcessū pecunia mediāte, vni filiorū à patre prelegari potest. inibi.

Pater stipulando filiis post mortē stipulationis effectum confert. 264

Peculiū post mortē patris desinit. inib.

Emphyteusis recepta pro se & filiis: uni filiorū an prelegari possit? 265

Pater filio iā in potestate existenti, quā emācipato stipulari potest. ibidem.

Patri per filiū emācipatū non queritur. ibidē

Emācipatus filius patri stipulari nō pōt. ini.

Libertus patrono stipulari nō potest. 266

Patri votū est querere filio: sed nō ecōtrà. ibi.

Patria potestas ad acquirēdū ē inducta.

Barto. doctrina in. l. qui rome. § flauius de ver. ob. declaratio, quód ius quesitum facto nostro à ab eo, cui ē quesitū auferre possimus? 267

Ius quesitum stipulatione notarij à tertio non potest auferri. inibi.

Bartolus iuris est lucerna, & raro cōtrarius reperitur. 268

Bal. licet contrarium, vt plurimū propter acumen ingenii reperiatur: nihil pnoratur. ib.

Andreas Ise. summus feud. sta inibi.

Feudi vel emphyteusis ex concessione pro se, & filiis, tres actus cōsiderandi sūt. 269

Donare cā mortis quis pōt, nō solū post mortē suā sed ēt post mortem tertij. 270

Donat quis causa mortis, cū rē magis pro se, si superuixerit, quā pro eo euidonat, v. r. vol.

Mortis cā capio, que sit, & in quo differat à mortis causa donatione. 271

Mortis capio à donāte, vel condicente, antè mortem illius, cuius post mortē capi debet, reuocari non potest inibi.

Mortis cā capiens nullum habet titulum: nisi generalem pro suo. 272

Mortis causa capio non cadit in speciem donationis: sed est illud, quod datur causa conditionis implendae. inibi.

Mortis causa capio: an reuocari possit? 273

Donatio inter viuos, cuius effectus post mortem queritur: an reuocari possit? ibidem.

Sermones

Primogenitus

Fœmina

norū constitu pōt. 530
Interusurio pro d. tis soluendo, feudū antiquū ex pacto alienari: an possit? 531
Feudum pro dote obligatum, pro interusurijs obligatum etiam censetur. 532
Interusuriū regulariter nō debetur. 533
Interusuria in cōpensationem onerum matrimonij viro debentur. 534
Lucra dotis sunt fauorabilia. 535
Interusuria dotis vir per decenniū non petendo: an remisisse videatur? 536
Temporis cursus sine alio adminiculo liberationem præscriptione non inducit. 537
Propter vnumquodq; tale, & illud magis 538
Lex callidis machinationibus circūueniri non debet. 539
Negligens melioris conditionis, quàm diligēs esse non debet. 540
Vsura, sicut sors sunt priuilegiata. 541
Alienari pōt feudū antiquū pro dote constituenda collateralibus. 542
Feudū à quacūq; veniens linea filiæ pro dote obligatū, vti pro legitima. 542
Dotis petendæ ius ad hæredes transmittitur, antequam mulier nubat. 543
Transuersalis successor in feu. alteri eiusdē gradus dotē de paragio dare nō tenetur. 544
Cap. si aliquē locū h̄ēt ab intestato. 545
Alienar. potest feudum pro restitutione dotis nurui fienda. 546
Dotē constituere, & restituere, æquiparātur. 547
Vita & militia pro soluenda feudū alienari, vel constitui potest certū annuū super feudo perpetuò debendum. 548
Militia quādoq; pro duobus reddit. capitur 549
Vita & militia. à loco alimētorū succedat? 550
Transactio: an fiat super alimentis? 551
Feudū tā in extraneum, q̄ in fratrem minorē pro vita & militia soluenda alienatur. 552
Vita & militia est onus feudi, quod in dominū, agnatū, & quēlibet possessorē transit, pro quo feudu in subsidiū alienatur. 553
Vita & militia cōsistēs in iure perpetuò debēdo super feudo alienari potest. 554
Frater iunior in vita sua vitā & militiam alienare potest. 555
Alimenta vendi possunt. 556
Alienatur feudū pro debito cōtracto cū Rege pro quo baro fideiussit. 557
Alienatur feudū pro patrocinio præstito per aduocatum pro defensione feudi. 558
Alienatur res sterilis feudi. 559
Alienatur feudū pro soluēda decima fisco. 560
Feud. an veniat in generali obligatione? 561
Executione pro fienda ā feudalia capiātur? 562

1 ANTIQVIS. No. q̄ collaterales in feudis huiusmodi succedunt vsq; ad gradū tertium pertinens, sexus, & ætatis prerogatiua seruata. Quod intellige de collateralibus nō descendentibus à primo acquirente indubitatum est, quod contingere pōt: puta si cōius auus à fratre, vel ab alio collaterali feudum habuerit, deindè pf, & tertio loco filius successerit, cui filio nondū frater siue vterinus, siuè ex latere tīn coniunctus succedit. At si collateralis est descendens à primo acquirente, ut est dubium, tū iure feud. tū iure istius cap. vsq; ad tertium nepotis gradum, vel in infinitū succedatur: de. m. eua propatruus de. Blas. l. ar. cea hic q. 2. ict, q̄ de iure feud. succedatur in infinitū in feudo antiquo, & id p hoc cap. non coartigantur: sed vt cōmunis in iuris cōis terminis dispositione l. cōmodissimè de lib. & post. rōe quia huic c. datur instantia, absq; eo, q̄ ius cōe corrigatur, vt modo est dictum. & quia hoc c. inductum ad ampliationē, diminutionē operari non debet. Sed contrariū, q̄ de iure feudorū nō in infinitū: sed vsq; ad septimū gradū antiquo feudo succedatur, latè examinādo cōcludit Parisi. in 9°. 23. vol. 1. vbi testatur esse eādem opin. nos diximus in ver. ad tertium. o.

SED Pro enucleatione huius termini verbi (antiquis) quærimus: quod dicatur feudū antiquū, paternū, & nouū? quotuplex sit feudū antiquū? quod probatur? an eius forma mutari possit? & qui sint eius effectus? & hoc p sua dote sufficiet. hanc materiā examinare credebamus in c. volentes: sed quia modo occurrit ipso nō expectemus: nā teste celeberrimo Petrarca, cuius ī memoria Cām. c. 1. ru. 1o.

La vita fugge, e nō s'arresta vn hora;
E la morte vien dietro à grā giornate;
E le cose presenti, e le passate
Mi danno guerra, e le future anchora.

¶ Primò

2 ¶ PRIMO igitur Quæro: quod dica tur feudum antiquum, paternum, & auitum: paternum dicitur illud quod per patrem vel aliam ascendentem usque ad quartum gradum adscendentem agnationis est acquisitum sed. §. de succe. fra. vel grad. succe. in feu. quem tex. ad hoc in eho cem affert Alex. in cõs. vol. vt refert Pet. Rebuff. in de c larat. arbo. feu. diuisio. sed antè eos meliorè esse dicit Bal. & Alua. ibi nu. 1 sed p hunc tex hoc minime probatur: Fam. ibi ait (hoc est si fuit illius parentis, q eius fuit agnationis cõis) parentes n. vsque trita uum proprio nomine appellantur vocabolo: vl teriores verò, qui speciale non habent nomen: maiores vocantur. l. iuris consultus §. parentes ff. de grad. doc. in c. de ver. sign. Bar. in l. §. generaliter de leg. præ stan. Alexa. in rub. ff. de lib. & post. Alciat. in l. appellatione parentis de verb. sign. ad sin. aliam communionem nostri (pa rentes) nõ solum vsque ad tritauum: sed & in infinitum progenitores continet. d. l. §. generaliter de leg. præst. l. quæque §. parentes de in ius voca. cum cõc. p l. uces. Alua. in rub. ff. de leg. nu. 117. cum plu ribus seq. cons. vol. 4. Tritauus est in sexto gradu d. l. iuris consultus §. sexto gradu, insti. eo. ergò paternum feudum erit illud, quod p ascendentes vsque ad sextum gradum, vsque in infinitum acquisitum: & nõ vsque ad quartum gradum, vt prædicti doct. voluerunt.

¶ Secundo allegatur c. 1. de natu. suc. feu. vbi hæc habentur verba (paternum autem dico quicumque ex superioribus id ac quisiuit.) Et nec iste tex probat: nã tantum est dicere (superioribus) quam (maioribus) præsertim quia sub in ex diametro contrarium dictionis (maiores) posita in dict. l. iuris consultus §. parentes est dictio (posteriores) si. n. differens, tex. ibi dixisset (minores) postquam supra dixerat (maiores) vel supra dixisset anteriores vel superiores, postquã dicere pambat infra posteriores: & nõ maiores, vt dixit: sed ideo quia idem est dicere maiores & minores: anteriores & posteriores: superiores, & inferiores: superiores, & minores: & econuerso, & sic dsim. et ità feudum paternum esset, quod à genitoribus vltra sextum gradum quesitum esset.

3 ¶ Propterea pro solutione distingue, quod paternum feudum trifariam capitur: strictè, propriè, largè, & largissimè. strictè & pro priè sumpto vocabulo, paternum feudum nuncupamus, quod à patre est acquisitum, quod vocabuli ethimologia probatur paternum, à patre, arg. l. §. appellatione. ff. de verb. sig. ita tenet Marc. Ante. Nat. in consi. 7. nu. 1, hinc est, quod auitum feudum dicitur, quod ab auo est quæsitum. largè paternum feudum dicitur; quod ab aliquo ascendente, vsque ad quartum gradum est quæsitum, & est quem nos melius desuper diximus in c. §. hoc quoque de succe. feud. cum ibi sunt verba (vsque ad quartum gradum) & quia post illos nõ vocantur feudum paternum.) & ita cõtenti sunt ibi doct. Par. & plures citat in cõsil. & consi. 19 in princi. vol. 3. & cõ. Aru vol. 3. & Marc. Ante. Nat. in d. consi. 463. nu. Largissimè paternum dicitur feudum, quod ab aliquo ex antecessoribus, vltra quartum gradum supra est acquisitum, quod propriè feudum antiquum nuncupatur, teno glo. in c. 1. in verbo in vsufructu de succe. feu. & ita capitur in d. c. 1. de na. suc. feu. & c. de successi. fratrum vel. grad. succe. in feud. te. Arnal in c. imperialem nu. de prohi. feu. alien. per Fede.

4 ¶ In fe. do. n. paterno quod à progenitoribus vsque ad quartum gradum est quæsitum quinque contineri personas genitoris nomen habentes, patrem, auum, proauum, abauum, & atauum, ait Bal. in d. c. 1. & hoc quoque num. 26. de successi. feu. quem sequitur ad litteram ibi Alua. in ulti. notab. 3. & Deci. in cõs. 308. col. 3. vers. sed vt prædict. non obst. vbi communiter citat. ¶ Sed contra hoc facit tex. in l. iuris consul tus. §. primo gradu vsque ad §. quinto. gra du. ff. de grad. vbi habetur, quod pater est in primo, auus in secundo, proauus in tertio, abauus in quarto, & atauus in quinto gradu, & non quinque sed quatuor continentur personæ genitoris nomen habentes in

5 feudo paterno. ¶ Tu ssit hoc solutio: qui in gradibus numerandis primi acquirentis persona numeratur siquidem gradus ex persona filij computantur, vnde pater & filius vno in gradu sunt §. sunt. de gra. Bal. in auth. quas actiones, iuxta hoc c. in. C. de sac. sancto eccl. Ang. in §. adeo insti. de leg. agn. succ. in speci tradit Præposi. in c. 1. §. & quia de his, qui feu. da. po. idem Bal. in auth. defuncto col. 1. C. ad tertyll. Tamen Bal. distinguendum fore censuis sendo putauerit, tã in feudo, quã in emu

phyteusi, quód aut concessionis instrum. dicit vsq; ad tertiá generationé, & tūc
stipes computatur, aut dicit vsq; ad ipsius
tertiá generationé, et tunc nō cōputatur,
quem sequitur Ang. in d. §. adeo. et Bal.
in d. auth. quas rulnas opinatur seruandá
esse consuetudiné ecclesię in ēphyteusi lo
6 quendo: consuetudo etenim optima
est legum interpres, pręsertim in his que ha
bent esse: & formā à consuetudine. l. si de
interpretatione. ff. de leg. quē sequitur ipse in
d. §. & q à n. 71. vbi ēt ait, q aut appz, aut
non apparet de hac consuetudine inter
ecclesiam & priuatam emphyteusim, vt
primo casu authoris psona nō cōputetur
secūdo veró casu cōputetur, & idē in feudo
vt nō cōputetur: q̄a fauorabilior est feudo
rum, q̄ aliorum contractuū interpretatio.
7 At posito pro firmo, quód in feudis p
sona primi acquirentis non cōputetur ad
huc cōtra Bal. instari potest, quód si quia
qua psonę nomé genitoris habentes in
feudo paterno comprahenduntur, feu
dum paternum diceretur, vsq; ad quintū
& non vsq; ad quartū gradum, vt cōtrar
docto. tenētur, nā siue gradus numeremus
incipienedo ab atauo, descendendo ad
successore in feudi, siue incipiendo à
successore feudi ascendendo ad atauum;
q̄ é primus author: quādoq; dē atauus &
abauus faciūt primum gradū, proauus
secundū, auus tertiū, pater quartū, & feu
di successor quintū. Et ecōtra feudi suc
cessor cū eius patre facit primum gradū
§. i. gradu instit. de grad. auus secundum:
proauus tertiū, abauus quartum, & atauus
quintum. & sic non quinq; sed quatuor
psonę nomen genitoris habentes conti
neri videtur. Nisi dicatur, quód nec
primi acquirentis, nec vltimi possessoris
feudi psona cōputetur, quod fieri posse vi
detur: quoniàm suprà gradus numeran
do pater cum vltimo successore, qui eius
est filius fit in primo gradu d. §. primo in
sti. de gradibus auus in 2°. proauus in 3°
& abauus cum atauo primo acquirente
in quarto, vt duo primi vnū, & duo vlti
mi alium faciant gradum.

8 ANTIQVVM feudū dr̄ illud,
quod inde supra ultra quartum gradum
ab aliquo ascēdente est quęsitum Bal. in
d. c. 1 §. hoc quoq; nu. 20. de succ. feu. qui
dicit ad hoc esse ibi tex. & inibi eū sequ.
Alua. & cōiter doct. Deci. in 9°, 108. nu. 9.
At ille tex. nó apperit quomodo voce iuē
sed dumtaxat dicit, quód post quartū gra
dum paternum amplius feudum non vo
catur, vndè author. Bal. feudum vltra
quartum gradum antiquum appellatur.
& glo. ibi feudum ab antecessoribus quęsitū
appellat. Parisi. in cōsi. 5. nu. 9. vol. 3.
9 Amplia primo, vt feudum antiquum
dicatur, ét si de eo inuestitura facta fuerit
velut de feudo nouo: q̄m p d. verba non
desinit esse antiquum textus est in. cap. 1.
& ibi no. Bal. de vassal. decrepi. ętat. & in
c. 1. vbi not. Aluaro. an agnat. est omniū
concors opinio, quā testatur Io. Cro. in. l.
si his qui pro emptore nu. 87. & seq. ff. de
vsuc. fo. 368. vol. 1. Tiraq. in tract. de vtroq;
retract. §. 32. glo. 3. nu. 34. fo. 370. Rolan.
à Vall. in consi. 60. nu. 3. & 34.
10 Ratione firmatur: quia ius est quęsitum
agnatis, & ius licet ex facto alterius quęsi
tum alteri, ab eo inuito tolli non potest
l. fin. ff. de pact. l. si. §. i. ff. quem ad. ser. amit.
11 nisi ipse agnatus consenserit: tunc ī
ipsis, qui cōsenserunt tm̄ fieret pręiudicium.
& non aliis, ét si oēs consenserint: uno tm̄
excepto, illi non consentienti pręiudicium
non fit, Afflict. in d. c. i. no. viii. de eo qui a
12 fin. sec. agna. de feu. pate. Item quia
veritas & substantia rerū non in mutatio
hominum denominatione. l. si forte. ff.
de cast. pecu. cum concor. p Tira. in loco
13 pdicto Licèt econuerso secús sit: nā
feudum nouum iure antiqui feudi conces
sum antiquū censetur, omniū est recepta
sententia, quam testatur idē Crottu. in d.
l. si is qui pro emptore. & rō est: q̄a nó fit
hîc pręiudicium agnato: sed tm̄ ipsi domi
no. Rola. à Valle in d. cōsi. 60. nu. 34. de
quo in seq. ampl. memineriṁ. Prefatā
tm̄ conclusionem intellige procedere in
feudo antiquo ex pacto & prouide. se cus
14 si antiquum hęreditariū fuerit: q̄m si li
cet antiquum feudū hęreditarium alie na
re etiam iure feudorum principis assensu
vt tradit Io. Cāpeg. in 9°. xi. in. 4. dubio.
quod est inter cōsilia Bru. vt refert & seq.
Parisi. in cōsi. 2. pōderatis nu. 46. vol. i. tūm
iure regni absq; principis assensu p. c. volē
tes multo magis forma feudi mutari po
terit, quę minus est. arg auth. multo ma
gis. C. de sacro. san. eccle. fm do meum p
patruum do. Blas. Lan. in c. volētes no. xi.
q. 4. vbi ēt dicit ità tenere Gualter. de pa

15 termione, & infrà dicetur in q. 5. ¶ Et vnū ex hoc, quod no. & quondianū ēe in quir, infert do. Blas. ꝙ ex q° feu. informe ē hēditariū, si quis capiat inuestiturā iux tà formā.c.reg. Alfo.ā ē ꝑ te & hæred.de tuo cor.& c. ità ꝙ frācoꝝ iure viuatur, & deindè vel in extraneū, vl'in secūdog.feudū alienari cōngerit, illud p° geniti reuocare poterit ꝑ ꝑ d au.iur. frāc.qua feu. heredi. fuit alteratū p nouā inuestit. & nouū effectū, & nouus dictus acquisitor, ar.l. ius ciuile de iust.& iu.& eius.quod no. in .c. j.an ag.& .c. j.§.insup in fi.d pro. feu. alie.p fe.& subdit in regno plura ēe 9 mo der. ¶ At hoc verū putamus, si vera ē opin.ꝙ feu.informe hēdi.ꝓsumatur,quod verū non vr.vt infra eo.q.4. dicemus. ¶ Insup hoc vlrimū intellige, si feudum; informe fuerit pōst.c.reg. Alfon. vt tūc s, fuit opin. quomodo ꝓsumetur; secus si a ite d.c.quia tūc ꝓsumetur fm formā d.c.

16 ¶ rōe quià d. c, reg. Alfo.incip.item, sta sua mer. ē de ꝑrentis: & non de futuris feu.informibus loquitur, do.Blas. Lanc. in.c,volentes no.x. ver, ista m̄ conclusio. & P.Gre. in tra. cōc.feu.p.3.q.3.in fin.rōe quia d.c.ē correctoriū ḡ strictè intelligendum.l.si verò.§.de viro.ff. so. ma.

17 ¶ Secūdò amplia vt feudū antiquū dicatur, quod nouitèr iure antiqui feudi concedirur, tūc.n. p hec verba, feudū nouū antiquum efficitur, & antiqui feudi oēs qualitates, oēsq; sortitur effectus. est magis cōis opinio, quā testātur ḡplures citati p Rolan.à Valle in 9°.50.n.16.& seq. Mar Anto. Natt.è late in 9°.462.n.5.& seq.& in 9°.463.n.7.Croc.in.l.si is qui pro ēpto ren.87.& seq.ff.de vsuca. Tiraq. de retra, §.12, n.11.fo.670.Riminal.in 9°.292.n.28. vol.3. Pet Gre.in tra. conc.feu. p.2.q.3, in pri.qui dicit cōem,& citat Curt.in trac feu. p. .q.8.col.2.vers. sed hīc cadit pulchra & quond.q.do. Blas. Lanc.in.c. volentes no.xi.q.ix.qui allegat Bal. in .c. 1, de ali.feu. pa.& in.c. j. an ag.And. & Alua. in .c. j.de vass.dec. æta. qui mouētur arg. l. quicunq. C. de om. ag. des. lib.xi, ¶ Limitandum est hoc vt: nisi hec verba iure antiqui feudi)cōtrà istius denuò in uestiti volūtatē resultarēt, vt sibi denegaretur dispositio: q̄ quò ad eū feudū nō censebitur antiquum: sed ipse de eo, vel de feudo nouo disponete poterit, non obstante, ꝙ iure antiqui feudi cōcessum su it nouo.

erit feudum.ità pōst multa latè examinādo concludit Riminal.in 9°.56. pōst dust cultas per totum vol. j.

18 ¶ Tertiò amplia, vt feudum antiquum dicatur, quod Regi deuolutum, de nuo ab eo cōcerditur, sub verbis: prout pf tu° et antecessores tui illud tenuerunt, & possiderunt, vel vt feudum auitum, vel vt paternum censeatur, tūnc.n, idem erit ac si dictum esset: iure antiqui feudi. Alexa.in cōsi .29. ꝓsprētis col.pe.ver. nūnc d, quinto dubio vol.5.vt ref.& seq.do. Blas Lancea in.c. volentes no, xi.q. ix. & Pet. Gre. in tra.conc. feu.p.5.q.2. qui dicit: allās cōtigisse in marchionatu Geratii, vbi secuta priuatiōe in psonā patris ꝑ ꝑ fellonia, quā cōmisit, sub ꝑdictis verbis marchionatus feudum filio nouitèr fuit cōcessum, & creditores dicebāt esse antiquum feudū,& consequntèr antiqua debita petebant: marchio verò feudū nouum asse

19 rebat, & ꝙ deuoluto feu. curiæ, omnia iura creditoꝝ resoluta fuerunt,& fuit iudicatum p predicta verba feudum anticuum fuisse, & subdit idē Pet.Gre. hoc intelligēdum esse, prout tradit Ias. in .l.si testamētum col. j.de inst.& subst.sub cōd.fa.

20 ¶ Quartò amplia: antiquum feudum dici, & illud, quod p fellonia culpā (nō tñ. ipso iure) est regi deuolutū, & simplicitèr culpa remittitur, absq; noua concessione, glo. & Bār.in.l.quod df d imp.in re dot. fa.glo.in.l peculium de pecu.fm Rin.in. in 9° .421.n.9.vol.2. 9°.96.nu.4.vol. j & 9°292.nu.21.vol.2.Goza.in 9°.84.n.10.cū conc.p add.ad Rimi.in d.9°.421.vol.3.do Blas.in.c.volētes no.xi.q.6.citās do.in .c.

21 j.d vas.dec.et. ¶ gà vassall' feu.nō ꝓuatꝰ nisi cōuicta culpa, & p cōseqns secuta super hoc sentētia, est cōis opinio cū glo.in .c. j.§ j.quib.mo.feud. am. p tex.in.c. j. de feu.sine culp.nō ami.&.c.j. q° tpe mile. quā testatur Curt.in tract.feu.p.4.nu.155. ver.post enumeratas causas, quā ibi limitat vndecim modis, vbi ipso iure quis feu. priuatur, & nō requiritur sententia condē

22 natoria: ł declaratoria saltim regra. ¶ q ꝑ vbi aliquis ipso iure aliq̄ re priuatur requiritur tñ semp sentētia declaratoria facti iuxta no.in.l. eius qui delatorē.ff.de iure fisci Alex.in 9°.101.col.9.vol. j.Fel. in.c.cū ab homine col.4.vsq; ad fin.extra d iudic. & cōcord.ibi,vbi testatur ità oēs.ter ere.

23 ¶ his ꝙ in d.casu,q° vassallus ipso iure ꝓ

tiue sue sententiã declaratoriã priuatiõis ip
sius feudi, nõ potest fieri inuestitura de tali
feudo in aliũ, ẽm Barbat. in c. ex parte
col. 4. extra de feud. qui dicit ita fuisse iudi
catũ, cũ in de facto ardua dubitatio versare
24 tur, sẽ m eundẽ Cur. in loco pdicto. Ta
mẽ si secus sit in priuatione feudi, q nõ fit
pp culpã: sed pp lapsũ tẽporis, vel lineam
finitam, in quod, vel pro qua feudum fue
rit concessum: q tũc dominus absq; ali
quo processu, et sententia, & sine aliqua
partis citatione feudum sibi deuolutum
capere potest, & alteri concedere, sẽm do.
meũ propat. do. Bla. Lancel. in c. volentes
no. 11. q. 14. qui dicit esse nota. decisionem
Bal. in c. q in ecclesia. col. 5. ver. ã in priua
tione feudi requiratur sententia extra de
consti. & seq. Praeposi. in c. i. §. fin. qui feu.
dar. po & in c. i. d feu. sine culp. non amitt.
& subdit, quód nec tempus, quod da
tur in licetis, conceditur p recuperatione
feudi, finito tempore cõcessionis, ex mẽte
Bal. in c. i. de contro. inter. dom. et fide. de
25 inuest. fe. quod dicit esse no. Fellonia
aũt strictè sumpta df delictũ siuè crimen:
sed largè & proprię sumpta df quilibet de
fectus in libro feudorum expssus, & spe
cialiter nominatus, quo feudo quis priua
tur. vñ fellonia idem quód deceptio,
vel defectus, seu fere factum cum frau
de df. & deriuatur a fallo, & formatur à prę
terito pfecto fefelli, vt declarat Io. Arnald.
in c. imperialem. §. firmiter. nu. 140.
de prohi. feu. al. en. per Feder.
26 ¶ At in casu, quo feudum pp fellonię cul
pã, i. lęsę maiestatis crimen admittendum
venit, aliud statutum est in regno: nã feu
dalia bona fisco absq; aliqua sententia de
uoluũtur, si tñ vassallus notorius fuerit re
bellis facti pmanẽtis, vt in c. re. Mar. et qa
inter alia dubia. no. 48. fo. 55. sub r°. de fu. re
27 bell. in bon. feud. in fin. si uero notor
nus nõ sit rebellis, eo ipso, quod constat
de crimine fellonię, vel rebellionis corã
iudicibus mag. reg. cur, vel coram aliquo
ex eis, ad quem ciuilium, & criminalium
rerũ cognitio pertinebit, bona siuè feudalia
siuè burgensatica fisco deuoluta realiter
acquisita, atq; a ophisa cõfestim efficiũtur, ac
si processus cũ plena iuris sollẽnitate agi
tatus, & sentẽtia debitè promulgata fuis
set, ita vt nulla alia sollemnitas hoc casu
seruetur, ex quo constat de crimine, & ex
nunc per actanum magnae curiae, sententia

tia nõ expectata, ad vẽditionẽ & distributio
nẽ bonorũ protinus pceditur, vt in c. seq.
Martinus in fi. nu. 49. fo. 56. do. Blas. Lan.
in 9° in cã Rocellae in 2° dubio, vbi ait,
q hodiẽ in regno feudalia nõ solũ ipso iu
re publicantur ob crimen rebelliõis: sed
et in notorio rebelli nõ requiritur sẽtentia.
28 ¶ Quintó amplia: feu. ãtiquũ dici quod
ipso iure curiae ẽ deuolutũ, & simpliciter
criminis indulgentia sequatur: puta p verba
(indulgemus tibi crimen) est cõis opi.
quã testatur Imo. in c. ex parte col. 4. in
fi. ext. de feu. p glo. in c. imperialẽ. §. insup
29 d pro. feu. al. p Fed. cõuẽr receptã: nã licet
ipso iure fiat p̃uatio, semp tñ intelligitur
si dominus voluerit. vt habetur in l. 1. C.
de iure emph. & in c. potuit ext. loca Bal.
30 in l. ii. ff. si ager vectig. vel em ph. pet. &
dñus culpam remittendo, priuationem
feudi nolle uidetur, gloss. Andreas, & deci
to. in c. i. in fi. d feu. sin. cu'p. nõ am. refert
& se. do. Bla. Lan. in d. c. volẽtes no. 11. q. 6.
¶ Qui hanc conclusionẽ intelligit locum
habere, vbi culpa vassalli est talis, ex qua
sequitur punitio tñ in feudo, vt priuetur
feudo absq; aliqua alia poena corporali,
veluti pp nõ petitionem inuestiturae infra
annũ, & diẽ, c. i. q° tpe miles: in c. pete. de.
vel pp alienationẽ feudi absq; assensu
domini, contra c. imperialẽ, de prohi. feu.
alie. p Fed. vel pp inobediẽtiã, vt si requi
sit°, vt ad seruitiũ veniret, nõ paruisset c.
i. in fi. de fe. si. cul. nõ a. vel pp simi'es cãs
de qbus latè per Curt. in t° a x qbus. cau.
feu. amit. p. 4. tunc. n. criminis remissio cũ
ad aliud referri nõ possit, arguit dominũ
nolle feudi priuationem.
31 ¶ Secus, si vltra priuationẽ feudi alia poe
na corporalis p culpã uassalli veniret infli
genda, prout in crimine lęsę maiestatis
vel simili, tunc sola indulgentia, vel sola
culpae remissio referetur potius ad poenã
corporalem. l. fin. C. de generali abolitio.
l. indulgentia. C. de sen. pas. q ad remissio
nẽ priuatiõis feu. & procedit dicit tõem An
dre. in c. feuris. §. quod autẽ q° tẽp mil.
32 ¶ Sed qñ cõfiscatio fit ipso iur, p solã cul
pae remissionẽ, vel indulgentiã non intel
ligitur remissa cõfiscatio feu. nisi cũ indul
gentia cõcurrat restitutio, vel aliud aequi
pollẽs. l.). p totũ. C. sente pas. ita ẽt. tenet e
dicit Bal. in l. si adẽptis. C. de sent. pa. quã
rõẽm in hoc cõcludentem dicit ibi do. Ve
nas, & idẽ tenet idẽ do. Bla. Lanc. in 9°. in cã
Rocellae

33 Rocellæ in. 2. dubio vbi vult, & quòd
aliud importat verbũ (restituo) & aliud
verbum (remitto) vel indulgeo, verbum
n. restituo importat reductionẽ ad pristinũ
statum.n.oẽs doc.in.l.1.C.de sen.pas. & ver
bũ remitto, vel indulgeo importat solùm
pœnæ remissionẽ.glo.in.l.fin.C.de gener.
aboli.nisi aliqd adiũctũ esset, quod ãpliaret
d. verba indulgeo, & remitto.l.2.&.3.C.
eod.& hæc est veritas quicquid.dicat Per.
Gre.in d.tract.cõc.feu.p.3.q.5.qui voluit p
verba indulgem⁹ tibi crimẽ, q intelligatur,
remissa pœna pũationis feudi et, cõsẽqnter
abs nova cõcessione, feudũ antiquũ
censeatur.

34 ¶ Limitanda tñ uidetur pdicta conclusio:
nisi feudum curię deuolutum p regẽ alteri
cõcessum fuerit:nã tunc restitutio reintegratio,
remissio, gratia, et indulgentia intelligitur,
quò ad psonã rebellium, & bona,
quę detinet de præsenti: sed non ad bona
feudalia alteri cõcessa:qm tales gratiæ, &
restitutiones intelligi debẽt absq alicuius
tertii iniuria seu læsione, est ouneupatim
in regno.c.reg.Mar.incipit. martinus n.52.
&.c.seq.fo.43

35 ¶ Sextò ãplia. feudum antiquum nuncupari
quod ipso iure curiæ deuolutum denuò
conceditur p verbum (restituo) nã verbum
restituo de sui natura tẽ ad pristinũ
reducit.l.1.j.& fin.C.de sen.pa.glo.in.§.cũ
autẽ insti. qb.mo.ius pa.po.sol.in ver.statutum
p tex.in.l.uideamus.u.§.in fauisa
ff.de.vsur.est cõis opinio, quã testatur idẽ
do.Blas.in loco paulo ante citato in.io.vo
le.ites no.11.q.6.dicẽs ita oẽs voluisse in
.c.j.de vasl.il.decre.aetat.

¶ Et idem si fuerint alia æquipollẽtia verba,
ut (reddimus) vel verba cũ omnibus
punctis et clausulis, pro vt se habebãt cõcessiones
factæ antecessoribus & progenitoribus.
Alex.in 9°.ii qm õe datum col.2.
ver.sed pmissis nõ ob.vol.5. vel verba p
qua(?) deac si nũq fellonia cõmisisset, vel p
inde ac si eorũ bona non fuissent nostro
fisco deuoluta. Andre.in d.c.1.col.i.&.ii.ver
hæc autem sunt in arg.q.de vassal.decrep.
ęt.declarat Bar.in.l.gallus.§.& quid si tñ
.ff.de lib.& po.& in.l fi.C.de se.pa.& in §.
cũ aũt inst. quib. mo.ius pa.p.so.sm do.
Blas.in d.no.12.q.6.& P.Gre.in d.p.1.n.2.

36 ¶ Septimò ãplia feudũ antiquũ esse, et si
sint ver. de nouo cõcedimus, cũ in dubio
tes erit, minimè de clara cõcedẽtis volũ
tate appareat, eodẽ the.vate recto, quòd
deuoluto feudo culpa renũciatur p verbũ
restituo, vel aliud verbum æquipollẽs, firmo
do.me. ppa.in loco pallegato no.11.q.6.
qui citat Bar.in.l.si mihi et titio in fin.ff.de
verbo.obli.quem doct.sequi asseuerat.

¶ Et intelligit qñ feudũ in totũ nõ est resolutũ
ità q sola remissione culpę absq noua
cõcessiõe feudũ subsistere posset, secus
.n.si simpliciter recõcedẽdo, cẽsetur feud.re
cõcessũ iuxta ãtiquã cõcessiõẽ, q adhùc nõ
erat totaliter resoluta, contra opin. Bal.
in.c.j.à agna. qui voluit esse feudum nouum
propter nouã cãm, vel nouum titulũ.

¶ Limitat tñ hanc Bar. opin. nisi aliquid
innouatum esset in substantia feudi, puta
si integrum nõ concedatur. arg.l.ius
ciuile.ff.de iusti. & iure p quẽ tex.ita dicit
Bal.in.c.imperialem.§.insup.de proh.feu.
37 aliena.p feder. ¶ Secundò limitat nisi
nouũ pactũ additũ fuisset rõe nouę pactionis
feudũ nouũ censetur. Bal. in 9°.178.
factũ tale col.2.vol. p tex.in.l.iuris gentiũ
.§.quideo, ff.de pact.& q propter nouã qualitatẽ
ad ditã, feudum nouum iudicetur, ita
limitare dicit Alex.d.cõclusionẽ Bar.in d.
.l.si mihi & titio.ff.de verbo.ob.

38 ¶ NOVVM autem feudum dicitur,
quod denuó conceditur, et ab aliquo primo
acquiritur.c.j.§.nouũ.qui te.sunt nec.
ad prob.no. inuest. Andre.in c. j.§.his verò
de grad.succe.docto.in prælu.feu.Per.
Rebuff.in aibo declaratione diuisi.4.Roland.
à Valle in 9°.60.nu.4.

39 ¶ Secundò feudum nouum d f, et illud
quod, est antiquum, & iure noui feudi consentientibus
agnatis denuò concedatur,
dummodo, quòd vnus agnatus nõ dissentiat.
Io. Crottus in l. si is qui p i p re ren.
.88.ff.de vsucap.fo.368.vol.5.et p Afflic.in
.c.j.nu.11.de eo qui fin.fee.hæred.

40 ¶ Et est rõ quià volẽti, & cõsentiẽti nulla
fit iniuria.l.cum donationis.C.de transact.
l.1.§.vsq adeò.ff de iniuriis.

41 ¶ Quod intelligendũ venit, si consenserint
expressim: alioquin sibi nõ præiudicãt
agnati, et quòd fuerint pñtea, & tacuerint,
Tiraq.in tract.de vtroq retract.§.j.glo.9.
nu.148.fo.179.contrà Iacob.à Sanc.Geo.
in tract.feu.in verbo & cum pacto de nõ
alienando col.2.ver.sed quid si vassallus
& vide Alua.in.c.j.§.præterea quib. modis
feu.amit.

42 ¶ Tertiò feudum nouum dicitur, quod curiæ, non est ipso iure deuolutum: sed per sententiam secuta corporali possessione, simpliciter denuò reconceditur Andre.in c. j.§. j. e vl. 2. p quos fiat inuesti. Bal.in.l. j. col. 15. ff. de interd.do. Alua.in.c. j. de va ss. decrep. ætat. vbi & Andre. Paul. Ca. in consi. 156. in Christi nomine: quia istud feudum col. 2. vt refert & seq. do. meus p patruus do. Blas. Lan. in d. c. volentes no. 11. q. 6. in princ. & Per. de Grego. in d. p. t. q. 1. versi. poterit & alio modo cognosci, vbi citat & Alex. in consi. 84. visis & ponderatis col. 2. versi. hoc comprobatur vol. 5. & concord. per l. 15. in preludi. feud. col. 32. versi. successiuè, & in l. filio quem pater in princi. col. 2. no. 2. & col. seq. ff. de lib. & posthu. & modern repe. in d. c. volentes. intelligendo pro d. Blas. Lancea.

43 ¶ Quartò feudum nouum dicitur, quod deuolutum est curiæ, ipso iure, vel per sententiam secuta corporali traditione, & deindè concedatur, sub verbis (restituimus & de nouo concedimus) si tamen in dubiis res extiterit, quia de
44 mente concedentis non appareat: nam dictio (et) exponitur pro idest, & verba de nouo concedimus declarant verbum restituimus Andre.in.c. j. de vassallo dec. ep. ætat. refert & seq. do Blas. Lan. in d. c. volentes no. 11. q. 7. qui eum defendit ab impugnatione Mat. Laude. & Præpo. in d. c. 1. §. j. de vassa. decrep. æt. qui voluerunt contrarium, quod verba sequentia precedentia nõ corrigit, & pro istis facit, quod clausula finalis præcedentia non corrigit, quam expressam receperunt determinationem preferunt, ne contradictio implicaretur: sed dempta significatione clausulæ precedentis, ad totum reliquum clausula finalis refertur. Bar. & cæter. in l. talis scriptura. §. fin. ff. de leg. primo, est cõis opinio, quam testatur Soc. nep. in consi. 26. nu. 2. vol. 3. ar do. meus re
45 spo. ☞ quòd rõe verb. adiũctorum verbum restituimus alteratur: tamẽtsi de sui nã reductionẽ ad pristinũ statum impor tet. l. 1. §. fin. C. de sente. pas. & hoc magis proced. predicit, si sunt verba (confirma
46 mus, vel de nouo damus:) nam verbum confirmo non importat reductionem ad pristinum statum, sicut verbum (restituo) vel verbum (reddo,) sed importat verbũ dare ex mixtis, & resolutis actibus. l. 2. ad adoptio. ff. de adopti. l. legata inutiliter. ff. de leg. j. l. mor. ff. de iuris om. in. et in ter

minis c. inter dilectos de fide instrument. idẽ do. Blas. in 9°. suo in cã Rocellæ in 2 dubio ver. his hic p̃suppositis quod est n. 15. in meo vol. diuersorũ cõsilior. vbi cõ
47 cludit. ☞ quòd qñ feudum ipso iure domino deuoluitur, vt est pp crimen læsę maiestatis p. c. reg. Feder. n 1° qui sint rebel. si iterũ reconcedatur, dũm° q nõ p modũ restitutionis, vel expressim iure antiqui feudi, semp ẽ feudũ nouũ, & dicit esse opi. And. Alua. Prę. in. d. c. j. de vas. decre. ęta. & Bal. in. c. imperialẽ. §. insup d phi. fe. alienã. p feder. ¶ At hoc intelligendũ esse dicit, vt locũ habeat casu q° culpa noceret agnatis, ita quòd feudũ ad dñum deuolueretur, in agnatorũ p̃iudiciũ, vel in casu, qñ feudũ nõ hẽret agnatos, puta qa nõ sup̃sint agnati vel esset hęreditarium, & alienabile: secus si culpa non p̃iudicaret agnatis: qa tũnc in p̃iudicium sequentium agnatorũ feudũ nouũ nõ dicit. c. j. d vas. decr. ęta. c. j. d alie. feu. pa. Culpa Vassalli: qñ noceat agnatis? uide suprà in ver. mortis.
48 ¶ Quintò feudum nouum dicitur, quod curię deuolutũ sub verbis (plenè indulgemus,) vel sub verbis (plenè remitti
49 mus) reconcedatur: nam verba indulgere
50 & remittere solam culpæ remissionem importare. l. final. cum glo. C. de generali abolit. l. generaliter. C. de sent. re. pas. l. in
51 dulgentia. ff. eod. & aduerbium (plenè) nihil aliud importat: nisi vltra remissionẽ iniuriæ, damnorũ prouenientium ex illa iniuria remissionem: sed non bonorum omnium restitutionem. corruptè allegatur Bal. in. l. non solum de iniu. c. 1. §. iniuriam de pac. iura. firma. las. in l. si id l. §. qua d ff. de pact. & dato, quòd honorum non nisi
52 restitutionem importaret, ☞ sicut essent verba: facimus gratiam, vel facimus plenam gratiam, vt primo casu tñ pœnę remissionẽ: secũdo casu, & pœnæ remissionem, & bonorum restitutionẽ importat, sm Bal. in c. j. de pac. consti. Sal. in. l. fin. C. de sente. pas. Barba. in. c. testimonij col. pen. de testi. & in d. c. cũm te de rescr. las. in. l. si ubi. § quod col. 2. ff. d pac. tñ
53 nõ importat remissionẽ per modum reductionis ad pristinum statum: quia nõ reperitur iure cautum, vt hec verba ad p̃stinum reducant: sed per modum nouæ concessionis remissionẽ bonorum importabit, & ideo si de noua constat concessiõe & nec verbũ (restituo) reperitur, iure noui: & non

ui & non iure antiqui feudi sem p conces
sum intelligitur, ità concludere vi lz nim is
ollelsa corrupta do. meus prar. in. c. volé
tes no. vi. q. 8 et in cōs. in cā Rocelle in. 4.
dubio ver. non obstat quod sit verbum.
plenè p tradita p Andre. in. c. j. de vassa.
decre. grat.

55 Sexto feudū nouū dr, quod curiæ deuo
54 lutū ipso iure, et nouo pacto postea cōce
dit. respectu n. noue pactionis, nouum
feudum dicitur. Olar. in 9°. 172. quem ad
hoc citat do. Blas. in d. 9°. in cā Rocellæ in
4. dubio ver. præterea interuenit noua
pactio, vbi fuerat cōcessum p principem
castrum Rocelle cuidā Federico cū pacto
quòd illud castrum uēderet cuidā Bar. &
concludit, quòd sit feudum nouum.

55 ¶ Aliud ē feudum, quod respectu unius
dr nouum, & respectu alterius dicitur anti
quum: veluti, cùm quis refutat feudum p
ximo agnato, vel illud dat alteri extra eo
consensu primi inus, quod valebit eius vita
durāte, si a filio nō fuerit restitutū pñe recu
peratum. c. j. §. titius si de feu defun. cōte.
fuer. inter do. Respectu n. alienātis erit feu
dum nouum respectu verò sequentium
agnatorum erit antiquum. Affli. in. c. i. n o.
in de eo qui si. fecit agn i. Rom. in 9°. 208.
licèt pdicte nu. 4. & seq. vol. 2. Parisi. in 9°.
6. circa resolutionē nu. 18 vol. 3. qui citat
Ale. in 9°. pen. in prin. & ppo in. c. i. de gra
di. suc. feud. idem Parisi. in consi. 65. nu. 4.
vol. 2.

56 ¶ Et pdicta faciunt ad q. si castrum in feu
dum paternum cōcedatur, vltrà quartum
gradum concessio non extenditur, & ideò
Cautela est vt ponatur insimul. verba illa
(in feudum paternum; & antiquum) vt
omnis dubitatio cesset. Bal. qui dicit esse
menti tenendum, & eum ibi sequi. Alua.
in. c. j. §. hoc quoq; in fin. de succe. feu. Pe
tr. Rebuff. in decla. arbo. feu. in quinta di
57 ui. ¶ Tamen si feudum ātiquū & paternū
pro eodem promiscuè quandoq; ponuntur.
Soc. nep. in consi. 103. nu. 15. vol. 2. Mar. An
o. Nactè in consi. 467. nu. 2.

58 ¶ SECVNDO Q. quotuplex est
feudum ātiquum: Respond. ex mente G.
à Perno, vt inferius dicemus, quòd est tri
plex hæreditarium, ex pacto, & mixtum.
& seq Soci. in 9°. 103. in cāfis rerum nu. 11.
vol. 2. nos autem in locum feudi mixti
aliud ponimus, quod est ex pacto iunsi

francor, & illud tāq sine effectu relicim
59 ¶ Hæreditarium feudum antiquū dr, il
lud, quod citra ius & nomē heredis habe
ri non potest. successor. n. debet esse heres
vltimi defuncti, & ei succedit: & non pri
mo authore iure feudorum secūdū opinio
quam testatur Didacus Couarru. l. b. pra.
q. c. 18. col. 3. per. c. j. §. vltimo. de succe. fe
ud. quod hodie expeditius est p hunc tex.
vt diximus suprà in verbo defuncto.
60 ¶ Et debet esse hæres vniuersalis, nec suf
ficit hæredem particularem esse in feu
do hæreditario Parisi. in consil. 7. eodem
preris nu. 19. vol. j vbi citat doc. in. l. gal
lus. §. etiam si pareret. ff. de liberis & po
sthu. et decisi. consi. Neapo. 331. col. 4. Vbi
allegantur dicta p Alex. in. l. quedam. §. ni
hil. ff. de edēdo. & in. l. si patroni in prin
cipio. col. penul. ff. ad. trebellianum & alia
& decisi. 31. Brun vem cor fil. §. ct l 3 Cur
tius in consi. 83. et lum. 4. 8. 1. qui allegat
Imol. in. l. quod dicitur col. penult. cir. ff.
de verborum obligationibus.
61 ¶ Et consequenter omnia gesta p prædeces
sorem in feudo hereditario successor sua
re & adimplere tenetur. l. cum a matre. C.
de rei uendi in tantum, quòd nō potest
feudum acceptare, et hereditatem repudi
are. idē Parisi. in d. 9°. 2 nu. 10. v l. j. vbi le
citat Alex. in 9°. 10. vol. 3. et 9°. 133. vol. 4.
Curti. Iun. in tract. feu. p. j. q. 8 & p 4. in
pri. & in 9°. 2. col. j. Affli. in. c. i. & s [illegible] rā
q madmodū nō licet defuncto ueni con
tra factum propriū si uiueret. l. post mor
tem. ff. de adop. ita & hæredi venire cōtra
factum defuncti non licet. l. ii. §. cū verbo
ob. l. i. ff. quar. rer. actio nō dat. tex. ē in ter.
minis in l. seia. ff. de eu ct. l ver diteri. C.
de reb. alie. nō aliena. l. fin. C. de euict. s m
Affli. in d. c. i. an agna. in prin. vbi cōcor. al
62 lega. ¶ & extendit, et si confecerit inuen
tarium vt contra factum defuncti venire
non possit: sigdē cōfectio inuentarii iuxta
l. fin. C. de iure del. inducit. nō n° separa
tionem bonorum defuncti. l. item veniunt
ff. de pet. hæred. & ideò neq; filio, nec
agnato in feudo hæreditario prodest in
uentarium.
63 ¶ Aliud est feudum antiquū ex pacto &
puidētia, seu familiare, seu rectum ruti ca
parum, ex pacto, & prouidentia nuncupa
parū à Bulg. & Pileo quasi uox (pacto)
magis cōgruat puato, & vox (puidētia)
magis cōgruat pncipi, feudum cōcedētis

64 ¶ Licet vero pactū sit duorū vel pluriū consensus. l. j. ff. de pact. ita glo. & ibi. in §. j. §. fratri de his qui feu. dar. po. Andre. in c. j. an agna. & in c. j. § preterea ducatus de prohi. feu. alien. per feder. Affl. in c. i. § preterea vassalus, q sit p̄ ca. be. ami. vbi dicit notabiliter, q reperitur feudum patrimonii heredi. & feudum paternū ex pacto, et p̄ui. dē, sic. Andre. in c. j. circa fin. qui suc. te. & in c. illi, si quis post litem.

65 ¶ Sed p̄dicta rōe feudū, quod hereditarium dr, potest dici ex pacto & prouid. appellari, ideo sunt qui dicunt appellari debere feudum ex pacto & prouide. nō hereditarium, & feudum ex pacto & proui. hereditarium, vel aliter distinguūt, feudū rectū, illud, quod nō ē hereditarium, & feu. conditionatum illud, quod est hereditarium, Camera. in c. imperialē. § preterea ducatus col. de pro. feu. a. post Andre. in c. j. qui & de feu. fuer. cōtrouer. Alii aliter distinxerunt, & dixerūt quod feudum aliud sit familiare, & aliud hereditarium, sicut sepulchra familiaria dicūt, q sibi familiisq; suis quis constituit. l. j. ff. de relig. & sump. fu. Bal. in l. cum victum nu. 21. C. de fideico. Soci. nep. in cons. 114. vol. 2. Ias. in plurib. f. n. 138. col. 5. Ari. Pin. in tract. de bon. mater. p. ii. l. nu. 84. fo. 138. Pet. Greg. in tract. cōce. feu. p. 2. q. 8. in prin.

66 ¶ Et hoc feudum ex pacto & prouidentia, siue familiare, siue rectū, dr illud, in quo agnatus succedit, et si non sit heres defuncti, nā hoc feudum nō a defuncto: sed a primi p̄ii capitur prouidentia, q feudū concessit primo acquirenti & agnatis eius, qui agnatione sanguinis ex beneuolentia, & amore, concedentis ad feudum inuitati censentur. c. i. de succ. feu. l. cum patronus. ff. de le. 2. l. si arrogator. ff. de adop. cū concor. p Affl. in d. l. feu. & in c. j. an agna.

67 ¶ Quod limitādum quidā putāt nō procedere in filio: nā filius causa honoris, ne defunctus iniuria afficiatur dicunt propterea hereditatem adire deberē d. c. j. an agna. et rō est qa magis filius q̄ agnatus obligatus est defuncto: qa filius a patre recipit, quod nō recipiunt alii agnati: qa filius oritur a patre: & nō agnatus ab agnato. c. j. in pr. n. de suc. in feu. itē filius reputatur eadē p̄sona cū patre, quod nō est in agnato. l. sed cum paterno. ff. de bon. pos. secun. tabu. Et ideo filius potius q̄ extraneus debet patris honorē defendere: quia interest defuncto, heredē habere. §. cū ignius inst. qui manu. nō poss. doct. in d. c. j. an agna. D. Coua. lib. i. variar. resol. c. 18. nu. 4. ver. secundum hoc inq.

68 ¶ Et sic tam agnatus, qui hereditatem adire nō tenetur, q̄ filius, qui hereditatem ca. honoris adire cogitur, illā adeundo, inuentariū nō cōficit, l. fi. C. de iure de lib. cōtra factū defuncti agnati; vel patris venire nō potest, nō obstāte q feudū sit ex pacto & proui. nā iura hiner. dicūt cōfusa p adiutionē absq; inuētarii cōfectione, l. si debitori tuo. C. de pactis cum simi.

69 ¶ Inuentarium, n. cōfici vtile, q adire volēs heres in feudo post mortem agnati instare prudentiæ concedentis, vt contra factum defuncti venire possit, & alienationes & obligationes omnes reuocare, ac sic omniū receptior sententia, quē testatur Aria. Pin. in tract. de bon. mater. p. ii. l. nu. 55. fo. 556. post. Sylua. in cons. 30. n. 23. & seq. & Affl. in c. j. §. hoc quoque nu. 72. & 74. de feu. suce. & alios quos ipse citat.

70 ¶ Aliud est feudum, quod mixtum nuncupatur, mixtum. n. dicitur quod vtrumq; p̄im sapit, partim feudi hereditarii, & partim feudi familiaris seu ex pacto, sicut participium in grāmatica; vt in similibus diuisis refertur Bar. in l. j. col. penu. nu. 5. ff. de acq. emp. sapit. n. natura feudi hereditatis quia extraneus, & nomen heredis habere non potest. Andr. in capitulo. i. an agna. tex. optimos esse aiunt qui non solum allegati in materia, in l. familiæ. ff. de relig. & sumpt. fun. & in d. l. C. eod. Sapit naturā feudi ex pacto & prouid. quia non potest vnus alteri successuro agnato fiudem dare: quia vnus ab alio eum nō h̃ret, sed a primo acquirente, & iure proprio, q; hoc venit, p vt est in gradu proximiore, et dicuntur bñ lumen a stirpe, vt; sua tm̃. And. & Pre. in c. j. §. hoc quoque de suc. fe. Alex. in cons. 2. i. col. 2. vol. 2. vbi cōs. p Panfi. in cons. 65. nu. 16. vol. 2. Hæc fuit originalis opinio nostri consiceh (?) Petri in consi. 23. primo dubium in princip. & in consi. 2. hac adducere quam opinio. secuti sunt Affl. in c. j. nu. 13. in fin. de grad. succe. feu. Soci. nepos in consi. 103. nu. 14. & in consi. 11. nu. 17. & seq. vol. 2. vbi dicit hanc distinctionē esse verissimam & in consi. 142. nu. 8. vol. 3. Pet. Ti. in consi. 65. nu. xxx. vol. iii. post Dec. in consi. 78. col. 2. nu. 6. & Calca. in consi. 78. nu. 5. quos ipse citat. Pet. Gregor. in tract. concess.

concess. feu. p. 4. q. iii. vers. hoc igitur pro
hoc proposito idem Decius. in cons. 185. col. 3.
71 ¶ Et in hoc feudo mixto filius, vel a-
gnatus haeres, inuentariũ conficiens con-
tra feudum defuncti venire pot. secus si in-
uentarium non conficiat. vt firmant prae-
72 dicti doct. in locis nup allegatis. ¶ Et
tale feudum mixtũ non venit in petitio-
ne haereditatis, nec in fideicõmissi restitutio-
ne. Paris. in d. 9° c. 15. nu. 18. vol. 4. secus si
esset haereditariũ simpliciter, vt ibi per eun-
dem Paris. qui multos citat. sed aduertas, q
doct. per eũ citati nõ de feudo mixto: sed
de feu. ex pacto & proui. loquuntur.
¶ At haec distinctio tametsi a nostris patribus
approbata, verbalis tamen vr, & q nul-
lus ex ea resultet effectus: nam quot sunt
cõtigit aditio haereditatis, si ea nullum o-
peratur effectum: sed inuentario confecto,
feudum ex pacto & pro uidentia indica-
tur: nisi dicamus, q ille resultat effectus,
qui resultare solet, q filius succedit in
feudo ex pacto & prouidentia, quem de
honori vero nõ esse fertur, q alius agna-
tus, sed ne defunctus iniuria afficiatur,
doct. in. c. j. an agn. qui effectus est nul-
73 lus, si vera est magis cõis opinio, quam
testatur Aruis Pinnel. in tra. de bon. ma.
par. 2. nu. 85. seq. 86. fo. 37. q filii & agnati
repudiata haereditate vltimi morientis ad
feudũ familiare seu ex pact. & prou. aspi-
rant, & multos citat, quos & supra in p
lud. meminimus: licet sit contra tex. in d.
c. j. an agna. Ideo opinamur nos ius fuis-
se loquutos eos, qui simpliciter id feudũ
ex pacto & prouidentia nuncupati fuere.
& recte et dixit Camer. in. c. imperialem
§. praeterea ducatus col. 8. & 9. de proh. fe.
alie. p fed. In ista q errauit Dec. in consi.
184. col. 3. cum sequacibus suis, qui voluerunt,
vt ista simul starent, q feudum non sit
haereditarium, & successor esset haeres.
74 ¶ nos aũt in effectu haereditariũ esse fir-
mauimus, & hãc opinionem receptiorẽ
testati fuimus supra in praeludiis versicu
lo tertium exemplũ nu. 163. & ibi dicta
hic repete.
75 ¶ At in istius loco nos aliud tradimus:
feudũ antiquũ familiare seu ex pacto &
prouidentia iuris francorũ, vt non a tri-
plici numero recedamus, & hoc est illud
in quo francorũ iure viuitur, & primoge-
nitus dumtaxat succedere pot. quod feu-
dum iuris francorũ fuit recognitum de

iure feudorum, & primogeniti, qui ad suc-
cessionem posteriorum, sm Frecc. in tra.
de subfe. baro. in 1° de orig. baro. nu. 87.
fo. 7. vbi dicit hoc elementum tenendum,
& necubi fuisse tactum a regnicolis, & p
bari in. c. j. §. & quia de his qui fe. da. po.
Vel q ius francorũ modo sit introductũ
per hoc. c. si aliquem, vt cõiter cẽs tenet,
Io. Aloy. Sepam. in. c. volentes in dicti.
istius clausu. iuris francorum, vbi citat
Bernar. de Medico in prima forma suc-
ab intesta. & Guli. a Pern. ibi, & in 5°. j.
& in 9°. 4. & Blas. de S. Ang. in 9° tom.
tatus Augustae, quod incip. magnifici
comites in p° dubio prope fin. Vel potius
nos loquimur, qñ hoc est ex inuestitu-
rae tenore, vbi iuris francorum clausu-
la adiecta fuerit, & sic feudum ex pacto
& prouidentia, quod est, vbi in inuestitu-
ra non est dictio (haeredibus) dect. in c.
76 j. an agna. ¶ Et hoc feudum, vt pri-
mogenito deferatur, post mortẽ vassalli
non est defuncti, nec agnatorum; sed
domini tm̃ fauore, vt si sedũus p̃sonam
habeat de gñe illius, cui feudũ implecce-
sit, magis sibi gratam & deuotã. hic ne
feudum diuidatur in plures, quod inte-
resset dñi integrum retineri, sm Frecc. in
d. tra. de subf. baro. in 1° de orig. baro. n.
87. fo. 7. vbi ait hoc inferri ex. c. j. §. et
quia in prima rub. feud.
77 ¶ Haec. n. feudi species a praecedentibus
duobus speciebus differt, q in hoc vas-
sallus primogenitũ postergare, & secun-
dogenitũ eligere non pot. nota. declarat
And. in c. j. §. hoc quoq. col. 3. vers. & feu-
dum non est isic datum de suc. feu. qñ. n.
est concessio cum clausu. iuris francorum
est prouisum primogenitis tm̃, qui no-
minatim enumerantur: & non secundo-
genitis, & primogenitis tm̃. est debitum,
& secundogeniti non connumerantur in-
ter successores, q verba multũ noranda
inquit Io. Aloy. Sepe. in d. c. volentes in
declara. d. clau. iuris franco. & citat eun-
dem And. in. c. j. §. praeterea si vassallus
col. 9. ver. sed quia ponitur in themate,
que sit prima cã bene aũi, vbi dicit velle
quod tm̃ primogenitis ẽ prouisum nec
alii agnati possunt ius aliquod praetendere,
qñ feudum cum clausula iuris francorum
conceditur, & multa alia adducit, id etiã et
Pet. de Greg. in tract. conce. feud. p. 4. q. 3.
78 ver. amplio. 4. vbi dicit, & q pa. et nullo

modo pôt disponere de feudo, vbi ẽ clausula iuris francor, in secundogenitum
79 pretermisso p°genito: quia ius p°geniture est sibi firmatum diuina, canonica, & cõsuetudinaria .l. Host. Io. And. & ce. in .c.
80 licet de vot. ☞ et nemo facere pôt, quin hec istã locũ nõ hẽat in sua dispositione .l. nemo pôt, vbi Ias. col. ij. no. j. de leg. j. nisi ex causa. Anch. in d.c. licet col. iii. ver. si quomodo, idẽ P. Gre. in d.p. 4.q.8. vet. limito quartò: sed sibi contrarius idem P. Greg. in eod. tra. con. feu. p. 4. q xi. in pri.
81 contrarium sentit vz. ☞ q ius p°geniture solũ ab intestatò locũ hẽat: quia si prerogatiua p°geniture intelligeretur ex te-
82 stamento, esset cõtra bõos mores: ☞ quia patri tolleret liberam testandi facultatem & esset contra iura sanguinis, vt pr dispõere nõ possit inter liberos .l. stipulatio hoc modo concepta .ff. de ver. ob. l. iura sanguinis .ff. de reg. iur .l. parentibus. C. de inof. test. sm Alber. in diction. in verb. feudum col. 1. ver. alia ast ratio ra, & subdit aliã rõem assignare: ☞ quia p°genitum pferri: et alios excludi, est contra ius
83 naturale .l. maximũ vitium .C. de liber. pter.
84 ☞ & ideò statu. masculos pferens foeminis, vel p°genitos aliis, strictè dz intelligi, vt procedat saltim ab intestatò, vt minus ius cõe ledat, arg. l. n. C. de noxa. et c. cũ dilectus de consu.

¶ At hec nos intelligimus procedere, qñ ius francorũ est introductum à lege, vel statuto, quo primogenitus vocetur, vt statuitur p hoc .c. si aliquẽ, rẽ c. n. ius p°geniture locum hẽt ab intestatò, vt diximus sub in verb. mori contingat. Vel qñ ius francorum est in feudo hereditario: puta q in concessione sit dictum (hæredibus) inã tũc vassallus l z directò, stante inuestitura secundogenitum eligere, & primogenitum postergare non possit: tñ p indirectum hoc facere poterit: quia feudum est hæreditarium, et à p°genito citra ius, & nomen heredis hẽri non pôt, ex tenore
85 inuestiture, ☞ q cuicũq feudorum nature. deroget, vt dixi. sup. in pl. in fi. & hfs cõtra factũ defuncti venire negr, arg. l. cũ à matre .C. de rei uen. vt late diximus supra in prælu.
86 ☞ Secus si feudum sit ex pacto & prou. cum clausula iuris franco. quia tũc pater in præiudicium p°genito rum disponere nullo modo potest de feudo in secundogenitum pretermisso p°genito: quia p°genitus, nec à pre, nec pria contẽplatione eius hẽt: sed prouidentia cõcedentis, & contemplatione primi acquirentis: nisi feudum esset nouum. Andreas Iser. in .c. j. §. sed & plures p quos fias ipse. & in .c. j. §. & si libellũ de alie. feu. pa.
87 ¶ Feudum verò antiquum ex pacto & prouidentia, vbi non est clausula iuris francorum in inuestitura, pretermisso p°genito, in secundogenitum liberè alienari potest: quia vterq proximior est: siquidem eodem sunt in gradu: nã fratres sunt, & feudum antiquum ex pacto & prouidentia in proximiorem agnatum alienari potest: quia tũc potius refutatio, q alienatio dr est tex. & ibi And. in .c. j. §. & si libellum de alien. feu. pa. & .c. j. §. j. p quos fit inuest. & ità tẽ de. n. eius plopa. de Blas. Lanc. in .c. volentes no. 4. vers. sic primogenitura, vbi dicit, q pr. vel auus potest vni ex filiis (postergato p°genito) dare feudum, dummodo q in inuestitura nõ sit
88 clausula iuris francorũ. ☞ & lz de iure cõi dubium sit: an feudum pro se, & liberis: seu pro se, & filiis possit vni filio assignari: & And. varius videatur in .c. j. an agna. & in .c. j §. huius autẽ gñis colu. 13. post medium ex quib. cau. feu. am. & in .c. j. §. & si libellum de al. fe. pa. et doc. variauerint in auth. si quas ruinas. C. de sac. san. eccle. & Bar. in .l. iuris iurandi §. si liberi .ff. de op. libe. & q plures, ex q aliqui tẽnt, q pr videatur acquirere filiis vt hæredibus, & consequnter vni filiorũ feudum assignare posse. & aliqui tẽnt, q videatur acquirere filius, vt filiis, et consequnter vni filiorũ assignare nõ possit. & Andre. in pcit. loc. has opin. concordare nitatur, q in primo acquirente filii heredes patris esse debent, et modo sunt e primo der: sed postq feudum est effectum paternum, vel antiquum, nõ est necesse, vt sint hæredes: sed sufficit vt sint hæredes primi acquirentis ¶ Attamen hódie in regno dicit, quod non habemus ingredi hãc q. rõ siue pro filiis, vel filius, siue pro filiis. vt hæredibus feudum acquisitum censeatur, potest vni filiorum semp assignari, ex quo forma non repugnat p d. c. volẽtes quod forma nõ repugnãre cõtrr intelligitur, & in proposito casu forma non repugnat. quia nõ cogit patrem, vt magis vni filiorũ, quã alteri feudũ assignet Nec dici potest, q omnibus filiis equaliter feudũ acquisitum hẽ

89 ſtrum ſit: ☞ quià hodiè in regno omnia
feuda debent eſſe indiuidua p .c. volẽtes
ibi integro, & indiuiſo, & ideò ſi de feu-
do pater non diſponeret, primogenitus,
vt dignior ſuccederet.
❡ Differt ẽt feudum ex pacto & prouid.
cum clauſula iuris francor. à feudo hæ-
reditario ẽt cum clauſula iuris francorũ;
quià illud, vt eſt dictum, ſecundogenito
relinqui non põt: ſed hoc ẽt cum clauſu-
la iuris francorum ſecundogenito reling
põt: lz non directò: tñ p obliquũ: quià, ſi
ſecundogenito relinquitur, feudum non
reuocat primogenitus: niſi ſit hæres, &
hæres non venit contrà factum defuncti
arg. l.l. cùm à matre. C. de rei vẽd. ☞ ſi
verò abſq; iuris francorum clauſula feud.
hæreditarium ſit, differt ab illo ex pacto;
90 ☞ quia feudũ hereditarium de iure feud.
nõ ſolũ in proximiorem: ſed ẽt in vlterio
rem agnatum, poſtergato proximiori a-
lienari põt. Pariſi. in 9°. 2. nu. 45. uol. 3.
poſt Dec. in 9°. 395. & alios, quos ibi citat
dummodo, q non in prorſus extraneos a-
91 lieñet: ☞ ſed in ipſos agnatos ſine dñi aſ
ſenſu haud dubiè alienatur: quià cæteris
agnatis: niſi ſpes ſuccedendi, aliud non
tollitur. idem Pariſi. in 9°. 2. nu. 36. vol. 3.
qui in terminis citat Io. Campe. in 9°. xi.
inter 9ª Brun. in 4. dubio col. 4. 6. & ſeq.
vbi latè examinare inquit, & tenẽ, ẽt ſine
agnatorum citatione fieri poſſe, et contra
eis reſpondere, & Dec. in 9°. 396. nu. 11. &
nu. 14. & 9°. 378. col. 3. nu. 3. vbi tenet illã
conſuetudinem, & ſpem ſucceſſionis, q
non eſt in bonis noſtris p p̃ncipẽ tolli poſ
ſe, & proximior agnatus d. alienationẽ
non reuocabit, q rõ militat ẽt ſi in extra-
neos feudũ alienetur: q à non tollitur: niſi
ſpes ſuccedendi, quæ p p̃ncipem tolli po-
92 teſt, vt infrà dicetur. ☞ Et hæc licentia
ſeu principis aſſenſus, hodiè indiſtinctè,
& gñaliter hẽtur p .c. volentes, adeò q
feudũ hæreditarium in extraneos alienari
poteſt, vt cõiter à regnicolis tenetur. &
hoc eſt ẽt quod voluit Frec. in tra. de ſub
fe. baro. lib. 2. in 1°. de diffe. inter feu. ex p.
93 & prou. ver. 31. n. 1. fo. 271. ☞ q feudum
hereditarium iudicatur, vt res allodialis
q̃n in alienatione feudi ſeccõmodatur dñi
94 aſſenſus. ❡ Hanc triplicem feudi for
mã ſenſit ẽt idem Frec. in p̃citato loco dũ
ait, q in hac triplici forma, trium fauor in
ſpicitur: nam hæreditarium eſt fauore ac
quirentis, ex pacto & prouidentia, eſt fa
uore poſterorum: ſed vbi eſt clauſula iu
ris francorũ eſt fauore domini. reliquas
differentias inter iſtas tres formas, quere
ibi p totũ illum titulum vbi xxxiiii. diffe.
ponit inter d. feuda.

95 ❡ TERTIO Q. quod feudum in
dubio præſumatur, antiquum an nouũ,
ſi conceſſionis forma non appareat? Affl.
in conſtituti. vt de ſucceſſiõibus rub. 24.
lib. iii. nu. 60. dicit, quòd nouum feudum
in dubio p̃ſumitur: niſi indicia paternum
eſſe demonſtrent, autho. Bal. in. c. 1. col. 2.
de ſuc. fra. vel grad. ſucc. in feu. et indiciũ
eſt ſi temporis ãtiquitas probetur. allegat
Alua. in. c. 1. ſi de feu. fuer. contro. inter do.
& agna. Itẽ ſi pars feudi probetur antiqua:
quia tunc ratione partis, idem in toto præ
ſumitur. ẽm Bal. in. c. 1. §. cũ autẽ de cont.
inueſti.
¶ Secundò facit tex. in. c. 1. §. cũ autem ſi d
inueſtitu. feu. vbi habetur, quòd ſi quis d i
cit feudum, vt paternũ ſucceſſione ad ſe
pertinere, illud paternum probare debet
ſaltim indiciis de quibus ibi: puta (vt eſt
dictum) ſi poſſidet partem feudi, vel ſi cã
bium proprietatis partis feudi habuerit,
& aliã partẽ petat, vel alijs, ut in gl. ibi.
96 ¶ Contrarium, quòd feudum paternum p̃
ſumatur, eo ipſo, quòd feudum eſſe proba
tur, & conceſſionis origo non apparet, a-
pbare vr tex. in. c. 1. ſi de feu. defu. conte.
fuer. inter. do. & agna. vbi. habetur, quòd
ſi agnati feudum paternum, & dominus
feudum nouum dicat, agnati in feudi poſ
ſeſſione conſtituendi ſunt, & deindè cum
de principali quæſtione cognoſcitur, vtra
q parte deficiente, iuriſiurandi electio a-
gnatis datur, & ſic in dubio, tã in p̃ncipio,
tũm in fine cauſæ, paternũ p̃ſumit feudũ.
¶ Secundò probat tex. ad ſtam in .c. 1. §. ſ
fin. de ſuc. fra. vel gra. ſuc. in feu. quẽ mi
rabilem inquit ibi Bal. quò ad hoc, quòd
onus probationis incumbat ei, qui nouũ
feudum eſſe dicit: lz poſteà dicat, q hoc
ideò eſt: quià indicia erant ſup veteri: at
hoc eſt diuin: re quià nil de hoc ibi hẽtur.
❡ Tertiò facit rõ æquitatis: nã benignior
eſt interp̃tatio, vt feudum potius paternũ,
ſiuè antiquum, q̃ vt nouum præſumatur
97 vt in d.c. 1. de ſuc. fra. & benignior in te
p̃tatio in feudis ſemp eſt ſumenda.
❡ Hanc concluſionẽ, q feudũ antiquum

p̃sumatur, rẽt Curt. in tra. feu. p. j. q. 8. col. 4. nu. 16. p d. tex. do. Blas. Lanc. in c. volentes no. xi. q. xi. Rola. a Vall. in ɔ° .3. nu. 1. Iacob. Mandel. in ɔ° 78. nu. 17. qui ait, q feudum in dubio p̃sumitur antiquum, & inalienabile, & citat Alcia. in tra. p̃sump. 28. presu. 3. reg. & alios.

¶ Sed hanc conclusionẽ intellige, q tũc feudum antiquum p̃sumitur, cùm neuter possidet, vel cùm indicia, vel præsumptiones pro altero deficiunt, alioquin pro eo, pro quo sunt indicia, feudum præsu-
99 mitur: Nàm s̃m illam opinionẽ, q̃ præsumptionẽ p se hẽt, p̃sumit. Iaco. Mãdel. in ɔ°. 60. nu. 3. p glo. & doct. in d. c. j. §. j. de suc. fra. & Curt. in d. tra. feu p. j. q. 8. vt pro possessore feudũ præsumatur siue antiquum, siue nouum, pro vt sibi dicere placuerit. Bal. & doc. in c. j. si de inuest. fea. cont. Tiraq. in tra. primig. q. 17. opin. xi. vbi multos citat. & ita in contrarium adducta soluuntur: nã in d. §. erat contrà, ideò agnatus feudum paternum & non dñus feudum nouum probare; quià
100 dñs possidebat. & possidens in actorẽ transfert onus probandi. l. 2. & l. actor. C. de proba. glo. in verbo qui nouum in c. j. in fin. de suc. fra. hoc et sentit do. Blas Lanc. in d. c. volentes no. xi. q. xi. dũ inquit, q feudum antiquum p̃sumitur in p̃sona possidentis: secus si non appareat possidere: quià tunc ille debet probare antiquum, qui p hoc suam fundat intẽtionem, al's succumberet. citat Iaco. à bello visu & cæt. in d. c. j. de grad. suc. in fe. p ea q̃ h̃ntur in d. c. j. de cont. int. do. & agna. & c. j. §. cũ añe de contro. inuestiu. moder. in c. j. si de feu. fuer. contro. inter do. & agna. & Alex. in ɔ°. x. in christi nomine pŏderatis in p° dubio vol. 3

℄ Possessio autẽ p agnatum nõ solum probari posse videtur, si realiter possideat: sed et, si probetur tempore mortis possedisse
101 defunctum, siquidẽ possessio defuncti in agnatum naturaliter continuatur. ar. l. cùm miles. ff. ex quib. cau. s̃m Bal. in d. c. i. in prin. si de feu. fue. con. int. do. & agna. idem rẽt idem Bal. in l. cùm antiquioribus ver. x. C. de iur. deli. vt ait Ias. in l. quoties. C. de rei ven. nu. 31. ver. ho. p peruẽ, et numq̃ abluissetria, & Præpos. in d. c. i. in prin. si de feu. def. lz contrarium sentire videatur Parisi. in ɔ°. 42. attingendo articulu nu. 33. & 37. vol. i. qui concludit, q agnatus possessorium retinẽdæ intentare non potuit: quia numq̃ habuit feudi possessionem, regulis gñalibus. Et p̃sertim in regno facilius hoc p̃cedet, vbi est cautum exp̃ssim, p. c. Reg. Ferdina. supplica il detto regio nu. 43. fo. 206. q possessio defuncti continuata censetur in heredem omnibus in bonis, tùm feudalibus, tùm & allodialibus, sicut & dñium,
102 itàq hæres quocunq; remedio spoliationo, & possessorio vti potest, virtute continuatæ in eum possessionis à defuncto, vide mod. rep. fo. 348. nu. 91. vol. 2.
103 ℄ Quod limitatur: nisi actor suam fundauerit intentionem: quià tùnc nõ sufficit possessio ad ostendendum, q feudum paternum sit: nisi aliter possidẽs probet. arg. l. siuè possidens. C. de proba. s̃m glo. in c. i. in ver. qui nouum in fi. de suc. fra.
104 vel gra. suc. in feu. ℄ Præsumptio, vel indicium erit pro agnato feudum paternum asseuerante, si feudum longo tempore possessum fuisse probetur, tũc antiquitatis rõe vllo sinè dubio feudum paternum p̃sumetur, est cõis opinio, quam testatur Parisi. in ɔ°. 2. nu. 7. vol. j. Iaso. in ɔ°. 114. nu. 2. vol. Bar. in l. admonendi. ff. de iureiura. Bal. in d. c. j. si de feu. defun. contr. fuer. int. do. & agna.

℄ Quod intellige p°, si non apparet concessionis origo, sed tm̃ lõgi temporis possio argu. l. cum de in rem uerso. ff. de vsur. s̃m eudem Bal. in d. c. i. si de feu. fuer. contro. alioquin concessioni stabitur.
105 ¶ Secundò: nisi appareat intermedia concessio: quià tunc non præsumitur antiquum do. Blas. Lancea in d. c. volentes q. xi. qui citat. Alex. in d. consi. x. in christi nomine ponderatis vol. 3. & hoc est quod voluit Iacob. Mande. in d. ɔ°. 60. n. 3. vt i dixit, quòd præsumptio q̃ est si feudum
106 non prouenerit ab vnico stipite: sed p diuersas familias & diuers. agnationes fuerit possessum, vt tunc nõ dicatur antiquum.
107 ℄ Pro agnato et indicium erit, vt feudũ paternum dicere possit, si portionem feudi retineat: nàm unum extremum ipsius feudi ẽ indiuisibile. s̃m iuramentũ fidelitatis. c. cẽs si de feu. fuer. contro. l. si vsusfru. §. j ff. de vsufru.
108 ℄ Et ius indiuisibile quod est in vna extremitate generat præsumptionẽ in alia extremitate, ità quod ius, quod habet in vn parte in toto retinere præsumitur, vt no. in l.

109 no. in l. si cui. ff. de vsufru. ☞ qm̃ vna,
& eadem res diuerso iure censeri non dz.
l. cum qui ædem. ff. de vsucap. ſm Bal.
quem ref. & seq. Alua. in d. §. cum autem
si de inuest. feud.

110 ¶ QVARTO Q. quod feudum in
dubio p̄ sumatur hæreditarium in familia
re, seu ex pacto & prouidentia: an iuris frã
corum, si forma non appare. t! hæc est
dubia quæst. & eam aliquantulum suprà
tetigimus, at modo pro resolutione eã
repetamus, Et primò, q̄ p̄sumatur hę
reditarium, allegari solet And. in c. j. an
agna. c. j. de na. feu. feu. c. duo fratres d̃
duob. fra. a cap. in c. j. col. 4. quib. mo
feu. ami. c. i. in pri. de suc. feu. c. i. §. & si
clientulus de alie. feud. pat. c. imperialẽ.
§. præterea de proh. feu. alie. p fed. c. i. §.
item fidelis quib. mod. feu. ami. & in cõ
sti. vt de successionibus, quibus in locis
111 tẽt. ☞ q̄ feudũ in dubio p̄sumitur recep
tum pro se, & hæred bus p. c. duo fratres
de duo. fra. a cap. in. & l. si pactum in fi.
ff. de pact. ¶ Io. Aloy. Septim. in c.
volentes in declara. clausulæ iuris franco
rum ad hoc ẽt allegat Bal. in l. liberti li
bertæq; ver q. de eo. C. de epe. lib. Ro
ma. in rub. de arb. Alex. in 9°. 6. pondera
112 tis col. 2. vol. 5. ☞ vbi dicit, hoc tẽre in
fortiori casu, si dictum esset in concessio
ne pro se & suis, ex quo non declarat pro
quibus suis, intelligi debet et pro suis hære
dibus, p d. c. duo fratres & d. l. si pactũ.
Idem tẽt Gul. a Pern. in 9°. 13. in causa
fiscali, vbi refert ità tenere Gualter. & do.
Adam, idem Pern. in consi. 6. viso casu
in fi. & in consi. 8. repetamus, facit quod
tradit Parisi. in 9°. 2. nu. 18. vol. j. & in 9°
3. nu. 9. Vol. j. vbi dr, q̄ feudum simpli
citèr concessum, hæreditarium p̄sumitur.
Neuiz. in 9° 3. nu. 3. qui loquendo in feudo
p se & suis, & sic in fortiori casu, vt supra
dixit, Io: Aloy. de septimo, tenet vt hæredi
tarium dicatur, & plures citat & idẽ ait. in
9°. x. nu. 15. licet, de hoc dubitet Soc. nep. in
9° 103. nu. 14. vol. 2. & sic siue feudum sim
pliciter, siue p se & suis cõcedatur, siuè
forma non appareat, pro se & hæredib⁹
concessum intelligitur, q̄ est hæreditariũ.
Ità prædictas doctrinas nostrates cõsiliã
ti intellexerunt.
113 ¶ Et ex hoc intulerunt, q̄ c. volentes lo
cum hẽt in feudo informi, & præscripto
vt illud absq; principis, & agnatorum as
sensu alienari possit, sicut feudum hære
ditarium. Gul. de Pern. præallegatis in
locis. do. Blas. Lanc. in d. c. volentes
no. 2. pòst prin. qui testatur in hoc oẽs scri
bentes regni cõcordare. Pet. Cre. in trac.
cõcessi. feu. p. 3. q. 3. tametsi Io. Alo. de Sep
tim. pòst multa, q̃ tradit, hoc cogitandũ
relinquat. ¶ Ratione mouentur: quià
statuta ſm nãlia iura: & non ſm pacta,
q̃ sunt accidentalia interpretari debet. l.
114 fina. in prin. C. de iu. emphy. ☞ & ad
de, q̄ natura est qualitas innata à princi
pio generationis, ex qua virtus contract⁹
p̄ficiscitur, & semp inesse vr: nisi p pac
tum impropriet, ſm Bal. in pręl. feu.
in. 4. diui. feu. nu. 46. p. c. j. de feu. non
haben. pro. natu. & c. j. quid sit inuestitu.
Sed natura feudi est, vt feudum hæredita
rium sit, ſm quam feudum informe hæ
reditarium præsumitur q̄ & in fedo infor
mi, vti hęreditario, & vti proprio ſm nãm
feudi loci si habebit. c. volentes & sic ista
opinio pendet ab hoc: an feudum hære
ditarium præsumatur iure feudorum.
¶ Sed cõtrà hoc facit quod feudum non
debet pręsumi, ſm ius feudorum: sed ſm
constitutionem regni, c. j. § fin. quid sit in
uest. est arg. l. quod si nolit. §. qui assi. duas
ff. de ædi. edi. Bar. in l. si prius. §. plautius
alias placuit. ff. de aqua. pluu. arce. l. fi. vbi
Bal. C. de fide ccam. c. cũ in ferrariensis de
const. vbi habetur quòd, actus gestus pr̨
sumitur. ſm consuetudinem regni.
115 ¶ Consuetudo autẽ in Siciliæ regno est
pro se & hæred. de suo corpo. legitimè de
scend. & hanc eãdem formã in regno esse
dicit Andre. in c. j. de aliena. feu. pate. vers
si. sed quid si acquisiuit & in d. c. j. §. præte
reà ducatus versi. sed si dicatur, de prohi.
feu. alien. a. per fede. & in c. j. §. oẽs filij vers
si. sed quid si concedat si d feu. fuer. cõtro.
q̄ feudum informe præsumitur pro se, &
hæredibus de suo corpore legitimè descẽ
dentibus.
¶ Soluit hoc. Io: Aloy. Sept. dupliciter
primo ex mente Andr. in c. j. §. huius au
tẽ generis quib mo. feu. ami. quòd tunc
feudum ſm consuetudinem regni concess
sum præsumitur, si de principali cõstat vo
luntate, & aliqua qualitas ignoratur: nã
pro ea tm̃ qualitat ead consuetudinem re
gni recurritur: secùs si substantia ignore 116
tur, vz. quas personas princeps includere

vel excludet: voluerit ut hic: quia tunc procedit arg.l.si ita stipulatus §.grilogo nus.ff.de verbo. obli.

¶ Secundò respo. quod tunc secundum consue
116 tudinem regni feudum præsumi debet, quando consuetudo est semper vniformis: secus si non sit uniformis: quia tunc potius iuri com. quam regni consuetudini, dicit esse standum. text.l. j.feu.l.lex.§.medio, & ibi no. Bar.ff.de an.leg. Bal.in.l.si duo pa troni.§.si iurauit.ff.de iure iura. Paul.Ca. in.l.uniuersorum.ff. de pignorati. action. Alex in consi.t.vol.s.col.t.vbi alia addere dicit, limitando d.§. assidua, vt non proce dat, quando non est vniformis consuetudo.
117 ¶ At in regno Siciliæ infeudandi consuetu do non est vniformis, quod patet ex An dre.in .c.præallegatis, vbi vult m°, quòd cõis forma sit pro te & hæredi. modo in d.§ præterea ducatus, quòd noua infeuda tio sit cum clausula iuris franchorum, mo do vt pluribus in locis in pri. citatis, quod sit pro te & hered.

¶ Sed contra hoc est, quòd imò ius, seu cõsuetudo regni hodiè est vniformis: vt pro te & heredibus per .c.volentes. vt tra dit G.de Perno.in 9°.6.visò casu col.10.& seq. ver. uerumtamẽ hoc verbum heredi bus et in cons. s.repetamus col.3.versi. ve rumtamen vsque ad fin. pro vt eum intelli git Pet.Grego.in tract.concess.feu.p.s.c. 3. vbi dicit, quod conatus fuit dicta Andr. ad concordiam reducere, qui diuersimodè loqui uidetur circà istum articulum, dicẽ do, quòd Andre. loquitur secundum tempora sua in regno ante q.c.volentes æditũ fuisse, & unam & idem fuit sibi dicere: pro se &, li beris, pro se et hered. de suo corpore legiti mis descẽdentibus: quia nomen (hæredi bus) pro (liberis) iure feudorum expo nebatur. At hodiè per.c.volentes secus est in regno, quo nomen heredibus etiam ex traneos comprehendit, & ideò hæred.ta rium præsumitur, & cõiter teneri dicit.

¶ Prætereà hoc cõfirmat idem Io.Alcis: nam quotiès actus secundum consuetudinem re gni interpretari debet, necesse est, ut pro betur, quòd consuetudo tempore actus vi gebat. no.Fulg. in .l. j. C.de iura. cal.& in 9°.161. Soa.in.l.gallus.§.et in fi.ff.de lib. & post. Alex.l.ii.in p. col. 4. ff.de uer.ob. sed hoc durum est probari. g &c.
118 ¶ Insuper & tertiò confirmat: nã consue tudo aliqua non inducitur, etiam si pluri

ès superior faciat, in his, quæ sunt meræ voluntatis eius, & stant in eius voluntate facere, vel nõ facere. no. Ab.in c.quæ ad translationẽ col.2.de of.deleg. post In ol. in c. cum ecclesia Sutrina. de causa pos sessi. & propr. Cy.in l. 1. C. quæ sit longa cõ suetudo & ita ad literã, d.§. qui assidua ad ducit Feli.in .c.cum, in. Ferrariensis col.6, de cõstitu. & sic concludere videtur, quòd debeat præsumi secundum ius feudorum, & nõ secundum consuetudinem regni.
119 ¶ Pro alia opinione, quod feudũ informe, vel præscriptũ præsumatur cũ clausula iuris frã corum, et consequenter ex pacto et pro uidentia, adducitur c. reg. Alfons. incipiẽ. ma nerce nu.456.fo.140.sub.rub. de immu nit. baro. vbi non habentibus priuilegia feuda confirmantur. sub forma pro se, & hered. de suo corp. legit. desc. ita quòd francorum iure viuatur, ità per d.c. tenẽt do. meus proauus maternus do. Anton. Lancea, frater do Blasc. in consi. 28. in no stro vol. diuer. autho. quod à penna habe mus. & etiàm p.c. regis Iacob. & Federici ità etiàm tenet dom. Federicus Campixa nus in consi. in causa spolij terræ Bucche ri, qui dicit, quòd licèt feudũ simpliciter concessum, vel præscriptum de iure com muni feudorum intelligatur pro se & hæ red. glo. & doct. in. c. j. quib. mo. feu. ami. et.c. j. vbi Bal. & alij en agn. & carte. & con sequenter hæreditarium censeatur: quià verbum heredibus vsque ad tempora.c.vo lentes hæredes tñ sanguinis & non extra neos cõprehendebat. doct. in.l.gallus.§.etiã ff.de libe.& posth.l.ex facto.§. si quis ità vbi Ripa.nu.11.& seq.ff.ad trebel. & idem Ripa.in.l.in quartam no.118.ff.ad.l.falci. sed post tempora cap.volentes, quo feu da alienabilia facta sunt, dictio (hæredib.) et extraneos comprehendit, & sic hæredita rium, vt ad extraneos transire possit: præsu mi deberet: Tñ hodiè per .c. reg. Alfon. quo feuda, quorum priuilegia non appa rent cum clausula iuris francorum confir mantur, præsumuntur pro se, & hæred. d suo corpo, &c. cum clausula iuris francorũ & ità (dicit) tenent omnes, & do.Blas. in reperi.c.volentes no.2. versi. ista tñ con clusio.
120 ¶ Sed ad hoc respo. Pet. de Grego.in d. tract.p.1.q.3.quòd d.c. reg. Alfo. loquitur de feudis informibus & præscriptis, quæ fue runt anteq̃ conditum fuisset illud .c. quod

de peçierius

de præteritis: & nõ de futuris loquit, & ita
cõcludit in d.q. vt pro præteritis, feudum
cũ clausulis frãchorum pro se & hæredibus,
& sic feudum mixtum, fm eã psumatur:
& pro futuris intelligatur. hæreditarium
fm consuetudinẽ regni p.c. volẽtes. & sic
121 est casus omissus p d.c. reg. Alfo. ☞ qui
remanere debet in dispositione iuris and
qui. l. commodissime. ff. de lib. & posthu. l.
[illegible] dotem in prin. ff. solu. matrim.
licet pp varietatem G. de Per. ipse Pe. Gre.
[illegible] melius cogitãdũ relinquat.
122 ¶ [illegible] pro hac parte facit: nã dubia
dispositio, fm casum successionis ab inte
stato interpretari debet. Bar. in. l. hæredes
mei § cum ita, ff. ad trebell. quem oẽs seq.
Pal. Castre in consi. 77. iste casus frequen
123 ter & in. l. fi. C. de ver. sig. ☞ vbi vult, q
si vocentur fratres in fideicõmisso, seu sub
[illegible] vnione, præfertur vtrinq; coniunctus
[illegible] quia ille ab intestato præferri de
beb. [illegible] authe. defuncto. C. ad treb. & idem
in contractu vult Bar. in. l. iurisiurandi.
§ si liberti. ff. de oper. liber. Ancha. in cle.
[illegible] de iure patro. [illegible] in. c. potuit loca. &
in concessione feu. probatur in. d. c. 1. §. q.
124 [illegible] vel. Abb. ☞ vbi inuestitura ma
sculis & fœminis licet eos pariter copulet:
[illegible] intelligitur vt masculo existẽte, fœmina
excludatur. Mat. Laud. et Prepo. in. c. 1.
125 de eo qui sibi & hær. ☞ quia ita ab intesta
to succeditur probatur in. c. 1. §. & fi. l. c.
[illegible] alien. feu. & vbi verbũ hæres de
heredes sanguinis intelligit, fm Io. Alo.
[illegible] in d. c. volentes. Et si dispositio dubia
fm casus successionis ab intestato interp
[illegible] dispositio [illegible]
126 [illegible] ¶ Dispositio ab intesta. [illegible] vt
[illegible] quod ex principis mẽ
te in [illegible] c. R. Alf. & hoc declarauit etiã rex
[illegible] in quodam priuilegio terræ Ga
[illegible] concessio Frãci. o Rois quod uidisse
testatur idem Io. Aloy. in registris, dato
in [illegible] Fauagnanæ ann. D. 1407. vbi ha
betur ☞ quod cõmunis forma in regno
[illegible] comitatibus, & baroniis est, vt
[illegible] iure francorum, & si in prouisione
dictum non fuisset. A [illegible] volens ibi feu
dum simpliciter cõcedere, expressim illã
clausulam francorum reiecit. & voluit, vt
in d. concessione locum nõ haberet,
¶ [illegible] dicit, quod alias in q. fac
[illegible] quod hoc locum haberet
in castris & terris habitatis: quia respe

127 ☞ quod Baronia [illegible]
quæ, sicut territorium vniuersitatis vniuersa
cõprehendit prædia, ita & barõiæ nomen
vniuersa feuda continet. Andr. in c. 1. §. si
si, ver. barõia nõ ẽ castrũ. de cap. q cur. vẽ.
& [illegible] p. c. si aliquem & in rub. de leg. suc.
co. vrba. in. c. reg. vbi hẽtur de simplici feu
datario & ita dicit scripsit vidisse in anno la
co. de Nauo, quod aliàs ita in parlam ento
Randarti declarauit Illustrius Infans Iohan
nes, qui postea fuit Rex noster.
128 ¶ Tertiò confirmatur nam si viciniæ con
suetudo, & domus, in quibus vicini & cui
de familia semper successerit, operatur &
valet, vt si francorum iure viuere solitu fu
erit feudũ iuris francorũ psumatur. Ar. d.
in c. 1. § præterea duca. ver. nẽ q d sufficit [illegible]
re q vicini. d p. fe. al p fe. vbi vide Can c.
129 ☞ multo magis principis cõsuetudo hoc
operabitur & ita alias asserit dixisse in c. [illegible]
feudi de [illegible] vbi Franciscus de Monte
Aperto, adiuit principem, & [illegible]
habere priuilegia, inuestiturã sub forma
prædicta, cum cl. iuris francorum conse
quutus fuit, & hanc partem denique tenu
isse dicit Andre. in præcitatis locis Gualte
rium in 9° Siciliane, ubi postq̃ examinat
articulum cõcludit, quód præsumitur illa
forma, quæ de consuetudine concedentis
ẽ solita apponi. Pem. in 9°. 8. reperam [illegible]
volens, quód præsumatur pro herede san
guinis, & Blas de Sãcto Angelo. & quód
forma consueta præsumatur, dicit tenere
Alex. in 9°. 114. vol. 3. [illegible]
tenentes contrariam opinionem, quód fe
udum hæreditarium præsumatur per. c. vo
lentes prædicta non considerarunt, et me
lius cogitãdũ relinquit.
130 ¶ Gultel. à Ferno circa hũc articulum
sibi contrarius, & ad libitum locutus fuit
nam in 9°. 12 in q. terræ hera [illegible] col. [illegible] ait
quód est caput in regno quód quandó
feudorum priuilegia non apparent, fit con
firmatio iure francorum, & ita vice reges
cõfirmatiões facere nitũtur. & in 9°. 4. c. quo
dam serenissimus. col. 3. ver secũdum du
bium tenet, quód forma non apparente
francorum iure uiuatur. & dicit, quód licet
alis cõsuluisset in 9°. 1. quód oẽs æqualiter in
feudo succedere deberẽt, ita vt primogeni
tus solus feudũ teneat, & fructus feudi
æqualiter diuidi debeãt: at nunc cõtrarium placet
vt solũ id primogenitũ pertineat. & in 9°. 14 in
causa fiscali [illegible] l. a. vt & hic [illegible] iterũ psumit

opinionē solēnit. tamē est de ea mentio nem non faciat, & firmat, quod forma hodie apparente iure longobardo uiuimus per eam institutionem principem. & oēs hære des feudo æqualiter succedunt in eodem gradu existentes, & inter alias authoritates allegat Andr. in c. 1. in quibus mo. feu. am. ver. simile dicunt ubi sing. dicit, quod licet consuetud. esset in regno, quod infeudationes fiant pro se & liberis de eorum corpore legit. descendent. tñ hæc forma nunquam presumitur nisi probetur.

131 ¶ Ad a...redū est, quod ex dictorum doctorum quidam tenet, quod psu matur feudum informe, cum clausula iuris francorum, & quidam tenēt, quod ob id, quod cum clausula iuris francorum præsumitur, feudum ex pacto et prouidentia dicatur, vt est Pet. Grego. in tract. cōce. feu. p. 4. q. 3 in princi. qui dixit, quod vbicunque in concessione feudi reperitur clausula iuris francorū semper talis concessio dr ex pacto & prouidentia, dicit hoc colligi ex Andre. in c. j. § si vas. col. pen. ver. sed quia ponitur in themate, & col. se. quæ fuit pri. cū ben. am. & cum se qui moder. similes in allega. suis in eā Fortunatis, & clarius ex eod. Andre. in c. j. §. cū col. j. versi. item si vassallus si de feu. fuer. cōtro glo. in c. j. § cū vero Corra. ver. frater qui feu. da. po. glo. in c. j. in prin. versi. retinere a magna. G. Pem. in consi. 7. hic aduerte col. 2. ver. nam ubi viuitur iure francorum.

¶ Nos autē opinamur, quod clausula iuris fracorū in feud. hereditario hodie nil operetur ult. illud, quod operatur per hoc. c. si aliquē. n. vt procedat ab intestato, quod est vbi in concessione est dictio (heredibus) quia exprimitur illud, quod tacitè inest per voluntatē contrahentiū, inest tacitè per hoc. c. si aliquem, quo francorum iure viuitur, vt est dictum supra in verbo (francorum)

132 ... & expressio eorū, quæ tacitè insunt præter voluntatem nihil operatur. l. cum quid. ff. si cer. pe. Ripa in l. hec verba col. 3. no. 16. ff. leg. j. quemadmodum hoc late ponderauimus supra in præl. ver. secundū exemplum n. 234. nō enim est dicere: vt fracorum iure uiuatur, quātum: vt primogenitus succedat An. I. in c. imperialem. §. præterea ducatus in prin. de prohi. feu. aliena. per Fed. Tiraqu. in tract. de primoge. in prin. nu. 3. & p°gēitus iste in feudo hæreditario nō pōt succedere citra ius, & nō eā hæredis sit

cundū magis cōem opinio. de qua mentionimus supra in plud. ver. tertiū exem. plū. nō pōt dici, quod clausula iuris francorū operetur. vt absque hæreditatis aditione primogenitus feudū habeat: hoc nemo ausus fuit dicere, licet quāplures dixerint feudum esse mixtū, & successor debere ea qualitate hæredi. succedere tñ, cæterū feudum vtt ex pacto et prouidentia habere quod ē hoc nihil operat, supra est dictū. q. 1. & sic nō per clām iuris francorum debemus cognoscere: an feudū sit ex pacto & prouidentia, vel sit hereditariū: sed p dictionem (hæredibus) vt ubi sit dictio (heredibus) ibi feudum sit hereditariū & vbi deficiat hæc dictio (heredibus) sit feudū ex pacto & prouidentia. secundū magis cōem opin. quam testatur. D. Ceua. lib. prati. q. c. 38. in 6. conclusione, et quāplures quos citauimus supra in prelud. ver. tertium exemplum. nu. 231. & p totam illam. q. Ideo āplius circa hoc nō insistendo ad principale nostrum redeamus institutū.

¶ Quid dicendum? quod feudū psumatur? quid dicendum in hoc, ubi tot siculi patres nostri variarunt, & ut p iuris cogitandum reliquerunt, ut fuit G. Pet. summus inter siculos feudista de quo meminit Dec. in c°. 443. nu. 22. dicēs nō paruæ authoritatis ēe. in regno Siciliæ, subtilis Io. Aloy. de septimo & clarus Pet. Grego.

133 ¶ At nobis neque primæ, neque secundæ opinioni assentiendo, aliud dicendum esse nobis uidetur: feudum informe, siue præscriptum: neque hæreditariū, neque cum clausula iuris fracorum ex pacto & prouidentia: sed ex pacto & prouidentia, seu familiare simpliciter præsumatur, sinè clā iuris francorum, cum de alienatione tractatur.

¶ Pro cuius sētētię probatione duo principia

134 sūt præsupponenda sunt. ¶ Primo quod forma nō apparente illa psumi debet, quæ est de iure regni, c. j. §. fin. quid sit inuesti. arg. l. quod si nolit. § qui assidua. ff. de ædil. edict. & c. cū. m. Ferranensis de cōstit. cū cōe. supra alleg. & in hoc ces communiter cōcordant, siue dicamus, quod sit cōsuetudo vniuersalis, siue, quod sit ius scriptum regni.

¶ Secūdo presupponēdum est, quod iure feudorum feudū informe, seu prescriptū presumitur ex pact. & prou. simplr: & nō hæreditariū, vt latè examinādo concludit Affl. in c. j. nu. 14. & seq. in agn. qui ait hec ver. quāpsūptiose asserūt in dubio feu.

informe

informe p̄ſumi hereditariũ niſi demõſtre
tur ex pacto, & prouidentia, & hoc proba
ri ex di- tis Andre. in plurib9 locis ſed ego
ſi quis hoc mihi demonſtraret, ſibi man9
135 & pedes oſcularer: imò p Andre. expreſſe
contrariũ determinatum reperitur: nã An
dre. in õnibus locis, vbi aſſerunt diuerſimo
de loquutũ fuiſſe, nullibi dixit hæreditariũ
eſſe: ſed pro ſe & hæredibus intelligi, pro
vt ius vult, & ſemp citat iſtos duos tex. c.
duo fratres de duob. fra. à capi. inueſti. & l.
ſi pactum in fin. ff. de proba. & ſic de hære
dibus eſt locutus, pro vt ius vult, maximè
in c. j. ex quibus cau. feu. ami. vbi dicit iſta
formalia verba: ſi ḡ nõ probatur qualiter
fuit concessum, præſumimus, ſicut ius vult
136 . ſibi & hæred. ſuis. d. c. duo fratres. ☞ &
verbum hæres, cùm à lege exprimitur in
materia feudali intelligitur pro liberis. c. j.
§. & ſi clientulus de aliena. feu. l. ex facto.
. §. ſi quis itã. ff. ad trebel. & cùm exprimi
tur ab homine intelligitur pro õnibus he
redibus, vt aliquid plus operetur, vel de li
beris, ità tñ vt extra ius & nomen hæredis
feudum habere non poſſint, vt dictum ẽ
ſuprà in preiud. qñ expreſſum, plusq̃ ta
citum operatur. l. ſi qñ. ff. de leg. j. & ratio
eſt quare preſumatur de herede, pro vt
ius vult, & non de hærede hæreditatis
137 ☞ quia qualitas iſta de herede heredita
tis eſt extrinſeca, et in dubio extrinſeca
non præſumuntur. vt no. in l. ſciendum. ff.
d̄ ver. ob. Andr. in d. c. j. q ex cau. feu. ami.
igitur poſtq̃ non preſumitur hec qualitas
quod ſit hæres, ſequitur neceſſariò conclu
dendum, quòd in dubio p̄ſumatur ex pa
to & prouidẽtia, et ideò dicit ibi Affli. ꝙ
uehementer errant qui dicunt Andr. per
d. verba concludere, quòd feudum heredi
tarium p̄ſumatur: quia hoc nunq̃ Andr.
dixit, & hanc ſuam opinionem exclamat
et tanq̃ verã in d. c. j. in pen. char. ſuprà
ex. quib. cau. feu. ami. & iſtam tenere pro
conſtãti aſſerit: licèt multi do. dixerint hæ
reditarium ẽe, maximè Alex. in 9°. 26. vol.
. v. & hanc opini. Affli. vti veriſſimã nos
ſequimur. Idem tenet Frec. in tra. de ſub
fe. ba. lib. 3. ver. 21. dñus. vbi dicit ꝙ regula
dicit omne feudũ eẽ ſecũ ex pacto, ſecun
dùm Andre. in c. j. col. j. de aliena. feud. pa
te. & Guli. Pern. in no. feu. quòd qualitas
hereditaria eſt illa, que alterat feudum &
hec eſt, quod ẽe ſentire vſ Pe. de Gre. in d.
. p. 3. q. j. ubi dicit, quòd Andre. loquutus fu
it ſecũdùm ſua tempora ãtẽ . c. volentes: à
quandò iure feudorum nomen (hæred
bus) exponebatur pro liberis & unũ &
idem fuit Andr. ſibi dicere pro ſe & hære
dibus, & pro ſe & liberis. & ſic iure feu do
rum feudum informe præſumitur ex pa
to & prouidentia.

☙ His præsuppoſitis diſtingue, quòd aut
loquimur de ſucceſſiõe, aut de alienatione
feudi. p°. caſu eſt differentia inter ius feu
138 dor. & ius regni: nã iure feudor. ſi feudũ
eſt titulatũ, p° genitus nõ ſuccedit, & ſic
francor. iure uiuitur. c. imperialẽ. §. p̃terea
ducatus, vbi doct. d̄ ꝑ h. feu. aliena. p fede.
ſm cõẽ intel. quę teſtat Came. ibi fo. 98. iſta
r. ſi nõ ẽ titulatũ ẽ diuiduũ, & oẽs filij ſuc
cedunt & nõ iure francorũ: ſed lõgo bar
do viuit. c. j. §. oẽs filij ſi de feu. ſuc. cõtro.
139 ☙ De iure uero noſtro ſiculorum ſemper
iure franchorũ viuitur. ſiue titulatũ, ſiue
nõ titulatũ feudum exiſtat p. c. hoc. ſi ali
quem, & p. c. volentes. p. c. italiquẽ, cũ de
ſucceſſione tranſuerſaliũ, p. c. uolẽtes, cũ
de ſucceſſione aſcendẽtiũ tractatur, & eſt
dictũ ſup. in rub. iure. n. franchorũ viuere
intelligimus ab inteſtato, vt feudum nõ
diuidatur, vt diximus ſuprà in uerbo mo
ri cõtingat ſed nõ, vt feudũ ex pacto & p
uidentia ſit, vt vaſſallus de eo diſponere
nõ poſſit. Aut loquimur de alienatione, et
tũc: quia de iure feudorũ feudum ex pact.
& prouidentia p̄ſumitur. vt p Affli. in d.
. c. j. an agna. nullo iure feudum informe
alienari poterit, nõ iure feudorum p tex. in
. c. j. de ſuc. feu. in prin. ibi nulla ordinati
one defuncti in feudo ualente, et p. c. j. de
aliena. feu. pate. nõ p c. volentes: quia cõi
ter doct. illud intelligunt nõ habere locũ
in feudo ex pact. & puide. ſiue dicamus
p vt cõiter dr, & minus rectè, ꝙ tale. c. in
telligitur locum generaliter habere omni
bus in feudis: niſi forma repugnet, & dice
mus hanc p̄ſumptã formã facere feudũ
ex pacto & prouidentia, & conſequenter
d. c. repugnare & eſſe inalienabile, ſiue
dicamus, & rectius ſecundũ aliã opinio.
ꝙ per d. c. volentes licentia principis ſit
remiſſa, quæ iure feudor. exigebatur in
alienatione feudi in caſu licito, et nõ agna
torum aſſenſus, & tunc ſimiliter aliena
re non poterit abſq; agnatorum aſſenſu
quia eſt feudum ex pacto & prouidentia
quod niſi conſentientibus agnatis non
alienatur, c. j. de alien. feu. pat.

140 ¶ Bene verũ est, quod licet in extraneos alienari nõ possit, poterit tñ inter agnatos proximiores alienari, adeò quòd pater p̃ termisso p°genito in 2°genitũ de feudo informi, & præscripto disponere poterit: quia nõ cogitur aliquo iure, vt de feudo nõ possit dispõere: nisi in p°genitũ: nã c. volentes: l. 7 vel:t, vt feudũ sit indiuiduum & ab intestato interpretatione iuris p°genitus succedit: tñ nõ necessitat patrẽ, vt de eo disponere nõ possit: nisi in p°genitũ. si mulieres. c. si aliquẽ locũ hẽt ab intestatò, et nõ facto testamento, præterea loquitur de successione uniuersaliũ, & non de ascendẽtiũ. Et nec ẽt p. c. leg. Alfon. aliquid de nouo est inductum: sed loquitur de præteritis & nõ de futuris. Pet. de Greg. in d. p. 3. q. 3. in fin. de meas prop. in c. uolentes nu. 1. nec p illud priuilegiũ terræ Gagliani, quod v disse dicit Io. Aloy. de Sep°. vbi expressim

141 est reiecta cl'a iuris francor. Et quià per hoc nõ inducitur consuetu. o principis infeudandi, nec ad tertios extenditur, ẽt quòd inclitus in°a ia hoc voluisset: quia nõ habet illas sollẽnitates, q̃ requiruntur p no. in l. fin. C. de leg. ut in sim. resp. Barba in c. volentes in verbo absq; promissione col. vltim. de quo dicemus in q. seq. in vlt°. effectu, & p hoc est sublatum fundamentũ eorũ, qui tenuerunt feudum informe præsumi cum cl'a iuris francorum.

¶ Concluditur ergò, quòd de iure regni feudum est ex pacto, & prouidentia simpliciter, absq; cl'a iuris francorum, sicuti iura feudorum: quià non est immutatum

142 ius feu. per c. volentes in hoc: Et si quidẽ licentia principis dumtaxat per c. volentes est remissa in alienatione, q̃ iure feudorum exigebatur per c. imperialẽ de prohi. feu. aliena per feder. & quod non mutatur quare stare prohibeatur? l. sancimus. C de testam. l. præcipimus in fi. C. de appel. cũ simil. & cõsequenter feudum informe, vel præscriptum, secũdum ius, & feudorum, & regni præsumendo, ex pacto & prouidẽtia præsumit. Vnde oẽs errarũt, qui dixerũt p. c. volẽtes feu. hẽditaria effecta fuisse.

143 ¶ QVINTO Q. an forma feudi mutari possit? distinguetur aut Rex solus aut feudatarius solus: aut uterq; feudi for-

144 mam mutare vult, Et p° casu solus princeps absq; consensu feudatarii concessio-

145 nis formã mutare nõ põt: Et quia ius q̃si.

tũ agnatis, etiã spe ex cõcessiõe tollere nõ potest, absq; illorũ assensu. l. fin. C. de pac. l. si. vhf. §. fin. de rena. l. et heredes C. locat. cũ cõcord. p G. de Petro in 9°. 23. incipit rede3us ad quartã notab. col. xi. uers. primo circa illud: à princeps. sequitur Pet. de Grego. in tra. cõcessi. feud. p. q. 4. ubi dicit, quòd ius q̃sitũ agnatis, tũ natis, q̃ nascituris ex originali forma cõcessiõis ẽ q̃sitũ irreuocabiliter, mediãte stipulati õe primi acq̃sitoris in quo fuit collata ex causa obligatiõis circa successiõẽ feudi. p tex. in l. cũ quis. § q sibi & filio. ff. de verbo. obli. & volunt sing. a. Bar. in l. quod os. in fin. ff. ee. 2°. Bar. in l. si nnus. ff de suis & leg. Andr. in c. 1. § hec q°q; de succe. feu. o. cu ẽt esse de mẽte Bal. in auth. de fer. ctio col. 2. ver sed nisi quid ir. persona patris. C. ad tertyllianu

146 Et quòd est ius cuctiuum filiis in trib° seu tribus respectibus, p°, q in persona patris & filii succedentis: uicte est vnum & idem feudum numero, in veritate et nõ secundum fictionem, ... ad ... gationẽ n'lem, ... ad vniũ p priatem: quoniã eadem est definitione, quiddirate, & qualitate. l. cũ haredes. ff. de acq. poss. tertio quò ad inuestiturã corporalem. l. possessionem, iuris tam en fictione nõ in ueritate: q̃ith possessio in facie cõstit, vt no. in l. cum in'ca ingenn ff. de gb. caus. maior. cum concord. ibi p Bal.

147 ¶ Amplia p̃dictã conclusionẽ ... ut nec de plenitudine potestatis princeps in præiudicium sequentium agnatorum, vel feudatarii possidentis, feudi formam mutare possit: Et quia feudũ est contractus nominatus, continens in se bonã fidem est communis opinio, sm Cur. in tr. cita. feu. p. 1. q. xi. nu. 3. Parisi in 9°. 1. nu. 21. uol. 1. P. Greg. in tra. conc. fe. p. ... Ver.

149 aliqñ & feudũ. Et contractu a feudatario non subiacet imperatori. Bal. in c. 1. de na. feu. & in l. princeps. ff. de leg. sm Pa-

150 risi. in d. 9°. 1. nu. 22. uol. 1. Vnde princeps ea, q̃ p uiã contractus concessit, reuocare nequit, ẽt de plenitudine põtis, est cõis opin. Soc. nep. in 9°. 68. maximi ponderis nu. 4. vol. 3. Vñ nec formã mutare poterit in

151 p̃iudicium tertii Et præsertim procedet, si non gratis, & amore: sed pecunia mediante feudũ cõcessum fuerit, quo casu feudalis contractus irreuocabilis est haud dubiẽ, sm magis cõem sententiã. Curti. in tra. feu. p. 1. q. 8. nu. 15. ver. nono p̃ncip. q.

dp.q. idem P.Greg.in d.p.2.q.5. ver.alie
qñ & tertió. eum cone. ibi.
152 ¶ At contrarium cõsuluit Brun. in 9°. ß
inde 9° feu. nu.18. ver.circa fecun.arti. vbi
concludit, q papa, siue pnceps in fcgnd
um agnatorũ praeiudiciũ fœminã ad feu
dum habilitare põt. & sic formã mutare,
vt q masculos dũtaxat cõphẽdebat, po
stea ẽt fœminas cõphenderet, ẽt siuẽ clau
sula de plenitudine põtis, vel ex certa sciẽ
153 na, vel nõ obst. ¶ Primò qà papa & pn
ceps in his, q sunt iuris possunt põtẽ hẽt
disponẽdi .c. pposuit de pbe. l. princeps
.ff.de leg. no.in.c.).&.c.q in ecclesiar de
const. & in .l.fi.C.si con.ius vel vtil. pub.
154 Et papa & princeps ex certa sciẽtia
suprà ius, contrà ius, & extrà ius omnia
possunt,& qñ aliquid faciũt, nemo eis di
cere põt i cur ita facitis? Spe. in t° de leg.
§.nũc ostẽdẽdũ ver.89. Bal.in pl.feu.col.
9. & in.l.impetrata.C. sen. resci. non po.
155 Et papa & princeps ẽ omnia, & sup
omnia. Bal.in.c.). qual.do. feu.pro.pria.
156 Et possũt mutare quadrata rotũdis.
Host, Io. And, & oẽs in .c. cũ venissent
157 de iud. ✠ Et duplicẽ hẽt põtem, ordina
riã, & absolutã, fm primã viuit legibus,
l.digna vox.C.de leg. fm secũdã, omnia
iura tollere põt. Bal.in.l.2. C.de ser.& aq.
et alia circa hoc congeris ¶ Ad hec ve
rò bifariàm respõ. Primò qà pdicta pro
cedunt de plenitudine põtis, ex certa sci
tia, vel cũ clausula nõ obst. vt diximus su
prà in verbo maior natu q.5. Secundò p
dicta procedũt, dũ aliquid, quod est de
iure positiuo tollitur. secus, si p uiam
contractus existat: quia tũc, nec papa, nec
princeps cõtractus tollere posse vr. Bal.
in .c.). de na. feu. cũ cõc. p Soc. nep. in cõ
158 s.94.n.2. vol.2.c. j.de prob. Nec obst.
resp. eiusdẽ Brun. ibi nu.61. q nõ obstat
quia tollitur ius in spe tñ consistẽs, et à fu
turo dependẽtiã hẽns, quod põt tolli, vt
patere dicit p pdicta, & ibi nu .49. & mul
tis seq. multa adduxit, & ẽt patere in.c. na
turales si de feu. fue. con. Nã resp. q ius q
tendẽ in spe consistens, tolli põt, si iure po
sitiuo debetur, veluti, si tollitur modus
acquirendi. Pau. Cast. in .l. cũ hsdes. ff.de
acq. poss. Fel. & cater. in.c. que in ecclesi.
de cõst. vt si tollitur ius succedẽdi, vel ade
ũdi, quod est de iure ciuili .l. obuenire. ff.
de ver.sig.l. mulas in pri. ff. de cap. dim.
.c. ius quiritũ .j. dist. §.fi. inst. de vsu & ha. vel
aliud simile tollitur. secus si tollitur ius qsi
tũ agnatis ex cõtractu: quià tollẽdo spẽ,
q est ex cõtractu, tollitur contractus, qui
postea nõ operatur, quod facere nõ pct.
nã cõtractus tollere nequit, fm cõem. vt
suprà in ver. maior na. ¶ Et p hãc resp.
tollitur ẽt secũdũ fundamẽtũ, quod est, q
princeps sola voluntate auferre põt ius il
lud, cuius acquisitionis ipse causa fuit. An
159 ge. in.l. iud°. ff. d euic. cũ cõc. ibi. ¶ Ter
tiò mouetur: quià princeps, cùm proce
dit remouendo obstaculũ ab eo, cui ta'e
ius competere potest faciendo de incapa
ce capacem, valet eius dispositio, ẽt sine
causa, & in pudiciũ alterius, & probat in
quit in.l. querts .ff.de nat. rest. & in.l.1°.C.
pro quib. cau. sui pro pm. lib. acc. & in au
the. quib mod. na. effi. sui. & quib. mod. ef
fic. legi. & in.l.). & .l. fi. in fi. C. de sen. pas.
¶ Huic aũt resp. q procedit, cũ in pjudi
ciũ alterius nõ redũdat. nã cũ de alterius
agitur pjudicio, hoc nõ probatur p d. iura
Imò contrarium expssim determinatur
in.l.2. in fin. & in.l. nec filio. ff. de nata. rest.
vbi libertus natalibus restitui non potest
inuito patrono vel filio patroni, & late exa
minando hanc interpretationem d. tex. d
fendit Fortun. in.l. gallus. §.& quid si tñ. ff.
de lib. et post. nos diximus suprà in verb.
maior natu q.5. Insup respo. dato quod in
praeiudicium patrõi princeps libertum na
talibus restituere posset, ius, quod compe
tit patrono est de iure positiuo introductũ
vt in.§ illud in auth. vt lib. er. de cae. aut. nõ
ind. an. quod tollere potest: secus est hĩc,
vbi ius spe competens agnatis, est de iure
contractus, quod minimè tollere potest.
160 vt est dictũ. ¶ Quartò & vltimò mo
uetur: quià agnatis p habilitatiõẽ fœminæ
non tollitur omninò ius & spes succedẽdi
sed differt & prorogatur, quod facile fieri
potest p principẽ, vt no. glo. & doct. in. l.
fin. C. si contrà ius vel util. pub. & in.l. quo
ties. C. de pd. imp. off. ¶ Sed ad hos res
spo. quod glo. & doct. in d.l. fi. potius sũt
cõtrà eũ: nã loquuntur de eo, quod cõpetit
iure positiuo, & glos. dicit ibi hec verba:
si aũt ẽ cõtrà ius ciuile, qd pnceps cõcedit
vt circà actiões, q sũt d iur ciuili .l.2. §. õ
niũ. ff. de ori. iu. siquidẽ vt prius tollãt, nõ
valet, si vt differãtur, valet. d.l. quoties de p
ci. imp off. & sic tũc valet, quod differtur p
pncipẽ. qñ ius cõpetit de iure ciuili, et nos
sumus in casu, qñ cõpetit ex nã cõtractus,

161 ¶ Nostra verò sententia in hac ardua difficultate est distinguere, quod aut feudum est concessum Titio simpliciter, & tunc princeps solus de plenitudine potestatis in sequentiam agnatorum: sed non in ipsius Titii praeiudicium feudi formam mutare posset: quia tunc princeps tolleret ius positiuum, id est ius feudorum: & non ius contractus, quod tollere potest per praedicta: nam licet feu. concessum Titio, absque filiorum, vel agnatorum mentione, intelligatur pro se et omnibus descendentibus in infinitum. … §. cum verò, vbi docet in prima rub. feu. cum con. poss. supra in rubr. … si filii ve. … potius ex natura feu. quae est vt in … descendentes succedant, quam ex natura contractus. Aut expressum est cautum in contractu, vt feudum concedatur Titio, & filius vel descendentibus, & tunc procedat prima opinio, quod forma mutari non possit: quia quidem mutaret contractum, & non ius positiuum, quod facere nequit secundum omnem supra relata. ¶ Sed contra hanc distinctionem dici posset, quod contrahentes semper sibi, suisque haeredibus prospexisse, vt Andre. in c. j. col. i. an agna. per tex. in l. si pactum in fin. ff. de prob. & c. j. de duo. fra. Et sic descendentes, qui tacitè veniunt in concessione simpliciter facta, potius ex natura contractus, quam ex natura feudi vocentur, & consequenter à principe ius agnatis ex contractu quaesitum tolli non potest.

¶ Sed quasi ad istam hanc nostram distinctionem approbatam, & huic arg. resp. in … Io. Campeg. in consi. 2. viso themate nu. 31. & seq. & nu. 36. inter … feuda … vers. decimo secundo, vbi in eadem … post Bart. consuluit, & vale, quod quis agnatus venit ad successionem feudi: non iure pacti contractus, vel conuentionis, sed venit iure successionis, quae defertur ex consuetudine feudorum, & ex constitutionibus imperatorum, vt in c. j. §. quis ver. contradus de suc. feu. & in c. j. de na. suc. feu. sicut & haereditas dicitur deferri à lege l. obuenire. ff. de verb. signi. & dicimus haereditates quaeri nobis de iure ciuili: & non de iure gentium, vt no. glo. in l. j. in verbo nostra. ff. de acq. rer. domi. & Bar. in l. ex hoc iure. ff. de iust. & iure & in l. interdum ff. de con. st. inde. & in rub. ff. de acq. hered. Et sicut alia bona, quae sunt in patrimonio nostro quaeruntur nobis aliquando pactis, & conuentionibus, aliquando variis contractibus, aliquando iure gentium, vt no. inst. de re. diu. & in rub. ff. de acqui. rer. do. & postea transeunt ad successores nostros, iure successionis & iure ciuili. Eodem modo iura feudalia quaeruntur nobis à principio pactis & conuentionibus, & posteà transmittuntur ad successorem per successionem, quae defertur à iure imperiali: licet aliter videatur dicere Bal. in auth. si quas ruinas. C. de sacro san. eccle. in prima q. sed dicit respondendum esse, quod verum est quod maiores videntur accepisse, et pro successoribus &c. sed intelligendum est secundum consuetudines feudorum, quae sunt, vt agnati succedant in feudo ex constitutione feudali. Et sic videtur per hoc approbare primum membrum nostrum videlicet, quod cum ex constit. feudali ius est spe quaesitum agnatis, tolli potest, & quod ex consuetudine feudali, & non ex contractu, tale ius quaesitum agnatis dicatur: licet ipse largius loquatur, & forte de casu in quacunque concessione, et nos strictè loquimur in concessione Titio simpliciter facta, absque eo, quod de filiis mentio fiat. ¶ Et in n. 36. ver. aliquando, et quarto loco secundi membri approbare videtur, dum de iure spe quaesito loquitur, dicit, quod obligatio alicui potest esse quaesita ex actu de praesenti & immediate: licet nec dominium, nec possessio fuerit quaesita, & talis est obligatio non potest sine causa tolli à subdito per principem, cum princeps et subdito principaliter obligetur, etiam singatur, et successor principis, & hinc esse … summa in c. j. de proba. secundum doct. … alibi non probari. Fr. Abb. … Cy. & alios in l. digna vox. C. de legi. et illum tex. … allegate Imo. in c. j. de consti. & Bal. in c. j. per tex. illum de na. feu. & Bal. in l. j. C. de consti. prin. & ex hoc propriè dicit inferri ad casum nostrum, quod illi, cui est quaesitum ius in feudo mediante contractu, non potest sibi sine causa per principem praeiudicari, siue habeat illud ius à principe, siue ab inferiori, et tali casu propriè adducta in

162 contrarium procedere possit cetera. Sed si sit quaesitum ius in spe: non tamen mediante stipulatione, vel simpliciter: sed mediante successione, vel consuetudine feudali, & tunc supremus princeps potest illi praeiudicare et sine causa, & hunc casum nos dicimus contingere posse, cum simpliciter feudum sit Titio concessum absque expressione descendentium vel agnatorum. ¶ Hanc eandem distinctionem, quod ius spe quaesitum mediante stipulatione non tollatur: sed mediante successione

successiõe, vt Soc. in 9°. x. n. 27. ver. v. cõ. inter 9° feu. quam infert ex conclusione, quod obligatio quæsita ex actu de præsenti & immediatè non potest sine causa tolli subdito p principem: siquidem princeps principis successor euestigiò efficitur obligatus, & dicit esse casum sm autho. Imo. Abb. & moder. in c. j. de probat. & nec alibi probari sm Abbat ibi, & cæter. adducit. Secus si fit ius spe quæsitum ex successiõe feudali: quia potest tolli p principem: qm princeps in his q sunt de iure positiuo, adeò liberã potẽ hẽ. l. princeps ff de leg. c. j. posui de consuet. lib. 6. quod non est opus de potestate principis disputare. l. disputari. C. de cri. sacri. sed sufficit p sui volunt. as. Bal. in l. impetrata. C. sed. resci. nõ po. Bal. in extrauaganti de pace costant. in verb. imperialis celsitudo Bal. in l. 2. C. de ser. & aqu.

363 ¶ Limita primo: nisi forma concessionis non appareat: quia tunc rex potest dare nouam formam feudo, vel hodiè curia dat formam pro ſe & hæredibus. de suo corpore legitime descendentibus ita quod iure frãcorum viuatur, vt in. c. regis Alfon. item sic sua merce u. 436. fo. 140. ita limitat idẽ G. de Peri. in d. consi. redeamus ad 4. no tabili. a col. 11. ver. et q huiusmodi confirmationes & seq. P. Gre. in d. p. 3. q. 4. ver. tu mitem vbi etiã alijs modis limitat.

364 ¶ Nisi rex ex post facto enormiter lederetur præter eius intentionem: quia tunc nõ solum mutare: sed etiam reuocare potest eã concessionem. Alex. & Felin. in c. no. col. 6. ver. aliquando de iudi.

365 ¶ Et nisi rex mutaret formam sui regni in quo ipse habet directum dñium, & determinaret, vt secundogenitus succedat in regno: quia iure solus rex hec facere potest: Bal. in prooemio decre. col. 2. ver. ex pacto & ver. rex potest nõ obstante, q regnum sit in strictissima forma ex sui natura. & ad primogenitum, & sic unum deueniat c. j. §. præterea ducatus de proh. feu. alie. p fed.

CAVT. Feudatarius solus absq regio assensu formam feudi mutare voluerit, & tunc subdistingue, quod aut tractatur de præiudicio ipsius baronis feudi formam mutantis: aut de præiudicio dñi: aut de præiudicio

366 successoris. ¶ Primo casu valet mutatio formæ feudi in præiudiciũ baronis, feudi formam mutantis, absq regio assensu, quod cũq feudum fuerit, hereditarium, vel ex pacto indubitantèr hodie per ea vel etiam, quo est remissa principis licentia in alienatione q & multo minus in feudi mutatione. arg. authe. multo magis. C. de sacro sa. ec. At iure feu. & cõst. regni, quibus vrbis alienatio feudi absq regio assẽsu fieri non potest. c. j. de prohib. feu. aliena. per fe. const. et constitutionẽ diuæ memoriæ lib. 3. & facta alienatio ipso iure nõ tenet, immo contrahentes possunt illam ipsimet reuocare, alioquin feudũ domino deuolueret, & pretium amitteretur, si alienatio in personas prohibitas fieret vt in d. cõst. et constitutionem, vbi decre. & alias latius dixi in vsu sed si alienatio non in personas prohibitas puta extraneos: sed in agnatos facta sit, quo casu absq regis assensu fieri pot. Parisi. in 9°. 2. reden. ptoris nu. 36. vol. p° et tunc putarem quod valeat mutatio feudi in eius præiudiciũ, sicut si alienaret. Petrus Grego. in tracta. cõc. e. feu. p. 3. q. 6. ver. et ratione. vbi citat Bal. in 9°. 82. proponitur col. 2. ver. secundus articulus. vol. 1. item non inueneritis, qui referat diserte q si feudatarius renunciauerit feudo, vel illud refutauerit in personam successoris, ad hoc vt mutet vel alteret formã cõcessionis de masculis et fœminis, ad masculos tm, non nocebit huiusmodi renunciatio seu refutatio alteri, q ipsi renũcianti seu refutanti tantum: quia sicut extinctus per mortem non præiudicat, ita nec extinctus p refutationem, per tex. in. c. j de vassal. decrep. æt. i. mutatio. n. formæ feudi etiam in pr æiudicium baronis feudum mutantis non valebit: sed sicut alienationem, ita & feudi mutationem reuocare poterit, alias & feudum amitteret vt in d. consti. et constitutionem, Andre. & cæte. in d. c. j. de prohib. feu. aliena. per fede.

367 ¶ Aut tractatur de præiudicio domini. & tunc mutatio formæ feudi in dñi præiudicium, absq eius assensu non valet, nec iure feudorum, nec iure regni: verum quod si alienatio, vel mutatio feudi est facta in personam, in quam absq assensu fieri non põt, et tunc est ipso iure nulla per prædicta: sed si feudum per talem mutationem forte peruenit ad personam in quam fieri alienatio iure feudorum potest, & tunc vitiatur tantum illa qualitas adiecta, q mutat formã. est tex. in. c. j §. præfectò & §. similiter de. s. cetra. vbi quis feudum, quod pro se & heredi. masculis habebat, dedit sub forma p

heredibus masculis, & fœminis, & altra-
tur tm̄ illa a hoc .ω (pro fœminis) & de-
ficientibus masculis hæredibus, feudum
ad dñum reuertitur nec p.c.volentes hoc
168 ast modo e i nmutatū, quo non simplici
ter est data licentia alienandi:sed iuribus
169 regie curie semp saluis, q clausula ope
ratur vt in præiudicium dñi feudatarius
non possit formā feudi mutare: sed tm̄ in
casu quo alteri non poterat iure feudorū
absq; regis assensu. hodie alienari possit,
in terminis tenet do. meus ppa. do Blas.
Lancea in d.c.volentes no.3.vbi cōcludit,
quòd per simplicem consensum traditū
per c.volentes non tollitur illa regula,
quòd soluto iure datoris, non soluatur ius
accepientis. l.lex.vectigali.ff. de pigno.
¶ Aut tractatur de præiudicio successorum,
& tūnc subdistingue, q aut feudum est he-
reditarium, aut ex pacto & prouidentia,
170 p° casu valet mutatio formę feudi he-
reditarii in prejudicium successorum absq;
regis expræsso assensu per.c.volentes prę-
dicta r.e: quia si feudum hereditarium in
pīudicium successorū alienari potest mul-
to magis & mutari poterit. ità tēt do. me°.
prop.do.Blas.Lancea.in d.c.volentes no.
14.q.4.arg.d.auht.multo magis.C.de sa-
cro sanct.ecc. Et hoc generaliter intelligi-
mus siue feudi forma elargetur,siue ra-
stringatur, quicquid dicat P. Greg.in trac-
ta.concessi.feu.p.2.3.q.5.vbi hoc membrū
cum tractatur de præiudicio successorum
distinxit quòd aut restringitur, aut elarga-
tur forma,si restringitur:aut tractatur de iu-
re irreuocabiliter quæsito,et non valet mu-
tatio.puta quòd feudum sit concessum p
te & hæredibus de tuo corpore &c. & dein-
dè apponatur clausula iuris francorum:
quia sic tolleretur ius realiter quesitum
secundogenitis:licet hic non bene dicat:
quia ius realiter quæsitum non dicitur ui-
uente feudatario: sed post mortem: sed
dicitur ius spe quesitum,quod ast probabi-
le & considerabile.doct.in.l.gallus.§. &
quid si tm̄.ff.de lib.& post.& nos diximus.
supra in verb. maior natu.q.5.aut ius quæ
situ postens est reuocabile & nō cōsidera-
bile:puta quià forma sit larga pro te & he-
red.simpliciter,quo casu in extraneum de
feudo disponi potast p.c. volentes,& tūc.
si uere stringatur ad formam pro te & here-
dibus de tuo corpore legi.desce.siue & ad
datur clausula iuris francorum,semper va-

let ista mutatio seu restrictio formæ:quia
ius quesitum istis posteris est reuocabile
et nō consideratur:præsertim quià feuda-
tarius meliorem conditionem feudum ex-
pectantium facere potest,quorum interest
ne feudum alienetur.c.).§.quid ḡ & seq.de.
inu.de re al.fa.& ita voluisse dicit Gual.in
alleg.causæ Furnaris,& alios mod.siculos
idem etiam tenet idem Pet.de Gre. in d.
.p.3.q.6.ver.tertio limito,vbi vult.quod
vassallus formam feudi hęreditarii mutare
potest restigendo,citat moder.repe.in .c.
volentes.q.4. princi. & in allegationibus
in mate.feu.quas ipse habebat char.84.&
rōem assignat quia si feudatarius potest
feudum hęreditarium alienare stricta dis-
positione.c. uolentes , quod est fortius,
multo magis poterit formam feudi hære-
ditarii cōmutare in melius, restringendo
171 formam & hoc est uerum & nos fa-
temur.imò quandò alienatio feudi non
est permissa, permittetur in casu, quo me-
lior cōditio feudi efficitur. Iacob.Mandel.
de Alba in 9°.97.nu.16. ¶ Aut
ampliatur forma, et tunc firmat ipse Pe-
trus.quòd non valet mutatio feudi:quia
ex capite primæ cōcessiōis est ius quæsitū
irreuocabiliter agnatis. citat mode. sicu-
los & Cur.in 9°.).col.14.in fin.et seq.ver.
qui voluit,quòd rex non potest ampliare
formam pro masculis, vt succedāt etiam
fœminæ.& rōem istius & pcedentis dicti
172 dicit ee: q a res inter alios acta tertio nō
nocet.l.fin.C.de pac.& hoc dictum ipse
limitat:nisi esset feudum nouū: At nos di-
cimus,quod confusè loquitur & inepte:nā
mōs diuersa miscet.hoc vltimum est ve-
rum in feudo ex pacto & prouidentia an-
tiquo:secus in feudo hęreditario : quià ius
successoris in feudo hęreditario non ast
considerabile,maximè stante dispositione
.c.volentes,vt nuper est dictum, & ipse-
met sentit,& clarius sentire videtur in d.p.
.3.q.6.ver.tertiò limito,vbi loquitur per dis-
tionam maximè,dicens,quòd feudatarius
potest mutare formā feud.hęreditarii.citat
moder. rep.in.c.volētes q.4.principaliter
deinde subdit:maximè in fauorem succes-
sorum expectantiū feud.quorum interest,ne
173 aliēet. sic sibi cōtrarius vr: nā dictio ma-
xima utrumq; casum includit & idem ius
in utroq; statuit: licet maioritatem rationis
in altero ponat. gl.in.l.illud.ff.ad.l. aql.
in verbo existimari, & ibi Flor. Firmian.
in suo

in suo rep. in ver. maximè. In vtroque igitur casu, siuè in fauorem, siuè nõ in fauorem successorum tendat, feudum hēdita rium mutari posse sentit.

¶ Aut feudum est ex pacto & prouidentia, & tunc subdistingue. quia aut est antiquū,
174 aut nouum: si est feudum antiquū ex pac. & puid. & tūnc eius forma nullo iure mutari pōt. c. i. vbi Bal. nu. 2. de alie. feu. ē tex. in. c. j. in prin. de suc. feud. c. j. § donare quib. mo. feu. olim alie. pot. p q̄ iura illa ducit Bal in auth. nisi rogati col. 3. ver. extrà no. C. ad treb. idem Bal. in 9°. 394. col. 2. ver. q. vol. j. Iac. a S. Geo. in tract. feu. ver. cū pacto de ipso feudo col. 4. ver. vlterius q. Vbertin. archiepi. Panhor. in. c. volentes in. 2. char. Guale. de Paternio. in alleg. in causa baron. Fornarie. Blas. de S. Ange. in quibusdā allegat. ref. & seq. P. Greg. in tra. conc. feu. p. 3. q. 6. in princ. ¶ Licèt. n. alienatio feudi sit pmissa p. c. volentes: forma nō repugnāte doct. cōiter illud. c. intelligūt, & ideò feudatarius dictam formam, nec mutare, nec alterare pōt. Gali. à Pem. in 9°. 4. quondā serenissimus ver. nam vera conclusio est, et in 9°. 8. repetamus in prima char. in fi. & in vltima char. in fin. & in 9°. 12. in q. terræ hæreditæ, & in 9°. 22. primum dubium, & in 9°. 6. viso casu do Blas. in. c. volentes no. 2. & ibi do. archiepi. Vber. fm P. Greg. in tra. con. feu. in
175 d. p. 3. q. 6. ver. & ideo infero. ¶ Vbi ex mente Bal. in 9°. 82. pponitur col. j. ver. in cōtrarium, rōem subdit: quia pater filio tollere non pōt id, quod filius non habet à patre: sed à genere, vel ab antiquitate. l. 3. ff. de interd. & releg. l. nō tm̄. §. si eum ā dpatus. ff. de bon. po. con. tab.
176 ¶ Limita primò nisi consēserint oēs agnati, quibus feudum post mortē feudatarii deferri debebat: quia tūc mutatio formæ feudi antiqui ex pact. & prou. in omnium consentientiū pīudicium valebit. Io. C. ap̄ gi. in 9°. 4. refutationem nu. 3. Inter 9 feu da. p tex. in. c. j §. pterea quib. mo. feud. āi. vbi Alua. ver. no. q dn̄s P. Greg. in d. tra. p. 3. q. 6. versi. prædicta sīc intelligo, vbi aitas And. in cōst. constitutionē in prin. in 9° de reuo. feu. lib. 3. p tex. in. c. j. de alien. feu. pro quo inquit uidēdū esse Bal. in. l. quoties col. 2. versi. 2° casu. C. de fun. & leg. et Dec. in 9°. 182. col. 2.
177 ¶ Secundò limita: nisi feudum sit fūctū

et ad franchum allodium concessum. quia tunc vassallus posset formam mutare primæ concessionis, & de feudo ērin ecclesiā ad sui libitum disponere. ità idem Pet. Greg. in d. p. 3. q. 5 ver. secundo limito, vbi citat Bal. in auth. n si rogati col. 3. ver. extra nota. C. ad trebyl. pro quo dicit se vidēdum Aret. consi. 14. uiso & Alex. in consi. 30. qm̄ c n ne datam vol. j. quod est repetitum in consi. 20. vol. 5. & Iacob. de Sa. Georgi. in tracta. feu. verb. et cum pacto quòd de ipso feudo col. 4. ver. vlterius q. et col. seq. in fin.
178 ¶ Tertiò limitat ibi idem Pet. de Greg. in d. p. 3. q. 6. ver. quintò limito, nisi forma feudi reperiatur mutata consuetudine inducta spatio tanti temporis, cuius initii memoria hominū in cōtrariū non existat siuè spatio decennii, in quo bis per sententiam in cōtradictorio iudicio fuerit obtentum quia ualebit mutatio. ita in individuo decidere assueverat Raphael. Cuma. in consi. 163. Guarnerius col. j. ver. ad fin. et Car dī. in. c. cum pro naturale de ver. signi.
¶ Sed hoc est intelligendum, cū tractatur de præiudicio dñi. & fm illā opinionē, quæ est, vt feudum nulla pscriptione præscribi possit glos. in. c. j. §. præterea de prohi. feu. aliena. p. fed. secus, cùm tractatur
179 de præiudicio successoris: quia tūnc sufficit præscriptio. xxx ānorum, si alienatio sit in extraneum, vel unius anni, si fit in alium agnatum est et m n unis opinio cum glo. in. c. j. § tmes si de feud. defunct. contentio fuer. inter do. & agna. quam testatur Iacob. Mandel. in consi. 76. nu. 4. ità & si mutetur feudum, quod minus est.
180 ¶ Quartò limitat idem Pet. de Greg. in loco preallegato p. 3. q. 6. ver. quintò limi temnisi tantundem de bonis allodialibus relinquatur ei, cui est factum præiudicium pro mutatione formæ: quià tūnc valeret mutatio formæ feudi. citat Angel. in cōsi. 194. alias. 93. ex forma col. pen. ver. salvo. quem locū dicit in emphyteusi prælegata uni ex filiis, vt s. vni ex filiis totā emphyteusim, alteri tātūdē relinquere possit, cui tum præiudicium passus fuit, & Curtius in tracta. feu. p. 4. sub titu. an testator possit in testamento vni filiorum feudum legare Bar. in. l. iurisiurandi. §. liberi. ff. de op. lib. cum aliis adductis per Ias. in. l. 2. col. 108 & col. 30. ver. 220. & vltim. q. C. d iure emphyt. & adde Io. Anto. Rub.

in.l. gallus .§. quidá recté nu. 18 ., de libe. & post. fo. 345. vol. 3. rep. ℂ At hoc dis putari solet, in feudo nouo: an primus ac quisitor videatur hēre facultatē à cōcedē te possidē vni feu. assignare, & alteri. quod ad eum ptinet sup burgensaticis relinque re, quod in seq. q. tāgemus: sed in feu. anti quo ex pacto & prou. hoc verum non au
181 tum imus, inuentario cōfecto: ☞ quia feudum antiquum ex pact. ē patrimoniū succedentis in feudo, qui confecto inuen tario adeundo, id cū defuncti patrimonio non confundit. l. fi. C. de iu. delib. & latius dicemus in q. seq. limi. 4. ver. sed circa h°. subtilis. ☞ Maximè: qā articul° iste ità terminatur: an pr vni filior feu. plegare possit? vt si est haereditarium, possit: & si non est haereditarium nō possit. Io. Cam pég. in 9°. xi. nu. 8. & seq. inter consi. feu. post multos p eum ibi relatos.
182 ℂ Si feudum est nouum ex pact. & pro. & tūc est maxima difficultas: At nos rec lictis omnibus, tenemus, q in casu, quo primus acquisitor feudum alienare pōt, quod ē: qū feudū est concessum patri, & filiis, ēt cū cl'a iuris francor, non ipsorū filiorum: sed patris contemplatione, fm magis cōem opini. quā referemus infra in q. seq. in vltimo effectu, in eo etiā casu pōt quis in ꝓiudicium filiorū, & sequētiū agnatorū feudi formam mutare. arg. au th. multo magis. C. de sac. san. eccl. quo vitur do. meus prop. do. Blas. Lanc. in .c. volentes no. xi. q. 4. & in specie ità tēt P. Greg. in tra. conc. feu. p. 1. q. 5. in fi. lz ipse ibi loquatur in casu, quo etiā interue nerit regis assensus, & vult, q primus ac quisitor in filiorum, & agnatorum ꝓiudi cium feudi formā elargare pōt: quia nul lum negotium cū filius est contractum p principem: sed cū p° acquirente, & eius contemplatione filii vocantur, fm Gulie. Pern. in .4. no. col. xi. q. 4. p tex. ibi ea, q voluit ibi Bar. in. l. qui Romae. §. Flauius .ff. de ver. ob. & .l. quotiès. C. de don. q. sub mo. & eūdē Gulie. in. c. volentes ver fi. sed vnum obstat, And. Bal. & Aluar. in .c. j. quom. feu. ad fil. pti. quos referre; & sequi asseuerat Cur. in 9°. j. col. 13. ver. & si quispiam dixerit, & adde, q opinio. Bar. in d. §. flauius testatur cōem Mar. An to. Natte in consi. 471. no. 14. idē tēt, & nuncupatim ēt sine regis assensu, idē Pet. Greg. in d. p. 3. q. 6. in fi. ver. sexto limito,

vbi vult, quòd feudum nouum prim° ac quisitor solus in praeiudicium successorū mutare potest: quià in re, in qua est quis moderator, & arbiter potest legem, quam vult dicere, & ita sentire dicit Bernar. de Medico in compendio suo suc. in t° de su. ab intestato in secunda forma ver. itē si ha bet filios idē latius examinando concludit idem Pet. de Grego. p. 3. q. 7. ver. ego autē in hac ardua difficultate, vbi quòd prim° acquisitor potest ex post facto mutare for mam concessionis feudi noui, sibi conces si sub clausula iuris francorum, & ver. limi to secundo & p totam q. & haec est cōis. ℂ At in contrarium, q primus acquisitor non possit feudum nouum mutare non solùm in forma stricta: sed ēt si fuerit con cessum in forma larga: pro te & heredib° & successo. quibus volueris in perpetuum et forma stringatur, consuluit do. Hiero. Fimia in casu Spaccafurni per tex. in .c. .j. §. profectò et. § similiter de lege. corra. & ità dicit quod licet G. de Perno in con si. 12. in q. terrę Heracliae distinguat inter formā, & formā, & oēs pfes regni tēant in distinctè, quòd primus acquisitor potest formā quācunq; mutare, postq̄ feudum in extraneum alienare potest, & in totum descendētes & agnatos illo priuare, quod est plusq̄ formam mutare: tñ circa hoc ē maximè aduertēdū: qā tria sunt, quorum vnum nō est aliud videlicet: feudi aliena tio, seu dispositio, formę feudi mutatio, et nouę legis feudo datio, & qui ista tria
183 conglutinat, errabit. ☞ Feudi aliena tio seu dispositio est cum per actum inter viuos, vel vltimae voluntatis feudum in ali um transfertur, quod fieri potest: nisi for ma repugnet per. c. volentes, & forma hic non mutatur: sed sub eadem forma, sub qua erat penès alienantem transfertur: ni si expressim mutetur p ea, quae tradit Bal. in. c. j. de vassa. decrep. aeta. Formae feudi mutatio est (absq; eo quòd feudū aliene tur, vel de eo dispōatur,) formā, siuè elar gando, siuè arctādo, mutare. Nouae legis feudo datio est dare feudū sub alia lege, q̄ a domino habeatur: puta in regno om nes possidēt feuda sub hac lege, (si aliter inuestitura actum nō est,) vt si moriē ba ro ab intestatō, succedit in feudo, fm ius franchorum, ēt si sit in larga forma per. c. si aliquem. vndè si baro habens feudum in vita, vel in morte illud alienat, sub hac le

ge, vt in

ge, vt in illius successione nõ seruetur ab
intestato ius francorũ. ꝑ hoc dr̃ nouam le
184 gem feudo dari. Et sic inquit diuersum
esse dare nouam formã: & dare nouã
legem: quia ꝑ dationem nouæ formæ, of
fenditur tm̃ inuestitura prima: sed ꝑ dati
onem nouæ legis offenditur, nõ dũ inue
stitura prima: sed & lex cõis regni. & ad
ꝓbandam hanc distinctionẽ, subdit hæc
verba: quis hoc sit clarum: tñ quidam
antiquus in alleg. barõiæ Solanti do. An
tõ. de Campagna dicit hæc verba: Tertio
si vassallus alienat, sine consensu dñi, vl
sub alia lege, verum est, q feudum ꝑdi
tur: sed aduertendũ, q si illud feudum
fuerit alienatum sub alia forma: nõ ꝑpẽa
pòt dici, q sit alienatũ sub alia lege: quia
ista differũt in iure feudorũ. Et hoc ꝓsuppo
sito (vt diximus) cõsuluit, q primus acqui
sitor terræ Spaccafurni, absq; regis assen
su feudum sub forma: ꝓ se, et hered. b.
& successoribus, quibus voluerit in ꝑpe
tuum, mutare nõ potuit, vt vlterior ma
sculus primiorem fœminam excluderet:
185 sed seruari debeat ius regni, quod est, vt
fœminæ ꝑ masculũ eiusdẽ gradus exclu
dantur: sed nõ ꝑ masculum vlterioris gra
dus. c. si aliquem, et cõstitutionem, cõst.
in aliquibus. & cõst. vt de successiõib.
¶ Pulchra esset distinctio, si lege ꝓbare
tur & nulla feudi formã mutari possent: ni
si expressim in inuestitura hæc feudi formã
mutandi facultas concederetur: quia om
nia pacta valent in feudo. c. j. de feu. non
ha. ꝓpr. na. At hæc distinctio nobis ve
ra non vr̃. nam lz diuersi sint casus: non
tñ ꝑ hoc diuersos pariunt effectus: sed at
tẽta finali causa, in idem recidũt. & quor
sum q̃ritur: an quia feudi formam muta
rẽ possit: nisi sciatur: an quis alteri, vel se
quenti agnato, vel dño ꝑiudicare possit: nã
ꝑ alienationẽ: lz feudum transferatur for
ma non mutata, iam fit ꝑiudicium sequẽti
agnato, & fieri pòt ꝑ c. volentes, formæ
non repugnante, & idem est ꝑ mutationẽ
formæ. Immò minus ꝑiudiciũ sequẽti agna
to fieri posset ꝑ formæ mutationem, q̃ fit
ꝑ alienationem, vt oẽs patres regni volu
erunt, vt & ipse testatur. ¶ Nec obst. q
ꝑ mutationem formæ offenditur ius pri
uatorum: i. prima inuestitura, & ꝑ dationẽ
nouæ legis offenditur nõ tm̃ inuestitura:
sed & lex regni: qm̃ non offenditur, & si of
fendi dr̃, è ex sua voluntate, vt lex ipsa offẽdi,

186 & alterari possit, quum omnia pacta
quantũcumq; extranea in feudis valeant. c.
j §. pe. quid sit inuest. & hæc est omniũ re
ceptior sententia; quod tenor inuestituræ
semp ẽ principaliter attendendus, tamen
si cuicunq; feudorum naturæ repugnet, c. j.
in fi. de cõ. b. frã cum concor. ꝑ Cor. in
tra. feu. p. j. q. 6. & est tex. in c. j. de feu. nõ
ha. pro. na. & quid est hoc dicere? nisi q
quis legem offendere pòt. i. d. re nouam
legem in feudis & non promittere, vt pro
pria natura à lege data locum habeat. his ac
187 cedat, q quòd prouisio hominis facit
cessare prouisionem legis. l. fi. C. de pact.
conuen. cum vulg. Soci. in consi. x. vis q̃
stione nu. 5. inter consil. feud. ¶ Nec
valeret si diceretur hoc in prima feudi cõ
cessione procedere: sed non cum à feudata
rio reconceditur: quia diuersa rõ reddi nõ
potest, vt feudum alterari possit cum ab
initio cõceditur & nõ cũ postea ꝑ feudata
rũ alteri cõcedit quoties saltẽ in casu quo
feudatarius alteri præiudicare potest.
188 ¶ Et licet ipse dicat in d. consi. quòd feu
dum statim quòd acquiritur, acquisitum
vr̃. ꝑm legẽ regni. Iser. in consi. vt de suc
cessionibus col. i. ver. ex collaterali: nisi cõ
trarium expressim dicatur, tex. & docto. in
. c. j. §. fin. quid sit inue. i tñ lex regni non
est vt quis non possit disponere de feudo:
sed est, vt possit in præiudicium agnatorũ
alienare per. c. volentes, & consequenter
formam mutare. ¶ Et quod ipse dicit
q fœmina à masculo eiusdem gradus:
& non vlterioris dz excludi, locum habet
ab intestato. i. si non fuerit dispositum per
feudatarium, ꝑm cõem intellectum: de quo
diximus suprà in verbo mori contingat.
¶ Nec obstat tex. in. c. j. §. profectò & §. si
mulier de leg. Conrad. vbi feudum pro se
& hæredibus masculis non potuit sub no
ua lege. i. pro masculis, et fœminis alteri
vassallus dare: sed illa adiectio (pro fœ
minis) uitiatur, & deficientibus mas. ul s
feudum ad dñum redit: quia alius est in
tellectus ad d cap. q̃ ille, quem ipse dedit
quia hoc non est per rationem: quia fit dif
ferẽtia inter mutationem formæ, & datio
nem nouæ legis, pro vt ipse putat, & quòd
noua lex non possit dari, q̃m si hoc esset ve
rũ, fœminæ succedere non possent, ex te
nore inuestituræ siquidem fœminæ lege
feudorum non succedũt. c. j. hoc autem
notandum de his qui feu. dat pos. c. j de

gra. suc. in feu. Et quis cõcedendo feudũ
p foeminis, daret nouam legem in feudo,
189 quod non est dicendum: ☞ nã foemina
inuestiturae tenore in feudo succedere po
test. tex. est in c. j. §. filia de suc. feu. Sed
p aliam rõem non poterat ibi feudatarius
foeminas vocare: quia fieret p̃iudicium
dño: nam feud. ibi concessum erat: p se
& masculis, adeo q deficientibus mascu
lis, feudum ad dñum reuertere debebat.
190 ☞ vnde vassallus non potest solus in do
mini p̃iudicium, vltra masculos, foemi
nas vocare, & sic sub alia lege, q̃ ipse feu
dũ tenebat, alteri dare .i. sub alio pacto: dic
tio .n. (lege) p pacto vel conuentione,
seu lege ex conuentione resultante ibi ca
pitur: et non p lege cõmuni, pvt multo
ties in iure euenire solet .l. j. §. si conueniat
.ff. depo. Nisi dñus ipse consentiret: quia
tũc d. in consensus in eius p̃iudicium valet.
Bra. in. consi. j. nu. 30. in ter consi. feu. p. e.
j. § hoc autẽ notandum de his qui feu. da.
p. & c. j. in pri. de na. suc. feu. cum cõe.
¶ Insup exemplum suprà traditum d de
tione nouae legis fortassis procedere pos
set p tex. in .l. nemo põt. ff. de leg. j. vt ne
mo possit facere, vt in feudi successione
ab intestatò non seruetur ius francorum,
& sic non posset facere, vt in sua dispositi
one locum non habeat hoc .c. si aliquem
sed non facit ad casum suo quo est cõsul
tum: quia testator disponẽdo, vt vlterior
masculus foeminam vlteriorẽ excludat, e
mi sus deinde succedens, non ab inte
stato: sed ex testamento, & dispositione
ipsius testatoris foeminã proximiorem ex
cludet.
191 ¶ Secundo contrà praedictam conclusio
nem facit, quod dom. meus propatruus
do. Blas. Lan tradit in allega. comitatus
Camerate, vbi consuluit quòd primus ac
quisitor plures gradus institutionis facere
non potest, & ità consuluisse et dicit in cã
Principi tres uiros, eius aetate insignes Io.
Aloy. de Septimo, Ludouicum de Monte
Alto, & Hieronimum de Francisco: moue
tur duobus capitibus ☞ primo quia .c.
volẽtes alienationem permittit in vnã,
eandem q̃ personam, q̃ verba identitatem
unius personae, et vnius corporis impor
tant .l. eam quem tur & .l. 4. de excep. rei iu.
d .l. si idem cum eodem. ff. de iuris. omni.
iu. d .l. demonstratio in fin. prin. ff. de cõdi.
& de. in. & in plures personas diuersis
tẽporibus, vt esset hîc vbi nemo vno
192 succedit alter. ¶ Secundo quià permis
sio legis, vel hominis in vna vice verifica
tur. l. boues. §. hoc sermõe. ff. de ver. signi.
ſi. Bar. in .l. j. vbi tex. ff ad .l. iul. maiesta. &
hic fieret alienatio in plures, diuersis tem
poribus, quod fieri non potest, vt expres
sim tradere dicit Andre. in. c. imperialem
.§. praeterea ducatus col. pen. de prohi. feu
alien. p fed. Et si hoc est verum, est ma
xima limitatio ad praedicta, vt mutatio
formae non valeat nisi in persona vnius in
quem feudum transfertur: & non in per
sona alterum successorum
193 ¶ At nobis videtur, q intellectus ad d. c.
volẽtes sit, ut ea ista verba, vt in vnã tñ eã
dẽq; personam fiat alienatio: et non in
plures respectu vnius tẽporis, vt in vno tẽ
pore in vnam: & non in plures personas
alienetur: quia feudum debet esse indiui
duum: sed non, quòd in pluribus tẽpori
bus in plures personas alienatio fieri non
posse, vt in vno tempore in vnam, & eadẽ
aequè dignam, et in alio tempore in aliam
eandem eque dignam non fiat alienatio:
quià est data licẽtia disponendi in testamẽ
194 to de feud. p d. c. ☞ & qui põt facere testa
mentum, potest plures gradus haeredum
in suo testamẽnto facere. vt in. sti. de vulg.
sub. in princi. & potest plures in vnius lo
cum, & vnum in plurium, & singulos in
singulorum, & inuicem heredes ipsos sub
stituere vt in. §. j. insti. eo. de vulg. sub. sed
per d. verba in vnam &c. prohibetur, ne
plures in vnius locum substituat: sed non
prohibetur vnum in alterius locum sub
stituere, et prohibetur ne plures instituat
sed non, vt non possit vnum instituere, &
hoc ne feudum diuidatur.
¶ Nec refragatur, quòd .l. ee verba in vnã
eandẽq; personam identitatem vnius per
sonae, & corporis significent: quia tẽn. eo
tpe, in quo fit alienatio in vnam & eandẽ
personam fit: & non in plures.
195 ¶ Nec obstat regula .l. boues. §. hoc ser
mõe. ff. de ver. signi. quòd simplex sermo
verificatur in prima vice: quia multis n
196 dis d. regu. limitat. ☞ fallit .n. vbi dat. licẽ
tia aliquid faciendi in materia fauorabili,
quae benignam recipiat interpretationem.
veluti si quis instituat posthumũ nascitu
rum fauore testamenti intelligitur non so
lum de primo: sed de pluribus .l. placet est.
.l. seq. ff. de lib. et posth. cum concord. per
Feli. in. c.

Feli.in .c. innouamus n .6. de treug.& pa
fēt idem Camera. in.c.imperialē fo.63. in
lra .n. vbi firmat reg.l.breues.§.hoc fmo
nelocum non habere in materia fauora-
bili ,& hanc materiam de qua nos tracta
197 mus , ait esse fauorabi'ē, & siue respicia
mus ipsam vltimā voluntatem , q̄ fauora
bilis est .l. 1.C. de sacro. san.eccle. siue cō
sideremus principis bñficicium , quod in
hoc, quod de testādo exp̄ssit , est fauora
bi'e. fm Isern. ibi col.2. Imò non solū ibi,
vbi de testando expressit : sed ēt totū. c.
Volentes est fauorabile, & in vassallorum fa
uorem conditum, quod ex isto sui princi
pio siuè proœmio patet

¶ *Volentes igitur: Comites, Barones, & nobi*
les , comitatus , baronias , & feuda tenen-
tes à curia nostra , comitatibus, baronijs, &
feudis ipsis longius soluto poss: gaudere , & eo
rū emergentibus pro tempore necessitatibus ,
absq; nostrorū lesione iurium subuenire, iatuitu
seruitiorū, que dominus Regibus Siciliæ prede
cessoribus nostris, & nobis deuotione nō mo
dica cōtulerūt, & cōferre poterūt in futurū, cō
stitutiōes diui Augusti Imperatoris Federici
proaui nr̄i p̄dicti, per quas feudorū aliēationes
sunt inhibitæ, corrigētes, statuimus & c.

198 ¶ AVT Vterq; : & Rex, & vassallus in
formæ feudi mutatiōe cōcurrit , & tūnc
idē subdistingue : aut tractat de p̄iudicio
regis, ut feudatarij, aut successoris. p° casu
dñus cōsentiens mutandi feudi sibi p̄iudi
199 cat: & q̄ñ aliq cōsentit iura sua pdit & aliēa
fortificat.l.cū quidā.C.de adm.tuto.l.nihil
.ff. de inof.test.glo.Bal. & Alu.in.c.§. p̄te
rea qui.ino.f.am. ¶ Quod intelligitur
ibi doct.dñm° quód cōsensus sit p̄stit° ad
istū effectū sibi p̄iudicādi, vt pareat p̄iudi
ciū.l.fideiussor.§.pater.ff.de pigno.l. sicut
§.venditionibus.ff.quib.mo.pig.vel hy-
300 po. ¶ secus si cōsensus nō sit ad istū effec
tū, q ad aliū effectū trahi nō dz, vt si dñus
cōsētit vassallo aliēāti, iste cōsēsus trahitur
ad vtile dñium rsū vassalli : sed nō debet
extēdi circa directū dñium ipsius dñi : qa
ad istud nō fuit cōsēsus p̄stitus, fm In. in.c.
inter dilectos de fide inst. & facit quod no.
in l.si ignoranter. C. de remi. pigno . fm
301 Alua.& Prepo.in d.§. p̄terea. ¶ Ex quo
dubitabilis reddi uf decisio do.B'as.in.c.
volentes no.,: quód hodie p principis assē

sum in aliēatiōe adhibitum cesset regula.l.
lex.vectigali.ff.de pign. quód soluto iure
dantis soluat° i° accepto. & q° infrà dicetur
& seq.Per. Greg.in.t.cōc.feu.p.8.q.15.ve.
p̄nus igitur effect°, vbi cōcludit, q p simu
plicē regis assensū in alienatione cessat re
gula, quod soluto iure dat. &c. rōe quià re
gis vicēris assensus est cōfirmatio cōtrac°
202 & & rex.cōfirmās vf feu. ēptori dare arg.
.l.obuenire.ff.de ver signi.nisi adiecta fue
rit clā salvis iuribus reg.curiæ,& ità in in
diuiduo tenere asserit Andre in.c. 1.col.3 .
& seq. ver.ex p̄missis ,& ver.alij dicūt in t°
qui suc.tene. & idē Per. Greg. in p.3.q. 6.
203 ver.limito p°, vbi dicit, & q p assensum re
giū vf regia curia remittere solū ius,quod
hēt in feudo ex cā mutationis p̄tium, q foe
me cimt Af.de.112. Q m̄ si simplr regis as
sēsus in alienatiōe interuenit, nō vf ai.imo
sibi p̄iudicādi interueīsse & ne frustatori°
dicatur, ad alia pōt referri: vz vt interuenisse
causa authoritatē p̄stādi et approbādi p̄sonā
in quā fit alienatio, vt æque digna censeat.
p̄ quod volunt doct.feri.in d.c. volentes e
licētiā exigi debere: nisi exp̄ssim in p̄sona
accep toris cōtractū confirmet, vt forma
mutet, et sit in acceptore, sicut erat in dato
204 re, vl' aliter. ¶ Secūdo dubitabilis redditur
cōclusio Per.Greg.in tract.cōc.feud.p.8.
q.14.quód in alienatiōe assensu principis e
ess'a requiratur iurib. cur. vel alte.sēp saluo.
qa sēp iura curiæ salua intelligūtur. vnde
205 & melius loqui vf in d.p.8.q.15.ver. p̄m°.
igitur vbi ait, q ad tollēdas difficultates, q
in posterū oriri possint sup huiusmodi cō
cessiōe licentiæ in alienatiōe feu. solet exp̄s
sedicit disp̄esantes sup.c.volētes dispu ēbra
tiōe feu. disparitate p̄sonarum.& aliis iurib° e
re.cur.&c. ita, q resol.iure dato.nō reso.iure
accept.nā,& forma feu.in aliq° nō mutare.
206 ¶ Intellige tñ, quód hæc clā.finalis(nā et
forma feu.in aliq° nō mutata) vt referat
ad nō exp̄ssa: & nō vt referat ad ea, q exp̄s
sa receperunt determinatiōe, q a implicare
207 tur cōtradictio, & q° casu,& qñ sermōis
fecūditudo lædit, clā fin.nō q ità ad sepera
refert. Bar.& doct.in.l.talis scriptura §.fi.
.ff.d leg De.in 9°.xi.n.15 .Soc.in 9°.22.n.
2.vol.3.Curt.in 9°. 42.col.14.ver.vel pos
sumus dicere Parisi. 9°.88.n.12. & 9°.97.n
10.& 9 7.nu.98.vol. 1.Soc.nep.in 9°.26.n.
208 .2.vol.3.vbi testatur eōdem. ¶ Vnde p p̄
dicta verba.forma mutata erit q° ad hoc
vt soluto iure dato, nō soluatur iure acc.puta

feudũ erat p se & hæredibus venditoris, erit postea p se & hæredibus emptoris, & feudũ ad dñum nõ reuertetur defectu hære-dũ venditoris: sed defectu hęrdũ emptoris, & mutata est erit, quó ad reliqua, q forte expressa fuerint: quo veró ad alia nõ expressa mutata non intelligatur: præsertim quia nunquã partium est clausula finalis: (natura, & forma feudi in alijs quo non mutata,) q ad omnia alia nõ expressa refertur.

209 ¶ Hec tñ conclusio limitanda vt nisi regius assensus nil operaretur: tunc p. vt sit aliquid operetur pariter regi præiudicium. ar. l. si qñ ff. de leg. j. & c. si papa de priuileg. Vnde vera vt determinatio eiusdẽ P. Grego. in d. tra. conc. feu. p. 8. q. 15. ver. quintus effectus, q si regis assensus interpositus fuerit simpliciter in alienatione facta in casu de iure pmisso sine consensu dñi, puta q̃n datur feudũ inæstimatum in dotẽ iuxta ea, que ponit And. in c. j §. donare, qual. ol. feu. alie. po. & hetur in const. fratribus. & cõst. licentia & In c. in matrimonijs, quo ius vassallagii, & seruitij militaris remissum censeatur nouo acquirenti p rex. in l. si debitor, §. j. quib. m. o. pig. vl hip. so. ex quo expresse illud sibi nõ reseruatis, & vt regius assensus aliquid plus operetur, nisi sit clausula: (saluis iuribus regiæ cur.) quo casu non veniet nec ius vassallagii, nec seruitii militaris, vt in indiuiduo decidere asseuerat And. in c. j. §. sed nec ẽ, alia col. 2. & 3. ver. sed an sit realis obligatio q sit prim. can. ben. ami. & in c. j. col. 4. ver. sed si simpl' qui. fue. ten. il p° & Gui Per. in c. volẽtes, ver. lz feudum.

210 ¶ Si de feudatarij præiudicio tractatur: tũc forma feudi cuiuscũq in præiudiciũ ipsius baronis mutantis, mutari põt, vt est dictũ supra, vbi si solus baro formam in sui præiudicium mutare põt, multo magis hic poterit, vbi ẽt regius concurrit assensus, argu. auth. multo magis. C. de sac. sa. ec. & hoc est verum sine delectu, siue feudi formæ mutatione transferatur in quem de iure feu. transferri poterat, siue in extraneum, siue feudum sit alienabile, in quo nõ est dubium, siue inalienabile: quia vassallus regio assensu feud. ẽt ex pacto alienare põt vita sua durante: lz post mortẽ alienatio resoluat. And. in c. j. §. j. pp° s si vin. P. Greg. in tra. conc. feu. p. 3. q. 6. ver. in fero ẽt illud, vbi citat And. in c. j. § fratris. ver. quid si tutus in fi. si de fea. fue. conc.

& mod. rep. intelligẽs p do. Blas. in c. volent. no. 2. ver. sed an valeat. et q. 4. et latè p G. Per. in 9°. 6. viso casu col. 7. 8. 9.

¶ Et præiudicat sibi baro sine consequitur expressim. arg. l. cũ dos de pa. dc. l. si diuersa C. de tran. & l. tempore. C. de pact. int. emp. to. & ven. siue tacitè ex certa scientia recipiendo, & acceptando priuilegium in illa noua forma confirmatũ, vel concessum sm tradita p Bar. in l. q. n. §. rem. ff. rem rath. hab. ref. & seq. Gul. Pern. in . 4. no. redeamus col. 12. versi. consentiente autẽ feudata, ad quod (inquit) optim ẽ facere tex. no. in l. si filiusfam. absente. ff. ad macedo. tex. & glo. in l. j ublia. ff. depo. cum alijs ibi. seq. ẽt P. Greg. in tra. conc. feu. p. 3. q. 5. in prin. vbi rõem assignat: quia volenti, & cõsentienti nulla fit iniuria. c. scienti de reg. iur. in 6.

211 ¶ Limitatur d. conclusio: nisi confirmatio impetrata fuisset p alium: puta virum, vel procuratorẽ, & feudataria mulier fuisset. quia tũc ignorantia psumitur. & feudi forma non mutatur. G. de Perno in. 4. no. redeamus col. 12.

212 ¶ Secundó limita: nisi ex errore inuestitura facta fuerit: puta vassallus credens se non habere successoris formã, (vt ita fit facere solent) cepit inuestituram iuxta pragm. reg. Also. cuius est pro se & heredi. de suo corp. legi. descẽ. tũc vt vipatur iure fraterno. n. originalis feudi forma non mutatur:

213 sed illa semper attenditur. Et in dubio in uestitura aliter capta, q in originalis, ex errore presumitur. ar. l. verius. ff. de prob. ad. & l. non fertur de confess. ita do. Blas. Bars. in c. volentes no. xi. q. v. vbi citat Bal. in c. j. licet cũ si. de feu. guard. & Blas. de S. Ange. in 9° in q. ut ag. de e comitis idem ẽt P. Greg. in tra. conc. fe. p. 3. q. 10. vbi concludit. q. si plu. ino form. apparearit, semp originalis attenditur, allega. Bal. in d. 3. col. vlt. ver. item super eo. C. qui non pos. pr. pe. ac. Alex. in 9°. 13. in tem narrat. col. 1. versi. tñ prasuppositio vol. 3. Cur. Iun. in consi. primo col. 4. & seq. ver. ponderãdum Deci. in consi. 8. in cõ col. 5. ver. non obstat & consi. 193. pro renunciatione col. 2. ver. preterea Cur. Iun. In tract. feu. p. 2. q. 7. Afflic. decisi. 191. versi. nec obstat sm dubiũ & p hoc redditur dubitabile. quod dictũ est suprà ex mẽte G. de Perno, quod tacitè feudatarij consentire possit: q a semp ex errore presumitur.

¶ Arsi de

214 ¶ At si de preiudicio successorũ agitur tũc iterũ subdistingue: vt diximus sup in .2. mēb. cũ feudatarius solus feu. formã mutare vult, & in casu, quo ibi pōt ipse solus, multo magis hic regis assensu in successorũ pĩudiciũ feu. formã mutare po terit: sed in casu, quo ibi alienare, vel feu. formã mutare nō pōt, nec hic poterit: vt cũ feu.ē antiq. vel pat. ex pac. & pro. cuius formã ēt regis vel dñi assēsu vassallus mu tare nō pōt in successorũ pĩudiciũ. Affl. in cōst. cũ circa n. 11. & seq. ex mēte laco. But. in p rub. C. vbi cōtingente casu, q qui tũm sororē hēns, feu. paterni cōfirma tionem obtinuit: p se & haere. de suo co. leg. des. c. & mortuus fuit sine hęredi. de suo cor. leg. desc. relicta sorore, decisit, q soror succederet: Iz eius descendēs nō esset, & ita ēt fuisse iudicatũ inquit per sa crum consi. reg. catho. in cā castri Roc chi Rinulę inter fiscum & no. Goffred. de Calusio: rōe quia ius q̃situm erat ex p inuestitura, q erat p se & haer. simplr d. sorori, vel hēdi pris, s c. fro Andr. in cōst. vt de successionibus, & expssim Bal. in 9°. 118. ad euidentiã vol. j. vbi feudum hēns non pōt p nouã inuestiturã agnatis pĩudicare, quibus ius p antiquã inuestitu rã cōpetit p .c. j. de vass. dec. eta. in specie idem tēt Tira. q. de retra. §. 32. glo. j. n. 42. fo. 574. vbi vult, q forma feudi mutari pōt semp, et a quocũq: nisi fieret in alte rius pĩudiciũ: quia tūc nec a principe fi eri pōt: quia cōstat principē nec ius alte rius tollere posse .l. rescripta & ibi no. C. de prec. imp. offe. cum si. & eo ppē modũ ingt tendere oēs, qui de haere scripserūt post multa, que ibi more suo congerit. idem tenet Rolã. a Valle in cōsi. 3. nu. 141. G de Per. in consi. 3. principalis dubitatio col. 2 ver. modo non obstat Per. de Greg. in tract. conce. feu. p. 3. q. 6. ver. limito pri. Bru. in 9°. 15. visa legitimatiōe nu. 19. inter 9° feud. vbi dicit, quòd inuitis his ad quos feudũ est quādoq; reuersurũ, nō pōt fieri aliqua feudi vl' inuest. alteratio mult. citat. ¶ Limita nisi noua qualitas in cōfirmatio ne feudi addatur, que tñ non confunditur in toto corpore feudi: qa tūc lz feudũ nō mo tetur: tñ illa noua qualitas seruari de bet: quia quod additur, vel detrahitur vere ribus p ationibus nouũ pactũ efficitur, & seruan dũ est, p id iuribus antiquis quib' ius aliis agnatis est spe quęsitum non de trahitur. idem Afflic. in d. consil. cum de ca nu. 12. qui citat Bal. in consi. 81. praesup ponitur vol. j.

215 ¶ SEXTO ET VLTIMO Q. quot, & q sint effectus feudi ãtiqui, & noui hędiitarii, et ex pact. & puidētia: Dic qua tuor: pmus ē circa successiōē collateraliũ de iure cōi feudorũ secũdũ quosdã.

¶ Nos verò cōtrariũ tenemus, q tã iure cōi feudorũ, q̃ iure pñtis regni: si aliquē in ter feudũ nouũ & antiquũ nulla ē differē tia: licet vnũ statuatur iure feud. vz., vt nō succedant. & aliud. hoc. c. si aliquē, vt suce dant usq; ad septimũ gradum.

216 ¶ Iure nãpè feudorũ transuersales nō suc cedunt in feudo nouo: nisi dũtaxat descen dētes. c. i. § & quia vidimus in fin. de his q feu. dar. po. c. i. in pn. de grad. succ. in feud. & idem in feudo ãtiquo. nec obstat quod à qbusdã dicatur, quod trãsuersales in feu do antiquo succedunt, siue in infinitum per tex. in. c. i. de na. suc. feu. siue vsq; ad septimum gradum per tex. in. c. i. §. & quia vidimus de his qui feud. dare possu. quod latè disputat Parisi. in 9°. 23. vol. i. quia isti trãsuersales habito respectu ad prin ũ acq rentē, nō transuersales: sed descēdentes di cuntur, vt sentit ēt Curti. Iunior in tracta. feu. p. j. q. 3. nu. 7. Sed trãsuersales nō de scendentes à primo acquirente non succe dunt, nec in feudo antiquo: quia antiquũ dici non potest feudum: nisi ab al quo no men genitoris habente acquisitum fuerit vsq; ad quartum gradum, & supra. c. j §. hoc quoq; & ibi no. Bal. & scrib. de grad. succ. in feo. cum concordantiis per Mar An. Na. in 9°. 468. n. 3. fo. 103. & dictũ ē su prà eod. ver. in p̃. nec in feudo nouo fgula riter: q a feu nouũ nō hēt agnatos. collat. nisi ex pacto. c. j. de bene. frater. c. j. qual. olim frater fra. suc. c. c. j. de duob. fra. a cap. pi. inuest ¶ Et hoc casu, cùm ex pac to collaterales succedere possunt, quidã dicunt: usq; ad septimum gradum posse succedere. Cur. in tract. feu. p. 3. in titulo de suc. trans. nu. 48. ver. successiōē expedito. ¶ Quod intelligimus si simplicitēr est dic tum in inuestitura, vt collaterales succe dant heredes in casu, quo sub verbo haere des collaterales cōprahēduntur, vt est in regno p cōst. ut de successiōibus & p hoc tex. sed us si sint limitatę personae: quia tūc persona vocatę tenore inuestiturę trib

succederent: & non alii (exceptis eorum descendentibus) quia aliquo iure nõ probatur, quòd vltra succedatur, & repugnaret inuestitura, cuius tenor principaliter semper est attendendus. c. j. de duob. fra. de nouo bene. inuesti. Bal. & Andre in. c. quĩ de prohi. feu. aliena. p lothar. Soci. in cõsi. 103. nu. 23. vo. 2. vbi dicit, quòd licet feuda ad trãsuersales regulariter non transeant. c. j. §. j. de succe. fratrũ: tñ si ex forma inuestiturae transuersales vocentur, debent admitti, & inuestitura attendi debet. c. j. de duob. fra. à capi. inuest. vbi Bal. cum concord. ibi.

217 ¶ Vel intelligendũ est, cũ feudũ de nouo cõceditur iure antiqui, auiti, vel paterni feudi, vt tunc transuersales succedãt, vti vocati ex tenore inuestiturae: nam quatenùs concedens vult, vt feudum nouũ habeat, vt ãtiquum, censetur voluisse: vt frater, & ex eo descendentes succederent: quĩ si feudũ verè esset antiquũ, quod tũnc dicitur: cùm ab aliquo ascendẽte, & nomen gentium habente quaesitum est, iste frater, & eius descẽdentes succederent, vt descendentes à primo acquirẽte, ita et succedẽt cũ feu. ẽ nouũ, et nãm hẽt ãtiqui, p hec verba iure antiqui feudi ex voluntate concedentis: siquidẽ princeps facere potest, vt in feudo nouo frater fratri succedat. c. j. §. cùm verò corradus de his qui feu. dare. po. et hoc, vt verba cũ effectu intelligantur. c. si papa de priuile. in v j. Ita in indiuiduo cõsuluit, vt nepos ex fratre in tali feudo nouo iure antiqui feudi concesso succedere Marc. Ant. Nattã in cõ. 467. uisa inuestitura & consi. seq. non diu per totũ. qui dicit rem claram esse, & ità cõsuluisse Ias. in consi. p° lib. 3. ex mente Alex. in consi. 10. vo. 2. quod intelligẽ dũmodo q; cõcedens sit talis, qui de nouo antiquum feudũ facere possit, vt princeps: non praelatus. Brun. in cõ. 40. contra do. Gabrielem nu. j. inter consi. feuda.

¶ Sed si aliquo modo collaterales in inuestitura cõprehendũtur, ita ut deinde talis dispositio interp̃tetur, vt collaterales vsq; ad septimum gradum succederẽt. d. c. j. §. & quia. de his qui feu. da. po. tunc ex forma inuestiturae, ita à iure interp̃tatae, & nõ ex natura feudorum succedunt.

¶ Verbalis ẽ & sine effectu remanet illa differentia, quã cõstituũt doc. inter feudũ antiquum, & nouum circà successionem collateralium, vt sentit et Curtius in loco praeallegato. & par. 3. de suc. transuer. nu. 4. ver. successiuè qui dixit aduertẽdum ẽe in hac materia: magnã mẽte differentiã inter feudum antiquum, & nouum, vt trãsuersales in feudo ãt quo regulariter succedunt: & nõ in nouo, & Petrus Gregorius in tracta. conces. feudo. p. 5. q. 4. qui dicit primũ effectũ cognitionis feudi antiqui & noui, vt in antiquo succedat trãsuersalis: in nouo non: nam transuersales dicuntur respectu vltimi morientis: sed nõ respectu primi acquirentis.

¶ Iure vero praesentis. c. si aliquẽ simili m° nullus resultat effectus, cõi recẽta opinione, quòd in feudis ãtiquis succedatur vsq; ad septimum gradum, quam testatur Peris. in cõ. 23. vol. j qñ tã in feu. nouo, q̃ in ãtiq° vsq; ad gradũ trinepotis succedit p hunc tex. & clarius p c. reg. Federi. constitutionem. G. de Pern. in cõ. 12. in q. terrae heracliae col. 10. & seq. ver. quia in cõ & in cõ. 5. uidi processum, ver. & sic cessat refert. & seq. Pet. Grego. in d. tra. p. 5. q. 4. ver. in feudo verò antiquo.

¶ Cum autẽ de ascendentium successione agitur, nulla itidẽ est differentia inter antiquum & nouum feudum: descendentes enim in vtroq; feudo in infinitũ succedunt. c. j. §. et quia de his. qui. feu. da. po. quod non mutatum neq; correctum est per hoc cap. litem.

¶ Sola remanet differentia inter feudum antiquum & nouum in casu, quo de descendentium successione tractatur inter ipsos

218 ascendentes: nã ascendẽtes regulariter in feudo nouo non succedunt. tex. est formalis in. c. j. in prin. de na. suc. feu. nisi pater feudum in manibus domini renũciasset, eo pacto, vt filium inuestiret, ea conditiõe, vt moriẽti filio pater succedere posset: Iacob. de Ardizo. in. c. j. de na. succe. feu. arg. l. pater, qui in fin. C. de emancip. liber. quem Alua. & cae. ibi. sequũtur. quo casu pacto succedit, sicut quilibet extrãe° succedere põt. c. j. d feud. nõ hab. pp. nãm

¶ Et nisi fili° ẽẽt inuestitus cõtẽplatiõe & amore paterno, seu pp seruitia pris Iaco. d. Ardiz. in t° de suc. feu. sub. rub. ã ascendet. suc. arg. l. dedit dotẽ. ff. d colla. bon. l. auus. ff. d iure do. l. fin. C. d usufru. et cõco. p Cur. in tract. feu. p. 3. q. 2. vbi hãc limitationẽ intelligit. sm. no. distinctiõem Bar. in. l. sed si plures. §. in arrogato. ff. de vulg. & pupil. sub. ubi dicit p onere singu. doctri. quã oẽs exclamãt, dicẽtes, quòd Bar. alibi non fuit

non fuit melius loquutus, ponendo tres causas proximam & immediatã, remotã & mediatam, & mediatam, sine qua non fuisset in esse producta.

219 ¶ At in feudo antiquo ascendentes siue per directã, siue per transuersalem lineam coniũgantur vsq; ad septimũ gradum succedunt. Iacob. de Ardiz. sub rub. an ascenden. succe. per tex. in c. j. in pri. imp. loth. cug. pap. in si. quod est expeditum in ascẽdente transuersali, vt succedat sm Affl. in c. i. nu. 6. de na. succe. feu. vbi asseuerat, q; inde patruus nepoti succedit. vt in d. c. j. sm vnã lecturam imper. lotha. cum concord. ibi.

¶ In ascendente verò per lineam directã casus contingere potest si filius patris voluntate, qui eum emancipauit, de feudo inuestitus fuisset, dũmodo quòd pater ius suum non refutasset, & sic non iure successionis: sed antiquo iure suo succederet. arg. l. filio et l. filius. §. i. in fin. ff. de lib. & post. & l. ab hostibus. C. de cap. & postlim. reuer. sm Alua. in d. c. i. de na. successio. feu. qui dicit hanc esse mentem Iacob. de Ardizo. refert et seq. Curti. in loco nuper cita to p. 2. q. 1. no. 45.

¶ Nisi feudum antiquum filio aliunde peruenerit, q̃ ex successiõe alicuius ex parte patris. puta si feudũ maternũ antiquũ extiterit, in quo filius successit: quia tunc pater filio sine posteris decedenti, non succedet. Afflict. in d. c. 1. no. 8. de nã succe. feu. per illum tex. ibi (paternam uoco quod quis ex superioribus suis acquisiuit). i. filius. qui vult succedere. c. j. de gradi. & citat Andre. ibi & in constu. regni. si quando lib. 2.

220 ¶ Secundus effectus est circa acquisitionem: feudũ quippe ãtiquum mediãte successione quæritur. c. i. de feud. merchi. c. sciendũ de feu. cogni. Licet pen debet renouatio inuestiture infra annum & diem. c. j. in prin. quæ fuit primã causa bene; ami. Bal. in l. j. col. j. ff. de rer. diui. & vide Paris. in consi. 22. nu. 14. vol. j.

¶ At hodie p capregni regis Alfonsi sub rub. de inuesti. & homag. nu. 452. fo. 119. baro tenetur & fidelitatis iuramentũ præstare; & inuestiturã capere à viceregem. vel eius locumtenente, infra annum, & diẽ à tẽpe mortis baronis, & licentiã obtinere à curia, vt homagium à suis vassallis recipere possit, absq; aliter' q̃ statis intimã tu: alioquĩ in pœnã incurrit ad amittẽdũ redditus feudi comitatus vel baroniæ unius anni, & illi fisco applicantur.

221 ¶ Feudum uerò nouum sine inuestitura de iure feu. quæri non põt. c. j. quib. mo. feu. conce. potest. sm Curti. Iuni. in tract. feu. p. j. q. 8. no. 7. ver. primus effectus.

¶ Sed in regno feudum nouum aliqua non quæritur inuestitura: sed priuilegio cõcessionis in feudum, & literis executorialib' de ponendo in possessionem. Andr. in c. j. §. naturales alias si minori in principio si de feu. fue. cont. secundum Gul. à Per in primis not. col. 7. versi. not. q; aliud est inuestitura & in cõsi. seq. in fin. Pet. Gre. in tra. conc. feu. p 5. q. 4. ver. tertius effectus, vbi citat et Ias. in plu. feu. col. 26. ver. 6. spe, quod intellige, vt suprà in plud.

¶ Tertius effectus est: circa probationẽ nam ad probandam inuestiturã feudi noui nõ admittuntur nisi pares curiæ. c. j. q° testi. sũt. ne. ad. ☞ pares. i. curiæ siue. curtis siue dñus quibus verbis tex. pmiscuè vtuntur, sunt conuassalli sub eodem dño cõstituti c. 1. §. j. quid sit inuestit. c. j. §. j. si de inuest. inter do. & agna. sm cõem opinionem, quã testatur Io. Am. in c. imperialem. §. præterea nu. 8. fo. 166. de prohi. feu. alien. p Feder. vbi sanè intelligendum subdit, sm Innoc. in c. cæterum de iud. in glo. magna, vt sint vassalli respectu litigantiũ, et tãtæ authoritatis, & similia habeant feuda, vt si litigantes sunt comites, vel barones, quòd pares sint ẽt comites, vel barones. & ẽt pares debent esse tales, qui alias iurauerint fidelitatem. c. j. in fine de cõtro. inuest. apud pares cur, term. dicit glo. in d. §. preterea in verbo, qui pares circa pu ver. ita tñ q; ipse vassallus.

¶ In feudo aũt antiquo admittitur testes
222 ẽt extranei. d. c. j. quot teste. sunt neces. ad prob. nouam inuest. et diuersitatis rõem ponit tex. in c. j. §. ideirco d nõ feu. sm eundem Cur. in d. p. j. q. 8. & Pet. de Greg. in d. p. 5. q. 4. ver. quartus effectus.

¶ Vbi prædicta intelligit in feudo nouo pcedere si pares curiæ. i. cõuassallos litigãts habuerit, aliqui p extraneos probare poterit p d. c. i. in prin. de nõ feu. & in feu. antiquo intelligit, dummodo, q; extranei testes nõ sint fœminæ: ☞ qm fœmina
223 rum testimoniũ in feudis nõ admittitur Bal. in d. c. j. ex q° dicit in ferre Rom. in. l. admonẽdi col. pe. ff. de iu. iur. q; in cã feu.

si mulier probat per vnũ testem omni ex
ceptione maiorem, sibi iuramentum in sup
plementũ probationis nõ defertur: quia
illi tũ defertur, qui testis esse potest in cau
sa feudali:
¶ Quintus & vltim⁹ effectus (vt optimo
fine hoc verbum antiquis claudatur) est
224 circa aliẽationẽ. ☞ Et in feudo hereditario
non est differentia inter feudum antiquũ,
et nouũ: nã de iure cõi feudorum vtrunq; tã
antiquum, q̃ nouum feudũ hereditarium
si alienabatur in agnatos vlteriores absq;
principis & proximioris assensu, alienari
poterat. Parisi. in 9°. 2. redẽptoris vol. 3. ex
latè traditis per Io. Campeg. in 9°. xi. post
totinter 9°. Bruni. & aliorum quos ibi citat.
❡ Et sinè expressa dñi licentia alienatio erat
ipso iure nulla. c. 1. §. & si clientulus ante si.
de aliena. feu. c. denique que fue. prima. cau
sa bene. ami. c. imperialẽ de prohi. feu. alie
na. p fed. ❡ Et rõ est pp proprieta
tẽ, quã dñs hẽt in feudo, vt no. Andr. in
c. 1. §. denique quã. olim. feu. aliena. po. cui⁹
interesse vertitur in alienatiõe, tum respec
225 tu personarum ☞ quia concedendo feudũ
rex videtur eligere vassallũ, & eius descẽ
dentes seu familiã quietã & paratã in se ui
tiis sibi exhibendis, vt no. declarat Oldra.
In 9°. 178. factum tale. & consi. 187. col. i.
vbi de non debet alium vassallum habere
q̃ eum, de quo cogitauit. c. i. de duob. fratri
bus de n. vbene. inuesti. Bal. & Angel. in
consi. sanctissi na Regina col. 1. item, ne do
mini securitas diminuantur. c. i. de prohib.
feu. aliena. per Fede. sm Io Aloy. de Septi.
in. c. volentes in prin. ¶ Postq̃
etenim domini licentia feudum alienatur
venditor in totum desinit esse vassallus ne
q; in eo remanẽt aliquæ reliquiæ, quò ad iu
ra feudi; & perindè est ac si nun q̃ feuda
tarius fuisset, quò ad ipsum feudum, quia
hoc dñus habuit in mente, qñ licentiam
dedit alienãdi. Freccia in tract. de subfeu.
baro. q. 6. lib 2. nu. 7. fo. 177.
❡ Rõ verò quare feudũ nouũ hereditari
um alienari poterat absq; agnatorum assen
su est: quia nihil est tã nãle, q̃ vt res eo vin
culo, quo ligata existit dissoluatur. l. nihil
tã naturale. ff. de reg. iur. sm Andre. in c.
1. si vt de successio. quẽrefe. & seq. Affl in
c. 1. nu. 14. de aliena. feu. patet. consensu si.
primi acquirentis agnatis ius quesitũ fuit,
& contrario eius consensu posteà dissolui
tur. l. si mihi. & titio. ff. de ver. ob. Bar. in. l. q
Rom. §. Flauius. ff. eod. t°:
❡ Sed rõ: quare feudum antiquũ heredi
tarium solo principis concedentis assensu
& absq; agnatorum licentia alienari pote
rat: est quia ius quæsitum agnatis est spes
& non re. quo casu non est probabile nec
cõsiderabile. vt cõmuniter traditur p doc
to. & presertim moder. repe. in. l. gallus. §.
et quid si tñ. ff. de lib. & posthu. de quibus
meminimus suprà in verb. maior natu. in
q. de legitimato & in terminis latè tradit
Io. Campeg. in d. consi. xl. inter con. feud.
sm eundem Parisium in d. consi. 2. vol. 3.
226 ☞ Alia etiam est ratio: quia proximus
agnatus antiquũ feudũ hæreditariũ cum
ius & nomẽ hæredis habere nõ põt, hære
dis dicimus vltimi morientis Frecc. in tra
cta. de subfeu. baro. lib. 3. ver. decimo, vbi
feudum, arg. l. fin. c. de impub. & aliis sub.
& dicit nota. Andr. in. c. 1. de successi. feu.
☞ & hæres venire nõ põt contra factũ
defuncti. l. cum à matre. C. de rei vendic.
Affl. in. c. 1. in prin. de agn. ☞ siquidẽ in
hæredis & defuncti psona vna, & eadẽ in
iudicatur, in auth de iureiu. à mo. pre. in
prin. & sicut defuncto contra factum pro
priũ uenire non licet. l. post mortem. ff. d
adopti. ita, & nec hæredi contra factum d
functi venire conuenit. l. 2. ff. de ver. ob. tex.
in terminis in l. feta. ff. de euicti. cũ cõcor.
p Affl. in d. c. 1. an agna.
227 ❡ Sic q̃ iure feu. nõ agnatorum: sed prin
cipis duntaxat assensus in feudi hæredi
tarii alienatiõe requiritur. Hinc dicit Frec.
in tracta. de sub. feu. baro. lib. 3. ver. 20. qñ
feudum un. ☞ quòd feudũ hæredita
riũ ẽ verè res pria defũcti sub regula iuris fe
udali, q⁹ ad dñũ. q⁹ assentire ab allodio nil
differt. citat Andre. in. c. 1. col. 5. ibi in ta
li feudo sicut burgensaticis, sic erit succes
sio de na. suc. feu. quẽ ad hoc allegare dicit
Deci. in consi. 391. vol. 2. sed de allodio dis
ponit pro ve vole. l. sed si lege. §. consuluit
de peti. hæred. q̃ sic de feudo, cum dñus p
stat assensum.
228 ❡ De iure verò constitutionum regni
non valet aliẽnatio feudi: nisi specialiter
regis assensu confirmetur. cõsti. cõstitutio
ne diuæ memoriæ lib. 2. & sic à iure feu
dorum dissentire videtur. q̃ tñ cõstitutio
xxx. modis limitatur p. Frec. in tra. de su
bfeu. uer. pluribus aũt modis fo. 210. vbi
ẽt in materia assensus subd 7. 34. q.
229 ❡ At hodiè in regno iste principis assensus
in feudi

In feudi alienatiõe ẽ remissus p.c.volẽtes,
quod his verbis disponit:
Statuimus, quòd comes, baro, nobilis, seu feu
datarius quilibet feuda tenẽs à n̄ra curia, seu
quãdã partẽ feudi, absq. permißiõe seu licẽtia
celsitudinis nostræ feudũ suũ integrum, seu quo
dã partem predictam poßit pignorare, ven
dere, donare, permutare, & in vltimis volun-
tibus relinquere, seu legare, & quolibet-
alienationis titulo transferre, in unam, idẽ um
eandemq; personam digniorem, vel æqua di-
gnã, seu nobilem, sicut venditor seu alienator
ide & extiterit præterquam in ecclesiam, & ec
clesiasticas personas, dũmodo & c.
Et cõiter oẽs tenent, vt Io. Aloy. Seo. in
d.c. volentes in.3.effectu in pri. vbi dicit,
quòd hodie quia concessus est præstitus
per.c.vole. valet alienatio feu.nõ solũ nouis
sed ẽt antiqui indubitàter, licet hæreditariũ
feudum erit, ubi nõ solum p° acquisitori
verum ẽt extens citra primũ acquisitorẽ li
cẽtia est præstita, ita etiam concludisse di
cit in declaratione formæ pro se, & hære-
dibus.
¶ Prædicta tamen intellige, vt assensus li
cẽtiaq; regis intelligatur remissa, quò ad
hoc, vt non sit cõtractus, & nõ vẽditor incl
dat in cõm̃issum, alias requiritur principis assensus
alienando.
230 ¶ At propter multa principis assẽsus neq;
hõẽtia in feudi alienatione hodie exigitur.
Primo n. principis assensus in alienatiõe
exigitur, vt Rex p̄sonã feudũ recipiẽtẽ ha
bilitare videatur, ut æque digna persona
censeatur Guliel. de Perno in consilio.4.
quẽdã serenissimus in fin. do. meus pro
pa. in c. volentes no.11.q.15.qm̃ c. volen
tes alienationem in æquæ dignam perso
nam fieri permittit, vt patet ibi: dignio
rem vel æquè dignam.
231 ¶ Aliquè digna quidẽ persona cẽsetur res
pectu venditi feudi: & nõ aliarũ qualita
tum, quæ in venditoris persona concurrũt,
puta si comes vendit minimum feudum,
nõ per hoc ipse emptor debet esse comes.
dat Blas. Lancea in d.c. volentes no.5. ar
gu.l.1.§. si tũ plures. ff. de lib. ex. sed sufficit
ut quod sit nobilis c. si vnus si de feu. de
fuer. cohæreditur. ita prædictum tex. intelli
git, & subdit ẽt querendo an fœmina eque
digna dicatur postq per.c. si aliquem voca
tur, ut cõcludit, quod nõ, nisi pro dote fem
quando
dum sibi assignaretur. & vide M. Freccia
in tracta de subfeu. baro. lib.2.q.23.fo.152.
vbi tradit qualitates, quę debent interueni
re in eo, in quem fit alienatio, vt rex præ
stet assensum.
232 ¶ Secundo regis assensus in alienatione
exigitur, vt emptor fidelitatis iuramentũ
233 prestet, & quod p̄sonaliter p̄stat tenetur
si potest, alias si nõ potest, puta quia fit ab
sens, vniuersitas, pupillus, vel similis, sub
fidelitate præstari p procuratorẽ, syndicũ, tuto
rem, curatorem, & similes, glo. in c. j. in ver
bo, infantia & verbo absentia quo tẽp°
re miles inuesti. per. vbi Bal nu.6. ẽt.7. idẽ
Bal. in c. j. §. sed vtrum per quos fiat inue
sti. Roman. & Alexan. in. l. cui bona. §. si e
alienatio. ff. de dam. infect. do. meus prop.
in.c. volentes no. xi. q.13.
¶ Tertiò assensus curiæ interuenire debet
in alienatiõe, vt notitiam habeat ipse prin
ceps de feudi alienatione, & deliberare
possit infra mensem à die notitiæ: si illud
pro decima parte minus emere voluerit,
& venditori pretium illicò soluere, vel po
tius decimam eligere. vt patet in d.c. volẽ
tes, & ita hodiè seruari dicit ibi do. Blas.
Lan. no.3.
234 ¶ Hæc nẽpè decima ad similitudinẽ est
quinquagesimæ, quæ in alienatione em-
phyteutis soluitur domino directo, & unũ
q; releuium nũcupari põt, quasi releuans
eum, cui soluitur. Andre. in c. j. §. mulier
no.14. de cap. cõrrad. sed in regno releuiũ
vocatur: at lex introitum appellare vide-
tur glossa in verbo recepto in constituti
one post mortem libro .3. per tex. in l. his
verbis §. fin. ff. de leg.3. licet pro alio releui
um capi potest, vt per Mar. Frece in trac.
de subfeu. baro. in.2. aut. fo.182. sed in ter
minis istius releuij, quod quandoque lau-
demium, quandoq; tertiaria, seu quarteria
nuncupatur, quæ pro alienatione soluitur
tract. idẽ Fre. in d. tra. lib.2. ter.27 fo.179.
¶ Iste tñ respectu regis assensus nõ adeo
necessari° videtur quia & alio modo absq;
impetratiõe regis assensus in alienatione
235 ad curiæ notitiã peruenit põt. ¶ Præterim, quia
hodie extat prag. in regno, quòd notarij
conficientes instrumenta feuda tẽgentia te
neantur eodẽ die conseruatori regni, si tñ ibi
resideat mag. cur. notitiam dare, et si non
resideat, secretis terræ & ciuitatis, vbi no
tarij fuerint nuntiare debent, & ipse secre
tus ipsi cõseruatori notificare, ad effectũ,

vt curia percipere possit ius decimæ, & tarem: sed ante hanc pra. fuit. c. in reg° reg. Petri ad l eutrandũ nu. 4. fo. 42. sub t° de notar. qui contr. releu. conf. vbi similiter notarius pœna imponitur, si infra mensem à die celebrati contractus, notitiam regię curiæ, vel secreto non dederint, & barones si infra trium mensium spatium silentio nubilo pertransierint, ius releuij occupantes, in dupli pœnam eius, ad quod curie pro iure releuij tenentur, incurrunt.
236 ¶ Et ius decimæ soluitur fisco de pecunia, integre venditionis feudi, et etiam permutationis, quando in permutationis contractu interuenit pecunia: sed non in alijs alienationibus, secundum do. Blas. Lan. in d. c. volentes. no. 7. per idem met. c. volentes, quod alienationis species enumerando, tamen prouidet, quod de pecunia venditionis, & permutationis cum pecunia soluatur decima fisco, cuius verba hic transcribere non grauabor.

Dummodo de pecunia venditionis ipsius integrè decima fisco nostro soluatur. Ita tamen, quod tempore venditionis feudorum huiusmodi, maiestati nostræ liceat pro pretio venditionis ipsius conuento inter contrahentes eosdem dictum feudum emere. Ita quod si infra mensem vnum à die, quo ad notitiam nostram peruenerit numerandum, feudum prædictum, vel quotam partem pro dicto pretio duxerimus emere, & pretium soluere, vt prædicitur, venditio valeat, & sit firma, nunquam per nostram curiam in posterum infringenda. Si vero feudum in permutatione deuenerit, & pecunia interuenerit in permutatione prædicta: quod de pecunia ipsa in recognitionem nostri dominij in feudo vendito, seu forsitan permutato, decimam habeat fiscus noster, & nostra maiestas ab emptore prædicto recipiat fidelitatis & homagij tamquam à barone, seu feudatario solitum iuramentum. Sed si alio, quam emptionis titulo feudum prædictum alienari contigerit: vt prædicatur persona illi, qua fuerit alienatum infra annum numerandum à tempore alienationis ipsius, nostram adeat maiestatem, & in manibus nostris fidelitatis & homagij pro feudo prædicto præstet solitum iuramentum. In hu tamen &c.

¶ Secundò mouetur: quia si d. c. prouideret, vt de pecunia venditionis solueretur decima, d. verbum (venditionis) vti genus ponendo, comprehenderet omnes alienationes, vbi non interuenit pecunia, puta donationem, & simil. quod non esse dicendum ait. & pro hoc dicit esse nec. doct. glo. in l. f. in. de pd. cur. lib. xi. & eam sequi Bal. in. c. 1. in fi. de alie. feu. & in. c. 1. §. nã p quos fiat inuest. Andr. Iser. in. c. imperialem in prin. col. 2 & 3. de prohi. feu. alie. p feder.

¶ Tertiò apparet, quòd loquatur tantum in venditione: & non in alijs alienationibus: quia prouidet, vt curie pro eodem pretio deducta decima parte facultatem habeat feudum emendi, quod non cadit in alijs alienationibus quod nec in permutatione hoc ius sibi reseruat. & hanc dicit sibi videri veritatem, & intentionem d. c. volentes.

¶ Tametsi si sin plicites verbum (venditionis) prolatum fuisset, vt genus: & non vt species, vt fuit prolatum, comprehenderet omnem speciem alienationis, vt est tex. in. l. statuliberi à ceteris. § fin. ff. de statuli. l. sicut. §. venditionis. ff. quib. mo. pig. vel hip. sol. & in. l. voluntas. C. de fideicom. &
237 in. l. 2. C. de vsucap. p emp. ¶ Ex quo infert, quod de contractu diuisionis feu. non soluitur decima, sicut nec laudimium in emphyteusi. l. & ideò, vbi Bar. ff. de cond. fur. & add. in laudimio Ias. in. l. fi. n. 47. ve. 7 q. C. de iur. emph. qui ait ita communiter doct. tenere in d. l. & ideò. ¶ Nec decima soluetur de contractu donationis feudi, vel si in vltima voluntate feudum relinquatur, sicut in laudimio debito proprietario ex emphyteusi aliter determinet glo. & Bal. col. 2. in. l. 3. C. de iu. emph. Bal. in. c. literę col. penu. in fi. de dila. et adde ad hoc, quod laudimium debeatur ex donatione, Ias. in d. l. fi. n. 68. G. Papa. q. 48. ¶ Licèt rõis identitate extendatur ad dationem in solutum. vt ex datione in solutum feudi decima fisco soluatur: quià datio in solutum similis est emptioni & venditioni. l. eleganter. §. fin. ff. de pigno. act. do. l. à diuo pio. §. si pignora. ff. de re. iudi. Et extensio in feudis identitatis rõe admittitur. c. 1. §. porrò. vbi Bal. quem tex. ad hoc sollenne ait. q fit. p. ca. bõ. a.

¶ Et idem concludit in datione feudi in solutum necessaria per curiam, vt ex ea ius decimæ fisco soluatur per. c. volentes, quod dicit loqui in omni casu in prin. ibi (contingentibus emergentibus pro tempore necessitatibus) & ita in regno ipse do. Blas. seruari
238 asseuerat. ¶ Quod intellige procedere: si iste, cui datur feudum in solutum non fit de comprehensis in inuestitura: alioquin decima

decima non debebitur; sicut dr de laudi-
mio, quod solui nõ debet, cũ res emphy
teutica alienatur in eum, qui est de compre
hensis in inuestitura et concessiõe rei em-
phyteuticę, ad quem post mortem ẽphy
teutæ res emphyteutica est peruentura. Cra
uet. in d. c°. 215. nu. 9. p no. p Ias. in d. l.
fin. col. 12. ver. iuxta proximam q. C. de
iur. emph. Rip. in . l. qui Romæ . §. duo
fratres col. 10 in fi. de ver. obl. Bru. in c°
.43. col. 3. in . 3. dubio & c°. 44. circa fin.
239 & alia cõgent. ¶ Licet autem loqr. s de vẽ
ditione, vel in solutũ datione, de volunta
ria & non de necessaria intelligi debeat, vt
solẽ uter probari d ci per Alex. in cõsi.
33. redemptionis, visο themate vol. 3. adde
Crauet. in d cõsi. 215. nu. 4. ¶ Et licet ius.
laudimii, quod omni ex alienationis con
tractu soluitur, necessaria ex alienatione
non soluatur: d. l. & ideò, vbi doct. ff. de
cond. fur. l. 2. vbi adde Ias. nu. 48. C. de
iure emphy. ¶ Et idem concludit ipse
do. Blas. vt decima fisco soluatur ex feu-
do pro d. ve constitu . . . si feudum æsti
240 matum p dote datum fuerit rõe quia res
si æstimata in dotem datur; emptionem,
& venditionem facit. l. in æstimatis. ff. so.
ma. Ad hoc tñ aduerte, q laudimiũ ex re
emphyteutica data in dotem, siue æsti
mata, siue inæstimata, non debetur. Ias.
in d. l. fi. ver. nono q. nu. 49. C. de iur. em
phy. Bru. in c°. 44. col 2. in . 3. dubio qui
loquitur in casu magis dubio, qñ est con
uentum inter dñum directũ & emphyte
utã, q laudimiũ solui debeat dño, quocũ
q modo res emphyteutica alienetur. Fm
Crauet. in d. c°. 215. nu. 6. & seq. vbi rõem
assignat: quia semper est alienatio neces
saria. Et intelligit hoc procedere: qñ pr
alia nõ hẽt bona, vndè filiam dotet, aliàs
non necessariam: sed voluntariam aliena
tionem esse inquit, & consequẽter laudimi
um deberi, ex traditis p doct. in auth. res
q. C. cõis de leg. vbi pr filiam dotare nõ
potest de bonis fideicõmisso subiectis, si
sunt alia bona, & no. Corn. in c°. 3. col. 2.
circà mediũ lib. 2. ¶ Et idem vult ipse
do. Blas. si pro quantitate dotis restituen
dæ feudum in solutum detur, vt fiscus de
cimam recipere debeat, vt in fi in. de laudi
mio vult Spec. in t° de loca. §. nũc aliqua
241 nu. 17. Saluiu d. l. 3. C. de iu. emphy. Ve
rum; q de alienantibus, et adiudicantib°
sibi feuda pro dote vsq; ad summam . . .

ciatum. xxx. quolibet anno (subdit) excep
tionem iuris decimæ concessam esse p . c.
reg. Alfon, itẽ in supplica il detto Regno
sub t° de non solu. decimis. Et respec
tu curiæ inquit, quòd emptor hanc deci
mam fisco semper soluere tenetur: cui
statu. mandans gabellã ex contractu sol
ui, si non apparet p quẽ solui debeat, emp
tor & acquirens: & non venditor eam sol
uere tenetur. Bal. in l. 3. §. in fine in col. 2.
ff. de ædil. ed. p tex. in . l. detur in fi. ff. de
ædil. ed. & in rub. de reb. cred. c. 1. glo. in
verbo accipere. C. de iur. emphy.
242 ¶ Sed vt ad id redeamus, vndè incepim°
verè in regno releuium diuersum est à de
cima: nam ex contractu donationis, vel
diuisiõis feu. ius releuii curię soluitur, sta
tim pleno iure possessione adepta, nõ ex
pectata morte donãtis, vel diuidẽtis: nisi
retẽtus fuerit vsufru. qa tũc mors retinẽtis
vsufructum expectatur, donec vsufructus
cum pprietate consolidetur, vt habetur in
. c. regni Reg. Feder. fraudibus nu. 110. fo.
. 35. sub titu. de iure releuii quod locũ hẽt
in cõtractu dotis, pmuta. vẽditiõis, & ali. si
cũ quoque tñ° consti erit in fraudẽ curiæ .
tales alienationes fore factas vt in fin. d. c.
continetur & patet in. c. reg. Io. itẽ suppli
ca nu. 67. fo. 174. sub titu. quòd p aliena.
feu. nõ solu. ius releuii & dec im. in rub. & in
fi. vbi hẽtur nõ soluatur releuiũ, neq; in ca
su suo decima. ¶ Et hec releuii q° m° sol
uitur, tàm p descẽdẽtes, q̃ p trãsuersales
vid. c. R. Mar. studiosa n. 56. fo. 62. sub t°.
de releu. soluend. et q° m° soluan. & . c. reg.
Iohannæ tẽporibus nu. 66. fo. 173. sub titu
lo de iure releuii soluendo p trãsuersales.
243 ¶ Limita tñ non esse necessarium regis
assensum pro dicto effectu, vt decima sol
uatur fisco, si alienetur feudum, gabella,
territorium, vel alia res concessa ad fran
cum allodium sine aliquo seruitio militari:
quia tunc, nec ius releuii, nec ius decimæ
fisco solui debet, vt in. c. regi. Iohan°. item
supplica n. 67 fo. 174. sub. titu. quod pro
alienatiõibus feudorum non soluatur ius
releuii, & decimæ.
244 ¶ Quartò regis assensus in alienatione
requiritur, vt cesset regula, q resoluto iure
datoris resoluitur ius accipientis: puta si
feudum pro te & hæredibus tuis ex corpore le
git. descen. alienetur, & mortuus sit vendi
tor sine descendentibus, feudum aperire
tur curiæ: sicut si alienatum non fuisset, &c.

dicta reg. resoluto iure datoris resolui tur ius acceptoris.l.lex vectigali.ff.de pi gno.c.).§.rursus quibus mo.feu.ami.c.). §.si quis & .§.fin.de contro.inuesti.facit.l. si is cui.§.hæres.ff.quemad.serui. ami G. Per.in consi.14.in si Pet Gre.in tracta.cõ cessi.feu.p.3.q.15.in prin.

Ⅽ At si principis assensu cõtractus confir matur, cessat.d.regula & intelligitur feu dum cõfirmatum in persona emptoris p eo & hered. de suo corpo.legiti.descẽdẽt. & nisi deficiẽt.bus descẽdẽtibus emptoris non aperitur feudum curiæ, & nec sufficit ad hoc legis assensus:sed requiritur exp̃s sus ipsius principis assensus.ita tenet do. meus.do.blas Lancea in.c.volẽtes no.). qui duobus mediis hoc probat.

Ⅽ Primò quia tũnc alienatio feudi nõ ex persona alienãtis: sed ex persõa emptoris resoluitur, quandò alienatio fit in casu si cito cõsensu legis,& cum eo consẽsus hõ minis ẽt concurrit.tunc .n. secumnõ hẽt regula prædicta resoluto iure datoris &c. per tradita per doc.in.c.).qua. olim feu. aliena.po.in prin.&.c.i.§.rursus quib.mo. feu.am.Bal.post Cy.in.l.2. §.sed quià.C. communia de leg.Andre.in.c.).qui suc. tene.glo.in.d.l.lex.vectigali, quæ loquitur in feudo Andr.& Præp.in.c.).§.quid ẽ de inuesti.de re aliena.fact.idem Andre.in.c.).§.sed nec est alia quæ fit prima causa bene.ami.vbi expressim hanc differentiã de prouisione legis, & hominis tradere dicit,& ita subdit intelligi tex.in.c.).§.rur sus.quib mo.feu.ami cum simil.

245 Ⅽ Et assensus seu licentia alienandi data per.c.volentes est legis assensus, qui nihil aliud operatur, q̃ vt alienatio valeat sine metu caducitatis:quià olim licentia prin cipis in alienationa specialiter requireba tur,vt est dictum: sed nõ operatur,vt accep tor efficiatur vassallus cum diuersis qua litatibus,quàm esset in persona alienantis q. vt siquidem alienans ius tantùm,quod ipse habet transferre in emptorem et non plus.l.nemo plus iuris.ff.de reg.iur.vt si feudum nõ liberum:sed qualificatum pe nes se habeat,cum eiusdem qualitatibus in acceptorem trãsferat,vt tũnc feudum finiatur in persona acceptoris, cũm finiẽ dũ veniebat in persona venditoris,vt moe tuo venditore, sine descendentibus feu dum curiæ aperiatur, & non attendatur persona nec descendentes emptoris.Cy & Bal.in d.l.2.§. & quià C.communia de lega. ¶ Item in alienatione semper venit ius alienãtis tantùm .l.quæ tabernas .ff.de contrahen.empt.l. si domus.§.fin. de leg.).Bal.in.l.3.q.14.de rescind. uen. cum concorda. et iuribus per Andre.in .c.).qui suc.teneant.

246 Ⅽ Secundò mouetur:quia regula:resolu to iure datoris &c.locum habet cum in a lienatiõe principis assensus adest cum cla uuribus curiæ semper saluis quoniã talis consensus non operabitur:nisi v alliditatẽ alienationis concessionis eorum, quæ ex presse continentur.c.).fm.unam lecturã apud quem.vel quos.vbi Matt.Laud. Pr po.& cæte.ple ius Andr.in d.c.).qui succ. tene.& in.c.imperialem de proh.feud.alie na.per fed.vbi Alua.& Præpo.idem Præ po.in d.§.quid ẽ.

Ⅽ Sed alienandi licentia per.c.volentes concedit:r absq; iurium curiæ læ sione,er gò sequitur,quòd per simplicem consessũ alienandi per c.volentes traditum nõ est cautũ acceptori, q resoluto iure datoris, nõ resoluatur ius acceptoris, & cũm ha buisse in facto,dicit hãc partem tenuisse, & exindè etiãm apprebatam ir venisse p Bernar.de Medico in secunda forma sue cessionis ab intestatò,qui ità asseuerare di

247 cit in pr̃ma forma cõcessiõ.a nõ hẽns filios, si alienat, deindè fine prole dece dat,curia reuocat feudum à quocunque nisi de expressa licentia principis alia, q̃ data à capitu.volentes alienet: quia vt dic tum ẽ d.c.nõ tollit formã concessionis .& propterea subdit idem do. Blas.q hodiè in regno à curia licentia ,seu confirmatio semper impetratur,vt tollãtur omnes dif ficultates. ¶ Adde tu hanc esse com munem opinionem doct.in.c.).qui.succ. te.quam testatur Camera.in.c.imperialẽ fo.7.in ilsa.k.vt domini assensus duo epẽ tetur , alterum , vt actus valeat in vltra illius,q alienauit:alterũ, ut valeat in infini tũ in persona ipsius,qui recepit feudum,& hæredum suorum,ità quidem,vt resoluto iure datoris non resoluatur ius accepto ris. ¶ Nec dicit obstare idem Ca mera.ibi in frã.r.quòd idem operetur legis & hominis assensus.l.fin.C.de fideius qa non ità lex,sicùt, homo succurrit: quia hõ mo consentit propter duo: lex aũt con sentit propter unum,sm Iser.in d.c.).qui succ. tene. & facit, quod ait Ma.Frecia in tract.

in tracta.de sub feu.baro.lib.2.in secunda
autho.q.vlti.nu.12.fo.180. quòd Rex prę
stando assensum in venditione feudi, cen
setur emptorē inuestire per praesumptam
donationem, quae insurgit ex assensu per
.l.obuenire.ff.de tes.tu.g.ni.Andre.in.c.
imperialem. quib.mo.feu.const.pot. & in aliis
locis,vt ibi per eum.

248 ¶ Ex quo inferri uidetur, quòd confirma
tio seu principis assensus, si in alienatione
feudi emaneret, cum clausula iuribus reg.
cur.semper saluis, vt semp fieri solet, fm
Pet. Greg.in tract.conce.feu. p.3.q.4. ver
si.hmiratm, nō operaretur, quòd resoluto
iure datoris, non resolueretur ius accepto
ris per praedictam siquidē in hoc ius reserua
tum censetur. Ma.Freccia in tract. de sub
feu.baro.lib.2.fo.182.n.10.in n.8 assensus,
quòd per assensum praestitum et clausula
forma feudi non mutata, & iuribus curię
& alterius semp saluis, non mutatur for
ma data à lege, vel ab homine. fm Bal.in
consi.275.lib.1.Pet.Greg.in tract.conce.
feud.p.3.q.12.versi.primus igitur effectus
vbi concludit, quòd si regis assensus inter
uenit cum clausula iuribus reg.curię sem
per saluis, resoluto iure datoris, resoluitur
ius accepto. Quia intelligitur rex praesti
tisse cōsensum sub his pactis, qualitatib⁹, &
conditionibus, sub quibus fuerat feudum
feudatario venditori concessum & ita for
maliter et in individuo decidere uit Andr.
in.c.1.col.3.& seq.ver et pōdiffes & ver, alii
dicunt in titu.qui suc.tenent. ¶ Nec di
cere potes, quòd principis assensus ita nō
operetur contra.c.si papa de priuileg. in
vi.&.l.si quis.ff.de leg.1.siquidē in operari
potest, vt persona aequè digna censeatur,
in quā fit alienatio, pro quo regis assensus
exigitur, vt dictum est supra.

249 ¶ Quandò regis assensus & licentia alie
nandi exigitur in regno, ex quo inde tractādo
forma feudi tractatur, quę mutari potest,
necessaria est ista licentia.c.volentes, Pet.de
Greg.in tract.conces.feu.p.1.q.8.qui tenuit
contra tho.Andr.in constitutione constitu
tionem de reuo.feu.alib.§. vbi vult, quòd sic
volente principe, primus acquisitor pōt
mutare formam cum clausula iuris fran
chorum, & rōe qui asserit ius est quęsitum
tertio consensu duorum. s. principis & pri
mi acquirentis, ita contrario praedictorum
consensu.s.principis & primi acquirentis
tollitur. Bar.in.l.qui rome.§.fi.ultim ff.de

verbo.oblig.
¶ At hoc verum non putamus: quia nō
est ratio diuersitatis inter alienationem, &
mutationem formae feudi, dummodo nō
250 resultet in praeiudicium dñi: ¶ sed si po
test quis alienare per.c. volentes, multo
magis poterit formā mutare, vt ait ēt do.
meus do.Bla.Lancea in.c.volentes pe.at
c.a arg.auth.multo magis.C.de sac.san.
eccle.& teriglmus supra q.i.ampl.i.& q.5.
nuncupantem Berna.de Medico in suo cō
pendio feud.de succes. ab intestato in se
cunda forma vbi post verba, quę ponuntur
ibi vz: item in ista forma concessionis filius
non habens liberos, si alienat, & deindè sine
prole decedat, curia reuocat feudum à
quocunq: nisi de expressa principis licen
tia alia, q̄ data à cap.volentes alienet: quia
vt dictum est.c.praedictum non tollit for
mā cōcessiōis, subdit hec verba dic, q̄ imò
tollit, & ita seruatur: sed hic loquitur in feu
do antiquo: non in primo acquisitore, vel
si loquitur in primo acquisitore procedit
fm opinionem eius qui tenuit, quòd pri
mus acquisitor non potest alienare vltra
formam: sed eius opinio non seruatur in
hoc regno. ex quibus verbis patet, quòd
tenet quòd. c. volentes tollit formam cō
cessiōis, & ius seruatur: nisi sit antiquum, &
inalienabile. igitur etiam formā quis p.c.
volentes mutare poterit.
¶ Nec tempus teritur in respondendo
traditis per Pet.de Greg.p.3.q.6.7.8.&.9.
quia ex supra & infra tradendis responsio
patebit praesertim ad doctri.Bar.in d.§ fi
nali, nec auth. Andr. sibi opitulatur: quia
loquitur ante tempora.c.volentes, quo tē
pore principis licentia in alienatione feu
251 di exigebatur. ergo nimirùm si et aliena
do et illam exigat. ¶ Hoc ità intelligēdū
est in casu, quo quis alienare potest, vt dixi
mus: secus si alienare non poterit: quia tū
nec & domini consensus sufficiet in prę
iudicium agnatorum c.1.de aliena. feu.paté.
& est dictum supra q.5.
252 ¶ Secundò licentia feu. regis assensus exigi
tur, si in plures gradus institutionis in feu
do hereditario feudatarius facere voluerit
in testamento: siquidem.c.volentes alie
nandi facultatem in vnam, eandem q̄ p
253 sonā tribuit, ¶ quę verba vnius psonę, &
corporis identitatem important l. cū in
quaeritur de exce.rei iudi.l.3.ccd.s.l.si idē
cū eodē.ff.de iuri.om.iudi.l. demonstratio

in fin.prin.de condi.& demo.non plures personas diuersis in temporibus,vt hic est in substitutionum pluribus gradibus. vz: vt,vno mortuo, alter succedat.

153 ¶ Secundò: quia legis sermo siuè permissio de aliquo faciendo in vna vice verificatur,& deindè expirat.l.qui solũm.ff. de mi

154 nor.l.i.vbi tex.ff.ad.l.iul.maiesta. & vnica vice alienatio fieri intelligitur,si in vnum vel in plures eodem tempore fiat alienatio:& non cùm in vnum, in vno tempore,& in alium, in alio tempore post primum tempus, alienatio fit.expressim Andre. in c.imperialem.§. praeterea ducatus colla. penul.de prohi.feu.aliena.per Feder.ità predictis cõsuluit do.meus do.Blas.Lan. in quodam consil.in causa comitatus Camerata,quòd ẽ primus acquisitor plures substitutionis gradus facere non potest,sine principis licentia,& ita dicit consuluisse in causa Pittinei tres viros eius aetate insignes Io.Aloysiu.de Septimo Ludouicum de Montealto & Hieronim. de Francisco, quorum consi.copiam dixit penès se habere:sed originalẽ fuisse in posse Vgon.de Vires secretarii sacrae & catholicae maiestatis, de cuius veritate alibi dicemus cum lector inquirat.

¶ Ampliatur principalis conclusio locũ habere etiam in feudis titularis .i. dignitatum, vt ẽt comites comitatus alienare possint: dummõ quòd feudum haereditarium existat,& sic in forma larga cõcessum sit, quod iudicio nostro clarè probatur per ea ptu'u .m. volentes in princ. ibi,vt longius solito comitatibus gaudere possint:nec refragatur,quod hoc sit procemiũ, & in sãctione, seu dispositione sit mentio de comite feuda tenente,et ita quasi videatur referri ad comites , vel feuda : & non ad comitatus tenentes:presertim: quia.c.correctorium est,& quoad potest cõstringi debet.arg.l.sancimus .C. de testame.& si cõditor voluisset tale .c. locũ habere debere in comitatu ,in dispositione comitatum expressisset,sicut expressit in principio.

¶ Q si respondetur, quòd si hoc expressum esset,superfluo expressũ fuisset ☞ Siquidem feudi appellatione comitatus

157 etiam venit,& feudum regale nũcupatur .c.).quis dicatur dux vel comes Petr.Rebuff. in delcara.arbo.feud.diui.2.

¶ Insuper tex.ait vt lõgius solito comites cõitatibus gaudere possint,si feuda tenẽtes illa alienent,feud:is, & non comitatibus gaudent, ğ vt comitatibus gaudere possint, necessariò est dicendum ,vt comitatus alienare possint,omnia mundi arg: non possent hanc claram conditoris mentem subuertere,nec turbare.

¶ Tandem, quòd hoc.c.volentes locum habeat in comitatu, inuenimus quandã apostillã ad Barb.in d.c.q̃ dicit hodiè esse magis cõmunem opinionem, et vltra.do Blas.tenuisse ẽẽ do.Ferdina.de Bõgiorno in allegatiõibus castri Ad mare & Adã de Asmũdo in 9° Calltar cum subscriptiõe .G.de Pera.& Paul.de Mazeno,qui dicit ita fuisse prouisum per reg.Fede. conditorem istius,c.volentes. & eundem do.Blas. in 9°.feudi deli Gritti.

¶ Licet contrarium vz,quòd.c.volentes locum non habeat in comitatu tenuisse referat Barba. in .c.volentes,quem vidit valdè examinantem Pernum, Iacob.Chiscum Io.Alois.de Sept. in allega.Sclafani & nouissimè & latè do.Io.Ant.Cãnizum in 9°.Calatanixectae.

155 ¶ Idẽ ẽt est dicendum in marchione , et duce,vt & ipsi duces & marchiones sicùt comites ducatus, & marchionatus in forma larga existentes alienare possint p d.c. fm d.meum propa. do.Blas.Lanc.qui ità quondiè in regno seruari testatur in d.c. volentes.nu.n.q.).tametsi in d.c volentes nec de ducatu nec de marchionatu mẽtio fiat ☞ nã vbi ẽ eadem ratio,ibi idem ius statuitur.l. annio.ff.d verb.c b.l.illud.ff.ad .l. aquil,cum simi. In tex.n. ideo de mar

156 chionatu mentio non fit : ☞ qm eo tpe quo fuit cõditum,c.volentes maior comitatu dignitas non erat in regno.vt paret p multa.c.regni,vt in.c.comites sub rub. de modo serui. pro feu. vbi de seruitio habetur quod est cõmune,ita comitibus ,sicùt & ducibus,& marchionibus,& sic sub verbo comites comprehenduntur omnes & duces & Marchiões,idem do.Blas.lancea in d.c.uolentes nu.n.q.).

¶ Preterea barõis appellatiõe dux, Marchio,& comes continetur,imò cõtinetur & appellatione nobilium feuda tenẽtium ☞ qm baro(largo sũ modo) princeps dici põt,glo. in clem .i. de bapt.s.& eius effec.& dux,& Marchio dicitur nobilis feuda tenens dignitatem .c.).quis dicatur dux.c.imperialem.§.preterea ducatus de proh.aliena.feu.per fede,fm.eundem do.

Blas.

Blas in d.loc. Accedat quod tradit Frec. in tra.de subf.ba.in 1° quis dicatur comes, nu.43.fo.79.qui licet dicat quód appellatione comitum, duces, principes, & marchiones non veniant: sed denominatione baronum, cùm ipsi maiores sint barones, sub titulis sibi assignatis d.g [illegible], & capita sunt dignitatum in reg° .c. j.qui feu. dan.po.c. j.quis dicatur dux. ☞ et circa hoc dicit ee videndum, prædictũ do.Blas. Lanceam in rep.d.c.volentes no.xi.quem modo citauimus.

¶ Attñ est aduertendum, quód idem Frec. tunc tenet, comitum appellatiõe nõ uenire nec duces, nec principes, nec marchiones, cum tpore statuti, vel legis conditæ, istæ dignitates ducum, principum, & marchionum essent, & dis. [illegible] lex loqueretur de comitibus, nullam de his ducibus, principibus, & marchionibus mentionem agẽs: secus si tempore legis conditæ non essent istæ dignitates: sed tm̃ comitatus dignitas reperiatur; quia tunc eum Afflict.tenet.in constitutione comes, vel baró col.2. vbi ip
158 se Affli.concludit, ☞ ꝙ duplici rõe comprehendantur: tùm quia tempore conditarum constitutionum in regno non erant duces, marchiones, & principes, pro vt ab antiquis audiuisse dicit: tùm quia lex porrigit uires suas ad oẽs casus, in quibus generalis militat ratio. ex no. per Bal.in l.regula.§.si.quis de iur.et fa.igno. & Alex.in 9° .1.vo.j.& 9°.49.col.2.vol.[illegible]& alios vt p eũ.

¶ Limita tñ prædictum c.volentes, non procedere in subfeudis baronum. non .n. videtur in his comitis, vel baronis licentia remissa, si subfeudatarius subfeudum alienet. ſm eundem do. meum propatruum d. Bla. Lanceam in d. c. volentes. no.xi.q.2.
159 ☞ siquidem .c. volentes in principis præiuditium loquitur, & non aliorum, vt patet in tex. ibi. sine licentia celsitudinis nostræ ☞ & quod comites, & barones possint subfeudatarios habere cum onere præstandi seruitia sibi baroni, dicit esse .c.regalia [illegible] si contingat subfeudatarii, sub rub. quód feud. sine licent. [illegible]. & Andre.in.c. j. de contro.feu.apud.par.eur.termi.& melius in.c. j.§.si uerò contingat de pa [illegible]. sirma.

¶ Secundó limita.c.volentes: non procedere in feudo informi, & præscripto, quia in præiud.cium agnatorum non alienatur: quoniam ad ex pacto & prouidentia, & non hereditarium præsertim [illegible] tradit A[illegible] in.c. j.nu.14.& sequ. an agn.[illegible] communiter nostrates volũt d.c.locum non habere in feu. ex pacto & prouidentia licet dicant esse pp formã, quæ repugnat d.c.sed veritas est: quia non loquitur in præiud.cium, agnatorum, vt inferius dicemus.

¶ Tametsi q̃plures siculi præsupponentes: quód feudum istud sit hereditarium iure feudorum, senserint contra [illegible] p do Blas. hẽtur in .c.volentes no.2.post.prin. lo.Aloy.de Septimo. ibi in declaratione. clæ iuris frãcorum, licet dem [illegible] cogitãdũ relinquat. Pet.de Grege.in tracta.cõcessi.feu.p. .3.q.3. nos supra diximus.n.4

160 ¶ NOVVM Autem feudũ ex pacto & pprouidẽtia, puta cõcessũ p te & liberis tuis ad. lecto nõe heredib⁹, vel sub alia quacunq; forma, ẽt cũ clã iuris frãcorum: an in præiudiciũ p⁹genitorũ alienari possit? maxima ẽ doctorum contẽtio, & hic solet examinari illa subtilissima; q. an pater vn [illegible] filiorum feudũ vel. emphyteusim plegare possit: vbi hinc inde opiniones existũt, quas oẽs refert Tiraq.in tracta. de vtroq; retra §.1 glo.7.nu.23.cũ duob.seq.fo.316.licet ipse nil. demq; cõcludat, & idẽ Tiraq in tra.primoge.q.77. Ias.latè in.lege.2.quæstione finali Codice de iure emphyteu. Curtius iunior in tractatu feudorum parte quarta quæstiõe penultima ver. ex prædicta numero.131. Iohannes Antonius Rubeus in lege gallus paragrafo quidam recte numero.18[illegible].folio 34[illegible], vel vt mihi [illegible] repeter [illegible] nuncupatum In terminis nostris nostrates Siculi dominus meus propatruus dominus Blascus Lancea in d. capitulo volentes notabile secundo, & ibi Iohãnes Aloysius Septim. in octauo effectu & do.n eius patrus do. Antoninus Lancea frater domini Blasei in consi. 39. vol.diuers. auth. quód à pẽna hẽmus in. j.dubio & Pet. Greg.in tract. conc.feudorum part.tertia quæstione septima.

¶ Sed dic, ꝙ magis communis est omnium nostratum conclusio, quód feudum nouum sub quacunq; forma concessum etiã cum clausula iuris franchorum per primũ acquisitorem in p⁹genitoris præiudiciũ alienari possit: nisi contemplatione filii feudum concessum sit puta, quód Somer proprii filii: pro te & Titio filio fuerit expressum, testatur magis communem dominus meus proauus maternus dominus 161

LL

Antoninus Lanica in 9°. nup citato & etiã
dicit esse eã de mente Saccuta: q̃ Gualter. d
Paterniona Archiep. Vber. Io. et Ansalon.
senioris, & etiã iunioris, in 9°. in cã, feu. Na
phanç, quod incip. viso processu agitato in
reginali camera Iacob. de Chireo, & Guli
elmi de Pern. q licet variè fuerit loquutus:
attamen in vlt. char. in d. c. volẽtes tenuis
quòd indistinctè primus acquisitor aliẽa
re possit sub quacunq; forma feudũ fuerit
cõcessũ, & ita d. dom. meus proauus consu
luit, quòd qdam Andreas primus acquisi
tor feudi Gandi Catthuni, qui subiugauit
feudũ, in p̃iudicium suorũ creditorũ: nõ po
tuit formã d. feudi stringere: quia pri° tenuit
eius subiugatio. ipsa. n. indistinctè hoc tẽt.
¶ Sed cũ limitatiõe pdicta: nisi cõtemplati
one filii, cuius nomen ppriũ est exp̃ssum
cõc essũ fuerit, testatur cõem do. meus, p
patruus do. Blas. Lãca. eius frater in d. c. vo
lentes no. 2. qui dicit in hoc oẽs peritos re
gni cõcordare, in interpretatiõe. c. volẽtes
tum in lectura, tum ẽt in consiliis, & dete.
And. quẽ omnes sequuntur in c. 1. §. sed co
lumna. 2. an agna. ita ad unguem tenet
Io. Alois. Sepi. in. c. volentes. in. 3. effectu,
qui dicit quòd hanc partẽ oẽs docto. regni
tenẽt in glo. in d. c. volentes, & in allegatio
nib°, fm quã continuó mag. cur. declarat
nulla admissa disputatiõe, & ita ẽt iudicasse
inclitũ regẽ Alfõsũ, vt referre dicit do. Adã
de asmũ. in 9°. Roccellae, & huic oẽs fere
nos etiã astipulamur.

261 ¶ Ratio ona firmãt p dictã conclusionẽ: quia
cõcessio facta patri, & filiis sub nõe appella
tiuo nõ exp̃sso nomine ppo filiorũ cõtem
platiõe patris: & nõ filiorũ p̃sumitur. Bar.
& alii l. si plures. §. in arrogato. ff. de vulg. et
pupilla. substi. l. ãnua. §. titia. ff. de an. lega. l.
filius. ff. de cond. & demonst. fm do. Blas.
& quod filio patris cõtemplatiõe datur, pa
tri datum esse censetur. d. l. sed si plures. §.
in arrogato. l. dedit. ff. de colla. do. & cõse
quenter, de eo pater disponere põt.
¶ Secundo: quia pater filius acquirẽdo eis
eã mortis donata censetur. Bar. in l. si mi
hi & titio. ff. de ver. obli. & in l. si nãm. §. li
bertus. ff. de cond. indeb. Bal. in l. quotiẽs
ff. de suis & leg. & in l. 1. §. fin. p quas pso:
no. acqu. & donatio cã mortis ante mortẽ
reuocari põt l. qui mortis. ff. de dona. cau.
mort. l. non omnes. ff. si cert. pet. cum sim.

262 ¶ Tertió: quia ius filius quesitum est alteri
us facto spe & nõ re, unde facto illius, cui°
est quesitũ postea tolli potest. l. 2. vt i Bar.
ff. de serui. export. Bar. quẽ in seq. oẽs in. l.
qui rem mar. §. Flauius. ff. de ver. obl.
¶ Pet. vero Greg. in tract. concess. feu. p. 3.
q. 7. examinans q. an primus acquisitor
pncipis assensu feud. nouũ cũ clausula iuris
frãc. mutare vel alterare possit, quod idẽ ẽ
quod aliẽare vt idẽ Pet. ait ibi: ver. ex ista cõ
clusione sic intellecta, multa inania effũdit
verba, & iudicio nostro magis quaestionem
inuoluit, et ita sentire vr, distinguens.
¶ Aut feudum est pecunia, aliaue onerosa
causa ex patris quaesitum, aut gratis bene
ficio principis quaesitũ. Primo casu subdi
stingit: aut tpe cõcessionis filius est in põte,
aut est emancipatus si est in potestate, &
tũnc pater alienare põt: quia pater filio cõq
siuisse vr ex tacita donatione causa mortis.
quae nisi morte non confirmatur. l. donatio
nes, quas parentes. C. de dona. inter vir. &
uxor. si est emancipatus et tunc nõ põt alie
nare. quia donatio, quae praesumitur à pa
tre in filium est perfecta, & consequenter ir
reuocabilis absq; iusta causa. l. 2. C. de inof
fi. dona. l. si ue emancipati iuncta. l. fin. de
reuoca. don, fm Bal. in l. 1. in fi. C. p quas
person. nob. acqui. & in auth. si quas ruinas.
C. de sacr. sanct. eccl. las. in. l. 2. q. ultim. C. d
iu. emphy. ¶ Sed inde subdit attentari
posse, vt haec conclusio simpliciter proce
dat, vt alienare pater possit ẽt si filius sit emã
cipat°: nã ius q̃situ á filio pria cõtẽplatiõe,
spe, & nõ re, quo casu reuocari põt p eũ. o.
263 Bar. in d. § Flauius. ☞ & ad illud de dona
tione perfecta respõ d. quòd tunc donatio
perfecta inter patrem & filium emancipa
tum reuocari non potest cum inter eos ali
quid est gestum, quod solo pacto nudo fir
matur, & reuocari non potest. l. si quis argẽ
tum. C. de dona. iuncta. l. perfecta. C. de do
natio. quę sub modo, secus ubi absq; facto
filii est ius filio quaesitum: quia tunc tolli
potest. arg. c. 1. de [illegible] iur. & eorum, quę tra
dit Alex. in l. fin. col. 1. de leg.
¶ Sed contra hoc testatur magis cõmunẽ
opinionem: licet contrarium verius esse di
cat. Io. Anto. Rubãn d. l gallus §. et quid si tam
recte nu. 96. ff. lib. et post. fo. 145. vol. 3. ver
quintoa ☞ ubi dicit q; emphyteusis, vel
feudum receptum pecunia mediante pro se
& filiis: vni filiorum praelegari non potest,
secundùm magis communem opinionem
tametsi cõtraria opinio magis uera, quam
fit ista magis communis opinio, in pacto
iuris vide

[illegible] videtur p. tex. d. l. ff. de aff. gen. lib. [illegible]
¶ Secundo [illegible] non ex se [illegible]
sed gratia beneficio principis feudum eo
[illegible] distinguendo esse [illegible]
[illegible] est in pote patris esse [illegible]
[illegible] patus, si filius est in pote, pater prin
cipis assensu alienare potest, sed non sed
[illegible] beneficiu [illegible] potest arg. l. si post
[illegible] §. fin. ff. de bono. po. contra tabu.
secundum eundem Bal. in d. l. [illegible] C. per quas
pe. son. nob. acqui. [illegible] nu. 207. C.
de iure emphi. [illegible] §. si
quis alii ut col. pe. & [illegible] de leg. 3. Cur. Iu.
in tract. feu. p. 4. q. [illegible] ex quibus [illegible]
[illegible] hunc dicit esse casum q. [illegible] ibi
[illegible] inferens si est [illegible] patus, & tunc
263 [illegible] non [illegible] principis assensu: Ergo
[illegible] donatio inter patrē & filiū reuoca
[illegible] non potest d. l. [illegible] C. de inof. dona. cum si
mil. praecitatis. ¶ Apertissime autem
hoc membrum falsum ostenditur: quia si [illegible]
[illegible] quod donatio censeatur à patre, in filiū
facta, iam ipse met respond. quod tunc re
uocari non potest, cum aliquid est gestum
inter patrem, & filiū: at hic nil est gestū, &
consequenter reuocari potest p doctr. Bar.
in d. §. [illegible] sit ius colla
tum a principe, & tunc princeps, qui d gra
[illegible] concessit, reuocare pōt, vt dix. in ver. ma
ior in q. de legitimatio secundum vnā opinionē.
¶ Nec curamus duas limitationes, quas
posuit ad distinctionem reducere: quia in
[illegible] ponuntur: non. n. est bona limitatio,
quam ponit, vt in ver. limit. primo, vt intel
ligatur conclusio, quod alienare possit in p
iudicium successorum primi acquirentis:
& non illius successorum a quo primus ac
quirens feudum recepit [illegible] vel
[illegible] quia, aut alienatio valet & frustra pōit
[illegible] quia successoribus alienantis factum
[illegible] praeiudicium per validā alienationē:
aut non valet alienatio, & iste emptor pri
mus acquisitor dici nō potest. ¶ Alia [illegible]
[illegible] valet limitatio, quā ponit in versi. limi
to quarto, vt intelligatur de primo acquisitore
& non de primi acquisitoris herede, quasi
[illegible] quaesitum sit progenitis, post pri
mi acquisitoris mortē [illegible] feudum,
[illegible] amplius nouum; sed paternum dicitur
[illegible] limitatio de bene esse de regula.
¶ [illegible] conclusionē adduci
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] patri. & filio [illegible]
264 [illegible] quia pater stipulando filio
in pote [illegible] stipulatori [illegible]
[illegible] §. hoc. ff. de ver.
bo. oblig. vt cōiter doc. post glo. intellig. [illegible]
[illegible] quidam recte. ff. de lib. & post.
[illegible] successiuo cōcessio facta cen
setur [illegible] patri in eius vita, & post eius
mortē filio arg. l. stipulatio. §. si quis ita. ff. de
verb. ob. testatur etiam Io. Aloy. de Sep. in
[illegible] licet ipse [illegible] inuoluat,
& pro contraria parte hoc cōsideret, & cit.
Andr. in c. j. de inuest. de re aliena fa. col.
[illegible] Bart. in l. si nō sortem, §. [illegible]
col. [illegible] ff. de cōdi. in d. b. [illegible] p docto
in d. l. gallus. vnde tempore [illegible]
nō p [illegible] patri quaesitū, vti peculiū pro
fectitiū [illegible] quia ipsius [illegible] definite
peculium. l. 3. ff. q. act. de pecul. est [illegible] &
[illegible] quaesitū patri, [illegible]
platiōe sua, & consequenter ipse pater de
ea disponere nō pōt. & hoc est [illegible]
fundamentū, quo dicto mouentur cōiter ad
265 tenēdū cōtrariū partē [illegible] vt pater emo
phyteusim pro se & filiis, in [illegible] praeiudiciū
praelegare nō possit p d. tex. l. quaedam [illegible] §.
[illegible] ff. de ver. ob. secundum Io. Anto. Rub. in d.
l. gallus. §. qdā recte nu. 183. fo. 145. vel. 7
¶ Multo minus patri ius [illegible] dice
tur, nisi filius non in pōte: sed emancip. [illegible]
[illegible] licet p patrem filio, [illegible] in potestate
q emancipato p stipulationem [illegible] potest
[illegible] in his casibus, in quibus non potest
stipulari filio in pōte, nec potest emancipa
to: & in quibus casibus potest stipulari filio
in potestate, emancipato [illegible] stipulatio
[illegible] secundum Bar. nu. 7. qui
[illegible] Ias. ibi in l. quod di
[illegible] ob. leg. [illegible]
[illegible] ibi p Ias. ¶ Attamen p filio
[illegible] patri non quae [illegible] nō est in
pōte. [illegible] p quas personas [illegible] acqui
[illegible] emancipato; nec pātri stipulari
[illegible] in l. [illegible]
§. fi. ff. ad treb. & l. si ita stipulatus [illegible]
266 [illegible] §. [illegible] ff. de verb. ob. [illegible]
[illegible] ad filiū emancipatū. Bar. &
[illegible] dicimus ff. de fideic. [illegible]
[illegible] rationem ex mente Bar. assignans
[illegible] quia votum patris [illegible] filio: sed
nō [illegible] in fine. ff. de [illegible]
[illegible] patria potestas, quae est [illegible]
[illegible] Bal. in l. patre [illegible] & in l.
[illegible]

¶ Contra secundum medium [illegible] donationis [illegible] cum mortis [illegible] [illegible] effectus post mortem [illegible] d. l. quodcunque. §. [illegible] ff. de ver. ob. [illegible] Rube.

¶ Tertio & ultimo medio, quod est de doc. Bar. in l. gnome. §. flauius. ff. de ver. ob. ubi ius quaesitum spe, & non re alteri facto reuocari potest [illegible] respondet [illegible] Bar. loquitur [illegible] ius [illegible] quaesitum [illegible] acceptantis [illegible] ubi ius filius est quaesitum mediante stipulatione [illegible] ius non videtur posse tolli [illegible] Bar. in l. [illegible] C. [illegible] Aretin. in 5°. [illegible] col. 4 [illegible] maritus [illegible] ff. de pa. do. Dec. in 5°. 339. col. 4. ver. [illegible] Alex. in 5°. 107. in ca. Nicolai col. 2. vol. [illegible] Rub. [illegible] allegat in loco. ¶ Vel dici potest, quod ius filii est quaesitum stipulatione patris, quod [illegible] stipulari potuit, [illegible] filio in potestate [illegible] emancipato, ut est dictum per doct. in d. l. [illegible] quod di. de verb. obli.

¶ Secundo resp. [illegible] Bar. in d. §. flauius [illegible] per [illegible] acquiritur ius tertio [illegible] ut tolli possit [illegible] in casu [illegible] beneficio patris [illegible] beneficio [illegible] patris, qui stipulatus fuit [illegible] filius est quaesitum [illegible] tolli [illegible] Aretin. [illegible] in l. [illegible] quid [illegible] ff. de lega. 3 [illegible] Cur. [illegible] tra. [illegible] ex qui. cau. [illegible]

¶ Hinc est, quod [illegible] doct. [illegible] Bar. in l. [illegible] ff. de oper. liber. ubi [illegible] emphyteusim [illegible] & filii [illegible] non posse [illegible] Rubeus in d. l. gallus. §. [illegible] fo. [illegible] vol. 7. [illegible] opin. Bar. in d. §. Flauius [illegible] Marc. Ant. [illegible] te in 5°. [illegible] nu. 14. [illegible] vide Rui. [illegible] in 5°. 108. vol. [illegible] debet [illegible] de successi. feud.

¶ Quid denique [illegible] in hac [illegible] difficultate inter [illegible] doctorum, [illegible] & [illegible] [illegible] ex doct. [illegible] & potissimum [illegible] & ubi
268 Bar. variauit, [illegible] qui iuris est lucerna, & [illegible] [illegible] contrarium [illegible] & [illegible] [illegible] Soc. in consi. 95. nu. 6. vol. [illegible] [illegible] in l. [illegible] ff. de lib. & po. [illegible] Bal. qui [illegible] [illegible] ingenii [illegible]

[illegible]

[illegible] Ias. in l. 3. nu. 36. ut [illegible] & po. [illegible] And. [illegible] qui [illegible] est [illegible] & quam plures, qui [illegible] possunt ex [illegible] [illegible] quaerere [illegible] commentarii, quid dicemus nos omnium minimus? inquirant [illegible] opinio [illegible] ecclesia [illegible] omnia ex alto procedisse, & scientia est donum Dei, [illegible] altissime Deus multa a sapientibus abscondisti, & reuelasti a paruulis.

269 ¶ Nos itaque, ut veritatem huiusmodi subtilis articuli [illegible], [illegible] tres actus in hac concessione (pater, & filius) considerari debere: unum est [illegible], & duo tacitos, ex ille expresso resultantes. primus est inter Regem concedentem, & patrem: secundus inter Regem, & filium: tertius inter patrem, & filium.

¶ Primus actus, qui consideratur inter Regem & patrem, dixit Bal. in authent. quas [illegible] C. de sacro san. eccle. quod non est donatio, [illegible] in emphyteusi. At Bar. in l. qui [illegible] ff. de [illegible] ut [illegible] donatio inter viuos [illegible] simplex: sed [illegible] sub conditione [illegible] donatio causa mortis [illegible] in [illegible] fuerit confirmata, ut melius infra declarabitur. [illegible] Bar. [illegible] ff. de ve. ob. [illegible] inter viuos: sed [illegible] capio, [illegible] [illegible] in cons. [illegible] col. [illegible] viuente [illegible] tollere [illegible] dubitatur, [illegible] est casus noster. [illegible]

270 ¶ Secundus [illegible] inter regem [illegible] [illegible] & filium [illegible] causa mortis [illegible] mortis [illegible] [illegible] donatio [illegible] causa mortis [illegible] [illegible] mortis [illegible] ff. de dona. [illegible]

¶ Sed si [illegible] mortem [illegible] cuius mortis causa [illegible] donationem causa mortis reuocare [illegible] voluntate [illegible] ff. si cer. pe. l. cum [illegible] ff. de dona. causa mor.

¶ Tamen principaliter [illegible] Peregrin. in [illegible] nu. 4. & [illegible] quod

quia in d. legibus potius de mortis causa capione, quam de mortis cā donatiõe tractatur. donatio. n. causa mortis dici non potest: ubi is qui cā mortis donat, rem magis se vult, si supervixerit, quam pro eo, cui donat. §. mortis inst. de dona. l. j. ff. de do. cā mor. sed his in conc. pro se & libertis magis volet eum pro eo, cuius mortis causa datur, quam pro liberis, quibus datur. sed contra hanc rōem facit Bar. in d. l. de fideicō in fin. supposito prout est, quod haec concessio censeatur facta prius patri, et post eius mortem filiis, ut concedentur per eos. in d. l. gallus, §. quidam recte. ff. de lib. & post. ¶ Vel potest dici, quod iste sit eiusdem actus inter vivos respectu patris & filii quod sit mortis cā capio, Bar. in l. si mihi & titio. ff. de ver. obl. qui haec verba ingerit, ut dixi quod emphyteusis concessa patri pro se & filiis, in psona patris est concessio inter vivos: sed in psona filii est mortis causa capio, de quo maxime facit capitale lasonis in d. l. z. C. de iur. emphy. Idem tenet vt

271 Bar. in d. l. qui precio de ver. obli. ¶ ubi ponendo differentias inter mortis causa donationem, & mortis causa capionem: videlicet duas differentias, quas ponit vz, quod mortis causa capio sit genus: & mortis causa donatio sit species. l. mortis causa capitur. ff. de don. ca. mor. Et mortis causa capio potest esse contra voluntatem, & mortis causa donatio ex voluntate. d. l. qui precio in princ. Ponit tertiā: quod mortis causa donatio à defuncto: & mortis causa capio ab alio, quam à defuncto procedere pōt, & sic ostendit hūc actum dici nō posse donationē cā mor. quia non pr à defuncto pte: sed à Rege procedit, qui supulbere posset, & quod sit mor. causa capio: quia ab alio, quam à defuncto procedit & Rex ipse concedens, vel donans hāc mor. causa capionem revocare non potest: quia vt hoc actum, vt si decedit ille, cuius mortis causa datur, donatio non revocetur. Bar. in d. l. qui precio de do. cā mo. p. l. g alienās. §. marcellus ff. de dona. cā mor. & est tex. sm yniam respon. Salt. in fin. in. l. nec fratres. C. de dona. cau

272 sa mor. ¶ Et advertendum est, quod si dicimus esse mortis causa captiōem, capiēs nullū habet titulū: nisi pro suo sm Bal. in d. auth. quas ruinas col. pe. & subtiliter est videndū. C. de sacr. san. eccle. p tex. in. l. j. §. item si ita ff. ad. l. falci. addito ad Bar. in d. l. qui pcio de dona. ca. mo. qui citat et Bal. in. l. penul. ad fin. C. ad l. falci. & dicit esse videnda no. in d. l. si mihi & titio. ff. d verbo. ob. Et si nullū habet titulū, cessare videtur illud de quo contēditur à patris, vel filii cōtēplatione donatū fuerit ipsi filio: quia tūc si hoc esset, pro donato titulum haberet: sed filius capiet, quemadmodū illud, quod cā conditionis implendae capitur. m. ode. cōs. pe. fo. 375. nu. 5. vol. 4. & est tex. expressus in l. inter mortis. ff. de dona. ca. mor. ubi habetur, quod mortis cā capio non cadit in speciē donationis: sed est illud, quod datur cā conditionis implendae.

273 ¶ At pater an hanc mortis cā capionē revoc. repossit. las. in. l. z. nu. 210. & seq. C. de iure emph. tenet quod non: quia cum filii capiāt à pa dño & sic à concedente, & non à patre non, debet posse revocare patrem, p. d. autho. Bar. in. l. mortis capitur ff. de dona. cā mor. qui voluit filios habere à dño & non à patre: z nil dicat de revocatione, & p hoc dicit ipse las. non obstare fundamētum Imol. in. c. potuit de loca. qui contrarium tenuit, quod pater revocare posset, & subdit hoc esse firmius caeteris omnibus fundamētis, quae pcsuit ibi Imo. i. istud cum ipse praedicto modo respondet: sed idem Bar. in. l. qui precio nu. 4. ff. de don. ca. mor. loquendo de mortis cā capione, tradit pulcherrimam theoricam, & inter alia dicit, quod qū ille, cuius mortis causa datur, non est in potestate donantis: sed emancipatus vel extraneus, & res quae datur est de patrimonio, tūc donans videtur donare illi, cuius mortis causa datur, & ille illi extraneo vel emancipato, & sic rex patri, et pater filio donare videtur. & sic filius recipit à patre, & non à domino cōcedente, de qua doctrina Bar. dicemus in seq. actu, & sic bene dicēt doct. quod pater hanc mortis causa capionē revocare potest. vt ait Soci. in consi. 25. dominus nu. 14. vol. 3.

¶ Tertiò potest dici donatio inter vivos, cuius effectus post mortem confertur, ex qua quaeritur actio filio per stipulationem patris. l. quodcunq. §. sicut. ff. de verbo. ob. li. quam pater tollere non potest.

¶ Sed ad hoc respo. Imo in d. c. potuit per doctrinam Bar. Ange. & Corna. in. l. qui romae. §. flavius. ff. de ver. ob. ubi ius tertio quaesitum ex facto alterius ita demum irrevocabiliter dicitur quaesitum, si per liberum non intervenit, vt refert las. in d. l. z. q. 7 z. n. 207. ver. tertio & fortius ad c. n. de io. emphy.

¶ Sed ad hoc dici posset, quod ius quaesitum fuit

stipulatione notarii, quod tolli nõ põt: sed hoc casu nõ valet: quia se [illegible] retur, quod notarius tollere posset, si nõ potest, cũ p notarium [illegible] ius filio, adeo supra [illegible] conse[illegible] nus differentiã: an pr. vel notarius stipuletur. Secundo dic [illegible] quod in d. §. flauius est quæsitum ius b[illegible] stipulatus [illegible] sed [illegible] concedimus. Fm Are[illegible] [illegible] §. si quis alteri. ff. de [illegible] similiter nõ valet: [illegible] concurrit bñficium concedentis in concedendo, sicut bñficium stipulantis in stipulando tertio. Nisi redeamus ad distinctionẽ quam [illegible] faciunt doct. vt dictũ supra an pfus, vel filii contẽplatione facta sit concessio, [illegible] tolli põt: quasi ius quæsitum [illegible] bñficio pris, qui tollit. Si contẽplatione filii: quasi ex bñficio concedentis ius quæsitum tolli p pfem nõ põt. & [illegible] distinctionẽ Acc. seq. Cur. [illegible] suo loco. ¶ Aduertendum tñ est, quod [illegible] quæsitum tertio bñficio stipulantis, quod p[illegible]
274 [illegible] stipulantẽ tolli possit, nõ inuenimus: nec hoc dicit Bar. in d. §. flauius: sed [illegible] ista pactio põt tolli voluntate solius donatoris vel vtriusque vt l. 3 [illegible] quod ibi no. ff. de serui. expor. donator est, pfe concedens & nõ pater [illegible] ¶ Et [illegible] solus in [illegible] nõ põt reuocare concessionẽ [illegible] sine causa: quia ius est quasi filius mediante stipulatione patris, qui potuit stipulari, vt est d [illegible] supra [illegible] in terminis d. §. flauius donator solus reuocat [illegible] quia ibi pr nõ stipulatur filio: sed alteri [illegible] [illegible] & alteri stipulari nemo põt [illegible] stipulatio ista, §. alteri. ff. de uer. ob. & eadem [illegible] reuocare potest: quia hic ius est quæsitũ filio p stipulationẽ patris, in d. §. flauius non est ius [illegible] [illegible] flauius [illegible] ipse seruus possit, vt [illegible] agit non pp ius, quod est sibi quæsitũ p stipulantẽ [illegible] sed p ius quod [illegible] consecutus a donante
275 [illegible] quod est reuocabile, donec donatio acceptetur, fm Bar. in l. absenti & l. qui mihi donatũ. ff. de dona. & ois donat. in l. illud. C. de sacro. sanct. eccle. & agendo donationẽ acceptat. [illegible] quã acceptare potest, & post mortẽ donantis verbo vel re ipsa facto, vt facit hic agendo re integra si non fuerit reuocata. vt in d. §. flauius: [illegible] [illegible] re non integra, vt late tradit p multas de. Paris. in [illegible] 77. subscriptũ n. 59. vol. 1 ¶ Sed contra hoc dici potest, idem esse si

alterius stipulatio interueniat, vt non habita [illegible] habinc [illegible] concessio [illegible] filius reuocari posset, sicut [illegible] 153 [illegible] tione facta absenti [illegible] stipulationes [illegible] [illegible] quod ad hoc [illegible] & [illegible] bilitet ius quæsitum dicatur absenti, nisi [illegible] est, vere integra ratificatio, & acceptatio sequatur, vt tradit Alber. in l. non [illegible] ff. de adop. & quam plures cumulat per Tiraquellum [illegible] de [illegible] num. 11 [illegible] [illegible] quã test. Alex. in [illegible] [illegible] [illegible] Cagno. in l. fin. [illegible] 73. C. de pa. & alii cumulati
152 p Rimmal. in rub. insti. de dona. nu. 14. & Paris. in d. [illegible] 72. p totũ vo. 3. [illegible] in specie [illegible] intelligi [illegible] d. §. [illegible] 36. [illegible] [illegible] stipulatione notarii. ¶ Soluitũ põt inclino, [illegible] d. §. Paulus nõ [illegible] nihil ad rẽ, [illegible] requirimus [illegible] habuit, vltra stipulationem notarii in do-
276 natione facta absenti: [illegible] quia ad verã perfectionem contractus, necessario interuenire debet consensus vtriusque contrahentis, 153 & si nõ simultanee & eodẽ tpre, & in [illegible] [illegible] diuerso tempore adesse debet. [illegible] vt habetur in l. 1. & [illegible] oẽs [illegible] ff. de pact. & p glo. in verbo [illegible] ff. de contrah. [illegible] ex illo. [illegible] in l. cõlensus. ff. de act. & obl. & pbatur in l. si stipular. §. si. ff. de ver. ob. cũ cõ. p Paris. in d. [illegible] 77. n. 28. vol. 1. ¶ At in concessione feudi [illegible] qua [illegible] [illegible] consensus [illegible] & [illegible] [illegible] intelligi [illegible] facta concessio [illegible] [illegible] [illegible] concessionẽ [illegible] expressa [illegible] [illegible] in [illegible] liberis: sed [illegible] [illegible] liberi [illegible] [illegible] vt ad eis descendentes [illegible] est tex. [illegible] de [illegible] feu. [illegible] contractus [illegible] [illegible] in feu. & [illegible] in sub. & ne [illegible] non requiritur liberorum consensus in feudis. Considerando igitur hunc secundũ actũ, iste modo fruendi [illegible] ex pacto & prouidentia alter. aliter nõ potest, fm secundam opinionẽ.
156 ¶ Tertius actus, qui considerari potest, est inter patrẽ & filiũ. & hoc disputat Bal. in auth. quas reynas, C. de sacro. sanct. eccle. Vbi dicit, quod hoc est subtile, & arguit pro quod non videtur tacita donatio a patre in filiũ: tũ quia [illegible] in [illegible] perfecta traditio, vnde nõ posset [illegible]

[illegible] defun[illegible] filij nō [illegible] hereditate [illegible] signoria [illegible] de don. [illegible] quod [illegible] capio, & hæc opi. [illegible] Paul. [illegible] in d. l. [illegible] precio [illegible] C. d. via cau. mor.

¶ In [illegible] quod sit mortis causa donatio, & non mort. causa capio, idē Bal. argūe. [illegible]

277 [illegible] causa mortis in eo quod, [illegible] nec [illegible] pre [illegible] ff. ad l. falc. [illegible] filius [illegible] habet [illegible] donationis, in qua [illegible] requiritur [illegible] filiorum, l. si. [illegible] ver. dum [illegible] & non est mortis causa [illegible] firmat, quod si [illegible] filio eius. C. famil. [illegible] Bar. ibi, [illegible] firmat [illegible] capionem [illegible] nobis videtur hoc [illegible] dicere in d. l. filia.

¶ Sed [illegible] Bal. opinio not. [illegible] vt [illegible] mortis causa donatio p allega. per eum. & [illegible] doctrina Bar. [illegible] d. l. [illegible] ff. de donat. causa mort. Bar. [illegible] causa captione [illegible] quis [illegible] posse [illegible] dicit quod istud est subtile, & demum concludit quod est quia donat. causa mortis [illegible] cuius causa donatur est [illegible] vel emancipatus, tunc donans [illegible] non potest quia videtur dare [illegible] hoc intelligit nō de [illegible] donat. [illegible] illius cuius mortis causa datur, & intelligit [illegible] ille cuius mortis causa datur, [illegible] d. l. [illegible] ff. de dona. vel alias [illegible] vel ratum habuit. l. 2. §. [illegible] ff. de dona. alioquin si præsens non esset, vel ratum non habuisset, [illegible] donans [illegible] posse. l. [illegible] C. [illegible]

¶ Sequitur ergo, quod si ille cuius mortis causa donatur, videtur [illegible] post mortem [illegible] donare, quod est donatio causa mortis, & consequenter [illegible] posse d. l. [illegible] ff. si cer. pe. l. qui mortis. ff. de do. causa mortis.

¶ Et quod ille cuius mortis causa datur, [illegible] posset, facit eadem doct. in Bar. in d. l. qui de pretio, in fin. vbi non solum [illegible] videtur, quod sit donatio causa mortis sed [illegible] revocare non. dū quærit [illegible] sit ista donatio, quam ego donans confero in te [illegible] mor. [illegible] inter viuos, & firmat [illegible] simplici: sed sub cōdi. resoluēdi, si ista donatio cā mor. quā tu videris conferre in tertium fuerit reuocata. ff. de do. cā mor.

d. mortis causa capiendis in prin. hec sunt propria verba Bar. quæ sunt depravata [illegible] fuerit reuocata: [illegible] donatio quā facit donans ei, cuius mortis causa datur [illegible] quando donans [illegible] mortis causa, tertio datur si [illegible] quod est per [illegible] mortis causa datur, [illegible] Bar. in d. l. [illegible] post [illegible] vbi vult [illegible] patrem post mortem filij, vel alterius, quod dōatio p morti filij, vel illius, cuius mortis cā dat, cōfirmetur. [illegible] glo. ibi, quæ incipit [illegible] est, l. [illegible] ff. de do. ca. mo. vbi [illegible] litera vult dicere: nō fuerit reuocata [illegible] articulus iste, quasi sentire velit, quod is, cuius mortis cā datur, reuocare posset donationem [illegible] facere vult, dicere in tertium, non potest. [illegible] fuerit reuocata: quia si donatio [illegible] videris conferre in tertium, fuerit reuocata, nō resolvetur mea donatio, quam ego in te feci: sed si [illegible] fuit accep[illegible] reuocari non potest: sed hoc non refert, sufficit vt dicat esse donationem cā mortis, vt pro hac parte eius authoritate faciat, nam aliud est [illegible] quod [illegible] donatio cā mortis reuocari potest. d. l. [illegible] omnis [illegible] mor.

278 ¶ Dubiū modò manet, qualis actus sit considerandus: ille qui est inter regem concedentem, & filium: vel ille, qui est inter patrem, & filium [illegible] per magis [illegible] conclusionem esse dist. [illegible] vel [illegible] cuius contemplatione facta fuerit concessio, vt si contemplatione filij, consideretur actus inter regem, & filiū, & consequenter pater revocare, vel alterare non posset. sed si contemplatione patris, tunc secundus actus consideretur, vt rex videatur dare patri, et pater filio causa mortis & consequenter pater reuocare possit.

¶ Vis itaque [illegible] in cognoscendo, quando concessio est facta contemplatione patris vel contemplatione filiorum, pulchram vide theoricam Afl. in c. [illegible] col. [illegible] de alienatione feud. paterni. [illegible] ne præfatorum doct. est citata. vbi dicit veram esse conclusionem in hoc articulo, licet multis verbis dilatata, & ob[illegible] multas inanium allegationes, [illegible] inuenies vbi nec admittit differentiam expressionis nominis proprij, vel appel

fidei ffio. sed in dubiis p q° fit coiectura eius contemplatiõe concessionẽ factã ẽe conclu dit, & nulla existẽte coiectura cõtẽplatione patris fuisse cõcessũ asseuerat, post Andr. ibi. in. §. ũ libellus.

279 ¶ Et ex hoc infert do. meus ppa. de. Bla. Lanc. in d. c. volentes no. 2. quod cõtingere p. test, quod quis feudum antiquum et cũ clausula iuris francorum alienare possit: puta si patri est feu. concessum cõtemplatione filii; filius illud alienare potest, sed verẽ sit personalis filii, & hoc feudum nouum est, & non antiquum, sed hunc esse nobilissimum casum, & esse feudum, quod per patrem alienari non potest, & per filium alienatur post mortẽ patris.

¶ ANTIQVVM Verò feu. ex pacto & prouidentia, seu familiare, sed rectũ non hæreditarium, quod citra iura & nomine hæredis haberi potest, nec tamen feudorum nec. c. volentes regulariter alienari potest in præiudicium sequentium agnatorum, sine assensu domini. c. i. vbi doct. de aliena. feu. paterni.). ibi: nulla ordinatione valente de succe. feu. quem tex. late examinat Camera in cap. ĩpetitu fo. 23. in litera. v. &. fo. 24. in litera A cum pluribus seq. & præfectum in l. h. Soc. nep. in 9°. 10. in causa isto num. nu. 16. vol. 2 nec etiam ipsi domino in præiudicium agnatorum refutari potest. Andre, & cæte. in d. c. i. de alie. feu. pater. Soc. nep. in loco præallegato.

¶ Non. c. volentes alienatur: quia dicunt nostrates hanc formam. c. volentes repugnare & cõiter d. c. intelligunt locum habere forma non repugnante qm in feudis semper inuestiturę principaliter dz attendi,

280 & deinde feudi natura: ¶ nam ille cui est q feudorum naturæ derogat. c.). in fin. de duob. fra. a cap. inuesti. quod Bal. ibi dicit perpetuo esse notandum. c.). in fin. de succe. feu. cum concord. per Car. lu. in tract. feu. q. 6. nu. 27. p.). & cõiter scribentes in d. c. volentes.

¶ De qua forma mis tradidimus exempla supra in prælud. puta pro se, & liberis non adiecto nomine (heredibus) & ablata clausula iuris francorum, quo m° fit et dicatur in uestitura, & ubi est concessio pro se et hæred. de suo corpo. legit. descend. ubi uide ibi. n. aliquam rationem examinauimus 3 licet nõ esset materia pñtis .c. si aliquem.

¶ Ex sic illa vulgata reg. quæ dicitur hodie ex. c. volentes, quod feuda effecta sunt alienabilia fm eõem opinio. quã testatur Grãdes. 103. nu. 115. et quod non solum ppter prædictum ẽt agnatorum assẽsus remissus

281 intelligitur. cõiter limitatur: nisi forma repugnet, q feu. ex pact. & puidẽ. facta, velle alienari non possit. At non defuerũt, qui contrarium voluerunt, ut principis dumtaxat et non agnatorum assẽsus remissus intelligeretur per d. c. volentes & consequenter feuda in præiudiciũ agnatorũ esse ceterũ nõ ẽe alienabilia.

¶ Prima opinio, quod agnatorum assẽsus remissus sit per. c. volentes regulariter nisi forma repugnet; ratione quia uniuersaliter princeps legem condendo agnatis præiudicare potuit, & uoluit præiudicare; secunda opinio fulcitur, quia si princeps de absoluta potestate agnatis præiudicare posset, tamen de ordinaria potestate hoc facere noluit, nec præiudicasse præsumitur.

282 ¶ Pro prima opinione adducitur primo per legem condendo, potest dominium ab altero auferre, & nulla penitus restauratione facere lex etiam et in feudalibus & cõferre potest, ne ppter feudis naturam tribuere. arg. l. 2. §. exactis. ff. de orig. iur. vbi. Pau. dicunt ex tex. apertum in auth. res quæ. C. communia de leg. vel per illam legis fideicommissaria fideicõmisso eius del. ite priua. ter facere matrimonii. Bar. in l. fin. de appel. & re. pl. lit. c. in 9°. 34. visis & præallegatis in p° dubio & Alex. in 9°. 4. visis his col. at reper. vers. ad tertium argumentum vol. 1. & 9°. 150. acterni nõis col. 5. vel. 2. & 9°. 174. super p° quæsito col. 4. vol. 4. 9°. 169 matur col. 5. lib. e. fm le. Alex. de Sep°. in d. c. volentes. & Orat. in. c. quæ in ecclesiarum n. 21. de cõstitut. Perus. in consilio. 93. nu. 45. 46. 47. & 49. vers.). & in 9°.). nu. 48. & 49. vol. 1. & Soc. in 9°. e. ulla quæstione no. 32. & fel. inter consil. feud. vbi ex mente Bal. in. l. fin. in princ. ff. de sena. dicit, quod facta concessione et translato dominio in concessum, potest ab imperatore lex appelari non ex. l. contra

283 cti sed ex. l. legis. ergo quæ omnis legum potestas ẽ in imperatoris pectore. l. quisquis dos. C. de agr. deser. lib. xi. & quia feuda principis ex munificentia proficiscuntur. c.). §. fi. in c. b° cau. feu. amit. Andr. in prælud. feu. & in hec omnibus est concors sententia.

¶ Cõfirmatur: quia feudum est gratia: & non contractus. c.). de feu. dato. in uic. leg. commiss. g. facilius tolli potest per principem

præsertim

per Principem legem cōdēdo; sicut & dīa q̃ste manifesto principis, vel per modum iuris ciuilis introducte velut vsucapione & praescriptione tolluntur. Ange. in l. inciuile ff. de vulg. & sicut ius acq̃ sit defacti tolli potest. Paul. Aret. & ceteri in l. gallus. §. & quid si tm̄. ff. de lib. & posth. ¶ Et hoc maxime procedit, si lex regia in hoc regno trium brachiorum regni congregationē gñali in parlamento interueniente cōdita fuerit, q̃ omnibus deroget cū sit ip̄sis conditores pndicens, Raph. in l. mil[illegible] ff. de priui. cred. Fra. Io. Aloys. Septimo in c. volentes, qui dicit ita cōsultum in regno Sardinie, & subdit, q̃ vt[illegible] ob hoc medium omnes concordant, [illegible] illam, q̃ secundam tenentes opinionē.

¶ Ac huic admonendū, q̃ hoc verū est ex dicto priori dictū, q̃ omnes cōcordāt, cū p viam legis cōdēdo princeps aliquid statuat. At contra ea, que in secundo dicto cōtinentur; sunt cōes opini. ☞ nā feudum

884 est contractus bñficium in se continens, vt

885 dicitur, qui cōtractus dī nominatus, vt dicit Curt. in tra. feu. p. 3. n. xi. ☞ Item donatio a principe constituto, vel p modum a iure ciuili introductum sine causa & de plenitudine pōtis tolli non pōt. quē [illegible] est de iure naturali: & p modum iuris ciuilis sit quesitum. & magis cōis opi[illegible] [illegible], a qua, nec in consulendo, nec in iudicando recedendum esse attatur Doc. cep. in q. l. 20. du. 32. vol. 1. Parisi. in 4°. vol. nu. 70. vol. 3. ¶ Et in specie feudum semel gratis concessum a principe, q̃ sine causa reuocari non possit, late Ias. in 9°. 3. pte supponitur in facto per totum & in consi.

886 . 87. Carolus per totum vol. 2. ☞ quia princeps, vel imperator pacta que hēt cū aliqua ciuitate, vel loco, vel alio seruare tenetur, & obligatur ex pacto, illicit esse cōe [illegible] legistarum, q̃ canonistarum conclusionem Cy. Bar. Bal. & alii in l. dig[illegible] C. de leg. [illegible] l. donationes quas dux [illegible] tex. C. de donat. inter vi. & vxo. & concor d. [illegible], & late multa congerit [illegible] in consi. [illegible] patres vt moderentur vuam in[illegible] inter consi. [illegible] plura. seq. vbi concludit, quod non solum princeps & [illegible] omnes: sed etiā Deus pacto ligatur. Alex. in consi. 54 [illegible] in. ☞ immo etiā maligni spiritus, qui sunt mendaces pactiones, quas habent cū hominibus seruant. Fra. Scotus in [illegible] Dei [illegible]

887 ¶ Secundo fa[illegible] quia princeps agrariis p[illegible] iudicare voluit per c. volentes. & hic inter [illegible] & probatur in eod. n. et c. ibi [illegible] [illegible] longius solito gaudere feudis [illegible] [illegible] non licet ita alienari [illegible] per c. istud est in argumentum scilicet [illegible], ergo in exercere [illegible] facultate alienandi, quam antea non habebat, [illegible] [illegible] non habebat facultatem alienandi: nisi in consistos, & in f. n. nouo [illegible] licentia principis, ergo vt amplectur [illegible] alienandi facultas & gaudii potestas non [illegible] intelligi: nisi quod ampliaretur in preiudicium descendentium, & agnatorum, vt absq̃ eorum assēsu alienari possit, ita arguit Io. Aloys. de Septimo subdens quod credit, quod eodem modo voluit [illegible] dicere Gualte. de Paternio in interpretatione c. volentes in c. Sicut me, vbi tantū [illegible] verba (vt longius solito)

¶ Sed huic medio respōderi potest, quod satis longius solito vasallus feudo gaudere potest, dum sine assensu principis alienare potest, quod antea sibi non permittebatur: nam solitum antea erat alienari semper principis de [illegible] licentia c. imperialem de prohi. feu. alien. per Feder. & ita intelligendum p. c. imperatori, & ius cōe minus leditur, q̃ quod sen. per attendi debet c. dilectus de consue. est bona glo. in l. dāni [illegible] §. hic [illegible] de dāni infect. & in l. fi. §. si computatione. C. de iure delibe. Parisi. in consi. [illegible] vol. 3. & consi. 84. [illegible] vol. [illegible] et absurditates q̃ plurimi [illegible].

¶ Preterea hec c. volentes cē conditum [illegible] seruitiorum, que a predecessoribus prestita fuerunt, & [illegible] que in futurum [illegible] [illegible], & eorum, que prestita fuerunt [illegible] non vi principem valerent habuisse effectu[illegible] possessorem in feudis, q̃ posteris successuris: sed omnibus [illegible] & cōsequenter longius solito debent gaudere feudis, non solum possessores feudorum sed & posteri successuri, qui in futurum seruitia do. Regi prestare poterunt & aliter posteri successuri non poterunt feudo gaudere: nisi feudum antiquum posteris [illegible] cōseruetur: & non alienet. & ita gaudium [illegible] circa remissionem [illegible] principis

[illegible] circa remissionē assensus agnatorū: & hæc est vera finalis ratio, qua hoc .c. videntes conditum fuit, & quæ causa & ratio finalis anima est ipsius dispositionis. Bal. in.l. maximum vitium. C. de lib. præt. eõ [illegible] p Dec. in cõs. 227. nu. 2. & [illegible] Paris. in [illegible] 73. vol. [illegible] ¶ Nec rõ istæ cessat ob [illegible] prestita: sed [illegible] præstanda priuileg. [illegible] ad [illegible] licentia principis [illegible] quia [illegible] principis [illegible] descendentes ab illo, cui ipso princeps feu. concessit, q. p. alios extraneos: quia princeps dñs feudi. concedendo [illegible] elegisse vt vassallum, & suis descendentes & familiam ceteram. [illegible] paratam ad [illegible] Oldrad. c. 175. [illegible] 117. Frec. in tract. de subf. baro. [illegible] de orig. baro. nu. 89. fol. [illegible] qui dicit hanc familiam sibi dño magis gratam & deuotam & [illegible] in. lib. 2. q. [illegible] nu. 7. fo. 133.

¶ Tertio ponderat idem Io. Aloy. Septi. verba (mentum seruitiis prædecessoribus nostris) quibus inquit ostendi, q de feudis antiquis loquatur, & sic de illis, in quibus est ius quæsitum agnatis, præsertim cu a cõstitutio, quã hoc .c. corrigit, de antiquis loquitur feudis. ¶ Ad hoc autem respondendum, q loquitur de antiquis feudis hæreditariis, quæ non poterant alienari absq; regis assensu in præiudicium agnatorum: nisi dño assentiente Paris. in [illegible] 2. nu. [illegible] vol. [illegible] post Io. Campeg. in [illegible] inter consi. feu. & alios ibi citatos, vbi volt, q feudum hæreditarium [illegible] agnatos sine superioris assẽ. [illegible] alienari põt: [illegible] ad maiorem securitatem consulit, vt fiat habito superioris assensu ibi. in. nu. 49. satis [illegible] illud, quod est dicendum iure feu. si solũ esset ius feud. & non constit. regni, hodie p hoc .c. volentes & declaratum, vt sine licentia superioris feudum inter agnatos alienari possit. ¶ Imo audeo plus dicere, q feudum hæredi. superioris licentia non solum inter agnatos, sed etiam in extraneos alienari poterat iure feud. [illegible] contrariam [illegible] Paris. in [illegible] nu. [illegible] vol. 1. & Dec. in cons. 208. nu. 9. & [illegible] & eadem rõ nos mouet, [illegible] ad tenendum, q assensu superioris feu. hæredit. in agnatos vlteriores in præiudicium proximiorum agnatorum alienari põt. quæ est, quia non tollitur [illegible] spes succedendi, & in casu isto, cũ in extraneos alienatur non tollitur: nisi spes succedendi, quæ tolli po-

test. Nec obstat, q agnati sunt in inuestitura [illegible] quia (vt est dictum) succedere [illegible] gnatos in feu. [illegible] pp interesse [illegible] qui sibi [illegible] familiam quietam ad succedendũ elegit. Frec. in tra. de subf. bar. lib. 2. q. 6. nu. [illegible] &
113 & nec [illegible] vassallũ inuitus accipere cogitur, l. 3. ff. de of. pf. [illegible] & consentiendo alienationi in extraneos fiende, cessat hoc interesse, & eligit sibi illum extraneum in vassallum. nec agnatus inuestitura cõphensus aliquod ius hẽt, quod ipse dñus tollere non possit; quia suum ius consistit in spe ea quod [illegible] quod tolli pot [illegible] vt est [illegible] ¶ Aduertendum tñ est, q si [illegible] est vera, tota feudalis materia turbatur. & idem dici põt in feu. ex pact. & pro. quia ibi non tollerent [illegible] nisi spes succedendi. & [illegible] tolli non pot. c. 1. de al. feu. pa. ideo alia est rõ: quia feu. [illegible] & nemo hæredis hẽri non potest, & hs gesta p defunctum fuare tenetur. l. cũm a matre. C. de rei vẽ.
[illegible] vñ sicut proximior agnatus non poterit reuocare feudum ab vlteriori agnato, ita nec ab extraneo reuocabit, in quem est facta alienatio [illegible] Et assensus su-
[illegible] perioris [illegible] requirebatur in alienatione feu. di hæredi. sicut pact. & pro. & ita si inter agnatos, sicut si in extraneos alienabatur, in casu nostro, vt est dictum: quia dñi assensus [illegible] pp suum interesse, vt vassallum sibi gratũ & deuotũ haberet, & ne [illegible] ut [illegible] imperialem in [illegible] amittebant, & [illegible] feu. [illegible] in q est feu. & [illegible] alienatio [illegible] in extraneum [illegible] p alienatio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] certia [illegible]. ¶ Insup hæc licentia siue assensus principis in alienatione [illegible] const, [illegible] quæ est const. imperatoris Fed. ad cuius correctionem [illegible] hoc .c. volentes [illegible] & remissa hæc licentia [illegible] ¶ Nec quid [illegible] tũ est concessum p hoc .c. vt assensus principis remittatur, [illegible] non semp [illegible] tur regis assensus in alienatione [illegible] princeps illũ cõcedere [illegible] si in certis casibus vt habetur late p. Frec. in tracta. de sub. feudis baro. in prima auth. baro. vel [illegible] alijs modis posset limitari, [illegible] modis cõst. [illegible]

¶ Præterea

289 ¶ Praeterea si hanc sequimur interpretatio-
nem, sequitur absurdum, quod Rex ob ser
uitia praedecessoribus praestita de alieno
remunerationem faceret remittendo agna
torum assensum, quod non est regiae libera
litatis, vt dicetur infra in octauo medio cō
trariae opin. ex mente Barba.
¶ Quarto d.c. volētes dat facultatem te-
standi, & loquitur de feudo, quod ad alium
post eius mortem spectat. s'm G. de Pero.
ibi, quasi sentiens de quo testari non pote
rat. ¶ Sed ad hoc respōderi pōt, quod lo
quitur de feudo haereditario, quod ad pro
ximam agnatum pertinet si de eo dispositū
fuerit in extraneos, in quos disponi non pō
terat absque principis assensu, vt dictum est
supra. ¶ Vel loquitur de feudo
antiquo quod nō habet agnatos puta quia
omnes sunt mortui, & successorem fiscum
habebat de quo disponere non poterat vt
modo disponere possit per d.c. volentes.
vt refert Io. Aloysius in d. cap. volentes,
post prin.
¶ Quinto ponderant verb. (num quam per no
stram curiam infringendam) quibus dictis
resultant, quod reuocans audiri non debet:
quia confirmat titulum recipientis.
¶ Sed facilè huic respondetur, vt non in
fringatur alienatio facta sine principis as
sensu: quia principis assensus est interpositus: secus si nō
interuenit assensus agnatorum: quia pote
rit reuocari: ex quo non est agnatorum as
sensus relaxatus.
290 ¶ Sexto .c. volentes est fauorabile, & gra
tiosum, & consequenter latè interpretandū
.c. regni deuotos nostros &. l. fin ff. de con
stitut. prin. nam rex dando patribus hanc
alienandi facultatem filii parentibus obe
dientes erunt, & nec praesumendum est, quod
parentes velint filios sinè causa feudorum
successione priuare, et in hoc vertitur fauor
feudatarii: sed ubi superuenit necessitas, prin-
ceps voluit vt parentibus succurratur eo
rum in necessitatibus: quia eorū cōtempla
tione: & non filiorum, quorum seruitia nec
merita cognita erant, cùm feuda fuerunt
donata, & ideo in filiorum praeiudiciū lex
ista facta fuit s'm Gualter. qui ita conclu-
sum fuisse dicit in cō Ciminnae
¶ Sed huic medio resp. Barb. quod si cōditor
.h. habuit respectū ad fauorē pris, et respectū
habuit ad fauorē filiorum: quia fauor fi
liorum fauor patris est: quoniam pater, & filius
vna & eadem persona censetur. l. fin. C. de
impub. & ali. substi. l. 2. C qui ven. aeta. se
excus. lib. x. etiam v acatic parte, & illud
quod vnus habet, alter censetur habere.
Bar. in. l. cum seruus. C. de agri. & censi. lib.
.11. & quod vni placet alteri placet. l. si ope
ratur. ff. de oper. liber. Bal. in. l. sciendum ff
qui sat. coga. l. non plures. C. de sacr. san.
eccle. & facit l. in suis. ff. d lib. & post. quod
voluit plic rum: princeps Aristo. 8. ethic.
& quod sacro scribitur euangelio audita
est vox in rama, ploratus & vlulatus multus,
Rachel plorās filios suos, & noluit con
solari: quia nō sunt. Matthe. c. 2. & non est
credendum, quod rex voluerit ita disponi
re eo casu, quo tenens feudi à curia filios
291 haberet etc. quod .n. in .n. est verè filio ile,
est quaedam falsitatis imago, Bald. in. l. j.
C. de seruis fug.
¶ Septimo ponderatur rub. sub. qua situa
tur d. c. volētes quae generalis, est (de alie
natiōe feudorum.) & quidem quod feudū cō
prehēdit tamen ex rubrica licitum est argue
re, vt concluditur in rub. ff. si cert. petatur.
Nec obstat, quod .c. sit correctorium: quoniam
verbum in correctorio prolatum in casu
in quo corrigere debet, latè est interpretādū,
& in aliis casibus restringi debet. G. de Pe.
in consi. 8. repetamus col. 2. qui nil allegat.
idem Io. Alov. ¶ Huic vero medio
respondetur, quod licet alias rubricae legis vel
statuti habētes orationem perfectam pos-
sint pro decisiōibus allegari, sicut nigrum
vt rub. C. de fideiussor. do. de. & in rub. ff.
quod quisque iur. Soc. in. l. j. col. 2. nu. 16. ff. si
cer. pet. cum cor concord. per Franc. Nico
nitium in rub. C. de edend. nu. j. et. 2. f. 63.
vel. 7. repe. tñi si non habent orationem p
fectā pro decisione allegari non possunt:
quia solùm tendunt ad demonstrandum
materiā nigri. vt in rub. de secūd. nup. Ant.
in procem. decre. Alex. in consi. 6. attentis
verbis col. j. post princi. versi, sed praemis
sis vol. 6. vbi dicit talem esse rub. C. de edē.
sed hic, quoad hoc: an sinè assēsu agnatorum
vel principis, vel cum eorum consensu an
alienetur feudū est impfecta rub. quod tm̄ dicit
de alienatione feudorum: nigrum enim
posset de alienatione feudorum tractare &
modum tradere quomodo debet alienari
an consensu principis, vel agnatorum.
292 ¶ Praeterea dicto quod rub. perfecta, & ge
neralis esset, resp. quod nō est inconueniēs
vt quandoque rub. sit generalior nigro glo.
in rub. instit. de iust. & iure, per rub. C. de

relig.&sump.fune. et aleæ lusu, nam ibi nil in tex. de ludo aleæ, sicut econuerso contingit quandoque rubri. strictior est nigro vt .ff. solu. ma. & quemdam. dos pet. & in nigro habetur, et quasi petatur constante matrimonio. l. si constante. ff. eo. cum conco, p Iohan. Hannibal. in rub. ff. de vsuca. nu, .12. fo. 33. vol. 5. rep.

¶ Octauò allegantur quedam priuilegia reg. Federici. que Gual. vidisse (fertur) per que mentem reg. Federici d. c. volentes conditoris declarari dicitur, quòd noua nō feudis hodie data sit, & alienabilia sint esse ita, et priuilegium fuisse feudi Grassullati, vbi idem Federicus declarat, quod de feudo antiquo alienatio fieri potest p. c. volentes & Abbatt. de plataniono in allegation. feudi Furnaris et G. de Perno. in consi. 4. quondam serenissimus circa finē & aliud priuilegiū fuisse feudi Passaneti, & quidā asserunt etiam vidisse priuilegium Mitinæ alias Ciminnæ concessum Masullo de Salomone, in quo rex Federicus institutionem de extraneo factam confirmat, dicendo hoc procedere: quia feudum cōcessum fuit pro te, & hæredibus Cognita, tandem hac principis mente tenaciter omnes hunc intellectum amplexi fuere.

¶ Respōdet huic Barbatia: quòd hæc priuilegia extra personas in his cōtētas trahi nō debent: nisi rex id declarare voluerit in d. priuilegiis, quod non est factum, nec ista priuilegia ait habere illas sollēnitates, que requiruntur quando princeps legem facere putat generalem. l. fin. C. de leg.

¶ Insup nos aliter respondere non possumus: nisi p verba que percipimus eorum qui illa viderunt: quoniam nos non vidimus, quibus videtur hec priuilegia non obstare: quā quidem licet dicatur, quòd feudum antiquū alienari potest per capitulum volentes quod iure feudorum alienari non poterat, potest ēe verum, si feudum sit hæreditariū quod iure feudorum absque assensu superioris alienari nō poterat. c. 1. de aliena. feud. pater. & c. 1. §. titius quib. mod. feu. ami. Paris. in cōsi. 2. vo. 1. Et hoc patet etiam per illud priuilegium Ciminnæ supra in contrariū adductum, dum ibi institutio facta de extraneo confirmata fuit ratione: quia feudum concessum erat pro te & hæredibus, quod indubitanter hæreditarium est s̄m cōmunem opinionem quam testatur plures cumulans Aruis Pinnel. in tract. d bon. ma

p. 3. nu. 99. fo. 556. vnde nimirum si sensit princeps in d. priuilegiis feudum in extraneos ēe alienabile per. c. volentes, nec per hoc sequitur, quòd feuda que ante. c. volentes & principis assensu alienari non poterāt vt in d. c. 1. de alie. feu. pater. quòd hodie alienari possint per d. c. volentes.

¶ Nono in medium afferunt quandā sententiam latam per inclitum infantem Io. Ferdinandum vicarium & locum tenentē in regno, pro maiestate genitoris eius Alfonsi. seu fratris causa cognita & disputata in pleno consilio: sed vt refert Gualterius terminatur non obstantibus opinionibus doct. ipsius Gualterii Archiep. Vberti Io. de Ansalone & aliorum, vt. c. volentes intelligeretur s̄m Saccurasam, vt feudi simpliciter, vel p te & hære. concessi vel præscripti alienatio fieri possit in præiudicium sequentium agnatorum mag. cur. in sua cōtraria persistente opinione in questione baroniæ Vicariæ, vbi quidam de Valguarnera alienauit feudum in quēdam de Talamanca quam sententiam & determinationē: licet eo tempore doc. & periti regni eā nō approbassent, & ea sibi iniqua visa fuisset: tamen deinde inuictis priuilegiis de quibus supra meminimus omnes periti regni eam secuti fuerunt.

¶ Nec deficit Barbatia huic medio respōdere, quòd hec sententia fuit lata de consilio procerum d. infantis, quæ meliori consilio retractari potest. est tex. sing. n. et glo. in. l. duo fratres. ff. de iure patro. ☞ quoniam erronea sententia & notoriam continens iniquitatem est nulla: tametsi contra ius partis lata existat. l. si pars. ff. de inof. testa nec
293 est admiratione dignum ☞ quoniam quandoque bonus dormitat Homerus. l. recusari. ff. de acq. posse. glo. in. c. ne quis. xxxii q. 7. vnde dr, quòd sententia in melius conmutatur. c. notitiam. xxxv. q. 9. ☞ nam & beatus Paulus apostolus mutauit sententiam, & dixit: si circuncidimini nihil prodest nobis christianis, de quo per glo. ibi ver. ☞ sapientis est mutare propositum de bono in melius. l. nūq. C. de coll.

294 ¶ Ac nos respondemus aliter, quòd Papæ, Imperatoris, vel alterius principis pronunciatio contra legem generale ius nō facit. Bald. & Ange. 5°. sanctissima regina Præpo. in. c. 1. §. & quia n. 69. de his qui feu. dar. pos. Tiraqu. in tracta. primigen. q. 40. nu. 165. vbi et subdit, ☞ quòd principis

pronunciatio

pronuntiatio vt vim l. hēat, fieri dz cū cau
se expssione. Imo. in c. j in p. extra vt eccl.
benefi. Card. Alex. in d. c. i. §. & quia col. pe.
ver. preterea ad hoc p° t°. se. nūcupatim Ab.
in. c. in causis eo. 2. ver. & circa hāc de re. iu.
arg. à cōtra sensu illius tex. & l. vl. C. de leg.
Alex. in l. apud iulianū. §. verū col. 2. versi.
quarto no. ff. ad treb. ¶ Insup nec nō pu
tamus imo istē latā: sed iustissimē & cōm.
op. nō refragari, si forma feudi fuit p te, &
hfd. q feudū facit hfdi. quod iure feu. tene
mus superioris assēsu, etiā in extraneos aliēari
posse, vt supius est dictū: secus si feudū
fuit pscriptū & informe, vel simplr concess
sū, vt diximus supra q. 4. & inferius aptius
ostēdetur. ¶ Decimò, & vltimò dicūt no
strates regni hāc interptationē nos seq. de
bere: siquidē ex ea triplex resultat vtilitas
principi, vassallo, & ēptori: principes dītiā,
vassall° laxas aliendi habēas, ēptor secu
ritatē hēt. & hāc partē tēt Bern. de Medico,
cui° op. cōg. esse dicūt & seq. G. Per. in d.
c. volētes & in 3°. 6. viso casu & 9°. 4. quōdā
serenissi. & 9°. 8. tēpera. Gual. epis. Vbert.
Adam de Asmū lo lōgo tpe iud. mag. R.
cur. & fiscipatro Abbate. Placamon. in al
leg. cau. Famans Blas. d S. Ang. Io. A'o d
Sep°. qui ait vsq ad eius tpa solere disputā
tes audiri: sed hæc opio. p canonizata hēt.
P. Gre. in tra. cōc. feu. p. 6. q. 2. versi. extēdo.
¶ At huic vl'timo psuasiuo fūdam. Barb.
resp. q nō refert principis vtilitatē allegare
qm nō ē regiæ liberalitatis locupletari cū
iactura aliena, et altercatiōis occasionē in
terfrēs dare. l. cū opz §. cū aūr d bo. libe. l.
cū pf. §. dulcissimis d leg. 2. & si hoc tet, in
2° gen. vl in alios alienari, & in pfis pnīciē
cadere posset: quis, si filius pfem inclinatū
ad aliendū videret, eū veneno necare pos
set, & exēplo pessimū esset l. j. in prin. ff. ad
maced. ¶ Necq fit vtile vassallo: qm la
tior ista pōtas aliendi, viā dissipādi bōa tri
buit, & ē diuite paup efficit, & nō solū ad e
ius: sed et ad reipublicę resultaret interesse.
¶ nā interest reipublicę, ne re sua quis ma
le vtatur. §. sed & maior inst. de his qui su.
sui vl al. & etiā locupletes habes subiectos
. vt cōsideramus in auth. vt iud. si. quoqs.
suf. ¶ Nec vtile emptori esse dz: imò
p'um amittere dz, qui p oculis neq deum
neq iustitiā habet, honore feudi agnatos
priuare, & familiā illā in dedecus, pniciem.
291 & paupertatem deducere: ¶ est n. sordesce
re in paupertatem venire. l. quis quis. C. ad
l. iul. ma.

l. iuli. maiest. ¶ Et diuus Augustinus de
ciuitat. dei ait, q Deus & honor p diuitias
cōseruatur, & alia mlta congerit. quæ bre
uitatis gra omittimus.
¶ Pro secunda opinione multa stringunt
fm Barba. in d. c. volētes, cui° repetitio ē in
serta in 5°. mea Sclastis, quod à pēna hēm°
circa p^m dub. d cōmissa Car. Caualcantis, vbi
latè, & deniq cū hac secūda opin. cōcludit.
296 ¶ Primò. l. noua, cū abrogat aliq de iure spe
cifico exprssi, in ē ipsa facti dz, tex. not. et
clare in l. fi. C. de iurd. vid tol. nec allegat
p sing. Rom. in auth. similiter. C. ad. l. fal.
ad fi. & probatur in l. si qs in prin. ff. d leg.
2. maximè abrogatiue, ut nus ir tet igitur q cu
in. l. corrigente exprimitur tex. est sing. cum
glo. in l. j. ad fi. vbi Ba. C. ola li. tol. ¶ p
serrim qā nemo sine voce dixisse existima
tur. l. labeo in fi. ff. de supel. lega. Casi. eco
rus aiebat: nullū nostræ mentis maius testi
moniū q verborū qualitas inspecta. Bal. in
rub. extra d test. & in l. volūtatis. C. of. del
cō. Sed in c. volētes nō de agnatorū: sed de
principis assensu licēt aliq mētio fit, vt absq
Regis licētia alienari feudū possit: g princi
pis tm: & nō agnatorū assēsus est remissus.
& hoc mediū dicit poneie glad. fi. ad eadē
297 eē. ¶ Secūdo verosimile q d nō ē, ab aliq°
fieri nō est psumēdū. & multo minus à prin
cipe, q vult oēm actū siū à foro fori, & fo
ro poli regulari. Bal. in l. j. ff. de cōst. prin.
298 ¶ Sermones n. nostri, vt magnus ait Au. th
rois verbis & nō actis, & verosimilibus a
daptātur. l. si ita qs uersi. nemo sanus. ff. de
euict. rub. C. de probat. l. fin. C. de edict. di
ui Adri. tol. l. j. C. de ser. fug. Bal. in c. afferte
d pscrip. sed nō est verosimile, q princeps
ius tertij tollere voluerit. vndē dixit tex. val
de singularis, & ita ponderatus in l. cū au°
299 . C. de ema. lib. ver. nō est moris nostri, q
nō ē de more pncipis tollere i° tertij. c. extra
neū de auth. & vsu pal. l. de tali ē. ff. de testa.
mil. l. ei §. meneo & l. si quis à principe. ff. ne
quis in lo. pub. Bal. in l. j. ff. de cō. prin. qui
300 dixit ¶ q si appareat q princeps velit iuri
alterius derogare, psumitur in modico vel
le derogare. l. quoties. C. de pcl. im p. of. g nō
ē psumēdū, q princeps statuere voluerit, vt
in pudiciū agnatorū alienatio feu. fieri pos
301 set. ¶ Tertio cū in actu celebrādo cōsen
sus alicuius requiritur. si princeps illū cōsē
sū tollere vult, illū simplr legādo nō exclu
dit: nisi verba cōsueta pōat: vt l. bes hoc
faciatur. c. j. in ver. libes, d sepul. vbi hētur,

302 q. fres minores & pdicatores audiũt liberè
303 cõfessiões, & p illã, dic. (liberè) sinè parro-
chialis psbiteri licẽtia fieri posse intelligi
tur, quod secùs ẽet si d. (liberè) nõ ẽet, p q°
304 est tex. in. c. j. de reg. iur. lib. vi. ☞ vbi in
gressus religionẽ infra ãnũ liberè põt exi
resinè plati licẽtia. c. statuim° in verbo libe
rè de reg. iu c. ff. §. sanè ð testi. in. 6. c. 2. ð p
305 ca. in sexto. c. lator. de hom. ☞ & in aliena
tiõne feu. iure feu. nõ solũ principis: sed ẽt
agnatorũ assensus rqritur. c. j. de al. fe. p. &
de lit. enna dñi est. c. j. §. si clientulus de ali.
feu. c. i qual. olim feu. alie. po. in prin. in ver
si. si vassallos. c. j. §. illud q̃ fui. pri. cã bene.
ann. c. j. de consuet. rect. feu. in prin. c. in-
terpares. §. similiter. de le. cor. c. j. §. pfectò
quid. iur. si post ali. feu. vassa. ad rec. c. j. de
feu. nõ habẽ. prop. nãm. c. imperialẽ de p.
feu. ali. p Fe. c. j. quib. mo. feu. ami. Sed in
casu isto in. c. volẽtes nõ est dictũ (liberè)
sed tñm° . f (sinè pmissione nostræ celsi
tudinis) ĝ sequitur, q principis dũtaxat:
& nõ agnatorũ assensus est remissus.
¶ Quartò (& hoc mediũ dicit habere nec
usũ, cui vniuersos mũdus nõ respondebit)
nã alienatio feudi nõ valet, ẽt dñi volũtate
nisi consentientibus agnatis. tex. ad litã in
c. j. de alie. feu. pa. põderãdo verba. (con
306 sentientibus agnatis, &c.) q̃ absolutè prolata
cõditionẽ faciunt. l. si cõsenserint agnati. l.
test. itore. ff. de cõdi. & demo. & tu adde q
hãc verissimã, et cõẽ op testatur Vinc. Sal
307 ui. in rub. ff. solu. ma. ☞ q̃ cõditio adim
pleri debet in forma specifica. l. qui heredi,
& l. meuius. ff. de cõdi. & demo. sed. c. volen
tes nil. dicit de agnatorũ assensu, d q° specifi
308 cã facere debebat mẽtiõ. ĝ &c. ¶ Addu
citur etiã in simil. quia gñalis priuilegiorũ ao
bolitio priuilegiũ speciale alicui hominũ
generi concessũ nõ tollit. glo. cũ tex. sing.
in. l. de decurionibus. C. de silenti. lib. 12.
Bal. in. c. sancimus quo tpe m l es & in. l. nõ
plures. C. de sac. san. eccl. & in. l. j. C. de iust.
cod. comp. & in. l. dotalẽ. ff. de testa. milit.
& i. de rescrip. c. graue. de offi. or. c. vẽtiẽs.
de pscrip. Roma. in. l. si verò. §. de viro. ff so
309 lu. ma. ¶ Quintò vltra Barba. põderari
solet pronomẽ (suum) in. d. c. volẽtes dũ
dic. q feudatarius põt alienare feud. suum:
sed feud. quod agnatis post mortẽ eius ðbe
tur nõ est suũ. c. j. de suc. feu. pate. et nõ su
um: quia non suũ: sed ascendẽtiũ probitate
ac iu: itũ. c. i. qui test. fa. ne. ad. pro. nou. in
310 uest. Hæc est resp. Io. Alo. Sep. q tamẽ feu.
quod hẽt agnatos post mortẽ vassalli, sub
d. ipsius vassalli dr quià in vita ipse tale fru-
ctui dicare põt ar. l. quint°. ff. ð au. et ar. le.
311 ¶ Insup respo. nõ restrictiue: sed potiùs ð
monstratiuè appositũ cẽseri, vt in dubio
psumitur. Bar. in. l. centurio col. pen. versi.
q. inter pdicta q si verbũ. ff. de vulg. & pu.
Ange. in. l. fin. §. tita. ff. de alim. & cib. leg.
qd manifestius ostẽditur ex ver. pcedẽtib°
la rgioribus in princ. d. c. vole. ibi feuda te
nẽtes, quibus sequẽtia verba declarãtur non
restrictiuè: sed demõstratiue posita fuisse.
312 arg. l. vnĩ. ff. de pe. hæd. ¶ Sextò lex no
ua corrigẽs strictè debet intelligi, vt minº
ius cõe corrigat. c. cũ dilectus de consue.
Bal. in. c. j. §. porrò qual. olim feu. alie. po.
vbi in terminis ait. q statutũ feudorũ aliẽa
tionẽ pmittẽs in agnatorũ piudiciũ pmitte
313 re non vr. ¶ Septimò qui vnũ dicit aliud
negat. l. cũ prot. ff. de iud. psertim in correc
314 tionibus, vbi correctio semper est euitan
da. l. sancimus. C. de testã. l. pcipimus C. ð
315 ap. c. cũ expediat de elec. in. vi. ☞ & vbi lex
noua p legẽ antiquã potius distingui solet,
q̃ eã corrigere. l. nõ ẽ nouũ, et. l. seq. ff. ð leg.
l. si idẽ. ff. qui sa. cog. auth. offeratur cũ ibi
no. C de li. cõtesta. l. 1. C. de noxal. Sed. c.
volẽtes corrigit cõst. Federici proaui con
ditoris, quod ẽ. c. impiralẽ de pro. feu. ali.
quod. c. inhibet aliẽationẽ respectu assens°
dñi, & nil aliud dicit. ergò aliud negare vr:
correctionẽ. c. j. ð alie. feud. pater. vbi agna
torũ assensus in alienatione requiritur, &
316 non dñi assensus solus suffic. ¶ Addu
citur ad hæc simile quod tradit And in d. c.
j. de alie. feu. pa. n. s q illud, quod disponit
p d. c. q alienatio in proximũ successorẽ
absq dñi assensu fieri possit non corrigit
p con. constitu. lib. 3. q̃ indistinctè feudo
rũ alienationes absq principis assensu p
317 hibet & subdit, q ita vtimur in regno: qui
veterũ legũ regulis relinquitur quod speci
aliter nõ exprimitur p. l. pcipimus C. de
appel. Coaceruatur ad autho. glo. in. c. j. §.
sed si res in verbo proximior, p quos fiat
inuest. q̃ vult, q p gñalẽ dispositionẽ. c. im
pialẽ de prohi. feu. aliena. p feder. correcta
nõ intelligitur dispositio d. §. sed si res.
318 ¶ Imò ẽ qui dubitat, vt ipse Barb. q fuerit
iste pauus cõditor. c. volentes: & dicit q
nescit à Federic° Barbarussa: q à si fuit iste,
nõ fuit correctũ. c. impialẽ, quod ẽ Federi.
pmq fuit au°t & nõ pauus, et iste cõstit.
proaui correxit, vñ cogitat ã fuerit Lotha.
¶ Octauò

319 ¶ Octauò rō in legis interpretatiōe principaliter ē attendēda, arg. l. quod di. ff. de pact. gn̄. l. ḃ. ſūma eſt ipſa rō, l. cū mulier vbi Bal. ff. ſolu. ma. Bar. & Bal. in l. nō dubiū. C. de legi. ſed rō iſtius. c. volētes, q̄re feud. alienatio p̄mittit, fuit ſeruitiorū intuitus, q̄ ſibi p̄ſtā
320 tur, Et regiā decet liberalitatē ſeruitia ſibi p̄ſtita de ſuo & non de alieno remunerare, remittēdo ſuū, & nō agnatorū aſſenſū
321 & hoc rōi cōſonū vr: p̄ſertim q̄a p̄ncipis beneficia lic̄ cōtra eū, & ſtricte adherētes termīs ſunt interp̄tāda. c. quia circa, & c. eū capell. de priui. glo. & doct. in l. fin. C. de dōſt. pn. l. 2. §. merito. & §. ſi quis à principe ff. ne quid in loco pu. c. cū dilectus vbi glo. fin. ad fin. ſm̄ Inno. de cōſu. G. de Per. in 9°.
322 et 4. in eā ſilcā col. ff. ¶ Nono: lex noua indiſtincte loq̄ns, vt. c. volen. legē āntiquā diſtincte loq̄ntē nō r̄ſtringit. Bal. in. l. oēs populi. ff. de iu. & iu. Andrea in. c. j. q. 14. membro. 4. de conſt. ſed potius lex nōua ab antiq̄ diſtinguitur. Io. And. in add. ad Specul. de execu. ſent. §. poſtremō And. in d. c. j.
323 q. 14. mēbro. j. vbi vult, q̄ ſi vnū ſtatutū dat certam ſententiæ formā & aliud ſtatu. vult, q̄ ſentētia executioni mandetur nō obſtāte aliq° ſtatuto, ſentētia in qua forma primi ſtatu. ſeruata nō fuerit executioni nō mādabitur: nec inducit legū correctionē niſi exp̄ſſe dictū ſit, vt ſuprà eſt dictū, & ait Bar. in extrauag. ad reprimēdum in verbo non obſtantibus Andr. in. c. j. d. ali. feu. pa te. eſt bonus tex. in. l. j. C. de edi. diui ad. tol. & in. l. j in fi. C. de lat. liber. tolle. ¶ Elegāter hec adducit Cotneus in 9°. pro dn̄a Iohāna de Imbardax, in cōtrariū Sclafani ſubdens, q̄ mirātur cadere in mentē alicuius ſani capitis, q̄ legiſlator voluerit in aliquo agnatis p̄iudicare, & iura antiqua (nulla de eis habita mentione) corrigere, vt refert Io. Aloy. de Sep°. in d. c. volētes in prin.
324 ¶ Decimō principis intentio ſemp eſt, vt j. nam iuſtiā ſint iniuſta ex diſpoſitione ſua, ē ſi ſit alia mens p̄o Bal. p illū tex. in. c. ad aures de reſcrip. eſt tex. in. c. dilecto de verb. ſigni. Ab. in. c. i. de iudi. col. 12. poſt Cald. in 9°. p° vol. 4. ſed aliter d. c. intelligendo in iuria fieret agnatis aſ ſq; eorū volūtate eos feudo primare, quod abſurdū eſt. c. j. de ali. feu. pater. & agnatorū aſſenſus nō dz intelligi fuiſſe
325 ſus. ¶ Vndecimō feudū abſq; agnatorū aſſēſu alienarī nō obſtāte dn̄i licētia agnatis aperitur d. c. i. de alie. feu. pat. cōiter doct. in. c. j. de ſucc. feu. poſt glo. in verbo parte.

Bal. & cæt. in c. j. §. ſi q̄ fuer. pri. cū be. ambulatē Alex. in. 9°. 26. col. pen. vol. 5. & p̄ cæteris
326 in. 9°. 128. co. vo. vbi vult, q̄ data licētia alienādi intelligitur cōſentientibus agnatis ſed hoc intellige, q̄ aperitur agnatis poſt mortē alienātis: ſed nō in vita And. in. c. j n. 3. p quos fi. inueſt. vt dicetur infrà.
¶ Hāc tñ̄ eē opinionē tenēt An. Hiero. Gor. q̄ fuit adiſtētus mag. reg. curiæ in eā vicariatus in ſua infantia & refert Gual. Sic in cā iudicaſſe in eā Ciſin. & mag. R. cur. iudicas ſep. 12. annos. & Io. de Anſ. cōtēporaneū d. Gual. in d. c. volē. & G. Per. in 9°. v j. viſo eā ſu. Corn. et Bal. de Perm. in d. 9° in cā e m tatus Sclafani vbi d. c. volētes interp̄tarunt Barba. qui dicit, q̄ oēs p̄mi regni errarūt & ità de apto iura ſibi dicēdū vr, & Io. Alo. Sep. ſz cōtrariā ſequitur opinionē: tm̄ d. cit. q̄ tenētes hāc opi. credit, q̄ nō penſaſſent ad textū, & dicit, q̄ ſm iſtū intellectū ōnia reſiderēt in diſpoſitione iuris cōis feudorū, & & eſſet conſiderādū: quid importet verbū hæres de iure cōi an faciat feudū hēd. ità, q̄ alienari poſſit: q̄a in hoc locū m haberet. c. volētes: q̄a non requireretur: niſi principis aſſenſus. ¶ At ōībus his mediis ipſe Io. Aloy. vnico verbo reſpondet, dicēs, q̄ p̄dicta tendūt ad oſtēdēdū, q̄ noluerit p̄nceps p̄iudicare agnatis, q̄ contrariū ipſe demōſtraſſe aſſerit pluribus in locis ſub. & tex. c. volētes ponderādo vz, q̄ princeps agnatis p̄iudicare voluit vt ē relatū in p° opi.
327 ¶ Quid tenēdū in hac doctorū cōtrouerſia? ſempè nobiſcū animo plurimū voluimus q° m° cū p° opi. ī tē. c. q̄ frequētion doctorū calculo app̄bat cōcurrere poſſem°, & neceām inuenimus, quã cã ſeq̄ deberem°: ideò q̄ miramur, ſicut & Corn. miratur, q̄ in mentē alicuius ſani capitis cadet poſſit, q̄ legiſlator agnatis p. c. volē. p̄iudicare voluerit, & ideò nō ab re dixit Barb. in loco p̄alleg.
328 ſeties nullo iure hæc cōcluſio p̄bati, q̄ erubeſcimus, dū ſine lege loq̄mur. l. illā. C. de colla. cum ſimi.
329 ¶ Et ſi à dn̄o nr̄o Ieſu Chriſto exordiri voluim° q° cūq; ſuo in ſermone auhorit. ſua dicta ſemp euidēter p̄bauit, cū. n. temptaretur à diabolo, reſpōdit ab eo datū ē: ſcriptū ē. n. nō in ſolo pane viuit homo, et optimè Hieron. in p̄log. Biblię dixit:
330 omnis Chriſti actio nr̄a fuit inſtructio. c. ſignificaſti de elect.
¶ Sed ne vos hoc turbet, oſtēdere nitemur q̄ nulla, aut minima ē differētia: an primā, cū limitatiōe, vel an ſecūdā ſequamur opin.

& p° cõis erroris assignabim°, deindè vnà
cõfessiũ subdem° sensũ. cau. n. erroris fuit
quod tenentes primã opinionẽ psuppoluerũt,
quod forma p se, & heredibus, vel alia
vbi adiectũ ẽet nomẽ heredibus nõ faceret
feudũ hereditariũ: sed nomẽ heredibus ex
poni debuisset. i. filius; vel liberis in tali feu
331 do. Sed hoc est verũ, cũ nomẽ heredi.
explicatũ à lege, vt cũ p liberis exponatur
& faciat feudũ ex pacto & proui. secus si
nomẽ heredibus exprimatur ab homine:
quia tũc facit feudũ hæreditariũ, siuẽ dicã
332 mus hoc esse rõe: quia potentior ẽ hominis
q̃ legis exp̃ssio. Bal. in. l. j. §. exactio. C. de re.
vxo. act. Barb. in d. c. volẽtes in verb. abs
q̃ pmissione col. pe. siuẽ dicamus esse rõẽ
quia expssũ plus operatur, q̃ tacitũ. Camer.
fa. in c. imperialem. § p̃terea ducatus col. 8.
333 & 9. ver. q° verò ad fin capud fo. ¶ Vel
psuppoluerunt, quòd forma, vbi ẽ adiectũ
nomẽ heredibus faceret feudũ hereditariũ
vt habentnõ potuisset citra l° & nomẽ hæ
redis, vt est magis cõis opinio, quã testatur
dicẽ. ista ẽe se veriorem. D. Co. lib. 2. varia.
resol. c. 18. cõclusi. v. j. ver. idẽ omninò, cum
sed. in pl. n. 231. ¶ Sed nõ psuppoluerũt, q̃
feu. hered. in extraneos aliẽari possit tutè feu.
sed tñ in agnatos ẽt vlteriores, vt p multa
cõ: lu. Parisi. in 9°. 2. fdẽpto. n. 36. vol. j. vbi
ait, q̃ feu. hæred. extra agnatos prohibitũ
est alienari: scdm Bal. in. c. j in fi. de suc. feu.
& Dec. 9°. 390. n. 6. in fi. Feli. in. c. q̃ in eccle
fiaru col. 19. & seq. de cõst. & c. cũ cõtingat d̃
offi. delega. Car. lu. in trac. feu. p. 4 q. 67. &
334 seq. ¶ Imò credimus, quòd nec psuppo
fuerunt, q̃ inter agnatos vlteriores tale feu.
hered. alienari posset in p̃iudiciũ primo
ris agnati, cuius cõtrariũ cõcludit Parisi. in
d. 9°. 2. n. 41. vol. j. vbi vult, quòd feudũ he
red. quis alienare põt in vlteriores agnatos
postponẽdo proximiores, et proxim [illegible] alt
ratiõẽ fuocat nequit. citat De. in 9°. 391. co.
fin. & facit quod trad t Soc. in 9°. 49. capio
335 primã, in pri. lib. j. vbi vult quòd q̃ñ sit
legatũ fam hęredi. dũ: lz intelligãtur vocati
proximiores. l. fi. C. de ver. signi. tñ electio
fieri põt in quocunq; de familia: ẽt vlterio
ris gradus, & in pluribus aliis cõsi°, & tãdẽ
optimã decisio. Bru. in 9°. 24. vbi adducen
do septẽ rões iur atq; authoritate cõproba
tas concludit agnatũ remotiorẽ (heredem
tñ) pferri agnato proximiori in feudo her
336 ditario. ¶ At iudicio nfo veritas est, quòd
non solũ inter agnatos vlteriores feudũ he
red. alienari põt, de quo non est dubiũ, verũ
ẽt in extraneos principis tñ absq; pximi
oris agnati assensu alienari põt, eadẽ rõe q̃
in vlteriores agnatos alienari potest: nam
feudũ hrd. in agnatũ vlteriorẽ ideò aliena
tur: quia alienatũ reuocari nõ põt: nisi ab eo
337 qui fuerit heres, & qui est hrs non venit
contra factũ defuncti. l. cùm à matre. C. de
rei. vendica. hæc etiam rõ militat, & si in ex
traneũ alienatũ sit feudũ, vt ab extraneo nõ
reuocetur: nisi ab hrde, & hæres cõtra factũ
defuncti non veniet. ¶ Nec refragatur si
forsã afferatur, q̃ feudũ de sui nã ad extra
neos non trãsit: sed in agnatos tñ resp. & si
non transeat: tñ dñi assensu trãsire põt. quis
. n. dubitat, quòd si feudũ expssim à rege cõ
cederetur, vt in extraneos trãsire posset, quin
338 feudũ in extraneos hrdes transeat! & cũ
õnia pacta quãtũcũq; extranea cõtra nãm
feudi valeãt, tex. in. c. j. de feu. nõ habe. pro.
nã Cur. in trac. feu. p. j. q. 6. c. j. quid sit in
p. in for. per hrd. & suc. p se & hrd. & q° d
deris, & in aliis, vt supra in plud. diximus q̃
continet ẽt extraneos. Ita ẽ erit in feudo
hæreditario, vt in extraneos transire possit
lz non directè salti m indirectè. i. vt aliena
tũ ab agnato reuocari non posset: quia hæ
res contra factũ defuncti non ver. l. d. l. cũ
à matre Et ad hoc supra in plu. in tertio casu
pio adduximus tex. mirabilẽ ad quẽ pauci
ex tractantibus mãm feudalẽ aduerterẽt, in. l. fi
lius familias. §. cũ p̃ter. sed si eũ dẽs. ff. de
leg. p°. q̃b° nfo gaudio magno valde inue
nimus deindẽ consideratum p Atl. Pisan.
in tract. de bo. ma. p. 3. n. 99. & seu qui ita
neminẽ fuisse cõsideratũ, & illi respõderi nõ
posse, p tendẽtes, q̃ ab extraneis reuocari pos
sit alienatio in eos facta: sed potius cõniuẽ
tib° oculis talẽ textũ ptrãseũdũ ẽe putar. pp
authoritatem tantorũ virorũ: qui contrariũ
dixerunt pro, vt ipse ẽt tract. & cũtes sequi
tur hoc tex. prætermisso: sed nos õnibus p ea
adductis respõdimus ibi n. 299. vbi vide, & il
339 la dicta hic repete. & et facit, quod tradit
Bru. in 9°. 16. in casu pmisso nu. 4; inter 9°.
feu. vbi loquẽdo d feudo frãcho vel hrd. di
cit, q̃ talẽ feudũ est alienabile nõ tñ inter
ipsos agnatos, verũ ẽt facta obla[illegible] in ex
traneos. ¶ Psuppposita igitur hac cõclu.
q̃ feudũ hrd. in extraneos trãsire possit tũc
feu. vtraq; opinio cõcordaretur in effectu
diuersis rõibus: nã p° opi. dicit, q̃ hæc f. p
340 . c. volẽ. q° fuit alienata nã feu. psuppositio
341 q̃ nã feu. sit vt feudũ hrdi. & hoc verũ

¶ qd ppa nã feu.ĩ vt feu.ſit ex pac. et p
Af.in c.1.ã agnati.ẽ,dlct ſup.q.4.& feu.hẽ
d.ẽ.feu.altera.cõtra ppã feu.nã 2.vl ẽ feu.
ſm feudi nãm alteratã vbi qlitas hẽd. cõſid
ratur velut illa, q trãſit in ſubitãtiã, q nõ
põt abẽe ṕter ſubiecti corruptiõẽ,& nõ cõſi
deratur, vt illa qlitas accidens hæreditaria
quæ põt adẽe, et abẽe ṕter ſubiecti corrup
tiõẽ, vt cõſideraf in filio in feud.ex pact.&
prou. vt declar.Canic.in.c.imperialem.§.
ṗterea ducatus.co 8.& 13.& ſic nõ.c.volẽtes
alterat feu.l. hereditariũ, vt faciat talẽ effec
tũ,vt ad extraneos tranſeat :ſed alterat pac
tũ contrahentium. Et ſecũda opin. fatet ẽt
quòd in extrãeos trãſeat : licet nõ dicat ex
pſſim ,ſed fatet tenẽre debere in diſpoſi
tiõe iuris cõis feudorum, illud eſt vt feudũ
hæredit.ſaltim indirecto nõ ex trãeũ trãſeat
cõſẽſu dñi,vt ſẽſit Frec.in tra.de ſub.b in
142 diff.feud.ex pact.& pul.ver.3.diffe.vlt.ubi
ait, q feu. hẽditariũ iudicat. vt res allodia
lis,qñ in alienãdo accõmodaf di tcõſẽ ſus.
¶ Pet.c.volent:ſed ſm vtrãq opiniõem
vt dñi affectus ſit remiſſus. de hoc nõ dubita
tuẽ. ¶ et ſic ſiue pmã,ſiue ſecũdã opini. ſe
amus, ſemp dicemus. q feudũ hereditariũ
trãſit in extraneos,ſm pmam opi.p.c.volẽ
tes ſm ſecundam,p pactũ cõtrahẽtiũ,quod
ualet ,c. 1.de fe.nõ ha. p.nã.u 1. gd ſit inuẽ.
143 ¶ Similiter in feudo antiquo cõcordãt:nã
feudũ,antiquũ.quod famuliaf,ſeu ex pacto
& pruidentia nuncupatur in ṗ.iudiciũ agna
tor: alienari nõ põt, et cõſenſu dñi:tũ iure
feudor: p tex.in c. 1.de aliena.feu.pater.tũ
p .c.volentes. hoc .n.oẽs fatentur: nã ṗ mã
q ſecũdam tenẽtes opinionem: diuerſis mõ
tõnibus:ſqdem tenetes ſecundã opinionẽ
dicunt hoc eſſe iure feudor.p.d.c. 1.de ali.
feu.pater,& non eſſe immutatum,neq cor
rectum p.c.volentes,& hæc eſt veritas.
¶ At primam tenentes opinionem dicunt
hoc eſſe : quia forma repugnat.& communi
ter tenent,quod capitulum volentes ge
neraliter locum habet omnib' in feu. niſi
forma repugnet , q cuicunq feudor: na
turę pferetur.c. 1.de feu.non habe .ppt. na
turam & exempla tradunt de forma: pro
te & liberis.& de forma: pro te & hæred.de
tuo cor.ſe.deſce.& de forma qualib: ubi
eſt iuris franc.ẽnt adiecta. vide in ṗlud.
¶ Sed hoc nõ eſt rectè dictum:nam ſi fateã
tur,quòd .c.volentes alterant nãm feudo
rũ ,& non pactum & prouipentia , ſequitur,
quòd alterauit formam,quæ eſt pro te & li

beris,vel aliam, quę facit feudum ex pac
to & prouidentia:quia natura feudi iure
feudorum eſt, vt feudũ ſit ex pacto et pro
uidẽtia vt diximus p tradita p Aff.in d.c.
1.an agna.& eaq dicta ſunt ſup.q.4.
¶ Hoc autem verè non eſt dicendũ:quia
.c.volẽtes nõ tollit agnatorũ aſſenſum.
144 ¶ Sciás tñ econtrario remanebit in feu
do infeudo, & præſcripto,quod eſt poſt
c.reg.Alfonſi.q,ſm ſm tenẽtes primam
opinionem feudum hæreditarium præſu
metur:ſed ſm tenentes ſecundam opin. feu
dum ex pacto & prouidentia præſumitur:
ſiquidem feudum,ſm legem & conſuetudi
nem regni præſumitur. vt diximus ſupra
.q.4.p tex.in.c. 1.in fine quid ſit inueſti.cũ
aliis ibi & tenentes primam opinionem di
cunt eſſe alteratam naturam feudorũ,tenẽ
tes verò ſecũdam dicunt non eſſe immuta
tam,& ideo hæc eſt tertia noſtrarũ opinio.
qui volunt ſlutui ſm formã traditam in
d.c.reg.Alfonſi , quod eſt pro te & hæred.
cum clauſula iuris francorum,& ſi hæc opi
nio eſt vera, controuerſiã ſedat.& nulla ẽnt
differentia:an prima vel an ſecunda ſit vera
ſit opinio.& concluſio eſt ſm oẽs ¶ quòd
feudum hæreditarium alienari poteſt, etiã
in extraneos abſq principis,& agnatorum
aſſenſu, pet.c.volẽntes: licet per ius feudo
rum principis requiratur aſſenſus: feudum
verò ex pacto & prouidentia abſq princi
pis : ſed non abſq agnatorum aſſenſu ali
enari põt p.c.volentes : ſed iure feudorum
etiam principis aſſẽſus exigebatur in utro
q feudo.c. imperialẽ de pro. fe.al.p fe.
144 ¶ Ampliatur hęc concluſio,vt feudum an
tiquum ex pacto et prouidentia non ſolùm
alienari nõ poſſit, verũ ẽt vaſallus de vna
candela pro anima diſpõere nõ põt, vt illa
ſuper fructibus talis feudi debeatur. Andr.
in c. 1.in fin. an agna .ſi aliud ẽet de vba
nitate. idem Andr. in .c.imperialem p il
lum tex.col. 1.de proh. feud.alie.p feder.
Bal.& Card.in.c. 1.§.hoc quoq de ſucce.
feu.refert.& ſeq.Frecc.in tract. a. de ſub
feu.baro.lib.1.ver.quinto pro debito , ubi
rõem aſſignat ex mente Andr. ¶ quia
ſi feudum ad dñum deuolueretur ipſe do
minus de fructibus ſatisfacere nõ tenetur,
ita nec agnatus.ſed hoc potius eſt ſimile.
q ratio.ideò dic,quòd ratio eſt : quia mor
te vaſalli extinguitur ius , quod hẽt in feu
do ex pac. & prou. & tenore inueſtitura. q
tantùm in uita feudum habere debebat.

Et ita tenet Roma. in authe. 1. similiter .vv.
special .C. ad .l. falci. q.e. j.§. donare qual.
Feudalis cha. p. 2. &c. j. in prin. d ph. fau. alie
345 na. p feder. vbi vult, q generalis prohi
bitio de aliena(n)do feu(dum) n(on) includit et prohibi
tionem alienationis pro anima refert & seq.
Tira(q). in tra(ct). depr. alleg. p(r)iul. 110. fo. 169.
infin. idem Tira(q). in d. tra. ver. 104. fo. 169.
vbi intelligit hoc procedere de iure feudorum,
vt feudum regulariter nec alienari, nec le-
gari possit, et q enim secus dicere, et canoni
co, s(ecundu)m Host. q(uo)d ita tenet p qn decimarg.
& vs in sum in tit. de i. m n(o)n. eccle. §. in qu(ib)us
tu ver. sed nec illa, quod dicit singul. & ppe
rad me(n)te(m) tenendu(m) Roma. sing. 129. ita fuit,
quod vasallus, vbi hoc dicit se nesciuisse,
cu(m) renentes auth. similiter. C. ad. l. falci. &
q plures alios citat.
346 y. Et in dubio si rue vasalli illeius morte extinguit(ur)
v(ni)s executio sup fructibus feudi tpe eius
vita facta fuerit, secuta morte extinguitur
executio s(ecundu)m eu(n)de(m) Freccia(m) in loco paulo a
te citato post eu(m) p Andre. in locis p allegatis.
347 ¶ Limitatur tamen p(re)dicta ampliatio si vas
sallus post kale(n)das martias vsq ad mense(m)
Augusti decesserit q(ui)a tu(n)c fructus feudi illi
us anni intelliguntur e(ss)e ipsius decedentis, &
co(n)sequenter pro anima, & p malis oblatis
q(ui)l relinquere potest. et de ista possunt sol
ui in subsidiu(m) p valore fructuum illius s(ecundu)m
Andre. in d. c. j. t agna. p tex. in. c. j. §. his
consequenter hic sim. lex, & ait do. meus p
p. in d. c. volentes no. 2. ver. quo similiter Ca
mera. in c. imperialem fo. 19. in sta. l. Freccia
in loco n(o)n ip allegato, vbi de hoc etiuis sint
fructus illius anni, q(uo) vasallus moritur ha
bens dicit p Alex in q(uae)st. 13. et co(n)si. 29. vol. 5.
Bran. in q(uae)st. 104. & caeteros, quos aliqui ste
nere asserit, quod d. §. his co(n)sequenter pce
dat in d(omi)no tm, cu(m) d(omi)no feudu(m) aperitur tenus
in agnato: qui tu(n)c fieri d(ebe)t diuisio iuxta
reg. l. diuortio. ff. solu. ma. de q(uo) vide(n)du(m) esse
ait Tiraq. in co(n)suetudinib. picton(um).
348 ¶ Secundo haec a(m)pliatio limita(n)da ve, s(ecundu)m
Camer. in d. c. imperialem. fo. 19. in. sta. 3. vt
si feudum sit nouum ex pacto & p(ro)uide. vel an
tiquum ex pacto & prou. suapte hereditarium,
vel antiquum ex pacto & proui. in quo filius
est heres. vt tunc legatum a testatore sup.
fructibus sic soluendu(m). iuxta terminos, l. apud
iulianu(m). §. constat. ff. de lega. p(rimo) & executio
co(n)tra successore(m), vel herede(m) sup fructibus
fieri possit du(m)m(od)o pecunia maior no(n) sit, q(uam)
valor feudi dicit esse eo(n)de(m) opinione(m) & ori
ginale(m) Andre. in consi. si quis post litte(ra)
in. c. j. §. quid g de in de real. fa. in diuersis
mouentur ro(ati)onibus Andre. & Camera, na(m)
Andre. co(n)tingere dicit q(uo)d feudu(m) nec(essario) e(st) vel
haereditariu(m), aliq(uo)d p(re)dictae duae feudi species
inde(m) sunt haereditariae, & co(n)seq(ue)nter vt ipse
testator, ita ipse heres tenetur, iuribus p eu(m)
ibi citatis: Camera. vero alia mouetur ro(ati)o(n)e
349 ¶ Quia trifaria(m) fructus sunt co(n)sidera(n)di
p(rimo) vt coherent solo, & tu(n)c no(n) pot fieri exe
cutio sup fructibus feudi: q(uonia)m quod in prin
cipali fieri non po(test), nec in accessorio s(ecundu)m
Bal. in l. & si res que. C. de p(rae)d. mino. & in. c.
j. de vassall. decrep. aeta. & l. alteri. ff. de act
me. leg. et q(uo)d fructus sint accessori
um, & feudales parit in. c. j. §. consequenter
hic tinetur lex; vbi fructus pe(n)de(n)tes a(n)te mot
n(u)m idem sunt cu(m) feudo, vt est arg. in. l. fruc
tibus. ff. de rei. vendi.
¶ Secundo fructus co(n)side(r)antur d(u)m sunt
separati, vel p vt sunt separandi, & his duo
bus modis burgensatici sunt: nam de separa
tis est tex. in. c. j. de duobus fratri. de separa(n)
dis et cohaerentibus solo, vt iudicentur ta(m)q(uam)
burgensatici, est tex. forma. in d. c. j. §. his
co(n)sequenter hic sint. lex. & in c. j. en ag(nat).
vbi si vassallus viuit post sextum anni me(n)
sem fructus sunt separandi ad vtilitatem
vassalli, & tunc dictio non valere consequ(en)
tiam de principali ad accessorium, vt in si
mili dicit Bal. n. a. j. apud quem, vel quos
col. p. & latius per fas. in. l. cum filius fam
lias in vl. no. in si. ff. de ver. ob. & hoc sub dis
dicendum esse, ne aliter dicendo sequatur
quod clericus n(on) quia(m) posset alienare fruc
tus: quia no(n) posset alienare beneficiu(m), quod
est contra tex. in. c. peruenit de fideiu. Rur
sum vt sicut in feudo hereditario sine assen
su fieri no(n) potest executio, ita neq in fruc
tibus & mille alia absurda dicit deniq, quod
sequerentur.
¶ At nobis videtur, q ex p(rae)dicta ratione
seu medio quid noui per Cameram non affe
ratur, vitra illud quod superius est dictum
per. c. j. §. his co(n)sequenter hic lex n(on) ita quod
valt d. §. his consequenter locum habere
in d. tribus casibus.
350 ¶ Nostra vero sententia est, quod aut feu
dum est antiquum ex pacto, & tunc fieri
debet fructuum diuisio, s(ecundu)m d. §. his co(n)se
quenter, vel s(ecundu)m aliam opinion, s(ecundu)m l. diuor
ff. soluto mat. Aut feudum est nouum ex
pact. & tu(n)c aut filii, vel agnati vocantur primi
acquirentis co(n)templatio(n)e, & no(n) solum de
fructibus

fructibus, sed etiam de toto feudo disponi
pōt in agnatorum preiudicium: quia ut
hereditarium iudicatur. vel ut dximus
supra: aut nō primi acquirentis: sed propter
eorum cōtēplatiōe agnati, vel filii vocan
tur, & esse idem dicendum putaui, quod de
feudo āntiquo ex pacto, & prouide. diximus:
quia prȩiudicium eis fieri nō pōt, cōsequens est
cōe'u sio, quā supra testari fuim' dū loqui
ti sumus de feudo nouo ex pacto & proui
den. an alienari possit: vbi vide: an tali cā
su alienari: vel non alienari potest, & si to
tum feudum alienari pōt, multo magis fruc
tus, arg. authen. multo magis C. de sacro
sanct. eccle.

Distinctionem aūt. quæ fit inter filiorum,
& agnatum, quod filius hæres & nō agna
tus esse debet, c. j. an. ag. non autonizamus
aliquid hic facere, vt qualitas hæreditaria
aliquod prȩiudicium generare possit ipsi fi
lio: quā secundum vnam opinionem filius patris
hæreditatem adire teneatur honoris cā, ne
pater iniuria afficiatur, eius non adita hære
ditate, at inuentario confecto, nullum sibi
fit prȩiudicium, ut docto. tradunt in d. c. j.
an. agnā. & quod fructus, qui ad filium pet
uenire debent, quod à patre auferri possint
non inuenitur iure cautum, nec aliqua le
ge ipse Camera. probat, & si tenemus aliā
opinionem, quod filius patris hæreditatē
adire non teneatur, si feudum est ex pacto
& prouide. quam magis cōmunē testatur
Arius Pinel. in tract. de bon. ma. num. 99.
tūc multo minus ei prȩiudiciū fieri poterit.

Cæterùm, quod dicit de feudo simplicē
hæreditario si vult sentire de feudo mixto;
etiā tunc si tenemus illā opinionem, quod
qualitas ex pacto & prouidentia, sit potent
tior qualitate hæreditaria, ut non nulli volu
erunt doctores, & tunc idem dicendum est
quod dictum est supra de feudo antiquo;
siquidem ei siue filio, siue agnato prȩiudici
um fieri non pōt. & si tenemus qualitatem
hæreditariam potentiorem esse, vt nos te
nemus, et testari fuimus magis cōem opi
nionem esse, supra in prelud. in. 3. exemplo
& tunc iudicatur, vt feudum hæreditariū
& non solum ipse testator de fructibus: sed
& de toto feudo disponere potest: quia feu
dum hæreditariū vltra ius & nomen here
dis haberi non pōt. & hæres contra factum
defuncti nō venit. l. cum à matre. C. de rei
vendi.

Et sic aūt de feudo pōt disponere, & tunc
non est dubitandum non pōt disponere & fer
ua, quod doct. dicunt de fructuum diuisio
ne in d. c. j. §. his consequenter hic finit
lex. quod loquitur inter dominum & vas
sallum, & cogita an locum habeat inter va
sallum & agnatum, vel an potius inter eos
seruari debeat l. diuortio. ff. solu. matr. nec
non examinamus: quia tempus deficit.

351 PRIMO LIMITA Prædictam
conclusionem ita ampliatam & subintellec
tam nō procedere in vita alienantis: nam
vassallus feudum ex pacto & prouidentia
antiquum, domini assensu alienare pōt etiā
extraneos; & valebit alienatio in vita dum
taxat alienātis in tantum, vt hoc proximus
agnatus in vita alienantis, et soluens pre
tium feudi alienationem reuocare pōt:
sed post mortem alienantis; etiā non solu
to pretio reuocare poterit. est magis cōis
opinio doc. per illum tex. in c. j. §. titius si de
feud. defunct. conten. inter domi. & agna.
quam testatur. Iacob. Mandelli de Alba. in
9°. 76. in prin: & vide Ca: Rui. in 9°. 31. nu
2. vol. j. & 9° 37. nu. 18 eod. vol. Soci. 9°. 72.
vol. j. Coza: in 9°. 4. nu: 27. et 9°. 16. nu. 51.
352 Ratio aūt est: quia alienās ius quod hēt
ei' morte extinguitur, & resoluto iure dato
ris, resoluitur ius accepto ris. l. lex vectigali
353 ff. de pig. nemo enim plus iuris in aliū
transferre pōt, q̄ ipse hēt. l. nemo ff. de reg.
iu. Tiraq. in tract. prim. g. q. 4. nu. 14.
354 Quod sublimitatur: nisi alienans filios
habeat: quia tunc filii' ob'ato tū pretio feu
dū ex pac. & pro. alienatū recuperat. & cōis
opī. quā testatur Frec. in tract. de subfeu.
baro: lib. 2. ver. secundo q. nu. 2. in fin. fo.
256. ubi dicit, q̄ nemo huic cōclusioni scri
bentium differit, cōsolētia mēt, & tractādi
rē feudalē, & coras nō ponit. quæ cōes sunt
& vulgares præsertim apud regnícolas. Nec
hoc limitatum esse tenemus per. c. vole
tes quicquid aliqui dixerint, q̄ā nō in pra
dictū agnatorum vel filiorum d. c. loquitur.
355 Iterum hoc sublimitatur, nisi filius alienato
feudo tacuerit p annum, vel alienationi cō
senserit. d. c. j. §. titius, & ibi Pre. vbi rationē
356 assignat q̄ quia annale silentium vim
refutationis habet, quia & infra annum
debet peti & inuestitura c. j. quę fuit p. cā
ben. ami. sm Bal. ibi & eundem Prepos.
in c. j. §. nec. qual. olim feu. aliena. poté.
357 Adhuc & hoc subintellige vt tūc sit verū
dum in vlteriorem agnatum alienatio fac.

ta fuerint secus si facta fuerit in extraneum: siquidē tunc annale silentium non sufficit: sed .xxx. annorum taciturnitas requiritur, vt in proximioris praeiudiciū alienatio tēat. est cōis opinio cum glo. in d. §. item, quam testatur Iacob. Mandel. in d. cōsi. 76. nu. 4. citat Affl. ibi col. fin. 3. notab. Dec. in consi. 144. col. 2. & consi. 208. col. 1. tenet idem Tiraq. in tract. de retract. §. 1. glo. 10. nu. 9. fo. 225. vbi testatur etiam cōem, quòd agnatus proximior supra annum recuperat feudum ab aliquo agnato vlteriori, in quem facta fuit alienatio, & infrà .xxx. annos recuperat ab extraneo, & licèt indistincte quàm plures doct. loqui videantur tam de agnato, sicut de filio non faciēdo inter eos in hoc aliquam differentiam, vt Marti. Lau. in consi. 119. nu. 10. cum pluribus seq.

358 ¶ Tamē veritas est, quòd in duobus differunt. Primo quia filii possunt feudū recuperare & in vita, & post mortem patris alienantis: agnati solùm post mortem. Secūdo: quia filii non possunt reuocare: nisi restituant pretium: sed agnati reuocāt, absque pretii restitutiōe. ità d. §. item intelligit ibi Prepo. & ratio est quare filius restituto pretio & agnatus absque pretio recuperet: quia filius etiā in vita, & agnatus duntaxat post mor-

359 tem recuperat, & quòd in vno grauatur in alio releuatur. l. eum qui. ff. de iure iurando cum sim. & idem Prepo. ibi nu. 2. licèt hęc non sit bona ratio: quià agnati non grauātur per hoc quòd recuperant in vita: nā ius eis nō defertur: nisi post mortē. ideò nō est verū, quòd filius post mortē patris si feud. antiquū ex pact. & pro. recuperare velit, pretiū soluere debeat: sed sicut agnatus ità & filius absque pretio post mortem recuperabit, & illud plus habet filius, vt etiām in vita patris restituto

360 to pretio recuperare potest: quia filii conditio feudali in materia melior est, quā agnati, vt de grad. suc. in feu. in prin. licèt in delictis patris, deterior sit filii conditio, quā agnati. c. 1. si vassa. feud. priua. cum sim.

361 Et propterea intellige, quòd cursus anni vel triginta an. filio currit à die, quo sciuit alienationem factam: agnatis verò à die mortis alienantis, si mortē sciuit, & non à die quo facta fuit alienatio: quia & si feudū in vita alienantis recuperare voluisset, nequiuisset, & non valenti agere non currit praescriptio. l. 1. § fi. C. de an. excep. l. in rebus §. omnis. C. de iure doti. cum sim. sed in contrarium quòd etiam agnatus in vita oblato pretio possit feudum in extraneum alienatum recuperare, facit tex. in. c. 1. §. sed tas, vbi per docto. per quos fiat ineffluu. vide & cogita.

¶ Aduertendum etiām est, quòd scribentes super. c. volentes cōmuniter sentiunt, quòd alienatio feudi antiqui in praeiudicium agnatorum sit ipso iure nulla, etiàm in vita alienantis: licèt ius reuocandi agnatis non deferatur: nisi post mortem alienantis de iure cōmuni feudorū per. c. 1. vbi Andr. de vassal. qui contra consu. loth. & etiàm iure cōstitutionum regni per cōst. constitutio. diuę memoriæ, & quòd hodiè alienatio saltim in vita alienantis valeat per d. c. volentes vt est do. meus do. Blas. ibi no. 2. versic. in feudis tñ antiquis, vbi dicit in terminis decidisse Saccutal. et excu. & sentit Io. Alo. Sep. in decla. 3. for. ibi pro te ex lib. & P. Gra. in tra. cō. fe. p. 2. q. 10. in p: Let emptor amitteret pretium. glo. in verbo nulla in d. constitutione constitudenem.

362 ¶ Non est simpliciter verum: sed procedit quā alienatio iure feudorum, & constitutionum regni est facta absque principis assensu tunc alienatio est ipso iure nulla, & si ipsimet contrahentes illam non reuocent: quia reuocare possunt, emptor pretium amittit. d. const. const. diuę memoriæ & per. c. volentes, hodie saltem in alienantis vita valet.

¶ Secus si alienatio dñi assensu facta fuerit quia secùm iure valet in praeiudicium agnatorum in vita alienantis: cum modificatione de qua suprà diximus, quòd filius tñ & nō agnatus alius, in vita restituto pretio feudum recuperare possit, sm cōem vt est dictum.

363 ¶ Nec verum est illud quod tradit Tiraq. in tract. de vtroque retract. nu. 16 fo. 8. quod feudum alienari prohibitum, si alienetur, illud agnatus recuperare pōt nullo restituto pretio per. d. §. item, & Dec. in consi. 208. ad clariorem col. 3. versi. sed nō pdictis non obstantibus. & consi. 584. in causa, quae Mātue, & quòd imò nec pretium recuperabit emptor à venditore per tex. à contrario sensu in. c. 1. vbi id no. glo. in verbo in bonæ fidei, in prin. & Card. Alex. col. 2. in vltimo no. de prohi. feu. alien. cum simil. adductis à Barba. in consi. 14. clementissimi col. 2. ver. & ex istis lib. 2. & testatur communem Iacob. Mandelli in d. consi. 76. nu. 4.

¶ Quià aut alienatio est facta absque principis assensu, & non agnatus: sed princeps feudum

364 feudum reuocat. hæc est magis cõis opin. quam testatur Soc. nep. in 9°. 111. n. . vol. 2. quę probatur p. c. j. §. hoc quoq; d succe. feu. Imo. in c. 2. de feud. qui dicit ab ista opi nio. in iudicando non esse recedẽdum, s'm eundẽ Soc. & emptor tũc pretiũ amittit.

365 ¶ Aut est facta alienatio principis assen su, & sine agnatorum licentia, & tunc agnatus, nec restituto pretio in uita alie nantis feudum recuperat: sed post mortẽ ipsius alienantis admittetur. est magis cõis opinio, quam testatur. Iacob. Mandelli de alba in d. 9°. 76. in pri. vt modo est dictum: sed dumtaxat filius hoc priuilegiũ habet feudum recuperandi in uita alienantis pre tio restituto per d. c. j. §. titius si de feu. con

366 ten. fuer. inter dom. & agn. ☞ & hũc pu tamus esse uerum intellectum d. §. titius.

367 ¶ Libet etiam nõ omittendũ in casu, quo alienatio absq; dñi assensu est ipso iure nulla iure feudorum per c. i. nocnalem da proh. feu. al. p fed. & iure constit. regn. per constit. constitutionem diuę memoriæ: secus sit per c. volentes, quod licet alienati onis uel obligationis cõtractus super feu do absq; principis assensu sit ipso iure nul lus: tñ ipse uassall' obligans põt actione p sonali conueniri, & lata sẽntentia in actione p sonali executioni mandari potest super fru ctibus feudi, siue feudũ sit ex pacto & pro uidentia, siue sit here ditarium, est cõis con clusio, quã testatur Camer. in c. imperialẽ fo. 19. in litera B. & seq. quam probare dicit per glo. Ange. & alios in l. pro hærede. §. si quidem tñ. ff. de acquire. hered. & Iser post Iacob. de Ardiz. ibi. & Isern. in c. j. §. quid ẽ de inuest. de re al. fa. & in const. si qs post litẽ & cõst. const. diuæ mem. doct. in c. j. §. donare qual. olim feu. alien. po. & cæte.

¶ Et rationem assignat: quia in tali execu tione fructus non conceditur huic credito ri, tamq̃ habenti ius in re: sed illa sola per ceptio datur iure creditoris, vt dicit Bal. in l. si finita. §. si de vectigalib'. ff. de da. infe qui allegat tex. in l. a diuo pio. §. si super.

368 rebus. ff. de re iud. ☞ Ita quidẽ vt si fructus fuerint pendentes, quo casu in commercio non sunt, possint sequestrari, vt illis inde se paratis in eis fiat executio, vt dixi, se assa uerat. in c. j. an agna.

369 ¶ Et hoc intelligit, & semper meriti retinen dum exclamat, vt hęc executio nisi in sub sidium fieri non possit. s'm cumulatos per Iaso. in l. a cõmodis. ff. de re iud. & per mod. in d. §. si de vectigalibus, & hoc etiam esse de mente Iser. in const. in aliquibus col. x. & in d. c. j. §. donare, col. j. & 2. qual. olim. feu. alien. po. subdit etiam q' si dicatur fieri in subsidium: & a super iuribus vassallorũ, si cut super fructibus executio fieri possit? di cit uidẽda ẽe cumulata per Ias. in præl. feu. charta. s. ver ueni in materia ista no. col. j.

370 ¶ SECVNDO LIMITA: Nisi ali ẽatio feu. ex pacto & p̃uidẽtia fiat in pximũ successorẽ: quia tũc fieri põt. c. j. §. sed etiã res & ibi glo. in verbo pximiori, & omnes doct. per quos sta: inuest. c. j. § & si l. l. eisũ de aliena. feud. pate. cum concord. per Ti raq. in tract. de utroq; retract. in præfati. n. 52. fo. 8. Andr. et cæt. in d. §. & si libellũ do. meus prop. do. Blas. in. c. Volẽ. no. 2. li. 1. j.

¶ Nam improprie talis diceretur alienatio, c. im potius refutatio dicatur. s'm glo. in d. § sed ẽtres in ver. proximiori per tex. in. l pa ter. §. quindecim. ff. de leg. 3. Andr. in d. §. & si libellum, & in quamcunq; alienationis speciem d. refutatio cadat, fieri posse tẽt do. meus pro. in p̃ci. loco per no. per And. in d. §. & si libel. quod in uita refutãtis procedet.

372 ¶ Sed dubium stat: an hæc refutatio in præ iudicium proximiorum, qui tẽpore mortis refutantis reperiũtur valeat? do. ãtẽus pro patruus in loco præ allegato tenet, quód sic. ratione: quia lex una semel statuit vt in pro ximiorem feudi refutatio fieri possit, vt in dicto. §. et si libellum. vndè non amplius refutanti; sed ei, cui facta est refutatio, succeditur. veluti si pater primogenito feu dũ refutat, & primogenitus ante mortem patris, filia & fratre secundogenito relicto, moritur, tũc filia succedit, ex iure refutato in primogenitum, & a primogenito patre in eam transmisso: & non frater secundoge nitus, qui tempore mortis eius patris pro ximior reperitur. ita late examinando, sub tiliter concludit do. meus in loco nupèr ci tato per no. per Andre. in. c. j. de co. quisin. fec. agn. ubi tex. esse, & ità oẽs tenere dicit. Saccutasam in suo cõpe. Contra. Petr. de Monte quem refert. & seq ibi Gualt. in fin. qui uoluit, quód pater alius feudum refutã do, proximiori, qui tempore eius mortis re peritur, pręiudicium non facit, pro quo di citẽt uidendam esse glo. in. c. j. de grad. suc ce. in feu, & no. in. c. j. de his qui sibi & he

373 red. et facere, ☞ q. ius primogenituræ & proximitatis, tẽpore mortis baronis: & nõ

in eius uita tempore refutationis considera tur. And. in .c. imperialem .§. praeterea ducatus. col. 7. de prohi. feu. ali. per Feder. & & in. c. j. col. 9. de nat. succe. feu. & in regno est tex. in constitutione in aliquibus & const. vt de successio. & .c. si aliquem, add. P. Gre. in tra. conce. feu. p. 4. q. 10. ver. 4° infero.

¶ Sequitur hanc opinionem Pet. de Gre. in tracta. conce. feu. q. 10. ver. tertio. infero .p. 4. ut: ut proximitas refutantis: et non eius, cui facta est refutatio, consideretur, quatenus concludit, quod si tempore mortis refutantis alius proximior agnatus sit quam filius, uel filia eius, cui facta est refutatio, qui uiuo refutante decessit, quod ipse in successione praeferatur: quia temp° mortis eius de cuius successione agitur, spectatur: & non refutationis tempus, & sentit, quod de successione refutantis agatur, & non de successione illius, cui facta est refutatio: quod tamen est feud. ex pact. & prou. ubi fratrum eorum iure viuitur, vt in casu isto: [illegible] se eus sanciat in feudo haereditario, citat Ber. de Medico in compendio suc. feu. in tit. d. succ. ab intesta. in p° forma ver. sed si barto in sui uita. & Andr. in. c. j. §. sed si res col. j. ver. fiscales nostri per quos fiat inuestitura. Iacob. de Sanct. Geor. in tracta. feud. ver. & unus ex dictis vassallis refutauit feudum col. j. ver. sed iuxta praedicta q. ita g ex mente Pe. Grego. quod tradit de. n: ... p patru. procedit in feu. haereditario: sed non in feu. ex pacto & prouidentia.

373 ¶ Praeterea nos adducimus Andre. in d. c. j. §. et si libellum de alien. feu. pater. nu. 7. ubi uult, quod qui alienare absque alicuius assensu non potest, nec refutare pot: quia refutatio iam est alienatio: sed in praeiudicium agnatorum quis alienare non potest, vt supra diximus per tex. in. c. j. de : li. feudi pa te. & Andr. in. c. j. §. sed & plures. nu. 1. & se que. per quos fiat inuest. g nec refutare.

¶ Tu vero, vt ista liquet a materia, distingue: aut quaerimus an refutatio noceat refutanti, post mortem eius, cui facta est re

374 futatio, & tunc subdistinguendum pactum est personale, & limitatum, puta quod proximiori suo, vel proximiori haeredibus, & cui dederit, refutatio facta fuerit, & proximior absque haeredibus decesserit, vel nemini dedisse reperitur. & tunc in successione praefertur ipse refutans: siquidem proximior est altero agnato post eum concurrente nec obstat ei refutatio: quia fuit personalis & consequenter illi agnato non prodest, quia non est adiectus in pacto, l. idem et l. si vnus. §. ante omnia, ff. de pact. Aut pactum est reale: puta: quis omnino refutauit, & tunc refutans excluditur, & iste est casus .u. l. de eo, qui sin. fecit agna. de feu. pater. & proximus agnatus admittitur iure accrescendi exclusos fuisse, vt ait Afl. ibi no. xi. post Bal. ibi et. l. qui repudiantis. ff. de inof. test.

¶ Pactum autem quando personale dicatur? declarant. Andre: Bal. Afl. & caeteri in d. c. l. de eo qui sin. feu. agna. & vltra et habetur per docto. in. l. iuris gentium .§. pactorum .ff. de pact. & ita sentire vt etiam Tiraqu. in tra.

375 primigenio. q. 86. nu. 7. vbi uult, quod frater fratri renuntians feudo communi, non prohibetur illi decedenti sine liberis succedere in eo ipso feudo: nisi dno, vel omnino renunciauerit. c. nuus cum sempronio, quod est ultim. si de feu. fuer. controue. d. c. 1. de eo, qui sin. et vtrobique glo. & doct. Bal. in. l. s. in q. 50. ff. de ra. dt. cum aliis ibi per eum cumulatis, vel nisi ita renuntiauerit, vt frater inuestiretur tamquam de feudo nouo: quia tunc non succederet illi fratri postea morienti non ob id quia renuntiauerat: sed quia consensit vt tamquam de feudo nouo inuestiretur, in quo frater non succedit: sed ad dnum reuertitur, vt dixi suasseuerat in d. tracta. primige. q. 26. nu. 4. est tex. in. c. l. §. et quia p° ° fe.

¶ Sed hoc est iure feudorum, secus per hoc .c. si aliquem, quo frater & non solus frater: sed quilibet collateralis vsque ad trinepotem succedit, vt dictum est supra in verbo usque & uerbo ad trinepotem: quia succederet, etiamsi consensit, vt frater tamquam de feudo nouo inuestiretur: nisi omnino renuntiasset, vt est dictum.

376 ¶ Aut quaerimus: an refutatio noceat alteri agnato, & tunc iterum subdist inguendum: aut refutatio est facta descendenti, puta pater feudum p°genito refutauit, & p°genitus moritur relictis eius filio, fratre secundogenito, & patre, & pater deinde decedit, & tunc P. Greg. in tra. concess. feu. p. 4. q. 10. ver. quinto infero tenet, quod succedat secundogenitus & non filius primogeniti: quia pater non potuit in praeiudicium secundogeniti, qui tempore mortis patris primogenitus reperitur, feudum primogenito refutare, vel in dotem dare citat. G. Petr. post P. de Monte, & moder. rep. in. d. c. volentes no. 2. ver. pulchra & quotidiana quae. sed est in nono. limi. p°. ver. passus iste pulcher. sed adu erte

quod moder.

q̃ me der. reperen. in d.c. volentes. l. ipse dam. Blas. ter et totum oppositum. & dicit in indiui duo terminare Sagitarium in suo tr. st. quod si est facta refutatio p°genit to, qui moritur uiuo patre refutante relicta filia, hæc filia p°geniti excludit primo genitum, qui erat secundogenitus ex iure quæsito per refutationem.

¶ Sed apud nos hoc non est dubium, q̃ excluso secundogenito, filia primogeniti succedat, & sed alia ratione: quia & si refutatio facta non fuisset, etiam nepos, uel nec tis succederet, & patruum secundogenitum ex cluderet iure feudorum, est magis cõis opi nio quam testatur Gram. in. dec. i. p°. & quã plures citaui in supra in verbo gradu. q. 4. & hodie hæc altercatio sopita ẽ in regno inter patruum, & nepotem per cap nouissimum reg. Caroli, quo nepos patruo præfertur, de quo meminimus præcitato n. i co post. d. q. 6. quia de successione ascen dentium tractatur & ibi rationes alias ce ate.

¶ Aut refutatio est facta collaterali agnato, puta sunt tres fratres, & p°genitus secundo genito feudum refutat, & secundogenitus præmoritur relicto filio, & sic tertiogenito et p° genito, & deinde p°genitus moritur superstitibus fratre tertiogenito, & filio fratris secundogeniti, cui facta fuit refutatio, & tunc præfertur tertiogenitus, et excludit nepotem filium alterius fratris secundoge niti premortui, cui facta fuit refutatio: si qui dem proximior respectu primi feudum acquirentis existit, & respectu etiam primo geniti refutantis: siquidem feudum ẽm ordinem gradus defertur. Andre. in c. i. nu. 2. de alien. feu. pater. per tex. in c. i. ad d. c. q. ii inter se. frem. & si nil.

377 ¶ Confirmatur, quadam eõl conclusione quam testatur Curt. iun. in tracta. feu. p. 4. in c°. ex q. 22 fe. m. n. 46. ver. tertia igitur ẽ regula. q. si vasallus cõsensu proximiori agnato in alienorem agnatum feudum al lat, non præiudicat agnatis medij gradus, quin possint postea reuocare alienationẽ ex mente Mar. i Laud. in c. Titius. filius ad finẽ. de feu. fuer contro. & aliorũ & adde Rom. in p°. 484. n. 27. vol. 2. que est venetẽ. ob. a quo adducit & ingẽs fundamentũ q

378 pro a cim conclusione facit. & quia si nõ p. ẽt vasallus test in in præiudicium agna te. c. i in princ. de suc. feu. ibi nulla vedi nati se defuncto ualente, q̃ multo minus poterit cõtrahere. Nec enim filii. & cum qui chirographum. ff. de leg. 3. §. di forat. in au ther. de nup. vt refert idem Curt. ibi.

379 ¶ Prædicta cõfirmatur per ea, quæ tradit Pe. Grego. in trac. concessi feud. c. 4. q. 10. ver. ex quo in° infero, quod si frater refutat feudum sorori pro dote tem pore mortis fratris, soror in capillo succedit al tera ma ritata existente, quia in præiudicium sororis in cap illo minoris natu non valet refutatio, etat. hoc. c. i aliquem, & no. per Bar. & alios relatos per Ias. in. l. post mortem de fideicom mi. & moder. in d. c. volentes.

380 ratione & quia declaratio, quæ põt recipere uatie: atem in tempore ante ips fieri, non põt in præiudicium eorum qui sunt in tempore. l. qui pater. ff. de leg. ii. Ias. in d. l. post mortem: sed hoc intelligendum est in casu quo feudum pr d te dari non põtvẽ quia sint alia bõa, vt infra dicetur, als secus.

¶ Concludimus ẽ quod vassallus de feo do disponendo, nullo m° præiudicat potentiori proximiori, & sic uerior erit opin. Pet. & Mõte.

¶ Nec refragatur quod ait do. me°, quod una semel alienatio in proximiorem permittitur d. §. sed etiam res, & d. §. & si libellum ẽ ei, cui facta est refutatio, & non refutanti succeditur, qm̃ resp. q. pn. l. it. r, vt fieri poss sit sine consensu diti in proximiorem, qñ nullum alteri sit præiudicium: sed ipse proximior succedere debet. hæc fuit ratio quare d. §. sed ẽt res permittit alienationẽ fieri in proximiorem, & sentit Alua. ibi n. 2. ubi li mitando regulam, quæ est, vt feudum aliẽ ri non possit, dicit hec verba, vel qñ alienatio hũ pro refutatione: quia nullum sit alteri præiudicium, vt hic, ẽt sentit ib And. n. 6. dicit hec verba: item hec consuetudo hod ẽ locum habet, vt proximiori agnato possit quis uendere & alienare: quia non est aliẽ atio cum successurus sit ei, eo inuito, non obstante ordinatiõe: si quã faceret in testamẽ to alij relinquendo, c. i. de succe. fed. c. i. de aliena. feu. fact.

381 ¶ Igitur iudicio nostro videtur, quod intellect° tam. d. c. i. §. sed etiã res p quos suo inuesti q̃. c. i. §. & si libellum de aliena. feu. pater. sit vt de proximiori intelligatur, qui proximior tempore mortis refutãtis repe ritur, vt perpetuo in eum ualeat alienatio seu refutatio feudi talis, si proximior est tpe refutationis: & non tpe mortis, feudũ nõ heredibus illius, cui facta est refutatio: sed proximiori aperitur præsertim: quia in feudo ex pacto & prouidentia primo succe-

ditur acquirenti, licet secus in feudo hereditario, ubi ultimo succeditur morienti, fm veriorem et magis cõem opinionem, quam testatur D. Couar. lib. prat. q c. 38. col. 2. post Tiraq. in tra. de retra. lib. 1. §. 1. glo. 1. n. 19.

¶ Nec obstat, si forsan diceres, quod hoc sit correctum per hoc. c. si aliquem, ut non p° acquirenti: sed ultimo morienti succedatur, & ultimus moriens sit iste secundogenitus, cui facta est refutatio, et non ipse p°
382 genitus, qui refutauit: quia c. si aliquẽ intelligitur: nisi forma repugnauerit, sicut cõiter intelligitur. c. volentes: eadem rõne quia tenor inuestiturae cuiuscunq; feudorũ naturae praefertur. c. 1. de duob. fratr. c. 1. de feu. non hab. prop. nãm cum simil. Non ergo opitulatur contrariae opinioni, quòd refutatio istius primogeniti tertio huic genito praeiudicauit, quia refutationem fecit. l. con
383 cedente d. c. 1. de eo qui fin. fec. agna. qm̃ refutatio siue renuntiatio quomodocunq; facta per unum agnatum alteri non nocet: quia dicta per unam personam non censentur dicta per aliam. l. ita stipulatus. §. Grisogonus. ff. de ver. ob. res. n. inter alios acta aliis non praeiudicat. l. gaius. ff. de pigno. actio. l. saepe de re iudi. cum sim. Afflict. in d. c. 1. nu. 16. de eo qui fin. fec. agna. ubi dicit quod renuntiãti omninò, & eius heredibus praeiudicit, & non aliis: nam iste tertiogenitus non venit, ut haeres p° geniti refutantis sed ex persona propria quia feudum est ex pacto & prouidentia.
384 ¶ Et aduertendum est ad unum, quod tradit Pet. Grego. in tract. concessi. feu. q. xi. ver. similiter nũc p. 4. ne te decipiat, ubi uult, quòd feudatarius disponens iuxta formã concessionis, ualeat eius dispositio, puta instituendo heredem proximè successurũ. elcat Andre. in constitutione in aliquibus col. 2. in fi. ver. item pone, & Alex. 9°. 15. perspectis his, que in themate col. 17. volu. 4. ubi uoluit, quòd regula, quòd nulla dispositio defuncti ualeat in feudis. c. 1. de suc. fe. procedit qñ extraneum qs instituit: secus si proximè successurum.
¶ At nos dicimus, quod si valet vasalli dispositio instituendo proximum successurum, institutus omninò heres esse debet testatoris vasalli, & si est heres venire non potest contrà factum defuncti. l. cum à matre. C. de rei vendi. & consequenter feudo ex pacto et prouidentia priuari posset contrà omnes communes mundi conclusiones, ut latè suprà in praelud. est dictum, & tota machina mundialis destrueretur: propterea dic: quòd non valet dispositio vassalli in tali feudo, etiamsi proximè successurum instituat: nisi iste proximus agnatus institutus defuncti voluntatem agnoscat, & hereditatem al' q. inuentarii confectione adeat, ut dicetur infrà limita. 4. vel poterit adire & inuentarium conficere, & in aliquo sibi non praeiudicare.
385 ¶ Tametsi fm eundem Pet. de Greg. ibi opitulari posset haec haeredis institutio proximi successoris: ut possessio feudi continuetur à defuncto in haeredem iuxta. c. regni reg. Federici nu. 43. supplica il detto regno fo. 105. ad effectum, ut interdictum recuperandae possessionis, si ab aliquo spolietur intentare possit, ut p d. c. habetur, siue iuxta formam concessionis in primogenitum disponat, quo casu dominium & possessio transibit, siue contra formam concessionis, quo casu saltim possessio, si nõ dñium trãsferetur, tñ hoc contingere põt, et quòd nõ sit institutus, si descendens fuerit, per. c. nouissimum reg. Caroli, quo possessio feudi continuatur in p° genitum, vel filium primogeniti non obstante, quòd in vita defuncti in alių trãslata fuisset feu. possessio, de quo. c. meminimus supra in verbo gradu in fine. Imò etiàm de iure cõi feudorum possessio defuncti in feudalibus cõtinuatur in proximum successorem, sinè alia inuestitura. Ias. in l. quotiès nu. 31. ver. ne. etiam propterea & numquam obliuiscaris. C. de res. et end. ubi dicit, quòd est singul. limitatio ad regulam. l. cum haered. in prin. ff. de acqui. poss. & tetigimus supra eod. q. 3.
386 ¶ TERTIO LIMITA: Nisi feudatarius de feudo inter agnatos dispõeret, qui sint eiusdem gradus. qm̃ pater postergato p° genito, secundogenitum eligere põt in feud. àntiquo ex pacto, & prouidẽtia dummodo, quòd non sit clausula iuris frãchorum: ita tenet do. meus preceptor in d. c. volentes no. 2. ver. septimo limita: rõe quia haec forma. c. volentes non repugnat & d. c. volentes forma non repugnante alienandi facultatem tribuit fm cõem intellectũ, & haec forma pura p te, & liberis, vel alia, quae faciat feudum ex pacto, & prouidentia non stringit feudatarium, ut magis uni, q̃ alteri feudũ det, magis p° genito, q̃ secundogenito, & ita hoc hodiè expedit esse

esse dicitq d.c. volentes.

¶ Licet de iure feudorum iste articulus sit disputabilis: an pater feu. p se & liberis recepturus, vni assignare possit? & quid dicat hęc concessione intelligi pro se & liberis, et libertis, quod p se & liberis uti hæredibus, vt primo casu disponere non possit, secundo ue

387 ¶ Et nec dici pōt, quod omnibus æqualiter feu. quæsitū censeatur, qm. c. volentes dispōnit, vt feudū integrū, et indiuisū maneat, & cōsequēter, vt ad vnū perueniat: quod patet in finalib. verbis ipsius. c.

In his tamē, & quibuscunq; alienationibus terræ feudaliū, & quotæ feudorū seruitiū, & integris iurib. nostræ curiæ sēper saluis in feudo ipso indiuiso, & integro perdurāte.

& in regno hęc est communis opinio quā testatur Io. Alois. de Sep. in d.c. volentes in declaratiōne secundæ formæ tibi & hæred. de tuo corpo. legi. ubi dēfēde. vere d. pulchra dubitato est, vbi dicit ita docto. regni cōcludere, quod feudatario unū de filijs licet nō unū de nepotib. eligere liceat. & alios postergare, & ita punctualiter voluisse And. re. in. c. oēs filij. col. ¶ ver. itē si vassallus assignat si de feu. fuer. contro. & nō. de etate Pern. in 7. q. 12. in. q. certe heraclie in pn. & 9. 7. itē aduerte & q. 4. quod dā fere nisimus.

388 ¶ Et pro hoc dicit esse incōuenibile sādantē tū: nā vbi ex pluribus vnus ad vnū rē succedere d[e]z: putain emphyteusi, dū diredi i e echet q̄m eoq; illā rē cō seq volue it, vt declarat Io. Andre. in add. ad specul. in titulo de loca. ver. 78. in add. huic simil. q. sed dūs hanc eligendi potestate unū ex pluribus eiusdē gradus feudatario concessit. per. c. volentes §. & cæte.

¶ Et hoc vlteriū confirma. quod Rex legem condendo hoc facere potuit: nam sicut primo genitus in feudo ex pacto, & prouide. non incestituræ tenore: sed legis dispositiōe, ita à doct. interpretata succedit, quatenus lex feudum indiuidum esse disposuit, & consequenter ad primo geni

389 tum spectare, & quē dinginorē ipsa lex interpretatur. l. fina. ff. de fide. instrum. & l. si q̄ sunt cautiones. ff. famil. hercis. & l. semp. ff. de reg. iur. & ius quæsitum secundo genitis ex forma inuestituræ tollit, ita dispo nere potuit, vt ius primo genitis auferatur & secundo genitis conferatur, si feudatario placuerit eadem rōe.

¶ Et licet dici possit, quod quando lex dat primogenitis sit rōe: quia dignores habz, quæ deficit cū in secūdo genitis. confert. tamen, sicut lex primogenitum digniorem esse interpretatur, respectu ætatis, ita & voluit, vt pateret hoc interpretaretur.

390 In p. imogenitus, vel secundogenitus e digniorem esset, quod erat in petesti ¶ si quidē lex de patre plurimū ex aliū r. ar gumento paragra. primi insti. de satisda. tutorum glo. in lege prima Codice de testamentaria tutela, hanc conclusionem sequitur, etiā Petrus ex Gregorio in tractat. concessionis feudorum. parte se cunda quæstione decima versiculo quintū effectus.

391 ¶ QVARTO LIMITA Nisi agnatus succedēs in feu. ex pac. & prouid. hereditatem defuncti adiuerit, & inuentarium non confecerit: quia tunc feudum antiquum alienatum ben reuocabit, si quidē contra factum defuncti venire non potest. l. cum à matre. C. de rei vendi. nam confusum est patrimonium hæredis, & defuncti; & de proprio tenetur ¶ inuentarij enim beneficium est tributum de iure cō muni, ne bona hæredis confundantur cum bonis defuncti. l. fin. C. de iure delib.

392 ¶ & q in feudo antiquo ex pacto & prouidentia prosit inuentarium e si magis cō is opinio, quam testatur Arius Pinnellus in tracta de bon. mater. par. 3. nu. 93. fo. 55 & post Siluer um in consilio trigesimo one mero trigesimotertio & sequē ti. & sequē tes, quos ipse ibi cumulat, vbi curiosā facit ectam, de quo diximus suprà in verbo masculus in quatro requisito, & in præludi is in tertio exemplo, doctoresq; in capitulo primo an agnati. scribentes omnes in capitulo volentes.

393 ¶ Tamen Iohānes Alexius ibi versiculo circa tertiam formam ibi quinimò, & vltra dicat attentari posse, quod etiam hæres inuentarium non conficiens feudum sibi ex pacto & prouidentia debitum retinendi care possit.

394 ¶ Siquidem feiuendicatio cum bonis hæreditariis non confunditur. vt declarat Baldus, & Salicetus in lege si vxor coleum na prima Codice de bonis authori. iudi. possidendis & seq. Alex. in lege si debiteri ee dē ce de pactis quoquia in illa confunduntur secundum eos, que non unt certa in bona sint hæredis, vel bona extiterint de fancti

395 Sed filius reiuendicationem hēt ad feudū alienatum, Andre. in.c. j.§. hoc quoque in ti. de succ. feu. est bonus tex. in.l. 1. C. de dōa. que sub modo, & in.l. fin.§. sin aūt auaritias. C. eod. de. leg. ¶ At ibi non confunditur rei vendicatio, quam habebat heres contra defunctum cū suo dñio:
396 quia vnū & idē est dñiū, & illa habitualis rei uēdicatio, & nec est absurdū, quod ego sim heres tuus, & tñ habeā dñium rei à te possesse, vt declarat, & latè hanc māim Cotasi. in repe. l. frater à fr. e na. .3. C. de con dict. indebiti fo. 26 vol. 2. r. p. nam dñus erat tpe vitæ defūcti, & dñ' ero post aditā eius hęreditatē. ¶ Sed nō quod pp hoc heres vētat contra factū defūcti, si de re, ad quā hēs rei uēdicationē habebat defūct' disposuit, & hæres absq; inuētarii cōfectiōe
397 hæreditatē adiuerit ☞ siquidē et testator rem hæredis, sicut & suā lagare pōt. §. non
398 solū in.lit. de lega. ☞ & qui soli ni:ēt inuentariū nō cōficit creditorib' in solidū tenetur, & nec falcidiā detrahit. l. fin.§. sin vero post q̄. C. de iure delib. ¶ Nempè de eo miramur, qui hoc ignorauit: nā iste est casus. d. l. cū a matre. C. de rei vēd. vbi mater alienauit feu. filii, & in furtiuibus terminis sciēte emptore, q' casu nō tenetur de euictione. vt ibi p gloss. & filius si fuit hęres matris dñium fundi alienati vendicās repellitur exceptiōe doli, vt nō vētat cōtra factū defūcti. & iste est tex. vulgatus in hac mā ab omnibus doct. citatus, qui in rei vēdicatiōe loquitur. ¶ Intelligerē hanc
399 cōclusioem, vt agnatus hæres sine inuentarii cōfectiōe adeundo sibi tñ: & nō aliis posterioribus agnatis pjudiciū faciat, quia ipse feu. nunquā ex pacto nō hēt nisi dōec viuit postea. n. sequēti agnato cōcessū vt, et sic deinceps omnibus in agnatia noua cōcessio censetur. arg. l. heredis. §. fi. ff. ad treb.
400 ¶ Vndè conditione existente, feu. videtur nūq̄ fuisse illius, qui conditionaliter hēt. l. quod si pendente. ff. de peri. & co. rei ve. l. pinde. ff. si cer. pe. fm And. in.c. j. ver. hoc est regulare. de eo, qui sibi, & hæ.
401 ¶ SED CIRCA Hoc subtilis, & quotidiana oritur quæstio, quæ nō omittenda visum est: an agnatus hæres confecto inuentario, si hereditas est soluendo recuperet feu. familiare seu ex pacto à defuncto alienatum. Ido. meus ppa. in d.c. volentes no. 2. versi. octauò limita, dicit, quòd dum bis iudex mag. reg. cur. fuisset, bis habuit in facto, et diuersimodè, pp tñ diuersitatē casuum iudicauit: nā in causa feudi Cōtrapoli. vbi hæreditas non in totum: sed p partem erat soluēdo pro herede cōtra feudi emptorem determinauit, vt heres feud. recuperaret, & emptor deindè ad ptiū ageret: ne feudi sectio sequeretur cōtra. c. volētes sed in feudo Gametricis, vbi hæreditas in totū erat soluēdo cōtrà hæredē iudicauit, vt heres feudū nō recuperaret: p glo. & doc. in. l. fin. §. in cōputatione. C. de iure deli. nisi pretio restituto: quasi tūnc indistincte feudū recuperare possit. t. p. c. j. §. titius, & c. p cōtrā de feu. fuer. controuer.
¶ Io. Alois. Sept. in d. c. volentes pass m concludit in declaratiōe tertiæ formæ pte, & liberis, vt hæres feu. recuperet, et empto bonis burgensaticis equalētibus, vel nō eq̄ ualentibus de euictione teneatur, cōtra quē emptor pro recuperatiōe ptii deindè aget. & hāc partē tenere vidisse asserit quosdā in quos mallegationibus So'ani. & archiep. Vl etiā in 5' contra baronem Castri Veterāi, & iudices mag. reg. cur. sem p ita iudicasse, & ipse alias obtinuisse in causa feudi de Contrapole, cōtra Frāciscū de Andolino: multa denq; vtereq; cor. fosè, inuolutè adducit. ¶ Nos uero, vt clara & dilucida reddatur resolutio, de tribus q. p'. an ptiū debeatur emptori: secūdò, si debetur: an emptor dicere possit, volo feu. & nō ptiū: tertio, si nō pōt hoc dicere: an hēat ius retentionis, donec pretium sibi soluatur, uel an debet restituere feudum, & uia reconuētiōis, vel exceptiōis agere ad ptiū?
¶ Circa primum: an pretium debeatur emptori Io. Aloysii modò vnū: modò aliud sentire videtur: modò .an, quòd hęres recuperat feudum: licet de euictione teneatur respectu bonorum hæreditariorum p tex. quem no. dicit in. l. fin. C. de euicti & p tex in. l. si tibi. C. de euict. modò dicit, quòd alienatio est ipso iure nulla: quia à lege est interdicta. c. j. de aliena. feu. pater. & nec de euictione tenetur, tanq̄ alienando rem phibitam alienari. l. si is. C. de pred. mi. cu ius emptor est in mala fide, lege prohibēte emendo, qui de euictione non agit. Andr. in. c. j. §. vel postq̄ quibus. mod. feu. ami. vbi in specie dicit, quod bonæ fidei: & non malæ fidei emptor ad pretium agit. c. imperialem. §. callidis de proh. feu. alie. per fed. & in terminis loquitur: an hæres pro bonis burgensaticis teneatur.

¶ Veritas

402 ¶ Veritas tñ est quòd pretiũ debetur ẽptori & quòd hodiè feu. ẽptor semp bonę fidei di-
catur emptor: quia lege pmittẽte, & nõ. l. p-
hibente emit, est tex. in. c. volentes q° feud.
alienatio absq; principis assensu pmitti.
¶ Nec refragatur quod ad hoc replicat ip-
se Io. Alo. quod d. c. volentes in agnatorũ
pĩudiciũ nõ loquitur, & consequẽter aliena
tio est ipso iure nulla, ẽt in vita alienantis.
q° ad agnatorũ pĩudiciũ: qm̃ hoc negatur,
quòd sit ipso iure nulla: sed in vita alienan
tis valet, & post mortẽ resoluitur, vt suprà
est dictum. Et quod And. vbiq; dicit, quòd
alienatio est ipso iure nulla, procedit cũm
feu. sinè dñi assensu alienatur: secùs si cũ do
mini assensu, vt h. c: quia tũnc valet in vita
alienantis, et post mortẽ resoluitur. vt nun
expressim tradit Andre. in. c. j. §. j. nu. 3. et. 4.
403 p quos fiat inuestit. vbi vult ☞ q feudata-
ri°, quò ad agnatos põt in vita sua dare ius
suũ cui vult. arg. l. qui tabernas. ff. de contra.
404 empti. ☞ qm̃ ingenuis hominibus rei
suæ alienatio interdici nõ dz. l. 2. si quis à pa
ren. licèt quò ad dñum secus sit. c. j. q̃ olim
feu. alie. po. quasi quò ad dñum sit ipso iur
nulla, si sinè eius assensu alienet, & patet in
405 glo. mag. in fin. in. c. j. de suec. feu. & p. c. vo-
lentes iã est præstitus dñi assensus in feudi
alienatione & circà hoc membrum, an pre-
tium debeatur nulla nobis videtur esse diffi
cultas, quia vllo sine dubio debetur.
¶ Circà verò secũdũ, difficultatẽ sentim°
efficat veritas pendet ab intellectu glos. in
d. §. in cõputatione. l. fin. C. d iure deli. quę
adeò difficilis est, quod Fulg. dixit pro vt
refert ibi las. quòd ẽt alta doctorũ ingenia.
in eius interpretatione deficiunt, quæ glo
facit pro parte, quòd hæres feu. petere non
possit, . nisi burgensatica feudi valorem eq-
406 ualentia tenet. ¶ Secundò pro hac par
te facit regula. l. ex qua psona. ff. de regu.
iur. quòd ex qua psona quis lucrũ sẽtit, ei°
407 factũ improbare nequit. ¶ Tertiò facit
l. vendicantem. ff. de euict. quòd quem de
euictione tenet actio eũdẽ agentem repel
lit exceptio. ista sunt media, q̃ magis strin
gunt, cætera sunt generalia, & non relatio
ne digna. ideò ea, ne folia occupentur omitti
mus. ¶ Ad primũ respon. ex mente Io.
Aloy. de Sep. quòd decisio illius glo. & do.
in d. §. in computatione procedit in bonis
cõfusis: secùs est hic, vbi feu. nõ cõfunditur
tamq̃ res dignissima, quę de p se permãet.
ideoq; nimirũ, si ibi res loco rei succedit,
et nõ hic. ¶ Sed hæc nõ est bona resp.
siquidem nec vnum, nec alterum verũ est.
non est verum, quòd bona ibi sint confusa
408 ☞ q̃ hæredis & defuncti bona inuẽtario
confecto nũq̃ confunduntur: sed inuen
tarium facit censeri heredem in eo statu,
in quo anteà esset, si hæreditatẽ nõ adiuisset
& hæreditas, vt iacens hẽtur, & actiones
ẽt ipso iure non confunduntur est tex. in d.
. §. in computatione glo. & doct. in. l. debito
ri. C. de pact. las. in d. §. in cõputatione nu.
. 7. Alterum itidem est falsum, quòd feudũ
tamq̃ res dignissima non confundatur: qm̃
409 hoc non probatur, ☞ imò in contrariũ fa
cit magis communis opinio, quòd hæres
absq; inuentarii confectione adeundo, con
tra defuncti factum non venit, vt est dictũ
suprà, ideò si feudum non confunditur, nõ
est pp feudi dignitatem: sed pp cõfectionẽ
Inuentarii. ¶ Prætereà, cùm de inuenta
rii confectione loquimur, vt scrit do. me° p-
patru°, q aliqd specialiter à lege feudi sit sta
tutum, non reperitur: sed totum iure cõi ro
manorum est cautum, & ab eo ad feudorũ
410 materiam trahitur, & nimirum: ☞ quia
quod à lege feudi non est introductum iu
ris ciuilis arg. terminari debet. tex ẽ singu.
in. c. j. de feud. cogni. & ibi Bal. col. 2. post
glo. Cur. in tract. feud. ver. quarto principa
411 liter. q. circà si. ¶ Ad secundum, quod est
arg. l. ex qua persona. ff. de reg. iur. respo.
per eundem Io. Aloy. de septimo, quòd ẽ
error: nã potest hæres recuperare feudum
& de euictione teneri pro lucro burgensati
corum bonorum. Andre. in. c. j. §. vel post
q̃ quibus mo. feu. ami.
¶ Sed hęc similiter nõ est bona responsio:
qm̃ tendit contra d. tex. l. ex qua psona, vbi
habetur, quòd factum quis approbare te-
netur eius personæ, ex qua quis lucrum sẽ
tit: sed factũ defuncti fuit vt feu. pcisè spre
tis ẽet, q̃ heres feu. recuperãs, licet d euictio
ne teneat: factum tñ defuncti nõ aprobat.
¶ Ad tertium, quod est de. l. vendicantem.
. ff. de euict, resp. idem Io. quòd locum hẽt
cùm contractus non est à iure prohibitus:
secus est hic, vbi contractus alienationis e
improbatur à iure, vt declarat Alex. in con
si. 109. vol. 4.
412 ¶ Sed itidem hæc respo. non valet, siqui-
dem alienationis feudi contractus hodiè
pmittiẽ sine pncipis, & agnatorũ assẽsu, sal
tim in vita alienãtis p. c. volẽt. & nec pĩudi
ciũ aliqd agnatis d nouo fit, qm̃ ẽt iure feu.

cum domini licentia permittebatur. And. in c. j. nu. 3. & 4. per quos fiat inuesti. & est dictum supra praecedenti in membro.
¶ Secundo modo respondet, quòd sec⁹ est hic, vbi inuentariũ e cõfectũ, & emptor est malæ fidei cõtra legis p̃hibitionẽ emẽs, vt declarat Andr. in d. c. j. §. postq̃ qui. mo. feu amit. ¶ Sed cõtra hoc, quod dicit quod facit inuentariũ, obstat auth. glo. & doct. in d. §. in cõputatione, vbi interuenit inuentariũ, & tñ heres petẽs feu. alienatũ p defũctũ repellitur exceptione doli, si bõa alia hered. hẽt. & aliud quod asserit, quod est in mala fide nõ est verũ, vt sæpius e dictũ: quia lege pmittẽte, &
412 nõ lege p̃hibẽte absq; p̃ncipis licẽtia feudi alienatio procedit p d. c. volentes, & cõsequẽter emptor semp est bonæfidei. ¶ Dominus Ppatruus licẽtiã istã media tãgat, & cõcludit, quòd si hered. est soluẽdo, heres iure pprio feu. nõ recuperet: tñ hoc intelligit, si nõ valet soluere p̃iũ: sed oblato p̃tio in distinctè tenet, quòd feu. recuperare possit, p. c. j. §. tin⁹. & §. p dote si de feu. fuer. controuer. ¶ At ueritas, quòd tex. ibi loquatur in casu, q° agnatus nõ est heres, & in casu q° agnatus nõ cõsensit, qui casus nõ sũt termini nr̃i, vbi tractatur de hered. adita cũ inuentarij beneficio, vt hoc casu heres rẽ sui p defunctũ alienatã reuocare nõ possit, si alia bona hered. æquiualentia hẽat, vt voluit d. glo. in d. §. in cõputatione, & sic in aliq° p d. tex. non tollitur difficultas: quia videtur quasi rem p se cõpensare voluisse. ¶ Ita q̃ videtis, quod male ista pars defenditur, q̃ est vt heres feu. recuperare nõ possit, nõ obstãte, q familiare seu ex pacto fuerit, & inuentariũ sit confectũ.
¶ Pro parte tamẽn contraria, quòd oblato pretio heres feu. recuperet, & deinde p p̃tio recõueniatur, vel nullo dato p̃cio, p vt cõcludere voluerint, quatuor fac. sic fũdamenta.
413 ¶ Primo defuncti & heredis patrimonia inuentario cõfecto nõ confunduntur. d. l. fin. C. de iure delib. ideóq; uno ex patrimonio heres feu. reuendicat, & ex alio de euictione tenetur. Bal. & Alex. in d. qui se pris C. si l. ib. ouit. & al. ter Bal. in l. si vxor. nu. n. 2. C. de bo. qu. Andr. in c. j. an agna. c. j. de alien. feu. pater. c. j. qui succ. tene. dicũt e tex. no. in l. fi. C. de euic. quęq; d dic. Bal. ibi. ¶ Secũdo: agnat⁹ si feu. retinere, & hæreditatem repudiare põt. c. j. an agna. & hec est cõis opinio, q̃ idem cũ inuentarij beneficio adeundo facere poss.

de d. l. fin. C. de iure delib. ¶ Nec refragatur si d. dum fuerit quod heres adeundo se excludit, quasi hæres factus intentionis feu. cum bonis burgensaticis cõpensare vo-
414 luisse. Nã Io. Alois respo. quòd aut heres hereditatem coactè adit: sic uidelicet feu. aliter habere nequit, & sibi p coactam aditionem non p̃iudicat in actu, quo requiritur voluntas. l. si. pater. s. us. §. si patronum. ff. si quis in frau. patro. aut causa honoris paris ad. & tunc sufficit inuentarium.
¶ At hæc distinctio, si vera esset, quòd coactè adeuntes sibi nõ p̃iudicarẽt, agnatus reiuendicare posset feu. nedũ hæreditatis quã ibi coactè adit: quia citrà ius & nomen hæredis tale feudum habere non potest, & contra oẽs mundi cõesconclu. redũdaret, & et contra illud, quod ipse met Io. Alois in d. c. volẽtes concludit, cuius alibi meminimus, & m⁹ breuitatis grã non referimus.
¶ Nos uero sumus in casu, quo, vt feudũ habeatur hæreditatis aditio non requiritur, siue agnatus, siue filius in feudo succedere prætendat, vt dictum est supra in prælud. & tangit Artus Pinnellus in tracta. de bõ ma. p. j. sed quæstio ius: an agnatus hereditatem adeundo cum inuentarij beneficio feudum cum re burgensatica compensare voluisse videatur, quod longè aliud est.
415 ¶ Tertio. est tex. in d. l. si. tibi. C. de euict. vt sæpiùs est dictum, vbi hæres rem prohibitam alienari reuocandi cat nonobstante, quod de euictione tenetur.
¶ Quartò adducitur per d. Io. Alo. de septimo, alienãs contra factum suum propium venire potest, & feudum reiuẽdicare, quia alienatio est ipso iure nulla. Andreas in c. j. de prohi. aliena. feu. p lotha. multo magis agnatus contra factum alterius agnati venire potest: sed adhuc contraria ex prędictis respon. io patet, quia hodiè alienatio non sit prohibita per c. volentes.
¶ Hanc deniq; partem tenere ipse Io. Alo. ait non nullos antiquos doct. in allega. cor. in causa Solantri, quos supra maçó retulimus. ¶ Ex quibus omnibus patet adhuc responsum non fuisse ad d. glo. difficilem in dic. § in computatione, quę cõtrarium determinat in casu, quo inuentarium conficitur, quo certum est, quòd patrimonia sunt separata: & tamèn vult, vt hæres non recuperet suum fundum per testatorem alienatũ, si hereditas est soluẽdo.
416 ¶ Tu uero haud dubiè hãc cõplectere opi.
vt hæres

vt hæres oblato pretio, feudum familiare,
seu ex pacto, & prouidentia per defunctũ
alienatum, recuperet, si hæreditas est sol
uẽdo in totũ: sed si pro parte est soluendo,
illa parte oblatã, qũ cofiẽt inuẽtariũ.
¶ Ratione quia inuentario cõfecto, defũcti
& hæredis patrimonia non cõfunduntur. d.
l. fi. C. de iu. deli. et in hoc oẽs cõcordãt.
417 ¶ Non obstat, quòd hæres adeundo hæ
reditatẽ, & cũ inuẽtarii bñficio sibi in hoc
præiudicasse uideatur, quasi rẽ pro re cõpẽ
sare voluerit, i. feudũm cũ bonis burgensa
ticis, vt sentire quasi vr illa difficilis glo. Bal.
& cæte. in d. §. in computatione: quia intelli
gi debet, tũc esse verũ hoc, vt hæres rẽ p
re cõpensare videatur, & cõsequenter fũdũ
seu feudũ petere nõ posset; cũ peteret fũdũ
nõ offerendo æstimatiõem, vel pretium, vt
tunc hæres exceptione repelli possit: secus
si priũ offerat, vt in casu nro alioqñ apertis
sime & indubitanter dicimus talẽ glo. verã
nõ esse, nec bñ locutos do. qui eã sequũtur.
418 ¶ Mouemur quia, qñ hæres conficit inuen
tarium nullo modo damnũ aliquod sentir
re debet. ponderando tex. in d. l. fin. §. et si
præfatam, C. de iu. deli. ubi sunt hec verba (ni
hil ex sua substantia penitus heredes ami
tant, ne dum lucrum facere, spectant ita et
419 damnũ sentiant. ☞ pondera. n. dictionẽ,
(nihil,) quæ est vniuersalis negatiua. l. si is
qui ducenta. §. verũm in verbo nihil. ff. de
420 reb. dub. ☞ pondera etiã dictionẽ (penni
tus) q idem importat, quod omnino. l. j.
de gla. per. lege lib. xi. iuncta rub. & no. per
421 Arch. in. c. j. de supplic. negli. prel. ☞ &
vbi dictio omnimodò iungitur cum nega
tiua, vt hîc, idẽ importat, quod nullo mo
do. l. in pane. ver. omnimodò & ibi glo. ff. lo
ca. sm Alex. in. l. q vsufructũ. ff. de ver. ob.
¶ Preterea si diceremus, quòd hæres cum
inuentarii beneficio adeundo, aliquo mo
do lædi posset, sequeretur, q legis autherita
te deceptus esset: nam imperator in d. l. fin.
. §. sin aũt dubius dixit, quòd si dubius quis
sit: verùm ne admittenda sit, nec ne defunc
ti hereditas, non putet sibi esse necessaria
am deliberationem: sed adeat hereditatẽ,
vel sese immisceat, inuentarium conficiẽ
do. quasi sentiens, quòd nõ lederetur, & hoc
422 minimè dicendum est ☞ siquidẽ nemo
principali authoritate circumscriptus esse
debet. l. j. in fin. C. de his qui ven. ætat. impe
tra. ¶ Sed si adeundo cum inuen
tarii beneficio, rem pro re compensasset, feu.

cum re burgensatica sequitur, quòd heres
aliquo modo læditur; tametsi, res burgen
satica eiusdẽ sit valoris, cuius & feudum exi
stat: nam in dubium non uenit, quin feudũ
potiùs habere q̃ rem burgensaticam inter
423 sit heredis: ☞ qm̃ feudum est honor fa
miliæ, fuit suorum; ãtecessorum, & interest
liberorum paternã retinere. l. si in emptiõe
. ff. de minor. & melius est paterna stabilia,
q̃ vendere, & eorum preciũ habere: quia pe
cunia fragilis ẽ. l. si chorus. §. j. ff. de leg. j.
sm Andr. in. c. j. §. sed et res nu. 8. & 9. per
quos fiat inuestitu. præsertim feudũ, quod
est quid nobile, quod possidentẽ nobilitat
. c. j. quis dicatur dux, vel marchi. Pet. Re
buff. in decla. arb. feud. diuisione. 3. Freccia
in tractatu de subfeu. baro. nu. 6. & late exa
minando cõclusit Tiraq. in tract. de nobil.
. c. 7. an feudũ nobilitet, vbi, vult, q feudũ
nobilitat, cum ab imperatore, rege in suo
regno, vel alio, qui ius cõferẽdæ nobilitatis
hẽt, cõceditur ignobili ar. no. in. l. q̃ a cõsu
lebãt. ff. de re iudi. post q̃plures doct. quos
inibi citat per torũ illud. cap. & in hoc regno
nemo tñ feud. cõcedere põt: nisi rex, vt ẽ
dictũ supra in prelud. nu. 213. cũ seq. q̃ nobili
tat gs p feu. ¶ Nec obstãt. ll. allegatæ
p glo. ibi vz l. dotale. j. §. si vxor. ff. de fund.
do. l. imperator. §. fin. ff. de leg. 2. l. cũ à ne
mine. C. de decr. vend. & §. licentia ibi: ne
q damnũ in ead. l. fin. quia nõ pbãt: sed intel
ligi debẽt, nõ cõfecto inuentario. Preterea
sunt. ll. iuris cõsultorũ, q fuerũt ãte q̃ inuẽta
rii beneficio p iust. C. cognitum fuisset.
424 ¶ Circa tertiũ mẽbrũ, quod agendi mo
dũ respicit: ã emptor donec preciũ sibi re
stituatur, feu. retinere possit: relictis superfluita
tibus cõcludo, quòd sic: quia vndiq; veritatẽ
exquisita heres huiusmodi ex hereditate,
neq; lucrũ: neq; dãnũ sẽtire debet: dũm inuẽ
tarium cõficit: ẽ tex. in d. l. fin. §. licentia. C.
425 de iure deli. vbi pondera dictionẽ (vndiq;)
& Verb. (veritate exquisita) q denotãt ex qua
cunq; parte & quocunq; modo. §. fi. in auth.
quomodo opor. episco. l. 2. §. sed cum om
nia ver. nã quod vndiq. C. de Ver. iu. enucl.
¶ Sed si prius feu. restitueret, & deinde ad
preciũ ageretur, sequeretur, q hæres lucrum
426 saltim in tpe sentiret: siquidem ẽt in tpe plus
& minus iudicatur §. plus autem in Insti. de
actio. q̃ & c. ita etenim d. glo. ẽ intelligẽda
vt heres nõ offerẽdo preciũ exceptiõe summo
ueat, & d. regula. l. vendicantẽ. ff. de euicti.
427 vt nõ repellat agentem exceptione feudi

quia agnatus ipse hęres dñi sentiret rem
pro recópésata: sed eũ pp nõ oblationẽ
ptii recusat, ne sacrũ sentiat hfs, saltim in
tpe, q prius restitueretur feudum, & deindè
ageretur ad ptiũ, quod necessũ esse debet d.
§ ii. cũ tñ, & est alia regula l. ex qua psona. ff.
de regu. iur. nisi cõsecerit inuentariũ: quia
tunc pótlat tũ sentire, et eius factũ impro
bare: dũm° dãnum al quod ex hoc termo
non resultet, vt hîc. & haec opinio non tñ
verior: sed etiã quissima nobis vł.
¶ Si verò huic opinioni astipulari negabis.
nõ videmus q° m° p modum exceptionis
428 possit alitèr opponi d ptio: & qa exceptio
est actionis exclusio fm cõem opinio. q̃ p
bitur l. 2. ff. de exce. & p d. hẽtur in d. tub.
ex ra. ff. C. & inst. d' exc. vel exceptio est ac
tionis vel intẽtionis exclusio, fm veriorem
opin. Abb. extra de excep. in. rub. quã latè
disputando defendimus in d. rub. instit. de
excepti. dum in Cannensi Gimnasio in pu
blico legebamus, quã oẽs summistas ;cne
re asseuerat Pet. Rebuf. in declara arbo. ex
ceptio. Et hęc neq; actionẽ, neq; intẽtionẽ
excluderet: qm in feudi imr restitutione cõ
dẽnatio seqretur: Licèt do. me° prop. temis
siue tradat qualiter reos exceptiones for.
mare debeat, vt condẽnatio sequi posset,
absq; eo, quód actor recompensatur allegã
do Bar. in l. 2. §. si publice. ff de adult. iune
ta declara. Alex. in d. l. j. §. si operis. ff. de op.
no. nunti. cum concord. p d Alex. ibi & lo
qndo in casu, quo feudi cõdẽnatio tñ seq
debet, qu ad tenuir tunc procedere. cũ haere
ditas non in totum: sed pro parte est soluẽ
do ne feudi diuisio sequeretur contra. c. vo
429 lentes. ¶ Sed benè iure recõuentio
nis pt̃iũ peti poterit, quo ca'u caueas ad
uocate, vt ãte litem cõtestatã in causa con
uentionis, recõuentiõis causam incipias, si
vis vt sub q̃ne resultet effectus, fm cõem opi
nio quae probatur p g'o. in clem. saepe. §.
verũ in verbo exordio de verbo. sibi. vt ait
Maranta in tracta. de ord. iudi. quod specu
lum aduo. nuncupatur p. 4. distin. 6. q. j.
¶ Si uis (dicimus) vt cõuentio cum re
cõuentione pari passu ãbulet, & simultane
us processus fiat, eodem tpe. facto vno actu
in cã cõuentionis, vt statim fiat alius simi
lis in cã recõuentiõis. vt decla. Bar. in auth.
et consequenter col. 2. ver. tertio est viden
dum. C. de sente. p. l. qui prior. ff. de iud. & vt
deniq; eadem sententia, vtraq; conuentio
nis, & recõuentionis cã terminetur, & in ea
dem charta vna post aliã à iudice fn ẽtia le
gatur, & pferatur, vt decl. Ab. in c. co. 2. ue
niens; per. & Specul. in 1° de recõue. §. viso
dũ col. 2. si de vtraq; causa pariter liqueat
fm eundẽ Marant. pcitato in loco.

430 ¶ QVINTO LIMITA nisi prae
scriptũ feudum fuerit, nã si primus agna
tus p spaniũ. xxx. an. tacuerit, & antiquũ
feud. ex pacto & prou. p defunctũ alienatũ
non reuocauerit si postea illud petet pscrip
tione xxx. à. excluderetur in regno est. c. reg.
Martini quod inc. pu cõtinua nu. 5 7. fo. 62.
de iure cõsti. reg. est cõst. cõsuetudinẽ sub
rub. de praescri. de iure verò feudorum est
cõis opinio, quód si alienatio fiat extraneo
agnatus excluditur spatio. xxx. an, sed si fa
in vlteriorem agnatum, exclud. tur p et an
num. g'o. in c. j. §. titius si de feu. defun. cõ
ten. fuer. inter co. & agna. quã cõiter sequũ
tur ibi doctor. vt refatur Iacob. Mandelli
in 5°. 76. nu. 4. Andre. in c. j § quid g de
inuesti. de re. aliena. fact. & in d. cons. con
suetudinem. Pansi. in conh. 27. in prosecut.
431 nu. 5 t. vol. j. vbi testatur cõem conclusionẽ
esse, quód aduersus laycum p alienatio
feudalis pscribi potest spatio. xxx. an & ad
uersus ecclesiam, & vassallam spatio xl. an:
dicit esse amplum consi. Francis de Curt.
82. capio primum col. j. & 2. & plura alle
gat per totum illud consi.
432 ¶ Sed an haec feudi pscriptio contra vnũ
agnatũ valeat in prudiciũ aliorũ agnatorũ?
in feudo hereditario similitèr est indubita
tum nõ solũ sicul: sed et, feudorũ iure, vt
pscriptio contra vnũ contra alios valeat:
quia pscribi patiens, feudũ alienasse censé
tur. l. alienationes. ff. de ver. sign. Felr in. c.
j. nu. 8. de pscrip. vnde sicut ipse, si peteret
excluderetur, ita & hfs eius petẽs tricẽnali
pscriptione summouebitur. Andre. in d. c. j.
§. quid g col. v. de inuest. d re alien. fact. vbi
oẽs scriben. eũ sequũtur & cęte. ques addu
cit Frec. in tract. de subfeu. b ro. lib. 3. versi.
433 quartó si pater. ¶ At si feudũ est ex pac
to & prouidentia antiquum, & tũc iure feu
dorum pręscriptio contra patrem, non no
cet filio nõ heredi, nec agnato, nec et domi
no: quia dum pater possedit, filius agere
non potuit, & non valenti agere non currit
pscriptio l. si. C. de an. exc. & quia vn° nõ hẽt
cãm ab alio, & ideo tpis accessio nõ fit. l.
pópenius p totã. l. ff. de acquir. posse, & qa
praescribens non à dño: sed à tradente cau
sã habere

est habere censetur, vt possit agnatũ exclu-
dere no. Alber. per illum tex. in. l. si alienã
in. pri. de dona. cau. mor. Balbus in tract. p̃
scrip. q. 5. col. 3. & post. eum Tiraq. in consu
et. Pictonum. fo. 87. nu. 242. cum concor.
per Ereceliũ in loco nuper citato lib. 3. vt.
quarto li patet, & hoc iure feudorũ.
414 ℭ Iure verũ constitutionum et ẽx cap. reg.
præscriptio contra vnum: an valeat contra
alios in feudo antiquo ex pacto, sunt opini
ones; & do. meus propatruus in d. c. volen
tes, no. 2. ver. sexto videtur ista; concludit
pro parte negatiua, dicens, quód præscrip
tio cuiuscunq; temporis non præiudicat
successoribus venientibus ex pacto inuesti
turæ, nisi contra eos cœpta, & completa fu
erit. idem tenet Pet. Grego. in tract. conce.
feudo. p. 6. q. 11. ver. infero ex hoc aliud in
secundo effectu. vbi vult, quód tot sunt p̃e-
scriptiones, quot sunt personæ, contra quas
feudum ex pacto & prouidetur. præscribi.
ita est late examinando concludit. Io. Alois.
Septim. in d. c. volentes in quinto effectu,
qui ét ait, quód ita ét in re prohibita aliẽari
in terminis concludit Alex. quodam 5° sup
p̃ dubio, cuius numerus & vol. deficit.
ℭ Qui oẽs mouentur autho. Andreæ. in.
c. 1. §. quid ĝ de maiest. t. de re alien. fact. in
c. 1. §. si. quis per. xxx. si de feu. fuer. contro
uer. qui rationem adducit: quia ius agendi
posteriori agnato nisi post morte prioris
415 agnati; non competit: q̃m feudum quodã
ordine successiuo datũ cẽset, vt in vita pa
ter, & post mortem filius habeat. l. ii. C. de
ver. signi. l. ii. §. in fideicõmisso. ff. de leg. ii.
cõiter do. in l. gall°. §. qd si tãt. d lib. et po.
416 ℭ & nõ valẽti agere præscriptio nõ currit.
l. 1. §. fi. C. de an. excep. l. in rebus. §. cõmu
nis. C. le iur. do. glo. in c. audirus Butr. in c.
cum nõ liceat de p̃scrip.
ℭ Sed. Roland. a Valle in 5°. 3. nu. 9. dicit
hoc fundamentum non esse verum: imó
currit tempus sequenti agnato, & si sit in re
motiori gradu, cum poterat sibi prouidere
quó ad reuocationem non expectato fine
.xxx. ann. petendo præfigi terminum pro
ximioribus per iudicem ad reuocandum
alienationem, & ita in specie dicere Alberi.
de Rosa. in l. fin. in prin. in ulti. col. C. de
furti. & alios, ait.
ℭ Hoc autem verum non videtur: quia si
præfixo sibi termino proximus agnatus nõ
agit: quæ lex defert ius agendi, & reuocan
di alienationem alteri sequenti agnato in

vita tacentis proximioris agnati, cũ nõ agẽ
do alienare videtur d. l. alienationes. ff. de
verbo. signi. Feli. in c. 3. nu. 8. de præsump.
& alienatio in vita saltim alienantis valet.
s̃m magis cõmunẽ, quem testatur Iacob.
Mandell. de Alba in 5°. 76. in prin & dictũ
est supra in p° limitatiõe; ex re nulla ideó
vlteriori agnato non currit præscriptio dũ
proximior viuit agnatus: tũm, quia ius ad
huc ei non est delatum: tum quia in præte
tus est agere impedimẽto ex facto proprio
non præcedente. Feli. in d. c. 3. nu. 11. de præ
scripti. Parisi. in 5°. 3. nu. 185. vol. 3.
ℭ Pro parte autẽ affirmatiua, quód pr̃æ
scriptio feudi antiqui ex pacto contra vn
um, valeat contra alios agnatos in regno
tenuerant Abbatista Platamon. in 5°. Fur
naris & Prothono. in quodam alio consilio
pro vt refert. Io. Alois. Septim. in d. c. vo
437 lentes. ℭ Primo ponderando d. cõ
stitutiõem consuetudinem, quæ generaliter
loquitur ĝ generaliter intelligi debet. l. de
pretio. ff. de public. l. si seruus. §. sed et dixit
prætor. ff. de acqui. hæredi. & quod si condi
tor hoc voluisset, expressisset. l. 1. §. fin autẽ
deficientis. C. de cadu. tolle.
ℭ Sed ad hoc respon. Io. Alois. Septimius,
quód non fuit opus distinctiõem inter fœ
minas ponere: q̃m eo tpe. iure cõsti. utriusq;
regni feuda omnia erant inalienabilia per
cõstitu. cõstitutionem, & ita nec præscriptio
nibus d. constitutio consuetudinem, prout
dere voluit: modo aũt per c. volentes præ
scriptionis dispositio cõfirmatur: quia prin
cipis assensus remouetur, & quemadmodũ
c. volentes non remouet prouisionem fac
tam per formam datam feudo: licet aliẽa
ri feudum permittat: ita & d. constitutio cõ
suetudinem non remouet prouisionem fac
tam per formam in feudo datam, & sic lex
noua a lege antiqua passiuam recipit in
terpretatiõẽ. ff. ad l. falc. l. 3. §. falcidia. nos hãc
legẽ ãtiquã intelligimus tenorẽ inuestiturẽ.
ℭ Sed aduertendum est, quód si per hãc
responsiõẽ in aliquo firmari nõ possum. vt
dicit, quód cõstitutio consuetudinem præ
scriptionibus prouidere noluit, & illa con
stitutio præscriptionẽ clasẽ inducit gene
raliter, & sine delectũ & indistinctẽ. sicut ẽt
quód c. volẽtes locum habere intelligatur
forma nõ repugnãte, ita & illa cõsti. consue
tudinem: sed eo tpe. iã forma inuestiture
sicut forma iuris alienationi repugnabat, &
eo generaliter in feudis inducitur p̃scriptio

¶ Secundo pro hac parte adducitur rōem: quia d. const. cōsuetudinē ꝑpetuā introducit se curitatē in feudis, et feudatarios securos ēē nō pōt nisi ꝑscriptio ōnibus in feudis generaliter locū habeat, pscriptio qa nisi ius reipublicę reseruatū fuerit p d. cōstit. nō reseruatur. vnde si agnatis nō ꝑiudicari voluisset, sicut de republica, ita & de agnatis expressisset.

¶ Respondet ad hoc Io. Alo. quod cōstit. cōsuetudinē est facta in odiū negligentiū, et non est facta in fauorē possidētiū feudū quod patet ibi: euiderī desidia &c. sed agnati litū, qui negligens non est non cōpraehendit, & sic securus erit cōtra negligentes, & non cōtra eos, quibus negligentia imputari nō potest: siquidē agere non potuerunt.

439 ¶ Tertio feuda omnia sunt hodie alienabilia p. c. volentes, ergo & praescriptibilia.

¶ Sed negat hoc Io. Alo. dicens esse falsū siquidem hodie feuda nō sunt nec fuerunt alienabilia: sed c. volentes cōiter intelligit

440 forma nō strepagnante. ¶ Quarto & vltimò dicūt hodie in regno ēē c. reg. Martini quod incipit cōtinua vbi ꝑscriptio. xxx. annorū erat possessorem à quacunque molestia, & ꝑscriptio vim habet priuilegii, vt no. in l. liberti libertęq; C. de op. liber. Et denique subdit idē Abba. Panormitanus, quod si secus diceretur, vndique surgerent clamores, & tota subuerteretur respublica. ¶ Io. Alo. verò ad hoc respo. quod d. c. reg. Marti. cōtinua nō est lex generalis cōdita in regno circa pscriptionē: sed temporalis fuisse eo tpe, vt possidentes p spaciū. xxx. an praescripsisse intelligerentur, pp turbines belli, qui antè fuerant, quod patere dicit ibi (essendo potissimè &c.) et dicit hanc fuisse rōem finalem d. c. qua cessante, cessat eius dispositio, & sic de praeteritis praescriptionibus exceptis ante d. c. et non de futuris loquitur, probari ēt asserit in eod. c. ibi. (ogni prescriptione sia finita) & ibi) de la quale di trenta anni quā nulla lite sia stata legittimè cōtestata)

441 ¶ Sed huic nos non astipulamur, imò falsum illud opinamur nam. c. reg. Mart. continua est gnāle, & trahitur non solū ad praeterita: sed ēt ad futura, & probamus rōe finali, qua conditū fuit tale c. quae fuit quia pp tpis vetustatē amittebantur dñia, & qstiones pz ibi (cosi per vetustate di tempo) lites diuersimodè pp tpis vetustatē lites & c. rent dñia amitterentur partim in turbinibus guerrae, mortalitatibusq; pcerius scripturas & libros illi amiserāt, partim q qui pupilli parentibus orbati remāserāt, partim qui titulum, & causam ab alio habebāt, & validas eorum defensiones ignorabāt.

442 ¶ Illa. n. est ratio finalis statuti, quae ex narratis in statuto colligitur, l. fi. & ibi Barto. & imo. ff. de haered. inst. l.). & ibi no. ff. ad muni. ¶ & ēt illa ratio finalis dicitur, quę habetur ex cā adiecta dispositiō Alex. in consi. 79. eleganter vol. 5. arg. tex. l. ita fi d iussorem. ff. de fideiusso. & l. quoties, C. de iure do. fm Io. Hanib. in rub. ff. solu. ma. nu. 125 fo. 25. vol. 3. rep. ¶ Et hęc tēporis vetustas non solū eo tpe militauit, quo statutum conditum fuit, verū etiā hodie militat. ¶ Et si placet dicere, quod ratio fit illa finalis: quia in turbinibus belli scripturae amissae fuerunt, vt dixit Io. Alo.

443 non vna: sed tres sunt causae finales. ¶ & cū vna pluribus ex rationibus finalibus deficit, sustinetur dispositio pp alias, quę militant. §. affinitatis inst. de nup. l. si ventri. §. in bonis, vbi glo. & Bar. ff. de priui. cred. & melior tex. de iure in. l. si non lex ghiesentia in prin. quem Bal. ibi ad hoc no. ff. de haered. instit. fm Ias. in l. more nu. 18. ff. de acqui. hered. moder. repe. fo. 32. n. 66. vol. 7. ¶ Insup dato, quod pp implicita legis verba in dubiis essemus: an ad praeteritū vel: an ad futurū lex noua trahatur, in dubiis est

444 intelligēda de futuro: ¶ siquidē legis natura est futuris prospicere. Cy. in. l. leges, C. de leg. arg. glo. not in. l. cum tale. §. fin. ff. de cō di. & demon. fm Io. Abba. de sancto Seuerino in. l. oēs populi nu. 158. fo. 87. vol. 3. rep. ¶ Sed d. tex. c. continua clarè non solum praeterita: sed ēt futura respicit, dum in fine dicit haec verba (& questa constitutione vole no habbia lecto, & sia (deo propitio) in ppetuū duratura nel nostro regno di Sicilia) ad quid vult duraturā esse in ppetuum: nisi futuris prospiciat? ideo āplius nō insistimus, ne hic etiam faciamus repetitionem, quae fieri posset, si sigillatim omnia ponderarentur verba.

445 ¶ Prima autem opinio nobis magis arridet, vt praescriptio contra vnum, alteri nō noceat in feudo antiquo ex pacto: p rōem supra adductas. ¶ Nec refragatur gnālitas const. cōsuetudinē, & c. continua, quod fuerint condita pp contrahentium securitatem, quae contra oēs agnatos locum habere debēt: quia respo. quod d. ll. conditae fuerunt mixtim fauore praescribentis, & odio non petentis, quod patet in consti. consuetudinē ibi (praesente

ibi (pāre ēt in regno aduersario suo) & ibi glo. j. quę ēt dicit q̄ tricennalis p̄script io in odium possessoris priui est inducta .l. fin. C. de edict. diui Adri. toll. cum simil. patet ēt in d.c. cōuēta ibi (essendo pōssi me ala nostra eccellentia declarato auanti il nostro felice aduento nel regno p̄detto fa per spatio di anni quindeci continuo e pi tranquillo & quieto stato in Sicilia, nel quale ciascuno po: e vsare sua raggione
446 & cōsequitare suo dritto.) & & ad duorum verificationem non sufficit: vnum interuenire. l. is qui ducent. 2. §. verum in fi. ff. de reb. dub. l. j. ff. de hæred. instit. Afflic. in cōst. vt de succe. n. 63. rub. 14 lib. 3. in dominis agnatis, quib⁹ nullum est delatum ius, nulla imputari potest negligentia, & cēt. à cōs p̄scriptio nulla currere debet, iuxta p̄dictā reg. non valentj agere nō currit præscriptio d. l. fin. C. de an. excep. cum simil. & hęc est cōis opinio, quā verā arbitramur.
447 ¶ De præscriptione verò feudi contra dominum loquendo, quidā tenuerunt nullā p̄scriptionem cē, ēt centenariam de iure feudorum p tex. in c. j. §. præterea (nulla obstante præscriptione) de cap. corr. & c. l. imperialem ibi (nullius tpis præscriptione impedi ente) de prohi. feu. alien. p Fede. qui indistinctè loquuntur, & nil excipiunt l. pre tio. ff. de serui. vrba. p̄d. & hanc opin. dicit verā Andre. in d. c. j §. præterea vbi hoc ēt comprobari dicit p const. Federici. 2. R. Siciliæ in l. j sub titu. quib. temp. feu p̄scr. vbi mentio fit de hac consuetudine, quod nullo tempore feuda præscribantur.
¶ Nos autem . . assentimus opini. quod feudum spatio. xxx. vel. xl. an. contra domi num præscribatur pro vt tenet glo. in d. c. j. §. præterea, & tex. supra citati intelligi debeat de præscriptione. x. vel. xx. anno. quę meritò non obstat quia alienatio absq; dñi assensu ab initio nō valet, nec tractu tpis conualescere potest l. quod ab initio. ff. de reg. iu. sed non de præscrip. xxx. vel. xl. an. p quas omnis tollitur actio l. sicut C. de prsc. xxx. an. contra desides. n. & sui iuris contēptores introductę sunt huiusmodi p̄ scriptiones odiosę, & differentia debet esse inter desides, & vigilantes. l. vt perfectius, & d. l. fin. C. de an. excep. & vigilantibus iura subueniunt. l. pupillus in fi. ff. de his qui in fraud. cred. ideo non est præsumendum Roma prin. qui iura tuetur verbis illis gñalibus totam p̄scriptionem de præscripti one.

lōgi temporis multis vigiliis excogitatam & inuentam velle euertere. l. si qn. i. resp. C. de inoff. testa. s̄m glo. ibi facit ad hoc const. quadragenalem sub rub. de prerog. p̄scr. lib. 3. vbi præscrip. quæ contra fiscum erat xl. annorum extenditur ad centum annos, & sic præsupponitur ibi, quod præscrip. contra fiscum erat anteà quadraginta annorum. ¶ Ita d. iura intelligere inuenim⁹ Parisi. in cōsi. 101 n. 77. vol. j. lz de præscrip. loquatur contra priuatos, & asserit, quod lz prędicta iura nullam esse præscrip. dicant in feudis: tñ non vendicant sibi locum in p̄scriptiōe longissima. xxx. vel. xl an. p tex. in c. j. §. si quis p. xxx. si de feu. conten. fuer. inter do. & agna. & do. omnes in d. §. præterea & cęte. quos ibi citat.
¶ Nec obstat, quod ait Andre. de consti. Federici. q̄ iudicio nrō est cōst. consue. prauā sub titu: de rei actio. & excep. quia aliam non inuenimus: quia ibi non fit mentio de aliquo iure cōtū sed de consuetudine praua q. tunc in iudiciis obtinebat, quod feu. quāuis magna tēporū longinquitate possessa fuissent præscribi non poterāt, quā consuetudinē causatā fuisse putamus ex prædictis duabus opinionibus, quæ tūc erant. tu cogita an alia sit lex, quā citat Andre.
448 ¶ De iure verò const. regni p̄scrip. q erat xl. an extenditur ad centū an. cōtra dñum per const. quadraginalem, cuius meminit ēt Andre. in d. c. si quis p. xxx nu. j. si de feu. d. fin. cōten. fuer. inter domi. & agna. & licet ibi subdat immo hodie in feudis nulla est præscriptio contra dominum. est s̄m primam opini. quę vera non est.
449 ¶ At iure nouissimo regni. c. volentes Jo. Aloysi. Sept. tenet, quod præscriptio locū habeat in feudis: siquidē feudi alienatio hodie ēt iure permittente & non est lege prohibente: lz cōfusè loquatur inter priuatos.
¶ Nostra verò sētētia ē, vt cōtra dñum locū hēat: quia rō quare in feudis p̄scriptio non obtinebat. s̄m primā op. iure feudorū erat: quia alienatio absq; dñi assensu erat ipso iure nulla, quę hodie est correcta per d. c. volentes, quo domini assensus in alienatione remittitur, s̄m cōem opinionem
450 & & ratiōe legis correcta, corrigitur ipsa l. & glo. est no. in l. j. ff. de leg. cum pluribus seq. quos refert & seq. Jas. in l. si quis filius nu. 7. C. de inof. testa. & in l. seruum filii. ff.
451 de leg. j. ¶ Vnde hodiè contra dominū expeditius est, vt præscriptio. xxx. vel. xl. an.

locū hēat, et in hoc bñ loquitur Io. Aloi.

451 Ex pscriptionem fulni p .xxx. an. inue stitura psumitur, sicut emphyteutica in re d., And. in d.c.) §.si quis p .xxx. in pri. ff de feu. de con. fue. & in.c.),§. quid g.de in uc. de realien. fact.

453 ¶ Vt rī talis pscriptio pcedat, plura sūt necessaria: primo(vt est dictum) q p spa tium .xxx. vel .xl. annorū quis sine intertup none feudi possessionē hēat, secundo, q eā tāq feudalē habuerit, & q directo dño fui tia pstiterit. tertio, q talis possessio semper fuerit vniformis, & sic de re feudali. quarto, q semp fuerit in bona fide. Bal. Alua. & Prep. in d.c.).§.si quis p .xxx., ff de feu. fue. con. Alex. in. y°. 169. col. ff. vol. 4. Dec. in consi. 144. col. 2. ver. sed his non obsta. eū cōc. p Panti. in consi. 27. in pñti cōsulta nouenu 92. & in y° . 101. bona de quibus nu. 90. vol.). qui citatur mod in tra. pscrip. p. 1. q. 4. fo. 15.

454 ¶ Nisi esset pars feud. nā totū feu. & quota feudi pscribi pōt. iure cō sti. Afā. dec. 15 i. nu. 4. p const. consuetudi nem in .§. cæterum vbi est rex. lib. 2. Panti. in d, y°. 27. nu. 93. vol.). vbi conco. citat.

455 ¶ Nec est pter mittendū, q lz in pscripti one .x. vel xx. an. possessio continua, & si nē intercuptione probetur non solū si fruc tus cuiuslibz anni pscribentē percepisse p betur. l. titia vbi Bar. ff. de solu. in ver. reddi tus exigi. l. pōponius. ff. quib. mo. vsu. am. fm Bal. in. l. 1. col. pe. in fi. C. de fu. fugit. cū conc. p Tiraq. in tra. prescri glo. 2. in prin. Vel si probetur, q terrā seminauit, arauit, & col uit. glo. in. l. si quis in ver. finiatur. C. fin. reg. Lauf. in. c. qm contra de probat. in materia test. ver. tertio venit pr. bāda pos sessio, vbi alios modos probandi possessi onem ponit: Sed ēt si initium, & finis plu riū ānor pbet, omniū .n. terme est sentē da, quam testatur idem Tiraq. in præcita to loco versi. sed nūquid satis erit, vbi mul tos citat, et dicit: hoc esse regulare, vt ex extremis media probentur, vz vt talia præ sumantur media, qualia sunt extrema .l. ta lis scriptura ve. in annos vbi glo. & Bal. ff. de leg. i. l. sed & si .§. solemus. ff. de hæred. inst. c. quia sunt & ibi glo. 18. dist. cū conc. ibi. Imō subdit ēt ex multorum sentētia in hoc casu satis esse probare possessionis initium: nā si allegetur continuatio ipsius psumetur ad pscriptionē inducendā, ex ps sē glo. in. l. siue possidetis vbi oēs. C. de pro ba. Io. And. Anto. & Abb. in. c. cū ad sedē de test. spo. Bar. in. l. celsus d vsuca. Io. Fab. in .§.). col. 2. ver. sed q°m° pro. inst. d vsuc.

456 et aliis ibi cumu. Et Vbi limitat procedere in ea tm̄ possessione, q solius pscribens tis factum & animum requirit, & alterius nihil: prætēr patientiam, vt cū quis dom. aut fundum possidet: sed non cum dz inuenire alterius factū, vt in solutione cē sus pia rei annuæ: quia tūc non vt satis esse probare solutionē primi & postremi ā ni, ac necessarij alicuius medii, ut præsu meretur solutio integrorū decem annorū: sed necesse est, vt probetur solutio facta quolibz anno p tex. loquetē in solutione de cimarū in. c. accedentibus ibi: vnde conti nuē debēt isti probare & ex. de priui eg. & ibi glo. in verb. per. xl. an. in fi. & diuersita tis rōnē assignat qa illa facilius retinetur, & cōtinuatur, vt porē solo animo possidē ns, aut nempē facto ipsius: sed hæc verō fac. tum alterius requirit, ideō non ita facile obtinet. per no. in. l. cū de in rem verso. ff.

457 de vsur. ¶ Anti in pscriptiōe .x xx vel .xl. an. nō sufficit principiū, & finē pos sessionis probare: nisi & mediū quoq; pro betur. necessariō q porē requiritur pc ssessi ōē cuiusq; decenii, vz primi āni, decimi, vice simi, & tricesimi pbare: ob id q pc ssessio ciuilis, q animo retinetur, & q sola sufficit ad pscriptiones presumatur durare ad de cē tm̄ annos, ex quibus e blivio præsumitur nisi appareat de naturali possessione, ita in quit Tiraq. in d. glo. 5. ver. sed parū in absi ie de prescr. vbi late dix sse asseuerat in præce denti glo. & expresse voluisse Mathesi. no. 118. & sequi Alex. in add Bar. in. l. celsus de vsucap.

458 ¶ Nec est inutile in medium h c afferre, q lz in prescriptione bona fides in prescri bente semp requiratur om ni iurē, diuino,

459 canonico, & ciuili .c. fi. de prescr. Ob sicuti dē ius canonicū in vtroq; obtinet foro, ci uili, & ecclesiastico, cū de animæ periculo tractatur pp peccatū, vt ibi adnotant doct. & in. c.). de no, op, nu. Bar. & Bal. in. l. priuk legia. C. de sac. sa. eccle. Et ita ssoru

460 de prescriptiōe loqntia interpretari debēt: lz de bona fide nullā fecerint mentionē, vt fuit in d. c. continua, vt bona fide cōcurrē te intelligātur, vt late multos cumulādo firmat Tiraq. in tra. de pscr. glo. 2. in prin.

461 Et nō solū bona fides in pscribente om ni tpe requiritur: verū ēt in eius herede exi gitur. l. cū hēs. ff. de diu. & temp. pscr. l. cū q .§. in hac

§.in hac actiõe & ibi glo. & l. si ego. §. par tus. ff. de publi. in rẽ a ctio. l. vina. C. de acq. possessio. l. 2. C. de fruct. et lit. expen. licèt dubiũ sit an procedat in casu, q° sui autho ris accessiõe successor vti noluerit, & hinc inde multi sint autho. quos citat Tiraq. in tract. psciptiõ. glo. 2. vbi haud dubiè in pre scriptiõe xxx. uel. xl. an. in quibus non requi ritur titulus procedere dictã sententiam, vt si accessionem non vtatur, non noceat autho ris mala fides, sm Io. Andr. in c. cum quis in ius alterius ff. de reg. iu. in. 6. & in c. pos sessor eod. titu. cum eo concord. p Soc. in con si. 60. in præsenti conclusione col. penuln. lib. 3. & cõsi. 13. capiẽdo primũ col. 2. versi.
462 quarto eadẽ co: suo lib. 2. ℭ Attamẽ bo na fides in dubio præsumitur nisi aliud sub sit, quod malã fidẽ faciat præsumi, est cõis omnium sententia, quã testatur Siluest. in addi instit. de vsucap. in princ. q citat Bar. in l. celsus. ff. de vsucap. & Balbu ibi col. xxx. sed & nullo concurrente titulo, quod procedat copiosissimè plures adducendo firmat Tiraq. in d. glo. 2. versi. bona autem
463 fides, & tõ est ☞ quia bõus, et nõ malus q libet præsumitur, l. meritò. ff. pro socio. l. quo nes. §. quid vo ff. de prob. l. cũ pater. §. re igitur. ff. de leg. 2. c. vlti. de præsumpt. & rã
464 tõis ☞ quia natura est bona, & mores insunt a nã, & ex bonis naturalibus princi piis bonus quilibet præsumitur, quia qualia sunt principia, talia præsumuntur princi piata. Bal. in d. c. vlti. col. pen. de præsump. & idem Bal. in l. 3. ad fi. C. si quis omis. cã testa. quem citat Tiraq. cõmemorato in lo
465 co. ℭ Et hæc bona fides, tametsi allegãda sit ut sit glo. in clem. appellanti de app. tñ talẽ allegationẽ sufficit colligi ex deduc tis: vt si alleget quis se fundum possedis se tanq̃ suum, aut pro suo expressit Alex. in consi. 101. viso & discusso col. 3. vol. 2. p. 1. a quos in verbo dñs cognitiõe. C. de fur. ☞ & satis est vt fiat e Deci. in consi. 267. ☞ & satis est vt fiat e prist conclusum in cã Abb. in c. dudũm la 3. col. 1. de elect. Alex. in l. 3. col. 3. versi. ex prædictis. C. õ desinit aduoc. par. & Dec. in d. consi. 267. sm Tiraq. in d. glo. 2. col. pe. de præscriptio.

466 ℭ SEXTO LIMITA Nisi feudum antiquum ex pacto & proui. alienetur pp onera feudi: puta pro adiuuando dñum, vel pro seruitio militari domino præstan do, vel pro maritanda sorore, vel pro sol uenda vita & militia fratri minori: vel pro danda decima dño iuxta formã. c. volentes quia est & onus feudi sm do. n. et. propat. do. Blas. Lare. in d. c. volentes no. 2. qui di cit, quòd ita in regno seruatur, vel pro quo cunque alio onere feudi. Andr. in c. 1. §. quid ẽ nu. 6. de inuest. de re aliena. fac. & idem Andre. in const. si quis post l. tem l. b. 3. & in c. 3. an agna. col. 2. dos. Iacus prope par. in loco præallegato Per. de Greg. in tract. cõ ec feu. p. 2. q. x. ver. limito nunc effectum e Io. Philipp. Paterne. in consi. 17. in nfo vol. diuer. autho. Frec. in tract. de subfeu. ba ro. lib. 2. fo. 119. nu. 75. ver. 25 limito Came ra in c. imperia'ẽ fo. in. lfa a de pro. feu.
467 aliena. p feder. ℭ Et rõ est: quia onera feudi ne dum cõtra agnates ad quod feu. vadit, verũ ẽt contra dominum, ad quem feudũ aperitur transeunt, sed ẽt contra tertium pos sessorem, sm Andr. In con st. in aliquibus p tex. in l. 1. & 2. C. sine censu & l. hactenus & l. quæro. ff. de vsufruc. quem refer: et lec.
468 Camer. in loco nuper citato, ☞ Et rex vt agnatus pro consequente habetur ad id, quod tenetur, arg. l. nerius. de eder. quod falf. tutor. Frec. in loco paulo ante alle gato, vbi in terminis constitutione mens reg determinat, quod feudum pro oneribus alienatum sinè domini assensu reuocari non potest, quasi negotium vtile gerere vt vassallus, feudum alienando pro onere, ad quod vel dominus, vel agnatus tenetur: si quidem ipsi ab obligatione liberentur. arg. l. si communes edes. ff. d neg. gest. sm lser. in d. c. 3. an agna. & Camera. in d. c. imperia
469 lẽ fo. 13. in lfa. p. ℭ Sed intellige, vt in subsidium defectu aliorum bonor. al lodialiũ feudum pro oneribus ipsius feudi alienetur consti. si quia post litem, vbi An dre. idem Andr. in d. cõst. in aliquibus col. 8. versi. sed si dicamus et ibi Affli. q. s. n. 32.
470 ☞ sicut res prohibita alienari in dotem vel propter nuptias dari potest, si is qui dat non possit aliundè dotare, vel in donatione dare, vt colligitur ex auth. res quæ. C. com munia de leg. vt eã põderat Io. Lup. in rub. de dona. inter vir. & vx. cap. 6. col. 4. ver. in telligeñ, refert & seq. Tiraq. in tract. de p° gen. q. 6. in nu. 10. vbi dicit ad hoc casum d. Io. Lup. chap. 8. col. 2. in fin. et trahere, quòd si extarent fructus ex huiusmodi bonis, qui satis essent ad dotandum, non possent ipsa bona dari. per tex. in l. mulier. §. 1. 6 pro po neretur in fi. ver. quod si fructus. ff. ad treb.

& ibi Ang. & Raph. ad ff. Alex. col. 2. & alii
retentores & Roma. qui illum tex. reputat
singul. 9°. & q̄ plures quos ibi citat, &
licet in d. cōst. si quis post litē & cōst. in ali
quibus ibi teneāt d. doct. assensu principis
non debere alienationē cōtra Frec. supra ci
tatū: tñ hodiè indubitanter procedit absq;
471 p̄ncipis assēsu p. d. volētes: ¶ si verò nō
in subsidiū pro oneribus feudū alienatū non
fuer. e, tūc in vita alienantis tm̄ alienatio te
nebit, vt declar. And. in d. cōst. si quis post
litem, sed quia p̄dicta exempla de oneribus
feudi, quę supra sunt tradita non absq; cō
trouersia & difficultate tāse, ideò de his
videamus, & vt ordinatim procedamus,
faciamus Septimā limitationē.

472 ¶ SEPTIMO LIMITA. vt pro
seruitio militari feudū antiquū ex pacto, et
prouidentia obligari possit, vt supra est dic
tū. ¶ Sed contrariū, quòd pro seruitio
militari feudum perpetuò obligari nō pos
sit, sed dūtaxat ad vitā obligantis, ita quòd
aliqua obligatio oriri nō possit pro pecu
nia accepta pro dicto effectu, neq; cōtra do
minum. c. j. an agnat. &. c. j. §. his consequn
ter hic finitur lex. neq; aduersus agnatos.
c. j. de succ. feu. c. titius si de feu. fuer. cōt.
sequit Camera. in d. c. imperialem fo. 11. in
līa. k. vsq; ad līā. v. & pluribus seq. ex men
te Andr. in d. cōst. si quis post litē &. §. qd
ǧ de mulier. de re alie. fu. rōe quia si vassal.
accepit fructus, quarū causa seruire debet. c.
j. §. fi. in quibus cau. feu. ami. iam semel
dño satisfacit feudatario suo.
473 ¶ Nec dicit obstare, quod tex. sit illem. in
d. c. j. an agn. &. §. quid ǧ & in d. cōst. quod
si vassallus obligauit feudum pro seruitio
obligatur dominus: quia ipse respondet, quòd
Andr. loquitur in illa quaestione an dñus
teneatur, quandò vassallus dotes emit vel
sorori soluit, vel fideiussit pro eo, & conclu
dit, quòd de congruo consentire tenetur. itidē
si accepit pecuniam, vt seruire debeat perpe
tuò: sed si vassallus accepit pecuniā, vt eme
ret res burgensaticas non debere consenti
re: nisi ad vitam vassalli, tm̄ illo tpe non
passim, vt hodiè sit, p̄stabatur assensus, quia p̄
ter illos sex casus nō cōscētiebat Rex perpe
tuò: sed ad vitam vassalli, & haeredum suo
rum: non autē in feudo aperto, contra dō
minum, & de hoc dicit, quòd q̄rit ister. non
autem si mortuo feudatario, sicut tenetur
dominus soluere debitum pro maritāda
sorore, & caeteris contentis in cōst. q̄ plu
rium & in cōst. comitibus & reliquis cōn
stitutionibus, de his loquentibus, teneatur ēt
soluere debitum contractum pro seruitio
p̄stito, cuius causa vassallus ipse fructus
cepit: nā hoc nulla lege probari, nec iuri
consonū esse asseuerat. ¶ Ideoq; conclu
dit, quòd aperto feudo, dñus soluere nō te
netur, quod est acceptū pro soluendo serui
tio militari nec pro emēda re burgensati
ca vt luxurietur: sed pecuniā acceptā p vti
litate ipsius dñi, vt si vassallus pro dño
fideiussit iuxta cōst. ū vassallus vel p do
te sororis & filiae. ¶ Et subdit, quod sunt
cauti mercatores, qui bona dāt militibus ēa
vt ad bellū vadāt. ¶ Nos nec in totū p̄
mę, nec in totū secūdę astipulamur sētē
tia: sed opinamur tenendum, quòd feudū
pro seruitio militari in agnatorū, seq̄ntium
sed non in dñi p̄iudicium obligari possit p
474 petuò rōe: ¶ quia quilibet feu. pc. ssessor. p
seruitio militari cōueniri pōt, vt illud soluat
& non solùm pro seruitio debet do pro tpe
quo possedit feudum: sed ēt pro p̄terito Af
fli. in const. consuetudinem nu. 20. Frecci
in trac. de subfeudis. in quinta authe. nu.
13. & diximus supra in verbo seruitii cen
sum & quatenus per vassallum soluitur
pecunia pro seruitio militari liberatur se
quens agnatus a futura obligatione, & con
sequenter eius negotium vtiliter est gestū
arg. l. si rōes. ff. de nego. ge. & Iser. in
d. c. j. an agna. ver. semper repete, & m Ca
mera. in d. c. imperialem fo. 12. in lita. p. et in
lita. q. ¶ Procedet igitur opinio Camer.
ex mente Andr. vt dñus non teneatur p
debito facto pro seruitio militari: quia nō
tenet consequentia vassallus est in damno
pro seruitio dñi, & dñus tale damnum p̄stare
475 tenatur. ¶ cùm militi arma, & equos in
bello amittenti pro dñi seruitio, dñus ad ni
hilum teneatur, sm iura cita. p Mar. & ali
os in. c. j. an agna. refert & seq. idem Camē
ra. in d. c. imperialem fo. 13. in lita. o.
¶ Quod ex mente quorundam, & ēt eius
dem Camerarii ibi vt, nisi dñus fructus
vassallo mortuo debitos sibi capere, iuxtà
terminos. c. j. § his consequenter hic fini
tur lex, vtrùm ne ipse dñus teneatur, ne cùm
iactura aliena locupletet, & seruitium ac
fructus simul habeat, quae dicit ibi Came
ra, in se vera esse dicet non congruere ma
teriae de qua ipse inibi tractat.
¶ Non obstat. c. j. de succ. feu et. c. titius

si de feud.

ff de feu.fra.cōtro.quia perdēt qd sequs
agnatus ad solutionē illius. quod p vassal
lū soluitur cogi nō posset. secus ē hic, vbi p
seruitio militari seq̄ns agnatus tenetur, &
quatenus quod debetur soluitur, ipse libera
tur, & cōsequēter eius vtiliter gerit̄ur negotiū,
476 vt ē dictū, ¶ Dicitur igitur firma manet cōclu
sio, quod in p̄iudiciū seq̄ntiū agnatorū pro
seruitio militari feudū antiquū ex pacto ob
ligari ppetuo pōt, & cōsequēter alienari. sed
ad hoc, vt pcedat ista alienatio, plura requi
runtur. ¶ Primò quod feu. fuerit ad hoc ex
pēsse venditū, vel obligatū, secundo, q̄ pecu
nia effectualiter p seruitio militari con
uersa, & actualiter soluta fuerit, Tertiò, q̄
necessaria fuerit vēditio, pp pcedentē sub
monitionē. Per Gre. in tra. cōces. feu. p. 8. q.
4. ver, ex q̄bus infero p°, q allegat Ias. in. l.
creditor. la. 1. ff. si cert. pe. & arg. l. eorū q̄ hēn
tur in alienatione rei ecclesiasticæ p glo. &
doct. in auth. hoc ius porrectū. C. de sacro
477 sanct. s. ecclesi. & l. si habebat. ff. de insti. ☞ &
rōe quia in prohibitis, certo casu pmissis nō
statur verbo dicētis casū pmissū: nisi pro
betur. l. si forte. ff. de ca. pecul. l. qui re. ff. de
proba. l. qui decedēs. §. tutela. ff. de leg. 3.
¶ Intelligit̄ et idē Per. in loco pallegato: dū
mo so pretiū feudi sit proportionatū cū o
nere seruitii militaris attenta requisitiorū eq°
rū quantitate ad rōem vncearū. x. cū dimi
dia pro q°libet eq° armato iuxta formā. c.
regni &. c. firmiter de prohi. feu, alie. p fed.
& ait facere quod no. Bal. in. l. q se pfis ver.
& scias. C. vnde liber. Et āpliat, vt sola cō
uersio sine ūēu. legitimo pcedēte patiat ex
ceptionē. Bal. in. l. i. C. si ali. res pig. dat. fue.
& intelligi debere, vt p Bar. in. l. doli mali.
col. j. ver. per hoc. ff de noua.

478 ¶ OCTAVO LIMITA (vt est dic
tū) vt pdote de paratag. feu. antiquū ex pac
to & proa. in subsi. dū, defectu bonorū allo
dialiū alienari possit. puta si vnū ē feu. pars
feudi q̄ tenens ē paragiū, vel si tria sunt feuda
vnū de tribus dūm°, q̄ baroniæ caput nō
existat in dotē detur, tex. est in cōst. fratrib°
lib. 3. do. meus prop. do. Blas. Lā. no. 2. ver.
2°. lim. Io. Alo. Sep. in. 6. effectu, qui dicit ita
cōiter interp̄tari d. cōst. fratribus in. c. volē
tes post Andr. in cōst. in aliq̄bus versi. et in
subsi. & in. c. j. §. quid q̄ col. 2. de inue. de re
alie. fact. & in cōst. si quis post litē. § in feu.
Camē. in d. c. in p̄ialē fo. 13. & ex. quos cita
479 uimus supr. ¶ Et viuā ait esse rōē Io. Alo.
quia pater imò fr̄ p cōst. fratribus, & p ius
Roma. sororē inopē, q̄ aliūdē nō hēt, dota
re tenetur. l. cū plures. ff. de ad. tuto. & l. ōni
no vbi Cy. cod. et. Bal. in. auth. res q̄. C. cōia
de leg. Abb. in. c. pueniunt ibi mulier de arbi.
Alex. in. l. j col. x. ff. so. ma. et adde Cam. V
stran. in d. l. i. n. 124. ff. so. ma. fo. 120. vo. et q
test et. cōē op. vide Tiraq. in tra. p̄ mig. q. 61.
480 ¶ At onus dotād transit ad filios, oēsq; de
scendētes, vt decla. Bal. in. l. fin. C. de dot.
prom. Bar. in. l. post dotem. ff. solu. ma. q. j.
Frāci. de Alberto in 9° factū ita se hēt. & in
legitima tenetur. p. c. cū hēres, de eo q dux.
481 in ma. eā quā poll. ☞ nā heres recusare
nō pōt onus, ad quod tenebat defunct° iudicis
officio, et acquirere. l. quā sit. §. nihil. ff. de
aeden. l. si is, Roma. ff. de iudi. l. si tertius
§. fin. de aqua pluu. arce. §. fin. de iur. iura.
à mo. p̄sti q̄ patres dotādo filias, filios ab
onere dotādi exōerāt. & cōsequēter feu. date
hec ipsi cōtradice possūt et, & si dotate nō
482 ēent, lā tenerent, & tu adde ☞ q̄ nō solū
filii: sed et quilibet tertius si feu. pei ēs tertiū
spnetur, ad id tenetur de paragio tenetur, adeo p
dotis onere feu. est affectū. And. in cōst.
In aliquibus ver. quid si desinat habere feu.
imò fiscus, cū ad eū feu. deuoluitur ad dotē
tenetur secundū paragiū. glo. in uer. hē.
at in fin. & And. in fin. Affi. nu. 8. in cōst.
483 ob filiorū culpas lib. 1. ¶ Ampliā procedit
vt et absq; p̄ncipis assensu feud. antiquū in do
tem dari possit p. c. volentes, quo principis
licentia in feu alienatiōe remittitur. Io. Alo.
Sep. in loco nup allegato p quod dicit cor
rigi d. const. fratribus, quæ licentiam prin
cipis exigit, & etiam corrigi ius feudorum
quo idem statuebatur, vt sine principis as
sensu feudum in dotem nisi ad vitā dotātis
duraturū, dari nō poterat. fm magis cōem
opinionē, quā pbari asseuerat p glo. & do.
in. c. i. §. donare qual. ol. in, feu. a ter. pote.
et p glo. in verbo alienatur. in. c. j. de pro.
feu. a lie. p feder. Andre. in cōst. in aliquib°.
ver. nunquid dabit & ex te. ¶ Sed d. cōst.
fratribus principaliter principis licētiā exigit
in contrahēdo matrimoniū, & nō in feu. p
dote constituendo, Et hoc est hod. ē correc
tū p. c. reg. Iac. in matrimoniis. 22. fo. 7. quo
484 ad habitatores regni ☞ vt matrimoniū
contrahi, & feudalia in dotem constitui
possint absq; regis licētia. capitulo, in ma
trimoniis regis. Iacob. 22. fo. 7. nisi cum
matrimonium cōtrahi, & feudalia in dotem
cōstitui possint sine regis licentia: nisi cum

reb.sib. coniugq; filiis cõtrahãt, q° casu, ẽt si
sint regnicolæ, pncipis exigitur licentia.
c. reg. Feder. statuimus. nu. 54. fo. 26. fm
do. meũ ppatruum pcitato in loco. & do.
meum proauũ maternũ do. Antoninũ Lu
cã in 9° sup feudo Gandi Garrini in. t. du
bio, quod ẽ in vol. diue. autho. 39 ubi post
multa iura, que diuersis tpibus processe
runt, relata, et postq cog tãdũ relinqu ister, &
cõsuluisset vnà cũ Iacob. Alua. & Preposi.
in d. c. 3. §. donare, vt in huiusmodi aliena
tionibus feudorũ ex causa dotis, quantũ
cũq; fauorabili, curie assensus interuenire
vt firme & ppetuò durare potuissent, Ad
didit deinde, quòd hodie est inducta cor
rectio per d. c. reg. Iacob. in matrimoniis
485 & pfertim hodie feu. in dotem dari
põt, quia fœmina non est incapax feudi.
consti. in aliquibus, const. vt de successioni
bus hoa. c. si aliqm, & c. consti. qm & si nõ
dotat, succedit in feu. An. in d. cõst. aliqui.
vol. vi. ver. sed quid si fra. Io. Alo. in d. loco.

486 ¶ NONO LIMITA, qd non solũ
pro dote constituenda, vel constituta sol
uenda: sed ẽt pro dote restituenda feudum
antiquum ex pact. & proui. d. alienari põt,
sicut de rebus restitutiõi subiectis dr. vt ple
nè hẽtur in aũt. res. q. C. com. de leg. & in
l. marcellus. §. res q. ff. ad trebell. ita do me
us propa. do. Blas. lancea in d. c. volentes.
no. 2. limita. 2. ver. venio ad primam. q. ubi
dicit, qd ita in regno pro liquido hẽtur, idẽ
ẽt psupponit Io. Aloisi Septim. in d. c. volẽ
tes in. 6. effectu in prin. ver. p° an feu pos
sit ita in terminis tenet Barto. ab eis non
citatus in l. si constãte. ff. solu. ma. ubi uult,
quòd mulier pro dote agere põt ad bona
feudalia mariti: qm ea censentur tacitè
hippothecata: sed cõtra Bar. est cõis op. & d.
q probatur in. c. imperialẽ de prohi. feud.
alien. p fede. ubi: feu. specialiter hyppothe
487 cari non põt, g nec in generali obligatiõe
venire. l. obligatione generali. ff. de pigno.
fm Cort in d. l. si cõstãte n. 36. fo. 174. vo. 3.
488 ¶ Sed defenditur opinio. Bar. p Cort. ibi
quod licet hominis hyppotheca in feudo
prohibeatur vt in. c. imperialem: tñ lega
lis hyppotheca prohibita non censetur per
ea, q ipse ibi in proxima. q. dicturus est, &
489 subdit sicut in simili dr, quòd prohibi
ta alienatione: non tñ legalis alienatio pro
hibita cẽsetur. arg. l. cũ pater. §. cũ inter. ff
de leg. ii. et. l. peto, §. fratre. ff. eo. 1°. in adde

in terminis Specul. in. §. rñ de feud. qui
490 resp. ad d. c. imperialem., & qui tell gitur
prohibere alienationẽ voluntariã: sed non
necessariã arg. d. l. peto. & l. alienationes. ff.
fam. ercisc. sicut alienatione fundi dota
lis prohibita instit. quib. mo alien. licet in
prin. l. vnica. §. & cũ lex. C. de rei. uxo. acti.
necessaria alienatio pmissa censetur. l. 3. ff.
de fun. do. Crauett. in 9°. 215. nu. 4.
491 ¶ Ad institutũ igitur redeũdo, firmamus,
quòd pro dote restituenda sicut & pro do
te cõstituenda feu. alienari põt, & ratio est
492 quia in materia alienandi bona prohi
bita alienari, dos cõstituenda, & dos resti
tuẽda æquiparãtur. glo. & dc. in d. aũt. res
493 q, & lex noua sup uno æquiparatorũ à lege
antiqua, p extensionẽ pafsiuã in altero locũ
hẽt glo. singu. licet vulg. in l. si quis serũo
C. de fruct. & lit. expe. fm do. Blas. in d. c.
volentes. no. 1. limi. 2. ver. sic, I. d iuxtà præ
missa q ro. casus g. specialis est, vt in dotem
dari possit, et pp nup. donati res prohibita
alienari d. auth. res quæ. C. cõia de leg. l. mu
lier §. cũ pp. deceretur, & ibi. Alex. & Soc. ff.
ad treb. l. à filia in prin. ff. eod. 1° cũ pluribˀ
cõcord. cumulatis p Tiraq. in tract. de pri
494 mige. q. 62. nu. 4. ¶ Sed limitat ib. Tiraq.
nu. 8. ex mẽte Io. Lupi. in rub. de dõa. inter
uir. et uxo. fo. 2. col. 3. ver. nisi specialiter, vt
procedat: nisi exp̃sse cõtrariũ disposuerit is
qui huiusmodi alienationis prohibitionẽ
fecerit. siue ius p° geniture, siue maioratus
more Hispanorum: uocetur vz: quòd non
possit ẽt ex causa dotis. vl' donationis pp
nuptias alienari: tũc. n. cessat dispositio. d.
aũt res, q. las. in. l. filius familias. §. diui, col.
3. ver. quæro & ibi Ambro. Opizo. & cæt.
de leg 3. ¶ Secũdo limitat: nisi p cõtra
ctum inter viuos res prohibeatur alienari
ẽt simpliciter sine mentione dotis, tali qdẽ
prohibitiõe, q impediret trãslationẽ dñii qua
tunc, nec in causã qd idem dotis alienari pos
sit. p glo. in. l. nulli & ibi Cy. & Bal. nec cã
dicit valdè signãdã & Sali. C. de iure doti.
Alex. qui id dicit fortè nõ ẽe alibi in. l. filius
fãilias. §. diui col. 4. secũdo limi. et ibi Ferd.
Loazes char. 19. n. 357. ff. d leg. i. et cæteri q°s
ibi cũulat Tiraq. in. n. 9. q. 61. Pluribˀ aliis
modis d. aut. res q limitat. vt p doc. & pser
tim Ias. g is. adfert limitatiões in d. aũt.

495 ¶ DECIMO LIMITA Vt nõ solũ
p dotis restitutiõe alienare: sed ẽt cõfessare
feu. ãtiquũ ex pac. & p. alie. possit. ita latẽ
cõcludit

cōcludit dominus do. Blas. I. ß. in. c. vel ſtēt
no. 2. limi. 2. verſi. ſed iuxta præmiſſa ꝗm:
495 Et ratio hoc quia feud. maritus in vita liberam
feudi administrationē hēt, ſicut h̄eres. l. cū
hæreditas vbi Ange. ff. ad treb. l. ſi rē relictu
rā. ff. ſolu. ma. pſertim in concernentibus
omnis feudi alienationē cōfitēdo, bonāq; agno
ſcendo fidē alteri pīudicat, ſicut & tutor pu
pilli in pīudiciū finale pmittitur. l. quæſ. §.
nō tm̄. ff. ad mi. tuto. & ita terminare dicit
Aud. in. c. j. §. ſi vaſſallus ſi de feu. fuer. cō.
496 Præſertim ſi contractu promiſſionis do
tis pcedēte dotē recepiſſe cōfiteatur, ga tūc
bonā fidē ac veritatē agnoſcēdi grā, cōfiteri
vſ. lo. Andr. in rub. de dōa. inter vir. & vxo.
et in terminis Ange. in. l. j. ff. ſo. ma. q dicit
ita Pa lue cōſuluiſſe p excell. doct. & Rom. in
d. ſi cōſtante q. 3. ff. ſo. ma. & maximè
ſi ab alio ꝗ à muliere dotis pmiſſio facta
fuerit. Bal. in. l. 1. col. 3. c̄ rem dot. p q̄
facit, ꝙ procurator eſt liberi in dō. ſtudiis ſi
confiteri poteſt, vt h̄etor Bar. & Alex. in. l.
2. §. mutui. ff. ſi cer. pe. & cano. in. c. ſi cautio
de fide inſtru. & moder. in. l. à diuo pio. §.
ſi ſēptū. ff. de re iud. & denique dicit, quod hāc
497 partē ſpſecutus. vn fauorabilē dotē, & cauſē
per in dubiis eſt fauendū. l. j. ff. ſo. ma.
Tu verò diſtingue, quod aut cōfeſſio do
tis, gratia veritatis agnoſcendæ: aut animo
donādi: aut ſpe futuræ numerationis emanat,
p° caſu eſt veritatis agnoſcendæ grā vaſſal
lus dotē confiteatur, quod multis modis pci
pi pōt, puta ſi ſit cōfeſſio ſtāte matrimonio
cōtra quē niſi fraus probetur. Bal. de Barto.
in d. l. ſi cōſtāte nu. 207. fo. 73. vol. 3. rep. vel
cōſtāte matrimonio pcedente ſi promiſſio
ne dotis inſtrumento Bal. Nouel. in tracta.
dot. p. j. col. 8. ver. 7° fallit, vel aliter, vt per
do. & pſertim mode. rep. in d. l. ſi cōſtāte, &
eſt tact. ſupra in ver. maritata q. 18. Et tunc
precedet opinio do. Blas. ſiquidē de hac cō
feſſata, quod de numerata dote iudicatur.
vel p dos. habetur in locis ſallegatis, & hoc
498 firmamus in d. q. 22. Aut cōfeſſio
ſit animo donādi ſit, prout in dubio pſumi
tur, ſi cōſtāte matrimonio facta fuerit. ſm
magis cōem opi. quā refert Crot. in d. l. ſi
499 conſtante nu. 147. fo. 75. vol. 3. & tūc
non valet in pīudiciū ſequētis agnati ga vaſ
ſallus de feudo ex pacto & pu. diſponere
non poteſt. c. j. de ſucce. feu. eſt cōis omni
um ſententia. ēt iure regni non obſtante. c.
500 volentes, vt ſupra eſt firmatū ꝗ ea meſſi
talis cōfeſſio animo donādi in pīudiciū ſuc

ceſſiui conſentientis valere poſſet, vel tacitā de na
tio, q morte confirmatur. l. donationes. C. de
501 dona. inter vir. & vxor. Aut ſpe futu
ræ numerationis eſt facta dotis cōfeſſio,
& tunc non pīudicat agnato: niſi à die q̄
eſt ei ius delatū, & à die ſcientiæ ipſe ſuſ
xerit, quo ad ad opponendū exceptionē nō
numeratæ pecuniæ durātē, q nō alteri age
re non currit pſcriptio. l. fi. C. de dot. excep.
502 cum ſi. & quia in feudo antiquo ex pacto
et pro. factum vnius alteri non nocet. An
dre. in. c. j. §. ſi vaſſallus in fi. nu. 10. & ſequ.
ſi de feu. defuncti. cō. fuer. vbi ſenten
tia contra feudatariū naturaliter poſſiden
tē, vel dūm ciuiliter poſſidente alteri non
obeſt, niſi ſciat. l. ſæpe. ff. de re iud. & no in
d. l. 2. C. vbi in rē ac. & facit. l. mſ decedens. ff.
de inoffi. teſta. & faciunt ea q̄ ſunt dicta ſu
prà limitatione. ſ. Nec refragatur
quod tradit Bal. de Barto. in. l. j. ff. ſo. ma.
ma. nu. 206. fo. 73. vol. 3. rep. vbi vult, quod
ēt ignorātia data tertio creditori pīudiciū eſ
ſet, ſi maritus nō numeratæ dotis exceptio
nem infrà legitima tpa minime oppoſuerit
503 quia ibi creditor vtitur adminiculo ma
riti à quo cām hēt, quo caſu niſi cū ſua cau
ſa vti non pōt. arg. l. pōponius. §. cum quis
adminiculo. ff. de acqui. poſſe. & ipſe ēt ait
at hic agnatus nō à marito cām habet, ſed
à cōcedēte, & ap° feudū aegrente, qui ipſe
ſuccedit. c. vlt. l. vbi Bal. de ſuc. fratr. Tiraq.
in tract. de retra. §. xi. fo. 102. et ideò mariti
adminiculo: ſed nō cū ſua cā vtetur.
Quādo autē confeſſio dotis aliquo ex
iſtis tribus modis emanet, cuiuſlibet lectori
inquirat p doct. quæ ſupra citauimus, & e
t ſuprà in ver. maritata q. 18. quia facile eſt.
504 VNDECIMO LIMITA, Vt
pro dotatione, quod vxori rōe vel ēt ire virgi
nitatis cōſtituitur, feudū antiquū ex pacto
alienari poſſit. eſt tex. in cōſt. ſicētiam, vbi
Andre. lib. 1 & m do. Bla. Lauce. in d. c. vel ſi
tes nu. 1. limi. 2. ver. ſed & pro dotatio glo.
in cōſt. ſ. ib. ir ne. ſtb. ob dotes vbi no. q
licet gnaliter ſit prohibita feudi obligatio, &
alienatio: tū pmittitur in caſu ſpeciali vt
pp dotē, & dotationem per illum tex. & cōſti.
ſi aliquis et per conſt. licentiam, & dicit ēt
ne. bonū ad dictam ſpecialitatem in authe.
de exhi. & intro. reis paragrafo ēpi mū q̄
greſt, & hoc fauore dotis defendi. l. Pom
ponius Philadelphus. ff. famil. erciſcu. Ti
raqu. in trac. primige. q. 61. nu. 2.

505 ¶ P° tñ intellige, verũ ẽe si dotariũ ab in i
tio vl'cõstãte matrim. cõstitutũ fuerit in cõ
tractu, q̃ a tũc deberetur: alias secus in feuda
libus An. l. in c. j. §. donare nũ nec ol. n. ver
si. quod de dote qual. olim feu. al. e. po. vbi
dicit, q̃ dotariũ si nõ est cõst. nõ debetur.
quia tũc cõst. licẽtiã dicit, quod pōt cõstitui
sicut & donatio pp nuptias, cu hoc assimi
late vf. auth. dos data. C. de don. ante nup.
idẽ tz. Afl. post Andre. in d. cõst. licẽtiã. nu.
.4. q. 5. p eãdem cõst. & p cõst. mulier q̃ do
tariũ lib. 3. & c. reg. Caroli. mulier dotariũ.
& hoc ẽt de iure cõi ẽe dicit, vt in glo. in au
th. dos data. C. de don. ante nup. adẽ tenet
do. meus prop. do. Blan. in. loco ꝑallegato
qui dicit, quod: lz municipali lege do
tariũ const. censeatur, vt ferè p totũ regnũ
habetur: tñ locum nõ habet in feudalibus
tex. est in terminis, vbi no. dicit: A ut. l. n. c. b
. §. fi. de inuest. de re alie. fact. & facere deci.
Bal. in. c. j. an mari. facere. vxor. in beneficio
506 vbi statuta ciuitatũ, q̃ de dotis lucro
loquuntur locũ non habẽt in feudalibus, g
507 idẽ in dotario, quod debetur vxori: & quia
quod in vno ex correlatiuis disponitur, in
altero locũ habet l. fin. vbi Bar. & oẽs. C. de
508 indi. vidu. tollen. cũ simil. ¶ Secundo
intellige, quód inter viuentes iure frãcoꝝ
vnũ est si s'ip feudo, & aliud si in pecunia
dotariũ cõstituatur. p° etenim casu mulier
in vita sua post mortẽ viri feudũ habebit, et
plusq̃ vsufructuaria dicetur, & quasi vtilis
domina scz feudi vsufructus exercitiũ ha
bebit, & ipsa seruitiũ militare seu adohamẽ
pstabit, & ipsa a vasallis subuentionẽ exi
get. cõst. q̃plurimũ, & ipsa excandẽtias exi
stentes in dotario locabit durante sic q̃
tũ durabit dotarium & easmetras ad baro
niũ siue feud. dotariũ pertinentes: sicut qua
tr ad iustu matrimonii filios reuertitur, l.
fœmina. C. de secund. nup. Andre. in prin.
post glo. in fin. & Afl. no. 1. nu. 4. in d. cõst.
si. mulier sed, si aũt morte ꝑ proprietaria.
Secus p quãtũ cõst. ej. Reg. Caro. inci.
mulier q̃ dota t̃ quia tũc si mulier habet
filiũ erit vsufructuaria, et debebit habere
di viẽ de vtendo fruendo arbitrio boni vi
ri p. l. 4. ff. de vsufru. C. de secu. nup. l. hac
edictali: sed si non habet filios, tunc habet
ẽe proprietatem, vt dr in d. c. Reg. Carol.
fm Afl. in copst. mulier quę do. añũ n. 1. p.
ver. octauo dubitatio ex mente Barto. de
Capua in d. c. Reg. Caroli. 2. quod insfrã
erit correcta. ¶ Et fm d. c. Reg. Caroli mu
lier dotariũ in terra feudali consistens sub
assensu in dotẽ dare nõ poterit, si secundas
cõtrahit nuptias, vt valeat sua vita durante
fm Afl. in d. const. mulier q̃ dotarium n.
1. quod intellige, si non est proprietaria
509 per prædicta. ¶ Quod dotariũ sit
p feudo in vno ex duobus, tribus, vel pluri
bus feudis quaternatis, vel in vna feudi me
dietate si feudũ vnũ cum dimidio fuerit p
nes maritũ cõstitui pōt. const. licentiã, vbi
glo. Andreã Afl. ¶ At si dotariũ in pe
cunia cõstitutũ fuerit, quod euenit, cũ va
sallus maritus vnũ tm̃ possidet feudum, vt
d. const. licentiã, & p tertia valoris feudi
patre constituitur, puta si cẽtũ valeat feu.
in triginta tribus & tertia dotariũ cõstitue
tur fm Andre ibi in d. cõst. licẽtiã.
¶ Tunc mulier q° ad p'ẽtiũ ius dotarium
in pecunia consistẽs habebit, & inde suam
facere poterit volũtatẽ, & ad successorẽ trã
smittet. glo. in d. const. mulier q̃ dotariũ in
ver. dotariũ ver. secus autẽ si dos cõsistit.
¶ Sed aduerte, quód d. glo. in fin. vf restrin
gere hoc dictũ, vt mulier necesse hẽat do
tariũ in pecunia vel mobilib° cõsistẽs filiis
ipsi° matrim. sicut pt dotẽ, quã lucrat° ẽ na
tiuitate filiorũ relinq̃re, & hoc verũ p text. in°
p rex. in. l. fœmina cũ auth. seq. C. de secũ.
nup. vbi omne lucrũ ex bonis priorũ mari
torum q° m° cunq; ꝑuẽtum filiis illius ma
trimonii seruari debet, inter quos post mor
tẽ suã distribui dz, vt in aut. lucrũ ibi post d.
. l. ¶ Tertiò intellige, quód hoc dotariũ
in pecunia absq; regiõ asser. in iure cõsti. re
gni cõstitui pōt, p cõst. licentiã fm Afl. ibi
in fin. qui dicit, quód p d. cõst. est pt. nũ re
gis affictus posse dotariũ in pecunia cõstitui
et quód alias contrã q̃ndã doctorẽ cõtrariũ
tenẽtẽ, qui se magnũ in scientia et officio re
putabat, asseuerauit magnũ esse in officio
sed in scientia errare. hodiè indubitanter p
cedet p. c. volentes.
510 ¶ Sed an feudũ ꝑpetuò alienari possit pro
dotario in pecunia cõstituto, vel an vti iudi
ciale pignus a muliere quoad fructibus
soluatur, retineatur: dubiũ facit d. cõst. mul
ier q̃ dotarium, qua videtur, quód mulier
feudi proprietatem pro solutiõe dotarii nõ ẽ
sed in vita illud detinet, & post mortem
curia baronia coniungitur, quod patet ibi
quód mulier instare debet, quód non quęrat
artem, vel ingenium, quo a baronia, vel co
mitatu dotariũ constitutum subtrahat. &c.
¶ At in cõtrariũ, quód feudũ alienari pos
sit in subsi

fit in subsidiū p dotario in pecunia constit
111 glo. facit p° quia dos & dotariū seu antifa
tū aequiparantur, seu pariter cōbulāt pass. h°
l. fin. §. sin. ante vbi glo. C. de do. ante nup.
sm Affl. in d. cōst. mulier q dotariū n. 6. re.
. 11. lib. 3. sed p cōstitutione, & restitu. dotis
feu. ex pa. & pro. aliquū alienatur, vt est dic
tū supra per dem. limi. 3. eodē modo pro do
112 tario alien abitur. ¶ Vnde sicut
pro solutione dotis executio in subsidiū
fit in feudo. Andre. in constit. in aliquibus
col. 2. ver. sed si dicamus & in constit. si quis
post. idē sup verbo feudalibus arg. l. com
modis. ff. de re. iud. et. l. si in cōdic. ff. de exe.
113 tut. iud. ¶ Et mulier seu soror potest
illud retinere, vt iudiciale pignus, quo ad
sibi de dote satisfiat. l. quādiu. C. de distra
pigno. l. iulianus. §. offerri. ff. de acti. emp.
fructus percipit semp extenuando sortē. l. j.
C. de pig. act. ¶ Tametsi si mat. in feud.
pro dote istius sororis assignetur fructus nō
extenuent sortē: sed lucretur maritus pp
onera matrimonij, que sustinet. c. salubriter
de vsur. cū concor. post Andre. per Affl. in
d. consti. in aliqb° q. 1. nu. 34. & si voluerit
pignoris vēditionem impetrare poterit, q
à solo pncipe cōceditur. consti. si quis post
litem, sicut in pignoris venditione volun
taria consti. cōstitutionē in t° de feu. & reb.
feu. nō ali. fm Andre. in d. consti. in aliqui
bus. & hodiē absq; pn cipis assensu, sic ne
cessaria sicut voluntaria feu. alienatio. puta
p datione in solutū, vel per primū, vel per
secūdum decretū fieri pōt, in casu mi licito
pdicto, in solutione dotis p cap. volentes.
114 ☞ Ratiōe g. dotis debitū est onus feudi
& quidē mulier pp dotē à portiōe feudi ex
cluditur. Andre. & Affl. nū. 43. in d. consti.
in aliquib° arg. l. quoties. C. de haered. insti
tu. cū in cōcor. ibi & tex Pet. Grego. in tra.
de dote de parag. q. 3.
¶ Ita & pariformiter mulier, q dotariū in
pecunia cōstitutū hēre dz, poterit in subsi
dium sup feudo executionē exercere, et feu
dū loco pignoris iudicialis retinere q° ad
sibi dotariū soluatur, vel principis assensu
adiudicationem seu venditionem petere iu
xta const. regni. vel absq; regis licentia iure
nro siculorū per d. c. volentes: pdicta rōe
quia dos & dotariū aequiparantur p. l. fi. C.
de dona. ante nup. facit consti. hac. 15. quae
facultatē tribuit ita constituēdi dotē, sicut &
dotariū, ita indistinctē non mouens hanc
difficultatē teuet do. meus propter. in lo
cō allegato in d. c. volentes nu. 2. lin. 28
ver. sed an pro dotatio dicens, q pro dota
rio feudū alienatur, ita sine delecto tenete
Tiraq. in tract. primigen. q. 62. nu. 2: loquen
115 do in regno ☞ quod integrū ad p°geni
tū deferri debet, & eius immobilia alienari
non possunt, quod rex pp nuptias vxorem
dōare potest, nec p°genitus infringere talē
donationē poterit qm ob matrimoniū con
trahendū, & ob dotē, & donationē ante nup
tias possunt alienari res alias inalienabi
les p d. auth. res quae. C. cōia de leg. & mul.
concord. citat ibi nu. 3.
116 ¶ Nā hoc dotariū aliqū quarta nuncupa
tur iure longobardo Andre. in. c. j §. dona
re col. 2. ver. carolus qual olī fe. ali pō. inter
dū tertiaria, plerūq; in viuentibus iure frā
cor. Andre. in d. consti. licentiā & est tex. in
c. j. §. fin. de inuest. de re. aliena. fact. qūq;
antifatū, nōnunq; donatio pp nuptias vel
ante nup. & ita appellauit Tiraq. in loco
pcitato, aliqn pp osculum donatio, aliquo
ties dotilicium, plerunq; dotis augmētū, vt
apud. Frisingenses Boer. decis. 32. p. j & vt
plurimū in regno dotarium. vt in d. cōsti.
117 mulier quae dotarium. ¶ Sciendum est
et, quod hoc dotarium, quadā antiquus sollē
nitate cōstituebatur in die quo spōsalia cō
trahebātur, & ante fores ecclesiae, deo cuius
dam guadiae seu stipulae p quendā cultellū
circa pubētā incuruatū ad modū putatorii
figuratiue, quasi diceret, q homo ē firmus,
& cōstās, & tū flectitur, & incuruatur ad tale
dotariū cōstituēdū. glo. in d. const. mulier.
¶ Sed hoc est de consuetudine non scrip
ta viuentiū iure frācor q non pualet. cōst.
scriptae licentiā quae const. nō loquitur de
hac sollēnitate, vt concludit Andr. in. c. j.
§. donare col. 4. n. 7. ver. tamqd post nup
118 tias qual. olim fe. al. vbi subdit ☞ q hoc
dotariū debet cōstitui inter viuos, & nō in
testamēto q. d. cōst. licē. loquitur p verbū
119 cōstituo, quod ē aptū ad d spē sūlē inter vi
uos sicut verbū cōre ēere, l. si e ui de serui.
et sic accipitur in t°. de cōst. pecu. insti. de ac
ti. §. de cōstitu. fm And. in d. §. donare col.
4. n. 6. & ē ait, q si in testamēto dicē cōstituo
dotariū, erit, vt dispositio inter viuos: & nō
vltimae voluntatis: quia moriēs inter viuos
120 donare pōt ☞ & si donat simpl' intelligi
tur inter viuos & nō ēcausa in mortis articulo
p. l. Seia. ff. de do. cau. mor. & dicit elleb. assi
gnati. ff. de assi. li. & no similin. l. ha redes
palā in fi. in glo. ff. de testam. cum vero o. ibi.

520 secus in dispositiõe inter viuos cõstitu
tū dotariū, p verba apta ad vltimā volun
521 tatē: vt p verbū relinquo vel lego q̃ ad
vltimas volūtates apta sunt ar. l. 3. §. fi. ff.
522 de tab. ex. cū simil. quia tūc quãsi ficti
q̃ in cõtractu oppõãtur verba apta ad vlti
mas volūtates: ē. i, vt vltima voluntas erit,
& nõ sicut inter viuos: nisi constaret dēō
craria contrahentiū voluntate, & verba es
sent aliquantulū apta: secus si omnino non
essent apta: quia trahentur ad aliū sensum
arg. l. ex verbis. C. de don. inter vir. & vx. p
523 quo ite & esse. l. nõ aliter. ff. de leg. 3. & nā
priuatus iuri derogare non potest, vt verbū
aliū significatiõe habēti, q̃ illā, quā lex dat
arg. l. q̃ ad l. ff. de adm. tuto. l. quod de bõis
§.). ad. l. fal. l. cerdonē de oper. lib. quia nec
facere potest, vt leges in. testamento suo
locū nõ habeāt. l. nemo. ff. de leg.). ita latè
524 Andre. in d. §. donare vsq; ad fi. & vbi ē qd
si absenti constituatur: & quid si p confessio
nē tā inter viuos, q̃ in vltima voluntate &
vide ibi Affl.

525 ¶ PVLCHRA. Tā & assidua est q. in
regno: q̃ dotariū debeatur rōe dotis solutę,
vt si dos promissa, in totū soluta fuerit, in
totū, si pro ratha, p ratha, si nil, nil debeat:
q̃ debeat respectu dotiū solutarū pp oscu
lū, tēt Affl. in d. cõst. licēriā q. 4. n. 1. ex mēte
Azo. idē Affl. in d. cõsti. mulier q̃ dotariū in
fin. nu. 32. & seq. vbi, (licet nõ resoluté) di
cit, q̃ sed mulier pp osculū tm̃, non adhuc
violata virginitate lucratur dimidiū antifa
cti: q̃ a vir ātē q̃ matrimoniū cõsumaret (ha
bita dotis parte) mortuus fuit, & exēplum
ponit, quōd si centum ducati de dote solu
ti essent, & antifatum esse ducatorū quinq̃
ginta: quia solū fuit osculata, antifatū erit
ducatorū. xxv. & ita tenuisse dicit Neapod.
in cõsuet. Neapol. q̃ incipit ē̃rā autē in ver
bo aq̃ dā viro, & veritatē sibi videri, et sic ius
siue multos citat. ita tenet glo. in d. consti.
mulier q̃ dotariū in verbo dotariū in prin.
¶ At cõtrariū, quōd dotariū debeatur, siue
dos soluta fuerit, siue nõ, siue nulla extite
rit dos promissa, tenet do. meus preceptor
do. Blas. Lanc. in d. c. volentes nu. 2. itē. v.
ver. sed pulchra audio. And. in cõst. licētiā
col. 1. & nu. 6.). §. donare col. 2. qual. olī. feu.
526 alie. pot. vbi vult, q̃ donatio pp osculū
vel dotariū nō ē donatio pp nuptias: quia
alio nuncupatur nomine. ar. l. si i. ff. C. de
codi. & ideo locū nõ hēt quod traditur in

§. fi. in auth. de non elig. sec. nūb. q̃ si nulla
dos data sit, nil consequatur: sed de dona
tione pp nuptias: & nõ de alio lucro (ipso
vt d. illud, loquitur. ex q̃ua auth. sunt extrac
527 ta auth. aequalitas. C. de pac. & plerē in q̃
glo. in d. auth. aequalitas, ait, q̃ de cōsuetu
dine nõ seruatur, q̃ aequalitas in dote, & do
natione pp nuptias, l. ero dotis, et donatio
nis pp nuptias seruari debeat, a cuius dicto
Andr. dicit ipse do. Blas. quōd dece. p ē̃
antiq. discedere nõ solet, & ideo ipse eius
astipulatur sententiae. ¶ Sed aduerte, q̃
Andre. in d. cõst. licētiā visus oppõnere cõtra
pulchra d. mite dicendū cõst. nu. 8 & de qua
lā declaratiõe pertinet, quē quā hēt prop
cõsti. sed dicit, q̃ nõ ē cõstit. & incipit, vt
mulier possit hēre dotariū si lucrat, quia per
dit dotē in effectu volens, q̃ mulier
tunc habet dotariū, q̃n perdit dotē. datā in pe
cunia mere francorū, & si nõ perdit dotē, nõ
debet dotariū lucrari, & ideo si nullā dedit
dotem: quia non hēt quid perderet de dote,
nõ lucratur dotariū. & sed dic, q̃ hodie est
aliter p const. inclyti Reg. Caroli. 2. q̃ inci
pit mulier, q̃ statuit, vt et nulla dote data
vel data, vtrunq; hēat soluto matrimonio
morte viri dotē, & dotariū: nisi aliter specia
liter in hoc cõuentū sit. vbi et idē And. in d.
cõsti. mulier q̃ dotariū in fin. vbi hec ver
ba dicit mulier habet vtranq; dotem & do
tariū & etsi nul. s. dotē dedit habet dotariū
& constitutum sine regis assensu per d. cõ
sti. Caro. 2. incipit mulier & l. sec. & aduer
te, q̃ cõst. mulier q̃ dotar. ē cõsti. R. Ca. &
non reg. Caroli: cuius consl. reg. Caroli,
vt diuersae a d. cõstitutiõe mulier q̃ dotari
ū, meminit Affl. in d. cõsti. mulier, q̃ dotari
ū in prin. & in cõstitutiõe licētiā nu. 6.
ver. quare ergo vbi dicit, quōd And. ibi
in d. cõstitutione licet tā seruetur, q̃ reconta
rium nõ dēt. cuius nisi mulier perdat dotem
verū m. q̃ per d. consti. mulier Reg. Caro
li. 2. vole. q̃ et nulla dota dote dotariū con
stituti debeatur, & ita dicit tenuisse Bar.
de Capua in constitutione mulier q̃ dotari
ū, & tanquam ipse Affl. terminatum vi
528 dalle sed d. cõst. locū hēt in regno Neape.
¶ Cõfirmatur tā tradita p do. Blas. per
Bēen. deci. 72. dicit quōd le tractatus n. 26.
vsq; ad nu. 28. p. 1. vbi concludit, q̃ vxor
lucratur dotariū seu donationem ante nupt.
seu ad dotis augmentū, siue dos fuerit soluta
quidē q̃ in hoc nõ ē distinctio, siue nõ soluta,
sed solū promissa habita si de ea soluēda
vt plerunq;

vt plerumque in cõtractibus nobilium dotes magnas & amplas quæ annis p portiunculas soluere promittunt fieri sol. et est. p vt in regnó Franciæ generaliter se hét cõsuetudo, si ue nulla dos promissa fuerit quod longe plus est, siue contractu matrimonii de eo conuentum fuerit, siue nihil dictum fuerit, q. casu dicit, quod nõ habetur respectus ad solutiõẽ, vel promissionẽ dotis: sed solum cõiunctionem, & consumationem matri monii per cõsuetudinẽ: sed de iure quid ad doherium magis attenditur coniunctio per verba de pñti. q carnalis copulæ, consumatio. l. si cum fuerit & ibi Soci. ff. de condi. & demon. l. nuptias non cõcubitus & ibi De ci. ff. de reg. iur. cum aliis licet de consuetu dine iure & doctor. cõ ter approbata, requiratur, quod ipsa fuerit ad domũ traducta, & ibi ipse vir cũ ea cõcubuerit aut ẽt alibi iz eam, licet ab eo cognita nõ fuerit, vt ple nẽ p Dec. in 9°. 270 quod ẽ am p's & in 9°. 14. nu. 4. inde inuenimus refert et sed. hãc decisio. Gra. Grama. decis 97. magnifice
529 diana hi fin. ¶ Sed qñ non est donario pp oscul. sed dotariũ, vt nuncupat Andr. sed donatio pp nuptias, seu lucrũ donati onis pp nuptias, seu dos, vel dotis lucrum, tũc in his terminis Boer. in d. dec. cõcluderet vt, q aliud sit in marito, & aliud in uxo re, & quod d. authe. æqualitas de cõsuetudi ne non seruetur, vt dicit ibi glo. sed quia nõ est principalis materia nostra nos aliter nõ examinamus;
530 ¶ Et hoc dotariũ et p curatorẽ siue balium minoris .xv. annorũ constitui põt in spon sã hoc capitulis siue regio assensu in terra feudali sponsæ, minoris quindecim annorum, vt concludit Affl. c. in d. constitutio ne aliter q dotarium nu. 16. ver. decima du bitatio quia iure prouincię sit dotariũ in terra feudali, vt in d. cõstu. & in. c. Reg. Caroli similiter q dotarium.

531 ¶ DVODECIMO LIMITA vt pro interusurio dotis feudum antiquum, ex pacto alienari possit. quod interusurium, dupliciter cõsideratur, ¶ Tũ p interusurio dotis, quod vxori infra annũ p alimẽtis ab hærede debetur iuxta ea q habentur in l. diuortio. ff. solu. ma ¶ Si quæ feudũ pro dote
532 obligatum pro interusuriis, et obligatũ censetur l. lucius. ff. qui po. in pigno. habe. & l. pignoribus ubi. Cyn. C. de vsuri. ita plures contractuum, & seruandum esse dicis de. meus propa. do. Bla. Lancea in d. c. vo entes. no. 2. limita. 7. ver. sed nũquid pro terusuriis. Licet ipse ẽ in facto habuisset & plures adduxisset rões, obtinere nõ potuisset, rep obata opin. Specul. in 1° c de. inter vir. & vxo. qui voluit, quod bona viri nõ sint obligata uxori pro alimẽtis soluto matrimonio, quam veram non dicit Bar. & doct. in. l. lucius. ff. de alim. & ciba. lega. & in. l. si constante. § fin act in nouissi. c. ff. sole. ma. p tex. in d. l. lucius.
533 ¶ In casu est, quo interusuriũ debetur: quia regulariter non debetur d. l. diuortio, vbi Pau. Ca. ff. so. ma. & Alex in. l. de alimentis .C. de transa. ¶ Quam & secundo modo p interusurio, quod viro p dote promissa, & non solum debetur: quia si potest pro dote feudum vnũ ex tribus dari, vt in d. cõsti. licẽtiã & dictũ est sup. lim. 8. multo magis propter non solutionem interusuriorum feudum minui potest, argu. auth. multo magis. C. de sa. san. eccle. ¶ præsertim
534 quia interusuria, q debentur viro sunt in cõ pensationẽ onerum matrimonii l. pro oneribus. C. de iure doti. & habetur in l. insolũ
535 .§ vsuras. ff. so. ma. ¶ Nã hec lucra sunt fa uorabilia: & non odiosa. Roma. in cõsi. 517 Ange. Aret. in. § præterea insti. de actio. sed in. l. q dotes. ff. so. ma. sm eundẽ de. Blase. in loco pallegato, qui ità obtinuisse dicit pro hærede comitis Golisani contra marchionem Gerani in hoc pulchro pũcto, nõ obstante; ¶ Quod. in contrarium allegaretur, quod vassallus in præiudiciũ dñi, vel agnati deteriorem feudi conditionem facere non potest, vt est tex. nõ. sm Bal. ibi in. c. j. §. ex contrario de inuest. de re aliena facta, & hic dotes non soluendo, feudum taliter minueretur, quod in totum absorberi
536 posset. ¶ Præterea dato, quod interusuriũ deberetur super feudo, illud tacitè remissum videtur, si petitũ non fuerit p virũ cõstante matrimonio. Roma. in 9°. 517. ex omnipotentis dei in casu propositæ cõsultatiõis per tex singu. in d. vir victas de dona. inter vir. & vx. et isto modo saluari posse Bal. in .9°. suo quod 4 vol. j. qui voluit. ¶ quod si vir interusuria dotis p decennium nõ peteret, videatur tacitè remisisse p tex sing. in l. est quidã. § dein. ff. de t. ler.
537 ¶ Quibus respõdit, quod solus tpis cursus absq; aliquo alio adminiculo liberatiõẽ p scriptione non inducit. l. liberis a. ii. §. non missis. ff. de alim. & cibi. leg. Bar. in d. l. quo

doti s.ff.sol.ma. q̃m doct. ibi seq. nisi la lo
ctis o hosis p d.l.ex in quidã.§.ficimus, vel
nisi aliæ concurrerent coniecturæ.l.procu
la.ff.de pba.& d.l.vir. vsuras.
¶ Sed aduertẽdum est, quòd hec cõclusio
nõ bene pbatur hoc medio, p dote aliena
tur, g multo magis p doris interusuriomã
e conuersó themate preposito probat.d.
538 auth. multo magis, vbi ẽ regula, ☞ quód
pp vnumquodq; tale, & illud magis nãbi
pp ecclesiam res ecclesiæ alienari prohi
betur & illud magis, i.ecclesia prohibetur
alienari, et hic, vt faceret tale arg. deberet
esse contum, vt pp dotis interusurium ali
enetur feudũ, vt dici posset: & illud magis
d.pp dotem alienetur: sed totum est cõtra
rium: nam pñcipale est illud (dos) & nõ
illud (interusurium) propter quod dispo
nitur: nisi dicatur, q principale sit matri
monium, seu eius fauor, seu eius onus, &
ob dotẽ, q oneribus infuit da, permittit
alienatio, multó magis pro dotis interusu
rio, quod matri. onerib⁹ infuitur. ¶ Insu
p absorberi posset totũ feu. per interusuria
contra const. fratribus, q pro dore non to
tum: sed tertia pars feu. in subsidium aliẽa
539 ri permittit. ☞ & lex circumueniretur, q
callidis obuiare (inquit) machinationibus
.c. imperialem de pro. feu. al. per fed. quod
esse non dz, l. scire op. z. ff. de tu. & cu. And.
in.c. j.§. si vassallus n.10. & seq. si de feu. de.
con. fu. inr. do. & ag. ¶ Ideo putamus, q
si interusurium, vt dos est priuilegiatum,
quod pro m⁹ non resolu ẽ firmamus, in
telligẽdum, eum sit conatus, vt dos solua
540 tur: sũ ne fraudetur lex: ☞ tum ne mo
rosus melioris sit conditionis, q diligens
contra.l. non solum.ff. de nox.l. vulas quod
vi aut clam Boer. dec. 12. p. j) qm diligens
dotis exactor non vltra tertiã per const. fra
tribus, & morosus totum feu. haberet & do
tis promissor diligens in soluendo non vl
tra tertiam: & morosus totum feu. alienare
posset, & sæpè data opa in pñiudiciũ seqñti
um agnatorũ. Et posse alienare est priuile
gium alienantis, vt in.c. volentes ibi vt lõ
541 gius solito gaudere possint. ¶ Nec ob
stat.l. Lucius .ff. qui po. in pig. ha. vbi vsuræ
sunt priuilegiatæ, sicut sors, nec.l. pignori
bus.C. de vsu. quia nõ phibentur ibi res ro
ta alienari: secus est hĩc, vbi vnum de tri
bus, vel tertia vnius feudi tñ pro dote ali
enari conceditur & nõ totum, vel omnia
feuda, per d. const. fratribus.

542 ¶ DECIMOTERTIO Limita: vt
non solum pro dote constituenda descen
dentibus: sed ẽt pro dote constituẽda co
lateralibus succedentibus per .c. si aliquem
feu. & antiquum ex pat. & pro. alienari pos
sit: secundum eundem do. Blas. Lanc. in d. c. vo
lentes no. 2. lim 1. 2. versi. sed iuxta pmissa
q. pet const. Fratribus lib. 3. quam indistinc
te loqui asseuerat, & consequẽter indistinc
te intelligi, & ita quotidie practicari test. af
543 & rõe ☞ quia feudum à quacunq; veniẽs
linea est obligatum pro dote filiæ, vt. legi
tima, auth. nouissima. C. de inof. test. quia
dos loco legitime succedit, const. in aliqui
544 bus lib. 3. vbi And. qui voluit, ☞ q ius pe
tendæ doris de paragio filia, vel soror antẽ
q nubat ad hæredes transmittit. ¶ Idẽ
ẽt concludit in dote restituenda, vt feuda
à quacunq; parte prouenientia sint obliga
ta, & alienentur: nã in materia alienandi,
bona prohibita alienari, dos constituẽda,
& dos restituenda æquiparãtur. glo. & ibi
ro. in auth. res q. C. cõia de leg. ☞ Et lex
noua ita vtre æquiparatur: a. l. antiqua dis
ponens, ita alio locum sibi vendicat glo.
sing. in. l. si quis seruo. C. de fru. & lit. exp.
¶ Nostra autẽ sententia ẽ, vt trãsuersalis suc
cessor nõ teneatur ad dotẽ de paragio so
roris eodẽ existenti gradu, nec masculo
ad vitã & militiã, vt in verb. maritara. q. vlt.
¶ At si pro dote cõstituẽda forte, quis feu.
obligare voluerit, nulla absq; hesitatiõe ob
ligare poterit nõ solũ pro dote: sed ad libi
tũ feu. aliquid ex pacto & promi. quod sibi
à linea proueniet trãsuersali, desce dẽtiũ defec
tu, alienare poterit, p.c. volẽtes. siquidẽ ea
forma nõ repugnat, ex quo seqñtes agnati
nõ sũt de descẽdẽtibus pmi acquirẽtis, & ip
se vassall⁹ nõ ex inuestituræ tẽpore successit
sed virtute huius c. si aliqm, quod trãsuer
saliũ successionẽ vsq; ad gradũ trinepotis
extẽdit, & seqñtes agnati licet ĩt succedãt. per
.d. c. si aliqm forte, quia intra gradũ trine
potis existãt, succedunt in casu, q⁹ vassallus
545 de feu. nõ disposuerit: & qm̃ hoc. c. si aliq. ne
locũ hẽt ab intestato, vt dictũ est supra in
verbo mori cõtingat, & hoc tenendo cõem
sententiam, quod.c. volentes intelligatur
forma nõ repugnante. ¶ Idem adhuc
erit aliã tenendo opinionem, quõd.c. volẽ
tis in pñiudiciũ seqñtium agnatorũ aliquid
noui nõ inducat: nã hic nullũ est pñiudiciũ
seqñtium agnatorũ: quia nõ succedũt ex te
nore inuestituræ: sed per.c. si aliqm, quod
ab intesta

ab intestato locũ hēt, & conse.quēter ēt pro
dote restituenda vxori feu. obligatũ cense
bitur. ¶ Si uero hæc mulier, cui cōstitu
enda d dote tractatur, nō trāsuersalis: sed fi
lia huius vasalli feu. possessoris fuerit, mul
to magis ꝓ dote à patre feu. hēre poterit.

146 ¶ DECIMOQVARTO Limita,
vt nō solum pro restitutione dotis fienda
vxori: sed ēt fienda nurui vxori p°geniti
filii præmortui, superstite patre, & secundo ge
nito, & deinde mortuo patre, secũdogenito
superstite, feudum antiquum ex pacto allica
ri possit: quia si pater filio p°genito proxi
mè successuro feudum donare pōt: c. j. de
alien. feu. pater. & consequenter ad id de fili
us pro restitu: dotis suæ vxoris illud obliga
re pōt. vt dictum est supra, multo magis
pater directò, omisso circuitu, pro restituti
one dotis feudum obligare poterit, pro qua
ēt filius obligare poterit, arg. aut. multo
magis. C. de sacro sanct. eccle. ¶ Præterea
si licet fratri pro sorore unum de tribus feu
dis pro dote constituere consti. fratribus.
lib. j. multo magis patri pro filio primoge
nito, & successuro licebit à maioritate rōis
authe. quas actiones. C. de sac. san. ec.
¶ Tertiò: si feudũ pro dote filiæ successũ
ræ constituere potest, quæ, vt nubat, patris
mortem expectare non debet. ¶ Item.
agnatus ad quem spectat feudum post
mortem patris ad dotem tenetur, ut d.c
nus feudi. Andreas Affl. nu. 42. in cōsti. In
aliquibus lib. j. Idem dicendum est pro re
stitutione dotis fiendæ à filio primogeni
147 to successuro: quia constituere, & restit
uere dotem paria sunt. glo. & doc. in d. auct.
res quæ. C. cōia de leg. ¶ Ratio similis
adducitur ab Andre. in consti. comitibus:
ita concludit per prædicta do. meus propos.
in d. c. volentes no. ii. lim. 2. ver. sed iuxta
prædicta præmissa. q. dictos tenendam ēe
hanc opin. vt doti fauorabilem, cui semp
in dubiis est fauendum. l. j. ff. solu. ma. et
ita terminatum fuisse p mag. curiam inter ba
ronem Mungialini, & baronem Militelli.
¶ Non obstante, quod contrarium vide
batur: quia p°genitus nūq̃ fuit hæres, & cōse
quenter in eius bonis feudũ nunq̃ fuit, nec
pater obligare potuisset pro dote restitu
enda p°geniti: qm̃ primogenito in vita
patris nec sus dotis, nec dominii pp nup
tias, nec aliquod mundiius competebat:
& sic obligatio extra causam, & onus fuis

ei videbatur, & consequenter successorem ob
ligare nō videbatur. c. j. ā agnat. cum simi.

148 ¶ DECIMO QVINTO Limita,
vt pro vita & militia frīs minoris debēda feu.
antiquum ex pacto perpetuò alienari pos
sit, & consequenter constitui certum anno
um vltra uitā fratris minoris duraturum
super feudo, ita tenet idem do. meus prop.
in d. c. volentes no. 2. q. 4. dicens, quòd
dum esset aduocatus, ita semel obtinuit
per tex. in constitutione comitibus lib. 3. ge
quid dicat ibi glo. vbi habetur, quod pro fa
ciendo fratre milite non minus q̃ pro soro
ribus maritandis debeatur: seu pro mari
tanda sorore vnum ex tribus, vel pars
vnius feudi in subsidium, bonorum allodia
lium defectu dari pōt ex consti. fratribus, &
idem pro militia, cùm dos & militia com
parentur. ¶ Secundo: quia feudũ p dotis
interusurio absorberi pōt, vt est dictum su
pra limi. 3. & idem pro reddit vitæ &
militiæ obligari pōt ita vt vltra vitā fratris
149 intelligatur. ¶ Tertio: quia militia in ista
re capitur p annuo reddit, & nō tm̃ pro ali
mentis in vita duraturis Bar. in. l. j. §. sed
nec castrense. ff. de colla. bono. & conseq̄n
ter non obstat. glo. in d. consti. comitibus
quòd uita & militia in locū alimentorum
150 succedat, & uita ppea finiatur. ¶ Quar
tò dato, quòd vita & militia loco alimen
torum succederet, prout post glo. Andre.
et cæt. tenet Frec. in tracta. de subfeud. ba
ro. lib. 2. ver. 19. ēqiter. nu. 1. & magna cura
soleat seruare, vt quid annuum pro vita, &
militia taxetur, & tm̃ in uita fratris minoris
debeatur. Tiraq. in tracta. primige. q. 74.
in prin. & p totum: Attā si partes ad inuicē
se concordauerint, & quid annuum vltra vi
tam statuerint, nemo est, qui determinat,
quòd non valeat hæc conuentio, imò An
dre. in d. consti. comitibus vel con. in aliqui
bus tenere vr, quòd valet pactum: quia à
lege non est hoc determinatum: dùm dicit
quòd iudex curare debet, quòd partes se
concordent ad inuicem, & seruare concordiā
sed qm̃ ēet necesse omninò sententiare, tūc
est æquum seruare idem, quod in dote de
paragio seruatur, vt frater minor tertiam
partem habeat eius portionis, quam ha
151 biturus esset ab intestatò &c. Nec refraga
tur, quod sup dicitur, quòd transactio fieri non
posse. l. cum hi. ff. transac. quia vt dictum est.
hæc militia non sunt alimenta, et si sunt ali

mēnta, sūt incerta. & sup eis feudicē e rusti tatis nō ē phibitū a partib° definiri And. in d. cōst. cōmib° & idē Affl. decis. 119. n. 2. insup ē ratisfactio in fauorē alimētari, q valet d. l. cōstit.

552 ¶ Et hoc intelligit. vt tā in extrāeū feu. p vita & militia aliēari possit, vt iu prat. quia ē onus feud. q̄ in eandē fītē minorē, et multo magis. ae. in alte, C d sa. sñ. ec. ¶ Idē tēre vt Camera in c. imperialem fo. 12. in lra. g. ex mēte Andre. in cōst. in aliqbus, ubi vult, quòd p uita & militia cōdem nato dño, vl agnato actiōe psōali in subsidiū l. cū modis. ff. de rei ud. iuxta termin. l. a diuo pio. §. pignora. ff eo. exequatur cōtra feu. & Andre. ibi in d. cōst. in aliqbus col. 8. ver & in subsidiū, tenet, quòd in subsidium exequatur cōtra feu. vt illud nō solū teneatur nisi iudi l. le pignus, & fructus cōputeēt in sortē sed ēt vt dñiū impetretur, & in solutū p debito detur, aff. su tñ regis: iz loquatur in dote, quod hodie absq; pncipis licētia p cedit. p. c. volentes & idē Camera. in d. c. imper. alē. fo. 13. in lra B. & seq. dicit,

553 Et q̄ haec vita & militia ē onus feudi, p q°, tāni dñus si dño feu. apte le ir, q̄ agnat°, si agnate deficerat, & ōis possessor cruc actiōē in rē scripte de qua in l. metū § cū afr. ff. quod me. cā sed nō, ut feu us dicit. etiā in feu. o sicut hippotheca arg. l. fund. 11. §. g ij. ff. de reb. corp. vt declarat Bal. in. l. si pupillorū. § si obligauerit. ff. eod. t°, & ita intelligere dicit allega. p Affli dec. 137. & dec. 1 s 1. fin iendo, quòd militia nō ē pars feudi contra Affl. ibi sed idē Affli. se declarat in d cōst. comitibus nu. 3. ver. tertio pro ista parte ubi dicit, q militia licet vocetur portio feudi, intelligit respectu fructuū feud.: & non p. ppetatis, vl vtilis dñii ipsius feudi, & seq eum Petr. de Greg. in tract. de vita & milit. q. 3. & 5. & hi oēs concludūt in effectu, quòd militia sit q° feudi respectu fructuū, & nō proprietatis feudi: tñ tenēt, quòd in subsidiū sit executio contra feu. ita quòd alienari possit quasi p prietas feudi, & cōcordāt cū opini do. mea prop. acrui.

554 ¶ Ex q° inferri vt quòd iste secundogenitus hoc ius ppetuō statutum sup feudo pro vita, & militia poterit adhibitum, & ppetuō a'ter. alienare & conuē se tū quia vita & militia lz sit onus, & portio fructuum feudi: non tñ est portio feudii si quidem puita & militia adhibita i. seruitium militare non soluitur. Affli. dec. 152. Camer. in c. imperialem fo. 13. Tiraq in tracta. p° ge l. q. 74. & ita quia vita uiā debetur ille

555 lus vt ē dictum: ¶ Secus si nō fuerit talis ius ppetuō constitutū: sed vt fieri solet taxata fuerit uita, & militia debēda tm̄ in vita secundogeniti: quia tunc alienari non poterit nisi tm̄ in uita alienantis, vt ait Affl. in const. comitibus nu. 3. lib. 3. vbi inquit,

556 ¶ quòd alimenta & militia possunt vendi & alienari vt in. §. opprimus in auth. de exhi. reis & in. l. fin. C. de pigno. subaudiēs vt in. l. his verbis. § h. ff. de leg. 3. quā allegat glo. si ibi, dōec durat vita eius, cui debetur quia cū vita finitur quam ibi sequitur et And. vt in. l. cū hi, §. mod°. in fi. ff. d trās.

557 ¶ DECIMOSEXTO limita, vt p debito cū rege cōtracto, pro q° ipse baro si deiussit iuxta cōstit. si vassallus lib. 3. vt p feudi onere feu. antiquū ex pacto & prouid. aliēari possit. And. in. c. j. §. quid g. de inuesti. de re a'ie. fact. refert. & seq. Per. Greg. in tra. cōc. feu. p. 2. q x. Camer. in d. c. impe rialē fo. 4. in lra. L. & lra. T. qui dicit, q tunc ē verè onus feud. quod in dñū transit.

558 ¶ DECIMOSEPTIMO Limita, vt pro patrocinio p aduocatū ꝑstito in defensiōe feudi feu. antiquū ex pacto & prouid. alienari possit. And. in. c. j. col. 2. ver. nō ne hodie. de feud. guard. G. Per. in 9°. 14 colligēus. sm P. Gre. in tra. cōc. feu. p. 2. q. 10.

559 ¶ DECIMOCTAVO limita, vt sterilis res ad vsū plātādi ex feu. āt. quo ex pac. & pro. aliēari possit. And. in cōst. cēsitu col. j. refert & seq. Per. de Gre. in d. p. 2. q. 10. facit in cōtra: quod tradi. Camer. in d. c. imperialē. fo. 6. in lra. V. ubi ait, q in regno excādētias tñ locāns, res vt ē dicat ia'es parti vti'es ad cultatas deducēt, nisi tñ o dica pēsiōe in fraudem fieret. c. j. §. dō. re qual. olim feud. alien. pote. ex mente Dec. in 9°. 189. & Luc. Pe. in. l. j. C. de agri. & cēsi. lib. x. nisi dicas quod ibi de rebus demanialibus, hic de feu. tractatur.

560 ¶ DECIMONONO Et vltimo Limita, vt pro soluenda decima dño, iuxta formā c. volentes feu. obligari possit: quia est ōus feudi s m do, meum ppatruū do. Blas. Lāc. in c. volentes no. r. ver. tertio limita, vbi dicit, q ita in regno seruatur.

561 ¶ INFERTVR ex omnibus in hoc vltimo effectu cōiūctis, quòd hodie feuda si [illegible] sunt hære-

funt hæred. vliét in obligatiõe gñali vt p. primo obligata intelligāt. sed si sint sarcina, seu ex pacto, et prout aliter in gñali veni unt obligatione, vt ad vitā düraxat vassal li obligatis obligata cēseātur, sicut ea veni unt, in qbus vsūshabemus donini. Vto nost app el. ff. de verb. si. l. quintus. §. argen to. ff. d au. & ar. leg. l. ff. §. cū autē Intelpe sita ,C. de pigno. vbi multa, q vendi pōt venit obligatione pignoris, & vendi pōt, vt de ea creditori satisfiat. ¶ Nō impedimentū quod erat iure feudorū, vt feuda gñali non venirent in alienatione: siquidē absq; pnci pis assensu al enari nequiuerāt. c. imperia lē de prohi. feu. alie. p fede. vbi Bal. c. 7. si d feud. con. fuer. inter do. & agna. glo. in cōst. constitu. in verbo ipso iure. Pau. Cast in. l. tutor. §. si. de pigno. actie. Alex. in 9°. 2. col. 4. vol. 7. moder. rep. in auth. sacramēta C. si adu. rs. vendi. n. 78. fo. 118. vol. 7. Hodiè eñ sablatū p. c. volēces, q° feu. absq; pncipis assensu alienari possunt, pro vt p pdicta, q ipse citat. tenet Io. Aloy. Septi. in d. c. volen tes in. 3. effectu p quo facere dicit consti. si qais post lītē. §. in feudalib° li°. vbi feu dalia pro executione fienda dūm° dñi assē sus adsit capi possunt & adde Frec. in tract. de sub feu. ba. lib. 3. ver. s. n. 2. fo. 257. & Bru. in 9°. 36. n. 7. inter 9° f. qui at. q feu. in execu tionem laci capi pōt, fi cōdēna us aliud non hēt, & retinen, durante vita vassali con dēnati: nā debet solū fieri executio in fruc tibus & cōmoditate rei feudalis sm Specu. in titu. d execut. sente. §. sequitur in fin. Bar. Paul. Ca. & Ro. in. l. h fini ia. §. de vectigali bu s. ff. de dam. in fe. Alua. in c. 1. ho. prine. in pen. q. de prohi. feu. al e p Feder. & alios quos ibi cumulat. qui cōsensus hodiè sem p adest per d. c. volētes. Et et quasi in terminis ipse Io. Alo. ait deindere Io. Fabr. in rub. inst. de re. di. q ex q° de cōsue. reg. Frācie omnia feudalia alienari possūt, vt inter nos est in re gno p d. c. volētes. (Is dñus ius hēns co ncedi) gñali venisse in obligatiōe.

IN VERBVM

CONCEDENDIS

SVMMARIA.

Cap si aliquē locū hēt in feu. nouo. 1

Feu. nonū hēt agnatos colla. iure regni, 2

Feu. nouū non hēt agnatos collaterales, nec a ascendentes: sed id ū descendentes iure feu. 3

Cap. si aliquē incisi ipso iure cōcessiculare: sum ris est quod in eis sit clau. iuris franco, ad sint veri prodesce dētibus. 4

Cap si aliquē locū nō hēt forma repugnāte, 5

1 CONCEDENDIS No. q hoc c. si aliqm locū hēt in feu. nouo, vt collate. agnati in feu. nouo succedant. ab intestato pbatur p. c. reg. Fed. n. 30. fo. 22. incip. cō stitutionem conditā ad declara. huius. c. si aliquem, cuius hec sunt verba.

¶ Cōstitutionē editā per prad. Illū d. r inem Regē Iacobū fratrē nrī in super successione feu dorū hactenū pr.fentis adelo culina ce sand nis declarādis, statuim ut: vt in fei dis et si antiq. vel paterna nō fuerint, vel de nono quesita colla terales ab intestato succedāt, et inter eos ordo sue cedēdi atatis, & sexus praerogatiua seruetur: deficientibus. n. successoribus legitimis ex linea descendentibus.

2 & hāc opi. q hodie p hec dco in feu. no uū hēt collat. agnatos tēuerūt G. Per. hic in fi. & 9°. 17. in q. et hæred. c col. xi. ver. iure nō nouissimo. de. meus ppa. do. Blas. Lā. hic in vl. no. Pet. Gre. in tra. con. feu p. 1. q. 3. post pū. & q. 4. circa mediū & p. 3. q. 7. in pri. ver. & rō huius par. in tract. de do. de parag. q. 23. Hiero. Lima in alleg. in cā Spa. e. f. 1 ver. & p° nō obstat primū

3 qui citat tm Petr. ¶ Secus de iure cōi feu. deciū q feud. nouū nō hēt agnatos vs col late. & asi. c. et regulariter: tamēsi desce dētes includ t idē Per. in d. 9°. 11. cc. 1c. Ifl. alibi & refstir g is & in 9°. 6. viso calu col. 3. & 9°. 21. vidi processū. & cōher fe. doct.

4 ¶ Insup ne. q dispositio hui°. c. si aliquē ip so iure potlegis & cōcessiciō° facti is inest, ità quod deficiente linea descendenti, est o locus trāsuersali, et esed n priuilegie fit clā iuris frācoi, vel fit cōcessio pro descen dentibus, sm Gol. Per. hic in verbo cōcedē d s, qui mouetur p istum tex. qui priuilegia cū clāusutis frācorū cōsist at, in quibus col late. ex nō dictoriū verberis succedere non debeant, & dicit expressus pre bari p. c. cōst. reg. Fede. nouo. fo. 22. re i bars ee inir Per nar. de Medico dicti Saccorafa. qui voluit pns. c. locū non habere, vbi in concessione clā iuris francorū adesset, vel vbi cōcessio pro descendentibus esset de mātaat i quā

rûne ex voluntate côcedêtis psonę successurae limitatae esset, ultra q's aliç nô admittuntur nā ipse Gul. a thoc verū de mero iure côi ante pñtê constit. secus est hodie per pñs cap. quod dicit Bernardū de Medico ignorate maxime qa beneficium pncipis benignius est interpretãdũ, ad quod optime facere dicit prag. R. Federici tert. 1 q̃ incipit cū deuotos ☞ ubi q°nes de interpretatiōe puilegiorũ gratiarum, & côcessionũ dubitatiões huiusmodi emerserint, quod interpretatio fieri debeat in fauorē, & cõmoditatē eorũ, quibus intuitu puilegia pdicta pcesserant, et ita in facto terminasse asserit in cū Salae, cum esset a iunctus iudicib' magnę regię curię. ❡ Quod limitari nisi aperte côstet de mente côcedentis certas, & limitatas psonas uocare, & alias excludere: nā tunc dispositiô côcedêtis seruari d₂. pro q° intellectu dicit esse uidenda sua q°. 7. 19. & 21. & ita ēt obtinuisse in q. feudi Solātei & iudicasse in cā Salae. & hoc est quod diximus supra, quod hoc cap. intelligitur, nisi forma repugnet: forma. n. repugnat: cū exp̃ssim collaterales excludit secus si tacite: qa excludere eos non v̄r per praedicta.

IN VERBVM

CESSANTE

SVMMARIA.

☞ Clausu. nõ obstãt. statut. nõ solũ statuta praecedētia: sed ēt futura tollit. 1

Rescriptū cõtrà legē, quae futuris derogat côcessionibus indiget cl'a nõ obstãte ipsa lege nominatim expressa, si graue damnū inferat: secùs si nõ graue inferat dãnũ: quià generaliter sufficit clausula non obstãte quacunq; lege. 2

1 CESSANTE. Extrà no quod hęc clausula: qualibet contraria côsuetudine cessãte seu nõ obstãte nõ solũ côsuetudine pcedentes tollit: sed ēt futuris derogat, & sufficiens est ad tollendum illas: licet ipsarum tenor in statutis nõ exp̃imatur. Bar. Bal. Ang. Pau. Ca. & Alex. in l. si mihi & tibi. §. in legatis de leg. p° cū côc p Frãc. de Cur. in q°. 5. statuta seu col. pen versi. et istud procedit nisi princeps refert & seq. Parisi. in q°. 24. esto quod regulariter ver. 4. testatur esse côem opinione las. in l. de quibus nu. 55. ff. de leg. & rat. o est: ☞ quia lex noua pcedentes leges tollit, et quod non dicatur. l. non est nouum. ff. de leg. An. ir. in plud. feud. q. 3. nu. 40. in fin. sicut pcedentes ēt tollit côsuetudines. l. 3. § 11. ff. de sepul. viola. s̄m eundem ibi
2 ❡ Ex q° infert. quòd rescriptum contra hoc cap. statu, siue legē q̃ futuris derogat côcessionibus, atq; consuetudinib' cocessum, si alteri graue dãnum inferat, indiget clausula non obstãte hoc. c. côtrarium statuēte, ipso nominatim exp̃sso sed si alicuius graue pіu iudicium non est, sat erit generaliter adiici clausulā non obstãtibus quibuscūq; iuribus contrarium statuentibus, ita no. Alex. in q°. 187. ver. 5. cui' distinctionē sequitur dicēs eam esse côem Lud. Gomez. in c. 2. de constit. in vj. n. 104. refe. & seq. D. Coua in epit. 1° p. in de. c. 8. §. 5. n. 6. ver. postremò est notãdum.

❡ Et per hec sit absoluta repetitio. c. si aliquem ad laudem & honorē D. nři Iesu Christi, eiusq; purissimae matris, nec non B. beatę Agathae meae patronae, ac côpatriotę côcatinensis.

FINIS

SERIES CARTHARVM

ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZAABBCCDDEEFF GGHHIIKKLLMMNNOO. omnes sunt TERNIONES

CATINAE Impressorum defectu idem AVTHOR Impressit, mense Decembris MDLXIII.

